Materialet er digitaliseret af

ARBEJDER MUSEET
The Workers Museum

Titel: Arbejderen
Udgiver: De Samvirkende Fagforbund
Udgivelsesår: 1927-1928

BRUG OG OPHAVSRET

Hele eller dele af materialet kan være beskyttet af ophavsretsloven og må kun benyttes til personlig brug. Har alle ophavere været døde i mere end 70 år, er materialet i public domain og kan anvendes frit. Husk at kreditere ophaverne.

USAGE AND COPYRIGHT

This document, or parts of this document may be copyrighted with usage limited to personal use. If all authors have been dead for at least 70 years, the document is in the public domain and may be used freely. Remember to credit the authors.

VIL DU VIDE MERE OM ARBEJDERHISTORIEN?

Besøg os på Arbejdermuseet

Søg i vores biblioteks- og arkivsamling

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD

FOR

DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND

I DANMARK

FIREOGTYVENDE AARGANG

FRA DEN 1. JULI 1927 TIL DEN 30. JUNI 1928

KØBENHAVN

UDGIVET AF DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND I DANMARK

TRYKT I F. E. BORDINGS BOGTRYKKERI

1928

INDHOLDSFORTEGNELSE

(Tallene angiver Side-Nr.)

Adressefortegnelse.

Adressefortegnelse over Arbejdernes lokale Fællesorganisationer 341. Do. over Forbundene, der er tilsluttede De samvirkende Fagforbund 395.

Arbejderbeskyttelse.

Valg af Medlemmer til Arbejderforsikringsraadet 234.

Arbejdstilsynet og Ulykkestilfældenes Forebyggelse 226.

Antallet af Ulykkestilfælde i Bedrifterne 221.

Bekæmpelse af Ulykkestilfælde i Bedrifterne 280.

Arbejderbevægelsens Arkiv.

Oversigt over Arkivets Virksomhed 1. April 1927—31. Marts 1928 385.

Arbejdsløsheden og Arbejdsløshedskasserne.

I. *Danmark.*

Arbejdsløshedens Omfang i Juni (1927) 30, Juli 50, August 96, September 152, Oktober 166, November 222, December 243, Januar (1928) 279, Februar 332, Marts 339, April 392.

Arbejdsløsheds-Skemaet 244.

Ekstraordinær Optælling af Arbejdsløsheden 24. Sept. 1927 181.

Landskonferencen angaaende Arbejdsløsheden 59, 97, 103.

Regeringens Afvisning af Arbejdsløshedens Problem 255.

Bekendtgørelse om Arbejdsløshedskassernes Genaabning under Strejke og Lockout 149.

Den ekstraordinære Arbejdsløshed og Arbejdsløshedskasserne 80.

Statistiske Oplysninger om Kontingenter til Arbejdsløshedskasser m. m. 144.

II. *Udlandet.*

Arbejdsløsheden i forskellige Lande 333. Arbejdsløshedens Tiltagen i Ukraine 176.

Arbejdstiden.

Langkjær og 8-Timersdagen 60.

Arbejdstiden i Ny England 167. 8-Timersdagen og Produktionen i Frankrig 168. 8-Timersdagen i Polen 236. 8-Timersdagen i Tyskland 221. Ungarn og 8-Timersdagen 359. Udtalelser om 8-Timersdagen af Arvid Thorberg 308. Do. do. af A. Hueber 308. De engelske Fagforeninger for Ratifikation af 8-Timersdagen 228. Argumenter for og imod en Revision af Washington-Konventionen om 8-Timersdagen 329. Protest mod Revision af do. do. 335. David og Goliat mod 8-Timersdagen 289.

Domme.

Vestre Landsrets Dom i Kolindsundsagen 237. Do. do. i Sagen Kristeligt Dansk Fællesforbund, Esbjerg, 1.

Forligsinstitutionen.

Forligsmændenes Af- og Tilgang 276.

Generalforsamlinger, Kongresser og Konferencer.

I. *Danmark.*

De samvirkende Fagforbunds ordinære Generalforsamling 97, 241, 331 (Referat af Forhandlingerne 343, 353, 361, 375, 387).

Dansk Kommunalarbejderforbunds Kongres 397. Landarbejderforbundets 7de ordinære Kongres 25. Snedkerforbundets Kongres 83. Dansk Tekstilarbejderforbunds Kongres 31. Tobaksarbejderforbundets Kongres 40. Danmarks socialdemokratiske Ungdoms Kongres 325. Arbejdernes Radioforbunds Kongres 198.

II. *Udlandet.*

Den norske Landsorganisations Kongres i Oslo 211, 217, 223, 231.

Den engelske Fagforeningskongres 115.

Skandinavisk Samarbejde 372.

Oprettelse af en baltisk Fagforeningskomité 386.

Norsk-Finsk-Russisk Fagforeningskonference 308.

III. *Internationale.*
4. Internationale Fagforeningskongres i Paris 39, 55, 63, 73, 260.
International Stenarbejderkongres i København 51.
Indisk Fagforeningskongres' Beslutninger 266.
International Tekstilarbejder-Federations Konference i Stockholm 34.
10. Internationale Arbejdskonference i Genève 113, 123, 133.
11. Internationale Arbejdskonference i Genève 311. Krav om officiel Indførelse af det tyske Sprog 299.

Grænsestridigheder.

Grænseudvalget. Valg af Formand 88. Grænseudvalgets Kendelse i Sag Nr. 39 (Snedkerforbundet ktr. Dansk Karetmagerforbund) 251. Grænseudvalgets Afgørelse af Striden mellem Sadelmagere og Riggere paa Orlogsværftet 88.

Internationale Meddelelser (I. F. C.)

Den internationale faglige Central i 1926 220. Bestyrelsesmøde 16. Jan. 1928 247. Repræsentantskabsmøde i Berlin 17.—21. Jan. 247. Konference med de internationale Fagsekretariater 250.
Anti-Fagforeningsloven vedtaget 46. Europa rationerer 19. Hvem har de rene Hænder? 207.
Den internationale Sociallovgivnings Fremgang 167. Lave Lønninger er Tyveri overfor Befolkningen 280. Ad Snigveje mod den faglige Fagforeningsfrihed 235.
Amerika. Bedriftsraad i U. S. A. 88. De høje Lønninger i Amerika 137. Strejkernes Tilbagegang 228. Slutter den amerikanske Landsorganisation sig atter til I. F. C. 228.
Argentina. Bageri- og Konditoriarbejdernes Natarbejde 243.
Australien: Den australske Fagbevægese 195. Do. do. internationale Forbindelser 290.
Belgien. Landsorganisationens Medlemsantal 196.
Ecuador. Lovmæssig Beskyttelse af Kvinder og Børn 167.
England. Kommunisme og Fagforeningsbevægelse 336. Anti-Fagforeningsbevægelsen 15. De lokale Fællesorganisationer 34.
Grækenland tilslutter sig Den internationale faglige Central 358.
Holland. Fagbevægelsen og Partiet 176. Fagforeningernes Medlemsantal 314. Den hollandske Landsorganisation i 1926 207.
Indien og Den internationale faglige Central 314.
Italien. Advarsel mod at foretage Selskabsrejser til Italien 109.
Litauen. Manifest til Arbejderne i hele Verden 194.
Norge. Brydningen i den norske Fagbevægelse 197.
Rusland. Fagforeningsbevægelsen i Sovjet-Rusland 154. Bureaukratismen indenfor Sovjet-Republikkens Forvaltning 171.
Spanien. Forbud mod Natarbejde i Tekstilindustrien 243. Forbud mod Kvinders Natarbejde 167.
Sydafrika. Fra den sydafrikanske Fagbevægelse 300.
Tyskland. Arbejdslønnens Forandring i Tyskland i 1927 280. Medlemstilvækst i de tyske Fagforeninger 267.
Østrig. Medlemstilvækst 358.

Kristeligt Dansk Fællesforbund.

Kampen mod Murermestrene i Esbjerg 284. Sagsanlæg fra Installatør C. F. Sørensen, Esbjerg, 295.

Literatur.

Fagbevægelsen i Tyskland, ved Rich. Seidel 204. Den internationale faglige Centrals 5. Aarbog 1927 138.

Lovgivning.

I. *Danmark.*
Lovforslag om Værn for Erhvervs- og Arbejdsfriheden 17. Lærlingeloven 258.

II. *Udlandet.*
Hollandsk Lov vedrørende kollektive Arbejdsoverenskomster 264.

Lønbevægelser og Konflikter.

I. *Danmark.*
Den aarlige Lønkampagne indledes 111. Forhandlinger med Arbejdsgiverforeningen endt uden Resultat 141. Opsagte og ikke opsagte Overenskomster 205.
Bagere. Hele Landet, Overenskomsterne fornyede 260. København, hos Bagermestrene L. Henriksen og Vilh. Clausen 69, hos Kastrup 237, hos Johan Madsen 241, 408, hos Fru Ingeman Petersen 408, hos Kgl. Hofbager E. Rubows Eftf. 315, hos P. Schiang 120.
Bogbindere. Hele Landet, Overenskomsterne fornyede 61, i Papirvareindustrien 315. København, hos Papæskefabrikanterne 33, hos Niels Baden 228, hos Henriksen & Blom 215, hos Oskar Møller 278. Aalborg, hos A/S Ad. Holst 278. Esbjerg, hos A/S C. J. Christensen 69.
Brolæggere i Provinsen 233.
Drejere. København, hos E. Nielsens mekaniske Stenhuggeri 96.
Formere. København, hos Burmeister & Wain 136, og Kærnemagere hos do. 392. Hillerød, hos P. Nordsten 286.
Glasarbejdere. Overenskomst med Glaslibermestrene 50.
Guld-, Sølv- og Elektropletarbejdere. København, hos A/S P. Frigast 29. Slagelse paa Danske Guldsmedes Sølvvarefabrik 144.
Handskemagere. Hele Landet, Ny Overenskomst 338.
Hatte- og Buntmagere. Overenskomst med Straa- og Filthattefabrikanterne forlænget 69. København, hos A/S Hugo Brammer 252.
Kedel- og Maskinpassere paa De danske Spritfabrikker 215, i Margarine- og Slagteriindustrien 233.
Keramikere. Bornholm, Overenskomsten opsagt 233.
Kommunale Arbejdere. Nordsjællands

Elektricitets- og Sporvejs-Aktieselskab 296. Aalborg, Forhandlinger med Byraadet 241.

Korkskærere og Sorterersker. Ny Overenskomst 392.

Kvindelige Arbejdere. København, hos A/S Bladkompagniet 313, hos Installatør Brix Petersen 286, hos A/S Københavns Fjerrenseri 95, hos Firmaet P. Lykkeberg 237, i Jern- og Kludebranchen 130, Elementfabrikken i Vangede 8. Aarhus, Bladbude hos Aarhus Stiftstidende 129. Vejen, paa Cikoriefabrikken »Nørrejylland« 30, 119.

Landarbejdere. Hele Landet, Ny Overenskomst 324.

Litografer. Hele Landet, Ny Overenskomst 313. København, hos Andreasen & Lachmann 242, hos Hj. Joensen 119, 144, 242, hos A/S Carl Lunds Fabrikker 242.

Malere. Overenskomst med Jern- og Metalindustriens Sammenslutning 233, 242.

Mølleriarbejdere. Provinsen, paa de danske Handelsmøller 95. København, paa Handelsmøllerne 233, 392, hos Møllekompagniet »Cerena« 62, 409. Slagelse og Korsør, paa Dampmøllerne 206. Svendborg, paa Boghvede- og Havremøllen 206.

Rebslageriarbejdere. Nye Overenskomster 338.

Sadelmagere. Hele Landet, Ny Overenskomst 234, 243. Brud paa Mæglingsreglerne 332. København, paa A/S »Unica« 332.

Skibstømrere. Esbjerg 44.

Skotøjarbejdere. Ny Overenskomst med Fabrikanterne 109, 234, 287. København, hos Høst 34, hos de mekaniske Fodtøjsreparationsværksteder 400.

Skræddere. Hele Landet, Ny Overenskomst 296. København, hos Vilh. F. Jensen 95. Aarhus, hos A/S Anthon Christensen 216. Odense, hos Brdr. Byrum 215.

Smede og Maskinarbejdere. København, hos Glud & Marstrand 215. Aarhus, hos Gas- og Vandmestrene 152. Middelfart, paa Nordiske Kabel- og Traadfabrikker 315. Nykøbing Falster, paa Den danske Mælkekondenseringsfabrik 95. Odense, hos A/S Th. B. Thrige 260, 296.

Snedkere. Hele Landet, Lønnen til unge Snedkersvende 216. Nykøbing F., hos Chr. Christensen 215.

Soignerings-, Toilet- og Sanitetsarbejdere. København, Lockout 214.

Specialarbejdere hos A/S Burmeister & Wain 34.

Stenarbejdere. København, hos Hans & Jørgen Larsen 87. Rønne, hos A/S De forenede Granitbrud 288.

Tekstilarbejdere paa Københavns Possementfabrik 237.

Tobaksarbejdere. Hele Landet, Ny Overenskomst 19. Overenskomsten forlænget 297. Overenskomst for Cigarillossortering 130. København, hos Horwitz & Kattentid 392, hos E. Nobel 130, 297. Holstebro, hos R. Færch 137. Viborg, hos A/S Chr. Krogh 137.

Træindustriarbejdere. Hele Landet, Overenskomst med Jern- og Metalindustriens Sammenslutning 277. Roskilde, hos Tømrermester Weber 19.

Typografer. København, kvindelige Trykkeriarbejdere, hos Hj. Joensen 119, hos C. F. Sørensens Eftf. 315, hos Winther & Winther 278. Tillidsmandsinstitutionen i Bogtrykfaget 196.

II. *Udlandet.*

Overenskomstforholdene i Norge 80.

Maj-Demonstrationen.

Cirkulære til Fagorganisationerne i Danmark 307. Manifest fra Den internationale faglige Central 323.

Personalia.

Overpræsident J. Jensen død 301, 316. Karl Dürr, Formand for den svejtsiske Landsorganisation, død 251.

Politik.

Indenrigsministeren som stærk Mand 373.

Prisniveauet.

Prisniveauet Juli 1927 47. Februar 1928 261.

Statistik.

Arbejdslønnen i Industrien i Oktober Kvartal 1926 9; i Januar Kvartal 1927 89; i April Kvartal 160; i Juli Kvartal 303; i Oktober Kvartal 403.

Særlige Artikler.

Hvad Arbejdsgiverforeningen ikke kan — og hvorfor 159. Begynder Fagforeningerne at tænke 293. Fagforeningskontingentet og Skatten 278. Klassens Kamp 151. Samlingstanken og dens Vilkaar 245.

Voldgift.

Danmark.

Den faste Voldgiftsret.

Den faste Voldgiftsrets Kendelser for Aaret 1926 38. Do. do. for 1927 386. Valg af Dommere og Suppleanter 153. Valg af Formand og Næstformænd 217.

Arbejdsmænd: København: Havnearbejdere paa Kvæsthusbroen (Sag Nr. 1123) 202; ved Losning af Sukker i Sække (Sag Nr. 1160) 393. Lager- og Pakhusarbejdere samt Chauffører og Kuske hos Firmaet Bang & Pingel (Sag Nr. 1084) 36. Kuske hos Vognmand Max Madsen (Sag Nr. 1163) 401. Oliemøllere paa Dansk Soyakagefabrik (Sag Nr. 1078) 22. Do. do. (Sag Nr. 1090) 70. Skibsværftsarbejdere hos A/S Burmeister & Wain (Sag Nr. 1108) 179. Støberiarbejdsmænd hos samme Firma (Sag Nr. 1098) 109. — Provinserne: Aalborg: Cementarbejdere paa Aalborg Portland Cementfabrik (Sag Nr. 1155) 326. Aarhus: Jord- og Betonarbejdere hos Entreprenør Hoffmann & Sønner og J. Eriksen 321. Glostrup: Lager- og Pakhusarbejdere hos Firmaet Hj. Hartmann & Co. (Sag Nr. 1126) 237. Odense: Havnearbejdere (Sag Nr. 1083) 35; Jord- og Betonarbejdere hos Entreprenør Jørgen Nielsen (Sag Nr. 1111) 138; Lager- og Pakhusarbejdere (Sag Nr. 1080) 229; Skibs-

værftsarbejdere og Riggere paa Staalskibsværftet (Sag Nr. 1101) 154. Næstved: Kuske og Chauffører (Sag Nr. 1143) 297, hos Vognmand Fr. Larsen (Sag Nr. 1166) 409. Rønne: Kuske og Chauffører hos Vognmand H. Byder (Sag Nr. 1162) 400. Jylland og Østifterne: Murarbejdsmænd (Sag Nr. 1117) 199.

Bageri- og Konditoriarbejdere i København hos Bagermester P. Schiang (Sag Nr. 1120) 229.

Bogbindere: København paa H. P. Henriksen & Bloms Papæskefabrik (Sag Nr. 1138) 281. I Provinserne (Akkordarbejde) (Sag Nr. 1054) 21.

Brolæggere: Nørre Sundby hos Entreprenør Niels Nielsen (Sag Nr. 1141) 299.

Formere og Støberiarbejdere: København hos A/S Burmeister & Wain (Sag Nr. 1125) 267.

Kvinder: København paa Øresundsvejens Sæbefabrik, Feriespørgsmaal (Sag Nr. 1135) 216.

Landarbejdere: Klintholm Skovdistrikt (Sag Nr. 1149) 316. Brattingborg hos Lensgreve Danneskjold-Samsøe (Sag Nr. 1158) 359.

Murarbejdsmænd: København hos Murermester Stillinge (Sag Nr. 1096) 71.

Murersvende: København hos Murermester I. P. Jensen (Sag Nr. 1140) 240; hos Murermestrene E. & W. Nielsen (Sag Nr. 1136) 275. Aarhus (Sag Nr. 1082) 52. Skive hos Murermester Laursen-Dahl (Sag Nr. 1146) 283. Vordingborg hos Chr. Wulff og Sønner (Sag Nr. 1089) 53.

Rebslageriarbejdere: Ejby, Fyn, hos Rebfabrikant Rasmussen (Sag Nr. 1121) 209.

Sadelmagere og Tapetserere: København hos A/S »Unica« (Sag Nr. 1157) 339.

Skotøjarbejdere: København hos Firmaet Peter Sørensen (Sag Nr. 1091) 168.

Smede, Maskinarbejdere og Specialarbejdere: København hos A/S Burmeister & Wain (Sag Nr. 1118) 201. Do. do. (Vejpenge) (Sag Nr. 1132) 272.

Snedkere: Aarhus paa A/S De jyske Møbelfabrikker (Sag Nr. 1088) 120. Nykøbing Falster hos Snedkermester Chr. Christensen (Sag Nr. 1137) 252.

Soignerings-, Toilet- og Sanitetsarbejdere: København (Sag Nr. 1087) 45.

Telefonarbejdere: København (Sag Nr. 1085) 130; hos de samvirkende Telefonselskaber og Jysk Telefon-Aktieselskab (Sag Nr. 1151) 318.

Træindustriarbejdere paa Odense Stole- og Møbelfabrik (Sag Nr. 1102) 177.

Tømrere (Hustømrere) i København ved Bolværksarbejde (Sag Nr. 1092) 208.

Undermejerister: Aarhus paa Mejeriet Vesterbro (Sag Nr. 1049) 7.

Udlandet.

Tyskland. Voldgiftsretsvæsenet 269.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR
DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND I DANMARK

Nummer 1 — KØBENHAVN DEN 9 JULI 1927 — 24 ÅRGANG

Kampen mod Kristeligt dansk Fællesforbund.

Dom af Vestre Landsret.

I de forrygaaende Numre af »Arbejderen« har Sagen angaaende Kristeligt dansk Fællesforbund været udførligt omtalt.

I det følgende gengives *Udskrift af Dombogen for Vestre Landsret.*

Ifølge denne Dombog har Vestre Landsret den 3. Juni 1927 afsagt en saalydende

Dom

I Aaret 1909 dannedes der her i Landet en Forening ved Navn »Kristeligt dansk Fællesforbund for Arbejdsgivere og Arbejderes, der nu tæller 2-3000 Medlemmer, fordelt over hele Landet, hvoraf fra 1000 til 1500 Arbejdere. Foreningen har i Følge sine Love § 2 til Formaal:

1. at samle fra By og Land, saavel Arbejdsgivere som Arbejdere af alle Fag og Virksomheder i Lokalforeninger, til et fælles Samarbejde for at fremme og varetage faglige Interesser i hvert Omfang, som saadant kan forenes med og forsvares fra et kristeligt, retfærdigt og broderligt Standpunkt;

2. at udbrede Forstaaelsen af, at Arbejdsgivere og Arbejdere, saavel som Samfundet i sin Helhed har lige store Interesser af at undgaa Arbejdsstandsninger fortrinsvis ved Strejke eller Lockout;

3. at afgøre eventuelle Stridigheder mellem Afdelingens Medlemmer, som ikke kan bilægges ved Forhandling, overvejende ved Voldgift samt arbejde for at dæmme op for Lovgivningens Vej, hvor denne maatte føre for vidt for Landets Erhvervsliv;

4. at vaage over, at Afdelingens Medlemmer ikke blander sig i andre Organisationers Stridigheder, dog naar disse staar i direkte Forbindelse med Foreningens Formaal og Interesser, herunder Boykotsagers Behandling, hvorimod Sympatistrejker skal forholde sig.

Mellem de til nævnte Fællesforbund hørende i Esbjerg bosatte Murermestre og Murerforbundet udbrød der i Aaret 1910 en Konflikt, der dog efterhaanden ebbede ud, idet de paagældende Murermestre uanset Konfliktens vær i Stand til at fortsætte deres Arbejde, da de kunde faa tilstrækkelig Arbejdskraft blandt Fællesforbundets Medlemmer. Konflikten blev imidlertid rejst paany, idet Arbejdernes Fællesorganisation i Esbjerg, der repræsenterer samtlige derværende Arbejderorganisationer, hvad enten disse hører til De samvirkende Fagforbund eller staar udenfor disse, i Skrivelse af 1. September 1924 forespurgte De samvirkende Fagforbund, om der ikke af Fagforbundene kunde iværksættes en lovformelig Kamp mod Fællesforbundet, saaledes at Arbejderorganisationernes Medlemmer fritoges for Sammenarbejde med Medlemmer af Fællesforbundet og for at arbejde paa Steder, hvor Fællesforbundets Medlemmer havde udført Murerarbejdet. Det bemærkedes i Skrivelsen, at Spørgsmaalet vedrørte alle Byggelagenes Medlemmer, og som Motivering for at rejse en Kamp anførtes det, at Fællesforbundets Medlemmer arbejdede 9 à 10 Timer, hvorved de havde bidraget til at gøre otte Timers-Arbejdsdagen illusorisk, at Medlemmer af dansk Arbejdsmandsforbund var følgt efter med Overarbejde, hvorved var beskæftigede hos de til Fællesforbundet hørende Mestre, samt at det kunde konstateres, at Fællesforbundet stillede for billigt Tilbud. At Medlemmer, dersom der ikke blev givet Medtræk paa deres

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR
DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND I DANMARK

NUMER 1 ❋ KØBENHAVN DEN 9. JULI 1927 ❋ 24 AARGANG

Kampen mod Kristeligt dansk Fællesforbund.

Dom af Vestre Landsret.

I de foregaaende Numre af »Arbejderen« har Sagen angaaende Kristligt dansk Fællesforbund været udførligt omtalt.

I det følgende gengives *Udskrift af Dombogen for Vestre Landsret.*

Ifølge denne Dombog har Vestre Landsret den 3. Juni 1927 afsagt en saalydende

Dom

I Aaret 1900 dannedes der her i Landet en Forening ved Navn »Kristeligt dansk Fællesforbund for Arbejdsgivere og Arbejdere«, der nu tæller c. 3000 Medlemmer, fordelt over hele Landet, hvoraf fra 1000 til 1500 Arbejdere. Foreningen har i Følge sine Loves § 2 til Formaal:

1. at samle fra By og Land, saavel Arbejdsgivere som Arbejdere af alle Fag og Virksomheder i Lokalforeninger, til et fælles Samarbejde for at fremme og værne faglige Interesser i det Omfang, som saadant kan forenes med og forsvares fra et kristeligt, retfærdigt og broderligt Standpunkt;

2. at udbrede Forstaaelsen af, at Arbejdsgivere og Arbejdere, saavel som Samfundet i sin Helhed har lige stor Interesse af at undgaa Arbejdsstandsninger foraarsagede ved Strejke eller Lockout;

3. at afgøre eventuelle Stridigheder blandt Afdelingens Medlemmer, som ikke kan bilægges ved Forhandling, gennem tvungen Voldgift samt arbejde for at denne ad Lovgivningens Vej bliver indført for hele Landet;

4. at vaage over, at Afdelingens Medlemmer ikke blander sig i andre Organisationers Stridigheder; dog maa, hvor K. D. F.s Interesse berøres, Hovedbestyrelsen i hvert enkelt Tilfælde træffe Bestemmelse om, hvorledes disse skal forholde sig.

Mellem de til nævnte Fællesforbund hørende i Esbjerg bosatte Murermestre og Murerforbundet udbrød der i Aaret 1910 et Konflikt, der dog efterhaanden ebbede ud, idet de paagældende Murermestre uanset Konflikten var i Stand til at fortsætte deres Arbejde, da de kunde faa tilstrækkelig Arbejdskraft blandt Fællesforbundets Medlemmer. Konflikten blev imidlertid rejst paany, idet Arbejdernes Fællesorganisation i Esbjerg, der repræsenterer samtlige derværende Arbejderorganisationer, hvad enten disse hører til De samvirkende Fagforbund eller staar udenfor disse, i Skrivelse af 1. September 1924 forespurgte De samvirkende Fagforbund, om der ikke af Fagforbundene kunde iværksættes en lovformelig Kamp mod Fællesforbundet, saaledes at Arbejderorganisationernes Medlemmer fritoges for Samarbejde med Medlemmer af Fællesforbundet og for at arbejde paa Steder, hvor Fællesforbundets Medlemmer havde udført Murerarbejdet. Det betonedes i Skrivelsen, at Spørgsmaalet vedrørte alle Byggefagenes Medlemmer, og som Motivering for at rejse en Kamp anførtes det, at Fællesforbundets Medlemmer arbejdede 9 à 10 Timer, hvorved de havde bidraget til at gøre otte Timers Arbejdsdagen illusorisk, at Medlemmer af dansk Arbejdsmandsforbund var fulgt efter med Overarbejde, hvor de var beskæftigede hos de til Fællesforbundet hørende Mestre, samt at det kunde risikeres, at Fællesforbundet vilde faa betydelig Tilgang af Medlemmer, dersom der ikke blev gjort Modtræk mod dem fra

Hovedorganisationernes Side. Paa den saaledes givne Foranledning blev der i København holdt et Møde mellem Repræsentanter for De samvirkende Fagforbund og for forskellige udenfor Fagforbundene staaende Arbejderorganisationer i Byggefagene, der havde til Følge, at De samvirkende Fagforbund tilstillede Forretningsudvalget for Dansk Arbejdsgiverforening saa lydende Skrivelse af 17. Oktober 1924:

»Som det formentlig vil være det ærede Forretningsudvalg bekendt, har der i længere Tid bestaaet Strid mellem Murerforbundet og nogle Murermestre i Esbjerg. De vedkommende Murermestre er saavidt os bekendt Medlemmer af Kristelig dansk Fællesforbund, men ikke af Dansk Arbejdsgiverforening. Navnene paa disse Mestre er følgende: Kr. Jensen og Johansen & Hansen.

Striden er opstaaet, fordi de omhandlede Murermestre nægter at indgaa paa overenskomstmæssige Løn- og Arbejdsvilkaar samt nægter at beskæftige Medlemmer af Murerforbundet. Arbejdet udføres nu ved Hjælp af uorganiserede Murersvende og under langt ringere Forhold end de, der ydes Murersvende hos Byens øvrige Murermestre, baade hvad Løn- og Arbejdstiden angaar. Dette Forhold har ganske naturligt medført en forstaaelig Harme hos Byens øvrige Arbejdere, og denne har nu givet sig Udslag i Kravet om, at Arbejderne i Fællesskab skal gaa til Kamp mod de vedkommende Murermestre. Sagen er derefter blevet overdraget til De samvirkende Fagforbund og ved Forhandlinger med Repræsentanter for en Række Fagforbund, baade de der er tilsluttet De samvirkende Fagforbund, og de der ikke er tilsluttet, er der tilvejebragt Enighed om i den foreliggende Sag at optræde i Fællesskab for derved at fremtvinge ordnede Løn- og Arbejdsvilkaar hos de vedkommende Murermestre.

Da en Arbejdsstandsning, naar den skal gøres effektiv, ogsaa kan komme til at berøre Medlemmer af den ærede Arbejdsgiverforening, tillader vi os hermed i Henhold til Septemberforligets Punkt 2 og Forliget i Sag Nr. 108 ved Den faste Voldgiftsret at meddele, at vi agter at forelægge en kompetent Forsamling Forslag om Arbejdsstandsning for alt Arbejde af hvad Art nævnes kan hos og overfor de ovenfor nævnte Murermestre i Esbjerg og saaledes, at intet Medlem af Organisationer, som er tilsluttet De samvirkende Fagforbund, maa udføre noget som helst Arbejde, som direkte eller indirekte kan komme de vedkommende Murermestre eller deres Byggeforetagender tilgode.«

Der vekslede derpaa Skrivelser mellem Murerforbundet, De samvirkende Fagforbund og Formanden for Fællesforbundet, Murermester Kr. Jensen, hvoraf fremgik, at han og de øvrige i Strejkevarslet nævnte Murermestre var villige til at forhandle med Arbejderorganisationerne om Løn- og Arbejdstid, medens Murerforbundet paa sin Side fastholdt, at Konflikten alene kunde løses ved, at de i Fællesforbundet staaende Murersvende enten indmeldte sig i Murerforbundet, hvor de vilde blive optagne eller afskediges.

Da yderligere Tilnærmelse mellem Parterne ikke opnaaedes, blev der afgivet fornyet Strejkevarsel, idet De samvirkende Fagforbund den 24. Oktober 1924 tilskrev Arbejdsgiverforeningens Forretningsudvalg, »at en kompetent Forsamling havde vedtaget, at der fra og med Fredag den 31. ds. ved normal Arbejdstids Ophør at regne iværksættes Arbejdsstandsning af De samvirkende Fagforbunds Medlemmer hos og overfor Murermestrene Kr. Jensen og Johansen & Hansen i Esbjerg, og saaledes at der intetsomhelst Arbejde maa udføres hos de vedkommende Murermestre eller hos andre Arbejdsgivere til de Byggeforetagender, som for Tiden er under Opførelse eller under Reparation, eller som senere maatte blive paabegyndt. Efter Konfliktens Udbrud blev der i December Maaned 1924 indledet Forligsforhandlinger mellem Fællesforbundet og Repræsentanter for de i Konflikten deltagende Arbejderorganisationer. Da disse foruden deres Krav om, at Fællesforbundets Mestre skulde tiltræde den almindelige Overenskomst mellem Murerforbundet og den tilsvarende Mesterorganisation saavel med Hensyn til Løn og Arbejdstid, stadig fast-

holdt, at Fællesforbundets Murersvende skulde indtræde som Medlemmer af Murerforbundet, medens Fællesforbundet indtog det Standpunkt, at det vel var muligt at naa en Forstaaelse om Løn og Arbejdstid, men at Forbundet ikke kunde imødekomme det af Arbejderorganisationerne yderligere stillede Krav, da det vilde være ensbetydende med en Tilintetgørelse af Forbundet, gik Forligsforhandlingerne i Staa.

I det i Esbjerg udkomne socialdemokratiske Blad, Vestjyllands Socialdemokrat, blev det den 18. Oktober 1924 meddelt, at der fra og med den 31. s. M. intetsomhelst Arbejde maatte udføres hos de blokerede Mestre eller hos andre Arbejdsgivere ved de Byggeforetagender, som de blokerede Mestre havde under Reparation eller senere paabegyndte. I samme Blad for den 4. Januar 1925 findes en Artikel med Overskrift K. D. F. Konflikten, hvori udtales, at der næsten daglig fremkom Forespørgsel fra Haandværksmestre, Industridrivende og andre, som gerne vilde holde sig udenfor Konflikten, og at Bladet i den Anledning finder sig foranlediget til paany at gengive De samvirkende Fagforbunds ovenfor citerede Skrivelser af 17. Oktober 1924 til Arbejdsgiverforeningen. Under Konfliktens Forløb blev der i Bladet optaget Bekendtgørelse om, hvilke Arbejdspladser der var blokerede, og desuden indrykkedes der jævnlig Opfordringer til de i Arbejderorganisationerne staaende Arbejdere om at undgaa Kammeratskab med forskellige ved Navn og Bopæl betegnede Haandværkere, der var Medlemmer af Fællesforbundet og arbejdede for de blokerede Haandværksmestre. I Bladet for den 7. November 1924 findes en Bekendtgørelse fra Arbejdsmændenes Fagforening om, at de organiserede Kuske ikke maa udføre nogetsomhelst Arbejde, der kommer de blokerede Mestre af K. D. F. eller deres Byggeforetagender til Gode og den 10. s. M. en Henvendelse fra Arbejdernes Fællesorganisation til Smaamestrene om at vise Forsigtighed ved Udførelse af Arbejder, der vedrører Foretagender ved hvilke Fællesforbundets Mestre eller Medlemmer var beskæftigede.

Kampen blev i Overensstemmelse med de ovenfor gengivne Varsler ført ved Strejker overfor de Haandværksmestre, der udførte Arbejder paa de Bygninger, som Fællesforbundets Mestre havde under Opførelse eller Reparation. Blandt andre Haandværkere blev saaledes det til Fællesforbundet hørende Malerfirma, Kjær & Jørgensen, i den Anledning blokeret fra den 1. December 1924, men da Firmaet, der hidtil udelukkende havde beskæftiget Svende, som hørte til Malerforbundet, derefter fortsatte sin Virksomhed med Medhjælpere, som stod udenfor Arbejderorganisationerne, og blandt andet opnaaede Beskæftigelse ved Maling af Fiskekuttere, afgav De samvirkende Fagforbund ved Skrivelse af 27. August 1925 overfor Arbejdsgiverforeningen et Strejkevarsel, hvori det blandt andet hedder:

»I Tilslutning til vor Skrivelse af 20. ds. tillader vi os ved nærværende at meddele det ærede Forretningsudvalg, at det af en dertil kompetent Forsamling er vedtaget, at der af De samvirkende Fagforbunds Medlemmer vil blive iværksat Sympatistrejke overfor alt Arbejde ved Fiskekuttere i Esbjerg, saasom Reparation af disse af Skibstømrere, Smede- og Maskinarbejdere o. s. v. for saavidt der af Malerfirmaet Kjær & Jørgensen er udført eller bliver udført Malerarbejde paa de paagældende Kuttere. Ligeledes vil der blive iværksat Strejke ved Pakning af Fangst fra saadanne Kuttere. Sympatistrejken vil, saafremt den mellem De samvirkende Fagforbund og Medlemmer af Kristelig dansk Fællesforbund verserende Konflikt ikke forinden er hævet, træde i Kraft Fredag den 4. September d. A.«

Bekendtgørelse om denne Udvidelse af Konflikten blev optaget i Vestjyllands Socialdemokrat, og igen af Kutterejerne lod herefter af Frygt for Følgerne Malerarbejde udføre ved Kjær & Jørgensen.

Kampen mod Fællesforbundet blev endvidere ført ved, at Formanden for Arbejdernes Fællesorganisation, Typograf Eichardt, gav Personer eller Institutioner, der plejede at benytte de blokerede Murermestre, Meddelelse om, at de derved udsatte sig for Ubeha-

geligheder, hvilket i mange Tilfælde bevirkede, at de paagældende Bygherrer opgav at benytte Sagsøgerne. Da Hotel Spangsberg i Esbjerg saaledes i Sommeren 1925 lod Murermester Kr. Jensen udføre forskelligt Arbejde paa Hotellet, blev det i Vestjyllands Socialdemokrat for den 26. Juni 1925 og 18. Juli s. A. bekendtgjort, at Hotel Spangsberg var indraget under Konflikten med Fællesforbundet, hvorhos Theaterfunktionærerne advaredes mod at paatage sig Kontroltjeneste i Hotellets Koncertsal. Da flere Foreninger samtidig meddelte Hotellets Bestyrer, at de paa Grund af Blokaden maatte aflyse forskellige Fester, som de havde bestilt afholdt paa Hotellet, opgav Hotellet at benytte Murermester Kr. Jensen og lod det af ham paabegyndte Arbejde fuldføre af en anden Haandværksmester. Endelig blev der lagt Pres paa de blokerede Mestre og deres Kunder derved, at De samvirkende Fagforbund den 5. November 1924 afgav Strejkevarsel overfor Esbjerg Kommune, hvorefter Kommunens Opsætning ved egne Folk af Gas- og Elektricitetsmaalere, Indlægning af Ledninger m. v. i Ejendomme, der opførtes af de blokerede Mestre vilde blive standset fra og med den 18. s. M. ved normal Arbejdstids Ophør. Dette medførte, at Sagsøgeren Murermester Johansen ikke kunde faa indlagt Gas og Vand paa en ham tilhørende Byggegrund, og at en Tømrermester N. Nielsen i Esbjerg, som Aaret 1924 havde benyttet Murermester Kr. Jensen til at bygge et Værksted for sig, ikke kunde faa installeret elektrisk Lys i dette Værksted, førend fornævnte Johansen efter at have anlagt Sag mod Esbjerg Byraad ved Vestre Landsrets Dom af 25. Maj 1925 fik Byraadet tilpligtet enten at lade Gas og Vand indlægge paa hans Byggegrund ved sine egne Folk eller at taale, at han selv lod disse Arbejder udføre.

Idet Sagsøgerne, Murermestrene Kr. Jensen og Hansen & Johansen. Malermestrene Kjær & Jørgensen, alle i Esbjerg, samt Snedkermester J. H. Zabel af Bramminge, der ligesom de fornævnte er Medlem af Fællesforbundet, og som i Maj Maaned 1926 blev blokeret, fordi han havde paataget sig Leverancer til de fornævnte Murmestre, har anbragt, at den af de Sagsøgte, Arbejdernes Fællesorgenisation i Esbjerg og De samvirkende Fagforbund i Danmark, mod dem iværksatte Blokade er retsstridig, og at der derved er paaført dem Tab, som de opgør til henholdsvis 26991 Kr., 5780 Kr., 7000 Kr. og 950 Kr., har de under nærværende Sag søgt de Sagsøgte til in solidum at betale dem disse Beløb tilligemed Renter heraf 5 % p. a. fra den 24. November 1926, indtil Betaling sker.

De Sagsøgte har paastaaet sig frifundne for Sagsøgernes Tiltale. Foreløbig bemærkes, at Sagsøgeren Snedkermester Zabel, der arbejder som Bygningssnedker og som desuden har Udsalg af Møbler og Ligkister, har afgivet saa uklare Partsforklaringer med Hensyn til det Tab, han mener at have lidt som Følge af Blokaden, at det ikke har været muligt at bedømme, om der i Virkeligheden er paaført ham noget saadant, idet det her efter bliver ufornødent at undersøge, om de Sagsøgte ved Blokadens Iværksættelse har gjort sig skyldige i retstridigt Forhold over ham, vil de være at frifinde for hans Tiltale.

Fra Sagsøgernes Side gøres det iøvrigt gældende, at de Sagsøgte har ført Kampen mod dem paa retsstridig Maade, dels fordi de har givet Offentligheden urigtige og vildledende Oplysninger om Aarsagen til Konflikten, dels fordi de har offentliggjort Lister over de Personer, der havde Arbejde hos Sagsøgerne og dels endelig fordi de har givet Blokaden et saadant Omfang, at den alene af den Grund maa anses retsstridig.

Heroverfor anføres det fra de Sagsøgtes Side, at de ikke paa noget Punkt har givet en urigtig Fremstilling af Aarsagerne til Kampen, at den skete Offentliggørelse af de Navne paa de Personer, der arbejdede hos Sagsøgerne, omend retsstridigt, ikke har paaført dem Tab, fordi denne Offentliggørelse alene omfattede derved, og at Blokaden i det hele maa anses lovlig. Det fremhæves i saa Henseende særlig fra de Sagsøgtes Side, at Blokaden er anvendt med Maadehold, idet Sagsøgerne

ikke er blevne afskaaret fra at faa Materialier, men f. Eks. kunde faa Sten leverede fra Teglværkerne, naar de selv hentede og læssede dem. Endvidere hævder de Sagsøgte, at det har været nødvendigt for dem at bekæmpe de sagsøgende Murermestre, fordi disse ved billigere Arbejdskraft, der stod til deres Raadighed, var i Stand til at underbyde de Mestre, som beskæftigede Medlemmerne af Murerforbundet, hvorved dette blev udsat for, at de paagældende Arbejdsgivere opsagde Overenskomsterne, i hvilken Forbindelse de Sagsøgte endelig særlig har hævdet, at Bedømmelsen af de anvendte Kampmidler maaske under Hensyn til, at Sagsøgerne er Medlemmer af en de Sagsøgte fjendtligsindet Organisation, der arbejder efter Principper der staar i Modstrid med de af de Sagsøgte anerkendte.

Med Hensyn til det første Punkt bemærkes, at De samvirkende Fagforbunds Redegørelse for Aarsagerne til Konflikten, der indeholdes i Forbundenes ovennævnte i Vestjyllands Socialdemokrat offentliggjorte Skrivelse af 17. Oktober 1924, ikke kan siges at være urigtig for saa vidt der af fremgaar, at Sagsøgerne Jensen og Johansen & Hansen ikke vilde tiltræde Murerforbundets Løn- og Arbejdsvilkaar, samt at der, efter at de omtalte Forligsforhandlinger, havde fundet Sted mellem Sagsøgerne og de Sagsøgte, i samme Blad for den 17. December 1924 findes en Artikel om Forligsforhandlinger hvoraf fremgaar, at det egentlige Tvistepunkt mellem Parterne var Kravet om de i Fællesforbundet staaende Murersvendes Indmeldelse i Murerforbundet. Ejheller kan den i Skrivelsen indeholdte Udtalelse om, at Arbejds- og Lønforhold er ringere for Fællesforbundets Murersvende end for det til Murerforbundet hørende anses urigtig, i førstnævnte Henseende fordi det er ubestridt, at Fællesforbundets Murersvende har arbejdet over 8 Timer daglig, og i de sidst nævnte, fordi der ikke under Sagen foreligger Holdepunkter til Bedømmelse af Parternes modstridende Anbringender om Lønnens Størrelse for de respektive Organisationers Medlemmer. Derimod er den i Skrivelsen indeholdte Oplysning om, at de sagsøgende Murermestre har nægtet at antage Murersvende, der stod i Murerforbundet, ikke korrekt, idet Sammenhængen hermed efter Sagens Oplysninger maa antages at være, at Formanden for Murerforbundet i Esbjerg engang har henvendt sig til Fællesforbundets Formand, Sagsøgeren Kr. Jensen, med Anmodning om, at denne skulde beskæftige Medlemmer af Murerforbundet, idet han samtidig krævede, at Kr. Jensen forinden skulde foranledige, at de hos ham arbejdende Murersvende indmeldtes i Murerforbundet, hvilket sidste Kr. Jensen nægtede at gaa ind paa.

Den paa dette Punkt givne urigtige Fremstilling skønnes imidlertid at kunne bero paa en undskyldelig Misforstaaelse og maa derfor være uden Betydning for Sagens Afgørelse. Derimod skønnes den Omstændighed, at de sagsøgende Murermestres Aftaler med de hos dem arbejdende Murersvende om Løn og Arbejdstid afviger fra de mellem Murerforbundet og den tilsvarende Arbejdsgiverorganisation gældende, og at de nævnte Murermestre ikke har villet medvirke til Svendenes Indmeldelse i Murerforbundet, ikke at have kunnet give de Sagsøgte Føje til at etablere Blokade og fremsætte Trusler om Blokade i saa vidt Omfang som sket. Da hertil kommer, at de Sagsøgtes Offentliggørelse af Lister over de hos Sagsøgerne arbejdende Folk maa antages at have været til Skade for Sagsøgerne, findes de ved det af dem i det hele overfor Sagsøgerne Kr. Jensen, Hansen & Johansen og Kjær & Jørgensen udviste Forhold at have gjort sig skyldig i et til Erstatning overfor disse forpligtende Retsbrud, hvormed bemærkes, at de Sagsøgte efter det Fællesskab, der har været i deres Kamp mod disse Sagsøgere, begge maa være ansvarlige for den Sagsøgerne tilføjede Skade uden Hensyn til af hvem de havde benyttede Kampmidler i det enkelte Tilfælde er iværksat.

For Sagsøgeren Jensens Vedkommende er det oplyst, at hans Bøger for Aaret 1923 udviser en indenbys Omsætning af 83600 Kr. og for Aaret 1924 af 100100 Kr., medens den samme Omsætning for Aarene 1925 og 1926 kun udgør henholdsvis 21400 Kr. og

34400 Kr., saaledes at Omsætningen for de sidste Aar er ialt 127900 Kr. mindre end for de foregaaende.

Sagsøgerne Hansen og Johansens indenbys Omsætning har ifølge deres Bøger for Aarene 1923 og 1924 udgjort 37800 Kr. og 44700 Kr. medens den i Aarene 1925 og 1926 er gaaet ned til 17600 Kr. og 31200 Kr. De paagældende har derhos som Parter forklaret, at deres Indtægter som Følge af Blokaden gik saa langt ned, at de har set sig nødsaget til at ophæve deres Kompagniskab.

Endelig udviser Sagsøgerne Kjær & Jørgensens Bøger, at de i Aarene 1923, 1924, 1925 og 1926 har haft en Omsætning af henholdsvis 18900 Kr., 29100 Kr., 22700 Kr. og 19800 Kr. De har derhos fremhævet, at de efter Blokadens Iværksættelse har mistet Esbjerg Kommune som Kunde, fra hvilken de i Aarene 1922, 1923 og 1924 har faaet udbetalt henholdsvis 2351 Kr. 90 Øre, 4282 Kr. 85 Øre og 5561 Kr. 75 Øre for udført Arbejde, medens de ikke senere har haft Arbejde for Kommunen.

Det gøres af alle de nævnte Sagsøgere gældende, at der i Aarene 1925 og 1926 er bleven bygget usædvanlig stærkt i Esbjerg, og at de kunde have forventet en betydelig Stigning af deres Omsætning, om de ikke var bleven blokerede.

Efter samtlige foreliggende Oplysninger findes de Sagsøgerne tilkommende Erstatninger under Hensyn til den Usikkerhed, der maa gøre sig gældende ved Beregning af den lidte Skade, at kunne bestemmes til, for Jensens Vedkommende til 15000 Kr., for Hansen & Johansens til 3000 Kr., og for Kjær & Jørgensen til 3000 Kr., hvilke Beløb de Sagsøgte in solidum vil være at tilpligte at betale disse Sagsøgere tillige med Renter deraf som paastaaet.

Medens Sagens Omkostninger, for saa vidt angaar Sagsøgeren Zabel, vil være at ophæve, findes de Sagsøgte ligeledes in solidum at burde godtgøre de øvrige Sagsøgere Sagens Omkostninger med 1800 Kr.

Stempelovertrædelse ses ikke at have fundet Sted.

Thi kendes for Ret:

De Sagsøgte, Arbejdernes Fællesorganisation i Esbjerg og De samvirkende Fagforbund i Danmark, bør for Tiltale af Sagsøgeren Snedkermester Zabel i denne Sag fri at være.

Til Sagsøgerne Murermester Kr. Jensen, Murmestrene Hansen & Johansen og Malermestrene Kjær & Jørgensen betaler de Sagsøgte een for begge og begge for een, henholdsvis 15000 Kr., 3000 Kr. og 3000 Kr. tillige med Renter heraf 5 % p. a. fra den 24. November 1926, indtil Betaling sker.

Medens Sagens Omkostninger, for saa vidt angaar Sagsøgeren Zabel, ophæves, betaler de Sagsøgte, ligeledes een for begge og begge for een, til de øvrige Sagsøgere i Sagsomkostninger 1800 Kr.

Det idømte udredes inden 15 Dage.

***

Denne Dom er af en saadan Beskaffenhed, at man i allerhøjeste Grad maa forbavses over den, thi i Følge Loven for Den faste Voldgifsret er Forholdet saaledes, at naar en Strejke eller Lockout ikke er iværksat i Strid med bestaaende Overenskomster, er det heller ikke retsstridigt offentligt at meddele, at Arbejdsstandsningen er traadt i Kraft.

Da der fra De samvirkende Fagforbunds Side netop ikke er foretaget andet eller mere end at meddele, at vedkommende Murermestre er blokerede, kan der umuligt foreligge en retsstridig Handling i en saadan Offentliggørelse.

Den Omstændighed, at der bestaar Aftale mellem K. D. F.s Mestre og Svende, kan dog fornuftigvis ikke afskære hverken De samvirkende Fagforbund, de tilsluttende Organisationer eller andre Fagforbund fra at stille Krav til K. D. F. om at betale samme Løn og holde samme Arbejdstid, som de øvrige Arbejdsgivere i Esbjerg.

Hvad mener Retten med: »...i det Omfang som Blokaden har faaet?« vil man spørge. Ja Forholdet er jo netop dette, at De samvirkende Fagforbund efter sin bedste Overbevisning, hverken har foretaget mere eller mindre

end, hvad man føler sig fuldt berettiget til, og har netop søgt at undgaa at give Blokaden et Omfang, som man med fuld Rette kunde angribes for.

Det vilde derfor i høj Grad have været af Interesse om Landsretten i sine Præmisser nærmere have paapeget, hvad den sigter til.

Men Hensyn til Offentliggørelsen af Navnelisterne saaledes, som det offentliggøres i Præmisserne, er De samvirkende Fagforbund ganske uden Ansvar. Det er sket paa den lokale Fællesorganisations Foranledning.

Naar man ser hen til, at baade De samvirkende Fagforbund, og de udenfor De samvirkende Fagforbund staaende Forbund, paa fuld lovlig Maade har iværksat Blokaden og paa fuld lovlig Maade i Henhold til Loven om Den faste Voldgiftsret har offentliggjort Navnene paa de blokerede Arbejdsgivere, saa er det i allerhøjeste Grad uforstaaeligt, at man desuagtet mener, at der er Grundlag for at idømme De samvirkende Fagforbund og Fællesorganisationen i Esbjerg Erstatninger til de blokerede Arbejdsgivere.

Dommen bidrager, ligesom Kolindsunddommene, til at skabe Begrebsforvirring, hos Befolkningen, thi igennem det Samarbejde, der gennem en lang Aarrække har været mellem Arbejdgsiverforeningen og De samvirkende Fagforbund paa Grundlag af Septemberforliget og paa Grundlag af Loven om Den faste Voldgiftsret, og de Kendelser, som denne Ret har afsagt, er der efterhaanden skabt et godt og solidt Retsbegreb angaaende de faglige Forhold mellem Arbejdere og Arbejdsgivere, men dette Grundlag bliver fuldstændig omstyrtet ved de Kendelser, som de ovenfornævnte Retter i den seneste Tid har afsagt.

Det bør fornuftigvis dog ikke være saaledes, at der gælder én Ret for de organiserede Arbejdsgivere og Arbejdere, og en anden Ret for Arbejdsgivere og Arbejdere, som er uorganiserede eller danner særlige Foreninger, som i dette Tilfælde K. D. F.

Dommen er nu blevet appelleret til Højesteret.

Den faste Voldgiftsret.

Sag Nr. 1049.

Undermejerister paa Mejeriet Vesterbro i Aarhus.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 26. Januar 1927 i Sag Nr. 1049: Danske Undermejeristers Forbund mod Dansk Arbejdsgiverforening for Mejeriet Vesterbro i Aarhus.

Under nærværende Sag har Danske Undermejeristers Forbund gjort gældende, at en af Mejeriet Vesterbro i Aarhus i April Maaned 1926 antagen Formand, Mejerist Clausen-Petersen ikke kan enerkendes som Formand i Septemberforligets Forstand, og at Mejeriet derfor har været uberettiget til at kræve, at den paagældende ikke maatte være Medlem af nogen Arbejderorganisation.

Det fremgaar af Sagens Oplysninger, at Mejeriet Vesterbro, der er et af Landets største Mejerier, i Foraaret 1926 indrettede en ny Produktionsafdeling for Fremstilling af Iscreme paa en særlig Maade, som ikke hidtil havde været anvendt her i Landet. Til at forestaa Arbejdet i denne nye Afdeling blev Mejerist Clausen-Petersen antaget for en maanedlig Løn af 350 Kr. Han var den første, der blev antaget til Afdelingen, men efterhaanden som Virksomheden kom i Gang, antoges flere og flere Arbejdere. I Højsæsonen var der saaledes ansat 12 Arbejdere, heraf 3 Chauffører, der ekspederede Varerne ud i Byen. Iscreme-Fabrikation er imidlertid en udpræget Sæsonartikel, og ud paa Efteraaret indskrænkedes Arbejdsstyrken, saaledes at der nu paa Afdelingen ikke er beskæftiget andre end Clausen-Petersen. Naar Sæsonen i Foraarstiden begynder igen, vil Arbejdsstyrken paany blive udvidet.

Klagerne hævder, at Clausen-Petersens Stilling ikke er væsensforskellig fra en almindelig Arbejders. Han havde ikke Forstand paa Iscreme-Fabrikation, da ban blev antaget, og hans Løn er ikke højere, end at en Mejerist kan tjene det samme. Afdelingen har i Virkeligheden kun været i Virksomhed ca. 4 Sommermaaneder, og selv i disse Maaneder har Clausen-Petersen ikke værer Leder af Afdelingen. Han har,

efter hvad Klagerne hævder, ikke Ret til at antage eller afskedige Personale, og har end ikke nogen selvstændig Ret til at føre Kontrol. Alt fornødent Tilsynsarbejde er ført af Mejeriets Direktør Andersen. Selv i Højsæsonen udførte Clausen-Petersen, efter hvad Klagerne mener at have konstateret, samme Arbejde som en almindelig Arbejder, og udenfor Sæsonen har han kun almindeligt Arbejde at udføre.

De Indklagede procederer til Frifindelse. Da den nye Iscreme-Afdeling med stor Bekostning blev indrettet, var det nødvendigt for Mejeriets Direktør, der selv var travlt beskæftiget i Mejeriets andre Afdelinger, at antage en Tillidsmand til at forestaa den nye Afdeling. Direktøren satte selv Clausen-Petersen ind i Fabrikationen, og Clausen-Petersen har derefter ledet Afdelingen paa selvstændig Vis. Clausen-Petersen har saaledes været berettiget til at antage og afskedige Personale, og til paa enhver Maade at kontrollere Arbejdet. Noget andet er, at Direktøren, netop fordi Afdelingen var ny, har interesseret sig stærkt for denne, og at Clausen-Petersen derfor meget muligt ikke har foretaget sig noget Skridt af Betydning, saaledes heller ikke antaget eller afskediget Folk uden efter Aftale med Direktøren. Afdelingens Omsætning har i Tiden fra April til November været 100.000 Kr., altsaa et betydeligt Beløb, og Mejeriet forventer, at Omsætningen vil tage til i Fremtiden. Det vil da være af stigende Betydning, at Clausen-Petersen har en Stilling, der er ganske uafhængig.

Som ovenfor nævnt har Iscreme-Afdelingen kun været i Gang siden April 1926. Sæsonen er kun om Sommeren, og det er fra de Indklagedes Side erkendt, at udenfor Sæsonen indtager Clausen-Petersen ikke nogen Formandsstilling. I Sommersæsonen 1926 har Direktør Andersen ført et indgaaende Tilsyn med Afdelingen, og det er uklart, i hvilken Grad Clausen-Petersen har haft en ledende Stilling. Det maa ved Bedømmelsen heraf blive til Skade for de Indklagede, at Mejeriet ikke har sørget for at faa opretret en Kontrakt, i hvilken Rammerne for Clausen-Petersens Arbejde m. m. var fastlagt. Under disse usikre Forhold, hvortil kommer det om Clausen-Petersens Lønforhold oplyste, finder Retten ikke at kunne statuere, at Clausen-Petersen i alt Fald for Tiden indtager en Formandsstilling i Septemberforligets Forstand, og Klagernes Paastand vil derfor forsaavidt være at tage til Følge. Sagens Omkostninger findes at burde betales af Parterne med Halvdelen hver.

Kendelse:

Den under Sagen omhandlede Mejerist Clausen-Petersen kan for Tiden ikke anerkendes som Formand i Septemberforligtes Forstand.

I Sagsomkostninger betaler Parterne 150 Kr. hver.

Lønbevægelser og Konflikter.

Kvinder paa Elementkulfabrikken i Vangede.

Den 18. Juni afholdtes et Fællesmøde i Anledning af en Klage fra Kvindeligt Arbejderforbund over, at Elementkulfabrikken i Vangede, efter at være blevet indmeldt i Arbejdsgiverforeningen, nægtede at efterkomme den gældende Overenskomsts § 2, der tilsiger Arbejderne Timeløn for Helligdage, der falder i Ugens Løb.

Nægtelsen bestod i, at Fabrikken ikke vilde betale Annodearbejderne Timeløn for saadanne Dage.

Fællesmødet resulterede i Enighed om, at Overenskomsten ogsaa omfatter Annodearbejderne, og Efterbetaling skal finde Sted.

REDAKTØR: CARL F. MADSEN
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Allé 12, 2. S. Kbhvn. V. Tlf. 3541 og 10541
Trykt hos F. E. Bording, Kbhvn.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR
DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND I DANMARK

NUMER 2 ❋ KØBENHAVN DEN 16. JULI 1927 ❋ 24 AARGANG

Arbejdslønnen i Industrien.

Oktober Kvartal 1926.

Siden April 1918 har der paa Grundlag af det lønstatistiske Materiale, der af Dansk Arbejdsgiverforening stilles til Raadighed for Det statistiske Departement, i Statistiske Efterretninger været meddelt kvartalsvise Opgørelser af Arbejdernes gennemsnitlige Timefortjeneste i en Række Fag indenfor Industrien, Haandværket og Handelen. Efter de for Oktober Kvartal 1926 foreliggende Lønoplysninger er Gennemsnitsfortjenesten pr. Time paa sædvanlig Maade for de fleste Fags Vedkommende beregnet efter den samlede Udbetaling i Kvartalet, fordelt paa det Antal Timer, der er arbejdet, uanset om der er arbejdet i Timeløn eller i Akkord. For nogle enkelte Fags Vedkommende er Fortjenesten dog ikke beregnet paa denne Maade, men paa Grundlag af Udbetalingen i den sidste Maaned i Kvartalet, hvilket gælder Tekstilindustrien, eller paa Grundlag af den sidst i Kvartalet gældende Ugeløn, hvilket er Tilfældet for Bagersvende, Bryggeriarbejdere i Kbhvn., Typografer, Stentrykkere, Arbejdere i litografiske Etablissementer samt de under »Forskelligt« anførte ugelønnede Fag.

Det af Arbejdsgiverforeningen indsamlede Materiale, der refererer sig til Udgangen af de paagældende Kvartaler, omfatter denne Gang ca. 93000 Arbejdere mod ca. 97000 Arbejdere i Juli Kvartal, 98000 i April Kvartal og godt 91000 Arbejdere i Januar Kvartal; i 1925 og 1924 omfattede Lønstatistiken 98 à 110000 Arbejdere, i 1923 97 à 106000 Arbejdere, i 1922 95 à 100000 Arbejdere, i 1921 kun 85 à 90000 Arbejdere, men i 1920 ca. 110000 Arbejdere. Bevægelsen i Tallene skyldes hovedsagelig Forandringer i Beskæftigelsesgraden for de af Statistikken omfattede Arbejdere.

En Sammenligning mellem Lønstatistikkens Arbejdertal ved Udgangen af Oktober og Juli Kvartal 1926 viser, at Forskellen i Arbejdertallet saa godt som udelukkende skyldes Sæsonfagene; saaledes var der en Nedgang i Arbejdertallet indenfor Bygningsindustrien paa godt 3000, for Jord- og Betonarbejdere paa op imod 1000 og for Teglværksarbejdere paa ca. 1300. Paa Sukkerfabrikkerne var der derimod som Følge af Kampagnen en Stigning paa henimod 3000 Arbejdere. For Jern- og Metalindustrien var der en svag Nedgang i Arbejdertallet i Provinsen.

For de enkelte større Fags Vedkommende fremgaar Bevægelsen i Timefortjenesten fra Juli til Oktober Kvartal af omstaaende Tabel over Arbejdslønnen i de enkelte Industrier m. v. Som det vil ses, var der Nedgang for Hovedparten af Fagene i Overensstemmelse med, at der i August Maaned fandt en Lønregulering Sted efter Pristallet, hvorved Lønningerne for de fleste Fags Vedkommende blev nedsat med 5 pCt. Da denne Lønnedsættelse fandt Sted midt i Kvartalet, skulde den bevirke, at Lønningerne i Oktober Kvartal kom til at ligge ca. 2½ pCt. lavere end i Juli Kvartal, bortset fra de ovenfor omtalte Fag, hvor Statistikken kun omfatter den sidste Del af Kvartalet, og hvor derfor Lønningerne skulde være ens i Oktober og Juli Kvartal. For nogle Fag var Lønnedsættelsen i August dog noget mindre end 5 pCt. (f. Eks. for forskellige kvindelige Arbejdere), og for et enkelt Fag (Malere) fandt der slet ikke Lønnedsættelse Sted. Den faktisk stedfundne Lønbevægelse fra Juli til

Arbejdslønnen i de forskellige Industrier.

Fag	København			Provinsen		
	Ant. Arb. pr. 31/12 1926	Gennemsn. Timefortj. Oktbr. Kvt. 1926	Gennemsn. Timefortj. Juli Kvt. 1926	Ant. Arb. pr. 31/12 1926	Gennemsn. Timefortj. Oktbr. Kvt. 1926	Gennemsn. Timefortj. Juli Kvt. 1926
		Øre	Øre		Øre	Øre
Næringsmiddelindustri:						
Bagerier, Svende	886	160	160	4	131	132
Møller, —	60	145	146	213	116	117
— ufagl. Arb.	35	133	135	114	103	105
Chokoladefabr., fagl. Arb.	55	165	157	20	139	145
— ufagl. Arb.	133	116	118	16	117	117
— Kvinder	590	75	77	101	60	62
Margarinefabr., ufagl. Arb.	16	119	121	138	115	118
— Kvinder	1	69	71	70	68	70
Bryggerier, ufagl. Arb.	1880	132	132	482	122	123
— Kvinder	748	96	97	432	80	85
Spritfabrikker, ufagl. Arb.	46	127	131	247	127	131
— Kvinder	46	103	107	12	102	103
Sukkerfabr., ufagl. Arb.	374	145	143	3817	125	112
— Kvinder	222	81	80	188	63	59
Cikoriefabrikker, ufagl. Arb.	39	137	121	25	119	109
— Kvinder	105	93	83	21	78	71
Konservesfabrikker, ufagl. Arb.	45	140	140	16	99	101
— Kvinder	156	80	79	41	59	63
Mælkekondens.fabr., ufagl. Arb.	—	—	—	82	114	116
— Kvinder	—	—	—	249	89	91
Tobaksindustri:						
Cigarfabr., Cigarmagere	930	144	149	824	143	149
— ufagl. Arb.	134	146	150	137	125	126
— Kvinder	2161	105	109	1554	92	95
Tekstilindustri:						
Tekstilfabr., Mænd	542	124	124	1485	117	117
— Kvinder	1544	89	89	2307	80	80
Rebslagerier, Svende	8	114	114	9	112	112
— ufagl. Arb.	41	108	109	8	104	103
— Kvinder	133	71	70	1	56	58
Possementfaget, Svende	19	153	155	3	204	215
— Kvinder	21	78	84	3	76	88
Sejlmagersvende	8	191	196	21	128	131
Beklædningsindustri:						
Ugesvende i bestilt Skrædderi	121	157	158	3	139	144
Skræddersvende i Konfektionsindustrien	106	163	163	7	144	143
Tilskærere i Konfektionsindustrien	112	186	185	4	155	151
Syersker i Konfektionsindustrien	1015	80	80	390	71	71
— andre	71	82	83	76	71	68
Skomagersvende	27	141	152	—	—	—
Skotøjsarbejdere, Mænd	822	157	159	95	131	134
— Kvinder	748	91	94	73	72	73
Hattearbejdersker	302	82	84	—	—	—
Læderindustri:						
Garverier, Svende	129	196	196	59	159	158
— ufagl. Arb.	98	152	145	162	143	143
Lædervare- og Portefeuillearb.	64	169	162	—	—	—
Bygningsindustri:						
Blikkenslagersvende	259	182	193	149	129	133
Bygningssnedkersvende*)	619	183	179	981	133	132
Glarmestersvende	84	141	141	96	116	116
Malersvende	698	240	201	170	170	153

*) Herunder for Provinsen tillige andre Snedkersvende

Arbejdslønnen i de forskellige Industrier.

Fag	København			Provinsen		
	Ant. Arb. pr. 31/12 1926	Gennemsn. Timefortj. Oktbr. Kvt. 1926	Gennemsn. Timefortj. Juli Kvt. 1926	Ant. Arb. pr. 31/12 1926	Gennemsn. Timefortj. Oktbr. Kvt. 1926	Gennemsn. Timefortj. Juli Kvt. 1926
		Øre	Øre		Øre	Øre
Murersvende	810	235	239	1227	153	154
Murarbejdsmænd	579	188	193	1051	122	124
Stukkatørsvende	31	179	192	4	152	149
Tømrersvende	542	216	219	1168	137	138
Arbmd. hos Tømrere	20	127	134	25	108	114
Linoleumspaalæggere	43	189	179	—	—	—
Isoleringsmontører	54	216	180	20	162	180
Træ- og Møbelindustri:						
Bødkersvende	107	164	167	228	143	146
Børstenbindersvende	45	147	155	22	120	125
Billedskærersvende	19	159	163	13	134	135
Drejersvende	51	143	147	59	133	132
Forgyldere	22	203	208	27	148	136
Karetmagersvende	26	184	182	1	120	—
Kurvemagersvende	36	124	133	4	117	134
Møbelsnedkersvende	507	156	159	101	128	129
Maskinsnedkere	352	151	155	1065	121	124
Træindustriarbejdere, ufagl.	234	122	124	508	102	107
Træindustri, Kvinder	119	88	89	36	78	78
Pianoarbejdere	170	178	181	16	141	143
Sadelmager- og Tapetserersvende	180	166	166	90	141	148
Ler-, Sten- & Glasindustri:						
Jord- og Betonarbejdere	1481	164	160	1439	108	113
Brolæggersvende	63	263	274	46	167	150
Stenhuggerier, Svende	94	178	202	277	120	125
— ufagl. Arb.	44	139	140	128	114	117
Grus- og Skærvefabr., Arbmd.	6	134	129	314	113	114
Teglværker —	36	128	134	1509	111	121
— Kvinder	—	—	—	36	67	71
Cementfabrikker Arbmd.	—	—	—	1032	125	129
Keram. Industri, fagl. Arb.	180	168	178	44	126	128
— ufagl. -	262	132	137	62	104	109
— Kvinder	411	111	106	35	79	84
Terrazzoarbejdere	43	152	152	11	148	120
Jern- o. a. Metalindustri:						
Blikkenslagersvende	155	173	179	98	146	152
Elektrikere	481	156	157	525	141	139
Formere	293	199	203	450	160	163
Guld-, Sølv- og Elektropletarbejdere	297	155	158	88	133	139
Gørtlere	115	156	159	40	137	139
Kobbersmede	73	190	197	45	159	181
Malersvende	119	209	216	181	180	175
Metalslibere	110	175	180	60	140	143
Metaltrykkere	56	185	186	16	154	152
Skibstømrere	138	185	190	176	143	145
Smede- og Maskinarbejdere	4571	172	175	4222	143	145
Træarbejdere	325	163	169	605	142	147
Div. fagl. Arbejdere	45	178	185	41	140	145
Arbejdsmænd	2938	131	133	3062	117	119
Kvinder	2182	84	86	381	74	77
Kemisk Industri:						
Farversvende	33	143	145	3	136	141
Farve- og Lakfabr. ufagl. Arb.	155	114	117	6	117	117
Imprægneringsanst. ufagl. Arb.	—	—	—	86	168	173

Arbejdslønnen i de forskellige Industrier.

Fag	København			Provinsen		
	Ant. Arb. pr. 31/12 1926	Gennemsn. Timefortj. Oktbr. Kvt. 1926	Gennemsn. Timefortj. Juli Kvt. 1926	Ant. Arb. pr. 31/12 1926	Gennemsn. Timefortj. Oktbr. Kvt 1926	Gennemsn. Timefortj. Juli Kvt. 1926
		Øre	Øre		Øre	Øre
Jern-, Metal- og Kludebranchen ufagl. Arb.	74	140	139	5	124	118
— Kvinder	80	75	75	16	69	72
Oliemøller, ufagl. Arb.	476	129	127	678	135	130
— Kvinder	23	81	81	25	73	75
Olieraffinaderier, ufagl. Arb.	40	129	131	—	—	—
Svovlsyrefabr., ufagl. Arb.	173	149	157	257	132	136
Sæbefabrikker, ufagl. Arb.	50	110	121	45	111	114
— Kvinder	55	75	75	48	64	64
Tagpapfabrikker, ufagl. Arb.	48	153	168	3	100	108
Tændstikfabr., ufagl. Arb.	50	130	129	—	—	—
— Kvinder	120	81	79	—	—	—
Forsk. Industrier, ufagl. Arb.	488	124	123	173	126	124
— Kvinder	916	73	74	289	77	74
Grafisk Industri:						
Papirfabrikker, Arbmd.	172	120	123	845	112	115
— Kvinder	33	88	88	281	72	74
Bogtrykkerier m. v.:						
Typografer	1621	187	186	1024	169	171
Stentrykkere	172	172	172	76	147	146
Kemigrafer	114	166	166	19	158	159
Ufagl. Arb.	171	142	142	59	134	133
Kvinder	314	91	90	107	73	74
Litografiske Etabl., ufagl. Arb.	40	133	134	17	112	113
— Kvinder	70	90	90	27	76	80
Bogbinderier, Svende	341	187	182	108	133	136
— Kvinder	408	99	97	40	68	68
Papirvareindustri, ufagl. Arb.	46	121	122	—	—	—
— Kvinder	213	82	82	74	71	71
Æskefabrikker, Kvinder	298	88	88	121	83	81
Handel og Transport:						
Lager- og Pakhusarbejdere	878	116	117	2180	110	110
Havnearbejdere	—	159	170	—	167	158
Kvinder	64	70	70	22	70	68
Forskelligt:		Kr. pr. Uge.			Kr. pr. Uge.	
Formænd	580	96.97	95.35	610	73.93	72.17
Fyrbødere	339	61 16	62.47	741	58.52	58.52
Chauffører	963	60.71	61.04	532	54.20	54.15
Kuske	1105	57.90	57.89	893	51.83	51.60

Oktober Kvartal var dog en Del forskellig for de enkelte Fag, idet det maa erindres, at for de Fag, for hvilke Arbejde paa Akkord spiller en større Rolle vil der altid være nogen tilfældig Bevægelse i de Tal, der angiver den gennemsnitlige Timefortjeneste, ligesom der for alle Fag, hvor Arbejde saavel paa Akkord som i Timeløn anvendes, altid vil være nogen Forskydning i Forholdet mellem Mængden af Akkord- og Timelønsarbejde, hvad der ligeledes paavirker den gennemsnitlige Timefortjeneste. Det skal saaledes anføres, at der for en Del Fags Vedkommende paa Grund af forøget Akkordfortjeneste eller større Anvendelse af Akkord fandt en Stigning i Fortjenesten Sted fra Juli til Oktober Kvartal; dette gjaldt f. Eks. Bygningssnedkere, Jord- og Betonarbejdere i København, ufaglærte mandlige Arbejdere i Garverier samt kvindelige Arbejdere i Garverier i København, Arbejdere i Oliemøller, Sadelmagere og Tapetserere i København og Havnearbejdere i Provinsen. For

Paa Grundlag af Materiale, indsamlet af Dansk Arbejdsgiverforening.

	Ant. Arb. pr. 31/12 1926	Gennemsn. Timefort. (Med Anvendelse af de faktiske Arbejdertal) Oktbr. Kvartal 1926	Juli Kvartal 1926	April Kvartal 1926	Jan. Kvartal 1926	Aaret 1914
		Øre	Øre	Øre	Øre	Øre
København						
Faglærte Arbejdere.....	17544	178	180	184	188	67,1
Ufaglærte »	15822	136	139	143	148	47,5
Ialt Mænd	33366	158	160	165	170	61,0
Kvindelige Arbejdere...	13378	89	90	94	96	32,3
Samtlige Arbejdere	46744	138	142	146	152	54,4
Provinsen						
Faglærte Arbejdere.....	15071	143	144	148	154	54,8
Ufaglærte »	23928	121	121	124	130	40,8
Ialt Mænd.....	38999	129	131	134	140	48,2
Kvindelige Arbejdere...	7186	80	81	83	84	25,7
Samtlige Arbejdere.....	46185	122	124	126	131	44,9
Hele Landet						
Faglærte Arbejdere	32615	161	163	167	174	61,3
Ufaglærte »	39750	127	128	132	138	45,5
Ialt Mænd.....	72365	142	144	148	155	55,0
Kvindelige Arbejdere...	20564	86	87	90	92	29,6
Samtlige Arbejdere.....	92929	130	133	136	142	50,2

Paa Grundlag af Materiale, indsamlet saavel af Dansk Arbejdsgiverforening som af Det statistiske Departement.

	Gnstl. Antal Arbejdere i Oktbr. Kvartal 1926	Gnstl. Timefortjen. (Med Anvendelse af et fast Arbejdertal indenfor hvert Fag) Oktbr. Kvartal 1926	Juli Kvartal 1926	April Kvartal 1926	Jan. Kvartal 1926
		Øre	Øre	Øre	Øre
København					
Faglærte Arbejdere..	18898	180	181	185	191
Ufaglærte —	18632	139	142	146	152
Ialt Mænd.....	37530	160	162	166	172
Kvindelige Arbejdere.....	13026	88	89	92	94
Samtl. Arbejdere.....	50556	144	145	149	154
Provinsen					
Faglærte Arbejdere	15505	144	144	146	151
Ufaglærte . —	25831	120	120	125	131
Ialt Mænd.....	41336	130	130	134	139
Kvindelige Arbejdere.....	6932	78	79	80	81
Samtl. Arbejdere	48268	124	124	128	133
Hele Landet					
Faglærte Arbejdere.....	34403	160	161	164	169
Ufaglærte —	44463	127	127	132	138
Ialt Mænd.....	78866	142	142	146	152
Kvindelige Arbejdere.....	19958	84	85	87	89
Samtl. Arbejdere	98824	132	133	137	142

alle disse Fag var den ved Arbejde paa Timeløn opnaaede Fortjeneste mindre i Oktober end i Juli Kvartal, men for nogle enkelte andre Fag var der ogsaa Stigning i Timelønsfortjenesten. Dette gjaldt saaledes Malere, hvor den overenskomstmæssige Timeløn var ens i Juli og Oktober Kvartaler, men hvor der dog var en lille Stigning i den faktisk opnaaede Timelønsfortjeneste og en stor Stigning i Akkordfortjenesten; endvidere gjaldt det Bogbindersvende og Bogbinderjomfruer i København samt Æskejomfruer saavel i København som i Provinsen, for hvilke Arbejdere der var en mindre Stigning i Timelønsfortjenesten til Trods for, at Fortjenesten efter den stedfundne Regulering skulde været gaaet ned med 2½ pCt. De her nævnte Undtagelser skyldes formentlig særlig Sæson i disse Fag. Endelig var der paa Grund af Kampagnen en betydelig Stigning i Fortjenesten for Arbejdere paa Sukkerfabrikker.

En *Oversigt over Lønningerne* for faglærte og ufaglærte mandlige og for kvindelige Arbejdere henholdsvis i København, Provinsen og hele Landet paa Grundlag af det af Arbejdsgiverforeningen indsamlede Materiale er meddelt foran. Ved Sammenligning mellem de for de forskellige Tidspunkter anførte Lønninger maa det haves i Erindring, at det ikke er et lige stort Antal Arbejdere og ikke ganske den samme Fordeling af Arbejderne mellem Fagene indbyrdes, der ligger til Grund for de beregnede Gennemsnitstal. Der bliver derved nogen Ulighed mellem disse Gennemsnitstal, men den vil sikkert kun være af forholdsvis ringe Betydning, da hvert enkelt af Oversigtens Tal er fremgaaet af store Arbejdertal fra mange forskellige Fag. Det skal tilføjes, at Gruppen »Formænd« er udskilt af Materialet, og deres Løn indgaar saaledes ikke i de beregnede Gennemsnitstal. For disse Formænd var den gennemsnitlige Timefortjeneste i Oktober Kvartal 1926 i Hovedstaden 209 Øre, i Provinsen 159 Øre og i hele Landet 183 Øre, hvilket er en lille Stigning fra Juli Kvartal, en Stigning, som skyldes Formændenes Løn indenfor Bygningsindustrien.

Af Oversigten fremgaar det, at den gennemsnitlige *Timefortjeneste for samtlige Arbejdere under et i Oktober Kvartal 1926 var 130 Øre.* For faglærte Arbejdere var Timefortjenesten 161 Øre, for Arbejdsmænd 127 Øre og for Kvinder 86 Øre. Sammenlignet med Juli Kvartal viser Timefortjenesten for samtlige Arbejdere en Nedgang paa 3 Øre, hvilket netop svarer til den foran omhandlede Nedgang paa 2½ pCt., som Flertallet af Fagene har faaet i Henhold til den stedfundne Forandring af de overenskomstmæssige Lønninger. Nedgangen paa Grund af Lønnedsættelserne har dog været en Del mindre, idet Gennemsnitsfortjenesten for samtlige Arbejdere i Oktober Kvartal paavirkes af, at der i dette Kvartal var forholdsvis færre faglærte Arbejdere (med forholdsvis stor Fortjeneste) indbefattet under Statistikken end i Juli Kvartal. Det vil saaledes ogsaa ses, at Nedgangen i Timefortjeneste for de enkelte Hovedgrupper for hele Landet kun var 1 á 2 Øre.

Ligesom for de to foregaaende Kvartaler er der af Departementet indsamlet lønstatistisk Materiale fra Virksomheder, der *ikke* er tilknyttede Arbejdsgiverforeningen. Disse Virksomheder tilhører dels Industrier, i hvilke saa godt som ingen Virksomheder staar i Arbejdsgiverforeningen (Slagterier samt Bagere i Provinsen), dels er det enkelte andre større private eller kooperative Virksomheder, som drives af Staten eller de større Kommuner. Paa Grundlag af saavel dette Materiale som det af Arbejdsgiverforeningen indsamlede Materiale er der foretaget en Beregning af Arbejdslønnen for Hovedgrupperne af Arbejdere og for at eliminere den Virkning, som den forskellige Fordeling af Arbejderne mellem Fagene indbyrdes kan have, er der ved denne Beregning i Stedet for de faktiske Arbejdertal (hvormed der er regnet i foranstaaende Beregning for Arbejdsgiverforeningens Materiale alene) regnet med et normalt Arbejdertal indenfor hvert Fag, og som normalt Arbejdertal er valgt Medlemstallet i Fagforeningerne ved Udgangen af Aaret 1924. Ved denne Beregningsmaade er muliggjort en Sammenligning mellem Lønningerne paa forskellige Tidspunkter, uden at ulige store Forandringer i Beskæftigelsesgraden for

de forskellige Fag griber forstyrrende ind. Det vil ses, at Lønnedgangen fra Juli til Oktober Kvartal for samtlige Arbejdere som Helhed efter denne Beregning kun har været 1 Øre pr. Time.

De af Departementet for Oktober Kvartal 1926 indsamlede direkte Lønoplysninger omfatter et gennemsnitligt Antal Arbejdere paa omtrent 10000, hvoraf ca. 4000 i private og ca. 6000 i offentlige Virksomheder, medens det af Arbejdsgiverforeningen indsamlede Materiale, hvorefter der ved Kvartalets Udgang beskæftigedes ca. 93000 Arbejdere, omfatter et gennemsnitligt Antal Arbejdere paa ca. 88800. Det samlede lønstatistiske Materiale udgør herefter gnstl. henimod 99000 Arbejdere for Kvartalet som Helhed.

Siden Oktober Kvartal 1926 er de fleste af de gældende Arbejdsoverenskomster blevet fornyet, for adskilliges Vedkommende dog uden lønningsmæssige Forandringer af større Betydning. For de Overenskomster, hvor Lønningerne er ændret, bestaar Forandringerne for de flestes Vedkommende hovedsagelig i, at der er sket en Lønnedsættelse paa 3—4 pCt., undertiden dog bortset fra de lavest lønnede Arbejdere, idet samtidig Lønregulering efter Pristallet i Overenskomstperioden er bortfaldet. Dette gælder saaledes bl. a. alle de betydeligere Overenskomster indenfor Jern- og Metalindustrien, Blikkenslagersvende hos Blikkenslagermestre i København og Murarbejdsmænd i København (for disse sidste er Lønreduktionen 2,8 pCt.). For enkelte Fag er Lønreguleringen efter Pristallet dog bortfaldet, uden at Lønningerne ved Overenskomstfornyelsen er blevet nedsat; dette gælder saaledes Arbejdere i Chokoladeindustrien, Skotøjsarbejdere og Kedel- og Maskinpassere. For ganske enkelte Arbejdere har der endvidere fundet en egentlig Lønnedsættelse Sted, navnlig for saadanne, hvis Lønninger ikke eller kun delvis blev reguleret i 1926, fordi Overenskomsten savnede Bestemmelse om Lønregulering i Overenskomstperioden; de vigtigste Arbejdere indenfor denne Gruppe er Malerne, som slet ingen Lønregulering fik i 1926, hvis Lønninger ved Overenskomstfornyelsen blev nedsat med 7 á 8 pCt., og Slagteriarbejderne, som ingen Lønreduktion fik i August 1926, hvis Lønninger ved Overenskomstfornyelsen blev nedsat med ca. 6 pCt.

Under Hensyn til det her anførte kan Arbejdslønnen i Øjeblikket for Arbejderne som Helhed som Følge af de stedfundne Overenskomstændringer anslaas at ligge ca. 1 pCt. lavere end i Oktober Kvartal 1926. Det maa dog erindres, at Fortjenesten altid ligger forholdsvis højt i Juli og Oktober Kvartaler og forholdsvis lavt i Januar og April Kvartaler, særlig som Følge af den ujævne Udbetaling af Byggefagenes Akkordoverskud.

Internationalt.

Anti-Fagforeningsloven i England.

Man kan ikke paastaa, at den engelske Fagforeningslov, efter at den har passeret den parlamentariske Kommission, er fremstaaet væsentlig forbedret af Kommissionsbehandlingen. »Forbedringerne« er tværtimod af en ret ubetydelig Natur, mens en Mængde Ændringsforslag blev nedstemte uden Diskussion. I sin foreliggende Form ser Loven omtrent ud som følger: Alle Strejker, som »har et Formaal udover at afgøre en faglig Konflikt i vedkommende Fag« erklæres for ulovlige. Ogsaa Sympatistrejker erklæres for ulovlige, saafremt de tjener overfor antydede Formaal og ikke begrænses til Arbejderne i vedkommende Fag. Enhver Understøttelse af en ulovlig Strejke gælder som en strafbar Handling. Fagforeningerne er ansvarlige for Tab, som paaføres Arbejdsgiverne gennem ulovlige Strejker — en Bestemmelse, som overhovedet ikke kom til Diskussion. Endvidere er det forbudt Fagforeningerne at ekskludere Medlemmer, som nægter at deltage i en ulovlig Strejke, eller idømme dem Pengebøder. Bestemmelsen om Strejkevagter har faaet en saadan Form, at den i Praksis umuliggør al Strejkevagt. Ved Bestemmelsen om det politiske Bidrag har man i nogen Grad imødekommet Arbejdernes Forslag, og dette er da ogsaa den eneste virkelige Koncession, der er gjort. Dog kræves

fremdeles, at Fagforeningsmedlemmerne udtrykkelig erklærer, at de udreder det politiske Bidrag af egen fri Vilje. Offentlige Tjenestemænd maa kun tilhøre rene Tjenestemandsorganisationer, der ikke maa have Forbindelser med »udenforstaaende Organisationer« (De samvirkende Fagforbund, Internationale Sammenslutninger o. s. v.). Regeringsadvokaten kan til enhver Tid nedlægge Forbud mod Anvendelse af en Fagorganisations Pengemidler til »ulovlige« Strejker.

Det direkte Angreb paa Retten til Sympatistrejke og Strejkevagter, Beskyttelsen af Skruebrækkere samt Klausulen angaaende det politiske Bidrag har afledet Opmærksomheden fra den ikke mindre farlige Bestemmelse, som er en Efterlignelse af den amerikanske Metode og forlener Domstolene med Magt til at afsige Tvangskendelser mod de Strejkende — en Metode, som i Ophavslandet har vist sig som et udmærket Middel til at kvæle enhver Strejke. I Tilfælde af en saadan Domskendelse vilde Fagforeningerne, allerede forinden Strejken er paabegyndt, gennem Afsendelse af et enkelt Brev eller en telefonisk Meddelelse have overtraadt Loven, da en saadan Handling kunde udlægges som Overtrædelse af Paragrafen angaaende Anvendelse af Fagforeningens Midler.

Meget livlige Debatter fandt Sted ved Behandlingen af Bestemmelsen om Tjenestemændenes Organisationsret. Det blev herved konstateret, at de til Varetagelse af disse Arbejderkategoriers Interesser oprettede Whitley-Councils i mange Tilfælde ikke har efterkommet deres Forpligtelser. Der vil næppe være noget andet Land i hele Verden, der har paalagt sine Tjenestemænd saa vidtgaaende Indskrænkninger af Bevægelsesfriheden. Det er dog højst tvivlsomt, om Regeringen ved en lignende Kamp som den, der fandt Sted i forrige Aar, atter vil kunne gøre Regning paa Tjenestemændenes Medvirkning, saafremt dennes Bestemmelser opretholdes. Med Henblik paa dette og andre Angreb paa Fagforeningerne er det kun altfor forstaaeligt, at Arbejdergruppen ved den internationale Arbejdskonferenee har anset det for mest rigtig at afstaa fra en videre Behandling af Koalitionsretten, som i et Øjeblik, hvor Verdens ældste Fagbevægelse kæmper for sine elementare Rettigheder, kun kunde betragtes som en Farce.

I Mellemtiden antager Modstanden mod Regeringens Attentat paa den faglige Bevægelses Grundrettigheder i England stadig skarpere Former. Fagforenings- og Arbejderpressen henviser stadig til de skæbnesvangre Følger som Loven vil medføre for den samlede Arbejderbevægelse, og den britiske Landsorganisation understøtter denne Kampagne gennem Udgivelse af et righoldigt Propagandamateriale. Ikke mindre levende er Forsamlingsvirksomheden. Resultatet af denne Agitation har i Følge de indløbne Beretninger givet sig Udslag i Medlemstilvækst til Fagforeningerne. Et videre Sympton er Udfaldet af de sidste Suppleringsvalg, ved hvilke Regeringen tabte ikke saa faa Stemmer til Arbejderpartiet og de Liberale, hvad der rettelig kan tydes som et Udtryk for den almindelige Misstemning mod Loven. Selv i Arbejdsgiverkredse anser man det for lidet heldigt at gennemføre en saadan »fredsforstyrrende« Lov i et for det britiske Produktionsliv saa kritisk Øjeblik.

Paa den anden Side tager man maaske ikke Fejl naar man formoder, at den fornyligt af Regeringen fremsatte Tanke om Nedsættelse af en Undersøgelseskommission til Behandling af Spørgsmaalet om Mægling og Voldgift i Arbejderkonflikter skyldes den Omstændighed, at Regeringen føler sin Stilling truet. Sikkert er i hvert Fald, at Ophidselsen vil tage til i Styrke, naar først Fagforeningsfolkenes store Masse faar de drastiske Indskrænkninger af dets Rettigheder og Friheder at føle. Da vil Regeringen kun have opnaaet, at selv den mest tamme Fagforeningsmand vil erkende den med det kapitalistiske System forbundne Fare i hele sin Omfang.

I. F. C.

REDAKTØR: CARL F. MADSEN
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Allé 12, 2. S. Kbhvn. V. Tlf. 3541 og 10541
Trykt hos F. E. Bording, Kbhvn.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR
DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND I DANMARK

NUMER 3 ❋ KØBENHAVN DEN 23. JULI 1927 ❋ 24 AARGANG

Lovforslaget om Værn for Erhvervs- og Arbejdsfriheden.

I »Arbejderen« Nr. 38, 27. Aargang, gjorde vi udførlig Rede for det af Regeringen forelagte Forslag til Lov om Værn for Erhvervs- og Arbejdsfriheden.

I Anledning af, at det var blevet bekendt, at der syntes at være en Mulighed for, at der i det af Folketinget nedsatte Udvalg kunde blive Enighed om en Affattelse af Loven, der var i høj Grad vendt imod Arbejderne og deres Organisationer, behandlede Forretningsudvalget Sagen paany paa et Møde den 27. Juni. Her vedtoges det at sende en Deputation til Folketingsudvalget for at fremsætte Arbejdernes Protest imod det reaktionære Anslag der er i Gære.

Deputationen der kom til at bestaa af Forretningsførerne Martin Petersen og Oscar Levinsen samt Sekretær Hans Jacobsen fik Foretræde for Udvalget den 6. Juni, hvor Deputationens Ordfører Hans Jacobsen bl. a. udtalte følgende:

Efter at have faaet Kendskab til den Mulighed, at der i Rigsdagen kan fremskaffes et Flertal for Loven om Værn for Erhvervs- og Arbejdsfriheden i en Affattelse, der i særlig Grad synes at være vendt imod Arbejderne, har Forretningsudvalget for De samvirkende Fagforbund ønsket Foretræde for det ærede Udvalg for ikke at lade dette Middel uforsøgt, til at hindre en saadan Lovs Vedtagelse.

Det vil navnlig blive vanskeliggjort for Arbejderne at vinde nye Medlemmer i svagt organiserede Fag, og derved faa overenskomstmæssige Tilstande gennemført, hvor dette endnu ikke er Tilfældet.

Vi er iøvrigt af den Anskuelse, at den Arbejdsretstilstand, der alt bestaar, maa siges at være betryggende for saavel Parterne, som for Samfundet i sin Helhed.

I Overenskomsten af 5. September 1899 mellem Arbejdsgiverforeningen og De samvirkende Fagforbund (Septemberforliget), der stadig er gældende mellem disse Organisationer og ogsaa mellem de allerfleste andre Fagorganisationer og udenfor Arbejdsgiverforeningen staaende Arbejdsgivere, er der sikret Arbejdsgiverne fuld Frihed til at beskæftige den Arbejdskraft, som de ønsker at beskæftige, og adskillige Domme ved Den faste Voldgiftsret har slaaet fast, at det er ulovligt at forsøge at udøve Tvang i Arbejdsforholdet for at tvinge Arbejdere ind i Fagforeningerne.

Vi ønsker dog her at gøre opmærksom paa, at det, naar Hensyn tages til Fagorganisationernes store Omfang og mangeaarige Virksomhed, kun er ganske enkelte Tilfælde der er forekommet af denne Art.

Forøvrigt er Forholdet jo dette, at den gældende Straffelovs § 210 yder Samfundet al fornøden Beskyttelse imod, at der udøves uretmæssig Pression overfor den Enkelte paa det heromhandlede Omraade.

Ogsaa de i de sidste Maaneder afsagte Domme i Kolindsundssagen og i Sagen Kristeligt dansk Fællesforbund i Esbjerg imod De samvirkende Fagforbund synes, hvor uforstaaelig end Dommene kan siges at være, at sikre saavel uorganiserede Arbejdsgivere som Arbejdere tilstrækkelig Beskyttelse.

De samvirkende Fagforbund er derfor af den Anskuelse, at der ikke er Grund til at udvide Beskyttelsen for

den Enkeltes personlige Frihed, hvor Talen er om Medlems- eller ikke Medlemsskab i en Organisation.

Vi ønsker at oplyse, at Arbejderne igennem deres repræsentative Forsamlinger lige siden 1886 har givet Udtryk for, at det mest formaalstjenlige til Ordning af Arbejdsforholdet er, at begge Parter, altsaa ogsaa Arbejdsgiverne, er organiserede, hvorfor der aldrig fra Arbejdernes Side er lagt Hindringer i Vejen for at Arbejdsgiverne har organiseret sig.

Arbejdsgiverne har derimod ofte, baade enkeltvis og kollektivt, lagt Hindringer i Vejen for at Arbejderne indtraadte eller forblev i de faglige Organisationer. Herom kunde fremdrages utallige Tilfælde, men vi skal nøjes med at henvise til den Skrivelse, der under 25. Juni 1927 er tilgaaet Ministeriet for Industri, Handel og Søfart fra Landarbejderforbundet i Danmark, og som vil være det ærede Udvalg bekendt. Kun skal vi tilføje, at de i denne Skrivelse skildrede Tilstande ikke er noget særligt for Landbruget eksisterende, lignende Tilstande findes i andre Fag, hvor Organisationstanken endnu ikke er trængt helt igennem. (I den omtalte Skrivelse er beskrevet en lang Række Tilfælde af Forfølgelser imod Medlemmer og Tillidsmænd indenfor Landbruget).

Det har derfor vakt vor største Forundring, at der i Lovforslagets § 3 kan tales om, at det skal være ulovligt at true Folk til *Indmeldelse* eller *Forbliven* i Foreninger, men derimod slet ikke om det ulovlige i at true Folk til at *udmelde* sig af Foreninger, de ønsker at være Medlemmer af.

Vi gentager vort Synspunkt, at vi overhovedet ikke mener, at der er nogen tvingende Grund til ny Lovgivning paa Omraadet om Medlemsskab eller Ikke-Medlemsskab i Organisationerne, men skal det endelig være, maa vi i hvert Fald kræve, at Loven ikke ensidig rettes imod Arbejderne, men ogsaa imod Arbejdsgiverne, der langt oftere, og paa mere effektiv Maade har paavirket Borgernes fri Organisationsret, som er hjemlet i Grundloven.

Vi gør ligeledes opmærksom paa, at det i Følge hele Sagens Natur vil være langt lettere at konstatere og ramme Overtrædelser af Loven begaaet af Arbejdere end af Arbejdsgivere. Disse sidste har langt flere, og mere diskret virkende, Metoder til at paavirke (true) deres egne daarligere Kolleger end Arbejderne har.

I Praksis vil Loven derfor, selv om den i sin Ordlyd var ligelig vendt imod saavel Arbejdsgivere som Arbejdere, blive i Arbejdernes Disfavør, og der var vel snarere Grund til at give Arbejderne en Favør, der søger at arbejde sig fremad og frigøre sig for Undertrykkelse af saavel økonomisk som anden Art, og allerede i nogen Grad har gjort dette til Gavn for hele Samfundet.

Endelig ønsker vi at udtale, at selve Lovforslagets Bestemmelser synes os at være af en saadan Art, at det vanskeligt lader sig overskue, hvilken Rækkevidde en eventuel Lov kan faa. Naar der for Eksempel er Tale om Fængselstraf, eller under formildende Omstændigheder Bøder indtil 100.000 Kroner, maa det være ganske bestemt formuleret, hvad det er man ikke maa gøre, og hvad der er tilladt. For det maa vel være tilladt, ogsaa i Fremtiden, at agitere for Tilslutning til Organisationer indenfor Erhvervslivet. Det maa ogsaa bestemt fastslaas, *hvem* det er, der kan straffes med Fængsel, eventuelt Bøder. Er det Enkeltpersoner, eller er det Organisationer, og i saa Fald disses Bestyrelser, Generalforsamlingsdeltagere eller samtlige Medlemmer, der hvis formildende Omstændigheder ikke foreligger, kan idømmes Fængselstraf.

Ogsaa i andre Henseender er Loven utilstrækkelig udformet, og vi maa derfor indtrængende henstille, at der forinden Sagen fremmes yderligere, i hvert Fald gives Den faste Voldgiftsret, og eventuelt andre Institutioner Adgang til at erklære sig om Lovudkastet i den Skikkelse det nu har faaet.

Fra forskellige Udvalgsmedlemmers Side stilledes nogle Spørgsmaal bl. a. om Vilkaarene for Udmeldelse af Fagorganisationerne og angaaende Konflikten med Kristelig dansk Fællesforbund. Til Besvarelse af disse Spørgsmaal havde alle 3 Medlemmer af De-

putationen Ordet, hvorefter Formanden for Udvalget, Folketingsmand Knud Kristensen, takkede Deputationen for dets Tilstedekomst.

De kommende Tider vil vise, om det virkelig vil blive muligt at føre en Lov igennem af et saa reaktionært Indhold, som det der foreligger nu. Foreløbig stiller vi os tvivlende heroverfor, men man skal intet forsværge. Kan den reaktionære Regering komme til at lægge Hindringer i Vejen for den faglige Bevægelse, navnlig paa Landet, ved vi, at den har Lysten og Viljen dertil. Vi skal senere komme tilbage til denne Sag, naar der bliver Anledning dertil.

Lønbevægelser og Konflikter.

Ny Overenskomst i Tobaksindustrien.

Tobaksarbejderforbundet havde opsagt de i Faget gældende Overenskomster til Ophør 1. Maj.

Efter flere forgæves Forhandlinger mellem Cigar- og Tobaksfabrikanternes Sammenslutning og Forbundet, forhandledes Sagen ved et Fællesmøde den 27. Maj. Dette Møde endte uden Resultat. Ved et nyt Fællesmøde den 9. Juni lykkedes det at opnaa Enighed om et Overenskomstforslag.

Den ny Overenskomst indeholder bl. a. en forbedret Affattelse af Tillidsmandsbestemmelsen og følgende Reguleringsbestemmelse:

Paa Grundlag af Pristallet i Februar 1927 foretages i Februar 1928 en Regulering af Lønningerne, idet disse forhøjes eller nedsættes med 1 pCt. for hver pCt., Pristallet er højere eller lavere end Pristallet i Februar 1927, Forhøjelsen eller Reduktionen af Lønningerne kan dog ikke overstige 5 pCt., og der findes derefter ingen yderligere Regulering Sted i Overenskomstperioden. Reguleringen af Lønningerne regnes fra og med den første Lønningsuge, der udløber efter 15. Februar 1928.

Overenskomsten, der gælder i 2 Aar, er tiltraadt af saavel Sammenslutningen som af Forbundet.

Træindustriarbejderforbundet og Tømrermester Weber, Roskilde.

Træindustriarbejderforbundet klager over, at »Tømrermestrenes Maskinsnedkeri og Savværk« i Roskilde krævede, at Forbundets Medlemmer skulde opnotere Arbejdstiden for praktisk taget alt Arbejde. Da Arbejderne nægtede at efterkomme dette Krav, der var i absolut Strid med Overenskomsten, blev 2 Mand afskedigede.

Sagen behandledes paa et Fællesmøde den 10. Juni. Det oplystes, at den ene Arbejder var genantaget. — Efter at Sagen var drøftet, lovede Hr. Weber at antage den anden Arbejder, saasnart der var Brug for ham.

Internationalt.

Europa rationaliserer.

Endnu for et Aar siden, da Rationaliseringsprocessen allerede var i fuld Gang i Tyskland, hørte man i andre store Industrilande i Europa forholdsvis lidet om denne nye Form for »videnskabelig« Bedriftsførelse. Baade i Frankrig, Belgien og England talte man vel over Ford og Filène, men en nøjere Gengivelse af Begrebet »Rationalisering« kunde dog bringe en samvittighedsfuld Oversætter i Forlegenhed, ja selv nutildags, hvor Ordet Rationalisering ikke mangler i noget europæisk Blad, ved man endnu ikke nøjagtig, hvilken Forskel der egentlig er mellem Taylors System og Rationalisering. Naar man fastslaar, at Transportbaandet og dermed den automatiske Kontrol og større Arbejdsydelse er traadt i Stedet for Taylors individuelle Kontrol og det Taylorske Præmiesystem er erstattet af en Art Gruppeakkord, er man maaske mindre tydelig, end hvis man ganske i Almindelighed siger, at Rationaliseringen er et videre Led i den Kæde af Vanskeligheder, der begyndte med Maskinens Indførelse. Det er en Del af en Proces, der efter Sted og Omstændigheder endnu den Dag i Dag er akut i alle dens Udviklingsfaser. Naar det for ganske nylig i Nordbøhmen kom til en rigtig »Maskinstorm« grundet paa Indførelse af en mekanisk Proces ved

Fabrikation af Glasvarer, og naar Fagforeningerne i et andet Land gjorde opmærksom paa den med Rationaliseringen forbundne Fare, saa har begge disse Demonstrationer samme Aarsag. En Forskel bestaar kun forsaavidt, som Arbejdernes Organisationer nu om Stunder ligeledes raader over økonomisk skolede Eksperter, som øjeblikkelig forstod at gøre Forskel mellem Rationaliseringen som saadan og den Maade, paa hvilke Kapitalisterne søger at gennemføre den, mens man tidligere brugte lang Tid for at forstaa, at ikke Maskinen i sig selv, men derimod Kapitalisternes Maade at anvende den paa maatte bekæmpes.

Derfor bør der ogsaa stadig henvises til, at Arbejdsgiverne trods deres Forsikringer om det modsatte ikke har nogen bedre Hensigt med deres Rationalisering end i sin Tid med Indførelsen af Taylorsystemet. Bevæggrundene og Maalet er blevet de samme. For at tilsløre Bedrageriet har man kun givet Barnet et andet Navn. Ordet Rationering dækker over mange Begreber.

Saaledes forsøgte t. Eks. de franske Arbejdsgiverblade, paa et Tidspunkt, hvor Arbejdsgiverne i Tyskland allerede længe var afslørede, at fremstille Rationaliseringen som en Art Mirakelkur. I »Temps« spurgte fornylig en Specialist paa dette Omraade, om Arbejderne nu virkelig var blevet saa vidtsynede og intelligente, at de havde Forstaaelsen af, at et fornuftigt Samarbejde med Arbejdsgiverne vil være til den største Fordel for dem selv. »Thi« sagde Forfatteren med hyklet Begejstring, »alt drejer sig om Problemet om Masseproduktion til billige Priser og under Opnaaelse af et Udbytte, som ogsaa sikrer Arbejderne en anstændig Løn« .... »Hvem der vil nyde Rationaliseringens Fordele, maa drage Omsorg for, at denne Art af Arbejdets Organisation er præget af Samarbejdets Aand« .... »Strejker og Ligegyldighed eller dulgt Opposition kan bringe selv de bedst mente Forsøg til at strande« .... »Først og fremmest maa man fastslaa de Fordele, som Rationaliseringen, fraset den automatiske Forhøjelse af Købeevnen, kan byde Arbejderklassen«. Med disse Fordele mener Forfatteren t. Eks. en vældig Udvidelse og Forbedring af Socialforsikringen, Indførelse af Ferier, bedre Anvendelse af Fritiden o. s. v.

Naar man ser, hvor »velmente« de hidtidige Rationaliseringsforsøg var, behøver Arbejdsgiverne i Virkeligheden ikke at undre sig over, at deres »ædle« Bestræbelser er strandet paa Arbejdernes Ligegyldighed eller aabne Fjendskab. Thi medens Arbejdsgiverne i Frankrig lokker for deres Arbejdere, har de officielle Statistiker forlængst konstateret, at i Tyskland — ganske bortset fra andre Faktorer — er 1 Million Arbejdere blevet brødløse alene som Følge af Rationaliseringen. Medens Industrien og navnlig Finansverdenen høster Kæmpeudbytte, gaar Lønarbejdernes Købeevne tilbage og Arbejdstiden er længere end tidligere.

Ligesom i sin Tid de tyske Arbejdsgivere forsøger nu ogsaa Arbejdsgiverne i England, Belgien og Frankrig allerede forinden Gennemførelse af Rationaliseringsforanstaltningerne at forlænge Arbejdstiden og forringe Lønnen, hvad de synes at betragte som en Art »Afbetaling« paa de Udgifter, Arbejdsprocessens Omformning vil kræve. Dette træder t. Eks. skarpt frem i den engelske Bjergværksindustri, som sammen med forbenede gamle Industrier, der havde deres Blomstringstid i den Periode, da England endnu gjaldt som »Værksted for hele Verden«, vil forlænge Arbejdstiden. Naar Kulbaronerne trods dette gaar i Lag med Rationaliseringen, er Grunden den, at Konkurrencen tvinger dem dertil og de nyere Industrier, som ikke kender til »traditionelle« Hæmninger, følger Tidens Bud og dermed over hele Linien hidfører den nye »industrielle Revolution«. »Vi har«, sagde f. Eks. en Grubeejer, »mekaniseret hvad der kunde mekaniseres og vi har i afvigte Aar efter lang Tids tabsbringende Produktion atter opnaaet et anseeligt Udbytte«. Det Spørgsmaal, om det vilde være muligt at sanere Flertallet af de andre Gruber paa samme Maade, besvarede han absolut bekræftende. Ogsaa her befinder de rationaliserede Bedrifter sig i en forholdsvis god Stilling, mens alene Bjergværksindustrien, hvor Arbejdstiden er blevet forlænget,

maa regne med en varig Arbejdsløshed paa 100.000 Mand.

I Belgien, hvor Partifælle De Brouckère fornylig i den faglige Landsorganisations Økonomiraad holdt et udmærket Foredrag om Rationaliseringsproblemet og Arbejderhøjskolens Direktør, L. Delsinne, og andre Førere allerede længe i instruktive Artikler med stor Saglighed har belyst alle Sider af Problemet, har Rationaliseringen ligeledes holdt sit Indtog, og selv Regeringen søger at interessere Offentligheden for dette Problem. Ogsaa her regner man efter Delsinnes Udtalelser med, at Rationaliseringen er nødvendig, da Hovedkonkurrenten, d. v. s. Tyskland, allerede delvis har gennemført den, mens man paa den anden Side indrømmer dens Ulemper og siger til Arbejderne, at de maa gøre alt for at bevare 8 Timersdagen, der i Tyskland tildels er blevet et Offer for Rationaliseringen, samt den gældende Lønstandard og Arbejdsbetingelserne.

I Czekoslovakiet anfører »Sozialdemokrat« enkelte Eksempler paa Rationaliseringens Følger i Kulindustrien: Kulproduktionen er i 1925—1926 gennemsnitlig steget med 12 %, Lønsummen derimod kun med 1.48 %. Disse Tal viser, hvorledes Arbejdsgiverne rationaliserer og hvilke Følger Rationaliseringen har for Arbejderne, som den paalægger større legemlige og sjælelige Byrder. Dette er ogsaa Tilfældet i Amerika. En af den amerikanske Landsorganisations Førere har t. Eks. udtalt, at den europæiske Bjergværksindustri ved Udgangen af 1925 i bedste Tilfælde producerer 1.10 Tons Kul pr. Dag og Mand, mod gennemsnitlig 4.56 Tons i Amerika. Skulde de amerikanske Gruppearbejdere betales i Forhold til deres Produktion, maatte de, siger vedkommende Fører, sammenholdt med deres Kolleger i Europa øjeblikkelig have et Løntillæg paa 25 %.

Ogsaa i Amerika virker saaledes Rationaliseringen væsentlig til Gunst for Arbejdsgiverne. Naar man nu betænker, at vi i Europa endnu ikke har vænnet os til standardiserede Produkter, der er en Forudsætning for Rationaliseringen, og Forbruget grundet paa den lave Løn ikke som i Amerika kan aftage Merproduktionen, kan man gøre sig et Begreb om, med hvor stor Skepsis man bør stille sig overfor Rationaliseringen i Almindelighed og Rationaliseringen efter europæisk-kapitalistisk Mønster i Særdeleshed.

I. F. C.

Den faste Voldgiftsret.

Sag Nr. 1054.
Bogbindernes Akkordarbejde i Provinsen.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 10. Februar 1927 i Sag Nr. 1054: De samvirkende Fagforbund i Danmark mod Dansk Arbejdsgiverforening for Centralforeningen af Bogbindermestre i Provinsen.

For at faa Akkordarbejde indført i Bogbinderfaget fik Bogbinderforbundet i Danmark i Overenskomsten af 1914 med Bogbinderlauget i København og Centralforeningen af Bogbindermestre i Provinsen indsat en saalydende Passus:

»Parterne er enige om at anbefale Akkordarbejde i saa vid Udstrækning som muligt.«

I Aarenes Løb lykkedes det derefter Forbundet at faa Akkordarbejde indført i København, saaledes at her ca. 80 % af Kvinderne og ca. 60 % af Svendene nu arbejder i Akkord, men for Provinsens Vedkommende modsatte Mestrene sig dette, saaledes at kun ca. 2 % af Bogbinderarbejdet der udføres i Akkord.

Ved Overenskomstforhandlingerne i Begyndelsen af 1926 krævede Forbundet overfor Centralforeningen Garantier for Indførelse af Akkordarbejde i Provinsen, og ved § 16 i Overenskomsten af 24. Marts 1926 enedes Parterne om følgende Bestemmelse herom:

»Parterne er enige om fremdeles at anbefale Akkordarbejde i saa vid Udstrækning som muligt.

Centralforeningens Bestyrelse forpligter sig til at virke for, at dets Medlemmer lader Arbejdet udføre i Akkord i større Udstrækning end hidtil, særlig i Virksomheder, hvor regelmæssigt Partiarbejde forekommer, og hvor Forbundet gør Henstilling derom.«

Det er oplyst under Proceduren, at der i Fagets Priskurant er fastsat Akkordpriser, der ogsaa gælder i Provinsen.

Da der ikke i den følgende Tid blev forsøgt Akkordarbejde indført i videre Omfang end tidligere, rettede Forbundet i Oktober Maaned f. A. en Række Henstillinger til forskellige Firmaer i Provinserne, hvor der mentes at forekomme regelmæssigt Partiarbejde, der egnede sig til Akkordarbejde, men uden Resultat. Der har senere i hvert enkelt Tilfælde været afholdt Mæglingsmøde med Centralforeningen, uden at det derved er lykkedes Forbundet at faa Akkord indført.

Under denne Sag har Klagerne paa Forbundets Vegne paastaaet Dansk Arbejdsgiverforening paa Centralforeningens Vegne ikendt Bod for Brud paa den nævnte Overenskomstbestemmelse og Forbundet kendt berettiget til overfor Firmaer, der nægter at rette sig efter Overenskomstens Akkordbestemmelse, at etablere lovlig varslede Strejker for at søge sine Krav gennemførte.

De Indklagede har paastaaet sig frifundne, idet de anfører, at den nævnte Bestemmelse ikke indeholder nogen Forpligtelse for Centralforeningen til at tvinge dens Medlemmer til at indføre Akkordarbejde, hvor de ikke selv ønsker det, men kun en Forpligtelse til overfor Medlemmerne at opfordre dem til at give saa meget Arbejde som muligt i Akkord, hvilket Centralforeningens Bestyrelse ogsaa paastaar, at den har opfordret til. De Indklagede hævder videre, at det fra Centralforeningens Side under Overenskomstforhandlingerne i 1926 stadigt blev fremhævet, at man hverken vilde eller kunde forpligte de enkelte Medlemmer til at gaa over til Akkord, hvormed ogsaa stemmer, hvad Centralforeningens Næstformand, Bogbindermester Fr. Fuhrmann, Odense, der førte Forhandlingerne i 1926 paa Centralforeningens Vegne, har forklaret for Retten, at han er en Modstander af Akkord og ikke ønskede Akkord indført for sit Firmas Vedkommende, da han i 1919 eller 1920 havde givet et større Arbejde i Akkord med det Resultat, at Arbejdet blev slet udført.

Overfor dette sidste Punkt hævder Klagerne, at Aarsagen til, at Arbejdet mislykkedes ikke skyldtes Arbejderne, men den Maade, hvorpaa Arbejdet var tilrettelagt.

Selv om Næstformandens Udtalelser for Retten er mindre vel forenelige med, at Centralforeningen dog tiltraadte Overenskomsten, og selv om Forbundet har haft Grund til at gaa ud fra, at Centralforeningen ved at gaa med til den skærpede Akkordbestemmelse i Overenskomstens § 16 mere effektivt end sket vilde virke for, at Akkorder blev indført i Provinsen, findes dog Ordene i § 16 at være for ubestemte til derpaa at lægge noget Ansvar paa Centralforeningen for, at Arbejder, der i og for sig egnede sig dertil, ikke er givet i Akkord. De Indklagede vil derfor være at frifinde, medens Sagens Omkostninger findes at burde paalægges hver af Parterne med Halvdelen.

Kendelse:

De Indklagede bør for Klagernes Tiltale i denne Sag fri at være.

Sagens Omkostninger udredes af hver af Parterne med 150 Kr.

Sag Nr. 1078.

Oliemøllen paa Dansk Sojakagefabrik.

Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 25. Maj 1927 i Sag Nr. 1078. Dansk Arbejdsgiverforening paa A/S Dansk Sojakagefabriks Vegne mod Dansk Arbejdsmandsforbund paa Olie-, Sæbe- og Farveindustriarbejdernes Fagforenings Vegne.

Den 1. April d. A. ankom et Parti Jordnødder paa c. 300 Tons med M/S Malaya til A/S Dansk Sojakagefabrik paa Islands Brygge. Det viste sig ved Fremkomsten, at Ladningen var beskadiget, idet Jordnødderne ikke var friske og delvis var sammenbrændte. Lørdag den 2. April begyndte Arbejdet med Styrtning af Jordnødderne i Pakhuset til Brug for Fabrikationen, hvilket skulde udføres af Tillidsmanden Georg Larsen og en anden Arbejder. Samme Eftermiddag rejste Tillidsmanden overfor Værkmesteren paa Fabrikken forgæves *Krav om Tillægsbetaling* til den gældende Akkordsats, da Arbejdet paa Grund af Jordnød-

dernes Sammenbrænding efter hans Mening var meget *besværligere at udføre* end ved en Ladning friske Jordnødder. Det er herom nærmere oplyst, at Jordnødderne i en Del af Sækkene var saa sammenbrændte, at de ikke kunde passere Maskinerne og derfor maatte stødes i Stykker med en Jernstang, hvad der forsinkede Arbejdet. Mandag Morgen den 4. April Kl. 7 fortsattes Arbejdet, men efter Frokostpavsen Kl. 9 gentog Tillidsmanden sit Krav om Ekstrabetaling, og da dette atter blev afvist, telefonerede han til Formanden for Olie-, Sæbe- og Farveindustriarbejdernes Fagforening, der derefter henvendte sig telefonisk til Ingeniør Lehmann ved Fabriken og forlangte Forhandling om Sagen straks. Efter Formandens Forklaring afviste Lehmann enhver Forhandling og forbød Formanden at indfinde sig paa Fabriken, medens Lehmanns Forklaring gaar ud paa, at han, der indtil da var stærkt optaget, tilbød at forhandle med Formanden om Sagen Kl. 1½ Em. — Kl. 9¼ forhandlede Værkmesteren paany med Tillidsmanden og foreslog Arbejdets Udførelse paa en anden Maade, og der blev i Løbet af en halv Timestid foretaget forskellige Forsøg i saa Henseende, men disse viste sig uigennemførlige. Værkmesteren erklærede derefter, ifølge sin Forklaring for Retten, overfor Tillidsmanden, at Arbejderne maatte fortsætte med Arbejdet enten efter Akkordsatsen eller efter Timelønsbetaling plus Akkordafsavnstillæg, men at de kunde kræve faglig Mægling om Spørgsmaalet. Efter flere Vidners Udsagn var Arbejdet nu standset, og der blev derefter forhandlet af Tillidsmanden med Ingeniør Rode, og efter dennes Forklaring erklærede Tillidsmanden, at Arbejderne forlangte et Tillæg til Akkordsatsen for at fortsætte Arbejdet og ikke var pligtige til at arbejde efter Timelønsbetaling plus Akkordafsavnstillæg. — Derefter indfandt Fagforeningsformanden sig ved 10¾ Tiden paa Fabriken og besaa Arbejdet, og ved 11 Tiden indfandt han sig med Tillidsmanden hos Oliemesteren og anmodede denne om at meddele Fabrikens Ledelse, at *Arbejdet* med Styrtning af Jordnødder *nu var standset,* indtil Fabriken vilde forhandle om et Tillæg til Akkordsatsen, hvorefter Fagforeningsformanden forlod Fabriken uden at have henvendt sig paa Kontoret for at faa Forhandling om Sagen. Der fandt derefter en ny Forhandling Sted mellem Ingeniør Rode og Tillidsmanden, der nu fremsatte Krav om *et Tillæg* af *35 % til* Akkordsatsen *for at fortsætte* Arbejdet, hvilket Fabriken *under Protest indgik paa at betale,* idet en Standsning af Arbejdet i Pakhuset i Løbet af nogle Timer vilde medføre, at Fabrikens Sipresseanlæg maatte standse. Arbejdet blev derefter genoptaget Kl. c. 11¾ og tilendebragt den 11. April.

Under denne Sag har Klagerne paa Fabrikkens Vegne paastaaet den ved Fagforeningsformandens Foranstaltning fremkaldte Arbejdsstandsning, der angives at have varet fra Kl. 9—11¾, kendt ulovlig og de Indklagede paa Fagforeningens Vegne kendt pligtig at tilbagebetale de under Protest betalte 35 % udover Akkordtaksten eller Kr. 72,25, samt at erlægge en Bod for Iværksættelsen af den ulovlige Arbejdsstandsning. Til Støtte for deres Paastand har Klagerne anført, at Beskadigelsen af Jordnødderne ikke i saa væsentlig Grad vanskeliggjorde Arbejdet, at Akkordsatsen maatte blive uanvendelig i nærværende Tilfælde. De har nærmere herom bemærket, at den gennemsnitlige Akkordfortjeneste ved Arbejde af denne Art ligger omkring ved 2 Kr. i Timen. I nærværende Tilfælde vilde Arbejderne efter Akkordsatsen have haft en Arbejdsfortjeneste af Kr. 1,82 i Timen, medens de med Tillægget af 35 % gennemførte en Betaling, der svarede til Kr. 2,46 i Timen. For en enkelt Ladning, der fremkom efter denne Sag i Slutningen af April, har Arbejderne vel haft en Fortjeneste af Kr. 2,70 i Timen, men dette skyldes et særligt forceret Arbejdstempo. — Klagerne har endvidere anført, at Arbejderne, saafremt de ikke ansaa Akkordsatsen for gældende i dette Tilfælde, maatte være pligtige til, da Enighed om et Tillæg ikke kunde opnaas, at udføre Arbejdet for Timeløn plus Akkordafsavnstillæg og har i saa Henseende henvist til den gældende Overens-

komsts § 8, der ved Forhandlingerne om Overenskomstens Fornyelse fik følgende Tilføjelse:

»Indtil saadanne nye Aftaler foreligger, skal der arbejdes efter Overenskomstens Lønbestemmelser i § 2. De Akkorder, der maatte blive fastsat, faar tilbagevirkende Kraft. Ifald Enighed om Akkord ikke opnaas, aflønnes Arbejderne med Timeløn plus det til enhver Tid gældende Akkordafsavnstillæg«.

De Indklagede har paastaaet sig frifundne, idet de har anført, at Arbejderne under de foreliggende Omstændigheder ikke kunde være pligtige at udføre Arbejdet for den i Overenskomsten fastsatte Akkordsats, der kun gælder for normale Forhold, og at Overenskomstens § 8 om Arbejdets Udførelse mod Betaling af Timeløn plus Akkordafsavnstillæg kun kommer til Anvendelse, hvor der er Tale om nye Akkorder, men ikke hvor der stilles Krav om Tillæg til den bestaaende Akkord, foranlediget ved særlige Forhold. Da Tillidsmanden den 2. og 4. April stillede Krav om Tillæg for Arbejdet, nægtede Fabriken i Strid med Overenskomstens § 7 al Forhandling herom, og Fagforeningsformanden har efter Fabrikens afvisende Holdning herefter været berettiget til at standse Arbejdet, indtil Fabriken vilde forhandle om Sagen. De gør videre gældende, at Arbejdsstandsningen kun har været ganske kortvarig, og at den gennemsnitlige Akkordfortjeneste for lignende Arbejde ligger betydelig over 2 Kr. pr. Time, og har til Støtte herfor henvist til den Akkordfortjeneste af Kr. 2,70, som Arbejderne opnaaede i Slutningen af April d. A., da der blev kørt med friske Jordnødder. Under Hensyn til, at Arbejderne selv med Tillægget af 35 % saaledes har faaet mindre end de herefter gennemsnitlig kunde have opnaaet ved Styrtning af friske Jordnødder, har de Indklagede paastaaet Klagerne tilpligtet at betale yderligere 15 % eller Kr. 41,81. De Indklagede har derhos paastaaet Klagerne tilpligtet at efterbetale Arbejderne tilbageholdt Overtidsbetaling i 2 Timer.

Hvad det sidste Krav angaar, indrømmer Klagerne vel, at der har været 2 Timers Overarbejde, svarende til den Tid, Arbejdet havde været standset, men gør gældende, at Fabriken i Følge Slutningen af Overenskomstens § 3 har Ret til i Overarbejdstiden at fradrage den ved den ulovlige Arbejdsstandsning forsømte Arbejdstid.

Efter alle foreliggende Oplysninger finder Retten at maatte give Klagerne Medhold. Selv om der, hvad det under Sagen oplyste tyder paa, kan have været Grund for Arbejderne til at stille Krav om højere Betaling end fastsat i Akkorden, idet Arbejdet mulig har været besværligere end forudsat ved Fastsættelsen af Akkordsatsen, har det været uberettiget af Arbejderne og af Fagforeningsformanden at standse Arbejdet for derved ensidigt at gennemtvinge en af dem fastsat Betaling for dette Arbejde. Naar Fabriken ikke mente at kunne imødekomme det fremsatte Krav, burde Arbejdet dog være fortsat, og Arbejderne kunde efter Reglerne for Behandling af faglig Strid have fremkaldt en Afgørelse af, om Akkordsatsen var gældende i nærværende Tilfælde eller ej.

Herefter vil Klagernes Paastand være at tage til Følge, saaledes at de Indklagede vil have at tilbagebetale det af Klagerne under Protest betalte Beløb, der i Forbindelse med den for den ulovlige Arbejdsstandsning forskyldte Bod vil være at fastsætte under Eet til 200 Kr., ligesom de Indklagede vil have at udrede Sagens Omkostninger.

Da det derhos er godtgjort, at Arbejdet har været standset, og der ikke foreligger tilstrækkelig sikre Oplysninger om Arbejdsstandsningens Varighed vil de Indklagedes Paastand om Betaling af tilbageholdt Overtidsbetaling ikke kunne tages til Følge.

Kendelse:

Den ovenfor omhandlede Arbejdsstandsning den 4. April 1927 har været ulovlig.

De Indklagede paa Olie-, Sæbe- og Farveindustriarbejdernes Fagforenings Vegne vil til Klagerne have at betale en Bod stor 200 Kr. De Indklagede vil derhos have at udrede Sagens Omkostninger med 300 Kr.

REDAKTØR: CARL F. MADSEN. — Trykt hos F. E. Bording København.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR
DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND I DANMARK

NUMER 4 ❋ KØBENHAVN DEN 30. JULI 1927 ❋ 24 AARGANG

Landarbejderforbundets 7. ordinære Kongres

aabnedes Søndag den 10. Juli i Arbejdernes Forsamlingsbygning, Enghavevej 40.

Der var mødt 193 Deltagere og 21 Hovedbestyrelsesmedlemmer samt følgende Gæster: *Kreutzer* fra det tyske Landarbejderforbund, *Hans Jacobsen*, De samvirkende Fagforbund, *Emil Nilsson* fra det svenske Landarbejderforbund og *Ødegaard* fra det norske Land- og Skovarbejderforbund, *Alsing Andersen* fra Socialdemokratisk Forbund, *Jens Larsen*, Dansk Arbejdsmandsforbund, *Harald Jensen*, Arbejdernes Oplysningsforbund, *Frk. Vilhelmine Jørgensen*, Husassistenternes Forbund, *Carl Larsen*, Danmarks socialdemokratiske Ungdom, *M. Hørdum*, Social-Demokraten, *Johannes Nielsen*, ArbejdsmændenesArbejdsløshedskasse.

Kongressens Aabning.

Efter at man havde afsunget en i Dagens Anledning forfattet Sang fik Forbundets Forretningsfører Oscar Levinsen Ordet og holdt en smuk og kraftig Velkomsttale, der sluttede med et Leve for Landarbejderforbundet og for alle de Tusinder Landarbejderhjem denne store Organisation repræsenterede.

Gæsternes Hilsningstaler.

Man sang »Ensomt Træ paa sorten Hede . . .«, og derefter fik Kongressens Gæster Ordet.

Sekretær i det tyske Landarbejderforbund, Kreutzer, Berlin, overbragte Kongressen en Hilsen fra de tyske Landarbejdere. Han haabede, at Samarbejdet mellem de forskellige Landes Landarbejdere maatte udvikle sig ad den Linje, der hidtil var fulgt.

Sekretær Hans Jacobsen, De samvirkende Fagforbund, hilste Kongressen fra Hovedorganisationen, og i en kort Tale understregede han Betydningen af Samarbejde mellem de forskellige Fagorganisationer.

Dernæst talte Emil Nilsson, Stockholm, som Repræsentant for det svenske Landarbejderforbund, og Ødegaard, det norske Land- og Skovarbejderforbund. Begge udtalte de deres Glæde over at skulle overvære Kongressens Forhandlinger, og de omtalte Forholdene indenfor deres Landsorganisationer.

Som Repræsentant for Socialdemokratisk Forbund var mødt Partisekretær Alsing-Andersen, der overbragte Socialdemokratiets Hilsen til Kongressen. Han omtalte den øjeblikkelige politiske Situation her i Landet, belyste Exellenceregeringens Ævneløshed og understregede Betydningen af det nære Samarbejde mellem Arbejdernes faglige Organisationer og Socialdemokratiet. De danske Landarbejdere maatte stedse gaa frem i Tal og Styrke under Landarbejderforbundets og Socialdemokratiets Faner.

Af de øvrige Gæster talte Forretningsfører Jens Larsen, Dansk Arbejdsmandsforbund, Sekretær Harald Jensen, Arbejdernes Oplysningsforbund, Frøken Vilhelmine Jørgensen, Husassistenternes Forbund, Carl Larsen, Danmarks socialdemokratiske Ungdom og Landarbejderforbundets tidligere Næstformand, Redaktør Axel Hansen, Herning.

Kongressen konstituerer sig.

Med Gæsternes Taler afsluttedes Kongressens stemningsfulde Aabning, og man tog derefter fat paa det omfangsrige Arbejdsstof.

Til Kongressens Dirigenter valgtes Redaktør *Marius Olsen* og Sekretær

Frederik Hansen og til Sekretær *Martinus Wammen*, Jylland, *Carl Westergaard*, Fyn, desuden *Vilhelm Rasmussen* samt *Carl Broløs*. Der nedsattes et 7 Mands Mandatudvalg og et 9 Mands Lønningsudvalg.

Beretning om Virksomheden.

Formanden, Oscar Levinsen, fik derefter Ordet for Aflæggelse af Beretningen om Virksomheden i de 3 Aar, der er forløbet siden sidste Kongres.

Han begyndte med at henvise til den trykte Beretning og supplerede denne med forskellige Oplysninger om Forbundets stærke Stilling trods de store Vanskeligheder i Kongresperioden, idet han pegede paa, at der ikke i nogen anden Periode var rettet saa stærke Angreb paa Landarbejdernes Organisation.

Under disse voldsomme og kraftige Angreb var Forbundet gaaet roligt og støt frem baade i Medlemsantal og i Indflydelse.

Da vi sidst var samlede til Kongres, var det midt i en Opgangsperiode saavel erhvervsmæssig som politisk set.

Landbrugets Produktpriser var stigende, og vi havde nogle faa Maaneder før faaet Danmarks første socialdemokratiske Ministerium. Den økonomiske Opgang var ganske vist til en vis Grad tilsyneladende, da den var en Følge af den faldende Kronekurs, og den socialdemokratiske Regering kunde rigtignok kun regere med det radikale Partis Støtte, men endnu havde man dog Ret til at vente, at der med dette Partis Støtte kunde føres en virkelig demokratisk Politik.

Der gjorde sig derfor en vis Optimisme gældende, og man regnede med at gaa bedre Tider i Møde.

Naar vi nu samles til Kongres, befinder vi os i en økonomisk Krisetid med vort Lands sorteste Reaktion ved Statens Ror, saa hurtig kan Forholdene ændre sig.

Denne Ændring i de økonomiske og politiske Forhold har ogsaa præget vor Organisations Arbejde og Resultater og Landarbejdernes Levevilkaar i væsentlig Grad.

Arbejdsløshedens Spøgelse har i de sidste 2 Vintre hærget vore Medlemmer, og i Ly af Arbejdsløsheden har Bønderne baade som Arbejdsgivere og Samfundsrepræsentanter forsøgt at trykke Løn- og Arbejdsvilkaar langt ned. Naar det alligevel i væsentlig Grad er lykkedes at krydse disse Nedskæringsplaner for Landarbejderne og det endog i Foraaret opnaaedes at gennemføre Forbedringer, skyldtes dette ene og alene Landarbejdernes Sammenhold og Vilje til igennem Organisationen at sikre sig meneskeværdige Arbejdsvilkaar.

Formanden dvælede nærmere ved Lønbevægelserne i 1924—25, 1925—26 og nu i 1927. Det var en Kendsgerning, at Landarbejderne trods alt ikke havde opnaaet det, de nu har, dersom ikke de havde staaet samlet i en stor, kraftig Organisation. I 1918 var det officielle Pristal 182, og Aarslønnen for en fast Arbejder var 1150 Kr. Det officielle Pristal er nu 178 og Aarslønnen 1487 Kr., eller 337 Kr. mere.

Oscar Levinsen kom iøvrigt ind paa en nærmere Omtale af Kolinsund-Sagen. Han gav ogsaa Oplysninger om Forbundets Samarbejde med Organisationer i Ind- og Udland m. m. Forbundet har for Tiden 487 Afdelinger og 36 Kredsorganisationer.

I Henhold til Forligsforslaget, som vedtoges i Foraaret, nedsattes der et Fællesudvalg, der skulde føre Forhandling om eventuelle nye Reguleringsbestemmelser. Denne Forhandling fandt Sted den 5. Juli d. A., men endte resultatløs. Paa Mødet konstateredes det, at der mellem Parterne var en saa stor principiel Uenighed om, hvad en eventuel Lønreguleringsbestemmelse skulde indeholde, at det ikke var muligt at opnaa Enighed.

Dermed bortfalder Forligsforslagets Lønreguleringsbestemmelse, hvorefter Parterne skulde kunne kræve Ret til Lønregulering. Der vil herefter ikke i indeværende Overenskomstperiode blive foretaget nogen Regulering af Landarbejderoverenskomsternes Lønninger.

— — Formanden talte i godt 2 Timer, og da han sluttede af i kraftfulde Vendinger, hilstes hans store Tale med et langvarigt begejstret Bifald.

Hilsen fra Landarbejdernes Internationale.

Formanden for Internationalt Landarbejderforbund Georg Schmidt, Berlin, var nu ankommen og holdt straks en Tale til Kongressen. I denne, der oversattes af Alsing Andersen, skildrede han Landarbejdernes internationale Samarbejde og understregede Betydningen af dettes Udvikling.

Diskussion om Beretningen om Virksomheden.

Der paafulgte nu en indgaaende Diskussion om den af Levinsen aflagde Beretning. En meget stor Del af Kongressens Deltagere deltog heri og ved Afstemningen godkendtes Beretningen om Virksomheden ganske enstemmig og i Forbindelse hermed vedtog Kongressen følgende Udtalelse og

Tak til Forbundsledelsen.

»Idet Kongressen godkender Formandens Beretning, udtaler den sin Anerkendelse af det af Hovedledelsen i Kongresperioden udførte Arbejde for at udvikle Organisationen og højne Landarbejdernes Kaar. Samtidig retter Kongressen en Tak til hver af Organisationens Tillidsmænd og Agitatorer, der i den forløbne Periode under de vanskeligste Forhold har støttet Hovedledelsens Arbejde for at føre Organisationen frem til Sejr. De samlede Resultater af Organisationens Arbejder viser, at dette Samarbejde fortsat og videre udviklet kan samle Landarbejdets Titusinder af Arbejdere inden for vor Organisation, og at Landarbejdernes Sammenhold og Værn om deres fælles Interesser ogsaa kan føre deres Sag til Sejr.«

Protest imod Regeringen Nedskæringspolitik.

Efter Godkendelsen af Beretningen forelagde Oscar Levinsen til Vedtagelse tre Resolutioner, gennem hvilke der rettedes en kraftig Protest med Regeringens samfundsødelæggende og arbejderfjendske Politik.

Den første Resolution er saalydende:

»Landarbejderforbundets Kongres, der afholdes just ved Rigsdagssamlingens Slutning, føler det som en Pligt at pege paa de følelige Virkninger, som denne Rigsdagssamlings Politik vil faa overfor alle Landets Smaahjem.

Krigstidens og Efterkrigstidens Profit-Spekulationer: i den industrielle Produktion, i Handel og Omsætning, i Landbruget og i selve Landets Pengevæsen, har ført til Bortødslen af Millionbeløb af Samfundets arbejdsskabte Værdier, og den nu afsluttede Rigsdagssamling viser, at det nuværende Flertal i Rigsdagen har anset det for sin vigtigste Opgave at benytte sin Magt til at vælte de med Spekulationen og Krisen forbundne Byrder over paa Landets Hundredtusind Smaahjem for at skaane den besidende Overklasse — ja endogsaa for at kunne yde f. Eks. de store Formuebesiddere Skattelettelser.

Kongressen nedlægger en harmfyldt Protest mod denne Overklasse-Politik og mod det Ødelæggelsesværk overfor den sociale Lovgivning, som udøves med mere eller mindre direkte Støtte af alle Partier undtagen Socialdemokratiet, og som vil medføre ikke alene forøgede Bekymringer, men ligefrem Sult og Nød i mange af vort Lands fattigste Hjem.

Kongressen protesterer ligeledes mod den Politik, der — for at trykke Arbejderklassens Levevilkaar nedad — retter Anslag mod Statens Arbejdere og Tjenestemænd, samtidig med at de højere Embedsmænds Lønvilkaar og Militærudgifterne lades saa godt som urørt, og Præstelønningerne endogsaa forhøjes.

Kongressen betoner, at denne Rigsdagssamling maa have vist alle Arbejdere og Smaakaarsfolk, at Deltagelse i Politik er et vigtigt Led i Kampen for vore Hjems økonomiske og kulturelle Højnelse, og at en virkelig demokratisk Udvikling, der tager Samfundsondet ved Roden og søger at løse de store og sociale Spørgsmaal, der truende rejser sig over os og vore Børn, kun kan sikres ved Socialdemokratiets hele og fulde Sejr.

Kongressen tilsiger derfor Socialdemokratiet Landarbejderforbundets mest uforbeholdne Støtte i Kampen for at samle Landarbejderne, Husmænd og Smaakaarsfolk om at styrte Overklassens politiske Magt og gennem Socialdemokratiet at gennemføre et virkeligt politisk og socialt Systemskifte i vort Land.«

Den anden Resolution angaar:

Arbejdsløsheden og Beskæftigelsesspørgsmaalet.

Resolutionen er saalydende:

»I Anledning af den Arbejdsløshed og Erhvervskrise, som stadig hærger det danske Samfund og den danske Arbejderklasse og som giver sig Udslag i, at der paa Aarets bedste Arbejdstid findes ca. 54,000 arbejdsløse — deraf ikke mindre end 2000 Landarbejdere — betoner Landarbejderforbundets Kongres Nødvendigheden af, at der fra Samfundsmagtens Side foretages positive Skridt til Imødegaaelse af Krisens Virkninger ved Iværksættelse af offentlige Arbejder og ved Støtte-Foranstaltninger for Erhvervslivet.

Kongressen betoner, at dette Spørgsmaal ikke alene er et Byspørgsmaal men tværtimod et Samfundsspørgsmaal af den alvorligste Betydning. Det er et Spørgsmaal om Beskæftigelsen af vort Lands opvoksende Ungdom, og under den nuvæ-

rende Jordfordeling og den industrielle Udvikling i Landbruget, der driver Landarbejdernes og Husmændenes, ja ogsaa Gaardmændenes Børn i stadig stigende Tal fra Landet ind til Byerne til Forøgelse af de arbejdsløses Skarer, maa dette Spørgsmaals Alvor staa lige saa klart for Landarbejdere og Husmænd som for Byernes Arbejdere.

En Fortsættelse af de nuværende Tilstande uden aktiv Indgriben fra Samfundets Side kan kun føre til forøget Forarmelse af hele Arbejderklassen og alle andre Smaahjem baade i By og paa Land.

Kongressen maa derfor beklage, at Rigsdagens Flertal i en saa alvorlig Situation ingen positive Skridt har foretaget til Forøgelse af Arbejdsmulighederne hverken i Landbruget eller i den kriseramte Industri.

Kongressen udtaler sin fulde Anerkendelse af og Tilslutning til det Initiativ, som er taget paa dette Omraade baade af den socialdemokratiske Regering og senere af Socialdemokratiets Rigsdagsgruppe.

Gennem sine Forslag har Socialdemokratiet i Erkendelse af Tidens Alvor vist Vejen til en positiv Krise-Politik, lige langt fra de konservative Toldforslag, hvis egentlige Hensigt er at forøge den indirekte Beskatning, og fra Venstres og de radikales sorgløse laden-staa-til-Politik.

Landarbejderforbundets Kongres retter derfor en kraftig Opfordring til alle Arbejdere og Smaakaarsfolk paa Landet om af Hensyn til deres Hjems og deres Børns Fremtid at slutte op om Socialdemokratiets ansvarsbevidste Arbejde for at hjælpe vort Land og dets haardtprøvede Arbejderklasse over Tidens Vanskeligheder.«

I den tredie Resolution der angaar Landbrugets Udbytning af Arbejderne protesteres kraftigt mod den reaktionære Lovgivning overfor Arbejderklassen og udtales en Tak til Socialdemokratiets Rigsdagsgruppe for dens Kamp mod denne Lovgivning.

I Slutningen af Resolutionen opfordres Landarbejderne til Forsvar for deres dyreste Interesser og til at besvare Reaktionens Udfordring og Overfald med en samlet Opmarsch om Landarbejdernes Organisation.

Harmen over Kolindsund Dommene gav sig Udslag i en saalydende Resolution:

»Kongressen udtaler sin store Harme over Kolindsunddommene og de andre Klassedomme, der i den sidste Tid er fældet over Fagorganisationerne.

Idet Kongressen betragter disse Klassedomme som et Tegn paa, at ogsaa den danske Arbejderklasse staar foran den skærpede Klassekamp, maa Kongressen samtidig pege paa den manende Advarsel, der for hele den organiserede Arbejderklasse ligger i disse Domme. Det er i allerhøjeste Grad nødvendigt, at Arbejdernes faglige Organisationer ved at slutte op i en faglig Enhedsfront paa Klassekampens Grund instiller sig paa at gaa effektivt til Værks overfor Kapitalistsamfundets Overgreb mod Fagorganisationerne. Kongressen paalægger derfor Landarbejderforbundets Repræsentanter i De samvirkende Fagforbund, at disse medvirker til en snarlig Samling af hele den fagorganiserede Arbejderklasse paa Klassekampens Grund.«

Alle Resolutionerne blev enstemmig vedtaget.

Regnskabet.

Hovedkasserer Lorentz Petersen forelagde Forbundets Regnskab, der bl. a. udviste en stadig stigende Kontingentindtægt. Efter en kort Diskussion godkendtes Regnskaberne enstemmigt.

Lovændringer.

Der var som nævnt nedsat et Udvalg til Gennemarbejdelse af de indkomne Ændringsforslag til Lovene. Resultatet af dette Udvalgsarbejde blev forelagt Kongressen der efter en kort Forhandling godkendte alle de af Udvalget fremsatte Lovændringer.

Landarbejderforbundet og Oplysningsforbundet.

Sekretæren i Arbejdernes Oplysningsforbund, Folketingsmand Harald Jensen, belyste i en Tale det ved de to Organisationers Samvirke iværksatte Oplysningsarbejde rundt omkring i Landets forskellige Egne og rettede en kraftig Appel til Kongressens Deltagere om at virke for Oplysningsarbejdets yderligere stærke Udvikling, bl. a. ved Iværksættelse af Foredragsrækken i den kommende Vinter ved Bistand fra Oplysningsforbundet.

En af Hovedbestyrelsen angaaende Oplysningsarbejdet stillet Resolution blev enstemmig vedtaget. Resolutionen er saalydende:

»Kongressen anerkender de Bestræbelser, der i de forløbne 3 Aar er udfoldet af mange Afdelinger vedrørende det almindelige Oplysningsarbejde.

Kongressen paalægger alle Afdelinger i Forbindelse med de lokale Partiorganisationer og i Samarbejde med Arbejdernes Oplysningsforbund at fortsætte og udvikle Oplysningsarbejdet, særligt vedrørende de Foredragsrækker for Arbejderne paa Lan-

det, som Oplysningsforbundet lader afholde, og angaaende det Studiekredsarbejde om sociale Spørgsmaal, som Landarbejderbevægelsen er interesseret i at udvikle.«

Landarbejderbladet søges udvidet.

Efter at Formanden havde redegjort for Medlemsbladets økonomiske og redaktionelle Forhold og oplyst, at Ledelsen tilsigtede en Udvidelse af Bladet, udspandt der sig en Diskussion om Bladets Anliggender.

Under Diskussionen blev der fra flere Sider slaaet stærkt til Lyd for den socialdemokratiske Presses videre Udbredelse blandt Landbrugets Arbejdere.

Der vedtoges en Udtalelse, gennem hvilken Kongressen tilkendegav sin Tilslutning til Bladets reaktionelle og økonomiske Ledelse.

Landarbejdernes eget Hus.

Formanden motiverede og anbefalede en af Hovedbestyrelsen foreslaaet Udtalelse angaaende Indsamlingen af en Fond til Landarbejdernes eget Hus og hvori det foreslaaes at gøre denne Fond og den Ejendom til en selvejende Institution, hvis Formaal det er at erhverve en Ejendom til Kontorer for Landarbejdernes Arbejdsløshedskasse.

Valg af Forretningsudvalg og Hovedbestyrelse.

Som Medlemmer af Forretningsudvalget genvalgtes med Akklamation Oscar Levinsen, Lorentz Petersen, Marius Olsen, Fr. Hansen og Sofus Westergaard.

Til Medlemmer af Hovedbestyrelsen valgtes fra Jylland:

Michal Andersen, Sdr. Bjært, med Hans Rasmussen, Pjedsted, som Suppleant, A. Bjørnholdt, Sejs pr. Silkeborg, Suppl. Laursen, Gl. Ry, Chr. Andersen, Hem, Suppl. N. Nielsen, Skiffard, Thomas Andersen, Fly pr. Skive, Suppl. Chr. Hansen, Møborg pr. Bækmarksbro, og Martinus Wammen, Vaarst, Suppl. Thorvald Andersen, Vrejlev pr. Vraa.

For Maribo Amt og Fyn: Sigmund Keldsen, Stokkemarke, Suppl. Reinhold Larsen, Lindet, Johannes Hemmingsen, Eskildstrup. Suppl. Richard Marquardsen, Nykøbing, Carl Westergaard, Odense, Suppl. Chr. Petersen, Korinth, Jens Baltzer, Langeland, Suppl. Carl Nielsen, Utterslev.

For Sjælland og Møen: Ludv. Andersen, Skibby, Suppl. Jens Sørensen, Smørum, Jens Hansen, Møen, Suppl. Chr. Holgersen, Rønnede, Chr. Birch-Larsen, Sæby-Buerup, Suppl. Alfred Christiansen, Sandby, Rasmus Nielsen, Mern, Suppl. Anton Wintzen, Merløse.

Hovedbestyrelsens Landsmandat blev af Kongressen enstemmig tildelt Sekretær Vilh. Rasmussen paa Forbundskontoret.

Kongressens Afslutning.

Oscar Levinsen tog derpaa Ordet, takkede paa Forretningsudvalgsmedlemmernes Vegne for Genvalget og takkede iøvrigt Kongressens Deltagere for de tre Dages Arbejde. Naar Delegeretmødet i Arbejdsløshedskasserne er endt, drager vi hver til sit og udnytter efter bedste Ævne Kongressens Drøftelser og Beslutninger i vort Arbejde for de danske Landarbejderhjem.

Man sang derefter Socialistmarschen. Fra Forsamlingens Side udbragtes et Leve for Forbundets Formand Oscar Levinsen, og denne motiverede et af kraftige Hurraraab besvaret Leve for Landarbejderforbundet i Danmark.

Næste Kongres.

Det vedtoges at afholde næste Kongres i København 1930.

Lønbevægelser og Konflikter.

Guld-, Sølv- og Elektropletarbejderne hos A/S P. Frigast.

I Juni Maaned strandede nogle Forhandlinger, Guld-, Sølv- og Elektropletarbejdernes Forbund havde ført mod Jern- og Metalindustriens Sammenslutning om et Timelønstillæg til 8 Arbejdere hos Firmaet A/S P. Frigast. Forbundet anmodede derfor om Sanktion til at varsle Strejke. Forretningsudvalget imødekom Anmodningen og Strejken varsledes til Ikrafttræden den 9. Juli.

Arbejdsgiverforeningen protesterede

imod Strejkens Lovlighed, og det, forinden Sagens Indbringelse for Den faste Voldgiftsret, nødvendige Møde afholdtes da den 6. Juli.

Paa dette Møde lykkedes det imidlertid at blive enige om Sagens Realitet, idet man vedtog følgende:

De personlige Timelønninger for 8 Presseriarbejdere forhøjes med en samlet Sum af 44 Øre at fordele efter nærmere Aftale.

Guld-, Sølv- og Elektropletarbejdernes Forbund tager det udstedte Strejkevarsel tilbage, og Striden betragtes hermed som afsluttet.

Kvinder paa Cikoriefabrikken »Nørrejylland« i Vejen.

I Anledning af at ovennævnte Virksomhed havde nægtet at forhøje nogle Akkorder, der var saa lave, at Kvinderne vanskeligt paa disse kunde fortjene Timelønnen, afholdtes et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 18. Juli.

Da der ikke paa Mødet fremkom et for Kvindeligt Arbejderforbund acceptabelt Tilbud, endte Mødet uden Resultat, hvorfor Kvindeligt Arbejderforbund forbeholdt sig Sagens videre Forfølgning.

Arbejdsløsheden i Juni 1927.

Hosstaaende Oversigt er en Fortsættelse af de for de tidligere Maaneder meddelte Oplysninger om Arbejdsløsheden og er ligesom disse beregnet paa Grundlag af Oplysninger, der er tilvejebragt dels gennem Fagforbundene, dels gennem den offentlige Arbejdsanvisning.

Arbejdsløsheden er i første Halvdel af Juni aftaget lidt, men har i den sidste Halvdel af Maaneden holdt sig ret konstant; Bevægelserne skyldes Forandringer i Provinsen, idet Beskæftigelsesforholdene i Hovedstaden har været ret uforandrede, — dog vil man lægge Mærke til, at Arbejdsløsheden for Byggefagene i Hovedstaden er steget i Løbet af Maaneden.

Arbejdsløsheden ved Udgangen af Juni i Aar var betydelig større end ved Udgangen af den tilsvarende Maaned i Fjor og de nærmest foregaaende Aar og 3—4 Gange saa stor som i Aarene før Krigen (1910—13 gnstl.).

Juni 1927	Antal Arbejdere	Arbejdsløse i pCt. af Arbejdertallet				
		3. Juni	10. Juni	17. Juni	24. Juni	1. Juli
Hovedstaden:		pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
1. Bygnings-Industri	11620	20,7	21,4	22,6	23,1	23,1
2. Anden Industri m. v.	68628	17,6	18,1	18,0	18,0	18,0
3. Handel	5222	11,4	11,4	11,2	11,1	10,7
4. Arbejdsmd.	31591	15,8	16,4	15,6	15,4	15,3
Ialt	117061	17,1	17,6	17,5	17,5	17,4
Provinsen:						
1. Bygnings-Industri	19753	22,2	22,2	21,5	21,3	21,2
2. Anden Industri m. v.	60370	21,2	21,0	20,6	20,8	20,7
3. Handel	6324	13,6	13,5	13,2	13,0	12,4
4. Arbejdsmd.	70660	20,8	19,5	18,3	17,9	18,2
Ialt	157107	20,8	20,2	19,4	19,3	19,3
Hele Landet.	274168	19,3	19,1	18,6	18,5	18,5

En Oversigt over Arbejdsløsheden for hele Landet under et er meddelt nedenstaaende, hvor alle Tallene gælder Slutningen af Maanederne og med Undtagelse af de to sidst anførte er reviderede Tal.

	1922 pCt.	1923 pCt.	1924 pCt.	1925 pCt.	1926 pCt.	1927 pCt.
Januar	31,1	21,8	21,6	16,6	29,8	31,4
Februar	34,2	23,1	21,9	16,5	27,3	30,7
Marts	33,0	15,6	16,7	14,7	21,2	25,5
April	22,2	11,0	8,1	13,4	16,5	22,3
Maj	15,0	8,9	5,8	12,0	14,7	20,1
Juni	12,9	8,1	5,0	9,1	15,6	18,5
Juli	12,1	7,5	5,4	8,3	16,8	
August	11,4	8,0	5,6	9,8	16,8	
September	10,7	7,7	5,8	10,6	16,3	
Oktober	12,1	8,0	7,0	13,5	18,3	
November	15,4	12,1	9,3	20,5	22,4	
December	20,6	19,6	17,1	31,7	32,2	

Afdelingsformænd og -kasserere!
Husk at indsende Afdelingsskemaet.

REDAKTØR: CARL F. MADSEN
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Allé 12, 2. S. Kbhvn. V. Tlf. 3541 og 10541
Trykt hos F. E. Bording, Kbhvn.

AFDELINGS-SKEMA

angaaende

Arbejdsløsheden i Juli Maaned 1927.

Bemærk! Naar *ingen* Arbejdsløse eller *ingen* tabte Arbejdsdage skal angives, bedes man sætte et **tydeligt 0.** Hvor intet Tal kan angives, bedes man sætte **?** Se iøvrigt Bemærkninger paa Bagsiden.

1. Byens Navn?	
2. Organisationens Navn?	
3. Antal Medlemmer?	
4. Hvormange af Organisationens Medlemmer var arbejdsløse: I Midten af Maaneden? Ved Slutningen af Maaneden?	
5. Hvormange Arbejdsdage er der ialt gaaet tabt for Medlemmerne paa Grund af Arbejdsløshed i Maanedens Løb (Søn- og Helligdage eller lignende Fridage medregnes ikke, med mindre der i Almindelighed arbejdes 7 Dage om Ugen)?	

Formandens Navn: .....

— Adresse: .....

NB. Fagforeningerne bedes indsende dette Skema til det Forbund, hvoraf de staar som Afdeling, saaledes at Skemaet er Forbundet i Hænde **senest den 8. August 1927.**

Enkeltstaaende Foreninger, i hvis Fag der ikke findes noget Forbund eller som ikke er Medlemmer af et saadant Forbund, bedes sende Skemaet direkte til Det statistiske Departement, Slotsholmsgade 10, Kbhvn. K.

Angaaende Forsendelsen bemærk:
Det udfyldte Skema kan forsendes i aaben Konvolut som Tryksag, Portoen er da 7 Øre (indenfor Københavns Postomraade 5 Øre). Men der maa da iagttages følgende:
Spørgsmaalene 3—5 maa kun besvares med Tal (*0* for *ingen*). Byens og Organisationens Navn saavel som Formandens Navn og Adresse kan derimod skrives paa sædvanlig Maade. Skrives der Tekst udover dette, maa Forsendelsen frankeres som Brev.

Vend om!

Bemærkninger vedrørende Udfyldningen af Skemaet:

ad 3. Under »Antal Medlemmer« medtages alle, der staar som Medlemmer af Organisationen, altsaa ogsaa Syge og saadanne, som for Tiden aftjener deres Værnepligt.

ad 4. Under dette Punkt skal opgives, hvormange Medlemmer der er arbejdsløse paa en enkelt bestemt Dag henholdsvis ved Maanedens Midte og ved dens Slutning. Oplysningerne skal helst vedrøre den 15. i Maaneden samt den sidste Arbejdsdag i Maaneden, men kan dog ogsaa undtagelsesvis gives for 2 andre Dage, som ligger nær ved henholdsvis Maanedens Midte og Slutning, forsaavidt dette byder nogen væsentlig Lettelse ved Udfyldningen. Det Tal, der ønskes opgivet, er det samlede Antal Arbejdsløse, altsaa saavel de, der møder til Kontrol, som de, der undlader dette, fordi deres Understøttelse er opbrugt eller af anden Aarsag. — Under Arbejdsløse maa ikke medregnes de af Organisationens Medlemmer, der er i Strejke eller Lockout.

ad 5. Antallet af de i Maanedens Løb ved Arbejdsløshed tabte Arbejdsdage skal omfatte saavel understøttede som ikke-understøttede Dage. Arbejdsdage, der er gaaet tabt som Følge af, at Organisationens Medlemmer helt eller delvis i Maanedens Løb har været i Strejke eller Lockout, maa ikke medregnes.

H. E. BORDING KØBENHAVN

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR
DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND I DANMARK

NUMER 5 ❋ KØBENHAVN DEN 6. AUGUST 1927 ❋ 24 AARGANG

Dansk Textilarbejderforbunds Kongres.

I Dagene 11—16 Juli afholdtes Dansk Textilarbejderforbunds ordinære Kongres i Teknologisk Institut.

Kongressen talte 123 Delegerede og 19 Hovedbestyrelsesmedlemmer, repræsenterende 43 Afdelinger med 9,754 Medlemmer. Forbundets Formand, *Chr. Nielsen* bød Kongressens Deltagere velkommen og holdt følgende

Aabningstale:

I de 3 Aar, der er forløbet, siden vi sidst samledes til Kongres, har Tiden været præget stærkt af Erhvervskrisen og den dermed forbundne Arbejdsløshed. Dette gælder i Særdeleshed vort Fag, som et af dem, der arbejder under særdeles vanskelige Forhold. Det ses tydeligt af den Omstændighed, at vi i 1924 havde 800 Arbejdsløse, medens vi i Øjeblikket har mellem 22—2300, og medens den Gang knapt 1000 af vore Medlemmer arbejdede paa indskrænket Arbejdstid, er dette Tal nu steget til over 2000.

Det er givet, at saadanne Forhold i høj Grad vanskeliggør vort Forbunds Arbejde. Lønnen har været nedadgaaende, men den store Arbejdsløshed har gjort det nødvendigt at forhøje Kontingentet gentagne Gange, ligesom vi Gang paa Gang har maattet henvende os til Regeringsmyndighederne om Laan til vor Arbejdsløshedskasse.

Denne Udvikling kan ikke føres videre, og Kongressen vil derfor for en meget stor Del af sin Tid komme til at beskæftige sig med at finde en Løsning.

Tvunget af Forholdene har vi i Juni 1926 henvendt os til Regeringsmagten om at iværksætte Foranstaltninger mod Krisens Hærgen, men endnu har dette ikke ført til noget udover de brutale Nedskæringer paa det sociale Lovgivningsarbejdes Omraade, som den nuværende Regering har iværksat, og som yderligere vil bringe Arbejdsløsheden i Vejret.

Vi er derfor nødt til at søge en anden Udvej, og jeg haaber, at det skal lykkes Kongressen at finde en saadan. I Ønsket herom og i Bevidstheden om, at hver enkelt Delegeret kender det Ansvar, der hviler paa Kongressen og vil handle derefter, ønsker jeg alle velkommen til Arbejde og haaber paa godt Resultat af Arbejdet.

Kongressens Gæster.

Forretningsføreren præsenterede derefter Gæsterne for Kongressen. Fra tysk Tekstilarbejderforbund mødte Formanden *Joseph Feinhals*, Berlin, fra Svensk Tekstilarbejderforbund Ombudsmand *Aug. Magnusson*, Malmø, og fra Norges Tekstilarbejderforbund Formanden *Ingvar Olsen*, medens De samvirkende Fagforbund var repræsenteret af Sekretær *Hans Jakobsen*. Desuden deltog Forbundets tidligere Formand, Æresmedlem *J. J. Møller* i Kongressen.

Den internationale Fagsekretær *Tom Shaw*, England, var forhindret i at deltage og havde sendt sin Hilsen, og Finlands Tekstilarbejderforbund havde ligeledes maattet afslaa Indbydelsen paa Grund af indre Forhold, men sendte sine bedste Ønsker om Held for Kongressens Arbejde.

Derpaa holdt Gæsterne deres Hilsningstaler og redegjorde for Forholdene i henholdsvis Tyskland, Norge og Sverige, medens *Hans Jacobsen* omtalte Regeringens Svar til Fagforeningsdeputationen i Vinter, ved hvilken Lejlighed Madsen-Mygdal erklærede, at Fagforeningerne bar Skylden for Krisen. Det stærkeste og mest omfattende Samarbejde maatte sættes ind

overfor de reaktionære Kræfter, dersom Angrebet skulde afværges.

Da Gæsterne havde talt og *Chr. Nielsen* havde takket dem

konstituerede Kongressen sig.

Formanden for Mandatudvalget *Emmanuel Johansen* indstillede samtlige Mandater til Godkendelse, og Kongressen fulgte Indstillingen, hvorpaa man vedtog Forretningsordenen, godkendte Dagsordenen og valgte Dirigenter og Sekretærer samt et 9 Mands Lønningsudvalg.

Dirigenter blev *N. Scheel*, Odense, og *Axel Jensen*, København, medens *L. H. Lund*, Esbjerg, og *P. Jensen*, København, overtog Sekretærhvervet.

Formanden aflagde derpaa

Beretning om Virksomheden.

Han belyste indgaaende Lønsituationen i 1925—26 og nu i Aar og omtalte herunder den Ændring, der opstod i Overenskomstsituationen efter at Regeringsskiftet var indtraadt, idet den Optræden Tekstilfabrikanterne udviste i Slutningen af Forhandlingsperioden stod i skarp Modstrid til deres Holdning i Oktober 1926, da Forhandlingerne indledes.

Derefter omtalte Formanden en Konflikt, der siden Oktober 1924 har været løbende overfor Firmaet Poul Christensen i Ikast, og som det begrundet paa den stedlige Befolknings Holdning har været umuligt at bilægge.

Desuden har Forbundet ført 8 Voldgiftssager i Perioden og flere af dem har haft principiel Betydning for Forbundets fremtidige Forhold under Uoverensstemmelser med Arbejdsgiverne.

Forbundet har efter mange Aars ihærdige Forsøg naaet at faa fremskaffet en brugelig Form for en nøjagtig Løn og Arbejdsløsstatistik.

Derefter kom Forretningsføreren ind paa

Industrikrisen,

som i hele Perioden har hærget Faget med stor Voldsomhed, og Hovedledelsen havde derfor set sig nødsaget til at foretage Henvendelse til Regeringsmagten.

Den socialdemokratiske Regering havde modtaget Henvendelsen velvilligt, men efter at Staunings store Kriseforslag var strandet paa de øvrige Partiers Modstand, og der efter Valget i December kom en Venstre-Regering til Magten, formindskedes selvfølgelig Udsigterne til, at der vilde blive foretaget Kriseforanstaltninger af nogen som helst Art, og Ministeriet Mygdal har da heller ikke foretaget sig det ringeste for at sætte Hjulene i Gang.

Efter forskellige mere eller mindre fyldestgørende Undersøgelser, blev Regeringens Svar til Tekstilindustrien et rent Afslag, hvilket i høj Grad maatte beklages.

De Konservative paa Rigsdagen og Industriens særlige Arbejdsgiverrepræsentanter er ikke uden Skyld i dette Forhold.

Formanden sluttede med at udtale, at man fra Forbundsledelsens Side havde været klar over, at en fælles Henvendelse til Regeringen sammen med Industriens Arbejdsgivere rummer visse Vanskeligheder, og navnlig Fare for at blive misbrugt i de borgerlige Partiers Agitation, men som Situationen havde udviklet sig i de sidste Dage, vilde man indse, at Forbundet kun havde vist sin redelige Vilje til at medvirke til at modarbejde Krisen. Fra Kongressens Side vilde der derfor sikkert ikke lyde Bebrejdelser til Ledelsen i den Anledning, men snarere Anerkendelse af dens og Socialdemokratiets Stilling i denne Sag.

De sidste Dage har vist, at de Konservatives Agitation i denne Sag var falsk. I det afgørende Øjeblik var de aldeles ikke Industriens særlige Talsmænd. Da der efter Socialdemokratiets imødekommende Holdning var Chancer for at faa positive Foranstaltninger gennemført, havde de konservative ikke samme Interesse for Sagen som før. Det var ikke Socialdemokraterne, men Fabrikanterne, og Rigsdagens Konservative, der svigtede, da det kom til Stykket.

Det er ingen Skade til at det nu er fastslaaet, at det var falske Toner, der lød fra den Side, men det er heller ingen Skade til, at Tekstilarbejderforbundet ved sin Henvendelse har vist sin Forstaaelse af hele denne Sags store Betydning for Medlemmerne.

Efter at have omtalt nogle Grænse-

forhold til øvrige Organisationer og nogle indre Forhold sluttede Formanden sin Beretning med at anbefale den til Kongressens og Godkendelse.

Efter at Beretningen indgaaende var diskuteret, godkendtes den enstemmigt, og følgende Resolution vedtoges:

Kongressen godkender det Arbejde, der fra Hovedledelsens Side, under den herskende Krise, som paa meget væsentlige Omraader er en Trusel mod Bevarelsen af Industrien her i Landet, er gjort for at udvirke, at der gennem Lovgivningsmagten blev gennemført Foranstaltninger, som i nogen Grad kunde værne Industrien imod den usunde udenlandske Konkurrence.

Kongressen finder i denne Anledning Grund til at udtale, at det maa anses for et ganske naturligt og selvfølgeligt Krav, at den Industri, der anmoder om saadanne ekstraordinære Hjælpeforanstaltninger, maa underkaste sig en vis Kontrol, hvorved Forbrugerne sikres imod en kunstig Varefordyrelse. Den Industri, der nægter at gaa med hertil, leverer ikke Beviset for at være i nogen særlig vanskelig Situation, og den kan i saa Tilfælde heller ikke forvente, at der vil blive taget Hensyn til dens Beklagelse.

Kongressen har med Tilfredshed set det af Socialdemokratiet fremsatte Forslag til Hjælp for det kriseramte Erhverv, og giver dette Forslag sin fulde Tilslutning, idet Kongressen er af den Overbevisning, at hvis der fra Administrationens og Industriens Side blev vist en ærlig Vilje, saa vilde det være muligt paa dette Grundlag at naa til et Resultat, som kunde blive en betydelig Hjælp til de kriseramte Industrier, og uden at dette paa nogen Maade vilde komme til at skade den øvrige Del af Samfundet.

Regnskabet.

Ogsaa Forbundets Regnskaber godkendtes enstemmigt.

Lovændringer.

Under Lovændringer vedtog Kongressen at bibeholde den hidtidige Ordning, hvorefter samtlige Medlemmer af Forbundet staar som heltbetalende Medlemmer af De samvirkende Fagforbund; men for at skabe Mulighed for, at Medlemmerne kunde sikre sig en højere Arbejdsløshedsunderstøttelse, dersom de ønskede det, vedtog man tillige en Deling af Kontingentet i 2 Klasser, hvorefter det er Medlemmet frit overladt at tilslutte sig den ene eller den anden. Forskellen i det ugentlige Kontingent i de to Klasser udgør 40 Øre.

Ligeledes vedtog Kongressen at yde Frikontingent til Forbundet for Arbejdsløse og Syge, der har opbrugt deres vedtægtsmæssige Understøttelse.

Med Hensyn til den kommende Tids Lønbevægelse, erkendte Kongressen det umulige i her at træffe bindende Dispositioner; man paalagde Hovedledelsen at have sin Opmærksomhed særlig henvendt paa en Række nærmere formulerede Spørgsmaal af fagteknisk Betydning, og iøvrigt efter Forhandling med de samvirkende Fagforbund at tage endelig Beslutning om Fremgangsmaaden under den kommende Periodes Overenskomstsituationer.

Valg af Ledelse.

Kongressen foretog derefter en Række Valg, hvorved de faste Funktionærer og Forretningsudvalgets Medlemmer alle genvalgtes.

Til Formand genvalgtes *Chr. Nielsen*, til Sekretær *Carl Larsen*, der tillige er Næstformand, og *Joh. Christensen*, og til Hovedkasserer *Emmanuel Johansen*.

Det genvalgte Forretningsudvalg bestaar af *Axel Jensen*, København, 116 St., *N. Scheel*, Odense, 101 St., *Frede Rasmussen*, Silkeborg, 93 St., *B. Bertelsen*, Vejle, 90 St., og *Th. Kuntze*, København, 81 St.

Til Hovedbestyrelsen valgtes: For *Jylland: Chr. Steffensen*, Aalborg, *M. Bech*, Randers, *L. H. Lund*, Esbjerg, *P. Christensen*, Sønderborg, og *L. Laursen*, Vejle.

For *Fyn* valgtes *Kaj Jørgensen*, Odense, for *Sjælland: Peter Petersen*, Brede, og for *København: Martin Jensen*, Farveriarbejderne, *Oluf Jørgensen*, Possementmagerne, og Fru *N. Hansen*, Trikotagearbejderne.

Forbundets Revisorposter besattes med *L. Johannesen* og *Peter Jensen*, København.

Næste Kongres afholdes 1931 i Odense.

Lønbevægelser og Konflikter.

Bogbinderforbundet og Københavns Papæskefabrikantforening.

Den 14. Juli afholdtes et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen i An-

ledning af en Klage fra Bogbinderforbundet over at Københavns Papæskefabrikantforening ved Revideringen af Overenskomsten efter Vedtagelsen af Forligsmandsforslaget krævede en bestemt Sats paa 6 Øre nedsat til 4 Øre, altsaa med 33⅓ %, skønt Forligsforslaget kun fastsætter en Nedgang paa 3 %.

Ved Fællesmødet maatte Fabrikanterne frafalde dette Standpunkt, og man enedes om, at hvis Parterne iøvrigt ikke kunde enes om Revisionen, da at beholde den gamle, suppleret med Forligsmandens Forslag.

Nittere og Specialarbejdere hos A/S Burmeister & Wain.

I Anledning af en Klage fra Arbejdsgiverforeningen over, at 77 Mand paa Søndre Værft havde etableret en uvarslet Arbejdsstandsning den 6.—8. Juli, afholdtes et Fællesmøde den 16. Juli. Aarsagen til Arbejdsstandsningen var Uenighed om Akkorder.

Mødet endte uden Resultat og Arbejdsgiverne forbeholdt sig at klage til Den faste Voldgiftsret.

Skotøjsarbejderne hos Fabrikant Høst, Jagtvejen 121.

Den 18. Juli fandt der et Fællesmøde Sted paa hvilket der behandledes en Klage fra Skotøjsarbejderforbundet over, at Skotøjsfabrikant Høst havde foretaget en Formandsansættelse i Strid med Septemberforligets § 5. Der opnaaedes ikke Enighed og Forbundet forbeholdt sig at indbringe Klage for Den faste Voldgiftsret.

Internationalt.

Internationale Tekstilarbejder-Føderation.

Den Internationale Tekstilarbejder-Føderations Generalraad var den 27. og 28. Juni samlet til Møde i Stockholm. Den internationale Sekretær Shaw aflagde en Beretning, hvori han bl. a. redegjorde for sine Erfaringer fra en Studierejse i Indien, hvor han havde gjort sig bekendt med de Forhold, hvorunder de indiske Tekstilarbejdere lever. Beretningen affødte en levende Diskussion angaaende Formaalstjenligheden af Udsendelse af Studiedelegationer til forskellige Lande, navnlig i Sammenhæng med den bebudede Udsendelse af en Delegation til Amerika, hvis Formaal skulde være at studere Forholdene indenfor den amerikanske Tekstilindustri og tilvejebringe det amerikanske Tekstilarbejderforbunds Tilslutning til Internationalen. Med Henblik paa, at det i saa Tilfælde kun kunde dreje sig om en temmelig fyldig Delegation, vedtoges det at overlade Afgørelsen af dette Spørgsmaal til Føderationens næste Kongres, som efter Mødets Beslutning skal afholdes i Pinsen 1928 i Belgien. Mødet behandlede derefter den af Sekretæren foreslaaede Dagsorden for den internationale Kongres, som bl. a. omfatter følgende Punkter: den internationale Situation i Tekstilindustrien, Arbejdstiden, Familieløn, Metoder ved Forhandling med Arbejdsgiverne, Bedriftsraad og Arbejde i skiftende Hold. Som sidste Punkt behandlede Mødet en Del indre Organisationsanliggender.

England.

De lokale Fællesorganisationer i England.

De lokale Fællesorganisationer i England afholdt fornylig deres Aarsmøde, som med stort Flertal vedtog en Resolution, der opfordrer alle Fællesorganisationer og faglige Sektioner under Fællesorganisationer, (i England findes der rene faglige Fællesorganisationer, blandede lokale Sammenslutninger, samt rene politiske Fællesorganisationer), til at tilslutte sig de Sammenslutninger af Fællesorganisationer, der er dannede i Landets forskellige Distrikter.

En anden Resolution, der opfordrer Fællesorganisationerne til af virke for en lokal Sammenslutning af alle Fagforeninger indenfor samme Industrigren, blev ligeledes vedtaget med stort Flertal, derimod forkastedes et Tillægsforslag, der anbefalede en lignende Sammenslutning af Fagorganisationerne indenfor den nationale Ramme.

Hvad angaar de rent politiske Fællesorganisationer vedtoges en Beslut-

ning, i Følge hvilken der skal gives disse Organisationer en Frist paa 6 Maaneder til at danne en faglig Sektion, da de i modsat Fald ikke mere vil blive anerkendt som bona fide Fællesorganisationer.

Endelig blev Fællesorganisationerne opfordret til Samarbejde med de forskellige Forbundsafdelinger for at forhindre Splittelse indenfor de enkelte Fagforeninger eller Oprettelse af specielle Fagforeninger for Arbejderne ved bestemte Bedrifter (saakaldte Company Unions).

I. F. C.

Den faste Voldgiftsret.

Sag Nr. 1083.

Havnearbejdere i Odense.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 1. Juni 1927 i Sag Nr. 1083. Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark og denne igen for Foreningen af Arbejdsgivere ved Odense Havn mod Dansk Arbejdsmandsforbund for Havnearbejdernes Fagforening i Odense.

I den mellem Foreningen af Arbejdsgivere ved Odense Havn og Havnearbejdernes Fagforening i Odense indgaaede Overenskomst bestemmes i § 1 følgende:

»Alt Losnings- og Ladningsarbejde ved Odense Havn udføres gennem Arbejdsgiverforeningens Stewedore, for Tiden de Herrer Simonsen & Møller, medmindre Ladningsmodtageren selv ønsker at besørge Losningen«.

Under denne Sag har Dansk Arbejdsgiverforeningen for Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark og denne igen for Foreningen af Arbejdsgivere ved Odense Havn indklaget Dansk Arbejdsmandsforbund for Havnearbejdernes Fagforening i Odense for Brud paa ovennævnte Bestemmelse, idet Klagerne har anført, at Fagforeningen ved forskellige Lejligheder er optraadt som selvstændig Losningsentreprenør, skønt den har forpligtet sig til kun at søge Beskæftigelse hos Stewedorefirmaet Simonsen & Møller, bortset fra de Tilfælde, hvor Ladningsmodtageren selv ønsker at besørge Losningen. Hvad denne Slutningsbestemmelse angaar, hævder Klagerne, at hermed alene er sigtet til Tilfælde, hvor Ladningsmodtageren ønsker at besørge Losningen ved sit eget faste Mandskab. I Henhold til det anførte paastaar Klagerne Fagforeningerne kendt uberettiget til selv at kontrahere med Ladningsmodtagere og at optræde som Losningsentreprenør ved Odense Havn.

De Indklagede, der erkender, at Fagforeningen paatager sig Losning af Skibe udenom Firmaet Simonsen & Møller, og tildels ved eget Losningsmateriel, gør gældende, at Bestemmelsen om Losnings Udførelse gennem nævnte Firma kun gælder, naar Medlemmer af Foreningen af Arbejdsgivere ved Odense Havn skal have Losnings- og Ladningsarbejde udført, men ikke naar andre Arbejdsgivere, der ikke omfattes af Overenskomsten, ønsker Losnings- og Ladningsarbejde udført. De Indklagede anfører videre, at saaledes er Bestemmelsen ogsaa praktiseret og har blandt andet henvist til, at Det forenede Dampskibsselskab ikke benytter Firmaet Simonsen & Møller, men altid har faaet sit Arbejde udført ved direkte Henvendelse til Fagforeningen, med hvilken det har særlig Overenskomst om Losnings- og Ladningsarbejdets Udførelse. Endelig har de Indklagede anført, at Slutningsbestemmelsen i § 1 hjemler Ladningsmodtageren Ret til at lade Losning besørge, af hvem han ønsker, ikke blot ved sit eget faste Mandskab, og at denne Ret maa tilkomme ogsaa Ikke-Medlemmer af Foreningen af Arbejdsgivere ved Odense Havn; som en Følge heraf maa en saadan Ladningsmodtager, der selv ønsker at besørge Losningen, have Ret til at faa Fagforeningens og dens Medlemmers Hjælp til Losningen.

Sprogligt synes den af Klagerne hævdede Forstaaelse at være den naturligste, ligesom ogsaa Bestemmelsens Optagelse i Overenskomsten nærmest tyder paa, at den ikke blot skal gælde overfor Medlemmer af Foreningen af

Arbejdsgivere ved Odense Havn. Men afgørende synes det at være, at der i Odense i 1903 under Odense Handelsforening blev stiftet en Havnearbejderforening, hvis Medlemmer udførte alt Havnearbejde for Handelsforeningens Medlemmer gennem Firmaet Simonsen & Møller. Ved Siden af Havnearbejderforeningen bestod Havnearbejdernes Fagforening, der optraadte som selvstændig Losningsentreprenør med eget Lossemateriel, indtil Fagforforeningen i 1912 afhændede sit Materiel til Firmaet Simonsen & Møller. I 1916 ophævedes Havnearbejderforeningen og i 1917 sluttedes den første Overenskomst mellem Foreningen af Arbejdsgivere ved hvilken Lejlighed den ovennævnte Bestemmelse i Overenskomstens § 1 blev indsat.

Herefter finder Retten at maatte give Klagerne Medhold, saaledes at det efter den nugældende Overenskomst ikke er Fagforeningen tilladt at optræde som Losningsentreprenør ved Odense Havn bortset fra de Tilfælde, hvor Fagforeningen har haft særlige Overenskomster om Losningsarbejde allerede før 1917, idet der ikke ved Overenskomsten af 1917 kan antages at være gjort nogen Forandring heri.

Sagens Omkostninger findes hver af Parterne at burde betale med Halvdelen.

Kendelse.

Havnearbejdernes Fagforening i Odense er uberettiget til, saalænge den nuværende Overenskomst med Foreningen af Arbejdsgivere ved Odense Havn bestaar, at optræde som Losningsentreprenør ved Odense Havn, bortset fra saadanne Tilfælde, hvor Fagforeningen har haft særlige Overenskomster om Losningsarbejde ældre end den første Overenskomst af 1917 med Foreningen af Arbejdsgivere ved Odense Havn.

Sagens Omkostninger betaler hver af Parterne med 150 Kr.

Sag Nr. 1084.
Arbejdsmænd hos Firmaet Bang & Pingel.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 29. Juni 1927 i Sag Nr. 1084: Dansk Arbejdsgiverforening for Københavnske Grossisters Arbejdsgiverforening og dennes Medlem, Firmaet Bang & Pingel mod Dansk Arbejdsmands Forbund for Lager- og Pakhusarbejdernes Forbund, Chaufførernes Fagforening og Kuskenes Fællesforbund for København og Omegn.

I Maj 1926 blev Firmaet Bang & Pingel optaget som Medlem af Københavnske Grossisters Arbejdsgiverforening. Efter at Firmaet var blevet opmærksom paa, at saavel de Lønninger, som det udbetalte til Lager- og Pakhusarbejdere i Henhold til en med disses Forbund afsluttet Overenskomst, som Lønningerne til dets Chauffører og Kuske var højere end de, der betales af konkurrerende Firmaer under Grossistforeningen, meddelte det i en til Dansk Arbejdsmandsforbund stillet, men til Lager- og Pakhusarbejdernes Kontor adresseret Skrivelse af $^{5}/_{11}$ 1926, at det nu var Medlem af Arbejdsgiverforeningen, at det dog havde forbeholdt sig indtil den $^{1}/_{5}$ 1927 at bibeholde sin hidtil gældende Lønsats, men at Lønnen derefter vilde blive som fastsat mellem Forbundet og Foreningen. — Forbundet svarede, at det tog Meddelelsen til Efterretning, at det anerkendtes, at Lønnen ikke foreløbig vilde blive nedsat, hvilket den dog efter den gældende Overenskomst heller ikke kunde, og at Forbundet ikke for Tiden kunde udtale sig om, hvorledes Forholdet vilde blive efter den $^{1}/_{5}$ 1927.

I Skrivelse af $^{29}/_{1}$ 1927 til Lager- og Pakhusarbejdernes Forbund opsagde Foreningen Overenskomsten mellem Firmaet og Forbundet til Ophør den $^{1}/_{5}$ 1927, »fra hvilket Tidspunkt Firmaet vil være omfattet af den almindelige mellem vore Organisationer bestaaende Overenskomst«. Samtidig tilskrev Foreningen Kuskenes Fællesforbund og Chaufførernes Fagforening, at den, for at bringe sit Medlem, Firmaet Bang & Pingel, ind under de almindelige mellem Grossistforeningen og de paagældende Fagforeninger bestaaende Overenskomster, opsagde de mellem Firmaet og Fagforeningerne bestaaende faktiske Løn- og Arbejdsordninger, som ikke havde fundet Udtryk i nogen Overenskomst til Ophør den $^{1}/_{5}$ s. A., og udbad sig

Anerkendelse af Opsigelsernes Modtagelse.

Chaufførernes Fagforening besvarede ikke Foreningens Skrivelse, medens de 2 andre Fagforeninger anerkendte den rettidige Opsigelse eller bekræftede Modtagelsen af Opsigelsen.

Ca. den $^{22}/_{4}$ afgav Firmaet til hver enkelt af sine her omtalte Arbejdere en skriftlig Meddelelse om, at de fra $^{1}/_{5}$ at regne vilde blive lønnet overensstemmende med de mellem Grossistforeningen og de paagældende Fagforeninger gældende Overenskomster. Ved første Lønafregning efter den $^{1}/_{5}$ nedlagde imidlertid Chaufførernes Fagforening Indsigelse herimod. Dansk Arbejdsmands Forbund sluttede sig til Indsigelsen og henstillede, at Firmaet for at undgaa Arbejdsstandsning indtil videre skulde lønne Arbejderne som hidtil. Herpaa gik Grossistforeningen ind, idet den forbeholdt sig senere at gøre Forbundet ansvarligt for Tilbagebetaling af, hvad Arbejderne derved maatte komme til at oppebære ud over det dem rettelig tilkommende.

Under denne mod Dansk Arbejdsmandsforbund for Lager- og Pakhusarbejdernes Forbund, Chaufførernes Fagforening og Kuskenes Fællesforbund anlagte Sag, har nu Dansk Arbejdsgiverforening for Københavnske Grossisters Arbejdsgiverforening og Firmaet Bang & Pingel nedlagt Paastand paa, at Firmaet kendes berettiget og forpligtet til fra den $^{1}/_{5}$ 1927 at afregne sine Lager- og Pakhusarbejdere, sine Kuske og sine Chauffører efter de Overenskomster, der er gældende mellem henholdsvis Københavnske Grossisters Arbejdsgiverforening, Kuskenes Fællesforbund og Chaufførernes Fagforening, og at Dansk Arbejdsmandsforbund tilpligtes at tilbagebetale Firmaet, hvad det fra den $^{1}/_{5}$ maatte have udredet for meget i Løn til de der beskæftigede Arbejderne.

De Indklagede har paastaaet sig frifundet.

Principalt har de gjort gældende, at Firmaet, uanset at det rettidigt har opsagt sin Overenskomst med Lager- og Pakhusarbejdernes Forbund saavel som Kuskenes og Chaufførernes Lønordninger, ikke kan frigøre sig disses Virkninger uden ved at varsle og iværksætte Lockout.

Heri kan der imidlertid ikke gives de Indklagede Medhold. Det er vel saaledes, at saafremt Arbejdet fortsættes hos en Arbejdsgiver efter Udløbet af en opsagt Overenskomst, maa Arbejdsgiveren, naar der ikke er traadt en anden Lønordning i Stedet for den ophørte, følge denne, indtil han har frigjort sig ved behørigt varslet Arbejdsstandsning. Men anderledes stiller det sig i det foreliggende Tilfælde, hvor der netop ikke mangler Lønningsregler til Afløsning af de hidtil gældende. Efter at Firmaet Bang & Pingel er blevet Medlem af Grossistforeningen, bliver de af denne, eller af Dansk Arbejdsgiverforening paa dens Vegne — afsluttede Overenskomster gældende for Firmaet, for saa vidt de ikke fortrænges af endnu bestaaende særlige Lønordninger, og bestaaende var Firmaets særlige Lønordninger kun indtil den $^{1}/_{5}$ 1927, da de i Følge Opsigelse udløb.

I § 2 sidste Stk. i den $^{8}/_{8}$ 1924 mellem Grossistforeningen og Lager- og Pakhusarbejdernes Fagforening oprettede Overenskomst hedder det:

> »Ingen Nedsættelse i de nugældende Lønninger maa som Følge af denne Overenskomsts Ikrafttræden finde Sted, saalænge vedkommende arbejder indenfor samme Virksomhed«.

og i § 2 sidste Stk. i Overenskomst af Maj 1926 mellem Dansk Arbejdsgiverforening og Chaufførernes Fagforening: hvorefter »Det er en Forudsætning, at bestaaende højere Lønninger ikke kan forringes som Følge af denne Overenskomst . Under Henvisning hertil har de Indklagede subsidiært hævdet, at herefter kan Nedsættelse af de for den $^{1}/_{5}$ hos Firmaet beskæftigede Lager- og Pakhusarbejderes samt Chaufførers Lønninger ikke finde Sted, og at det samme bør gælde for Kuskenes Vedkommende, uanset at tilsvarende Bestemmelse ikke findes i Overenskomst af $^{21}/_{7}$ 1924 mellem Grossistforeningen og Kuskenes Fællesforbund.

Her overfor har Klagerne anført, at de nævnte Bestemmelser kun angaar

»personlige« Lønninger, d. v. s. saadanne, der er fastsat ved Aftale mellem den enkelte Arbejdsgiver og den enkelte Arbejder, og at de er Overgangsbestemmelser, kun vedrørende de paa Overenskomsternes Ikrafttrædelsestid stedfindende Forhold.

Efter de Indklagedes Formening omfatter Bestemmelserne ogsaa Lønninger, der hviler paa Aftale mellem den enkelte Arbejdsgiver og Arbejdernes Organisation, saavel som Lønninger, som de efter Overenskomsternes Ikrafttræden i Foreningen indmeldte Arbejdsgivere har udredet, indtil Overenskomsterne kom til Anvendelse for dem.

Hvad dette sidste Punkt angaar, giver Retten de Indklagede Medhold. Der ses ikke at kunne anføres nogen fornuftig Grund til, at senere optagne Medlemmer af Grossistforeningen skulde være gunstigere stillet end Arbejdsgivere, der var Medlemmer paa Overenskomsternes Ikrafttrædelsestid. Her overfor kan det ikke komme i Betragtning, at der tales om »nugældende« og »bestaaende« Lønninger og om »denne Overenskomsts Ikrafttræden«; det er forstaaeligt, at man ikke har anset det for nødvendigt at formulere Bestemmelserne som ogsaa omfattende Lønninger, fremtidige Medlemmer maatte have udredet.

Med Hensyn til det andet Tvistepunkt vilde Retten have lagt megen Vægt paa en Paavisning af, at der ved Anvendelsen af de omhandlede Bestemmelser i Tidens Løb var gaaet frem efter den snævrere eller den videre Fortolkning; men fyldestgørende Oplysninger herom er ikke blevet forelagt.

Efter deres Ordlyd giver Forskrifterne Plads for den videre Fortolkning. I en tidligere Overenskomst mellem Chaufførernes Fagforening og Grossistforeningen var de Lønninger, der ikke maatte nedsættes, betegnet som »personlige«. Sammenhængen med, at Ordet »personlige« udgik, om det skete fortsætligt eller ved en Inkurie er ikke oplyst; men selve den Omstændighed, at det er udgaaet, kan kun tale for, at den derved udtrykte Begrænsning er bortfaldet.

Selv om det nu kan antages, at de 2 Forskrifter ogsaa angaar Særoverenskomster mellem Arbejdsgivere og Fagforeninger, vil der dog ikke kunne gives de Indklagede Medhold. Hvad de hævder, er ret beset at Forskrifterne fastslaar Uopsigelighed af Særoverenskomsternes Lønsatser, saalænge Overenskomsterne af $^{8}/_{8}$ 1924 og Maj 1926 løber. Men det findes uantageligt, at de saaledes skulde hjemle Ophævelse af hidtil bestaaende Opsigelsesret.

Herefter vil Klagernes Paastand kunne tages til Følge, dog at det ikke kan statueres, at der ved den af Dansk Arbejdsmandsforbund foretagne Henvendelse til Grossistforeningen i Forbindelse med det af denne tagne Forbehold er stiftet nogen Ret for Firmaet til at holde sig til Forbundet for det Beløb, som det efter den $^{1}/_{5}$ 1927 har udbetalt til de paagældende Arbejdere ud over det dem tilkommende.

Sagens Omkostninger vil Parterne efter Omstændighederne have at betale med Halvdelen hver.

Kendelse:

Firmaet Bang & Pingel har fra den $^{1}/_{5}$ 1927 at regne været berettiget til at lønne sine Lager- og Pakhusarbejdere, Chauffører og Kuske efter Overenskomsterne af henholdsvis $^{8}/_{8}$ 1924, Maj 1926 og $^{21}/_{7}$ 1924.

Iøvrigt frifindes de Indklagede for Klagernes Tiltale.

Sagens Omkostninger betaler hver af Parterne med 150 Kr.

Den faste Voldgiftsrets Kendelser

for Aaret 1926 er nu udkommet i Særtryk og kan faas ved Henvendelse paa De samvirkende Fagforbunds Kontor, Rosenørnsalle 12[1], til en Pris af 5 Kr.

Kassereren.

REDAKTØR: CARL F. MADSEN
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Allé 12, 2. S. Kbhvn. V. Tlf. 3541 og 10541
Trykt hos F. E. Bording, Kbhvn.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR
DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND I DANMARK

NUMER 6 ❋ KØBENHAVN DEN 13. AUGUST 1927 ❋ 24 AARGANG

Den internationale Fagforeningskongres.

Den internationale Fagforeningskongres, som afholdtes i Paris i Dagene 1.—6. August, fik paa sin sidste Dag i en fremrykket Aftentime en befriende Afslutning. Kongressen var fra det første til det sidste Møde gennemrystet af en Krise, som alvorlig vilde have truet den internationale faglige Centrals Bestaaen, hvis denne havde haft en mindre fast Grundvold. Ved Kongressens Slutning efter det dramatiske Intermezzo, som paa et hængende Haar nær havde ført til at den engelske Delegation havde forladt Kongressen, hvorved Kongressen havde været ude af Stand til at vælge sit Forretningsudvalg, efter at Valget af Sekretærer samt Bestemmelsen om Centralens Sæde og Stedet for den næste Kongres' Afholdelse var henvist til Repræsentantskabet, viste det sig atter hvor fast Tilliden trods alt er til den internationale faglige Central. Og i den Tale som Indieren Sethi holdt i det indiske Fagforbunds Navn, erklærede han at det indiske Proletariat sætter sit Haab til den Internationale faglige Central.

For den overfladiske Betragter kunde det se ud som det var Forhandlingerne om Modsætningen mellem den engelske Fagbevægelse og Fagbevægelsen i de andre Lande, der var Midtpunktet paa Kongressen. Der bestaar i Virkeligheden ikke en saadan Modsætning, hverken i Princippet eller i Taktiken. Der bestaar heller ikke indenfor den engelske Fagbevægelse en Tendens til at praktisere en Hældning til Bolschewikerne. De engelske Fagorganisationer er efter Tradition, Struktur og Taktik i højere Grad »konservative« end mange Fagorganisationer i andre Lande.

Kongressens Krise og det dramatiske Mellemværende var paa en vis Maade den sidste Udløber for de bolschewikiske Sprængningsforsøg. Disse begyndte med Grundlæggelsen af den saakaldte Røde Fagforenings-Internationale i 1920, fortsatte sig med *Celledannelsen* og Spaltninger fra 1921 til 1925 og som sluttelig ved Organiseringen af Ruslandsrejsen førte til Dannelsen af den engelsk-russiske Enhedskomité.

Hvad Bolchewikerne havde til Hensigt med denne Komité behøver vi ikke at oplyse. De engelske Fagforeninger, som indtil da var blevet forskaanet for Spaltninger og Celledannelser, troede ærligt at deres Mæglerrolle kunde føre til en Ophævelse af de Misforstaaelser der forelaa for de russiske Fagorganisationers Tiltræden. Med hele den engelske Sejghed satte de sig dette Maal.

Bolchewikerne lod dem stadig være i den Tro, at de var parate til Enighed, medens de lod den Mistanke opstaa hos de engelske Fagforeninger, at Fastlandets Fagforeninger vilde sabotere ethvert ærligt Forsøg paa Enighed.

Naar de engelske Fagforeninger nu behandles som Forrædere, ligesom Fastlandets Fagforeninger, fordi de vægrede dem ved at forlade Den internationale faglige Central og underkaste dem Moskvas Herredømme, saa har de engelske Fagforeningsledere den Overbevisning, at de er blevet sparet for denne Lod, naar de andre Fagforeninger ikke har modsat sig Enighedsforsøgene.

Ud fra disse Følelser forklarer det sig, at Purcell holdt en upassende Tale og Jouhaux erklærede i de øvrige Forretningsudvalgs Medlemmers Navn, at han ikke var indforstaaet med Purcells Aabningstale. Brown, som med Rette indsaa, at hans Stilling var uholdbar, holdt derpaa sin Tale, der virkede som en Bombe, og hvorunder

han søgte at anbringe Bevis for at den internationale faglige Central var anti-engelsk sindet og opstillede sig selv som et Offer for dette Sindelag, og gennem vilkaarlige Citater vakte han den Anskuelse at Forretningsudvalget, i Særdeleshed Oudegeest, med Forsæt havde saboteret ethvert ærligt Forsøg paa at opnaa Enighed med Russerne. Dertil kom sluttelig Forkastelsen af det af de engelske Fagforbund foreslaaede Medlem til Forretningsudvalget.

Man maa sætte sig ind i de engelske Fagforeningers Stilling, naar man ret vil dømme dem og den Rækkevidde, som Kongreskrisen kunde have til Følge. Den dobbelte Forkastelse af to Mænd, som var foreslaaede af de engelske Fagforeninger, er et ganske usædvanligt Tilfælde og som vilde føles meget pinligt ogsaa for Fagforeningerne i ethvert andet Land. Dertil kom Intermezzoet Brown-Oudegeest. Naar en alvorlig Krise sluttelig blev forhindret, saa beviste dette netop hvor meget de engelske Fagforeninger holder fast ved den internationale faglige Central, og hvor fejlagtig den Opfattelse er, at der bestaar nogensomhelst taktiske eller principielle Modsætninger mellem de engelske Fagforeninger og I. F. C.

Naar det ikke kom til et ulykkesvangert Sammenstød, saa viser det, at alle Landes Fagforeningsrepræsentanter, Lejpart, Jouhaux, Grassmann og Hicks har haft Modenhed og Fremsyn, og at de har vist sig som et ærligt Arbejderdiplomatis Mestre. Sassenbachs strenge Saglighed og Arbejdsglæde har bevaret I. F. C. som Tyngdepunkt, saaledes at Sassenbach, der havde til Hensigt ikke at ville modtage Genvalg, enstemmig er valgt til som Enesekretær at føre Forretningerne indtil det fremtidige Sekretariat bliver konstitueret.

Den bolchewikiske Krise og dens Paavirkning overfor Kongressen er overvundet. Det bliver nu en Opgave for alle at gennemføre Pariserkongressens Beslutninger i fælles Arbejde for fælles Maal.

Vi skal i de kommende Numre nærmere gøre Rede for de Beslutninger som vedtoges paa Kongressen.

Tobaksarbejderforbundets Kongres.

I Dagene 17.—23. Juli afholdt Tobaksarbejderforbundet Kongres i Forsamlingsbygningen, Jagtvej 69, København.

Der var mødt 93 Delegerede og 10 Gæster fra Ind- og Udland.

Fra Skraatobaksarbejderforbundet mødte *Th. Nielsen* og *N. N. Nielsen*, fra Tobaksarbejdernes Internationale *Eichelsheim*, Amsterdam, fra Broderforbundet i Tyskland *Deichmann*, fra Sverige *Eliasson*, fra Norge *Johansen*, fra Holland *v. d. Hoeve*, fra Svejts *Fischer*. De samvirkende Fagforbund var repræsenteret ved Næstformanden *Vilh. Nygaard*, og desuden var Forbundets tidligere Formand *Ferd. Møller* til Stede som Gæst.

Kongressens Aabning.

Efter at de mandlige og kvindelige Tobaksarbejderes Sangkor havde afsunget forskellige Sange, og Tobaksarbejdernes eget Musikkorps havde spillet nogle Numre, holdt Forbundets Forretningsfører Chr. Jensen en smuk Aabningstale, hvorunder han bl. a. omtalte den første Kongres i 1887, hvor Forbundet blev dannet. Taleren sammenlignede Forholdene den Gang med de nuværende Forhold og dvælede derefter ved de Begivenheder, der var forefaldet siden Forbundets sidste Kongres i 1922. Chr. Jensen omtalte endvidere de store Vanskeligheder, som Forbundet har været udsat for paa Grund af den mægtige Import fra de valutasvage Lande. Men takket være det danske Socialdemokrati var det lykkedes at redde den danske Tobaksindustri, og han sluttede, efter at have hilst hver enkelt af Kongressens Gæster velkommen, med at byde de Delegerede velkommen og erklærede Kongressen for aabnet.

Gæsternes Hilsningstaler.

Sekretæren for Tobaksarbejdernes Internationale bragte Hilsen fra de 100.000 Tobaksarbejdere fra alle Lande i Europa, som, med Undtagelse af Rusland, Spanien, Italien og Grækenland, var tilsluttede Internationalen, hvorefter han ønskede Kongressen til Lykke med Arbejdet.

Formanden for Tysklands Tobaksarbejderforbund takkede for Indbydelsen og omtalte Forholdene indenfor den Organisation, han repræsenterede, og endte sin Tale med at udtale Haabet om de bedste Resultater af Kongressens Arbejde.

Eliasson, Sverige, Johansen, Norge, Fischer, Svejts, og v. d. Hoeve, Holland, bragte ligeledes Hilsner fra deres organiserede Tobaksarbejdere, og alle udtalte de bedste Ønsker for Kongressen og dens Arbejde.

De belgiske, østrigske, czekoslovakiske og engelske Broderorganisationer var indbudte, men havde paa Grund af særlige Vanskeligheder maattet sende Afbud og sendte deres Hilsen telegrafisk.

Vilh. Nygaard bragte Hilsen fra De samvirkende Fagforbund og udtalte sin personlige Glæde over at være Gæst ved sine tidligere Kollegers Kongres. Han omtalte det loyale Samarbejde mellem Tobaksarbejderne og De samvirkende Fagforbund og dvælede ved den Dygtighed, Forbundets Repræsentanter lagde for Dagen under Behandlingen af Overenskomsterne, og som viste sig derved, at Forligsmanden endnu ikke havde haft nødig at udarbejde Mæglingsforslag for Tobaksindustrien. Derpaa omtalte Nygaard den vanskelige Tid, Arbejderne levede under i Øjeblikket, hvor alle Partier var enige om at rotte sig sammen mod Arbejderne. Derfor var det overordentlig mærkeligt, at Arbejderne ikke kunde lære det samme og som en Mur samle sig. Han haabede dog, at de Spirer, der nu viste sig for Samling, vilde gro frodigt op og føre Tanken til Sejr, saa Bevægelsen bort fra Centralorganisationen vendtes, og Arbejderne fylkedes om deres naturlige Værn gennem Medlemsskabet i De samvirkende Fagforbund.

Th. Nielsen, Skraatobaksarbejderforbundet, takkede for Indbydelsen og overbragte sin Forbundskongres' Hilsen. Han maatte meddele, at Kongressens Forslag om en Tilslutning til Tobaksarbejderforbundet var forkastet ved Afstemningen. Det var baade uforstaaeligt og beklageligt, men det er en Kendsgerning.

For at komme Sammenslutningen saa nær som muligt, havde Taleren foreslaaet nedsat et Udvalg bestaaende af Repræsentanter for begge Forbund til sammen at drøfte Overenskomstforholdene, og dette var vedtaget. Sammenholdt med Udsigten til, at Skraatobaksarbejderne tilsluttede sig De samvirkende Fagforbund, var det Talerens Tro, at der derved var naaet et godt Stykke Vej mod den endelige Enhed af danske Tobaksarbejdere.

Jeg haaber, at Kongressen vil være os behjælpelig med disse Enhedsbestræbelser.

Derefter takkede *Chr. Jensen* Gæsterne for deres Hilsningstaler og takkede Th. Nielsen for den Indsats, han og hans Kolleger havde ydet for Samlingsarbejdet.

Kongressen konstituerer sig.

Kongressen fastsatte derefter sin Forretningsorden og valgte Ordstyrere og Sekretærer.

Til Dirigenter valgtes: *Th. Collemorten*, København, *M. Willumsen*, Aalborg, *Edmund Olsen*, København, og *I. S. Jensen*, Nykøbing Falster, til Sekretærer udpegedes: *Viggo Christensen*, Hovedbestyrelsen, *L. Jespersen* og *Carl Hansen*, København, *P. Thomsen*, »Enigheden«, København, og *Chr. Sørensen*, Viborg.

Forretningsførerens Beretning om Virksomheden.

Forretningsfører *Chr. Jensen* begyndte sin Beretning om Virksomheden med at erindre om Kongressen i 1922, hvor man havde Opmærksomheden henvendt paa den overordentlig store Import, som truede med helt at ødelægge den danske Cigarindustri, men ved Forhandlinger med den daværende Finansminister lykkedes det at faa gennemført importbegrænsende Foranstaltninger.

Omtalte derpaa Overenskomstforhandlingerne i 1923 og 1925. I 1923 fik Fagets Arbejdere en Nedgang i Lønnen paa 6 pCt.

I 1925 lykkedes det os ret hurtigt at opnaa en Ordning, men ved Arbejdsgiverforeningens store Angreb blev ogsaa Tobaksarbejderne indblandet i Lockouten med mere end 5200 Medlemmer. Skraatobaksarbejderne havde iværksat Sympatistrejke som Støtte for

de øvrige Tobaksarbejdere, og Chr. Jensen takkede dem for deres solidariske Optræden ved denne Lejlighed.

I 1926 opnaaedes en Forbedring paa 5 pCt. og Forbedring af de lavestlønnede Kvinders Løn. Sidst paa Aaret henvendte Forbundet sig til Regeringen om Forlængelse af Beskyttelsesforanstaltningerne, og dette førte til en Forlængelse til 1. April 1927.

Allerede i Januar i Aar forsøgte Forbundet at faa Overenskomstforhandlingerne paabegyndte, men stødte paa store Vanskeligheder, som ganske sikkert skyldtes Regeringens Tryk paa Arbejdsgiverne for at danne politisk Baggrund for Nedskæringen af Tjenestemandslønningerne. Først efter at have afsendt Strejkevarsler, lykkedes det at komme til virkelige Realitetsforhandlinger, der var resulteret i den nuværende Overenskomst, hvis Enkeltheder blev nærmere præciseret.

Forretningsføreren omtalte sluttelig Produktions- og Importforholdene, paaviste den store Nedgang for Cigarernes og den store Opgang for Cigarillos Vedkommende.

Ogsaa i Cigaretproduktonen var der en stærk Opgang.

Nedgangen i Cigarproduktionen skyldtes for en stor Del den meget store Avance, som Handelen tog. Industriens Arbejdsgivere har her ikke varetaget Produktionens Interesser paa rette Maade, men i høj Grad ignoreret det Faktum, at Produktionspris og Varens Udsalgspris maa staa i rimeligt Forhold til hinanden.

Heller ikke Muligheden for at skabe en dansk Eksport har Arbejdsgiverne ofret nogen Indsats. Adskilligt tyder paa, at der her havde været Udsigt til at naa Resultater, men dette var forsømt i høj Grad.

Diskussionen om Beretningen.

Efter at Formanden havde sluttet Beretningen, optoges Diskussionen. Spørgsmaalene om Cigarillostilvirkningen vedtog Kongressen at udskille af Diskussionen og behandle under Dagsordenens Punkt 7.

I Diskussionen deltog med stor Indsigt et overordentlig stort Antal af Kongressens Delegerede, og Arbejdernes Oplysningsforbunds Arbejde sporedes kraftigt indenfor dette Fag, der særligt har deltaget i Oplysningen blandt Arbejderne.

Med stor Bitterhed belystes den abnorme Handelsavance, som Tobaksindustriens Frembringelser brandskattes med, og som forringer Efterspørgsler og dermed øger Fagets Ledighed.

Detailhandleravancen udgør mere, end Arbejderne faar for at fremstille Varen, og Kongressen udtalte sig stærkt for, at Ledelsen faar Paalæg om at sætte ind mod disse ublu Udnyttelser af det forbrugende Publikum.

Kongressen fik ligeledes Anledning til at pege paa den Skattebyrde, som hviler paa Tobaksproduktionen, og som udgør 35 Millioner Kr. aarligt.

Fra at være en Skat, der under Krigsaarene skulde bruges til at fremskaffe billigere Næringsmidler, er den bleven en permanent Statsindtægt, som Fagets Arbejdere maa bære en uforholdsmæssig Part af gennem de Lidelser, Arbejdsløsheden paafører dem.

Arbejdsløshedsspørgsmaalet var ligeledes stærkt i Forgrunden, som naturlgt er paa ethvert Møde, hvor fagorganiserede Arbejdere drøfter deres Forhold, efter at Venstre, Højre og de Radikale yderligere har ødelagt Arbejdsløshedsloven og gennem de brutale Nedskæringer desuden forøget selve Arbejdsløshedens Omfang.

Desuden havde *Vilh. Nygaard*, De samvirkende Fagforbund, Ordet for at berigtige en Række urigtige Paastande, der under Debatten var fremkommet fra de forskellige Delegerede.

Sluttelig replicerede Forbundets Formand *Chr. Jensen* udførligt til de enkelte Deltagere i Debatten.

De vedtagne Resolutioner.

Følgende Udtalelser vedtoges ved Generaldebattens Afslutning:

»Tobaksarbejderne, samlede til Kongres i Dagene fra 17. Juli, protesterer mod alle paatænkte Tvangsforanstaltninger mod vor Aktionsfrihed.

Kongressen erkender, at vort for Øjeblikket største og vigtigste Spørgsmaal er Arbejdsløshedsspørgsmaalet.

Uden dette Spørgsmaals Løsning kan vore faglige og kulturelle Krav ingen Fremgang vente.

Kongressen opfordrer derfor den kommende Hovedledelse fortsat at arbejde for en Forøgelse af Beskæftigelsesgraden bl. a. derved,

at Detailavancen søges nedsat, en Nedsættelse af Arbejdstiden, en Nedsættelse af Beskatningsloven og henstiller Kongressen til vore Medlemmer at slutte op bag Ledelsen i disse Krav, til hvis Gennemførelse ethvert anvendeligt Middel bør tages i Brug.«

Ved den derpaa foretagne Afstemning godkendtes Forbundets Virksomhed ved Navneopraab med 79 Stemmer mod 2. Hovedbestyrelsen stemte ikke.

Regnskaberne.

Derefter forelagde Hovedkasserer *Hans Hansen* Forbundets Regnskaber. Disse godkendtes aldeles enstemmigt og uden Diskussion.

Afskedstale af Sekretæren for Tobaksarbejdernes Internationale.

Sekretær *Eichelstein* meddelte, at hans Nærværelse paakrævedes i hans Hjemland, hvorfor han maatte tage Afsked med Kongressen. Han omtalte Kongressens Forløb, idet han hævdede, at den vedtagne Godkendelse af Beretningen med alle Stemmer mod 2 viste, at Forbundets Ledelse besad en Tillid, i Ly af hvis Styrke det maatte være den let at løse sin Opgave, at skabe bedre Vilkaar for de danske Tobaksarbejdere.

Det var Eichelsteins Indtryk, at det Bidrag, de kvindelige Kongresdeltagere havde ydet under Kongressens Debat, viste det høje Standpunkt, de danske kvindelige Arbejdere i faglig Henseende indtog. Eichelstein foranledigede, at disse kvindelige Repræsentanter underskrev en Henvendelse til de hollandske Arbejderkvinder om at deltage i Organisationsarbejdet som Modtræk mod de hollandske borgerlige Blades Opfordring til dem om ikke at deltage i Organisationsarbejdet.

Eichelsteins Tale hilstes med stormende Bifald, og Kongressen rejste sig og sang Internationale.

Lovændringer.

Til Behandling af de forskellige Forslag om Ændringer i Forbundets Love blev der nedsat et 15-Mands Udvalg.

Dette Udvalgs Arbejde blev forelagt Kongressen paa dennes sidste Dag, hvorefter der fandt Afstemninger Sted om Ændringsforslagene.

Forslag om Reorgansation.

Fra Forbundets Afdeling II i København forelaa et Forslag om at omorganisere Forbundet saaledes, at de nuværende Afdelinger erstattes med Fabriksklubber.

Forslaget blev efter Udtalelse af Forbundets Formand henvist til Undersøgelse af Hovedledelsen i den kommende Periode. For Afdeling »Enigheden« vilde det betyde cirka 100 Klubbers Oprettelse.

Samarbejde med Skraatobaksarbejderne.

N. M. Nielsen, Skraatobaksarbejderforbundet, forelagde et Forslag om Samarbejde under Overenskomstforhandlingerne.

Det foreliggende Forslag, som var vedtaget paa Skraatobaksarbejdernes Kongres, tiltraadtes ogsaa af Tobaksarbejderforbundets Delegerede.

Det skandinaviske Samarbejde.

Chr. Jensen foreslog derpaa, at de skandinaviske Gensidighedsoverenskomster forlængedes, og anbefalede samme Fremgangsmaade for den internationale Gensidighedsaftale.

Kongressen sluttede sig til Formandens Forslag.

Forbundets Fremtidsarbejde.

Det under Behandling af Dagsordenens Punkt 7 (Løn- og Arbejdsforhold) nedsatte Udvalg forelagde i en Resolution de Retningslinier, Forbundet skal følge i den forestaaende Kongresperiode.

Blandt andet erkender Resolutionen, at der siden sidste Kongres er opnaaet Fremskridt, men at de økonomiske Forhold for Tobaksindustriens Arbejdere vedblivende er yderst slette, og der derfor bliver sat størst mulig Kraft ind paa at søge Forbedringer i Løn- og Arbejdsforhold.

Blandt de Opgaver, der her særligt paakræves, nævner vi: Forhøjelse af Minimallønnen sættes stærkt i Forgrunden, at Tillidsmandsparagraffen forbedres ved, at Tillidsmændene faar Indflydelse paa Fabrikkernes Ledelse, baade teknisk og økonomisk, at Grundlønnen og Akkordafsavnstillæget forbedres for ugelønnede Kvinder og bliver ens over hele Landet, samt at der udleveres disse Kvinder Overtrækstøj, at Lønnen for Formarbejde forhøjes, og at Forholdene for Tilberederne forbedres, at Fagets Arbejdsmandsløn bli-

ver ens over hele Landet, og at Ferien forlænges, og at Arbejdstiden nedsættes, samt at der indføres en overenskomstmæssig Ordning af Cigarillossortering, samt at Hovedoverenskomstens Lærlingeparagraf udnyttes fuldt ud. Desuden blev fremsat en lang Række Fagdetailler, som Hovedledelsen skal tage op til Løsning i de næste 5 Aar.

Oplysningsarbejde.

Kongressen vedtog, at der i den kommende Kongresperiode afholdes Tillidsmandskursus og Studiekredse i alle Afdelinger, og at Forbundet til dette Brug lader udarbejde en Grundbog. Kongressen opfordrede alle Afdelinger til at vælge Oplysningsudvalg, og at Hovedledelsen yder sin Medvirkning og Vejledning hertil i Forbindelse med Arbejdernes Oplysningsforbund.

Feriespørgsmaalet.

Vedrørende Feriespørgsmaalets Løsning vedtog Kongressen følgende:

»Kongressen paalægger vore kommende Repræsentanter i De samvirkende Fagforbund at stille Forslag om, at De samvirkende Fagforbund paalægger de forskellige Fagforbund, som endnu ikke har opnaaet en Uges Ferie med fuld Løn, at søge dette indført i deres Overenskomst, og at disse Forbund ved først givne Lejlighed stiller dette kulturelle Krav som Hovedkrav ved kommende Overenskomstforhandlinger.«

Valg af Ledelse.

Efter at Kongressen havde fastsat Lønnen for Forbundets Funktionærer, foretoges der Valg til Ledelse.

Forbundets Formand, *Chr. Jensen* genvalgtes med stormende Akklamation og takkede for den udviste Tillid. Til Næstformand genvalgtes *Th. Collemorten*, og Forbundets Hovedkasserer, *Hans Hansen*, genvalgtes ligeledes med Akklamation.

Til Medlemmer af Hovedbestyrelsen genvalgtes: for København *Edmund Olsen, Viggo Christensen, Fred. Willumsen*, Fru *Thea Tønder* og *Dirk Nack*, samt nyvalgtes *Carl Hansen*, Røgtobaksarbejderne.

For Sjælland og Øerne valgtes *Jensen*, Nykøbing, Falster.

For Fyn genvalgtes *Anton Andersen*, Odense.

For Jylland genvalgtes *M. Willumsen*, Aalborg, for 1. Kreds. I 2. Kreds nyvalgtes *S. M. Sørensen*, Viborg, og i 3. Kreds genvalgtes *Lauridsen*, Esbjerg. Som Revisor genvalgtes *Louis Jespersen.*

Gæsterne tager Afsked.

Derpaa talte Gæsterne, *Vilh. Nygaard*, De samvirkende Fagforbund, og Forbundets tidligere Formand, *Ferd. Møller.*

Vilh. Nygaard udtalte sin Tak og Glæde over, at Kongressen havde vist ham, at Samlingstanken var stærk og levende blandt Tobaksarbejderne. Samlingstanken besjæler os alle, og derfor et Leve for, at den danske Arbejderklasse fører denne Tanke ud i Virkeligheden. Et Leve for en samlet og enig dansk Fagbevægelse.

Næste Kongres.

Hermed endte Kongressen og det vedtoges enstemmigt at afholde næste Kongres i København om 5 Aar.

Lønbevægelser og Konflikter.

Skibstømrere i Esbjerg.

I Maj Maaned klagede Dansk Skibstømrerforbund over at 2 af de største Skibsværfter i Esbjerg — N. P. Jensens Skibs- og Baadebyggeri og Esbjerg Skibsværft — ikke vilde udbetale det i Overenskomsten fastsatte Forskudsbeløb 111 Øre + 5 Øre i Værktøjspenge pr. Time, men kun vilde udbetale 1 Kr. pr. Time. N. P. Jensen meddelte dog senere at han nok vilde udbetale 111 Øre pr. Time, men tilbageholdt de 5 Øres Udbetaling pr. Time, for Værktøjsgodtgørelse, hvilket Tillæg han paastod ikke skulde betales før Akkorden var færdig.

Da Forbundet og Jern- og Metalindustriens Sammenslutning ikke kunde opnaa Enighed om denne Uoverensstemmelse kom Sagen til Behandling paa et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 9. Juni, hvor man enedes om følgende:

> Efter at begge Parter hver havde fremsat sit Forslag til Sagens Afslutning, uden at den modstaaende Part kunde akceptere den andens Forslag, stilledes Sagen i Bero til førstkommende Overenskomstforhandling.

Den faste Voldgiftsret.

Sag Nr. 1087.
Barber- og Frisør-Lockouten
i København.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 7. Juni 1927 i Sag Nr. 1087. De samvirkende Fagforbund for Dansk Soignerings-, Toilet- og Sanitetsarbejderforbund mod Københavns Barber- og Frisørlaug.

Efter at der mellem Københavns Barber- og Frisørlaug og Dansk Soignerings-, Toilet- og Sanitetsarbejderforbund havde været ført Forhandlinger om en ny Overenskomst, hvilke imidlertid endte negativt, iværksatte Lauget fra den 16. Maj d. A. ved normal Arbejdstids Begyndelse at regne Lockout overfor Forbundets Medlemmer. Mod Lovligheden af denne Lockout og en senere Generalforsamlingsbeslutning af 19. Maj, ved hvilken Lauget hævede Lockouten, rejste Forbundet forskellige Indsigelser, men efter at Forbundet har frafaldet sin Paastand om, at Lockouten var ulovligt varslet og efter at Lauget er gaaet med til at erkende, at Lockouten stadig er løbende drejer nærværende Sag sig kun om følgende Forhold:

»I den sidste Overenskomst mellem Parterne, der er dateret 15. Maj 1926, findes i § 1, 2 Stk. følgende Bestemmelse: »Lauget forpligter sig til altid at holde Forbundet underret om, hvem der er Medlem af Lauget, og Forbundet er beføjet til at henholde sig til den sidst modtagne Medlemsfortegnelse.«

Klagerne, De samvirkende Fagforbund for Dansk Soignerings-, Toilet- og Sanitetsarbejderforbund, gør gældende, at denne Bestemmelse maa forstaas saaledes, at den varslede Lockout ikke kan omfatte flere Mestre end dem, Forbundet havde faaet Underretning om var Medlemmer ved Modtagelsen af 1ste Lockoutvarsel, der blev udstedt den 29. April. Skal Lockouten omfatte Mestre, om hvis Optagelse i Lauget Forbundet senere faar Meddelelse, maa der i Overensstemmelse med Septemberforligets Punkt 2 gives særskilt Varsel for disse Mestres Vedkommende. Imidlertid var Forholdet det, at Laugets Forretningsfører den 14. Maj Kl. 8,20 Aften overleverede Forbundet en Liste over nye Laugsmedlemmer, som Forretningsføreren angav ogsaa var omfattede af Lockoutvarslerne. Blandt disse nye Medlemmer var der 19 (20) Mestre, som beskæftigede Svende, og disse Svende, ialt 26, blev paa en efter Forbundets Mening uberettiget Maade draget med ind i Lockouten. Klagerne gør gældende, at Forbundet maa være berettiget til paa de nævnte 26 Medlemmers Vegne at kræve Erstatning for tabt Arbejdsløn, og Klagernes Paastand gaar ud paa følgende: *At* den af Københavns Barber- og Frisørlaug varslede og iværksatte Lockout for de omhandlede 19 (20) Medlemmer kendes ulovlig varslet og dermed ulovlig iværksat, samt *at* Københavns Barber- og Frisørlaug betaler til Dansk Soignerings-, Toilet- og Sanitetsarbejderforbund paa de ovennævnte 26 Medlemmers Vegne en Erstatning af 12 Kr. pr. Dag, saalænge Lockouten varer.

Klagerne vil vel ikke bestride, at den almindelige Regel, jfr. herved den faste Voldgiftsrets Kendelse i Sag Nr. 80 er, at Strejke- og Lockoutvarsler maa gælde ikke blot for dem, der er Medlemmer af vedkommende Organisation i det Øjeblik, Varslet gives, men ogsaa for dem, der først indmelder sig i Organisationen, medens Varslet løber, eller medens Arbejdsstandsningen varer, forudsat at vedkommende naturligt maa betragtes som hørende hjemme under vedkommende Organisation. Men denne almindelige Regel kan ikke være gældende mellem Parterne i denne Sag, idet Lauget har paataget sig Pligt til altid at holde Forbundet underrettet om, hvem der er Medlem af Lauget, og Forbundet er beføjet til at henholde sig til den sidste Medlemsfortegnelse. Skal denne Bestemmelse have nogen Betydning, maa det være den, at vedkommende Mestre i Forhold til Forbundet først bliver Medlemmer af Lauget, naar Forbundet har faaet Underretning af deres Optagelse i Lauget. Forbundet henviser i denne Forbindelse til, at det som Regel har Separatoverenskomster med Mestre, der ikke er i Lauget. Overenskomsten af 15. Maj 1926 § 2, 3. Stk. indeholder Bestemmelse om, at Forbundet vil ophæve bestaaende Separatoverenskomster med

Mestre, fra det Øjeblik disse træder ind i Lauget, men for at en saadan Ophævelse kan ske, maa Forbundet have Meddelelse fra Lauget om nye Medlemmer. Faar de ikke det, vedbliver Separatoverenskomsterne at være gældende, indtil Meddelelsen fremkommer.

De Indklagede har paastaaet sig frifundne. De hævder, at den i den faste Voldgiftsrets Kendelse i Sag Nr. 80 fastslaaede Regel ogsaa maa være gældende for Forholdet mellem Parterne i denne Sag. Bestemmelsen i Overenskomstens § 1, 2. Stk. er kun en Ordensregel, og der siges i denne intet om, at Mestrene i Forhold til Forbundet først bliver Medlemmer af Lauget, naar Forbundet faar Meddelelse. Iøvrigt hævder de Indklagede, at Forbundet enten telefonisk eller gennem Danmarks Barber- og Frisørtidende eller paa anden Maade har faaet Meddelelse om de 19 (20) Mestres Optagelse i Lauget, i hvert Fald er saadan Meddelelse givet den 14. Maj, og dette maa være tilstrækkeligt, uden at der kan være Tale om, at der skulde kræves særligt Varsel for disse Mestres Vedkommende.

Ved Sagens Paadømmelse maa Retten gaa ud fra den af begge Parter omtalte almindelige Regel, hvorefter Strejke- og Lockoutvarsler gælder ikke blot for dem, der er Medlemmer af vedkommende Organisation, i det Øjeblik Varslet gives, men ogsaa for dem, der først indmelder sig i Organisationen, medens Varslet løber eller Strejker eller Lockouten varer. Hvis en Organisation paastaar, at en anden Regel er aftalt, maa Organisationer føre klart Bevis for denne Aftale. Bestemmelsen i Overenskomstens § 1, 2. Stk. er imidlertid uklar. Der siges i denne navnlig intet om, hvad Følgen er af, at Lauget ikke overholder Forpligtelsen til at give Forbundet Underretning. Som Sagen foreligger kan Laugets Paastand om, at Bestemmelsen kun er en Ordensregel, hvis væsentligste Betydning er, at Forbundet ansvarsfrit kan henholde sig til den sidst modtagne Medlemsfortegnelse, ikke forkastes. Skulde Bestemmelsen være Udtryk for den Regel, at vedkommende Mester i Forhold til Forbundet skulde været blevet Medlemmer af Lauget paa samme Tidspunkt som de i andre Henseender blev Medlemmer, — Klagernes Henvisning i denne Forbindelse til Overenskomstens § 2, 3. Stk. er efter Bestemmelsens eget Indhold uden Betydning — saavel som for den Paastand, at Bestemmelsen i § 1, 2. Stk. skulde medføre Pligt til særskilt Varsling for de Mestres Vedkommende, om hvis Optagelse i Lauget Forbundet først har faaet Meddelelse, efter at Lockouten første Gang var varslet. Allerede som Følge heraf vil de Indklagede være at frifinde, uden at det bliver nødvendigt at komme ind paa, hvornaar de 19 (20) Mestre er optaget i Lauget, og om Forbundet før den 14. Maj blev gjort bekendt med deres Optagelse. Retten finder imidlertid Anledning til at udtale, at efter alt foreliggende har Lauget ikke holdt sig Forpligtelsen i § 1, 2. Stk. tilstrækkelig efterrettelig, og Sagens Omkostninger vil efter Omstændighederne være at betale af Parterne med Halvdelen hver.

Kendelse:

De Indklagede bør for Klagernes Tiltale i denne Sag fri at være.

Sagens Omkostninger betaler Parterne med 150 Kr. hver.

Internationalt.

Anti-Fagforeningsloven er vedtaget, men Kampen fortsættes.

Den engelske Landsorganisations Generalraad har besluttet at fortsætte Kampagnen mod Skruebrækkerloven i Form af et Samarbejde mellem Partiet, Brugsforeningerne og Fagforeningerne for at vinde Arbejdere for Organisationen. »Det eneste forsvarlige Bolværk mod Undertrykkelsen af Folkets Rettigheder er Arbejdernes Organisering. Enhver Arbejder bør være Medlem af sin Fagforening og Brugsforening, og enhver Fagforenings- og Brugsforeningsmand maa være en Tilhænger af Arbejderpartiet!« I det Øjemed at føre Agitationskampagnen paa formaalstjenlig og virkningsfuld Maade, blev der truffen en Del Forholdsregler, bl. a. vil man særlig have Opmærksomheden henvendt paa Udbredelse af det nu atter hver Uge udkommende »Industrial News«.

I. F. C.

REDAKTØR: CARL F. MADSEN. — Trykt hos F. E. Bording København.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR
DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND I DANMARK

NUMER 7 ❋ KØBENHAVN DEN 20. AUGUST 1927 ❋ 24 AARGANG

Prisniveauet.

Det statistiske Departement har siden 1915 foretaget Beregninger over Prisstigningens Indflydelse paa Udgifterne i et Husholdningsbudget. Den sidste Beregning foretoges i April 1927, og Resultatet blev offentliggjort i »Statistiske Efterretninger« Nr. 13, 1927. Beregningerne er nu ført op til Juli 1927, idet der — som adskillige Gange nævnt i tidligere Redegørelser vedrørende Prisniveauet — fra og med April 1927 udarbejdes Pristal fire Gange om Aaret, hvilke Pristal beregnes som Udtryk for Prisniveauernes Højde i Begyndelsen af Maanederne Januar, April, Juli og Oktober.

Ved Opgørelsen er man — ligesom ved de nærmest foregaaende Opgørelser — gaaet ud fra Forbruget i en Husholdning, saaledes som dette var i 1922, og man har derefter beregnet, hvad dette Forbrug vilde koste, betalt med de i Juli 1927 gældende Priser. Det Forbrug, der er benyttet, er opstillet i Overensstemmelse med Statistikken over Husholdningsregnskaber for Arbejderfamilier saavel i Hovedstaden som i Provinsbyerne og i Landdistrikterne og med en samlet aarlig Udgift, beregnet efter de i Juli 1914 gældende Priser, paa gennemsnitlig 2000 Kr.

Med Hensyn til Fremskaffelse af Prisoplysninger og Beregningernes Udførelse er man gaaet frem ganske paa samme Maade som ved tidligere Beregninger. Gennemsnitspriserne for de enkelte Varer eller Varegrupper er for Fødevarer, Brændsel og Belysning og en Del andre Varer beregnet paa Grundlag af Priser, indberettet af Kommunalbestyrelserne i Hovedstaden, Provinsbyerne og noget over 100 Landkommuner. Prisbevægelsen for Beklædning, Isenkramvarer, Husholdningsartikler o. s. v., for hvilke der ikke haves direkte Prisoplysninger, er beregnet paa Grundlag af Oplysninger, som Departementet har modtaget fra forskellige Organisationer og større Handels- og Produktionsfirmaer med særlig Sagkundskab paa disse Omraader, saavel for Hovedstaden som for det øvrige Land. I Lighed med Beregningen i April 1927 har man ved nærværende Beregning benyttet Priserne i Juli 1927, medens man ved Udregningerne før April 1927 har anvendt Gennemsnittet af Priserne for de to sidste Kvartalsundersøgelser, ved Beregningen i Januar 1927 altsaa Gennemsnittet af Priserne i Oktober 1926 og Januar 1927. For visse Varer, hvis Priser paavirkes i kendelig Grad af Sæsonen (Smør, Mælk, Æg, Grønsager og Kartofler) er der — ligesom hidtil — foretaget en Udligning af den Prisforskel, der erfaringsmæssigt skyldes Aarstiden.

Resultatet af den nu foretagne Beregning fremgaar af nedenstaaende Oversigt, i hvilken er meddelt, hvorledes de Udgifter, der i Juli 1914 udgjorde 2000 Kr., fordeler sig paa de sædvanlig benyttede Hovedgrupper af Fornødenheder, dels pr. Juli 1914, dels efter Opgørelserne pr. April—Juli 1926, Oktober 1926—Januar 1927, April 1927 og Juli 1927.

Ved Beregningen pr. Juli 1927 var det samlede Udgiftstal for hele Budgettet altsaa 3520 Kr., medens det tilsvarende Tal pr. April 1927 blev opgjort til 3560 Kr.

I efterfølgende Oversigt meddeles tillige Tal for den procentvise Prisstigning for de enkelte Varegrupper, idet hver enkelt Udgiftspost efter Priserne i Juli 1914 er sat lig 100, og Udgiftstallene til de forskellige Tidspunkter er sat i Forhold hertil. De tilsvarende Tal for det mellem Juli 1914 og April—Juli

Udgifternes Fordeling paa Budgettets Hovedgrupper:

	Juli 1914	Apr.-Juli 1926	Okt. 1926-Jan. 1927	Apr. 1927	Juli 1927
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Fødevarer	835	1331	1301	1272	1274
Klæder, Fodtøj, Vask	225	473	441	435	433
Bolig	248	460	460	469	469
Brændsel og Belysning.....	81	174	186	172	163
Skatter, Kontingenter o. lign. .	203	514	514	512	481
Andre Udgifter .	408	724	710	700	700
Ialt...	2000	3676	3612	3560	3520

Udgiften, beregnet i Procent af Udgiften i Juli 1914

(Udgiften i Juli 1914 = 100):

	Juli 1914	April-Juli 1926	Okt. 1926-Jan 1927	April 1927	Juli 1927
Fødevarer	100	159	156	152	153
Klæder, Fodtøj, Vask.....	100	210	196	193	192
Bolig	100	185	185	189	189
Brændsel og Belysning	100	215	230	212	201
Skatter, Kontingenter o. lign..	100	253	253	252	257
Andre Udgifter .	100	177	174	172	172
Ialt...	100	184	181	178	176

1926 liggende Tidsrum er offentliggjort i Statistisk Aarbog 1926, Tabel 99.

Herefter har Stigningen siden Juli 1914 været: for Fødevarer 53 pCt., for Klæder, Fodtøj og Vask 92 pCt., for Bolig 89 pCt., for Brændsel og Belysning 101 pCt., for Skatter, Kontingenter o. l. 137 pCt., for andre Udgifter 72 pCt., og den samlede Stigning for hele Budgettet udgør 76 pCt. Indekstallet for Prisniveauet (Pristallet) er saaledes pr. Juli 1927 176, hvilket Tal siden April 1927 er faldet med 2 Points.

De siden Juli 1914 beregnede Pristal fremgaar af nedenstaaende Oversigt:

Juli 1914	100
Juli 1915	116
Februar 1916	124
Juli 1916	136
Februar 1917	146
Juli 1917	155
Februar 1918	166
Juli 1918	182
Januar 1919	190
Juli 1919	211
Okt. 1919—Jan. 1920	242
April—Juli 1920	262
Okt. 1920 - Jan. 1921	264
April—Juli 1921	237
Okt. 1921—Jan. 1922	212
April—Juli 1922	199
Okt. 1922—Jan. 1923	198
April—Juli 1923	204
Okt. 1923—Jan. 1924	209
April—Juli 1924	214
Okt. 1924—Jan. 1925	221
April—Juli 1925	219
Okt. 1925—Jan. 1926	194
April—Juli 1926	184
Okt. 1926—Jan. 1927	181
April 1927	178
Juli 1927	176

Med Hensyn til Prisbevægelsen indenfor de enkelte Varegrupper og Udgiftsposter siden April 1927 skal gøres følgende Bemærkninger.

For Fødevaregruppen som Helhed har der været en Stigning i Udgifterne paa 2 Kr., hvilket særlig skyldes en forholdsvis stor Stigning i Prisen paa Kartofler. Ogsaa for Grupperne Brød og Kød har der været en mindre Stigning i Udgiften, medens de fleste af de øvrige Grupper udviser en ringe Nedgang.

Beklædning m. v. udviser en ganske ringe Nedgang i Udgiftstallet (2 Kr.), idet de indsamlede Oplysninger for Fodtøj viser en lille Nedgang i Priserne, medens Udgiften til Klæder og Vask har været uforandret.

Udgiften til Bolig er holdt uforandret fra April til Juli, idet allerede Aprilberegningen hviler paa den aarligt foretagne Statistik over Huslejestigningen (den sidst bearbejdede er for November 1926).

For Brændsel og Belysning er Udgiften gaaet ned fra 172 Kr. til 163 Kr. Nedgangen skyldes særlig Fald i Priserne for Kul og Koks.

Udgiften til Skatter og Kontingenter o. l. er gaaet ned fra 512 Kr. til 481 Kr. Skattebeløbet, der nu refererer sig til Skatteaaret 1927/28, er beregnet af en væsentlig mindre Indtægt end for Skatteaaret 1926/27, og det udviser et betydeligt større Fald, end den samlede Udgiftsnedgang for Gruppen: Skatter, Kontingenter o. l., idet Kontingenterne er undergaaet en ikke uvæsentlig Stigning.

Den sidste Gruppe, Andre Udgifter, rummer en Række forskellige Poster, bl. a. Vedligeholdelse af Inventar m. m., Tobak, Fortæring udenfor Hjemmet,

Aviser m. m. Udgiften til denne Gruppe har været uforandret fra April til Juli.

Beregningen af den Prisforskydning, der efter Tjenestemandsloven af 27. Juni 1927 skal anvendes ved Fastsættelsen af Tjenestemændenes Dyrtidstillæg for Halvaaret Oktober 1927—Marts 1928, er ligesom hidtil foretaget ud fra Gennemsnittet af de to sidst indsamlede Sæt Prisoplysninger, denne Gang altsaa Priserne i April og Juli 1927, og Beregningen er endvidere ligesom hidtil i Overensstemmelse med Lovens Bestemmelser foretaget paa Grundlag af det til Udregning af Pristallet tidligere anvendte Budget fra Tiden før Krigen.

For den Del af det tidligere anvendte Budget, der indgaar i Beregningen af Tjenestemændenes Dyrtidstillæg (Fødevarer, Beklædning, Brændsel og Belysning samt Bolig), d. v. s. alle Udgiftsposterne i det omhandlede Husholdningsbudget undtagen de to sidste (Skatter, Kontingenter o. l. og Andre Udgifter), var Udgiften i Juli 1919 3466 Kr.

Efter den oprindelige Tjenestemandslov af 12. September 1919 blev Dyrtidstillæget fastsat til 702 Kr. aarlig for gifte (fra Oktober 1919), og dette Tillæg skulde for hvert Halvaar pr. 1. April og pr. 1. Oktober forhøjes eller

	Udgiftstal	Stigning
	Kr.	i pCt.
Juli 1919	3466	—
Januar 1920	4020	16,0
Juli 1920	4302	24,1
Januar 1921	4363	25,9
Juli 1921	3716	7,2
Januar 1922	3220	÷ 7,1
Juli 1922	3076	÷ 11,2
Januar 1923	3023	÷ 12,8
Juli 1923	3167	÷ 8,6
Januar 1924	3274	÷ 5,5
Juli 1924	3393	÷ 2,1
Januar 1925	3539	2,1
Juli 1925	3477	0,3
Januar 1926	3043	÷ 12,2
Juli 1926	2828	÷ 18,4
Januar 1927	2768	÷ 20,1
Juli 1927	2714	÷ 21,7

nedsættes med 54 Kr. aarlig for hver fulde 3 pCt., Udgiftstallet ændredes i Forhold til Udgiftstallet i Juli 1919. Samme Regel gælder ogsaa efter den nugældende Tjenestemandslov af 27. Juni 1927, kun med den Ændring, at Dyrtidstillæget ved Lovens Ikrafttræden (1. Juli 1927) forlods blev nedsat med 3 Portioner à 54 Kr. (fra 378 til 216 Kr. aarlig), saa at yderligere Nedgang i Udgiftstallet først paavirker Dyrtidstillæget, naar dette — beregnet efter den almindelige Regel — bliver lavere end 216 Kr. aarlig. Ugifte Tjenestemænd fik efter Loven af 12. September 1919 to Trediedele af Dyrtidstillæget for gifte Tjenestemænd, medens de efter Loven af 27. Juni 1927 faar Halvdelen heraf, forsaavidt de er over 35 Aar, og en Trediedel heraf, hvis de er under 35 Aar.

Beregningen for Juli 1927 giver en Nedgang i Udgiftstallet fra Juli 1919 paa 752 Kr. eller 21,7 pCt., og Dyrtidstillæget til gifte skulde herefter, beregnet efter Lovens almindelige Regel, for Halvaaret Oktober 1927—Marts 1928 udgøre 324 Kr. aarligt. Paa Grund af den ovenfor nævnte forlods Nedsættelse forbliver det imidlertid uforandret og vil derfor være at beregne med følgende aarlige Beløb: 216 Kr. for gifte, 108 for ugifte over 35 Aar og 72 Kr. for ugifte under 35 Aar.

Siden den første Fastsættelse af Dyrtidstillæget har Udgiftstallet og Dyrtidstillæget forandret sig paa følgende Maade:

	Dyrtidstillæg pr. Aar		
	Gifte	Ugifte	
		over 35 Aar	under 35 Aar
	Kr.	Kr.	Kr.
1/10 19—31/3 20	702	360	—
1/4 20—30/9 20	972	648	—
1/10 20—31/3 21	1134	756	—
1/4 21—30/9 21	1134	756	—
1/10 21—31/3 22	810	540	—
1/4 22—30/9 22	594	396	—
1/10 22—31/3 23	540	360	—
1/4 23—30/9 23	486	324	—
1/10 23—31/3 24	594	396	—
1/4 24—30/9 24	648	432	—
1/10 24—31/3 25	702	468	—
1/4 25—30/9 25	702	468	—
1/10 25—31/3 26	702	468	—
1/4 26—30/9 26	486	324	—
1/10 26—31/3 27	378	252	—
1/4 27—30/6 27	378	252	—
1/7 27—30/9 27	216	108	72
1/10 27—31/3 28	216	108	72

Ved Tillæg til Tjenestemandsloven af 18. April 1925 indførtes den Bestemmelse, at Konjunkturtillæget skulde forhøjes eller nedsættes med 10 pCt. for hver fulde to Portioner (2×54 Kr.), hvormed Dyrtidstillæget steg over eller

faldt under Dyrtidstillægget 702 Kr. aarlig til gifte. Denne Bestemmelse er bibeholdt i Loven af 27. Juni 1927, men med den Ændring, at Konjunkturtillægget fra 1. Juli 1927 forlods blev nedsat med 10 pCt., hvorved den samlede Nedsættelse af de i Loven anførte Beløb kom til at udgøre 40 pCt. Ligesom for Dyrtidstillægget finder yderligere Nedsættelse af Konjunkturtillægget herefter først Sted, naar Nedsættelsen, beregnet efter den almindelige Regel, bliver større end den fra 1. Juli gældende Nedsættelse (40 pCt.). Konjunkturtillægget for Halvaaret Oktober 1927—Marts 1928 vil herefter være at beregne med 60 pCt. af de i Loven anførte Beløb.

*

Efter at det officielle Pristal var fremskaffet, blev der til de Forbund, der er tilsluttet De samvirkende Fagforbund i Danmark, til Vejledning ved Beregningen af de ved Pristallets Nedgang fremkomne Reduktioner udsendt et saalydende Cirkulære:

»I Anledning af at Statistisk Departement er gaaet fra halvaarlige Pristal til kvartaarlige, gør vi de ærede Forbund opmærksom paa følgende:

»Da Pristalsreguleringerne altid har været halvaarlige, skal der ikke reguleres efter det i Gaar fra Statistisk Departement udsendte kvartaarlige Pristal som er 176, men efter det halvaarlige, der er Gennemsnittet af Pristallene i Maj og August og som er 177.

Dette betyder, for de Overenskomsters Vedkommende, der skal reguleres fra 184 til 177 en Nedsættelse af Lønningerne med 3 pCt.

Den nøjagtige Nedgang i Pristallet er 3,8 pCt., men i Henhold til en tidligere Kendelse af Den faste Voldgiftsret bortfalder Brøken.

Disse Reguleringer regnes fra og med den første Lønningsuge, der udløber efter den 15. August.«

Ovenstaaende Udregning af det halvaarlige Pristal er godkendt af Arbejdsgiverforeningen.

P. F. V.
Carl F. Madsen.
/Vilh. Nygaard.«

Arbejdsløsheden i Juli 1927.

Nedenstaaende Oversigt er en Fortsættelse af de for de tidligere Maaneder meddelte Oplysninger om Arbejdsløsheden og er ligesom disse beregnet paa Grundlag af Oplysninger, der er tilvejebragt dels gennem Fagforbundene dels gennem den offentlige Arbejdsanvisning.

Juli 1927	Antal Arbejdere	Arbejdsløse i pCt. af Arbejdertallet			
		8. Juli	15. Juli	22. Juli	29. Juli
Hovedstaden:		pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
1. Bygningsindustri	11570	23,5	22,6	21,1	20,8
2. Anden Industri m. v.	68809	18,3	18,0	18,5	18,3
3. Handel	5235	11,4	11,2	11,3	11,1
4. Arbejdsmænd	31591	14,6	13,5	13,3	13,1
Ialt	117205	17,5	16,9	16,8	16,8
Provinserne:					
1. Bygningsindustri	19966	20,4	19,9	19,2	18,8
2. Anden Industri m. v.	60197	20,7	20,5	20,2	20,3
3. Handel	6476	12,3	12,2	12,1	12,0
4. Arbejdsmænd	70892	17,1	16,0	16,1	15,7
Ialt	157531	18,7	18,1	17,9	17,7
Hele Landet	274736	18,2	17,6	17,4	17,3

Ved Udgangen af Juli var Arbejdsløshedsprocenten for samtlige Fag under et 17,3 pCt. mod 18,5 pCt. ved Udgangen af Juni.

Der var i Løbet af Maaneden en mindre Nedgang for Grupperne Bygningsindustri og Arbejdsmænd saavel i Hovedstaden som i Provinsen, medens Arbejdsløsheden for »anden Industri m. v.« og Handel var omtrent uforandret.

Arbejdsløsheden ved Udgangen af Juli i Aar var omtrent af samme Størrelse som ved Udgangen af den tilsvarende Maaned i Fjor, men betydelig større end ved Udgangen af samme Maaned i 1925 og de nærmest foregaaende Aar. Sammenlignet med Aarene før Krigen (1910—13 gnstl.) var Arbejdsløsheden i Juli 1927 ca. $3^1/_2$ Gange saa stor.

En Oversigt over Arbejdsløsheden for hele Landet under et er meddelt nedenstaaende, hvor alle Tallene gælder Slutningen af Maanederne og med Undtagelse af de to sidst anførte er reviderede Tal.

	1922	1923	1924	1925	1926	1927
	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
Januar...	31,1	21,8	21,6	16,6	29,8	31,4
Februar..	34,2	23,1	21,9	16,5	27,3	30,7
Marts	33,0	15,6	16,7	14,7	21,2	25,5
April.....	22,2	11,0	8,1	13,4	16,5	23,6
Maj.....	15,0	8,9	5,8	12,0	14,7	18,5
Juni	12,9	8,1	5,0	9,1	15,6	18,5
Juli	12,1	7,5	5,4	8,3	16,8	17,3
August ...	11,4	8,0	5,6	9,8	16,8	
September	10,7	7,7	5,8	10,6	16,3	
Oktober..	12,1	8,0	7,0	13,5	18,3	
November	15,4	12,1	9,3	20,5	22,4	
December	20,6	19,6	17,1	31,7	32,2	

Lønbevægelser og Konflikter.

Overenskomstforhandlingerne i Glassliberfaget.

Imellem Dansk Glasarbejderforbund og Fabrikantforeningen af Glasslibere i Danmark bestaar en Overenskomst med Udløbstid den 1. Marts.

Overenskomsten blev opsagt af Arbejderne, hvorefter der afholdtes resultatløse Partsforhandlinger og derefter et Fællesmøde den 15. Februar, der heller ikke bragte Enighed til Veje.

Da Hovedstridsspørgsmaalet var Pristalsreguleringens Bortfald varslede Forbundet om sider Strejke der kunde iværksættes den 3. August.

Den 2. August blev der optaget nye Forhandlinger under Hovedorganisationernes Medvirken, og her enedes man under Forbehold af Parternes Sanktion om at forlænge Overenskomsten til 1. Marts 1928. Betingelserne var at Pristalsreguleringen bortfaldt imod at der sker en Nedsættelse af Lønningerne med 5%. Strejken udsættes og skulde bortfalde hvis Forslaget vedtoges; Svaret skulde afgives den 6. August.

Da begge Parter sluttelig tiltraadte Overenskomstforslaget er Overenskomsten saaledes forlænget og den varslede Strejke aflyst.

Internationale Meddelelser.

International Stenarbejderkongres.

Den 25. og 26. Juni afholdt Internationalt Stenarbejdersekretariat sin 7. Kongres i København. Der var mødt 25 Delegerede fra 9 Lande. Af den af Sekretæren aflagte Beretning fremgik det, at Internationalen har haft en Tilgang paa over 18.000 Medlemmer, idet Frankrig atter har tilsluttet sig. Internationalen tæller saaledes nu ialt 107.000 Medlemmer, fordelt i 15 Forbund. Der er udført et stort Arbejde for at tilvejebringe de engelske og amerikanske Stenarbejderes Tilslutning til Internationalen. Efter Beretningens Godkendelse drøftede Kongressen et Forslag om Sammenslutning med Bygningsarbejder-Internationalen. Sekretæren udtalte sig i Principet for Tanken om Sammenslutning, men mente dog, at Tiden hertil endnu ikke var inde, hvilken Opfattelse ogsaa Flertallet af de Delegerede tiltraadte. Sluttelig enedes man om en Udtalelse, hvori det hedder, at »Kongressen af Hensyn til alle Landes Stenarbejderes Interesser anser det for nødvendigt at søge et fortsat godt Samarbejde med Bygningsarbejder-Internationalen.«

Det næste Punkt var et af Danmark, Sverige og Norge stillet Forslag om international obligatorisk Støtte under Konflikter. Dette Forslag mødte almindelig Velvilje, men trods dette turde foruden Forslagsstillerne ingen af de andre Delegerede paatage sig en saadan bindende Forpligtelse, da de befrygtede, at en obligatorisk Gensidighed vilde møde uoverstigelige Vanskeligheder, ikke mindst grundet paa den Omstændighed, at de tilsluttede Forbund ikke alle er rene Stenarbejderforbund, men tildels Branchegrupper under andre Forbund. Man var dog enige om, at man ved fremtidige Konflikter burde søge at tilvejebringe den mest mulige økonomiske Støtte ad Frivillighedens Vej. — Et Forslag om en bedre international Statistik indenfor Faget vedtoges, mens et Forslag om en Studierejse til Amerika henvistes til Afgørelse i den internationale Bestyrelse. Det samme var Tilfældet med et Forslag om Overflytning af

Medlemmer fra de under Bygningsarbejder og Stenarbejder-Internationalen hørende Forbund. — Derefter holdt Sekretæren et Foredrag om Beskyttelse for Stenindustriens Arbejdere og omtalte i denne Forbindelse de med Arbejdsbureauet i Genf førte Forhandlinger angaaende en Udvidelse af den allerede bestaaende Beskyttelse for Stenarbejdere. — Til Sekretær genvalgtes med Akklamation Robert Kolb, Zürich. I. F. C.

International Malerkongres.

Den 20. Juni aabnedes i Wien den 5. internationale Malerkongres. 10 Lande med tilsammen 181.430 Medlemmer var repræsenteret af 16 Delegerede, og desuden deltog forskellige Gæster i Kongressens Forhandlinger. Efter at den internationale Sekretær og Repræsentanter fra de forskellige Lande havde aflagt deres Beretninger, behandlede Kongressen de andre paa Dagsordenen staaende Punkter. Kongressen fattede vigtige Beslutninger angaaende Arbejdsforholdene, Løn- og Overenskomstsituationen, Feriespørgsmaalet, Lærlingeuddannelsen o. s. v. Behandlingen af de tekniske Forbedringer indenfor Faget krævede en stor Del af Kongressens Tid. Spørgsmaalet om Erhvervssygdomme og Ulykkesfaren samt den af den internationale Arbejdskonference 1921 vedtagne Konvention blev indgaaende drøftet. Det sidste Punkt paa Dagsordenen drejede sig om Organisationsspørgsmaal og Behandling af almindelige Forslag og Resolutioner.

I. F. C.

Den faste Voldgiftsret.

Sag Nr. 1082.

Murere i Aarhus.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 16. Juni 1927 i Sag Nr. 1082: Murerforbundet i Danmark mod Dansk Arbejdsgiverforening paa Centralforeningen af Murermestre i Jyllands og denne igen paa Aarhus Murermesterforenings Vegne.

Ved den den 18. Februar 1927 af Dansk Arbejdsgiverforening overfor Murerforbundet i Danmark iværksatte Lockout standsedes bl. a. Arbejdet paa et Gasværk, der var under Opførelse i Aarhus. Efter foretagen Opmaaling stillede Murersvendene Krav om Udbetaling af et Akkordoverskud stort 4.540 Kr. 69 Øre; deraf blev betalt 2.684 Kr. 92 Øre, som Mesteren erkendte af skylde, medens han bestred Regnskabets Rigtighed, for saa vidt angaar 1.855 Kr. 77 Øre. Murersvendenes Fagforening i Aarhus fremsatte da overfor Aarhus Murermester Forening Begæring om, at Tvisten blev gjort til Genstand for faglig Mægling, men Begæringen blev afslaaet. Efter Lockoutens Afslutning den 14. Maj 1927 blev Arbejdet tilendebragt og afregnet.

Under denne Sag har Murerforbundet i Danmark paastaaet Dansk Arbejdsgiverforening paa Centralforeningen af Murermestre i Jyllands og denne atter paa Aarhus Murermester Forenings Vegne kendt pligtig under lovligt varslede Konflikter at opgøre Regnskaber og udbetale Svendene deres Tilgodehavende, samt Murermester Foreningen i Aarhus dømt til at betale Svendene Erstatning for i 3 Maaneder at have tilbageholdt dem tilkommende Arbejdsløn.

De Indklagede har paastaaet sig frifundet, idet de har hævdet, at Mestrene ikke har været pligtige at opgøre det paabegyndte, men ved Lockouten standsede Akkordarbejde; i saa Henseende har de henvist dels til Bestemmelsen i Afsnit S, 8 i den gældende Priskurant for Murerarbejde i Provinsen, i Følge hvilken Udbetaling af muligt Overskud paa Akkordarbejde skal ske senest 12 Dage efter, at Akkorden er fuldført, saafremt Svendene har forelagt Mesteren Opgørelse 6 Dage forinden Udløbet af de 12 Dages Frist, dels til Den faste Voldgiftsrets Kendelse i Sag Nr. 169, i hvilken det blev fastslaaet, at Spørgsmaalet om, naar en Murermester er pligtig at opgøre paabegyndte, men standsede Akkorder, ikke lader sig besvare i Almindelighed, og at Spørgsmaalet om, hvorvidt der i det enkelte Tilfælde foreligger saadan Pligt, henhører under faglig Voldgift. De Indklagede har videre anført, at Aarhus Murer-

mester Forening ikke kunde anse sig for pligtig at lade Tvisten om, hvorvidt der i dette enkelte Tilfælde foreligger saadan Pligt, henhører under faglige Voldgift. De Indklagede har videre anført, at Aarhus Murermester Forening ikke kunde anse sig for pligtig at lade Tvisten om, hvorvidt der tilkom Svendene yderligere Overskud, behandle efter de for Faget gældende Regler om Behandling af faglig Strid, forinden det under Anvendelse af disse Regler var bragt paa det rene, om de overhovedet kunde fordre deres mulige Restoverskud opgjort og udbetalt.

Det fremgaar imidlertid af Sagens Oplysninger, at Spørgsmaalet herom ikke blev berørt, da Foreningen afslog at lade faglig Mægling angaaende Akkordregnskabet foretage, men først blev fremdraget paa et den 7. Maj 1927 i Arbejdsgiverforeningen afholdt Fællesmøde, hvor Centralforeningen og Murermester Foreningen tilbød at lade det behandle efter Reglerne om faglig Mægling og Voldgift. Disse Regler har Murermester Foreningen overtraadt ved at afslaa Fagforeningens Begæring om Mægling, idet den burde have erklæret sig beredt dertil med Tilkendegivelse af, at den, forinden Spørgsmaalet om den regnskabsmæssige Uoverensstemmelse blev behandlet, ønskede afgjort ved faglig Forhandling eller Voldgift, om den var pligtig at afregne den ufuldførte Akkord. Saaledes som Sagen foreligger, bliver der imidlertid ikke Spørgsmaal om at paalægge de Indklagede nogen Bod for det saaledes udviste Forhold.

For saa vidt Klagerne har nedlagt Paastand paa, at de Indklagede kendes pligtige under lovligt varslede Konflikter at opgøre Regnskaber og udbetale Svendene fortjent Overskud, kan Retten indskrænke sig til at henvise til det i Kendelsen Nr. 169 udtalte.

Sagens Omkostninger findes de Indklagede efter Omstændighederne at burde betale.

Kendelse:

Spørgsmaalet om, hvorvidt Aarhus Murermester Forening har været pligtig at opgøre den paabegyndte, men ved Lockouten standsede Akkord paa det ovennævnte Byggearbejde henhører under faglig Mægling og Voldgift.

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kr.

Sag Nr. 1089.

Murersvende hos Murermestrene Chr. Wulff og Sønner, Vordingborg.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 27. Juni 1927 i Sag Nr. 1089: Dansk Arbejdsgiverforening for Centralforeningen af Murermestre i Østifterne mod Murerforbundet i Danmark paa dets Vordingborg Afdelings Vegne.

Efter at Dansk Arbejdsgiverforening den 18. Februar 1927 havde iværksat Lockout overfor Murerforbundet i Danmark, blev det af Murermesterforeningen for Vordingborg efter Paabud fra Centralforeningen af Murermestre i Østifterne hævdet overfor Murermester Chr. Wulff, Bakkebølle, at 2 Murersvende, der arbejdede hos dennes Sønner, Murermestrene R. Wulff og C. Wulff, maatte anses for omfattede af Lockoutbeslutningen, ifølge hvilken intet Medlem af Murerforbundet maatte have Beskæftigelse hos noget Medlem af Centralforeningen. Som Følge heraf blev de 2 Svende lockoutede den 7. Marts.

I en den 4. Maj mellem Repræsentanter for Arbejdsgiverforeningen, Centralforeningerne af Murermestre i Jylland og i Østifterne og Murerforbundet afsluttet, senere af disse Organisationer vedtaget Overenskomst hed det bl. a.:

»Svar skal afgives senest den 11. Maj, og for saa vidt Overenskomsten vedtages af begge Parter, hæves den løbende Lockout og Arbejdet genoptages Lørdag den 14. Maj, saa vidt muligt i samme Omfang og paa de samme Arbejdspladser som før Arbejdsstandsningen. Fortrædigelser af nogen Art i Anledning af Begivenheder under Konflikten maa ikke finde Sted.«

Efter at Lockouten var blevet hævet den 14. Maj, vægrede Murerforbundets Afdeling i Vordingborg sig efter Paalæg fra Forbundet ved at lade Arbejdet genoptage hos Chr. Wulff og hans Sønner, før Erstatning var betalt for udredet Understøttelse til de 2 Svende,

der hævdedes at have været lockoutede med Urette.

Under denne mod Murerforbundet i Danmark paa dets Vordingborg Afdelings Vegne anlagte Sag har Dansk Arbejdsgiverforening for Centralforeningen af Murermestre i Østifterne nedlagt Paastand paa, at det statueres, at der ved Arbejdsstandsningens Fortsættelse hos Chr. Wulff og hans Sønner efter den 13. Maj er handlet i Strid med Overenskomsten af 4. Maj, og paa, at der paalægges Forbundet solidarisk med dets Vordingborg Afdeling en Bod for det saaledes udviste Forhold.

De Indklagede har paastaaet sig frifundet, idet de har gjort følgende gældende: Da R. Wulff og C. Wulff ikke var Medlemmer af Murermesterforeningen, var det uberettiget at lockoute de to Svende. Forbundets Vordingborg Afdeling har derfor ikke været ubeføjet til at blokere dem, og da Chr. Wulff efter eget Angivende driver Forretning i Kompagniskab med dem, har det været nødvendigt at lade Blokaden omfatte ham.

Her overfor har Klagerne hævdet, at vel var Sønnerne Wulff ikke personligt Medlemmer af Murermesterforeningen, da Lockouten blev iværksat, men som Medindehavere af Firmaet Chr. Wulff & Sønner, der var Medlem af Mesterforeningen og derfor ogsaa af Centralforeningen, hørte de dog til de Arbejdsgivere, som Lockoutbeslutningen omfattede; for at imidlertid enhver Tvivl herom kunde være udelukket, indmeldte de sig ca. den 18. April i Mesterforeningen, hvilket faa Dage senere blev meddelt Forbundets Vordingborg Afdeling. Det var da i lige saa aabenbar Strid med Overenskomsten af 4. Maj, at Arbejdet ikke blev genoptaget hos dem den 14. s. M., som at det ikke blev genoptaget hos deres Fader.

Imod de Indklagedes Benægtelse er der ikke af Klagerne ført tilstrækkeligt Bevis for, at Chr. Wulff og hans Sønner udgør et ansvarligt Interessentskab; nogen Anmeldelse til det stedlige Handelsregister af Firma Chr. Wulff & Sønner har ikke fundet Sted. Medens Chr. Wulff i en Aarrække har været Medlem af Murermesterforeningen, er der ikke, efter at Sønnerne i Marts 1925 havde løst Næringsbeviser som Murermestre, sket nogen Indmeldelse af Firma Chr. Wulff & Sønner. Hvad særlig angaar det Byggeforetagende, som de 2 Svende arbejdede ved, havde Bygherren truffet al Aftale alene med Sønnerne, og af disse modtog Svendene deres Løn. Der kan herefter ikke gives Klagerne Medhold i, at de 2 Svende har været at betragte som beskæftigede hos et Medlem af eller hos Medlemmer af Centralforeningen, og følgelig var det uden Føje, naar det af Centralforeningen blev krævet, at de skulde inddrages under Lockouten.

Efter at Sønnerne Wulff havde indmeldt sig i Centralforeningen, var Svendene med Rette lockoutede. Som Medlemmer af Foreningen hørte Sønnerne Wulff til de Arbejdsgivere, overfor hvem Murerforbundet forpligtedes ved Forliget 4. Maj. At Forbundet, som ikke ved Afslutningen af Forliget havde taget Forbehold med Hensyn til den her omhandlede Konflikt, ikke uden at misligholde Forliget har kunnet blokere dem, endsige Chr. Wulff, kan Retten herefter ingen Tvivl nære om. Medens Klagernes Paastand for saa vidt bliver at tage til Følge, finder Retten dog under Hensyn til, at Forbundet har haft nogen Undskyldning for sit overenskomststridige Forhold deri, at de 2 Svende blev inddraget under Lockouten før ca. den 18. April, ikke Grund til at anse de Indklagede med nogen Bod.

Sagens Omkostninger vil de Indklagede have at betale.

Kendelse:

Murerforbundet i Danmark og dets Vordingborg Afdeling har overtraadt Overenskomsten af 4. Maj 1927 ved at blokere Murermestrene Chr. Wulff, R. Wulff og C. Wulff. Iøvrigt frifindes de Indklagede for Klagernes Tiltale.

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kr.

REDAKTØR: CARL F. MADSEN;
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Allé 12, 2. S. Kbhvn. V. Tlf. 3541 og 10541
Trykt hos F. E. Bording, Kbhvn.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR
DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND I DANMARK

NUMER 8 ❋ KØBENHAVN DEN 27. AUGUST 1927 ❋ 24 AARGANG

Den internationale Fagforenings Kongres i Paris.

I.

I Dagene fra den 1.—6. August d. A. har de faglige Landsorganisationer, som er tilsluttet Amsterdam-Internationalen, været samlet til ordinær Kongres i Paris. Kongressen blev afholdt i Grand Palais.

21 Landsorganisationer var repræsenteret ved 132 Delegerede, og 50 Gæster deltog i Kongressen.

Hvert Land har ifølge Loven Ret til at sende indtil 10 Repræsentanter til Kongresserne. Den danske Delegation bestod af følgende Medlemmer:

Carl F. Madsen, Formand for De samvirkende Fagforbund; Vilh. Nygaard, Næstformand for De samvirkende Fagforbund; Fru Alvilda Andersen, Formand for Kvindeligt Arbejderforbund; Josef Andersson, Forretningsfører for Dansk Skrædderforbund; Chr. Jensen, Formand for Tobaksarbejderforbundet; Johs. Kjærbøl, Formand for Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund; Martin Petersen, Formand for Snedkerforbundet; V. S. Petersen, Formand for Træindustriarbejderforbundet; G. Schou, Forretningsfører for Guld-, Sølv-, og Elektropletarbejdernes Forbund, og Chr. Vejre, Sekretær i Dansk Jernbaneforbund.

Internationales Præsident A. A. Purceell aabnede Kongressen, og i sin Tale skildrede han en Række Begivenheder, som havde fundet Sted siden Kongressen i Wien for 3 Aar siden. Han omtalte ogsaa Forholdene i Rusland, men gjorde det paa en Maade, som var i fuldkommen Strid med den Stilling, som Bestyrelsen og Repræsentantskabet havde taget overfor Russerne. Purcells Tale vakte stærkt Mishag indenfor de kontinentale Delegationer og blev stærkt angrebet, navnlig fra fransk Side af Johaux, der sammen med andre Medlemmer af Præsidiet, Leipart og Sassenbach (Tyskland), Mertens (Belgien) og Oudegeest (Holland) erklærede, at Purcell kun havde talt i sit eget Navn, ikke i den samlede Ledelses.

Sekretær Brown søgte nu at komme Purcell til Undsætning ved at rette et Angreb mod Oudegeest og oplæste et fortroligt Brev, som Oudegeest havde skrevet til Jouhaux for 2½ Aar siden, og hvoraf det fremgik, at Russerne skulde have fremsat et oprigtigt Ønske om at slutte sig til Amsterdam-Internationalen, men at dens Ledelse for at hindre dette nu maatte »gaa over til Angreb«, og mente, at en saadan Stilling var stridende mod Beslutningen i Wien 1924.

Oudegeest søgte at forsvare sig med, at han ikke længere erindrede Brevets Indhold, men mente, at det af Brown forelagte Brev ikke var i Overensstemmelse med Manuskriptet, som var skrevet paa Hollandsk, og henstillede, at Sagen toges op til nærmere Undersøgelse af Bestyrelsen.

Denne Sags Fremdragen og Diskussionen herom viste med fuldkommen Klarhed, at der mellem Sekretærerne og Præsidenten og den øvrige Bestyrelse bestod et Forhold, som gjorde et fortsat Samarbejde mellem disse umuligt. Der herskede derfor ogsaa den almindelige Opfattelse, at baade Purcell, Brown og Oudegeest maatte fjernes fra Ledelsen. Oudegeest, som var klar over, hvor Vinden bar hen, tog det fornuftige Parti at meddele Kongressen, at han ikke modtog Genvalg. De to andre vilde for deres egen Skyld have handlet klogt i at følge det af Oudegeest givne Eksempel, de vilde derved havde undgaaet den kranke Skæbne, der nu overgik

dem, den nemlig, at blive sat fra de Tillidshverv, de hidtil havde beklædt. Diskussionen om Sagen, som ifølge sin Karakter var ret pinlig, blev dog standset allerede den første Dag og henvistes til nærmere Prøvelse i Kommission I, som iøvrigt havde den Opgave at skulle udrede Spørgsmaal om Finans- og Personale-Spørgsmaal m. m.

Kommissionen, som gik meget grundig til Værks, afgav følgende Betænkning angaaende

Sagen Brown kontra Oudegeest.

»Kommission I. har ifølge Kongressens Beslutning nøje undersøgt de paa Grundlag af en Skrivelse mod Kammerat Oudegeest i det offentlige Plenarmøde fremsatte Anklager samt hans Holdning som Sekretær ved Gennemførelsen af Wienerkongressens Beslutning angaaende Spørgsmaalet om de russiske Fagforeningers Tilslutning. Paa Grund af det lange Tidsrum, der er hengaaet, siden Brevet blev skrevet, d. v. s. den 6. Novbr. 1924, var det umuligt for Kommissionen at erholde og prøve Manuskriptet til Brevet, som vel ikke mere eksisterer,

Kommissionen støtter derfor sin Mening paa de omfangsrige Spørgsmaal og Svar, som udvekledes mellem Oudegeest og Brown og Kommissionen samt den Tekst til Skrivelsen af 6. Novbr. 1924, som er blevet forelagt Kommissionen.

Efter Gennemlæsning af dette Brev bekræfter Oudegeest at have skrevet og afsendt det til Jouhaux. Skrivelsen dikteredes paa det hollandske Sprog. Oudegeest kan ikke mere erindre, om han paany har gennemlæst den franske Tekst til Brevet, men han har undertegnet det og ladet det afsende. Det er muligt, at det afsendte Brev grundet paa Oversættelsesvanskeligheder i dets Affattelse ikke fuldstændig svarer til den hollandske Original.

Det tredje Stykke af Brevet beretter om et Brev fra Tomsky og siger ordret i Oversættelse:

»Hoslagt sender jeg dig en Afskrift af det Brev, vi har modtaget fra Tomsky, paa det franske Sprog. Det var skrevet paa meget daarligt Engelsk og synes mig at vidne om et oprigtigt Ønske hos Russerne om Samarbejde med os, hvorfor jeg tror, at det nu er Tid for os til at gaa over *til Angreb*. Men det er endnu muligt, at de ikke vil høre (vide?) noget af vore Forbindelser med Genf. Vi kunde maaske i vort Svar spørge dem, hvad de tænker om vor Grundsætning om absolut Uafhængighed af alle politiske og religiøse Indflydelser for de os tilsluttede Organisationer, om den gennem vore Landsorganisationer garanterede Autonomi, som krænkes gennem deres Celledannelser, hvad de tænker om vore Forbindelser med Det internationale Arbejdsbureau (som de i Modsætning til os betragter som et Samarbejde med Bourgeoisiet) og om vor Virksomhed i Folkeforbundets Afrustningskommission.«

Oudegeest siger altsaa, at »det (Brevet) synes mig at vidne om et oprigtigt Ønske hos Russerne om Samarbejde med os . . .« Naar Sætningen fortsætter: »hvorfor jeg tror, at det nu er Tid for os til at gaa over til *Angreb*«, saa maa denne Vending betragtes som fuldstændig deplaceret. Den staar ikke blot ikke i nogen logisk Sammenhæng med, men i aabenbar Modstrid til de følgende Sætninger, i hvilke der udtrykkes Tvivl om, hvorvidt Russerne vil høre noget (om Forhandlinger?) paa Grund af Amsterdam-Internationales Forbindelser med Genf. Derpaa stiller Brevet nogle Spørgsmaal, som skal forelægges Russerne ved Forhandlingerne, og som berører de vigtigste Differencer mellem Amsterdam og Moskva, Spørgsmaal, som var nødvendige under Hensyn til Wiener-Kongressens Beslutninger og Russernes hidtidige Angreb.

Det maa altsaa slaas fast, at det med Hensyn til vedkommende Sætning, der taler om et *Angreb*, drejer sig om en meget uheldig Vending fra Oversætterens Side, men som kun kunde tages bogstaveligt, naar man forsætlig overser eller falskelig udtyder de efterfølgende Sætninger. Oudegeest har paa gentagne alvorlige Spørgsmaal erklæret, at de kun betyder Fikseringen af enkelte Punkter, som skulde danne Forudsætningen for de Forhandlinger med Russerne, der er stillet i Udsigt.

Den Korrespondance, som i denne Sammenhæng er ført med sidstnævnte, forelaa ved I. F. C.s Repræsentantskabs-

møde den 5.—7. Februar 1925. Repræsentantskabet besluttede dengang, at Korrespondancen med Russerne skulde fortsættes under de af Kongressen i Wien fastsatte Betingelser, og dermed fandt dette Anliggende selv sin korrekte Løsning.

Det femte Stykke i Brevet lyder som følger:

»Ved Bestyrelsesmødet den 1. December vil Englænderen Hicks være blandt os som Stedfortræder for den til Rusland afrejste Purcell. Anser du det ikke med Henblik paa Omstændighederne for hensigtsmæssigt, at vi forinden Diskussionen i Bestyrelsesmødet sammen med Mertens enes om det Svar, som skal afgives? Hvis jeg er rigtig informeret, har det engelske Ministeriums Fald fremkaldt en stærk Reaktion mod Kommunisterne. Som Følge af Sinojevs Brev er Purcell blevet udelukket af Parlamentet, og jeg spørger mig selv, om hans kommunistiske Sympatier fra nu af vil være lige saa kraftige som i forrige Aar.

Kommissionen ser i Indfletningen af Meddelelsen om, at Hicks vil deltage i Mødet i Stedet for Purcell, med det hertil knyttede Ønske, endnu inden Mødet at drøfte Svaret til Russerne, en mindre heldig Stilisering. Kommissionen tror Oudegeests Forsikring om, at det har ligget ham fjernt at ville tilvejebringe denne Drøftelse grundet paa Hicks bebudede Nærværelse, men at han kun vilde træffe Forberedelser til Mødet.

Kommissionen beklager i høj Grad, at Kammerat Brown har forsømt de talrige Lejligheder, d. v. s. at han i et Tidsrum af over $2^1/_2$ Aar paa Møderne i I. F. C.s Bestyrelse og Repræsentantskab har undladt at fremføre sine Indvendinger og uden herved loyalt at kræve, at den forudsatte Fejl blev rettet. Den beklager, at Brown har overrasket Kongressen med Oplæsning af nogle ikke grundigt prøvede Punkter i Brevet, hvilket maatte lede til falske Slutninger.

Kommissionen er af den Mening, at Fejl i underordnede Taktikspørgsmaal og personlige Uoverensstemmelser maa fjernes for saaledes tillige at fjerne enhver Hæmsko for den faglige Internationales Aktionsevne. Kommissionen forventer, at Kongressen tager passende Forholdsregler for at skabe en Aand af Tillid til Ledelsen, som giver Garanti for en heldbringende Fremgang for den faglige Internationale.«

Den saaledes afgivne Betænkning tog Kongressen til Efterretning, og, da denne taler for sig selv, finder vi ingen Anledning til at komme nærmere ind paa en Omtale af denne.

Kommissionen havde desuden til Overvejelse nogle Forslag, som var stillet fra flere Lande, om at flytte Internationales Sæde til et andet Land. Spørgsmaal om Ansættelse af Sekretær og Bidraget fra Landsorganisationerne til Internationale.

Spørgsmaalet om at flytte fra Amsterdam blev bl. a. begrundet med, at den høje Valuta gør det for dyrt at administrere Internationale i Holland, og at denne derfor bør flyttes til et Land med en lavere Valuta.

Spørgsmaalet angaaende Sekretæren var blevet aktuelt, navnlig af Hensyn til det mindre gode Samarbejde mellem disse og fordi, der manglede en fast Ledelse i det daglige Arbejde, som paa mange Maader har givet sig uheldige Udslag under Arbejdets Udførelse.

Endelig forelaa der til Behandling Forslag om en Forhøjelse af Kontingentet, saaledes at dette indtil videre blev hævet fra 12 holl. Gylden til 15 holl. Gylden.

Angaaende disse Spørgsmaal udtaler Kommissionen følgende:

1. *Internationalens Sæde:* Flytningen af Sædet til et andet Land vedtages i Principet. I. F. C.s Repræsentantskab skal snarest mulig træde sammen til Møde og tage Bestemmelse om, hvor Internationalens nye Sæde skal befinde sig. Kongressen afstaar fra at fastsætte en bestemt Termin herfor, men er imidlertid af den Mening, at dette Anliggende bør ordnes hurtigst muligt.

2. *Sekretær:* Kongressen vedtager, at der i Fremtiden kun skal ansættes een Sekretær (Generalsekretær). Med Henblik paa den foreliggende Situation afstaar man fra at foreslaa bestemte Kandidater. Generalsekretæren vælges af I. F. C.s Repræsentantskab.

Angaaende *Hjælpesekretærer* ved-

tager Kongressen ligeledes at overlade det til Repræsentantskabet at tage Bestemmelse om Antallet og Personerne. I Tiden, indtil der er taget endelig Bestemmelse om Internationalens nye Sæde og Generalsekretær, anmodes Kammerat Sassenbach om midlertidig at overtage Ledelsen af den daglige Virksomhed.

3. *Bidraget:* Kongressen beslutter at bibeholde den nugældende Bidragsordning.

Med Anerkendelse af den Grundsætning, at i Fremtiden samtlige Rejse- og andre Omkostninger for Medlemmer af Repræsentantskabet skal afholdes af de delegerende Lande, tiltræder Kongressen alligevel det sidste Afsnit i det af Svejts stillede Forslag, ifølge hvilket der ved særlig vigtige Møder kan ydes økonomisk daarligtstillede Landsorganisationer et Tilskud til Delegationsomkostningerne. Dette Tilskud maa dog ikke overstige Halvdelen af de virkelige Udgifter.

Til Behandling paa Kongressen forelaa iøvrigt en Række Spørgsmaal af vital Interesse for Arbejderklassen. I det følgende skal vi kort gøre Rede for de forskellige Sager og gengive de af Kongressen vedtagne Beslutninger.

Beretning om Virksomheden

blev aflagt af Sekretær Sassenbach.

Det fremgaar af Beretningen, at den fortvivlede Arbejdsløshedssituation, som hærger alle Lande, ogsaa har gjort et slemt Indhug i Fag-Internationalens Medlemstal. Mens Medlemsantallet, da den sidste Kongres afholdtes i 1924, var 16.500.000, er det i Dag 13.500.000.

I den forløbne Periode har 4 nye Landsorganisationer tilsluttet sig Internationale. Disse 4 er:

Argentina med 82.500 Medlemmer.
Lithauen med 18.400 Medlemmer.
Sydafrika med 60.600 Medlemmer.
Memel med 1.400 Medlemmer.

Endelig er det ved Internationales Hjælp lykkedes at forene de to Fagforeningsforbund i Czekoslovakiet, *det tyske og det czekiske,* saa Fagbevægelsen i dette Land nu kan virke med sin fulde Slagkraft.

Men endvidere er der udført et stort Arbejde for at søge at knytte endnu flere af de Lande til Internationale, som staar udenfor. Og Forholdet ligger da ogsaa saaledes, *at baade den mexikanske og den nordamerikanske Landsorganisation staar umiddelbart foran Indtræden i Amsterdam.*

Internationale har gennemført en stor Propaganda mod Krigen og har forsøgt at fremme den internationale Socialovgivning bl. a. ved en kraftig Støtte til det Arbejde, som Det internationale Arbejdsbureau i Genève udfører. Man har særlig haft Opmærksomheden henledt paa Emigrationsspørgsmaalet, og for at gennemdiskutere dette afholdtes i 1926 i London en international Konference, hvor de fremtidige Retningslinier for denne Sags Behandling blev trukket op. Oplysningsarbejdet er fortsat med Afholdelse af internationale Sommerskoler i forskellige Lande, og saavel paa dette Omraade som med Hensyn til Emigrationsspørgsmaalet staar den faglige Internationale i intimt Samarbejde med den socialistiske Arbejder-Internationale.

I den svundne Periode har Internationale iværksat 4 Hjælpeaktioner for tilsluttede Organisationer, som har været i Kamp. — I 1925 ydedes en Støtte til de lockoutede danske Arbejdere paa 2.211.600 holl. Gylden, eller omkring 3.500.000 Kroner*). Det største Bidrag til denne Sum kom fra den svenske Landsorganisation, der ydede 808.000 Gylden. Den tyske ydede 762.000 Gylden, den hollanske 46.000 Gylden, den østrigske 20.000 Gylden, den engelske 19.000 Gylden. — Af ikke tilsluttede Landsorganisationer ydede den norske 461.000 Gylden, den finske 22.000 Gylden og den russiske kun 13.000 Gylden.

I 1925 indsamledes ogsaa 33.000 Gylden til de strejkende Tekstilarbejdere i Bombay. Til denne Indsamling bidrog England med 16.000 Gylden, men Danmark var Nr. 2 og ydede ikke mindre

*) Det Beløb, som Sassenbach har opgivet som værende indsamlet til de danske Arbejdere under Storkampen i 1925, er ikke i Overensstemmelse med det Resultat, som De samvirkende Fagforbund er kommet til ved en foretagen Henvendelse til de konfliktberørte Organisationer, idet der i Henhold til den foretagne Undersøgelse er ydet et samlet Beløb af 4.860.669 Kroner.

end 10.000 Gylden. Kongressen applauderede livligt denne Oplysning.

I 1926 iværksattes hele to Hjælpeaktioner til Fordel for de engelske Arbejdere. Den første gjaldt Storstrejken og indbragte ca. 500.000 Gylden. Den anden var til Fordel for de engelske Minearbejdere og indbragte 1.600.000 Gylden.

(Fortsættes.)

Landskonference angaaende Arbejdsløsheden.

Paa De samvirkende Fagforbunds Kontor afholdtes den 18. August et Møde angaaende den Situation, der fra 1. Oktober vil opstaa ved, at den ekstraordinære Understøttelse bortfalder fra denne Dato.

Mødet bestod af Forretningsudvalgene for De samvirkende Fagforbund og Arbejdernes Fællesorganisation i København, Arbejdernes Repræsentanter i Arbejdsløshedsnævnet og i Indenrigsministeriets Arbejdsudvalg samt Repræsentanter for den socialdemokratiske Rigsdagsgruppe og Arbejdsløshedskassernes 12 Mands Udvalg.

Mødet lededes af Formanden for De samvirkende Fagforbund, Carl F. Madsen, der oplyste, at der til De samvirkende Fagforbunds Kontor var indgaaet forskellige Opfordringer og Henvendelser angaaende den ny Arbejdsloshedslov, og at der var tilstillet De samvirkende Fagforbund Cirkulærer vedrørende Arbejdsløshedskassernes Repræsentantskabsmøde.

Paa dette Møde nedsattes et 12 Mands-Udvalg, der havde valgt Hovedkasserer A. Johansen, Smedeforbundet, som Formand. En Repræsentation for dette Udvalg havde henvendt sig til Indenrigsminister Kragh angaaende den Situation, Kasserne stod overfor den 1. Oktober. Ministeren havde, som tidligere Regeringens Chef Madsen-Mygdal, svaret med en Henvisning til, at Arbejdslønningerne var for høje og derfor medførte den store Arbejdsløshed. I Loven var indført Bestemmelser angaaende Krisefonds Oprettelse, og Ministeren opfordrede til at anvende Lovens Bestemmelser herom.

Udvalget oplyste Ministeren om, at det, fraregnet ganske enkelte Kasser, vilde være umuligt at anvende Lovens Bestemmelser om Krisefond. Hertil svarede Ministeren, at han var villig til Forhandling om Spørgsmaalet, men betingede sig forinden, at man fremskaffede Materiale til Belysning af Kassernes økonomiske Stilling. Det fornødne i saa Henseende var foretaget.

Mødet tog disse Meddelelser til Efterretning.

Der paafulgte derefter en indgaaende Drøftelse af hele Situationen.

Forhandlingen resulterede i en enstemmig Beslutning angaaende en Henstilling til De samvirkende Fagforbunds Forretningsudvalg om at foranledige afholdt en stor Konference med Deltagelse af Hovedbestyrelserne for Arbejdernes faglige Forbund, saavel indenfor som udenfor De samvirkende Fagforbund. Paa denne Konference er det Meningen af drøfte de Krav, der fra Arbejdernes Side maa fremføres med Henblik paa hele Krisesituationen, saavel angaaende Bestræbelserne for at faa Arbejder i Gang som Spørgsmaalet om at bringe Hjælp til de mange Tusinde Arbejdsløse, der efter den ekstraordinære Understøttelses Bortfald fra 1. Oktober vil staa uden en Øres Hjælp.

Til nærmere Forberedelse af denne Konference valgtes et Udvalg, der kom til at bestaa af følgende: Formanden for Socialdemokratisk Forbund Th. Stauning, Formanden for De samvirkende Fagforbund Carl F. Madsen, Hovedkasserer A. Johansen, Smedeforbundet, Forretningsfører Lyngsie, Arbejdsmandsforbundet, Hovedkasserer Ludvig Christensen, Formerforbundet, Forretningsfører Martin Petersen, Snedkerforbundet, og Hovedkasserer Jens Jensen, Murerforbundet.

De samvirkende Fagforbunds Forretningsudvalg vedtog paa sit Møde den 24. August at imødekomme Anmodningen om Indkaldelse til den ovennævnte Konference, og denne er nu fastsat til Fredag den 23. September i Tivolis Koncertsal, og Indbydelse til Deltagelse i Konferencen er udsendt til Hovedbestyrelserne for samtlige Fagforbund i Damark.

Langkjær og 8-Timersdagen.

Arbejdsgiverforeningens Formand har atter holdt en stor Tale, hvori han angreb 8 Timersdagen.

Lejligheden til at holde denne Tale var særdeles anmassende valgt, idet Hr. Langkjær benyttede sig af sin Egenskab som Vært for Direktøren for Det internationale Arbejdsbureau Albert Thomas, som Arbejdsgiverforeningen havde inviteret til en Reception under Direktørens Besøg her i Byen. Ved denne Lejlighed udtalte Hr. Langkjær sig paa følgende Maade:

I et Antal Tilfælde har vi ment, at Konventionerne ikke burde tiltrædes, enten fordi de vilde føre Lovgivningen videre frem, end det kunde anses for forsvarligt, eller fordi man vilde lovfæste en Tilstand, som ikke havde Udsigt til at kunne bære igennem i det lange Løb.

Saaledes er det f. Eks. gaaet med 8 Timers Konventionen. Kan de danske Arbejdere ved Forædling af indførte Produkter i 8 Timer opnaa en tilstrækkelig høj Fortjeneste til, at de kan opretholde deres tilvante Leveniveau, og kan de danske Virksomheder ved en 8 Timers Arbejdsdag opnaa tilstrækkelig lave Produktionsomkostninger til, at de kan kunkurrere med Udlandet og beskæftige de danske Arbejdere? Dette er Spørgsmaal, som intet Menneske hidtil har kunnet besvare under Efterkrigstidens økonomiske Omvæltninger.

Man maa derfor endnu i dette Øjeblik nære Tvivl om Holdbarheden af den overenskomstmæssige 8 Timers Dag her i Landet. Og dog er denne Ordning langt smidigere end den lovfæstede og ratificerede Arbejdsdag, som for Alvor indfører Bureaukratismen i Virksomhederne og tvinger Lederne til hvert Øjeblik at indgive Ansøgninger til ministerielle Kontorer for at faa Lov til at arbejde. Men forøvrigt betragter jeg det som meget tvivlsomt, at der, selv om Industrien og Haandværket intet havde imod en Ratifikation, kunde opnaas et Flertal herfor i Befolkningen. Vort Land er et udpræget Landbrugsland, og indenfor Landbruget vil det være udelukket, at man kan gennemføre 8 Timers Arbejdsdagen. Dertil er vor Drift sikkert for intensiv og den Konkurrence, vort Landbrug møder i Udlandet, altfor skarp.

Man vil forstaa, at vi under Hensyn til de af mig nævnte særlige Forhold maa ønske, at vor Regering viser den største Forsigtighed med Hensyn til at tiltræde de Konventioner, der er blevet udarbejdet af Den internationale Arbejdsorganisation, og som forøvrigt næsten alle indeholder Bestemmelser, som gaar endnu videre end det, der er gældende her i Landet. Det forekommer os, at man heller ikke fra et internationalt Synspunkt kan vente af os, at vi i Øjeblikket gaar videre, end vi nu er. Det forekommer os, at vi med Rette maa kunne vente, at den øvrige Del af Verden, med hvem vi deltager i Arbejdet i Den internationale Arbejdsorganisation, foreløbig skal nærme sig til os i social Henseende, forinden vi for vort Vedkommende gaar videre.

I sin Svartale takkede Thomas for den udtalte Tilslutning til Fredstraktatens Principer.

Thomas gik derefter over til at forsvare Konventionen om 8 Timersdagen. Den angik ikke Landbruget. I Landbrugslande som Frankrig havde Bønderne meget vel forstaaet, at Arbejdsdagen kunde fastsættes til 8 Timer i Industrien, og at en mere elastisk Ordning, der tog Hensyn til Aarstiderne, kunde indføres i Landbruget. Iøvrigt var Konventionen meget elastisk. En Lovgivning i Overensstemmelse med Washington-Konventionen vilde ikke føre til en Bureaukratisering af Industrien. I Frankrig var 8 Timersloven en principiel Lov, som dannede Grundlaget for et stort Antal af den offentlige Administrations Reglementer, der var indførte efter Forhandlinger mellem Arbejdsgivere og Arbejdere. Endelig mente Taleren, at den Ratificering, der for Øjeblikket var i Gang i de store vesteuropæiske Industrilande, senere kunde gøre det muligt ogsaa for de øvrige Lande at ratificere Konventionen.

Med Hensyn til det almindelige Problem, som var bleven fremhævet af Arbejdsgiverforeningens Formand, udtalte Albert Thomas, at han meget vel forstod den danske Industris Vanskeligheder som Følge af, at Valutaen havde genvundet sin tidligere Værdi. Lignende Forhold var opstaaet i mange

andre Lande, men som Regel havde alle Lande forsøgt at løse den økonomiske Krise uden at gøre Indgreb i Arbejdsforholdene.

Albert Thomas mindede derefter om de teoretiske Drøftelser, der havde fundet Sted paa den internationale Arbejdskonference om dette Spørgsmaal. Fremfor at tage deres Tilflugt til Forringelse af Arbejdskaarene var Staterne begyndt at søge Løsningen i et økonomisk Samarbejde efter de Linier, der er angivet i den internationale, økonomiske Konferences Resolutioner.

Taleren sluttede med at fremhæve den højtidelige, ja man kunde sige den hellige Karakter af de Forpligtelser, der var indgaaede af Fredstraktatens Underhandlere. Gennem Artikel 13 havde de villet give samtlige Arbejderklasser Garantier for, at de under alle økonomiske Vanskeligheder skulde nyde retfærdige og menneskelige Arbejdskaar. Med Hensyn til Lønspørgsmaalet kunde der opstaa Krav som Følge af Ændringer i Pengeværdien og Priserne, men Hensigten med 8 Timersdagen burde ikke være tvivlsom. At gøre Indgreb i dette Princip vilde være at svække Arbejdernes Tillid til de Løfter, der var givet af Staterne, og derved at rokke den industrielle Freds Stabilitet.

Taleren opfordrede de danske Arbejdsgivere til at anvende al deres Energi og Klogskab paa at overvinde den øjeblikkelige Krise og forblive tro mod de Principer, der er udtrykt i Fredstraktaten. Derved vilde de gøre sig fortjent af deres Land og den internationale Fred.

Det er en kendt Sag, at Arbejdsgiverforeningens Formand ynder at holde store Taler, og Taler, der altid har et for Arbejderne særdeles udæskende Indhold, og det har vel ikke været muligt for Hr. Langkjær at beherske sig ved denne Lejlighed, skønt man skulde mene, at Forpligtelsen som Vært for en Personlighed som Albert Thomas, der er en Mand af Verdensformat, — hvad Hr. Langkjær ikke er, — skulde have været stor nok til at kunne aflede Langkjærs Opmærksomhed lidt fra hans stadige Kredsen om 8 Timersdagen.

Albert Thomas' Svar var virkningsfuldt og satte Tingene paa deres rette Plads, som det var at vente af en Mand som Thomas; men tilbage bliver den gentagne og atter gentagne Udæskning af de danske Arbejdere.

I en Tid, som vælter de tungeste Byrder over paa dem, der daarligst er i Stand til at bære dem, og hvor Arbejderne lider Mangel paa det allernødtørftigste, fører Arbejdsgiverforeningens Formand paany Paastanden om længere Arbejdstid i Marken og Forringelse af den sociale Lovgivning.

Naturligvis — Stillingen forpligter sin Mand. Noget maa der udføres for den Løn paa *et Halvthundred Tusinde Kroner*, som Arbejdsgiverforeningen lønner sin Formand med om Aaret. For en saadan Sum maa der jo leveres første Klasses Arbejde — og meget af det.

Men vi føler os overbeviste om, at dersom Hr. Langkjær, Hustru og Børn skulde ernæres under samme Vilkaar som Arbejderne, for en Løn af et Halvthundrede Kroner om Ugen, at da vilde Hr. Langkjær raabe højt paa en anden Maade.

Som den røde Port virker paa den gale Tyr, saaledes virker 8 Timersdagen paa Hr. Langkjær nu. Han har ikke Øje for andet.

Den danske Industri kan efter Langkjærs Mening kun bestaa, hvis dens Arbejderes Løn pines ned under Sultegrænsen og Arbejdstiden forlænges. Vilde Hr. Langkjær have denne Opfattelse, dersom Skæbnen havde puttet ham ind paa Arbejderens Plads i Bogtrykkeriet i Stedet for i Formandsstolen i Vester Voldgade.

Ingen tror derpaa.

Derfor bliver Hr. Langkjærs Udæskningstaler end mere udfordrende, som det godt betalte Propagandahyl de alle er — uden Respekt for de Menneskeskæbner, som hærges tildøde under Arbejdsgivernes Profitjageri. *Leis.*

Lønbevægelser og Konflikter.

Ny Overenskomst i Bogbinderfaget.

De forskellige Principalorganisationer i Bogbinderfaget, Papirvareindustrien, Papæskeindustrien og Rammefabrikanterne opsagde samtlige Overenskomster til Ophør 1. April.

Forhandlingerne mellem Parterne endte uden Resultat, hvorefter Hovedorganisationerne traadte til.

Det første Fællesmøde afholdtes den 21. April. Paa dette Møde stillede Lauget en Række nye Krav udover dem, som var fremsat ved Partsforhandlingerne. Man enedes om at nedsætte 3 Udvalg med den Opgave at forhandle om de stillede Forslag og derefter at afholde nyt Fællesmøde den 26. April. Da Arbejdsgiverne fastholdt betydelige Lønnedsættelser straks og fuld Regulering, endte Mødet uden Resultat.

Paa et nyt Møde den 24. Maj lykkedes det ved Udvalgsforhandlinger at faa de fleste Uoverensstemmelser angaaende almindelige Bestemmelser ud af Verden. Angaaende Lønspørgsmaalene var det derimod ikke muligt at opnaa Enighed.

Ved 3-Tiden om Natten afbrødes Forhandlingerne, og nyt Møde aftaltes til den 1. Juni. Mødet den 1. Juni fik en meget dramatisk Afslutning, idet Fagets Arbejdsgivere Kl. 12½ Nat uden at underrette Arbejdernes Repræsentanter derom, pludselig forlod Arbejdsgiverforeningens Bygning.

Efter en kort Samtale mellem Hovedorganisationernes Repræsentanter forlod Arbejdernes Repræsentanter Arbejdsgiverforeningen, og Forhandlingerne var, takket være Mestrenes baade ukloge og uhøflige Optræden, sprængte.

Allerede den 3. Juni modtog vi 1ste Lockoutvarsel og den 10. Juni 2det Varsel, hvorefter Lockouten skulde træde i Kraft Mandag den 20. Juni ved normal Arbejdstids Begyndelse.

Forligsmanden indkaldte imidlertid til Møde den 17. Juni, og dette Møde endte med følgende Forligsforslag:

Til Bilæggelse af Konflikten mellem Bogbinderforbundet og Bogbinderlauget i København, Centralforeningen af Bogbindermestre, Foreningen af danske Rammefabrikanter, Københavns Papæskefabrikantforening samt Foreningen af Arbejdsgivere indenfor Papirvareindustrien stiller Forligsmanden følgende *Mæglingsforslag:*

De udløbne Overenskomster fornyes for 2 Aar fra deres Udløbstid at regne med de Ændringer, hvorom der er opnaaet Enighed mellem Parterne, samt iøvrigt paa følgende Vilkaar:

1) De for Bogbinderfaget gældende Timelønninger nedsættes med 3 pCt., Akkordsatserne nedsættes med 5 pCt. Ved denne Nedsættelse skal Timelønnen for Mænd ikke nedsættes under 125 Øre og for Kvinder ikke under 70 Øre.
2) Samtlige de i Papirvareindustrien og i Æskefabrikkerne gældende Lønninger nedsættes med 3 pCt. Timelønnen kan dog ikke nedsættes under de i Punkt 1 nævnte Grænser.
3) For Rammefabrikkerne gælder Bestemmelserne i Punkt 1 angaaende Timelønningerne.
4) Paa Grundlag af det af Det statistiske Departement i Februar 1928 og August 1928 udarbejdede Pristal foretages Regulering af Lønningerne, idet disse nedsættes med 1 pCt. for hver pCt., Pristallet er lavere end 174, for Akkorder indenfor Bogbinderfaget gaas dog ud fra et Pristal paa 170. Hvis Pristallet er højere end 185, forhøjes samtlige Lønninger med 1 pCt. for hver pCt., Pristallet er højere end 185.
5) For saa vidt Overenskomsterne ikke opsiges af nogen af Parterne til 1. April 1929, løber de videre uden Pristalsregulering.
6) Den varslede Lockout udsættes, og denne saavel som det udstedte første Strejkevarsel bortfalder, saafremt Mæglingsforslaget vedtages af begge Parter. I modsat Fald kan Lockouten iværksættes med 24 Timers Varsel.
7) De vedtagne Ændringer træder i Kraft fra og med den Lønningsuge, i hvilken Forslaget vedtages.

København, den 17. Juni 1927.

(sign.) *J. Bülow.*

Forligsmandens Mæglingsforslag er senere tiltraadt af begge Parter.

Møllerne hos A/S Møllekompagniet Cerena.

Den 5. Juli afholdtes et Fællesmøde, der egentlig var en Følge af en Klage fra Arbejdsgiverne over, at Mølleriarbejderforbundet i Socialdemokraten havde meddelt sine Medlemmer, at de forinden de tog Arbejde hos Møllekompagniet „Cerena" skulde henvende sig til Organisationen, da Firmaet havde afskediget et Medlem med den Motivering, at man ikke vilde betale ham overenskomstmæssig Løn.

Paa Fællesmødet blev det tilfulde konstateret, at Firmaet i flere Tilfælde havde brudt Overenskomsten, og da Arbejdsgiverne ikke vilde gaa ind paa at efterbetale, som Forbundet krævede, endte Mødet resultatløst, og begge Parter forbeholdt sig at klage til Den faste Voldgiftsret.

REDAKTØR: CARL F. MADSEN. — Trykt hos F. E. Bording København.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR
DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND I DANMARK

NUMER 9 ❋ KØBENHAVN DEN 3. SEPTEMBER 1927 ❋ 24 AARGANG

Den internationale Fagforenings Kongres i Paris.

II.

Paa Kongressen behandledes iøvrigt en hel Række Spørgsmaal af vidtrækkende Betydning for vor Organisation. Samtlige disse Sager henvistes ved Kongressens Begyndelse til særlige Kommissioner, og efter en grundig Behandling i disse blev Kommissionernes Betænkninger indstillet til Godkendelse af Kongressen.

Til Behandling forelaa, foruden de i forrige Nr. af »Arbejderen« omhandlede Sager, endvidere følgende:

Den organisatoriske Opbygning af den internationale faglige Central; Privatbanefunktionærer, Tjenestemænd og frie Erhverv i Fagbevægelsen; International Støtte ved Lønkampe; Lovændringer; International Kamp for 8-Timersdagen; Afrustningsspørgsmaalet og Kampen mod Krigen og Militarismen; Forslag til Ændring af Loven; Valg af Ledelse m. m.

Den organisatoriske Opbygning af Den international faglige Central.

Angaaende den organisatoriske Opbygning af Den internationale faglige Central, som var henvist til Behandling i Kommission II, var der af Oudegeest udarbejdet en længere Redegørelse, i hvilken han udførligt omtaler Den internationale faglige Centrals Forhold til de internationale Fagsekretariater, og til de Beslutninger, som vedtoges af Kongressen i Wien 1924, og som førte til det Resultat, at der for sidstnævnte Sammenslutninger blev valgt 3 Repræsentanter til at indtræde i I. F. C.s Repræsentantskab. Endvidere blev der senere nedsat en Kommission til yderligere at undersøge Spørgsmaalet om de organisatoriske Forbindelser. En af Kommissionen udarbejdet Plan blev forelagt Kongressen til Vedtagelse. Endvidere skulde Kongressen afgøre, om Systemet med Hensyn til de internationale Fagsekretariaters Repræsentation skulde bevares.

Kommissionens Betænkning om denne Sag er saalydende:

»Kommissionen maatte i første Linie drøfte de østrigske Forslag, der gaar ud paa, at Grundlaget for Den internationale faglige Centrals Opbygning skal hvile ligeligt paa de faglige Landscentraler og de internationale Fagsekretariater. Kommissionen blev dog stillet overfor den Situation, at de internationale Fagsekretariaters Konference allerede havde fattet Beslutninger, der betød en Forkastelse af de østrigske Forslag; men Kommissionen var dog til Trods herfor af den Mening, at det ikke var overflødigt, at Den internationale faglige Centrals Kongres ogsaa fra sin Side tog Stilling til dette Spørgsmaal.

De østrigske Repræsentanter gav den Forklaring, at der var opstaaet en ny Situation ved de internationale Fagsekretariaters Beslutning, saaledes at det østrigske Forslag for Tiden næppe kunde gennemføres i Praksis. Den østrigske Delegation tog derfor den Del af deres Forslag, der angik Organisationens Omdannelse, tilbage. Sagen kan dog ikke betragtes som afgjort ordnet hermed, men det maa være nødvendigt at lade den indgaaende undersøge gennem en Kommission. I det Øjemed indgav de østrigske Repræsentanter følgende Forslag:

»Kommissionen, der er nedsat til Undersøgelse af de østrigske Forslag om Omorganisering af I. F. C. ved de internationale Fagsekretariaters Indbygning, tager dette Forslags Tilbagetagelse til Efterret-

ning, men anbefaler Kongressen at undersøge dette vigtige organisatoriske Problem og aflægge Beretning ved næste Kongres.«

Ved Behandlingen af de oprindelige østrigske Forslag blev der fra Repræsentanterne for en Række Lande fremsat Grunde saavel for som imod de internationale Fagsekretariaters Inddragning i I. F. C.s organisatoriske Opbygning.

Angaaende Organisationens Omdannelse blev det gjort gældende, at Betydningen af de internationale Fagsammenslutninger stadig var blevet større og sikkert i Fremtiden vilde vokse endnu videre. Allerede nu var i mange Industrier den internationale Forbindelse mellem Bedrifterne og dermed ogsaa med Arbejdsforholdene en Kendsgerning.

Med dermed voksede ogsaa Nødvendigheden af internationale faglige Aktioner. Naar disse Forbindelser almindeligvis ikke blev tilstrækkelig anerkendte i Øjeblikket, saa var det dog nødvendigt at henlede Opmærksomheden paa disse og drive Organisationsudviklingen fremad i denne Retning.

Fagorganisationernes Opbygning er næsten i alle Lande foregaaet efter Industrigrupper og ikke efter Landsdele. Derfor vil det kun være en naturlig Fortsættelse af den internationale Organisering, der forefindes, at ogsaa Fagforeningernes internationale Opbygning baseres paa Industrigrupper og ikke paa Lande, men der maa tages Hensyn til, at den internationale Opbygning hidtil har været baseret paa Landene, hvorfor man ikke pludselig kan fjerne denne Tilstand. Derfor gik de østrigske Forslag i den Retning at bibeholde Organiseringen efter Landscentraler, men tillige at optage de internationale Fagsekretariater som ligeberettigede.

Af afgørende Betydning for Forslaget var Ønsket om at sammenknytte den fælles faglige Bevægelse snævrere og fastere. Dersom I. F. C. kun forbliver sammensat af Landscentralerne, er der Fare for, at de internationale Fagsekretariater ved den voksende Betydning selvstændig forfølger deres egen Politik og repræsenterer en egen international Fagforeningsbevægelse ved Siden af I. F. C. Af den Grund var det en Nødvendighed at knytte disse stærkere end hidtil til I. F. C., at anerkende dennes Kontrol og at gennemføre de i I. F. C. fattede Beslutninger, selv om de end ikke havde Medbestemmelsesret her. Selvfølgelig maatte en fælles Medbestemmelsesret ogsaa være forbunden med de samme finansielle Forpligtelser overfor I. F. C.

Fra Modstanderne af de østrigske Forslag blev der heroverfor gjort den Opfattelse gældende, at det ikke vilde være hensigtsmæssigt, at I. F. C.s besluttende Myndighed blev sammensat af 2 Arter af Organisationer, der dog omfattede de samme Medlemmer. En saadan dobbelt Sammensætning i Organisationsopbygningen vilde meget let give Anledning til Misstemninger og Uoverensstemmelser. Det kunde let forekomme, at de samme Fagforeningsmedlemmer gennem deres Landsorganisations Repræsentanter vilde blive repræsenterede med en anden Opfattelse end gennem deres Repræsentanter i Fagsekretariatet.

Men naar kun den ene af de to Grupper kunde danne Underbygningen, saa var det klart, at Landscentralerne var mere egnet hertil end de internationale Fagsekretariater. Den internationale faglige Central skulde da især repræsentere de *fælles* Arbejderinteresser i økonomisk, social og kulturel Henseende. Det vilde principielt blive de samme Opgaver, der i nationale Rammer blev repræsenterede af Landscentralerne. Omraadet for de nationale Fagforbunds Opgaver saavel som for de internationale Fagsekretariaters var af en *speciel* Natur og ikke identisk med I. F. C.s almindelige Opgaver.

En anden Grund, der taler for Landscentralerne og mod de internationale Fagsekretariater, er Forskellen i disse to Sammenslutningers Organisationsform.

Der maa lægges Vægt paa, at Repræsentanterne i I. F. C. staar i en vedvarende og fast Forbindelse med Fagenes Medlemmer for at forhindre, at disse kun træffer deres Afgørelser paa eget Ansvar og uden tilstrækkelig Kontrol gennem Organisationerne. Men Forudsætningerne herfor er uden Tvivl meget mere gunstige hos Landscentra-

lerne end hos de internationale Fagsekretariater. Selv om det ogsaa maa indrømmes, at der saavel mellem Landscentralerne som mellem de internationale Fagsekretariater er stor Forskel i Fastheden og Centralisationen, saa er det dog ubestrideligt, at Landscentralerne har været centraliseret i højere Grad end de internationale Fagsekretariater, der er af meget mere føderativ Karakter. Landscentralernes Repræsentanter er langt mere under en stadig Kontrol og i Samarbejde med de Organisationer, som de repræsenterer, end det vilde være muligt for de internationale Fagsekretariater. Repræsentanterne for de internationale Fagsekretariater vil kun kunne have Føling med deres Organisationer med længere Tids Mellemrum og vil i Hovedsagen selv være i Besiddelse af Ansvarligheden.

De Interesser, der virkelig kan anerkendes for de internationale Fagsekretariaters Vedkommende, bestaar deri, at de vil være bedre forbundne med hinanden, og at de bedre end hidtil vil blive underretede om I. F. C.s Virksomhed, ligesom de vil have Lejlighed til at være medforhandlende ved I. F. C.s Planer. Disse Interesser var blevet vidtgaaende imødekommet gennem Beslutningen paa de internationale Fagsekretariaters Konference. Det var ogsaa overflødigt nu at henvise dette Spørgsmaal til en Undersøgelseskommission, da man først skal afvente, hvorledes de nye Beslutninger om Samarbejdet mellem de internationale Fagsekretariater og I. F. C. praktisk lod sig gennemføre.

Kommissionen gik herefter til *Afstemning* om det ny indbragte østrigske Forslag: at henvise Sagen til en Undersøgelseskommission. Dette Forslag blev *forkastet* med 8 Stemmer mod 8. Blandt de Repræsentanter, der stemte for det østrigske Forslag, var der dog ogsaa nogle, der ikke havde sanktioneret det oprindelige østrigske Forslag og kun vilde anbefale endnu en Undersøgelse.

Kommissionen tog nu Stilling til Forslaget fra den tyske Delegation om Ændring af Lovens Paragraffer 12 og 17, der var i Overensstemmelse med Beslutningen paa de internationale Fagsekretariaters Konference. Derefter skal de internationale Fagsekretariater have Ret til at deltage i I. F. C.s Kongres med besluttende Stemme. Endvidere skal I. F. C.s Repræsentantskabsmøder i Fremtiden finde Sted hvert Aar i Fællesskab med en Konference af Repræsentanter for de internationale Fagsekretariater. Paa disse Fællesmøder skal I. F. C.s Bestyrelses Beretning om Virksomheden og Centralens Aktionsprogram for det kommende Aar drøftes. Efter Fællesmødet skal I. F. C.s Repræsentantskab og de internationale Fagsekretariaters Konference hver for sig i et Sær-Møde behandle egne Sager. Gennem denne Ordning skal de internationale Fagsekretariaters hidtilværende Repræsentation erstattes med 3 Pladser i I. F. C.s Repræsentantskab. Kommissionen vedtog enstemmig Vedtagelsen af disse Forslag fra den tyske Delegation og anbefalede dem ligeledes til Vedtagelse af Kongressen.

Ved Forkastelsen af det østrigske Forslag om Nedsættelse af en Undersøgelseskommission afgjordes alle Forslag om Lovændringer, for saa vidt de kunde henføres under de internationale Fagsekretariaters Inddragning.

Iøvrigt tilføjes Forslaget, § 5, Afsnit d):

> »Om fornødent i snævreste Forbindelse med Den socialistiske Arbejder-Internationale«;

endvidere indføjes i 5 h):

> »Forbindelse med Den socialistiske Arbejder-Internationale ved gensidige Delegationer til Bestyrelsesmøder«;

og i 6 b) indføres:

> »Klassekampens Karakter fastslaas«.

Disse Forslag blev af Kommissionen forkastede mod 3 Stemmer med den Begrundelse, at det ikke var hensigtsmæssigt at fastsætte Forbindelsen med Den socialistiske Arbejder-Internationale i Loven. Det var selvfølgeligt, at en saadan Forbindelse i fornødent Fald maatte bestaa, men der vilde ogsaa være Forhold, hvor en saadan ogsaa kunde knyttes med andre Organisationer, der vilde være villige til at understøtte de faglige Krav. At fastlægge Forpligtelser herfor,

saaledes at kun saadanne Organisationer kunde komme i Betragtning ved Samarbejdet, hos hvilke »Klassekampens Karakter« var fastslaaet, vilde være uhensigtsmæssig, da der ikke eksisterer en klar og almindelig anerkendt Defination af Klassekampsbegrebet.

Ændringsforslaget til § 8 angaaende anden Sammensætning af Bestyrelsen blev taget tilbage af de østrigske Repræsentanter, da dette havde haft de internationale Fagsekretariaters Indlemmelse til Forudsætning. Saavidt dette Forslag tager Hensyn til Formen for Sekretærernes Ansættelse, blev det overdraget Kommission V.

Forslaget til § 16 og 17 angaaende Forretningsledelsen i Sekretariatet blev overdraget Kommission I, ligeledes Forslaget til § 24.

Privatfunktionærer, Tjenestemænd og frie Erhverv.

Denne Sag behandledes i Kommission III, som indstillede nedenstaaende Udtalelse til Godkendelse paa Kongressen:

»1. I Betragtning af Skærpelsen af Klassemodsætningerne og under Hensyn til Privatfunktionærernes og Tjenestemændenes voksende Betydning indenfor Produktionen og Staten gælder det om at vinde disse Lag af den arbejdende Befolkning for den internationale Fagbevægelse og tilvejebringe et snævert Samarbejde med Haandens Arbejdere. Derfor maa den frie Fagbevægelse i alle Lande bestræbe sig for at foranledige Funktionærernes og Tjenestemændenes Organisationer til at tilslutte sig Bevægelsen samt fremme Oprettelsen af saadanne Organisationer.

2. Ved Organiseringen af Funktionærerne og Tjenestemændene bør der tages Hensyn til deres faglige Egenartethed, deres Arbejdsbetingelser, deres sociale Stilling og deres Mentalitet.

3. Funktionærernes og Tjenestemændenes Organisationer har egne Fornødenheder og Fordringer, og det er derfor umuligt at anvende den samme Skabelon for Fagforeningernes Virksomhed i alle Fag.

4. Funktionærerne og Tjenestemændene maa ikke mod deres Vilje optages i Haandarbejdernes Fagorganisationer. Dèr, hvor en fælles Organisation for Haandens og Aandens Arbejdere allerede bestaar og har vist sig formaalstjenlig, bør dog et saadant Samarbejde fremmes og støttes.

5. De faglige Landscentraler bør vise Funktionær- og Tjenestemandsorganisationerne Imødekommenhed, t. Eks. gennem Oprettelse af Sektioner, Oprettelse af specielle Sekretariater, Optagelse af deres Funktionærer i de ledende Instanser og Hensyntagen til disse Grupper i Publikationerne o. s. v., saaledes at de faglige Landscentraler ogsaa udadtil erholder Karakter af fælles Sammenslutning for Arbejdere, Privatfunktionærer og Tjenestemænd.

6. Regeringerne og de faglige Landscentraler skal opfordres til at tage tilbørligt Hensyn til Funktionærernes og Tjenestemændenes Organisationer ved Udnævnelse af Delegationer til internationale Kongresser og Konferencer samt ved lignende Foranstaltninger i eget Land.

7. Kongressen anbefaler Landscentralerne, ved Valget af 2 Repræsentanter i I. F. C.s Repræsentantskab saavidt muligt at udpege en Repræsentant for Funktionærerne og Tjenestemændene.

8. Organisationerne for Udøvere af frie Erhverv skal støttes, naar de fremsætter Ønske herom, og saafremt det ikke er til Skade for vor Bevægelses Klassekampkarakter og Arbejdernes, Funktionærernes og Tjenestemændenes Interesser. Naar Omstændighederne kræver det, kan disse Organisationer anmodes om Hjælp og Medvirkning. Udøvere af frie Fag, forsaavidt de er fast ansatte, skal organiseres i Privatfunktionærernes Fagorganisationer.«

*

Kongressen beslutter, at den nedenstaaende §, der oprindelig fandtes i ovenstaaende af Kommissionen foreslaaede Resolution, skal henvises til Repræsentantskabet:

»Ogsaa den internationale Fagbevægelse bør stille sig paa dette Standpunkt (se Punkt 5) og indvælge Repræsentanter for Funktionærerne og Tjenestemændene i alle dens ledende Instanser, saaledes at ogsaa Den internationale faglige Central udadtil erholder Karakter af en Organisation for Arbejdere, Funktionærer og Tjenestemænd.«

International Hjælp ved Lønkampe.

Denne Sag behandledes i Kommission IV, som afgav følgende Betænkning:

»1. Den internationale faglige Central maa kun indlede internationale Hjælpeaktioner, naar flere Fag- eller Industriforbund i et Land samtidig er inddraget i økonomiske Kampe paa en saadan Maade, at de til disses Gennemførelse fornødne Midler hverken kan tilvejebringes i selve Landet eller af de internationale faglige Sammenslutninger, som de konfliktberørte Forbund tilhører. I Undtagelsestilfælde kan Den internationale faglige Central ligeledes indlede en Hjælpeaktion, naar i et Land et saa stort Antal Arbejdere i et Fag er i Kamp, at dets eget Lands eller det internationale Fagsekretariats Midler ikke er tilstrækkelige.

2. En international Hjælpeaktion kan kun indledes efter Henstilling fra den Landscentral, som de hjælpsøgende Organisationer tilhører. Det tilkommer Bestyrelsen for Den internationale faglige Central at afgøre, om en saadan Aktion skal iværksættes. Den forslagstillende Landsorganisation skal have Lejlighed til mundtlig at begrunde sit Forslag i vedkommende Bestyrelsesmøde.

3. De tilsluttede Landscentraler er forpligtet til øjeblikkelig at imødekomme Den internationale faglige Centrals Opfordring til Indledning af en almindelig Hjælpeaktion og hurtigst muligt tage de fornødne Forholdsregler for at gøre denne Aktion saa virkningsfuld som muligt.

4. Alle Pengemidler indsendes til Den internationale faglige Central, der videresender dem til vedkommende Landscentral. Efter Kampens Afslutning skal Den internationale faglige Central tilstille de faglige Landscentraler og de internationale Fagsekretariater en Regnskabsberetning.

5. Indledningen af en international Hjælpeaktion kan endvidere kun finde Sted, naar følgende Betingelser er opfyldte:

a. De understøttede Organisationer maa være Medlemmer af en til Den internationale faglige Central hørende Landscentral, for saa vidt ikke særlige politiske Forhold i vedkommende Land umuliggør dette.

b. Den Landscentral, som de hjælpsøgende Organisationer tilhører, skal indsende en motiveret Anmodning til Den internationale faglige Central. Motiveringen skal indeholde: En summarisk Beretning om Aarsagerne til og det hidtidige Forløb af vedkommende Konflikt; endvidere en Oversigt over den hjælpsøgende Organisations samt Landscentralens og de under denne hørende Organisationers Styrke og finansielle Ydeevne. Den internationale faglige Central skal videresende disse Oplysninger til de tilsluttede faglige Landscentraler.

6. Vedkommende Landscentral er forpligtet til ved regelmæssige Indberetninger at holde Den internationale faglige Central underrettet om Kampens Forløb og tilsende den et Regnskab over Omkostningerne ved Kampen. Den internationale faglige Central skal videresende disse Oplysninger og Regnskabet til de faglige Landscentraler og de internationale Fagsekretariater.

7. Det er ikke tilladt de internationale Fagsekretariater ved af dem iværksatte Indsamlinger til Fordel for tilsluttede Organisationer, som befinder sig i Kamp, at gaa ud over deres Fagfællers Kreds. Der skal gives Den internationale faglige Central Meddelelse om Iværksættelsen af saadanne Indsamlinger.

8. Saafremt Den internationale faglige Central efter Anmodning af en Landscentral indleder en almindelig Hjælpeaktion, maa de internationale Fagsekretariater fra et af I. F. C. fastsat Tidspunkt ophøre med deres specielle Indsamlinger.

9. Internationalt Strejkebryderi maa forhindres. Den, som paa Trods af sin Organisations Opfordring gør sig skyldig i Strejkebrud, bliver ekskluderet af Organisationen.

10. I særlige Tilfælde kan den kompetente Landscentral opfordre Den internationale faglige Central til at forhindre Befordringen af bestemte Varer til det Land, hvor Kampen finder Sted. Herved maa der føres Bevis for, at ved-

kommende Land selv gør sig de største Anstrengelser for at forhindre Indførsel og Befordring af saadanne Varer.

Foruden Iværksættelse af en Boykotning gennem Bestyrelsen for Den internationale faglige Central maa der plejes Samraad med de i Betragtning kommende Landscentraler og internationale Fagsekretariater, endvidere maa der træffes Bestemmelse om, paa hvilken Maade de kæmpende Organisationer skal understøttes.

Saasnart der foreligger en Beslutning fra Bestyrelsen for Den internationale faglige Central, er de med Den internationale faglige Central samarbejdende Organisationer forpligtet til at efterkomme de Anvisninger, der gives dem.«

International Kamp for 8-Timersdagen.

Kampen for 8-Timersdagen er jo ogsaa et af de store stadig tilbagevendende Spørgsmaal, som Kongressen maa beskæftige sig med, og efter Indstilling af Kommission VI vedtoges følgende Resolution:

»Den fjerde internationale Fagforeningskongres i Paris 1927 opfordrer paa ny de under Den internationale faglige Central hørende Organisationer til at træffe alle formaalstjenlige Forholdsregler til Bevarelse og Generobring af 8-Timersdagen. Alle Fagorganisationer maa stedse være sig bevidst, at Kampen for den lovmæssige Ordning og Forkortelse af Arbejdstiden kan føres med desto heldigere Resultat, desmere Fagforeningerne ogsaa ved deres direkte Kampe med Arbejdsgiverne fremtvinger Forbedringer paa dette Omraade.

Alle Organisationer burde ved deres Virksomhed være sig bevidst, at en Forringelse i et Fag eller Land uundgaaelig vil have Tilbageslag i de andre Fag eller Lande til Følge.

Kongressen opfordrer paa ny Regeringerne til en øjeblikkelig Ratifikation af Washington-Konventionen om 8-Timersdagen. Den vender sig ganske bestemt imod, at Regeringer udenom Det internationale Arbejdsbureau træffer Særaftaler, der — som Londoner-Overenskomsten af Marts 1926 beviser — indeholder en Fare for fejlagtig Udlægning og dermed for en Forringelse af Washington-Konventionen.

Kongressen gør opmærksom paa, at Washington-Konventionen kun indeholder Minimalforskrifter til almindelig Paaagtelse. Forsøgene i enkelte Lande paa at fjerne gunstigere lovlige Forskrifter under Henvisning til Bestemmelserne i Washington-Konventionen eller paa at forhindre Gennemførelsen af saadanne, betyder en Krænkelse af Konventionen og maa derfor kraftig tilbagevises.

Kongressen fordømmer paa det skarpeste, at Regeringerne ved Ratifikationen af Washington-Konventionen gennem Vedtagelse af talrige Undtagelser for 8-Timersdagen i høj Grad har forringet Værdien af denne sociale Reform.

Med Henblik paa Bestræbelserne for Rationalisering af tekniske og organisatoriske Produktionsmetoder opfordrer Kongressen Regeringerne til at tage Hensyn til de Beslutninger, der vedtoges af den økonomiske Verdenskonference i Genf 1927, hvorefter det anbefales »Regeringerne, Institutionerne, de faglige Organisationer og den offentlige Mening

særlig at have Opmærksomheden fæstnet ved de Foranstaltninger, som tager Sigte paa *den bedste, sundeste og værdigste Beskæftigelse af den menneskelige Arbejdskraft*, altsaa navnlig Vejledning ved Valg af Livsstilling, Fagskoler, *Fordelingen af Arbejdstiden og Hvilepavser*, Lønformer, som bør staa i retfærdigt Forhold til den forhøjede Arbejdspræstation og kan øve en *gunstig Indflydelse paa Arbejdernes Arbejds- og Leveforhold og paa Udviklingen og Hævdelsen af Arbejdernes Personlighed*«.

Regeringerne handler kun i Overensstemmelse med disse Beslutninger, naar de i Ratifikationslovene resp. i Arbejdstids- eller Arbejderbeskyttelseslovene fastsætter den *daglige 8-Timers Arbejdstid som Maksimalarbejdstid*, samt derudover tilstræber en kortere Arbejdstid, og øjeblikkeligt og i første Linie for saadanne Fag, som ifølge deres Natur eller Arbejdsmaade virker nedbrydende paa Helbredet.

Kongressen giver Udtryk for den Me-

ning, at der nu ikke mere bestaar nogen rimelig Grund til at modsætte sig en almindelig Ratifikation af vedkommende Konvention. Den paalægger derfor Bestyrelsen for Den internationale faglige Central at træffe Foranstaltninger for en samtidig Intervention i alle i Betragtning kommende Lande til Gunst for en Ratifikation af Konventionen. Kongressen kræver endvidere af Fagorganisationerne i alle Lande, at de til Opnaaelsen af dette Maal stadig søger at indvirke paa deres Regeringer.

Fagforeningerne vil kun kunne fastholde eller erobre 8-Timersdagen, naar Arbejderne selv er besjælede af Viljen til dens Gennemførelse. Arbejderne maa i Særdeleshed med alle dertil egnede Midler tilbagevise de Forsøg, der tager Sigte paa at fratage dem deres allerede lovligt garanterede Rettigheder.

Arbejdernes bedste Støtte og Hjælp i Kampen for 8-Timersdagen og dermed for større Frihed og forøget Andel i Kulturgoderne vil altid være hans Organisation. Derfor appellerer Kongressen til Arbejderne i alle Lande uopholdelig at arbejde for Styrkelsen af deres Organisationer, for saaledes og paa bedste Maade at sikre 8-Timersdagen som Maksimalarbejdsdag og tilbageslaa alle Angreb fra Regeringernes og Arbejdsgivernes Side.

*

»Kongressen godkender den i Wien vedtagne Resolution angaaende 8-Timersdagen.

Kongressen paalægger Bestyrelsen for I. F. C. at sætte sig i Forbindelse med de faglige Landscentraler for at bevirke, at der fra og med Aaret 1928 hvert andet Aar gennemføres en Undersøgelse af den ugentlige Arbejdstids Længde og føres en Statistik herover.

De tilsluttede Landscentraler skal i Indforstaaelse med Bestyrelsen for I. F. C. opstille et Propaganda- og Aktionsprogram, som skal være rettet mod enhver Reaktion paa 8-Timersdagens Omraade og tage Sigte paa Indførelsen af den 48-Timers Arbejdsuge i alle Fag, indbefattet Landbruget og de kontinuerlige Bedrifter.

Kongressen paalægger endvidere Bestyrelsen at pleje Samraad med de tilsluttede Landsorganisationer og eventuelt med de internationale Fagsekretariater angaaende Gennemførelsen af ovenstaaende Program og Fremskaffelsen resp. Anvendelsen af de fornødne Midler gennem Landsorganisationerne, de tilsluttede Forbund, Fagsekretariaterne eller Den internationale faglige Central.«

Lønbevægelser og Konflikter.

Bageri- og Konditoriarbejdernes Forbunds Klage over, at Svende ikke faar deres ugentlige Fridøgn.

I Anledning af Forbundets Klage over, at 2 Svende, der var beskæftigede henholdsvis hos Bagermester L. Henriksen, Willemoesgade 58, og Vilh. Clausen, Vesterbrogde 71, ikke havde faaet deres ugentlige Fridøgn, afholdtes et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 23. Juni, hvor man enedes om følgende:

»Til fuld Afgørelse af det paaklagede Forhold erholder Bagersvend Jørgensen 1 Uges Ferie, i hvilken Tid der antages en arbejdsløs Svend, medens Bagermester Clausen betaler L. Larsen 1 Uges Løn.«

Bogbindere hos A/S C. J. Christensens Papirhandel, Esbjerg.

Foreningen af Arbejdsgivere indenfor Papirvareindustrien paastod, at Bogbinderforbundets Esbjerg-Afdeling havde iværsat uvarslet Blokade overfor A/S C. I. Christensens Papirhandel, Esbjerg. Sagen behandledes paa et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 27. Juni.

Fra Forbundet blev det oplyst, at her er Tale om Bogbinderarbejde og derfor ikke omfattes af Firmaets Overenskomst.

Mødet endte uden Resultat.

Hatte- og Buntmagerforbundets Overenskomst med Straa- og Filthattefabrikanterne.

Overenskomsten, der bestaar mellem Dansk Hatte- og Buntmagerforbund og Foreningen af danske Straa- og Filthattefabrikanter udløb den 1. Juli efter at være opsagt af Arbejdsgiverne.

Efter resultatløse Partsforhandlinger afholdtes et Fællesmøde under Hovedorgaisationernes Medvirken den 12. Juli, og da dette heller ikke bragte Enighed til Veje, varslede Arbejdsgiverforeningen Lockout for de paagældende Arbejdere til Ikrafttræden den 3. August.

Den 1. August forhandledes paany under Hovedorganisationernes Medvirken, og ved denne Forhandling opnaaedes under Forbehold af Sanktion Enighed om et Forslag til en 2-aarig Fornyelse af Overenskomsten, og Lockouten udsattes. Forslaget blev imidlertid forkastet af Arbejderne.

Efter dette anmodede Forbundet om en Udsættelse af Lockouten og Optagelse af nye Forhandlinger, hvilket Fabrikanterne indvilgede i paa Betingelse af, at Forhandlerne mødte med Mandat til at afslutte. Paa disse Vilkaar blev der da ført nye Partsforhandlinger den 12. August, der endte med Enighed om en ny 2-aarig Overenskomst.

Hovedaarsagen til den skete Forkastelse var, at Pristalsreguleringen, omend i en stærkt begrænset Form, var bibeholdt; Forholdet var forøvrigt saaledes, at denne var bortfaldet, idet der i 1925 opnaaedes en Ordning, der begrænsede Nedsættelsen i Henhold til Pristallet til 5 pCt.

Den nye Overenskomst gaar i Hovedsagen ud paa, at Hattemagernes Løn straks nedsættes med 8 pCt., Straahattesyerskernes med 5 pCt. og Modisternes med 3 pCt. Den 1. Juli 1928 nedsættes Hattemagernes Løn yderligere med 3 pCt. og Straahattesyerskernes og Modisternes Løn med 2 pCt., hvorefter der ingen yderligere Lønnedgang finder Sted i Perioden.

Overenskomsten er saaledes gældende til 1. Juli 1929 og omfatter ca. 600 Medlemmer i København og Aalborg.

Den faste Voldgiftsret.

Sag Nr. 1090.
Arbejdsmænd hos
A/S Dansk Soyakagefabrik.
(Losning af Kopra fra A/S »Selandia«)

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 20. Juli 1927 i Sag Nr. 1090: Dansk Arbejdsgiverforening for A/S Dansk Sojakagefabrik mod Dansk Arbejdsmandsforbund for dets Afdeling Olie-, Sæbe- og Farveindustriarbejdernes Fagforening.

Den 14. Maj d. A. modtog A/S Dansk Sojakagefabrik med M/S »Selandia« en Last Kopra, hvoraf ca. 500 Tons var afskibet løst i Lasten, medens ca. 200 Tons var afskibet paa sædvanlig Maade i Sække. Under Tilrettelægningen af Arbejdet med Losning af den løse Kopra opstod der Uoverensstemmelse mellem Selskabet og Fabriksarbejderne om, hvorledes dette Arbejde skulde aflønnes. Selskabet gjorde gældende, at Overenskomsten ingen Takst indeholder for Styrtning af løs Kopra, og at Arbejdet derfor i Overensstemmelse med Overenskomstens § 8, hvis Enighed om Akkord ikke kunde opnaas, skulde aflønnes med Timeløn + det til enhver Tid gældende Akkordafsavnstillæg.

Fra Arbejdernes Side blev det derimod hævdet, at Overenskomsten i Afsnittet om Akkordpriser vedrørende Arbejde i Ø. K.s Pakhus fastsætter Takst for det heromhandlede Arbejde. Det hedder nemlig under Punkt 2: »Naar der styrtes Kopra, afskallede Jordnødder og Babassukærner samt Sesamfrø fra Sække ved den automatiske Vægt i Ø. K.s Pakhus, og disse tages direkte fra Skib eller paa Vogn, betales der 50 Øre pr. Ton, der dog ikke inkluderer nedennævnte Flytning af Maskiner«, samt i sidste Stykke: »Til Udførelse af ovennævnte Akkorder stilles de nuværende 6 transportable Sækketransportører til fri Disposition for Arbejderne, idet Akkordpriserne er ens uanset Vægten pr. Sæt, og uanset hvilken Afstand Sækkene eller den løse Kopra skal trasporteres i Pakhuset . . .«.

Der var efter Arbejdernes Mening under Overenskomstforhandlingerne i 1925 Enighed om, at Akkordprisen under Punkt 2 skulde gælde Styrtning ikke blot af Kopra fra Sække, men ogsaa af løs Kopra. Dette fandt Udtryk ved, at sidste Stykke udtrykkelig omtaler løs Kopra.

Selskabet benægter Rigtigheden af Arbejdernes Fremstilling, men da Arbejderne truede med Arbejdsnedlæggelse, hvis Selskabet ikke vilde betale

Akkordtaksten for Kopra i Sække, indgik Arbejdsgiverne den 14. Maj under et Møde i Arbejdsgiverforeningen paa under Protest at betale i Overensstemmelse med de Krav, Arbejderrepræsentanterne stillede, men de forbeholdt sig at føre Spørgsmaalet frem for en faglig Voldgift. Senere har Arbejdsgiverne ogsaa krævet saadan Voldgift afholdt, men Arbejderne har nægtet at gaa med hertil.

Under nærværende Sag har Klagerne, Dansk Arbejdsgiverforening for A/S Dansk Sojakagefabrik, indklaget Dansk Arbejdsmandsforbund for dets Afdeling Olie-, Sæbe- og Farveindustriarbejdernes Fagforening for Brud paa de gældende Regler for Behandling af faglig Strid og nedlagt Paastand paa, at Oliemøllernes Fagforening kendes pligtig at optage den foreliggende Uoverensstemmelse til Afgørelse ved en faglig Voldgift, samt at der paalægges Fagforeningen som saadan en alvorlig Bod for det begaaede Brud paa de gældende Regler for Behandling af faglig Strid. Endvidere paastaas Sagens Omkostninger paalagt de Indklagede. Klagerne har henvist til, at den foreliggende Tvist drejer sig om et Spørgsmaal vedrørende Forstaaelsen af den mellem Parterne bestaaende Overenskomst, og at dette Spørgsmaal henhører under faglig Voldgift; Overenskomstens § 9 bestemmer, at som Regler for Behandling af faglig Strid gælder den af Hovedorganisationerne senest vedtagne Norm.

De Indklagede procederer til Frifindelse, idet de hævder, at der ikke er nogen Grund til at lade Spørgsmaalet gaa til faglig Voldgift. Overenskomsten er, særlig set i Forbindelse med den historiske Udvikling, klar nok, og Selskabets Forstaaelse af Overenskomsten med Hensyn til Losningen af løs Kopra er, hævder de Indklagede, saa uberettiget, at de Indklagede ikke behøver at finde sig i nogen Voldgift.

Retten skal ikke komme nærmere ind paa det Aflønningsspørgsmaal, der har givet Anledning til nærværende Sag. Dette Spørgsmaals Afgørelse beror paa Forstaaelsen af den mellem Parterne gældende Overenskomst og henhører derfor under faglig Voldgift. Det er en Selvfølge, at de Indklagede ikke, blot fordi de mener, at de har Ret, kan vægre sig ved en saadan Voldgift. Et saadant Standpunkt er i Virkeligheden ensbetydende med, at de mener at kunne tage sig selv til Rette.

Klagernes Paastand vil derfor være at tage til Følge, saaledes at den Bod, der vil være at idømme de Indklagede, og som vil være at tillægge Arbejdsgiverforeningen som Ordensbod, passende vil kunne sættes til 200 Kr.

Desuden betaler de Indklagede Sagens Omkostninger med 300 Kr.

Kendelse:

Den indklagede Fagforening bør være pligtig at optage den foreliggende Uoverensstemmelse for faglig Voldgift. Fagforeningen bør derhos til Dansk Arbejdsgiverforening betale en Bod, stor 200 Kr. Sagens Omkostninger, 300 Kr., betales af de Indklagede.

Sag Nr. 1096.
Murerarbejdsmænd hos Murermester Stillinge.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 13. Juli 1927 i Sag Nr. 1096: Dansk Arbejdsgiverforening for Københavns Murer- og Stenhuggerlaug mod Murarbejdsmændenes Fagforening.

Den 22. Maj d. A. aftalte Murermester Stillinge med Murarbejdsmand Chr. Christiansen, at han skulde have Opbæreakkorden ved Vaabenhuset til Grundtvigskirken. Den 24. Maj, da Arbejdet skulde begynde, meddelte Christiansen, at han havde været i Fagforeningen for at tilmelde Akkorden, men at det var blevet ham forbudt at paabegynde Arbejdet. Den 1. Juni Kl. 10 Fm. paabegyndte en anden Murarbejdsmand den omhandlede Opbæreakkord, men allerede Kl. 3 Em. samme Dag standsede Formanden for Murarbejdsmændenes Fagforening Arbejdet, og senere har det ikke været muligt at faa dette i Gang.

Klagerne, Dansk Arbejdsgiverforening for Københavns Murer- og Stenhuggerlaug, gør under nærværende Sag gældende, at der foreligger en uvarslet Blokade, som er i Strid med den gældende Overenskomst, idet denne kræver, at enhver Uoverensstemmelse skal gøres til Genstand for organisationsmæssig

Behandling og ikke maa give Anledning til Arbejdsstandsning. Endvidere er Blokaden i Strid med Septemberforligets Punkt 2, allerede derved, at den er uvarslet. Klagerne har derfor nedlagt Paastand paa, at Murarbejdsmændenes Fagforening idømmes en Bod fastsat efter Rettens Skøn og Sagens Omkostninger.

De Indklagede har paa deres Side anført, at Grunden til Arbejdsstandsningen er, at Murermester Stillinge havde lovet en bestemt Murarbejdsmand C. Lau den paagældende Akkord, og at Stillinge derfor har været uberettiget til at træffe Aftale med andre om Akkordens Udførelse. Lau har haft Opbærerakkorden ved Taarnets Opmuring, og det har hele Tiden været Meningen, at naar Taarnet var muret op, skulde Vaabenhuset og senere Kirken mures op. Allerede ved Taarnets Opmuring fik Lau, efter hvad de Indklagede hævder, Løfte fra Stillinge ogsaa om de senere Akkorder, hvilket iøvrigt stemmer med hævdvunden Praksis, og Gang paa Gang har det været paa Tale, at Arbejdet vilde strække sig over en halv Snes Aar, med de Afbrydelser, som kunde fremkomme ved, at Kirken bygges for indsamlede Midler, og at Indsamlingen muligvis ikke gik saa hurtigt, at Arbejdet uafbrudt kunde fortsættes. Dertil kommer, at Lau i Oktober 1926 har sendt Murermester Stillinge et anbefalet Brev, i hvilket Lau fastholdt Kravet om de senere Akkorder. Paa dette Brev har Stillinge ikke svaret, og Lau maatte derfor gaa ud fra, at Stillinge var enig med ham. De Indklagede vil vel ikke bestride, at Spørgsmaalet om Lau's Ret hører under faglig Voldgift, men efter hvad der var sket, maatte det være Mesterens Sag at kræve saadan Voldgift afholdt. De Indklagedes Paastand gaar ud paa, at Lau faar Akkorden ved Grundtvigskirken tilkendt, og at Mesteren idømmes en Bod til Erstatning, samt at Sagens Omkostninger paalægges Klagerne.

Klagerne bestrider, at Lau har faaet noget Løfte om den her omhandlede Akkord, saavel som at der skulde eksistere nogen Praksis, ifølge hvilken Lau havde Ret til Akkorden. Grunden til, at der ikke blev svaret paa Lau's Brev af Oktober 1926, var, at Stillinge allerede i Forvejen skriftlig havde meddelt Lau, at han ikke ansaa sig for bunden til, efter at Akkorden om Taarnets Opmuring var afgjort, at overlade ham de senre Akkorder. Lau kendte derfor godt Stillinges Standpunkt, og der var ikke Grund til yderligere Brevveksling, saa meget mere som Spørgsmaalet om en ny Akkord slet ikke laa for i Oktober 1926.

Retten skal ikke komme ind paa, hvor vidt Lau's Krav er berettiget eller ej. Dette er et Spørgsmaal, der hører under faglig Voldgift, og Retten har da heller ikke faaet forelagt tilstrækkelige Oplysninger til, at den kan tage Stilling til dette Spørgsmaal. Naar Spørgsmaalet imidlertid burde være løst efter Reglerne for Behandling af faglig Strid, har Blokaden, der tilmed var uvarslet, været uberettiget.

Efter alt foreliggende, herunder at Murermester Stillinge efter Rettens Mening har begaaet en Fejl ved ikke at besvare Lau's Brev af Oktober 1926, idet en saadan Besvarelse kunde have givet Anledning til, at Spørgsmaalet var blevet løst i Tide, findes den Bod, der vil være at paalægge de Indklagede passende at kunne fastsættes til 200 Kr. De Indklagede bør dernæst betale Sagens Omkostninger med 300 Kr.

Kendelse:

Den ovenomhandlede Blokade kendes ulovlig.

De Indklagede bør til Klagerne betale en Bod stor 200 Kr. De Indklagede bør dernæst betale Sagens Omkostninger med 300 Kr.

Afdelingsformænd og -kasserere!

Husk at indsende Afdelingsskemaet.

REDAKTØR: CARL F. MADSEN
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Allé 12, 2. S. Kbhvn. V. Tlf. 3541 og 10541.
Trykt hos F. E. Bording, Kbhvn.

AFDELINGS-SKEMA

angaaende

Arbejdsløsheden i August Maaned 1927.

Bemærk! Naar *ingen* Arbejdsløse eller *ingen* tabte Arbejdsdage skal angives, bedes man sætte et **tydeligt 0.** Hvor intet Tal kan angives, bedes man sætte **?** Se iøvrigt Bemærkninger paa Bagsiden.

1. Byens Navn?	
2. Organisationens Navn?	
3. Antal Medlemmer?	
4. Hvormange af Organisationens Medlemmer var arbejdsløse: I Midten af Maaneden? Ved Slutningen af Maaneden?	
5. Hvormange Arbejdsdage er der ialt gaaet tabt for Medlemmerne paa Grund af Arbejdsløshed i Maanedens Løb (Søn- og Helligdage eller lignende Fridage medregnes ikke, med mindre der i Almindelighed arbejdes 7 Dage om Ugen)?	

Formandens Navn: .....

— Adresse: .....

NB. Fagforeningerne bedes indsende dette Skema til det Forbund, hvoraf de staar som Afdeling, saaledes at Skemaet er Forbundet i Hænde **senest den 10. September 1927.**

Enkeltstaaende Foreninger, i hvis Fag der ikke findes noget Forbund eller som ikke er Medlemmer af et saadant Forbund, bedes sende Skemaet direkte til Det statistiske Departement, Slotsholmsgade 10, Kbhvn. K.

Angaaende Forsendelsen bemærk:
Det udfyldte Skema kan forsendes i aaben Konvolut som Tryksag, Portoen er da 7 Øre (indenfor Københavns Postomraade 5 Øre). Men der maa da iagttages følgende:
Spørgsmaalene 3—5 maa kun besvares med Tal (*0* for *ingen*). Byens og Organisationens Navn saavel som Formandens Navn og Adresse kan derimod skrives paa sædvanlig Maade. Skrives der Tekst udover dette, maa Forsendelsen frankeres som Brev.

Vend om!

Bemærkninger vedrørende Udfyldningen af Skemaet:

ad 3. Under »Antal Medlemmer« medtages alle, der staar som Medlemmer af Organisationen, altsaa ogsaa Syge og saadanne, som for Tiden aftjener deres Værnepligt.

ad 4. Under dette Punkt skal opgives, hvormange Medlemmer der er arbejdsløse paa en enkelt bestemt Dag henholdsvis ved Maanedens Midte og ved dens Slutning. Oplysningerne skal helst vedrøre den 15. i Maaneden samt den sidste Arbejdsdag i Maaneden, men kan dog ogsaa undtagelsesvis gives for 2 andre Dage, som ligger nær ved henholdsvis Maanedens Midte og Slutning, forsaavidt dette byder nogen væsentlig Lettelse ved Udfyldningen. Det Tal, der ønskes opgivet, er det samlede Antal Arbejdsløse, altsaa saavel de, der møder til Kontrol, som de, der undlader dette, fordi deres Understøttelse er opbrugt eller af anden Aarsag. — Under Arbejdsløse maa ikke medregnes de af Organisationens Medlemmer, der er i Strejke eller Lockout.

ad 5. Antallet af de i Maanedens Løb ved Arbejdsløshed tabte Arbejdsdage skal omfatte saavel understøttede som ikke-understøttede Dage. Arbejdsdage, der er gaaet tabt som Følge af, at Organisationens Medlemmer helt eller delvis i Maanedens Løb har været i Strejke eller Lockout, maa ikke medregnes.

F. BORDING KJØBENHAVN.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR
DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND I DANMARK

NUMER 10 ❋ KØBENHAVN DEN 10. SEPTEMBER 1927 ❋ 24 AARGANG

Den internationale Fagforenings Kongres i Paris.

III.

Lovændringer.

Det foreliggende Forslag til Ændring i Loven henvistes til Behandling i Kommission V. De vigtigste Ændringer vedrører I. F. C.s Organisation og Administration.

Bestyrelsen:

I Stedet for af en Formand, 3 Viceformænd og 3 Sekretærer vil Bestyrelsen i Fremtiden være sammensat af 1 Formand, 5 Viceformænd og 1 Generalsekretær.

Sekretærer:

Foruden Generalsekretæren kan der tillige ansættes Undersekretærer. Baade Generalsekretæren og Undersekretærerne vælges af Kongressen. Denne kan dog overlade sin Kompetence til Repræsentantskabet.

Repræsentantskabet:

Repræsentantskabet bestod hidtil af: a) Medlemmer af Bestyrelsen; b) en Repræsentant for hver af de i Lovene omtalte 11 Landsgrupper; c) 3 Repræsentanter for de internationale Fagsekretariater.

Kongressen i Paris besluttede, at Repræsentantskabet i Fremtiden skal være sammensat af: a) Medlemmer af Bestyrelsen; b) en Repræsentant for hver af de tilsluttede Landscentraler. Udnævnelsen af Repræsentanterne (og Suppleanterne) sker gennem vedkommende Landscentraler.

Rejseomkostninger:

Rejseomkostninger og Diæter for Repræsentantskabets Medlemmer (der hidtil blev udredet af I. F. C.s Kasse) skal i Fremtiden afholdes af vedkommende Landscentral. Der kan ydes finansielt daarligtstillede Landscentraler et Tilskud til Bestridelse af Delegationsomkostningerne, naar det drejer sig om særlig vigtige Møder. Dette Tilskud maa dog ikke overstige Halvdelen af de virkelige Udgifter.

Kongres:

Til den nugældende § 14 tilføjes følgende Passus: Landscentraler, der er over 12 Maaneder i Restance med Betalingen af det i Lovenes § 2 fastsatte Bidrag, har ikke Ret til at deltage i Kongressens, Repræsentantskabets og Bestyrelsens Møder, saafremt ikke Repræsentantskabet forinden giver sin Tilslutning hertil. Saadanne Landscentraler har dog under ingen Omstændigheder Stemmeret.

Lovene bestemmer, at de internationale Fagsekretariater har Ret til at deltage i Kongressen med raadgivende Stemme.

Konference af de internationale Fagsekretariater:

I Stedet for hvert tredje Aar skal Bestyrelsen hvert Aar i samme By og samtidig med Repræsentantskabsmødet afholde en Konference med Repræsentanter for de internationale Fagsekretariater. Bestyrelsens Beretning om I. F. C.s Virksomhed og Aktionsprogrammet for det kommende Aar skal være Genstand for Behandling i et Fællesmøde af Repræsentantskabet og de internationale Fagsekretariater.

Revisionskommission:

Denne Kommission, som hidtil blev valgt af Kongressen, skal ifølge de nye Love vælges af Repræsentantskabet. Medlemmerne af denne Kommission kan tillige være Medlemmer af Repræsentantskabet.

*

Overgangsbestemmelser.

Følgende af Tyskland, England, Frankrig, Østrig og Svejts stillede Forslag blev enstemmigt vedtaget af Kongressen:

Det i Henhold til de nye Love valgte Repræsentantskab træder hurtigst muligt sammen til Møde og nedsætter et Underudvalg til Forberedelse af følgende Foranstaltninger:

a) Reorganisation af Bureauet.
b) Forslag til Generalsekretær og eventuelle Undersekretærer.
c) Forholdsregler vedrørende Flytningen og Forslag om Anvendelsen af de nuværende Lokaler.
d) Beretning om alle Spørgsmaal vedrørende Organisationen og Muligheden for dens videre Udbredelse.

Herunder hører ogsaa Behandlingen af det af England stillede og i Princippet vedtagne Forslag, der har følgende Ordlyd:

»Kongressen giver Udtryk for sin oprigtige Beklagelse over, at der endnu stadig findes faglige Landscentraler, der ikke er tilsluttet Den internationale faglige Central. Med Henblik paa det bestaaende Afhængighedsforhold mellem Arbejderbevægelsen i de forskellige Lande nedsætter Kongressen et af fire Medlemmer sammensat Udvalg, der skal undersøge Aarsagerne til I. F. C.s ufuldstændige Organisation og stille Forslag, der kan føre til en Forøgelse af de tilsluttede Organisationers Antal, saaledes at I. F. C. virkelig kan blive en Organisation med verdensomspændende Maal og Indflydelse.«

e) Beretning over eventuelle videre Skridt, der kan anses for nødvendige til Fremme af I. F. C.s Arbejde.

Underudvalget skal efter en grundig Undersøgelse af disse Spørgsmaal snarest muligt forelægge sine Forslag for Repræsentantskabet, der tager endelig Afgørelse i Sagen. Repræsentantskabets Beslutninger gælder saa indtil næste Kongres.

Arbejdernes økonomiske Stilling.

Fra Kommission VII, som havde denne Sag til Behandling, fremkom følgende Indstilling:

»Arbejdernes økonomiske Stilling er i høj Grad afhængig af de faglige Organisationers Størrelse og Kampevne, men navnlig af Verdens-Økonomiens Tilstand og almindelige Udvikling.

Det kapitalistiske Produktionssystem og den økonomiske Nationalisme har hidtil paa fejlagtig og egoistisk Maade gennemført den økonomiske Genopbygning paa et rent nationalistisk Grundlag. Denne Stræben har i alle Lande — kun med gradvis Forskel — ført til skæbnesvangre økonomiske Tilstande. I næsten alle Lande er Produktionsmaskineriet blevet udvidet, uden at der er eller bliver draget Omsorg for Produkternes Afsætning gennem Udvidelse af Markederne. De forskellige Lande søgte at sikre Opretholdelsen af det udvidede Produktionsmaskineri gennem en paa Beskyttelsestold baseret Handelspolitik. Men denne af næsten alle Lande anvendte Handelspolitik førte til almindelige økonomiske og Handelskrige.

Denne farlige Udviklingsproces blev gjort endnu mere virkningsfuld gennem Rationaliseringen, som man nu overalt er i Færd med at gennemføre, endvidere gennem den praktiske Anvendelse af den videnskabelige Bedriftslære, gennem det hele tekniske Fremskridt og særligt ogsaa grundet paa den menneskelige Arbejdskrafts væsentlig forøgede Præstation.

Desuden repræsenterer den samlede nationale Gæld, det samlede Kapitalbeløb, for hvilket der skal svares Renter, overvældende høje Summer, som maa bæres af Samfundet.

De nationale og internationale Finansmænd, de profitbegærlige Spekulanter og Bankerne spiller herved en Rolle, der, ligesom Aageren ved Kredit og Vekselforretninger, for hver Dag virker mere trykkende og lammende paa Erhvervslivet.

Følgerne af denne økonomiske Verdenssituation ytrer sig i Afsætningsvanskeligheder paa egne og fremmede Markeder, i høje Varepriser, i Udviklingen af nationale og internationale Karteller, kortsagt i det kapitalistiske Produktionssystems Bestræbelser for efter eget Forgodtbefindende at bestemme Varepriserne Udformning og Produktionskvotientens Fordeling.

Saaledes opstod den for hele Verdens-Økonomien og Arbejderklassen skæbnesvangre Kontrast mellem de store Forbrugermassers Købeevne og de kunstigt opskruede Priser paa de til Livets Underhold fornødne Varer. Tilsyneladende

Overproduktion, i Virkeligheden nedsat Forbrug, endvidere utilstrækkelig Omsætning paa alle Markeder, høje og stedse højere Toldskranker for de nationale Produktionsomraader, Indskrænkning af Produktionen og økonomiske Kriser, det er de karakteristiske Træk i den nuværende verdensøkonomiske Situation.

Arbejdernes økonomiske Stilling under disse Forhold er, saa forskellig den end er i de enkelte Lande, i det store hele dog en Nødstilstand af usædvanlig Størrelse og derfor en økonomisk og politisk Fare.

Arbejdernes økonomiske Stilling — navnlig i Landene i Europa — belyses grelt gennem de 10 Millioner arbejdsløse Mennesker, som gerne vil arbejde, men ikke maa arbejde, og som fuldstændig er stænget ude fra Vareproduktionen og for den største Del ogsaa fra Vareforbruget.

Den fjerde internationale Fagforeningskongres i Paris anser Tilbageføringen af disse 10 Millioner Arbejdsløse til regelmæssigt Arbejde som en af den almindelige Folkeøkonomipolitiks vigtigste Opgaver, der foreligger i Øjeblikket. En hurtig og varig Løsning af denne Opgave kan dog kun tilvejebringes, naar Fagorganisationerne yder deres kraftige Medvirken paa alle de nationale og internationale økonomiske Problemers Omraader.

Der rejser sig, kort sagt, for den nærmeste Fremtid følgende konkrete økonomiske Spørgsmaal, som de faglige Landscentraler særlig bør hellige deres Opmærksomhed og Medvirken:

1. *Fremme af det almindelige økonomiske Opsving.* De faglige Landscentraler bør virke for Fremme af det almindelige økonomiske Opsving gennem Bekæmpelse af den paa Beskyttelsestold baserende Handelspolitik og alle andre Forholdsregler, der fører til økonomisk og handelspolitisk Fjendskab; Understøttelse af Folkeforbundets Arbejde og Gennemførelse af de Beslutninger, der vedtoges af den økonomiske Verdenskonference i Genf, forsaavidt de tilstræber det samme økonomiske og handelspolitiske Maal.

2. *Rationalisering.* Rationaliseringen fortjener kun Støtte under den Betingelse, at Repræsentanter for Arbejderne i vedkommende Virksomhed eller for den kompetente Fagorganisation i hvert enkelt Tilfælde medvirker ved dens Gennemførelse, og at Rationaliseringen umiddelbart, Trin for Trin, ledsages af en Forhøjelse af de store Forbrugermassers reelle Løn og dermed af en Udvidelse af Markedet. Rationaliseringen som en udelukkende teknisk Foranstaltning eller som en ren Organisationsreform af Arbejdsprocessen uden en folkeøkonomisk Virkning i Form af en Forhøjelse af Reallønnen og Udvidelse af Markedet begunstiger Arbejdsløsheden og bliver, i Stedet for en Kilde til økonomisk Velstand, et socialt Onde.

3. *Nationale og internationale Karteller.* De nationale og internationale Karteller, deres Mangesidighed og mangeartede Virksomhed bør i større Udstrækning end hidtil iagttages og kontrolleres af Fagorganisationerne. Særlig deres Bestræbelser for uden Hensyn til Forbrugernes store Masse at holde Varepriserne oppe eller skrue dem yderligere i Vejret, maa bekæmpes med alle til Raadighed staaende Midler. Denne Kamps Formaal bør i alle Lande være Dannelse af Kartel-Kontrolnævn, offentlige Kartelregistre og Karteldomstole, hvorved Repræsentanter for Fagforeningerne overalt skal medvirke paa paritetisk Grundlag. Formaalet for denne Kamp skal endvidere være Fagforeningsrepræsentanternes Deltagelse i de store monopoliserede Selskabers Ledelse og Tilsynsinstanser.

4. *Hjemmemarkedet og dets folkeøkonomiske Betydning.* Det indre Marked i hvert Land er Erhvervslivets Hovedproblem. Stigning af Eksporten og Frihed til Ind- og Udvandring er ganske vist vigtige Forudsætninger for Verdensøkonomiens Udvikling og Arbejderklassens økonomiske Velfærd, hvis Løsning det faglige Arbejde navnlig maa have for Øje, men alene gennem disse Forholdsregler kan de økonomiske Vanskeligheder ikke bringes ud af Verden. De er kun Hjælpemidler til deres Løsning. Selve Løsningen kan i første Linie kun søges og findes paa de indre Markeder. Gennem Forøgelse af de brede Befolknings- og Forbrugermassers Købeevne, enten i Form af

Prisnedsættelser eller Lønforhøjelser, men helst ad begge Veje, maa Forudsætningerne for Forbruget af de i den rationaliserede Arbejds- og Produktionsproces fremstillede Varemasser tilvejebringes gennem Fagorganisationernes Arbejde og Kampe.

Kongressen henstiller til Bestyrelsen for I. F. C. at forelægge disse Spørgsmaal for de tilsluttede Landsorganisationer og derefter at beskæftige sig med dem i et senere Repræsentanskabsmøde, i det Øjemed at opstille et endeligt Aktionsprogram og tage Bestemmelse om de Arbejdsmetoder, som maa anses for egnede til Opnaaelsen af det fastsatte Maal.«

Ordning af Forholdet mellem Den internationale faglige Central og de internationale Fagsekretariater, vedtaget paa Konferencen mellem Bestyrelsen for I. F. C. og Repræsentanter for de internationale Fagsekretariater, afholdt i Paris den 29. og 30. Juli og godkendt af Kongressen.

De internationale Fagsekretariater bestaar af de nationale Industri- eller Fagforbund.

Beslægtede Industrigrene og Fag kan slutte sig sammen til et internationalt Fagsekretariat.

Forholdet mellem Den internationale faglige Central og de internationale Fagsekretariater i Almindelighed. De internationale Fagsekretariater, som er autonome i deres Organisation og Virksomhed, arbejder Haand i Haand med Den internationale faglige Central for at omsætte de internationale Kongressers og Repræsentantskabets Beslutninger i Praksis.

De internationale Fagsekretariater vil kun iværksætte Aktioner, som kan øve Indflydelse enten paa Den internationale faglige Central eller paa de denne tilsluttede Landsorganisationer, i Forstaaelse med Den internationale faglige Central henholdsvis med vedkommende Landsorganisation.

De internationale Fagsekretariater forpligter sig til ikke at fatte bindende Beslutninger i Spørgsmaal, som gaar udenfor Rammen af de specielle Faginteresser, eller om særlige Spørgsmaal, som ogsaa berører de andre Fagorganisationers Interesser, uden forinden at have raadført sig med Repræsentantskabet eller i det mindste med Bestyrelsen for I. F. C.

Optagelse i de internationale Fagsekretariater. Kun saadanne Organisationer kan tilhøre et internationalt Fagsekretariat, som:

a) staar tilsluttet en faglig Landsorganisation, der tilhører Den internationale faglige Central;
b) ikke paa nogen Maade er tilsluttet en anden Internationale;
c) tilhører en Landsorganisation, som ikke er tilsluttet I. F. C., dog under Forudsætning af, at denne ikke fører nogen Kamp mod Den internatioale faglige Central;
d) ikke tilhører en Landsorganisation, som er tilsluttet en Den internationale faglige Central fjendtligsindet Fagforeningsinternationale.

Skulde internationale Fagsekretariater staa overfor Nødvendigheden af at fravige disse Regler, anmodes de om forinden ved en Fælleskonference at sætte sig i Forbindelse med Bestyrelsen for I. F. C.

Naar der paa denne Konference ikke opnaas Enighed om en Ordning, forelægges dette Anliggende for Fagsekretariaternes aarlige Konference, hvorefter det næste Repræsentantskabsmøde i I. F. C. tager Stilling til Sagen.

Konferencer. Hvert Aar finder der efter Indbydelse og under Ledelse af Bestyrelsen for I. F. C. en Konference Sted af de internationale Fagsekretariater. Konferencen skal med Hensyn til Tid og Sted falde sammen med det aarlige Repræsentantskabsmøde i I. F. C. Ethvert Fagsekretariat har Ret til at sende 2 Repræsentanter.

Forsaavidt Repræsentantskabsmødet skal behandle Bestyrelsens Beretning om Virksomheden (Lovenes § 25 a) og Aktionsprogrammet for det kommende Aar (§ 25 b), deltager Repræsentanterne for de internationale Fagsekretariater i Repræsentantskabsmødet med fuld Talefrihed. De internationale Fagsekretariaters Konference vil i sine Møder væsentlig have at behandle følgende Spørgsmaal:

a) Paa hvilken Maade kan Forbindelsen med Den internationale faglige Central befæstes, og hvilke For-

andringer med Hensyn til den organisatoriske Forbindelse bør der foretages i Sammenhæng med den industrielle Udvikling i de forskellige Lande eller af andre Grunde?

b) Gennemførelse af Den internationale faglige Centrals Kongresbeslutninger.

c) Paa hvilken Maade kan de internationale Fagsekretariaters Presse forbedres og udbygges under Den internationale faglige Centrals Bistand og Medvirkning?

Vanskeligheder, som opstaar i Perioden mellem to Konferencer, ordnes af Bestyrelsen for Den internationale faglige Central.

Desuden kan Bestyrelsen for Den internationale faglige Central indkalde til videre Konferencer, saafremt dette findes nødvendigt.

Stemmeberettiget paa disse Konferencer er Medlemmerne af Bestyrelsen for Den internationale faglige Central samt Fagsekretariaterne med een Stemme for hvert Sekretariat.

Internationale Fagforeningskongresser og internationale Fagsekretariater. De internationale Fagsekretærer deltager som Gæster i de internationale Fagforeningskongresser. De har fuld Talefrihed paa Kongresserne, men ingen Stemmeret.

De har endvidere Ret til at være nærværende i de internationale Fagforeningskongressers Kommissionsmøder, saafremt det ikke er besluttet, at disse Møder har en fortrolig Karakter.

Internationale Hjælpeaktioner.

a) Drejer det sig om en Aktion, hvortil der kræves Understøttelse fra alle organiserede Arbejdere i det paagældende Land, er kun vedkommende Landsorganisation berettiget til at udsende en Opfordring hertil.

b) Drejer det sig om en større Bevægelse i et Fag eller en Industri, kan vedkommende Fag- eller Industriforbud henvende sig til sit internationale Fagsekretariat med Anmodning om Hjælp, og dette er da berettiget til at sende Anmodningen videre til alle tilsluttede Fag- eller Industriforbund.

Det er ikke tilladt de internationale Fagsekretariater ved af dem iværksatte Indsamlinger til Fordel for tilsluttede Organisationer, som befinder sig i Kamp, at gaa ud over deres Fagfællers Kreds. Der skal gives Den internationale faglige Central Meddelelse om Iværksættelse af saadanne Indsamlinger.

c) Den internationale faglige Central maa kun indlede internationale Hjælpeaktioner, naar samtidig flere Fag- eller Industriforbund i et Land er inddraget saaledes i økonomiske Kampe, at de til disses Gennemførelse fornødne Midler hverken kan tilvejebringes i selve Landet eller af de internationale faglige Sammenslutninger, som de konfliktberørte Forbund tilhører. I Undtagelsestilfælde kan Den internationale faglige Central ligeledes indlede en Hjælpeaktion, naar i et Land et saa stort Antal Arbejdere i et Fag eller Industri er i Kamp, at dets eget Lands eller det internationale Fagsekretariats Midler ikke er tilstrækkelige.

d) Indledningen af en international Hjælpeaktion kan endvidere kun finde Sted, naar følgende Betingelser er opfyldte:

1. De understøttede Organisationer maa være Medlemmer af en til Den internationale faglige Central hørende Landsorganisation, for saa vidt ikke særlige politiske Forhold i vedkommende Land umuliggør dette.

2. Den Landsorganisation, som de Organisationer, der ønsker Understøttelse, tilhører, skal indsende en motiveret Anmodning til Den internationale faglige Central. Motiveringen skal indeholde: En summarisk Beretning om Aarsagerne til og det hidtidige Forløb af vedkommende Konflikt, endvidere en Oversigt over den hjælpsøgende Organisations og vedkommende Landsorganisations Styrke og finansielle Ydeevne.

3. Endvidere fortsættes Understøttelsesaktionen kun overfor saadanne Organisationer, som ved regelmæssige Indberetninger holder Den internationale faglige Central underrettet om Kampens Forløb og forpligter sig til at offentliggøre et Regnskab over Omkostningerne ved Kampen.

e) Afgørelsen af, om en saadan Aktion efter Opfyldelsen af de i Afsnit d)

anførte Betingelser skal iværksættes, tilkommer Bestyrelsen for Den internationale faglige Central. Den forslagsstillende Landsorganisation skal have Lejlighed til mundtlig at begrunde sit Forslag i vedkommende Bestyrelsesmøde. Den af Bestyrelsen til Landsorganisationerne rettede Anmodning skal indeholde: En kort Motivering, en Udtalelse fra Den internationale faglige Central og saa vidt muligt bestemte Forslag om den mest hensigtsmæssige Maade for Understøttelsen.

f) Den internationale faglige Central har endvidere at sørge for, at de Landsorganisationer, der deltager i Hjælpeaktionen, ved mere langvarige Kampe fra Tid til anden underrettes om Situationen, samt at der i alle Tilfælde efter Kampens Afslutning aflægges Beretning og Regnskab til vedkommende Landsorganisationer.

g) Naar Den internationale faglige Central iværksætter en Hjælpeaktion, skal alle Pengemidler *udelukkende* indsendes til Landsorganisationerne, der sender Beløbene videre til Den internationale faglige Central.

Beslutninger, vedtaget af Den internationale faglige Kvindekonference den 29. og 30. Juli 1927 i Paris og godkendt af Kongressen.

Resolution angaaende Beskyttelsen for kvindelige Arbejdere.

Den i Paris den 29. og 30. Juli 1927 stedfindende internationale faglige Kvindekonference af Repræsentanter for de under Den internationale faglige Central hørende Organisationer giver Udtryk for sin faste Vilje til af al Magt at virke for følgende Fordringer til Beskyttelse af alle lønarbejdende Kvinder.

1. *Beskyttelse for kvindelige Lønarbejdere:* Disse Fordringer omfatter alle Foranstaltninger, der tjener til Beskyttelse af Arbejdet: Ottetimersdag, Fabriksinspektion, Sygeforsikring, faglig Foreningsfrihed, Mindstelønninger.

2. *Foranstaltninger til Beskyttelse af Arbejdersken som Kvinde:* Disse Fordringer tager Sigte paa Ratificeringen af Washington-Konventionen om Hviletiden før og efter Barnefødsel og Natarbejde af Kvinder som Mindstefordringer, Udvidelse og Gennemførelse af de paa Arbejdskonferencerne i Genf og Washington vedtagne Forslag angaaende Beskyttelse af de kvindelige Lønarbejdere i sundhedsfarlige Industrier og i Landbruget.

Repræsentanterne for de fagligt organiserede Arbejdersker erklærer sig solidariske med Arbejderne i hele Verden og vil fremdeles kæmpe Side om Side med disse for en bedre og lysere Fremtid.

Kvinders Erhvervsarbejde.

Den i Paris den 29. og 30. Juli 1927 stedfindende internationale faglige Kvindekonference konstaterer i Tilknytning til Partifælle Hannas Referat over Kvindearbejdets folkeøkonomiske Betydning: Den økonomiske og samfundsmæssige Udvikling betinger i alle Lande en bestandig Udvidelse af det kvindelige Erhversarbejde. Alle Bestræbelser, der tager Sigte paa at stænge Kvinderne ude fra Erhvervsarbejdet, er derfor i Modstrid med den foregaaende Udvikling.

Den for Tiden endnu ret udbredte Stemning mod Kvindearbejdet har sit Udspring i den Kendsgerning, at Kvindernes daarligere Lønninger er en Fare for hele Arbejderklassens Lønstandard. Denne Stemning kan kun fjernes gennem Virkeliggørelsen af alle faglige Fordringer, i Særdeleshed af Fordringen: »Lige Løn for lige Arbejde«.

Dette Maal kan kun naas, naar de lønarbejdende Kvinder saa fuldtallig som muligt tilføres deres faglige Organisationer. Den internationale Konference for Arbejderkvinder appellerer til de arbejdende Kvinder i alle Lande om at tilslutte sig deres Fagorganisationer og fuldt og helt at stille deres Kræfter i den faglige Virksomheds Tjeneste. Den er herved overbevist om, at de mandlige Fagforeningsmedlemmer efter bedste Evne vil understøtte Kvindernes Medarbejde, der er den nødvendige Forudsætning for Opfyldelsen af Fagorganisationernes Maal.

Hjemmearbejdet.

Den internationale faglige Kvindekonference er sig bevidst, at den største Del af de ved Hjemmearbejde beskæftigede Personer er Kvinder. Derfor kræver Konferencen, at der i alle Lande virkes hen til, at Hjemmearbejdernes

Arbejds- og Lønbetingelser *i det mindste* ligestilles med dem, der gælder for de i Værksteder og Fabrikker beskæftigede Arbejdere. Endvidere fordrer Konferencen, at i alle Lande de sociale Love ogsaa finder fuldstændig Anvendelse overfor de ved Hjemmearbejdet beskæftigede Personer. Dette Maal kan kun naas, naar man i alle Lande sætter al Kraft ind paa den faglige Organisering af Hjemmearbejderne.

Konferencen fordrer, at den internationale Arbejdskonference i 1928 vedtager en Konvention angaaende Udarbejdelse af Regler for Fastsættelse af Mindstelønninger.

Afrustningsspørgsmaalet og Kampen mod Krig og Militarisme.

Denne Sag henvistes til Behandling i Kommission VIII, og efter Indstilling fra denne vedtoges følgende Udtalelse:

Kongressen erklærer, at Arbejderbevægelsen er den afgørende Faktor i Kampen for Freden, det vigtigste Element i Bestræbelserne for en Tilnærmelse mellem Folkene. Kun den repræsenterer den Magt, der er kaldet til for bestandigt at gøre en Ende paa de herskende Klassers Krigsplaner.

Kongressen opfordrer derfor alle Krigsmodstandere og Tilhængere af en fredelig Samvirken mellem Folkene til at understøtte og styrke Arbejderorganisationernes Aktioner til Bekæmpelse af Krigsfaren.

Kongressen erklærer, at de Principer, som Kongressen i Wien opstillede for Kampen mod Krigen, deriblandt ogsaa Proklamering af Generalstrejke, endnu stadig staar ved Magt. For i Tilfælde af Krigsfare umiddelbart at kunne omsætte dem i Handling, paahviler der de nationale og internationale Arbejderorganisationer den Pligt, saa indgaaende som muligt at studere og agitere for disse Principer.

Kongressen erindrer om, at det er I. F. C.s Opgave bestandigt at udvide sin Fredspropaganda med alle Midler, der staar til dens Raadighed (Opraab, Brochurer, Plakater og lign.). Kongressen opfordrer ganske særlig Mødrene og dem, som leder Ungdommens Opdragelse, til at opfostre den opvoksende Generation i Folkefredens Aand, samt hos den udvikle Følelsen af Menneskelighed og fælles Broderskab, saaledes at Folkeforsoningen i en nær Fremtid kan blive til Virkelighed.

Kongressen understøtter Principet om obligatoriske Voldgiftsdomstole og fremhæver Nødvendigheden af obligatorisk Voldgift gennem Folkeforbundet i alle Konflikter, som kan opstaa mellem Nationerne. Den opfordrer ganske særlig til at drage Omsorg for, at Konflikterne i den fjerne Orient løses i Retfærdighedens og Fredens Aand.

Kongressen erindrer om, at de Fredstraktater, som har afvæbnet enkelte Stater, forpligter de Regeringer, som har medunderskrevet disse Traktater, til at slaa ind paa Afrustningens Vej. Det er i denne Aand og for at paabegynde det almindelige Afrustningsværk, at Kongressen opfordrer Landsorganisationerne til at foretage de nødvendige Skridt for at deres Landes Repræsentanter i Folkeforbundet fremtvinger Forholdsregler, der gør en Ende paa den private Fabrikation af Vaaben og Krigsmateriale og stiller Handelen med Vaaben og Ammunition under international Kontrol.

Valg af Bestyrelse.

Kongressen vedtog, som ovenfor nævnt, visse Ændringer i Bestyrelsens Sammensætning, idet denne blev udvidet fra 4 til 6 Medlemmer. Den hidtilværende Bestyrelse bestod af Purcell, England, L. Jouhaux, Frankrig, C. Mertens, Belgien, og Th. Leipart, Tyskland.

Den Stilling, Purcell havde indtaget overfor den øvrige Ledelse, og hans Virksomhed iøvrigt medførte, at de fleste Landes Repræsentanter ikke onskede ham genvalgt, men foreslog i Stedet at vælge Hicks, England.

Ved den paafølgende Afstemning valgtes Hicks med 68 Stemmer.

Purcell fik 1 Stemme.

Genvalgt blev Jouhaux, Mertens og Leipart.

Nyvalgt blev Tayerle, Czekoslovakiet, og Carl F. Madsen, Danmark. Alle med 69 Stemmer.

*

Kongressen havde hermed endt sit Arbejde, og Jouhaux sluttede denne med en kraftig Tale, og man afsang til Slut Internationale.

Den ekstraordinære Arbejdsløshed og Arbejdsløshedskasserne.

Under 30. August har Indenrigsministeriet udstedt følgende

Bekendtgørelse
om hvilke Fag og Brancher af Fag, der er berettigede til ekstraordinær Arbejdsløshedsunderstøttelse i Henhold til § 31 i Lov af 4. Marts 1924 om Arbejdsanvisning og Arbejdsløshedsforsikring m. m.

Paa Grundlag af Indstilling fra Arbejdsnævnets Afdeling for ekstraordinær Arbejdsløshed fastsættes i Henhold til § 28 og § 31, Stk. 6, 2. Punktum, i Lov af 4. Marts 1924 om Arbejdsanvisning og Arbejdsløshedsforsikring m. m. herved følgende:

Fra og med den 1. September 1927 at regne vil ekstraordinær Arbejdsløshedsunderstøttelse i Henhold til § 31 i Lov af 4. Marts 1924 kunne ydes til arbejdsløse henhørende til følgende Fag:

Arbejdsmænd, Bageri- og Konditoriarbejdere, Billedskærere og Dekorationsbilledhuggere, Blikkenslagere, Bogbinderiarbejdere, Bogtrykkere, Bødkere, Børsteindustriarbejdere, De kvindelige Arbejdere, Den keramiske Industri, Drejere, Elektrikere, Forgyldere, Gartneriarbejdere, Glarmestersvende, Glasarbejdere, Guld-, Sølv- og Elektropletarbejdere, Gørtlere, Handels- og Kontormedhjælpere, Hatte- og Buntmagere, Karetmagere, Kedel- og Maskinpassere, Kurvemagere, Landarbejdere, Læder- og Skindarbejdere, Mejerifaget, Metalarbejdere, Metaltrykkere, Murarbejdsmænd, Murerfaget, Mølleriarbejdere, Rebslageriarbejdere, Riggere og Sejlmagere, Sadelmagere og Tapetserere, Skibstømrere, Skotøjsarbejdere, Skraatobaksarbejdere, Skræddere, Slagter- og Kødindustriarbejdere, Snedkere, Stenhuggere, Sukkervare-, Chokolade- og Biskuitarbejdere, Søfyrbødere, Søkokke, Sømænd, Tekstilarbejdere, Tobaksarbejdere, Træindustriarbejdere og Tømrere.

Som henhørende til foranstaaende Fag anses:

a) saadanne Personer, der er Medlemmer af en statsanerkendt Arbejdsløshedskasse omfattende et af ovenstaaende Fag, og

b) saadanne andre Personer, — hvad enten de er arbejdsløshedsforsikrede i Arbejdsløshedskassen for Gentofte, Lyngby og Gladsakse Sogne eller slet ikke er arbejdsløshedsforsikrede, — der igennem den deres Arbejdsløshedskort paaførte Angivelse af deres Erhverv dokumenterer, at de normalt søger Beskæftigelse i et af ovenstaaende Fag indenfor paagældende Arbejdsløshedskasses Omraade.

*

Efter Indstilling fra Arbejdsnævnets Afdeling for ekstraordinær Arbejdsløshed meddeler Indenrigsministeriet i Henhold til ovennævnte Lovs § 31, Stk. 6, 2. Punktum, Tilladelse til, at Varigheden for fortsat Hjælp efter den vedtægtsmæssige Understøttelses Ophør indenfor 12 paa hinanden følgende Maaneder ved Udbetaling af saadan Hjælp i September Maaned 1927 fastsættes til $1^1/_2$ Gange det Antal Dage, som gælder for de paagældende efter Arbejdsløshedskassens Vedtægt for Arbejdsløshedskasserne i følgende Fag:

Arbejdsmænd, Bageri- og Konditoriarbejdere, Billedskærere og Dekorationsbilledhuggere, Blikkenslagere, Elektrikere, Glarmestersvende, Guld-, Sølv- og Elektropletarbejdere, Gørtlere og Metalarbejdere, Handels- og Kontormedhjælpere, Hatte- og Buntmagere, Læder- og Skindarbejdere, Metalarbejdere (Smede, Maskinarbejdere, Formere etc.), Metaltrykkere, Murarbejdsmænd, Mølleriarbejdere, Sadelmagere og Tapetserere, Skotøjsarbejdere, Snedkere, Tekstilarbejdere, Tobaksarbejdere og Træindustriarbejdere.

REDAKTØR: CARL F. MADSEN
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Allé 12, 2. S. Kbhvn. V. Tlf. 3541 og 10541.
Trykt hos F. E. Bording, Kbhvn.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR
DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND I DANMARK

NUMER 11 ❋ KØBENHAVN DEN 17. SEPTEMBER 1927 ❋ 24 AARGANG

Overenskomstforholdene i Norge.

I Norge er der i store Træk i de sidste Par Aar paa det nærmeste sket det samme som her i Danmark med Hensyn til Forandring af Valutaens Værdi og heraf følgende Dalen af Varepriserne og Arbejdslønninger, om end selve de forskellige Forandringer af Pristal og Lønninger ikke har været helt de samme.

Paa Grund af Pristallets Stigning i Foraaret 1925 fik de den Gang udløbende Overenskomster i Norge et mindre Tillæg i Henhold hertil. Men om Efteraaret var Pristallet igen paa samme Højde som i 1924, og de Overenskomster, nemlig Transportfagenes, der udløb om Efteraaret 1925, fik intet Tillæg, men derimod en Reguleringsbestemmelse efter Pristallet.

Denne Overenskomst blev vedtaget med stor Majoritet af Transportarbejderne, hvorfor Landsorganisationens Sekretariat saa bort fra dens farlige Konsekvenser og godkendte den.

De afsluttede Overenskomster var etaarige og blev næsten alle i 1926 opsagte af Arbejdsgiverne, efterhaanden som de udløb. Arbejdsgiverne krævede Reduktioner paa 25 til 40 pCt. og Reguleringsbestemmelser efter Pristallet. Den første Overenskomst, der afsluttedes, var Høvleriarbejderforbundets, der gik ind paa en Reduktion af 10 pCt.; dette Forbund havde intet Tillæg faaet i 1925.

I April var der Forhandling for en Række Fag og Industrier, og da et Forslag fra et Mæglingsnævn forkastedes af Arbejderne, iværksattes en større Lockout. Efter en Maaneds Arbejdsstandsning fremkom et nyt Forslag, der vedtoges. Reduktionerne var i det væsentlige de samme som i det første Forslag, men en Bestemmelse i dette om Pristalsregulering i August var bortfaldet. Ved dette Forslag skete følgende Reduktioner: Jernindustrien 17 pCt., Bjergværkerne 14 pCt., Tekstilindustrien 17 pCt., Skotøjsindustrien 17 pCt. og Bygningsindustrien 12 à 13 pCt. Overenskomsterne var etaarige for de 4 førstnævnte og toaarig for den sidste, men med Pristalsregulering, hvis Pristallet faldt mere end 10 Points. Senere paa Aaret fik den elektro-kemiske Industri en Reduktion paa 15 pCt. og Papirindustrien, efter en Arbejdsstandsning og en frivillig Voldgift, Reduktioner paa 15—17 pCt. Den sidste Forhandling i 1926 af større Betydning angik Transportfagene, der, som det vil erindres, havde Pristalsreguleringsbestemmelse fra 1925. Denne Overenskomst blev i alt væsentlig forlænget til 1. November 1927, og ny Regulering skulde ske i Juni samme Aar.

Stort set skete der i 1926 Lønreduktioner, der andrager fra 10 til 18 pCt. med et Fald i Pristallet paa 12 Points.

Der var dog ogsaa en Del Fag, der foruden som nævnt Byggefagene havde sluttet med Reguleringsbestemmelse, nemlig Møbelindustrien, Skrædderne og de grafiske Fag.

Pristallet i Januar 1927 viste et Fald fra Marts 1926 paa 15 Points fra 225—210, hvilket betingede en Reduktion paa 6,7 pCt., der blev gennemført. De 4 øvrige store Industrier erklærede sig villig til at tage den samme Reduktion, $6^2/_3$ pCt., men herom vilde Arbejdsgiverne end ikke forhandle, og efter en resultatløs Mægling etableredes Lockout den 13. Februar 1927 omfattende ca. 12.000 Mand.

Ved de første Forhandlinger var Arbejdernes Standpunkt, foruden det allerede nævnte om Lønningerne, et Krav om Optagelse af Forhandling mellem Parterne om Indførelse af Bedriftsraad

saaledes, at hvis Enighed ikke opnaaedes, skulde Hovedorganisationerne træffe Afgørelse om, paa hvilken Maade Tvisten skulde løses. Endvidere krævedes Ferien udvidet fra 8 til 12 Dage i Jernindustrien og i Gruberne.

Arbejdsgivernes Krav var kort fortalt Reduktioner paa fra 25 til 50 pCt. og Ferien i Skotøjsindustrien nedsat fra 12 til 8 Dage.

En Maaned efter Lockoutens Iværksættelse, den 14. Marts, forsøgtes ny Mægling, og da Rigsmæglingsmanden intet Grundlag kunde finde for et Forligsforslag, henstillede han til Parterne at lade Striden afgøre ved en frivillig Voldgift paa 5 Medlemmer, hvoraf Kongen skulde vælge de 3 og Parterne hver 1. Dette blev tiltraadt af Arbejdsgiverne, men forkastet af Arbejderne.

Der blev en Ugestid senere ved et nyt Mæglingsnævn atter gjort et resultatløst Forsøg paa at faa Striden sluttet.

Det vil føre for vidt i denne korte Oversigt at gaa i Detailler om Kampens videre Forløb, der jo, som Tiden gik, kom til at omfatte flere og flere Fag, efterhaanden som disses Overenskomster udløb, herunder ogsaa den store og meget vigtige Papirindustri, hvor Arbejdsgiverne havde opsagt 12.500 Mand. Den 12. April varslede Norsk Arbejdsgiverforening ny Lockout for ca. 12.000, hvorefter Arbejdsstandsningen ved Slutningen af April Maaned vilde omfatte ca. 40.000 Mand.

Som bekendt havde Stortinget i Foraaret 1927 et Forslag om tvungen Voldgift i Arbejdsstridigheder til Behandling, og efter den sidste Lockouts Varsling henvendte Arbejdsgiverne sig til Stortingets Præsidium for at faa Behandlingen af dette Lovforslag fremskyndet, og, som man ved, resulterede dette i, at Loven om tvungen Voldgift under Arbejdernes kraftige Protest blev vedtaget i Slutningen af April med en Varighed af 2¼ Aar. Man har herved, selv om Loven er midlertidig, opnaaet, at den kan bringes i Anvendelse igen i 1929.

Landsorganisationen vedtog som Protest imod Loven at nægte at vælge Medlem til Voldgiften, men et saadant blev saa udnævnt af Regeringen. Ligeledes nægtede Landsorganisationen og de tilsluttede Forbund at deltage i Proceduren for Voldgiftsretten.

De varslede Udvidelser af Lockouten blev ikke iværksat, og hele Lockouten afblæstes den 7. Maj, og efter nogle Forhandlinger om Arbejdets Genoptagelse, blev der den 9. Maj opnaaet Enighed herom.

Voldgiftsretten traadte sammen den 11. Maj og enedes om først at behandle Sagerne for de 4 Industriers Vedkommende, der var Oprindelsen til Kampen, nemlig Jernindustrien, Bjergværkerne, Skotøjsindustrien og Tekstilindustrien.

Dommene blev afsagt den 21. Maj og blev et frygteligt Slag for Arbejderne. Lønningerne nedsattes med 15 à 16 pCt., og Overenskomsterne blev 2-aarige med Reguleringer Procent for Procent i Henhold til Pristallene, der fremkommer i Januar 1928 og August 1928. Ved første Regulering gaas ud fra Pristallet i April, der da var faldet fra 210 til 201.

I Anledning af de afsagte Domme vedtog Landsorganisationens Sekretariat en Udtalelse af følgende Indhold:

»Det er Norsk Arbejdsgiverforening, som i nøje Samarbejde med Regeringen og Borgerpartierne i Stortinget har foranlediget Voldgiftslovgivningen. Den afsagte Voldgiftsdom er et Udtryk for dette Samarbejde. Det er en Dom rettet mod Fagorganisationerne og de fagorganiserede Arbejdere, som Sekretariatet finder ganske uretfærdig.

Ud fra den økonomiske og politiske Situation, som foreligger, finder Sekretariatet det utilraadeligt at gaa til Arbejdsstandsning mod Voldgiftsdommen. Det vil betyde en Kamp om selve Samfundsmagten, en Kamp, som paa det nuværende Tidspunkt ikke vilde føre til et Resultat, som bliver i de fagorganiserede Arbejderes Interesse.

Arbejderklassen vil med alle Kræfter, saavel fagligt som politisk fortsætte Kampen mod Voldgiftsloven og Tugthusloven, en Lovgivning, som har stillet de fagorganiserede Arbejdere i en Undtagelsesstilling her i Landet, og vil føre Kampen for Arbejdernes retfærdige Krav videre frem.«

Den 25. Maj afsagdes Voldgiftsdom for Savværkerne og Høvlerierne, og her blev det de 15 pCt. Reduktion.

I Juni Maaned blev der afsagt over en Snes Voldgiftsdomme omfattende 4 à 5000 Arbejdere. Dommene var i store Træk af samme Indhold som de først afsagte, altsaa 15 pCt. Reduktion og yderligere Reguleringer efter Pristallet.

Den 16. Juli afsagdes Voldgiftsdom i Papirindustrien. Ved en midlertidig Overenskomst mellem Parterne var Lønningerne reducerede med 8 pCt. fra 19. April, og Dommen reducerede yderligere de nedsatte Lønninger med 8 pCt., altsaa ca. 15 pCt. i det hele. Ialt afsagdes i Juli Maaned 18 Voldgiftsdomme efter samme Linier som tidligere, og dette er fortsat til Dato.

Af denne korte Fremstilling fremgaar det, at de norske Arbejderes Lønninger i 1926 reduceredes med fra 10 til 18 pCt. og i 1927 med ca. 15 pCt. eller i begge Aarene med ca. 25—30 pCt.

Selv om vi her i Danmark ogsaa har været ude for store Reduktioner, er vi dog sluppet betydeligt billigere og har undgaaet baade Voldgiftslov og Tugthuslov, saa selv om Bevægelserne med Hensyn til Pristal og Lønreduktionerne, som vi skrev i Begyndelsen af denne Artikel, har været ens, er der dog nogen Forskel i vor Favør paa Slutresultaterne.

Forhaabentlig vil det snart lykkes vore norske Kammerater ved Sammenhold og Paaagtning af de praktiske Opgaver at forvandle de lidte Nederlag paa saavel det økonomiske som det politiske Omraade til Sejre over det overmodige Borgerskab. *H. J.*

Snedkerforbundets 19. ordinære Kongres.

I Dagene den 20.—24. August samledes Repræsentanter for de danske Snedkere i Arbejdernes Forsamlingsbygning i Vejle til Forbundets 19de ordinære Kongres.

Kongressen bestod af 142 Delegerede og 22 Hovedbestyrelsesmedlemmer samt en Række Gæster fra Ind- og Udland. Fra Sverige var *August Svensson, Tundborg* og *Niels Linde mødt*, medens *Hans Ericsson, Alb. Anderssen* og *Hogstad* repræsenterede Norges, *Aronen* Finlands og *Frits Tarnow* Tysklands Træarbejdere, Sekretær *Woudenberg* fra Holland repræsenterede den internationale Træarbejderunion, medens *Havaerd* repræsenterede Belgien.

Sekretær *Hans Jacobsen* repræsenterede De samvirkende Fagforbund, *V. S. Petersen* Træindustriarbejderforbundet, *Knud Jensen* Billedskærerforbundet og *Em. Olsen* Karetmagerforbundet. Disse tre sidstnævnte repræsenterede tillige Træarbejdersekretariatet, medens *Jens Poulsen* og *Holger Olsen* repræsenterede de kooperative Virksomheder indenfor Faget.

Kongressen aabnedes med Velkomsttale af Forbundets mangeaarige Formand *Martin Petersen*, der udtalte:

Det siger sig selv, at enhver er mødt her med den bedste Vilje til at bygge videre paa det Fundament, som blev lagt for 42 Aar siden, og paa hvilket Arbejdet var begyndt 13 Aar tidligere. For os er Livet en Kamp for Tilværelsen og for at skabe et nyt Samfund, bedre for dem, som nu lever paa Skyggesiden. Vi er kun en lille Sektion i den store Armé, der kæmper for at skabe størst mulig Retfærdighed i Samfundet, men i Haabet om, at vi maa indtage en værdig Plads i Arbejdernes internationale kæmpende Hær, erklærer jeg Snedkerforbundets Kongres for aabnet. Leve et stærkt og enigt Snedkerforbund.

Kongressen sang derefter Carl Grans Sang om Snedkerne: »Naar Spaanerne taarner sig om Bænken i Hæs —«.

Formanden for Vejle-Afdelingen, *Chr. Jørgensen*, bød alle et hjerteligt Velkommen til Vejle.

Derefter talte Gæsterne.

August Svensson, Sverige, takkede paa de svenske Gæsters Vegne for Indbydelsen og gav en Del Oplysninger om de svenske Træarbejderes Organisations- og Arbejdsforhold. Ogsaa i Sverige har Arbejderne været ude i vanskelige Forhold, men naar man har kunnet klare sig saa godt igennem, er dette ikke mindst et Vidnesbyrd om det skandinaviske Samarbejdes Betydning og Styrke. Han sluttede med at takke de danske Snedkere for god Støtte, for godt Kammeratskab og for deres betydelige Indsats i det skandinaviske Samarbejde.

Hans Ericsson, Oslo, takkede paa de

norske Gæsters Vegne og bragte Hilsen fra Norge. I intet andet Land har Arbejderne vel mere mærket Reaktionens Sammenrotning og Anslag end i Norge, hvor Arbejderne jo har haft deres egne faglige og politiske Stridigheder og derfor naturligvis har været svækket i Modstanden mod Reaktionen, der bl. a. har gennemført den kendte tvungne Voldgiftslov. Men nu sætter vi vor Lid til Stortingsvalget i Oktober og haaber at kunne bryde Reaktionens Overmagt. — Han priste det skandinaviske Samarbejde og udtalte Haabet om baade dettes og det internationale Samarbejdes Fortsættelse til Støtte i Arbejderklassens Kamp for bedre Samfundstilstande.

Aronen, Finland, bragte en Hilsen fra Finsk Træindustriarbejderforbund, hvis Genrejsning efter Arbejderorganisationernes Undertrykkelse er i god Gang. Finske Arbejdere har haft mange og drøje Kampe at bestaa mod Arbejdsgiverne, som har forsøgt vedvarende at holde vore Organisationer nede, men forgæves. Vi har hævet Lønnen og forbedret Arbejdsforholdene i det hele taget — og vi er vore skandinaviske Kammerater Tak skyldige for den Hjælp, de har givet os.

Sekretær *Hans Jacobsen*, De samvirkende Fagforbund, fremhævede, hvor vanskelig en Tid det var, Snedkernes Kongres samledes i. En langvarig og omfattende økonomisk Depression har fremkaldt en Arbejdsløshed af aldrig før kendt Omfang, og dertil har vi et politisk Styre, der i hvert Fald for Arbejderne er det elendigste, vi nogensinde har haft. Under saadanne Forhold er det jo af særlig Betydning, at Arbejderne bevarer Sammenholdet. Vi maa holde os til de Veje, hvor vi alle kan følges ad. I modsat Fald vil de nuværende Magthaveres aabenbare Hensigt: at svække vore Organisationers Magt, lykkes. Snedkerne har altid vist deres Forstaaelse af Sammenholdets Betydning, nationalt og internationalt, og i Haab om, at Kongressen vil tage Beslutninger i Arbejderklassens Interesse og være med til at fremme Samarbejdet med de øvrige Arbejdere, ønsker jeg paa De samvirkende Fagforbunds Vegne til Lykke med de kommende Dages Arbejde.

Emanuel Olsen komplimenterede Snedkerforbundet for det Foregangsarbejde, det har udrettet til Gavn for de øvrige Organisationer indenfor Sammenslutningen, og takkede særlig Martin Petersen for hans store Indsats. De Beslutninger, denne Kongres tager, vil blive imødeset med Forventning af andre Arbejdere og vil faa stor Betydning for den Kamp, der skal føres i den kommende svære Tid, hvor det bl. a. bliver vor Opgave at imødegaa Reaktionens Anslag. Held og Lykke med Arbejdet — til Gavn for Snedkerne og for hele den danske Arbejderstand.

Endelig bragte *Jens Poulsen*, Bygningssnedkernes Aktieselskab, en Hilsen fra den kooperative Bevægelse, det tredje Skud paa Stammen, hvis Betydning for at naa Maalet: størst mulig Retfærdighed for flest mulig Mennesker, er uomtvistelig.

Martin Petersen udtalte derefter nogle smukke Mindeord over de Kolleger, der var faldet for Dødens Høst i Rækkerne siden sidste Kongres — baade de mange unævnte og Foregangsmændene. Saaledes er tre tidligere Formænd for Forbundet døde, nemlig G. Chr. Olsen, Simon Nielsen og Martin Olsen. Ære være deres Minde! (Kongressen rejste sig i Tilslutning til Mindeordene.)

Kongressens Konstituering.

Til Ordstyrere valgtes *Johs. Jensen*, København, og *Chr. Sørensen*, Kolding; til Sekretærer *Henry Hansen* og *Chr. Madsen*, København.

Et Forslag til Forretningsorden tiltraadtes enstemmigt.

Protest imod Justitsforbrydelsen i Amerika.

Jacobsen, Snedkernes og Stolemagernes Afdeling, København, foreslog følgende Udtalelse:

»Snedkerforbundets Kongres tilslutter sig den internationale Protest mod Klassedommen over Sacco og Vanzetti og udtaler sin skarpeste Protest mod Retsforfølgningen mod Arbejderne i Amerika.«

Dirigenten: Vi er alle opfyldt af Harme over denne Klassedom og kan sikkert enstemmigt tiltræde Udtalelsen.

Formandens Beretning.

Beretningen forelaa trykt og i For-

vejen udsendt til Afdelingerne; den omfatter 5-Aarsperioden 1922—27.

Formanden uddybede forskellige Enkeltheder og fremkom iøvrigt med nogle Bemærkninger om Forholdene i Almindelighed. Bl. a. udtalte han:

Desværre er det jo ikke saadan, at Snedkerforbundets Virksomhed i den forløbne Periode er Brændpunktet paa denne Kongres, i saa høj Grad som Spørgsmaalet om, hvorledes vi skal gardere os mod de Farer, der truer os med Hensyn til Arbejdsløsheden. I Almindelighed maa en Bedring af Løn- og Arbejdsforholdene ellers være Hovedopgaven for Organisationen, men i en saadan Arbejdsløsheds- og Krisesituation, som vi nu er inde i, trænger Understøttelsesproblemet sig frem med uafviselig Styrke. De nuværende politiske Magthavere har jo gjort sig til Førere i Kampen mod Arbejderklassen og vil prøve at trykke den ned i Løn ved at fratage de Arbejdsløse Understøttelsen. Det er det Hovedmiddel, man nu vil bruge, efter at Arbejdsgiverne har spillet fallit med deres Lockoutpolitik.

Situationen tegner ikke lyst — men derfor skal vi dog ikke gøre os til Martyrer af vor Tid; de Pionerer, der rejste Organisationerne, havde Vanskeligheder at kæmpe med, som var mindst lige saa alvorlige som dem, der nu møder os.

Med Hensyn til Lønbevægelsen i Perioden har den jo været præget af Pristalsprincipet. Tanken i dette Princip var for saa vidt naturlig, naar man ikke kunde finde nogen anden saa at sige automatisk virkende Gradmaaler, men Tilfredsheden med Pristalsberegningen har jo været alt andet end udelt. Nu har Pristallet imidlertid sikkert løbet Linen ud, og skulde der sættes en Gravskrift over det, kunde den efter min Bedømmelse lyde paa, at det værnede Arbejderne mod at blive trykket længere nedad.

Hvad 8-Timers Arbejdsdagen angaar, har vi utvivlsomt en fastere Ordning, end det er Tilfældet i adskillige andre Lande, selv hvor Dagen er lovfæstet. Først og fremmest er det nemlig Organisationernes Styrke, det kommer an paa.

Formanden omtalte de enkelte Overenskomstafslutninger og dvælede ved Lockouten i 1925, der var kommet til at omfatte ogsaa Snedkerforbundet til Trods for, at dette i store Træk havde sine Forhold i Orden.

Den Konflikt slog dybe Saar i Arbejdernes indre Liv. Det er et glædeligt Tidens Tegn, at Tendensen blandt Arbejderne gaar mod Samling til Midten, Samling i Fagforbundene. Jeg melder mig med Tilslutning hertil, men vil ikke være med til det under en Form, der giver diktatorisk Myndighed til en enkelt Side indenfor Fagforbundenes Samvirksomhed. Vi skal pleje Arbejdet for at komme ind under de Retningslinjer, som Udviklingen i Produktionsforholdene har medført og nødvendiggjort. De samvirkende Fagforbund skal være det centrale Punkt i Fagbevægelsen, og der maa i en afgørende Situation lægges en Myndighed deri.

Formanden sluttede sin Beretning med Fremsættelsen af følgende Resolution:

»Kongressen udtaler sin Forbavselse overfor den Ligegyldighed, der hersker blandt de ansvarlige Faktorer i Samfundet, Regeringen og Rigsdagen, til Afhjælpning af den nu gennem 6 Aar herskende Erhvervskrise.

Det eneste Middel, man i den seneste Tid har peget paa til dette Formaals Fremme er lavere Løn og længere Arbejdstid og, hvor utroligt det end lyder, Forøgelse af Arbejdsløsheden ved at afskedige Tusinder af Statens Arbejdere samt som sidste Middel at ophæve al Understøttelse for Tusinder af Arbejdsløse.

Kongressen tilbageviser de i den politiske Agitation om Lønnedsættelser fremførte Paastande, at Fagforeningerne har vist Mangel paa Forstaaelse overfor Erhvervslivet ved at hindre enhver Nedsættelse af de under Dyrtiden opnaaede Lønvilkaar. Lønnen er f. Eks. i Snedkerfaget i Løbet af de sidste 1½ Aar nedsat med mere end 20 pCt., ialt siden Højkonjunkturen med ca. 40 pCt.

Som et Bevis for de kaotiske Tilstande, der f. T. hersker i Erhvervslivet, kan nævnes, at ogsaa store Dele af Fagets Arbejdsgivere lider haardt under Krisen. Den manglende Beskæftigelse har affødt en indbyrdes Konkurrence, vildere end nogensinde. Vi ser, hvorledes Fagets Arbejdsgivere, selv ved ganske smaa Leverancer, i den Grad underbyder hinanden, at enhver sagkyndig Bedømmelse maa sige, at disse ved Arbejdets Overtagelse bringes ud i en yderligere Ruin, og i den almindelige Omsætning af Detailarbejde f. Eks. fra Møbelfabrikker o. l. er Konkurrencen saa meningsløs, at Arbejdslønnen umuligt kan

have nogen Indflydelse paa Omsætningsmulighederne, selv om Arbejderne arbejdede for Halvdelen af de nuværende Lønninger, til Trods for at Arbejdslønnen i saa Fald vilde bringe Arbejderne paa rene Sultevilkaar, uden at dette af flere forskellige Grunde vilde komme det købende Publikum tilgode.

Det maa efter vor Formening under disse Tilstande være Samfundets Pligt som umiddelbare Foranstaltninger at virke hen til en gradvis Stimulering af Købeevnen ved Igangsættelse af mest muligt Arbejde eller paa anden Maade træde hjælpende til for atter at bringe Erhvervslivet paa Fode, og vi peger i saa Henseende paa de forskellige Forslag, der til dette Formaals Fremme er forelagt i Rigsdagen af Arbejdernes Repræsentanter. Forslag, hvis Gennemførelse vilde bidrage meget til Løsning af Beskæftigelsesspørgsmaalet.

Efter vor Formening maa Midlet mod Gentagelse af disse Samfundsulykker være at regulere Arbejdsdagens Længde efter Maskinteknikens Udvikling samt gennem bedst mulige Levevilkaar at give de store forbrugende Masser Adgang til at være Aftagere af den Varemængde, som den stadig tiltagende Produktionsevne hidfører, hvilket kun kan ske ved højere Løn og kortere Arbejdstid.«

Resolutionen vedtoges enstemmigt og Formandens Beretning med alle Stemmer mod 4.

Regnskabet.

Hovedkasserer *Steffensen* forelagde Regnskaberne for de fem Aar: 1. April 1922—31. Marts 1927.

I Kontingent til Forbundet er i den Tid indbetalt 1.069.739 Kr., Ekstrakontingent under Lockouten 1925 130.345 Kr., fra De samvirkende Fagforbund modtaget til Lockouten 344.870 Kr., fra Udlandet 230.125 Kr. Den samlede Indtægt har været 2.055.169 Kr. — I Understøttelser er under Fagets egne Konflikter udbetalt 1.110.946 Kr., til Konflikter indenfor De samvirkende Fagforbund 175.420 Kr., til Konflikter i Udlandet 119.886 Kr. Den samlede Udgift 1.882.179 Kr.

Efter en Diskussion godkendtes Regnskabet enstemmigt.

Lovændringerne.

Under dette Punkt behandledes en lang Række detaillerede Forslag fra Forbundets forskellige Afdelinger. Vedrørende Kontingentet vedtog Kongressen, at der skal betales Kontingent, naar der mellem to Kontingentdatoer er arbejdet 3 Dage, samt at Arbejdsløse er fritagne for Kontingent til Forbundet, men skal udrede Arbejdsløshedskontingentet.

Endvidere vedtog man, at slettede Medlemmer, og Medlemmer, der har arbejdet ved Faget uden at tilhøre Organisationerne, ved Optagelse i Forbundet skal udrede 60 Kr., hvoraf de 35 Kr. til Arbejdsløshedskassen.

Der fastsattes Bestemmelser for Oprettelse af Brancheklubber og Regler for Klubbeslutningernes Gyldighed, og derefter vedtoges følgende om

Ukollegial Optræden.

Naar et Medlem har udvist ukollegial Optræden, kan han af Bestyrelsen eller en Generalforsamling idømmes en Bøde. En Afdelings Afgørelse kan inden to Uger indankes for Hovedbestyrelsen. Bøden kan, om fornødent, inddrives ad den hurtigste Retsforfølgnings Vej paa vedkommende Medlems Bekostning.

Endelig diskuteredes Paragrafen om Hovedbestyrelsen.

Urafstemning.

Fra Odense og Aarhus Afdelinger var stillet Forslag om, at *alle* Overenskomster skal forelægges Medlemmerne ved en Urafstemning, før de har Gyldighed. — Hovedbestyrelsen henstillede at blive ved den hidtidige Ordning, hvorefter Overenskomster afgøres enten ved Urafstemning eller paa Delegeretmøder, hvorefter Forslagene forkastedes.

— Derimod vedtoges et Forslag fra Vejle og Aarhus om, at der skal tilstilles alle Medlemmer et trykt Eksemplar af Overenskomstens Ordlyd, før der vælges Delegerede eller Urafstemning foretages.

Særlige Forslag. — Septemberforliget og Bedriftsraad.

Et Forslag fra Bygningssnedkerne i København om at opsige Septemberforliget forkastedes. — Et andet, stillet af samme Afdeling og tiltraadt af Hovedbestyrelsen, vedtoges enstemmigt. Det lyder saaledes: Der stilles Forslag til De samvirkende Fagforbund om, »at der snarest optages Forhandling om Revision af Septemberforliget og Indførelse af Bedriftsraad«.

Faglige Lederes andre Hverv.

Bygingssnedkerne i København fore-

slog at føre følgende Forslag frem til De samvirkende Fagforbunds Generalforsamling: »Ingen Medlemmer af Ledelsen i De samvirkende Fagforbund maa under deres Funktion som saadanne sidde som Repræsentant i Landsting, Folketing eller Kommunalbestyrelsen. Ejheller være interesseret i privatkapitalistiske Aktieselskaber eller Børsspekulation.«

Forslaget forkastedes med alle Stemmer mod 21, hvad angaar Medlemsskab i Rigsdag og Kommunalbestyrelse.

Feriespørgsmaalet.

Herom vedtoges to Forslag, der var tiltraadt af Hovedbestyrelsen, og hvori De samvirkende Fagforbund og Snedkerforbundets Ledelse opfordres til at arbejde for Løsning af Spørgsmaalet ved Indførelse af en obligat Sommerferie.

En Opfordring til Samling af alle Arbejdere.

Følgende Udtalelse, som var foreslaaet af Snedkernes og Stolemagernes Afdeling i København og tiltraadt af Hovedbestyrelsen, vedtoges enstemmigt:

»I en Tid som nu, hvor Reaktionen har Overtaget, er det mere nødvendigt end nogensinde før, at de danske Arbejdere er sammensluttet i en stærk Centralorganisation; men Forholdet er det, at over Halvdelen af Danmarks Arbejdere staar udenfor De samvirkende Fagforbund til Skade for den danske Arbejderstand.

Kongressen henstiller derfor til De samvirkende Fagforbund at indkalde i nær Fremtid, helst saa hurtigt som muligt, til Repræsentantskabsmøde, hvortil ogsaa alle udenforstaaende Fagforbund og de enkeltstaaende Organisationer indbydes til Drøftelse af en Rekonstruktion af De samvirkende Fagforbund eller eventuelt skabe, om fornødent, en ny Landsorganisation — efter nye Rammer, saa at alle danske Arbejdere kan være sammensluttet i en stærk og kraftig Landsorganisation til Kamp og Værn mod de danske Arbejdskøbere.«

Kongressens sidste Arbejdstimer optoges af en Drøftelse om Kooperationen samt om Tillidsmandsinstitutionen, som man vedtog at søge gennemført ved de kommende Overenskomstforhandlinger. For at værne Tillidsmændene mod Arbejdsgivernes Forfølgelser vedtog man at oprette en særlig Understøttelseskasse for disse Arbejdere, naar de som Følge af deres Tillidsmandsgerning mister deres Arbejde.

Angaaende Kooperationen vedtog Kongressen en Udtalelse, hvori man fastslaar dennes Betydning for Arbejderne, og paalægger Fagets Ledelse at udarbejde Forslag til nye kooperative Opgaver og Virksomheder, naar de uheldige Erhvervsforhold, der nu er raadende, har ændret sig.

Valgene til Forbundets Ledelse.

Ved de foretagne ordinære Valg til Forbundsledelsen genvalgtes *Martin Petersen* med Akklamation til Formand. Til Hovedkasserer valgtes *Chr. Sørensen*, Kolding, da den hidtilværende Hovedkasserer *E. K. Steffensen* ikke ønskede at fortsætte. Sekretærer og Viceformand vælges af den samlede Hovedbestyrelse.

Til Medlemmer af Hovedbestyrelsen valgtes:

For København: *Axel Hansen, Andreas Hansen, H. P. Sejersen, Fr. Jensen, Johannes Sonne, J. Rosendahl, H. C. Nielsen, Carl Nielsen* og *Jes Madsen.*

For Jylland: *C. Boberg*, Randers, *Niels Juul*, Aarhus, *Chr. Jørgensen*, Vejle, *A. Truelsen*, Haderslev, og *Jens Andersen*, Aalborg; og for Øerne: *Niels Madsen*, Odense, *Johs. Andersen*, Stubbekøbing, *Jens Petersen*, Helsingør, *R. V. Jørgensen*, Roskilde, og *Rasmus Andersen*, Svendborg.

Martin Petersen takkede den afgaaede Hovedkasserer for hans mangeaarige trofaste Arbejde og ligeledes de afgaaede Hovedbestyrelsesmedlemmer.

Til Slut talte *Frits Tarnow* og *Woudenberg*, oversat af *Hans Jacobsen*, hvorefter Kongressen sluttede med Afsyngelse af »Internationale«.

Lønbevægelser og Konflikter.

Stenindustriarbejderne hos Hans & Jørgen Larsen, København.

I Anledning af, at et Krav om 20 pCt. Tillæg for Forarbejdning af en særlig haard Art Bremersten ikke ved de førte Forhandlinger blev imødekommet,

sendte Stenindustriarbejderforbundet et første Strejkevarsel overfor ovennævnte Firma, der har det paagældende Arbejde.

Arbejdsgiverne protesterede imod det afgivne Varsels Lovlighed dels begrundet med, at Regler for Behandling af faglig Strid ikke var fulgt, og dels med, at Striden eventuelt maatte afgøres ved faglig Voldgift.

I Anledning af Protesten imod det afgivne Varsel afholdtes et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 2. September, hvor man enedes om følgende:

»Det udstedte Strejkevarsel tages tilbage.

Den verserende Uoverensstemmelse henvises til organisationsmæssig Behandling i Overensstemmelse med de gældende Regler for Behandling af faglig Strid og under Iagttagelse af de i Normen fastsatte Tidsfrister. — Man er derhos enig om, at Mæglingsmødet afholdes Tirsdag den 6. ds. Kl. 10.«

Udvalget til Afgørelse af Grænsestridigheder.

Skandinavisk Sadelmager- og Tapetsererforbund gjorde i en Skrivelse af 12. Juli til De samvirkende Fagforbund Rede for en flere Aar gammel Strid med Riggernes og Sejlmagernes Forbund angaaende Udførelsen af Linoleumsarbejdet paa Orlogsværftet.

Vi lod Skrivelsen gaa videre til Grænseudvalget, der indledede nogle Forhandlinger mellem Parterne, og disse resulterede paa et den 2. September afholdt Møde i, at Parterne enedes om følgende Forlig:

»Parterne enedes om, at Linoleumsarbejde i videst mulig Udstrækning ombord i Skibe paa Orlogsværftet udføres af Sejlmagere, medens Linoleumsarbejde i Bygninger udføres af Sadelmagere og Tapetserere.

I Tilfælde, hvor der paa Orlogsværftet maatte mangle Arbejdskraft af det ene Forbunds Medlemmer til det dem tilkommende Arbejde, maa der ikke lægges den anden Part Hindringer i Vejen for at deltage i saadant Arbejde i Forhold til den Arbejdskraft, der maatte være Anvendelse for.«

Da Orlogsværftets Ledelse paa For haand havde erklæret sig villig til at rette sig efter, hvad Parterne kunde enes om, er Sagen dermed i Orden.

*

Paa samme Møde den 2. September valgte Grænseudvalget Forretningsfører for Snedkerforbundet Martin Petersen til Formand i Stedet for afdøde Forretningsfører J. A. Hansen.

Internationale Meddelelser.

Bedriftsraad i Amerikas forenede Stater.

I De forenede Stater i Amerika har Arbejdernes Deltagelse i den økonomiske Ledelse ved Hjælp af Bedriftsraad udbredt sig paa en bemærkelsesværdig Maade. Før Krigen var denne Institution praktisk talt ukendt, men i 1926 var allerede 1.309.078 Arbejdere repræsenterede i 900 Bedriftsraad. Disse Tal har Tidsskriftet »Industrial and Labour Information«, der udgives af Det internationale Arbejdsbureau, taget fra en Beretning fra De forenede Staters Handelskammer. I Beretningens Indledning siges, at Forbindelsen mellem Driftsledelsen og samtlige Deltagere i Virksomheden er af større Vigtighed end selv de tekniske Hjælpemidler. Denne Omstændigheds Erkendelse af Arbejdsgivere og Arbejdere har givet glædelige Resultater. Arbejdernes Deltagelse i Bedriftsraadene er et af Midlerne til at slaa Bro over Kløften mellem Driftsledelsen og Virksomhedens Arbejdere og har ført til bedre Forstaaelse af de gensidige Krav. For at dette System skal blive resultatrigt, kræves der gensidig Tiltro ved dets Anvendelse.

REDAKTØR: CARL F. MADSEN
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Allé 12, 2. S. Kbhvn. V. Tlf. 3541 og 10541.
Trykt hos F. E. Bording, Kbhvn.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR
DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND I DANMARK

NUMER 12 ❋ KØBENHAVN DEN 24. SEPTEMBER 1927 ❋ 24 AARGANG

Arbejdslønnen i Industrien.

Januar Kvartal 1927.

Paa Grundlag af det lønstatistiske Materiale, der af Dansk Arbejdsgiverforening stilles til Raadighed for Det statistiske Departement, er der i Lighed med tidligere Kvartaler for Januar Kvartal 1927 foretaget en Opgørelse over Arbejdernes gennemsnitlige Timefortjeneste i en Række Fag indenfor Industrien, Haandværket og Handelen. Angaaende Enkeltheder ved Beregningen skal henvises til tidligere Redegørelser, sidst i Statistiske Efterretninger Nr. 15, 1927. (»Arbejderen« Nr. 2.)

Det af Arbejdsgiverforeningen indsamlede Materiale, der refererer sig til Udgangen af de paagældende Kvartaler, omfatter denne Gang ca. 88.000 Arbejdere mod 91 à 98.000 i 1926; i 1925 og 1924 omfattede Lønstatistikken 98 à 110.000 Arbejdere, i 1923 97 à 106.000 Arbejdere, i 1922 95 à 100.000 Arbejdere, i 1921 kun 85 à 90.000 Arbejdere, men i 1920 ca. 110.000 Arbejdere. Bevægelsen i Tallene skyldes hovedsagelig Forandringer i Beskæftigelsesgraden for de af Statistikken omfattede Arbejdere.

En Sammenligning mellem Lønstatistikkens Arbejdertal ved Udgangen af Januar Kvartal 1927 og Oktober Kvartal 1926 viser, at Forskellen i Arbejdertallet hovedsagelig skyldes Sæsonfagene; saaledes var der nogen Nedgang i Arbejdertallet indenfor Bygningsindustrien og for Jord- og Betonarbejdere, og paa Sukkerfabrikkerne var der som Følge af Kampagnens Afslutning en Nedgang paa godt 3000 Arbejdere. For Jern- og Metalindustrien var der derimod en Stigning i Arbejdertallet.

For de enkelte større Fags Vedkommende fremgaar Bevægelsen i Timefortjenesten fra Oktober til Januar Kvartal af omstaaende Tabel over Arbejdslønnen i de enkelte Industrier m. v. Som det vil ses, var der nogen Nedgang i Lønnen for en Del af Fagene i Overensstemmelse med, at der ved Overenskomstfornyelserne i Begyndelsen af Aaret fandt en Lønnedsættelse Sted for flere Fag, særlig som Ækvivalent for Bortfald af Bestemmelsen om Lønregulering efter Pristallet i Overenskomstperioden. Dette gælder saaledes bl. a. alle de betydeligere Overenskomster indenfor Jern- og Metalindustrien, Blikkenslagersvende hos Blikkenslagermestre i København og Murarbejdsmænd i København. For nogle Fag har der endvidere været Lønnedgang af særlige Grunde; dette gælder saaledes Arbejdere paa Sukkerfabrikker, hvor Fortjenesten er faldet som Følge af Kampagnens Ophør, og Byggefagene, hvor der altid normalt finder en Lønnedgang Sted fra Oktober til Januar Kvartal som Følge af forholdsvis faa Udbetalinger af Akkordoverskud i Januar Kvartal. Ved Betragtning af den faktisk stedfundne Lønbevægelse i de enkelte Fag fra Oktober til Januar Kvartal maa det imidlertid erindres, at for de Fag, for hvilke Arbejde paa Akkord spiller en større Rolle, vil der altid være nogen tilfældig Bevægelse i de Tal, der angiver den gennemsnitlige Timefortjeneste, ligesom der for alle Fag, hvor Arbejde saavel paa Akkord som i Timeløn anvendes, altid vil være nogen Forskydning i Forholdet mellem Mængden af Akkord- og Timelønsarbejde, hvad der ligeledes paavirker den gennemsnitlige Timefortjeneste. Det skal saaledes anføres, at der fandt en Stigning i Fortjenesten Sted fra Oktober til Januar Kvartal paa Grund af større Akkordfortjeneste eller større Anvendelse af Akkord for f. Eks. Isoleringsmontører i København samt Ar-

bejdsmænd paa Cementfabrikker og paa Svovlsyrefabrikker.

En Oversigt over Lønningerne for faglærte og ufaglærte mandlige og for kvindelige Arbejdere (Formænd ikke medregnet) henholdsvis i København, Provinsen og hele Landet paa Grundlag af det af Arbejdsgiverforeningen indsamlede Materiale meddeles omstaaende. Angaaende Sammenligning mellem de for de forskellige Tidspunkter anførte Lønninger skal henvises til de i tidligere Redegørelser anførte Bemærkninger (sidst i Stat. Efterr. Nr. 15, 1927).

Af Oversigten fremgaar det, at den gennemsnitlige Timefortjeneste for samtlige Arbejdere under et i Januar Kvartal 1927 var 128 Øre. For faglærte Arbejdere var Timefortjenesten 158 Øre, for Arbejdsmænd 126 Øre og for Kvinder 86 Øre. Sammenlignet med Juli Kvartal viser Timefortjenesten for samtlige Arbejdere en Nedgang paa 2 Øre, idet Nedgangen for faglærte mandlige Arbejdere andrager 3 Øre og for ufaglærte mandlige Arbejdere 1 Øre; for Kvinder var den gennemsnitlige Timefortjeneste uforandret fra Oktober til Januar Kvartal.

Ligesom for de to foregaaende Kvartaler er der af Departementet indsamlet lønstatistisk Materiale fra Virksomheder, der ikke er tilknyttede Arbejdsgiverforeningen. Disse Virksomheder tilhører dels Industrier, i hvilke saa godt som ingen Virksomheder staar i Arbejdsgiverforeningen (Slagterier samt Bagere i Provinsen), dels er det enkelte andre større private eller kooperative Virksomheder samt endelig saadanne Virksomheder, som drives af Staten eller de større Kommuner. Paa Grundlag af saavel dette Materiale som det af Arbejdsgiverforeningen indsamlede Materiale er der foretaget en Beregning af Arbejdslønnen for Hovedgrupperne af Arbejdere (jfr. omstaaende Tabel), og for at eliminere den Virkning, som den forskellige Fordeling af Arbejderne mellem Fagene indbyrdes kan have, er der ved denne Beregning i Stedet for de faktiske Arbejdertal (hvormed der er regnet i foranstaaende Beregning for Ar-

Paa Grundlag af Materiale, indsamlet af Dansk Arbejdsgiverforening.

	Ant. Arb. pr. 31/3 1927	Gennemsnitlig Timefortjeneste (med Anvendelse af de faktiske Arbejdertal)					
		Jan. Kvartal 1927	Oktbr. Kvartal 1926	Juli Kvartal 1926	April Kvartal 1926	Jan. Kvartal 1926	Aaret 1914
København		Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre
Faglærte Arbejdere.....	17660	171	178	180	184	188	67,1
Ufaglærte »	15451	134	136	139	143	148	47,5
Ialt Mænd	33111	153	158	160	165	170	61,0
Kvindelige Arbejdere...	12882	89	89	90	94	96	32,3
Samtlige Arbejdere	45993	136	138	142	146	152	54,4
Provinsen							
Faglærte Arbejdere.....	14304	140	143	144	148	154	54,8
Ufaglærte »	20000	120	121	121	124	130	40,8
Ialt Mænd.....	34304	128	129	131	134	140	48,2
Kvindelige Arbejdere...	6991	80	80	81	83	84	25,7
Samtlige Arbejdere.....	41295	120	122	124	126	131	44,9
Hele Landet							
Faglærte Arbejdere	31964	158	161	163	167	174	61,3
Ufaglærte »	35451	126	127	128	132	138	45,5
Ialt Mænd.....	67415	141	142	144	148	155	55,0
Kvindelige Arbejdere...	19873	86	86	87	90	92	29,6
Samtlige Arbejdere.....	87288	128	130	133	136	142	50,2

Paa Grundlag af Materiale, indsamlet saavel af Dansk Arbejdsgiverforening som af Det statistiske Departement.

	Gnstl. Antal Arbejdere i Januar Kvartal 1927	Gnstl. Timefortjen. (med Anvendelse af et fast Arbejdertal indenfor hvert Fag)				
		Jan. Kvartal 1927	Oktbr. Kvartal 1926	Juli Kvartal 1926	April Kvartal 1926	Jan. Kvartal 1926
		Øre	Øre	Øre	Øre	Øre
København						
Faglærte Arbejdere	17903	174	180	181	185	191
Ufaglærte —	17694	137	139	142	146	152
Ialt Mænd	35597	156	160	162	166	172
Kvindelige Arbejdere	11565	86	88	89	92	94
Samtl. Arbejdere	47162	140	144	145	149	154
Provinsen						
Faglærte Arbejdere	12791	140	144	144	146	151
Ufaglærte —	20678	119	120	120	125	131
Ialt Mænd	33469	128	130	130	134	139
Kvindelige Arbejdere	6252	77	78	79	80	81
Samtl. Arbejdere	39721	121	124	124	128	133
Hele Landet						
Faglærte Arbejdere	30694	155	160	161	164	169
Ufaglærte —	38372	125	127	127	132	138
Ialt Mænd	69066	139	142	142	146	152
Kvindelige Arbejdere	17817	83	84	85	87	89
Samtl. Arbejdere	86883	130	132	133	137	142

bejdsgiverforeningens Materiale alene) regnet med et normalt Arbejdertal indenfor hvert Fag, og som normalt Arbejdertal er valgt Medlemstallet i Fagforeningerne ved Udgangen af Aaret 1924. Ved denne Beregningsmaade er muliggjort en Sammenligning mellem Lønningerne paa forskellige Tidspunkter, uden at ulige store Forandringer i Beskæftigelsesgraden for de forskellige Fag griber forstyrrende ind. Det vil ses, at Lønnedgangen fra Oktober til Januar Kvartal for samtlige Arbejdere som Helhed efter denne Beregning ligeledes har været 2 Øre pr. Time.

De af Departementet for Januar Kvartal 1927 indsamlede direkte Lønoplysninger omfatter et gennemsnitligt Antal Arbejdere paa omtrent 10.000, hvoraf ca. 4000 i private og ca. 6000 i offentlige Virksomheder, medens det af Arbejdsgiverforeningen indsamlede Materiale, hvorefter der ved Kvartalets Udgang beskæftigedes ca. 88.000 Arbejdere, omfatter et gennemsnitligt Antal Arbejdere paa ca. 77.000. Det samlede lønstatistiske Materiale udgør herefter gnstl. henimod 87.000 Arbejdere for Kvartalet som Helhed.

Siden Januar Kvartal 1927 er en Del af de gældende Arbejdsoverenskomster blevet fornyet, men for de flestes Vedkommende dog uden lønningsmæssige Forandringer af større Betydning; for Malerne, som slet ingen Lønregulering fik i 1926, blev Lønningerne ved Overenskomstfornyelsen dog nedsat med 7 à 8 pCt., og for Slagteriarbejderne, som ingen Lønreduktion fik i August 1926, blev Lønningerne nedsat med ca. 6 pCt., ligesom Lønningerne for Bogbinderforbundets Medlemmer blev noget nedsat. Endvidere har der for Flertallet af Arbejdere fundet en Augustregulering Sted, hvorefter Lønningerne for de fleste Fags Vedkommende blev nedsat med 3 pCt. En Del Fag var dog fritaget for denne Regulering, saaledes alle de vigtigste Fag indenfor Jern- og Metalindustrien, Blikkenslagersvende hos Blikkenslagermestre i København, Murarbejdsmænd i København, Arbejdere i Chokoladeindustrien, Skotøjsarbejdere, Kedel- og Maskinpassere, Skræddere,

Arbejdslønnen i de forskellige Industrier.

Fag	København			Provinsen		
	Ant. Arb. pr. 31/8 1927	Gennemsn. Timefortj. Januar Kvt. 1927	Gennemsn. Timefortj. Oktbr. Kvt. 1926	Ant. Arb. pr. 31/8 1927	Gennemsn. Timefortj. Januar Kvt. 1927	Gennemsn. Timefortj. Oktbr. Kvt. 1926
		Øre	Øre		Øre	Øre
Næringsmiddelindustri:						
Bagerier, Svende	853	159	160	4	129	131
Møller, —	59	144	145	190	116	116
— ufagl. Arb.	29	134	133	101	103	103
Chokoladefabr., fagl. Arb.	46	160	165	20	143	139
— ufagl. Arb.	126	115	116	14	116	117
— Kvinder	494	74	75	98	62	60
Margarinefabr., ufagl. Arb.	16	119	119	117	115	115
— Kvinder	1	69	69	49	69	68
Bryggerier, ufagl. Arb.	1879	130	132	420	122	122
— Kvinder	766	96	96	395	80	80
Spritfabrikker, ufagl. Arb.	41	127	127	246	127	127
— Kvinder	33	103	103	11	101	102
Sukkerfabr., ufagl. Arb.	357	146	145	685	109	125
— Kvinder	204	83	81	45	59	63
Cikoriefabrikker, ufagl. Arb.	35	121	137	7	108	119
— Kvinder	97	79	93	9	69	78
Konservesfabrikker, ufagl. Arb.	47	142	140	14	102	99
— Kvinder	164	81	80	20	60	59
Mælkekondens.fabr., ufagl. Arb.	—	—	—	70	115	114
— Kvinder	—	—	—	232	89	89
Tobaksindustri:						
Cigarfabr., Cigarmagere	857	147	144	729	147	143
— ufagl. Arb.	123	152	146	137	123	125
— Kvinder	1954	106	105	1509	93	92
Tekstilindustri:						
Tekstilfabr., Mænd	531	123	124	1452	116	117
— Kvinder	1727	88	89	2443	79	80
Rebslagerier, Svende	9	112	114	14	108	112
— ufagl. Arb.	43	107	108	20	99	104
— Kvinder	141	71	71	43	56	56
Possementfaget, Svende	19	145	153	3	209	204
— Kvinder	17	77	78	3	79	76
Sejlmagersvende	7	201	191	13	128	128
Beklædningsindustri:						
Ugesvende i bestilt Skrædderi	109	158	157	3	139	139
Skræddersvende i Konfektionsindustrien	100	161	163	6	134	144
Tilskærere i Konfektionsindustrien	109	189	186	1	125	155
Syersker i Konfektionsindustrien	1048	79	80	392	69	71
— andre	58	80	82	98	69	71
Skomagersvende	27	139	141	—	—	—
Skotøjsarbejdere, Mænd	761	158	157	93	134	131
— Kvinder	716	92	91	78	70	72
Hattearbejdersker	314	83	82	17	76	—
Læderindustri:						
Garverier, Svende	107	194	196	44	150	159
— ufagl. Arb.	79	149	152	103	141	143
Lædervare- og Portefeuillearb.	34	163	169	—	—	—
Bygningsindustri:						
Blikkenslagersvende	178	173	182	97	123	129
Bygningssnedkersvende*)	599	170	183	701	133	133
Glarmestersvende	85	141	141	73	116	116
Malersvende	726	208	240	93	147	170

*) Herunder for Provinsen tillige andre Snedkersvende.

Arbejdslønnen i de forskellige Industrier.

Fag	København			Provinsen		
	Ant. Arb. pr. 31/3 1927	Gennemsn. Timefortj. Januar Kvt. 1927	Gennemsn. Timefortj. Oktbr. Kvt. 1926	Ant. Arb. pr. 31/3 1927	Gennemsn. Timefortj. Januar Kvt. 1927	Gennemsn. Timefortj. Oktbr. Kvt. 1926
		Øre	Øre		Øre	Øre
Murersvende	710	222	235	1251	147	153
Murarbejdsmænd	465	172	188	1171	115	122
Stukkatørsvende	49	177	179	5	141	152
Tømrersvende	541	201	216	1002	137	137
Arbmd. hos Tømrere	14	128	127	23	106	108
Linoleumspaalæggere	42	160	189	—	—	—
Isoleringsmontører	41	260	216	17	138	162
Træ- og Møbelindustri:						
Bødkersvende	90	161	164	209	143	143
Børstenbindersvende	45	154	147	20	124	120
Billedskærersvende	11	162	159	13	131	134
Drejersvende	47	142	143	45	128	133
Forgyldere	19	185	203	18	149	148
Karetmagersvende	29	185	184	—	—	120
Kurvemagersvende	25	125	124	3	115	117
Møbelsnedkersvende	351	157	156	76	126	128
Maskinsnedkere	336	149	151	972	121	121
Træindustriarbejdere, ufagl.	226	121	122	442	105	102
Træindustri, Kvinder	112	85	88	31	77	78
Pianoarbejdere	145	175	178	11	147	141
Sadelmager- og Tapetserersvende	128	162	166	64	135	141
Ler-, Sten- & Glasindustri:						
Jord- og Betonarbejdere	1128	156	164	1107	110	108
Brolæggersvende	62	217	263	26	136	167
Stenhuggerier, Svende	101	177	178	315	120	120
— ufagl. Arb.	52	136	139	152	111	114
Grus- og Skærvefabr., Arbmd.	6	134	134	298	111	113
Teglværker —	54	135	128	1480	107	111
— Kvinder	—	—	—	68	64	67
Cementfabrikker Arbmd.	—	—	—	1188	129	125
Keram. Industri, fagl. Arb.	156	177	168	26	120	126
— ufagl. -	259	133	132	60	106	104
— Kvinder	415	107	111	22	73	79
Terrazzoarbejdere	51	150	152	8	134	148
Jern- o. a. Metalindustri:						
Blikkenslagersvende	103	166	173	110	144	146
Elektrikere	441	149	156	438	136	141
Formere	376	192	199	458	155	160
Guld-, Sølv- og Elektropletarbejdere	273	154	155	79	132	133
Gørtlere	117	157	156	43	139	137
Kobbersmede	68	196	190	46	167	159
Malersvende	165	202	209	275	169	180
Metalslibere	141	172	175	56	137	140
Metaltrykkere	53	180	185	14	140	154
Skibstømrere	153	192	185	231	145	143
Smede- og Maskinarbejdere	5196	168	172	4428	139	143
Træarbejdere	427	161	163	719	136	142
Div. fagl. Arbejdere	55	176	178	56	139	140
Arbejdsmænd	3398	130	131	3272	115	117
Kvinder	1768	86	84	343	75	74
Kemisk Industri:						
Farversvende	34	140	143	4	134	136
Farve- og Lakfabr. ufagl. Arb.	179	115	114	6	114	117
Imprægneringsanst. ufagl. Arb.	—	—	—	52	171	168

Arbejdslønnen i de forskellige Industrier.

Fag	København			Provinsen		
	Ant. Arb. pr. 31/3 1927	Gennemsn. Timefortj. Januar Kvt. 1927	Gennemsn. Timefortj. Oktbr. Kvt. 1926	Ant. Arb. pr. 31/3 1927	Gennemsn. Timefortj. Januar Kvt. 1927	Gennemsn. Timefortj. Oktbr. Kvt 1926
		Øre	Øre		Øre	Øre
Jern-, Metal- og Kludebranchen ufagl. Arb.	85	134	140	7	106	124
— Kvinder	80	74	75	25	69	69
Oliemøller, ufagl. Arb.	427	130	129	682	136	135
— Kvinder	22	81	81	20	80	73
Olieraffinaderier, ufagl. Arb.	41	131	129	—	—	—
Svovlsyrefabr., ufagl. Arb.	160	149	149	356	144	132
Sæbefabrikker, ufagl. Arb.	61	109	110	46	109	111
— Kvinder	65	76	75	56	62	64
Tagpapfabrikker, ufagl. Arb.	36	144	153	3	100	100
Tændstikfabr., ufagl. Arb.	49	137	130	—	—	—
— Kvinder	128	81	81	—	—	—
Forsk. Industrier, ufagl. Arb.	487	121	124	134	119	126
— Kvinder	875	73	73	194	69	77
Grafisk Industri:						
Papirfabrikker, Arbmd.	170	119	120	785	112	112
— Kvinder	42	87	88	283	74	72
Bogtrykkerier m. v.:						
Typografer	1689	183	187	988	168	169
Stentrykkere	171	173	172	85	146	147
Kemigrafer	96	168	166	17	157	158
Ufagl. Arb.	155	141	142	64	132	134
Kvinder	329	90	91	89	73	73
Litografiske Etabl., ufagl. Arb.	39	132	133	16	112	112
— Kvinder	70	88	90	28	72	76
Bogbinderier, Svende	332	186	187	104	134	133
— Kvinder	460	98	99	66	69	68
Papirvareindustri, ufagl. Arb.	55	120	121	—	—	—
— Kvinder	239	80	82	83	71	71
Æskefabrikker, Kvinder	264	88	88	133	81	83
Handel og Transport:						
Lager- og Pakhusarbejdere	820	116	116	2003	111	110
Havnearbejdere	—	160	159	—	163	167
Kvinder	72	69	70	16	71	70
Forskelligt:		Kr. pr. Uge.			Kr. pr. Uge.	
Formænd	542	92.09	96.97	542	71.75	73.93
Fyrbødere	344	61.48	61.16	638	57.88	58.52
Chauffører	929	60.91	60.71	479	53.98	54.20
Kuske	857	58.35	57.90	782	51.63	51.83

Malere og Slagteriarbejdere. For disse Fag er Lønregulering i Overenskomstperioden fuldstændig bortfaldet efter de gældende Overenskomster, medens der for nogle andre Fag ganske vist heller ikke har fundet Augustregulering Sted, men hvor dette kun betyder Udsættelse af Reguleringen til et senere Tidspunkt; dette gælder saaledes Murersvende i Provinsen og Tobaksarbejdere. For Bogbinderforbundets Medlemmer har der heller ikke fundet nogen Augustregulering Sted, idet Lønningerne ved Overenskomstfornyelsen i Juni blev noget nedsat, men Reguleringer skal foretages i Februar og August 1928.

Under Hensyn til det her anførte kan Arbejdslønnen i Øjeblikket for Arbejderne som Helhed som Følge af de stedfundne Overenskomstændringer og Lønreguleringer anslaas at ligge et Par pCt. lavere end i Januar Kvartal 1927. Det maa dog erindres, at Fortjenesten altid ligger forholdsvis højt i Juli og Oktober

Kvartaler og forholdsvis lavt i Januar og April Kvartaler, særlig som Følge af den ujævne Udbetaling af Byggefagenes Akkordoverskud.

Lønbevægelser og Konflikter.

Kvindeligt Arbejderforbund og A/S Københavns Fjerrenseri.

Den 26. April forhandlede Kvindeligt Arbejderforbund med Direktøren for A/S Københavns Fjerrenseri om en ny Overenskomst, og det lykkedes at opnaa Enighed om en saadan.

Den 27. April sendte Forbundet Firmaet den ny Overenskomst i 4 Eksemplarer til Underskrift. Dagen efter modtog Forbundet tre underskrevne Eksemplarer, men med en Tilføjelse, hvorom der ikke havde været forhandlet.

Paa dette Tidspunkt var Firmaet ikke Medlem af Arbejdsgiverforeningen, men det har senere meldt sig ind, og nu kræver man, med Støtte af Arbejdsgiverforeningen, at den gamle Overenskomst med sine Reguleringsbestemmelser stadig skal være gældende. Sagen behandledes paa et Fællesmøde den 22. August, men dette endte uden Resultat, og Arbejdsgiverforeningen har senere indbragt Klage for Den faste Voldgiftsret.

Mølleriarbejderforbundet og Danske Handelsmøllers Arbejdsgiverforening.

Ved et Fællesmøde den 30. Marts stillede Repræsentanterne for Danske Handelsmøllers Arbejdsgiverforening sig aldeles afvisende overfor de af Forbundet fremsatte Ønsker om Forbedring af Overenskomstforholdet, og Mødet endte derfor resultatløst.

Efter at Forbundet havde afgivet Strejkevarsel, optoges Overenskomstforhandlingerne paany ved et Fællesmøde den 24. Juni, hvor man enedes om at forlænge den pr. 1. April udløbne Overenskomst til 1. April 1929 paa følgende Vilkaar:

»Reguleringsbestemmelserne i § 6 ændres saaledes:

Der finder en procentvis Regulering Sted i Februar 1928 ud fra Pristallet 181, dog saaledes, at Reguleringen ikke kan overstige 5 pCt., og i August 1928 med Udgangspunkt fra Pristallet i Februar 1928, dog saaledes, at Reguleringen i Overenskomstperioden tilsammen ikke kan overstige 6 pCt. Der finder ingen yderligere Regulering Sted i Overenskomstperioden.«

Angaaende Ferien, der hidtil har været en frivillig Sag for Arbejdsgiverne, blev der udenfor Overenskomsten truffet følgende skriftlige Aftale:

»Ved Afslutningen af Overenskomsten af D. D. mellem Dansk Mølleriarbejderforbund og Danske Handelsmøllers Arbejdsgiverforening er der truffet Bestemmelse om, at den Arbejderne hidtil frivilligt indrømmede Sommerferie — mindst 3 Dage — gøres obligatorisk for samtlige Medlemmer af Danske Handelsmøllers Arbejdsgiverforening.«

Smede og Maskinarbejdere hos A/S Den danske Mælkekondenserings-Fabrik i Nykøbing F.

Efter at der havde været afholdt resultatløse Mæglingsmøder mellem Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund og Firmaet angaaende en af Forbundet krævet Forhøjelse af Timelønningerne, varslede Forbundet Strejke, og Arbejdsgiverforeningen protesterede mod Varslets Gyldighed.

I den Anledning afholdtes et Fællesmøde den 28. Juni, hvor man enedes om følgende:

Timelønnen for 6 Smede og Maskinarbejdere forhøjes fra og med indeværende Lønningsuge med 5 Øre fra 124 til 129 Øre. Lønnen for den Mand, der har 145 Øre, forbliver uforandret.

Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund tager de udstedte Varsler tilbage.

Skræddere hos Firmaet Vilh. F. Jensen.

I »Priskuranten for Lagerarbejde udført af Kvinder« findes følgende Bestemmelse:

»Kvindearbejde maa ikke udleveres til Svende.«

Forbundet klagede over, at Firmaet Vilh. F. Jensen havde overtraadt denne Bestemmelse ved at antage en mandlig Arbejder ved Navn Elkamowitz til Syning af amerikanske Overtræksbenklæ-

der. Nævnte E. faar større Partier udleveret ad Gangen, som han sammen med kvindelige Hjælpere syer til en med Firmaet aftalt Pris.

Sagen behandledes paa et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 26. August.

Fabrikantforeningen erklærede, at Elkamowitz fremtidig vil faa Tøjet udleveret utilskaaret.

Forbundet vil forbeholde sig sin Stilling hertil og eventuelt indbringe Klage for Den faste Voldgiftsret.

Drejere hos E. Nielsens mekaniske Stenhuggeri.

Stenhuggermesterforeningen klagede paa Firmaet E. Nielsens mekaniske Stenhuggeris Vegne over, at Drejerforbundet har nægtet sin Medvirkning til Oprettelse af Akkordpriser ved Fremstilling af Galanterivarer drejede i Onyx og andre Stenarter.

Forbundet motiverede sin Modstand mod Akkordbetaling paa dette Arbejde med, at de anvendte Materialer er yderst forskellige i Haardhed og Kvalitet.

Sagen behandledes ved et Fællesmøde den 29. Juni, hvor Forbundet erklærede sig villig til at deltage i en Forhandling om Akkordpriser, men man troede ikke paa noget Resultat. Der aftaltes Møde mellem Parterne.

Arbejdsløsheden i August 1927.

Omstaaende Oversigt er en Fortsættelse af de for de tidligere Maaneder meddelte Oplysninger om Arbejdsløsheden og er ligesom disse beregnet paa Grundlag af Oplysninger, der er tilvejebragt dels gennem Fagforbundene, dels gennem den offentlige Arbejdsanvisning.

Ved Udgangen af August var Arbejdsløshedsprocenten for samtlige Fag under et 16,5 pCt. mod 17,3 pCt. ved Udgangen af Juli.

I Løbet af Maaneden har der saaledes været en ubetydelig Nedgang i Arbejdsløsheden, hvilken Nedgang udelukkende skyldes Provinsen og her særlig Arbejdsmænd. Iøvrigt var Bevægelsen i Arbejdsløsheden for de forskellige Grupper af Arbejdere kun ringe.

Arbejdsløsheden ved Udgangen af August i Aar var omtrent af samme Størrelse som ved Udgangen af den tilsvarende Maaned i Fjor, men betydelig større end ved Udgangen af samme Maaned i 1925 og de nærmest foregaaende Aar. Sammenlignet med Aarene før Krigen (1910—13 gnstl.) var Arbejdsløsheden i August 1927 ca. $3^1/_2$ Gange saa stor.

August 1927	Antal Arbejdere	Arbejdsløse i pCt. af Arbejdertallet				
		5. Aug.	12. Aug.	19. Aug.	26. Aug.	2. Sep.
Hovedstaden:		pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
1. Bygnings-Industri	11493	20,4	21,4	22,1	22,7	21,6
2. Anden Industri m. v.	68723	18,0	18,4	18,5	18,1	18,0
3. Handel	5226	11,2	11,1	11,2	11,3	11,3
4. Arbejdsmd.	31591	13,0	13,6	13,9	13,4	14,0
Ialt	117033	16,6	17,1	17,3	17,0	17,0
Provinsen:						
1. Bygnings-Industri	20050	18,7	18,7	18,3	18,1	17,8
2. Anden Industri m. v.	60354	21,0	21,0	20,1	20,0	19,7
3. Handel	6502	12,2	12,2	12,1	12,2	12,2
4. Arbejdsmd.	70892	16,3	16,5	15,5	15,2	13,2
Ialt	157798	18,2	18,3	17,5	17,3	16,2
Hele Landet.	274831	17,5	17,8	17,4	17,2	16,5

En Oversigt over Arbejdsløsheden for hele Landet under et er meddelt nedenstaaende, hvor alle Tallene gælder Slutningen af Maanederne og med Undtagelse af de to sidst anførte er reviderede Tal.

	1922	1923	1924	1925	1926	1927
	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
Januar	31,1	21,8	21,6	16,6	29,8	31,4
Februar	34,2	23,1	21,9	16,5	27,3	30,7
Marts	33,0	15,6	16,7	14,7	21,2	25,5
April	22,2	11,0	8,1	13,4	16,5	23,6
Maj	15,0	8,9	5,8	12,0	14,7	18,5
Juni	12,9	8,1	5,0	9,1	15,6	17,6
Juli	12,1	7,5	5,4	8,3	16,8	17,3
August	11,4	8,0	5,6	9,8	16,8	16,5
September	10,7	7,7	5,8	10,6	16,3	
Oktober	12,1	8,0	7,0	13,5	18,3	
November	15,4	12,1	9,3	20,5	22,4	
December	20,6	19,6	17,1	31,7	32,2	

REDAKTØR: CARL F. MADSEN
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Allé 12, 2. S. Kbhvn. V. Tlf. 3541 og 15041.
Trykt hos F. E. Bording, Kbhvn.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR
DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND I DANMARK

NUMER 13 ❋ KØBENHAVN DEN 1. OKTOBER 1927 ❋ 24 AARGANG

De samvirkende Fagforbunds ordinære Generalforsamling 1928.

Ifølge Lovens § 33 skal den ordinære Generalforsamling afholdes hvert tredie Aar i April Maaned. Den sidste ordinære Generalforsamling blev afholdt i 1925 (dog først i Maj Maaned), og der skal saaledes til næste Aar afholdes ordinær Generalforsamling.

Forslag om Forandringer, Tilføjelser eller Ophævelser af Lovbestemmelser kan kun behandles og vedtages paa en ordinær Generalforsamling. Forslag herom skal være fremsat mindst 6 Maaneder før Generalforsamlingens Afholdelse. Forbund, der ønsker at fremsende Forslag, maa indsende disse senest 1. November d. A.

Fagforbundenes Landsmøde angaaende Arbejdsløsheden.

Fredag den 23. September Kl. 10 i Tivolis Koncertsal.

I.

Formanden for De samvirkende Fagforbund, *Carl F. Madsen*, aabnede Mødet og meddelte, at Fællesudvalget angaaende Arbejdsløsheden, bestaaende af Repræsentanter for De samvirkende Fagforbund, Arbejdernes Fællesorganisation, den socialdemokratiske Rigsdagsgruppe og det 12 Mands Udvalg, som er nedsat af de samlede Arbejdsløshedskasser, havde anset det for betimeligt at samle Repræsentanter for alle Arbejderklassens faglige Organisationer til et Møde for at drøfte den Situation, som er opstaaet ved Arbejdsløshedslovens Revision og den omfattende Arbejdsløshed, som vi har for Tiden, og som vil vokse i den kommende Vinter.

Dette Fællesudvalg har anmodet De samvirkende Fagforbund om at indkalde til Møde, og vi kan med Glæde konstatere, at alle Organisationerne har efterkommet Indbydelsen.

Ialt er 73 Fagforbund og 7 enkeltstaaende Organisationer, omfattende 312.024 Medlemmer, repræsenteret her paa Mødet ved ialt 623 Delegerede.

Vort Land har i flere Aar været hjemsøgt af en omfattende og langvarig Arbejdsløshed. Selv nu, midt i den bedste Arbejdstid, har vi over 50.000 Arbejdsløse, og vi véd desværre, at Tusinder af dem, som endnu er i Arbejde, til Vinter vil komme til at dele Skæbne med disse.

Arbejderne har paalagt sig selv meget tunge Byrder, og man skulde tro, at Regeringen og Flertallet paa Rigsdagen vilde respektere disse meget tunge Ofre, men i Stedet for bestræber disse Faktorer sig desværre for at lægge Arbejderklassen for Had paa den mest samvittighedsløse Maade.

Med Brutalitet har Regeringen slaaet ned paa Smaafolk i dette Land, og vi har endog set, at Regeringens Had til Arbejderklassen er saa stort, at Magthaverne har ladet sig spænde for Arbejdsgiverforeningens Vogn for at medvirke til, at Arbejdsgiverne nu kan naa, hvad de ikke naaede ved Lockouten i 1925.

Dette reaktionære Angreb paa vore Organisationer bør slaas tilbage, og det kan slaas tilbage, hvis vi selv vil. Betingelsen er blot, at vi staar enige overfor det Klasseherredømme, der nu regerer vort Land, og forstaar at finde de rette Veje til at afryste de Lænker, Reaktionen har smedet om Arbejderklassen.

Mødets Opgave maa være at drøfte, hvad der kan gøres for at skaffe de Arbejdsløse bedre Forhold i vort Samfund.

En Tak, fordi De er mødt saa fuldtalligt, og et Velkommen til de vigtige og betydningsfulde Overvejelser.

Et stærkt Bifald hilste Carl. F. Madsens Velkomsttale.

Formanden meddelte derefter, at De samvirkende Fagforbund i den seneste Tid har ladet optage en Statistik over Kontingenternes Størrelse og Fordeling paa de enkelte Konti. Den direkte Anledning hertil er, at den borgerlige Presse har hævdet, at Arbejderne ofrede langt mindre til Arbejdsløshedsunderstøttelse end til Strejkekassen og andre Formaal. Resultatet, der vil foreligge færdigbehandlet om kort Tid, vil vise det stik modsatte.

Paa Fællesudvalgets Opfordring lader De samvirkende Fagforbund i disse Dage optage en Statistik over de Arbejdsløses Antal i de forskellige Byer, samt hvor mange der har opbrugt den ordinære Understøttelse, deres Familiers Størrelse o. s. v. Ogsaa denne Statistik vil foreligge om kort Tid.

Der er rettet Henvendelse til Købstadforeningen og til Bestyrelsen for de kommunale Hjælpekasser om at gøre, hvad disse Institutioner formaar til Hjælp for de Arbejdsløse.

Fra Købstadforeningen var modtaget Svar om, at Bestyrelsen forhandlede med Ministeriet angaaende Igangsættelse af offentlige Arbejder og Midler til de Arbejdsløse, der fra 1. Oktober har opbrugt af Understøttelse.

De kommunale Hjælpekassers Bestyrelse oplyste, at den ogsaa havde de alvorlige, brændende Spørgsmaal under Drøftelse.

Fra Arbejderorganisationer i Landets forskellige Egne var modtaget Resolutioner, der alle klart viser, hvor alvorlig hele Situationen er. Ogsaa under Mødet indløb der saadanne Resolutioner.

Formanden oplæste de vekslede Skrivelser samt de mest typiske af de indsendte Resolutioner og meddelte, at disse stod til Diskussion.

Formanden meddelte, at Fællesudvalget havde opstillet følgende Dagsorden for Mødet:

1. Erhvervssituationen og Arbejdsløsheden. Indledes af Folketingsmand *Th. Stauning.*
2. Forslag til Lov om Krisehjælp til Arbejdsløse og Forslag til Revision af Lov om Arbejdsløshedskasser. Indledes af Hovedkasserer *A. Johansen.*
3. Henvendelse til Stat og Kommuner om Igangsættelse af Arbejder og økonomisk Støtte til Arbejdsløse. Indledes af *Th. Stauning.*

Til Dirigenter foreslog *Formanden* at vælge:

Forretningsfører *V. S. Petersen,* Træindustriarbejderforbundet, Hovedkasserer *Ludvig Christensen,* Formerforbundet, Forretningsfører *Axel Olsen,* Dansk Arbejdsmandsforbund.

Til Sekretærer foresloges: *Alsing Andersen, Johs. Hansen* og *Hans Jacobsen.*

Dagsordenen godkendtes og Forslaget til Valg af Dirigenter og Sekretærer tiltraadtes enstemmigt. *Axel Olsen* overtog Dirigenthvervet og gav Ordet til Indlederen af

Pkt. 1. *Erhvervssituationen og Arbejdsløsheden.*

Th. Stauning: Dette Møde er en enestaaende Begivenhed, og der er Grund til at haabe, at det ogsaa vil kunne faa Betydning udadtil overfor dem, som vi skal henvende os til. Den Situation, vort Samfund befinder sig i, med Krise og reaktionære Angreb overfor Arbejderklassen, er ikke noget særligt for vort Land. I næsten alle Lande hærges Arbejderklassen af Arbejdsløshed og Angreb fra Reaktionen, og det er derfor rimeligt at erindre sig hele denne almindelige Tilstand, der er opstaaet som Følge af Verdenskrigen og det Kaos, som fulgte derpaa. Krigen var nemlig Kapitalismens Krig — Storkapitalens Kamp for Markeder. Krigen havde medført en stærk Udvikling paa mange Omraader af Industrien ganske særlig i de store Lande, der havde deltaget i Krigen. Nye Opfindelser, Omlægninger og Modernisering af store Industrier og store Kapitalsammenslutninger efter Krigen havde skabt et andet Grundlag for den industrielle Produktion, og samtidig var Befolkningerne blevet udmarvet dels af Krigens og dels af Efterkrigstidens Nød, Spekulation og Valutakatastrofer.

Denne storindustrielle Udvikling i de store Lande skaber forøgede Vanskeligheder for de smaa Landes Industri, og Tilstanden forværres yderligere ved den Dumpingkonkurrence, som særlig finder Sted fra de valutasvage Lande. Under disse Forhold kan det ikke være rigtigt, at man fra Samfundsmagtens

Side lader Tingene gaa deres skæve Gang. Følgen vil blive, dels at Tusinder tvinges til Udvandring til disse Lande — hvis de da kan komme ind og faa Arbejde der — og dels at den danske Arbejderklasse trykkes ned paa den lavere Standard, som Arbejderklassen i Øjeblikket maa leve under i de af Krig og Valutasammenbrud hærgede Lande. Arbejderklassen maa modsætte sig at blive trykket ned til Forfædrenes Levestandard, og Samfundet som Helhed er heller ikke interesseret i, at den danske Produktion paa vigtige Omraader slaas ned paa Grund af ganske ekstraordinære Forhold i andre Lande i Overgangsaarene efter Krigen.

Den danske Industri maa kende sin Besøgelsestid. Den maa modernisere sig for at komme paa Konkurrencelinje med Storindustrien i andre Lande, og Socialdemokratiet maa hævde, at det er Samfundets Pligt at opmuntre og støtte en saadan Udvikling indenfor Industrien. Derfor kan vi meget vel tænke os en *midlertidig* Beskyttelse paa de paagældende Omraader, vel at mærke paa Betingelse af en virkelig effektiv Kontrol fra Samfundets og Arbejdernes Side.

I en meget lang Aarrække siden 1920 har gennemsnitlig 1/5 af de organiserede Arbejdere været arbejdsløse. Nogle faa Aar har været gode — men andre Aar har vist en endnu højere Procent af Arbejdsløse; Tilstanden har i det hele været unormal for saa at sige alle Fag.

Den nuværende Regerings Stilling overfor denne Krise er udelukkende dikteret af Ønsket om at skaffe Landbruget den billigst mulige Arbejdskraft, thi det er ofte nok paavist for Fag efter Fag, at det intet vilde hjælpe i disse Fag, selv om Arbejderne arbejdede helt gratis. Udviklingen ogsaa i Landbruget viser imidlertid, at det vigtigste Spørgsmaal om *Beskæftigelsen* af Befolkningsoverskudet aldeles ikke først og fremmest er et *Løn*spørgsmaal. Der kræves tværtimod *positive* Foranstaltninger til Produktionens Forøgelse baade i Industri og Landbrug. Dette Synspunkt har været Ledestjernen for de Kriseforslag, som Socialdemokratiet har foreslaaet i Rigsdagen tagende Sigte baade paa Industri og Landbrug. Taleren nævnte disse Forslags Hovedpunkter. — Disse Forslag var af en ganske anden Karakter end de Konservatives Forslag om nye og forøgede *Toldsatser*, og Arbejderne i de særlig kriseramte Fag havde da ogsaa helt og fuldt sluttet sig til Socialdemokratiets Forslag. Taleren havde den absolute Overbevisning, at dette Partiets Standpunkt var et stærkt Standpunkt for Arbejderbevægelsen at stille sig paa, men Taleren vilde tilføje, at dette Standpunkt i den øjeblikkelige Krise ikke betød, at Socialdemokratiet havde forladt Frihandelsprincippet. Nu som før maatte det være Socialdemokratiets Opgave at søge Toldskrankerne fjernet mellem Landene. Det maatte ske ad international Vej, og det er en af den internationale Arbejderbevægelses vigtige Opgaver. Men Danmark er ogsaa et af de Lande, der har de laveste Toldmure, og de Kriseforanstaltninger, vi i denne særlige Situation har foreslaaet, er ikke en Frontforandring, men rent midlertidige Foranstaltninger for at undgaa Ødelæggelse af vigtige Industrigrene og for at skabe Mulighed for en Modernisering af vort Lands Produktion og forhindre, at Arbejderklassen slaas tilbage fra de vundne Positioner.

Stauning foreslog derefter nedenstaaende Resolution, hvis Vedtagelse vilde betyde en værdifuld Styrkelse for Partiets Kamp mod den nuværende Reaktion:

»Repræsentanter for Landets 73 Fagforbund og 7 enkeltstaaende Foreninger, der tilsammen omfatter 312.024 Medlemmer, nedlægger en alvorlig Protest imod den overlegne Ligegyldighed, hvormed den nuværende Regering synes at betragte det yderst alvorlige Samfundsanliggende, som Arbejdsløsheden er. Den nuværende Tilstand, som har udviklet sig igennem en Række Aar under Indflydelse af den vilde Spekulation og den forkastelige Inflation, er ødelæggende for Arbejderklassen, for dens Hjem og Børn og er demoraliserende for den Ungdom, som i første Linie rammes. Men den nuværende Tilstand er mere end en forbigaaende Arbejdsløshed, det er en Erhvervskrise, som truer med saadan Lammelse af industrielle Erhverv, at den vil efterlade et stort og vanskeligt Beskæftigelsesspørgsmaal for det danske Samfund.

Arbejderklassen kan ikke betragte denne Tilstand med saadan Ligegyldig-

hed, som de besiddende Landbrugere og den nuværende Regering lægger for Dagen. Paa Arbejderklassens Vegne og i Samfundets Interesse maa de faglige Organisationer kræve, at Staten tilvejebringer Beskæftigelsesmuligheder, navnlig naar det private Initiativ, saaledes som det viser sig, er ude af Stand til at røgte denne Opgave.

Mødet giver sin fulde Tilslutning til den Erhvervspolitik, som det socialdemokratiske Parti er traadt i Skranken for. De fra Socialdemokratiets Repræsentanter fremsatte Kriseforslag tog Sigte baade paa den øjeblikkelige Arbejdsløshed og paa det fremtidige Beskæftigelsesspørgsmaal, og Mødet maa stærkt beklage, at disse Forslag ikke er gennemført, ligesom det maa beklages, at Arbejdsgiverne, af politiske Grunde for at støtte ensidige Told- og Skatteprincipper, svigtede Arbejderklassens og Erhvervslivets Interesser, da der var Mulighed for at skabe et Flertal for en positiv Erhvervspolitik.

De forsamlede Repræsentanter for Fagorganisationerne opfordrer Socialdemokratiets Rigsdagsgruppe til paany at føre Erhvervsspørgsmaalet frem for Rigsdagen ved de nævnte Kriseforslag og til saaledes at fremtvinge en klar Afgørelse i denne vigtige Sag.

Fagforbundenes Repræsentanter tilsiger Socialdemokratiet den kraftigste Støtte i denne Virksomhed og i den politiske Kamp, som maa udkæmpes i det arbejdende Samfunds Interesse.«

Det vedtoges at holde Pavse fra Kl. $11^3/_4$ til $1^3/_4$.

Mødet hævet.

Efter Middagspavsen genoptoges Forhandlingerne med *V. S. Petersen* som Dirigent. Han mente sig i Overensstemmelse med Forsamlingen i den Opfattelse, at de Resolutioner, der stilles eller optages af Deltagerne i Konferencen, kommer til Afstemning, medens de øvrige indsendte lades ude af Betragtning. Herimod gjordes ingen Indvendinger.

R. Høesch, Guld-, Sølv- og Elektropletarbejdernes Forbund aabnede Diskussionen med at motivere og anbefale følgende Resolution:

»Landskonferencen udtaler sin skarpeste Protest mod den af Rigsdagen, efter Forlig mellem Storagrarernes Regering og Arbejdsgiverforeningen, vedtagne Arbejdsløshedslov.

Vi stempler denne Lov som en Forbrydelse mod Arbejderklassen. Ifølge Lovens Bestemmelser vil fra 1. Oktober Tusinder af danske Arbejdere være uden enhver Understøttelse og dermed tvungen ud i den bitreste Nød, da den fortsatte Hjælp ophører, og det for Flertallet af Organisationerne er umuligt at gaa til Oprettelse af Krisekasser og de dermed forbundne nye store Byrder paa Medlemmerne.

Regeringens og Arbejdsgiverforeningens Formaal med denne brutale Klasselov, der i flere af sine Paragrafer direkte vender sig mod de faglige Organisationer og tilsigter Løntrykning, er at paatvinge Arbejderklassen alene alle Byrderne ved Kapitalistsamfundets Stabilisering.

Konferencen paapeger særligt Lovens § 17, Stk. 1 og 2, som værende i Strid med alle Principper om Arbejdsløshedskassernes Neutralitet og kræver,

1) at Loven ændres saaledes, at den ikke kan anvendes til Løntrykning,
2) at der sikres alle Arbejdsløse en rimelig Understøttelse,
3) at Staten og Arbejdsgiverne bærer Omkostningerne derved,
4) at Loven ingen fagforeningsfjendtlige Bestemmelser indeholder.

Indtil denne Revision af Loven er gennemført, kræver vi af Regeringen,

at Understøttelse ydes til arbejdsløse Medlemmer i Henhold til § 20 i Loven af 4. Marts 1924,

at Arbejdsløshedsfonden fremdeles bevares i sin hidtilværende Form,

at Fortsat Hjælp ydes de Arbejdsløse, som har opbrugt deres vedtægtsmæssige Dageantal, til samme Dagstakst som den vedtægtsmæssige Unstøttelse, og

at Tillægshjælp ydes som hidtil.

Da den nuværende Regering saavel gennem Arbejdsløshedsloven som ved de øvrige Nedskæringer har vist, at den lader haant om alle parlamentariske Henstillinger, udtaler Konferencen, at kun en samlet Optræden fra Fagorganisationernes Side kan bringe Arbejderklassen Resultater.

Konferencen beslutter derfor, til Værn for vore truede Hjem og Organisationer, at iværksætte en 24 Timers Protest-strejke den 1. Oktober med det Formaal at hindre denne reaktionære Lovs Ikrafttræden.

Endvidere vælger Konferencen et Udvalg paa 15 Mand, bestaaende af Repræsentanter fra De samvirkende Fagforbund, Dansk Arbejdsmandsforbund samt andre udenforstaaende Organisationer.

Udvalgets Opgave skal være:

at forebringe ovennævnte Krav for Regeringen samt organisere Proteststrejken.

Saafremt Proteststrejken ikke giver et tilfredsstillende Resultat, har Udvalget Bemyndigelse til at organisere Fagbevægelsens Kamp til Gennemførelse af ovennævnte Krav.« *R. Høesch.*

G. Schou, Forretningsfører for samme Forbund, oplyste, at ingen indenfor Hovedbestyrelsen vidste noget om, at Høesch vilde stille denne Resolution, der saaledes stod for hans egen Regning.

Th. Stauning: Jeg forstaar, at man i en saadan Situation beskæftiger sig med alle Muligheder. I Fællesudvalget har vi jo ogsaa diskuteret disse Tanker, men med det Resultat, at disse ikke er anvendelige i Situationen, som den foreligger.

Hvis vi havde Valget mellem Generalstrejke, til vore Krav var gennemført, og en 24 Timers Proteststrejke, vilde jeg vælge det første fremfor det Humbug, som en 24 Timers Strejke er. Vi maa ogsaa huske, at der skal kun en til at vedtage, men to Parter til at afslutte en saadan Aktion, og umuligt var det vel ikke, at man blandt indenfor Staten vilde benytte Lejligheden til at komme af med en Del ældre Arbejdere og Tjenestemænd og erstatte disse med yngre og billigere. Vi bør ogsaa erindre, hvad der er sket i England og andre Steder med Vedtagelse af Tugthuslove og lignende.

Saadanne Fremgangsmaader som de her foreslaaede kan godt komme til at skade hele vor Bevægelse, hvorfor jeg vil advare imod at vedtage Høeschs Resolution.

I. P. Jønsson, Skand. Sadelmager- og Tapetsererforbund: Vor Hovedbestyrelse har foreslaaet, at der etableres Generalstrejke for at hindre, at de Arbejdsløses Kaar efter 1. Oktober bliver ringere, end de er efter Loven af 1924. Den nuværende Situation er den vanskeligste for Arbejderne, jeg kan mindes. Den af Stauning forelagte Udtalelse kan vi alle stemme for, men er det nok. Desværre maa vi indrømme, at det er os selv, der er Skyld i den foreliggende Situation, fordi saa mange undlod at stemme ved Valget den 2. December. Vi kan vente mere for Arbejderbevægelsen ødelæggende end det, vi allerede har faaet; i den kommende Rigsdagssamling vil der blive forelagt en Tugthuslov. Det gælder derfor mere end nogensinde, at vi alle staar enige. Mit Forbund har vedtaget at anbefale Generalstrejke, men jeg tror ikke derpaa. En Trusel herom som i 1920 er aabenbart ikke tilstrækkelig, og den vil være farlig, hvis vi ikke faar alle med.

P. Berendt, Dansk Typograf-Forbund: Alle de Ulykker, Overklassen har anstiftet, maa kunne aabne Øjnene paa Arbejderne. Den af Fællesudvalget foreslaaede Resolution vil ikke kunne hjælpe de Arbejdsløse. Beslutning om den 24 Timers Strejke tror jeg heller ikke kan nytte, da Parlamentarikerne har forstaaet at splitte Arbejderne gennem Fastsættelsen af forskelligt Statstilskud. Man er aabenbart bange for Massehenvendelser til Hjælpekasserne, men kan vi ikke enes om at gaa den Vej eventuelt til Fattigvæsenet. Jeg kunde ogsaa tænke mig, at Arbejderne, der har Sommerferie, forlængede denne med Understøttelse og derved hjalp en Del af Kammeraterne i Arbejde for en Tid.

Otto Wolf, Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund: For ca. et halvt Aar siden stillede Th. Stauning en lignende Resolution i Københavns Fællesorganisation, og skal her ikke ske andet, kunde Mødet have været sparet. Medlemmerne ude i Organisationerne venter mere af os. Det foretagne Overfald kan kun vises tilbage med Magt. Udgaar denne Parole herfra, vil Arbejderne kaste Sløvheden af sig og ofre, hvad der kræves.

Skal vi have Generalstrejke, maa den føres til den bitre Ende. Vil man ikke dette, maa i hvert Fald den 24 Timers Strejke vedtages. Hvis Fagorganisationerne ikke kan bruges nu, kan de aldrig udrette noget.

Vald. Jensen, Dansk Elektrikerforbund: Jeg er glad for dette Mødes Afholdelse og vil udtale min Tak til Indbyderne. Staunings Tale og den stillede Resolution er diskuteret tilstrækkeligt.

Tror nogen, at Ministeriet vil tage Hensyn til Vedtagelsen af Resolutioner. Det bedste af de stillede Forslag er det om den 24 Timers Generalstrejke og et Udvalg med Bemyndigelse til at gaa videre. Dette sidste kunde maaske virke. Alle Landets Arbejdere venter noget af os; jeg anbefaler det af Høesch stillede Forslag.

J. Perregaard, Dansk Tømrerforbund: Det er rigtigt, at det er Valgets Skyld, at vi staar i det, som vi staar; men det skal siges her, at det jo navnlig var Københavnerne, der svigtede. Tømrerforbundet gaar med til, hvad der besluttes her; dog ikke til den Dumhed som en 24 Timers Strejke er, det vilde kun være at gaa Madsen-Mygdals Ærinde, der saa var færdig med alle Forhandlinger med Statstjenestemændene, og havde skabt Grundlag for Tugthuslovens Vedtagelse. Gaar Partiet og De samvirkende Fagforbund med til almindelig Generalstrejke, gaar Tømrerne ogsaa med.

Johs. Petersen, Dansk Skotøjarbejderforbund: Jeg har tidligere paa Fællesorganisationens Møder bebrejdet Lederne, at de fremsætter deres Forslag for sent, og det samme er Tilfældet denne Gang. Situationen efter 1. Oktober vil sprænge Kommunernes Budgetter. Denne repræsentative Forsamling kan ikke nøjes med at vedtage Resolutioner, mit Fag kræver Handling. Københavns Kommune vil vel nok støtte de Arbejdsløse, men ikke tilstrækkeligt. Andre Kommuner, f. Eks. Frederiksberg, vil henvise til Fattigvæsenet. Hellere end at uddele vore Strejkekasser til de Arbejdsløse, maa vi bruge Pengene til Kamp, selv om en saadan maaske ikke kan gennemføres. Jeg anbefaler den af Høesch stillede Resolution.

Dirigenten oplyste, at der under de andre Punkter paa Dagsordenen ogsaa forelaa Forslag til Beslutninger, og efter nogle korte Bemærkninger vedtoges det at diskutere samtlige Dagsordenens Punkter og først give de officielle Indledere til Punkterne Ordet.

Pkt. 2. *Forslag til Lov om Krisehjælp til Arbejdsløse og Forslag til Revision af Lov om Arbejdsløshedskasser.*

A. Johansen, Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund fik derefter Ordet som Indleder af dette Punkt. I et udførligt Foredrag belyste Taleren alle de Forringelser, den nye Arbejdsløshedslov medførte sammenlignet med den nu gældende. Han dvælede navnlig ved den ekstraordinære Understøttelses Bortfald, de offentlige Tilskuds Nedsættelse og den Maade, Tilskudene i Fremtiden skulde ydes paa, i Henhold til Indtægterne for de forskellige Fags Udøvere. Ligeledes omtaltes udførligt det Afsnit af Loven, hvor Arbejdsgivernes direkte Indflydelse navnlig har givet sig Udtryk, hvilket paa adskillige Punkter kan blive ret generende.

Efter Lovens Vedtagelse har der været afholdt Delegeretmøde, hvor der valgtes et Udvalg. Trods Lovens Forringelser havde man ment at maatte anbefale at bibeholde Statsanerkendelsen, og hvor det var muligt at oprette Krisekasser.

Udvalget har været hos Ministeren for at opfordre ham til at komme de Arbejdsløse til Hjælp paa forskellig Maade ved at stille Midler til Raadighed til Understøttelse og Igangsættelse af Arbejde, men Ministeren havde svaret at man maatte afvente Oplysninger om, hvordan Kassernes Stilling var.

Efter at det har vist sig, at kun 5—6 Kasser magter at oprette Krisekasser, har Udvalget igen været hos Ministeren, der nu svarede, at Sagen skulde blive forelagt i et samlet Ministermøde.

Udvalget har sammen med Medlemmer af Rigsdagsgruppen udarbejdet Forslag, dels til en Lov om Oprettelse af Krisekasser og dels til en ny Arbejdsløshedslov. Taleren gennemgik disse Lovudkast i dets Enkeltheder og sluttede med at stille følgende Resolution:

»Efter at Forsamlingen er gjort bekendt med de udarbejdede Lovforslag
1) om Krisehjælp for Arbejdsløse og
2) om Revision af Lov om Arbejdsløshedskasserne,
gives der Tilslutning til disse, og den socialdemokratiske Rigsdagsgruppe opfordres til at fremsætte saadanne Lovforslag straks efter Rigsdagens Sammentræden.« (Fortsættes.)

REDAKTØR: CARL F. MADSEN
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Allé 12, 2. S. Kbhvn. V. Tlf. 3541 og 15041.
Trykt hos F. E. Bording, Kbhvn.

AFDELINGS-SKEMA

angaaende

Arbejdsløsheden i September Maaned 1927.

Bemærk! Naar *ingen* Arbejdsløse eller *ingen* tabte Arbejdsdage skal angives, bedes man sætte et **tydeligt 0.** Hvor intet Tal kan angives, bedes man sætte **?** Se iøvrigt Bemærkninger paa Bagsiden.

1. Byens Navn?	
2. Organisationens Navn?	
3. Antal Medlemmer?	
4. Hvormange af Organisationens Medlemmer var arbejdsløse: I Midten af Maaneden? Ved Slutningen af Maaneden?	
5. Hvormange Arbejdsdage er der ialt gaaet tabt for Medlemmerne paa Grund af Arbejdsløshed i Maanedens Løb (Søn- og Helligdage eller lignende Fridage medregnes ikke, med mindre der i Almindelighed arbejdes 7 Dage om Ugen)?	

Formandens Navn: .....

— Adresse: .....

NB. Fagforeningerne bedes indsende dette Skema til det Forbund, hvoraf de staar som Afdeling, saaledes at Skemaet er Forbundet i Hænde **senest den 8. Oktober 1927.**

Enkeltstaaende Foreninger, i hvis Fag der ikke findes noget Forbund eller som ikke er Medlemmer af et saadant Forbund, bedes sende Skemaet direkte til Det statistiske Departement, Slotsholmsgade 10, Kbhvn. K.

Angaaende Forsendelsen bemærk:
Det udfyldte Skema kan forsendes i aaben Konvolut som Tryksag, Portoen er da 7 Øre (indenfor Københavns Postomraade 5 Øre). Men der maa da iagttages følgende:
Spørgsmaalene 3—5 maa kun besvares med Tal (*0* for *ingen*). Byens og Organisationens Navn saavel som Formandens Navn og Adresse kan derimod skrives paa sædvanlig Maade. Skrives der Tekst udover dette, maa Forsendelsen frankeres som Brev.

Vend om!

Bemærkninger vedrørende Udfyldningen af Skemaet:

ad 3. Under »Antal Medlemmer« medtages alle, der staar som Medlemmer af Organisationen, altsaa ogsaa Syge og saadanne, som for Tiden aftjener deres Værnepligt.

ad 4. Under dette Punkt skal opgives, hvormange Medlemmer der er arbejdsløse paa en enkelt bestemt Dag henholdsvis ved Maanedens Midte og ved dens Slutning. Oplysningerne skal helst vedrøre den 15. i Maaneden samt den sidste Arbejdsdag i Maaneden, men kan dog ogsaa undtagelsesvis gives for 2 andre Dage, som ligger nær ved henholdsvis Maanedens Midte og Slutning, forsaavidt dette byder nogen væsentlig Lettelse ved Udfyldningen. Det Tal, der ønskes opgivet, er det samlede Antal Arbejdsløse, altsaa saavel de, der møder til Kontrol, som de, der undlader dette, fordi deres Understøttelse er opbrugt eller af anden Aarsag. — Under Arbejdsløse maa ikke medregnes de af Organisationens Medlemmer, der er i Strejke eller Lockout.

ad 5. Antallet af de i Maanedens Løb ved Arbejdsløshed tabte Arbejdsdage skal omfatte saavel understøttede som ikke-understøttede Dage. Arbejdsdage, der er gaaet tabt som Følge af, at Organisationens Medlemmer helt eller delvis i Maanedens Løb har været i Strejke eller Lockout, maa ikke medregnes.

F. E. BORDING KØBENHAVN

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR
DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND I DANMARK

NUMER 14 ❋ KØBENHAVN DEN 8. OKTOBER 1927 ❋ 24 AARGANG

Fagforbundenes Landsmøde angaaende Arbejdsløsheden.

Fredag den 23. September Kl. 10, i Tivolis Koncertsal.

II.

Pkt. 3. Henvendelse til Stat og Kommuner om Igangsættelse af Arbejder og økonomisk Støtte til Arbejdsløse.

Th. Stauning indledede dette Punkt og udtalte: Ved en Opfordring til Kommunerne baade om Understøttelse og om Igangsættelse af Arbejde maa vi regne med, at der kun kan ventes Resultater af særlig Betydning dèr, hvor vort Parti har Flertal, og ogsaa paa de Steder satte Kommunernes økonomiske Forhold sine Grænser. Hovedvægten maa derfor lægges paa at stille Regering og Rigsdag overfor deres Ansvar. I anden Række maa da foretages en Aktion overfor Kommunerne, og vore Repræsentanter baade i By- og Sogneraad er allerede orienteret herom.

De Arbejdsløses Interesser er sikkert bedst tjent med, at vi ved en rolig, men alvorlig Forhandling med Myndighederne søger at opnaa det mest mulige. Vi har ikke Lov til at tro, at alt Haab er ude, og vi skal ikke provokere Arbejderne frem til overilede Beslutninger. Vi skal kræve klar Besked af Regeringen i Overensstemmelse med den foreslaaede Resolution, og derpaa fortsætte Aktionen i Kommunerne. Ved en enig og energisk Optræden vil det da sikkert være muligt nu saavel som tidligere i vor Bevægelses Historie at opnaa noget for de Arbejdsløse.

Resolutionen har følgende Ordlyd:

»Efter at Repræsentanterne for Landets Fagforbund har behandlet alle Sider af Arbejdsløshedssituationen, konstaterer man:

1) at Arbejdsløsheden kun kan ventes afhjulpet ved ekstraordinære Erhvervsforanstaltninger;

2) at Regering og Rigsdag har forringet Statens Bidrag til Arbejdsløshedsforsikringen, endskønt Arbejderne selv i de sidste Aar har udredet 10—15 Mill. Kr. aarlig som Bidrag til Arbejdsløshedskasserne;

3) at Regering og Rigsdag, trods Arbejdsløshedens katastrofale Omfang og Varighed, har ophævet den for Krisetilstande beregnede ekstra Understøttelse for de langvarigt Arbejdsløse, og altsaa gennemført en Forværrelse af Forholdene netop for de Arbejdsløse, der har de største Vanskeligheder at kæmpe imod.

Under disse Forhold udtaler Forsamlingen sin Fordømmelse overfor den Regering og de Partier, som brutalt har gennemført denne Forringelse af Vilkaarene for de Arbejdsløse.

Da det har vist sig umuligt for Arbejdsløshedskasserne at tilvejebringe de Midler, der udkræves for at gennemføre en Udbetaling af Understøttelse til de mange tusinde Arbejdsløse, hvorom det drejer sig, beslutter Forsamlingen, at der uopholdelig rettes Henvendelse til Ministeriet for at klargøre for dette, hvor forfærdende alvorlig Situationen er, og dernæst for at opfordre dette til at skaffe Hjælp.

I første Linie opfordres Regeringen til, med Bistand fra andre offentlige Myndigheder, at skaffe Arbejde iværksat i videst mulige Omfang og dernæst til straks ved Rigsdagens Aabning at søge gennemført en Lov om Krisehjælp til de Arbejdsløse, som fra 1. Oktober vil blive berøvet enhver Hjælp, og som ikke kan anvises Arbejde.

Forsaavidt denne Henvendelse imod Forventning skulde forblive resultatløs, paalægges det det nedsatte Udvalg at rette Henvendelse til alle Landets

Kommuner om at forsyne Hjælpekasserne med Pengemidler, saaledes at disse kan yde de Arbejdsløse en tilstrækkelig Understøttelse til Livets og Hjemmenes Opretholdelse.

Mødet maa kræve, at de Arbejdsløse, der er uden Skyld i Forstyrrelsen af Landets Pengevæsen, uden Skyld i Erhvervskrisen og uden Skyld i den langvarige Arbejdsløshed, skaanes for den Henvendelse til Fattigvæsenet, der ikke kan undgaas, hvis der ikke paa anden Maade stilles Hjælp til Raadighed.

Hvis de Arbejdsløse tvinges til denne Henvendelse, maa den førte Politik være at opfatte som et voldeligt Forsøg paa at berøve Arbejderne deres politiske og borgerlige Rettigheder, og herimod vil det være muligt at rejse ikke blot Arbejderklassen, men andre Tusinder af humanttænkende Borgere, og Arbejderorganisationerne vil ikke spare noget Offer for at rejse Befolkningen til Protest og Kamp imod en saadan Politik.

Forsamlingen bemyndiger iøvrigt det nedsatte Udvalg til at foretage de Skridt, som maatte anses for formaalstjenlige, saavel overfor Regeringen og Lovgivningsmagten som overfor Kommunerne og tilsiger paa Forhaand Organisationernes Medvirken til Varetagelse af de Arbejdsløses og dermed hele Arbejderklassens Sag.«

Ludvig Christensen, Dansk Former- og Støberiarbejderforbund, der nu overtog Dirigenthvervet, gjorde opmærksom paa, at der aabenbart var Folk til Stede i Forsamlingen, som refererede til den kapitalistiske Presse, idet Formiddagsmødet var refereret paa en perfid Maade i »Ekstrabladet«.

Hos Fortalerne for Generalstrejke havde han fuldstændig savnet en Paavisning af Mulighederne for, at en saadan Strejke kan vindes i Øjeblikket. Man bør ikke vedtage noget saadant paa en flygtig Stemning, og det er ikke nok at vedtage, at vi vil vinde den.

H. M. Edsberg, Dansk Elektrikerforbund: Jeg er ikke Tilhænger af Generalstrejke. Ved at slaa i Stykker hjælper vi ikke de Arbejdsløse.

Før Valget i December troede Arbejderne ikke paa Muligheden af, hvad der nu er sket, derfor vil næste Valg forløbe bedre. Det er et politisk Nederlag, vi har lidt, og det er en politisk Sejr, vi skal vinde.

Niels Christensen, Undermejeristernes Forbund: Det er ikke Generalstrejke, det nedsatte Udvalg skal søge etableret. Men hvis alt andet mislykkes, kunde jeg tænke mig en Aktion i de Fag, hvor vi bedst kan ramme Bønderne.

O. Sørensen, Dansk Jernbaneforbund: Mit Forbund har altid fulgt Centralorganisationens Beslutninger og vil ogsaa gøre det i Fremtiden. Polemiserede under Forsamlingens Tilslutning imod en af Vald. Jensen fremsat Udtalelse om, hvem der burde være Medlem af Centralorganisationen.

Carl Hansen, Tobaksarbejderforbundet: Kommunernes, ogsaa Københavns Kommunes, Ydeevne er begrænset, det er Staten, der maa træde til. Vore Beslutninger maa respekteres af alle Organisationer. Spørgsmaalet er, hvad kan vi gøre. Af vore 3 sideløbende Bevægelser maa Kooperationen lades ude af Betragtning. Under Ministeriet Stauning arbejdede Politikerne godt, men nu kan de intet udrette. Det maa derfor være Fagorganisationerne, der tager fat, og Sadelmagerforbundets Forslag maa bringes til Udførelse til Opnaaelse af, hvad vi her beslutter. Krisekasserne hjælper kun en kort Tid, til vi staar midt i Vinterens Hjerte. Denne Situation maa føre til, at alle Organisationer slutter sig til Centralorganisationen.

Richardt Jensen, Stukkatørernes Forbund: Det har forbavset mig at høre, hvor lidt Generalstrejkekravet underbygges. Centralisationen er ikke udviklet nok til, at vi magter en saadan i Øjeblikket. Mange Resolutioner har haft gode Virkninger, og vi maa se, hvorledes det gaar med de foreslaaede Forslag, førend vi griber til de yderste Midler. Tabes en Generalstrejke, bliver det langt værre baade for de Arbejdsløse og de Arbejdende. Nederlaget ved Valget maa genoprettes, og den faglige Centralorganisation fuldkommengøres.

Villy Andersen, Dansk Skotøjarbejderforbund: Vi bør respektere hverandres faglige og politiske Standpunkter. Jeg vil anbefale Sadelmagerforbundets Forslag. Sætter vi de 312.000 Arbejdere i Bevægelse, vil det virke paa

Kristiansborg. Det var en Generalstrejke, der slog Kapp-Putzet ned i Tyskland, og ogsaa her havde vi Resultater af vor Trusel i 1920. Arbejderne maa bibringes Troen paa, at der kan udrettes noget. Vi kan eventuelt begynde med det af Høesch stillede Forslag og give Udvalget Myndighed til at iværksætte Generalstrejke, saa vælter vi Madsen-Mygdal, hvad der ikke er lykkedes med fredelige Midler.

Sigv. Nielsen, Dansk Elektrikerforbund: Vi har her Valget mellem parlamentariske Midler og Generalstrejken. I Landkommunerne og hvor Højre har Magten, vil mange Arbejdere blive henvist til Fattigvæsenet. Lad Regeringen udskrive en Arbejdsløshedsskat i Lighed med Valutaskatten. Hvis ikke de parlamentariske Midler lykkes, maa 24 Timers Strejken og Generalstrejken bringes i Anvendelse.

Carl F. Madsen: I Italien var der i sin Tid en meget omfattende og stærk Fagbevægelse. Men man blev overmodige og fattede overilede Beslutninger om Strejker med paafølgende Besættelser af Fabrikkerne. Dette bevirkede, at der skabtes Grundlag for Fascismen og en Mussolini. Resultatet er Organisationernes Opløsning og Forbud mod Arbejdsstandsninger. Laver vi Kamp mod Samfundet nu, gaar det os paa lignende Maade. Saa faar vi Love, der hindrer vor Bevægelse og giver Overklassen frit Slag for lange Tider. Mange andre Lande kunde nævnes, hvor det er gaaet paa lignende Maade, hvorfor jeg advarer mod Generalstrejken.

Dette Mødes Opgave er at diskutere alt vedrørende Situationen og de Midler, der er anvendelige, og en Klaring af dette Spørgsmaal er af stor Betydning. Vi mener alle, at det, der er sket overfor de Arbejdsløse, er noget af det grusomste, og kunde det hjælpe med Generalstrejke, vilde vi vel alle gaa med hertil, men Sporene fra andre Lande skræmmer.

P. Nielsen, Dansk Skotøjarbejderforbund: Den først stillede Resolution kunde sikkert straks have været enstemmigt vedtaget. Den af A. Johansen fremsatte Udtalelse i Understøttelsesspørgsmaalet kan jeg tiltræde. Protest- og Generalstrejke kan Arbejderne ikke samles om nu, men maaske senere, hvis vore Krav afvises og en Tugthuslov bliver vedtaget. Kan de stillede Resolutioner ikke samarbejdes, saaledes at der lades en Vej aaben til det yderste Nødværge, hvis alt andet glipper. Jeg er forbavset over, at vi intet har hørt fra Dansk Arbejdsmandsforbund. Taleren mente, at der i højere Grad maatte lægges Vægt paa Henvendelsen til Kommunerne, og stillede et Ændringsforslag til den herom forelagte Resolution. Vi maa nu afvente Rigsdagens Sammentræden, eventuelt kan denne Forsamling indkaldes igen.

Robert Nielsen, Dansk Arbejdsmandsforbund: Den Resolution, der blev vedtaget paa Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasses Delegeretmøde fornylig, indeholder under et det samme, som her siges i de af Udvalget forelagte Resolutioner, hvilket Taleren paaviste ved forskellige Eksempler. Tanker om Iværksættelse af Generalstrejke var ogsaa fremme paa vort Møde, men der var ingen Jordbund herfor.

Jeg tror heller ikke paa, at saadanne Standsninger gør Indtryk paa Regeringen, men mener tværtimod, at de fra Udvalget foreslaaede Fremgangsmaader er de bedste for de Arbejdsløse. Jeg anbefaler derfor disse Forslag, men erklærer paa given Foranledning, at Dansk Arbejdsmandsforbund i enhver Henseende vil rette sig efter Mødets Beslutninger.

Th. Stauning anmodede Skotøjarbejdernes Repræsentant P. Nielsen om at tage sit Forslag tilbage, da Hovedansvaret maa lægges paa Regeringen, og vore kommunale Repræsentanter er orienterede paa Forhaand. (P. Nielsen tog Forslaget tilbage.)

Jeg finder det unødvendigt med nogen Samarbejdning af Resolutionerne. Udvalget kan ikke anbefale nogen Vedtagelse om Strejker nu, men vi er jo ved det af os foreslaaede ikke afskaarne fra at overveje disse Midler, og ingen vil afskære sig derfra. Den Sammenligning, der er gjort med 1920, passer slet ikke nu, da vi staar overfor en fast Reaktion, der daglig forsøger at provokere Arbejderne frem til overilede Handlinger. Vi skal forsøge at bryde Reaktionens Front, hvilket ikke kan anses for helt umuligt. Der var dog adskillige,

deriblandt Højremænd, der nægtede at stemme for den nye Arbejdsløshedslov. Dem skal vi ikke svejse sammen med Regeringen ved Generalstrejkebeslutninger.

Man har her fra visse Sider spurgt, hvad Resolutioner hjælper, men de samme Folk overdænger daglig vore Organisationer med Resolutioner. Typograf Berendts Tanker om at opfordre Arbejderne til at gaa til Fattigvæsenet kan ikke tilraades. Det er netop det, Regeringen ønsker.

Hvad skal Fagorganisationerne bruges til, spurgte Wolf. De skal bruges imod Arbejdsgiverforeningen. Men det er Rigsdagen, der har ødelagt Arbejdsløshedsloven, og det er den, der skal lave den om. Hvorfor søger Kommunisterne at faa valgt Repræsentanter til at deltage i det parlamentariske Arbejde, naar de stempler dette som Humbug. Ingen af Talerne for Generalstrejke har søgt at paavise Mulighederne for at vinde en saadan, og vilde der forøvrigt være Mening i, at f. Eks. Tjenestemændene i Københavns Kommune skulde strejke mod vort Flertal i det Øjeblik, det har planlagt en storstilet Hjælpeaktion.

Det var maaske muligt at faa nogle Arbejdere paa Landet, blandt andet Undermejeristerne, ud i Strejke, men er man sikker paa at kunne faa dem i Arbejde igen.

Spørgsmaalet om en særlig Skat til Fordel for de Arbejdsløse kan overvejes, men det vil næppe forøge Mulighederne for Hjælp.

I Anledning af et direkte stillet Spørgsmaal til mig vil jeg sige, at jeg tror, der er visse Muligheder for nu at splitte vore Modstandere og opnaa noget. Om de andre Udveje véd jeg paa Forhaand, at de ikke fører til Maalet i Øjeblikket.

Tiden er vanskelig, men Arbejderklassen har før været ude i ligesaa haard Modvind. Det véd dem, der kan huske Lockouterne i 1897 og 1899. Men vi kom trods alt igennem ved at holde sammen, tage Beslutninger i Fællesskab og følge de trufne Beslutninger.

Diskussionen var dermed afsluttet, og man gik til Afstemning.

Sadelmagerforbundet havde trukket Forslaget om Generalstrejke tilbage, og da ingen ønskede at optage det, faldt det bort.

Der stemtes derfor først om det af Høesch stillede Forslag, der forkastedes med aldeles overvejende Majoritet.

Udvalgets Forslag til Punkt 1 om Erhvervskrisen vedtoges med alle Stemmer imod 3.

De af A. Johansen til Punkt 2 fremsatte Forslag godkendtes ved enstemmig Vedtagelse af den af ham stillede Resolution.

Forslaget om Henvendelsen til Stat og Kommuner, Punkt 3, vedtoges enstemmigt.

Forsamlingen tiltraadte derefter følgende

Forslag om Valg af Arbejdsudvalg m. v.

Idet man henholder sig til de vedtagne Resolutioner, der skal offentliggøres, vedtager Mødet:

1) at vælge et Udvalg bestaaende af Repræsentanter for de faglige Organisationer, for Arbejdsløshedskasserne, for Socialdemokratisk Forbund og Socialdemokratiets Rigsdagsgruppe, samt for Arbejdernes Fællesorganisation i København,
2) at bemyndige dette Udvalg til at foretage, hvad der maatte anses nødvendigt ved Fremførelse af de Krav, som de førnævnte Resolutioner indeholder,
3) at foranstalte afholdt Møder og Demonstrationstog saavel i Hovedstaden som i Købstæderne, hvis Udvalget skønner det formaalstjenligt, paa den Tid og i den Form, som maatte anses bedst tjenlig for Sagens Fremme.

Udvalget bemyndiges iøvrigt til at tilvejebringe alle fornødne Oplysninger ved Forbundenes Hjælp og til at fortsætte de her overdragne Funktioner, saalænge Krisen og Arbejdsløsheden vedvarer, eller indtil Forbundene ved et nyt Landsmøde har taget ny Beslutning.

Til Udvalget valgtes det hidtilværende »Fællesudvalget angaaende Arbejdsløsheden« suppleret med Arbejdernes Repræsentanter i »Indenrigsministeriets Arbejdsudvalg« samt *Robert Nielsen* og *Axel Olsen* fra Dansk Arbejdsmandsforbund, *J. Perregaard*,

Dansk Tømrerforbund, *Chr. Petersen*, Murerforbundet, og *Vald. Jensen*, Dansk Elektrikerforbund.

Til at overbringe Ministeriet Mødets Beslutning vedrørende Henvendelsen til Staten valgtes: *Johannes Nielsen*, Dansk Arbejdsmandsforbund, *Vald. Jensen*, Elektrikerforbundet, *Hans Jacobsen*, De samvirkende Fagforbund, *Chr. Jensen*, Tobaksarbejderforbundet, *N. I. Larsen*, Skotøjarbejderforbundet og Fru *Alvilda Andersen*, Kvindeligt Arbejderforbund.

Paa Forslag af *Charles Koch*, Dansk Skotøjarbejderforbund, vedtoges uden Diskussion følgende Udtalelse:

»I Tilslutning til de ved Mødet fremførte Synspunkter og til de Vedtagelser, som nu har fundet Sted, udtaler Fagforbundenes Repræsentanter følgende:

Af alt, som foreligger, ses det, at reaktionære Elementer i Samfundet har søgt at tilrive sig den politiske Magt for ved Hjælp deraf at trykke Arbejderklassen ned til Fortidens slette Livsvilkaar. Det er en Selvfølge, at alle Fagforbund vil modsætte sig den Ødelæggelse af mange Aars organisatiorisk Arbejde, som er Ministeriet Madsen-Mygdals Maal, og Mødet fastslaar, at enig Optræden fra Arbejderklassens Side imod Reaktionen er en væsentlig Betingelse for at faa denne slaaet ned.

Mødet erkender, at en væsentlig Del af den her nævnte Kamp maa føres paa det politiske Omraade og maa derfor tilraade en fortsat Styrkelse af det socialdemokratiske Parti. For at gøre Partiet endnu mere kampdygtigt end hidtil maa vi tilraade alle fagligt organiserede Arbejdere at slutte sig til det socialdemokratiske Partis Organisationer og til at forøge Udbredelsen af den socialdemokratiske Presse, og naar Tiden kommer, da Valget skal afgøre den politiske Magtfordeling, maa alle fagorganiserede Vælgere bidrage til Socialdemokratiets Fremgang og Sejr.«

Dirigenten, *Ludv. Christensen*, sluttede derefter Mødet med at opfordre alle Deltagerne til at virke for, at alle danske Arbejdere snart igen stod samlede i en faglig Landsorganisation, og udbragte et Leve herfor, der besvaredes med kraftige Hurraraab.

Mødet hævedes derpaa Kl. ca. 6½.

Delegationens Henvendelse til Statsministeren.

Den paa »Fagforbundenes Landsmøde angaaende Arbejdsløsheden« valgte Deputation havde Foretræde for Statsminister Madsen-Mygdal og Indenrigsminister Kragh Torsdag den 29. September Kl. 2.

Deputationens Medlemmer havde forinden haft Møde, hvor der godkendtes en skriftlig Formulering af Landsmødets Beslutning, der skulde overrækkes Ministrene, og Mødet valgte Sekretær *Hans Jacobsen* til Deputationens Ordfører.

Den skriftlige Henvendelse havde følgende Ordlyd:

»Ved det af Danmarks Fagforbund og Fagforeninger den 23. ds. afholdte Møde, hvor 312.000 Medlemmer var repræsenterede, besluttedes det ved undertegnede Deputation at rette en Henvendelse til Regeringen for at paapege den foreliggende alvorlige Situation.

Ved den nye Arbejdsløshedslov er de Arbejdsløses Stilling blevet væsentlig forringet, og navnlig vil Ophævelsen af den fortsatte Hjælp fra 1. Oktober sætte mange Tusinde Arbejdsløse, som altsaa har meget lang Arbejdsløshed bag sig, i den Situation, at de savner Midler til det mest nødtørftige Livsophold og ikke kan betale Husleje, Belysning, Brændsel og andre faste Udgifter, og at de, der er Forsørgere, maa se Hjemmene gaa til Grunde og Børnene lide Sult.

Da det formentlig ikke kan have været Regeringens og Rigsdagens Formaal at tvinge mange Tusinde Mennesker ind under Fattigvæsenet, hvorved de uforskyldt vil blive berøvet deres borgerlige og politiske Rettigheder, maa vi paa de nævnte Organisationers Vegne opfordre Ministeriet til under Hensyn til den langvarige Arbejdsløshed, som nu har hersket, straks ved Rigsdagens Aabning at søge gennemført en Lov om Krisehjælp til de Arbejdsløse, som fra 1. Oktober vil staa uden Arbejdsløshedsunderstøttelse og nu ikke kan anvises Arbejde, og med Bistand fra andre offentlige Myndigheder at skaffe Arbejde iværksat i videst muligt Omfang.

Vi tillader os af Hensyn til Nødvendigheden af at søge en Løsning under en eller anden Form at anmode om Op-

lysning om, hvorvidt dette Ønske kan ventes opfyldt, naar Rigsdagen træder sammen.

Iøvrigt henleder vi Opmærksomheden paa de øvrige Sider af Arbejdsløshedssituationen, idet vi maa fremhæve, at denne er overordentlig alvorlig og faretruende for Arbejderne som for hele Samfundet, og vi maa anse det for vor Pligt at udtale, at ret længe kan denne Situation ikke vedvare.«

Efter nogle indledende Bemærkninger om Landsmødets Tilblivelse oplæste Ordføreren den skriftlige Henvendelse og understregede yderligere Situationens Alvor og udtalte Ønsket om at faa et Svar med det samme.

Skønt Statsministeren kun havde regnet med en ganske kort Forhandling, hvilket fremgik af, at han havde ansat et andet Møde en halv Time senere, strakte Forhandlingerne, hvori alle de tilstedeværende deltog, sig over halvanden Time, og paa et af Ministeren fremsat Ønske fortsattes Forhandlingerne Lørdag den 1. Oktober Kl. 11. Under denne Forhandling, der kun varede en halv Time, afgav Statsministeren et skriftligt Svar, der var et godt Udtryk for det, der under Forhandlingerne var fremført mundtligt.

Svaret var saalydende:

»Hovedaarsagen til, at Arbejdsløsheden endnu ikke er i Aftagende, er efter Regeringens Opfattelse at søge i de mellem Arbejder- og Arbejdsgiverorganisationerne trufne Overenskomster med de deri fastsatte Arbejdsvilkaar, som kun i utilstrækkelig Grad er bleven afpasset efter de ved Kronestigningen fuldstændig ændrede økonomiske Forhold.

Naar de faglige Organisationer hindrer den enkelte Arbejdssøgende i at tage Arbejde paa andre end de af Organisationerne fastsatte Vilkaar, saa maa det være Organisationernes Forpligtelse enten at skaffe Arbejde paa disse Vilkaar eller at ændre Vilkaarene saameget, at Beskæftigelse i fornødent Omfang kan fremkomme paa naturlig Maade.

Regeringen maa indtrængende henstille, at dette Forhold hurtigst muligt tages op til alvorlig Overvejelse mellem de paagældende Organisationer.

Saa længe Organisationerne nægter at vedkende sig dette Ansvar og at handle derefter, ser Regeringen sig ikke i Stand til i Almindelighed at imødekomme de af De samvirkende Fagforbund fremsatte Ønsker, idet de anførte ekstraordinære Foranstaltninger efter de indvundne Erfaringer kun kan bidrage til Forlængelse af Erhvervskrisen og Opretholdelse af Arbejdsløsheden.

Vedrørende fortsat Understøttelse til Arbejdsløse med Støtte fra det offentlige henvises Arbejdernes Organisationer til at benytte de i den bestaaende Lovgivning anviste Veje, nemlig enten Forlængelse af den vedtægtsmæssige Understøttelses Tid eller Oprettelse af Krisekasse.

Regeringen erkender Alvoren i den foreliggende Situation og er derfor rede til at prøve Mulighederne for at faa igangsat en Forhandling mellem Organisationerne med det Formaal at naa til formindskede Produktionsomkostninger og dermed varig Indskrænkning af Arbejdsløsheden.«

Som man ser, er Svaret en blank Afvisning. Kun den kendte Tale om de for høje Arbejdslønninger som Skyld i Arbejdsløsheden, og en Henvisning til at benytte den bestaaende Arbejdsløshedskasselovs Adgang til at oprette Krisekasser eller forlænge den vedtægtsmæssige Understøttelse. Og endelig Ministeriets Villighed til at ville medvirke ved eventuelle Forhandlinger om Produktionsomkostningernes, hvilket i første Række vil sige Arbejdslønningernes Nedsættelse. Altsaa kort udtrykt, i Stedet for at give de Arbejdsløse noget som helst, fratage de Arbejdende saa meget som muligt.

Imellem de to Forhandlinger var der Lejlighed til at orientere det samlede Fællesudvalgs Medlemmer, da den første Forhandling ingen Tvivl lod tilbage om Ministeriets endelige Svars Beskaffenhed, og efter at dette var endelig modtaget den 1. Oktober, afleveredes det til Fællesudvalgets Formand sammen med et kort Resumé af de mest betydningsfulde Udtalelser, der fra begge Parter var fremsat under Forhandlingerne.

Lønbevægelser og Konflikter.

Opsagte Overenskomster.

Foreningen af Københavns Skotøjsfabrikanter og Foreningen af Skotøjsfabrikanter i Provinsen har opsagt Overenskomsten om Løn- og Arbejdsvilkaar i Skotøjsindustrien til Udløb 1. Februar 1928.

Ligeledes har Mesterforeningen for mekanisk Fodtøjsreparation opsagt den med Dansk Skotøjarbejderforbund indgaaede Overenskomst til Ophør 1. April 1928.

Til Arbejderorganisationerne i Danmark.

Paa Foranledning af en Henvendelse fra den faglige Landsorganisation i Svejts har Den internationale faglige Central i Amsterdam udsendt et Cirkulære til sine tilsluttede Landsorganisationer, hvori disse anmodes om at virke for, at der ikke foreløbig foretages Arbejderselskabsrejser til Italien.

Selv om dette ikke for Danmarks Vedkommende kan have stor Betydning, har vi dog ikke villet undlade at lade denne Opfordring gaa videre til de danske Arbejderorganisationer.

Den faste Voldgiftsret.

Sag Nr. 1098.

Støberiarbejdsmænd hos A/S Burmeister & Wain.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 10. August 1927 i Sag Nr. 1098: Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien i Danmark og A/S Burmeister & Wains Maskin- og Skibsbyggeri mod Dansk Arbejdsmandsforbund paa egne og Støberiarbejdsmændenes Fagforenings Vegne og disse igen solidarisk med de nedenfor nævnte 207 Støberiarbejdsmænd.

Torsdag Morgen den 7. Juli 1927 gav en ved A/S Burmeister & Wains Maskin- og Skibsbyggeris Jernstøberi paa Teglholmen ansat Formand en sammesteds beskæftiget Arbejdsmand Michelsen Ordre til at hente noget Værktøj i Støberiet. Ordren blev ikke udført, og dette førte til, at Michelsen blev afskediget. Senere paa Dagen forhandlede nogle af de andre Arbejdere, deriblandt Tillidsmanden, med Støberiledelsen om Sagen, og Ledelsen erklærede sig da villig til at tilbagekalde Afskedigelsen, saafremt Michelsen gav Formanden en Undskyldning.

Efter at Dagholdets Arbejdstid var endt, afholdt Arbejdsmændene et Klubmøde, hvori deltog en stor Del af de paa 2. Skift beskæftigede Arbejdere. Paa Mødet blev det besluttet at nedlægge Arbejdet, saafremt Michelsen ikke blev betingelsesløst genantaget, altsaa uden at have afgivet nogen Undskyldning. Ledelsen vægrede sig ved at indgaa herpaa, og Kl. 8 Aften forlod da Arbejderne Støberiet, ligesom Afløsningsholdene ikke mødte.

Næste Dags Morgen satte Tillidsmanden telefonisk Formanden for Støberiarbejdernes Fagforening i Kundskab om Arbejdsnedlæggelsen; Formanden sammenkaldte Arbejderne til et Møde, der blev afholdt samme Dags Aften, og krævede her Standsningen straks bragt til Ophør; Forhandlingerne endte med, at Arbejderne besluttede at genoptage Arbejdet Søndag Nat Kl. 11,40.

Under denne Sag har Klagerne, Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien i Danmark og A/S Burmeister & Wains Maskin- og Skibsbyggeri nedlagt Paastand paa, at de Indklagede, Dansk Arbejdsmandsforbund og Støberiarbejdernes Fagforening, subsidiært Fagforeningen solidarisk med de nedenfor nævnte 207 Støberiarbejdsmænd for den omhandlede, af disse iværksatte ulovlige Arbejdsnedlæggelse, anses med en Bod, der tillige kan tjene til Erstatning for det Aktieselskabet paaførte Tab. Dette ansætter Klagerne til 37.700 Kr. daglig, altsaa ialt 75.400 Kr., svarende til 2/300 af Selskabets aarlige Generalomkostninger, idet de har henvist til, at Standsning af Arbejdet i Støberiet nødvendigvis medfører Standsning i Maskinbyggeriets øvrige Afdelinger.

De Indklagede har nedlagt Paastand paa Frifindelse, subsidiært paa, at Forbundet og Fagforeningen frifindes. De har vel ikke bestridt, at Strejken var ulovlig som stridende imod Bestemmelserne i Fagets Overenskomst om organisationsmæssig Forhandling og om Mægling m. v., ligesom ogsaa imod Septemberforligets Forskrifter om Varsling af Strejker. Men de har gjort gældende, dels at Forbundet og Fagforeningen er uden al Medskyld i det forefaldne, dels at der længe blandt Arbejderne havde hersket Misstemning overfor den paagældende Formand, en Misstemning, som nu gav sig Udbrud i en desperat Aktion for at faa ham fjernet fra Arbejdspladsen og Michelsen genantaget, og at Fabrikkens Ledelse kunde og burde have forebygget Strejken ved besindig Eftergivenhed og ved at tage Initiativet til organisationsmæssig Behandling af Konflikten.

Retten giver de Indklagede Medhold i, at der ikke vil kunne paalægges hverken Forbundet eller Fagforeningen noget Ansvar for Arbejdsnedlæggelsen; tidligst muligt greb Fagforeningens Formand ind, og der er ikke af Klagerne ytret nogen Tvivl om, at han paa Mødet om Fredagen bestræbte sig for at faa Arbejdet genoptaget allerede Lørdag Morgen. Det er oplyst, at Forbundet paa et om Lørdagen i Arbejdsgiverforeningen afholdt Møde skarpt tog Afstand fra Strejken. I det hele er der kun Grund til at antage, at begge Organisationerne fra første Færd har fundet den forkastelig og intet forsømt for snarest at bringe den til Ophør. Noget Ansvar for Fagforeningen kan heller ikke begrundes derpaa, at saa stort et Antal af dens Medlemmer, som Tilfældet var, deltog i Strejken; Foreningen tæller over 3000 Medlemmer, og de strejkende har saaledes langt fra udgjort et Flertal deraf.

Retten finder ingen Anledning til at beskæftige sig nærmere hverken med de Indklagedes Anbringende om, at der har bestaaet en udbredt Uvilje mod Formanden, eller med Kontroversen mellem ham og Michelsen. Selv om Arbejderne har ment, at Afskedigelsen af denne var utilstrækkeligt begrundet, maa Arbejdsstandsningen betegnes som et groft og hensynsløst Brud paa de forannævnte Bestemmelser i Fagets Overenskomst og Septemberforliget, Bestemmelser, der bl. a. netop tilsigter at forebygge, at der til begge Parters Skade finder saadanne uoverlagte og unødige Arbejdsstandsninger Sted som den foreliggende. Det ligger nær at tro, at saafremt der var gaaet frem efter disse Bestemmelser, og den pludseligt opstaaede Ophidselse havde faaet Tid til at stilne af, vilde Tvisten paa den ene eller den anden Maade være blevet afviklet uden Arbejdsnedlæggelse. Retten finder det i høj Grad dadelværdigt, at Arbejderne har sat sig ud over Mæglings- og Varselsreglerne ved straks efter Udbrudet af en forholdsvis ubetydelig Konflikt at iværksætte en omfattende Strejke, der kunde medføre vidtrækkende skadelige Virkninger, hvad enten det nu skyldtes ubehersket Kammeratskabsfølelse eller bevidst Opposition mod en bestaaende Tingenes Tilstand, at Arbejdsforhold søges ordnet gennem Organisation og Overenskomst.

De 207 Arbejdere vil herefter hver især være at anse med en Bod for Deltagelse i Strejken. Ved Fastsættelsen af Bodens Størrelse vil Retten ikke kunne lægge det af Klagerne angivne Tab for Aktieselskabet til Grund; at der er lidt et betydeligt Tab, tør vel ikke betvivles, men at det skulde andrage det opgivne Beløb, savnes der al Oplysning om. Efter alt foreliggende findes Boden for hver af Deltagerne at kunne bestemmes til 50 Kr.

Sagens Omkostninger vil Dansk Arbejdsmandsforbund have at betale med 300 Kr.

Kendelse:

Dansk Arbejdsmandsforbund og Støberiarbejdernes Fagforening frifindes for Klagernes Tiltale i denne Sag.

Til A/S Burmeister & Wains Maskin- og Skibsbyggeri betaler de nedennævnte 207 Støberiarbejdere hver især en Bod stor 50 Kr. . . . (Her følger Navnene.)

Sagens Omkostninger betaler Dansk Arbejdsmandsforbund med 300 Kr.

REDAKTØR: CARL F. MADSEN
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Allé 12,2. S. Kbhvn. V. Tlf. 3541 og 1
Trykt hos F. E. Bording, Kbhvn.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR
DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND I DANMARK

NUMER 15 ❋ KØBENHAVN DEN 15. OKTOBER 1927 ❋ 24 AARGANG

Den aarlige Lønkampagne indledes.

Efter Anmodning fra Arbejdsgiverforeningens Formand, Hr. Bogtrykker Langkjær, fandt en Konference Sted den 30. September d. A. mellem Repræsentanter for Arbejdsgiverforeningen og De samvirkende Fagforbund. Til Stede var som Repræsentanter for Arbejdsgiverforeningen Formanden, Bogtrykker Langkjær, Næstformanden, Ingeniør Einar Jørgensen, Direktør Sophus Agerholm og Fuldmægtig A. L. Østerberg. For De samvirkende Fagforbund mødte Formanden Carl F. Madsen og Sekretær Hans Jacobsen.

Med spændt Interesse havde man imødeset, hvad Langkjær nu havde fundet paa. Det viste sig hurtig, at han var en god Elev og tro Discipel af den store Profet Madsen-Mygdal. Denne har jo som bekendt i lange Tider prædiket, at det eneste, der kunde hjælpe paa Erhvervskrisen, var Lønreduktioner, og at Understøttelserne til de Syge, Gamle og Invaliderne blev nedsat. Ved Hjælp af Flertalspartierne paa Rigsdagen lykkedes det jo ogsaa at gennemføre Forslag herom. Det kom derfor ikke overraskende, at Langkjær tog Tanken op, men det forekom os dog at være lidt naivt af ham at fæste Lid til, at Tanken var gennemførlig. Men det er jo muligt, at man havde tænkt sig at kunne fange Arbejderne ved at kaste lidt Lokkemad til dem. Men den gik ikke.

I Krisefonden indestaar ca. 10 Mill. Kr., og med dette Beløb viftede Langkjær. Han vilde søge at formaa Madsen-Mygdal til at stille dette Beløb til Raadighed for de Arbejdsløse, naar Arbejderne saa til Gengæld vilde indgaa paa at forny Overenskomsterne paa nogle Aar med gradvis Lønnedsættelse. Man kan vanskelig frigøre sig for den Tanke, at der bestaar et vist Samspil mellem Regeringen og Arbejdsgiverforeningen; dette er ganske vist, paa given Anledning, blevet bestridt gennem en offentlig Erklæring fra Hr. Langkjær. Papiret er imidlertid som bekendt taalmodigt, men meget er der unægtelig, som peger i Retning af intimt Samvirke. Der var imidlertid kun ét Svar at give paa det fremførte, og det blev et Nej. Langkjær har imidlertid ikke følt sig tilfreds med dette Afslag, han er senere gaaet til sin Hovedbestyrelse og har faaet denne til at slutte sig til den fremførte Tanke. Hovedbestyrelsen har givet Tanken Udtryk i en længere Udtalelse.

Hvad selve den kommende Lønbevægelse angaar, stiller Forholdene sig saaledes: 18 Forbund har Overenskomster løbende til 1929 for ca. 48.000 Medlemmer, og 28 Forbund har Overenskomster, som kan opsiges til Ophør 1928 og omfatter ca. 63.500 Medlemmer. Nogle Forbund, hvis Medlemmer er beskæftiget ved Staten og Kommunerne, har ingen Overenskomster. Det drejer sig om ca. 22.000 Medlemmer. Der savnes Oplysninger for ca. 22.000 Medlemmer.

Brevveksling mellem Arbejdsgiverforeningen og De samvirkende Fagforbund.

Som ovenfor nævnt har Arbejdsgiverforeningen vedtaget en Udtalelse, der giver Udtryk for Langkjærs Tanker. Den er tilstillet vort Forretningsudvalg ledsaget af en Skrivelse, hvori man indbyder vort Forretningsudvalg til en Forhandling for at prøve, om der kan opnaas Enighed om de af Hovedbestyrelsen anviste Veje, eller om der kan findes andre Muligheder, som kan føre til et tilfredsstillende Resultat.

Efter at Sagen havde været forelagt Formændene for de tilsluttede For-

bund ved et Møde den 10. ds., og disse havde givet Tilslutning til et Svar til Arbejdsgiverforeningen, blev dette nærmere udarbejdet af Forretningsudvalget og afsendt samme Dag.

Vi gengiver nu nedenfor den udvekslede Korrespondance:

Den fra Arbejdsgiverforeningen modtagne Skrivelse af 7. Oktober d. A. er saalydende:

»Forretningsudvalget for De samvirkende Fagforbund i Danmark.

Vi tillader os herved at meddele det ærede Forretningsudvalg, at Dansk Arbejdsgiverforenings Hovedbestyrelse i sit Møde den 7. ds. indgaaende har drøftet de for Tiden herskende vanskelige Erhvervsforhold og de Midler, som efter Hovedbestyrelsens Skøn maa anses tjenlige til at fremkalde en følelig Bedring.

I en Udtalelse, som hoslagt følger, har Hovedbestyrelsen nærmere angivet de Foranstaltninger, som den anser for formaalstjenlige, og vi tillader os i den Anledning at indbyde det ærede Forretningsudvalg til gennem en Forhandling med vort Forretningsudvalg at prøve, om der kan opnaas Enighed om at følge de af vor Hovedbestyrelse anviste Veje, eller om der kan findes andre Muligheder, som kan føre til et tilfredsstillende Resultat.

P. F. V.
sign. *H. Langkjær.*
/ sign. Sophus Agerholm.«

Arbejdsgiverforeningens Hovedbestyrelses vedtagne Udtalelse:

»Dansk Arbejdsgiverforenings Hovedbestyrelse, som har drøftet Muligheden for ved Samarbejde mellem Arbejdsgivere og Arbejdere at bøde paa Erhvervskrisens Virkninger, udtaler, at man maa være af den Formening, at det for Erhvervslivet vil betyde et væsentligt Fremskridt, hvis man ved Aftale mellem Arbejdsgiver- og Arbejderorganisationerne kan skabe Arbejdsro gennem et længere Tidsrum i Forbindelse med en gradvis Nedsættelse af Lønniveauet og en deraf følgende Nedgang i Prisniveauet. Ved en saadan Foranstaltning mener man, at det vilde være muligt at bringe større Dele af Industri og Haandværk i bedre Beskæftigelse, om end der muligt for særlig kriseramte Industriers Vedkommende vil kræves Foranstaltninger, som ligger udenfor Arbejdsgiverforeningens Omraade.

Man opfordrer derfor Forretningsudvalget til ved Forhandling med Arbejdernes Hovedorganisationer at undersøge, om der maatte være Mulighed for uden Opsigelse og uden ufornøden Detailbehandling af de enkelte Overenskomster at forny de udløbende Overenskomster for en længere Periode med Indførelse af Regler for en lempelig Nedsættelse af Lønningerne.

For saa vidt der herefter kommer Forhandlinger i Gang, vil Hovedbestyrelsen anse det for rimeligt, at der ikke finder Opsigelse af Overenskomster Sted, saa længe disse Forhandlinger foregaar, og bemyndiger derfor Forretningsudvalget til at træffe Aftale om den fornødne Udskydelse af Opsigelsesfristen.«

Svarskrivelsen fra De samvirkende Fagforbund,

som afsendtes den 10. ds., er af følgende Indhold:

»Forretningsudvalget for Dansk Arbejdsgiverforening.

Modtaget det ærede Forretningsudvalgs Skrivelse af 7. ds. bilagt Hovedbestyrelsens Udtalelse af samme Dato.

Til de Tanker, der er nedlagt i Hovedbestyrelsens Udtalelser, finder vi Anledning til at bemærke, at vi er indforstaaet med, at det for Erhvervslivet vil betyde et væsentligt Fremskridt, hvis man ved Aftale mellem Arbejdsgiver- og Arbejderorganisationer kan skabe Arbejdsro gennem et længere Tidsrum, derimod maa vi tage bestemt Afstand fra Tanken om, at saadan Aftale bør ske i Forbindelse med en gradvis Nedsættelse af Lønniveauet.

Lønningerne er siden 1921 gaaet meget stærkt ned, idet Nedgangen andrager ca. 40 pCt., medens Pristallet kun er faldet med ca. 33 pCt.

Den Løn, Arbejderne faar for deres ofte farefulde Arbejde, er efter vor bedste Overbevisning for det store Flertals Vedkommende saa ringe, at det vilde være baade rimeligt og naturligt, at der i Stedet for Lønreduktioner blev ydet visse lavtlønnede Arbejdere et

Løntillæg. Vi tænker her paa de mange Tusinder Kvinder, som maa arbejde for Lønninger, der endog ligger langt under 30 Kr. pr. Uge, paa Tusinder af ikke-faglærte Arbejdere, hvis Fortjeneste ligger under 50 Kr. pr. Uge, og de mange faglærte Arbejdere, som næppe tjener 60 Kr. pr. Uge.

Naar man véd, hvad der skal bruges daglig til Familiens Underhold — Føde, Klæder, Husleje, Skatter m. m. — og er vidende om, at Arbejderne som Følge af den omfattende Arbejdsløshed maa betale ca. 25 Millioner Kroner i det kommende Aar til Opretholdelse af Arbejdsløshedsunderstøttelsen og ved Forringelse af de sociale Love maa paatage sig forøgede Byrder, vil man forstaa, at vi har gode Grunde til at tage Afstand fra Arbejdsgiverforeningens Tanke om Lønreduktioner.

Da hertil kommer, at vi ikke tror paa, at en yderligere Nedsættelse af Lønningerne vil gavne Erhvervslivet, men tværtimod ved den formindskede Købeevne vil skade Produktion og Omsætning, maa vi tage bestemt Afstand fra enhver Forhandling paa Basis af Lønnedsættelser som værende ganske formaalsløs, og vi kan tilføje, at der er et andet Forhold, som anderledes stærkt bidrager til at vanskeliggøre Konkurrencen, nemlig *Handelsavancen og i visse Tilfælde ogsaa en Mængde overflødige Driftsudgifter.* Hvis Arbejdsgiverforeningen vil sætte ind paa de rette Steder, maa det blive paa de her nævnte og ikke paa de beskedne Arbejdslønninger, som er gældende.

Men da Arbejdsgiverforeningens Udtalelse jo ogsaa gaar ud paa eventuelt at finde andre Muligheder for Overenskomsternes Forlængelse, erklærer vi os villige til at deltage i en Forhandling herom.

P. F. V.
Carl F. Madsen.
/ Hans Jacobsen.«

Den 10. internationale Arbejdskonference.

I.

Fra den 25. Maj til den 16. Juni afholdtes den 10. internationale Arbejdskonference i Genève. Som bekendt er Forholdet saaledes, at hvert tilsluttet Land kan sende 4 Repræsentanter, hvoraf de to repræsenterer Regeringen, 1 Arbejdsgiverne og 1 Arbejderne. Herudover kan deltage Raadgivere, der tillige kan være Stedfortrædere for Repæsentanterne.

Den danske Delegation bestod af følgende:

For Regeringen: Departementschef I. K. Bülow, Repræsentant, Landstingsmand C. V. Bramsnæs, Repræsentant, Sygekasseinspektør L. P. Borberg, Raadgiver og Suppleant, Fabriksinspektør Frk. Kirsten Gjessing, Raadgiver.

For Arbejdsgiverne: Direktør H. C. Ørsted, Bryssel, Repræsentant, Fuldmægtig A. L. Østerberg, Raadgiver og Suppleant.

For Arbejderne: Sekretær Hans Jacobsen, Repræsentant, og Forretningsfører Josef Andersson, Raadgiver og Suppleant.

Konferencen bestod ialt af 141 Repræsentanter, hvoraf 33 repræsenterede Arbejdsgiverne, 30 repræsenterede Arbejderne og Resten var saaledes Regeringsrepræsentanter.

Da der ialt var repræsenteret 42 Stater, ses det, at Repræsentationsretten ikke var fuldt udnyttet. Nogle Stater var kun repræsenteret ved 1 Deltager, og adskillige havde undladt at vælge henholdsvis Arbejdsgiver- og Arbejderrepræsentanter.

Dette Forhold blev stærkt kritiseret, navnlig hvad Undladelsen af at vælge Arbejderrepræsentanter angaar, og ligesom tidligere Aar var der Strid om enkelte Repræsentanters Kvalifikationer til at repræsentere dem, de var valgt for. Dette gjaldt navnlig Repræsentanten for de fascistiske Fagorganisationer i Italien, Rossoni, men det gik som tidligere Aar, at hans Mandat godkendtes med Arbejdsgivernes og Regeringsrepræsentanternes Stemmer.

Dagsordenen var følgende:

1. Sygeforsikring.
2. Foreningsfrihed.
3. Metoder til Fastsættelse af Minimallønninger indenfor de Virksomhedsomraader, hvor Arbejdsgivere og Arbejdere er utilstrækkeligt organiserede, særligt indenfor Hjemmeindustrien.

I Henhold til den for et Par Aar siden indførte Praksis, at hvert Spørgsmaal skal behandles paa to forskellige Konferencer, var det kun Pkt. 1, Sygeforsikringen, der kunde færdigbehandles.

De to andre skulde underkastes en Generaldebat, og hvis det derefter vedtoges at optage dem til endelig Vedtagelse paa næste Konference, skal desuden vedtages Hovedtrækkene for det Spørgeskema, der inden 1 Maaned efter Konferencens Afholdelse skal udsendes til Regeringerne. Svarene fra Regeringerne danner da Grundlagene for de endelige Forslag fra Bureauet.

Herudover behandles paa hver Konference Direktørens Beretning, Spørgsmaal om, hvad der i den nærmest kommende Tid skal optages til Forhandling paa de kommende Konferencer, hvilke Spørgsmaal der skal optages til Undersøgelse fra det internationale Arbejdsbureaus Side, Spørgsmaal vedrørende Forretningsordenen o. s. v.

Til Præsident for Konferencen valgtes Indieren Sir Artul Chatterjee og som Vicepræsidenter for Regeringerne: de Michelis fra Italien, for Arbejdsgiverne: den danske Repræsentant H. C. Ørsted, og for Arbejderne: Caballero, Spanien.

Som sædvanligt nedsattes der Kommissioner om de forskellige Punkter, og da disse i Aar var flere end sædvanligt, og en enkelt af dem, Sygekassekommissionen, var særlig stor, henstilledes det fra Arbejdergruppens Ledelse til Arbejdernes Repræsentanter ikke at søge Valg til Kommissioner, hvor man ikke mente at have særlige Interesser at varetage. Da dette for Danmarks Vedkommende kun var Tilfældet i Sagen angaaende Minimallønnen, søgtes kun Valg til denne Kommission, og hertil valgtes Josef Andersson som Repræsentant og Hans Jacobsen som Stedfortræder. Forholdet er forøvrigt dette, at begge kan deltage i Kommissionens Arbejde.

Konferencen afholdt ialt 23 Plenarmøder og en Mængde Kommissions- og Gruppemøder.

Hovedinteressen samlede sig om Sygeforsikringsspørgsmaalet, der endte med, at der vedtoges 2 Konventioner, 1 for Industri og Handel og 1 for Landbrug. Hovedstridspunktet var i denne Sag, om Forsikringen skulde være bygget paa det obligatoriske eller frivillige Princip. Fra Danmark og enkelte andre Lande, der er naaet ret langt frem ad Frivillighedens Vej, var man Modstander af den obligatoriske Forsikring, men det blev dog denne, der sejrede. En Overgang saa det forøvrigt ud til, at hele Sagen skulde strande, fordi Arbejdsgivernes Repræsentanter og nogle Regeringsrepræsentanter afholdt sig fra at deltage i den første Afstemning. Afstemningen er nemlig ifølge Forretningsordenen ugyldig, naar ikke mindst Halvdelen af Repræsentanterne deltager i denne. Der skulde paa denne Konference for at opnaa dette, det saakaldte »Quorum«, afgives 71 Stemmer, og der afgaves kun 2 mere. Ved senere Afstemninger gav Arbejdsgivergruppen dog sine Medlemmer Frihed til at stemme, hvorefter Slutresultatet blev, at Konventionen for Industri og Handel blev vedtaget med 97 Stemmer imod 9 og den for Landbruget med 85 Stemmer imod 9.

Pkt. 2 paa Dagsordenen, Foreningsfrihed, endte med et negativt Resultat. Sagen var oprindelig rejst af Arbejdernes Repræsentanter i Ledelsen for at komme de Lande til Hjælp, der ikke har almindelig Organisationsfrihed.

Fra Bureauet var der udarbejdet et Spørgeskema til Regeringerne, men under Forhandlingerne herom viste det sig, at saavel Arbejdsgiver- som visse Regeringsrepræsentanter ønskede og fik Flertal for Spørgsmaalenes Formulering saaledes, at der i disse indeholdtes visse Begrænsninger.

Da dette blev aabenbart, besluttede Arbejdergruppen at stemme imod, at Sagen viderebehandledes paa næste Konference, og ved Afstemningen i Plenarforsamlingen blev Resultatet saa, at Sagen bortfaldt med 66 Stemmer imod 28.

Pkt. 3 om Fastsættelse af Minimallønninger er oprindelig rejst fra England, hvor man navnlig under Krigen har været dybt inde paa at fastsætte Minimallønninger ved offentlig Foranstaltning. Det samme har været Tilfældet i næsten alle engelsktalende Lande, men ogsaa mange andre Steder, f. Eks. i Tyskland, er denne Frem-

gangsmaade ikke uprøvet, navnlig for saa vidt Hjemmeindustrien angaar.

Striden, navnlig i Kommissionen, stod da ogsaa væsentlig om Minimallønsfastsættelsen skulde være begrænset til Hjemmeindustrien eller ikke. Man enedes dog til Slut om en Formulering af det omstridte Spørgeskema, saaledes at alle Parter tilfredsstilledes nogenlunde, og i Plenarforsamlingen vedtoges Spørgeskemaet med 80 Stemmer imod 19. Modstanderne var Arbejdsgiverne.

Vi skal nu kun nævne, at under Direktørens Beretning fremkom fra Arbejdergruppen ved C. Mertens en stærk Kritik over, at det stadig gik for langsomt med Ratificeringerne. Navnlig dette, at Konventionen om 8 Timersdagen endnu ikke var ratificeret af de store Industrilande, betegnede han som en Skandale. Han sluttede sin Tale med at sige, hvis den nuværende Tilstand paa dette Punkt ikke ændres, vil Arbejderne tvinges til at revidere deres Anskuelser om den internationale Arbejdsorganisation og træffe Beslutning om, et fortsat Samarbejde overhovedet er muligt.

Direktørens Beretning forelaa for første Gang foruden paa Fransk og Engelsk ogsaa paa Tysk.

I følgende Numre skal vi bringe de af Konferencen vedtagne Konventioner, Spørgeskemaer og øvrige Beslutninger.

Internationale Meddelelser.

Den engelske Fagforeningskongres.

Naar man rigtig vil bedømme den store Beydning af de til Dels ret overraskende Beslutninger, som vedtoges af den 59. Kongres i den faglige Landsorganisation i England (T. U. C.), er det nødvendigt at henvise til den vanskelige Situation, hvori T. U. C. befandt sig ved Kongressens Aabning. Pressen profeterede med slet dulgt Skadefryd, »at T. U. C.s gamle Filosofi vilde bryde sammen paa denne Kongres«, ja enkelte ironiske Stemmer paastod endda, at det engelske Generalraad omend kun modstræbende var i Færd med at række »Oljegrenen til Kapitalisterne». Denne Stemning blev paa behændig Maade udnyttet gennem Baldwins Appel til Gunst for industriel Fred. Paa den anden Side, d. v. s. i Moskva, gik man til den anden taktiske Yderlighed, idet man gennem et rask Fremstød haabede at kaste hele Generalraadet over Ende og, som det hedder i Moskvas Manifest, »i Stedet for de gamle bankerotte Førere at sætte nye, tapre og ærlige Mænd«.

Formanden Georg Hicks' Aabningstale var det første Skridt til Klaring af Situationen. Paa den ene Side indrømmede Hicks, at Apparatet til fælles Drøftelser og Underhandlinger mellem Arbejdsgivere og Arbejdere til Tilvejebringelse af en bedre Organisation af Industrien kunde udnyttes mere og bedre, ligesom han paa den anden Side med særligt Eftertryk fremhævede Nødvendigheden af den størst mulige Mobilisering af alle faglige Kræfter og Hævdelsen af Fagforeningernes Indflydelse indenfor Industrien og Erhvervslivet som Helhed. Denne Nødvendighed illustrerede han med at henvise til den Kendsgerning, at de britiske Arbejdere siden Begyndelsen af Lønnedsættelseskampen for 7 Aar siden har lidt et samlet Løntab af ikke mindre end 10 Millioner Pund Sterling om Ugen, og at i de første 6 Maaneder af indeværende Aar over een Million Arbejdere har maattet tage imod en Lønnedsættelse af indtil 5 Sh. pr. Uge. Hicks anbefalede at øve den største Tolerance og Taalmodighed overfor de russiske Arbejdere, men gav paa den anden Side samtidig Udtryk for den herskende Misstemning over Russernes Arrogance.

Kongressen bragte derefter Afgrænsningen til Højre og Venstre i Formler, som ikke er til at tage Fejl af.

Baldwins Snakkesalighed blev besvaret med en Resolution, der siger, at den engelske Ministerpræsident bedst kan bevise sine oprigtige Fredshensigter dermed, at han for det første tager sine mod Fagforeningerne rettede Love og Foranstaltninger tilbage, eller, saafremt han ikke er rede hertil, giver Befolkningen Lejlighed til gennem Udskrivning af nye Valg at udtale sin Mening om Baldwins Politik. Hvad angaar Forholdet til Arbejdsgivernene, gav Kongressen tydeligt Udtryk for, at det her

kun kan dreje sig om Udvidelse af de rent saglige Forbindelser, men derimod ikke om en national Konference, saaledes som det synes at foresvæve Arbejdsgiverne og Regeringen, og som naturligvis kun kan have det Formaal, gennem almindelige Talemaader at berolige Gemytterne, mens Fagforeningerne kræver Gennemførelse af Reformer, som efter Hicks' Mening t. Eks. med Hensyn til Grubeindustrien er saa vidtgaaende, at de tager Sigte paa en principiel Ændring af Ejendoms- og Kontrolforholdene i hele Industrien.

De to russiske Dokumenter, nemlig den »broderlige Hilsen« til Kongressen samt Svaret paa det engelske Generalraads Betænkning angaaende Arbejdet i den engelsk-russiske Komité, blev besvaret med en af Generalraadet enstemmig foreslaaet og af Kongressen med 2.551.000 mod 620.000 Stemmer vedtaget Beslutning, i hvilken det hedder, at Fortsættelsen af Arbejdet indenfor den engelsk-russiske Komité ikke er til nogen Nytte, saalænge Russerne fastholder deres nuværende Holdning og Politik.

Da Kammerat Grassmann ved Behandlingen af det russiske Spørgsmaal i I. F. C.s Repræsentantskab for næsten 3 Aar siden paaviste, at et oprigtigt og ærligt Samarbejde med Russerne havde vist sig at være umuligt i Landene paa Kontinentet, sluttede han sin Tale med den Bemærkning, at man selvfølgelig hverken kunde eller burde afholde de engelske Kammerater fra selv at indvinde de samme Erfaringer, hvorved han dog vilde udtale Ønsket om, at disse Forsøg ikke vilde tilføje den engelske Bevægelse saa megen Skade, som der var blevet tilføjet enkelte Bevægelser paa Kontinentet. Den engelske Beslutning viser, at man nu har høstet de fornødne Erfaringer, men heldigvis ogsaa har draget de rette Konsekvenser heraf, forinden den engelske Bevægelse har lidt alvorlig Skade. At Konklusionerne imidlertid er de samme som de, Grassmann i sin Tid kom til, beviser den Tale, hvormed T. U. C.s Generalsekretær Citrine motiverede Generalraadets Forslag. Han sagde bl. a., at Aarsagen til Forslagets Fremkomst var de engelske og russiske Fagforeningsføreres i mange Henseender saa stærkt afvigende Opfattelser. Disse Uoverensstemmelser er efter hans Mening ikke af overfladisk, men af principiel Karakter.

Den første Difference bestaar deri, at Russerne bedømmer alt ud fra deres Revolution og deres egne Teorier og som Følge deraf holder sig for berettigede til at paatvinge den øvrige Verden deres Politik, mens den engelske Bevægelse bygger paa Selvbestemmelsesprincipet.

Den anden Difference drejer sig om den engelsk-russiske Komités Formaal. Englænderne har aldrig betragtet denne Komité som en med I. F. C. rivaliserende Organisation, mens Russerne troede, at den skulde danne Kærnen i en ny Internationale.

Den tredje Difference vedrører Arbejdsmetoden. Russerne lagde Hovedvægten paa Retoriken, Englænderne paa rolig Overvejelse og saglige, velbegrundene Argumenter. Af denne almindelige Betragtning fremgaar, at de engelske Kammerater ikke betragter Forbindelsen med Russerne som afbrudt, men derimod ikke er villige til at fortsætte dem under de nuværende Forhold og Opfattelser. At Stillingen er saaledes, blev understreget flere Gange, bl. a. af det engelske Jernbaneforbunds Sekretær Cramp, der udtalte, at et fuldstændigt Brud med Russerne let kunde opfattes som en Art moralsk Understøttelse af Baldwins Politik. J. H. Thomas bemærkede i denne Sammenhæng bl. a.: »Generalraadet forlanger ikke, at Forbindelsen med Rusland skal afbrydes. Vi vil ikke stænge Døren for Russerne. Generalraadets Svar til Russerne lyder: Naar I virkelig mener det oprigtigt med Eders internationale Solidaritet, naar I virkelig mener, hvad I siger, saa giv• os Mulighed for at tale med Eder, ved at I betragter os som ærlige Mennesker i Stedet for at sige, at vi er Forrædere«.

Med Hensyn til Forholdet til de engelske Kommunister, d. v. s. den faglige Mindretalsbevægelse, trak Kongressen en skarp Skillelinie. Med vældigt Flertal, nemlig med 3.746.000 mod 148.000 Stemmer, godkendtes Generalraadets Holdning, ifølge hvilken de lokale Fællesorganisationer ikke maa være tilsluttet Mindretalsbevægelsen.

Herbert Smith, Bjergarbejderforbundets Formand, sammenfattede den almindelige Opfattelse i følgende Ord: »Vi lader os ikke hverken af Moskva eller anden Side foreskrive, hvad vi skal gøre eller ikke gøre. Jeg ser ingen Forskel mellem Mindretalsbevægelsen og Kommunisterne; begge modtager deres Direktiver fra Moskva. Mindretalsbevægelsens Politik tilsigter Fagforeningernes Ødelæggelse«.

Hvad angaar Forbindelsen med I. F. C., behandlede Kongressen ogsaa den efter Pariserkongressen opstaaede Situation. Den vedtog hertil følgende Resolution: »Generalraadets internationale Komité har nøje undersøgt den gennem Pariserkongressen opstaaede Situation og paa Grundlag af de Generalraadet foreliggende Beretninger besluttet, at Kongressen i Edinburgh bemyndiger Generalraadet til at undersøge hele Spørgsmaalet om de internationale Forbindelser paa Grundlag af Foreteelserne siden Kongressen i Hull samt træffe de Forholdsregler, som Generalraadet anser for paakrævede«.

En Resolution angaaende Afholdelse af en Verdenskonference af Repræsentanter for I. F. C., den røde Fagforenings-Internationale og de udenfor disse Internationaler staaende Fagorganisationer, blev forkastet med 2.211.000 mod 1.065.000 Stemmer.

Moskvas Holdning er i Virkeligheden højst besynderlig, navnlig med Henblik paa den seneste Udvikling indenfor den internationale Fagbevægelse. Da Kongressen i Paris har vedtaget en Reorganisation og Nybesættelse af I. F. C.s Sekretariat, og forskellige Førere paa ny har udtalt sig for en Konference med Russerne, skulde man antage, at Russerne nu vilde gøre alt for at forme Forbindelsen med de engelske Kammerater saa god og kammeratlig som mulig. I Stedet for er Adressen til den britiske Fagforeningskongres holdt i en saadan Tone, at en fortsat Forhandlen *maatte* blive en Umulighed. Har man maaske i Moskva med Henblik paa de forbedrede Enhedsudsigter anset det for raadeligst at gaa over til »Angreb«?

I Russernes Hilsningsskrivelse til Kongressen tales der om »Baldwins Vej« og »Arbejdernes Vej«, som efter den russiske Opfattelse naturligvis er det samme som Moskvas Vej. Kongressen har med samme Bestemthed udtalt sig mod at betræde den af Baldwin eller Moskva anviste Vej, d. v. s. den er gaaet den Vej, som de i Edinburgh repræsenterede 4.163.994 Arbejdere anser for rigtig, og er forbleven tro overfor den britiske Fagbevægelse.

Kongressen beskæftigede sig foruden med de store organisatoriske Problemer ligeledes med en Del social-politiske Spørgsmaal, som ikke er af ringere Betydning. Saaledes kræver en Resolution øjeblikkelig Fremsættelse af et Lovforslag til Forbedring af den gældende Fabrikslov. Endskønt Generalraadet allerede i forrige Aar befattede sig med dette Anliggende, og Indenrigsministeren ved 2 Lejligheder har lovet at fremsætte et saadant Forslag, har Regeringen hidtil ikke foretaget bestemte Skridt. I en af Det forenede Væverforbund forelagt Resolution opstilles et omfattende Program for en Revision af Fabrikslovgivningen, der fordrer den lovfæstede 48 Timers Arbejdsuge samt Afskaffelse af Overarbejde, Lønfradrag og Bødesystemet. Endvidere fordres paa det socialpolitiske Omraade en Forbedring af Loven angaaende Ulykkestilfælde under Arbejdet, som efter Samraad med vedkommende Organisationer ogsaa skal omfatte bestemte Fagsygdomme. Alle Arbejdsgivere skal være forpligtet til at holde deres Arbejdere forsikret mod Ulykkestilfælde og Fagsygdomme.

I en Resolution angaaende Anti-Fagforeningsloven gav den britiske Fagbevægelse Udtryk for sin faste Vilje til under alle Omstændigheder at bevare Strejkeretten ubeskaaren og af yderste Evne arbejde for, at denne mod Fagbevægelsen rettede Lov sættes ud af Kraft. I en med stort Bifald modtaget Tale fremhævede Swales, at den engelske Arbejderklasse ved Valgene til Parlamentet raader over $^{7}/_{10}$ af alle Stemmer, og at den, naar den vilde kaste denne Kraft i Vægtskaalen, ved de næste Valg kan hjælpe en Arbejderregering til Magten.

Andre Resolutioner omhandlede Nødvendigheden af en bedre Organisering af de unge Arbejdere, Forholdsregler mod Splittelsesbestræbelser indenfor Organisationerne, Ratifikation af Wa-

shington-Overenskomsten om 8 Timersdagen o. s. v. I den sidste Resolution hedder det bl. a., at den britiske Regerings Politik stedse mere bidrager til at bringe England i Miskredit blandt Verdens Nationer og styrke den navnlig i andre Lande vidtforgrenene Anskuelse, at den britiske Regering søger at unddrage sig sine Forpligtelser med Hensyn til de internationale Overenskomster. I denne Forbindelse blev der ogsaa vedtaget en af Butiksmedhjælperne stillet Resolution, der opfordrer Parlamentet til at indbringe en Lov angaaende Indførelse af den 48 Timers Arbejdsuge for alle Ekspedienter i Forretninger og Varehuse, hvorved alle Butiker skulde lukkes Kl. 6 paa de fem Aftener om Ugen og Kl. 8 den sjette Aften. Andre Resolutioner tog Sigte paa Afskaffelse af Natarbejdet i Bagerier, Udførelse af offentligt Arbejde udelukkende gennem Firmaer, som beskæftiger organiserede Arbejdere, Gennemførelse af en Opgørelse over Bank- og Kreditanstalternes Stilling samt Fremme af Oprettelsen af Stats- og Kommunalbanker.

*

Paa Kongressen holdt Sekretær i den internationale faglige Central J. Sassenbach en ypperlig Tale, som fortjener almindelig Opmærksomhed, da den grundet paa sin Aabenhed og Uforudindtagethed tjener det Maal, for hvilket I. F. C. efter Foreteelserne i Paris og Edinburgh mere end nogensinde træder i Skranken for: snævert Samarbejde paa Grundlag af Erkendelsen om den gensidige Egenart og Viljen til Respektering af de tilsluttede Landes Autonomi.

Sassenbach gav først et Overblik over den store Betydning, som den gamle engelske Fagbevægelse til alle Tider har haft for Landene paa Kontinentet, endvidere henviste han til de Vanskeligheder, som tidligere her og der udsprang af det internationale Samarbejde. Han fortsatte derefter: »Heldigvis er Samarbejdet blevet bedre Aar for Aar, og først for helt nylig trækker der atter mørke Skyer op paa den internationale faglige Horisont. De store økonomiske Vanskeligheder, hvori Storbritannien har været stedt i de senere Aar, har avlet en radikal Strømning, og de britiske Fagforeninger, som af Førerne og Arbejderne paa Kontinentet altid betegnedes som de mest konservative Fagforeninger i hele Verden, er nu rykket mere til Venstre. Jeg haaber, at de engelske Kammerater ikke misforstaar mig og tyder mine Ord derhen, at jeg vil kritisere den engeske Bevægelse. Jeg konstaterer kun, hvorledes Kontinentets Fagbevægelse betragter Tingene i England. Naturligvis er det de engelske Kammeraters egen Sag at ordne deres Affærer paa Grundlag af egen Indsigt og paa Grundlag af de Metoder, som de under de forandrede Forhold anser for praktiske og rigtige. Netop i denne Sammenhæng ønsker jeg at henvise til, at de engelske Fagforeninger som Følge af deres Venstreorientering har nærmet sig Kontinentets Fagbevægelse. Maaske synes mange af Dem, at denne Opfattelse er paradoksal. Men de, som virkelig kender til Bevægelsen paa Kontinentet, vil give mig Ret i denne Konklusion. I denne Forbindelse vil jeg gerne tilføje, at den Art og Maade, paa hvilken den britiske Arbejder i Reglen er blevet informeret om Fagbevægelsen i de kontinentale Lande, er rent ud forbavsende.

Jeg tror, at der blandt de engelske Fagforeningsførere findes adskillige, der betragter sig som Eksperter i faglige Anliggender i den fjerne Orient eller Rusland, men desværre maa jeg bekende, at jeg hidtil ikke har haft Fornøjelsen af at træffe mange engelske Fagforeningsfolk, som er Eksperter med Hensyn til den faglige Bevægelse i mindre fjerntliggende Lande, t. Eks. Tyskland, Østrig, Sverige, Danmark og Holland eller de direkte Nabolande Belgien og Frankrig. De vil sikkert ikke drage mine Ord i Tvivl, naar jeg forsikrer Dem om, at der i de lige nævnte Lande, som alle tilhører samme Internationale som England, findes Fagbevægelser, som kæmper med lige saa store Vanskeligheder som de engelske Kammerater, og som forsøger at overvinde disse Vanskeligheder paa deres Maade. Hvis Deres Bevægelse paa upartisk Maade var blevet informeret om Bevægelsen paa Kontinentet, vilde sikkert mange Misforstaaelser og dermed mange Vanskeligheder været undgaaet. I hvert Fald vilde man aldrig have

fremsat den Paastand, at der blandt Kontinentets Fagforeninger raader en anti-engelsk Stemning. Alle Bemærkninger om anti-engelske Følelser blandt Kammeraterne paa Kontinentet er med et mildt Udtryk det rene Opspind, som efter min Mening er sat i Omløb af Folk, som er interesseret i, at der ikke bestaar nogen god Forstaaelse, nogen Hjertelighed, noget Kammeratskab og nogen Solidaritet mellem Arbejderne i Storbritannien og Landene paa Kontinentet.« . . . . »Det vilde være en alvorlig Fejltagelse at tro, at den Omstændighed, at Bevægelserne paa Kontinentet ikke er helt enige med enkelte Personer, som tilfældigvis er Englændere, er et Bevis for Tilstedeværelsen af anti-engelske Følelser. Dette vilde være lige saa forkert som den Antagelse, at den britiske Bevægelse er anti-skottisk eller anti-irsk, fordi den ikke er helt indforstaaet med visse Personers Anskuelser og Handlinger, som tilfældigvis er af skotsk eller irsk Afstamning. Jeg beder Dem indtrængende een Gang for alle at begrave enhver Tanke om anti-engelske Følelser.«

I det videre Forløb af sin Tale pegede Sassenbach paa den nuværende Verdenssituation, Arbejdsgivernes stærke Koncentration, Kapitalens internationale Sammenslutninger i Industri og Erhvervslivet overhovedet og paa I. F. C.s Opgaver, Forpligtelser og Bestræbelser, navnlig ogsaa med Henblik paa de ikke-europæiske Lande. Han sluttede med en Appel til Gunst for et snævert internationalt Samarbejde:

»Mange Vanskeligheder og Hindringer staar endnu i Vejen for vor Fremmarsch. Vor Bevægelse har imidlertid altid overvunden saadanne Vanskeligheder i Fortiden og har efter midlertidige Tilbageslag kunnet fortsætte sin Fremrykning, saa jeg er ogsaa nu overbevist om, at hvor alvorlig end vore Kampe maatte være, vore Anstrengelser dog tilslut skal krones med Held, naar vi staar Skulder til Skulder, bevarer vor Solidaritet Verden over og ophører med at skære i eget Kød. I denne Aand overbringer jeg en broderlig Hilsen fra Internationalen, som den britiske Bevægelse forhaabentlig ogsaa fremdeles vil lade blive den samme oprigtige Understøttelse og det samme gode Samarbejde til Del som i Fortiden.« (I. F. C.)

Lønbevægelser og Konflikter.

Kvindelige Trykkeriarbejdere hos Firmaet Hj. Joensen.

Foranlediget ved en Klage fra Dansk Typograf-Forbund over, at Litograffirmaet Hj. Joensen beskæftigede en Kvinde til en Løn, der laa betydeligt under den i Overenskomsten fastsatte, afholdtes et Fællesmøde den 20. September, hvor man enedes om følgende:

»Firmaet betaler fra Mæglingsmødets Dato den 15. September d. A. den tarifmæssige Løn med Dyrtidstillæg efter Overenskomsten mellem Dansk Litograflaug og Dansk Typograf-Forbud.

Den paa nævnte Møde rejste Klage er dermed bortfaldet.«

Litografer hos Firmaet Hj. Joensen.

Den 20. September afholdtes et Fællesmøde foranlediget ved en Klage fra Arbejdsgiverne over, at Litografisk Forbund havde nægtet at blande sig i en Sag om Fastsættelsen af en personlig Løn for en Litograf, der sattes til at passe en anden Maskine end den, han var antaget til at passe. Forholdet bestod kun 5 Dage, og Løndifferencen drejede sig kun om ca. 15 Kr.

Mødet endte uden Resultat, og Arbejdsgiverne forbeholdt sig at indbringe Klage for Den faste Voldgiftsret.

Kvinder paa Cikoriefabrikken »Nørrejylland« i Vejen.

I Fortsættelse af vor Meddelelse i Numer 30 om Lønforholdene paa ovennævnte Fabrik skal vi nu oplyse, at Kvindeligt Arbejderforbund havde varslet Strejke overfor Fabrikken til Ikrafttræden den 23. Juli.

Arbejdsgiverforeningen protesterede imod Strejkens Lovlighed, og det forinden Sagens Indbringelse for Den faste Voldgiftsret nødvendige Møde afholdtes den 20. Juli.

Heller ikke her opnaaedes Enighed,

hvorfor Arbejdsgiverne indbragte Sagen for Retten. Kvindeligt Arbejderforbund udsatte Strejken, indtil Rettens Kendelse foreligger. Forinden Sagen kom for Retten, opnaaedes imidlertid Enighed mellem Parterne om nogle Akkordforhøjelser, hvorefter Varslet er taget tilbage og Sagen bortfaldet.

Bagere hos Bagermester P. Schiang.

Bagerforbundet har rejst Klage over, at Bagermester P. Schiang, Købmagergade 19, København, har aflønnet en ung Svend under Overenskomsten.

Den 13. Juli d. A. havde den unge Mand været 4 Aar i Lære. Umiddelbart før Læretidens Udløb traf Lærlingen og dennes Fader Aftale med Bagermester Schiang om, at den unge Mand skulde fortsætte Læreforholdet til Svendeprøvens Aflæggelse i Oktober Maaned for en Løn af 35 Kr. pr. Uge. Overenskomsten fastsætter en Ugeløn af 66 Kr., efter Augustreguleringen 64 Kr.

Sagen behandledes paa et Fællesmøde den 12. September, men Mødet endte uden Resultat.

Forbundet har senere indbragt Klage for Den faste Voldgiftsret.

Den faste Voldgiftsret.

Sag Nr. 1088.

Snedkere hos

A/S De jyske Møbelfabrikker.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 16. Juni 1927 i Sag Nr. 1088: Dansk Arbejdsgiverforening for Centralforeningen af Snedkermestre i Jylland og Fyn mod De samvirkende Fagforbund i Danmark for Snedkerforbundet i Danmark og dettes Afdeling i Aarhus.

I. Den 24. April 1927 og følgende Dage fik A/S De jyske Møbelfabriker, Aarhus, der gennem det derværende kommunale Arbejdsanvisningskontor havde søgt 2 Bonere, efterhaanden anvist ialt 7 Svende. Da ingen af dem mødte til Arbejdet, vægrede Kontoret sig ved at anvise flere Svende under Henvisning til, at Fabriken aabenbart var blokeret. En Dag i Begyndelsen af Maj henvendte Magnus Petersen, Formand for Snedkersvendenes Fagforening i Aarhus, sig til det derværende Snedkerlaug og begærede et Møde afholdt til Forhandling om det foreliggende Forhold. Paa Mødet oplyste Formanden, at Grunden til, at de anviste Svende ikke var gaaet i Arbejde, var, at Fabriken, efter at den i Marts s. A. havde afskediget Svendenes Tillidsmand, havde lovet at genantage ham, naar der atter blev Brug for Folk, men at dette Tilsagn ikke var blevet opfyldt. Den 5. Maj mødte 2 af de først anviste Svende til Arbejdet.

Under denne Sag har Dansk Arbejdsgiverforening for Centralforeningen af Snedkermestre i Jylland og Fyen paastaaet de samvirkende Fagforbund i Danmark for Snedkerforbundet i Danmark og dette atter for sin Aarhus Afdeling anset med Bod for at have iværksat uvarslet Blokade overfor A/S De jyske Møbelfabriker.

De Indklagede har paastaaet sig frifundet, idet de, der ikke har bestridt, at det var efter Ordre fra Fagforeningen har haft tilstrækkelig Undskyldning for det saaledes udviste Forhold deri, at Fabriken havde brudt sit Løfte om Genantagelse af Tillidsmanden ved først indtrædende Lejlighed.

Klagerne har bekræftet, at Fabriken, da Tillidsmanden — samtidig med 4 andre Svende — var blevet afskediget, overfor Fagforeningen erklærede, at han, hvis Afskedigelse ikke skyldtes nogen Utilfredshed med ham, nok paany skulde faa Arbejde, naar der igen blev Brug for ham; da det imidlertid var Bonere, Fabriken i Slutningen af April søgte, havde den ikke Brug for Tillidsmanden, der ikke var Boner, men Samler; det er vel rigtigt, saaledes som af de Indklagede bemærket, at enhver Snedker kan udføre Bonearbejde, men efter tidligere gjort Erfaring maatte Fabriken anse det for uheldigt at sætte en Samler til Bonearbejde, hvilket han ikke kan udføre saa godt og hurtigt og derfor ikke med saa stor Fortjeneste som en øvet Boner; dertil kom, at Tillidsmanden havde Arbejde andetsteds, hvilket Fabriken dog først erfarede ca. den 27. April. Overfor dette sidste har de Indklagede anført, at det kun var mid-

lertidigt Arbejde, Tillidsmanden havde, og at han, saafremt Fabriken havde tilbudt ham Beskæftigelse, baade kunde og vilde have modtaget den straks.

Af det foreliggende fremgaar det ikke, at Fabriken har udvist noget Forhold overfor Tillidsmanden, som han eller Fagforeningen kunde have Føje til at besvære sig over og som kunde tjene til nogen Undskyldning for den stedfundne Blokade. For uden Varsel — endog uden nogen forklarende Meddelelse til Fabriken — at have iværksat denne findes Fagforeningen at maatte anses med en Bod.

II. Hos Snedkermester Martin Nielsen i Aarhus arbejdede der i Begyndelsen af Maj 1927 5 Svende, hvoraf de 2 oppebar Timelønninger paa henholdsvis 145 Øre — heri indbefattet Ledertillæg — og 133 Øre, 2 af de øvrige 120 Øre, medens de for andet Arbejde hidtil havde modtaget 128 Øre. Da den 5. havde afsluttet det Arbejde, som han hidtil havde befattet sig med fik han Besked om at deltage i Møbelarbejdet; ved første Ugeafregning krævede han, med hvem der ikke var aftalt nedsat Timeløn, samme Løn som af ham hidtil oppebaaret, nemlig 128 Øre, hvilket Krav blev opfyldt mod Tilkendegivelse af, at der derefter kun vilde bleve udbetalt ham en Timeløn af 120 Øre.

I den følgende Uge, Onsdag d. 11/5, henvendte Formanden for Snedkersvendenes Fagforening sig til Mesteren og forlangte Akkord indført for Møbelarbejdet, med mindre Timelønnen blev forhøjet til 128 Øre eller dog til 124 Øre. Mesteren vægrede sig saavel ved at slutte Akkord som ved at forhøje Timelønnen. I Eftermiddagspausen samme Dag indfandt Formanden sig atter paa Arbejdsstedet; paa Trappen mødte han de 5 Svende, der fulgtes bort med ham, idet de nedlagte Arbejdet.

Den følgende Dag tilskrev Snedkerforbundet i Danmark, der af Centralforeningen af Snedkermestre i Jylland og Fyen var bleven gjort bekendt med det forefaldne, Fagforeningen, at Arbejdet straks skulde genoptages og Striden undergives faglig Mægling. Den 13. s. M. telefonerede Fagforeningsformanden til Centralforeningen og forhandlede med dennes Sekretær om Sagen, uden at dette førte til, at Arbejdet blev genoptaget. Arbejdsstandsningen vedvarer endnu.

Arbejdsgiverforeningen har nu paa Centralforeningens Vegne nedlagt Paastand paa, at De samvirkende Fagforbund paa Snedkerforbundets Vegne og dette solidarisk med sin Aarhus Afdeling anses med Bod for uvarslet Arbejdsstandsning.

De Indklagede har paastaaet sig frifundet, idet de har anført følgende: I § 4 i den gældende Overenskomst mellem Centralforeningerne af Snedkermestre og Snedkerforbundet er det foreskrevet, at saadant Arbejde, for hvilket Prisen er fastsat i de af de nævnte Organisationer vedtagne Prislister, ikke maa deles eller udføres i Timeløn; som Eksempel paa særlige Forhold der kan medføre en Fravigelse, nævnes, at paabegyndt Lærlingearbejde færdiggøres af Svende, men det tilføjes, at Lærlinge ikke systematisk maa sættes til at paabegynde Arbejder, som derefter forlanges fuldført af Svende. Disse Bestemmelser overholder Martin Nielsen ikke. Sædvanligvis, dog ikke i den nærmeste Tid før Konflikten, beskæftiger han ca. 6 Lærlinge og kun en eller to Svende. Det Arbejde, de 3 Svende var beskæftigede med, var velegnet til at udføres i Akkord og burde derfor ikke været krævet udført for en Timeløn af 120 Øre, der ligger betydeligt under den gennemsnitlige Fortjeneste paa Akkord- og Timearbejde hos andre Snedkermestre i Aarhus. Den berettigede Misfornøjelse, som disse Lønforhold havde fremkaldt hos Svendene, førte til, at de den 11/5 besluttede sig til at forlade Arbejdet.

Klagerne har hævdet, at ingen af de gældende Akkordsatser var anvendelige paa det paagældende Arbejde, med Hensyn til hvilket Mesteren savnede de til Afslutning af Akkord fornødne Erfaringer, ligesom de har bestridt Rigtigheden af, hvad de Indklagede har anført til Støtte for, at en Timeløn af 120 Øre skulde være for ringe. De har dernæst henvist til, at i Følge Overenskomstens § 6 staar det »Parterne«, d. v. s. Mesteren og Svendene, frit for at aftale en højere Timeløn end den i Overenskomsten fastsatte, for Tiden

102 Øre, at Fagforeningen følgelig har været uberettiget til at befatte sig med Spørgsmaalet om, hvorvidt der skulde ydes en højere Timeløn end den overenskomstmæssige, men at den saa langt fra har afholdt sig derfra, at den i Strid med Overenskomstens § 18, i Følge hvilken anden Arbejdsstandsning maa etableres, forinden de for Faget gældende Regler for Behandling af faglig Strid er bragt til Anvendelse, har foranlediget en kollektiv Arbejdsnedlæggelse og dernæst undladt at efterkomme det af Forbundet givne Paalæg om Arbejdets Genoptagelse.

Retten kan ikke tage Stilling til Tvisten angaaende Lønforholdene paa Martin Nielsens Værksted; om de er ordnet paa overenskomstmæssig og for Svendene tilfredsstillende Maade eller ej, maa afgøres efter de for Faget gældende Regler om Behandling af faglig Strid. Til Afgørelse foreligger herefter alene Spørgsmaalet om, hvorvidt der har fundet en ulovlig Arbejdsstandsning Sted.

Da det var alle de paa Værkstedet beskæftigede Svende, der forlod Arbejdet, ogsaa de, hvis Løn ikke var krævet forhøjet, kan der ikke bestrides at være iværksat en kollektiv Standsning, Fagforeningens Formand har forklaret. at det var uden nogen Tilskyndelse fra hans Side, at de 5 Svende nedlagde Arbejdet, men erkendt, at han ikke foreholdt dem, at en saadan Arbejdsnedlæggelse vilde være ulovlig, og i det hele intet foretog sig for at forebygge den. Der paahvilede imidlertid ham som Fagforeningens Formand en Pligt til at gøre, hvad der stod i hans Magt for at forhindre overenskomststridig Arbejdsstandsning, og denne Pligt har han, hans egen Forklaring lagt til Grund, ikke opfyldt. Men yderligere finder Retten efter alt foreliggende ikke vel at kunne betvivle, at han har forholdt sig saaledes, at Svendene har maattet mene, at Fagforeningen i hvert Fald samtykkede i Arbejdsnedlæggelse.

Sammenhængen med, at den telefoniske Forhandling mellem Formanden og Centralforeningens Sekretær den 13. Maj ikke førte til Arbejdets Genoptagelse, er ikke oplyst. Formandens Forklaring gaar ud paa, at han overensstemmende med det ham af Forbundet givne Paalæg tilbød at lade Svendene gaa i Arbejde og derefter at optage en Forhandling om Tvisten, men at Sekretæren afviste Tilbudet med en Bemærkning om, at denne Gang skulde han — Formanden — ikke slippe saa let. Sekretæren er ikke blevet ført som Vidne; Centralforeningens Formand, der paahørte hans Udtalelser, har forklaret, at de gik ud paa, at naar Svendene havde genoptaget Arbejdet, vilde Centralforeningen forhandle om Lønspørgsmaalet.

Som Sagen herefter foreligger, maa det staa hen som uopklaret, hvem af Parterne Ansvaret for Arbejdsstandsningens Fortsættelse efter den 13. Maj paahviler. Nogen Henvendelse til det kommunale Arbejdsanvisningskontor ses Fabriken ikke at have foretaget efter Konfliktens Udbrud.

For det Forhold Fagforeningen som foran anført har udvist med Hensyn til den stedfundne kollektive Arbejdsnedlæggelse, der maa anses for stridende imod Septemberforligets § 2 og mod Overenskomstens § 18, vil den være at anse med en Bod. Derimod ses Forbundet ikke at kunne gøres medansvarlig for Arbejdsstandsningen eller for dens Fortsættelse.

Af det anførte følger, at Arbejdet uopholdeligt bør genoptages, saaledes at, naar dette er sket, de gældende Regler om Behandling af faglig Strid bringes til Anvendelse.

Den Bod, som Fagforeningen har forskyldt ved sine under I og II omhandlede Forhold, findes under et at kune fastsættes til 300 Kr. Sagens Omkostninger vil de Indklagede have at betale.

Kendelse:

De samvirkende Fagforbund paa Snedkerforbundets Vegne og dette atter paa sin Aarhus Afdeling Vegne bør til Dansk Arbejdsgiverforening paa Centralforeningen af Snedkermestre i Jylland og Fyens Vegne betale en Bod stor 300 Kr.

Sagens Omkostninger udreder de Indklagede med 300 Kr.

REDAKTØR: CARL F. MADSEN
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Allé 12,2. S. Kbhvn. V. Tlf. 3541 og 15041
Trykt hos F. E. Bording, Kbhvn.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR
DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND I DANMARK

NUMER 16 ❋ KØBENHAVN DEN 22. OKTOBER 1927 ❋ 24 AARGANG

Den 10. internationale Arbejdskonference.

II.

Efter den refererende Omtale af Konferencen i sidste Nummer bringer vi her de vedtagne Beslutninger.

Konvention om Sygeforsikring for Arbejdere i Industri og Handel og for huslig Medhjælp.

Art. 1.

Ethvert Medlem af den internationale Arbejdsorganisation, der ratificerer nærværende Konvention, forpligter sig til at indføre tvungen Sygeforsikring paa Betingelser, der mindst svarer til de i denne Konvention indeholdte.

Art. 2.

Den tvungne Sygeforsikring skal finde Anvendelse paa de i Industri og Handel beskæftigede Lønarbejdere, Funktionærer og Lærlinge samt Hjemmearbejde og huslig Medhjælp.

Det tilkommer dog hvert Land i sin nationale Lovgivning at fastsætte saadanne Undtagelser, som det skønner nødvendige for saa vidt angaar:

a) Midlertidigt Arbejde, hvis Varighed ikke overstiger en Grænse, der nærmere kan angives i den nationale Lovgivning, Arbejde, der falder udenfor Faget eller vedkommende Arbejdsgivers Virksomhed, lejlighedsvis Beskæftigelse og Bibeskæftigelse.

b) Arbejdere, hvis Løn eller Indkomst overstiger en Grænse, som kan fastsættes i den nationale Lovgivning.

c) Arbejdere, som ikke faar Vederlag i Penge.

d) Hjemmearbejdere, hvis Arbejdsvilkaar ikke kan sidestilles med almindelige Lønarbejdere.

e) Arbejdere under eller over den Aldersgrænse, der fastsættes i den nationale Lovgivning.

f) Medlemmer af Arbejdsgiverens Familie.

Desuden kan fra den tvungne Sygeforsikring undtages Personer, hvem der i Henhold til Love, Regulativer eller særlige Bestemmelser i Sygdomstilfælde er tilsikret Rettigheder, som i det hele svarer til de i nærværende Konvention fastsatte.

Nærværende Konvention kommer ikke til Anvendelse paa Søfolk og Fiskere, for hvis Vedkommende der ved en senere Beslutning af Konferencen kan træffes Bestemmelser om Sygeforsikring.

Art. 3.

En forsikret, der som Følge af unormal legemlig eller aandelig Helbredstilstand er uarbejdsdygtig, har Ret til Pengehjælp for mindst de 26 første Uger af Uarbejdsdygtighedsperioden, at regne fra og med den første Dag, for hvilken der ydes ham Hjælp.

Ydelsen af Understøttelse kan gøres betinget af, at den forsikrede underkaster sig en Prøvetid og efter Udløbet af denne en Karenstid paa højst 3 Dage.

Udbetaling af Understøttelse kan inddrages i følgende Tilfælde:

a) Naar den forsikrede i Henhold til Lovbestemmelse oppebærer Erstatning paa anden Maade i Anledning af samme Sygdom.

Understøttelsen kan inddrages helt eller delvis, alt eftersom nævnte Erstatning svarer til eller er mindre end den i nærværende Artikel fastsatte.

b) Saalænge den forsikrede ikke paa Grund af Uarbejdsdygtigheden lider noget Tab i sin normale Arbejdsindtægt eller underholdes paa Forsikringens Regning eller af offentlige Midler; selv om den forsikrede paa denne Maade faar sit personlige Underhold, skal Un-

derstøttelsen dog kun delvis inddrages, hvis han har Forsørgerpligter.

c) Saalænge den forsikrede uden fyldestgørende Grund nægter at iagttage Lægens Forskrifter eller de Bestemmelser, der er fastsatte for de syges Opførsel, eller uden Tilladelse unddrager sig Forsikringsinstitutionens Kontrol.

Understøttelsen kan nedsættes eller helt bortfalde i Sygdomstilfælde, der er paadraget ved den forsikredes forsætlige Handlinger.

Art. 4.

Den forsikrede har — fra Sygdommens Begyndelse og mindst indtil Udløbet af den Periode, der er fastsat for Sygehjælpens Varighed — Ret til fri Lægehjælp ved fuldtud kvalificeret Læge, ligesom han har Ret til gratis at faa ydet Medicin og Lægemidler af god Kvalitet og i tilstrækkelig Mængde. Der kan dog paalignes den forsikrede Betaling for en Del af Udgifterne ved saadan Hjælp paa de Betingelser, der nærmere fastsættes i den nationale Lovgivning.

Ydelse af Lægehjælp kan inddrages i lige saa lang Tid som den forsikrede uden fyldestgørende Grund nægter at iagttage Lægens Ordrer eller de Forskrifter, der er fastsatte for de syges Opførsel, eller nægter at gøre Brug af den Hjælp, der af Forsikringsinstitutionen stilles til hans Raadighed.

Art. 5.

Ved den nationale Lovgivning kan det tillades eller foreskrives, at der skal ydes Lægehjælp til de Medlemmer af den forsikredes Familie, der opholder sig i hans Husstand og forsørges af ham; de nærmere Betingelser for Ydelse af saadan Hjælp fastsættes i vedkommende Lovgivning.

Art. 6.

Sygeforsikringen skal administreres af selvstyrende Institutioner, der ikke maa have noget Erhvervsøjemed, og som skal staa under de kompetente offentlige Myndigheders administrative og finansielle Kontrol.

De Institutioner, der oprettes ved privat Initiativ, skal have særlig Anerkendelse af den kompetente offentlige Myndighed.

De forsikrede skal paa de Betingelser, der nærmere fastsættes i den nationale Lovgivning, deltage i Ledelsen af de selvstyrende Forsikringsinstitutioner.

Staten kan dog paatage sig den direkte Administration af Sygeforsikringen, naar og saa længe Udøvelse gennem selvstyrende Institutioner vanskeliggøres eller er uanvendelig paa Grund af nationale Forhold, navnlig paa Grund af utilstrækkelig Arbejdsgiver- eller Arbejderorganisation.

Art. 7.

De forsikrede og deres Arbejdsgivere skal yde Bidrag til Tilvejebringelse af de til Forsikringen nødvendige Midler.

Det overlades til den nationale Lovgivning at fastsætte, om der skal ydes offentlige Tilskud til Forsikringen.

Art. 8.

Nærværende Konvention faar i ingen Henseende Indflydelse paa de Forpligtelser, der følger af den af den første internationale Arbejdskonference vedtagne Konvention om Kvinders Anvendelse til Arbejde før og efter Barnefødsel.

Art. 9.

Der skal gives den forsikrede Ret til Indankning for højere Myndighed i Tilfælde, hvor der rejses Tvivl om hans Ret til Hjælp.

Art. 10.

Det tilkommer de Stater, der omfatter vidtstrakte og meget tyndt befolkede Arealer, at undlade at bringe nærværende Konvention i Anvendelse i Distrikter, hvor det paa Grund af Befolkningens Spredthed, den ringe Befolkningstæthed samt paa Grund af utilstrækkelige Kommunikationsmidler vil være ugørligt at gennemføre Sygeforsikring i Overensstemmelse med denne Konventions Bestemmelser.

De Stater, der ønsker at gøre Brug af den ved nærværende Artikel tilladte Undtagelse, skal samtidig med Indsendelsen af deres formelle Ratifikation af Konventionen til Folkeforbundets Generalsekretær give Meddelelse herom.

De skal derhos sende det Internationale Arbejdsbureau Meddelelse om, for hvilke Distrikter de vil gøre Brug af denne Undtagelse og angive Grundene derfor.

I Europa tilkommer det kun Finland at gøre Brug af den i nærværende Artikel indeholdte Undtagelse.

Art. 11.

De formelle Ratifikationer af denne Konvention skal, paa de i Versailles-Traktaten, Afsnit XIII og de tilsvarende Bestemmelser i de øvrige Fredstraktater fastsatte Betingelser, meddeles Folkeforbundets Generalsekretær til Registrering.

Art. 12.

Denne Konvention træder i Kraft 90 Dage efter den Dag, da to Medlemmer af den internationale Arbejds-Organisation har ratificeret Konventionen, og dette er registreret af Generalsekretæren.

Den er kun bindende for de Medlemmer, hvis Ratifikationer er blevet registrerede i Sekretariatet.

Derefter træder Konventionen i Kraft for hvert enkelt Medlem 90 Dage efter den Dag, paa hvilken dets Ratifikation er blevet registreret i Sekretariatet.

Art. 13.

Saasnart to Medlemmer af den Internationale Arbejdsorganisation har ratificeret Konventionen, og dette er blevet registreret af Sekretariatet, skal Folkeforbundets Generalsekretær udsende Meddelelse herom til alle Medlemmer af den Internationale Arbejds-Organisation. Han skal ligeledes udsende Meddelelse om Registrering af samtlige de Ratifikationer, som senere tilstilles ham til Registrering fra Organisationens andre Medlemmer.

Art. 14.

Med Forbehold af Bestemmelserne i Artikel 12 skal ethvert Medlem, som ratificerer denne Konvention, forpligte sig til at lade Bestemmelserne i Artikel 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 og 10 træde i Kraft senest 1. Januar 1929 og træffe saadanne Foranstaltninger, som er nødvendige for at gøre disse Bestemmelser effektive.

Art. 15.

Ethvert Medlem af den Internationale Arbejdsorganisation, som ratificerer denne Konvention, forpligter sig til at bringe den i Anvendelse i sine Kolonier, Besiddelser og Protektorater i Overensstemmelse med Bestemmelserne i Versailles-Traktatens Artikel 421 og de tilsvarende Artikler i de andre Fredstraktater.

Art. 16.

Ethvert Medlem, der har ratificeret denne Konvention, kan opsige den efter Forløbet af 10 Aar fra den Dag, da Konventionen først traadte i Kraft, ved at sende Meddelelse herom til Registrering i Folkeforbundets Sekretariat. Saadan Opsigelse faar først Gyldighed et Aar efter Sekretariatets Registrering.

Art. 17.

Mindst een Gang hvert tiende Aar skal Styrelsen for det Internationale Arbejdsbureau forelægge General-Konferencen en Rapport over Virkningerne af denne Konvention, og Styrelsen træffer tillige Bestemmelse om, hvorvidt der er Grund til paa Konferencens Dagsorden at opføre Spørgsmaalet om dens Revision eller Forandring.

Art. 18.

De franske og engelske Tekster af denne Konvention er begge fuldt gyldige.

Konvention om Sygeforsikring for Landarbejdere.

Art. 1.

Ethvert Medlem af den internationale Arbejdsorganisation, der ratificerer nærværende Konvention, forpligter sig til at indføre tvungen Sygeforsikring for Landarbejdere paa Betingelser, der mindst svarer til de i denne Konvention indeholdte.

Art. 2.

Den tvungne Sygeforsikring skal omfatte Lønarbejdere, Funktionærer og Elever i Landbrugsvirksomheder.

Det tilkommer dog hvert Land i sin nationale Lovgivning at fastsætte saadanne Undtagelser, som det skønner nødvendige for saa vidt angaar:

a) Midlertidigt Arbejde, hvis Varighed ikke overstiger en Grænse, der nærmere kan angives i de nationale Lovgivning, Arbejde, der falder udenfor Faget eller vedkommende Arbejdsgivers Virksomhed, lejlighedsvis Beskæftigelse og Bibeskæftigelse.

b) Arbejdere, hvis Løn eller Indkomst overstiger en Grænse, som kan fastsættes i den nationale Lovgivning.

c) Arbejdere, som ikke faar Vederlag i Penge.

d) Hjemmearbejdere, hvis Arbejdsvilkaar ikke kan sidestilles med almindelige Lønarbejdere.

e) Arbejdere under eller over den Aldersgrænse, der fastsættes i den nationale Lovgivning.

f) Medlemmer af Arbejdsgiverens Familie.

Desuden kan fra den tvungne Sygeforsikring undtages Personer, hvem der i Henhold til Love, Regulativer eller særlige Bestemmelser i Sygdomstilfælde er tilsikret Rettigheder, som i det hele svarer til de i nærværende Konvention fastsatte.

Art. 3.

En forsikret, der som Følge af unormal legemlig eller aandelig Helbredstilstand er uarbejdsdygtig, har Ret til Pengehjælp for mindst de 26 første Uger af Uarbejdsdygtighedsperioden, at regne fra og med den første Dag, for hvilken der ydes ham Hjælp.

Ydelsen af Understøttelse kan gøres betinget af, at den forsikrede underkaster sig en Prøvetid og efter Udløbet af denne en Karenstid af højst 3 Dage.

Udbetaling af Understøttelse kan inddrages i følgende Tilfælde:

a) Naar den forsikrede i Anledning af samme Sygdom i Henhold til Lovbestemmelse oppebærer Erstatning paa anden Maade.

Understøttelsen kan inddrages helt eller delvis, alt eftersom nævnte Erstatning svarer til eller er mindre end den i nærværende Artikel fastsatte.

b) Saalænge den forsikrede ikke paa Grund af Uarbejdsdygtigheden lider noget Tab i sin normale Arbejdsindtægt eller underholdes paa Forsikringens Regning eller af offentlige Midler; selv om den forsikrede paa denne Maade faar sit personlige Underhold, skal Understøttelsen dog kun delvis inddrages, hvis han har Forsørgerpligter.

c) Saalænge den forsikrede uden fyldestgørende Grund nægter at iagttage Lægens Forskrifter eller de Bestemmelser, der er fastsatte for de syges Opførsel, eller uden Tilladelse unddrager sig Forsikringsinstitutionens Kontrol.

Understøttelsen kan nedsættes eller helt bortfalde i Sygdomstilfælde, der er paadraget ved den forsikredes forsætlige Handlinger.

Art. 4.

Den forsikrede har — fra Sygdommens Begyndelse og mindst indtil Udløbet af den Periode, der er fastsat for Sygehjælpens Varighed — Ret til fri Lægehjælp ved fuldtud kvalificeret Læge, ligesom han har Ret til gratis at faa ydet Medicin og Lægemidler af god Kvalitet og i tilstrækkelig Mængde.

Der kan dog paalignes den forsikrede Betaling for en Del af Udgifterne ved saadan Hjælp paa de Betingelser, der nærmere fastsættes i den nationale Lovgivning.

Ydelse af Lægehjælp kan inddrages i lige saa lang Tid som den forsikrede uden fyldestgørende Grund nægter at iagttage Lægens Ordrer eller de Forskrifter, der er fastsatte for de syges Opførsel, eller nægter at gøre Brug af den Hjælp, der af Forsikringsinstitutionen stilles til hans Raadighed.

Art. 5.

Ved den nationale Lovgivning kan det tillades eller foreskrives, at der skal ydes Lægehjælp til de Medlemmer af den forsikredes Familie, der opholder sig i hans Husstand og forsørges af ham; de nærmere Betingelser for Ydelse af saadan Hjælp fastsættes i vedkommende Lovgivning.

Art. 6.

Sygeforsikringen skal administreres af selvstyrende Institutioner, der ikke maa have noget Erhvervsøjemed, og som skal staa under de kompetente offentlige Myndigheders administrative og finansielle Kontrol.

De Institutioner, der oprettes ved privat Initiativ, skal have særlig Anerkendelse af den kompetente offentlige Myndighed.

De forsikrede skal paa de Betingelser, der nærmere fastsættes i den nationale Lovgivning, deltage i Ledelsen af de selvstyrende Forsikringsinstitutioner.

Staten kan dog paatage sig den direkte Administration af Sygeforsikringen, naar og saa længe Udøvelse gennem selvstyrende Institutioner vanskeliggøres eller er uanvendelig paa Grund af nationale Forhold, navnlig paa

Grund af utilstrækkelig Arbejdsgiver- eller Arbejderorganisation.

Art. 7.

De forsikrede og deres Arbejdsgivere skal yde Bidrag til Tilvejebringelse af de til Forsikringen nødvendige Midler.

Det overlades til den nationale Lovgivning at fastsætte, om der skal ydes offentlige Tilskud til Forsikringen.

Art. 8.

Der skal gives den forsikrede Ret til Indankning for højere Myndighed i Tilfælde, hvor der rejses Tvivl om hans Ret til Hjælp.

*

Af Pladshensyn undlader vi at optrykke de sidste 8 Artikler, der er de samme som i den foran optrykte Konvention for Industri m. v.

Under samme Punkt vedtoges følgende

Henstilling angaaende Sygeforsikringens almindelige Principer.

Folkeforbundets internationale Arbejdsorganisations Generalkonference, indkaldt til Møde i Genève af det internationale Arbejdsbureaus Styrelsesraad og der sammentraadt den 25. Maj 1927 til sin 10de Samling, har — efter at have besluttet at vedtage forskellige Forslag vedrørende Principer for Sygeforsikring, hvilket Spørgsmaal er opført som det første paa Samlingens Dagsorden, og efter at have besluttet, at disse Forslag skulde vedtages i Form af en Henstilling— den 15. Juni 1927 vedtaget den følgende Henstilling til Forelæggelse for den internationale Arbejdsorganisations Medlemmer, saaledes at disse kan bringe dens Bestemmelser til Udførelse enten i Form af Lov eller paa anden Maade i Overensstemmelse med Bestemmelserne i Versailles-Traktatens XIII Del, og de tilsvarende Dele i andre Fredstraktater.

Under Hensyn til, *at* Opretholdelse af en sund og kraftig Arbejderstand er af overordentlig Betydning, ikke blot for Arbejderne selv, men ogsaa for de Samfund, der ønsker at forøge deres Produktionsevne, *at* en saadan Forøgelse kun kan opnaas ved Hjælp af vedvarende og systematiske Foranstaltninger til Forebyggelse af Indskrænkning i Arbejdernes Erhvervsevne eller til at afbøde de deraf følgende Tab, og *at* saadanne Foranstaltninger paa den bedste Maade kan iværksættes ved Indførelse af Socialforsikring, som giver de forsikrede bestemte, fastsatte Rettigheder, *henstiller Konferencen*, der har vedtaget Konventioner dels angaaende Sygeforsikring for Arbejdere i Industri og Handel og huslig Medhjælp, dels angaaende Sygeforsikring for Landarbejdere, i hvilke Konventioner findes angivet de Minimumsbetingelser, som ethvert Sygeforsikringssystem fra Begyndelsen bør opfylde;

at ethvert Medlem af den internationale Arbejdsorganisation tager følgende Principer og Regler under Overvejelse, idet Konferencen er af den Opfattelse, at det — for at gøre det muligt for Landene at drage Fordel af allerede indvundne Erfaringer, og derigennem faa Bistand til Oprettelse eller Forbedring af Sygeforsikringen — vil være af Interesse at angive en Række af de almindelige Principer, som efter indvundne Erfaringer er de bedst egnede til at sikre en retfærdig, virkningsfuld og rationel Sygeforsikring.

I. Forsikringens Omraade.

1. Sygeforsikringen bør uden Hensyn til Alder og Køn omfatte enhver, der udfører Arbejde i Erhvervsøjemed, og som staar i Arbejds- eller Lærlingeforhold.

2. *Hvis* det imidlertid maa anses for ønskeligt at fastsætte Aldersgrænser under Hensyn til, at Arbejderne under eller over saadanne Grænser allerede nyder Beskyttelse ved Lovbestemmelser eller paa anden Maade, bør saadanne Grænser ikke udelukke fra Forsikringen saadanne unge Mennesker, som ikke normalt kan betragtes som forsørgede af deres Familie, eller Arbejdere, som ikke har naaet den for Adgang til Aldersrente fastsatte Alder, og — *hvis* der fastsættes Undtagelser fra Forsikringen for Arbejdere, hvis Indkomst overstiger en bestemt Grænse, — bør saadanne Undtagelser kun omfatte Arbejdere, hvis Løn eller Indkomst er af en saadan Størrelse, at det vil være forsvarligt at betragte dem som værende i Stand til selv at bære Risikoen ved Sygdomstilfælde.

II. Forsikringens Ydelser.

A. *Pengehjælp:*

3. For at opnaa, at en forsikret, der er uarbejdsdygtig paa Grund af Sygdom, saa hurtigt som muligt kan genvinde sit Helbred, bør Pengehjælpen, der skal give Erstatning for tabt Arbejdsfortjeneste, være af tilstrækkelig Størrelse.

Af den anførte Grund bør den lovbestemte Pengehjælp i Almindelighed fastsættes paa Grundlag af den almindelige Arbejdsløn, som kommer i Betragtning ved den tvungne Sygeforsikring, og bør udgøre en væsentlig forholdsmæssig Del af denne Løn med Hensyntagen til Forsørgerpligter; i Lande, hvor Arbejderne har Evne til og sædvanligt plejer paa anden Maade at sikre sig fuldstændig Erstatning, kan det være hensigtsmæssigt at fastsætte den lovbestemte Pengehjælp uafhængig af Arbejdslønnen.

4. Den lovbestemte Pengehjælp bør ydes for mindst de 26 første Uger af Uarbejdsdygtighedsperioden, at regne fra og med den første Dag, for hvilken Hjælpen ydes; Understøttelsesperioden vil dog være at forlænge indtil eet Aar i alvorligere og vedvarende Sygdomstilfælde, samt for forsikrede, der ikke efter Sygehjælpens Ophør er berettigede til Ydelser i Henhold til Bestemmelser om Invalideforsikring.

5. En Sygeforsikringsinstitution, der godtgør, at den hviler paa et sundt finansielt Grundlag, skal kunne opnaa Tilladelse til:

a) Indenfor bestemt fastsatte Grænser at forhøje Satserne for den lovmæssige Understøttelse, enten for alle forsikrede eller for visse Grupper af disse, navnlig for forsikrede, der har Forsørgerpligter.

b) At forlænge Varigheden af den i Vedtægterne fastsatte Understøttelsesperiode.

6. I Lande, hvor Udgifterne ved Begravelse ikke, enten sædvanemæssig eller i Henhold til Lovbestemmelse, afholdes af nogen anden Forsikring, skal Sygeforsikringsinstitutionerne i Tilfælde af, at en forsikret afgaar ved Døden, yde Hjælp til Bestridelse af Udgifterne ved en passende Begravelse; Sygeforsikringsinstitutionerne skal desuden kunne faa Adgang til at udbetale saadan Begravelseshjælp for Medlemmer af den forsikredes Familie.

B. *Naturalydelser.*

7. Der skal fra Begyndelsen af en forsikrets Sygdom og for saa langt et Tidsrum, som hans Helbredstilstand kræver det, ydes ham Lægehjælp ved fuldt ud kvalificeret Læge samt Medicin og Medikamenter af god Kvalitet og i tilstrækkelig Mængde; den forsikrede skal have Ret til at faa disse Ydelser gratis mindst intil Udløbet af den Periode, der er fastsat for Ydelse af Sygehjælp.

8. Udover Lægehjælp ved fuldt ud kvilificeret Læge og Ydelse af Medicin og Medikamenter af god Kvalitet og i tilstrækkelig Mængde, bør den forsikrede, saafremt de stedlige og finansielle Forhold tillader det, have Adgang til Specialistbehandling og Tandlægehjælp samt — i Tilfælde, hvor hans Familieforhold gør det nødvendigt, eller naar hans Tilstand fordrer en Behandling, som kun kan gives paa Hospital — til Hospitalsophold.

9. Medens den forsikrede er indlagt paa Hospital, skal Forsikringsinstitutione til de af ham forsørgede Personer betale den hele eller en Del af den Sygehjælp, som vilde være blevet ydet ham, hvis han ikke var indlagt paa Hospital.

10. For at muliggøre gode Helbredelsesbetingelser for den forsikrede og hans Familie, bør Medlemmerne af den forsikredes Familie, der opholder sig i hans Husstand og forsørges af ham, have Adgang til Lægehjælp i det Omfang, i hvilket det er muligt og hensigtsmæssigt at yde saadan Hjælp.

11. Forsikringsinstitutionen skal have Beføjelse til paa rimelige Betingelser at træffe Overenskomst med Læge om Ydelse af Lægehjælp i det nødvendige Omfang.

I bymæssige Bebyggelser og indenfor bestemt afgrænsede Omraader skal de forsikrede have Adgang til selv at vælge Læge blandt dem, der er knyttede til Forsikringsinstitutionen, dog kun under Forudsætning af, at dette ikke vil medføre en betydelig forøget Udgift for Institutionen.

C. *Forebyggelse af Sygdom.*

12. Flertallet af Sygdomme kan forebygges. Ved Hjælp af virksomme, fore-

byggende Foranstaltninger vil det blive muligt at forhindre Tab af Arbejdskraft, frigøre de Midler, som nu medgaar til Sygdomme, der kan afværges, og derved forhøje Samfundets materielle, intellektuelle og moralske Velvære.

Sygeforsikringen bør bidrage til at gennemføre hygiejniske Foranstaltninger mellem Arbejderne.

Forsikringen bør, saa snart de første Tegn paa Sygdom viser sig, træffe de fornødne Helbredelsesforanstaltninger og lade disse omfatte det størst mulige Antal Individer.

Den bør — efter en samlet Plan, under hvilken inddrages alle de forskellige Foranstaltninger, der tjener dette Formaal — være i Stand til at deltage i Kampen mod de sociale Sygdomme og for Forbedring af Folkets Sundhed.

III. Forsikringens Organisation.

13. Forsikringsinstitutionerne skal, under Kontrol af de kompetente, offentlige Myndigheder, administreres i Overensstemmelse med Selvstyreprincipet og maa ikke forfølge noget Erhvervsøjemed.

Som de, der er mest direkte interesserede i Forsikringens Virksomhed, bør de forsikrede gennem valgte Repræsentanter have væsentlig Indflydelse paa Forsikringens Forvaltning.

14. En god Organisering af Lægehjælp og i Særdeleshed Tilvejebringelse og rationel Udnyttelse af kliniske Hjælpemidler, svarende til Udviklingen i Lægevidenskaben, opnaas — bortset fra visse særlige Forhold — bedst ved at lade Forsikringsinstitutionens Virksomhed være stedlig begrænset.

IV. Udgifter.

15. Udgifter ved Forsikringen vil være at tilvejebringe ved Medlemsbidrag fra de forsikrede og ved Bidrag fra Arbejdsgiverne.

Det vil kunne være formaalstjenligt, om der i Forbindelse med disse fælles Bidrag ydes offentlige Tilskud, særlig med det Formaal at forbedre Folkesundheden.

For at tilvejebringe forsvarlig økonomisk Basis for Forsikringen, vil der være at oprette Reservefonds paa Vilkaar, der maa fastsættes særligt for hvert enkelt Forsikringssystem.

V. Afgørelse af Tvistigheder.

For at opnaa en hurtig og billig Afgørelse af Tvistigheder imellem de forsikrede og Forsikringsinstitutionen, bør saadanne Tvistigheder kunne forelægges for særlige Retter, blandt hvis Medlemmer der findes Dommere og Bisiddere, der har særligt Kendskab til Forsikringens Formaal og de forsikrede Personers Behov.

VI. Undtagelse for tyndt befolkede Territorier.

17. De Stater, som paa Grund af deres ringe Befolkningstæthed eller utilstrækkelige Kommunikationsmidler ikke kan organisere Sygeforsikring i visse Omraader af deres Territorium, skal:

a) I de nævnte Dele af deres Territorium organisere en til de stedlige Forhold svarende Sanitetstjeneste.

b) Foretage periodiske Undersøgelser af, om de Betingelser, der er nødvendige for at indføre tvungen Sygeforsikring, foreligger for de paagældende Omraaders Vedkommende.

VII. Sømænd og Fiskere.

18. Denne Henstilling finder ikke Anvendelse paa Sømænd og Fiskere.

(Fortsættes.)

Lønbevægelser og Konflikter.

Bladbude hos Aarhus Stiftstidende.

I Overenskomsten mellem Kvindeligt Arbejderforbund og »Aarhus Stiftstidende« findes følgende Bestemmelse:

»Fredag før Pinse faar hvert Bud, der har været ansat før 1. Januar s. A., udbetalt 20 Kr. ekstra.«

Forbundet beklagede sig over, at et af dets Medlemmer, der i ca. 10 Aar har været beskæftiget som Bud ved ovennævnte Blad, var blevet afskediget 8 Dage før Pinse uden at faa de i Overenskomsten fastsatte 20 Kr. udbetalt.

Henvendelse til Bladet havde ikke frugtet.

Sagen behandledes paa et Fællesmøde den 23. August, og her lykkedes det endelig at faa Bladets Forretningsfører til at indgaa paa at udbetale det skyldige Beløb.

Kvinder i Jern- og Kludebranchen.

Ved et Fællesmøde den 22. August behandledes en Uoverensstemmelse angaaende Pristalsreguleringen. Man enedes om at foretage August-Reguleringen med 3 pCt. fra og med den Uge, i hvilken Fællesmødet blev afholdt.

Tobaksarbejderforbundet.
(Cigarillos Sortering.)

I Anledning af, at Tobaksarbejderforbundet under 31. August d. A. havde sendt Sammenslutningen en Skrivelse, hvori det meddeles, at da det endnu ikke er lykkedes at opnaa Enighed om en Overenskomst for Cigarillos-Sortering, har man meddelt Forbundsafdelingerne, at intet af disses Medlemmer maa paabegynde noget nyt Arbejde, forinden Forbundets Hovedbestyrelse har godkendt Prisen.

Ved et Fællesmøde den 20. September enedes man om følgende:

»Der optages inden 8 Dage fra Dato en Forhandling mellem Sammenslutningen og Forbundet om Cigarillossortering, og denne Forhandling skal være tilendebragt inden 14 Dage efter dens Paabegyndelse.

Forbundet tager imidlertid — medens disse Forhandlinger staar paa — sin Skrivelse af 31. August tilbage, men forbeholder sig, hvis Forhandlingerne ikke fører til noget Resultat, da at fremsende den paany.«

Tobaksarbejdere hos
Firmaet E. Nobel.

Ved et Fællesmøde den 22. Juni behandledes 2 Uoverensstemmelser mellem Forbundet og Firmaet E. Nobel.

Den første Sag angik et af Firmaet udstedt Forbud imod, at nogle kvindelige Arbejdere indmeldte sig i Organisationen.

Firmaets Direktør nægtede at have forbudt de omtalte Arbejdersker at være organiserede, men man støttede dem i deres Modstand mod at melde sig ind i Tobaksarbejderforbundet, da deres væsentligste Arbejde bestaar i at udregne Arbejdslønninger, Regnskab over Tobaksforbrug og Kontrol med Aflevering af færdigt Arbejde.

Den anden Sag angik Afskedigelse af en Tillidsmand.

Firmaet hævdede, at Tillidsmanden var afskediget sammen med de øvrige Arbejdere paa Afdelingen, da denne blev lukket.

Mødet endte uden Resultat, og Forbundet forbeholdt sig at indbringe begge Sager for Den faste Voldgiftsret.

Den faste Voldgiftsret.

Sag Nr. 1085.
Telefonfunktionærer hos
Københavns Telefonaktieselskab.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 6. Juli 1927 i Sag Nr. 1085: Centralorganisationen for Telefonstanden i Danmark paa Afdeling IV's Vegne mod Dansk Arbejdsgiverforening for Københavns Telefonaktieselskab.

I 1923 blev Københavns Telefonaktieselskab blokeret for Tilgang af Arbejdskraft af flere Afdelinger, deriblandt Afdeling I (Liniemonteringstjenesten) og Afdeling IV (Lagertjenesten) henhørende under Centralorganisationen for Telefonstanden i Danmark. I en Skrivelse af 18. September 1923 fra Centralorganisationen udtales det, at »Blokaden omfatter Arbejdet ved K. T. A. S. Linie- og Teknisk Afdeling. For Afdeling I's Vedkommende er Aarsagen, at man ved Entreprenør Carl Nielsen har ladet udføre Telefonarbejde, som hidtil udlukkende var udført af Telefonmontører og Telefonarbejdere, og hvorom der var sluttet Overenskomst med Centralorganisationen. For Afdelingerne II, IV og IX er det Normeringsspørgsmaalet. . . .«

Efter en Række Forhandlinger, hvor der sluttedes Overenskomst om Forhandlingsregler, optog de enkelte Afdelinger Forhandling og efterfølgende Mægling med Københavns Telefon A/S og afsluttede enkeltvis Overenskomst med dette. Afdeling I afholdt saaledes Mæglingsmøde den 15. Oktober 1923. I dette Møde udtalte Selskabets Direktør, at det ikke havde været og ikke skulde være Selskabets Hensigt ved eventuelt at bortgive Arbejde i Entreprise eller faa det udført paa anden Maade, at nogen ved Selskabet ansat Tjenestemand eller løst beskæftiget Arbejder skulde afskediges af denne Grund.

Afdeling IV afholdt Mæglingsmøde den 16. Oktober 1923. I Referatet hedder det under Punkt 5, Reglement for løst beskæftigede:

Man enedes om, at det Reglement, som maatte blive fastsat for løst beskæftigede Arbejdere under Liniemonteringstjenesten, ogsaa skal gælde for løst beskæftigede Arbejdere under Lagertjenesten.

Begge Mæglingsmøder udsattes indtil videre og fortsattes først af Afdeling I den 14. November s. A. I dette Møde enedes man om et Mæglingsforslag, og det vedtoges, at Selskabet skulde udfærdige forskellige Reglementer, herunder Reglement af 1923 for løst beskæftiget Personale, alle i Overensstemmelse med de forudgaaende Protokoller og med de i Mæglingsforslaget angivne Ændringer. Det hedder dernæst i Referatet:

Mæglingsmændene bemærkede, at det fra deres Side var en Forudsætning for det stillede Mæglingsforslag, dels at den etablerede Blokade hæves, dels at et Forlig paa Grundlag af Mæglingsforslaget ikke af Selskabet benyttes til at foretage Forandringer i den hidtidige Fordeling af Arbejdet. Parterne tiltraadte Mæglingsforslaget.

For Afdeling IV's Vedkommende genoptoges Mødet den 15. November s. A. Ogsaa her enedes man om det foreliggende Mæglingsforslag og om, at Selskabet skulde udfærdige forskellige Reglementer, derunder Reglement af 1923 for løst beskæftiget Personale, »alle i Overensstemmelse med de forudgaaende Protokoller og med foranstaaende Forlig«. Det siges derefter i Referatet blot, at den etablerede Blokade hæves.

Blandt Bestemmelserne i Overenskomsten af 1923 findes følgende: »Løst beskæftiget Personale, der ikke efter nedenstaaende Regler falder ind under de nedenfor fastsatte Lønningsbestemmelser, lønnes efter de paa det paagældende Arbejdssted gængse Lønsatser m. v.«

Under denne Sag gør Centralorganisationen gældende, at Københavns Telefon A/S ved den 18. April d. A. at antage et af Centralorganisationens Medlemmer til at udføre Lagerarbejde, Paaskruning af Isolatorer, i hans Hjem her i Byen, og ved at betale ham en Pris, der ligger under Overenskomstens Priser, har gjort Brud paa ovennævnte Overenskomst af 1923, og Paastanden gaar ud paa, at Retten fastslaar, at der foreligger Overenskomstbrud, og at Selskabet idømmes en passende Bod efter Rettens Skøn samt Sagens Omkostninger. Klagerne hævder, at Selskabets Antagelse af det nævnte Medlem, Sasbøl, er i Strid med Protokoltilførslen af 14. November 1923, ifølge hvilken Selskabet ikke maa foretage Forandring i den hidtidige Fordeling af Arbejdet. Det paagældende Arbejde, Paaskruning af Isolatorer, har hidtil ikke været givet i Entreprise, og Selskabet maa derfor heller ikke gøre det nu. Protokoltilførslen af 14. November 1923 er ganske vist givet i et Mæglingsmøde, der afholdtes af Afdeling I, medens det her nævnte Arbejde vedrører Afdeling IV, men det har altid været Meningen, at der skulde gælde samme Regler for Afdeling IV som for Afdeling I. Man fandt det derfor overflødigt i Mæglingsmødet af 15. November 1923 vedrørende Afdeling IV udtrykkelig at gentage Protokoltilførslen fra Mødet den 14. November 1923 vedrørende Afdeling I, saa meget mere som det i Mæglingsmødet den 15. November 1923 udtrykkelig blev tilført Protokollen, at Reglementerne skulde udfærdiges i Overensstemmelse med de forudgaaende Protokoller og med foranstaaende Forlig. Herved sigtedes nemlig bl. a. til Vedtagelsen i Mæglingsmødet den 16. Oktober 1923, hvorefter det Reglement, som maatte blive fastsat for løst beskæftigede Arbejdere under Afdeling I, ogsaa skulde gælde for løst beskæftigede Arbejdere under Afdeling IV. Denne Vedtagelse omfattede efter Klagernes Mening ikke blot det egentlige Lønningsreglement, men ogsaa Protokolvedtagelser, der har samme Gyldighed som Overenskomster. Betingelserne for Blokadens Hævning var i det hele de samme for Afdelingerne I og IV, og det, Centralorganisationens Stræben gik ud paa, var, at skabe Betingelser for, at saa mange Arbejdere som muligt kunde blive ansat som Tjenestemænd og opnaa de hermed forbundne Fordele.

Dertil kommer saa, at Sasbøl efter Klagernes Mening ikke har opnaaet en Løn, der svarer til »de paa det paagældende Arbejdssted gængse Satser«. Aftalen med Sasbøl lyder paa, at han for Paaskruning uden Levering af Mate-

riale, men med egen Transport, skal have 10 Øre pr. Stk. Men til en saa lav Pris kan Selskabet ikke faa Arbejdet udført af sine egne Folk, heller ikke de løst beskæftigede Arbejdere.

De Indklagede repræsenterede ved Dansk Arbejdsgiverforening procederer til Frifindelse. De hævder, at det aldrig har været Meningen, at Protokoltilførslen i Afdeling I's Mæglingsmøde den 14. November 1923 ogsaa skulde være gældende for Afdeling IV, og at dette var Grunden til, at Protokoltilførslen ikke blev gentaget i Afdeling IV's Møde den 15. November 1923. Blokaden havde, som det fremgaar af Centralorganisationens Skrivelse af 18. September 1923, forskellig Aarsag for de 2 Afdelingers Vedkommende, og Spørgsmaalet om Arbejdets Fordeling har i det hele kun været fremme for Afdeling I. Vedtagelsen paa Afdeling IV's Møde den 16. Oktober 1923 angaar kun Reglementet for løst beskæftigede, d. v. s. Lønningsspørgsmaalet, men omfatter ikke mulige Protokoltilførsler fra Afdeling I's Møder, forsaavidt de da ikke blev optaget i det nævnte Reglement, dette er imidlertid ikke Tilfældet med Protokoltilførslen af 14. November 1923. De Indklagede vil da ogsaa efter November 1923 have givet forskelligt Arbejde Lagertjenesten vedrørende i Entreprise, uanset at dette Arbejde tidligere havde været udført af Selskabets Folk, og dette maa de, efter hvad de hævder, vedblivende have Ret til.

De Indklagede bestrider dernæst, at den Pris, der betales Sasbøl, ligger under Overenskomstens Priser. Sasbøl har tidligere været beskæftiget som Løsarbejder paa Telefonselskabets Lager, men han, der ikke var særlig kraftig og derfor ikke kunde bruges ved alt forefaldende Arbejde, kunde ikke faa fast Ansættelse og blev derefter, iøvrigt efter Forhandling med Centralorganisationen, afskediget. Kort efter fremsatte han selv Tilbud om at udføre Arbejdet med Paaskruning af Isolatorer, og dette Tilbud akcepterede Selskabet, ogsaa forsaavidt Prisen angaar. Efter hvad Selskabet hævder, tjener han ved dette Arbejde, der er Akkordarbejde, mere end hvad en af Selskabets løse Arbejdere ifølge Overenskomsten vilde tjene.

Som det fremgaar af foranstaaende, hævder Klagerne, at der i det her omhandlede Tilfælde foreligger en Indskrænkning i den Arbejdsgiveren tilkommende Ret med Hensyn til Arbejdets Fordeling, og det maa derfor være Klagernes Sag at godtgøre, at der er truffet Aftale om en saadan Indskrænkning. Retten kan imidlertid — uden at komme ind paa Rækkevidden af Protokoltilførslen fra Afdeling I's Møde den 14. November 1923 forsaavidt angaar Afdeling I — ikke anse det for tilstrækkeligt bevist, at denne Protokoltilførsel ogsaa skulde have Gyldighed for Afdeling IV. Hvis dette havde været Meningen, havde der været al Grund til, at Protokoltilførslen var blevet gentaget i Afdeling IV's Møde den 15. November 1923. Vedtagelsen paa Afdeling IV's Møde den 16. Oktober 1923 omhandler efter Referatet kun Reglementet for løst beskæftigede, og det kan ikke uden videre antages, at det var Meningen, at Vedtagelsen skulde omfatte ogsaa Protokoltilførsler, der ikke fandt Udtryk i Reglementet. Klagernes Henvisning til, at de forskellige Reglementer skulde udfærdiges i Overensstemmelse med de forudgaaende Protokoller, findes herefter at være uden Betydning, da der herved kun kan antages at være sigtet til Bestemmelser, der i sig selv fremtræder som havende Gyldighed for Afdelig IV, hvilket netop ikke er Tilfældet med Protokoltilførslen af 14. November 1923. Hvad dernæst angaar Spørgsmaalet om, hvorvidt Sasbøl lønnes med en Pris, der ligger under Overenskomstens Priser, er Oplysningerne ret uklare. Som Sagen foreligger, kan Retten ikke anse det for godtgjort, at der paa dette Punkt foreligger Overenskomstbrud fra de Indklagedes Side. De Indklagede vil herefter være at frifinde. Sagens Omkostninger findes at burde betales af Parterne med Halvdelen af hver.

Kendelse:

De Indklagede bør for Klagernes Tiltale i denne Sag fri at være.

Sagens Omkostninger betales med 150 Kr. af hver af Parterne.

REDAKTØR: CARL F. MADSEN
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Alle 12,2. S. Kbhvn. V. Tlf. 3541 og 15041
Trykt hos F. E. Bording, Kbhvn.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR
DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND I DANMARK

NUMER 17 ❋ KØBENHAVN DEN 29. OKTOBER 1927 ❋ 24 AARGANG

Den 10. internationale Arbejdskonference.

III.

Minimallønninger.

Paa Indstilling af den Kommission, der var nedsat om Fastsættelse af Minimallønninger, blev der vedtaget et Spørgeskema til Regeringerne, der i Hovedtrækkene gaar ud paa følgende:

a) Om det maa anses formaalstjenligt, at Konferencen vedtager Forslag angaaende Fremgangsmaader for Fastsættelse af Minimalløn for Hjemmeindustri og for andre Industrier (eller Dele af saadanne), i hvilke 1) der ikke ved kollektive Aftaler eller paa anden Maade er truffet Overenskomst om effektiv Lønregulering, og 2) i hvilke Lønnen er usædvanlig lav.

b) Om Konferencen bør angive de Fremgangsmaader, der vil være at anvende og i bekræftende Fald hvilke, — eller om det bør overlades til hver enkelt Lands Regering at træffe Afgørelse om, paa hvilken Maade de paagældende Minimallønninger skal fastsættes.

c) Om Fastsættelse af Minimallønninger kun bør kunne ske efter Forhandling med Repræsentanter for den paagældende Industri — derunder Repræsentanter for Arbejdsgivere og Arbejdere.

d) Om Arbejdsgivere og Arbejdere bør være repræsenterede i de Raad, der fastsætter Minimallønningerne — og om de i bekræftende Fald bør være repræsenterede i lige Antal.

e) Om Regeringerne aarlig skal sende Indberetning til Bureauet om de Industrier, i hvilke Minimallønninger er bragt til Anvendelse, idet de samtidig skal opgive Antallet af de af Systemet omfattede Arbejdere og de paagældende Lønsatser.

Konferencens Reglement.

Efter Udvalgets Indstilling vedtog Konferencen følgende Ændringer i og Tilføjelser til Reglementet.

a. Konferencens officielle Forhandlingssprog.

Lige fra den første Arbejdskonference har Konferencens officielle Sprog været *engelsk* og *fransk*, og de i Tidens Løb gjorte Forsøg paa at faa andre Hovedsprog (navnlig tysk og spansk) optaget blandt de officielle Sprog har ikke ført til noget Resultat.

I Reglementets Art. 11, der i 1. Stykke fastslaar, at det franske og engelske Sprog skal være Konferencens officielle Sprog, er det i 3. Stykke fastsat, at »en delegeret kan tale i sit eget Sprog, men hans Delegation skal sørge for, at Talen ved en til Delegationen knyttet Tolk oversættes til et af de to officielle Sprog«. Man har dermed villet gøre det muligt for de delegerede, der ikke behersker fransk eller engelsk, at tage Ordet paa Konferencen, men samtidig fastslaaet, at Oversættelser fra ikke-officielle Sprog ikke kan kræves foretaget ved Hjælp af Konferencens egne Tolke.

Denne Bestemmelse i Reglementet er imidlertid ikke blevet strengt overholdt paa Konferencerne; af finansielle Grunde har mange Regeringer ikke været i Stand til at sende en kvalificeret Tolk med deres Delegation, og da de fleste af Konferencens Tolke ogsaa har Kendskab til andre Sprog end de officielle, har Praksis udviklet sig saaledes, at Taler i de ikke-officielle Sprog i mange Tilfælde er blevet oversat af Konferencens Tolke.

For at faa denne Praksis udtrykkelig anerkendt, havde den *tyske* Regering stillet Forslag om, at Reglementets Art. 11, 3. Stk., blev ændret saaledes, at De-

legationens Forpligtelse til selv at sørge for Oversættelse af Taler i ikke-officielle Sprog kun skulde være gældende, »saafremt Konferencens Sekretariat ikke er i Stand til at stille en af Konferencens Tolke for de officielle Sprog til Raadighed«.

Efter nogen Forhandling — hvorunder det fra flere Sider blev gjort gældende, at Ændringen paa ingen Maade maatte rokke ved Principet om, at fransk og engelsk er de eneste officielle Sprog — vedtog Konferencen dette Forslag og vedtog samtidig at henvise til Styrelsesraadets nærmere Overvejelse et af den *spanske* Regering fremsat Forslag om, at Konferencens Sekretariat skulde drage Omsorg for, at der i saa vidt Omfang som muligt kunde gives Delegationerne Adgang til at faa Taler holdt i de mest benyttede ikke-officielle Sprog (tysk, italiensk og spansk) oversat til de officielle Sprog ved Hjælp af Konferencens Tolke.

b. Officiel Oversættelse af de autentiske franske og engelske Tekster til Konventioner og Henstillinger.

Ogsaa paa et andet Punkt vedrørende det saa vanskelige Spørgsmaal om Sprogene blev Reglementet ændret, idet Konferencen efter Udvalgets Indstilling — med 82 Stemmer imod 23 — vedtog følgende Tilføjelse til Reglementets Art. 6:

»Efter den endelige Vedtagelse af de autentiske engelske og franske Tekster kan Bureauet efter derom af de interesserede Regeringer fremsat Anmodning foranledige foretaget officielle Oversættelser af Konventioner og Henstillinger og deponere saadanne Oversættelser hos Folkeforbundets Generalsekretær.

Det tilkommer de paagældende Regeringer selv at afgøre, hvorvidt disse Oversættelser skal betragtes som gyldige (»faisant foi«) i deres respektive Lande ved Anvendelse af Konventioner og Henstillinger.«

Forskellige af Konferencen vedtagne Resolutioner.

a. *Resolution angaaende Socialforsikring og angaaende Bevarelse af Understøttelsesretten for Arbejdere, der rejser fra det ene Land til det andet.* (Forelagt af den belgiske Arbejderrepræsentant, *Mertens*).

»Under Hensyn til

1. *at* det er af afgørende Betydning at sikre Arbejderne Beskyttelse mod al af Arbejdets Udførelse og de sociale Forhold følgende Risiko;
2. *at* den Internationale Arbejdskonference paa 7ende Samling (1925) har vedtaget 2 Konventioner om Erstatning for Ulykkestilfælde indtrufne under Arbejdet og om Erstatning for Erhvervssygdomme, og at Konferencen er sammenkaldt til nærværende Samling for at vedtage Konventioner om Sygeforsikring;
3. *at* det er paakrævet at fortsætte de internationale Bestræbelser for Udvidelse af den tvungne Socialforsikring for Invaliditet, Alderdom og Død, samt under Henvisning til den paa Konferencens 7ende Samling (1925) vedtagne Resolution om, at Spørgsmaalet om Invalide- og Alderdomsforsikring samt Forsikring af efterladte skulde optages paa en af de nærmest følgende Konferencers Dagsorden;

anmoder Konferencen Styrelsesraadet om paa en af de nærmest følgende Konferencers Dagsorden at optage Spørgsmaalet om Invalide- og Alderdomsforsikring samt Forsikring af efterladte.

Under Hensyn til:

1. *at* talrige Stater har oprettet eller har i Sinde at oprette Tvangsforsikringssystemer, der har til Hensigt i Tilfælde af Invaliditet, Alderdom eller tidlig Død at sikre Understøttelse til Lønarbejdere eller deres Familie;
2. *at* Adgangen til at opnaa Ret til saadan Understøttelse i de internationale Lovgivninger er gjort betinget af, at de paagældende har staaet som Medlemmer af Forsikringer i et ofte meget langt Tidsrum, og at de af deres Lønninger har ydet betydelige Bidrag til Forsikring i hele det Tidsrum, i hvilket de har kunnet arbejde;
3. *at* Kravet om forskellige Ventetidsperioder bevirker, at de Arbejdere, der maa søge Arbejde i andet Land, ofte taber deres allerede delvis er-

hvervede Ret til Understøttelse, saaledes at de enten bliver ude af Stand til overhovedet at opnaa Understøttelse eller kun kan opnaa utilstrækkelig Understøttelse og derved mod al Billighed berøves de Medlemsbidrag, de allerede har erlagt, og de Tilskud, der af deres Arbejdsgivere er indbetalt til Forsikringen for dem;

4. *at* Gensidighedsoverenskomster — i Mangel af internationalt gældende Regler — kun sjældent indgaas mellem de enkelte Stater, og at saadanne Gensidighedsoverenskomster, der efter lange Forhandlinger endelig indgaas, ikke yder Arbejderne tilstrækkelig Beskyttelse, navnlig fordi den enkelte Stat for snævert holder fast paa sin egen Lovgivning og stiller for rigoristiske Betingelser for Adgangen til paa rimelige Betingelser at bevare Understøttelsesretten;
5. *at* Resultatet af det foran anførte for et stort Antal Arbejdere, særlig Minearbejdere og Sømænd, bliver dette, at deres langvarige Bestræbelser for at sikre sig Underhold, bliver tilintetgjort, saaledes at de efter et langt Livs Arbejde staar uden Midler;

og at Konferencen — uden at underkende Problemets indviklede Beskaffenhed — maa formene, at Spørgsmaalet om Bevarelse af Understøttelsesret er af særlig international Karakter, der gør Indskriden fra den internationale Arbejdsorganisation paatrængende nødvendig;

opfordrer Konferencen det internationale Arbejdsbureau til at foranledige iværksat en Undersøgelse af, hvorledes de nationale Lovgivninger forholder sig med Hensyn til Alderdoms- og Invalideforsikring samt Forsikring af efterladte Enker og Børn, forsaavidt angaar Arbejdere, der rejser fra det ene Land til det andet, samt til at søge tilvejebragt en Ordning, der muliggør, at saadanne Arbejdere kan bevare deres Understøttelsesret, ligesom Konferencen anmoder Styrelsesraadet om paa en følgende Konferences Dagsorden — enten før eller samtidig med det almindelige Spørgsmaal om Alderdoms- og Invalideforsikring samt Forsikring af Efterladte — at optage Spørgsmaalet om Bevarelse af Retten til Understøttelse for de Arbejdere, der flytter fra det ene Land til det andet.«

b. *Resolution angaaende Arbejdskontrakter.* (Forelagt af den *italienske* Regeringsrepræsentant, *Michelis*).

»Konferencen anmoder Styrelsesraadet om at undersøge Muligheden for at optage Spørgsmaalet om »almindelige Principer for Arbejdskontrakter« paa en følgende Konferences Dagsorden.«

c. *Resolution angaaende kollektive Arbejdsstridigheder.* (Ligeledes forelagt af den *italienske* Regeringsrepræsentant, *Michelis*).

»Konferencen anmoder Styrelsesraadet om at undersøge Muligheden for at optage Spørgsmaalet om »Afgørelse af kollektive Arbejdsstridigheder« paa en følgende Konferences Dagsorden.«

Under Forhandlingerne om denne Resolution blev det fra Arbejdergruppens Side fremhævet, at medens Gruppen ikke i Princippet havde noget imod Resolutionen, var den absolut *imod* tvungen Voldgift, og at Styrelsesraadet lige fra Begyndelsen maatte gøre sig klart, at Arbejdergruppen vilde modsætte sig Forslag, der tenderede imod tvungen Voldgift.

d. *Resolution angaaende Fremgangsmaaden for Antagelse af Arbejdere til Arbejdet i Industrivirksomheder m. v.* (Forelagt af den *irske* Regeringsrepræsentant, *Fergusson*).

»I Betragtning af, at saavel Spørgsmaalet om Fastsættelse af de nærmere Fremgangsmaader for Antagelse af Arbejdere til Arbejde i Industrivirksomheder eller til andet Arbejde som Spørgsmaal om faglig Uddannelse eller Lærlingeforhold er Spørgsmaal, som et vist Antal Lande i de sidste Aar har ment at burde vise en særlig Interesse,

opfordrer Konferencen Styrelsesraadet til at indlede en nærmere Undersøgelse af disse Spørgsmaal og forberede Udgivelsen af en Rapport paa Grundlag af en international Oversigt over de nu bestaaende Systemer for Antagelse af Arbejdere til industrielt eller andet Arbejde og for teknisk eller faglig Oplæring til Arbejde i Handel, Industri og Landbrug.«

e. *Resolution angaaende Pligtarbejde (»travail forcé»). Brud paa Arbejdskontrakter og Afskedigelse af Arbejdere.* (Forelagt af den *indiske* Arbejderrepræsentant, *Giri*).

»1 a. Konferencen henstiller til Styrelsesraadet og det internationale Arbejdsbureau snarest at træffe de nødvendige Foranstaltninger til at iværksætte en Undersøgelse af og udarbejde en Rapport angaaende Spørgsmaalet om »Pligtarbejde« (»travail forcé«), saaledes som dette forefindes i visse Lande (i Asien, Afrika og i visse Kolonier) og at optage dette Spørgsmaal paa en kommende Konferences Dagsorden.

2 a. Konferencen henstiller til Styrelsesraadet og det internationale Arbejdsbureau snarest at træffe de nødvendige Foranstaltninger til at iværksætte en Undersøgelse af og udarbejde en Rapport angaaende Brud paa Arbejdskontrakter, betragtet som strafbar Forseelse og at optage dette Spørgsmaal paa en kommende Konferences Dagsorden.

3. Konferencen henstiller til Styrelsesraadet og det internationale Arbejds bureau snarest at træffe de nødvendige Foranstaltninger til at iværksætte en Undersøgelse af og udarbejde en Rapport angaaende Spørgsmaalet om Arbejdsgivernes Afskedigelse af Arbejdere uden fyldestgørende Grund og uden passende Erstatning og at optage dette Spørgsmaal paa en kommende Konferences Dagsorden.

4. Konferencen finder Anledning til at gøre de Stater, der er Medlemmer af den internationale Arbejdsorganisation, og som administrerer Kolonier, opmærksomme paa, at disse Landes Delegationer til de internationale Arbejdskonferencer af Hensyn til Arbejderne i disse Kolonier og Arbejderne i Almindelighed bør omfatte Repræsentanter for Koloniernes Arbejdere.«

f. *Resolution angaaende Washington-Konventionen om Arbejdstiden.* (Forelagt af den *schweiziske* Arbejderepræsentant, *Schürch*).

»Under Hensyn til, at Washington-Konventionen om Arbejdstid allerede omfatter en Del af Industriens Funktionærer, men at der for et meget stort Antal Funktionærer — og særligt for Funktionærer beskæftigede i Handelen — endnu ikke findes internationale Bestemmelser om Arbejdstidens Længde,

samt under Hensyn til, at der i flere Lande findes Lovbestemmelser om Funktionærers Arbejdstid,

udtaler Konferencen Ønske om, at den ved Bestemmelserne i Washington-Konventionen fastsatte Begunstigelse tillægges alle de Kategorier af Arbejdere, som kan falde ind under denne Konvention, og at disse Begunstigelser ved de nationale Lovgivninger udvides til at gælde alle de Funktionærer, som ikke omfattes af Konventionen. Konferencen anmoder derfor Styrelsesraadet om at overveje Muligheden for paa en kommende Konferences Dagsorden at optage Spørgsmaalet om Fastsættelse af internationale Bestemmelser om Arbejdstidens Længde for de Funktionærer, som endnu ikke nyder godt af Washington-Konventionens Bestemmelser.«

*

Hermed har vi bragt de vigtigste af de fattede Beslutninger. Undladt er saadanne, som er af mindre Betydning, men det anførte vidner ogsaa i tilstrækkelig Grad om det omfattende og alsidige Stof, Konferencen havde til Behandling.

Konferencen sluttede den 16. Juni paa sædvanlig Maade med gensidige Taksigelser til Ledelsen og Forsamlingen.

Lønbevægelser og Konflikter.

Formere hos A/S Burmeister & Wain.

Formerne paa ovennævnte Firmas Strandgadeværft standsede Arbejdet den 23. September ved 10-Tiden i Anledning af, at en af Firmaets Ingeniører havde sat en Arbejdsmand til at udføre et Stykke Arbejde, som Formerne tidligere har udført.

Naar det kom til Arbejdsstandsning, skyldes dette i høj Grad den Maade, hvorpaa den omtalte unge Ingeniør optraadte. Havde han modtaget Arbejdernes Tilbud om en Forhandling med Afdelingsformanden, var Arbejdsstandsningen sikkert blevet undgaaet.

Sagen behandledes ved et Fælles-

møde den 26. September, men uden Resultat.

Samme Dag afholdtes et Klubmøde, hvor det vedtoges at genoptage Arbejdet næste Dag.

Arbejdsgiverforeningen har senere indbragt Klage for Den faste Voldgiftsret.

Uoverensstemmelser i Tobaksindustrien.

Ved et Fællesmøde den 13. September drøftede man tre Uoverensstemmelser mellem Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Tobaksindustrien og Tobaksarbejderforbundet i Danmark, henholdsvis hos R. Færck, Holstebro, V. Hansen, Holsteinsgade 5, og A/S Chr. Kroghs Fabrikker, Viborg.

Sagen hos R. Færck drejede sig om, at dette Firma nægtede at levere tilhuggede Omblade til Perfektor-Vikkelmaskinerne, hvad andre Firmaer gør.

Efter den afsluttede Overenskomst med Sammenslutningen har denne optaget Firmaet V. Hansen som Medlem. Da Forbundet ikke har afsluttet ny Overenskomst med dette Firma, ønskede Forbundet optaget en Forhandling med Sammenslutningen for at faa fastsat Arbejdslønningerne for de Cigar- og Cigarillosmærker, dette Firma fremstiller. Sammenslutningen havde modsat sig dette Ønske fra Forbundet.

I den i Juni Maaned indgaaede Overenskomst findes en Bestemmelse om, at der under begge Organisationers Medvirken skal optages en Forhandling angaaende Bonusbetalingen for Pasning af Perfektor-Maskiner hos A/S Chr. Krogh, Viborg.

En saadan Forhandling har fundet Sted, men det var ikke lykkedes at opnaa en for Forbundet tilfredsstillende Ordning, hvorfor Forbundet havde varslet Strejke for de Arbejdersker, der var beskæftigede ved Perfektor-Vikkelmaskinerne.

Arbejdsgiverforeningen protesterede mod Strejkevarslets Gyldighed.

Der opnaaedes ikke Enighed om Bilæggelse af Uoverensstemmelserne, men Parterne aftalte, at de to førstnævnte Spørgsmaal henvises til Afgørelse ved faglig Voldgift.

Med Hensyn til A/S Chr. Krogh meddelte De samvirkende Fagforbund, at 2. Strejkevarsel vil blive afsendt den 14. September, og Dansk Arbejdsgiverforening vil derefter indbringe Spørgsmaalet om Varslets Lovlighed for Den faste Voldgiftsret.

Internationale Meddelelser.

De høje Lønninger i De forenede Stater.

Et af de interessanteste Kapitler i det Arbejde, som M. B. Butler, Det internationale Arbejdsbureaus Vice-Direktør, har offentliggjort om »Industrielle Forhold i De forenede Stater«, drejede sig om de høje Lønninger. Af det Materiale, som Forfatteren har indsamlet, fremgaar det, at den sammenlagte Værdi af De forenede Staters Produktion i Løbet af 10 Aar er øget med 149 pCt., og at Totalbeløbet af udbetalte Lønninger forøgedes endnu kraftigere, nemlig med 175 pCt.

Gennemsnitsværdien af den aarlige Produktion pr. Arbejder er forøget fra 3477 Doll. 84 Ct. til 6892 Doll. 93 Ct., og samtidig er Gennemsnitslønnen pr. Arbejder forøget fra 579 Doll. 13 Ct. til 1263 Doll. 93 Ct.

Med tilbørlig Hensyntagen til Leveomkostningernes Ændring paa samme Tid har man beregnet, at Arbejdslønnens Købeevne er øget med 37,1 pCt. Ganske vist er det indenfor de fagligt organiserede Udøvere, at Arbejdernes Levestandard staar højest, men der hersker ingen Tvivl om, at Højnelsen af Arbejderklassens Velstand har været almindelig i De forenede Stater og er fulgt jævnsides med Produktionens Forøgelse.

Paa nuværende Tidspunkt, skriver Direktør Butler, er de amerikanske Industridrivende i al Almindelighed af den Anskuelse, at de høje Lønninger er fordelagtige, derved at de stimulerer Produktionen, skaber en bedre Aand og forlener dem med en Købeevne, som hjælper til at befordre og opretholde Velstanden. De høje Lønningers Politik har utvivlsomt ogsaa frembragt et saadant Resultat. Men at antage, at den sædvanlige amerikanske Industridrivende forsætlig er slaaet ind paa denne Politik og har tænkt paa dens Konsekvenser, vilde være at tilskrive ham

et Forudseende, som han næppe kan gøre Krav paa.

Ganske vist fastsatte Henry Ford i Januar pludselig en Minimalløn paa 5 Doll. for en 8-Timers Arbejdsdag, men herved afveg han helt og holdent fra den gældende Lønskala og vakte en vis Misfornøjelse, ja fremkaldte tilmed Protester fra sine Konkurrenter. Han sagde, at han gjorde dette, fordi han ansaa en saadan Foranstaltning for at være en god Forretning, og han fandt siden, at den var »en af de bedste Foranstaltninger, han nogensinde havde foretaget for at reducere sine Omkostninger«.

Hans Handlemaade betegner dog en Undtagelse, og man har i al Almindelighed ikke fulgt hans Eksempel. Den nuværende Stigning i Lønningerne kan saaledes snarere tilskrives økonomiske Aarsager end forsætlig Politik. Det gælder ikke destomindre, at de høje Lønninger medfører fordelagtige Konsekvenser, hvad man almindeligvis ikke havde ventet. Der er ingen Tvivl om, at man i Dag bedre end nogensinde indser deres stimulerende Indvirkning paa Produktionen og Forbruget. Det Forhold, at Tusinder af Arbejdere disponerer over en Løn, som dækker mere end det nødvendige Behov, har haft til Følge, at der er opstaaet en forøget Efterspørgsel paa alle Varer eller med andre Ord et mere stabilt Marked og en Stimulans til forøget Produktion. Af disse Grunde har de amerikanske Industridrivende nu almindeligvis den Opfattelse, at det principielt set er god Politik saa meget som muligt at undgaa Lønreduktioner og Sænkelsen af Akkordløn for samme Arbejde og i Stedet gennemføre Besparelser paa alle andre Omraader, inden man rører ved Lønningerne.

Literatur.

Den internationale faglige Centrals femte Aarbog. 1927. II Del.

I disse Dage er I. F. C.s 5. Aarbog for 1927 udkommen i et Omfang af 85 Sider. Denne Del indeholder korte Beretninger fra de under I. F. C. hørende Landsorganisationer og de internationale Fagsekretariater for Aarene 1925 og 1926.

Mens Aarbogens første Del omfatter de statistiske Oplysninger, indeholder den anden Del Beretninger om de vigtigste Kendsgerninger og Foreteelser, som Fagbevægelsen i de forskellige Lande har kunnet notere i de to Aar, endvidere giver den Oplysning om Aarsagen til de i den første Del omtalte Svingninger i Medlemsantallet. 2. Del danner saaledes et uundværligt Supplement til 1. Del.

Ligesom de tidligere Aarbøger giver ogsaa Udgaven 1927 Oplysning om de vigtigste Konflikter i Beretningsperioden, saaledes redegøres der i 2. Del meget udførligt for de for den internationale Bevægelse saa vigtige Konflikter 1925 i Danmark og 1926 i England.

Bestillinger paa Aarbogen kan indsendes til I. F. C.s Forlagsafdeling, Tesselschadestraat 31, Amsterdam, eller til Bog- og Papirhandelen »Fremad«, Frederiksborggade 33, København K. Bogen koster 2 Kr.

Den faste Voldgiftsret.

Sag Nr. 1111.
Arbejdsmænd i Odense hos Entreprenør Jørgen Nielsen.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 22. Septbr. 1927 i Sag Nr. 1111: Dansk Arbejdsmandsforbund mod Dansk Arbejdsgiverforening paa Entreprenørforeningen i Odenses Vegne og denne igen paa Entreprenør Jørgen Nielsens Vegne.

Da Overenskomsten mellem Dansk Arbejdsmandsforbund og Entreprenørforeningen i Odense i 1924 blev fornyet, enedes man om følgende Udtalelse:

»Parterne er enige om, at der tilstræbes Akkord saa vidt muligt.«

Forbundet formente i den følgende Tid, at Entreprenører i Odense handlede herimod ved at nægte Akkord i Tilfælde, hvor saadan kunde og burde gives. Under en mod et Entreprenørfirma i saadan Anlednig her for Retten rejst Sag (Nr. 846) enedes Repræsentanter for Arbejdsgiverforeningen, Entreprenørforeningen i Odense og Dansk Arbejdsmandsforbund i det forberedende Retsmøde den 27. Marts 1925 om følgende nærmere Udtalelse:

»Overenskomstbestemmelsen: »Parterne er enige om, at der tilstræbes Akkord saa vidt muligt«, medfører først og fremmest, at hverken Arbejdsgivere eller Arbejdere maa nægte henholdsvis at give eller tage Akkord til gældende eller dog — hvis saadanne ikke findes — antagelige Priser, medmindre der virkelig maatte foreligge saadanne Nægtelsesgrunde, som kan ventes at ville blive anerkendt som fuldgyldige ved en retlig Vurdering af disse Grunde.«

Under nærværende Sag har Klagerne, Dansk Arbejdsmandsforbund, under Henvisning hertil indklaget Dansk Arbejdsgiverforening paa Entreprenørforeningen i Odenses Vegne og denne igen paa Entreprenør Jørgen Nielsens Vegne under Anbringende af, at Entreprenør Nielsen ved to Jordarbejder i Odense, nemlig dels en Udgravning for en Tunnel paa Amtssygehuset, dels et Kloakarbejde i Tietgens Allé, uden rimelig Grund har nægtet at give Arbejderne Akkord og forlangt Jordarbejderne udført paa Timeløn. Klagerne paastaar herfor de Indklagede tilpligtede at betale de paagældende Arbejdere i Erstatning for svigtende Overskud 1500 Kr. samt idømt en Bod for Overenskomstbrud.

De Indklagede erkender vel, at de foranciterede Vedtagelser binder Entreprenøren til ikke efter eget Tykke at nægte Akkord, men de hævder, at der ved de heromhandlede Arbejder har foreligget fuldgyldige Grunde hertil. Med Hensyn til Tunnelarbejdet anfører de Indklagede, at da Entreprenør Nielsen fik overdraget det omhandlede Arbejde paa Amtssygehuset i Odense, udførte han Udgravningerne til de Bygninger, der skal forbindes ved den omhandlede Tunnel, og dette Udgravningsarbejde blev udført i Dagløn efter Overenskomst med Fagforeningen. Da Entreprenør Nielsen kunde afse noget af Mandskabet fra Grundudgravningen, blev de omhandlede Arbejdere sat til at grave Overjord af Tunnelen og udførte dette, uden at der blev rejst noget Krav om Akkord. Folkene arbejdede somme Tider paa Tunnelen og til andre Tider ved Grundudgravningerne. Da der var arbejdet ca. 14 Dage ved Tunnelen og ca. $^1/_3$ af Jorden var flyttet, blev der sat Vogne paa til Opkørsel af Gruset. Først Dagen efter, at dette var sket, spurgte Arbejderne Entreprenøren, om de kunde faa Akkord. Hertil svarede han, at det ønskede han ikke, dels fordi han ikke havde Kontrol med, hvor megen Arbejdstid der var gaaet forud, dels fordi han vilde have Materialerne sorteret i Muldjord, Grus og Sten, og han kunde under disse Omstændigheder ikke erkende, at man stod overfor et Arbejde, hvor han kunde være pligtig at give Akkord. Da man i ca. 8 Dage havde kørt med Vognene, og Arbejdet var halvt færdigt, kom Formanden for Fagforeningen og spurgte, om der kunde gives Akkord, hvilket Entreprenøren afslog med den ovenanførte Motivering.

Angaaende Arbejdet i Tietgens Allé anfører de Indklagede, at dette havde varet i ca. 8 Dage, da der blev stillet Krav om Akkord. Hertil svarede Entreprenøren, at han paa Grund af Arbejdets Beskaffenhed ikke ønskede den Del af Arbejdet, der da laa for, udført i Akkord, specielt fordi Arbejdet omfattede Optagelse af en gammel Ledning, om hvis Beliggenhed man ikke havde nøje Kendskab, saaledes at man ikke vidste, om den laa netop der, hvor den nye Ledning skulde ligge, hvorfor Entreprenøren ikke da kunde tage et saadant bestemt Skøn over de foreliggende Forhold, som maatte kræves, for at der kunde gives Akkord paa Arbejdet. Det viste sig ogsaa senere, at Ledningen paa den paagældende Strækning laa meget ved Siden af den Linie, hvor den nye Ledning skulde ligge. Saa snart Arbejdet var saa vidt fremskredet, at der ingen særlige Hindringer forelaa for dets Udførelse i Akkord, har Entreprenør Nielsen givet Arbejderne Tilbud herom.

I Henhold hertil paastaar de Indklagede principalt Frifindelse paa Grund af, at Kravene om Akkord er rejst for sent, paa et Tidspunkt, da der allerede var udført saa meget af de paagældende Arbejder, at en Kontrol med det foregaaende Arbejde var udelukket. Derhos anfører de Indklagede til Støtte for Frifindelsespaastanden, at Kravet om Akkord blev opgivet af Arbejderne, da Entreprenøren nægtede at efterkomme det, idet man har undladt her-

overfor at kræve Mægling og faglig Voldgift paa Spørgsmaalet. Endelig hævder de Indklagede specielt overfor Erstatningspaastanden, at Entreprenørens foreløbige Opmaaling har vist, at Akkord i disse Tilfælde vilde have givet Arbejderne Tab i Stedet for Gevinst i Forhold til Timelønsbetalingen.

Subsidiært har de Indklagede paastaaet Sagen afvist som hørende under faglig Voldgiftsret, idet de gør gældende, at Vedtagelse af 27. Marts 1925 tager Sigte paa Afgørelse ad denne Vej, og at der kun derved kan gives Lejlighed til fyldestgørende Oplysning af de faktiske Forhold.

Klagerne bestrider i det store og hele Rigtigheden af de Indklagedes Fremstilling af Forholdene ved disse Arbejder. De hævder, at der forelaa ganske særlige Grunde til, at man kunde gaa med til, at Udgravningen til Bygningerne ved Sygehuset foregik paa Timeløn, men at tilsvarende Forhold netop ikke var tilstede m. H. t. Tunneludgravningen, og de gør gældende, at da Kravet om Akkord her blev rejst, var ikke allerede en større Del af dette Arbejde udført i Timeløn, men at der kun var foretaget Rydning af Buske o. l. og maaske Borttrillen af lidt Overjord. Klagerne bestrider særlig, at Sortering af Jorden kunde danne nogen Hindring for, at Arbejdet blev givet i Akkord, da Overenskomsten netop henviser til, at der i saadanne Tilfælde skal træffes særlig Aftale. Med Hensyn til Kloakarbejdet i Tietgens Allé gør Klagerne gældende, dels at den ældre Ledning viste sig ikke at ligge meget afvigende fra den nye Lednings Plads, dels og navnlig, at Afvigelse i saa Henseende ikke vilde være til Hinder for at give Akkord, da der findes Akkordpriser for alle de herhen hørende Arbejder. De anfører, at Entreprenøren ved dette Arbejde har udtalt, at han nok selv skulde bestemme, om der skulde være Akkord eller ej, og at han herved har vist, at han ikke respekterer Overenskomsten. Med Hensyn til, at den sidste Del af Kloakarbejdet blev givet i Akkord, bemærker de Indklagede, at for denne Del af Arbejdet var Jordbundsforholdene saa vanskelige, at det var fordelagtigere for Entreprenøren her at give Akkord end Timeløn.

Entreprenør Nielsen har for Retten bestemt bestridt, at han overfor Arbejderne har begrundet sin Vægring ved at give Akkord alene derved, at det var noget, han bestemte, idet han henholder sig til de ovenfor af de Indklagede anførte saglige Grunde for Vægringen, og overfor denne Benægtelse kan det ikke anses bevist, at han har udtalt ikke at ville respektere de omhandlede Vedtagelser.

Retten kan ikke give de Indklagede Medhold i, at de Indklagedes Frifindelse her for Retten skulde kunne begrundes alene derved, at Kravet om Akkord er fremsat sent og ikke viderefulgt til faglig Mægling og Voldgift. Spørgsmaalet maa være, om der virkelig paa det Tidspunkt, da Kravet om Akkord er rejst, har foreligget Nægtelsesgrunde af den Beskaffenhed, som omtales i Vedtagelsen af 27. Marts 1925, herunder om Tidspunktet for Fremsættelsen af Begæring om Akkord har kunnet danne Hindring for Opgørelse af Akkorden og lign. Retten mener imidlertid ikke paa det den forelagte Grundlag at kunne træffe en Afgørelse i saa Henseende, men anser det for rettest, at dette Spørgsmaal afgøres ved faglig Voldgift, hvor da antagelig ogsaa Spørgsmaalet om, hvorvidt der ved Vægringen er tilføjet Arbejderne et Tab, kan afgøres, eventuelt ved Tilkendelse af Erstatning for et saadant. Retten maa formene, at saavel Entreprenøren som Arbejderne eller disses lokale Organisation burde have bragt Mægling og eventuelt Voldgift i Forslag, da Uoverensstemmelserne forelaa. Spørgsmaalet om Idømmelse af Bod, hvorom Klagerne har nedlagt Paastand, vil ikke kunne paakendes, forinden ovenomhandlede faglige Voldgiftsafgørelse foreligger.

Sagens Omkostninger findes at burde udredes med Halvdelen, 150 Kr., af hver af Sagens Parter.

Kendelse:

Spørgsmaalet om, hvorvidt der for Entreprenør Jørgen Nielsen har foreligget fyldestgørende Grunde til at nægte Akkord ved de ovenomhandlede to Arbejder i Odense, bør afgøres ved faglig Voldgift.

I Sagsomkostninger betaler Klagerne og de Indklagede hver 150 Kr.

REDAKTØR: CARL F. MADSEN. — Trykt hos F. E. Bording. København.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR
DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND I DANMARK

NUMER 18 ❋ KØBENHAVN DEN 5. NOVEMBER 1927 ❋ 24 AARGANG

Overenskomstsituationen.

Forhandlingerne med Arbejdsgiverforeningen endte uden Resultat.

I »Arbejderen« Nr. 15 gengav vi en Brevveksling, som havde fundet Sted mellem Arbejdsgiverforeningen og De samvirkende Fagforbund, hvoraf det fremgik, at Arbejdsgiverforeningen paa et Hovedbestyrelsesmøde havde vedtaget en Udtalelse, der gik ud paa, at det vilde være nødvendigt, at der blev indgaaet Overenskomster for en længere Periode, og at Lønningerne i denne Periode blev nedsat gradvis. Arbejdsgiverforeningens Forretningsudvalg foreslog optaget en Forhandling mellem de to Hovedorganisationer paa dette Grundlag eller for at søge at finde andre Muligheder, som kunde føre til et tilfredsstillende Resultat.

I vort Svar til Arbejdsgiverforeningen tog vi afgjort Afstand fra enhver Tanke om Lønnedsættelser, idet vi pegede paa, at Lønningerne allerede nu var saa lave, at det var vanskeligt for Arbejderne at skaffe sig det nødvendige til Livets Ophold. Tanken om at indgaa paa Overenskomster for en længere Periode for derved at skaffe Industrien Arbejdsro kunde vi tiltræde, for saa vidt der gennem Forhandlinger kunde opnaas Enighed om visse Indrømmelser fra Arbejdsgiverforeningens Side, navnlig med Hensyn til en Forbedring af de af os paapegede lave Lønninger; og vi pegede samtidig paa, at der var andre Omraader, hvor Produktionsomkostningerne vilde kunne nedsættes, nemlig Handelsavancen og de betydelige Driftsudgifter i Form af høje Direktørgager og Tantièmer.

Efter Forslag fra Arbejdsgiverforeningen traadte de to Forretningsudvalg sammen til Møde den 24. Oktober, men det viste sig ret hurtigt, at Arbejdsgiverforeningen ingen andre Muligheder havde at anvise end dem, de havde fremført i Hovedbestyrelsens Beslutning, og uagtet Mødet varede ca. 3½ Time, endte det dog, uden at der paa noget som helst Punkt tilvejebragtes Forstaaelse mellem Arbejdsgiverforeningen og De samvirkende Fagforbund.

Arbejdsgiverforeningen ønskede imidlertid ikke at afbryde Forhandlingerne og henstillede derfor — og vel ogsaa paa Grund af, at den senere skulde føre Forhandlinger med Dansk Arbejdsmandsforbund — at man nøjedes med at tilstille Pressen en kort Meddelelse om, at Forhandlingerne muligvis senere vilde blive genoptaget. Med Dansk Arbejdsmandsforbund fandt der derefter en Forhandling Sted den 28. Oktober, men ogsaa denne forløb uden Resultat, idet Arbejdsgiverforeningen ogsaa her fastholdt sine Synspunkter, medens Dansk Arbejdsmandsforbunds Repræsentanter paa samme Maade som De samvirkende Fagforbund tog Afstand herfra.

Umiddelbart efter Forhandlingerne med Arbejdsmændene afholdt Hovedbestyrelsen for Arbejdsgiverforeningen et nyt Møde, paa hvilket Formanden, Hr. Bogtrykker Langkjær, gjorde Rede for de Forhandlinger, der havde været ført med saavel De samvirkende Fagforbund som Dansk Arbejdsmandsforbund, hvorefter Hovedbestyrelsen vedtog at paalægge sit Forretningsudvalg ved de eventuelt fortsatte Forhandlinger at fastholde følgende Hovedsynspunkter:

at Overenskomstforholdene søges fastlagt for en fleraarig Overenskomstperiode,

at der i de efterhaanden udløbende

Overenskomster indføres Bestemmelser om en lempelig og gradvis Nedsættelse af Arbejdslønningerne, og

at der træffes Aftale om, at hver af Parterne under Overenskomstperioden kan løse sig fra Overenskomster, hvis de kan paaberaabe sig bristede Forudsætninger.

Denne Beslutning modtog vi den 29. Oktober ledsaget af en kort Skrivelse, hvori vi indbydes til at fortsætte de den 24. Oktober paabegyndte Forhandlinger. Man vil heraf se, at Arbejdsgiverforeningen i et og alt har fastholdt sit oprindelig indtagne Standpunkt, og da De samvirkende Fagforbund for sit Vedkommende saavel skriftligt som mundtligt havde meddelt Arbejdsgiverforeningen, at vi paa ingen Maade kunde tiltræde Arbejdsgiverforeningens Ønsker, var der ingen Muligheder for, at der ved nye Forhandlinger kunde tilvejebringes Enighed.

Imidlertid henvendte Arbejdsgiverforeningens Formand sig samme Dag telefonisk til Formanden for De samvirkende Fagforbund, med hvem han ønskede en Samtale om den af Arbejdsgiverforeningen tagne Beslutning. En saadan Samtale kom dog ikke i Stand, fordi Formanden først ønskede at forelægge Arbejdsgiverforeningens Beslutning for Forretningsudvalget. Dette skete paa et Møde den 31. Oktober, paa hvilket det blev besluttet at meddele Arbejdsgiverforeningen, at vi for at undgaa enhver Misforstaaelse maatte henvise til vor Skrivelse til Arbejdsgiverforeningen af 10. Oktober og til vore Udtalelser under Forhandlingerne den 24. Oktober, hvor vi havde taget bestemt og afgjort Afstand fra Arbejdsgiverforeningens fremførte Tanker om Lønnedsættelse, og vi tilkendegav, at vi fremdeles stod paa dette Standpunkt og ikke under nogen Form kunde fravige dette. Vi henstillede derfor til Arbejdsgiverforeningens Forretningsudvalg at overveje, om det herefter ønskede at opretholde sin Indbydelse til nye Forhandlinger, da vi i saa Fald var rede til at deltage i saadanne.

Den 1. November modtog vi en Svarskrivelse fra Arbejdsgiverforeningen, hvori man kort meddelte os, at efter det Standpunkt, vi havde indtaget, opgav man videre Drøftelse af Overenskomstforholdene.

Forhandlingerne var dermed afbrudte, og der er derefter fra Arbejdsgiverforeningens Side foretaget en Række Opsigelser af forskellige Overenskomster baade overfor De samvirkende Fagforbunds tilsluttede Organisationer og overfor Dansk Arbejdsmandsforbund samt en Del andre Organisationer. Vi bringer omstaaende en Fortegnelse herover. Endvidere bringer vi den Brevveksling, der siden vor sidste Meddelelse i »Arbejderen« har fundet Sted mellem Arbejdsgiverforeningen og De samvirkende Fagforbund.

Brevveksling mellem Arbejdsgiverforeningen og De samvirkende Fagforbund.

I Tilslutning til ovenstaaende korte Redegørelse for de med Arbejdsgiverforeningen førte Forhandlinger gengiver vi den førte Brevveksling.

Skrivelsen fra Arbejdsgiverforeningen af 28. Oktober er saalydende:

»Forretningsudvalget for De samvirkende Fagforbund i Danmark.

Vi tillader os herved at meddele det ærede Forretningsudvalg, at Arbejdsgiverforeningens Hovedbestyrelse efter at have modtaget Meddelelse om Forløbet af de hidtil førte Forhandlinger har vedtaget den i Genpart hoslagte Udtalelse, som vi beder Forretningsudvalget foreløbig behandle som fortrolig.

Vi indbyder herefter Forretningsudvalget til at fortsætte de den 24. ds. paabegyndte Forhandlinger.

De fornødne Aftaler om Mødetid kan træffes paa sædvanlig Maade.

P. F. V.
sign. *H. Langkjær.*
/sign. Sophus Agerholm.«

Udtalelsen fra Arbejdsgiverforeningens Hovedbestyrelse er saalydende:

»*Fortrolig.* 28. Oktbr. 1927.

Dansk Arbejdsgiverforenings Hovedbestyrelse, som i sit Møde i Dag er gjort bekendt med de af Forretningsudvalget for De samvirkende Fagforbund og med Dansk Arbejdsmandsforbund førte Forhandlinger, skal — i Til-

slutning til den af Hovedbestyrelsen under 7. ds. vedtagne Resolution — udtale følgende:

Hovedbestyrelsen kan ikke fravige den Opfattelse, at det er en uafviselig Pligt for alle Samfundets Organer af al Evne at medvirke til, at de nuværende erhvervsøkonomiske Forhold bedres, og at den herskende Arbejdsløshed saa hurtigt som muligt bringes ned, og at det vil være af afgørende Betydning herfor, at der tilvejebringes Ro i et længere Tidsrum, og at Arbejdslønningerne efterhaanden afpasses saaledes, at vor Konkurrenceevne genskabes.

Idet Hovedbestyrelsen paalægger Forretningsudvalget ved de eventuelt fortsatte Forhandlinger at fastholde disse Hovedsynspunkter, udtaler den, at det maa være Opgaven,

at Overenskomstforholdene søges fastlagt for en fleraarig Overenskomstkomstperiode,

at der i de efterhaanden udløbende Overenskomster indføres Bestemmelser om en lempelig og gradvis Nedsættelse af Arbejderlønningerne, og

at der træffes Aftale om, at hver af Parterne under Overenskomstperioden kan løse sig fra Overenskomsterne, hvis de kan paaberaabe sig bristede Forudsætninger.

Den af os foreslaaede Ordning vil efter vor Overbevisning ikke medføre nogen Svækkelse af Arbejdernes Købeevne, bl. a. fordi den vil fremkalde voksende Beskæftigelse og en heraf følgende Besparelse i deres Udgifter til Arbejdsløsheden, ligesom den vil medføre en almindelig Sænkning af Prisniveauet.«

Vort Svar af 31. Oktober:

»Forretningsudvalget for Dansk Arbejdsgiverforening.

I Skrivelse af 28. ds., hvormed fulgte Genpart af Hovedbestyrelsens Udtalelse af samme Dato, indbydes vort Forretningsudvalg til at fortsætte de den 24. ds. paabegyndte Forhandlinger.

Saaledes foranlediget, og for at undgaa enhver Misforstaaelse, skal vi tillade os at erindre om, at vi i vor Skrivelse af 10. ds. til Arbejdsgiverforeningen, og under Forhandlingerne den 24. ds., har taget bestemt og afgjort Afstand fra den af Arbejdsgiverforeningen fremførte Tanke om Lønnedsættelser. Da vort Forretningsudvalg fremdeles staar paa dette Standpunkt og ikke under nogen Form kan fravige dette, skal vi henstille til det ærede Forretningsudvalg at overveje, om det fremsatte Ønske om en Fortsættelse af Forhandlingerne bør opretholdes. I bekræftende Fald er vi rede til at deltage i nye Forhandlinger.

P. F. V.
sign. *Carl F. Madsen.*
/sign. Hans Jacobsen.

Arbejdsgiverforeningens Svarskrivelse af 1. November:

»Forretningsudvalget for De samvirkende Fagforbund i Danmark.

Efter Modtagelsen af det ærede Forretningsudvalgs Skrivelse af G. D., hvori meddeles, at De samvirkende Fagforbund ikke under nogen Form vil gaa med til Lønnedsættelser, tror vi ikke, at en fortsat Forhandling vil have nogen Udsigt til at føre til et Resultat, og vi beklager derfor at maatte opgive videre Drøftelse af en almindelig Ordning af Overenskomstforholdene.

Den af vor Hovedbestyrelse under 28. f. M. fremsatte Udtalelse betragter vi herefter ikke som noget fortroligt Dokument.

P. F. V.
sign. *H. Langkjær.*
/sign. Sophus Agerholm.«

*

De opsagte Overenskomster.

Vi bringer her en Fortegnelse over de foreløbigt opsagte Overenskomster.

Af De samvirkende Fagforbunds Overenskomster er følgende opsagt af *Arbejdsgiverne:*

Samtlige Fag hos General Motors A/S.

Kvindeligt Arbejderforbunds Overenskomst med Æggepakkerierne, ca. 800 Arbejdere til 1. Januar, med Kalk- og Teglværksforeningen, ca. 100 Arbejdere, med »Elementkulfabrikken i Vangede«, Fabrikken »Ilka«, »Dansk Papæskefabrik« og A/S Dansk Crown Cork-Fabrik. Disse mindre Virksomheder beskæftiger ca. 50 af Forbundets Medlemmer.

Skotøjarbejderforbundets Overenskomst med Skotøjfabrikkerne og de mekaniske Fodtøjs-Reparatører, ca. 3700 Mand.

Sukkervare-, Chokolade- og Bisquitarbejderforbundets Overenskomst for ca. 600 Arbejdere beskæftigede hos Foreningen af danske Sukkervare- og Chokoladefabrikanter.

Ialt ca. 5400 Medlemmer af De samvirkende Fagforbund.

Fra Forbundenes Side er opsagt Træindustriarbejderne hos Jernindustrien, ca. 150 Mand, Forgylderforbundets Overenskomst med Guldlistefabrikanter og Barokforgyldere, ca. 100 Mand, og Litografisk Forbunds Overenskomst med Dansk Litograflaug (tidligere kaldt Principalforeningen), ca. 400 Mand. Ialt er opsagt af Organisationer under De samvirkende Fagforbund for ca. 700 Arbejdere.

Udenfor De samvirkende Fagforbund er opsagt af *Arbejdsgiverne* Arbejdsmandsoverenskomster omfattende ca. 7000 Mand.

Det er Overenskomsterne i Olieindustrien, Kalk- og Teglværksindustrien, Bornholms Kaolin- og Teglværksindustri og Akts. Colstrups Imprægneringsanstalt i Horsens. De tre første udløber til 1. Februar, medens den sidste udløber til 1. Januar.

Endvidere har *Arbejdsgiverne* opsagt Murersvendenes Overenskomst for København, ca. 1800 Mand, og Murarbejdsmændenes Overenskomst her i København, ca. 1500 Mand, saaledes at Arbejdsgiverne har opsagt ca. 11.000 af de udenforstaaende Organisationers Medlemmer.

Af *Arbejdernes* Organisationer udenfor De samvirkende Fagforbund har Blikkenslagerforbundet opsagt Overenskomsten med Centralforeningen af Kobbersmede- og Blikkenslagermestre i Jylland og Østifterne omfattende ca. 600 Mand.

Desuden har *Arbejdsgiverne* opsagt Overenskomsterne for Sukkerfabrikken i Nykøbing paa Falster. Det er højst forskellige Arbejdsstyrker, der her beskæftiges paa de forskellige Tider af Aaret.

Alt i alt foreligger der saaledes Opsigelser for ca. 17.000 Arbejdere pr. 1. Februar. Overenskomster, som udløber 1. Marts, skal opsiges til 1. December, og de, som udløber 1. April, skal opsiges 1. Januar.

Lønbevægelser og Konflikter.

Guld-, Sølv- og Elektropletarbejdere hos A/S Danske Guldsmedes Sølvarefabrik i Slagelse.

I Anledning af et Lønspørgsmaal hos A/S Danske Guldsmedes Sølvvarefabrik i Slagelse havde Guld-, Sølv- og Elektropletarbejdernes Forbund varslet Strejke fra den 20. Oktober.

Sagen behandledes paa et Fællesmøde den 17. Oktober. Mødet endte med, at man enedes om Lønspørgsmaalet samt om, at Afdelingsformanden, der var afskediget under Sagen, blev genantaget, hvorefter de fremsendte Strejkevarsler blev taget tilbage.

Litografer hos Hj. Jensen, København.

Den 27. Oktober afholdtes et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen i Anledning af en Klage fra Litografisk Forbund over, at Firmaet under urigtigt Foregivende havde faaet en Arbejder til at tilbagebetale en Del af sin Fortjeneste.

Mødet endte uden Resultat, og Forbundet forbeholdt sig at indbringe Klage for Den faste Voldgiftsret.

Afdelingsformænd og -kasserere!
Husk at indsende Afdelingsskemaet.

Statistiske Oplysninger over Kontingenter til Fagforbundene og Arbejdsløshedskasserne.

Med visse Mellemrum har De samvirkende Fagforbund ladet foretage en Undersøgelse af, hvor meget Afdelingerne betaler i Kontingent til Forbundenes forskellige Formaal. Saadanne Undersøgelser er foretagne i Aarene 1914, 1919 og 1921.

Forretningsudvalget har besluttet at foretage en lignende Undersøgelse i indeværende Aar, og den væsentligste Grund hertil maa søges i den Kampagne, som Arbejdernes Modstandere har ført mod Arbejdsløshedskasserne, hvorunder den Paastand er kommet stærkt til Orde, at det Kontingent, Medlemmerne betaler til deres Arbejdsløshedskasse set i Forhold til, hvad der betales i Kontingent til Strejkekassen, er meget minimalt.

Hensigten med Modstanderpressens idelige Angreb er imidlertid let at gennemskue, idet den skal tjene som Forsvar for den af Regeringen og Flertallet i Rigsdagen foretagne samvittighedsløse Forringelse af Loven om statsanerkendte Arbejdsløshedskasser.

For med Tal at kunne tilbagevise de urigtig fremførte Paastande er der saavel hos Forbundene, som er tilsluttet De samvirkende Fagforbund, som hos Forbund, der staar udenfor Centralorganisationen, foretaget en Undersøgelse af, hvor meget Afdelingerne betaler i Bidrag til Administration, Strejkefond, Arbejdsløshedskasser og andre Formaal.

Naar der ikke er søgt Oplysning om Medlemmernes Kontingent til Afdelingerne, da staar dette i Forbindelse med, at disse af deres Kontingenter betaler til mange forskellige Formaal, som ikke vedrører det egentlige Kontingent til Forbundene og Arbejdsløshedskasserne.

Forbundene har beredvilligt besvaret de til dem rettede Forespørgsler, og vi er derved i Stand til ganske nøjagtigt at kunne fremføre, hvad Afdelingerne betaler i Kontingent til de forskellige Formaal, og vi skal i det følgende gøre Rede herfor.

Afdelingernes Kontingent til Forbundene pr. 1. Oktober 1927.

Omstaaende Oversigt over Afdelingernes Kontingent til Forbundene er anført i Tabellerne fra Organisationer fra saavel indenfor som udenfor De samvirkende Fagforbund. I nedennævnte Beregninger over Gennemsnitstallet for det aarlige Kontingent pr. Medlem er dog de Organisationer, der er anført med *, holdt udenfor, dels har de ingen Arbejdsløshedskasse, eller hvor saadan findes, er Kontingentet saa lille, fordi der er meget lidt Mulighed for at komme ud i Arbejdsløshed, at vi har udeladt dem af den samlede Beregning.

Det samlede Medlemsantal, der er anført i Tabellerne, udgør 282.820 Heltbetalende og 27.144 Delvisbetalende, eller ialt 309.964 Medlemmer. Fradrager man de ovenomtalte, kommer Statistikken over Kontingenterne til at omfatte 256.682 Heltbetalende og 21.538 Delvisbetalende eller ialt 278.220 Medlemmer.

For de Organisationer, som har delt deres Kontingent til Administration og Strejkekasse fra hinanden, udgør det gennemsnitlige aarlige Kontingent pr. Medlem til Administrationen ca. 13 Kr. og til Strejkefonden ca. 18 Kr. om Aaret. Til Andre Formaal, Syge- og Begravelseskasser m. m. ydes der gennemsnitlig 4 Kr. om Aaret. Det samlede Kontingent pr. Aar pr. Medlem til Administration, Strejkefond og Andre Formaal udgør 35 Kr. gennemsnitlig for Heltbetalende og Delvisbetalende tilsammen. Det fordeler sig med ca. 36 Kr. og 23 Kr. for henholdsvis Heltbetalende og Delvisbetalende pr. Aar.

Kontingent til Arbejdsløshedskasserne.

De 278.000 Medlemmer vil efter 1. Oktober 1927 gennemsnitlig pr. Medlem komme til at betale ca. 90 Kr. om Aaret i Kontingent baade ordinært og ekstraordinært til Arbejdsløshedskasserne for at kunne udrede den fortsatte Hjælp til sine arbejdsløse Medlemmer.

Til Sammenligning med, hvorledes Arbejderne har maattet sætte deres Kontingent op i Løbet af 1927 og yderligere i disse Dage for at komme deres Kammerater til Hjælp, skal anføres, at det gennemsnitlige Kontingent pr. Medlem om Aaret til Arbejdsløshedskasserne var før 1. Oktober 1926 47 Kr. og før 1. Oktober 1927 ca. 78 Kr.

Ganger vi disse Kontingenter med det samlede Medlemsantal, faar vi til Administration, Strejkefond og Andre Formaal tilsammen ca. 9,2 Mill. Kroner, medens det samlede Kontingent til Arbejdsløshedskasserne ordinært og ekstraordinært bliver 24,7 Mill. Kroner.

Tabel 1.

Indenfor De samvirkende Fagforbund.

Fagene	Administration		Strejkefonden		Administration og Strejkefonden	
	Heltbetalende	Delvisbetal.	Heltbetalende	Delvisbetal.	Heltbetalende	Delvisbetal.
Bageri- og Konditoriarbejderforbundet	15.60	7.80	10.40	5.20	26.00	13.00
Billedskærer- og Dekorationsbilledhuggernes Forb.	36.40	»	10.40	»	46.80	»
Bogbinderforbundet i Danmark	17.16	8.32	39 00	13.00	56.16	21.32
Brolæggerforbund, Dansk	16.00	»	10.00	»	26.00	»
Bødkerforbundet i Danmark	26.00	»	23.40	»	49.40	»
Børsteindustriarbejdernes Forbund	23.68	11.84	22.88	11.44	46.56	23.28
Drejerforbundet i Danmark	»	»	83.20	»	83.20	»
Forgylderforbundet i Danmark	26.00	15.60	31.20	15.60	57.20	31.20
Former- og Støberiarbejderforbund, Dansk	10.00	»	10.00	»	20.00	»
Funktionær-Forbund, Dansk	26.00	15.60	10.40	5.20	36.40	20.80
Gartnerforbund, Dansk	10.80	5.40	9.60	4.80	20.40	10.20
Glasarbejderforbund, Dansk	»	»	65.00	»	65.00	»
Guld , Sølv- og Elektropletarbejdernes Forbund	26.00	15.60	18.20	10.40	44.20	26.00
Gørtler- og Metalarbejderforbundet	28.60	2.60	41.60	»	70.20	2.60
Handskemagerforbundet i Danmark	7.80	5.20	23.40	10.40	30.20	15.60
Hatte- og Buntmagerforbund, Dansk	31.20	15.60	13.00	10.40	44.20	26.00
*Husassistenternes Forbund	5.40	5.40	»	»	5.40	5.40
*Jernbaneforbund, Dansk	21.60	»	24.00	»	45.60	»
Jern- og Metalsliberforbund, Dansk	52.00	»	39.00	»	91.00	»
Karetmagerforbund, Dansk	18.20	»	10 40	»	28.60	»
Kedel- og Maskinpasserforbund, Dansk	12.00	»	12.00	»	24.00	»
Keramisk Forbund	20.80	13 00	»	»	20.80	13.00
*Kommunalarbejderforbund, Dansk	8.00	7.00	10.00	5.00	18.00	12.00
Korkskærernes og Sortererskernes Forbund	»	»	52.00	»	52.00	»
Kvindeligt Arbejderforbund	10.40	»	7 80	»	18.20	»
Landarbejderforbundet	»	»	18.00	12.00	18.00	12.00
Litografisk Forbund, Dansk	»	»	46.80	»	46.80	»
Læder- og Skindarbejderforbund, Dansk	18.20	13.52	26.00	18.20	44.20	31.72
Malerforbundet i Danmark	»	»	30.00	»	30 00	»
Metaltrykkerforbund, Dansk	41.60	»	26.00	»	67.60	»
Mølleriarbejderforbund, Dansk	15.60	»	10.40	»	26.00	»
Papirindustriarbejderforbundet	10.80	5.40	36.00	18.00	46.80	23.40
*Privatbanefunktionærernes Forbund	26.00	7.00	10.00	5.00	36.00	12.00
Rebslageriarbejderforbund, Dansk	23.40	11.70	23.40	11.70	46.80	23.40
Sadelmager- og Tapetsererforbund, Skand.	»	»	44.20	22.10	44.20	22.10
Skibstømrerforbund, Dansk	20.80	»	20.80	»	41.60	»
Skorstensfejersvendenes Fagforbund	27.00	»	3.00	»	30.00	»
Skotøjarbejderforbund, Dansk	7.80	6.24	33.80	22.36	41.60	28.60
Skraatobaksarbejdernes Forbund	»	»	46.80	23.40	46.80	23.40
Skrædderforbund, Dansk	13 00	5.20	23.40	10.40	36.40	15.60
Smede- og Maskinarbejderforbund, Dansk	6.24	»	35.36	»	41.60	»
Snedkerforbundet i Danmark	»	»	52.00	26.00	52.00	26.00
Soignerings Toilet- og Sanitetsarbejderforbundet	70.20	36.40	26.00	13.00	96.20	49.40
Specialarbejderforbundet	»	»	40.56	»	40.56	»
Stenindustriarbejderforbund, Dansk	18.20	»	20.80	»	39.00	»
Stukkatørernes Forbund	10.30	»	3.60	»	13.90	»
Sukkervare-, Chokolade- og Bisquitarbejderforbund	10.40	5.20	23.40	13.00	33.80	18.20
Tekstilarbejderforbund, Dansk	»	»	37 50	»	37.50	»
Tobaksarbejderforbundet i Danmark	7.80	7.80	52.00	28.60	59.80	36.40
Træindustriarbejderforbundet i Danmark	7.00	»	32.00	»	39.00	»
Typograf Forbund, Dansk	»	»	31.20	15.60	31.20	15.60
Kurvemagernes Fagforening	46.80	23.40	10.40	5.20	57.20	28.60

NB. Organisationer med * er holdt udenfor Beregningen.

Indenfor De samvirkende Fagforbund.

Arbejdsløshedskasserne						Andre Formaal		Samlet Kontingent		Heltbetalende Medlemmer	Delvisbetalende Medlemmer	Ialt Medlemmer
Ordinært Kontingent		Ekstraordinært Kontingent		Ord. og Ekstraord. Kontingent								
Heltbetalende	Delvisbetal.	Heltbetalende	Delvisbetal.	Heltbetalende	Delvisbetal.	Heltbetalende	Delvisbetal.	Heltbetalende	Delvisbetal.			
85.80	44.20	»	»	85.80	44.20	»	»	111.80	57.20	3695	95	3790
78.00	»	»	»	78.00	»	36.40	»	161.20	»	200	»	200
62.40	44.20	»	»	62.40	44.20	6.24	3.12	124.80	68.64	1000	2200	3200
156.00	»	»	»	156.00	»	»	»	182.00	»	180	»	180
57.20	»	83.20	»	140.40	»	13.80	»	203.60	»	732	»	732
72.00	36.00	»	»	72.00	36.00	11.44	5.72	130.00	65.00	232	135	367
54.60	»	»	»	54.60	»	18.20	»	156.00	»	240	»	240
78.00	39.00	15.00	10.00	93.00	49.00	10.40	5.20	160.60	85.40	180	15	195
49.40	»	91.00	»	140.40	»	6.00	»	166.40	»	1852	»	1852
23.40	»	»	»	23.40	»	7.80	7.80	67.60	28.60	701	107	808
72.00	36.00	30.00	15.00	102.00	51.00	»	»	122.40	61.20	348	10	358
65.00	»	52.00	»	117.00	»	26.00	»	208.00	»	440	»	440
33.80	33.80	104.00	104.00	137.80	137.80	20.80	20.80	202.80	184.60	1088	234	1322
44.20	44.20	39.00	39.00	83.20	83.20	15.60	15.60	169.00	101.40	300	100	400
39.00	20.80	»	»	39.00	20.80	10.40	5.20	80.60	41.60	57	80	137
78.00	54.60	»	»	78.00	54.60	»	»	122.20	80.60	400	950	1350
12.00	6.60	»	»	12.00	6.60	»	»	17.40	12.00	10	200	210
»	»	»	»	»	»	2.40	»	48.00	»	9024	»	9024
49.40	»	117.00	»	166.40	»	»	»	270.40	»	300	»	300
31.20	»	26.00	»	57.20	»	»	»	85.80	»	1107	»	1107
30.00	»	»	»	30.00	»	»	»	54.00	»	2283	»	2283
16.44	10.53	39.00	22.75	55.44	33.28	»	»	76.44	46.28	1131	164	1295
3.60	1.80	»	»	3.60	1.80	»	»	21.60	13.80	6660	1200	7860
39.00	»	»	»	39.00	»	13.00	»	104.00	»	235	»	235
33.80	»	37.00	»	70.80	»	»	»	89.00	»	11204	»	11204
30.00	15.00	6.00	3.00	36.00	18.00	»	»	54.00	30.00	11500	1500	13000
65.00	»	52.00	»	117.00	»	36.40	»	200.20	»	633	»	633
130.00	78.00	39.00	26.00	169.00	104.00	7.00	3.50	220.20	139.22	478	20	498
80.00	»	»	»	80.00	»	»	»	110.00	»	5300	»	5300
104.00	»	156.00	»	260.00	»	20.80	»	348.40	»	142	»	142
33.80	»	»	»	33.80	»	»	»	59.80	»	803	»	803
12.00	6.00	»	»	12.00	6.00	»	»	58.80	29.40	1120	350	1470
»	»	»	»	»	»	»	»	36.00	12.00	1686	218	1904
57.20	28.60	»	»	57.20	28.60	»	»	104.00	52.00	140	125	265
46.80	23.40	46.80	23.40	93.60	46.80	»	»	137.80	68.50	1700	150	1850
104.00	»	»	»	104.00	»	15.60	»	161.20	»	636	»	636
24.00	»	»	»	24.00	»	»	»	54.00	»	160	»	160
62.40	39.00	104.00	70.20	166.40	109.20	2.60	1.56	210.60	139.36	3000	1620	4620
72.80	36.40	»	»	72.80	36.40	26.00	13.00	145.60	72.80	250	500	750
36.40	18.20	52.00	26.00	88.40	44.20	»	»	124.80	59.80	3700	6300	10000
49.40	»	91.00	»	140.40	»	»	»	182.00	»	25077	»	25077
62.40	31.20	59.80	33.80	122.20	65.00	3.60	3.60	177.80	94.60	8300	180	8480
33.80	18.20	»	»	33.80	18.20	7.80	2.60	137.80	70.20	1140	30	1170
49.50	»	91.00	»	140.50	»	»	»	181.06	»	750	»	750
104.00	»	»	»	104.00	»	26.00	»	169.00	»	812	20	832
56.00	»	»	»	56.00	»	16.00	»	85.90	»	110	»	110
52.00	28.60	»	»	52.00	28.60	»	»	85.80	46.80	381	802	1183
78.00	»	»	»	78.00	»	»	»	115.50	»	9964	»	9964
67.60	41.60	33.80	20.80	101.40	62.40	»	»	161.20	98.80	6706	639	7345
70.20	»	52.00	»	122.20	»	65.00	»	226.20	»	4036	»	4036
52.00	26.00	52.00	26.00	104.00	52.00	91.00	46.80	226.20	114.40	4400	1100	5500
104.00	52.00	»	»	104.00	52.00	»	»	161.20	80.60	110	10	120
										136633	19054	155687

Tabel 2.

Udenfor De samvirkende Fagforbund.

Fagene	Administration		Strejkefonden		Administration og Strejkefonden	
	Heltbetalende	Delvisbetal.	Heltbetalende	Delvisbetal.	Heltbetalende	Delvisbetal.
Arbejdsmands Forbund, Dansk	»	»	24.00	»	24.00	»
Blikkenslagerforbundet i Danmark	»	»	57.20	»	57.20	»
Bryggeri-, Brænderi- og Mineralvandsarb.s Forb.	6.00	6.00	12.00	12.00	18.00	18.00
Elektrikerforbund, Dansk	18.20	»	33.80	»	52.00	»
Glarmestersvendenes Forbund	»	»	31.20	»	31.20	»
Handels- og Kontormedhjælperforbund, Dansk	18.00	»	6.00	»	24.00	»
*Hospitalsforbund, Dansk	12.00	6.00	4.00	2.00	16.00	8.00
Hotel-, Restaurations- og Café-Tjenerforb., Dansk	»	»	24.00	»	24.00	»
Kobbersmedenes Forbund	28.60	»	18.20	»	46.80	»
Murerforbundet i Danmark	»	»	30.00	30.00	30.00	30.00
*Postforbund, Dansk	»	»	10.00	»	10.00	»
Riggernes- og Sejlmagernes Forbund	»	»	31.20	»	31.20	»
Slagteriarbejderforbund, Dansk	18.00	9.00	18.00	9.00	36.00	18.00
Søfyrbødernes Forbund	»	»	36.00	»	36.00	»
Sømændenes Forbund	»	»	36.00	»	36.00	»
Sø-Restaurations Forening, Dansk	30.00	12.00	6.00	6.00	36.00	18.00
*Telefonstanden i Danmark, Centralorg.	36.00	10.00	48.00	10.00	84.00	20.00
*Telegrafforbund, Dansk	61.44	»	»	»	61.44	»
Tjenerforbund, Dansk	8.40	»	16.80	»	25.20	»
Tømrerforbund, Dansk		»	26.00	»	26.00	»
Uhrmagersvende, Forbund af	39.00	»	10.40	»	49.40	»
Undermejeristers Forbund, Danske	»	»	50.35	25.00	50.35	25.00
Anlægsgartnernes Fagforening i København	10.80	5.00	9.60	4.80	20.40	10.20
Arbejdsmændenes Forbund for Gentofte og Lyngby	»	»	30.00	»	30.00	»
Gas- og Vandarbejdernes Fagforening i København	2	»	105.00	»	105.00	»
Glarmestersvendenes Fagforening do.	»	»	49.40	»	49.40	»
Murarbejdsmændenes Fagforening do.	»	»	31.50	»	31.50	»
Murernes Fagforening do.	»	»	60.00	»	60.00	»
Skibstømrernes Fagforening do.	34.32	»	15.60	»	49.92	»

NB. Organisationer med * er holdt udenfor Beregningen.

Da Arbejdsløshedsprocenten i Aarets bedste Maaned, Juni 1927, var 20 pCt., og da der i langt de fleste Organisationer kun betales Kontingent af de arbejdende Medlemmer, idet de Arbejdsløses Kontingent enten tages op af Forbundenes Formue eller er paalignet i de arbejdende Medlemmers Kontingent til Administration, Strejkefond eller Andre Formaal, bliver Resultatet heraf, at den reelle Udgift til Kontingent af de arbejdende Medlemmer til Arbejdsløshedskasserne bliver større om Aaret end den ovenanførte, medens til Gengæld de egentlige Udgifter til Administration og Strejker er mindre end de omtalte 13 og 18 Kr. om Aaret.

Til Sammenligning med 1914 og 1919 ser Kontingenterne saaledes ud:

	Til Administration, Strejkefond og Andre Formaal. Gennemsnitlig pr. Medlem om Aaret	Til Arbejdsløshedskasserne, ordinært og ekstraordinært Gennemsnitlig pr. Medlem om Aaret	Tilsammen Kr.
1914	14	12	26
1919	15	14	29
1927 efter 1/10	35	90	125

Tallene giver et tydeligt Bevis paa, hvad Arbejderne selv maa yde alene til Hjælp for deres arbejdsløse Kammerater.

Udenfor De samvirkende Fagforbund.

Arbejdsløshedskasserne						Andre Formaal		Samlet Kontingent		Heltbetalende Medlemmer	Delvisbetalende Medlemmer	Ialt Medlemmer
Ordinært Kontingent		Ekstraordinært Kontingent		Ord. og Ekstraord. Kontingent								
Heltbetalende	Delvisbetal.	Heltbetalende	Delvisbetal.	Heltbetalende	Delvisbetal.	Heltbetalende	Delvisbetal.	Heltbetalende	Delvisbetal.			
49.40	»	52.00	»	101.40	»	»	»	125.40	»	85375	»	85375
104.00	»	26.00	»	130.00	»	»	»	187.20	»	1550	»	1550
24.00	18.00	»	»	24.00	18.00	»	»	42.00	36.00	3900	1930	5830
104.00	»	»	»	104.00	»	7.80	»	163.80	»	2631	»	2631
52.00	»	26.00	»	78.00	»	»	»	109.20	»	164	»	164
24.00	24.00	»	»	24.00	24.00	»	»	48.00	24.00	11500	1100	12600
»	»	»	»	»	»	1.00	»	17 00	8.00	231	188	419
36.00	»	24.00	»	60.00	»	»	»	84.00	»	1358	»	1358
104.00	»	»	»	104.00	»	»	»	150.80	»	196	»	196
120.00	40.00	»	»	120.00	40.00	8.00	8.00	158.00	78.00	5050	150	5200
»	»	»	»	»	»	»	»	10.00	»	6294	»	6294
88.40	»	»	»	88.40	»	»	»	119.60	»	148	»	148
31.20	15.60	46.80	23.00	78.00	38.60	»	»	114.00	56.60	4800	800	5600
66.00	»	»	»	66.00	»	2.00	»	104.00	»	2000	»	2000
72.00	»	»	»	72.00	»	»	»	108.00	»	3500	»	3500
60.00	60.00	»	»	60.00	60.00	12.00	6.00	108.00	84,00	740	80	820
12.00	»	»	»	12.00	»	»	»	96.00	20.00	1700	3800	5500
»	»	»	»	»	»	3.00	»	64.44	»	533	»	533
48.00	»	20.00	»	68 00	»	»	»	93.20	»	2000	»	2000
109.20	»	»	»	109 20	»	20.80	«	156.00	»	6921	»	6921
28.60	»	»	»	28.60	»	»	»	78.00	»	280	»	280
62.40	40.15	»	»	62.40	40.15	»	»	112.75	65.15	870	36	906
72.00	36.00	30.00	15.00	102.00	41.00	»	»	122.40	61.20	331	6	337
60.00	»	»	»	60.00	»	»	»	90 00	»	1040	»	1040
52.00	»	52.00	»	104.00	»	1.50	»	210.50	»	54	»	54
104.00	»	»	»	104.00	»	»	»	153.40	»	150	»	150
126.00	»	»	»	126.00		21.00	»	178.50	»	1021	»	1021
120.00	»	»	»	120.00	»	20 00	»	200.00	»	1917	»	1917
78.00	»	57.20	»	135.20	»	2.08	»	187.20	»	360	»	360
					»					146614	8090	154704

Bekendtgørelse

om Genaabning af Arbejdsløshedskasserne under Strejke og Lockout.

I Lov Nr. 151 af 1. Juli 1927 § 17, Stk. 1, Punkt 1, fastsættes det, at en anerkendt Arbejdsløshedskasse ikke maa yde Understøttelse under en indenfor vedkommende Kasses faglige Omraade iværksat Strejke eller Lockout, før det af Direktøren er afgjort, i hvilket Omfang den foreliggende Arbejdsstrid er af Betydning for Beskæftigelsesmulighederne indenfor Faget, og at de nærmere Regler for Genaabningen af Kassen eller en eller flere af dennes Afdelinger fastsættes for 3 Aar ad Gangen af Indenrigsministeren efter Forhandling med Indenrigsministeriets Arbejdsudvalg.

I Henhold hertil fastsætter Indenrigsministeriet efter derom ført Forhandling med Indenrigsministeriets Arbejdsudvalg følgende:

I. *I Kasser, indenfor hvis faglige Omraade der er Konflikt.*

Kassen skal *straks standse enhver Udbetaling* af Understøttelse, *indtil* det er afgjort, i hvilket Omfang den foreliggende Konflikt er af Betydning for Beskæftigelsesmulighederne indenfor Faget.

For Genaabningen af Kassen eller en eller flere af dennes Afdelinger gælder følgende Regler:

a.

Direktøren for Arbejdsanvisningen og Arbejdsløshedsforsikringen er bemyndiget til *paa Forhaand* at meddele Arbejdsløshedskasserne Tilladelse til straks at genaabne for Udbetaling af Understøttelse til Medlemmer *i de Afdelinger, indenfor hvis Omraade der ingen Arbejdsstandsning er, og som ikke grænser op til en konfliktberørt Afdeling.* Understøttelse til Medlemmer, der er *direkte* Deltagere i Strejke eller Lockout, kan aldrig ydes.

b.

Efter foretagen Undersøgelse af Konfliktens Indflydelse paa Beskæftigelsesmulighederne kan Direktøren tillade, at Understøttelse i et i hvert enkelt Tilfælde nærmere angivet Omfang udbetales *indenfor Afdelinger, der er konfliktberørte, eller som grænser op til en konfliktberørt Afdeling.*

Ved Direktørens Afgørelse af, i hvilket Omfang der herefter kan aabnes for Udbetaling af Understøttelse, skal følgende iagttages:

1) Der kan ikke genaabnes for en Afdeling, indenfor hvis Omraade *samtlige* Arbejdspladser indenfor Faget omspændes af Strejke eller Lockout.
2) Der maa, uanset Konfliktens Omfang, aldrig ydes Understøttelse til *direkte* Deltagere i Strejke eller Lockout.
3) Der maa ikke ydes Understøttelse til Medlemmer, der *enten* ved Konfliktens Udbrud er ledige og sidst har haft Beskæftigelse af over midlertidigt Arbejdes Varighed i en af Konflikten berørt Virksomhed, *eller* som bliver ledige fra en saadan Virksomhed som en direkte Følge af Konflikten, (f. Eks. derved bevirket Mangel paa Materiale, Driftskraft, Medhjælp og lign.).

Direktøren for Arbejdsanvisningen og Arbejdsløshedsforsikringen kan dog give Tilladelse til, at der udbetales Understøttelse til saadanne Medlemmer, hvis sidste Beskæftigelse i en konfliktberørt Virksomhed ligger 3 Maaneder, eller — særlig for Sæsonfag — mere forud for Konflikten. Desuden kan Direktøren, hvor særlige Forhold er til Stede, tillade Fravigelse fra den ellers for midlertidigt Arbejde ifølge Kassens Vedtægt gældende Tidsbegrænsning.

4) Som vejledende Princip for Direktøren ved Afgørelse af, i hvilket Omfang der kan finde Genaabning af Afdelinger Sted, gælder iøvrigt, at der ikke kan aabnes for en Afdeling, medmindre dens Medlemmers *Beskæftigelsesmuligheder ikke i afgørende Henseende kan antages at blive paavirket af Konflikten.*

II. *I Kasser, indenfor hvis faglige Omraade der ikke foreligger Konflikt.*

Understøttelse maa ikke udbetales til Medlemmer, der bliver ledige fra en konfliktberørt Virksomhed som direkte Følge af Konflikt i andet Fag (Branche).

III. *Almindelige Bestemmelser.*

1) Medlemmer, der har deltaget i Strejke eller Lockout, og som under denne erholder Arbejde andetsteds, ophører — selv om Konflikten ikke forinden er afsluttet — at betragtes som Konfliktdeltagere, saafremt det nævnte Arbejde overskrider den i Kassens Vedtægt fastsatte Begrænsning af Begrebet »midlertidigt Arbejde«.
2) Der maa ikke i en Afdeling udbetales Arbejdsløshedsunderstøttelse til *tilrejsende Medlemmer,* hvis Understøttelse er standset i Henhold til foranstaaende Regler.
3) Medlemmer, der efter en Konflikts Ophør ikke erholder Arbejde, er berettigede til Understøttelse umiddelbart efter Konfliktens Ophør.
4) En Afdeling af en Arbejdsløshedskasse er pligtig uopholdelig at give Kassens Hovedledelse Meddelelse om *enhver* indenfor Afdelingens Omraade foreliggende Konflikt.

Kassens Hovedledelse skal uopholdelig videresende Meddelelsen til Direktoratet.

Undladelse af at afgive saadanne Meddelelser medfører efter Direktørens Afgørelse hel eller delvis Udelukkelse af Genoptagelse i Henhold til de foranstaaende Regler af Kassens Udbetaling af Understøttelse til Medlemmerne i den eller de paagældende Afdelinger.

Nærværende Bekendtgørelse træder straks i Kraft og gælder for Tiden indtil 30. September 1930.

Indenrigsministeriet, den 22. Oktober 1927.

Kragh.

/Erik Dreyer,

Fm.

REDAKTØR: CARL F. MADSEN. — Trykt hos F. E. Bording. København.

AFDELINGS-SKEMA

angaaende

Arbejdsløsheden i Oktober Maaned 1927.

Bemærk! Naar *ingen* Arbejdsløse eller *ingen* tabte Arbejdsdage skal angives, bedes man sætte et **tydeligt 0.** Hvor intet Tal kan angives, bedes man sætte **?** Se iøvrigt Bemærkninger paa Bagsiden.

1. Byens Navn?	
2. Organisationens Navn?	
3. Antal Medlemmer?	
4. Hvormange af Organisationens Medlemmer var arbejdsløse: I Midten af Maaneden? Ved Slutningen af Maaneden?	
5. Hvormange Arbejdsdage er der ialt gaaet tabt for Medlemmerne paa Grund af Arbejdsløshed i Maanedens Løb (Søn- og Helligdage eller lignende Fridage medregnes ikke, med mindre der i Almindelighed arbejdes 7 Dage om Ugen)?	

Formandens Navn: .....

— Adresse: .....

NB. Fagforeningerne bedes indsende dette Skema til det Forbund, hvoraf de staar som Afdeling, saaledes at Skemaet er Forbundet i Hænde **senest den 12. November 1927.**

Enkeltstaaende Foreninger, i hvis Fag der ikke findes noget Forbund eller som ikke er Medlemmer af et saadant Forbund, bedes sende Skemaet direkte til Det statistiske Departement, Slotsholmsgade 10, Kbhvn. K.

Angaaende Forsendelsen bemærk:
Det udfyldte Skema kan forsendes i aaben Konvolut som Tryksag, Portoen er da 7 Øre (indenfor Københavns Postomraade 5 Øre). Men der maa da iagttages følgende:
Spørgsmaalene 3—5 maa kun besvares med Tal (*0* for *ingen*). Byens og Organisationens Navn saavel som Formandens Navn og Adresse kan derimod skrives paa sædvanlig Maade. Skrives der Tekst udover dette, maa Forsendelsen frankeres som Brev.

Vend om!

Bemærkninger vedrørende Udfyldningen af Skemaet:

ad 3. Under »Antal Medlemmer« medtages alle, der staar som Medlemmer af Organisationen, altsaa ogsaa Syge og saadanne, som for Tiden aftjener deres Værnepligt.

ad 4. Under dette Punkt skal opgives, hvormange Medlemmer der er arbejdsløse paa en enkelt bestemt Dag henholdsvis ved Maanedens Midte og ved dens Slutning. Oplysningerne skal helst vedrøre den 15. i Maaneden samt den sidste Arbejdsdag i Maaneden, men kan dog ogsaa undtagelsesvis gives for 2 andre Dage, som ligger nær ved henholdsvis Maanedens Midte og Slutning, forsaavidt dette byder nogen væsentlig Lettelse ved Udfyldningen. Det Tal, der ønskes opgivet, er det samlede Antal Arbejdsløse, altsaa saavel de, der møder til Kontrol, som de, der undlader dette, fordi deres Understøttelse er opbrugt eller af anden Aarsag. — Under Arbejdsløse maa ikke medregnes de af Organisationens Medlemmer, der er i Strejke eller Lockout.

ad 5. Antallet af de i Maanedens Løb ved Arbejdsløshed tabte Arbejdsdage skal omfatte saavel understøttede som ikke-understøttede Dage. Arbejdsdage, der er gaaet tabt som Følge af, at Organisationens Medlemmer helt eller delvis i Maanedens Løb har været i Strejke eller Lockout, maa ikke medregnes.

F. E. BORDING KØBENHAVN

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR
DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND I DANMARK

NUMER 19 ❋ KØBENHAVN DEN 12. NOVEMBER 1927 ❋ 24 AARGANG

Klassens Kamp.

De Uger og Maaneder hele den danske Arbejderklasse nu gennemlever, er en ubrudt Række af Kampdage, lige fra den første Dag Madsen Mygdal satte sig paa Regeringschefens Plads og til Dato.

Og det er Kampdage, der i bitter Alvor ikke lader Dagene under Lockouten i 1925 det allerringeste bag sig.

Paa alle Omraader af vor Klasses daglige Liv sætter de mange Faktorer, som den samlede Reaktion raader over, ind for at tvinge vor Klasse i Knæ.

Der er i og for sig intet nyt i dette, at Kampen fortsætter Uge ud og Uge ind, Aar efter Aar. Saadan har det altid været; men det ses mere klart og umiddelbart under den nuværende Alliance mellem Regeringen og Arbejdsgiverforeningen.

Der gaar sikkert en Del af vore Kammerater rundt i den Vildfarelse, at Arbejderklassen kun maa kæmpe, naar der er Strejke og Lockout og i de mellemliggende Tidsrum lever i Fred og Ro. Den 2. December 1926 viste i hvert Fald med meget stor Tydelighed, at 400,000 af dette lille Lands Indbyggere ikke var klar over, at der herskede Kampsituation Landet over.

De 400,000 blev i hvert Fald hjemme og troede at Freden var dyb og vedvarende.

Som sagt det er et Fejlsyn at se paa nogle Dage eller Uger som Kampens Tid, og de øvrige som Magsvejr. Hver eneste, eneste Time raser den sociale Kamp i Samfundet, og den kræver ubønhørligt sine Saarede og Døde. Undertiden er Kampens ydre Form voldsom og skarpt tilspidset, som ved de store faglige Opgør eller paa Valgdagene; til andre Tider foregaar den stille og rolig ude omkring paa Arbejdspladserne ved Akkordernes Fastsættelse, ved de sociale Loves Administration og ved Handelsstandens diktatoriske Prisbestemmelser, der alle er Angreb paa Arbejderhjemmenes daglige Brød.

Se under de store faglige Kampe er der intet at beklage sig over med Hensyn til Arbejdernes Diciplin. Vel ser man hist og her en Arbejder, der tager fat i de lockoutende Barbermestres Forretninger, eller Bude, der kører Aar igennem i Alfacentralen, samt enfoldige Sjæle, der som Medlemmer af Kristeligt dansk Fællesforbund kæder det religiøse og det timelige sammen paa en saadan Maade, at det gaar ud over deres og mange andre Smaafolks legemlige Tarv.

At »Legemet er Aandens Tempel« taler de næppe med deres Arbejdsgivere om.

Men som sagt er det Undtagelserne der bekræfter Regelen, der er den, at de danske Arbejdere er saa gennemorganiserede, at de uden at vakle tager Kampens Vilkaar, naar der blæses til aabent Felttog.

Men paa de øvrige Tider af Kampens Afsnit er det saa som saa med Arbejdernes Forstaaelse af deres Stilling. Den 2. December 1926 blev 400.000 Vælgere hjemme. Det vil sige, at kun Socialdemokratiet havde flere Stemmer end de, at altsaa de, der svigtede, i Antal er Danmarks næststørste Parti.

I Gaar gik jeg henad Gaden bagefter 2 Arbejdere, der gik lige ind ad Døren hos en Lockoutbarber.

Tankeløst og intetanende — som den naturligste Ting af Verden, —

og som om de ikke derved gjorde sig ligesaa skyldige i Klasseforræderi, som den, der arbejder under en Konflikt.

I Sporvognen overfor mig sad i Forgaars en Arbejder og læste i »B. T.« og trods al min egen personlige Agitationsevne, maa jeg bekende, at jeg har Paarørende og Venner, for hvem det endnu ikke er gaaet op, at det er en Nødvendighed for vor Klasse, at abonnere paa »Social-Demokraten« i Stedet for »Politiken«.

Og saaledes kunde jeg blive ved. Arbejderne snydes Uge efter Uge af de Handlende, saa Vandet driver af dem, uden at de viser Sammenhold og Forstaaelse nok til at støtte den kooperative Institution, der skulde sætte dem i Stand til at vise, hvem der virkelig er Herrer.

Der som her forsømmes den ene Mulighed efter den anden, fordi — hvor utroligt det end er — Arbejderne lever i Fred og god Forstaaelse med dem, der hakker Øjnene ud paa dem.

Alt har sin Mission at opfylde.

Mærkeligt kan det se ud, at Mygdalerne skal regere os, for at kunne komme til at gøre vor Bevægelse en Tjeneste.

Og dog er der ikke Tvivl om, at de, — ganske vist imod deres egen Vilje, — gør os den.

Det vil sikkert blive endnu sværere for de danske Arbejdere at komme gennem den nærmeste Tid, end det har været at tilbagelægge Vejen fra 2. December og til nu. Men saa ruskes de til Gengæld saa kraftigt op, at der vel ikke næste Gang er 400,000, der bliver hjemme, naar vi lægger Kurs.

Det er forhaabentligt ogsaa muligt, at der bliver færre Arbejdere til ganske nonchalant at lade sig betjene af Barberlockoutens Skruebrækkere, eller lade sig forgifte af Blade, der er i Kapitalistklassens Sold, og at jeg som Følge deraf ikke skal harmes over at se »Politiken« brede sig i Arbejderhjemmene, og Vælgerforeningens Agitator gaa Hus forbi.

Desuden er der endnu et lille bitte Haab, som Mygdal har tændt i Brystet paa mig. Det er det Haab, at alle de Arbejdere, der nu saa brutalt sparkes til, vil vende deres Harme og Misfornøjelse derhen, hvor den hører hjemme, og gøre sig selv til lige saa diciplinerede Kamptropper i den daglige Kamp, som de er det under de store Lockouter og Strejker.

Saa bliver det, trods alt, snart bedre Vejr her i Landet.

Leis.

Lønbevægelser og Konflikter.

Smede- og Maskinarbejderne hos Aarhus Gas- og Vandmesterforening

Det har i lange Tider været et Stridsspørgsmaal mellem Forbundets Aarhus Afdeling og Aarhus Gas- og Vandmesterforening om, hvilken Prisliste der var gældende for Rørarbejde i Aarhus.

Efter forgæves Forhandlinger mellem Forbundet og Sammenslutningen blev der fra Forbundets Side varslet Arbejdsstandsning overfor samtlige Medlemmer af Gas- og Vandmesterforeningen i Aarhus fra og med Lørdag den 3. September ved normal Arbejdstids Ophør.

Arbejdsgiverforeningen protesterede mod Strejkevarslernes Lovlighed og krævede dette Spørgsmaal indbragt for Den faste Voldgiftsret.

Sagen behandledes ved et Fællesmøde den 8. September, hvor man enedes om følgende:

»Overenskomsten af 9. Maj 1923 gælder, indtil den med 3 Maaneders Varsel opsiges til en 1. Februar og saaledes, at den i Overenskomsten omtalte Mindsteløn for Rørlæggere nu er Kr. 1,35.

Personlige Timelønninger paa over Kr. 1,35 forbliver uforandrede.

Det udsendte Strejkevarsel tilbagetages.«

Arbejdsløsheden i September 1927.

Nedenstaaende Oversigt er en Fortsættelse af de for de tidligere Maaneder meddelte Oplysninger om Arbejdsløsheden og er ligesom disse beregnet paa Grundlag af Oplysninger, der er tilvejebragt dels gennem Fagforbundene, dels gennem den offentlige Arbejdsanvisning.

September 1927	Antal Arbejdere	Arbejdsløse i pCt. af Arbejdertallet				
		2. Sep.	9. Sep	16. Sep.	23. Sep.	30. Sep.
Hovedstaden:		pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
1. Bygnings-Industri	11305	21,6	21,3	21,1	22,1	21,7
2. Anden Industri m. v.	68742	18,0	17,5	17,5	16,6	16,3
3. Handel	5300	11,3	11,3	11,2	10,9	10,4
4. Arbejdsmd.	31684	14,0	13,8	13,9	13,9	13,5
Ialt	117031	17,0	16,6	16,6	16,1	15,8
Provinsen:						
1. Bygnings-Industri	19957	17,8	17,4	17,6	17,5	18,0
2. Anden Industri m. v.	58153	19,7	20,0	19,7	17,9	18,9
3. Handel	6529	12,2	11,8	12,0	12,0	11,8
4. Arbejdsmd.	70902	13,2	13,2	14,4	14,8	14,8
Ialt	155541	16,2	16,2	16,7	16,2	16,6
Hele Landet	272572	16,5	16,4	16,7	16,2	16,2

Ved Udgangen af September var Arbejdsløshedsprocenten for samtlige Fag under et 16,2 pCt. mod 16,5 pCt. ved Udgangen af August.

Den i Løbet af Maaneden stedfundne ubetydelige Nedgang i Arbejdsløsheden falder udelukkende paa Hovedstaden, idet der i Provinsen endog har været en ganske lille Stigning i Midten og i Slutningen af Maaneden. For Gruppen »Anden Industri m. v.« har der været Nedgang saavel i Hovedstaden som i Provinsen, medens der for Arbejdsmænd har været Nedgang i Hovedstaden, men Stigning i Provinsen.

Arbejdsløsheden ved Udgangen af September i Aar var omtrent af samme Størrelse som ved Udgangen af den tilsvarende Maaned i Fjor, men betydelig større end ved Udgangen af samme Maaned i 1925 og de nærmest foregaaende Aar. Sammenlignet med Aarene før Krigen (1910—13 gnstl.) var Arbejdsløsheden i September 1927 ca. 3½ Gange saa stor.

En Oversigt over Arbejdsløsheden for hele Landet under et er meddelt nedenstaaende, hvor alle Tallene gælder Slutningen af Maanederne og med Undtagelse af de to sidst anførte er reviderede Tal.

	1922	1923	1924	1925	1926	1927
	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
Januar	31,1	21,8	21,6	16,6	29,8	31,4
Februar	34,2	23,1	21,9	16,5	27,3	30,7
Marts	33,0	15,6	16,7	14,7	21,2	25,5
April	22,2	11,0	8,1	13,4	16,5	23,6
Maj	15,0	8,9	5,8	12,0	14,7	18,5
Juni	12,9	8,1	5,0	9,1	15,6	17,6
Juli	12,1	7,5	5,4	8,3	16,8	17,0
August	11,4	8,0	5,6	9,8	16,8	16,5
September	10,7	7,7	5,8	10,6	16,3	16,2
Oktober	12,1	8,0	7,0	13,5	18,3	
November	15,4	12,1	9,3	20,5	22,4	
December	20,6	19,6	17,1	31,7	32,2	

Den faste Voldgiftsret.

Det i Henhold til Loven om Den faste Voldgiftsret foreskrevne Valg af Dommere og Suppleanter har fundet Sted i Løbet af Oktober Maaned og har givet til Resultat, at følgende er valgte:

Til Dommere:

Oskar Johansen, Overretssagfører (65 St.). Martin Petersen, Formand for Snedkerforbundet (65 St.). M. C. Lyngsie, Formand for Dansk Arbejdsmandsforbund (61 St.).

Til Suppleanter:

V. S. Petersen, Formand for Træindustriarbejderforbundet (63 St.). Vilh. Buhl, cand. jur., Skattedirektør (62 St.). L. Jessen, Overretssagfører (61 St.). Arn. Nielsen, Formand for Dansk Former- og Støberiarbejderforbund (58 St.). Vilh. Christensen, Sekretær i Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund (53 St.). Carl Drejer, Forretningsfører for Dansk Arbejdsmandsforbund (53 St.). Oscar Levinsen, Formand for Landarbejderforbundet (52 St.). Johs. Kjærbøl, Formand for Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund (48 St.).

Derefter havde Thorvald Petersen, Formand for Chaufførernes Fagforening 37 St.

Den eneste Forandring, der herved er sket, er, at Johs. Kjærbøl er valgt i Stedet for Thorvald Petersen.

Fra Repræsentantskabsmedlemmer var foreslaaet flere som Dommere, men ingen af de ny foreslaaede ønskede for Tiden at modtage Valg som Dommere, men var paa Valg og er valgte som Suppleanter.

Internationale Meddelelser.

Fagforeningsbevægelsen i Sovjet-Rusland.

Det internationale Arbejdsbureau har viet Fagforeningsbevægelsen i Sovjet-Rusland et særligt Studium. Af de fremskaffede Undersøgelser fremgaar det, at Idéerne paa dette Omraade har været i stadig fremadskridende Udvikling indenfor Sovjet-Republikken.

Efter Oktober-Revolutionen havde det kommunistiske russiske Parti konstitueret Fagforeningerne som Statsorganet. Man havde gennemført en streng Centralisering saavel administrativt som finansielt, alle, der var ansatte paa Løn, indrulleredes i Foreningerne. Indskrivningen foretoges automatisk, og Medlemmerne behøvede ikke selv at udrede Afgiftsbetalingen, idet denne fradroges Lønnen. Samtidig blev der tildelt Fagforeningerne mangfoldige Opgaver af officiel Karakter og gjordes saaledes til en Del af Sovjet-administrationens Maskineri.

Dette System har maattet undergaa en Del Forandringer paa Grund af de ofte uoverstigelige Vanskeligheder, som Fagforeningerne havde ved at forene deres Rolle som Forsvarere af Arbejdernes Interesser med de Pligter, som paalagdes dem i Statsforvaltningen. For at undgaa Konflikten mellem Arbejdernes Behov og Statens Krav var det blevet nødvendigt at give Foreningerne en vis uafhængig Stilling. Man har saaledes genoprettet Foreningsfriheds Grundsætning, i det mindste hvad Arbejdernes Ret til at tilslutte sig en eksisterende Fagforening angaar. For at begrænse Fagforeningernes Virksomhed til rent Forsvar for Arbejdernes Faginteresser, er deres Virksomhed afgjort adskilt fra de økonomiske Organers og specielt fra Bedriftsledelserne. Det kan saaledes siges, at Fagforeningernes Stilling er reduceret til at være Parter i Kollektiv-Aftaler. Friheden til at tilhøre Fagforening eller til at staa udenfor er efterhaanden fulgt af Tilbagegang til individuel Afgiftsbetaling; dette har i sin Ordning let ved Omorganisering i saavel administrativ som finansiel Henseende. Det skal dog bemærkes, at ogsaa efter disse Forandringer er Fagforeningsfriheden i Virkeligheden ganske begrænset, thi Virksomhederne er helt og holdent afhængig af Lederne, der er udpegede af det kommunistiske Parti. De foran nævnte Anordninger synes imidlertid at vidne om en Nyorientering i Retning af en mere uafhængig Stilling.

Genoprettelsen af Friheden til at tilhøre en Fagforening har til en Begyndelse haft til Følge, at Antallet af Fagforeningsmedlemmer er formindsket til omtrent Halvdelen; fra 1923 er dog Antallet paa ny begyndt at stige, og i Fjor var det paa over 9 Millioner.

Den faste Voldgiftsret.

Sag Nr. 1101.
Arbejdsmænd og Riggere paa Odense Staalskibsværft.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 19. Okt. 1927 i Sag Nr. 1101: Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien i Danmark og Odense Staalskibsværft mod Dansk Arbejdsmandsforbund paa dettes Odense Afdelings og paa 34 derunder hørende Arbejderes Vegne.

Den 20. April 1927 blev 2 Arbejdere og d. 27. s. M. yderligere 9 Arbejdere paa Odense Staalskibsværft sat til at feje Mellemdækkene i Nybygning Nr. 26, et Tankskib, som var det første Skib af den Type, Værftet byggede. Arbejderne mente, at de ved dette Arbejde skulde have Overtrækstøj udleveret, saaledes som de har faaet det ved Arbejde i Bundtankene paa andre Skibe, og paa deres Anmodning blev saadant Tøj udleveret dem af en Formand, der vikarierede under Magasinforvalterens Sygdomsforfald. Ved en Inspektion paa Mellemdækket Lørdag d. 30. s. M. meddelte imidlertid Driftsingeniøren Arbejderne, at de ikke mere vilde faa udleveret Overtrækstøj, saa længe de var beskæftiget med at feje Dæk, men først naar de skulde ned i den underste Afdeling af Skibet for at optage det nedfejede Snavs eller skulde paabegynde Rustbørstningen af Sider og Dæk.

Mandag d. 2/5 blev de 9 af Folkene

i deres Opholdsrum, medens de 2 andre henvendte sig til Driftsingeniøren og meddelte, at de havde haft Møde og vedtaget, at de, saafremt de ikke fik Overtrækstøj til det omhandlede Arbejde, ikke vilde udføre dette. Driftsingeniøren henviste til, at dette Arbejde var det eneste, Værftet paa det Tidspunkt havde at beskæftige dem med, ligesom han henviste dem til at søge Spørgsmaalet afgjort efter Reglerne for Behandling af faglig Strid. Arbejderne vilde imidlertid ikke fortsætte Arbejdet, men forlod alle 11 Værftet.

Den $^{11}/_{5}$ skulde der gøres rent i et mindre Rum, der strakte sig ned til Bunden af Skibet. Værftet meddelte de 2 Arbejdere, der blev sat hertil, at de kunde henvende sig til Værkstedet og til dette Arbejde faa udleveret Overtrækstøj, forinden de paabegyndte Arbejdet. Ikke desto mindre nægtede de 2 Mand at gaa i Gang med dette Arbejde, forinden de 11 Mand, der var gaaet, blev genantaget. Værftet meddelte dem, at disse Folk ikke var blevet afskediget, men selv var gaaet, og at det var uden Indflydelse paa, hvornaar de vilde begynde igen. Da de to imidlertid vedblivende til Trods herfor nægtede at udføre det Arbejde, der blev dem anvist, og Værftet ikke havde andet til dem, forlod de Arbejde Kl. 11,40 samme Dag.

Om Morgenen d. $^{12}/_{5}$ mødte en Deputation for de tilbageværende Medlemmer af den Klub, hvortil alle de forannævnte Folk hørte, og meddelte Værftet, at saafremt det ikke straks genantog dem, der var gaaet, vilde Klubbens øvrige Medlemmer samt Riggerne nedlægge Arbejdet. Værftet protesterede herimod, men alle 14 Mand forlod Værftet.

Den $^{16}/_{5}$ blev 7 Arbejdsmænd fra Skibsbyggeriet, der ligeledes var Medlemmer af Dansk Arbejdsmandsforbund, anmodet om at gaa fra det Arbejde, hvorved de var beskæftigede, til Lastning af Staalaffald i et til Værftet ankommet Skib. Arbejderne ønskede sig imidlertig fritaget herfor, da dette Arbejde sædvanlig udførtes af de Folk, der var gaaet i Strejke. De blev derfor sendt tilbage til det Arbejde, de var taget fra, idet Værftet ønskede at undgaa yderligere Udvidelse af Konflikten, og Mæglingsmøde skulde afholdes samme Dag. Paa dette Møde blev Standsningen bragt til Ophør.

Spørgsmaalet om, hvorvidt Arbejderne havde Krav paa Overtrækstøj ved det paagældende Arbejde i Tankskibe blev drøftet paa Mæglingsmøde og Timandsmøde, uden at Enighed i saa Henseende opnaaedes. Derimod tilbød Repræsentanterne for Dansk Arbejdsmandsforbund, idet de erkendte, at Arbejderne ikke havde haft Ret til at etablere Standsning som sket, at Ansvaret herfor skulde afgøres ved Betaling af et Værftets Understøttelsesfond tilfaldende Beløb af 800 Kr., der af Værftet vilde være at afdrage i de paagældende Arbejderes Løn i Løbet af 2 Maaneder. Tilbudet, der var afgivet under Forbehold af Arbejdernes Sanktion, blev modtaget af Værftet, der havde fremsat Krav om en Erstatning paa 2400 Kr. for lidt Tab ved Arbejdsstandsningen, men det blev derefter forkastet af Arbejderne.

Sagen blev derpaa indbragt her for Retten, men ved det forberedende Retsmøde enedes Parterne om at begære Sagen udsat for at søge afgjort ved faglig Voldgift, om Arbejdernes Krav om Overtrækstøj har været berettiget. Ved Kendelse, afsagt af den faglige Voldgiftsret d. $^{23}/_{9}$ 1927, blev det statueret, at Værftet ikke havde været pligtigt til at udlevere Overtrækstøj til Brug ved det omhandlede Arbejde.

Herefter har Klagerne, Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien i Danmark og Odense Skibsværft overfor Dansk Arbejdsmandsforbund nedlagt Paastand om, at den stedfundne Arbejdsstandsning kendes ulovlig, og at de omhandlede 34 Arbejdere, hvis Navne vil blive anført nedenfor, in solidum med Forbundets Afdeling i Odense idømmes en Bod, der tillige kan tjene som Erstatning for det Værftet tilføjede Tab, der som anført er opgivet til 2400 Kr., men uden nærmere Oplysninger om, hvorledes dette Beløb fremkommer.

De Indklagede erkender, at den uvarslede Arbejdsstandsning ikke har været lovlig, men paastaar Forbundets

Afdeling i Odense frifundet som værende uden Ansvar for det skete og paastaar de paagældende Arbejdere frifundne paa Grund af de foreliggende Omstændigheder, subsidiært idømt lavest mulige Bod.

Formanden for Odense Afdelingen af Forbundet har for Retten forklaret, at han d. 30/4 af de paagældende Arbejdere fik Meddelelse om, at Værftet ikke mere vilde levere dem Overtrækstøj, og at han da paalagde dem at møde paa Skibet næste Arbejdsdag med Tilføjende, at saa fik de nok Tøjet alligevel. Den 2/5, da de 11 Arbejdere havde forladt Arbejdet, holdt han Generalforsamling i Odense-Afdelingen, hvor det vedtoges, at de paagældende Værftsarbejdere skulde gaa i Arbejde igen og Spørgsmaalet om Overtrækstøj søges afgjort efter Reglerne for Afgørelse af faglig Tvist. Denne Beslutning blev ikke respekteret af Værftsarbejderne, og Fagforeningsformanden var selv en af de 2 Arbejdere, som derefter d. 11/5 vægrede sig ved at foretage det anviste Arbejde. Efter Standsningen fra de øvrige Arbejderes Side d. 12/5 sammenkaldte han straks Arbejderne og meddelte Værftet, at hvis Folkene kunde faa deres Arbejde igen, mente han at kunne faa dem til straks paany at gaa igang; da saadant Tilsagn paa Grund af Direktørens Fraværelse ikke kunde afgives straks, lykkedes det derfor ikke Formanden paa Mødet at faa Arbejdsvægringen hævet med det samme. Formanden har yderligere forklaret, at han — der foruden at være Formand for Odense-Afdelingen, som omfatter mange andre Arbejdere end de paa Værftet beskæftigede, tillige af sine Kammerater er valgt som Tillidsmand for de paa Værftet beskæftigede Medlemmer — vanskelig d. 11/5 kunde deltage i det paagældende Arbejde, til hvilket Værftsledelsen netop da tog ham ud, skønt han var beskæftiget ved andet Arbejde.

At Afdelingsformandens Vægring maa faa samme Virkning for ham personlig, som Vægringen fra de øvrige Arbejderes Side faar for dem, er selvsagt. Derimod findes der, efter hvad der er oplyst om Afdelingens Holdning og øvrige Forhold til Arbejdsnedlæggelsen, der alene var besluttet af de paagældende Skibsværftsarbejdere i deres egen Klub, efter Omstændighederne ikke at burde paalægges Afdelingen nogen Bod.

Med Hensyn til de omhandlede 34 Arbejdere bemærkes først, at de 7 Arbejdere, som d. 16/5 blev anmodet om at laste Staalaffald, efter det oplyste ikke kan anses at have iværksat en egentlig Arbejdsvægring, da det fra de Indklagedes Side er anbragt og ikke fra Klagernes Side bestemt modsagt, at der til disse Arbejdere kun er rettet en Henstilling om at gaa over til Lastearbejdet, men overfor deres Uvilligheid hertil ikke givet dem noget virkeligt Paalæg herom. Disse Arbejdere vil herefter være at frifinde.

De øvrige 27 Arbejdere vil være at anse med en Staalskibsværftet tilfaldende Bod, idet deres Formening om at have Krav paa Udlevering af Overtrækstøj ikke kan fritage dem for at ifalde Ansvar for den af dem iværksatte uberettigede kollektive Arbejdsvægring. For de 11 Arbejdere, hvem Værftet nægtede fortsat Brug af det engang udleverede Overtrækstøj, findes der at foreligge saadanne formildende Omstændigheder, at Boden for deres Vedkommende vil kunne bestemmes til 25 Kr. for hver, medens den for de øvrige 16 Arbejdere findes at burde sættes til 35 Kr. for hver.

Sagens Omkostninger vil være at paalægge Forbundet paa dets Odense Afdelings Vegne med 300 Kr.

Kendelse:

Den ovenomhandlede Arbejdsstandsning hos Odense Staalskibsværft har været ulovlig.

Dansk Arbejdsmandsforbunds Odense Afdeling og 7 Arbejdsmænd frifindes for Paastanden om Bod.

11 Arbejdsmænd bør hver især udrede en Odense Staalskibsværft tilfaldende Bod af 25 Kr og

16 Arbejdsmænd bør hver især udrede en Odense Staalskibsværft tilfaldende Bod af 35 Kr. Sagens Omkostninger betaler Dansk Arbejdsmandsforbund paa dets Odense Afdelings Vegne med 300 Kr.

Adressefortegnelse over Arbejdernes lokale Fællesorganisationer i Danmark.

Aabenraa: Johs. Weiss, Lavgade 1.
Aalborg: Cigarmager M. Willumsen, Dalgasgade 1.
Aarhus: Arbejdsmand Bernt Jensen, Falstersvej 31.
Aars: Snedker H. P. Larsen, Tingvejen.
Assens (Fyn): Laur. Petersen, Ramsherred 47.
Assens (Jyll.): Lauritz Larsen.
Ballerup: Fyrbøder Jens Simonsen.
Bogense: Arbejdsmand Vald. Jørgensen, Kirkestræde 38.
Braband: Hans Arildskov, Præstevangen.
Brande: Johs. Nielsen, Vejlevej 40.
Brønderslev: L. Kræmmergaard, Kirkevej.
Ebeltoft: A. Kruse.
Esbjerg: Typograf L. Eickhardt, Nørregade 108².
Faaborg: Jacob Hansen, Grønnegade 21.
Fakse: Hans Bay Hansen, Egedevej.
Fakse Ladeplads: Niels Olsen, Hulhøj.
Fredericia: Borgmester Franz Hansen, Borgmesterkontoret.
Frederikshavn: Anton Nielsen, Social-Demokraten.
Frederikssund: Murer Johs. Spiegelhauer, Sønder Allé.
Frederiksværk: Redaktør L. Bram, Nørregade 20.
Glostrup, Taastrup og Omegn: H. Ejlersen, Social-Demokratens Eksp.
Glamsbjerg: Træindustriarbejder A. C. Johansen.
Grenaa: Gasværksarbejder Rasmus Jensen, Grønland 35.
Grindsted og Omegn: Overportør S. Jensen, Østergade.
Græsted Maarum og Omegn: Redaktør J. Larsen, Nordsj. Soc.-Dem.
Gørlev og Omegn: Maskinarbejder N. F. Larsen, Ulstrupvej.
Graasten og Omegn: S. M. Svendsen.
Haarlev og Omegn: Husmand Niels Olsen, Himlingøje pr. Vallø.
Haderslev: Peter Mortensen, Classensvej 4.
Hadsten: Hans Sørensen, Larsens Allé.
Hadsund: Snedker Oskar Nielsen, Østergade.
Hammel: A. Jacobsen, Vadstedvej.
Haslev: Slagteriarbejder P. Christiansen, Nordskov pr. Haslev.
Helsingør: Murer S. Petersen, Stengade 37.
Herning: Kedelpasser J. Krohn-Jensen, Vestergade 40.
Hillerød: Snedker N. Nielsen, Hostrupvej 9².
Hinnerup: Martin Petersen.
Hjerm: Joh. Christensen.
Hjørring: Typograf Fr. Bjørn, Nørre Allé 4.
Hobro: J. Bødtker, Hegedalsvej 36.
Holbæk: Savskærer I. L. Jensen, Fasanvej 9.
Holbæk Amts 2den Valgkreds: Fisker N. P. Pedersen, Gundestrup pr. Grevinge.
Holeby: Maler Adolf Jørgensen.
Holstebro: Cigarmager P. Johansen, Hyllings Allé 14.
Hornslet: Tømrer Chr. M. Andreasen.
Horsens: Pantefoged M. Jonasen, Kjeldsensgade 18.
Hørsholm: Redaktør Fr. Nielsen, Nordsj. Soc.-Demokrat.
Kalundborg: Togbetjent Halvor Johansen, Hærvigsgade 5¹.
Kjellerup: I. C. Jensen, Brogade.
Kerteminde: Chr. F. Mogensen, Fiskergade 56.
Kolding: Væver Aage Petersen, Svinget 7.
Kolind: Søren S. Jensen, Korupskov pr. Ryomgaard.
Korinth: Arbejdsmand Rasmus Sølyst, Mellemhaverne pr. Haagerup.
Korsør: Jacob Larsen, Kommuneskolen, Jens Baggesensgade.
København: Carl F. Madsen, Rosenørns Allé 14¹.
Køge: Slagteriarbejder Rasmus Madsen, Nørregade 80.
Langaa: Portør A. T. Nielsen, Langaa Stat.

Lemvig: Slagteriarbejder Sigv. Krogh, Søvejen.

Lyngby: Axel Olsen, Sorgenfrivej 4.

Løgstør: L. Chr. Jensen, Teknisk Skole.

Maribo: Aksel S. Nielsen, Torvegade 5.

Marstal: Handelsmand Rich. Mathiesen, Strandstræde.

Middelfart: Maskinpasser H. Chr. Hansen, Frederiksgade 2.

Mørke: Portør H. Rasmussen.

Nakskov: Smed Marius Nielsen, Ahornsvej 7.

Nyborg: Maskinarbejder Otto Johansen, Raasleffsgade 4.

Nykøbing Falster: Cigarmager I. S. Jensen, Søvej 76.

Nykøbing Mors: C. Wendelin, Enghavevej.

Nykøbing Sjæll.: J. Chr. Sørensen, Havnevej 8 B[1].

Nysted: Arbejdsmand H. C. Madsen, Østergade 7.

Næstved: Snedker Carl Hansen, Vordingborgvej 6.

Nørre Aaby: Maler P. Brøndum.

Nørre Sundby: Carl Jensen, Rolighedsvej 24.

Odder: Tømrer I. Iversen, Rørthvej 11.

Odense: Cigarmager Anton Andersen, Kong Georgsvej 22.

Præstø: Emanuel Frederiksen, Skibbinge pr.

Randers: Ch. Christensen, Flentebjerg Allé 1.

Ribe: Murer Carl Lauridsen, Gravsgade 172.

Ringe: Tømrer Jens Olsen, Odensevej.

Ringkøbing: Skræddermester Carl Møller, Mellemgade 25.

Ringsted: Bager V. Eliasen, Nørregade 37.

Roskilde: Pottemager Fr. Poulsen, Skovbogade 8.

Rudkøbing: Assistent Marinus Larsen, Nørrebro.

Rødby: Martin Rasmussen, Søndergade 36.

Rønne: Bager Vald. Mogensen, Klokkegade 15.

Sakskøbing: Maskinarbejder Peter Larsen, Maribovej 23.

Silkeborg: Barber H. I. Hansen, Nygade 30.

Sindal: Adolf Jensen, Amagergade 6.

Skagen: Skibstømrer N. S. Nielsen.

Skanderborg: Maskinarbejder Elvin Jensen, Villavej 1.

Skelskør: N. P. Jørgensen, Sorøvej 23.

Skive: Trykker Voldhardt Madsen, Valgade 1.

Skjern: Chr. Skaarup, Østergade 46.

Skærbæk: Emil Hansen, Ribelandevej.

Slagelse: Skomager Johs. Madsen, Bredegade 62.

Sorø: Tømrer Niels Larsen, Slagelsevej, Sorø Landsogn.

Stege: Leopold Turch, Langgade.

Storehedinge: Chr. Laursen, Rengegade.

Struer: Togbetjent K. A. B. Damskov, Strandvejen 24.

Stubbekøbing: Christian Rasmussen, Lindevej 7.

Svendborg: Cigararbejder F. Nicolaisen, Posthusvej.

Sæby: A. Nielsen, Vestergade 7.

Søllerød Sogn: Entreprenør F. Hübenbecker, Holte.

Sønderborg: Bødker J. Madsen, Langebrogade 18, St.

Thisted: Murer Aksel Hvid, Skovgade 20.

Thureby: Frederik Nielsen, Stationsvej.

Trustrup og Omegn: Landpostbud P. J. Petersen, Trustrup St.

Tønder: Murer Martin Hansen, Strucks Allé 33.

Tørring: Snedker A. Mølgaard, Postvejen.

Varde: Skrædder J. Olesen Nielsen, V. Voldgade 12.

Vejen: Stenhugger Jens Chr. Jensen, Baungaardsvej 6.

Vejle: H. Bressendorff, Vardevej 36.

Viborg: Slagteriarbejder Chr. Christensen, Mogensgade 64.

Vordingborg: Arbejdsmand Otto Pedersen, Nyraad 8.

Vraa: Banearbejder Jens L. Jensen.

REDAKTØR: CARL F. MADSEN
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Alle 12,2. S. Kbhvn. V. Tlf. 3541 og 15041.
Trykt hos F. E Bording, Kbhvn.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR
DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND I DANMARK

NUMER 20 ❋ KØBENHAVN DEN 19. NOVEMBER 1927 ❋ 24 AARGANG

Hvad Arbejdsgiverforeningen ikke kan! — og hvorfor.

Efter de mellem Arbejdsgiverforeningen og De samvirkende Fagforbund førte Forhandlinger, som endte resultatløse, fordi Arbejdsgiverforeningen ikke vilde ind paa en Drøftelse af andre Muligheder end Lønreduktioner, redegør Arbejdsgiverforeningen i sit Medlemsblad for de førte Forhandlinger.

I denne Redegørelse støder man paa en Udtalelse, som ser mindre godt ud paa Baggrund af det passerede, idet der siges, at »Fagforbundene ikke har gjort eller gør noget som helst Forsøg paa at paavise saadanne andre Veje til Beskæftigelsesforholdenes Forbedring, som man under Debatterne i Pressen har antydet skulde eksistere«.

Det er dog en mærkelig Maade at stille Tingene op paa. Allerførst er der jo den Omstændighed at pege paa, at disse »andre« Veje netop er fremholdt i Arbejdsgiverforeningens Indbydelsesskrivelse om Forhandlingerne. Som Følge deraf maatte det jo være at vente, at Arbejdsgiverne selv indsaa Muligheden af at komme ad saadanne »andre« Veje, og at man i Arbejdsgivernes Kreds kender lidt til disse Veje.

Naar Arbejdsgiverforeningen derfor under Forhandlingerne absolut kun vilde drøfte Lønreduktioner, faar man til at begynde med den Opfattelse, at Tilføjelsen i deres Skrivelse om »andre Muligheder« var tilføjet af Skrivemaskinens Betjener for egen Regning, som en stille Tanke, der ved en Fejltagelse var løbet med uden at blive observeret.

Men ved nærmere Eftersyn dæmrer jo ogsaa den Tanke, at det kun var en for Offentligheden beregnet Kulisse, der skulde danne Baggrund for Arbejdsgivernes ædelmodigt fremstrakte Haand.

I Arbejdsgivernes Medlemsblad ser vi nu, at den skal bruges som Baggrund for Arbejdernes svigtende Samfundssans, og være en direkte Beskyldning mod dem for ikke at kunne indløse deres »store Ord«.

Dette er utilbørligt og perfidt handlet af »Arbejdsgiveren«s Redaktion, allerede fordi som nævnt det *var* Arbejdsgiverne, der var de første til at pege paa »andre Veje«, og som Følge deraf skulde fremføre disse under Forhandlingerne.

Men værre end utilbørligt bliver det, naar desuagtet vore Repræsentanter pegede paa disse andre Veje, lige saa tydeligt som »Social-Demokraten« i en Række Artikler har gjort det.

Det er infamt at sige om vore Repræsentanter, naar de direkte har peget paa Aktionærudbytternes Højder, den oppustede imaginære Aktiekapital, Direktørlønninger og Tantièmer, samt den ublu og aldeles skamløse Handelsavance, som lige saa mange Veje, hvor der med rigt Udbytte kunde aflastes Produktionen Beløb, der ganske anderledes vilde billiggøre den og bringe Varepriserne ned, end nogle Procenter af den Arbejdsløn, der i Forvejen er saa ringe, at den er utilstrækkelig til at forlene Hjemmemarkedet med fornøden Købeevne.

»Arbejdsgiveren«s Artikel slutter med, »at ingen kan forpligtes over sin Evne«. Det er saa sandt, saa sandt; men vi havde ikke ventet at se denne rigtige Bemærkning under en Artikel, der behandler det passerede med saa ringe Respekt for det, der virkeligt er sket.

Man fristes derved »over Evne« til at insinuere, at Arbejdsgiverne er ude af Stand til at meddele Sandheden.

Der er et ganske andet Sted, hvor Arbejdsgiverforeningen er ude af Stand til at udrette noget, og det er netop ad disse andre Veje, som den selv antydede, og som vore Repræsentanter direkte pegede paa.

Den Kærlighed til Produktionslivets Fremtid, som Arbejdsgiverforeningen altid saa stærkt paastaar, at dens Medlemmer er i Besiddelse af, er af en særdeles kølig og platonisk Art. Denne Kærligheds Trivsel er uforenelig med Nedskæring paa alle andre Omraader end netop paa Arbejdernes Løn.

Heller ikke Hr. Langkjær kan forpligtes over sin Evne, den Ros skal han have. Thi dersom han vilde forsøge at beklippe Aktionærudbytter, Bestyrelses- og Direktørtantièmer, Handelsavance og alt det, vilde han hurtigst blive fjernet af Huset som en Fare for den produktionselskende Arbejdsgiverforenings Fremtid.

Der er en hel Del, Arbejdsgiverforeningen kan.

Den kan skilte med Udtryk, der tjener til at stille den smukt overfor Offentligheden, og den kan i — skal vi sige — Distraktion give Arbejderne Skylden for, at disse smukke Udtryk kun bliver til Tanker, der aldrig kommer længere end paa Papiret. Den kan være bekymret for den elskede Produktions Fremtid og skilte med sin Fredsvilje og udstrakte Haand.

Men den kan ikke bringe over sit Hjerte eller sin Formands Læber Tilsagn om at bringe samme Ofre for Produktionens Vel, som Arbejderne allerede har bragt.

Den kan heller ikke yde os den Retfærdighed at meddele, at vore Repræsentanter har peget paa »de andre Veje«; thi det vilde forpligte den over dens Evne med Hensyn til at bevise, at der ikke var noget at skære ned ad disse Veje, dens Evne til at vise det Mod overfor Offentligheden, som dens afslaaende Svar vilde kræve, og dens Ulyst til at høre Tale derom.

Det er af Fejghed overfor dette Svar paa vore Repræsentanters Anvisning, at der i Arbejdsgivernes Blad groft lyves ved at sige, Forbundene intet har gjort i saa Henseende.

Men saa er det vel ogsaa tilladt os andre at savne Evne til at tro paa Nødvendigheden af Lønreduktionerne, som er det eneste, den evneløse Arbejdsgiverforening vilde prøve paa at gennemføre.

Stakkels overforpligtede evneløse Arbejdsgivere! *Leis.*

Arbejdslønnen i Industrien.

April Kvartal 1927.

Paa Grundlag af det lønstatistiske Materiale, der af Dansk Arbejdsgiverforening stilles til Raadighed for Det statistiske Departement, er der i Lighed med tidligere Kvartaler for April Kvatal 1927 foretaget en Opgørelse over Arbejdernes gennemsnitlige Timefortjeneste i en Række Fag indenfor Industrien, Haandværket og Handelen. Angaaende Enkeltheder ved Beregningen skal henvises til tidligere Redegørelser, sidst i Statistiske Efterretninger Nr. 15, 1927. (Se »Arbejderen« Nr. 12.)

Det af Arbejdgiverforeningen indsamlede Materiale, der refererer sig til Udgangen af de paagældende Kvartaler, omfatter denne Gang ca. 93.000 Arbejdere mod ca. 88.000 i Januar Kvartal og 91 à 98.000 i 1926; i 1925 og 1924 omfattede Lønstatistikken 98 à 110.000 Arbejdere, i 1923 97 à 106.000 Arbejdere, i 1922 95 à 100.000 Arbejdere, i 1921 kun 85 à 90.000 Arbejdere, men i 1920 ca. 110.000 Arbejdere. Bevægelsen i Tallene skyldes hovedsagelig Forandringer i Beskæftigelsesgraden for de af Statistikken omfattede Arbejdere.

En Sammenligning mellem Lønstatistikkens Arbejdertal ved Udgangen af April og Januar Kvartal 1927 viser, at Forskellen i Arbejdertallet hovedsagelig skyldes Sæsonfagene; saaledes var der Stigning i Arbejdertallet indenfor Bygningsindustrien, for Jord- og Betonarbejdere og paa Teglværker. For Jern- og Metalindustrien var der endvidere en mindre Stigning i Arbejdertallet.

En Oversigt over Lønningerne for faglærte og ufaglærte mandlige og for kvindelige Arbejdere (Formænd ikke medregnet) henholdsvis i København, Provinsen og hele Landet paa Grundlag af det af Arbejdsgiverforeningen indsamlede Materiale meddeles i Ta-

Arbejdslønnen i de forskellige Industrier.

Fag	København			Provinsen		
	Ant. Arb. pr. 30/6 1927	Gennemsn. Timefortj. April Kvt. 1927	Gennemsn. Timefortj. Januar Kvt. 1927	Ant. Arb. pr. 30/6 1927	Gennemsn. Timefortj. April Kvt. 1927	Gennemsn. Timefortj. Januar Kvt. 1927
		Øre	Øre		Øre	Øre
Næringsmiddelindustri:						
Bagerier, Svende	801	159	159	4	137	129
Møller, —	61	148	144	186	123	116
— ufagl. Arb.	34	141	134	110	110	103
Chokoladefabr., fagl. Arb.	49	167	160	19	141	143
— ufagl. Arb.	120	119	115	12	115	116
— Kvinder	466	76	74	109	61	62
Bryggerier, ufagl. Arb.	1853	130	130	469	125	122
— Kvinder	862	96	96	509	80	80
Spritfabrikker, ufagl. Arb.	44	127	127	259	127	127
— Kvinder	42	102	103	10	102	101
Sukkerfabr., ufagl. Arb.	357	147	146	789	114	109
— Kvinder	200	83	83	58	59	59
Cikoriefabrikker, ufagl. Arb.	41	150	121	11	128	108
— Kvinder	97	96	79	21	82	69
Konservesfabrikker, ufagl. Arb.	64	152	142	16	107	102
— Kvinder	295	89	81	82	62	60
Mælkekondens.fabr., ufagl. Arb.	—	—	—	73	115	115
— Kvinder	—	—	—	244	84	89
Tobaksindustri:						
Cigarfabr., Mænd, faglærte	752	145	144	645	141	142
— — ufaglærte	41	130	125	30	133	123
— Kvinder	1462	109	107	1066	100	98
Cigaretfabr., Mænd, ufaglærte	32	227	204	3	138	124
— Kvinder	256	122	113	41	82	72
Skraa- og Røgtobaksfabr.:						
Mænd, faglærte	23	215	215	86	184	184
— ufaglærte	56	154	143	101	133	124
Kvinder	263	96	94	388	85	82
Tekstilindustri:						
Tekstilfabr., Mænd	504	125	123	1471	117	116
— Kvinder	1650	89	88	2491	79	79
Rebslagerier, Svende	10	112	112	11	109	108
— ufagl. Arb.	47	111	107	14	99	99
— Kvinder	148	74	71	38	56	56
Possementfaget, Svende	21	152	145	3	205	209
— Kvinder	19	84	77	3	83	79
Sejlmagersvende	15	194	201	20	130	128
Beklædningsindustri:						
Ugesvende i bestilt Skrædderi	114	157	158	4	137	139
Skræddersvende i Konfektionsindustrien	99	165	161	6	141	134
Tilskærere i Konfektionsindustrien	113	193	189	1	125	125
Syersker i Konfektionsindustrien	1100	81	79	365	71	69
— andre	84	84	80	139	72	69
Skomagersvende	31	157	139	—	—	—
Skotøjsarbejdere, Mænd	659	154	158	85	128	134
— Kvinder	606	91	92	70	73	70
Hattearbejdersker	221	91	83	9	87	76
Læderindustri:						
Garverier, Svende	97	181	194	58	156	150
— ufagl. Arb.	69	146	149	145	144	141
Lædervare- og Portefeuillearb.	43	164	163	—	—	—
Bygningsindustri:						
Blikkenslagersvende	233	174	173	117	129	123

Arbejdslønnen i de forskellige Industrier.

Fag	København			Provinsen		
	Ant. Arb. pr. 30/6 1927	Gennemsn. Timefortj. April Kvt. 1927	Gennemsn. Timefortj. Januar Kvt. 1927	Ant. Arb. pr. 30/6 1927	Gennemsn. Timefortj. April Kvt. 1927	Gennemsn. Timefortj. Januar Kvt. 1927
		Øre	Øre		Øre	Øre
Bygningssnedkersvende*)	468	185	170	771	132	133
Glarmestersvende	84	139	141	68	117	116
Malersvende	1089	181	208	101	146	147
Murersvende	838	221	222	1863	136	146
Murarbejdsmænd	581	171	172	1742	113	115
Stukkatørsvende	50	181	177	5	128	141
Tømrersvende	601	201	201	1479	132	137
Arbmd. hos Tømrere	19	121	128	52	113	106
Linoleumspaalæggere	48	172	160	—	—	—
Isoleringsmontører	35	195	260	17	153	138
Træ- og Møbelindustri:						
Bødkersvende	104	162	161	220	144	143
Børstenbindersvende	47	154	154	13	135	124
Billedskærersvende	12	162	162	16	129	131
Drejersvende	47	143	142	57	129	128
Forgyldere	19	193	185	21	148	149
Karetmagersvende	32	180	185	—	—	—
Kurvemagersvende	26	135	125	5	124	115
Møbelsnedkersvende	408	157	157	74	126	126
Maskinsnedkere	318	149	149	978	122	121
Træindustriarbejdere, ufagl.	233	125	121	475	105	105
Træindustri, Kvinder	47	86	85	19	80	77
Pianoarbejdere	136	176	175	7	139	147
Sadelmager- og Tapetserersvende	127	172	162	53	138	135
Ler-, Sten- & Glasindustri:						
Jord- og Betonarbejdere	1291	160	156	1501	112	110
Brolæggersvende	60	261	217	29	139	136
Stenhuggerier, Svende	92	186	177	258	122	120
— ufagl. Arb.	64	142	136	118	113	111
Grus- og Skærvefabr., Arbmd.	7	134	134	323	115	111
Teglværker —	61	139	135	3098	115	107
— Kvinder	—	—	—	208	66	64
Cementfabrikker Arbmd.	—	—	—	1226	130	129
Keram. Industri, fagl. Arb.	170	175	177	33	118	120
— ufagl. -	268	133	133	66	106	106
— Kvinder	410	107	107	18	74	73
Terrazzoarbejdere	52	150	150	9	115	134
Jern- o. a. Metalindustri:						
Blikkenslagersvende	122	170	166	125	145	144
Elektrikere	456	150	149	388	136	136
Formere	437	187	192	474	154	155
Guld-, Sølv- og Elektrop etarbejdere	230	151	154	82	130	132
Gørtlere	98	156	157	42	137	139
Kobbersmede	85	193	196	59	166	167
Malersvende	168	221	202	207	179	169
Metalslibere	101	179	172	56	135	137
Metaltrykkere	41	179	180	15	146	140
Skibstømrere	159	188	192	199	146	145
Smede- og Maskinarbejdere	5812	166	168	4382	142	139
Træarbejdere	476	159	161	618	145	136
Div. fagl. Arbejdere	59	174	176	47	146	139
Arbejdsmænd	3813	130	130	3289	117	115
Kvinder	1836	88	86	383	75	75
Kemisk Industri:						
Farversvende	35	150	140	5	148	134

*) Herunder for Provinsen tillige andre Snedkersvende.

Arbejdslønnen i de forskellige Industrier.

Fag	København			Provinsen		
	Ant. Arb. pr. 30/6 1927	Gennemsn. Timefortj. April Kvt. 1927	Gennemsn. Timefortj. Januar Kvt. 1927	Ant. Arb. pr. 30/6 1927	Gennemsn. Timefortj. April Kvt 1927	Gennemsn. Timefortj. Janua Kvt. 1927
		Øre	Øre		Øre	Øre
Farve- og Lakfabr. ufagl. Arb.	188	123	115	6	119	114
Imprægneringsanst. ufagl. Arb.	—	—	—	96	168	171
Jern-, Metal- og Kludebranchen ufagl. Arb.	100	143	134	8	113	106
— Kvinder	95	78	74	34	69	69
Oliemøller, ufagl. Arb.	367	134	130	597	136	136
— Kvinder	19	81	81	30	76	80
Olieraffinaderier, ufagl. Arb.	38	138	131	—	—	—
Svovlsyrefabr., ufagl. Arb.	103	146	149	246	131	144
Sæbefabrikker, ufagl. Arb.	62	115	109	51	114	109
— Kvinder	65	80	76	53	67	62
Tagpapfabrikker, ufagl. Arb.	58	154	144	7	100	100
Tændstikfabr., ufagl. Arb.	47	139	137	—	—	—
— Kvinder	124	82	81	—	—	—
Forsk. Industrier, ufagl. Arb.	492	127	121	142	120	119
— Kvinder	949	74	73	226	70	69
Grafisk Industri:						
Papirfabrikker, Arbmd.	172	121	119	812	113	112
— Kvinder	39	83	87	273	74	74
Bogtrykkerier m. v.:						
Typografer	1702	183	183	972	169	168
Stentrykkere	173	175	173	83	146	146
Kemigrafer	107	178	168	23	173	157
Ufagl. Arb.	171	140	141	64	135	132
Kvinder	323	90	90	88	73	73
Litografiske Etabl., ufagl. Arb.	41	132	132	16	113	112
— Kvinder	75	88	88	26	72	72
Bogbinderier, Svende	271	182	186	94	137	134
— Kvinder	387	96	98	56	70	69
Papirvareindustri, ufagl. Arb.	63	130	120	—	—	—
— Kvinder	270	81	80	6	78	71
Æskefabrikker, Kvinder	286	90	88	136	81	81
Handel og Transport:						
Lager- og Pakhusarbejdere	856	116	116	1963	110	111
Havnearbejdere	—	163	160	—	160	163
Kvinder	50	72	69	6	78	71
Forskelligt:		Kr. pr. Uge.			Kr. pr. Uge.	
Formænd	564	90.89	92.09	531	72.18	71.75
Fyrbødere	333	62 20	61.48	655	58.58	57.88
Chauffører	978	60.92	60 91	457	54.18	53.98
Kuske	926	57.91	58.35	740	51.51	51.63

bel 1. Angaaende Forbehold vedrørende Sammenligning mellem de for de forskellige Tidspunkter anførte Lønninger skal henvises til de i tidligere Redegørelser anførte Bemærkninger. (Se »Arbejderen« Nr. 12.)

Af Oversigten fremgaar det, at den gennemsnitlige Timefortjeneste for samtlige Arbejdere under et i April Kvartal 1927 var 129 Øre. For faglærte mandlige Arbejdere var Timefortjenesten 159 Øre, for Arbejdsmænd 127 Øre og for Kvinder 86 Øre. Sammenlignet med Januar Kvartal viser Timefortjenesten for samtlige Arbejdere en Stigning paa 1 Øre, hvilken Stigning ogsaa findes for faglærte og ufaglærte mandlige Arbejdere; for Kvinder var den gennemsnitlige Timefortjeneste derimod uforandret fra Januar til April Kvartal.

For de enkelte større Fags Vedkom-

mende fremgaar Bevægelsen i Timefortjenesten fra Januar til April Kvartal af foranstaaende Tabel 2 over Arbejdslønnen i de enkelte Industrier m. v. Som det vil ses, var der Stigning i Lønnen for en Del af Fagene og Nedgang for andre. Som Helhed var Grundlaget for Lønningerne — de bestaaende Overenskomster — omtrent uforandret fra Januar til April Kvartal, idet vel en Del af Overenskomsterne blev fornyet i sidstnævnte Kvartal, men for de flestes Vedkommende uden lønningsmæssige Forandringer af Betydning; for Malere og Slagteriarbejdere blev Lønningerne dog nedsat en Del, og ogsaa Bogbinderforbundets Medlemmer fik en Lønnedsættelse, som dog kun virkede en ganske kort Tid af Kvartalet. Det vil af Tabel 2 ses, at Nedgangen i Fortjenesten for Malersvende i Provinsen fra Januar til April Kvartal til Trods herfor var forholdsvis lille, men dette skyldes udelukkende øget Akkordfortjeneste, idet Fortjenesten for Timelønsarbejde gik meget betydeligt ned. Den stærke Nedgang i Fortjenesten for Murersvende i Provinsen skyldes Lockouten i dette Fag, der hævedes midt i Maj Maaned, idet der som Følge af denne Konflikt er udbetalt færre Akkordoverskud end sædvanlig i April Kvartal. For de Fags Vedkommende, som fik Lønnedsættelse ved Fornyelse af Overenskomsterne i Januar Kvartal, særlig som Ækvivalent for Bortfald af Bestemmelsen om Lønregulering efter Pristallet i Overenskomstperioden, skulde man for April Kvartal vente en mindre Nedgang i Fortjenesten som Følge af, at Lønnedsættelsen virkede hele April Kvartal, men kun en Del af Januar Kvartal. En saadan Nedgang i Fortjenesten har ogsaa fundet Sted for en Del af disse Fag, f. Eks for Smede og Maskinarbejdere i København, men for Smede og Maskinarbejdere i Provinsen udviser April Kvartal en noget større Timefortjeneste end Januar Kvartal, idet der vel findes Nedgang for Arbejde paa Timeløn, men derimod Stigning i Akkordfortjenesten. I det hele taget maa det ved Betragtning af den faktisk stedfundne Lønbevægelse i

Paa Grundlag af Materiale, indsamlet saavel af Dansk Arbejdsgiverforening som af Det statistiske Departement.

	Gnstl. Antal Arbejdere i April Kvartal 1927	Gnstl. Timefortjen. (med Anvendelse af et fast Arbejdertal indenfor hvert Fag)				
		April. Kvartal 1927	Jan. Kvartal 1927	Oktbr. Kvartal 1926	Juli Kvartal 1926	April Kvartal 1926
København		Øre	Øre	Øre	Øre	Øre
Faglærte Arbejdere	19861	177	174	180	181	185
Ufaglærte —	19428	138	137	139	142	146
Ialt Mænd	39289	158	156	160	162	166
Kvindelige Arbejdere	12523	90	86	88	89	92
Samtl. Arbejdere	51812	142	140	144	145	149
Provinsen						
Faglærte Arbejdere	14472	141	140	144	144	146
Ufaglærte —	24417	119	119	120	120	125
Ialt Mænd	38889	128	128	130	130	134
Kvindelige Arbejdere	7176	77	77	78	79	80
Samtl. Arbejdere	46065	122	121	124	124	128
Hele Landet						
Faglærte Arbejdere	34333	157	155	160	161	164
Ufaglærte —	43845	126	125	127	127	132
Ialt Mænd	78178	140	139	142	142	146
Kvindelige Arbejdere	19699	85	83	84	85	87
Samtl. Arbejdere	97877	131	130	132	133	137

Paa Grundlag af Materiale, indsamlet af Dansk Arbejdsgiverforening.

	Ant. Arb. pr. 30/6 1927	Gennemsnitlig Timefortjeneste (med Anvendelse af de faktiske Arbejdertal)					
		April Kvartal 1927	Jan. Kvartal 1927	Oktbr. Kvartal 1926	Juli Kvartal 1926	April Kvartal 1926	Aaret 1914
København		Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre
Faglærte Arbejdere.....	18638	172	171	178	180	184	67,1
Ufaglærte »	16144	136	134	136	139	143	47,5
Ialt Mænd	34782	155	153	158	160	165	61,0
Kvindelige Arbejdere...	13095	90	89	89	90	94	32,3
Samtlige Arbejdere	47877	137	136	138	142	146	54,4
Provinsen							
Faglærte Arbejdere.....	15299	141	140	143	144	148	54,8
Ufaglærte »	22852	120	120	121	121	124	40,8
Ialt Mænd.....	38151	128	128	129	131	134	48,2
Kvindelige Arbejdere...	7342	80	80	80	81	83	25.7
Samtlige Arbejdere.....	45493	120	120	122	124	126	44,9
Hele Landet							
Faglærte Arbejdere	33937	159	158	161	163	167	61,3
Ufaglærte »	38996	127	126	127	128	132	45,5
Ialt Mænd.....	72933	141	141	142	144	148	55,0
Kvindelige Arbejdere...	20437	86	86	86	87	90	29.6
Samtlige Arbejdere.....	93370	129	128	130	133	136	50,2

de enkelte Fag fra Januar til April Kvartal haves i Erindring, at for de Fag, for hvilke Arbejde i Akkord spiller en større Rolle, vil der altid være nogen tilfældig Bevægelse i de Tal, der angiver den gennemsnitlige Timefortjeneste, ligesom der for alle Fag, hvor Arbejde saavel paa Akkord som i Timeløn anvendes, altid vil være nogen Forskydning i Forholdet mellem Mængden af Akkord- og Timelønsarbejde, hvad der ligeledes paavirker den gennemsnitlige Timefortjeneste.

Ligesom for de to foregaaende Kvartaler er der af Departementet indsamlet lønstatistisk Materiale fra Virksomheder, der ikke er tilknyttede Arbejdsgiverforeningen. Disse Virksomheder tilhører dels Industrier, i hvilke saa godt som ingen Virksomheder staar i Arbejdsgiverforeningen (Slagterier samt Bagere i Provinsen), dels er det enkelte andre større private eller kooperative Virksomheder samt endelig saadanne Virksomheder, som drives af Staten eller de større Kommuner. Paa Grundlag af saavel dette Materiale som det af Arbejdsgiverforeningen indsamlede Materiale er der foretaget en Beregning af Arbejdslønnen for Hovedgrupperne af Arbejdere (jfr. Tabel 3), og for at eliminere den Virkning, som den forskellige Fordeling af Arbejderne mellem Fagene indbyrdes kan have, er der ved denne Beregning i Stedet for de faktiske Arbejdertal (hvormed der er regnet i foranstaaende Beregning for Arbejdsgiverforeningens Materiale alene) regnet med et normalt Arbejdertal indenfor hvert Fag (Medlemstallet i Fagforeningerne ved Udgangen af Aaret 1924). Ved denne Beregningsmaade er muliggjort en Sammenligning mellem Lønningerne paa forskellige Tidspunkter, uden at ulige store Forandringer i Beskæftigelsesgraden for de forskellige Fag griber forstyrrende ind.

De af Departementet for April Kvartal 1927 direkte indsamlede Lønoplysninger omfatter et gennemsnitligt Antal Arbejdere paa noget under 11.000, hvoraf godt 4000 i private og ca. 6600 i offentlige Virksomheder, medens det af Arbejdsgiverforeningen indsamlede Ma-

teriale, hvorefter der ved Kvartalets Udgang beskæftigedes ca. 93.000 Arbejdere, omfatter et gennemsnitligt Antal Arbejdere paa ca. 87.000. Det samlede lønstatistiske Materiale udgør herefter gnstl. henimod 98.000 Arbejdere for Kvartalet som Helhed. Det vil ses, at Lønstigningen fra Januar til April Kvartal for samtlige Arbejdere som Helhed efter den her foretagne Beregning ligeledes har været 1 Øre pr. Time.

Siden April Kvartal 1927 har der for Flertallet af Arbejdere fundet en Augustregulering Sted, hvorefter Lønningerne for de fleste Fags Vedkommende blev nedsat med 3 pCt. En Del Fag var dog fritaget for denne Regulering, saaledes alle de vigtigste Fag indenfor Jern- og Metalindustrien, Blikkenslagersvende hos Blikkenslagermestre i København, Murarbejdsmænd i København, Arbejdere i Chokoladeindustrien, Skotøjarbejdere, Kedel- og Maskinpassere, Skræddere, Malere og Slagteriarbejdere. For disse Fag er Lønregulering i Overenskomstperioden fuldstændig bortfaldet efter de gældende Overenskomster, medens der for nogle andre Fag ganske vist heller ikke har fundet Augustregulering Sted, men hvor dette kun betyder Udsættelse af Reguleringen til et senere Tidspunkt; dette gælder saaledes Murersvende i Provinsen og Tobaksarbejdere. For Bogbinderforbundets Medlemmer har der heller ikke fundet nogen Augustregulering Sted, idet Lønningerne ved Overenskomstfornyelsen i Juni blev noget nedsat, men Reguleringer skal foretages i Februar og August 1928.

Under Hensyn til det her anførte kan Arbejdslønnen i Øjeblikket for Arbejderne som Helhed som Følge af de stedfundne Lønreguleringer anslaas at ligge et Par pCt. lavere end i April Kvartal 1927. Det maa dog erindres, at Fortjenesten altid ligger forholdsvis højt i Juli og Oktober Kvartaler og forholdsvis lavt i Januar og April Kvartaler, særlig som Følge af den ujævne Udbetaling af Byggefagenes Akkordoverskud.

Arbejdsløsheden i Oktober 1927.

Nedenstaaende Oversigt er en Fortsættelse af de for de tidligere Maaneder meddelte Oplysninger om Arbejdsløsheden og er ligesom disse beregnet paa Grundlag af Oplysninger, der er tilvejebragt dels gennem Fagforbundene, dels gennem den offentlige Arbejdsanvisning.

Oktober 1927	Antal Arbejdere	Arbejdsløse i pCt. af Arbejdertallet			
		7. Okt.	14. Okt.	21. Okt.	28. Okt.
Hovedstaden:		pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
1. Bygningsindustri	11321	24,1	25,4	23,3	25,1
2. Anden Industri m. v.	68929	15,9	15.9	16,1	15,8
3. Handel	5307	10,7	10.9	10,8	10,7
4. Arbejdsmænd	31680	14,4	14,6	15,1	14,9
Ialt	117237	16,0	16,3	16,3	16,2
Provinserne:					
1. Bygningsindustri	19897	17,4	18,4	20,1	22,5
2. Anden Industri m. v.	59897	17,8	18,0	18 1	18,3
3. Handel	6516	10,9	11,6	12,0	12,2
4. Arbejdsmænd	70958	13,6	13,9	14,5	16,0
Ialt	157268	15,5	15,9	16,5	17,5
Hele Landet	274505	15,8	16,1	16,4	17,0

Ved Udgangen af Oktober var Arbejdsløshedsprocenten for samtlige Fag under et 17,0 pCt. mod 16,2 ved Udgangen af September.

Den i Løbet af Maaneden stedfundne mindre Stigning i Arbejdsløsheden faldt udelukkende paa Maanedens sidste Halvdel og overvejende paa Provinsen. Stigningen faldt særlig paa Grupperne Bygningsindustri og Arbejdsmænd, idet der for Gruppen »Anden Industri m. v.« endog var en lille Nedgang saavel i Hovedstaden som i Provinsen.

Arbejdsløsheden ved Udgangen af Oktober i Aar var en lille Smule mindre end ved Udgangen af den tilsvarende Maaned i Fjor, men betydelig større end Udgangen af samme Maaned i 1925 og de nærmest foregaaende Aar. Sammenlignet med Aarene før Krigen (1910—13 gnstl.) var Arbejdsløsheden i Oktober 1927 knap 3 Gange saa stor.

En Oversigt over Arbejdsløsheden for hele Landet under et er meddelt

nedenstaaende, hvor alle Tallene gælder Slutningen af Maanederne og med Undtagelse af de to sidst anførte er reviderede Tal.

	1922	1923	1924	1925	1926	1927
	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
Januar...	31,1	21,8	21,6	16,6	29,8	31,4
Februar..	34,2	23,1	21,9	16,5	27,3	30,7
Marts	33,0	15,6	16,7	14,7	21,2	25,5
April.....	22,2	11,0	8,1	13,4	16,5	23,6
Maj.....	15,0	8,9	5,8	12,0	14,7	18,5
Juni	12,9	8,1	5,0	9,1	15,6	17,6
Juli	12,1	7,5	5,4	8,3	16,8	17,0
August ...	11,4	8,0	5,6	9,8	16,8	16,0
September	10,7	7,7	5,8	10,6	16,3	16,2
Oktober..	12,1	8,0	7,0	13,5	18,3	17,0
November	15,4	12,1	9,3	20,5	22,4	
December	20,6	19,6	17,1	31,7	32,2	

Internationale Meddelelser.

Arbejdstiden i Ny England.

I Ny England (Forenede Stater), den amerikanske Tekstilindustris Fødested, findes der endnu Fabrikanter, som lader deres Arbejdere, Mænd, Kvinder og Børn, arbejde 54 Timer pr. Uge. Bomuldsfabrikanterne i Massaschusetts har fornylig forsøgt at omstyrte den i denne Stat lovfæstede 8 Timers Arbejdsdag. Det forenede Tekstilarbejderforbund har dog med Held virket for at afværge dette Angreb og bevare den 48 Timers Arbejdsuge i Tekstilindustrien.

I forrige Maaned traadte i Mexiko en Lov i Kraft angaaende Indførelse af 8 Timersdagen i Handelsvirksomheder i Byen Mexiko. Lovens Bestemmelser angaaende Forbud mod Natarbejde af Kvinder og Børn under 16 Aar i Fabrikker, samt efter Kl. 10 Aften i Handelsvirksomheder, vil blive gennemført med al Strenghed. (I. F. C.

Den internationale Sociallovgivnings Fremgang.

Den finske Regering har fornylig meddelt det internationale Arbejdsbureau, at den hos Nationernes Forbunds Generalsekretær har ladet indregistrere Ratifikationen af to internationale Arbejdskonventioner, nemlig Konventionen angaaende lige Behandling af ind- og udenlandske Arbejdere med Hensyn til Erstatning for Ulykkestilfælde under Arbejde, samt Konventionen angaaende Erstatning ved Erhvervssygdomme.

Ogsaa Holland har ratificeret de to ovennævntete Konventioner samt Konventionen angaaende Forenkling af Inspektionen af Emigranter ombord i Fartøjer, saaledes som den er vedtaget af den 8. internationale Arbejdskonference i Geneve 1926.

Norge har ratificeret Konventionen angaaende Minimalalder for Børns Anvendelse til Søs, der blev vedtaget paa Konferencen i Genua 1920, samt Konventionen angaaende Minimalalder for Fyrbødere og Kullæmpere ombord i Skibe, vedtaget ved Konferencen i Geneve 1921.

Forbud mod Kvinders Nattearbejde i Spanien.

Ugeskriftet »Informations Sociales«, udgivet af det internationale Arbejdsbureau, anfører et Dekret om Kvinders Natarbejde, som for nylig er udstedt i Spanien. Det bestemmer, at Nattehvilen mellem to paa hinanden følgende Arbejdsdage skal være mindst 12 Timer for alle Kvinder. Udelukket fra denne Bestemmelse er de som Tjenestetyende og ved Hjemmearbejde beskæftigede Kvinder. Nattehvilen skal omfatte Tiden mellem Kl. 9 Aften og 5 Morgen. I særlige Tilfælde og paa ikke mere end 60 Dage pr. Aar kan Hviletiden forkortes med 1 Time. I Landbruget og i saadanne andre Virksomhedsgrene, hvor Produkterne kan udsættes for Fordærvelse, kan Kvinders Natarbejde tillades for et bestemt Tidsrum. For Hospitaler, Sanitets- og Velfærdsanstalter skal der følges en særlig Ordning efter samme Grundsætninger. Dekretet foreskriver Straffe for Overtrædelser, som skal fastsættes af tilsynshavende Personer. Boderne tilflyder det nationale Velfærdsinstitut og skal anvendes til Fordel for den arbejdende Klasse.

Lovmæssig Beskyttelse af Kvinder og Børn i Ecuador.

I den sydamerikanske Republik Ecuador blev der, som det berettes i det internationale Arbejdsbureaus Ugeskrift »Informations Sociales«, for nylig ved-

taget en Lov, som forbyder Personer under 18 Aar og Kvinder af enhver Alder at arbejde med Bly og andre giftige Farvestoffer samt ved Fremstilling af Sprængstoffer og brændbare Materialer og endvidere ved haardt legemligt Arbejde. Kvindelige Arbejdere skal have Ferie 4 Uger før og 6 Uger efter deres Nedkomst og har i denne Periode Krav paa 50 pCt. af deres Løn. Svangre Kvinder maa ikke afskediges uden lovlig Grund.

Otte-Timersdagen og Produktionen i Frankrig.

Det internationale Arbejdsbureaus Ugeskrift »Industrial and Labour Information« gives en Oversigt over en Del Oplysninger offentliggjort af det franske Arbejdsministerium angaaende Produktionsforholdenes Tilpasning efter Otte-Timersdagenes Indførelse i Frankrig.

Disse Oplysninger berører vidt forskellige Industrier, Skotøjsfabrikation Bomuldsspinderier og Væverier. Tilvirkning af Kautschuk, Voxdugstilvirkning, Smedier, Maskinfabrikker, Rebslagerier og Sliberier. Fabrikation af Landbrugmaskiner, Papir- Karton- og Porcelænsmasse, Savværker, Brikettilvirkning og Teglværker.

I samtlige undersøgte Tilfælde har man konstateret, at Produktionen, efter en forbigaaende Nedgang ved 8-Timersdagens Indførelse, hurtigt er vendt tilbage til samme Niveau som før Reformen. Indenfor mange Industrier har til og med den Omorganisering, som foranledigedes af 8-Timersdagen fremskaffet en større Produktion end under 10-Timersdagen. Dette Resultat er almindeligvis opnaaet gennem Indførelse af mere moderne Maskiner, Forbedringer i de tekniske Installationer og en mere effektiv Udnyttelse af Arbejdernes Færdighed i Arbejdet.

Det maa bemærkes, at de her fremsatte Oplysninger er fremkommet paa Grundlag af Meddelelser fra Fabriksinspektørerne, kompletterede eller korrigerede af selve de omhandlede Foretagender og de er først offentliggjorte, efter indhentet Tilladelse fra disse.

Den faste Voldgiftsret.

Sag Nr. 1091.

Skotøjarbejdere hos Firmaet Peter Sørensens Skotøjsfabrik.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 27. Juli 1927 i Sag Nr. 1091: Dansk Arbejdsgiverforening for Foreningen af Københavns Skotøjsfabrikanter og dennes Medlem Peter Sørensens Skotøjsfabrik mod De samvirkende Fagforbund paa Dansk Skotøjarbejderforbunds Vegne.

Efter at 2 Arbejdere og en Arbejderske den $^{12}/_{1}$ 27 var blevet afskediget fra Fabrikant P. Sørensens Skotøjsfabrik p. G. a. Arbejdsmangel, blev de, den kvindelige Arbejder den $^{12}/_{5}$ og de 2 mandlige Arbejdere den $^{17}/_{5}$, antaget paany, saaledes at der ved deres Genantagelse blev aftalt en Timeløn med dem, nemlig 135 Øre for Mændene og 1 Kr. for den kvindeiige Arbejder.

I Henhold til denne Aftale traadte Folkene i Arbejde, men den $^{27}/_{5}$ meddelte de alle 3, at de ikke længere kunde arbejde paa Fabrikken til den aftalte Timeløn; de maatte efter en Besked, de havde faaet i Forbundet, forlange, at de fik den samme Løn, som de havde oppebaaret, da de sidst var i Arbejde for Fabrikken, hvilket var 162 Øre og 153 Øre for de mandlige Arbejdere og 130 Øre for den kvindelige Arbejder. Fabrikant Sørensen protesterede herimod med det Resultat, at Arbejderne forlod Arbejdet samme Dag. Efter Arbejdsgivernes Fremstilling har Arbejdet derefter været blokeret, hvilket bl. a har givet sig Udtryk deri, at en 3. Arbejder, der var beskæftiget med det samme Arbejde (Hælepaaslaaning og Saalepaalægning), nægtede at fortsætte hermed, saaledes at han maatte flyttes til andet Arbejde i Virksomheden.

Den $^{30}/_{5}$ afholdtes forgæves Mæglingsmøde om Sagen; efter dette Møde besluttede Fabrikant Sørensen sig til under Protest at imødekomme de fremsatte Krav, og de paagældende Arbejdere blev paany antaget til de af dem forlangte Timelønninger; Arbejdsstandsningen havde da varet $1^{1}/_{2}$ Dag for de 2 Mænd og 2 Dage for den kvindelige Arbejder.

Sagen blev nu behandlet paa et Fæl-

lesmøde i Arbejdsgiverforeningen, men heller ikke dette førte til noget Resultat, og Klagerne, Dansk Arbejdsgiverforening for Foreningen af Københavns Skotøjsfabrikanter og dennes Medlem Peter Sørensens Skotøjsfabrik, har derefter under nærværende Sag indklaget De samvirkende Fagforbund paa Dansk Skotøjarbejderforbunds Vegne for Brud paa Septemberforliget og den gældende Overenskomst. Klagernes Paastand gaar ud paa, at det fastslaas, at Dansk Skotøjarbejderforbund har begaaet Brud paa Septemberforligets Punkt 2 ved at foranledige de 3 Arbejdere til at nedlægge Arbejdet uden Varsel og ved derefter ligeledes uden Varsel at blokere de paagældende Pladser, samt at De samvirkende Fagforbund paa Dansk Skotøjarbejderforbunds Vegne og Forbundet solidarisk med dets københavnske Afdeling tilpligtes at tilbagebetale Firmaet Peter Sørensens Skotøjsfabrik Differencen mellem den Løn, der er udbetalt de 3 paagældende Arbejdere, og den Løn der vilde være kommet til Udbetalng, hvis man havde fulgt de Aftaler, der var truffet med hver enkelt Arbejder ved Arbejdsforholdets Begyndelse, endvidere, at der paalægges de samme en Bod fastsat efter Rettens Skøn, samt endelig at Sagens Omkostninger paalægges de Indklagede.

Klagerne gør gældende, at den Aftale, Fabrikant Sørensen traf med Arbejderne ved Genantagelsen, er fuldt ud lovlig. De henviser herved til § 3, 2. Stk. 1ste Punktum i den gældende Overenskomst, hvor det hedder:

»Ved enhver Arbejders Antagelse aftales en Timeløn mellem vedkommende Arbejder og Fabrikken.«

Det er en saadan Aftale, der er truffet, og der staar intetsteds noget om, at Aftalen ikke maa gaa ud paa en lavere Timeløn end den, der for en tidligere Ansættelsesperiode har været aftalt. Noget saadant vilde ogsaa være i Strid med, at Minimallønsystemet er gældende indenfor det her omhandlede Fag. Dette betyder netop, at Lønnen kan svinge op eller ned efter Konjunkturerne, blot at den selvfølgelig ikke kan gaa ned under Minimallønnen, der i Overenskomsten for mandlige Arbejdere over 20 Aar er fastsat til 76 Øre. Grunden til, at Fabrikant Sørensen mente at maatte sætte Lønnen til 135 Øre og 1 Krone, var dels, at den tidligere Timeløn var for høj i Forhold til Akkordfortjenesten dels de herskende daarlige Konjunkturer indenfor Faget; den Løn, han tilbød, var fuldt paa Højde med, hvad der sædvanligvis betales i andre Virksomheder. Arbejderne var da ogsaa villige til at modtage Tilbudet. Det var Fagforeningen, der modsatte sig det, men Forbundet har ikke haft Ret til at blande sig i Sagen, idet den ovennævnte Bestemmelse i § 3 maa forstaas saaledes, at Aftalen om Timeløn sker direkte mellem vedkommende Arbejder og Fabrikken, uden at Organisationerne har Ret til at gribe ind. Efter Klagernes Mening foreligger i nærværende Tilfælde baade Strejke og Blokade, og Forbundet bør som medansvarlig betale en Bod, der efter Klagernes Mening bør være af klækkelig Størrelse, fordi Arbejdsstandsningen fandt Sted i den travleste Tid, Pinsetiden.

De Indklagede procederer til Frifindelse. De hævder, at Overenskomsten maa forstaas saaledes, at Lønforholdet for Timelønnede maa være nogenlunde lige saa konstant i Overenskomstperioden som for Akkordarbejdet, saa meget mere som den langt overvejende Del af Arbejdet er Akkordarbejde kun med nogle Timelønstimer ind i mellem. I hvert Fald har Fabrikant Sørensen, der forlangte de samme Folk til det samme Arbejde, som de havde haft før, ikke været berettiget til at benytte sig af den Omstændighed, at de 3 Arbejdere havde gaaet arbejdsløse i ca. 4 Mdr., til at trykke Lønnen. Dette er efter de Indklagedes Mening et Misbrug, som berettiger Organisationen til at skride ind og beskytte Medlemmerne. Da de 3 Arbejdere henvendte sig til Forbundet, fik de følgende Svar: »Det bør I ikke finde eder i, men forlange den samme Løn, som I havde, da I stod ved det samme Arbejde tidligere, eller i modsat Tilfælde kan I holde op igen.« Arbejderne valgte derefter at holde op, men der foreligger ikke nogen af de Indklagede godkendt Strejke eller Blokade. Ved Mæglingsmødet den $^{30}/_{5}$ foreslog Afdelingens Formand derimod, at Firmaet

tog Folkene igen til den tidligere Timeløn og lod en faglig Voldgift afgøre Retsspørgsmaalet og eventuelt Refusion af Løndifferencen, men det vilde Firmaet ikke indgaa paa. Firmaet foretrak straks efter Mødet at sende Arbejderne Brev om at komme igen. De Indklagede hævder saaledes, at deres Fremgangsmaade har været fuldt nd lovlig, men for det Tilfælde at Retten skulde være af en anden Mening, har de fremsat en Kontraklage, der gaar ud paa, at Fabrikantforeningen paa sin Side paa forskellig Maade overtræder den Regel, Foreningen her fordrer overholdt, nemlig at Aftalen om Timeløn skal ske direkte mellem vedkommende Arbejder og Fabrikken uden Indgriben fra Organisationernes Side. Fabrikantforeningen fører nemlig — efter hvad de Indklagede hævder — nøje Kontrol med, at ingen Timelønsarbejder faar højere Løn i en ny Arbejdsplads de første 6 Uger, end vedkommende havde i sin tidligere Plads; gennem et saakaldt Kortsystem følges Arbejderen fra Sted til Sted, og er Gang paa Gang udsat for Krav om Reduktion. De Indklagede har fremdraget forskellige Eksempler, som ganske vist nu er ordnede. Skal der være Tale om Bod for de Indklagede, maa Klagerne ogsaa have forskyldt Bod.

Klagerne har til de Indklagedes Fremstilling bemærket, at de ikke mener at have hørt, at Afdelingsformanden tilbød faglig Voldgift. Hvad Kontraklagen angaar, nægter Klagerne sig skyldig i noget ulovligt. Fabrkantforeningen blander sig ikke i Aftalerne mellem den enkelte Arbejder og Arbejdsgiver, men giver kun Oplysninger paa Grundlag af det Kortsystem, der føres. For en Række Aar siden blev det ganske vist vedtaget paa en Generalforsamling, at Medlemmerne for at undgaa de stadige Lønningsstigninger skulde overholde ikke at give nogen Timelønsarbejder større Timeløn de første 6 Uger, end han havde haft i sin tidligere Plads, men denne Generalforsamlingsbeslutning praktiseres ikke længere.

Retten kan ikke give de Indklagede Medhold i, at Fabrikant Sørensens Aftale med de 3 Arbejdere om Timelønnen ved Genantagelsen skulde være ulovlig. Aftalen har fornøden Hjemmel i Overenskomstens § 3, 2. Stk. 1ste Pkt., ved hvis Forstaaelse det, som af Klagerne anført, maa haves i Erindring, at Minimallønsystemet er gældene indenfor Faget. Timelønnen maa kunne svinge efter Konjunkturerne, og den Omstændighed, at der her er Tale om Genantagelse af Folk, der tidligere har været ansatte i Virksomheden, kan ikke gøre nogen Forandring i denne Regel. Den skete kollektive og uvarslede Arbejdsnedlæggelse, for hvilken Forbundet har Medansvar, har derfor været ulovlig, og de Indklagede bør som paastaaet tilbagebetale den Løndifference, der kan være Spørgsmaal om. Derimod finder Retten efter Omstændighederne at kunne undlade Idømmelsen af nogen Bod. Dels har de Indklagede i al Fald efter deres egen Fremstilling tilbudt Sagens Afgørelse ved faglig Voldgift, dels kan det ikke fastslaaes, at der foreligger Blokade, allerede fordi Forbundet ikke ses at have haft Anledning til at tage Stilling hertil, og dels mener Retten ikke at kunne bortse fra, at Klagerne paa deres Side ikke synes at have holdt sig den Regel efterrettelig, som de nu forlanger overholdt, jfr. herved hvad ovenfor er anført om den i sin Tid vedtagne Generalforsamlingsbeslutning, som Foreningen burde have gjort noget virkelig for at ophæve igen. Sagens Omkostninger, 300 Kr., bør betales af de Indklagede.

Kendelse:

Den ovennævnte Arbejdsnedlæggelse kendes ulovlig. De samvirkende Fagforbund for Dansk Skotøjarbejderforbund og Forbundet solidarisk med dets Københavns Afdeling bør tilbagebetale Peter Sørensens Skotøjsfabrik Differencen mellem den Løn, der er udbetalt de 3 nævnte Arbejdere og den Løn, der vilde være kommet til Udbetaling, hvis man havde fulgt de Aftaler, der var truffet med hver enkelt Arbejder ved Arbejdsforholdets Begyndelse.

Sagens Omkostninger, 300 Kr., betales af de Indklagede.

REDAKTØR: CARL F. MADSEN
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Alle 12,2. S. Kbhvn. V. Tlf. 3541 og 15041.
Trykt hos F. E Bording, Kbhvn.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR
DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND I DANMARK

NUMER 21 ❋ KØBENHAVN DEN 26. NOVEMBER 1927 ❋ 24 AARGANG

Bureaukratismen indenfor Sovjetrepublikkens Forvaltning.

Sovjetregeringen har i saa høj Grad ændret Forholdene paa det økonomiske Livs Omraade, at den største Del af Storindustrien ikke mere forvaltes af den kapitalistiske Klasse, men af Statsorganerne i Statens Navn. Det oprindelige Forsøg paa selv at lede de enkelte Industriforetagender gennem Arbejderrepræsentanter er fuldstændig strandet. Den videre Udvikling har ført til Forvaltningsapparatets Militarisering og Bureaukratisering. Planerne udarbejdes i et Centralraad, og der skabes indenfor alle Foretagender et selvstændigt Forvaltningsapparat til Planernes Gennemførelse. Dette Apparat er egentlig ganske uafhængigt af Arbejderstanden og er som Arbejdsgiver Arbejderstanden overlegen. Den hidtil gjorte Erfaring har vist, at dette nyskabte bureaukratiske Førerskab leder den russiske Industri langt daarligere end selve Kapitalisterne. Bureaukratiet hæmmer Udviklingen ved dets Træghed, og ved dets stadige Tilvækst fordyrer det Produktionen i saa høj Grad, at Bureaukratiet er blevet en Fare, der truer med fuldstændig at ødelægge Produktionen. Det er for en stor Del dette System indenfor Forvaltningen, der er Skyld i, at den russiske Industri producerer til en Pris, der ligger fra 4 til 10 Gange højere end for de andre kapitalistiske Industriers Vedkommende udenfor Rusland. Det er mest Bønderne, der rammes gennem det økonomiske Livs Bureaukratisering, i det de maa betale altfor høje Priser for Industri-Artiklerne; men Arbejderne har dog ogsaa maattet lide meget herunder baade som Arbejdstager og Forbruger. Dette havde til Følge, at de russiske Fagforeningers kommunistiske Ledelse blev tvungen af Massernes Utilfredshed til at sætte Spørgsmaalet om Forvaltningens Bureaukratisering paa Dagsordenen for de russiske Fagforeningers 7. Kongres, og dette Spørgsmaal blev drøftet paa Kongressens Møde den 13. December 1926.

Folkekommissær *Ordjonikidze* holdt et indledende Foredrag, hvori han ganske aabenlyst fremstillede hele Plagen for Kongressen. Han pegede paa, at der til Trods for Beslutningerne paa det kommunistiske Partis Konferencer om at gennemføre Besparelser i 1926/27 ved at inddrage 8663 Embeder til Gengæld var blevet oprettet 49.466 Funktionærstillinger, saaledes at Antallet paa Sovjetfunktionærer nu andrager 1.237.253. Antallet paa Statens Bankfunktionærer i Moskva steg fra 6628 i 1925 til 8627 i 1926. Handelsmedhjælpernes Antal i Moskva udviklede sig paa følgende Maade:

1. Januar	1923	48.663
1. Januar	1924	62.923
1. Juli	1924	69.075
1. Juni	1925	79.814
1. Oktober	1925	99.915
1. April	1926	111.077

Forsøgene paa at simplificere og begrænse dette Apparat paa en eller anden Maade er hidtil strandede, fordi det netop ligger i de sovjetiske Foranstaltningers Væsen, at Funktionærernes Antal stadig forøges. Kammerat *Rosenmann* har f. Eks. været i Berlin for at inspicere den derværende russiske Handelsrepræsentation. Der var ansat 1200 Mennesker i denne Repræsentation. Dette Antal blev nedsat til 950, og Rosenmann reducerede det til 750. Fra Berlin tog han til Rom, men allerede undervejs havde han erfaret,

at Antallet paa Funktionærer i Berlin var blevet forøget med 190 nye Funktionærer. Folkekommissæren citerede herefter Lenin, der i 1922 skrev, at det bureaukratiske Sovjet-Apparat allerede var blevet en Fare for Socialismen. Lenin skrev dengang: »Vort Statsmaskineri er i det store og hele en Udvidelse af det gamle Bureaukrati. Det var kun Toppen, der blev skaaret af, men i alle andre Forhold er det det typiske gamle Statsmaskineri. Forholdene indenfor Statsorganismen er i den Grad elendige for ikke ligefrem at sige afskyelige, at vi maa finde Midler til at kæmpe mod disse Misforhold.«

I yderligere Redegørelse beskriver Folkekommissær Ordjonikidze, hvorpaa dette Forvaltningsapparat bortødsler sin Tid. Han siger: Papiret synes at være et alheldbringende Middel. Forholdet kan udvikle sig til en saadan Kuriositet som, at en Embedsmand korresponderer med sig selv. Hvad Papiret angaar er vi barbarisk ubarmhjertige. Vi skriver en utrolig Mængde. Enhver Bedrift fører sit Regnskab og beskriver sit Arbejde og dets Udvikling i store Bøger. Han viser f. Eks. Kongressen, at Beskrivelsen over Arbejdsmetoden i en lille By ved Navn Mosukno er indført i 13 store Bøger med 7354 Sider, og at der herfor er udgivet 1.306.000 Rubler, medens de samtlige Udgifter for de samme Fabrikker under Kapitalisternes Ledelse androg 444.000 Rubler. Naar Repræsentanterne for de forskellige Republikker i Dag kommer til Moskva for at vedtage Budgetforslagene, saa maa enhver mindst medbringe 10 Pud (160 kg) Papir til Begrundelse af sine Forslag. Jernbane-Kommissariatet producerer de fleste Dokumenter. De russiske Jernbaneliniers Regnskaber for 1927 er trykt i 27 store Bøger med 18.000 Sider og koster henimod 9 Millioner Rubler. Dette er i det store og hele ganske unyttigt, fordi simpelthen ingen kan læse det. Naar vi betaler saa meget, skulde der i det mindste ingen Fejl være i disse Regnskaber; men Regnskaberne er kun saa omfattende, for at man derved kan gøre dem uoverskuelige og skjule Sandheden i dem. Lad os f. Eks. tage Tekstilvirksomhederne. Efter Virksomhedernes Balance var Nettoudbyttet 132.293.000 Rubler. Efter det nationaløkonomiske Centralraads Regnskaber var det derimod 76.537.000 Rubler og efter Finanskommissariatets Regnskaber 160.558.000 Rubler. Herefter er de 3 Instanser blevet enige om, at Indtægterne hverken andrager 132, 76 eller 160 Millioner, men 122 Millioner. Hvad kan det egentlig have drejet sig om? Virksomhederne stræber efter at skjule Indtægterne for derved at kunne afgive færre Penge til Finanskommissariatet. Den nationaløkonomiske Central stræber efter at opnaa det samme, og Finanskommissariatet tragter efter at skaffe saa mange Penge som muligt til Veje, og til Opnaaelse af dette Formaal bortødsles der en Kæmpesum af Penge til Statistik. Det er interessant at fremføre, at Jernbanernes nuværende Regnskabssystem allerede blev anlagt for 40 Aar siden af en vis Kandaurof. Siden den Tid har vi haft en Revolution i 1905, den anden Revolution i Februar 1917 og den tredie i Oktober 1917. Men Kandaurof lever stadig. Vi har kunnet styrte de store Jordbesiddere, har kunnet styrte Zaren og alt andet Svineri. Kun Kandaurof lever endnu, vi har ham endnu paa Halsen.

Folkekommissæren fremførte herefter en lang Række af Eksempler paa, hvor tungt Administrationen arbejder, og paa Instansernes Mangfoldighed. I Guvernementet Kalusch, Distrikt Lichwinof, ligger Landsbyen Markov. En Gruppe af saakaldte »bedre Folk«, nemlig den forhenværende Landsbyvægter, den forhenværende Skovfoged og nogle Handlende har dannet en Artel (et Kompagniskab) for at faa et Stykke Jord. Da Bønderne i denne Landsby saa, at disse Folk virkelig fik noget Jord, samlede de sig under den røde Fane, paa hvilken stod skrevet: »Kulaki (rige Bønder) Hænderne væk fra vor Jord«, og gik til Landsbyens Øvrighed for at nedlægge Protest og kræve Jorden taget tilbage fra dette Kompagniskab. Man har derefter foretaget 3—4 Undersøgelser paa Stedet, og den første Afgørelse, ifølge hvilken Jorden var tildelt Kompagniskabet, forblev gyldig. Men Distriktsøvrigheden var imod dette og sendte Sagens Akter tilbage igen til det stedlige Matrikelkontor. Nu protesterede Kompagniskabet hos Statens Matrikelkontor, og dette

anordnede nye Undersøgelser. Disse Undersøgelser blev gennemførte af Gu-vernementets Forstander, og Sagens Akter blev sendt tilbage til Distrikt Lich-winofs Matrikelkontor. Kompagniskabet er igen tilbagevist. Den protesterer igen hos Statens Matrikelkontor. Dette forkaster Distriktskontorets Afgørelse og sender Sagen til Afgørelse dog ikke hos ovennævnte Distriktskontor, men hos Distriktskontoret i Kalusch. Nu begynder Distriktskontoret i Kalusch sine Undersøgelser. Kompagniskabet er imidlertid blevet angst for, at Sagen skulde faa et skævt Udfald hos den nye Øvrighed i et fremmed Distrikt, og fremkom med et Forslag til Forlig. Forliget blev indgaaet paa det Grundlag, at Kompagniskabet skulde give Afkald paa den erhvervede Jord, men at Bønderne skulde tilføre Kompagniskabets andre Marker 130 Læs Gødning. Bønderne var glade og tilførte straks disse 130 Læs Gødning. Men Sagen gik sin Gang, og til sidst blev Jorden dog hos Kompagniskabet, og de 130 Læs Gødning var afgivet omsonst. Der findes mange af den Slags Eksempler. Folkekommissæren viser, hvorledes enkelte Virksomheders Budgetforslag maa gaa gennem 61 forskellige Instanser, og at f. Eks. en Trusts Forslag, der blev stillet i 1924, først fandt sin Afgørelse i 1926. En Forvalter for en Virksomhed skrev til Folkekommissæren: »Jeg har modtaget Planen for Ledelsen af min Virksomhed 10 Dage før Afslutningen af det paagældende Aar og har maattet arbejde 11 Maaneder og 20 Dage uden Plan, saaledes som jeg selv bedst kunde.« Folkekommissæren siger udtrykkeligt, at den russiske Administrations Forbrug af Papir er blevet saa farligt, at det — hvis man ikke kan standse det — ligefrem vil ødelægge hele Økonomien.

Derefter beskriver han Pengenes Bortødslen paa unødvendig Bureaukrati paa mange Omraader. Den russiske Statsindustri virker gennem 400 forskellige Truster. I alle disse Truster arbejder der 1.800.000 Abejdere. I 125 saadanne Truster er der ialt 29.165 Arbejdere, saa der er under 500 Arbejdere ved en Trust. Omkostningerne ved en selvstændig Trust er meget store, og saa er der ikke engang beskæftiget 500 Arbejdere. Forskellige Foretagender i Indlandet har i Moskva 700 Repræsentanter med 5000 Funktionærer for gennem disse at fremskynde Afgørelsen af deres Anmodninger i Moskva, til Trods for at der gives en Plan for hele Administrationen, og den ene Virksomhed skal arbejde for den anden efter denne Plan. I Transkaukasien bestaar den selvstændige Republik Nachidschewo. Tidligere var den kun et Distrikt med 80.000 Indbyggere, i Dag er det en selvstædig Sovjetrepublik med alle mulige store Institutioner som Folkekommissærernes Raad, Finanskommissariatet, Landbrugskommissariatet, Politikommissariatet o. s. v., o. s. v., alt hvad der just hører til Sagen. Denne Republik koster os mange Penge og var lagt ganske øde under Krigen. Men vore Kammerater har skabt noget. Jeg saa der flere nye og smukke Bygninger, men paa disse Bygninger stod skrevet: Finanskommissariatet, Folkekommissariatet for de indre Anliggender, Folkekommissariatet for Landbruget o. s. v.; men Menneskene — og selv Folkekommissærerne — har ingen Huse, men lever et eller andet Sted, hvor de kan skjule sig. Der findes endvidere en Republik Adcharistan. Denne besidder et Finanskommissariat, og Opretholdelsen af dette Finanskommissariat koster alene mere end alle de Skatter, der bliver inddrevne i denne Republik. Folkekommissær Ordjonokidze slutter sit Referat med disse Ord af Lenin, der kort før sin Død sagde: »Uden dette bureaukratiske Apparat var vi allerede gaaet til Grunde, men uden en systematisk og energisk Kamp til Forbedring af dette Apparat vil vi gaa til Grunde, inden vi skaber Basis for Socialismen.« Til denne Kamp mod Bureaukratismen, der simpelthen dræber Sovjet-Samfundet, paakalder Folkekommissæren Fagforeningerne og hele Arbejdermassen, hvis den vil redde og hjælpe sig selv.

Meget interessant var en udførlig Diskussion, der paa Grundlag af dette Referat blev ført paa Fagforeningskongressen. Der sagde *Ugarof* (Leningrad), at Arbejderne i Leningrad havde lydt det kommunistiske Partis Opraab om at gennemføre Økonomi i Bedrifterne, men snart var blevet skuffede. Arbejderne var bange for aabent at

sige deres Mening, især naar de saa, at Fabriksforvalterne begyndte Besparelserne ved deres Lønninger, idet disse uden nogen som helst Grund fra de højere Lønkategorier trykkede Arbejderne ned i de lavere Kategorier. Saa har de indført Besparelser med Hensyn til Sæbe eller den elektriske Belysning i Fabrikkerne. Herved blev hele Besparelsespolitiken kompromiteret i Arbejdernes Øjne. Han sagde endvidere, at de bestandige sovjetiske Kommissioner er en virkelig Plage for Bedrifterne. I Dag kommer der en Kommission fra Guvernementsforvaltningen, i Morgen en fra Centralraadet. Enhver maa føres, og for enhver maa der igen skrives Beretninger, saa at mange Fabriksforvaltere egentlig ikke udretter andet end at føre Kommissionerne. Arbejderne har indtil nu erfaret, at de ingen Nytte har af saadanne Kommissioner, og at disse kun betyder en Bortødslen af Penge. *Podossenof* (Moskva) anfører flere Eksempler paa den administrative Uorden indenfor Fabriksledelsen. Til Trods for at der bestaar en særlig Kontrol med, at Arbejderne i Værkstederne opfylder deres Forpligtelser paa rette Maade, fik en Arbejder i et af de største Foretagender i Moskva 8 Uger efter sin Død tilskrevet, at hans Forhold vilde blive undersøgte, da han er uregelmæssigt paa Arbejde. *Zacharof* (Nord-Kaukasien) fortalte om Bureaukratiets Tunghed. Saaledes havde det f. Eks. indenfor et Tidsrum af 3 Aar ikke været hans Fagforening i Wladikaukas muligt at faa den ubetalte Løn for 13 Murerarbejdere, da Kravet endnu stadig cirkulerer gennem Statsinstanserne. *Gornstein* (Sibirien) sagde, at de derværende Bedriftsforvalteres Arbejde er saa indviklet, at en Forvalter ofte ikke selv véd, hvad der produceres i hans Fabrik. Visse store Bedrifter køber senere deres egne Produkter af de Paagældende, som de selv leverer Produkterne til. *Arotzker* (Mellemasien) viste, hvorledes Bestræbelserne dèr gaar ud paa at faa saa mange selvstændige Truster som muligt, og at flere Truster kun har en eneste Arbejder under sig. Det sker kun af den Grund, at man kan arbejde selvstændigt og gøre sig fri af Centralinstanserne i Moskva. Arbejderne har simpelthen ikke Mod til at fremkomme med Forslag til Besparelser; thi det er en Regel, at de, der ved en eller anden Udtalelse kritiserer Fabriksledelsen, er de første, der bliver afskedigede. Ved disse Afskedigelser af Arbejdere spiller Slægtskabsforholdet til Direktørerne den største Rolle, idet disse sædvanligvis beskytter deres Slægtninge mod Afskedigelse. *Ivanof* (Harkof) siger, at Arbejderne har mistet enhver Villie til at fremkomme med Forslag til Forbedring af Bedriftsledelsen, fordi de har set, at alle de Forslag, som de hidtil har stillet, er gaaet den lange Vej gennem Instanserne og sover i Sovjet-Arkivet. *Lutzuk* (Leningrad) sagde, at en Kommission indenfor Forvaltningskommissariatet tilbragte hele 5 Maaneder i hans Fabrik, at den ved sine Undersøgelser desorganiserede hele det daglige Arbejde, men at Kommissionens Arbejde var lig Nul; thi dens Beretninger blev straks begravede i Arkiverne. *Efremof* (Wosnessensk) fortalte, at der af Hensyn til Sparsommeligheden ikke mere blev givet Lys til Arbejderklubben i hans By, og at Rengøringen var blevet afskaffet. I et Rum blev 3 Mure reparerede, medens den fjerde forblev urepareret. Ved Opførelse af nye Bygninger kan der simpelthen konstateres en Skamløshed uden Lige. Jeg sagde til Forvalteren, at Arbejderne i den næste Arbejderforsamling vilde protestere mod den Maade, hvorpaa de nye Boliger var byggede, fordi disse Boliger blev dem for dyre. Forvalteren svarede mig: »Man skal gøre det klart for Arbejderne, at de opførte Huse er meget smukke.« Naa, i disse smukke Huse begynder Bjælkerne allerede at raadne, og Regnen slaar igennem. Hvor Arbejderne selv har bygget saadanne Huse, koster de 4000 Rubler, og under den sovjetiske Administration koster de 8000 Rubler. Statsorganernes Regnskab gaar regelmæssigt ud paa at skjule den virkelige Gevinst. Jeg var f. Eks. i en Forvaltning, hvor Gevinsten var 11 Millioner Rubler, medens Regnskabet kun udviste 6 Millioner. *Tschirkof* (Sydvestlige Jernbaner) sagde, at der hersker en Arkiv-Bureaukratisme i Transportadministrationen, og det i en Firkant. Jernbanernes Kommissariat skriver

daglig 20.000 Dokumenter. Til dets Administration bruger det aarligt 5000 Waggons Papir. *Lebed* (fra Arbejdsinspektioner) sagde, at efter det kommunistiske Partis Beslutning om at gennemføre Sparsommelighed, havde den økonomiske Ledelse nedsat Lønnen for 350.000 Arbejdere, idet den satte Arbejderne fra de høje Lønskalaer ned i de lavere. Af Sparsommelighedshensyn havde de frataget Vægterne deres Pelse og Gamascher. Fagforeningerne maatte af al Magt sætte sig op mod en saadan Praksis.

I sin Slutningsbemærkning sagde Folkekommissær Ordjonikidze, at næsten alle Talere spurgte ham, hvor Udgangen af denne Situation var, der næsten var uudholdelig. Han svarede, at det ikke er rigtig at forlange en Recept af ham til Helbredelse af disse Misforhold. Han er ikke i Stand til at give et helbringende Middel. Hvad der er nødvendigt i Øjeblikket, er at stille Spørgsmaalet aabent, at undersøge det og søge en Vej til Løsning. Bureaukratismen er ikke skabt gennem disse eller hine Menneskers onde Villie, men den har sin Rod i, at Rusland har staaet tilbage og i Ruslands Mangel paa Kultur. En Kammerat har skrevet til mig, om ikke denne Talen vil vedblive kun at være Tale; thi gennem Aar bliver der talt og skrevet om dette Spørgsmaal, men Situationen vedbliver dog stadig at være den samme. Folkekommissæren tror, at det kun afhænger af, om Fagforeningerne vil understøtte Statsinspektionerne i deres Anstrengelser, og om det vil lykkes dem at føre Arbejdermasserne ind i Kampen mod det bureaukratiske Herredømme.

Disse Beretninger er udtagne af det russiske Fagforbunds Centralorgan »Trud« Nr. 290 for 15. December 1926. Det staar os altsaa klart, at et Bureaukrati har udviklet sig ligeoverfor Arbejderklassen, ligeoverfor selve det kommunistiske Parti og Fagforeningerne, der er undergivet dette, og som har Administrationen i sine Hænder, og som bliver en stadig større og selvstændigere Magt. Formanden for den russiske Fagforeningscentral, *Tomsky*, erklærede paa samme Kongres, at Fagforeningerne kun optraadte som »Ansøgere overfor Regeringen«. I en Ytring, som blev offetliggjort i det sovjet-russiske Tidsskrift »Economitscheskaja Shisn« (Økonomisk Liv) af 1. Juni 1927 viste Tomsky meget klart Fagforeningernes Afmagt ligeoverfor Forvaltningsbureaukratiet. Han sagde, at i alle Tilfælde, hvor Regeringen havde anordnet Fald paa 5 pCt. i de uhyre høje Industripriser, blev dette vel gennemført, men Varerne var af den Grund blevet betydeligt forringede. »Det er en Paradoks,« sagde Tomsky videre, »at vi, Arbejderklassen og Partiet, der besidder Magten, at Fagforeningerne i Staten, som den behersker, maa kæmpe for Prisnedsættelse. Hvorledes er dette muligt? Det kommer deraf, at vi støder paa Modstand hos Forvaltnings- og Handelsapparatet, der ikke vil Prisfald.« Da Forbrugsforeningernes Repræsentanter paa de russiske Arbejder-Forbrugsforeningers Konference rejste stærke Klager over den elendige Beskaffenhed af den russiske Statsindustris Produkter, gav Folkekommissæren for Handelen, *Mikojan*, dette vise Raad: »Man maa afsende Delegationer til Fabriksdirektørerne. Kun da kan vi udvirke Forbedringer af Industriprodukternes Kvalitet.« (Economitscheskaja Shisn af 11. Maj 1927.) Der er saaledes ikke andet tilbage for Fagforeningerne og Forbrugsforeningerne end at vedblive at være Ansøgere hos Regeringen. Og naar Arbejderne træder frem for dette Forvaltningsbureaukrati med deres Lønkrav, da møder de en haardnakket Modstand i den »socialistiske Stats« Navn. Derimod rejser Statsinspektionen Klage mod det ledende Personales kostbare Udenlandsrejser, ulovlige Tantièmer og Lønforhøjelser, dyre Boliginstallationer for Direktørerne o. s. v. (Economitscheskaja Shisn af 5. Juni 1927). Førerne for de russiske Fagforeninger ser en Udvej ud af Misforholdene gennem Arbejdermassens Kontrol med Prisdannelses-Politiken. Men under Terroens Regimente er en virkelig Kontrol med Bureaukratiets Virksomhed udelukket. En offentlig Kontrol har tillige til Forudsætning, at der bestaar en fri Folkerepræsentation lige overfor og over Regeringen og en fri Presse. De i deres daglige Liv af Bureaukratiet ganske afhængige Arbejdere i Bedrifterne er

ikke egnede til denne Kontrol. Udvejen ud af den blinde Gade, i hvilken saavel det økonomiske som det politiske og aandelige Liv i Sovjetrusland befinder sig, kan kun søges ad det politiske og økonomiske Demokratis Vej, men d. v. s. ved Diktaturets Likvidation.

De russiske Kommunister troede, at en normal Udvikling af Arbejderklassen og det russiske Økonomivæsen simpelthen lod sig opspare, og at Arbejderstanden til enhver Tid kan overtage Økonomiens Ledelse uden Hensyn til, om der allerede bestaar en til Socialisering moden kapitalistisk Industri saavel som til dens Ledelse tilstrækkelig organiseret og tillige kvalificeret Arbejderklasse. De vilde først og fremmest gribe Magten og socialisere, og det med en Arbejderklasse, hvoraf 80 pCt. er Analfabeter, som kommer frisk ind fra Landsbyerne til Byerne og for første Gang kommer ind i en Organisation. Det viste sig straks som en komplet Umulighed, og saa maatte Uskikketheden til at forvalte erstattes gennem Skabelsen af en bureaukratisk Økonomi. Man vilde altsaa ikke vide af et Bourgeoisi, og man udleverede sig til et enevældigt Bureaukrati. Det er Virkningen af et umodent Værk, som forsøgte at springe over det menneskelige Samfunds Udvikling gennem ordnede Love.

Internationale Meddelelser.

Fagbevægelsen og Partiet i Holland.

Med Henblik paa de Modsætninger, der i Holland fra Tid til anden har gjort sig gældende mellem Fagforeningerne og Partiet angaaende Arbejdsomraadets Afgrænsning o. s. v., blev der for nogen Tid siden nedsat en Undersøgelseskommission, der har udarbejdet en Betænkning, hvis Konklusioner er blevet godkendt af de modstaaende Bestyrelser og nu vil blive forelagt Fagforeningskongressen og Partikongressen til Ratifikation. De i Betænkningen fremsatte Forslag kan sammenfattes som følger: 1) Der skal finde et Samarbejde Sted i alle Tilfælde, hvor Arbejdernes Interesser eller Styrkelsen af deres Stilling gør dette nødvendigt eller ønskeligt. Et saadant Samarbejde skal omfatte: Afholdelse af fælles offentlige Møder og Kongresser, Spredning af Agitationsskrifter og Foranstaltning af Demonstrationer. 2) Der skal nedsættes et af Bestyrelserne for de to Bevægelser sammensat Fællesudvalg, som ligeledes skal omfatte en Repræsentation af højst 5 Medlemmer for de 2 Parlamentsfraktioner samt Chefredaktørerne af de 2 socialdemokratiske Dagblade. Dette Fællesudvalg skal samles til Møde mindst een Gang hver tredje Maaned. Fællesudvalgets Arbejde forberedes og tilrettelægges af et Underudvalg paa 5 Medlemmer fra hver Bevægelse samt Chefredaktørerne; denne Instans skal ligeledes drage Omsorg for Gennemførelsen af Fællesudvalgets Beslutninger. Den faglige Landscentrals Bestyrelse tiltrædes af 2 Medlemmer fra Partistyrelsen og omvendt. Forinden Partiet opstiller Kandidater til Rigsdagsvalgene, skal Fællesudvalget drøfte Spørgsmaalet om en passende Repræsentation for Fagbevægelsen. Partiets Valgprogram skal først udarbejdes efter en Behandling i Fællesudvalget. Ogsaa Partiets eventuelle Deltagelse i Regeringen samt Udarbejdelse af Regeringsprogrammet skal først gøres til Genstand for Forhandlinger i Udvalget. I de Tilfælde, hvor økonomiske Konflikter har en politisk Baggrund og kan tænkes at faa politisk Indflydelse eller Følger, skal Udvalget drøfte Konfliktsituationen og fastsætte den Taktik, der bør følges. Naar saadanne Spørgsmaal staar til Behandling, skal ligeledes Repræsentanter for de konfliktberørte Organisationer tilkaldes.

Arbejdsløshedens Tiltagen i Ukraine.

Efter en Artikel i Bladet »Trud«, de russiske Fagforeningers Centralorgan, steg Antallet af de Arbejdsanvisningen i Ukraine tilmeldte Pladssøgende i de første 6 Maaneder af Virksomhedsaaret 1926/27 med 39 pCt., nemlig fra 177.100 den 1. Oktober 1926 til 246.300 den 1. April 1927. Dette Tidsrum var præget af en Depression paa Arbejdsmarkedet, saaledes at den industrielle Reservearmé formerede sig. Udsigterne til en Bedring af Arbejdsmarkedets Stilling er foreløbig ikke gunstige. (I. F. C.)

Den faste Voldgiftsret.

Sag Nr. 1102.

Træindustriarbejdere paa
Odense Stole- og Møbelfabrik.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 15. Septbr. 1927 i Sag Nr. 1102: Dansk Arbejdsgiverforening for Træindustriens Fabrikantforening for Østifterne og denne Forenings Medlem A/S Odense Stole- og Møbelfabrik mod De samvirkende Fagforbund i Danmark for Træindustriarbejderforbundet i Danmark og dettes Afdeling i Odense.

I Slutningen af December Maaned 1927 havde A/S Odense Stole- og Møbelfabrik antaget en Maskinsnedker M. Christiansen, der den Gang var beskæftiget i Hjørring, til at arbejde for sig fra 1. Marts 1927. Ved et i anden Anledning afholdt Møde paa Fabrikken den 26. Februar 1927 mellem Aktieselskabets Direktør Nykvist og Formanden for Træindustriarbejderforbundet V. S. Petersen og dets lokale Afdelings Formand Otto Jørgensen nævnte Nykvist, at han havde antaget Maskinsnedker Christiansen fra Hjørring. Petersen udtalte Misfornøjelse hermed, fordi der i Odense fandtes ledig Arbejdskraft indenfor Faget, som man fandt det naturligt, at Virksomheden beskæftigede, og omtalte derhos, at Christiansen havde et Mellemværende med Forbundet, fordi han i flere Aar ved at indtage en efter Forbundets Mening pro-forma Stilling som »Formand« paa en Virksomhed havde unddraget sig fra at være Medlem af Forbundet og betale de deraf flydende Kontingenter. Efter Klagernes Anbringende udtalte Petersen, at Christiansen skulde komme til at betale sin Entré dyrt, og Jørgensen, at hvis Christiansen kom og begyndte paa Virksomheden, vilde alle de øvrige Medlemmer af Træindustriarbejderforbundet øjeblikkelig nedlægge Arbejdet. Jørgensen bestrider dog at have fremsat denne Udtalelse.

Nykvist hævder at have svaret, at hvis der var noget i Vejen med Christiansens Forhold til Forbundet, maatte denne ordne det, medens Petersen og Jørgensen hævder, at Nykvist lovede ikke at antage Christiansen. Nykvist skrev til Christiansen om Sagen, men denne svarede, at hans Forhold til Forbundet var ordnet, og sendte en Afskrift af en underskreven Meddelelse i Hjørring Social-Demokrat for den 6. Februar 1927, der bekræftede dette.

Den 4. Marts om Morgenen mødte Christiansen til Arbejde paa Fabrikken i Odense, og samme Dags Formiddag indfandt Tillidsmanden for de paa denne beskæftigede Træindustriarbejdere sig hos Afdelingsformand Jørgensen; efter en Samtale med denne vendte han alene tilbage til Fabrikken, og derpaa nedlagde alle 12 Arbejdere Kl. $10^{3}/_{4}$ Form. Arbejdet. Jørgensen har forklaret, at Samtalen med Tillidsmanden ikke drejede sig om Arbejdsnedlæggelse, men alene bestod i, at Tillidsmanden meddelte, at Christiansen var mødt paa Arbejde, og spurgte, om han havde ordnet sit Medlemsforhold, og at Jørgensen svarede benægtende hertil og gav Tillidsmanden Besked om at anvise Christiansen, hvorledes han i saa Henseende skulde forholde sig. Det er oplyst, at der var afkrævet Christiansen et Beløb af 300 Kr. som Betingelse for at blive Medlem. Jørgensen har videre forklaret, at han samme Formiddag Kl. $11^{1}/_{2}$ holdt Møde med Arbejderne og paalagde dem at gaa i Arbejde igen, og at han straks derefter telefonerede til Fabrikken, hvor han i Direktørens Fraværelse talte med Værkføreren og anmodede om en Forhandling, hvorefter han vilde sørge for, at Arbejderne mødte paa Arbejde igen efter Middagspavsen; Værkføreren afviste imidlertid Forhandling under Henvisning til, at Sagen var indberettet til Arbejdsgiverforeningen.

Forbundets Formand Petersen fik fra Fabrikantforeningen Meddelelse om Arbejdsnedlæggelsen og tilskrev den 5. s. M. Afdelingen i Odense, at naar Sagen forholdt sig som meddelt, skulde Folkene gaa i Arbejde igen. Dette skete imidlertid ikke, og den 8. s. M. afholdtes der Møde om Sagen i Arbejdsgiverforeningen, hvor man diskuterede Størrelsen af det Beløb, Christiansen skulde betale for at blive Medlem af Forbundet, men uden at noget Resultat naaedes. Paa Rejsen hjem til Odense ordnedes dette Spørgsmaal saaledes, at Christiansen under Reservation betalte

de forlangte 300 Kr., og Arbejderne var herefter rede til at gaa i Arbejde paany den 9. s. M. ved Middagstid, men paa Grund af Forhold paa Virksomheden blev der først begyndt den 10. s. M.

Senere har Afdelingen i Odense overfor Forbundet anmodet om Tilskud i Anledning af, at Strejken havde kostet ca. 500 Kr., og i April Maaned vedtog Forbundets Forretningsudvalg, at de af Christiansen indbetalte 300 Kr. overgik til Afdelingen.

Klagerne, Dansk Arbejdsgiverforening for Træindustriens Fabrikantforening for Østifterne og denne Foreings Medlem A/S Odense Stole- og Møbelfabrik har nu under denne Sag overfor De samvirkende Fagforbund i Danmark nedlagt Paastand om, at Træindustriarbejderforbundet, subsidiært dette paa dets Odense Afdelings Vegne, i Anledning af den ulovlige Arbejdsstandsning idømmes en Bod, der ogsaa kan tjene til Dækning af det Aktieselskabet paaførte Tab, der opgives til ca. 700 Kr. paa Generalomkostningskontoen og ca. 160 Kr. i Udgift til Overarbejde, der er nødvendiggjort ved Standsningen.

De Indklagede paastaar sig frifundne og har derhos bestridt Rigtigheden af de fornævnte, som Virksomhedens Tab ved Strejken opgivne Beløb og anfører, at der formentlig ikke var videre Arbejde at udføre paa det omhandlede Tidspunkt og derfor i alt Fald kun kan være lidt et ganske minimalt Tab.

Foreløbig bemærkes, at det har været vanskeligt at faa Sagens Omstændigheder tilstrækkeligt oplyst i Enkeltheder, hvilket bl. a. maa tilskrives den Omstændighed, at Sagen først er rejst ved Klage til Retten af 25. Juli 1927.

Det er uomtvisteligt, at Arbejdsnedlæggelsen har været ulovlig, allerede fordi den var uvarslet og derhos var begrundet ved et Mellemværende mellem Christiansen og hans Organisation, som var de øvrige Arbejderes Forhold til Virksomheden uvedkommende. Der var derfor et klart Grundlag for Ansvar for de paagældende Arbejdere, men da der ikke overfor dem er nedlagt nogen Paastand, bliver der ikke Spørgsmaal om at paalægge dem nogen Bod.

Endvidere finder Retten, at Forbundets Odense Afdeling maa bære Ansvar for Arbejdsnedlæggelsen. Efter de paa Mødet den 26. Februar 1927 faldne Udtalelser maatte Afdelingsformand Jørgensen være forberedt paa, at Christiansens Tiltrædelse paa Fabrikken vilde give Anledning til Uro og mulig Strejke, og da Tillidsmanden den 4. Marts om Form. opsøgte ham i Arbejdstiden for at berette, at Christiansen nu var kommet, burde Jørgensen ikke have ladet Tillidsmanden vende alene tilbage til Fabrikken; hun burde være fulgt med ham derhen for at advare Arbejderne mod at lade deres Misstemning mod Christiansen faa Udtryk, som sket, eller i alt Fald have givet Tillidsmanden Paalæg i saa Henseende. Ej heller findes han at kunne være frigjort for Ansvar ved de Skridt, han efter Nedlæggelsen foretog sig, idet han gjorde Tilsagnet om Arbejdernes Tilbagevenden samme Dag afhængig af, at Virksomheden gik med til en Forhandling. Da en saadan Forhandling, der antagelig enten maatte gaa ud paa at kræve Christiansen fjernet eller paa at kræve Virksomhedens Medvirkning til en Ordning af hans Forhold til Forbundet, blev afvist, burde Jørgensen alligevel have udvist virksom Bestræbelse for at faa Arbejderne til straks at gaa i Arbejde igen. Endelig kan Retten ikke se bort fra, at Afdelingen efter det oplyste enten under Arbejdsnedlæggelsen eller lige efter dennes Ophør har ydet økonomisk Støtte til de Folk, der saaledes ulovligt havde nedlagt Arbejdet. Der vil herefter være at paalægge Forbundet paa Afdelingens Vegne at udrede en Virksomheden tilfaldende Bod. M. H. t. dennes Størrelse bemærkes, at Klagerne ikke overfor de Indklagedes Benægtelse har godtgjort eller sandsynliggjort, at det lidte Tab udgør eller nærmer sig til de af dem angivne Beløb. Boden findes herefter at kunne fastsættes til 200 Kr.

Hvad endelig angaar Spørgsmaalet om Ansvar for selve Træindustriarbejderforbundet bemærkes, at der ikke er noget Holdepunkt for at antage, at Arbejdsnedlæggelsen skyldes Forbundsledelsens Initiativ eller er iværksat med dennes udtrykkelige eller stiltiende Sanktion. Som nævnt, tilskrev Formanden straks den 5. Marts Afdelingen om at foranledige Arbejdet gen-

optaget. Det synes efter det oplyste vel, som om Forbundsledelsen under Forhandlingen den 8. s. M. i Arbejdsgiverforeningen kunde have øvet et stærkere Tryk for straks at faa Strejken hævet, men det findes dog — ogsaa under Hensyn til, at man faktisk enedes saaledes, at Arbejderne var rede til at gaa i Arbejde den 9. s. M. — betænkeligt herpaa at støtte et Ansvar for Forbundet. Naar Klagerne endelig finder et Ansvarsgrundlag deri, at Forbundsledelsen, som ovenfor nærmere omtalt, refunderede Afdelingen en Del af de ved Strejken forvoldte Udgifter, herunder Understøttelse til de strejkende, bemærkes, at der vel kan spørges, hvorvidt et saadant Skridt stemmer med, hvad der er vedtaget i Septemberforligets Punkt 2, 3. Pkt. Men i alt Fald findes det ikke, at et saadant Forhold, udvist ca. 1 Maaned efter Konfliktens Afslutning, kan begrunde et Medansvar for selve dennes Etablering, hvorfor det i alt Fald ikke under denne Sag kan paadrage Forbundet Ansvar. Herefter findes der ikke at kunne paalægges Forbundet selv Bod som paastaaet.

Sagens Omkostninger vil være at udrede af de Indklagede med 300 Kr.

Kendelse:

Træindustriarbejderforbundet bør paa dets Odense Afdelings Vegne udrede en A/S Odense Stole- og Møbelfabrik tilfaldende Bod af 200 Kr.

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kr.

Sag Nr. 1108.

Skibsværftsarbejdere hos A/S Burmeister & Wain.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 19. Oktbr. 1927 i Sag Nr. 1108: Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien i Danmark og A/S Burmeister & Wains Maskin- og Skibsbyggeri mod Dansk Arbejdsmandsforbund paa Skibsværftsarbejdernes Forbunds og paa 125 herunder hørende Arbejderes Vegne.

Ved Jernlosning og Sortering arbejder A/S Burmeister & Wains Maskin- og Skibsbyggeri i 2 Skift, ved hvilke der beskæftiges Skibsværftsarbejdere og Dampkranførere. For at faa Losningen tilendebragt i rette Tid anmodede Ledelsen den 17. Maj d. A. om Eftermiddagen Folkene paa 2. Skift, der arbejder fra Kl. 4 Eftm. til Kl. 12½ Nat, om at fortsætte Losningen, og denne trak imod Forventning ud til Kl. 5½ Morgen, saaledes at de der beskæftigede Arbejdere fik ialt 5 Overtimer. Om Morgenen den 18. Maj indfandt Tillidsmanden sig og meddelte Værftets Ledelse, at de Folk, der havde arbejdet paa Natskiftet og dèr haft Overarbejde, ikke maatte gaa i Arbejde samme Dags Eftm. Kl. 4. Fra Værftets Side protesterede man herimod, men Tillidsmanden svarede, at det ikke kunde være anderledes, og henviste til, at der var truffet en Klubbeslutning herom. To Arbejdere, som skulde møde til Arbejde om Eftermiddagen Kl. 4, mødte som sædvanlig til Arbejde paa 2. Skift, men under Henvisning til Klubbeslutningen forbød de øvrige Arbejdere dem at paabegynde Arbejdet i 2. Skift, hvorved en tredie Mand (en Kranpasser), som de to Mand skulde hjælpe, blev forhindret i at arbejde. Under disse Omstændigheder blev det meddelt de to Arbejdere, at de var afskedigede, hvorefter de fik deres Afregning. Den 24. Maj indfandt Tillidsmanden sig hos Overingeniøren og meddelte, at Arbejderne var villige til at tage Klubbeslutningen tilbage, saafremt man straks vilde genantage de to Arbejdsmænd. Overingeniøren svarede Tillidsmanden, at Klagen over Arbejdernes ulovlige Klubbeslutning var indgivet til Sammenslutningen, og at Sagen nu maatte have sin Gang, men at Værftet iøvrigt ikke havde noget imod de to afskedigede Arbejdsmænd, hvis Genantagelse han stillede i Udsigt.

Umiddelbart efter denne Samtale forlod samtlige Arbejdsmænd med Undtagelse af Daglejerne Arbejdet. Værftet indberettede øjeblikkelig Arbejdsstandsningen til Jernindustriens Sammenslutning, som derefter henvendte sig til Dansk Arbejdsmandsforbund med Anmodning om uopholdelig at foranledige Arbejdet genoptaget. Forbundet henvendte sig straks til sin Afdeling, Skibsværftsarbejdernes Forbund, og denne fik omgaaende fat i Tillidsmanden og andre af de bortgaaede Arbej-

dere og paalagde dem straks at bringe Arbejdsstandsningen til Ophør. Dette skete ogsaa, for saa vidt som 2. Hold ikke deltog i Arbejdsstandsningen, og Dagholdet mødte igen næste Dags Morgen, saaledes at Standsningen kun kom til at vare 6 Arbejdstimer.

Efter at Arbejdet var genoptaget, blev der afholdt Mæglingsmøde, dels til Behandling af Klubbeslutningen og dels til Drøftelse af Spørgsmaalet om Bod for Arbejdsstandsningen. Ved Mæglingsmødet blev der under Forbehold af Arbejdernes Godkendelse truffet Aftale om, at Arbejdsmændene in solidum skulde udrede en Bod paa 600 Kr., der skulde tilfalde Værftets Hjælpefond. Arbejderne forkastede imidlertid dette Forslag.

Under nærværende Sag har Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien i Danmark og A/S Burmeister & Wains Maskin- og Skibsbyggeri overfor Dansk Arbejdsmandsforbund nedlagt Paastand om, at Arbejdsstandsningen kendes ulovlig, og at der paalægges de nedenfor nævnte 125 Arbejdere, der deltog i Standsningen, in solidum med Skibsværftsarbejdernes Forbund en Bod, der tillige kan tjene Værftet som Erstatning for det Tab, der er lidt ved den ulovlige Strejke, hvilket Tab paa Basis af Generalomkostninger er opgivet til 3000 Kr., men uden nærmere Redegørelse i saa Henseende.

Klagerne har særlig henvist til, *at* det den paagældende Nat krævede Overarbejde ikke kommer i Strid med den mellem Virksomheden og Arbejderne gældende Aftale om Overarbejdets Omfang, og *at* Klubbeslutningen er stridende mod Overenskomsten mellem Jern- og Metalindustriens Sammenslutning og Dansk Arbejdsmandsforbund, idet en Klubbeslutning for at have Gyldighed skal indberettes til og godkendes af Dansk Arbejdsmandsforbund og derfra meddeles videre til Jern- og Metalindustriens Sammenslutning, hvilket alt var undladt i nærværende Tilfælde.

De Indklagede erkender, at den uvarslede Arbejdsstandsning har været uberettiget, men paastaar Skibsværftsarbejdernes Forbund frifundet som værende uden Ansvar for det skete, samt Arbejderne, under Hensyn til de foreliggende Omstændigheder navnlig Arbejdernes berettigede Ønske om at begrænse Overarbejdet saaledes, at der kan blive Beskæftigelse for et større Antal Arbejdere, frifundne eller dog anset med lavest mulige Bod.

Efter det foran anførte har Skibsværftsarbejdernes Forbund, der ikke forud var vidende om, at der vilde blive iværksat Arbejdsstandsning, straks efter dennes Begyndelse gjort, hvad der paahvilede Forbundet for at bringe den til Ophør. Et Ansvar for dette Forbund kan ikke begrundes ved, at de paagældende Arbejdere skulde udgøre en overvejende Del af Forbundets Medlemstal, da dette efter det oplyste er godt 600. Herefter vil Forbundet være at frifinde.

De 125 Arbejdere, der deltog i den ulovlige kollektive Arbejdsstandsning, findes i den Anledning, idet de foreliggende Omstændigheder efter det oplyste ikke kan fritage dem for at ifalde Ansvar, at burde hver især udrede en Aktieselskabet tilfaldende Bod, der findes at kunne bestemmes til 15 Kr.

Sagens Omkostninger vil være at paalægge Dansk Arbejdsmandsforbund paa Skibsværftsarbejdernes Forbunds Vegne med 300 Kr.

Kendelse:

Den ovenomhandlede Arbejdsstandsning hos A/S Burmeister & Wains Maskin- og Skibsbyggeri har været ulovlig.

Skibsværftsarbejdernes Forbund frifindes for Paastanden om Bod.

Til A/S Burmeister & Wains Maskin- og Skibsbyggeri betaler de nedennævnte 125 Arbejdere hver især en Bod af 15 Kr. (Derefter fulgte Navnene paa de 125 Arbejdere.)

I Sagsomkostninger betaler Dansk Arbejdsmandsforbund paa Skibsværftsarbejdernes Forbunds Vegne 300 Kr.

REDAKTØR: CARL F. MADSEN
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Alle 12,2. S. Kbhvn. V. Tlf. 3541 og 15041.
Trykt hos F. E. Bording, Kbhvn.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR
DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND I DANMARK

NUMER 22 ❋ KØBENHAVN DEN 3. DECEMBER 1927 ❋ 24 AARGANG

Ekstraordinær Tælling over Arbejdsløsheden den 24. September 1927.

I.

Arbejdsløsheden i Byerne.

I Anledning af den særlige Situation, der fremkommer, efter den nye Lov om Arbejdsløshedsforsikringen er traadt i Kraft den 1. Oktober d. A., hvorved jo blandt andre Forringelser den ekstraordinære Understøttelse bortfaldt, har De samvirkende Fagforbunds Forretningsudvalg til Underbygning af og Støtte for eventuelle Forslag til Rigsdagen, Henvendelse til Hjælpekassen om Støtte og til Kommunalbestyrelserne om Igangsættelse af Arbejde, vedtaget at søge Oplysninger i de forskellige Byer om de Arbejdsløses Antal samt deres Understøttelses og Familieforhold. Tillige har man ønsket at faa oplyst, hvor stort et Antal af Arbejderne der arbejder paa indskrænket Tid og i hvor mange Timer, der arbejdes om Ugen.

Den 20. September d. A. udsendtes et Cirkulære til Arbejdernes lokale Fællesorganisationer, hvormed fulgte et Skema, hvori søgtes Oplysninger om Arbejdsløshedens Omfang.

I Cirkulæret anmodede man Fællesorganisationernes Formænd om straks efter Modtagelsen at fordele Cirkulærerne og Skemaerne til alle Fagorganisationerne indenfor Fællesorganisationernes Omraade, saavel til de Fagforeninger, der er tilsluttet Fællesorganisationerne, som til dem, der staar udenfor.

Foruden gentagne Rykkerskrivelser til Fællesorganisationerne, om at indsende de modtagne Spørgeskemaer om Arbejdsløshedens Størrelse, blev der til Forbundene udsendt en Skrivelse af 12. Oktober, hvormed fulgte Spørgeskema til de Afdelinger, hvor om man var bekendt med, at de ikke havde indsendt deres Oplysninger til de lokale Fællesorganisationer, med Anmodning om, at tilsende disse til de paagældende Afdelinger og efter Modtagelsen at tilbagesende dem til De samvirkende Fagforbunds Kontor. Der er saaledes sat meget ind paa, at faa et saa fyldig Materiale til Belysning af Arbejdsløsheden, for at Statistikken kunne faa den Betydning, som Hensigten var, nemlig at vise det Offentlige, hvor grelt det i Virkeligheden staar til med Arbejdsløsheden.

Af de 114 Fællesorganisationer, der fandtes ved Udsendelsen af Materialet, har 102 indsendt Besvarelser. Følgende 12 Fællesorganisationer har ingen Oplysninger tilstillet os, nemlig Brabrand, Ebeltoft, Faxe Ladeplads, Haarlev og Omegn, Hinnerup, Kolind, Nykøbing S, Rødby, Sindal, Skjern og Sæby. Fra Holbæk Amt 2. Valgkreds meddeltes, at det desværre var dem umuligt at fremskaffe de anmodede Oplysninger.

Foruden de omtalte 102 Fællesorganisationer, der i det væsentlige omfattes af Købstæder og større Stationsbyer, har vi i Statistikken udskilt 8 Byer paa Bornholm, der alle hører ind under Fællesorganisationen i Rønne. Hertil kommer endvidere en samlet Opgørelse fra Landarbejderforbundets Afdelinger, der mest omfatter Landsbyer og kun omhandler Arbejdsløshedskassens Medlemmer (11000 Medlemmer, Forbundet har som bekendt 13000 Medlemmer).

De indsendte Oplysninger omfatter

Tabel I.

Ekstraordinær Tælling over Arbejdsløshedens Omfang indenfor

	Oplysninger foreligger for			Antal Arbejdsløse uden Understøttelse den 24/9 27	Antal Arbejdsløse uden Understøttelse, der var Familieforsørgere den 24/9 27
	Antal Fagforeninger	Antal Medlemmer	Antal Arbejdsløse den 24/9 27		
Aabenraa	14	1021	293	140	83
Aalborg	43	9677	1830	915	499
Aarhus	62	14227	2402	1252	768
Aars	5	217	36	10	7
Assens, Fyen	9	564	118	100	81
Assens, Mariager	5	408	95	25	25
Ballerup	5	223	33	21	15
Bogense	8	247	40	15	12
Brabrand	»	»	»	»	»
Brande	5	132	46	5	3
Brøndersley	10	412	77	44	33
Ebeltoft	»	»	»	»	»
Esbjerg	37	4310	721	337	237
Faaborg	14	512	123	69	39
Faxe	6	315	49	23	18
Faxe Ladeplads	»	»	»	»	»
Fredericia	35	2798	451	143	72
Frederikshavn	24	1386	423	194	101
Frederikssund	12	615	69	35	20
Frederiksværk	8	393	48	24	10
Glamsbjerg	2	97	21	9	8
Glostrup	5	399	89	48	33
Grenaa	17	690	112	62	44
Grindsted	4	122	13	6	5
Graasten og Omegn	3	250	57	6	4
Græsted	8	426	65	56	41
Gørlev og Omegn	2	282	9	5	4
Haarlev og Omegn	»	»	»	»	»
Haderslev	13	817	185	116	79
Hadsten	6	195	16	8	5
Hadsund	7	230	46	9	7
Hammel	7	148	13	10	6
Haslev	9	394	76	49	35
Helsingør	39	3098	529	194	97
Herning	19	905	107	64	38
Hillerød	20	1012	184	99	54
Hinnerup	»	»	»	»	»
Hjerm	1	38	13	»	»
Hjørring	22	964	261	133	71
Hobro	18	720	155	98	65
Holbæk	26	1779	359	218	124
Holbæk Amts 2. Valgkreds	»	»	»	»	»
Holeby	3	353	59	43	40
Holstebro	22	1379	372	249	180
Hornslet	3	60	16	10	9
Horsens	31	4396	942	484	235
Hørsholm	9	664	61	31	22
Kalundborg	17	868	253	136	101
Kjellerup	3	86	14	6	6
Kjerteminde	6	242	26	17	12
Kolding	32	3050	572	259	125
Kolind	»	»	»	»	»
Korinth	2	93	18	4	3
Korsør	14	563	185	80	49
København	178	126839	18937	6863	4627
Køge	13	909	131	88	66
Langaa	1	78	23	14	13
At overføre...	864	189603	30773	12826	8231

Fællesorganisationernes Omraade den 24. September 1927.

Antal Børn som disse Familieforsørgere havde den 24/9 27	Antal Medlemmer, der arbejder paa indskrænket Tid den 24/9 27	Samlet Arbejdstid pr. Uge for dem der arbejder paa indskrænket Tid den 24/9 27. Antal Timer	Gennemsnitlig Arbejdstid pr Arbejder om Ugen for dem der arbejder paa indskrænket Tid den 24/9 27. Antal Timer	Arbejdsløsheds-Procenten den 24/9 27	Arbejdsløse uden Understøttelse var i Forhold til alle Arbejdsløse den 24/9 27 %	Familieforsørgere uden Understøttelse var i Forhold til alle Arbejdsløse den 24/9 27 %
240	3	68	22,7	28,7	47,8	28,3
1032	212	6969	32,9	18,9	50,0	27,2
1609	28	672	24,0	16,9	52,1	32,0
11	»	»	»	16,9	27,8	19,4
194	»	»	»	20,9	84,7	68,6
66	»	»	»	23,3	26,3	26,3
35	»	»	»	14,8	63,6	45,6
26	»	»	»	16,2	37,5	30,0
»	»	»	»	»	»	»
5	»	»	»	34,8	10,9	6,5
80	34	1320	38,8	18,7	57,1	42,9
»	»	»	»	»	»	»
464	93	2228	24,0	16,7	46,7	32,9
74	3	72	24,0	24,0	56,1	31,7
26	3	60	20,0	15,6	46,9	36,7
»	»	»	»	»	»	»
125	12	252	21,0	16,1	31,7	16,0
319	27	648	24,0	30,5	45,9	23,9
33	»	»	»	11,2	50,7	29,0
16	26	1040	40,0	12,2	50,0	20,8
23	»	»	»	21,6	42,9	38,1
71	»	»	»	22,3	53,9	37,1
101	11	264	24,0	16,2	55,4	39,3
17	»	»	»	10,7	46,2	38,5
8	»	»	»	22,8	10,5	7,0
89	2	76	38,0	15,3	86,2	63,1
21	»	»	»	3,2	55,5	44,4
»	»	»	»	»	»	»
169	6	222	37,0	22,6	62,7	42,7
14	»	»	»	8,2	50,0	31,3
20	»	»	»	20,0	19,6	15,2
13	»	»	»	9,4	72,7	36,3
70	11	296	26,9	19,3	64,5	46,1
142	19	392	20,6	17,1	36,7	18,3
89	26	640	24,6	11,8	59,8	35,5
132	»	»	»	18,2	53,8	29,3
»	»	»	»	»	»	»
»	»	»	»	34,2	»	»
126	11	348	31,6	27,1	51,0	27,2
135	20	562	28,1	21,5	63,2	41,9
351	»	»	»	20,2	60,7	34,5
»	»	»	»	»	»	»
99	»	»	»	16,7	72,9	67,8
562	»	»	»	27,0	66,9	48,4
16	»	»	»	26,7	62,5	56,3
375	100	2924	29,2	21,4	51,4	24,9
46	6	180	30,0	9,2	50,8	36,1
253	1	24	24,0	29,1	53,8	39,9
32	»	»	»	16,3	42,9	42,9
24	30	1215	40,5	10,7	65,4	46,1
279	22	618	28,1	18,8	45.3	21,9
»	»	»	»	»	»	»
7	»	»	»	19,4	22,2	16,7
119	1	16	16,0	32,9	43,2	26,5
7341	1180	37840	32,1	14,9	36,2	24,4
117	35	840	24,0	14,4	67.2	50,4
33	»	»	»	29,5	60,9	56,5
15249	1922	59786	31,1	16,2	41,7	26,7

Tabel I. (Fortsat).

Ekstraordinær Tælling over Arbejdsløshedens Omfang indenfor

	Oplysninger foreligger for			Antal Arbejds øse uden Understøttelse den 24/9 27	Antal Arbejdsløse uden Understøttelse, der var Familieforsørgere den 24/9 27
	Antal Fagforeninger	Antal Medlemmer	Antal Arbejdsløse den 24/9 27		
Overført...	864	189603	30773	12826	8231
Lemvig	8	272	62	24	16
Lyngby	8	2620	638	137	52
Løgstør	6	136	37	10	3
Maribo	16	789	99	34	10
Marstal	4	56	13	6	2
Middelfart	16	1151	260	66	26
Mørke	1	38	5	2	2
Nakskov	24	1722	175	108	65
Nyborg	17	951	163	89	45
Nykøbing F.	26	2534	538	224	96
Nykøbing M.	23	865	269	140	59
Nykøbing Sj.	»	»	»	»	»
Nysted	1	72	11	7	6
Næstved	38	2677	395	203	137
Nørre Aaby	5	171	35	9	7
Nørre Sundby	5	1573	262	133	86
Odder	13	448	51	24	12
Odense	50	10323	1298	448	199
Præstø	3	146	16	8	7
Randers	51	4712	1055	493	326
Ribe	11	263	48	23	13
Ringe	6	189	28	18	17
Ringkøbing	11	281	111	60	55
Ringsted	18	772	119	81	46
Roskilde	23	1824	308	178	102
Rudkøbing	15	695	72	45	27
Rødby	»	»	»	»	»
Rønne	21	1682	321	118	28
Sakskøbing	5	442	51	41	23
Silkeborg	30	1887	309	148	104
Sindal	»	»	»	»	»
Skagen	5	87	20	9	2
Skanderborg	13	476	145	92	56
Skelskør	8	281	73	57	42
Skive	24	1127	160	66	44
Skjern	»	»	»	»	»
Skærbæk	»	»	»	»	»
Slagelse	33	2165	411	254	125
Sorø	15	486	107	58	29
Stege	7	521	92	61	44
Storehedinge	10	170	33	7	3
Struer	11	485	76	33	20
Stubbekøbing	7	338	65	38	28
Svendborg	28	2766	823	436	297
Sæby	»	»	»	»	»
Søllerød	2	325	97	37	34
Sønderborg	19	1791	299	160	115
Thisted	18	739	152	104	72
Thureby	2	36	6	»	»
Trustrup og Omegn	2	51	17	1	1
Tønder	6	209	43	24	17
Tørring	3	72	3	2	1
Varde	15	498	74	42	31
Vejen	9	426	71	47	32
Vejle	36	3653	754	194	102
Viborg	24	1415	363	113	50
At overføre...	1616	247011	41206	17938	10947

Fællesorganisationernes Omraade den 24. September 1927.

Antal Børn som disse Familieforsørgere havde den 24/9 27	Antal Medlemmer, der arbejder paa indskrænket Tid den 24/9 27	Samlet Arbejdstid pr. Uge for dem der arbejder paa indskrænket Tid den 24/9 27. Antal Timer	Gennemsnitlig Arbejdstid pr. Arbejder om Ugen for dem der arbejder paa indskrænket Tid den 24/9 27. Antal Timer	Arbejdsløsheds-Procenten den 24/9 27	Arbejdsløse uden Understøttelse var i Forhold til alle Arbejdsløse den 24/9 27 %	Familieforsørgere uden Understøtte se var i Forhold til alle Arbejdsløse den 24/9 27 %
15249	1922	59786	31,1	16,2	41,7	26,7
37	3	105	35,0	22,8	38,7	25,8
190	243	8838	36,4	24,4	21,5	8,2
5	»	»	»	27,2	27,0	8,1
21	»	»	»	12,5	34,3	10,1
6	»	»	»	23,2	46,2	15,4
40	51	1224	24,0	22,6	25,4	10,0
3	»	»	»	13,2	5,3	5,3
145	2	79	39,5	10,2	61,7	37,1
74	»	»	»	17,1	54,6	27,6
143	26	646	24,8	21,2	41,6	17,8
139	»	»	»	31,1	52,0	21,9
»	»	»	»	»	»	»
16	»	»	»	15,3	63,6	54,5
246	43	1432	33,3	14,9	51,4	34,7
14	»	»	»	20,5	25,7	20,0
450	75	2475	33,0	16,7	50,8	32,8
23	»	»	»	11,4	47,1	23,5
307	26	886	34,1	12,6	34,5	15,3
18	9	252	28,0	11,0	50,0	43,8
837	28	710	25,4	22,3	46,6	30,9
25	»	»	»	18,3	47,9	27,1
44	»	»	»	14,8	64,3	60,7
90	5	150	30,0	39,5	54,1	49,5
61	»	»	»	15,4	68,1	38,7
148	29	1028	35,4	16,7	57,8	33,1
30	»	»	»	10,4	62,5	37,5
»	»	»	»	»	»	»
47	83	3382	40,7	19,1	36,8	8,7
27	»	»	»	11,5	80,4	45,1
288	21	655	31,2	16,4	47,9	33,7
»	»	»	»	»	»	»
2	»	»	»	23,0	45,0	10,0
102	»	»	»	30,5	63,4	38,6
72	9	216	24,0	26,0	78,1	57,5
89	8	200	25,0	14,2	41,3	27,5
»	»	»	»	»	»	»
»	»	»	»	»	»	»
208	65	2164	33,3	19,0	61,8	30,4
18	8	310	38,8	22,0	54,2	27,1
120	»	»	»	17,7	66,3	47,8
9	»	»	»	19,4	21,2	9,1
26	»	»	»	15,7	43,4	26,3
58	»	»	»	19,2	58,5	43,1
232	89	2936	33,0	29,8	53,0	36,1
»	»	»	»	»	»	»
40	»	»	»	29,8	38,1	35,1
260	17	354	20,8	16,7	53,5	38,5
149	6	148	24,7	20,6	68,4	47,4
»	»	»	»	16,7	»	»
1	»	»	»	33,3	5,9	5,9
44	»	»	»	20,6	55,8	39,5
3	»	»	»	4,2	66,6	33,3
70	»	»	»	14,9	56,8	41,9
90	2	48	24,0	16,7	66,2	45,1
224	92	3502	38,1	20,6	25,7	13,5
138	3	78	26,0	25,7	31,1	13,8
20678	2865	91604	32,0	16,7	43,5	26,7

Tabel I. (Fortsat).

Ekstraordinær Tælling over Arbejdsløshedens Omfang indenfor

	Oplysninger foreligger for			Antal Arbejdsløse uden Understøttelse den 24/9 27	Antal Arbejdsløse uden Understøtte e. der var Familieforsør- gere den 24/9 27
	Antal Fagforeninger	Antal Medlemmer	Antal Arbejdsløse den 24/9 27		
Overført...	1616	247011	41206	17938	10947
Vordingborg	10	517	175	50	33
Vraa	2	58	9	1	1
Bornholm med Byer, Rønne undt.					
Aakirkeby	3	85	3	1	1
Allinge-Sandvig	6	375	118	97	41
Almindinge	1	2	»	»	»
Gudhjem	1	24	6	6	2
Hasle	4	253	4	4	2
Nexø	3	143	38	25	23
Svannike	1	33	9	3	2
Vang	2	73	4	»	»
Landarbejderforbundet, samlet fra forskellige Byer	475	11000	729	402	356
Tilsammen...	2124	259574	42501	18127	11408
Sammendrag:					
København	178	126839	18937	6863	4627
Provinsen	1946	132735	23564	11264	6781
Hele Landet...	2124	259574	42501	18127	11408

2124 Fagforeninger, 178 i København og 1946 i Provinserne.

For Københavns Vedkommende mangler ingen Fagforeninger i de indsendte Oplysninger, idet de ganske faa Afdelinger, der findes udover de 178 tilhører Organisationer, som har Medlemmer, der arbejder for Staten og er holdt udenfor Statistikken. Det samlede Medlemsantal, hvorom der foreligger Oplysninger om Arbejdsløsheden udgør 259574, deraf i København 126839 og i Provinsen 132735. De Arbejdsløses Antal den 24. September 1927 var ialt 42501, eller 16,3 Procent, deraf havde København 18937 Arbejdsløse, eller 14,9 Procent, medens Provinsen havde 23564 Arbejdsløse tilsammen, eller 17,8 Procent.

Af Arbejdsløse *uden Understøttelse* fandtes den 24. September 1927 ialt 18127, deraf i København 6863 og i Provinsen 11264. For en Del af Fagenes Vedkommende kan man nok gaa ud fra, at deres Oplysninger ligger i Tiden mellem 24. September og 1. Oktober og navnlig Dansk Arbejdsmands Forbunds Oplysninger regnes at ligge nær op ved 1. Oktober, hvad efterfølgende Tal, som vi har modtaget fra Arbejdsløshedskassens Hovedkontor, viser, idet de opgiver, at der den 1. Oktober d. A. fandtes 10450 Arbejdsløse uden nogen som helst Understøttelse. Den 1. November var Antallet af Arbejdsløse uden Understøttelse alene for Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasses Vedkommende forøget til 11700 Mand. Selv om man skønsmæssig tager 3000 Arbejdsløse fra, idet nogle Fag maaske nok har taget dem med der fik ekstraordinær Understøttelse og henregnet dem under Gruppen uden Understøttelse, saa bliver der dog over 15000 Arbejdsløse uden Understøttelse tilbage den 24. September. Denne store Hær af Arbejdsløse uden nogen Hjælp til Lindring af Nøden, er siden denne Tælling bleven forøget for hver Dag der er gaaet.

I Forhold til alle Arbejdsløse var der uden Understøttelse i København 36,2

Fællesorganisationernes Omraade den 24. September 1927.

Antal Børn som disse Familieforsørgere havde den 24/9 27	Antal Medlemmer, der arbejder paa indskrænket Tid den 24/9 27	Samlet Arbejdstid pr. Uge for dem der arbejder paa indskrænket Tid den 24/9 27. Antal Timer	Gennemsnitlig Arbejdstid pr. Arbejder om Ugen for dem der arbejder paa indskrænket Tid den 24/9 27. Antal Timer	Arbejdsløsheds-Procenten den 24/9 27	Arbejdsløse uden Understøttelse var i Forhold til alle Arbejdsløse den 24/9 27 %	Familieforsørgere uden Understøttelse var i Forhold til alle Arbejdsløse den 24/9 27 %
20678	2865	91604	32,0	16,7	43,5	26,7
75	2	64	32,0	33,8	28,6	18,9
5	»	»	»	15,5	11,1	11,1
3	»	»	»	3,5	33,3	33,3
56	»	»	»	31,5	82,2	34,7
»	»	»	»	»	»	»
3	»	»	»	25,0	100	33,3
»	»	»	»	1,6	100	50,0
44	»	»	»	26,6	65,8	60,5
9	»	»	»	27,3	33,3	22,2
»	»	»	»	5,5	»	»
785	12	240	20,0	6,6	55,1	48,8
21658	2879	91908	31,9	16,3	42,6	27,0
7341	1180	37840	32,1	14,9	36,2	24,4
14317	1699	54068	31,8	17,8	48,2	29,0
21658	2879	91908	31,9	16,3	42,6	27,0

i Provinserne 48,2 og for hele Landet 42,6 Procent.

Familieforsørgere der var arbejdsløse og som ingen som helst Understøttelse oppebar beløb sig til 11408 for hele Landet, deraf 4627 i København og 6781 i Provinserne. I Forhold til alle Arbejdsløse var Familieforsørgere uden Understøttelse henholdsvis 27,0, 24,4 og 29 Procent.

De ovenomtalte Familieforsørgere havde tilsammen Landet over *21658 Børn*, deraf i København 7341 og i Provinserne 14317.

Paa *indskrænket Tid* arbejdede der ialt 2879 Medlemmer med en samlet ugentlig Arbejdstid paa 91908 Timer, eller gennemsnitlig pr. Arbejder pr. Uge 31,9 Timer. Henholdsvis for København og Provinsen bliver det 1190 og 1699 Arbejdere, med 37840 og 5468 samlede Arbejdstimer, eller gennemsnitlig 32,1 og 31,8 Arbejdstimer pr. Arbejder om Ugen. Ganger vi Antallet af de Arbejdere der arbejder paa indskrænket Tid med fuld Arbejdstid (48 Timer) kommer Arbejdstabet til at se saaledes ud:

Arbejdere, der arbejder paa indskrænket Tid.

	Fuld Arbejdstid 48 Timer om Ugen Antal Timer	Samlet Arbejdstid for dem der arbejder paa indskrænket Tid Antal Tim.	Samlet Antal tabte Timer pr Uge
København: 1180 Arbejd. × 48	= 56640	37840	18800
Provinserne: 1699 Arbejd. × 48	= 81552	54068	27484
Hele Landet: 2879 Arbejd. × 48	=138192	91908	46284

Indenfor de enkelte Byer staar Ringkøbing med den største Arbejdsløsheds Procent, nemlig 39,5. Uden Understøttelse i Forhold til alle Arbejdsløse har Græsted og Omegn 86,2 Procent, (dog har Gudhjem og Hasle begge paa Bornholm 100 Procent; men de har kun henholdsvis 6 og 4 Arbejds-

løse). Familieforsørgere uden Understøttelse i Forhold til alle Arbejdsløse staar Assens paa Fyen højest, med 68,6 Procent. Lyngby har i Forhold til sine Medlemmer det største Antal der arbejder paa indskrænket Tid, idet de af 2620 Medlemmer har 243 uden fuld Arbejdstid eller 9,3 Procent af dem alle.

Naar man tager i Betragtning at den ekstraordinære Tælling over Arbejdsløshedens Omfang i Danmark er foretaget den 24. September, altsaa paa et Tidspunkt som kun kan kaldes den gode Tid, var Arbejdsløsheden meget stor, den var nøjagtig ligesaa høj som September i 1926, begge med 16,3 Procent. Ser vi i Forhold til de fire foregaaende Aar 1922—1925 i den samme Maaned, hvor Arbejdsløsheden gennemsnitlig var 8,7 Procent, saa viser Tællingen den 24. September os, at der paa dette Tidspunkt var næsten dobbelt saa mange Arbejdsløse som forhen.

For dem der ingen Understøttelse fik stiller Forholdet sig endnu mere ugunstig, thi som før nævnt laa Tællingen den 24 September eller op imod 1. Oktober hvor mange endnu nød ekstraordinær Understøttelse. Saafremt Tællingen havde været foretaget en Maaned senere, vilde der paa Grund af Lovens Bortfald af ekstraordinær Hjælp til Arbejdsløse, have været langt flere der var uden nogen som helst Understøttelse og disse flere vilde ogsaa gøre Tallet paa Familieforsørgere uden Understøttelse større, og dermed vilde Antallet af Børn gaa betydelig op.

Men selv om man ikke har Oplysninger om de nuværende Forhold, saa viser den ekstraordinære Tælling os, at der i September 1927 var megen stor Nød blandt danske Arbejdere paa Grund af Arbejdsløshed og at et stort Antal kun arbejdede 2/3 Uge og som saadan kun kunde erholde 2/3 af den for Tiden ikke i Forvejen høje Fortjeneste om Ugen.

Da Staten har skubbet Pligten til at hjælpe de mange Arbejdsløse, fra sig har de Arbejdsløse i mange Fag kun deres arbejdende Kammerater at falde tilbage paa, idet disse fra 1. Oktober har forhøjet deres Kontingent til Arbejdsløshedskasserne ganske betydelig for at give dem en hjælpende Haand, hvad der, endskønt de i Forvejen er bebyrdet med meget høje Kontingenter, yderligere bringer Netto-Fortjenesten af Reallønnen et Stykke nedad.

II.
Arbejdsløsheden indenfor Fagene.

Efter at have udarbejdet Materialet om Arbejdsløshedens Størrelse indenfor Byernes Omraade, var det ganske naturlig at man kunne ønske Oplysninger om, hvorledes Arbejdsløsheden laa indenfor de forskellige Fag, og samlet indenfor de forskellige Grupper.

Der foreligger Oplysninger fra 68 Forbund med 2112 Afdelinger og 10 selvstændige Fagforeninger, samt Maskinistforeningen i Danmark og Dansk Sø-Restaurations Forening som begge har Medlemmer spredt over hele Landet, men hver for sig kun staar opført som en Afdeling, idet alle deres Medlemmer hører ind under København. Ialt har saaledes 2124 Organisationer besvaret de stillede Forespørgsler.

Det samlede Medlemsantal disse omfatter udgør 259574. Der mangler Oplysninger fra 833 Fagforeninger og 28697 Medlemmer. Følgende Fag er holdt udenfor denne Beregning, fordi de hører ind under Staten og som Følge heraf ingen Arbejdsløse har. Dansk Jernbaneforbund med 9024 Medlemmer, Dansk Postforbund med 6294 Medlemmer, Dansk Telegrafforbund med 533 Medlemmer samt Dansk Hospitalsforbund med 419 Medlemmer og Privatbanefunktionærernes Forbund med 1904 Medlemmer. Tilsammen udgør disse Forbund 18174 Medlemmer. Arbejdsmændenes Forbund for Lolland og Falster staar sammen med Dansk Arbejdsmands Forbund i een fælles Arbejdsløshedskasse. Arbejdsløshedskassernes Medlemsantal som er lagt til Grund for denne Beregning, er for flere af Fagenes Vedkommende noget mindre end Fagorganisationernes Medlemstal. Arbejdsløshedskassernes Medlemstal er taget pr. 1 August 1927.

Samlet Opgørelse

	Antal Fagforeninger	Antal Medlemmer	Medlemstal i Procent
Oplysninger foreligger for	2124	259574	84,7
Oplysninger mangler for	833	28697	9,4
Fag der er holdt udenfor	30	18174	5,9
Ialt	2987	306445	100

Af ovenstaaende ser man, at c. 85 Procent af samtlige Medlemmer har besvaret de stillede Forespørgsler, og holder vi de Fag som man ikke har tilstillet Spørgeskema om Arbejdsløsheden udenfor, saa faar vi et endnu bedre Resultat af de indsendte Oplysninger, som følgende viser:

	Antal Fagforeninger	Antal Medlemmer	Procent
Oplysninger foreligger for	2124	259574	90
Oplysninger mangler for	833	28697	10
Ialt	2957	288271	100

At fremskaffe 90 Procent tilbage af de udsendte Spørgeskemaer har kun været muligt, fordi man har rykket Organisationerne adskillige Gange, men Materialet til Belysning om Arbejdsløshedens Omfang indenfor Organisationerne kan til Gengæld derfor siges at være fuldtud fortræffelig.

Arbejdsløshedens Størrelse indenfor Grupperne.

Restaurations og Hotelfagene har den største Arbejdsløshed, nemlig 24,5 Procent, derefter kommer Arbejdsmandsfagene med 19,6 Procent. Industri- og Bygningsfagene har henholdsvis 17,5 og 17,4 Procent. Naar Bygningsfagene ikke har saa stor en Arbejdsløsheds-Procent set i Forhold til de forannævnte Grupper, saa maa man erindre, at Tidspunktet for Tællingen over Arbejdsløsheden hører til Fagenes bedste Tid. Forholdene vilde stille sig anderledes saafremt vi var kommen et Par Maaneder længere frem. Søfyrbødere og Sømænd har tilsammen 17,3 Procent og ligger omtrent paa samme Højde som Industrifagene og Bygningsfagene. De andre Grupper har langt mindre Arbejdsløshed, de varierer fra 0,4 til 9,4 Procent. Gennemsnitlig for dem alle er 16,3 Procent.

Indenfor de enkelte Fag staar Børsteindustriarbejderne, Billedskærer- og Dekorationsbilledhuggerne, Glasarbejderne, samt Hotel, Restaurations og Cafe-Tjenerforbundet med henholdsvis 37,5, 32,4, 31,6 og 31,6 Procent Arbe dsløse.

Uden Understøttelse staar Bygningsfagene højest med 67,3 Procent i Forhold til alle Arbejdsløse indenfor deres Gruppe, derefter kommer Restaurationsfagene og Telefonstanden med 65 Procent.

Familieforsørgere uden Understøttelse udgør i Forhold til de Arbejdsløse 50,0, 48,8 og 41,9 Procent, for henholdsvis Telefonstanden, Landarbejderne og Arbejdsmandsfagene.

Paa indskrænket Tid arbejder 2879 Arbejdere, eller gennemsnitlig 31,9 Timer om Ugen pr. Arbejder. Indenfor Industrifagene arbejder 2448 paa indskrænket Tid eller 85 Procent af alle dem, der ikke har fuld Arbejdstid. Ganger vi disse Industri-Arbejdere med den fulde Arbejdstid, saa faar vi 2448 × 48 Timer = 117504 Timer tilsammen; men da disse Arbejdere kun har haft en samlet Arbejdstid pr. Uge paa 76026 Timer, bliver saaledes det samlede Tab pr. Uge alene for Industrigruppens Vedkommende 41448 Timer.

Af Tabellen vil man se, at en Del Fag havde en meget stor Arbejdsløshed den 24. September og at Antallet paa dem, der havde opbrugt deres Understøttelse og som saadan var ganske blottet for Midler til at underholde deres Familier, var af særlig uhyggelig Art. Men hertil kommer, at for hver Uge der gaar vil de Arbejdsløses Antal blive større, og for mange af de Arbejdsløses Vedkommende vil samtidig med den ekstraordinære Understøttelses Ophør mange have opbrugt deres ordinære Understøttelse, hvorved de forøger det i Forvejen store Antal paa Arbejdsløse, der var uden nogen som helst Støtte til deres Underhold.

Tabel II.

Ekstraordinær Tælling over Arbejdsløshedens Omfang

	Oplysninger foreligger for			Antal Arbejdsløse uden Understøttelse d. 24/9 1927	Antal Arbejdsløse uden Understøttelse der var Familieforsørgere d. 24/9 1927	Antal Børn som disse Familieforsørgere havde d. 24/9 1927
	An al Fagforeninger	Antal Medlemmer	Antal Arbe dsløse d. 24/9 1927			
I. Industrifag.						
Bager- og Konditoriarbejderforb...	42	3795	921	285	96	192
Billedskærer- og Dekorationsbilledhuggerforbund	4	188	61	22	9	11
Bogbinderforbundet	13	3023	432	95	18	27
Bryggeri-, Brænderi- og Mineralvandsarbejderforbund	33	5539	366	208	106	246
Bødkerforbundet	15	646	106	50	31	64
Børsteindustriarbejdernes Forbund.	9	312	117	20	8	12
Drejerforbundet	9	181	41	26	18	27
Forgylderforbundet.....	5	179	30	22	15	25
Former- og Støberiarbejderforbund.	43	1838	300	109	79	158
Glasarbejderforbund	5	332	105	29	19	22
Guld-, Sølv- og Elektropletarbejdernesforbund.....	7	1254	374	72	21	21
Gørtler- og Metalarbejderforbundet.	6	355	74	22	10	15
Handskemagerforbundet.....	1	115	8	4	2	»
Hatte- og Buntmagerforbund.....	7	1195	126	45	10	13
Instrumentmagernes kirurg. Fagf..	1	37	3	1	1	2
Jern- og Metalsliberforbund.....	6	284	52	4	1	4
Karetmagerforbund	20	970	155	62	31	72
Keramisk Forbund.....	7	1087	71	37	17	32
Korkskærernes og Sortererskernes F.	3	216	17	8	3	6
Kurvemagernes Fagforening.....	1	109	25	7	3	3
Kvindeligt Arbejderforbund	42	9042	1643	730	168	296
Litografisk Forbund.....	6	553	38	16	8	9
Læder- og Skindarbejderforbund..	9	378	89	17	10	17
Metaltrykkerforbund	2	135	43	27	18	10
Mølleriarbejderforbund.....	23	747	71	28	21	38
Papirindustriarbejderforbund.....	6	1303	41	27	10	19
Rebslageriarbejderforbund	6	174	47	31	5	13
Riggernes- og Sejlmagernes Forb..	2	94	12	2	»	»
Sadelmagernes- og Tapetsererforb..	37	1588	302	144	72	151
Skibstømrerforbund.....	18	526	115	53	39	50
Skibstømrernes Fagforen. i Kbhvn.	1	350	102	50	20	20
Skotøjarbejderforbund.....	38	4103	636	151	65	320
Skraatobaksarbejdernes Forbund..	18	710	80	36	5	5
Skrædderforbund.....	63	9015	1251	305	135	257
Slagteriarbejderforbund	61	4785	557	279	178	475
Smede- og Maskinarbejderforbund.	72	24638	4814	1169	374	559
Snedkerforbundet	75	8250	2069	925	505	742
Specialarbejderforbund.....	3	718	57	10	5	7
Sukkervare-, Chokolade- og Bisquitarbejderforbund.....	3	967	146	55	22	31
Tekstilarbejderforbund.....	40	8415	1443	607	197	322
Tobaksarbejderforbundet.....	24	7308	1682	341	103	198
Træindustriarbejderforbundet	47	3043	524	168	115	158
Typografforbund	47	5286	768	269	72	90
Uhrmagersvendenes Forbund.....	1	100	8	4	2	4
Ialt...	881	113883	19922	6572	2647	4743
II. Bygningsfag.						
Blikkenslagerforbundet.....	24	1489	134	47	18	20
Brolæggerforbund	5	136	10	9	9	24
Elektrikerforbund	32	2336	634	329	129	169
At overføre...	61	3961	778	385	156	213

indenfor Fagenes Omraade den 24. September 1927.

Antal Medlemmer der arbejder paa indskrænket Tid d. 24/9 1927	Samlet Arbejdstid pr. Uge for dem der arbejder paa indskrænket Tid d. 24/9 1927 Antal Timer	Gennemsnitlig Arbejdstid pr. Arbejder om Ugen for dem der arbejder paa indskrænket Tid d. 24/9 1927 Antal Timer	Arbejdsløsheds-Procenten d. 24/9 1927	Arbejdsløse uden Understøttelse var i Forhold til alle Arbejdsløse d. 24/9 1927 %	Familieforsørgere uden Understøttelse var i Forhold til alle Arbejdsløse d. 24/9 1927 %	Oplysninger mangler fra	
						Antal Fagforeninger	Antal Medlemmer
29	928	32,0	24,3	30,9	10,4	1	111
9	315	35,0	32,4	36,1	14,8	1	19
4	96	24,0	14,3	22,0	4,2	1	196
16	456	28,5	6,6	56,8	29,0	13	266
5	168	33,6	16,4	47,2	29,2	6	62
13	520	40,0	37,5	17,1	6,8	3	35
»	»	»	22,7	63,4	43,9	3	59
»	»	»	16,8	73,3	50,0	2	8
93	3544	38,1	16,9	36,3	26,3	»	»
2	72	36,0	31,6	27,6	18,1	2	90
40	1160	27,7	29,8	19,3	5,6	3	64
7	280	40,0	20,8	29,7	13,5	2	34
7	168	24,0	7,0	50,0	25,0	1	19
100	4190	41,9	10,5	35,7	7,9	4	117
»	»	»	8,1	33,3	33,3	»	»
1	22	22,0	18,3	7,7	1,9	4	25
43	1382	32,1	16,0	40,0	20,5	9	146
103	3798	36,9	6,5	52,1	23,9	4	175
190	6480	34,1	7,9	44,4	17,6	3	8
»	»	»	22,9	28,0	12,0	»	»
381	9359	24,6	18,2	44,4	10,2	24	1020
»	»	»	6,9	42,1	21,1	4	90
»	»	»	23,5	19,1	11,2	6	111
1	16	16,0	31,9	62,8	41,9	»	»
1	24	24,0	9,5	39,4	29,6	6	62
»	»	»	3,2	65,9	24,4	1	150
»	»	»	27,0	66,0	10,6	7	101
»	»	»	12,8	16,7	0,0	5	106
8	158	30,7	19,0	47,7	23,8	16	230
1	24	24,0	21,9	46,1	33,9	9	106
»	»	»	29,1	49,0	19,6	»	»
227	5544	24,4	15,5	23,7	10,2	14	408
10	358	35,8	11,3	45,0	6,3	2	37
128	3078	24,0	13,9	24,4	10,8	13	899
28	775	27,7	11.6	50,1	32,0	22	669
76	2304	30,3	19,5	24,3	7,8	13	626
137	3308	24,1	25,1	44,7	24,4	14	285
»	»	»	7,9	17,5	8,6	2	43
						4	333
20	606	30,0	15,1	37,7	15,1		1343
638	22918	35,9	17,1	42,1	13,7	3	
30	822	27,4	23,0	20,3	6,1	3	48
96	3087	32,2	17,2	32,1	21,9	34	782
1	24	24,0	14,5	35,0	9,4	12	186
3	72	24,0	8,0	50,0	25,0	4	187
2448	76056	31,1	17,5	33,0	13,4	282	9256
»	»	»	9,0	35,1	13,4	7	130
»	»	»	7,4	90,0	90,0	5	35
1	24	24,0	27,1	51,9	20,3	2	216
1	24	24,0	19,6	49,5	20,0	14	381

Tabel II. (Fortsat).

Ekstraordinær Tælling over Arbejdsløshedens Omfang

	Oplysninger foreligger for			Antal Arbejdsløse uden Understøttelse d. 24/9 1927	Antal Arbejdsløse uden Understøttelse der var Familieforsørgere d. 24/9 1927	Antal Børn som disse Familieforsørgere havde d. 24/9 1927
	Antal Fagforeninger	Antal Medlemmer	Antal Arbejdsløse d. 24/9 1927			
Overført...	61	3961	778	385	156	213
Gas- og Vandarbejdernes Fagforen..	1	48	3	2	1	1
Glarmestersvendenes Forbund.....	7	69	19	16	3	6
Glarmestersvendenes Fagforening i Kbhvn.....	1	140	36	24	11	23
Kobbersmedenes Forbund.....	4	176	17	3	»	»
Malerforbundet.....	65	5187	775	775	437	795
Murerforbundet.....	82	4396	513	265	183	338
Murernes Fagforening i Kbhvn....	1	1708	220	100	50	70
Skorstensfejersvendenes Fagforb...	2	73	4	4	1	4
Stenindustriarbejderforbund.....	9	647	139	36	26	45
Stukkatørernes Forbund.....	2	104	14	3	1	»
Tømrerforbund	82	5573	1315	965	660	721
Ialt...	317	22082	3833	2578	1529	2216
III. Arbejdsmandsfag.						
Arbejdsmandsforbund, Dansk	204	73526	14445	6709	6057	12225
Arbejdsmændenes Forbund for Gentofte og Lyngby.....	1	1070	135	45	35	110
Murarbejdsmændenes Fagf. i Kbhvn.	1	1014	234	132	106	239
Ialt...	206	75610	14814	6886	6198	12574
IV. Landarbejderfag.						
Landarbejderforbundet.....	475	11000	729	402	356	785
V. Kommunale Virksomheder.						
Kommunal Arbejderforbund.....	32	8168	34	8	4	4
VI. Koncessionerede Virksomheder.						
Telefonstanden i Danmark	19	4292	20	13	10	12
VII. Restaurations- og Hotel-Virksomheder.						
Hotel-, Restaurations- og Cafe-Tjenerforbund.....	6	944	298	298	185	491
Kokkeforening, Dansk	1	248	48	17	4	5
Sø-Restaurationsforening, Dansk ...	1	212	43	28	14	18
Tjenerforbund	8	1415	303	107	71	152
Ialt...	16	2819	692	450	274	666
VIII. Forskellige Fag.						
Funktionærforbund	15	571	19	17	15	25
Anlægsgartnernes Fagf. i Kbhvn...	1	348	15	2	2	1
Gartnerforbund	7	223	56	40	25	28
Husassistenternes Forbund.....	2	140	3	»	»	»
Kedel- og Maskinpasserforbund ...	46	2108	158	72	60	105
Maskinistforeningen i Danmark ...	1	209	32	18	15	42
Musiker Landsforbund, Danske....	5	911	124	63	43	126
Soignerings-, Toilet- og Sanitetsarbejderf.....	22	961	83	58	22	25
Undermejeristernes Forbund.....	12	250	34	17	13	30
Ialt...	111	5721	524	287	195	382

* Det lollandske Arbejdsmands Forbund.

Indenfor Fagenes Omraade den 24. September 1927.

Antal Medlemmer, der arbejder paa indskrænket Tid d. 24/9 1927	Samlet Arbejdstid pr. Uge for dem der arbejder paa indskrænket Tid d. 24/9 1927. Antal Timer	Gennemsnitlig Arbejdstid pr. Arbejder om Ugen for dem der arbejder paa indskrænket Tid d. 24/9 1927. Antal Timer	Arbejdsløheds-Procenten d. 24/9 1927	Arbejdsløse uden Understøttelse var i Forhold til alle Arbejdsløse d. 24/9 1927 %	Familieforsørgere uden Understøttelse var i Forhold til alle Arbejdsløse d. 24/9 1927 %	Oplysninger mangler fra	
						Antal Fagforeninger	Antal Medlemmer
1	24	24,0	19,6	49,5	20,0	14	381
1	24	24,0	6,3	66,6	33,3	»	»
1	28	28,0	27,5	84,2	15,8	8	96
»	»	»	25,7	66,6	30,6	»	»
»	»	»	9,7	17,6	0,0	2	10
16	537	34,8	14,9	100	56,4	5	170
»	»	»	11,7	51,7	35,7	35	856
»	»	»	12,9	45,5	22,7	»	»
»	»	»	5,5	100	25,0	4	97
14	588	42,0	21,5	25,9	18,7	4	215
»	»	»	13,5	21,4	7,1	»	»
2	84	42,0	23,6	73.4	50,2	38	1270
35	1305	37,3	17,4	67,3	39,9	110	3095
287	11678	40,7	19,6	46,4	41.9	16* 214	11849
»	»	»	12,6	33,3	25 9	»	»
»	»	»	23,1	65,4	45,3	»	»
287	11678	40,7	19,6	46,5	41,8	230	11849
12	240	20,0	6,6	55,1	48,8	»	»
10	324	32,4	0,4	23,5	11,8	»	»
»	»	»	0,5	65,0	50,0	3	1064
15	228	15,2	31,6	100	62,1	6	414
»	»	»	19,4	35,4	8.3	»	»
»	»	»	20,3	65,1	32,5	»	»
1	16	16,0	21,4	35,3	23,4	9	518
16	244	15,3	24,5	65,0	39,6	15	932
3	59	19,7	3,3	89,5	78,9	10	224
»	»	»	4,3.	13,3	13,3	»	»
15	310	20,7	25,1	71,4	44.6	5	211
»	»	»	2,1	0,0	0,0	2	70
6	208	34,7	7,5	45,6	38,0	13	156
»	»	»	15,3	56,3	46,9	»	»
»	»	»	13,6	50,8	34,7	47	339
»	»	»	8,6	69,9	26,5	18	227
12	504	42,0	13,6	50,0	38,2	30	656
36	1081	30,0	9,2	54,8	37,2	125	1883

Tabel II. (Fortsat).

Ekstraordinær Tælling over Arbejdsløshedens Omfang

	Oplysninger foreligger for			Antal Arbejdsløse uden Understøttelse d. 24/9 1927	Antal Arbejdsløse uden Understøttelse der var Familieforsørgere d. 24/9 1927	Antal Børn som disse Familieforsørgere havde d. 24/9 1927
	Antal Fagforeninger	Antal Medlemmer	Antal Arbejdsløse d. 21/9 1927			
IX. Handel.						
Handels- og Kontormedhjælperforbund	47	10512	986	563	109	177
X. Søfart.						
Søfyrbødernes Forbund	7	1944	346	140	44	63
Sømændenes Forbund	13	3543	601	228	42	36
Ialt...	20	5487	947	368	86	99
Sammendrag.						
I. Industrifag	881	113883	19922	6572	2647	4743
II. Bygningsfag	317	22082	3833	2578	1529	2216
III. Arbejdsmandsfag	206	75610	14814	6886	6198	12574
IV. Landarbejderfag	475	11000	729	402	356	785
V. Kommunale Arbejdere	32	8168	34	8	4	4
VI. Koncessionerede Virksomh.	19	4292	20	13	10	12
VII. Restaurations- og Hotel-Fag	16	2819	692	450	274	666
VIII. Forskellige Fag	111	5721	524	287	195	382
IX. Handel- og Kontor-Fag	47	10512	986	563	109	177
X. Søfart	20	5487	947	368	86	99
Tilsammen...	2124	259574	42501	18127	11408	21658

Internationale Meddelelser.

Manifest fra de litauiske Arbejdere til Arbejderne i hele Verden.

Paa en i Riga afholdt Konference har litauiske Arbejdere og Flygtninge drøftet Tilstanden i deres af Fascisterne terroriserede Land og besluttet at offetliggøre følgende Manifest til Arbejderne, Bønderne og alle retsindige Mennesker, som er Modstandere af Mord og Undertrykkelse:

»Det fascistiske Diktatur i Litauen er Adelens og Borgerskabets Regime mod den litauiske Arbejderbevægelse og mod de af denne tilstrædte Reformer, mod Agrarreformen, Socialforsikring, Sygekasseloven, Oplysningsinstitutionerne o. s. v. I Spidsen for denne Regering staar en Komité af Officerer, der tjener som Skilt for Eventyrerne Smetona og Valdemares blodige Regering. Disse Usurpatorer har med Magt tilrevet sig Regeringen, sat sig udover Statslovene, fordrevet Rigsdagen og indført et Militærdiktatur, som har undertrykt den litauiske Arbejderklasses faglige, sociale, kulturelle og politiske Bevægelse, ødelagt alle Fagforeninger og selv den arbejdende Befolkings rent kulturelle Institutioner, samt terroriseret Pressen. For at vise, hvor vidt Reaktionen gaar frem ad den Vej, kan det meddeles, at forskellige Fagforenigsmedlemmer grundet paa deres Forhandlinger med Repræsentanten for Det internationale Arbejdsbureau, Direktør Albert Thomas, enten blev sendt til Koncentrationslejren, kastet i Fængsel eller tvungen til Landflygtighed. Siden 10 Maaneder arbejder Standretterne, som lader Arbejderbevægelsens ivrigste Førere forsvinde eller myrde. Fredelige Statsborgere bliver ganske vilkaarligt af Krigskommandanten sendt til Koncentrationslejrene, fordrevet fra deres Hjem, kastet i Fængsel eller stillet for Standretten. Befolkningen er derfor værgeløs og formaar ikke at rejse en organiseret Modstand mod Despoterne. Paa denne Maade kom det i Taurogen, Skaudwil, Erschwilk og

indenfor Fagenes Omraade den 24. September 1927.

Antal Medlemmer, der arbejder paa indskrænket Tid d. 24/9 1927	Samlet Arbejdstid pr. Uge for dem der arbejder paa indskrænket Tid d. 24/9 1927. Antal Timer	Gennemsnitlig Arbejdstid pr. Arbejder om Ugen for dem der arbejder paa indskrænket Tid d. 24/9 1927. Antal Timer	Arbejdsløsheds-Procenten d. 24/9 1927	Arbejdsløse uden Understøttelse var i Forhold til alle Arbejdsløse d. 24/9 1927 %	Familieforsørgere uden Understøttelse var i Forhold til alle Arbejdsløse d. 24/9 1927 %	Oplysninger mangler fra	
						Antal Fagforeninger	Antal Medlemmer
35	980	28,0	9,4	57,1	11,1	61	522
»	»	»	17,8	40,5	12,7	7	96
»	»	»	17,0	37,9	7,0	»	»
»	»	»	17,3	38,9	9,1	7	96
2448	76056	31,1	17,5	33,0	13,4	282	9256
35	1305	37,3	17,4	67,3	39,9	110	3095
287	11678	40,7	19,6	46,5	41,8	230	11849
12	240	20,0	6,6	55,1	48,8	»	»
10	324	32,4	0,4	23,5	11,8	»	»
»	»	»	0,5	65,0	50,0	3	1064
16	244	15,3	24,5	65,0	39,6	15	932
36	1081	30,0	9,2	54,8	37,2	125	1883
35	980	28,0	9,4	57,1	11,1	61	522
»	»	»	17,3	38,9	9,1	7	96
2879	91908	31,9	16,3	42,6	27,0	833	28697

Jurbark til enkelte isolerede Oprør, som Regeringen kvalte i Blod. Det af Regeringen bebudede Referendum er kun Ironi og Bedrag, hvorfor hele Landet er for en Boykot af denne Manøvre.

Vi opfordrer Arbejderne og alle rettænkende Mennesker til at nedlægge en Protest mod Arbejdermorderne i Litauen samt virke hen til, at Litauens Gesandter i Udlandet bliver udviste og at Regeringerne i alle Lande afbryder enhver Forbindelse med Regeringen i Litauen. De litauiske Arbejdere opfordrer deres Kammerater i alle Lande til at yde dem moralsk og materiel Støtte i Kampen mod Fascismen, som truer hele Verden!« (I. F. C.)

Fagbevægelsen i Australien.

Fagbevægelsen i Australien tæller for Tiden ca. 800.000 Medlemmer. Dens Udviklingshistorie viser, at det varede meget længe, forinden Bevægelserne i de 7 australske Stater kom i regelmæssig Kontakt med hinanden. Den Kendsgerning, at de forskellige Stater forinden Grundlæggelsen af det australske Commonwealth, besad fuld Autonomi og de politiske Modsætninger ikke var faa, har utvivlsomt spillet en stor Rolle ved denne Udvikling. Her og der blev der vel afholdt interkoloniale Kongresser, hvori ogsaa Ny Zealand deltog, men mange Gange hengik der dog 7 Aar, forinden der atter fandt en Kongres Sted. Haand i Haand med Dannelsen af ovenfor nævnte Statsforbund af de seks australske Stater (Ny-Syd-Wales, Victoria, Queensland, Syd-Australien, Vest-Australien og Tasmanien gik et økonomisk Opsving, og denne Faktor havde ogsaa en gunstig Indvirkning paa Fagbevægelsen. Mens Fagorganisationerne i 1901 kun omfattede 68.218 Medlemmer, steg dette Tal i de kommende fem Aar til 147.049. Denne Opgangsperiode varede ved i de følgende Aar, Krigen har ikke medført et Tilbageslag. Fra 1914 til 1918 steg Medlemsantallet fra 523.271 til 581.755, altsaa med 58.484.

For Tiden bestaar de mest forskellige Organisationsarter ved Siden af hinanden, saaledes at det er vanskeligt at danne sig et rigtigt Billede af Organisationsformen. Man kan hovedsagelig skelne mellem følgende fire Kategorier: 1. de lokale uafhængige Organisationer; 2. Organisationer i de enkelte Stater; 3. interstatlige Organisationer og 4. australske eller internationale Forbund, det er Organisationer, som ogsaa har Afdelinger paa Ny Zealand.

Forbundeues Antal — hvorved de interstatlige eller fødererede Organisationer kun medtages een Gang — er steget stærkt, nemlig fra 198 til 796. Medlemsantallet steg i samme Tidsrum med det tidobbelte. I 1925 faldt det største Antal Fagforeningsmedlemmer paa Jernbane- og Sporvejsdriften (108.037 Medlemmer), derefter fulgte Maskinindustrien og Metalvirksomheder (72.750 Medlemmer), Levneds- og Nydelsesmiddelindustrien (58.326 Medlemmer).

I de fleste Hovedstæder og Industricentrer findes der saakaldte »Delegate Organisations«, en Art Fællesorganisationer, som næsten overalt omfatter Flertallet af de lokale Fagorganisationer. De kaldes i Reglen Labour and Trades Hall Council (Faglige Fællesorganisationer) eller Labour Federation (Arbejderføderationer).

I Australien findes endnu ikke nogen egentlig Landsorganisation som Bindeled for Fagforeningerne i alle Stater. Et i 1913 foretaget Forsøg i den Retning førte ikke til det tilsigtede Resultat. Adskillige Gange er der afholdt Arbejderkonferencer for hele Australien, ved hvilke hver Stat var repræsenteret af et vist Antal Delegerede. Saaledes fremhævede t. Eks. en i 1925 afholdt Kongres Nødvendigheden af Afholdelse af en australsk Fagforeningskongres. Selv om man allerede nu kan sige, at Fagbevægelsen i Australien har haft en stor Indflydelse paa Udbygningen af Sociallovgivningen i denne Verdensdel, tør man dog samtidig udtale Haabet om, at denne Indflydelse maa blive yderligere styrket i Fremtiden gennem en planmæssig og maalbevidst Centrallisering af Fagbevægelsen.

Den belgiske Landsorganisations Medlemsantal.

(I. F. C.). Tiltrods for, at de belgiske Arbejdsgiver fører en hæftig Kamp mod den organiserede Arbejderklasse og forsøger at svække Fagorganisationerne gennen Lønnedsættelser, Kamp mod 8-Timersdagen, Oprettelse af Fabriks-Understøttelseskasser og Bedrifts- og Familielønkasser, er den belgiske Landsorganisations Medlemsantal i afvigte Aar kun sunken med 234, nemlig 552.096 den 31. December 1925 til 551.860 den 31. December 1926. Meget glædeligt er den Omstændighed, at Antallet betalende Medlemmer trods den i Belgien herskende Dyrtid i det sidste Kvartal 1925 og det første Kvartal 1926 er steget med 1117 eller fra 525.039 til 526.156. (I. F. C.)

Lønbevægelser og Konflikter.

Tillidsmandsinstitutionen i Bogtrykfaget i København.

Ved de Forhandlinger, der førtes i Foraaret i Bogtrykfaget, var der fra Arbejdernes Side rejst Krav om Indførelse af Tillidsmandsbestemmelser i Overenskomsten. Det lykkedes ikke at gennemføre Kravet, men man indførte en Bestemmelse i Overenskomsten om, at der i Perioden skulde optages Forhandlinger herom, eventuelt under Hovedorganisationernes Medvirken.

Forhandlingerne mellem de paagældende Organisationer førte ikke til noget, og der fandt da under Hovedorganisationernes Medvirken en Forhandling Sted den 11. November.

Fra begge Parter forelaa Forslag til Tillidsmandsbestemmelser, men i det af Arbejdsgiverne fremsatte Forslag fandtes Bestemmelser af en saadan Art, at det var ganske umuligt at antage disse, der savner Sidestykke i nogen anden bestaaende Tillidsmandsordning. Arbejdsgiverne fastholdt, at de ikke kunde indgaa paa en Ordning, hvori disse Bestemmelser ikke fandtes, hvorfor ogsaa denne Forhandling sluttede, uden at der opnaaedes Enighed.

REDAKTØR: CARL F. MADSEN — Trykt hos F. E. Bording. København.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR
DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND I DANMARK

NUMER 23 ❋ KØBENHAVN DEN 10. DECEMBER 1927 ❋ 24 AARGANG

Internationale Meddelelser.

Brydninger i den norske Fagbevægelse.

Den 4. December d. A. afholder den faglige Landsorganisation i Norge sin Kongres i Oslo, hvor bl. a. Spørgsmaalet om Landsorganisationens internationale Forbindelse vil komme til Behandling. Hertil havde Sekretariatets store Flertal — nemlig 10 Medlemmer — oprindeligt stillet Forslag om Landsorganisationens Indmeldelse i Amsterdam Internationale, mens Sekretariatets 2 kommunistiske Medlemmer anbefalede Dannelsen af en norsk-finsk-russisk Samarbejde-Komité og Afslutning af en Gensidighedsoverenskomst, og et trejde Medlem, Mørk, har stillet et Forslag, i Følge hvilket Landsorganisatinen fremdeles skal staa udenfor de 2 stridende faglige Internationaler, men samtidig af yderste Evne støtte alle Bestræbelser for international faglig Samling. Endvidere skal Sekretariatet bemyndiges til at træde i organisatorisk Forbindelse ikke alene med Landsorganisationerne i Danmark, Finland og Sverige, men ogsaa med Rusland og andre Lande for at oprette Gensidighedsoverenskomster. De tilsluttede Forbund skal opfordres til at afslutte lignende Overenskomster.

Saa snart Sekretariatets Beslutning blev bekendt, iværksattes en voldsom Agitation mod denne ude blandt Fagforeningerne. Forslaget blev tillige heftigt bekæmpet af den største Del af den politiske Arbejderpresse, navnlig af Partiets Hovedorgan »Arbejderbladet« i Oslo. Valget af Kongresdelegerede stod ligeledes i denne Strids Tegn og havde til Resultat, at ca. $^2/_3$ af de valgte Delegerede kunde regnes som Modstandere til Sekretariatets Forslag. Under Hensyn hertil og for at forhindre, at dette rent faglige Anliggende blev slaaet op til et væsentlig politisk Spørgsmaal, vedtog Sekretariatets Flertal den 28. Oktober at trække sit Forslag tilbage, saaledes at Landsorganisationen som hidtil bliver staaende udenfor den faglige Internationale. Sekretariatets Flertal foreslaar endvidere at nedsætte et Udvalg, der skal udarbejde Forslag angaaende det skandinaviske Samarbejde og Arbejdet for international faglig Samling.

Hvis Kongressen vedtager det nye Forslag, vil dette vel nærmest betyde, at der ikke foreløbig træffes nogen Afgørelse i Spørgsmaalet. Imidlertid fastholder de 2 Mindretal indenfor Sekretariatet deres, og da Mørks Forslag faktisk har vundet størst Tilslutning ude blandt Medlemmerne, er det jo ikke udelukket, at det ogsaa formaar at samle de fleste Stemmer paa Kongressen. Mørks Forslag maa nærmest betegnes som et Forsøg paa at staa med et Ben i hver Lejr, men det er klart, at dette i Længden ikke blot er en højst ubekvem, men tillige uholdbar Stilling. Hvad angaar Genoprettelsen af den organisatoriske Forbindelse med Landsorganisationerne i Danmark og Sverige, har Representanterne for disse Organisationer ved Konferencen i Stockholm allerede eftertrykkeligt givet tilkende, at Genknyttelsen af faste organisatoriske Forbindelser først kan ske, naar den norske Landsorganisation staar tilsluttet Amsterdam. Dette Standpunkt understreges ogsaa af Sigfred Hansson i den svenske Landsorganisations Organ »Fackföreningsrörelsen« af 10. November, som i sine Forbetragtninger over den norske Fagforeningskongres bemærker, »at de, som har gjort sig skyldige i Solidaritetsbru-

det ikke godt kan gøre Krav paa at foreskrive Vilkaarene med Hensyn til den gode gamle Ordnings Genindførelse«. Der foreligger aldeles ingen Grund til den Antagelse, at den danske og svenske Landsorganisation skulde fravige dette Standpunkt. At den nuværende løse Forbindelse mellem de skandinaviske Landsorganisationer skulde blive styrket, naar den norske Landsorganisation indgaar en Gensidighedsoverenskomst med Russerne, er der vist ingen som tror. Mørks Forslag gaar endvidere ud paa, at de enkelte norske Forbund der saa godt som alle er tilsluttet deres resp. internationale Fagsammenslutninger, ligeledes skal afslutte Gensidighedsoverenskomster med de respektive russiske Fagforbund. De norske Fagforeninger har selvfølgelig Ret til at ordne deres egne Sager saaledes, som de anser for praktisk og rigtig, men de maa være klar over, at i denne Henseende intet baade—og, men kun et enten—eller er muligt. I »Arbejderbladet« af 20. Oktober skriver rigtignok M. Tranmæl, som har spillet en vigtig Rolle i Kampagnen mod Indmeldelse i Amsterdam, at den norske Landsorganisation selvfølgelig ikke bør staa i et Afhængighedsforhold til de russiske Fagorganisationer. »Men en anden Ting er Gensidighed. Det er paa dette Grundlag, Samarbejdet maa bygges«. Naar Talen er om Fagbevægelsen synes Tranmæl fortsætlig at glemme de Skuffelser og bitre Erfaringer, som hans eget Samarbejde med Moskva har indbragt ham. Hvad betyder Gensidighed mellem den norske Landsorganisation med sine 95.000 og den russiske med sine 10.000.000 Medlemmer? Naar Russerne ikke engang kunde afholde sig fra at optræde som Skolemestre overfor den engelske Landsorganistion, som baade med Hensyn til Medlemsantal, Tradition og Indflydelse indtager en førende Stilling i den internationale Bevægelse, hvorledes tror man da Forholdet vilde forme sig mellem Moskva og Oslo? Her vilde der ikke blive Tale om Gensidighed, men kun om at befale og adlyde. Men som sagt, hvis den norske Fagbevægelse absolut vil gentage det Eksperiment, som i sin Tid det norske Arbejderparti og senest den engelske Landsorganisation har forsøgt med saa lidet Held, bliver det dens Sag, og vi haaber kun, at der i saa Fald ikke vil blive tilføjet de norske Fagorganisationer altfor stor Skade. Men hvad der under de nuværende Forhold desværre kun kan udspringe af et Samarbejde med Moskva, giver Tranmæl selv meget træffende Udtryk for i en Leder om Partikampen i Rusland i »Arbejderbladet« af 17. November, hvori det til Slut hedder: »Men en Ting maa man dog fastslaa, og det er, at de bolschevikiske Metoder virker ødelæggende og opløsende ikke bare udenfor, men ogsaa indenfor Rusland. Den Lærdom maa Arbejderne i alle Lande høste af den uhyggelige Partistrid, som nu foregaar i Rusland.

Tranmæl glemmer blot at tilføje, at disse Ord ikke blot har Bud til den politiske, men ogsaa til den faglige Arbejderbevægelse. Det er Amsterdam Internationales Fortjeneste, at den Splittelse, Tvedragt og Opløsning, som præger den kommunistiske Bevægelse i alle Lande, Rusland indbefattet, ikke har faaet Lov til at brede sig til Fagbevægelseu i de forskellige Lande, hvad der vilde have gjort Arbejderbevægelsen fuldstændig magtesløs overfor den fremstormende Reaktion. (I.F.C.)

Kongres i Arbejdernes Radio Forbund.

Søndag den 20. November afholdt Arbejdernes Radio Forbund sin 2. Kongres i Rømersgade 22, København. Forbundet havde sendt De samvirkende Fagforbund en Anmodning om at lade sig repræsentere paa Kongressen, og i Betragtning af den Interesse, vi har i Oplysningen om Arbejdernes Forhold, og den Indsats, Arbejdernes Radio Forbund allerede har ydet for at sprede Oplysning om alle de Forhold, der er af særlig Interesse for Arbejderne, hvilket sikkert vil blive fortsat i stigende Grad, tog vi med Glæde imod Indbydelsen, og som Repræsentant valgtes Sekretær Hans Jacobsen. Socialdemokratisk Forbund, Det kooperative Fællesforbund, Danmarks socialdemokratiske Ungdom og Dansk Blindesamfund var ligeledes inviterede og havde sendt Re-

præsentanter. Arbejdernes Oplysningsforbund er repræsenteret i Organisationen ved, at Sekretær Harald Jensen er Medlem af dennes Repræsentantskab.

Der var ikke forløbet mere end 9 Maaneder, siden Forbundet afholdt sin første Kongres, men Forbundets rivende Udvikling i Antallet af Klubber og Medlemmer samt forskellige indre Forhold, navnlig Bladspørgsmaalet, hvor den nugældende Ordning er opsagt til Ophør den 1. Januar 1928, havde nødvendiggjort Kongressens Afholdelse.

I den forløbne Kongresperiode er Antallet af Klubber steget fra 24 til 60 og Medlemsantallet fra ca. 2000 til ca. 6000.

Det er ikke Hensigten her at give et Referat af Kongressen Forløb, men kun et kort Resumé af de vigtigste Beslutninger.

Man vedtog at kræve Radioafgiften nedsat for det kommende Aar. Endvidere krævede Kongressen, at Arbejdsløse, Aldersrentenydere, kronisk Syge og andre daarligt økonomisk stillede Lyttere fritages for Afgiften. Man protesterede energisk mod de Tanker, der har været fremme om at benytte Radiofondens Midler til delvis Dækning af Det kgl. Teaters Underskud og til Leje af dyre Studielokaler. Endvidere kræver man paa Lytternes Vegne Kendskab til Radiofondens Regnskaber.

Vedrørende Radiolovens Revision vedtoges følgende Udtalelse:

Kongressen paalægger Forbundsledelsen at drøfte og udarbejde Forslag til eventuelle Ændringer i Radioloven og udsende dette til Debat i Afdelingerne, saaledes at Behandlingen kan være tilendebragt saa betids, at Forbundet kan fremføre sine Synspunkter overfor de lovgivende Instanser, inden den nugældende Lov revideres.

Man vedtog enstemmigt en Resolution, hvorefter der kræves, at der hver Uge bliver mindst 3 Udsendelser, der er i Overensstemmelse med Arbejderlytternes særlige Ønsker. Kongressen fordrer, at Undervisningsudsendelserne fremtidig udsendes direkte af Statsradiofonien, saaledes at de ikke tjener mere til privat Reklame. Kongressen kræver videre, at Udsendelserne bliver af alsidig Karakter, saaledes at alle politiske, aandelige og religiøse Standpunkter kan fremsættes uden Radioledelsens Censur.

Angaaende Forbundets Bladforhold naaedes ikke nogen endelig Afgørelse, men det overdroges Forretningsudvalget at undersøge Mulighederne for Udgivelse af et ugentligt Programblad eller et maanedligt Medlemsblad.

Forbundets nuværende Ledelse blev genvalgt. Formanden er Knud V. Jensen, Formand for Billedskærerforbundet. Næste Kongres afholdes om et Aar i Odense.

Vi maa anbefale alle Arbejderlyttere at indmelde sig i Arbejdernes Radio Forbund, der er og i langt højere Grad kan blive en betydelig Faktor til Spredning af Oplysning om Arbejderforhold. Betingelsen for Medlemsskab er, at man samtidig er Medlem af en faglig eller politisk Arbejderorganisation.

Den faste Voldgiftsret.

Sag Nr. 1117.

Murarbejdsmænd i Jylland og Østifterne.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 19. Oktober 1927 i Sag Nr. 1117: Dansk Arbejdsmandsforbund mod Dansk Arbejdsgiverforening for Centralforeningen af Murermestre i Jylland og Østifterne.

I den mellem Dansk Arbejdsmandsforbund og Centralforeningen af Murermestre i Jylland og Østifterne indgaaede Overenskomst med Akkordpriskurant findes der i denne sidste dels Arbejder, hvor Arbejdsmændene selv har faste Akkordpriser, dels Arbejder, som lønnes procentvis af Svendenes Fortjeneste i Henhold til den i vedkommende Akkordpriskurants Afsnit angivne Procent. For disse sidste Procentakkorders Vedkommende er Forholdet det, at Arbejdsmændene aldrig har haft Indflydelse paa, hvilke Bestemmelser Svendene og Mestrene er enedes om, saalidt som Indflydelse paa de i Svendenes Priskurant opførte Priser, der ved de her omhandlede Arbejdsmands-Procentakkorder har dan-

net Grundlag for Arbejdsmændenes Fortjeneste. I Overenskomsten findes endvidere en saalydende Lønreguleringsbestemmelse: »Paa Grundlag af det af Det statistiske Departement hvert Halvaar udarbejdede Pristal foretages en Regulering af Lønningerne, idet disse forhøjes eller nedsættes med en Procent for hver Procent, Pristallet er højere eller lavere end Pristallet i 1925, eller det Pristal, som der derefter sidst er foretaget Lønregulering efter. . . . .«

Augustpristallets Fremkomst i August i indeværende Aar viste en Nedgang fra 184 til 177, altsaa 7 Points, hvilken Nedgang betingede en Nedgang i Lønningerne paa 3 pCt. Imidlertid var Forholdet det, at Murersvendene med Mestrene havde truffet Aftale om, at Reguleringen for deres Vedkommende skulde udskydes til Februar næste Aar. Svendene har saa paa deres Side bundet sig til en Overenskomstfornyelse indtil Februar 1930. En tilsvarende Ordning er ikke truffet mel lem Mestrene og Arbejdsmændene. Her er Overenskomsten kun fornyet til Februar 1928. Mestrene har nu gjort gældende, at der skal finde Regulering Sted ikke alene i de direkte Akkordpriser i Arbejdsmændenes Akkordpriskurant, men ogsaa i de Fortjenester, som fremgaar af Akkorder, hvor Arbejdsmændene lønnes procentvis af Svendenes Fortjeneste. Mod dette sidste har Dansk Arbejdsmandsforbund protesteret. Forbundet gør gældende, at Mestrenes Regulering af Procentakkorderne betegner et Brud ikke alene paa Forudsætningerne for Overenskomstens Indgaaelse, men ogsaa direkte paa Overenskomsten, og Forbundet har under nærværende Sag nedlagt Paastand paa, at Centralforeningen af Murermestre i Jylland og Østifterne kendes uberettiget til at foretage den ovenfor beskrevne Reguleringsordning og kendes pligtig til at følge den hidtil anvendte Ordning, samt at Foreningen idømmes en Bod for Forsøg paa Overenskomstbrud og Sagens Omkostninger.

Klagerne gør nærmere gældende, at den i Arbejdsmands-Priskuranten anførte Procent, der angiver hvor stort et Beløb, Arbejdsmændene skal have for deres Arbejde i Forhold til Svendenes Fortjeneste, er fastsat for at skaffe et vist bestemt Forhold imellem Arbejdsmandsfortjeneste og Svendefortjeneste, og den har ikke været underkastet nogen Ændring i mange Aar. Arbejdsmændene har altid maattet finde sig i den Op- eller Nedgang i Svendenes Akkordpriser, som disse er enedes med Mestrene om, og ved Indgaaelsen af Overenskomsten for 1927—28 har Mestrene overfor Arbejdsmændene ikke rejst Spørgsmaal om endsige stillet Krav om, at de hidtil fulgte Reguleringsbestemmelser skulde ændres, og Arbejdsmændene har derfor været berettigede til at gaa ud fra, at noget saadant ikke blev Tilfældet. I 1922 forelaa det Tilfælde, at Svendenes Fortjeneste blev nedsat ekstraordinært. Ved den Lejlighed traf man den Ordning, at Overenskomstens Bestemmelse om Arbejdsmændenes procentvise Lønning af Svendenes Fortjeneste skulde respekteres af begge Parter, og noget ganske tilsvarende maa efter Klagernes Mening gælde nu. Dertil kommer endvidere, at forskellige Reguleringsregler for Svendenes og for Arbejdsmændenes Vedkommende vil medføre praktiske Vanskeligheder ved Udregningen.

De Indklagede har paastaaet sig frifundne og Sagens Omkostninger paalagt Klagerne. De henviser til, at Overenskomstens Lønreguleringsbestemmelse omfatter samtlige Lønninger uden Undtagelse og derfor ogsaa maa omfatte Arbejdsmændenes Procentakkorder, der angaar ca. Halvdelen af alt Akkordarbejde. Arbejdsmændene kan efter de Indklagedes Mening ikke paaberaabe sig, at Reguleringen for Svendenes Vedkommende er blevet udskudt, da en tilsvarende Bestemmelse ikke er truffet for Arbejdsmændenes Vedkommende, og da Arbejdsmændene ikke har ydet noget til Gengæld for en saadan Udskydelse. Tilfældet fra 1922 har ikke Betydning udover det da foreliggende Spørgsmaal, og de praktiske Udregningsvanskeligheder lader sig nemt overvinde.

Meningen med de saakaldte Procentakkorder er som nævnt den at tilvejebringe et vist bestemt Forhold imellem Arbejdsmandsfortjeneste og Svendefortjeneste, og Bestemmelsen om Lønregulering efter Pristallet tilsigter ikke at gøre Ændring i disse særlige Regler;

ved den af de Indklagede hævdede Forstaaelse vil der imidlertid ske Brud paa det fastsatte Forhold mellem Fortjenesterne, og dette findes Klagerne, der ikke har haft Indflydelse paa eller Andel i Aftalerne mellem Mestrene og Svendene, at maatte være berettigede til at modsætte sig, saa meget mere som de til Støtte for deres Opfattelse kan paaberaabe sig den i 1922 trufne Ordnig. Klagernes Paastand vil herefter være at tage til Følge, dog finder Retten, idet man forudsætter, at Efterbetaling fra Mestrenes Side vil finde Sted, ikke Anledning til at idømme nogen Bod. Sagens Omkostninger, 300 Kr., betales af de Indklagede.

Kendelse:

Centralforeningen af Murermestre i Jylland og Østifterne kendes uberettigede til at foretage den ovenfor beskrevne, af dem iværksatte Lønreguleringsordning. Sagens Omkostninger, 300 Kr., betales af de Indklagede.

Sag Nr. 1118

Smede, Maskinarbejdere og Specialarbejdere hos

A/S Burmeister & Wain.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 2. November 1927 i Sag Nr. 1118: Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien i Danmark og A/S Burmeister & Wains Maskin- og Skibsbyggeri mod De samvirkende Fagforbund for Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund og Specialarbejderforbundet ved Skibsværfterne i Danmark dels paa egne Vegne, dels paa deres københavnske Afdelingers og 77 nærmere opgivne strejkende Arbejderes Vegne.

I Juni Maaned d. A. fandt der paa A/S Burmeister & Wains Virksomhed Søndre Værft Forhandlinger Sted mellem Nitterne og Specialarbejderne paa den ene Side og Værftets Nittemester paa den anden Side om Betaling for Nitning af en vis Gruppe Nagler, for hvilket Arbejde der ikke var fastsat Priser i Priskuranten. Parterne kunde ikke enes, og Nitterne forlangte derefter at faa en Forhandling med Værftets Inspektør. Denne Forhandling fandt ikke Sted med det samme, idet Værftets Inspektør den paagældende Dag var optaget, men vistnok en eller to Dage efter kom der et Møde i Stand. Her fremkom Nitternes Tillidsmand med et Tilbud, som Inspektøren accepterede, men som Nitterne senere forkastede. Da Nitterne nu forlangte ny Forhandling, erklærede Inspektøren, at han kun vilde forhandle, hvis Smedeforbundets Formand kom til Stede, og den 6. Juli kom der saa et Møde i Stand, i hvilket ogsaa den paagældende Formand deltog. Her enedes man om et Forslag, der dog skulde forelægges Nitterne paa et Klubmøde samme Eftermiddag. Da Nitterne og Specialarbejderne imidlertid i Frokostpavsen fik Kendskab til Indholdet af Forslaget, forlod de Arbejdspladsen og kom ikke mere igen den Dag. Paa Klubmødet om Eftermiddagen blev Forslaget forkastet. Den 7de om Morgenen mødte Nitterne igen paa Arbejde, og Tillidsmanden meddelte nu Nittemesteren, at Forslaget var forkastet, og at man ønskede ny Forhandling med Inspektøren. Hertil svarede Nittemesteren noget senere, at Inspektøren ikke havde Tid, og efter Tillidsmandens Fremstilling yderligere, at Inspektøren ikke havde mere at forhandle om. Saavel Inspektøren som Nittemesteren bestrider imidlertid, at den sidstnævnte Udtalelse er falden. Som Følge af dette Svar forlod Nitterne ogsaa den 7de Arbejdspladsen ved Frokosttid Kl. $10^{3}/_{4}$ og kom ikke mere igen den Dag. Den 8. Juli om Morgenen mødte de paa Værftet, men gik ikke i Arbejde. Hen paa Dagen blev der imidlertid under Medvirkning af Smedeforbundets Formand truffet en Vedtagelse, i Henhold til hvilken Nitterne genoptog Arbejdet Mandag den 11. om Morgenen under Forudsætning af, at Forhandlingerne genoptoges. Den 9de var Fridag paa Grund af Fællesskovtur, og den 10de var en Søndag. Den 11te om Formiddagen genoptoges Forhandlingerne med det Resultat, at en Ordning kom i Stand.

Klagerne, Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien i Danmark og A/S Burmeister & Wains Maskin- og Skibsbyggeri, har nu under nærværende Sag indklaget De samvir-

kende Fagforbund for Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund og Specialarbejderforbundet ved Skibsværfterne i Danmark, dels paa egne Vegne, dels paa deres københavnske Afdelingers og de 77 nedennævnte strejkende Arbejderes Vegne. Klagernes Paastand, saaledes som den er formuleret under den mundtlige Domsforhandling, gaar ud paa, at den i Dagene den 6te, 7de og 8de iværksatte Arbejdsstandsning kendes ulovlig, at der paalægges hver af de nedennævnte strejkende Arbejdere en Bod, og at Sagens Omkostninger paalægges de Indklagede. Klagerne har anbragt, at den paagældende Arbejdsstandsning, der baade var uvarslet og ganske urimelig, har været absolut ulovlig, og har henvist til, at der ved Arbejdsstandsningen er paaført Aktieselskabet et Tab, som paa Grundlag af en Beregning af Generalomkostningerne, men iøvrigt uden nærmere Dokumentation, er opgjort til 4500 Kr. Efter Klagernes Mening har særlig Arbejdsstandsningen den 6. Juli været graverende, da Forhandlingerne den Dag stadig var i fuld Gang.

De Indklagede har paastaaet sig frifundne, idet de gør gældende, at der foreligger saa formildende Omstændigheder, at Bod bør være udelukket. Nitterne og Specialarbejderne var den 6. Juli opirrede over, at Forhandlingerne havde staaet paa hen ved 14 Dage, hvilket efter deres Mening skyldtes Værftets Inspektør, og det Forslag, der fremkom den 6. Juli, var efter deres Mening saa uantageligt, at de foretrak at forlade Arbejdet. Naar de ogsaa den 7de forlod Arbejdet, var Grunden den, at der nægtedes dem Forhandling med Inspektøren. Endvidere hævder de Indklagede, at Værftet, naar der ikke kunde opnaas Enighed, burde være gaaet frem efter Overenskomstens § 7, 2. Stk. og ladet Arbejdet udføre for en Betaling, der var 20 pCt. mindre end den gennemsnitlige Akkordfortjeneste i de 3 forudgaaende Maaneder; men dette vilde Værftet ikke.

At den paaklagede uvarslede Arbejdsstandsning har været ulovlig er utvivlsomt, og Spørgsmaalet er kun, om der har foreligget formildende Omstændigheder for de strejkende Arbejdere. I saa Henseende bemærkes først, at der ikke foreligger noget Bevis for, at Inspektøren skulde have nægtet at forhandle, hverken i Tiden før den 6. Juli eller selve den 7. Juli. Skulde Forhandlingerne den Dag være genoptaget, burde det have været ved Medvirkning af Smedeforbundets Formand. Det kan heller ikke bebrejdes Værftet, at det ikke er gaaet frem efter Overenskomstens § 7, 2. Stk.; under de forskellige Forhandlinger er der hver Gang opnaaet Enighed mellem Inspektøren og Arbejdernes Repræsentanter om et Forslag, saaledes at der ikke her har været Anledning til at bringe § 7, 2. Stk. i Anvendelse. Tilbage bliver kun, at det staar for Retten, som Værftet fra Begyndelsen burde have fremmet Forhandlingerne med noget større Kraft. Efter det saaledes foreliggende vil Klagernes Paastand være at tage til Følge, og de nedennævnte Arbejdere at idømme en Bod, der passende findes at kune sættes til 30 Kr. for hver. Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kr.

Kendelse:

Den ovenfor nævnte Arbejdsstandsning har været ulovlig. Efternævnte Nittere og Specialarbejdere (her følger Navnene paa de 77 Arbejdere) *bør hver især til Klagerne betale en Bod stor 30 Kr.*

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kr.

Sag Nr. 1123.

Havnearbejdere paa Kvæsthusbroen.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 12. Oktober 1927 i Sag Nr. 1123: Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark og Det forenede Dampskibsselskab mod Dansk Arbejdsmandsforbund solidarisk med Havnearbejdernes Fællesforbund.

Under Losningen af D. F. D. S.'s Damper »Ydun« paa Kvæsthusbroen Søndag den 25. Septbr. Form. opstod der er Ordstrid mellem Selskabets Formand B. Skive der ledede Arbejdet, og en af de i Losningen deltagende ca. 24 Arbejdere, Green. Der er ikke Enighed om de Udtalelser, der faldt, Green hævder, at han, der følte sig brøstholden

over, at Skive i Passagerernes Paahør uden Grund paa en brøsig Maade uddelte Ordrer, høflig anmodede Skive om at lade være hermed, men at Skive til Gengæld herfor noget senere truede har med Prygl og haanede ham og Fagforeningens Formand. Skive hævder paa sin Side, at Green beskyldte ham for Løgn og erklærede, at han nok skulde sørge for, at Skive blev fjernet fra Arbejdet. Skive nægter at have truet med Prygl. Arbejdet fortsattes imidlertid, indtil det ved Middagstid samme Dag var tilendebragt. Mandag Morgen den 26. Septbr. afholdt Havnearbejderne paa Kvæsthusbroen, ca. 250 Mand, et Møde og vedtog her at nægte at lade sig antage til Arbejde, saafremt Formand Skive ikke blev fjernet fra Kvæsthusbroen. Denne Beslutning blev overbragt Selskabets Forvalter af Formanden for Havnearbejdernes Fællesforbund, og for ikke at blive udsat for betydelige Tab besluttede Selskabet nu under Protest at fjerne Formand Skive fra Arbejdspladsen. Efter en Standsning paa ca. 10 Min. kom Arbejdet derefter i Gang. Senere paa Dagen afholdtes et Møde mellem Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer og Dansk Arbejdsmandsforbund samt Havnearbejdernes Fællesforbund. Paa dette Møde blev der fra Arbejdernes Side stillet Forslag om, at Spørgsmaalet om Skives Optræden skulde underkastes en organisationsmæssig Behandling, men Arbejderne vilde ikke indgaa paa, at Skive straks igen skulde indtræde i sin Stilling, og Mødet førte ikke til noget Resultat. Den 1. Oktbr. afholdtes Møde mellem Hovedorganisationerne. Under dette fremkom der fra Dansk Arbejdsmandsforbunds Side en Udtalelse, der af Modpartiet blev forstaaet saaledes, at Dansk Arbejdsmandsforbund var klar til fuldt og helt at tage Konsekvensen af det Skridt, Arbejderne havde taget, ogsaa de økonomiske Følger. Heller ikke dette Møde førte til noget Resultat, og Klagerne, Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark og D. F. D. S. har derefter indbragt Sagen for Den faste Voldgiftsret og nedlagt Paastand paa, at den af Havnearbejdern vedtagne og effektuerede Nægtelse af at arbejde for D. F. D. S. under Formand Skives Ledelse kendes ulovlig, og at der herfor samt for Etableringen af den ulovlige Strejke Mandag den 26. Septbr. d. A. paalægges Dansk Arbejdsmandsforbund solidarisk med Havnearbejdernes Fællesforbund en alvorlig Bod, samt at Sagens Omkostninger paalægges de Indklagede. Klagerne har nærmere anført, at Havnearbejdernes Nægtelse af at arbejde under Skives Ledelse savner ethvert Grundlag. Skive har siden 1907 været Formand, og i den forløbne Tid har der kun een Gang, nemlig i 1918, været klaget over ham. Skive havde da benyttet sig af nogle ikke parlamentariske Udtryk, hvilket blev paatalt overfor ham. Inden for Selskabet er Skive vel anset, og Klagerne kan ikke finde sig i, at Havnearbejderne paa Kvæsthusbroen tiltager sig Myndighed til at diktere, hvilke Formænd D. F. D. S. kan tage i sin Tjeneste. Dertil kommer, at Arbejdsstandsningen var uvarslet. Den varede ganske vist kun ca. 10 Minutter, men Selskabet har lidt Tab ved, at Skive har gaaet ledig siden den 26. Septbr.

De Indklagede har paastaaet sig frifundne og Sagens Omkostninger paalagt Klagerne. De gør gældende, at Skive i de mange Aar, han har arbejdet som Formad, har gjort sig forhadt af Arbejderne ved ubehersket og brutal Optræden. Mangfoldige Gange har Arbejderne klaget, men af Hensyn til de paagældende Arbejdere, der af Frygt for Afsked ikke ønskede at faa deres Navne frem, har Fagforeningen i det store og hele ikke ladet Klagerne komme videre end til en nu afdød Overforvalter. Skives Optræden den 25. September var imidlertid af en saadan Karakter, at det var umuligt at holde Arbejdernes Harme tilbage. Han truede med Prygl og krænkede Arbejdernes Ære, og Arbejdernes Vedtagelse har derfor efter de Indklagedes Mening været lovlig, jfr. herved § 5 i Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. De Indklagede henviser endvidere til, at Arbejdsstandsningen kun varede i 10 Minutter og ikke har paaført Selskabet noget Tab.

Dansk Arbejdsmandsforbund har særskilt gjort gældende, at Forbundet under alle Omstændigheder maa frifin-

des, da det ikke har nogen Andel i den af Arbejderne trufne Beslutning.

Fra begge Sider har der under Sagen været ført en Række Vidner til Oplysning om Formand Skives Optræden og hele Forhold, men Vidneforklaringerne staar i indbyrdes Modstrid.

I § 5, 2. Stk. i Norm for Regler for Behandling af faglig Strid hedder det: »I alle andre Tilfælde skal Mægling forsøges, forinden Arbejdsstandsning iværksættes — medmindre der indtræder Betalingsstandsning, eller Hensynet til Liv, Velfærd eller Ære afgiver tvingende Grunde til at standse Arbejdet, forinden Mægling kan foretages. . . . .«

Det er nu ikke godtgjort af de Indklagede, at der under nærværende Sag foreligger Omstændigheder, der kunde berettige Havnearbejderne til, uden at forsøge Mægling, at iværksætte Arbejdsstandsning. Skives Udtalelser har, hvorledes de nu end er faldne, i alt væsentlig været rettet til Green, og de har ikke kunnet berettige de ca. 250 Havnearbejdere til uvarslet Arbejdsstandsning. Beslutningen om Nægtelse af at arbejde under Skives Ledelse og Arbejdsstandsningen har derfor været ulovlig, og for denne Ulovlighed maa ikke blot Havnearbejdernes Fællesforbund, men ogsaa Dansk Arbejdsmandsforbund, der har fastholdt Kravet om Skives Fjernelse fra Kvæsthusbroen, være ansvarlig. Som Følge heraf vil der være at paalægge de Indklagede en Bod, der passende findes at kunne sættes til 300 Kr. og som Ordensbod vil være at tillægge Dansk Arbejdsgiverforening. Det bemærkes herved, at den kortvarige Arbejdsstandsning ikke har medført noget Tab for D. F. D. S., og det maa blive Selskabets egen Sag, at det ikke siden 26. Septbr. har beskæftiget Skive.

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kr.

Kendelse:

Den af Havnearbejderne den 26. September d. A. vedtagne og effektuerede Nægtelse af at arbejde for D. F. D. S. under Formand B. Skives Ledelse kendes ulovlig.

Til Dansk Arbejdsgiverforening betaler de Indklagede 300 Kr. Endvidere betaler de Indklagede Sagens Omkostninger med 300 Kr.

Litteratur.

Fagbevægelsen i Tyskland

Ved *Richard Seidel.* Med et Afsnit af *Bernhard Göring* om Funktionærernes faglige Bevægelse. Amsterdam 1927. Den internationale faglige Centrals Forlag. 157 Sider. Prisen er 1,50 Mark.

Dette Skrift, der udgives af I. F. C. som 7/8 Bind af Internationalt Fagforeningsbibliotek, behandler først de tidligste Tider indenfor den tyske Fagbevægelse, idet det skildrer de første Resultater og Afslutningen ved Socialistloven, og giver derefter en udførlig Fremstilling af den fremadskridende Udvikling fra den første Kongres i 1892 indtil Krigens Udbrud. De tyske Fagforeningers Virksomhed under Krigen og specielt tillige den yderst betydningsfulde og lærerige Udvikling efter Krigen saavel som Tilpasningen efter de nye Forhold, der er gennemført uden alt for store Vanskeligheder, er blevet indgaaende behandlet.

De tyske Fagforeningers Tilblivelse er ikke alene interessant paa Grund af deres talmæssige Fremskridt og deres Agitations- og Kampmetoder, men tillige gennem de principielle Forandringer, de i Aarenes Løb har maattet foretage og ogsaa har foretaget uden unødvendig Tøven. Udviklingen fra den magtløse Ordradikalisme til den praktiske Fagforeningsvirksomhed har først ladet sig gennemføre ved de tyske Fagforeninger, saaledes at man i andre Lande mange Gange taler om en »tysk Metode« i Modsætning til syndikalistiske Metoder. De tyske Fagforeninger blev efter først at have været Modstandere af centrale Organisationer, høje Bidrag, Understøttelsesindretninger, Tarifoverenskomster o. s. v., senere netop Talsmænd og Foregangsmænd heraf.

Seidels og Görings Skrift danner en værdifuld Supplering til de Afhandlinger om den faglige Bevægelse i Belgien, England og Sverige, der er udkomne i Internationalt Fagforeningsbibliotek.

Angaaende Bestillinger bedes man henvende sig til I. F. C.s Forlagsafdeling, Tesselschadestraat 31, Amsterdam, eller for Danmarks Vedkommende til Bog- og Papirhandelen »Fremad«, Frederiksborggade 33, København K. Pris Kr. 1,50.

REDAKTØR: CARL F. MADSEN. — Trykt hos F E. Bording. København.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR
DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND I DANMARK

NUMER 24 ❋ KØBENHAVN DEN 17. DECEMBER 1927 ❋ 24 AARGANG

Den forestaaende faglige Situation.

Opsagte Overenskomster og ikke opsagte.

Der foreligger nu, saa vidt det er muligt, Oversigt over de Overenskomster, der i det kommende Foraar vil komme til Behandling mellem Organisationerne indenfor De samvirkende Fagforbund og de modstaaende Arbejdsgiverorganisationer.

For Oversigtens Skyld bringer vi her en Fortegnelse over

Opsagte Overenskomster.

Til Ophør 1. Februar er *af Arbejdsgiverne* opsagt Overenskomsterne for:

	Antal Medl.
Skotøjarbejderne paa Fabrikkerne ..... ca.	3700
Skotøjarbejderne paa mekaniske Fodtøjsreparationsværksteder	65
Kvinderne paa Dansk Papdaasefabrik	24
Kvinderne i Ægpakkerierne	800
Kvinderne paa Elementkulfabrikken	6
Kvinderne paa Fabrikken »Ilka«	7
Kvinderne paa Dansk Crown Cork Fabrik	11
Kvinderne paa Kalk- og Teglværkerne	100
Mellem Sukkervare-, Chokolade- og Bisquitarbejdernes Forbund og Fabrikanterne	600
Ialt	5313

Fra *Arbejdernes Side* er til samme Dato opsagt følgende Overenskomster:

	Antal Medl.
Mellem Litografisk Forbund og Litograflauget	450
Mellem Træindustriarbejderne og Jernindustriens Sammenslutning	150
For Kvinderne paa Mejerierne og dermed beslægtede Virksomheder i Odense og Omg.	20
Ialt	620

Tilsammen opsagt pr. Februar for 5933 Arbejdere.

Desuden havde Forgylderforbundet opsagt Overenskomsten med Barokforgylderne og Guldlistefabrikanterne, men da Arbejdsgiverne modtog Opsigelsen for sent, protesterede de imod Opsigelsens Gyldighed, hvorfor denne løber videre 1 Aar.

Opsagte Overenskomster pr. 1. Marts.

Af Skrædderforbundets Overenskomster har Arbejdsgiverne opsagt følgende:

Priskuranterne for klassificeret Arbejde i København og Provinsen:
Leverancearbejde (København og Provinsen),
Drengedragter (udført af Kvinder),
Drengedragter (Magasin du Nord),
Lagerarbejde (Svende og Kvinder),
Tilskærere i Konfektionsbranchen,
Linnedsyning m. m.,
Syning af Herrelinned,
Syning af Olietøj,
Crome & Goldschmidt og
M. I. Madsen, Vejle.

Samtlige ovennævnte Overenskomster, som er gældende for Medlemmer af Arbejdsgiverforeningen, omfatter ialt 8000 Medl.

Af Skrædderforbundets Overenskomster, der er afsluttede med Virksomheder udenfor Arbejdsgiverforeningen, er opsagt følgende Priskuranter:
Dameskræddermestrene,
Børnekonfektion (Hugo Dorph),
Skræddermestre paa Bornholm,
Köhler-Petersen, København,
Fr. Petersen, København, og
Th. Gjerulffs Efterfølger, København,
ialt omfattende 500 Medlemmer, saaledes at ialt 8500 af Forbundets ca. 9000 Medlemmer er omfattet af Overenskomstopsigelser.

Til Udløb i 1928 findes indenfor Organisationer, der staar som Medlemmer af De samvirkende Fagforbund, Overenskomster omfattende 28 Forbund og 63.500 Medlemmer, medens Overenskomster for 18 Forbund omfattende 48.000 Medlemmer løber videre til 1929.

Ikke opsagte Overenskomster.

Følgende Overenskomster kunde været opsagte til Udløb 1. Februar 1928, men løber videre et Aar:

	Antal Medl.
Forgylderforbundet med Foreningen af Guldlistefabrikanter og Barokforgyldere	196
Mølleriarbejderforbundet og Cementfabrikkerne samt Oliemøllerne	90
Gørtler- og Metalarbejderforbundet og Jernindustriens Sammenslutning	398
Skibstømrerforbundet og Jernindustriens Sammenslutning samt Træskibsværfterne i Frederikshavn og Svendborg m. fl.	500
Kvindeligt Arbejderforbund og Tekstilfabrikantforeningen	500
— Jernindustriens Sammenslutning	2000
— Telefonfabrikken »Automatic« (udenfor Arbejdsgiverforeningen)	50
— Johan & Aksel Hornbech (Frugtsaftfabr.)	16
— Sæbefabrikken »Norma«	55
— Sukkerfabrikken Nykøbing F.	20
— De danske Sukkerfabrikker	175
— Hasle Klinker- og Chamottestensfabrik	35
— Danske Cementfabrikker	50
Dansk Tekstilarbejderforbund	9000
Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark	20000
Træindustriarbejderforbundet	3000
Bødkerforbundet	200
Snedkerforbundet (Jernindustrien)	1000
Ialt	37285

Overenskomster, der kunde være opsagte til 1. Marts, men som løber videre:

	Antal Medl.
Børsteindustriarbejdernes Forb.	367
Papirindustriarbejdernes Forb.	1500
Litografer paa Reproduktionsanstalterne	150
Ialt	2017

Malerforbundets Overenskomsters Opsigelsesfrist er forkortet til 2 Maaneder, og Rebslageriarbejderforbundet er enedes med Foreningen af danske Rebslagerier om ligeledes at forkorte Opsigelsesfristen til 2 Maaneder.

Kedel- og Maskinpasserforbundet har fornyet Overenskomsten med Foreningen af danske Spiritusfabrikanter. Fornyelsen er sket paa Basis af Prisreguleringens Bortfald og visse Forbedringer i Ugelønningerne.

Der er desuden forskellige Organisationer udenfor De samvirkende Fagforbund, hvis Overenskomster er opsagte til Ophør i Løbet af Foraaret 1928, men for disse Forhold er vi ikke i Stand til at gøre nærmere Rede.

Lønbevægelser og Konflikter.

Mølleriarbejdere paa Svendborg Boghvede- og Havremølle.

Den 12. August indkom M/S »Margrethe« med 1318 Sække Boghvede. Møllen satte 4 af Forbundets Medlemmer til sammen med 2 af Skibets Mandskab at losse Skibet. Dette er i Strid med den i Svendborg gældende Havnetakst, der indeholder Bestemmelser imod delvis Bordarbejde.

Sagen behandledes ved et Fællesmøde den 20. Oktober og ordnedes saaledes, at Firmaet indgik paa at betale de omtalte Arbejdere et Beløb paa 30 Kr. til Deling.

Mølleriarbejdere hos A/S Slagelse og Korsør Dampmøller.

Et Formandsspørgsmaal.

Dansk Mølleriarbejderforbund har rejst Klage over, at A/S Slagelse og Korsør Dampmøller forbyder en Arbejder at være Medlem af Forbundet under Paaberaabelse af, at han er Forvalter. Herimod protesterede Forbundet under Henvisning til, at den saakaldte Forvalter udfører alt forefaldende Arbejde, og han kan heller ikke betragtes som Arbejdsleder, da han ikke har nogen Arbejdere under sig.

Sagen behandledes paa et Fællesmøde den 20. Oktober, men uden Resultat.

Den hollandske Landsorganisation i 1926.

Ifølge den af den hollandske Landsorganisation udsendte Beretning om Virksomheden i 1926 talte den Amsterdam Internationale tilsluttede frie Landsorganisation (N.V.V.) den 1. Januar 1927 196.314 Medlemmer mod 189.686 den 1. Januar 1926, hvad der altsaa betyder en Tilvækst af 6628 nye Medlemmer. I Beretningsperioden tiltraadte to nye Forbund, mens 2 andre Forbund sammensluttedes. De tilsluttede Organisationers Antal er saaledes steget med 1 og udgør nu 27. Af samtlige organiserede Arbejdere i Holland, altsaa ogsaa af dem, som ikke er tilsluttet nogen faglig Landscentral, tilhørte i 1926 39 % Forbund under den hollandske Landsorganisation.

Fagbevægelsen i Holland er endnu stadig splittet i talrige Retninger, saaledes at der for Tiden bestaar ikke mindre end 7 faglige Landscentraler, nemlig en socialdemokratisk, en romersk-katolsk, en kristelig-protestantisk, en kommunistisk, en syndikalistisk, en neutral og en speciel Landscentral for Aandsarbejdere. Over 50 % af alle i nævnte Landscentraler organiserede Arbejdere tilhører den frie Landsorganisation. Andenpladsen indtager den katolske Landscentral med ca. 25 %. Den kommunistiske Central omfatter ikke engang 3½ % af samtlige organiserede Arbejdere.

De under N.V.V. hørende Forbunds samlede Indtægter af Medlemskontingenter beløb sig i 1926 til 4.907.332 Gylden eller gennemsnitlig 25 Gylden pr. Medlem og Aar. De tilsluttede Forbunds samlede Formue var ved Udgangen af December 1926 rundt regnet 8.050.000 Gylden. De tilsluttede Forbund udbetalte i Beretningsaaret følgende Understøttelsesbeløb: Arbejdsløshedsunderstøttelse ca. 3 Millioner Gylden, Strejke- og Lockoutunderstøtelse ca. 325.000 Gylden og Sygeunderstøttelse 365.000 Gylden.

Hvem har de rene Hænder?

I Anledning af Jubilæumsfestlighederne i Moskva holdt blandt mange andre ogsaa Tomski, Formanden for den russiske Landsorganisation, en Tale, i hvilken han angaaende de russiske Fagforeningers internationale Forbindelser bl. a. sagde:

»Fra vor første Begyndelse, umiddelbart efter at vi havde erobret Magten, har vi utrættelig søgt at knytte Forbindelser med de vesteuropæiske Fagforeninger. Vore Forsøg forblev dog uden Resultat. Den vesteuropæiske Fagbevægelses Førere har boykottet os. Den Haand, vi rakte Amsterdam-Internationale, er blevet tilbagevist«.

Heroverfor kan det uden Kommentar og under Henvisning til den offentliggjorde Korrespondance, de vedtagne Kongresbeslutninger o.s.v. slaas fast, at Amsterdam-Internationale øjeblikkeligt efter sin Grundlæggelse i August 1919, altsaa paa et Tidspunkt, da Kanonerne næppe var forstummede og I.F.C traadte sammen for første Gang, har rakt de russiske Brødre Haanden og i det internationale Proletariats Interesse bedt dem om at slaa til og medvirke til en Samling af alle europæiske Arbejdere. I Stedet for at slaa til spyttede man i den udstrakte Haand. I samme Øjeblik, som Arbejderne for første Gang i Verdenshistorien forsøgte at komme de forfulgte og mishandlede Brødre i et reaktionært Land til Hjælp gennem Proklamering af en international økonomisk Boykot, udsendte vore russiske Kammerater et Opraab mod Amsterdam og stiftede Den røde Fagforenings-Internationale. »Trods disse Bagvaskelser og de Folk, som udspreder dem«, hedder det i en af den ekstraordinære Kongres 1920 i London vedtagne Resolution angaaende de russiske Fagforeninger, »retter Kongressen en Appel til Proletariatet i Rusland og alle andre Arbejdere, som bliver vildledte med Hensyn til I.F.C. s sande Maal. Kongressen erklærer hermed sin fulde Soldaritet og Sympati med deres Lidelser og revolutionære Bestræbelser. Den opfordrer dem til at tilslutte sig I.F.C. for gennem denne Tilslutning

at styrke det øvrige Proletariats Kampkraft og saaledes tilvejebringe en sluttet Kampfront overfor Reaktionen«.

(I. F. C.)

Den faste Voldgiftsret.

Sag Nr. 1092.
Hustømrere i København.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 29. Juni 1927 i Sag Nr. 1092: Københavns Tømrerlaug og Entreprenørforeningen mod Dansk Tømrerforbund og Hustømrernes faglige Afdeling i København.

Den 4. Juni d. A. nedlagde 4 Tømrersvende, der var beskæftigede hos Tømrermester Christian Kastrup Nielsen, Medlem af Københavns Tømrerlaug, ved et Bolværksarbejde ved Teglholmen, Arbejdet. Grunden hertil var Lønuoverensstemmelser, der havde staaet paa siden den 25. Maj. Hvad disse Uoverensstemmelser nærmere bestod i, er ikke klart oplyst under Sagen. Kastrup Nielsen gør gældende, at de 4 Svende til at begynde med i alt væsentligt havde været beskæftigede ved Vandbygningsarbejde og herfor havde faaet en Løn af 2 Kr. i Timen. Da der senere blev Tale om Arbejde paa Land, tilbød han Arbejdet til 1,60 Kr. pr. Time, og herved vil han have ment som forskudsvis Udbetaling paa Akkord. Svendene krævede imidlertid Satserne forhøjede til 1,81 Kr. for Arbejde paa Land og 2,06 Kr. for Arbejde med Vandtillæg. Svendene hævder paa deres Side, at de forlangte 2 Kr. for alle Timerne. Under Domsforhandlingen har en af Svendene imidlertid udtalt, at deres Fordring gik ud paa, at de vilde have Akkord, men at Kastrup Nielsen nægtede at gaa ind herpaa.

Den 10. Juni nedlagde 7 Svende, der var beskæftigede hos Tømrermester Jacob Petersen, Medlem af Københavns Tømrerlaug, ved et Bolværksarbejde i Frederiksholms Kanal, Arbejdet, ligeledes paa Grund af Lønuoverensstemmelser, der havde staaet paa siden den 4. Juni. Efter Jacob Petersens Fremstilling, der ikke er bestemt imødegaaet, forlangte Svendene Timelønningerne forhøjede fra 1,67 Kr. for Arbejde i Land og 1,90 Kr. for Bolværksarbejde til henholdsvis 1,81 Kr. og 2,06 Kr.

Fra den 10. Juni om Morgenen nedlagde endvidere de hos Ingeniør Erik Bruun, Medlem af Entreprenørforeningen, ved et Bolværksarbejde i Københavns Frihavn beskæftigede Tømrersvende deres Arbejde, idet de forlangte en Forhøjelse af Timelønnen med 15 Øre fra 1,91 Kr. til 2,06 Kr. Blandt disse Svende var en Tømrersvend Christiansen, der i Slutningen af Maj Maaned var blevet overflyttet fra Provinsen til den københavnske Afdeling, og med hvem Bruun havde aftalt en Timeløn af 1,91 Kr. Efter Bruuns Fremstilling udtalte Christiansen, at han ikke maatte begynde paa det paagældende Arbejde for Fagforeningen, med mindre han kunde faa 15 Øre mere end den aftalte Løn. Fagforeningen har paa sin Side bestridt at have givet Christiansen en saadan Besked.

Under nærværende Sag har Københavns Tømrerlaug og Entreprenørforeningen indklaget Dansk Tømrerforbund og Hustømrernes faglige Afdeling i København for Brud paa de mellem Parterne gældende Overenskomster og paa Septemberforligets Punkt 2 og nedlagt Paastand paa, at den iværksatte Arbejdsstandsning, der stadig vedvarer, kendes ulovlig, og at Dansk Tømrerforbund solidarisk med Hustømrernes faglige Afdeling i København paalægges en af Retten fastsat Bod samt Sagens Omkostninger.

Klagerne har henvist til, at der mellem Parterne overenskomstmæssig er fastsat en Minimal-Timeløn, hvoraf følger en Ret for den enkelte Mand til med sin Mester at træffe Aftale om en højere Løn uden Indblanding af Organisationerne. Det, der i nærværende Tilfælde er sket, er imidlertid en kollektiv Arbejdsnedlæggelse fra Svendene paa 3 forskellige Arbejdspladser efter nærmere Aftale dem imellem uden Iagttagelse af Varslingsreglerne i Septemberforliget og under Medvirkning af Hustømrernes faglige Afdeling. Efter Arbejdsnedlæggelsen har det været umuligt at faa Arbejdet i Gang, skønt de forskellige Arbejdsgi-

vere paa forskellig Maade har søgt at faa andre Svende. Der foreligger saaledes yderligere Blokade, og saavel Dansk Tømrerforbund som Hustømrernes faglige Afdeling har nægtet at yde Medvirkning til Arbejdets Genoptagelse. Efter Klagernes Mening er det de indklagede Organisationer, der i Virkeligheden har Ansvaret for Arbejdsnedlæggelsen og Blokaden.

De Indklagede procederer til Frifindelse. De bestrider, at de paa noget Punkt har grebet ind i Svendenes personlige Aftalefrihed vedrørende Timelønningerne. Hustømrernes faglige Afdeling vil tværtimod have udtalt overfor Svendene, at dette var et Spørgsmaal, der var Foreningen uvedkommende, og at Foreningen ikke foretog nogen Arbejdsstandsning af den Grund. Svendenes Fremgangsmaade har efter de Indklagedes Mening været berettiget. De Indklagede henviser i denne Forbindelse til den faste Voldgiftrets Kendelse af 19. Januar 1921 i Sag Nr. 422, der angik et lignende Tilfælde. Det udtales i denne, at det maa antages, at Timelønnen i Tømrerfaget under de senere Aars urolige Forhold stadig har skiftet efter Konjunkturerne, og at Forholdet har udviklet sig derhen, at der fra Svendenes Side paa de forskellige Arbejdspladser saavel som fra de enkelte Mestres Side Gang paa Gang er fremkommet samlet Krav eller samlet Meddelelse om Timelønnens Forhøjelse eller Nedsættelse, uden at dette er behandlet som et ulovligt Skridt. Denne Kendelse maa vedblivende have Gyldighed, og herefter har det været Svendene tilladt at give vedkommende Mester samlet Meddelelse om, at de ikke vilde fortsætte Arbejdet, med mindre Lønnen blev forhøjet, saa meget mere som den Løn, de 3 Mestre udbetalte, var under Gennemsnittet af hvad der betaltes i København. De Indklagede vil ikke bestride, at de har støttet Svendene i deres Antagelse af, at de var berettiget til at nedlægge Arbejdet, men yderligere Skridt vil de ikke have foretaget sig, og de nægter, at der foreligger Blokade.

Retten skal ikke komme nærmere ind paa, hvorvidt de omhandlede Uoverensstemmelser burde have været løst ved faglig Voldgift. Oplysningerne om Uoverensstemmelserne er ikke klare, og under Forhandlingerne synes ingen af Parterne at have stillet Krav om saadan Voldgift. Som Sagen er forelagt Retten, angaar den i første Række det Spørgsmaal, om Svendene i Henhold til Kendelsen i Sag Nr. 422 uden Iagttagelse af de sædvanlige Varslingsbestemmelser har været berettigede til at nedlægge Arbejdet som sket. Hertil skal først bemærkes, at Kendelsen af 19. Januar 1921 udtrykkelig henviser til de senere Aars urolige Forhold og de skiftende Konjunkturer, hvilke Forhold imidlertid har rettet sig i ikke uvæsentlig Grad; men selv bortset herfra findes de Indklagede ikke at kunne paaberaabe sig den omtalte Kendelse. Kendelsen omtaler kun Forholdene paa den enkelte Arbejdsplads, men i nærværende Sag maa det anses for oplyst, at Svendene paa de 3 Arbejdspladser i indbyrdes Forstaaelse og omtrent samtidig har fremsat tilsvarende Krav, og, da disse ikke lod sig gennemføre, har nedlagt Arbejdet. Dette er en kollektiv Arbejdsnedlæggelse, ved hvilken under alle Omstændigheder Septemberforligets Varslingsbestemmelser maa iagttages. Svendenes Arbejdsnedlæggelse har herefter været ulovlig, og de indklagede Organisationer, der har billiget det ulovlige Skridt, og i hele deres senere Holdning har udvist en Passivitet, der maa betegnes som retsstridig, vil herfor være at paalægge en Bod, der passende findes at kunne sættes til 500 Kr. De Indklagede vil derhos have at betale Sagens Omkostninger med 300 Kr.

Kendelse:

Den ovenomhandlede Arbejdsstandsning kendes ulovlig.

De Indklagede, Dansk Tømrerforbund solidarisk med Hustømrernes faglige Afdeling i København, bør til Klagerne betale en Bod stor 500 Kr.

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kr.

Sag Nr. 1121.

Rebslageriarbejdere hos Rebfabrikant Rasmussen, Ejby, Fyn.

I den mellem de danske Rebslagermestres Centralforening og Dansk Rebslageriarbejderforbund d. 6. Marts 1927

afsluttede Overenskomt er bl. a. fastsat Bestemmelser om Timelønnens Størrelse og Arbejdstidens Længde; som Regler for Behandling af faglig Strid gælder den af Hovedorganisationerne senest vedtagne Norm.

Efter at Forbundet var blevet bekendt med, at Fabrikant Rasmussen af Ejby, der er Medlem af Centralforeningen, og som i sin Virksomhed beskæftiger 8—10 Arbejdere, der alle staar udenfor Forbundet, ikke overholdt Overenskomsten, tilskrev Forbundet Rasmussen for at faa en Forhandling med ham; da det intet Svar fik, vendte Forbundet sig til Centralforeningen, der meddelte, at den ikke kunde blande sig i Sagen.

De samvirkende Fagforbund tilskrev derefter Centralforeningen med Anmodning om at faa afholdt et Mæglingsmøde om Arbejdsforholdene hos Rasmussen, og modtog Svar fra Centralforeningens Formand, ifølge hvilket Foreningen ikke mente at kunne gøre noget ved Sagen, da Overenskomsten med Forbundet ikke forbød Centralforeningens Medlemmer at beskæftige uorganiserede Medlemmer.

Under Henvisning til, at det herefter har været umuligt at komme i organisationsmæssig Forhandling om denne Sag, har Klagerne under denne Sag nedlagt Paastand paa, at Fabrikant Rasmussen kendes pligtig til at overholde Overenskomsten, ogsaa naar han beskæftiger uorganiseret Arbejdskraft, og ikendes Bod for ikke at have overholdt Overenskomsten, samt Centralforeningen ikendt Bod for sin Nægtelse af at medvirke til Sagens organisationsmæssige Behandling.

Fabrikant Rasmussen har under Retsforhandlingen erkendt, at den med Forbundet afsluttede Overenskomst ikke har været overholdt i hans Virksomhed, men har til Forsvar herfor anført, at han ikke mente, at Overenkomstens Bestemmelser gjaldt for ham, der kun beskæftiger uorganiserede Arbejdere. Han har derfor paastaaet sig frifunden.

Centralforeningen har paa sin Side anført, at Overenskomsten efter Foreningens Mening ikke gælder for uorganiserede Arbejderes Lønningsforhold, og selv om Rasmussen har haft Pligt til at overholde Overenskomsten, har Foreningen intet Middel til at tvinge ham dertil. Naar Foreningen ikke gik med til det ønskede Mæglingsmøde, var det, fordi den maatte antage, at det vilde blive resultatløst.

Da der ikke ved Afslutningen af Overenskomsten er taget noget Forbehold om, at den kun skal gælde i Forholdet til Fagforeningens Medlemmer, er det utvivlsomt, at Rasmussen som Medlem af Centralforeningen har været pligtig til at overholde Overenskomsten, selv om han kun beskæftiger uorganiserede Arbejdere, og han vil derfor for det begaaede Brud paa Overenskomsten have at udrede en Bod paa 200 Kr., ligesom Centralforeningen, hvis første og selvfølgeligste Pligt overfor den modstaaende Organisation er at træde i Forhandling med denne, naar det forlanges, og yde sin Medvirkning til Udjævning af Uoverensstemmelser mellem dens Medlemmer og Forbundet, for sin Vægring af at overholde de vedtagne Regler for Behandling af faglig Strid vil have at betale en Bod stor 100 Kr.; Centralforeningen paa Rasmussens Vegne vil derhos have at udrede Sagens Omkostninger med 200 Kr.

Kendelse:

Fabrikant Rasmussen, Ejby, er pligtig at overholde Overenskomsten af 6. Marts 1927 ogsaa for uorganiserede Arbejderes Vedkommende.

Til Dansk Rebslageriarbejderforbund betaler Fabrikant Rasmussen en Bod af 200 Kr. og de danske Rebslagermestres Centralforening en Bod af 100 Kr.

Sagens Omkostninger betaler de danske Rebslagermestres Centralforening paa Fabrikant Rasmussens Vegne med 200 Kr.

REDAKTØR: CARL F. MADSEN
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Alle 12,2. S. Kbhvn. V. Tlf. 3511 og 15041.
Trykt hos F. E. Bording, Kbhvn.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR
DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND I DANMARK

NUMER 25 ❋ KØBENHAVN DEN 24. DECEMBER 1927 ❋ 24 AARGANG

Den norske Landsorganisations Kongres.

En Tale af Sekretær *Hans Jacobsen.*

Paa den i Oslo nylig afholdte Kongres, hvor Vilh. Nygaard og Hans Jacobsen var til Stede som Repræsentanter for De samvirkende Fagforbund i Danmark, fik Hans Jacobsen Lejlighed til at sige nogle Alvorsord til de norske Arbejdere, som gengives her efter Hukommelsen og i lidt afkortet Omfang.

Talen blev holdt under Behandlingen af de internationale Forbindelser, og dens Begyndelse var et Svar paa stillede Spørgsmaal angaaende de danske Organisationers eventuelle Stilling til de foreliggende Forslag om Oprettelse af Gensidighedsoverenskomst med Rusland og Dannelse af norsk-finsk-russisk Komité, der skal arbejde for international faglig Enhed.

Dette Svar vil blive resumeret i det egentlige Referat fra Kongressen, som vil fremkomme i senere Numre, og her kommer saa det, der fulgte efter.

Taleren udtalte først: Ja, her kunde jeg egentlig slutte, men jeg har dog Lyst til at sige nogle Ord til mine norske Kammerater, hvis man ønsker det. Men jeg advarer paa Forhaand, det bliver nemlig ikke lutter Behageligheder. (Forsamlingen gav sin Tilslutning tilkende.)

Jeg tror at have nogle Betingelser for at tale til Nordmændene. Det er ganske vist første Gang, jeg overværer Eders Kongres, men jeg har i min Ungdom arbejdet et Aars Tid her i Landet og kender derigennem lidt til selve det norske Folk, og min Virksomhed, navnlig som Lærer i Fagorganisationens Historie og Praksis paa den socialdemokratiske Arbejderskole betinger, at jeg maa følge Udviklingen i den norske Fagbevægelse.

Jeg har aldrig paa nogen Kongres været præsenteret for en saadan Fraseologi som paa denne. Det svirrer om Ørerne med Udtryk som Reformisme, Moderation, revolutionær Erkendelse, Klassekampens Grundlag o. s. v., ofte drevet til det rent latterlige.

Hvad vil for Resten Klassekampens Grundlag sige, jeg kender ingen fyldestgørende Forklaring herpaa, men vil nu selv forsøge at definere Begrebet. Jeg mener, at det maa være det Maal, vi tilsigter, der er det afgørende, nemlig vort Maal, den privatkapitalistiske Udbytnings Afskaffelse og Indførelse af det socialistiske System, hvor den, der arbejder, erholder det fulde Udbytte af sit Arbejde. For dette Maal kæmper saavel Kommunister, Syndikalister og Socialdemokrater, hvorfor alle disse maa siges at staa paa Klassekampens Grund. Der findes jo ogsaa andre Arbejderorganisationer, f. Eks. fascistiske, kristelige o. fl. a., der ikke er socialistisk indstillede, og om disse maa man sige, at de ikke staar paa Klassekampens Grund. Da den norske Landsorganisation i 1922 gik med til Loven om tvungen Voldgift, var I heller ikke paa Klassekampens Grund en Tid. Det maa være Maalet, der er det afgørende, og ikke den Taktik, der anvendes, da denne maa være forskellig, afpasset efter de stedlige Forhold.

Den Taktik, Arbejderne har anvendt i Rusland, kunde maaske ikke være anderledes der. Der var i Forvejen Diktatur fra Overklassen, og at dette afløstes af Underklassens Diktatur, var vel nødvendigt. Den almindelige Folkeoplysnings Stadium maa ogsaa være bestemmende for den Taktik, der bedst kan anvendes, og ligeledes den foreliggende økonomiske Fordeling af Samfundsværdierne.

Derfor kan samme Taktik ikke anven-

des i Rusland og Danmark eller Norge. I sidstnævnte Lande staar Folkeoplysningen højt, og Samfundsværdierne, f. Eks. Jorden, er fordelt paa langt flere Hænder. I Rusland var et af Revolutionens Resultater, at Bønderne blev Ejere af den Jord, de nu dyrker, her i Norge vil det blive det modsatte der skulde ske, at Ejendomsretten til Jorden skulde fratages Bønderne. Det norske Folk er et i Bund og Grund demokratisk sindet og tænkende Folk, og det lader sig ikke gøre at faa hverken Fiskerne eller de saakaldte arbejdende Bønder til at sværge til Diktaturet. Af disse Grunde holder jeg det for udelukket, at den russiske Udvikling kan tages til Mønster for Norge, eller med andre Ord, I norske Arbejdere kan ikke skabe et Arbejderdiktatur, og hvis det ved et Kup skulde lykkes, vil det ikke kunne opretholdes ret længe.

Men selv om I kunde, saa gør det alligevel ikke. Det er jo kun muligt ved Hjælp af Midler, som vi socialdemokratiske Arbejdere altid har bekæmpet og betegnet som reaktionære. Uden Militarisme, Terror, Undertrykkelse af Presse-, Tale- og Forsamlingsfrihed o. s. v. lader Diktaturet sig ikke gennemføre og bevare.

Der foreligger intet for, at et socialistisk Samfund ikke kan naas ad parlamentariske Veje; det vil være muligt at skabe et Flertal i Befolkningen for Samfundets Socialisering. Hvis Overklassen til den Tid finder paa med Magtmidler at ville modsætte sig Folkeflertallets Vilje, da, men ogsaa først da, er den moralske Berettigelse til Stede til at lave Revolution, og Muligheden skabt for at gennemføre en saadan og opretholde de vundne Resultater.

Anstiller vi en Sammenligning mellem den Taktik, der føres her i Norge og i det øvrige Skandinavien, saa forekommer det mig, at naar alle Jeres overflødige Ord er skaaret bort, er Forholdene de samme i de tre Lande. Vi staar i Samarbejde med den politiske Arbejderbevægelse, som det blev vedtaget paa den skandinaviske Arbejderkongres i Gøteborg i 1886. Og det kan vel ikke være Jeres Mening, efter den Beslutning Kongressen her har taget om Samarbejde med det forenede Arbejderparti, at dette ikke skal give sig Udslag i praktisk socialt Reformarbejde, men at Stortinget kun skal bruges som en Talerstol.

I det daglige, praktiske Arbejde er der heller ingen synderlig Forskel paa Jer og os. Vi søger alle at oprette lovbeskyttede Overenskomster med vore Arbejdsgivere. Vi har ogsaa, ligesom der er nævnt Eksempler paa her, Besvær med at faa vore Møder saa godt besøgte som ønskeligt, vi maa ogsaa, som Halfdan Jønsson oplyste, somme Tider byde paa »Kaffe og Brød« for at faa Medlemmerne til at møde. Halvard Olsen betegnede den Demonstration, I fornylig foranstaltede til Stortinget, som en Demonstration imod Demonstrationer, da den kun talte ca. 5000 Mand. Vi har ogsaa haft en lignende Demonstration til vor Rigsdag; der kunde ogsaa have været flere, men den talte dog ca. 50.000 Mand. Men ellers ved Maj- og andre lignende Demonstrationer burde Deltagelsen være langt større.

Men trods alt dette har vi i Danmark hævet Arbejdernes sociale og økonomiske Niveau meget betydeligt og gennemført 8 Timers-Dagen, og jeg hævder, ikke alene, at det er sket paa Klassekampens Grundlag, men ogsaa at dette vilde have været Tilfældet, selv om det var sket uden større Kampe. Det allermeste er forøvrigt opnaaet ved Forhandling med vore Modstandere, Arbejdsgiverne.

Altsaa vi danske Arbejdere staar paa Klassekampens Grundlag, selv om vi ikke er Tilhængere af Proletariatets Diktatur, og det mener I norske Arbejdere sikkert ogsaa, i modsat Fald vilde det Samarbejde, I har haft og ønsker udvidet med os, jo være, for at bruge en af Jeres egne Fraser, en kontrarevolutionær Handling.

Der er her paa Kongressen sagt meget Ondt om den saakaldte Amsterdam-Internationale. Den er betegnet som ude af Stand til at udrette noget for Arbejderne, og at støtte det kapitalistiske Samfunds Militarisme og Imperialisme ved sit Samarbejde med den internationale Arbejdsorganisation under Folkenes Forbund. Lad os undersøge dette lidt nærmere. Forholdene indtil Krigen og under denne var, at denne internationale Organisation var af rent fag-

lig Karakter. Dette viser bl. a., at de denne tilsluttede Organisationer, derunder ogsaa Norges, afslog at gaa med til nogle af Frankrigs Landsorganisation foreslaaede internationale Foranstaltninger i Anledning af Krigen i Afrika.

Men kort efter Verdenskrigen, da Amsterdam-Internationalen talte 24 Mill. Medlemmer, og de socialistiske Partier stod splittede, toges andre Opgaver op. I 1920 afholdtes en Kongres i London, som ogsaa er omtalt her, og der var Dagsordenen følgende: 1. Valutaspørgsmaalet; 2. Fordelingen af Raastofferne; 3. Produktionsmidlernes Socialisering; 4. Verdenssituationen og den internationale Fagforeningsbevægelse; og 5. Forholdene i Ruhrdistriktet. Som man ser, Emner, der gaar langt ud over de rent faglige. Dette fremgaar ogsaa af de fattede Beslutninger.

Jeg skal citere Begyndelsen af den Resolution, der vedtoges til Pkt. 4, den lyder saaledes:

»Den internationale Fagforeningskongres udtaler, at Fagforeningerne ved Siden af deres sædvanlige Aktion for Forbedring af Arbejdsvilkaarene nationalt og internationalt maa føre Kamp mod Kapitalismen og Imperialismen.

Kongressen udtaler, at denne Kamp maa rettes imod Militarismen i alle dens Former.

Den internationale Fagforeningskongres udtaler, at Massestrejkens Vaaben og Fagforeningernes internationale Boykotting maa anvendes som et virksomt og til dette Formaal svarende Middel i Kampen mod Reaktionen og dens Fremmarsch. . . .«

Ja, kunde dette siges bedre og stærkere i selve Moskva?

I November 1921 vedtog en Konference i Amsterdam, bestaaende af Internationalens Bureau og Repræsentanter for Transport-, Grube- og Metalarbejdernes internationale Fagsekretariater, en Beslutning om, at det er de organiserede Arbejderes Pligt ved international Generalstrejke at forhindre Krigsudbrud. Paa Kongressen i Rom 1922 bekræftedes Beslutningerne fra London og Amsterdam, og det vedtoges, at Internationalens Bureau og de tre nævnte Fagsekretariaters Repræsentanter skulde danne et permanent Udvalg, der skulde lede Propagandaen mod Krigen og træffe Foranstaltninger til, at Generalstrejken i Tilfælde af Krig kunde blive saa virksom og kraftig som mulig.

Disse Beslutninger staar stadig ved Magt, men om de vil kunne gennemføres, er naturligvis en anden Sag; det afhænger af den Styrke, vi i det givne Øjeblik har.

Om alle saadanne mere samfundsmæssige Opgaver er der nu Samarbejde med Socialistisk Arbejderinternationale.

Amsterdam-Internationalen iværksatte ogsaa international Transportarbejderstrejke for Krigsmateriel overfor Polen, da denne Stat vilde angribe Rusland. En Aktion, som den røde faglige Internationales Kongres har anerkendt var af ikke ringe Betydning, selv om den ikke gennemførtes fuldtud.

International Boykotting har været iværksat overfor Ungarn i to Maaneder som Protest mod Hortys Blodregimente.

Understøttelsesaktionerne i Anledning af Hungersnøden i Rusland, Nøden i Østrig og ved de faglige Kampe i Danmark 1925 og i England 1926 var af stor Betydning i alt Fald for os i Danmark. Strejken i England, som ogsaa har været omtalt, maa jeg lade ligge. Det er en Historie for sig, der tager lang Tid at belyse.

Noget er der udrettet, men lad være, at det er for lidt og burde have været mere. Men Grunden til, at det ikke blev mere, er jo blandt andet den, at de norske Arbejdere ikke var med. Og nogen moralsk Ret til at kritisere har I ikke, naar I har meldt Jer fra.

En international Organisation er netop saa stærk og handlekraftig som de til denne tilsluttede nationale Organisationer, paa samme Maade som f. Eks. et Forbunds Styrke afhænger af dets Afdelingers Styrke.

Man har ogsaa kritiseret det Forhold, at i Amsterdam-Internationalen har de forskellige Nationer opretholdt deres Selvstyre. Ja, saaledes er det, men var det ikke Nordmændene, der gik ud af den kommunistiske Internationale, fordi I vilde opretholde Jeres nationale Selvstyre, saa paa det Punkt er vi vist enige.

Havde I ikke haft dette nationale Selvstyre, havde I vel ikke faaet Lov til

at gaa med til den tvungne Voldgift i 1922, da I var Medlem.

Endelig vil jeg nu sige: Kom bort fra alle de Fraser og Snak om Revolution, det gavner ikke Jeres Medlemmer. Tværtimod kan det skade, fordi det er egnet til at samle hele Borgerskabet imod Fagbevægelsen, og kan fremkalde flere reaktionære Love rettet imod Fagforeningerne, end I allerede har faaet. Vor Taktik har Indflydelse paa den Taktik, vore Modstandere betjener sig af. Kommunisme skaber Fascisme og anden Reaktion.

Overlad de teoretiske Diskussioner, som her tager saa megen Tid, og Førelsen af Kampen mod Reaktionen i Samfundet til det politiske Arbejderparti, I nu har vedtaget Samarbejde med. Koncentrer Jer mere om den faglige Kamp mod Arbejdsgiverne, det bringer de bedste Resultater og derfor den største Tilslutning til Organisationerne. Og sluttelig: ingen uparlamentariske Midler bragt i Anvendelse, saalænge alt andet ikke er forsøgt forgæves. Forlad ikke Demokratiets Grundvold, det er den Taktik, der passer bedst her i Skandinavien og maaske endda ganske særligt i Norge. (Kraftigt Bifald isprængt en enkelt Fløjte.)

Lønbevægelser og Konflikter.

Konflikten i Barber- og Frisørfaget.

Paany bristede Forhandlinger.

Den 8 December 1927 forsøgtes det ved en Forhandling paa De samvirkende Fagforbunds Kontorer at bilægge den mere end 7 Maaneder gamle Barberlockout.

Efter en forudgaaende orienterende Konference mellem *F. E. Silfvander* og De samvirkende Fagforbunds Formand berammedes det endelige Møde, hvori deltog paa Mestrenes Side Malerlaugets Oldermand *Claus J. Olsen* og Silfvander og for De samvirkende Fagforbund Formanden *C. F. Madsen* og Kasserer *Alfred Christiansen* og Forretningsfører *Christensen*.

Efter at Stillingen var drøftet i dette Udvalg, tilkaldtes det større Forhandlingsudvalg, hvorefter Parterne vekslede Forslag til Konfliktens Afslutning. Mestrenes Forslag gik ud paa at Forbundets forpagtede Stuer straks skulde lukkes og de permanente afvikles i Løbet af 6 Maaneder, i hvilket Tidsrum Forbundet skulde betale samme Løn og holde samme Betjeningspriser som Laugsmestrene. Lauget vilde dernæst forpligte sig til at genantage de lockoutede Svende *i det Omfang* man havde Brug for, medens Svendene dog stilledes frit overfor Kravet om at tage Arbejde sammen med uorganiserede og Lønnen fastsattes til 63 Kr. for mandlige og 55½ Kr. for kvindelige Svende.

Dette Forslag var jo yderst utilfredsstillende, idet Mestrene vilde beholde de uorganiserede og kun antage de lockoutede i det Omfang, der var Brug for dem, medens Forbundet skulde lukke sine Stuer og endvidere frafalde Kravet om Ligeløn for mandlige og kvindelige Svende.

Heroverfor stillede Svendene Forslag om at Laugets Underretningspligt om sine Medlemsfortegnelser bortfaldt mod at man forpligtede sig til paa direkte Forespørgsel at opgive i hvert enkelt Tilfælde om en Mester var Laugsmedlem eller ikke, man tilbød at dele Middagspausen, frafaldt det tidligere erholdte 10% Beløb for Damearbejde og 5% for Herrearbejde, hvilket beløber sig til henholdsvis c. 10 og 5 Kr. pr. Uge, samt tilbød at give Afkald paa alle Procenttillæg for Salg, Knivaftrækning og Specialarbejde. Endvidere tilbød man Lauget Lempelser i Bestemmelserne om Antagelse af løs Arbejdskraft, Lærlingeantal og Bestemmelserne angaaende Fagskolens Ledelse og gaar ind paa straks at lukke de forpagtede Forretninger, medens de permanente Stuer afhændes snarest muligt og senest Oktober 1928, imod at Lauget til Gengæld forpligtede sig til udelukkende at beskæftige Forbundets Medlemmer og fortrinsvis at antage disse gennem Forbundets Anvisningskontor.

Mestrene fastholdt Kravet om 17 Kr. 50 Øre ugentlig i Reduktion af de kvindelige og 10 Kr. af de mandlige Svendes Løn og fastholdt ligeledes Kravet om kun at beskæftige Forbundets Medlemmer i det Omfang de havde Brug for dem og nægtede at afskedige de uorganiserede.

Dette var i Realiteten en pure Afvisning af Svendenes Tilbud og Mødet hævedes derefter som resultatløst idet *C. F. Madsen* dog gjorde opmærksom paa at Svendenes Forslag fremdeles laa som at Tilbud, Lauget kunde vende tilbage til, hvis man senere kom paa andre Tanker, men betonede, at Forslaget var saa vidtgaaende som det var muligt for Svendene.

Bogbindere (Overtrækkere) hos Firmaet H. P. Henriksen & Blom.

Københavns Papæskefabrikantforening har rejst Klage over, at de hos Firmaet H. P. Henriksen & Blom beskæftigede Overtrækkere har nægtet at uddanne Elever i Overtrækning.

Ved et Fællesmøde den 21. November oplystes det, at der paa den Afdeling, hvor Striden er opstaaet, beskæftiges 18 Udlærte og 9 Elever.

Mødet endte uden Resultat, og Arbejdsgiverforeningen har senere indbragt Klage for Den faste Voldgiftsret.

Smede- og Maskinarbejdere hos Firmaet Glud og Marstrand.

I Anledning af, at Forbundet havde varslet Strejke overfor Glud & Marstrand paa Krav om nogle Timelønsforhøjelser, afholdtes et Fællesmøde den 26. November.

Paa Mødet enedes man om følgende:

»Aktieselskabet yder et Lontillæg paa 20 Øre pr. Time til Fordeling blandt de af Mæglingsklagen omfattede 8 Arbejdere efter Virksomhedens Skøn.

Det fremsatte Strejkevarsel tages tilbage.«

Snedkerforbundet og Snedkermester Chr. Christensen, Nykøbing F.

Ved en faglig Voldgiftskendelse var der fastsat en Række Akkordpriser for Snedkermester Chr. Christensen i Overensstemmelse med den i Faget for lignende Arbejde gældende Prisliste.

For at komme uden om denne Kendelse har Snedkermesteren engageret sig med uorganiseret Arbejdskraft eller Smaamestre ude paa Landet.

Sagen behandledes paa et Fællesmøde den 2. December, men uden Resultat. Forbundet har derefter indgivet Klage til Den faste Voldgiftsret.

Kedel- og Maskinpassere paa De danske Spritfabrikker.

Ny Overenskomst.

Under 5. December har Dansk Kedel- og Maskinpasserforbund afsluttet ny Overenskomst med Foreninger af Danske Spiritusfabrikanter.

Efter Forbundets Opgiven betyder de ved den ny Overenskomst opnaaede Ændringer udregnet efter den nuværende Arbejdstid og Arbejdsmaade reelt en Fremgang for Forbundets Medlemmer i Dagdrift paa 8,6 pCt. og for 3-Holds-Drift med 6 Vagter i Provinsen en Fremgang af 13,2 pCt. samt Bortfald af Pristalsregulering i nedadgaaende Retning.

Dansk Skrædderforbund og Leverancearbejdet.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 3. November behandledes en Klage fra Dansk Skrædderforbund over, at et Medlem af Centralforeningen af Skræddermestre i Provinserne, Brdr. Byrum, Odense, der af A/S »Sydfynske Jernbaner« havde faaet en Leverance af Uniformsbeklædning til Udførelse, havde overdraget denne Leverance til Firmaet Carl Holten i København til Konfektionering. Ved et Mæglingsmøde i Odense den 21. Oktober mellem Centralforeningen og Dansk Skrædderforbund var der Enighed om, at Firmaet Byrums Fremgangsmaade var et Brud paa den mellem Parterne bestaaende Overenskomst »Priskurant for Leverancearbejde«.

Ved Mødet i Arbejdsgiverforeningen forelaa der Meddelelse om, at Firmaet Brdr. Byrum havde givet Afkald paa Leverancen, der nu skulde overgaa til et andet Firma. Efter at Dansk Skrædderforbund har faaet Meddelelse om, at Leverancen nu er overdraget til Firmaet Carl Holten, København, der hævder at have Ret til at udføre dette Arbejde i H. t. en mellem Foreningen af danske Fabrikanter af Herreklæder og Forbundet indgaaet Overenskomst af 11. Novbr. 1926, har Forbundet begæret Forstaaelse af denne Overenskomst afgjort af en faglig Voldgiftsret.

Paa Mødet enedes man om at henvise Spørgsmaalet til en faglig Voldgift.

Skræddere hos Firmaet A/S Anthon Christensen, Aarhus.

Skrædderforbundet har rejst Klage over, at A/S Anthon Christensen, Aarhus, har begaaet Brud paa den mellem Fabrikantforeningen og Forbundet gældende Overenskomst »Priskurant for Lagerarbejde udført af Kvinder«.

I Strid med Overenskomstens Ordlyd har Firmaet antaget en mandlig Hjemmearbejder, under Paaberaabelse af, at den Paagældende er Mester.

Ved et Fællesmøde den 27. Oktober enedes man om at slutte Sagen paa følgende Maade:

»Efter de fremkomne Oplysninger erkender man, at man ikke under de foreliggende Forhold vil betragte M. Jensen som Mester. Skulde hans Hustru faa Arbejde udleveret af nævnte Aktieselskab, vil dette ske til hende personligt og med Paalæg om, at det kun maa udføres af hende.«

Snedkerforbundet.

Lønnen til unge Svende.

Ved Forligsmandsforslaget af 4. Maj 1927 blev der indsat følgende Bestemmelse i den københavnske Overenskomst:

»Den i Provinsen gældende Bestemmelse om Aflønning af unge Svende finder ogsaa Anvendelse i København fra Augustreguleringen 1927 at regne.«

Forbundet har protesteret imod, at denne Aflønning ogsaa finder Sted overfor unge Svende, der var udlært før Augustreguleringen 1927, hvad der har medført Lønnedsættelser paa henholdsvis 6 og 2 Øre.

Ved et Fællesmøde den 17. November enedes man om følgende Ordning af de paaklagede Tilfælde vedrørende Aflønning af unge Svende:

»De paagældende unge Svende afregnes — nu, da det halve Aar efter Læretidens Udløb er gaaet — med mindst Kr. 1,00 pr. Time.

For Tidsrummet fra 15. August d. A. og indtil det halve Aar efter Læretidens Udløb er forløbet, afregnes de efter en Timeløn af 99 Øre.

Sagen sluttes iøvrigt uden principielle Indrømmelser fra nogen af Parterne.«

Den faste Voldgiftsret.

Valg af Formand og Næstformænd.

De ordinære Dommere for Kalenderaaret 1928 har til Formand for Retten genvalgt Højesteretsdommer V. Topsøe-Jensen og til Næstformænd Landsdommer O. Haack og Vicepræsident i Sø- og Handelsretten Edw. Ipsen samt konstitueret Professor juris O. Krabbe som den tredie Næstformand.

Sag Nr. 1135.

Feriespørgsmaal paa Øresundsvejens Sæbefabrik.

Paa A/S Øresundsvejens Sæbefabrik, har i de 6—7 Aar Virksomheden har bestaaet, de der beskæftigede Kvinder haft 6 Dages Sommerferie. Sommerferien var ogsaa i Aar paabegyndt som hidtil, og 2 af de paa Fabrikken beskæftigede Kvinder havde holdt Sommerferie, da Fabriksledelsen sammenkaldte de øvrige Arbejdersker og anmodede dem om at udsætte deres Ferie en 14 Dages Tid, hvilket de paagældende Arbejdersker indvilgede i.

Kort efter standsede Virksomheden, uden at der ydedes de 13 Kvinder Sommerferie eller Godtgørelse derfor, og i et om Sagen afholdt Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen meddelte dennes Repræsentant, at man ikke mente sig forpligtet til at yde nogen Erstatning til de paagældende Kvinder.

Paa kvindeligt Arbejderforbunds Vegne anlagde De samvirkende Fagforbund Sag for Den faste Voldgiftsret og krævede her Feriegodtgørelse til de 13 Arbejdersker. Imidlertid medførte dette, at der mellem Forbundets københavnske Afdeling og Virksomheden optoges en Forhandling, hvorved der opnaaedes en Erstatning paa 300 Kroner til Deling mellem de omtalte Arbejdersker hvorefter De samvirkende Fagforbund tog Sagen tilbage og Spørgsmaalet er dermed bragt ud af Verden.

Afdelingsformænd og -kasserere!
Husk at indsende Afdelingsskemaet.

REDAKTØR: CARL F. MADSEN
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Alle 12,2. S. Kbhvn. V. Tlf. 3541 og 15041.
Trykt hos F. E. Bording, Kbhvn.

AFDELINGS-SKEMA

angaaende

Arbejdsløsheden i December Maaned 1927.

Bemærk! Naar *ingen* Arbejdsløse eller *ingen* tabte Arbejdsdage skal angives, bedes man sætte et **tydeligt 0.** Hvor intet Tal kan angives, bedes man sætte **?** Se iøvrigt Bemærkninger paa Bagsiden.

1. Byens Navn?	
2. Organisationens Navn?	
3. Antal Medlemmer?	
4. Hvormange af Organisationens Medlemmer var arbejdsløse: I Midten af Maaneden? Ved Slutningen af Maaneden?	
5. Hvormange Arbejdsdage er der ialt gaaet tabt for Medlemmerne paa Grund af Arbejdsløshed i Maanedens Løb (Søn- og Helligdage eller lignende Fridage medregnes ikke, med mindre der i Almindelighed arbejdes 7 Dage om Ugen)?	

Formandens Navn: .....

— Adresse: .....

NB. Fagforeningerne bedes indsende dette Skema til det Forbund, hvoraf de staar som Afdeling, saaledes at Skemaet er Forbundet i Hænde **senest den 7. Januar 1928.**

Enkeltstaaende Foreninger, i hvis Fag der ikke findes noget Forbund eller som ikke er Medlemmer af et saadant Forbund, bedes sende Skemaet direkte til Det statistiske Departement, Slotsholmsgade 10, Kbhvn. K.

Angaaende Forsendelsen bemærk:
Det udfyldte Skema kan forsendes i aaben Konvolut som Tryksag, Portoen er da 7 Øre (indenfor Københavns Postomraade 5 Øre). Men der maa da iagttages følgende:
Spørgsmaalene 3—5 maa kun besvares med Tal (*0* for *ingen*). Byens og Organisationens Navn saavel som Formandens Navn og Adresse kan derimod skrives paa sædvanlig Maade. Skrives der Tekst udover dette, maa Forsendelsen frankeres som Brev.

Vend om!

Bemærkninger vedrørende Udfyldningen af Skemaet:

ad 3. Under »Antal Medlemmer« medtages alle, der staar som Medlemmer af Organisationen, altsaa ogsaa Syge og saadanne, som for Tiden aftjener deres Værnepligt.

ad 4. Under dette Punkt skal opgives, hvormange Medlemmer der er arbejdsløse paa en enkelt bestemt Dag henholdsvis ved Maanedens Midte og ved dens Slutning. Oplysningerne skal helst vedrøre den 15. i Maaneden samt den sidste Arbejdsdag i Maaneden, men kan dog ogsaa undtagelsesvis gives for 2 andre Dage, som ligger nær ved henholdsvis Maanedens Midte og Slutning, forsaavidt dette byder nogen væsentlig Lettelse ved Udfyldningen. Det Tal, der ønskes opgivet, er det samlede Antal Arbejdsløse, altsaa saavel de, der møder til Kontrol, som de, der undlader dette, fordi deres Understøttelse er opbrugt eller af anden Aarsag. — Under Arbejdsløse maa ikke medregnes de af Organisationens Medlemmer, der er i Strejke eller Lockout.

ad 5. Antallet af de i Maanedens Løb ved Arbejdsløshed tabte Arbejdsdage skal omfatte saavel understøttede som ikke-understøttede Dage. Arbejdsdage, der er gaaet tabt som Følge af, at Organisationens Medlemmer helt eller delvis i Maanedens Løb har været i Strejke eller Lockout, maa ikke medregnes.

A. E. BORDING KØBENHAVN

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR
DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND I DANMARK

NUMER 26 ❋ KØBENHAVN DEN 31. DECEMBER 1927 ❋ 24 AARGANG

NYTAAR 1928.

I Anledning af Aarskiftet ønsker vi vore tilsluttede Forbund og deres Medlemmer et lykkeligt og heldbringende »Nyt Aar«. Naar Enighed og Samdrægtighed stedse er raadende blandt Arbejderne, vil de med den Styrke, der ligger heri, overvinde selv den sorteste Reaktion og naa frem til lysere og lykkeligere Kaar.

Forretningsudvalget for
De samvirkende Fagforbund i Danmark.

Den norske Landsorganisations Kongres.

I.

Den norske faglige Landsorganisation afholdt sin 12. ordinære Kongres i Dagene fra den 4. til 15. December 1927.

Kongressen bestod af ca. 240 Repræsentanter, hvoraf 45 valgte af Fællesorganisationerne, og de 13 Medlemmer af Sekretariatet.

Fra Udlandet var mødt følgende Gæster: Edv. Johanson og Per Bergman, Sverige, Arvo Tuominen, Finland, Gingsburg, Evrejnof og Milanova, Rusland, og Vilh. Nygaard og Hans Jacobsen, Danmark. Norsk Skov- og Landarbejderforbund, Norges kooperative Landforening og Det norske Arbejderparti var ligeledes inviterede af Sekretariatet og havde sendt Repræsentanter. Kongressen vedtog at indbyde ogsaa Det kommunistiske Parti, og herfra mødte da senere ogsaa en Repræsentant.

Kongressens Dagsorden var følgende:

1. Kongressens Konstituering.
   a. Mandaternes Godkendelse.
   b. Vedtagelse af Forretningsorden og Dagsorden.
   c. Valg af 4 Dirigenter og 4 Sekretærer.
   d. Valg af Valgkomité og Redaktionskomité.
2. Beretning og Regnskab.
3. Lovændringer.
4. Den faglige Taktik og Kampen mod Tugthusloven.
5. Bekæmpelsen af Strejkebryderne.
6. De internationale faglige Forbindelser.
7. Stillingen til de politiske Partier.
8. Produktionsfond.
9. Arbejdsløshedsspørgsmaalet.
10. Organisationsformerne.
11. Organisationsforholdene ved de kooperative Virksomheder.
12. Ungdommens og Lærlingenes Stilling.
13. Forskellige Forslag.
14. Pensionsordningen.
15. Andragende om Eftergivelse af Gæld.
16. Bevillinger.
17. Valg.

Denne meget omfattende og paa de fleste Punkter meget vigtige Dagsorden, som det tog 11 Dage at komme igennem, kan der her kun gives et meget sammentrængt Referat af.

Diskussionen og forøvrigt ogsaa Afstemningerne om forskellige af de vigtigste Spørgsmaal viste, at der stadig hersker meget forskellige principielle Anskuelser blandt de norske Arbejdere. Blandt Kongressens Repræsentanter var der ca. 50 Kommunister. Et Antal, der sikkert var en Del større end rimeligt, men fremkommet ved, at Valgene saa godt som udelukkende var foretaget under Hensyn til Spørgsmaalet om de internationale Forbindelser, og efter en paagaaende kommunistisk Agitation, støttet af betydelige Mænd indenfor det norske Arbejderparti, der som bekendt staar uden international Tilknytning.

Kongressen aabnedes af Formanden, Halvard Olsen, med en stort anlagt Tale, hvorefter Gæsterne overbragte Hilsener fra dem, de repræsenterede. Paa Danmarks Vegne talte Vilh. Nygaard.

Under Behandlingen af Dagsordenens Pkt. 1 mærkedes det straks, at den samme Koalition, der havde været virksom ved Valgene af Repræsentanterne til Kongressen, havde sat sig til Opgave at vælte det hidtidige Sekretariats Flertal og da navnlig Formanden, i Anledning af Sekretariatets Stilling til Indmeldelsen i Den internationale faglige Central.

Der var nemlig af Kommunisterne i Sekretariatet opstillet en Særliste til Valget af Valgkomiteen, og denne Særliste anbefaledes bl. a. af Arbejderpartiets Formand Oscar Torp og Arbejderbladets Redaktør Martin Tranmæl. Resultatet af Valget, der foregik skriftligt, blev dog, at Sekretariatets Liste sejrede med 4 til 8 Stemmers Majoritet.

Til Behandlingen af Dagsordenens Pkt. 2 forelaa der udførlige trykte Beretninger, der blev behandlede paa den Maade, at Dirigenten oplæste Overskriften paa de forskellige Afsnit, der da, hvis nogen ønskede Ordet, behandledes særskilt.

Beretningen for 1925 godkendtes uden Diskussion, hvorimod der om 1926 førtes en Diskussion, hvori der deltog ca. 20 Talere. Det var nemlig den faglige Taktik, der behandledes, men der blev ikke fremsat Forslag, og saavel Beretning som Regnskab godkendtes enstemmigt.

Under Pkt. 3, Lovændringer, var der nogle Spørgsmaal fremme af betydelig Interesse, blandt andet om Fællesorganisationernes Stilling indenfor Landsorganisationen. Forholdet er nu, at det i Henhold til de gældende Loves § 4 er tvungent for Forbundsafdelingerne at være Medlem af Fællesorganisationerne, men fra et Mindretal paa 6 Medlemmer indenfor Sekretariatet forelaa Forslag om, at Medlemsskabet fremtidig skulde være frivilligt. Begrundelsen herfor var, at der efter Omlægningen af Organisationsformen til Industriforbund ikke længere var den Trang til Fællesorganisationer, som der tidligere havde været. Fællesorganisationerne havde ogsaa i visse Tilfælde grebet ind under Konflikter og havde udstedt Paroler, der var i Modstrid med Forbundenes Dispositioner. Forøvrigt var Forholdet saaledes, at Landsorganisationen havde vist sig ude af Stand til at haandhævde Loven, idet en Del Fagforeninger nægtede at være Medlem af Fællesorganisationerne, og der fandtes ikke Muligheder for at tvinge disse. Af Diskussionen fremgik det, at det drejer sig om ca. 8 pCt. af Fagforeningerne, navnlig saadanne omfattende Stats- og Anlægsarbejdere, hvis Omraade ikke er stedlig begrænset.

Efter at over et halvt Hundrede Talere havde haft Ordet, vedtoges det ved Navneopraab med 170 St. imod 64 at bibeholde det tvungne Medlemsskab.

Under samme Sags Behandling forkastedes et Forslag om en Udvidelse af Fællesorganisationernes Virksomhed. Forslaget gik ud paa, at Fællesorganisationerne *skal* lede de lokale Arbejdskonflikter, medens det hidtidig bestaaende Forhold er, at dette *kan* ske efter Anmodning af Afdelinger, Forbund eller Landsorganisationen.

Til § 7, der omhandler Kongressen, var der stillet en Række Forslag om Forandring af Valgmaaden, Repræsentanternes Betaling o. s. v., men det eneste, der vedtoges, var et Forslag om, at Sekretariatets Medlemmer ikke maa have Stemmeret i noget som helst Spørgsmaal paa Kongressen, hvis de ikke samtidig er valgte Repræsentanter paa Kongressen.

Vi skal saa kun nævne den Forandring, der foretoges af Lovenes § 8.

Denne Paragraf omhandler Repræsentantskabets Sammensætning.

Fra næsten alle Sider var man enige om, at Repræsentantskabet var for stort; det tæller for Tiden 120 Medlemmer. Men der var stærk Uenighed om, paa hvilken Maade Indskrænkningen skulde ske. Fra et Flertal paa 10 af Sekretariatets Medlemmer var stillet et Forslag, der nedsatte Medlemstallet fra 120 til ca. 50 plus Sekretariatets 13 Medlemmer. Ved dette Forslag vilde Fællesorganisationerne ikke faa Repræsentanter. Dette Princip modarbejdedes stærkt fra anden Side, hvor Fællesorganisationernes Indflydelse søgtes opretholdt.

Efter en dagelang Debat og Oversendelse til Redaktionsudvalget vedtoges et Kompromisforslag, der nedsætter Repræsentantskabets Medlemmer til 67 plus Sekretariatet. De 48 vælges af Forbundene og de 19 af Fællesorganisationerne. Nedskæringen blev saaledes 40 Mand fordelt nogenlunde ligeligt paa Forbundene og Fællesorganisationerne.

Behandlingen af Pkt. 4 og Pkt. 5, Den faglige Taktik og Kampen mod Tugthuslovene og Bekæmpelse af Strejkebryderne, førtes delvis for lukkede Døre, og det lader sig derfor heller ikke gøre her at give en fuldstændig Fremstilling af Debatten og Vedtagelserne.

Landsorganisationens juridiske Sekretær, Trygve Lie, indledede med et Foredrag om de nye arbejderfjendtlige Bestemmelser i den nye Lov om Arbejdstvister og i Tillæget til Straffelovens § 222. Han udtalte bl. a.: Man behøver ikke at gennemgaa hele Loven for at fastslaa, at denne er rettet imod Arbejderne og deres Organisationer i langt højere Grad end før. I § 4 er Bevisbyrden og Ansvaret lagt helt over paa Organisationerne. I § 6 har Arbejdsgiverne nu faaet Adgang til Lockout til Støtte for ulovlige Konflikter. I Henhold til § 7 kan gøres Arrest til Sikring af Erstatningskrav. Og sidst, men ikke mindst, maa nævnes § 40, hvorefter næsten enhver Deltagelse eller Støtte af en overenskomststridig Arbejdskonflikt, uanset Medlemsskab i Fagorganisationen, kan føre til Bøder indtil 25.000 Kr. eller Fængsel indtil 3 Maaneder.

Den værste af alle Bestemmelserne er dog Tillæget til Straffelovens § 222. Dette er en ren og skær Tugthusparagraf, hvorefter tidligere lovlige Handlinger som Offentliggørelse af Strejkebrydere og Anmodning om at undlade Strejkebryderi kan straffes med Fængsel i indtil 1 Aar.

Arbejderne vil nødsages til ikke at respektere saadanne Love, og vi maa paa bedste Maade støtte dem, der kommer i Fængslerne og deres Familier.

Halvard Olsen gav ligeledes i et udførligt Foredrag en Fremstilling af den i Foraaret førte faglige Kamp, der sluttelig var resulteret i Loven om den tvungne Voldgift.

Paa et bestemt Tidspunkt var der Forslag fremme om frivillig Voldgift og Mægling for et Nævn. Dette blev afslaaet af Landsorganisationen. Senere rejste Spørgsmaalet om Mæglingsnævn sig igen, og da havde Situationen udviklet sig saaledes, at man gik med dertil for om muligt at undgaa Voldgiftsloven og de andre reaktionære Love, der var paa Trapperne.

Forhandlingerne for Mæglingsnævnet førte som bekendt ikke til Forlig, og saa kom Lovene. Sekretariatet havde da besluttet ikke at udnævne Medlem af Voldgiftsretten eller deltage i Proceduren, hvilken man ønskede godkendt. En Godkendelse skulde dog ikke absolut betyde, at samme Taktik skulde anvendes af alle i alle fremtidige Tilfælde.

Efter en lang Debat godkendtes den førte Taktik, og efter at de forskellige indleverede Forslag havde passeret Redaktionskomitéen, vedtoges dennes Forslag enstemmigt.

Det vigtigste af disse er, at der skal udskrives 1 Kr. pr. Medlem til Dannelse af et Justitsfond sammen med det i Det norske Arbejderparti bestaaende Justitsfond. Dette samlede Fonds Midler skal anvendes til Støtte for dem, der kommer i Konflikt med Tugthusloven.

Der skal optages et Samarbejde med Det norske Arbejderpartis Centralstyre og Stortingsgruppe for at faa de arbejderfjendtlige Love ophævede.

Endvidere vedtoges følgende Resolutioner:

Kampen mod Strejkebryderne.

Tugthuslovens ekstraordinære Beskyttelse af Strejkebryderne gør det til en bydende Nødvendighed i endnu højere Grad end før at bekæmpe Strejkebryde-

riet med alle de Midler, som Organisationen og de klassebevidste organiserede Arbejdere raader over, og som i hver enkelt Situation maa anses for at være de mest effektive og hensigtsmæssige.

Fagforeninger, Samorganisationer, Forbund og Landsorganisationens Sekretariat maa planlægge, lede og understøtte denne Kamp for at udrydde Strejkebryderiet.

Et energisk Agitations- og Oplysningsarbejde maa iværksættes med Sigte paa at vinde de Uorganiserede for Fagorganisationen og for at oplyse de store Befolkningslag i Bygder og Byer, som endnu staar udenfor Fagorganisationen, om det nedværdigende i at udføre Strejkebrydertjeneste for Udbytterklassen.

Kongressens Beslutning om den faglige Taktik.

1.

Kongressen fastslaar, at det bedst mulige Samarbejde mellem Organisationens Ledelse og Medlemmerne er nødvendig baade naar det gælder Krav, som skal rejses, og den Taktik, som skal anvendes, for at kunne opnaa et heldigt Resultat af Kampen mellem Arbejderne og Arbejdskøberne.

Den skærpede Klassekampsituation med Voldgifts- og Tugthuslove og Udbytterklassens stadig mere energiske Bestræbelser for at presse Arbejdernes Levestandard ned, gør et nøje Samarbejde og en ubetinget Solidaritet under de faglige Kampe mere paakrævet end nogensinde.

2.

Kongressen fastslaar, at den samlede Fagorganisation af al Kraft vil modsætte sig ethvert Forsøg, som fra Kapitalistklassens Side maatte blive gjort for at stabilisere den kapitalistiske Udbytning og Renteplyndring af det arbejdende Folk.

Kongressen bemyndiger Sekretariatet til ved en Komité at udrede forskellige Spørgsmaal, bl. a. om den udenlandske Storkapitals Forsøg paa at underlægge sig Landets naturlige Rigdomskilder og Produktionsmidler, samt om Bestræbelserne for at rejse Industrien ved Modernisering og Rationalisering, og optrække Linjerne for Fagorganisationens Stilling til disse Spørgsmaal. Udredningen oversendes til alle tilsluttede Organisationer. (Fortsættes.)

Internationale Meddelelser.

Den internationale faglige Central i 1926.

I. F. C.s Maanedsskrift »Die Internationale Gewerkschaftsbewegung« offentliggør i sit Decembernummer Medlemstallene for de tilsluttede Landsorganisationer og internationale Fagsekretariater pr. 31. December 1925 og 1926, hvorved der tillige gøres opmærksom paa Aarsagen til Svingningerne i Medlemsantallet. Af Beretningen fremgaar, at I. F. C. pr. 31. December 1925 talte 13.366.387 Medlemmer. Dette Tal formindskedes i 1926 med 527.213 eller 3,9 pCt., saaledes at det samlede Medlemsantal den 31. December 1926 udgjorde 12.839.174. De tilsluttede Organisationers Antal var paa samme Tid henholdsvis 24 i 23 Lande og 26 i 25 Lande. At det ved denne Nedgang i Medlemsantallet kun drejer sig om en forbigaaende Foreteelse, der er foraarsaget af den store Arbejdsløshed i Tyskland (Nedgang 248.580 eller 5,9 pCt.) og Storstrejken i England (201.625 eller 4,6 pCt.), fremgaar allerede af den Omstændighed, at Medlemanstallet atter over hele Linien er i stærk Stigning i Tyskland, saaledes at Medlemsantallet ved Udgangen af 1927 sandsynligvis ganske betydeligt vil overstige Tallet for 1925. Endvidere maa man tage med i Betragtning, at der i Danmark grundet paa Dansk Arbejdsmandsforbunds Udmeldelse af De samvirkende Fagforbund er opstaaet et Medlemstab paa 83.427 eller 34,8 pCt., hvorved det dog kan tilføjes, at der nu er et begrundet Haab om en snarlig Bilæggelse af de Uoverensstemmelser, der forte til Udmeldelsen, saaledes at Genindtræden kan finde Sted.

Overfor disse Tab staar dog glædelige Gevinster. I 1926 sluttede 2 nye Landscentraler sig til I. F. C.: Litauen med 18.486 Medlemmer og Sydafrika (farvede Arbejdere) med 60.650 Medlemmer. Gennem Sammenslutningen af

Reichenberg-Centralen med den allerede tilsluttede Central i Prag steg Medlemsantallet i Czekoslovakiet med 191.845, nemlig fra 356.386 til 548.231. Endvidere har der været Medlemstilvækst i Polen, Palæstina og Sverige (19.960 eller 8,9 pCt., 3.669 eller 19,7 pCt. og 30.242 eller 7,9 pCt.).

De internationale Fagsekretariaters Antal forblev uforandret i 1926, d. v. s. 26. Det samlede Medlemsantal, der pr. 31. December 1925 var 13.021.754, steg i 1926 til 13.322.062 eller med 300.308 (2,3 pCt.). Denne Fremgang skyldes væsentlig Indmeldelsen af nogle amerikanske Forbund. Træarbejder-Internationalens Medlemsantal steg fra 637.197 til 999.668 eller med 362.471 (56,9 pCt.). Ogsaa her var det Indmeldelsen af det amerikanske Træarbejderforbund med sine 404.394 Medlemmer, der var Anledning til denne Fremvækst. Bjergarbejder-Internationalen noterede en Medlemsfremgang paa 190.209 (11,3 pCt.), hvad der skyldtes, at det amerikanske Bjergarbejderforbund havde en Medlemstilvækst af 200.000. Internationalen talte ved Udgangen af 1926 1.878.706 Medlemmer mod 1.688.497 i 1925. Medlemstilvækst melder endvidere de keramiske Arbejderes Internationale (49 pCt.) og Internationalen for Personalet i offentlige Virksomheder (14 pCt.). Større Tab led Læderarbejderne (19,3 pCt.), Landarbejderne (15,8 pCt.) og Hattemagerne (15,3 pCt.).

8-Timersdagen.

8-Timersdagen marscherer i Tyskland.

Paa Grundlag af sine fortræffeligt gennemførte Undersøgelser angaaende Længden af den effektive Arbejdstid i de tyske Industrivirksomheder kan den tyske Landsorganisation for Tidsrummet April—Oktober 1927 melde om en ny kraftig Forkortelse af Arbejdstiden. Dette Fremskridt er saa meget mere glædeligt, som det falder i en udpræget god Konjunkturperiode, ja tildels endog i en Højkonjunkturperiode. Andelen af de paa forkortet Arbejdstid beskæftigede Arbejdere (Opgørelsen omfattede 67.099 Virksomheder med 2.904.849 Arbejdere) er sunket fra 4,6 til 1,7 pCt. Indtil 48 Timer arbejdede 55,6 pCt. af de beskæftigede Personer, mod 47,4 pCt. i April. Antallet af de over 48 Timer ugentlig arbejdende Personer er gaaet ned fra 48 til 42 pCt. Antallet af de normalt mindre end 48 Timer arbejdende (uden Arbejdere paa forkortet Arbejdstid) andrager rundt 174.000, mod 159.000 i April. Forskydningen til Gunst for den kortere Arbejdstid kan med ringe Undtagelser konstateres for alle medtagne Industrier og Distrikter (Bygnings-, Træ-, Metal-, Tekstil-, Skotøjsindustrien, den kemiske Industri samt de grafiske Fag). For første Gang siden 1924 arbejder over Halvdelen af de i Opgørelsen medtagne Arbejdere kun indtil 48 Timer pr. Uge, mens Antallet af de over 54 Timer arbejdende er sunket fra 13 til 6,2 pCt. Daarligst er Tilstanden i den westfalske Jernindustri, et Bevis for, hvor nødvendigt en gennemgribende Forbedring af de for Tiden saa haardt omstridte Arbejdstidsbestemmelser for Hytteindustrien i Virkeligheden er.

Antallet paa Ulykkestilfælde i Bedrifterne.

Den internationale Arbejdskonferences Møde, der finder Sted næste Aar, vil som bekendt drøfte Ulykkesforsikringen. Jo mere det forberedende Arbejde til Mødet skrider frem, desto klarere synes ogsaa Nødvendigheden af at behandle denne Sag at være. Allerede paa Underudvalgets første Møde angaaende Ulykkesforsikring fremkom der Angivelse af de uhyre Skader, der Dag efter Dag foranlediges af Ulykkestilfælde i Bedrifterne.

Det internatioale Arbejdsbureau har offentliggjort Tallene i sit Tidsskrift »Informations Sociales«.

Saaledes forekom der i Tyskland i 1925 5285 Arbejdsulykkestilfælde, der havde Døden til Følge, endvidere 50.769 Ulykkestilfælde, der medførte en vedvarende, delvis eller fuldstændig Invaliditet. Antallet paa Arbejdsinvalider,

der erholder Erstatning, beløber sig til 428.421. Beløbet, der udgives til Erstatninger, androg i 1926 260 Millioner Mark. I Storbritannien blev der i 1926 i de Bedrifter, der — Bjergværksdrift udtaget — er forpligtet til at aflægge Beretning, anmeldt 139.963 Arbejdsulykkestilfælde, deriblandt 806 dødelige. I Bjergværkerne forekom der i 1925 189.223 Ulykkestilfælde. I Italien blev i 1923 Spørgsmaalet om Erstatning ordnet for 357.322 Ulykkestilfælde, hvoriblandt var 1253 dødelige og 25.084, der medførte vedvarende Invaliditet. Omkostningerne ved Erstatningerne beløb sig til ca. 170 Millioner Lire. I De forenede Stater i Amerika anmeldtes der i 1924 21.232 dødelige Ulykkestilfælde og 2.324.829 andre Ulykkestilfælde.

Arbejdsløsheden i November 1927.

Omstaaende Oversigt er en Fortsættelse af de for de tidligere Maaneder meddelte Oplysninger om Arbejdsløsheden og er ligesom disse beregnet paa Grundlag af Oplysninger, der er tilvejebragt dels gennem Fagforbundene, dels gennem den offentlige Arbejdsanvisning.

Ved Udgangen af November var Arbejdsløshedsprocenten for samtlige Fag under et 21,6 pCt. mod 17,0 pCt. ved Udgangen af Oktober.

I Løbet af November Maaned fandt der saaledes en ret stærk Stigning Sted i Arbejdsløsheden, hvilken Stigning overvejende faldt paa Bygningsindustri og Arbejdsmænd; for denne sidste Gruppe var der dog Nedgang i Arbejdsløsheden i Maanedens sidste Uge, særlig i Provinsen. Ogsaa for Gruppen »Anden Industri m. v.« var der nogen Stigning i Arbejdsløsheden, medens Arbejdsløsheden for Handel var omtrent uforandret.

Arbejdsløsheden ved Udgangen af November var omtrent af samme Størrelse som ved Udgangen af den tilsvarende Maaned i Fjor, men betydelig større end ved Udgangen af samme Maaned i 1925 og de nærmest foregaaende Aar. Sammenlignet med Aarene før Krigen (1910—13 gnstl.) var Arbejdsløsheden i November 1927 op imod 2½ Gange saa stor.

September 1927	Antal Arbejdere	Arbejdsløse i pCt. af Arbejdertallet				
		4. Nov.	11. Nov	18. Nov	25. Nov	2. Dec.
Hovedstaden:		pCt.	pCt	pCt.	pCt.	pCt.
1. Bygnings-Industri	11321	26,8	28,3	30,3	32,5	34,1
2. Anden Industri m. v.	68956	15,8	15,8	16,3	16,4	17,0
3. Handel	5285	10,9	10.4	10,3	10,1	10,1
4. Arbejdsmd.	31680	15,5	15,4	16,8	17,9	16,7
Ialt	117242	16,6	16.7	17,5	18.1	18,2
Provinsen:						
1. Bygnings-Industri	19798	26,4	29,4	37,5	43,6	42,1
2. Anden Industri m. v.	60050	18,5	18,9	19,3	20,2	20,4
3. Handel	6654	11,8	11,8	12,2	11,8	11,7
4. Arbejdsmd.	69383	17,7	18,1	22,8	27,1	23,5
Ialt	155885	18.9	19,6	22,9	25,9	24,1
Hele Landet	273127	17,9	18,3	20,6	22,5	21,6

	1922	1923	1924	1925	1926	1927
	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
Januar	31,1	21,8	21,6	16,6	29,8	31,6
Februar	34,2	23,1	21,9	16,5	27.3	31,1
Marts	33,0	15,6	16,7	14,7	21,2	26,1
April	22,2	11.0	8,1	13,4	16,5	22,9
Maj	15,0	8,9	5,8	12,0	14,7	19,0
Juni	12,9	8,1	5,0	9,1	15,6	17,9
Juli	12,1	7,5	5,4	8.3	16,8	17,1
August	11,4	8,0	5,6	9,8	16,8	16,3
September	10,7	7.7	5,8	10,6	16,3	16,1
Oktober	12,1	8,0	7,0	13,5	18,3	17,0
November	15,4	12,1	9,3	20.5	22,4	21,6
December	20,6	19,6	17,1	31,7	32,2	

En Oversigt over Arbejdsløsheden for hele Landet under et er meddelt ovenstaaende, hvor alle Tallene gælder Slutningen af Maanederne og med Undtagelse af de to sidst anførte er reviderede Tal.

REDAKTØR: CARL F. MADSEN
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Alle 12,2. S. Kbhvn. V. Tlf. 3541 og 10541.
Trykt hos F. E. Bording, Kbhvn.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR
DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND I DANMARK

NUMER 27 ❋ KØBENHAVN DEN 7. JANUAR 1928 ❋ 24 AARGANG

Den norske Landsorganisations Kongres.

II.

Pkt. 6. De internationale faglige Forbindelser.

Det var denne Sag, der, som allerede nævnt, i saa høj Grad havde præget Valget af Repræsentanterne, og derfor ogsaa diskuteredes med stor Lidenskab i flere Dage. Da den jo ogsaa skulde benyttes i Valgøjemed til at styrte det hidtidige Sekretariats Flertal, forstaar man ogsaa, at Sagens Behandling blev udskudt og først fandt sin Afgørelse paa Kongressens 10. Dag.

Debatten indlededes af Halvard Olsen, der begyndte med at erindre om den Beslutning, der var vedtaget af Kongressen i 1925. I Henhold til denne blev det paalagt Sekretariatet at søge skabt et fast organisatorisk Samarbejde mellem de fire nordiske Lande, og samtidig skulde der søges Forbindelse med den engelsk-russiske Enighedskomité.

Dette sidste var der gjort forskellige Forsøg paa straks efter Kongressens Afslutning, men disse Forsøg var fuldstændig mislykkedes, da Englænderne bestemt havde modsat sig dette. Sekretariatet tog saa fat paa at faa det skandinaviske Samarbejde udvidet, og dette førte til Afholdelsen af den skandinavisk-baltiske Konference i Stockholm i December 1926.

Paa denne Konference var man ogsaa enedes om et Grundlag for et udvidet skandinavisk Samarbejde, men Betingelsen herfor var, at Norge tilsluttede sig Den internationale faglige Central i Amsterdam.

Efter Konferencen var denne Sag behandlet i Repræsentantskabet, der i Principet havde godkendt det, der var sket, med 89 Stemmer imod 18, men havde dog ønsket Spørgsmaalet yderligere belyst, inden endelige konkrete Afgørelser blev truffet af et senere Repræsentantskabsmøde.

At dette ikke var sket, men at denne yderligere Belysning nu forelaa for en Kongres, var en Afgørelse, Sekretariatet havde truffet ud fra rent saglige og navnlig økonomiske Grunde.

Ud fra de Kendsgerninger, at det havde vist sig umuligt for den norske Landsorganisation at komme til at medvirke til Opnaaelse af international Enhed, og at Betingelsen for et fastere skandinavisk Samarbejde var Norges Indtræden i Amsterdam-Internationalen, havde et Flertal paa 10 Medlemmer i Sekretariatet stillet Forslag om Indmeldelse i denne fra 1. Januar 1928. Et ellevte Medlem var enig heri, men mente, Spørgsmaalet skulde afgøres ved Urafstemning. De to resterende Medlemmer, Mørk og Volan, stillede hver sit Forslag.

Mørks Forslag gik i store Træk ud paa, at der skulde søges oprettet Gensidighedsoverenskomster med de skandinaviske Lande, Rusland og andre Lande, og at der i Fagforbundene skulde virkes for, at de russiske Fagforbund blev optaget i de internationale Fagsekretariater.

Volans Forslag gik ud paa, at der skulde oprettes en russisk-norsk-finsk Komité (et Forslag, der i Januar 1927 var stillet fra den russiske Landsorganisation), som skulde arbejde for Fagbevægelsens internationale Enhed blandt andet ved at afholde en international Verdenskonference, samt Oprettelse af Gensidighedsoverenskomster med de forskellige Lande.

Ved Sagens Behandling i Organisationerne var den gjort til et politisk Spørgsmaal i første Række, der bragte

Lidenskaberne i Oprør og Virvar i Fagforeningerne. Sekretariatets Flertal havde derfor taget sit Forslag tilbage.

Om Amsterdam-Internationalen udtalte Formanden bl. a., at trods alt, hvad der var sagt om den, stod den dog som det organisationsmæssige Udtryk for de Organisationer, vi ønskede Samarbejde med. Derfor var det ikke paa sin Plads at bruge saa stærke og fordømmende Ord, som sket var — man kunde let komme for Skade at ramme sig selv hermed.

Det er forøvrigt uden Tvivl de i Amsterdam-Internationalen staaende Organisationer, vi har mest Interesse i at staa i Samarbejde med, fordi de virker under de samme kapitalistiske Samfundsforhold som hos os selv. Ikke mindst under Hensyn til den tiltagende Trustificering, Koncentration og Standardisering og alle de internationale Spørgsmaal, der kan opstaa som Følge heraf, er det uforsvarligt i Længden at staa uden international Forbindelse, og om Tilslutning til den røde faglige Internationale har de norske Arbejdere jo ved Urafstemning tilkendegivet, at herom kan der ikke være Tale.

Det, der foreligger Spørgsmaal om paa denne Kongres, er altsaa ikke om Tilslutning til nogen af de bestaaende Internationaler, men nærmere om at faa de foreliggende Forslag samarbejdede saaledes, at vi kan enes paa et saadant Grundlag. Jeg har intet imod Gensidighedsoverenskomster, heller ikke med Rusland, hvis en saadan kan oprettes uden Skade for det skandinaviske Samarbejde, og her vil det have Interesse at høre vore udenlandske Gæsters Udtalelser.

Taleren sluttede med at udtale, at en enig Beslutning vil blive hilst med Glæde i vore Organisationer. Det er ogsaa nødvendigt, at vi snart finder en saadan Løsning, for at vi kan samle Kræfterne og forlade Defensiven og gaa over til Handling.

Efter at de andre Forslagsstillere udførligt havde motiveret de af dem stillede Forslag, talte de udenlandske Gæster.

Russeren Gingsburg anbefalede Forslaget om den russisk-finsk-norske Komité, der med en rigtig ført Politik kan komme til at spille en betydelig Rolle. Forslaget om at indskrænke sig til Oprettelse af Gensidighedsoverenskomster betyder at frasige sig Indflydelse paa den internationale Enheds Oprettelse og gøre Norge neutralt paa dette Punkt.

Fra Danmark talte Hans Jacobsen, der til det af Formanden rejste Spørgsmaal hævdede, at Danmark stod paa det Standpunkt, som var indtaget paa Stockholmer-Konferencen, at Betingelserne for et fastere og udvidet Samarbejde med den norske Landsorganisation var dennes Indmeldelse i Amsterdam-Internationalen. Det bestaaende Forhold med Udveksling af Gæster ved Kongresser og Støtte efter frit Skøn i konkret foreliggende Tilfælde vil sikkert ikke forandres, hvis den norske Landsorganisation opretter en Gensidighedsoverenskomst med den russiske Landsorganisation.

Men baade en saadan, og navnlig Oprettelsen af den foreslaaede russisk-finsk-norske Enhedskomité, kan maaske blive opfattet som en omgaaende Bevægelse for Tilslutning til den røde faglige Internationale, og det Samarbejde, der bliver, hvorved Norge, efter Russernes overalt anmassende Optræden at dømme, vil miste sin Selvstændighed med Hensyn til faglige Kampes Førelse og Afslutning, vil kunne bringe hele det skandinaviske Samarbejde, saavel mellem Landsorganisationerne som mellem de enkelte Forbund i Fare. Hans Jacobsen fortsatte herefter med den i »Arbejderen« Nr. 25 gengivne Tale.

Fra Sverige udtalte Edv. Johansson sig i Tilslutning til det af Hans Jacobsen fremførte og holdt iøvrigt et udførligt og udmærket Foredrag om Amsterdam-Internationalens, og dermed de i denne staaende Medlemmers, Forhold til og overfor den internationale Arbejdsorganisation under Folkenes Forbund.

At referere den yderligere Diskussion er ugørligt her, da den strakte sig over flere Dage. Efter 23 Talere og efter at der var stillet 4 nye Forslag, var der indtegnet 52 Talere, men da vedtoges det at oversende Sagen til Redaktionskomitéen.

Fra denne kom der senere til at foreligge to Forslag, der dog i Realiteten ikke adskiller sig ret meget. Forskellen

ligger i, at der i Flertallets, det, der blev vedtaget, ligger et Mistillidsvotum til Sekretariatets Flertal.

Efter Redaktionskomitéens Beretning fortsattes Diskussionen, og efter at ca. en Snes Talere havde haft Ordet, gik man til Afstemning over de to Forslag.

Afstemningen skete ved Navneopraab og gav til Resultat, at der for Flertalsforslaget afgaves 152 Stemmer, medens Mindretallets Forslag fik 84 Stemmer.

Det vedtagne Forslag er saalydende:

»Idet Kongressen konstaterer, at Landsorganisationens Medlemmer har taget Afstand fra Sekretariatsflertallets Amsterdam-Politik i de internationale Spørgsmaal, en Opfattelse, som deles af Kongressen, udtales:

1. Beslutningen paa Fagkongressen i 1925 fastholdes: At en Sammenslutning af Verdens fagorganiserede Arbejdere i en faglig Internationale er en bydende Nødvendighed. En saadan Samling er imidlertid kun mulig ved, at Landsorganisationerne tilsluttet Amsterdam-Internationalen eller Den røde faglige Internationale og de fritstaaende Landsorganisationer sammensluttes i een fælles Verdens-Organisation. Den norske Landsorganisation, som fremdeles stiller sig udenfor de stridende Internationaler, vil derfor af alle Kræfter understøtte de internationale Samlingsbestræbelser.

Hvis det i Kongresperioden lykkes at naa frem til en fælles faglig Internationale, skal Spørgsmaalet om Landsorganisationens Indmeldelse i Internationalen forelægges Medlemmerne til Afgørelse ved Urafstemning.

2. Kongressen bemyndiger Sekretariatet til at træde i organisatorisk Forbindelse, ikke alene med Landsorganisationerne i Danmark, Sverrig og Finland, men ogsaa med Rusland og andre Lande for at faa oprettet Gensidighedsaftaler. Aftalerne afsluttes med hvert enkelt Lands Organisationer, efterhaanden som der opnaas Enighed med dem. Kongressen opfordrer ogsaa Forbundene til at træffe lignende Gensidighedsaftaler.

Endvidere vil Kongressen opfordre Fagforbundene til at virke for, at de russiske Fagforbund optages i de internationale Fagsammenslutninger.

3. Kongressen bemyndiger Sekretariatet til at nedsætte et internationalt Udvalg, som foranstalter Samarbejde med andre Lande. Alle Afgørelser træffes af Sekretariatet under Ansvar for Repræsentantskabet og kommende Fagkongres.

Ved Haandsoprækning vedtoges derefter følgende af et Medlem stillet Forslag:

»Kongressen paalægger Sekretariatet snarest at indbyde den russiske og finske Landsorganisation til en Konference om Ordningen af Gensidighedsaftaler og Formen for Enhedsarbejde for den internationale faglige Enhed.«

Dette blev altsaa Resultatet, der kort udtrykt er at der skal søges oprettet Gensidighedsoverenskomster i saa vid Udstrækning som muligt. Den russisk-finsk-norske Komite blev ikke vedtaget, men maaske nok et Surrogat for denne i det vedtagne Tillægsforslag.

Viel Geschrei und wenig Wolle.

P. 7. Stillingen til de politiske Partier.

Om dette vigtige Punkt førtes ogsaa udførlige Forhandlinger. Fra kommunistisk Side kritiseredes stærkt den afholdte Samlingskongres og dens Resultat. Kommunisterne stillede Forslag om at Samarbejdet ogsaa skulde udstrækkes til det kommunistiske Parti. Ligeledes talte man ogsaa imod Godkendelse af Sekretariatets Beslutning om Bidrag der var givet til det norske Arbejderpartis Valgagitation.

Under denne Sag savnede Kommunisterne imidlertid deres gode Forbundsfæller fra forrige Sag om de internationale Forbindelser med Torp og Tranmæl i Spidsen, saa her var Resultatet givet paa Forhaand.

Fra Sekretariatet forelaa følgende Forslag.

1. Kongressen godkender Sekretariatets og Repræsentantskabets Optræden og de i Anledning af den politiske Klassesamling fattede Beslutninger.

2. Sekretariatets Bevilling paa 100000 Kroner til Det norske Arbejderpartis (Det forenede Arbejderparti) Valgarbejde ved sidste Stortingsvalg godkendes.

3. Der etableres et Samarbejde mellem Arbejdernes faglige Landsorgani-

sation og Det norske Arbejderparti paa Grundlag af et gensidigt Tillids- og Ligestillethedsforhold.

Samarbejdet formidles ved en Samarbejdskomite valgt af og blandt de to Organisationsstyrer.

Komiteen bestaar af 4 Medlemmer. Denne Komité faar som Opgave at behandle alle Fællesspørgsmaal af Interesse og fremkomme med Forslag for de respektive Styrer. —

Punkterne 1 og 2 vedtoges med 161 Stemmer imod 51. P. 3 vedtoges ved Haandsoprækning med stort Flertal. Her stemte Mindretallet for et af Volan stillet Forslag om at udvide Samarbejdskommitéen med 2 Medlemmer valgt af det kommunistiske Parti. 5 syndikalistiske Repræsentanter afgav en Erklæring om at de ikke ønskede at stemme i denne Sag. Heller ikke Sekretariatets Medlemmer stemte i dette Spørgsmaal, som de opfattede som en Del af Virksomheden.

Arbejdstilsynet og Ulykkestilfældenes Forebyggelse.

Behandlingen paa den næste internationale Arbejdskonference af Spørgsmaalet om Forebyggelse af Ulykkestilfælde under Arbejdet, vil vise, at man her har at gøre med et Problem, som det næsten synes umuligt at omskrive, navnlig da Ulykkesmulighederne ved den almindelig tiltagende Mekanisering stedse forøges og der saaledes Dag for Dag træder nye Synspunkter frem. Det er derfor ikke underligt, at der fra forskellige Sider foreløbig skydes enkelte Hovedpunkter i Forgrunden, saavel med Hensyn til Ulykkesfaren som angaaende Midlerne til Ulykkernes Forebyggelse. Ligesom ved Spørgsmaalet om Minimallønningerne vil man ogsaa her kunne sige, at, saafremt den gode Vilje er til Stede, Hidførelsen af hensigtmæssige Forsorgsforanstaltninger vil være lettere end Bedømmelsen og Klasseficeringen af Ulykkesfaren.

Den sidste Opgave bliver mere og mere indviklet, des dybere man trænger ind i den. Dette viste sig ogsaa i det i November afholdte Møde i Kommissionen for Arbejdstilsyn, en Underkommission af Arbejdsbureauets Kommission for industriel Hygiejne, som har prøvet og godkendt Udkastet til det internationale Arbejdsbureaus Beretning, der vil blive forelagt den næste Arbejdskonference, samt godkendt et af Kommissionens Formand forelagt udførligt Aktionsprogram angaaende den nationale og internationale Organisation til Forebyggelse af Ulykkestilælde. Det maa haabes, at Resultatet af disse Undersøgelser og Opgørelser vil blive offentliggjort snarest mulig, saaledes at Arbejderorganisationerne i de forskellige Lande vil være i Stand til at forme sig et samlet Overblik i det korte Tidsrum, der endnu er levned dem inden Arbejdskonferencen finder Sted.

I Mellemtiden gælder det, som allerede sagt, om at drage enkelte særlige vigtige Synspunkter og Retningslinier frem. Dette har fornævnte Kommission da ogsaa gjort, idet den har anerkendt Nødvendigheden og Formaalstjenligheden af en international Konvention angaaende Beskyttelse for de med Ladning og Losning af Skibe beskæftigede Arbejdere og endvidere har udtalt sig for Fastsættelse af Vægten for svære Forsendelser til Vands. Derimod har Kommissionen ikke berørt Spørgsmaalet om Bæren af tunge Byrder, som »ganske vist er meget vigtig, men dog hører ind under den industrielle Hygiejne og er Genstand for en med det første udkommende Beretning fra vedkommende Afdeling under Arbejdsbureauet«. Ogsaa med Hensyn til automatisk Kobling af Jernbanevogne erklærer Kommissionen sig for inkompetent. Derimod fik den forelagt Beretninger om Sikkerheden af Kæder og Centrifugeapparater. Endelig har den taget under Overvejelse, om Det internationale Arbejdsbureau kunde agitere for de nye Opfindelser paa Arbejdssikkerhedens Omraade uden samtidig at gøre Reklame for et eller andet Firma. I denne Henseende kom Kommissionen til den Slutning, at, selv om ogsaa Leverandørerne af saadanne Apparater ikke skulde navngives i vedkommende Publikationer, Opfindelser, hvis Beskrivelse maa betragtes som nyttigt, dog skal nævnes ved Navn.

Mens Ulykkestilfældenes Intensitet og Art, som forstaaende korte Frem-

stilling viser, berører forskellige Kompetencer og særlig interesserer de enkelte Industrier og Fag (saaledes Bæren af svære Byrder, Nærings- og Nydelsesmiddelarbejderne eller automatisk Kobling, Transportarbejder-Internationalen), er Forebyggelsen af Ulykkestilfælde et Problem, som alle Fagorganisationer burde skænke den største Opmærksomhed. Og i den Henseende kommer det, som fornævnte Kommission udtrykkelig slog fast i sit sidste Møde, frem for alt an paa Fremme af den nationale Lovgivning samt en formaalstjenlig Organisation og Udbygning af Arbejdstilsynet.

Det skyldes vistnok navnlig denne Kendsgerning, at der i den senere Tid bliver tillagt Spørgsmaalet om en Forhøjelse af Inspektørernes Antal og specielt om Medvirkning af Arbejderdelegerede ved Inspektionen en saa stor Betydning. Et praktisk Eksempel gav fornylig det øverste Arbejdsraad i Frankrig, der fordrede en Forøgelse af Inspektørernes Antal og drøftede en udførlig Plan angaaende Arbejderdelegeredes Medvirkning ved Kontrollen med Hygiejnen og Sikkerheden i Bedrifterne. Hovedpunkterne i denne Plan kan sammenfattes som følger:

»Vedkommende Industrier, d.v.s. hovedsagelig saadanne med farlig Beskæftigelse, skal efter Samraad med vedkommende Fagrepræsentation betegnes ad administrativ Vej. Herefter udnævnes de Delegerede for de enkelte Industrier efter Indstilling af de forskellige Fagorganisationer for Arbejdere. Findes der f. Eks. indenfor en Industri i en Valgkreds ingen Fagorganisation, er vedkommende Landsforbund berettiget til at foreslaa Kandidater. De Delegerede vælges for tre Aar ad Gangen og kan foretage saa mange Inspektioner, som de finder nødvendigt. De maa være fyldt 30 Aar, være beskæftiget i vedkommende Industri som Arbejder eller mindst have arbejdet i denne i 10 Aar. Alle Omkostninger afholdes af Arbejdsgiveren«.

Med Tilkaldelsen af Arbejderdelegerede skal Kontrollen indenfor Virksomheden, og ikke blot Kontrollen med Sikkerhedsforanstaltningerne, men ogsaa Kontrollen med Arbejderne med Hensyn til Benyttelsen og Iagttagelsen af Sikkerhedsmulighederne, gøres permanent. »Thi Forebyggelse af Ulykkestilfælde«, siger med Rette Dumoulin i en i »Informations Sociales« offentliggjort Artikel, »fordrer en permanent Kontrol. Arbejderen er aldrig fuldstændig Herre over sig selv. Han rives med af Produktionens fremskyndede Tempo og kontrolleres af de af Arbejdsgiveren afhængige tilsynsførende Personer. Ofte forsømmer Formanden de gældende Forskrifter, ofte følger Arbejderen ikke Formandens Raad. Det er derfor nødvendigt, at der øves en direkte og permanent Kontrol gennem en anden Instans. Denne Opgave kan ikke opfyldes af Fabriksinspektøren, der maaske kun kommer en Gang hver 3. eller 6. Maaned. Derfor er Arbejderdelegerede den rigtige Instans. Og hvorfor skulde det herved ikke være muligt at tage Hensyn til visse psykologiske Momenter? Siden Grubearbejdere har deres egne Repræsentanter indenfor Sikkerhedsinstanserne, føler de sig mere trygge i Grubens Dyb. De arbejder roligere og har større Tillid. Saadanne Betragtninger kan bidrage meget til Fjernelsen af egoistiske Indvendinger«.

Alt dette er højest indlysende, men dog maa det desværre siges, at i Aaret 1923, dengang i Forbindelse med Behandlingen af Spørgsmaalet om Fabriksinspektionen, det specielt af den tyske Arbejderrepræsentant Müller foreslaaede Princip om Tilkaldelse af Arbejderdelegerede, for hvilket Interessen heller ikke var særlig stor indenfor Arbejdergruppen, uden videre blev afvist af Arbejdskonferencen. Da Fagforeningerne i Tyskland har deres Tillidsmænd indenfor alle Arbejdstilsynets Instanser og dette Problem ligeledes er blevet mere aktuelt i Frankrig og Belgien, er Udsigten til og Muligheden for et bedre Resultat ved næste Aars Arbejdskonference utvivlsomt til Stede. Det er Det internationale Arbejdsbureaus og navnlig de forskellige Landsorganisationers Opgave at drøfte og klarlægge dette Problem i Offentligheden, thi alene disse Organisationer er kompetente paa dette Omraade og er i Stand til at fremskaffe det til Belysning af dette Problem fornødne Materiale.

Internationale Meddelelser.

Strejkernes Tilbagegang i De forenede Stater i Amerika.

Ifølge amerikansk Statistik, der er blevet offentliggjort i Tidsskriftet »Industrial and Labour Information«, der udgives af det internationale Arbejdsbureau, er der i de sidste 12 Aar forekommet over 28.000 Strejker i De forenede Stater, i hvilke der ialt deltog 15.500.000 Arbejdere. De samlede Omkostninger ved disse Arbejdskampe er blevet ansat til over 14 Milliarder Dollars. Af de Strejker, hvis Resultat er bekendtgjort, forløb 34,5 pCt. til Gunst for Arbejderne, medens 34,5 pCt. var i Arbejdsgivernes Farvør og 31 pCt. blev bilagt ved Forlig. Antallet af Strejker var størst i 1915—1919. Fra 1919 var Antallet af Strejker og Lokouter: 1919: 3630, 1920: 3411. 1921: 2385, 1922: 1112, 1923: 1553, 1924: 1249, 1925: 1301 og 1926: 1035.

Den Nedgang i Arbejdskampenes Antal, der herved kommer til Udtryk, bliver fra amerikansk Side ført tilbage til det forbedrede Forhold mellem Arbejderne og Arbejdsgiverne, til de høje Lønninger og den forbedrede Produktionsteknik.

De engelske Fagforeninger for Ratifikation af 8-Timersdag-Konventionen.

En Deputation fra den engelske Landsorganisations Generalraad har i disse Dage haft Foretræde hos Arbejdsministeren og udbedt sig en bestemt Erklæring fra Regeringen angaaende dens Hensigter vedrørende Ratificeringen af Washington-Konventionen om 8 Timersdagen. Deputationen henviste til den Beslutning, der blev vedtaget paa den sidste Fagforeningskongres i Edinburgh og betonede ganske eftertrykkeligt, at Regeringen endnu ikke havde foretaget sig noget for at indløse sin Repræsentants Underskrift under de i Washington vedtagne Konventioner. Derimod indførte Regeringen Love, som kun kunde bidrage til at bringe Storbritannien endnu mere i Miskredit blandt Verdens Nationer.

I Virkeligheden er England det eneste Land, som har deltaget i Ministerkonferencen i London i 1926 og siden den Tid ikke har foretaget et eneste Skridt til Ratificering af omtalte Konvention, mens Belgien har ratificeret uden Forbehold og Frankrig og Italien med Forbehold og selv Tyskland, omend tøvende, bevæger sig i Retning af en Ratificering.

Deputationen, hvis Ordfører var Landsorganisationens Formand Ben Turner, bestod endvidere af følgende Kammerater: G. Hicks, E. L. Poulton, Miss Varley og Sekretær W. M. Citrine.

Slutter den amerikanske Landsorganisation sig atter til den internationale faglige Central?

Spørgsmaalet om, hvorvidt den amerikanske Landsorganisation endnu stedse tænker paa at genindtræde i Amsterdam Internationale, besvares af det af den amerikanske Landsorganisation udgivne »International Labor News Service« paa følgende Maade: »Den faglige Landsorganisations Kongres i Los Angelos har godkendt en Anbefaling, hvorefter Anstrengelserne skal fortsættes for at finde en tilfredsstillende Løsning, der muliggør de amerikanske Arbejderes Genindtræden i Den internationale faglige Central«.

I denne Sammenhæng kan det siges, at omtrent 50 % af Medlemmerne i de under den amerikanske Landsorganisation hørende Forbund allerede er tilsluttet de under Amsterdam hørende internationale Fagsekretariater, hvad der utvivlsomt maa tydes som et Tegn paa stærkere Tilnærmelse. De internationale Fagsekretariater i følgende Fag tæller ogsaa amerikanske Forbund som Medlemmer: Diamantarbejdere, Beklædningsarbejdere, Levnedsmiddelarbejdere, Hattemagere, Grubearbejdere Malere, Post- og Telegraffunktionærer, Transportarbejdere og Træarbejdere. Disse internationale Fagsekretariater tæller tilsammen 1.301.142 amerikanske Arbejdere blandt deres Medlemmer.

Lønbevægelser og Konflikter.

Bogbindere hos Firmaet Niels Baden.

Den 15. November afholdtes et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen, ved

hvilket der behandledes en Betalingsstrid mellem ovennævnte Firma og Bogbinderforbundet.

Striden drejede sig om ca. 130 Kr., som Firmaet havde betalt under Protest, men nu krævede tilbagebetalt, da en Kendelse af Fagets Tarifudvalg havde givet Firmaet Medhold i, at det havde betalt for meget.

Bogbinderforbundet nægtede imidlertid Tilbagebetaling, fordi de gældende Regler for saadanne Sagers Behandling ikke var fulgt af Mestrene, hvilket havde bevirket, at Forbundet var uvidende om, at den paagældende Strid overhovedet var for Haanden, af hvilken Grund Tilbagebetalingsspørgsmaalet var blevet meget betydeligt forøget, end hvis Reglerne var fulgt.

Mødet endte derfor uden Resultat, og Arbejdsgiverne forbeholdt sig at indbringe Klage for Den faste Voldgiftsret.

Den faste Voldgiftsret.

Havne- og Købmandsorganisationer i Odense kontra Lager- og Pakhusarbejdere i Odense.
Sag Nr. 1080.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Retsbog A. 8, Side 86—87. — Aar 1927 den 27. Maj Kl. 3 Em. holdt Retten forberedende Møde paa Raadhuset i Anledning af Sag Nr. 1080: Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer og dennes Medlem Foreningen af Arbejdsgivere indenfor Handelsstanden i Odense mod Dansk Arbejdsmandsforbund for Lager- og Pakhusarbejdernes Fagforening i Odense sammen med nogle navngivne Medlemmer af Fagforeningen samt Formanden for Havnearbejdernes Fagforening i Odense, Hr. Anders Jensen.

Retsformand, Højesteretsdommer V. Topsøe Jensen beklædte Retten.

For *Klagerne* mødte: Dansk Arbejdsgiverforening ved Fuldmægtig W. Elmquist, Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer ved Direktør Joh. Schrøder og Foreningen af Arbejdsgivere ved Odense Havn og Foreningen af Arbejdsgivere indenfor Handelsstanden i Odense ved disse Foreningers Formand Grosserer P. L. Poulsen.

For de *Indklagede* mødte: Dansk Arbejdsmandsforbund ved Forretningsfører C. Drejer, Lager- og Pakhusarbejdernes Fagforening i Odense ved dens Formand J. P. Madsen samt Formanden for Havnearbejdernes Fagforening i Odense Anders Jensen.

Der *fremlagdes:* Klage af 7. Maj 1927 med 2 Bilag og Tilsvar af 25. Maj 1927.

Sagen forhandledes.

Parterne erklærede sig enige i, at her forelaa en uvarslet ulovlig Arbejdsstandsning; derimod kunde Dansk Arbejdsmandsforbund og Lager- og Pakhusarbejdernes Fagforening i Odense samt Hr. Anders Jensen ikke erkende, at de havde Ansvar for Arbejdsstandsningen.

Begge Parter begærede nu Sagen udsat foreløbig indtil Spørgsmaalet om Ladningsmodtagerens Ansvar for Overliggedagspenge havde fundet sin Afgørelse gennem en borgerlig Retssag, idet hver af Parterne forbeholdt sig sin principielle Opfattelse i Ansvarsspørgsmaalet, naar Sagen senere paany kom for Den faste Voldgiftsret. Sagen udsat.

Retten hævet.

V. Topsøe-Jensen / E. Steincke.

Bagerforbundet kontra
Bagermester P. Schiang.
Sag Nr. 1120

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 2. November 1927 i Sag Nr. 1120: De samvirkende Fagforbund paa Bageri- og Konditoriarbejdernes Forbund Vegne mod Dansk Arbejdsgiverforening paa Københavns Bagerlaugs og dettes Medlem Bagermester P. Schiangs Vegne.

Bagermester P. Schiangs Forgænger som Ejer af Forretningen Købmagergade 19 antog i sin Tid Kai Lerup som Lærling paa sædvanlig Lærlingekontrakt. Almindeligvis udløber Læretiden i Faget i April eller Oktober Maaned, og der er da Lejlighed til at aflægge Svendeprøve for Københavns Bagerlaug. Da Lerups 3 Maaneders Prøvetid imidlertid ikke var mederegnet i hans Læretid, udløb denne for hans Vedkommende den 13. Juli d. A., og da Le-

rup ikke kunde aflægge Svendeprøve før i Oktober og yderligere skulde indkaldes til Militærtjeneste i November, blev der umiddelbart før Læretidens Udløb truffet Aftale mellem Lerup og hans Fader paa den ene Side og Bagermester Schiang paa den anden Side om, at Lerup skulde fortsætte hos Schiang indtil Svendeprøvens Aflæggelse i Oktober Maaned for en Løn af 35 Kr. pr. Uge, hvilket var en Forhøjelse, idet hans Løn det sidste Aar af Læretiden havde været Kr. 23,50 pr. Uge.

Klagerne, De samvirkende Fagforbund paa Bageri- og Konditoriarbejdernes Forbund Vegne, gør under nærværende Sag gældende, at Lerup fra Kontraktens Udløb den 13. Juli d. A. burde være aflønnet som Svend efter den mellem Københavns Bagerlaug og Bagernes Forbunds Københavns Afdeling bestaaende Overenskomst, der fastsætter en Løn af 66 Kr. pr. Uge, efter Augustreguleringen 64 Kr. pr. Uge. Klagerne har derfor indstævnet Dansk Arbejdsgiverforening paa Københavns Bagerlaugs og dettes Medlem Bagermester P. Schiangs Vegne og nedlagt Paastand paa, at Bagermester P. Schiang kendes skyldig i Overenskomstbrud samt tilpligtes at efterbetale den for lidt udbetalte Arbejdsløn. Endvidere paastaas Sagens Omkostninger paalagt de Indklagede. Klagerne henviser til, at Aftalen om den forlængede Læretid ikke har sin Grund i, at Lerup skulde have yderligere Uddannelse i Faget, men udelukkende er ordnet, for at Lerup kunde blive i Arbejde. Der foreligger fra Bagermester Schiangs Side Underbetaling i Forhold til Overenskomstens Lønninger, men en saadan Underbetaling er ulovlig, ogsaa naar det som her drejer sig om uorganiseret Arbejdskraft.

De Indklagede procederer til Frifindelse. Det Forhold, der foreligger, er, at Bagermester Schiang er blevet enig med Lerup og hans Fader om, at Læretiden skulde forlænges udover de aftalte 4 Aar. Da Læretiden ifølge Lærlingeloven kan være indtil 5 Aar, maa en Aftale som den foreliggende, efter hvilken Læretiden netop holder sig indenfor de 5 Aar, være fuldt ud lovlig, og et Forhold der ikke paa nogen Maade vedrører Bagerforbundet. Dertil kommer, at Bagermester Schiang ikke har handlet i egen Interesse. Han vilde helst have afskediget Lerup den 13. Juli og gik kun ind paa at beholde ham, fordi Lerup og Faderen anmodede derom.

De Indklagede har under Domsforhandlingen erkendt, at Lerup, hvis han efter den 13. Juli var blevet ansat hos en anden Mester, skulde have været aflønnet som Svend, og at det saaledes ikke er afgørende for at opnaa Svendeløn, at man har aflagt Svendeprøve. Bagermester Schiang har videre erklæret, at han, hvis det var blevet forlangt, den 13. Juli vilde have udstedt sædvanlig Attest om, at Lerup havde udstaaet sin Læretid, og at Forholdets Forlængelse derfor intet har at gøre med Lærlingens Uddannelse i Faget. Naar dette er Tilfældet, maa Følgen imidlertid blive, at Klagerne maa være berettigede til at forlange, at Lerup ikke lønnes ringere, end om hans Læretid betragtes som udløbet den 13. Juli. Der maa herefter gives Klagerne Medhold i, at Bagermester Schiang har gjort sig skyldig i Overenskomstbrud. Dette Overenskomstbrud er begaaet overfor Forbundet, ikke overfor Lerup, der staar udenfor Forbundet og ikke har Krav paa større Betaling end den med Bagermester Schiang aftalte. Følgen findes derfor at burde være, at Bagermester Schiang idømmes en Bod, der efter Omstændighederne, herunder at han straks, da Forbundet gjorde Indsigelse, tilbød at ophæve Aftalen om Læretidens Forlængelse, passende vil kunne sættes til 200 Kr. Sagens Omkostninger bør de Indklagede betale med 300 Kr.

Kendelse:

Bagermester P. Schiang kendes skyldig i Overenskomstbrud og bør til Klagerne betale en Bod stor 200 Kr.

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kr.

REDAKTØR: CARL F. MADSEN
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Alle 12,2. S. Kbhvn. V. Tlf. 3541 og 10541.
Trykt hos F. E. Bording, Kbhvn.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR
DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND I DANMARK

NUMER 28 ❋ KØBENHAVN DEN 14. JANUAR 1928 ❋ 24 AARGANG

Den norske Landsorganisations Kongres.

III.

Pkt. 8. Produktionsfond. Fra Bogbinderforbundet var stillet Forslag om, at der fra 1. Januar 1928 skulde oprettes et Produktionsfond. Midlerne skulde tilvejebringes ved et ugentligt Kontingent paa 10 Øre pr. Medlem. For Fondets Midler skulde oprettes en Kreditinstitution, der mod sikker Garanti skulde yde Laan til Arbejderkooperationen, arbejderstyrede Kommuner og Lejerforeninger til Iværksættelse af produktivt Arbejde og Boligbyggeri. Fondens Midler maatte dog ikke benyttes, forinden den var paa 10 Millioner Kroner.

Sekretariatet havde ikke givet Forslaget sin Tilslutning, men udtalt, at de enkelte Forbund maatte være nærmere til at overveje og iværksætte, hvad der er praktisk gennemførligt.

Efter at Sagen var diskuteret og havde passeret Redaktionsudvalget, vedtoges følgende Beslutning:

»Det paalægges Sekretariatet at udrede Spørgsmaalet om Støtte til Fagorganisationernes produktive Bedrifter, ved Oprettelse af Produktionsfond, Ordning af Kreditspørgsmaalet og Samarbejde mellem Bedrifterne. Sekretariatet anmodes om at undersøge, om den eventuelle Støtte ogsaa bør omfatte Kooperationens produktive Bedrifter og Samarbejde mellem Kooperationen og Fagorganisationerne. Udredningen forelægges næste Kongres til Afgørelse.«

Pkt. 9. Arbejdsløshedsspørgsmaalet.

Denne Sag gav ogsaa Anledning til en indgaaende Diskussion, hvorunder det oplystes, at der i November Maaned var ca. 40.000 Arbejdsløse foruden ca. 8000 beskæftiget ved Nødhjælpsarbejde. Dette var ofte iværksat paa saa ugunstige Vilkaar, at det havde været absolut nødvendigt at blokere Arbejdet.

Efter at en lang Række Forslag var bearbejdede af Redaktionskomitéen, vedtoges en Beslutning, hvori der først ydes Tilslutning til de af det norske Arbejderparti overfor Regeringen fremsatte Krav, og det paalægges Sekretariatet at virke for Nødhjælpsarbejdets Afskaffelse, saaledes at alt Arbejde, der iværksættes af Stat og Kommune til Afhjælpning af Arbejdsløsheden, bliver til tarifmæssig Betaling.

Det paalægges Fællesorganisationerne at iværksætte Oplysningsarbejde blandt de Arbejdsløse. Hvis der dannes specielle Organisationer for Arbejdsløse, maa disse kun omfatte organiserede Arbejdere.

Videre protesteres imod Statens Indskrækning af Bevillinger til Anlægsvirksomhed.

Pkt. 10. Organisationsformerne.

Om denne Sag var der indsendt en lang Række Forslag og Udtalelser fra Organisationerne, der sammen med den førte Diskussion gav et trist Billede af, hvor langt man endnu er fra at have gennemført Kongresbeslutningen fra 1923 om Industriforbund. Ogsaa Spørgsmaalet om Fiskernes Organisering drøftedes indgaaende. Angaaende det sidste vedtoges et Forslag af Teigen om, at Sekretariatet bemyndiges til fortsat at yde økonomisk Støtte til Fiskernes Organisering i Tilslutning til Landsorganisationen.

Alle de øvrige Spørgsmaal henvistes til videre Behandling i et 7 Mands Udvalg, der valgtes paa Kongressen. Udvalget skal arbejde under Sekretariatets Kontrol og Uoverensstemmelser forelægges Sekretariatet, eventuelt Repræsentantskabet, til endelig Afgørelse.

Det fremgik forøvrigt af Debatten, at

Vanskelighederne ved Omdannelserne af Organisationsformerne i højere Grad ligger ude iblandt Medlemmerne end hos Lederne, hvorfor ogsaa en af det nedsatte Udvalgs Opgaver er at foretage Oplysningsarbejde om Industriforbundstankens Berettigelse.

Pkt. 11. Organisationsforholdene ved de kooperative Virksomheder.

Ogsaa denne Sags Behandling bar Vidnesbyrd om, hvor langt man er fra at have Arbejderne i de kooperative Virksomheder organiserede, og i Enighed om Organisationsformerne. Sekretariatets principielle Stilling er, at alle Arbejderne bør staa i et Forbund, foreløbig Norsk Nærings- og Nydelsesmiddelarbejderforbund, indtil »Underordnede Handelsstands Forbund« tilslutter til Landsorganisationen. Naar dette er sket, overføres de dertil.

H. Fladeby fra Transportarbejderne samt en Række andre Organisationer mener derimod, at de forskellige Faggrupper bør tilhøre deres respektive Forbund.

Under samme Sag behandledes et Forslag til en Overenskomst mellem Norges kooperative Landsforening og den faglige Landsorganisation angaaende Principerne for Organisationsforholdene, Arbejdsbetingelserne og Afgørelse af eventuelle Tvister.

Forslaget tiltraadtes, med en enkelt Forandring, i Principerne, og Sekretariatet fik Bemyndigelse til at træde i Forhandling med Norges kooperative Landsforening om Oprettelse af en Overenskomst paa det skitserede Grundlag.

Pkt. 12. Ungdommens og Lærlingenes Stilling.

Paa Kongressen i 1925 forelaa et Forslag om denne Sag, der henvistes til Sekretariatet.

Et Udvalg indenfor dette har siden arbejdet med Sagen. Blandt andet har der været udsendt et Spørgeskema til Forbundene, og paa Grundlag af de indsendte Svar forelaa der nu et Forslag fra Sekretariatet.

Fra Ungdomsfylkingen forelaa ligeledes et udarbejdet Forslag til Retningslinier, og da dette i Princippet var i Tilslutning til Sekretariatets Forslag, men mere udførligt, tiltraadte Sekretariatet dette, som ogsaa vedtoges af Kongressen.

Retningslinierne gaar ud paa, at de unge Mennesker maa beskyttes paa forskellig Maade, og det maa overvaages, at de faar en god Uddannelse.

Endvidere skal Sekretariatet i Forbindelse med det norske Arbejderparti arbejde for, at den Tid, der medgaar til Skoleuddannelse, medregnes i den ordinære Arbejdstid, og at Lærlingekontrakterne ikke maa indeholde Forbud imod Medlemsskab i Fagorganisationer.

De næste 3 Punkter paa Dagsordenen var af saa speciel norsk Interesse, at det kan forsvares at undlade at redegøre nærmere for disse i dette sammentrængte Referat.

Tilbage bliver saa Punkterne 16 og 17, Bevillinger og Valg.

Af Bevillingerne vedtog Kongressen at yde 20.000 Kroner til den finske Metalarbejderlockout. Arbejdernes Idrætsforbund fik bevilget 10.000 Kroner straks, og Sekretariatet bemyndigedes til at yde indtil 5000 Kroner aarligt. Sangerforbundet fik 3000 Kroner og Verdandi og Arbejdernes Esperantoforbund hver 500 Kroner.

Tilbage er der saa kun Valgene. Som allerede nævnt var der stærke Kræfter i Bevægelse for at vælte det hidtidige Sekretariats Flertal for dets Stilling til de internationale Forbindelser. Det blev lagt saa snedigt til Rette, at Valgene foretoges umiddelbart efter, at dette Spørgsmaal var færdigbehandlet, og som meddelt jo resulterede i Vedtagelse af en Beslutning, hvis Indledning var et Mistillidsvotum til Sekretariatet. Men trods alle Manøvrer lykkedes disse Anslag kun delvis.

Som Formand genvalgtes Halvard Olsen med 121 Stemmer, det norske Arbejderpartis Formand Oscar Torp, der var hans Modkandidat, fik 115 Stemmer.

Til Næstformand og Kasserer valgtes Jens Teigen med 162 Stemmer, medens Volan mønstrede 74 Stemmer.

Det var i Forvejen vedtaget, at der paa Kongressen ikke skulde vælges mere end 2 fastlønnede Tillidsmænd, men Repræsentantskabet fik Bemyndigelse til at antage en fastlønnet Sekretær i Perioden, hvis Arbejdet krævede dette. Der er i Forvejen to ansatte Sekretærer, Trygve Lie og Alfred Madsen,

der henholdsvis behandler Retssager og Statistik.

Af Sekretariatets øvrige 11 Medlemmer opnaaede kun de 6 Genvalg, idet der valgtes 5 nye, af hvilke de fleste tilhørte Oppositionen. Men Forholdet er stadig saaledes, at af de 11, der var stemt for Indmeldelse i Amsterdam-Internationalen, er der stadig 7 i det nye Sekretariat, altsaa en over Halvdelen.

Det mest bemærkelsesværdige ved dette Valg var, at Edv. Mørk maatte falde for Martin Tranmæl, ganske vist meget imod dennes Vilje. Men Kongressen valgte ham med stort Stemmetal, vel ud fra den Betragtning, at naar han havde øvet saa stor Indflydelse paa, hvad der var sket paa Kongressen, burde han ogsaa være med i den Ledelse, der skal søge Beslutningerne ført ud i Livet.

Kongressen endte paa sædvanlig Maade med Afskedsord fra Gæsterne (hvoraf dog de fleste, blandt andet Danskerne, havde maattet rejse hjem) og en Tak til disse for deres Tilstedeværelse med Paalæg om at hilse dem, de repræsenterede, og til Slut forenedes alle i Tonerne til Internationale.

Lønbevægelser og Konflikter.

Dansk Brolæggerforbund.

Overenskomsterne for Provinsen samt for København er ikke opsagt af nogen af Parterne, og Overenskomsterne er saaledes fremdeles gældende. For Provinserne til 1. Marts 1929 og for København til 1. April 1929.

Dansk Kedel- og Maskinpasserforbund.

Forbundet har den 30. December f. A. afsluttet Overenskomst med Foreningen af Arbejdsgivere i Margarineindustrien. Denne Forening udtraadte af Arbejdsgiverforeningen den 1. Juni 1927. Overenskomsten har været gældende fra 1. April 1927 for de Fabrikker, der staar udenfor ovennævnte Forening, nemlig: A/S Otto Mønsted, Aarhus og København, Den danske Margarinefabrik i Slagelse og A/S Korsør Margarinefabrik.

A/S Steensens Fabrikker i Vejle har ikke hidtil villet akceptere den samme Overenskomst, og Forbundet har derfor opsagt Landsoverenskomsten til Ophør 1. April 1928.

Privat- og Andelsslagteriernes Arbejdsgiverforening har opsagt den med Forbundet løbende Overenskomst til Ophør den 1. April d. A. Overenskomsten omfatter ca. 50 af Forbundets Medlemmer.

Overenskomsterne med Dansk Arbejdsgiverforening og Entreprenørforeningen er ikke opsagt af nogen af Parterne, og en Opsigelse vil derfor først kunne finde Sted til 1. April 1929.

Keramisk Forbund.

Bornholms keramiske Fabrikantforening har opsagt den bestaaende Overenskomst til Ophør den 1. April d. A. Overenskomsten omfatter 36 af Forbundets Medlemmer.

Dansk Mølleriarbejderforbund.

Københavnske Handelsmølleres Arbejdsgiverforening har opsagt den bestaaende Overenskomst til Ophør den 1. April d. A. Overenskomsten omfatter 90 af Forbundets Medlemmer.

Forbundet har afsluttet Overenskomst om Løn- og Arbejdsvilkaarene for Vand- og Motormøllerne i Roskilde og Omegn, A/S Slagelse Valsemølle, Slagelse, A/S Arbejdernes Fællesbageri i København, Gammelgaards Dampmølle i Skive og Tappernøje Dampmølle A/S.

Kvindeligt Arbejderforbund.

Følgende Virksomheder har opsagt deres Overenskomster til Ophør den 1. April d. A.: Mehls Fabrik, Aarhus, Nordisk Films Kompagni og Sækkelejekompagniet A/S, København og Aalborg.

Disse Overenskomster omfatter ialt 107 Kvinder.

Malerforbundet.

Ved et Fællesmøde den 15. December mellem Repræsentanter for de to Hovedorganisationer, Malerforbundet og Fællesforeningen af Danmarks Malermestre samt Foreningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien enedes man om at forlænge de gæl-

dende Overenskomster med tilhørende Prislister i Faget, der udløber 1. Marts 1928. Der er tilvejebragt Enighed om forskellige Ændringer i Overenskomstens almindelige Bestemmelser og en Række forskellige andre Ændringer.

Overenskomsten er afsluttet under Forbehold af de respektive Organisationers Godkendelse. Svaret skal foreligge senest den 25. Januar. Overenskomstens Opsigelsesfrist er som Følge heraf udsat til den 31. Januar.

Skandinavisk Sadelmager- og Tapetsererforbund.

Mellem Repræsentanter for de to Hovedorganisationer og de kontraherende Arbejdsgivere fandt der den 20. December f. A. et Møde Sted, og der forhandledes ved denne Lejlighed om en Fornyelse af de bestaaende Overenskomster, der har Udløbstid til den 1. April. Det lykkedes imidlertid ikke at naa til Enighed, men derimod enedes man om at forkorte Opsigelsesfristen for de nævnte Overenskomster til 15. Januar d. A. Der har derefter været ført direkte Forhandlinger mellem Parterne, uden at det dog er lykkedes at komme til Forstaaelse. Sagen kom derfor til ny Forhandling den 5. Januar mellem Repræsentanter for Hovedorganisationerne og Parterne, men heller ikke her lykkedes det at naa til Forstaaelse. Mødet endte derfor uden Resultat, og man maa nu afvente, om Overenskomsterne bliver opsagt.

Dansk Skotøjarbejderforbund.

Da Forbundet sidste Aar fornyede sine Overenskomster med Foreningen af Københavnske Skotøjsfabrikanter og Foreningen af Skotøjsfabrikanter i Provinserne, kom disse til at indeholde en Bestemmelse om, at Overenskomsten var gældende til 1. Februar 1929, men kunde dog opsiges til 1. Februar 1928, hvis August-Pristallet i 1927 var under 178 eller over 190. Opsigelse skulde i saa Fald finde Sted inden den 1. September. Pristallet gik som bekendt ned til 176, og Skotøjsfabrikanterne opsagde derefter Overenskomsten i Slutningen af August f. A. til Ophør den 1. Februar 1928.

Den 13. December fandt der en Forhandling Sted mellem Repræsentanter for Parterne. Fabrikantforeningen stillede da et Forslag, der gik ud paa, at Forbundet skulde tage imod en almindelig Lønreduktion af 8 pCt. samt en Ændring af den nugældende Bestemmelse angaaende Overarbejdet. Forbundet stillede sig imidlertid afgjort imod enhver Lønreduktion, hvorefter Fabrikanterne erklærede, at det saa var unyttigt at forhandle videre. De 8 pCt. var ikke at betragte som noget Ultimatum, men Fabrikanterne paastod, at de maatte have nogen Reduktion. Mødet endte derefter uden Resultat. Man var dog enige om at ville anmode de to Hovedorganisationer om at foranledige et Fællesmøde afholdt mellem Repræsentanter for disse og Parterne, for om mulig at faa Overenskomsten fornyet. Et saadant Fællesmøde har derefter fundet Sted den 4. Januar, men da Arbejdsgiverne fremdeles fastholdt deres Krav om Lønreduktioner, og Arbejdernes Repræsentanter lige saa bestemt modsatte sig denne Forringelse af de nuværende Løn- og Arbejdsvilkaar, endte Mødet uden Resultat.

Arbejderforsikringsraadet.

Valg af Medlemmer.

Fra Ministeriet for Sundhedsvæsen har vi under 30. December f. A. modtaget en saalydende Skrivelse:

»Efter at det paa Ministeriet for Sundhedsvæsens derom nedlagte allerunderdanigste Forestilling under 22. d. M. har behaget Hans Majestæt Kongen for en Periode af 6 Aar fra 1. Januar 1918 at regne at udnævne følgende til kongevalgte Medlemmer af Arbejderforsikrings-Raadet: Fhv. Kontorchef C. Trap og Overkirurg Dr. med. N. P. Hansen som Medlemmer af Raadets Industriafdeling, Formand for Sundhedsstyrelsen Læge G. Tryde og Kontorchef i Direktoratet for Arbejds- og Fabriktilsynet Frøken Clara Black til Medlemmer af Raadets Søfarts- og Fiskeriafdeling, fhv. Landbrugsminister Poul Christensen og Overlæge Poul Guildal som Medlemmer af Raadets Landbrugsafdeling, har Ministeriet for Sundhedsvæsen under Dags Dato ligeledes for en Periode af 6 Aar fra 1. Januar 1928 at regne efter derom modtaget Indstilling

fra de i Henhold til Ulykkesforsikringsloven indstillingsberettigede Organisationer udnævnt følgende Repræsentanter for de forsikringspligtige Arbejdsgivere, de forsikringspligtige Arbejdere og de frivilligt forsikrede:

Til Medlemmer af Raadets Industriafdeling: Direktør cand. polyt. R. Helweg og Ingeniør K. Schøller, Hovedkasserer A. Johansen og Murer A. Lundberg samt Murermester H. Ehlers, Bredstrup, med henholdsvis Oldermand Th. Køhn og Snedkermester J. Jensen, Snedker Martin Petersen og Sekretær Hans Jacobsen samt Tømrermester H. N. Hansen, Jyderup, som Stedfortrædere.

Til Medlemmer af Raadets Søfarts- og Fiskeri-Afdeling: Skibsreder P. de Nully Brown og Landstingsmand, Kutterfører M. C. Jensen, Kasserer Mathias Nielsen og Styrmand Chr. Christensen samt Folketingsmand, Fisker Chr. Ludvigsen, Jyllinge, med henholdsvis Kaptajn Minor-Rasmussen og Fisker Jørgen Olsen, Brøndbyvester, Maskinmester Rasmussen og Fisker Jacob Knopper, Harboøre, samt Fisker Andreas Koch, Gudhjem, som Stedfortrædere.

Til Medlemmer af Raadets Landbrugsafdeling: Gaardejer Mads Lambæk, Lem, og Sekretær F. C. Jensen, Stenhugger N. P. Hansen, Skibbinge, og Skovarbejder N. P. Hansen, Bognæs, samt Husejer J. Knudsen, Katrinedal, Sandby, og Husejer Chr. Johansen, Brædstrup, med henholdsvis Gaardejer Bertel Jensen, Karlskov, Landbrugslærer Chr. Kjær-Nielsen, Ny Hjallesegaard, Husmand Thorvald Jochumsen, Løsserup pr. Holbæk, og Stenhugger Lauritz Radmer, Udby, samt Husejer Chr. Hansen, Slemming, Sakskøbing, og Husejer Martin Madsen, Nylars pr. Køllergaarde som Stedfortrædere.

Hvilket herved meddeles under Henvisning til De samvirkende Fagforbunds Skrivelse af 17. f. M.

P. M. V.
sign. *J. Bülow.*
/ sign. R. Lassen.«

*

Fra Indenrigsministeriet har vi under 29. December f. A. modtaget en saalydende Skrivelse:

»Under Dags Dato har man tilskrevet Arbejdsmand Chr. Jepsen, Løjtkirkeby, saaledes:

»Efter Indstilling fra De samvirkende Fagforbund udnævner Indenrigsministeriet Dem herved til fra 1. Januar 1928 at regne og indtil videre at være Medlem af den i Henhold til § 11 i Lov af 28. Juni 1920 for de sønderjydske Landsdele om Forsikring mod Følger af Ulykkestilfælde oprettede særlige sønderjydske Afdeling indenfor Arbejderforsikrings-Raadet.

Hvilket herved tjentslig meddeles.«

Hvilket herved meddeles under Henvisning til De samvirkende Fagforbunds Skrivelse af 24. d. M.

P. M. V.
sign. *J. Bülow.*
/ sign. R. Lassen.«

Internationale Meddelelser.

Ad Snigveje mod den faglige Foreningsfrihed.

I samme Grad, som Kapitalismen i de senere Aar har forstaaet at stabilisere sig, antager dens Kamp mod den faglige Foreningsfrihed, som man i et svagt Øjeblik tilkendte Arbejderne, en stedse heftigere Karakter. Formen for disse Angreb er herved meget forskellig; i Italien og England tilsigtede Fremstødet en brutal Undertrykkelse af Arbejdernes Grundrettigheder, i ande Lande angriber man paa en mindre Front, idet man navnlig søger at ramme Arbejdere og Tjenestemænd i offentlig Tjeneste, mens andre Lande atter af »moralske« Grunde søger at indføre Lovbestemmelser, der i Realiteten udelukkende tager Sigte paa at gennembryde Arbejdernes Front. Til disse Lande hører i den senere Tid navnlig De forenede Stater. Saaledes er t. Eks. fornylig flere Fagforeningsfunktionærer i en Fagforening i Chikago i Medfør af »Shorman Anti-Trustloven« blevet idømt Bøder til et samlet Beløb af 15.000 Dollars. Denne Lov, der indeholder yderst spidsfindige Bestemmelser angaaende Befordring af Varer fra en amerikansk Stat til en anden og skal tjene til Forhindring af Trusternes Spekulationer og Monopolbestræbelser, hindrer naturligvis ikke i mindste

Maade de store amerikanske Koncerner, som med Regeringens stiltiende Tolerance har vidst at finde andre Veje, men derimod har det vist sig, at Loven ved behændig Fortolkning kan anvendes mod Arbejderne. I det fornævnte Tilfælde har man fundet ud af, at enkelte Fagforeningsførere har »konspireret« mod forskellige Arbejdsgivere for at forhindre Anvendelse af Materiale, som var fremstillet i en anden Stat under Betingelser, der ikke var anerkendt af vedkommende Fagforening, og derefter transporteret til Chikago. Da en tilsvarende Bestemmelse var optaget i Overenskomsten, var Beviset for den begaaede »Brøde« ubestridt til Stede, og man kunde altsaa med rolig Samvittighed dømme de Anklagede.

Et Angreb paa bredere Basis indledes korteligt af »Interborough Rapid Transit Co.«, som tilstillede Organisatoren i den amerikanske Landsorganisation (A. F. of L.) samt omtrent 40 andre Fagforeningsfunktionærer en Meddelelse om, at Selskabet ved Højesteret vilde søge at udvirke en Tvangskendelse, der forbyder Green og hvert enkelt af Landsorganisationens 3 Millioner Medlemmer at foretage noget som helst Forsøg paa at organisere Selskabets ca. 14.000 Arbejdere. Tiltrods for, at det maatte anses for usandsynligt, at en Domstol paa denne Maade vilde medvirke til Underminering af den faglige Foreningsfrihed, var A. F. of L. ikke destomindre tvungen til at betro en af de mest bekendte Sagførere denne Sag og kræve Retsterminen udsat i 14 Dage for at kunne fremskaffe det mest nødvendige Materiale til Understøttelse af sit Standpunkt. En af A. F. of L.s Tillidsmænd betegnede I. R. T.s Manøvre som et aabenlyst Forsøg paa at undertrykke de organiserede Arbejdere. Førende Retslærde ser heri et af Staaltrusten, Arbejdsgivernes Nationalforening og Grubemagnaterne understøttet Forsøg paa at slaa Arbejderbevægelsen »knockout«.

At en saadan plump Manøvre ikke blot forekommer i Amerika, viser en fornylig af den østrigske Højesteret afsagt Dom, der har vakt Opsigt, fordi visse Bestemmelser i en mellem Arbejdere og Arbejdsgivere afsluttet Overenskomst blev betegnet som værende i Strid med de »gode Sæder«, fordi fornævnte Overenskomst, der omfattede Byens Biografteatre, indeholdt en Bestemmelse, ifølge hvilken Arbejdsgiverne ved Antagelse af Operatører var forpligtet til at benytte Forbundets Arbejdsanvisning. Da et Teater i Strid med denne Bestemmelse havde antaget en Operatør udenom Organisationens Arbejdsanvisning, blev dette selvfølgelig paatalt og vedkommende Operatør afskediget. Endskønt den gældende Opsigelsesfrist o. s. v. var overholdt, rejste vedkommende Operatør Sag mod Forbundet, og Retten gav ham Medhold, idet den i sin Dom betegnede en Bestemmelse i en Overenskomst, der paabyder tvungen Anvendelse af en bestemt Arbejdsanvisning, for stridende mod de »gode Sæder«. Har man nogensinde hørt, at Overenskomster mellem Arbejdsgivere, gennem hvilke Varer til Livets Underhold monopoliseres og Priserne skrues op til Skade for hele Befolkningen, er betegnet som stridende mod de gode Sæder? Alle disse Tilfælde viser, at Staten overalt, hvor dette paa nogen Maade lader sig gøre, stiller sig paa Arbejdsgivernes Side og ser igennem Fingrene med dem, mens den anser Moralen og de gode Sæder for truet, naar en Fagorganisation tilstræber en fornuftig Organisering af Arbejdsmarkedet. Derfor har Fagforeningerne mere end nogensinde Anledning til kun at stole paa deres egen Styrke og udbygge deres Organisationer saaledes, at det er formaalsløst at ville bekæmpe dem med saa smaalige Midler.

(I. F. C.)

8-Timersdagen i Polen.

Det polske Arbejdsministerium har udsendt en Forordning, i Henhold til hvilken 8 Timersdagen skal indføres indenfor en stor Del af Højovnsindustrien, Staalfabrikkerne og Jernsmælteværkerne i Øvre-Schlesien fra 1. Januar 1928. Den almindelige Gennemførelse skal finde Sted inden den 1. September 1928. (I. F. C.)

REDAKTØR: CARL F. MADSEN
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Alle 12,2. S. Kbhvn. V. Tlf. 3541 og 10541.
Trykt hos F. E. Bording, Kbhvn.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR
DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND I DANMARK

NUMER 29 ❋ KØBENHAVN DEN 21. JANUAR 1928 ❋ 24 AARGANG

Lønbevægelser og Konflikter.

Bageri- og Konditoriarbejdere i København.

Bageri- og Konditoriarbejderforbundet har klaget over, at Bagermester Kastrup, Tordenskjoldsgade 28, underbetaler en ung Svend. Den unge Svend er udlært i Præstø og er i Besiddelse af Svendebrev.

Sagen behandledes ved et Fællesmøde den 14. November og ordnedes saaledes, at Bagermester Kastrup til fuld Afvikling af Sagen betaler Forbundet 100 Kr.

Tekstilarbejdere paa Københavns Possementfabrik.

Firmaet Københavns Possementfabrik har faaet Indrejsetilladelse for en tysk Arbejder under Foregivende af, at han skulde være Værkfører, men han har imidlertid ingen Funktioner som Arbejdsleder.

Ved et Fællesmøde den 28. November frafaldt Firmaet sit Krav om, at den omtalte Arbejder skulde staa udenfor Organisationen.

Kvinder hos Firmaet P. Lykkeberg.

Kvindeligt Arbejderforbund har rejst Klage over, at Firmaet P. Lykkeberg aflønner sine nyantagne Arbejdersker efter en Akkordpriskurant, som er oprettet med Firmaets øvede Arbejdersker, og dette har medført, at de nyantagne Kvinder har en Fortjeneste, som ligger langt under den i Overenskomsten fastsatte Begyndelsesløn.

Sagen behandledes ved et Fællesmøde den 23. August med det Resultat, at den henvistes til ny Forhandling mellem Parterne.

Forhandlingen mellem Parterne førte imidlertid ikke til noget Resultat, hvorfor et nyt Fællesmøde blev afholdt den 1. November, og her enedes man i Tilslutning til den løbende Overenskomst om følgende:

Det gældende Akkordsystem opretholdes, dog saaledes at nyantagne Arbejdersker i de første 4 Uger garanteres en Mindstefortjeneste paa Kr. 23,38. Heri ligger dog ikke en Garanti for, at nyantagen Arbejdskraft skal beskæftiges i disse fulde 4 Uger.

Kolindsundsagen.

Fra Hr. Højesteretssagfører C. B. Henriques har vi modtaget Meddelelse om, at de to Kolindsundsager nu er berammet til Hovedforhandling i Højesteret den 7. Maj 1928.

Den faste Voldgiftsret.

Sag Nr. 1126.
Lager- og Pakhusarbejdere hos Firmaet Hjalmar Hartmann & Co.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 19. Oktober 1927 i Sag Nr. 1126: Dansk Arbejdsgiverforening for Københavnske Grossisters Arbejdsgiverforening mod Dansk Arbejdsmandsforbund.

Den 8. August 1924 afsluttedes den endnu gældende almindelige Overenskomst mellem Lager- og Pakhusarbejdernes Forbund og Københavnske Grossisters Arbejdsgiverforening angaaende Løn- og Arbejdsforhold for de hos Medlemmer af nævnte Arbejdsgiverforening beskæftigede Medlemmer af Forbundet. Samtidig oprettedes en Tillægsoverenskomst for de under Foreningen hørende Frøfirmaer, herunder Firmaet Hjalmar Hartmann & Co., hvilket Firma paa det paagældende Tidspunkt allerede i en

Aarrække havde haft sin Virksomhed beliggende i Glostrup. Overenskomsten mellem de to Parter kunde opsiges med 3 Maaneders forudgaaende Varsel til Ophør en 1. Maj. Den 1. Februar d. A. modtog Københavnske Grossisters Arbejdsgiverforening følgende den 31. Januar daterede Skrivelse fra Lager- og Pakhusarbejdernes Forbund: »Da Lagerarbejderne beskæftigede hos Deres Medlemmer Hj. Hartmann & Co. og Skandinavisk Frøkompagni, begge i Glostrup, ikke er Medlemmer af vor Organisation, men afgaaet til at være Medlemmer af Glostrup Afdeling i Dansk Arbejdsmandsforbund, vil vi af praktiske Grunde ved nærværende frigøre os for det overenskomstmæssige Forhold de nævnte Firmaer og os imellem, og maa Forholdet blive overført til at gælde mellem Arbejdsmændenes Afdeling i Glostrup og Deres ærede Forening for Deres nævnte to Medlemmer.«

Mod Indholdet af denne Skrivelse protesterede Københavnske Grossisters Arbejdsgiverforening i et Brev af 1. Februar, i hvilket det hedder: »at da det almindelige mellem vore Organisationer bestaaende Overenskomstforhold, som ogsaa omfatter den her omhandlede Virksomhed, ikke fra nogen af Siderne er opsagt og derfor løber uforandret videre alene med de eventuelt af Lønreguleringerne i Henhold til Pristallet følgende Ændringer, maa dette Overenskomstforhold ogsaa vedblivende omfatte de paagældende hos Firmaet Hj. Hartmann & Co. beskæftigede Arbejdere, indtil der — eventuelt gennem Forhandling — træffes en anden Ordnig, idet Arbejdere eller Arbejdsgivere, som omfattes af et Overenskomstforhold, jo ikke ved at udtræde af den eller de Organisationer, som har afsluttet Overenskomst, kan frigøre sig for Omfattelse af Overenskomstforholdet.« I April Maaned fandt der nogle resultatløse Forhandlinger Sted, men ved de almindelige afsluttende Forhandlinger mellem Dansk Arbejdsgiverforening og Dansk Arbejdsmandsforbund er den heromhandlede Divergens overhovedet ikke berørt fra nogen af Siderne, og fra Arbejdsgiverforeningens Side er man derfor gaaet ud fra, at Forholdet for Hj. Hartmann & Co. forblev uforandret som hidtil. Efter at de almindelige Forhandlinger var afsluttede ved en Ordning af 8. Juli har Fagforeningen i Glostrup imidlertid begæret ny Forhandling, men da denne ikke har ført til noget Resultat, har Dansk Arbejdsmandsforbund den 6. September afgivet 1ste Strejkevarsel og den 23. September 2det Strejkevarsel. Arbejdsgiverforeningen har protesteret i Skrivelse af 10. September, og Sagen har senere været drøftet paa et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 3. Oktober, hvor Dansk Arbejdsmandsforbund er indgaaet paa at udsætte den eventuelle Strejkes Iværksættelse, indtil der forelaa Kendelse fra Den faste Voldgiftsret i Spørgsmaalet om Strejkevarslets Lovlighed.

Under nærværende Sag har Klagerne, Dansk Arbejdsgiverforening for Københavnske Grossisters Arbejdsgiverforening, indklaget Dansk Arbejdsmandsforbund og nedlagt Paastand paa, at de to under 6. og 23. September afgivne Strejkevarsler overfor Firmaet Hj. Hartmann & Co. kendes ulovlige, og at Sagens Omkostninger paalægges de Indklagede. Klagerne har til Støtte for deres Paastand i alt væsentligt henholdt sig til de allerede i Brevet af 1. Februar udtalte Synspunkter. De har endvidere gjort gældende, at selv om det maatte statueres, at Brevet af 31. Januar indeholdt en gyldig Opsigelse, er Opsigelsen i hvert Fald afgivet for sent, idet den først er kommet Arbejdsgiverforeningen i Hænde den 1. Februar om Formiddagen. Yderligere hævder Klagerne, at den endelige Ordning af 8. Juli dannede Afslutning paa samtlige Divergenser mellem Dansk Arbejdsgiverforening og Dansk Arbejdsmandsforbund, og at Forbundet derfor har været uberettiget til at rejse nærværende Sag.

De Indklagede procederer til Frifindelse. De er vel enige med Klagerne i, at en Organisation i Almindelighed ikke kan opsige en Del af en Overenskomst, men maa opsige Overenskomsten i dens Helhed. I nærværende Tilfælde foreligger der imidlertid efter de Indklagedes Mening særlige Omstændigheder. Oprindelig laa Hj. Hartmann & Co.s Virksomhed i København, men senere flyttedes Virksomheden til Glo-

strup, og Arbejderne, der stod i Lager- og Pakhusarbejdernes Forbund i København, fulgte med. Efterhaanden gled de fleste af disse Arbejdere dog ud, og i Stedet for antoges Medlemmer af Arbejdsmændenes Fagforening i Glostrup. Herved kom et fortsat Overenskomstforhold mellem Firmaet og Lager- og Pakhusarbejdernes Forbund til at staa som en Urimelighed, og Forbundet fandt det derfor rigtigst den 31. Januar 1927 at opsige eller frigøre sig for Overenskomsten. Under de senere Forhandlinger har det vist sig umuligt at faa en Overenskomst i Stand mellem Arbejdsmændenes Fagforening i Glostrup og Firmaet Hj. Hartmann & Co. Arbejdsgiverforeningen har vel erklæret sig villig til at overføre Overenskomsten fra Lager- og Pakhusarbejdernes Forbund til Fagforeningen i Glostrup, men hermed kan man ikke lade sig nøje. Den ældre Overenskomst omfatter efter sin Ordlyd kun »de hos nævnte Firmaer beskæftigede Medlemmer af Forbundet«. De Indklagede mener imidlertid at have Grund til at tro, at Firmaet Hj. Hartmann & Co. staar i Begreb med at indføre en Ordning, under hvilken de agter at beskæftige uorganiserede Elever ved Arbejdsmandsarbejde til Underpris. Herimod maa de Indklagede sikre sig ved en passende Bestemmelse i Overenskomsten, men dette vil Arbejdsgiverforeningen ikke gaa ind paa. I Henhold til foranstaaende hævder de Indklagede, at den den 31. Januar stedfundne Opsigelse i Virkeligheden var en overflødig Formalitet, da den paagældende Overenskomst efter sit Indhold kun gælder for Medlemmer af Lager- og Pakhusarbejdernes Forbund i København, og Forbundet netop ikke har Medlemmer beskæftiget hos Hj. Hartmann & Co. i Glostrup, lige saa lidt som det efter de Indklagedes Mening kan siges, at de paa Virksomheden beskæftigede Arbejdere, der er Medlemmer af Arbejdsmændenes Fagforning i Glostrup, er bundne ved den omtalte Overenskomst. Naar Forholdet saaledes er det, at Fagforeningen i Glostrup, der staar frit, trods gentagne Forhandlinger ikke har været i Stand til for sine Medlemmer at faa oprettet Overenskomst med Firmaet, maa de af de Indklagede afgivne Strejkevarsler efter deres Mening være lovlige. De Indklagede bestrider dernæst, at Opsigelsen er sket for sent, og at de ved Ordningen den 8. Juli skulde være afskaarne fra at gøre mere ved Sagen.

Den Omstændighed, at Lager- og Pakhusarbejdernes Forbund den 31. Januar d. A. fandt sig foranlediget til overfor Hj. Hartmann & Co. at søge at frigøre sig fra Overenskomsten af 8. August 1924, viser, at Forbundet stadig har betragtet Overenskomsten som gældende. Det er da ogsaa ubestridt, at de organiserede Arbejdere altid er aflønnet efter Overenskomstens Bestemmelser. Det er ganske vist uklart, i hvilket Omfang Overenskomsten har været bindende mellem Hj. Hartmann & Co. og de Arbejdere, der stod under Arbejdsmændenes Fagforening i Glostrup, men denne Uklarhed findes at maatte gaa ud over Dansk Arbejdsmandsforbund, hvorunder saavel Lager- og Pakhusarbejdernes Forbund som Arbejdernes Fagforening i Glostrup henhører. Spørgsmalet om Strejkevarslernes Lovlighed vil herefter i første Række bero paa, hvorvidt det kan siges, at Brevet af 31. Januar 1927 indeholder en gyldig Opsigelse. Efter alt, hvad der foreligger, bl. a. om Formaalet med Opsigelsen, finder Retten, at det har været uberettiget af Lager- og Pakhusarbejdernes Forbund at udsondre Firmaet Hj. Hartmann & Co.; Overenskomsten burde være opsagt i sin Helhed, saaledes at fuld Forhandlingsfrihed forelaa fra begge Sider. Overenskomsten af 8. August 1924 er saaledes vedblivende i Kraft, ogsaa for Hj. Hartmann & Co., og Strejkevarslerne vil derfor være at kende ulovlige, uden at det bliver nødvendigt at komme ind paa, hvad Parterne iøvrigt har anført under Sagen. Sagens Omkostninger findes de Indklagede at burde betale med 300 Kr.

Kendelse:

De ovenomhandlede, af Dansk Arbejdsmandsforbund den 6. og 23. September d. A. afgivne Strejkevarsler overfor Firmaet Hj. Hartmann & Co. kendes ulovlige.

Sagens Omkostninger betales af de Indklagede med 300 Kr.

Sag Nr. 1140.

Murersvende hos Murermester J. P. Jensen ved et Arbejde paa Schous Sæbefabrikker.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 11. Januar 1928 i Sag Nr. 1140: Murermester J. P. Jensen mod Murersvendenes Fagforening af 1919 for København og Omegn.

Under et Arbejde, Murermester J. P. Jensen har haft paa Schous Sæbefabrikker, opstod der ved Afslutningen af Murerarbejdet en Uenighed om Størrelsen af Svendenes Tilgodehavende, idet Murersvendene fremsendte en Opgørelse, ifølge hvilken Akkorden skulde føre til et samlet Beløb af Kr. 8439,50 (efter Murermester Jensens Anbringende), medens Murermester Jensens Opgørelse førte til 5510 Kr., saaledes at der fremkom en Difference paa Kr. 2929,50. Forhandlinger med Murersvendenes Fagforening førte ikke til noget Resultat, og da Svendene ikke fik Differencen udbetalt, blev der af Fagforeningen i »Social-Demokraten« for 26. December 1927 indrykket Meddelelse om, at Arbejdet hos Jensen var blokeret grundet paa, at Svendene ikke havde modtaget tilgodehavende Overskud. Murermester Jensen, der ikke er Medlem af Murerlauget, tilbød at deponere det omstridte Beløb, ligesom han foreslog Voldgift, men begge Dele blev afslaaet, og Murermester Jensen har derefter under nærværende Sag nedlagt Paastand paa, at den ved Bekendtgørelse i »Social-Demokraten« for 26. December 1927 etablerede Blokade kendes ulovlig, og at Murersvendenes Fagforening tilpligtes at betale Murermester Jensen er klækkelig Erstatning samt tilpligtes at betale Sagens Omkostninger.

Klageren har nærmere anført, at han i ca. 7 Aar har arbejdet her i København og stadig efter Københavns Priskurant, i nærværende Tilfælde i Forbindelse med en særlig Akkorderingsseddel, og at der efter hans Mening har foreligget gældende Overenskomst mellem ham og Svendenes Organisation. Han har da ogsaa i Tilfælde af Stridigheder med Svendene ført Forhandlinger med Fagforeningens Formand. Den etablerede Blokade betegner et Brud paa denne Overenskomst og er derfor, hævder Klageren, ulovlig.

De Indklagedes principale Paastand maa antages at gaa ud paa Sagens Afvisning, idet de hævder, at der ikke foreligger nogen Overenskomst mellem dem og Klageren. Subsidiært har de paastaaet Klageren kendt pligtig at betale Fagforeningen paa Medlemmernes Vegne som Restsum af et Beløb, der er opgjort til Kr. 2989,87 Kr., samt som Fagforeningens Omkostninger 117 Kr. og Spadseretid pr. Time 2 Kr. for de standsede Svende fra og med den 27. December 1927, indtil Pengene er betalt.

Efter de foreliggende Oplysninger, der bl. a. gaar ud paa, at Københavns Priskurant gennem Aarene har været benyttet, og at der har været truffet Aftale mellem Klageren og Fagforeningens Formand om, at eventuelle Stridigheder mellem Klageren og Svendene skulde søges løst gennem Forhandling med Fagforeningen, hvilket ogsaa gentagne Gange skal være sket, maa Retten give Klageren Medhold i, at der har foreligget en saadan Overenskomst, at Sagen i og for sig i Henhold til Loven af 4. Oktober 1919 § 4 B 4 har kunnet indbringes for Den faste Voldgiftsret. Imidlertid mangler der mellem Parterne enhver Regel til Sikring af en regelmæssig voldgiftsretslig Afgørelse af faglig Strid, og Retten er, da de Indklagede har modsat sig voldgiftsretslig Afgørelse, afskaaret fra, hvad den ellers vilde have gjort, at henvise Spørgsmaalet om Retmæssigheden af Svendenes Opgørelse til Afgørelse ved Voldgift. Under disse Omstændigheder vil Sagen i Medfør af ovennævnte Lovs § 17, 4. Stk. være at afvise. Sagens Omkostninger betaler hver af Parterne med 150 Kr.

Kendelse:

Denne Sag afvises. Sagens Omkostninger betales med 150 Kr. af hver af Parterne.

REDAKTØR: CARL F. MADSEN
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Alle 12,2. S. Kbhvn. V. Tlf. 3541 og 10541.
Trykt hos F. E. Bording, Kbhvn.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR
DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND I DANMARK

NUMER 30 ❋ KØBENHAVN DEN 28. JANUAR 1928 ❋ 24 AARGANG

De samvirkende Fagforbunds ordinære Generalforsamling afholdes 8.—9. og eventuelt ogsaa 10. Maj

Repræsentantskabsmøde afholdes 7. Maj.

Ifølge De samvirkende Fagforbunds Love § 33 skal der hvert 3. Aar afholdes ordinær Generalforsamling. Da den sidste ordinære Generalforsamling blev afholdt i Maj Maaned 1925, skal der altsaa atter i Aar afholdes ordinær Generalforsamling, og Forretningsudvalget har paa sit sidste Møde besluttet, at Generalforsamlingen afholdes den 8.—9. eventuelt ogsaa den 10. Maj. Den 7. Maj, altsaa Dagen før Generalforsamlingen, skal der afholdes Repræsentantskabsmøde.

Paa de ordinære Generalforsamlinger skal der afgives Beretning om Virksomheden i den treaarige Periode, Regnskaberne for de sidste 3 Aar skal forelægges til Godkendelse, og der skal endvidere foretages Valg af Medlemmer til Forretningsudvalget (Formand, Næstformand, Kasserer, Sekretærer og 8 Medlemmer) samt vælges en Revisionskomité paa 3 Medlemmer og endelig et Grænseudvalg paa 5 Medlemmer.

Forslag om Forandringer, Tilføjelser eller Ophævelse af Lovbestemmelser kan kun behandles og vedtages paa de ordinære Generalforsamlinger, og Forslag herom skal være fremsat mindst 6 Maaneder før Generalforsamlingen.

Andre Forslag, som ønskes behandlede paa de ordinære Generalforsamlinger, skal efter Lovenes § 36 indsendes inden 1. Marts og bliver derefter trykt og omsendt til Organisationerne senest 3 Uger før Generalforsamlingens Afholdelse.

Lønbevægelser og Konflikter.

Kompagniskabskontrakt i Bagerfaget.

Mellem Bagermester Johan Madsen, Thorsgade 72, København, og Bagersvend Hillebrandt er oprettet et Kompagniskabs-Forhold, hvorefter Hillebrandt indtræder som Kompagnon, dog uden at indskyde nogen Kapital de 2 første Aar. Hillebrandt skal paabegynde Arbejdet hver Aften Kl. 11 og fortsætte dette, saalænge Forretningens Tarv kræver det, han skal hverken have Fridag eller Ferie eller Overarbejdsbetaling, altsaa et rent pro forma Kompagniskab, kun oprettet med det dobbelte Formaal at omgaa Bagerilovens Forbud mod Natarbejde og den i Faget gældende Overenskomst.

Sagen blev behandlet paa Bagerlaugets Kontor den 12. December og ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 4. Januar, begge Steder uden Resultat. De samvirkende Fagforbund har derefter paa Bageri- og Konditoriarbejdernes Forbunds Vegne indgivet Klage til Den faste Voldgiftsret.

Dansk Kommunalarbejderforbund og Aalborg Byraad.

Mellem Dansk Kommunalarbejderforbund og Aalborg Byraads Lønudvalg var der efter en Række Forhandlinger opnaaet Enighed om et nyt Lønreglement. Byraadet havde imidlertid foretaget Ændringer i det Lønreglement, hvorom man var enige, uden at forhandle med Forbundet.

Da man ikke fra Lønudvalgets Side tog Hensyn til Forbundets Protest, klagede Forbundet til De samvirkende Fagforbunds Forretningsudvalg, paa hvis Foranledning der afholdtes et Forhandlingsmøde paa Aalborg Raadhus

den 1. December, hvor det lykkedes at opnaa en Ordning, hvorved det fastansatte — under Dansk Kommunalarbejderforbund hørende — Personale ved Christian IX's Bro fik et personligt, pensionsgivende Tillæg med tilbagevirkende Kraft fra 1. Oktober.

Litografer hos Firmaerne Hj. Joensen, A/S Carl Lunds Fabrikker og Andreasen & Lachmann.

Ved et Fællesmøde den 12. December behandledes en Række Uoverensstemmelser i Litograffaget. Man enedes om at bilægge Spørgsmaalene paa følgende Vilkaar:

1) Forbundet gaar for sit Vedkommende med til, at Trykker Willy Moller overflyttes til Firmaet Hjalmar Joensen, dersom han ikke har noget imod det, og i hans Sted ansættes Trykker Egon Nielsen hos Firmaet Albert C. Petersen.

2) Forbundet maa ikke modsætte sig, at en udenlandsk Instruktør kommer ind i Landet for at instruere Arbejderne hos A/S Carl Lund i Brugen af den paagældende Maskine.

3) Trykkerne Maimann og Westerdahl tager deres Opsigelse til Firmaet Andreasen & Lachmann tilbage, og der optages mellem de paagældende Trykkere og Firmaet Forhandling om deres fremtidige Løn. Forbundet erkender, at den Lønforhøjelse, der herefter finder Sted, under Hensyn til samtlige foreliggende Forhold ikke maa paaberaabes som Præcedens for Lønkrav indenfor Faget iøvrigt.

Forbundet erkender endvidere, at dersom der har været nægtet Overarbejde hos Andreasen & Lachmann, har dette været i Modstrid med den gældende Overenskomst.

Forbundet erklærer sig villig til at skaffe Firmaet Andreasen & Lachmann en kompetent Maskintrykker blandt den ledige Arbejdskraft eller, hvis en saadan ikke findes, da at gaa med til, at Firmaet antager den under Forhandlingerne omtalte svenske Trykker Nielsson eller en anden udenlandsk Trykker.

Firmaet Kruckow-Waldorff tager Opsigelsen til Trykker Speiermann tilbage.

Malerfagets Overenskomster.

Som meddelt i dette Blads Nr. 28 blev der paa et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 15. December opnaaet Enighed om forskellige Ændringer i Malerfagets Overenskomsts almindelige Bestemmelser og en Række forskellige andre Ændringer. Den saaledes ændrede Overenskomst skulde dog godkendes af de respektive Organisationers Medlemmer, og Svaret skulde foreligge senest den 25. Januar.

Der foreligger nu Meddelelse fra saavel Malerforbundet som Fællesforeningen af Danmarks Malermestre og Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien i Danmark om, at den ændrede Overenskomst er godkendt og gælder til 1. Marts 1929.

De Ændringer, der er foretaget, er følgende:

1) Til Overenskomstens almindelige Bestemmelsers § 1 føjes som nyt Stk. 6 følgende Bestemmelse:

»I Tidsrummet 1. Marts—31. Oktober skal Arbejdstiden udenfor København paa Nybygningsarbejde og Ombygningsarbejde med Nybygningskarakter være ens med de øvrige Bygningsfag, naar dette begæres af den lokale Mesterforening — dog ikke ud over 8 Timer daglig. Iøvrigt henvises til Bestemmelsen i denne Paragrafs Stk. 4.

2) Timelønnen fastsættes til Kr. 1,26 — i Jernindustrien til Kr. 1,02 + 24 Øre.

3) Betalingen for Overarbejde fastsættes til henholdsvis 49, 97, 64 og 117 Øre.

4) Paa Vognmalerprislisten indføres et yderligere Afdrag paa 1½ pCt. Paa Skibsmalerprislisten indføres et yderligere Afdrag paa 9½ pCt. Paa samtlige øvrige Prislister ændres Procentfradraget fra 3,4 til 5.

(Vi erindrer om, at Skibsmalerprislisten ikke ved Reguleringen i Fjor fik de 8 pCt.s Afdrag, som Fagets øvrige Akkordprislister fik, idet Jernindustrien kom for sent med Overenskomstens Opsigelse.)

Der er endvidere ved Forhandling foretaget en Revision af de forskellige Prislister, saaledes at diss nu er bragt à jour.

Skand. Sadelmager- og Tapetsererforbund.

Som vi meddelte i forrige Numer, fandt der et Fællesmøde Sted i Arbejdsgiverforeningen den 5. Januar, hvor man forhandlede om Sadelmager- og Tapetsererfagets fremtidige Overenskomstforhold. Det lykkedes imidlertid ikke at komme til Enighed om en Forlængelse af de i Faget bestaaende Overenskomster, og de forskellige Arbejdsgiverforeninger har derfor under 7. Januar opsagt Overenskomsterne ved følgende anbefalede Skrivelse:

Til Skandinavisk Sadelmager- og Tapetsererforbund.

Vi underskrevne Organisationer: Sadelmager- og Tapetsererlauget i København og dettes Afdelinger, Landsforeningen af Sadelmager- og Tapetserermestre i Danmark Afdeling A., Centralforeningen af Snedkermestre i Jylland og Fyn, Centralforeningen af Snedkermestre i Østifterne, Foreningen af Arbejdsgivere i Linoleumsbranchen i København og Frederiksberg og Lædervare- og Rejsetøjsfabrikantforeningen i København, tillader os herved at opsige de mellem os og det ærede Forbund samt dettes Afdelinger bestaaende Overenskomster herunder samtlige Særoverenskomster og Værkstedsprislister til Ophør 1. April 1928.

Det ærede Forbunds Anerkendelse af Opsigelsens rettidige Modtagelse bedes tilstillet Sadelmager- og Tapetsererlauget i København.

Sadelmager- og Tapetsererlauget
i København
(sign.) *Jens Rasmussen.*
Centralforeningen af Snedkermestre
i Jylland og Fyn
(sign.) *S. Jensen.*
Foreningen af Arbejdsgivere i Linoleumsbranchen i København og Frederiksberg
(sign.) *Emil Meyer.*
Landsforeningen af Sadelmager- og Tapetserermestre i Danmark Afd. A.
(sign.) *Schwartz-Sørensen.*
Centralforeningen af Snedkermestre
i Østifterne
(sign.) *Jens Nielsen.*
Lædervare- og Rejsetøjsfabrikantforeningen i København
(sign.) *Vilh. Jørgensen.*

Internationale Meddelelser.

Bageriarbejderne og Natarbejdet.

Efter langvarige Bestræbelser fra den socialdemokratiske 'Parlamentsgruppes Side blev der i December 1926 vedtaget en Lov i Argentina, der forbyder Natarbejde i Bagerier. Den praktiske Gennemførelse af Loven trækker dog i Langdrag. Endnu i September 1927 maatte Arbejdsministeren indrømme, at de talrige anmeldte Overtrædelser af Loven i Reglen kun bliver straffet med en ringe Bøde. Bageriarbejderne i Buenos Aires vil nu gennemtvinge Lovens Overholdelse med Fagforeningens Hjælp. (I. F. C.)

Natarbejde i den spanske Tekstilindustri.

Tiltrods for det den 1. Oktober udstedte lovlige Forbud er Natarbejdet endnu ganske almindeligt i Bomuldsspinderierne i Katalonien, hvor der beskæftiges flere Tusinde Kvinder. Arbejdet i disse Fabrikker er saameget mere trættende og sundhedsfarligt, som den tekniske Indretning er forældet, og de hygiejniske Forhold spotter enhver Beskrivelse. Arbejdsgiverne har flere Gange tvunget de kvindelige Arbejdere til at underskrive en Petition til Arbejdsministeren, i hvilken der ansøges om Ophævelse af Forbudet. Paa den anden Side har Fagforeningerne fordret en øjeblikkelig Gennemførelse af Loven. Tekstilfabrikanterne i Katalonien har altid dannet den mest reaktionære Gruppe indenfor de spanske Arbejdsgiveres Lejr. Enhver social Foranstaltning bliver heftigt bekæmpet og saboteret, saaledes Ulykkesforsikringsloven, 11-Timers-Loven i 1900 og 10-Timers-Loven i 1913. For Tiden arbejdes der i de fleste Fabrikker længere end de lovligt fastsatte 8 Timer. (I. F. C.)

Arbejdsløsheden i December 1927.

Omstaaende Oversigt er en Fortsættelse af de for de tidligere Maaneder meddelte Oplysninger om Arbejdsløsheden og er ligesom disse beregnet paa Grundlag af Oplysninger, der er tilveje-

bragt dels gennem Fagforbundene, dels gennem den offentlige Arbejdsanvisning.

December 1927	Antal Arbejdere	Arbejdsløse i pCt. af Arbejdertallet				
		2. Dec.	9. Dec.	16. Dec	23. Dec.	30. Dec.
Hovedstaden:		pCt.	pCt	pCt.	pCt.	pCt.
1. Bygnings-Industri.....	11347	34,1	35,1	36,3	37,1	45,7
2. Anden Industri m. v.	69102	17,0	17,7	18,7	20,1	23,7
3. Handel	5329	10,1	9,8	9,5	9,5	9,7
4. Arbejdsmd..	31680	16,7	16,4	19,3	19,4	19,2
Ialt...	117458	18,2	18,7	20,1	21,1	24,0
Provinsen:						
1. Bygnings-Industri.....	19785	42,1	43,4	46,6	54,9	60,2
2. Anden Industri m. v.....	60186	20,4	20,6	20,9	22,4	26,8
3. Handel	6633	11,7	11,5	11,6	11,6	11,6
4. Arbejdsmd..	69378	23,5	23,6	26,0	32,3	38,4
Ialt...	155982	24,1	24,4	26,0	30,4	35,4
Hele Landet.	273440	21,6	22,0	23,5	26,4	30,5

Ved Udgangen af December var Arbejdsløshedsprocenten for samtlige Fag under et 30,5 pCt. mod 21,6 pCt. ved Udgangen af November. Den stærke Stigning i Maanedens sidste Del skyldes dels det kolde Vejr og dels midlertidig Lukning af en Del Virksomheder mellem Jul og Nytaar. Stigningen i Løbet af Maaneden var størst for Bygningsindustrien og Arbejdsmænd, særlig i Provinsen.

Sammenlignet med December 1926 var Arbejdsløsheden ved Udgangen af December 1927 en Del større for Bygningsindustrien, men mindre for »Anden Industri m. v.« samt Arbejdsmænd i Hovedstaden; for Gruppen »Anden Industri m. v.« var Arbejdsløshedsprocenten i Hovedstaden ved Udgangen af 1927 23,7 mod 26,4 ved Udgangen af 1926, og i Provinsen var de tilsvarende Tal 26,8 og 32,3. Som Helhed var Arbejdsløsheden lidt lavere ved Udgangen af 1927 end ved Udgangen af 1926 og 1925, men betydelig højere end ved Udgangen af de nærmest foregaaende Aar. Sammenlignet med Aarene før Krigen (1910—13 gnstl.) var der for Arbejdsløsheden ved Udgangen af 1927 en Stigning til omtrent det dobbelte.

En Oversigt over Arbejdsløsheden for hele Landet under et er meddelt nedenstaaende, hvor alle Tallene gælder Slutningen af Maanederne og med Undtagelse af de to sidst anførte er reviderede Tal.

	1922	1923	1924	1925	1926	1927
	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
Januar...	31,1	21,8	21,6	16,6	29,8	31,6
Februar..	34,2	23,1	21,9	16,5	27,3	31,1
Marts	33,0	15,6	16,7	14,7	21,2	26,1
April.....	22,2	11,0	8,1	13,4	16,5	22,9
Maj.....	15,0	8,9	5,8	12,0	14,7	19,0
Juni	12,9	8,1	5,0	9,1	15,6	17,9
Juli	12,1	7,5	5,4	8,3	16,8	17,1
August ...	11,4	8,0	5,6	9,8	16,8	16,3
September	10,7	7,7	5,8	10,6	16,3	16,1
Oktober..	12,1	8,0	7,0	13,5	18,3	17,5
November	15,4	12,1	9,3	20,5	22,4	21,6
December	20,6	19,6	17,1	31,7	32,2	30,5

Arbejdsløsheds-Skemaet.

Organisationernes Afdelingsformænd og Afdelingskasserere gøres opmærksom paa, at der med dette Numer følger »Afdelings-Skema angaaende Arbejdsløsheden i Januar Maaned 1928«. Som man vil se, er der sket nogle Forandringer i Skemaet, fordi Generaldirektoratet for Post- og Telegrafvæsenet — for at Skemaet kan blive betragtet som Tryksag — har forlangt, at de tidligere Rubriker 1 og 2, der lød saaledes: »Byens Navn« og »Organisationens Navn« skal udgaa som selvstændige Spørgsmaal, men sammenfattes i Underskriften paa Skemaet, saaledes at der foruden Formandens Navn og Adresse tillige kommer til at staa, fra hvilket Forbund og fra hvilken af Forbundets Afdelinger Oplysningerne fremkommer.

De tidligere Rubriker 3—4 og 5 bliver derved rykket frem og faar nu Tallene 1—2 og 3, men har vedblivende den samme Ordlyd.

REDAKTØR: CARL F. MADSEN
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Alle 12,2. S. Kbhvn. V. Tlf. 3541 og 10541.
Trykt hos F. E. Bording, Kbhvn.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR
DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND I DANMARK

NUMER 31 ❋ KØBENHAVN DEN 4. FEBRUAR 1928 ❋ 24 AARGANG

Samlingstanken og dens Vilkaar.

Motto: »Proletarer — — forener Eder«.

Disse Ord, der som en Fanfare klinger fra Socialismens store Tænkers Værk, er Arbejderklassens internationale Devise. Med færre Ord kan Grundtanken i Arbejderbevægelsen ikke tolkes, og dens klare Bud er saa let forstaaeligt, at det skulde være unødvendigt at appellere til Gunst for Tankens Gennemførelse.

Alligevel — det skorter i betænkelig Grad paa Konsekvens hos vore Folk! Der er en Brist i Logiken af overordentlig betydningsfuld Dybde og Omfang. Det ses overalt, at forskellige Opfattelser med Hensyn til religiøse, nationale og politisk-sociale Spørgsmaal formaar at overdøve den dybe Sandhed, der ligger i Karl Marx' simple Ord, og at Spørgsmaal, der intet har med Arbejdernes økonomiske Stilling at gøre, meget vel kan skyde sig ind mellem de forskellige Landes Arbejdere og ogsaa sætte dybe og fjendtlige Skel indenfor det enkelte Lands Arbejdere.

Danmark er forskaanet for disse religiøse og nationale Divergenser, og den Mindrepart af de danske Arbejdere, der i politisk-social Opfattelse samler sig om en anden Idé end den socialdemokratiske, er saa ringe og lidet betydende, at den ikke kan øve nogen som helst Indflydelse paa de danske Arbejderes Stilling til Samlingstanken som Organisationsprincip.

Dog — det er en Kendsgerning af vidtrækkende og sørgelig Betydning, at der ogsaa indenfor den danske Arbejderbevægelse i Aarevis har fundet og til Stadighed finder grove Forsyndelser Sted mod Klassens dyreste Livsinteresser. Ingen alvorligt tænkende Arbejder — højt oppe i Organisationernes Ledelse eller langt nede i deres Rækker af de mange Tusinde Enere — kan fritgøre sig for et vist nervøst Tryk, en vis smertelig at stadig tilbagevendende Frygt for Følgerne af den logiske og principielle Brist, der ytrer sig gennem det Forhold, at cirka Halvdelen af de danske Arbejdere ikke staar i intimt fagligt Samarbejde indenfor Landets snævre Grænser.

Det er, foruden at være en Brist i Logik, tillige en afgørende Mangel i Arbejderklassens Moral og en utilgivelig Bortødslen af vor Klasses Styrke og dermed dens Muligheder for at værne de Opgaver, der er lagt i Organisationernes Hænder.

En rent ud forbryderisk Bortkastning af vore egne Evner til at udfylde vor Tidsalders historiske Opgave er det, der her gaar i Svang, og det vil medføre Konsekvenser nedadtil blandt vore Medlemmer, som, om ikke der gøres en Ende derpaa, vil ødelægge de 50 Aars Arbejde og Fremgang, som er betalt med den bitreste Nød, den tapreste Holden fast ved Troen paa en Sag og de bitre Taarer, som af Tusinder og atter Tusinder Arbejderhustruer og Mødre er grædt, før vi naaede saa langt, at det forjættede Maal virkeligt var i Sigte. Det, der nu atter er ved at glide ud i det Fjernes Virkelighed.

Det var da ogsaa i rigtig Erkendelse heraf, at det i Fjor afholdte Repræsentantskabsmøde i De samvirkende Fagforbund besluttede at nedsætte et Udvalg til hele Spørgsmaalets Undersøgelse.

Aldrig har den danske Arbejderbevægelse lagt vigtigere Opgave i faa Mænds Hænder end den, der blev tildelt de 7 Mand, som er Medlemmer af Udvalget til Fremme af Arbejdernes faglige Samling.

En virkelig og dybtgaaende Undersøgelse af Aarsagerne til den faglige Splittelse er hermed sat i Værk, og der

er allerede ført en Række Forhandlinger med et større Antal af de Organisationer, der ikke tilhører De samvirkende Fagforbund.

Det skal siges straks, at disse Forhandlinger har vist, at der — paa enkelte Undtagelser nær — ikke findes nogen Opfattelse af, at det er til Arbejderklassens Gavn, at den nuværende Tingenes Tilstand opretholdes.

Alle de Organisationsfolk, der paa deres Fags Vegne har forhandlet med det nedsatte Udvalg, erklærer sig enig med Udvalget i, »at Arbejderklassens Fremtid er nøje betinget af dens Organisationers mest udstrakte Samarbejde og Samhørighedsfølelse«.

Det kan heller ikke være anderledes! Er det en Forbrydelse mod Arbejderklassen, at en Arbejder svigter sin Organisation og unddrager sig sin Del af Byrden med at føre vor Sag fremad, er det en endnu større Forbrydelse, om en Fagforening svigter sit Forbund, og der gives ikke noget som helst undskyldende Moment derfor.

Men det er ogsaa en Forbrydelse mod vor Klasse og dermed mod os selv og de mange Hjem, hvis eneste Værn vore Fagforbund er, dersom et helt Fags Arbejdere melder sig fra, naar Læsset skal trækkes og Byrderne fordeles under vor Klasses Kamp. Ja, der er endog saa langt fra at være Undskyldninger og formildende Omstændigheder herfor, endda skærpende Punkter at fæstne sig ved.

Naar den enkelte Arbejder svigter Organisationen, er det Uforstand og daarlig Moral, der er Drivfjederen, og den Skade, han dermed forvolder, er i sit Væsen og sin Art vel lige saa stor, om end mindre i Virkningerne, som hvis det er Tusinder, der gør sig skyldige deri.

Men de Tusinder har ikke Uforstand at skyde sig ind under, og der er derfor kun Tale om en, fra Arbejderbevægelsens Standpunkt set, daarlig Moral — »Fagegoismen«, parret med personlige Forfængeligheds- og Ærgerrighedsfornemmelser, som Fagets Førere føler krænkede, der ligger til Grund for den Tilsidesættelse af Organisationstankens første Bud, som et saadant Fag udviser.

Følgerne af Bruddet paa Organisationsprincipet er stigende i Omfang med Antallet af Fagets Medlemmer.

Det svækker Arbejderbevægelsens 300.000 Enkeltindivider, at en enkelt melder sig ud; men det svækker den mere end 100 Gange saa meget, at en Fagforening paa 100 Mand forlader sit Forbund og vandrer paa egen Haand!

Det gøres dog i stadig og udstrakt Grad, og den Tid, der kommer, vil vise, saa sikkert som noget, *at dem, der maa betale derfor, er de mange enkelte smaa Arbejderhjem, hvis Levevilkaar bliver strammere, hvis Modstandsevne forringes,* og hvis Utilfredshed og Harme derover tilsidst vender sig mod de Organisationer, hvis Styrke man har bortødslet paa Spørgsmaal, der ved Siden af det ene fornødne er rene Smaatterier og Personspørgsmaal.

Naar til Dato ikke en eneste af de Organisationer, der har udmeldt sig, har haft et virkeligt vægtigt og principielt Grundlag derfor, er Sagen saa meget farligere, fordi der derved mangler en for paagældende Fags Medlemmer samlende Idé at kæmpe for Opfyldelsen af.

Dersom en saadan fandtes, var der en Sandsynlighed for, at den kunde kæmpes frem til Sejr, og selv om man skulde have Lov til at tro, at dette hurtigst opnaaedes ved at blive indenfor Rækkerne, er det muligt, at det dog ogsaa kunde ske udenfor Landsorganisationen.

Me naar en saadan Idé, et saadant fælles stærkere udtalt Ønske om Ændringer af principiel Natur ganske mangler, er der kun Haabet om, at Erfaringerne i de kommende Aar, gennem deres stærke og indtrængende Sprog, maa være vægtige og alvorlige nok til — i Tide — at trænge gennem den Tornerosesøvn af Fagegoisme, hvori vi nu befinder os.

De enkelte Forbund, der har fremført virkeligt sagligt begrundede Forhold, der gør det vanskeligt for dem at være Medlemmer af Landsorganisationen, kan vente, at det nedsatte Udvalg af al Evne bestræber sig for at rydde disse Vanskeligheder af Vejen.

De øvrige, der er sig selv nok og lader en Række af de kæmpende Fag bære alle Byrder, medens de selv som en Slags Vekselmæglere sidder i Ly udenfor Kampens Hede og stryger deres Resultater hjem, de vil opdage, *at de til deres egen og alle øvrige Arbejderorga-*

nisationers Skade har forsømt deres Pligt og givet Afkald paa deres Førstefødselsret til at være medbestemmende om, hvor rigeligt Arbejdernes Brød skal være Arbejdernes Børn tildelt.

Forhaabentlig vil det vise sig muligt at undgaa den virkelige Broderstrid, der vilde være uundgaaelig, dersom de Fagforbund, der opfylder vor Klasses første og vigtigste Bud om Samfølelse, betalte med samme Mønt og konsekvent lod »Enhver hytte sig selv og en vis Person tage den bagerste«.

Dette er, naar alt tages i Betragtning, de Vilkaar, som Samlingstanken for Øjeblikket lever under. De er ikke Tanken selv og ej heller den danske Arbejderklasse værdige. *Leis.*

Den Internationale faglige Central.

Bestyrelsesmødet den 16. Jan. 1928.

Den 16. Januar 1928 traadte Bestyrelsen for Den internationale faglige Central sammen til Møde i den tyske Landsorganisations Bygning i Berlin. I Mødet deltog Jouhaux, Frankrig, Leipart, Tyskland, Mertens, Belgien, Madsen, Danmark, Tayerle, Czekoslovakiet og Sassenbach, Sekretær. Bestyrelsen godkendte først Beretningen om Virksomheden i det andet Halvaar 1927 og Aktionsprogrammet for 1928, endvidere Aarsregnskabet for 1927 og Finansplanen for 1928, som derefter gaar til Behandling og Godkendelse i Repræsentantskabet. Iøvrigt beskæftigede Mødet sig med det forberedende Arbejde for Repræsentantskabsmødet, d.v.s, med Spørgsmaalet om I.F.C.s Reorganisation, Forberedelsen af den næste internationale Arbejdskonference, Bekæmpelse af Krig og Krigsfaren, Ansøgning om Optagelse o.v.s.

Til alle disse Spørgsmaal tog Bestyrelsen principiel Stilling, og de vedtagne Beslutninger oversendtes til Behandling i Repræsentantskabet. Hvad angaar de faldne Udtalelser og den rejste Kritik med Hensyn til I.F.C.s Forhold til Det internationale Arbejdsbureau i Genf, blev de af Sekretariatet udarbejdede Forslag angaaende en grundigere Forbedrelse af Arbejdskonferencerne med Bestyrelsens Anbefaling oversendt til Repræsentantskabet.

Den af Arbejderforbundet i Sydvestafrika og Landsorganisationen i Estland fremsendte Ansøgning om Optagelse blev med Bestyrelsens Anbefaling henvist til Afgørelse i Repræsentantskabet.

Anerkendelsen af det nyligt dannede Internationale Sekretariat for Kedel- og Maskinpassere blev udsat til senere, da der først skal tilvejebringes nærmere Oplysninger.

Repræsentantskabsmødet den 17.—21. Januar 1928 i Berlin.

I det den 17.—20. Januar 1928 i Berlin i den tyske Landsorganisations Bygning afholdte Repræsentantskabsmøde i I. F. C. deltog Repræsentanter fra følgende Lande: Belgien, Danmark, Tyskland, Frankrig, England, Italien, Letland, Holland, Østrig, Sverige, Svejts, Spanien, Czekoslovakiet og Ungarn. I Henhold til den paa Bestyrelsesmødet i London den 7.—9. November 1927 vedtagne Beslutning var ogsaa Suppleanterne fra nogle af de fornævnte Lande nærværende. Da Konferencen af de internationale Fagsekretariater og Fagforeningskongressen i Paris havde besluttet, at de internationale Fagsekretariater ikke mere skal have 3 stemmeberettigede Repræsentanter i I. F. C.s Repræsentantskab, men at derimod Bestyrelsens Beretning om I. F. C.s Virksomhed og Aktionsprogrammet for det kommende Aar hvert Aar skal være Genstand for Behandling i et Fællesmøde af Repræsentantskabet og de internationale Fagsekretariater, deltog endvidere Repræsentanter for 16 Sekretariater i Mødet.

Efter at Ordstyreren, Jouhaux, havde gjort Mødet bekendt med Karl Dürrs pludselige Død og foreslaaet at sende den svejtsiske Landsorganisation og Familien et Kondolencetelegram, gik man over til Behandling af den omfattende Dagsorden.

Reorganisationsspørgsmaal.

Angaaende Spørgsmaalet om I. F. C.s fremtidige Sæde, Formand og Generalsekretær gjorde Jouhaux først Mødet bekendt med Bestyrelsens Stilling. Efter en kort Generaldebat nedsattes et af de forskellige Landsgrupper sammensat Udvalg paa 7 Medlemmer (Grassmann, Hicks, Tayerle, Hueber, Buisson, Jakobsen og Stenhuis), som straks traadte

sammen og i et Møde, der varede en hel Dag, indgaaende drøftede hele Reorganisationsspørgsmaalet. Efter at Udvalget havde afsluttet sit Arbejde, kunde Grassmann som Udvalgets Ordfører meddele, at et Flertal indenfor Udvalget havde erklæret sig for Berlin som det fremtidige Sæde for I. F. C., mens et Mindretal foreslog Bryssel. Med Hensyn til Generalsekretæren foreslog Udvalget, at de tilsluttede Landsorganisationer skulde opfordres til inden fire Maaneder at foreslaa Kandidater til denne Post. De tilsluttede Landsorganisationer skal derefter gøres bekendt med de foreslaaede Kandidaters Navne, og efter yderligere 2 Maaneders Forløb skal der afholdes et nyt Repræsentantskabsmøde, hvor det definitive Valg skal finde Sted. Indtil dette Tidspunkt skal I. F. C.s Sæde forblive i Amsterdam. Afgørelsen over Besættelsen af Formandspladsen blev ligeledes udsat til næste Repræsentantskabsmøde.

Efter en meget udførlig Diskussion, hvori deltog Repræsentanter for alle Lande, og hvor de forskellige Talere havde Lejlighed til paany at fremhæve de med Berlin resp. Bryssel forbundne saglige, geografiske og organisatoriske Fordele, vedtog Mødet paa Forslag af den tyske Delegation at udsætte dette Spørgsmaal med de øvrige Punkter til det næste Repræsentantskabsmøde. Dette Forslag blev navnlig stillet af den Grund, at Repræsentanterne for flere Lande ikke havde noget bestemt Mandat og uden et saadant ikke ønskede at tiltræde en saa vidtrækkende Beslutning. Selv om der saaledes ikke blev fattet nogen bestemt Beslutning til dette Punkt, kan det alligevel slaas fast, at de forskellige Spørgsmaal blev belyst og klarlagt paa en saa saglig Maade, hvorved der samtidig blev taget Hensyn til alle Landes Interesser, at Repræsentantskabsmedlemmerne efter nærmere Samraad med deres Organisationsinstanser vil være i Stand til at tage en definitiv Beslutning ved det næste Møde.

Beretning om I. F. C.s Virksomhed og Prøvelse af Aktionsprogrammet for det kommende Aar.

Ved Aflæggelsen af den af Bestyrelsen godkendte Beretning om Virksomheden kom Sassenbach først ind paa en Omtale af de den 8. November 1927 i London stedfundne Forhandlinger med den engelske Landsorganisations Generalraad angaaende den engelske Landsorganisations Repræsentation i I. F. C.s Bestyrelse, hvorved han fremhævede den venskabelige Karakter, der havde præget Forhandlingerne, og erklærede, at man nu med Sikkerhed turde forvente en snarlig og for begge Parter tilfredsstillende Løsning af dette Spørgsmaal.

Hvad angaar den Resolution, som Kongressen i Paris vedtog paa Forslag af den engelske Delegation, og som tager Sigte paa Bestræbelserne for Tilslutning af de udenfor staaende Landsorganisationer, meddelte Sassenbach, at I. F. C. i den senere Tid havde sat sig i Forbindelse med en Række ikke tilsluttede Lande for at bringe i Erfaring, af hvilke Grunde de ikke tilsluttede sig den faglige Internationale. De Svar, der hidtil er indløbne fra forskellige Landsorganisationer (Grækenland, Forenede Stater, Irland, Mexiko, Portugal og Indien), giver begrundet Haab om, at det gennem en videre Meningsudveksling vil være muligt at naa frem til det ønskede Resultat.

I Overensstemmelse med den af de internationale Fagsekretariaters Konference vedtagne og senere af Kongressen i Paris godkendte Beslutning angaaende Tilslutning af Fagforbundene i de forskellige Lande til deres respektive Fagsekretariater, har I. F. C. henvendt sig til Landsorganisationerne, og der kan allerede noteres glædelige Resultater i saa Henseende. Sekretariatet vil ogsaa i Fremtiden hellige denne Del af Organisationsarbejdet sin specielle Opmærksomhed.

I sin Beretning gav Sassenbach endvidere en udførlig Redegørelse for de Skridt, som Sekretariatet har foretaget med Hensyn til Gennemførelse af de af Pariserkongressen vedtagne Beslutninger angaaende 8 Timersdagen, Arbejdernes økonomiske Stilling o. s. v. I Diskussionen om Spørgsmaalet angaaende Ratificeringen af 8 Timersdag-Konventionen, paa hvilken der skal lægges særlig Vægt ved Majdemonstrationen i dette Aar, fremhævede Tom Shaw (Tekstilarbejder-Internationale) ganske eftertrykkeligt, at det navnlig er den engelske Regerings reaktionære

Holdning, som er Skyld i, at Ratificeringsprocessen trækker i Langdrag. Dette Land, hvor 8 Timersdagen er almindeligt gennemført, gør sig med sin evindelige Udsættelse af Ratifikationen til Forkæmper for den internationale Reaktion. Efter Behandlingen af de tekniske og organisatoriske Forbetingelser for en statistisk Opgørelse over Længden af den effektive Arbejdstid i de enkelte Lande blev Beretningen og Aktionsprogrammet enstemmigt godkendt. Prøvelsen af Aarsregnskabet og Finansplanen for 1928 gav et tilfredsstillende Billede af I. F. C.s finansielle Stilling. I Revisionskommissionen, hvis Sammensætning Pariserkongressen havde overladt til Repræsentantskabet, indvalgtes Grassmann, Tyskland, Solau, Belgien, og Jakobsen, Danmark.

Til Spørgsmaalene om I. F. C.s Forhold til Det internationale Arbejdsbureau og Stillingen til de Spørgsmaal, der skal til Behandling ved den næste internationale Arbejdskonference, forelaa der udførlige skriftlige Beretninger om Minimalløn-Spørgsmaalet og Forebyggelse af Ulykkestilfælde samt forskellige Artikler og Udtalelser af bekendte Førere angaaende I. F. C.s Stillig overfor Det internationale Arbejdsbureau. I en udførlig og med stor Interesse paahørt Tale gav Mertens en i alle Enkeltheder gaaende Fremstilling af Det internationale Arbejdsbureaus og de internationale Arbejdskonferencers Organisation og Arbejdsmaade. Med Henblik paa Nødvendigheden af et godt Samarbejde med de i Arbejdergruppen siddende Repræsentanter for de I. F. C. ikke tilsluttede Organisationer vilde det efter hans Mening være i høj Grad upraktisk og uklogt, naar de Delegerede fra de I. F. C. tilsluttede Lande mødte i Genf med bundne Mandater. Endskønt det kan være til stor Nytte, at I. F. C. i sin Bestyrelse og i sit Repræsentantskab mere end hidtil beskæftiger sig med alle i Genf opdukkende Spørgsmaal og paa Grundlag heraf optrækker almindelige Retningslinier samt gennem Opgørelser og Beretninger gør Landsorganisationerne bekendt med de Opfattelser, der bestaar i de forskellige Lande, er det dog af Interesse for Opnaaelsen af gode Resultater og med Henblik paa de i Genf ofte skiftende Konstellationer vigtigt, at Arbejdergruppen og dens Ledelse i Genf har den fornødne Bevægelsesfrihed.

Repræsentantskabsmødet gav i det store hele sin Tilslutning til denne Opfattelse. De af I. F. C. i denne Henseende allerede foretagne Skridt blev betegnet som yderst formaalstjenlige, navnlig ogsaa af den Grund, at det herved er muligt at forene en grundig Bearbejdelse af Stoffet og et energisk Arbejde i Genf med den mest vidtgaaende taktiske Selvstændighed for de I. F. C. tilhørende Medlemmer af Arbejdergruppen.

I denne Sammenhæng traadte Kammeraterne Hueber og Shaw meget kraftigt i Skranken for Indførelse af det tyske Sprog som officielt Forhandlingssprog i Det internationale Arbejdsbureau, hvorved Shaw bl. a. pegede paa, at det navnlig burde være en Opgave for de ikke-tyske Repræsentanter at virke hen til Afskaffelse af den nuværende uholdbare Tilstand. Ved Behandlingen af dette Spørgsmaal vedtoges enstemmigt følgende af Hicks foreslaaet Resolution:

»Det den 19. Januar 1928 i Berlin afholdte Fællesmøde af I. F. C.s Repræsentantskab og de internationale Fagsekretariater anser det for ønskeligt, at det tyske Sprog indføres som officielt Sprog saavel ved Udgivelsen af Det internationale Arbejdsbureaus samtlige Publikationer som ved dets internationale Konferencer.«

Efter enkelte uvæsentlige redaktionelle Ændringer blev de af I. F. C.s Kongres i Paris vedtagne nye Love endelig godkendte.

Til Slut tiltraadte Repræsentantskabet Forslaget om Optagelse af Arbejderforbundet i Sydafrika og Landsorganisationen i Estland. Grundet paa den fremskredne Tid blev Dagsordenens to sidste Punkter angaaende det af de Privatansattes Internationale foreslaaede Valg af Repræsentanter for Privatansatte og Tjenestemænd i alle ledende Instanser indenfor den internationale Fagbevægelse samt Anvendelsen af de efter Afslutningen af en international Hjælpeaktion indkommende Beløb udsat til det næste, om 6 Maaneder i Amsterdam stedfindende Repræsentantskabsmøde.

Hvad de efter I. F. C.s Pariser-Kongres afholdte Bestyrelsesmøder lovede,

har Repræsentantskabsmødet holdt: det saglige Arbejde træder stedse mere i Forgrunden. Denne Tendens blev yderligere understreget gennem Mødets mønstergyldige Organisation og de af den tyske Landsorganisation arrangerede Besigtigelser af Træarbejdernes og Typografernes samt den tyske Landsorganisations mønsterværdigt indrettede Forbundsbygninger samt gennem et Besøg i det tyske Arbejdsministerium — hvor Arbejdsminister Brauns udførligt redegjorde for Ministeriets Organisation og Arbejdsomraade — og i Arbejderbeskyttelsesmusæet. Alle disse Foranstaltninger gav Repræsentantskabsmedlemmerne et Begreb om, hvad de tyske Kammerater har udrettet gennem utrættelig Flid, overlegen Taktik og gradvis Opbygning. Bevistheden om Muligheden for et saadant Opsving bidrog sikkert i ikke uvæsentlig Grad til den rolige Saglighed og den Ansvarsfølelse, der prægede Behandlingen af Reorganisations- og Personspørgsmaalene, som denne Gang skal løses paa en saadan Maade, at Fortidens Usikkerhed endelig forsvinder, og det nye Sekretariat i enhver Henseende bliver i Stand til at opfylde sin Opgave. (I. F. C.)

Konference med de internationale Fagsekretariater den 18. Januar 1928 i Berlin.

Efter at den internationale Fagforeningskongres 1927 i Paris af taktiske og organisatoriske Grunde havde besluttet, at den hidtil gældende Lovbestemmelse, hvorefter der af de internationale Fagsekretariaters Midte skal vælges 3 stemmeberettigede Repræsentater til I. F. C.s Repræsentantskab, skal bortfalde, og at I. F. C.s Bestyrelse i Stedet for hvert tredje Aar i Fremtiden hvert Aar skal afholde en Konference med Repræsentanter for de internationale Fagsekretariater, og at Bestyrelsens Beretning om Virksomheden og Aktionsprogrammet for det kommende Aar skal være Genstand for Behandling i et Fællesmøde af Repræsentantskabet og de internationale Fagsekretariater, blev den første af disse Konferencer afholdt den 18. Januar i Forbindelse med I. F. C.s Repræsentantskabsmøde i Berlin. Konferencen, der fandt Sted under Mertens' Ledelse, var besøgt af Repræsentanter for følgende Fagsekretariater: Bygningsarbejdere, Tjenestemænd, Beklædningsarbejdere, Bogbindere, Typografer, Diamantarbejdere, Arbejdsmænd, Frisører, Glasarbejdere, Træarbejdere, Hotelpersonale, Hattearbejdere, Keramikarbejdere, Landarbejdere, Nærings- og Nydelsesmiddelarbejdere, Læderarbejdere, Litografer, Malere, Metalarbejdere, Kommunalarbejdere, Post-, Telegraf- og Telefonfunktionærer, Privatansatte, Stenarbejdere, Tobaksarbejdere, Transportarbejdere, Tekstilarbejdere og Lærere.

Dagsordenen omfattede væsentlig det Spørgsmaal, paa hvilken Maade Forbindelsen med Den internationale faglige Central kan befæstes, og de i Paris vedtagne Beslutninger bedst kan gennemføres. Konferencen kom herved til den vigtige principielle Beslutning, at almindelige, hele Arbejderbevægelsen interesserende Spørgsmaal ikke skal behandles paa disse Konferencer, men udelukkende indenfor Rammen af I. F. C.s Organisationsinstanser, hvorved de internationale Fagsekretariater i Fællesmøderne med Repræsentantskabet har Lejlighed til at gøre deres Meninger og Forslag bekendt. De internationale Fagsekretariaters Konferencer vil saaledes udelukkende behandle Fagspørgsmaal og organisatioriske Problemer, nemlig paa den Maade, at I. F. C.s Bestyrelse trækker en vis Rettesnor for dette Arbejde, og at Sekretariatet udarbejder Beretninger og iøvrigt forbereder Behandlingen af de enkelte Punkter. Disse Retningslinier skal forelægges og behandles ved den næste Konference.

I Tilknytning til et Referat af N. van Hinte udspandt sig en Diskussion om Ulykkesfare og Fagsygdomme i Gas- og Elektricitetsindustrien. Det blev paalagt Bestyrelsen for I. F. C. at virke hen til, at Det internationale Arbejdsbureau foranstalter en international Undersøgelse, hvorved det navnlig bør dreje sig om at fastslaa, hvorvidt de i Gas- og Elektricitetsindustrien forekommende talrige Forgiftningstilfælde og øvrige Fagsygdomme skal betragtes som Ulykkestilfælde. Endvidere bør ved en saadan Undersøgelse de private og offentlige Gas- og Elektricitetsværker behandles hver for sig. (I. F. C.)

Formanden for den svejtsiske Landsorganisation Karl Dürr død.

Da det sørgelige Budskab om Karl Dürrs pludselige Død blev bekendt Dagen før I.F.C.s Repræsentantskabsmøde, var alle i Berlin forsamlede Førere for Fagbevægelsen i de under I.F.C. hørende Lande sig det store Tab bevidst, den internationale Bevægelse her havde lidt. Thi alle tænkte paa de vigtige Afgørelser, som de kommende Dage skulde bringe, og de vidste, at netop i et saadant Øjeblik Tabet af Karl Dürrs klare, objektive og dybt oprigtige Bedømmelse af Tingene vilde gøre sig dobbelt bemærket.

Thi selvom Karl Dürr kun var Repræsentant for et lille Land, saa kastede han dog til enhver Tid paa en saa bestemt og saglig Maade sin hele Personlighed i Vægtskaalen, at det ofte lykkedes ham at hidføre de Afgørelser, som en alvorlig Situation krævede. Med denne sjældne Klarhed i Bedømmelsen af en foreliggende Situation forenede den Afdøde et grundigt Kendskab til den internationale Bevægelse og dens Muligheder.

Man vil forstaa, at alle disse Egenskaber maatte erholde endnu større Vægt indenfor den nationale Ramme af den daglige Kamp og det daglige Arbejde, og man vil forstaa de svejtsiske Kammerater, naar de siger, at Tabet er uerstatteligt. Med Rette sammenfattede Charles Schürch, der repræsenterede I.F.C. ved Begravelsen, sin Bedømmelse af Dürrs Personlighed i følgende Ord: »Han var den sikre Styrmand, hvis Haand aldrig svigtede. For os var han Personifikationen af den absolutte Sikkerhed, takket være hans Arbejde og rige Aandsevner«.

Karl Dürr, der var født i 1875, havde næppe udstaaet sin Læretid, da han hos det store Firma Escher, Wyss & Co. i Zürich gav Stødet til Dannelse af en almindelig Metalarbejdersektion i Stedet for de mange Fagforeninger.

Efter at have gennemvandret en stor Del af Europa vendte han tilbage til Svejts, hvor han traadte i Arbejde i 1903. Efter kort Tids Forløb var Dürr Formand for Metalarbejdernes Fagforening i Basel og Fører i en 22 Uger varende Strejke, som flere Gange bragte ham i Konflikt med Politiet og nær havde haft hans Udvisning af Svejts til Følge. I 1909 finder vi ham allerede som Generalsekretær i det svejtsiske Metalarbejderforbund i Bern, i 1916 tiltraadte han Stillingen som Generalsekretær i Landsorganisationen i Svejts, og i sin 11-aarige Virksomhed indenfor denne Organisation udfoldede han en rig og frugtbringende Virksomhed. Udbygningen af den svejtsiske Landsorganisation til en indflydelsesrig, paa et solidt Grundlag hvilende faglig Hovedorganisation er i første Række hans Værk. Foruden sin overordentlig arbejdsrige Stilling som Sekretær i Landsorganisationen var Dürr til sin Død Formand for Metalarbejderfagforeningen i Bern, Formand for Folkets Hus-Selskabet, Medlem af det store Raad i Bern, Bestyrelsesmedlem af Ulykkesforsikringsanstalten og Bestyrelsesmedlem i den svejtsiske Arbejderbank. Karl Dürrs Indsats i den svejtsiske Fagbevægelse har baaret rige Frugter. Den faglige Jordbunds videre Frugtbarhed vil altid erindre os om dem, der som de første førte Ploven gennem den brakliggende Jord.

(I. F. C.)

Grænseudvalgets Kendelse i Sag Nr. 39.

Snedkerforbundet mod Karetmagerforbundet.

Snedkerforbundet har under 19. December 1927 klaget over, at en Del af Karetmagerforbundets Medlemmer er beskæftiget ved decideret Bygningssnedkerarbejde paa Sølvgades Kaserne, der for Tiden indrettes til Administrationsbygning for Statsbanerne.

Fra Karetmagerforbundet hævder man, at der i Regler for de under »Dansk Træarbejder-Sekretariat« hørende Organisationer om Fagenes Begrænsning findes følgende Bestemmelse:

»Alle paa almindelige Vognfabrikker og Karetmagerværksteder samt de paa Statsbaneværkstederne beskæftigede Træarbejdere. Ligeledes de paa Vaggonfabrikker ved Vogn-

bygningsarbejde beskæftigede Arbejdere«,
hvorefter Karetmagerforbundet mener, at da de paa Sølvgades Kaserne beskæftigede Træarbejdere alle er ansatte paa Statsbanernes Værksteder og derfra dirigeres til og fra Arbejde paa Sølvgades Kaserne, saa hører de vedblivende hjemme i Karetmagerforbundet, men har yderligere fremhævet, at kun »Træarbejdernes faglige Klub« har Forhandlingsret med Statsbanerne.

Snedkerforbundet har protesteret mod det først anførte bl. a. ved at henvise til, at »Dansk Træarbejder-Sekretariat« har udtalt sig for, at de omhandlede Træarbejdere skal staa i Snedkerforbundet, saalænge de er beskæftiget ved Bygningssnedkerarbejde paa Sølvgades Kaserne.

Grænseudvalget maa give Snedkerforbundet Ret i, at det omtalte Arbejde er decideret Bygningssnedkerarbejde, og at de Arbejdere, der er beskæftiget herved, maa overmeldes til Snedkerforbundets Bygningssnedker-Afdeling.

Den ovenfor citerede Bestemmelse i Regler for Organisationernes Begrænsning indenfor »Dansk Træarbejder-Sekretariat« kan kun forstaas saaledes, at det er de paa Statsbanernes Værksteder beskæftigede Træarbejdere, der skal staa i Karetmagerforbundet, uanset hvilket Fag de tilhører, men at Bestemmelsen ikke dækker over et Arbejde som det foreliggende, hvor Arbejdet udføres paa en Bygning i Byen.

Derimod kan Grænseudvalget ikke tiltræde en af Snedkerforbundet nedlagt Paastand paa, at Overflytningen skal have tilbagevirkende Kraft fra 21. November f. A., men maa holde for, at Overflytningen finder Sted umiddelbart efter denne Kendelses Afsigelse.

Af Hensyn til de omtalte Arbejderes Stilling overfor Statsbanerne anbefaler Grænseudvalget, at der træffes en Ordning, hvorved de vedblivende bevarer deres Rettigheder i »Træarbejdernes faglige Klub« paa Statsbanerne.

København, den 18. Januar 1928.

P. G. V.
Vilh. Nygaard.
/ Arn. Nielsen.

Lønbevægelser og Konflikter.

Hattesyersker hos A/S Hugo Brammer.

Mellem Firmaet A/S Hugo Brammer og de hos Firmaet beskæftigede Straahattesyersker var opstaaet Uenighed om Prisen paa en bestemt Vare, idet Firmaet hævdede at den efter Priskuranten skulde betales med 82 Øre, medens Arbejderne paastod at Prisen var 130 Øre. Uoverensstemmelsen medførte, at Arbejdet blev nedlagt den 19. Januar. Sagen behandledes ved et Fællesmøde den 21 Januar og ordnedes paa følgende Maade:

Arbejdet genoptages Mandag Morgen. Under Forudsætning af, at Arbejdet optages i fuld Udstrækning, finder Mægling om det opstaaede Stridsspørgsmaal Sted Tirsdag Formiddag.

I Anledning af Strejken betaler Forbundet Kr. 100,00 til Børnenes Kontor.

Den faste Voldgiftsret.

Sag Nr. 1137.
Snedkere hos Snedkermester Chr. Christensen, Nykøbing Falster.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 11. Januar 1928 i Sag Nr. 1137: De samvirkende Fagforbund for Snedkerforbundet i Danmark mod Dansk Arbejdsgiverforening paa Centralforeningen af Snedkermestre i Østifternes Vegne, og denne igen paa dens Medlem Christian Christensen, Nykøbing Falster's Vegne.

I Begyndelsen af 1927 blev der af en faglig Voldgiftsret fastsat en Række Akkordpriser for Arbejder udført hos Chr. Christensen, Nykøbing Falster, der driver en Specialforretning med maskintilvirkede Spisestuemøbler. — Christensen, der tidligere havde ladet Møblerne udføre paa Timeløn, omlagde nu ogsaa Arbejdsmetoden til Akkord og betalte til at begynde med de Priser, Voldgiftsretten havde fastsat for det paagældende Arbejde. Senere paabegyndte Christensen imidlertid en anden Fremgangsmaade. Han udførte første Del af Produktionen paa Fabrikken, hvor Træet blev skaaret til, sammenlimet, opfineret og maskinforarbejdet i alle Enkeltheder. Derefter kørte han det ud til forskellige Haandværkere,

hvor det blev viderebearbejdet til Priser, der laa under Svendelønnen og de Priser, Voldgiftsretten havde fastsat, og derefter blev det igen ført tilbage til Fabrikken, hvor det blev bonet, bejset og færdigpoleret af de organiserede Svende. Blandt de Haandværkere, med hvem Christensen traf Aftale om Træets Bearbejdning, var ogsaa en Snedkersvend Axel Rasmussen, Nørre Alslev, der igen til Medhjælp benyttede en anden Snedkersvend Olaf Olsen; begge disse Svende er Medlemmer af Fagforeningen.

Da Afdelingen i Nykøbing fik Kendskab til dette Forhold, krævede den det i de gældende Regler for Behandling af faglig Strid omhandlede Kontroludvalg sammenkaldt. Det hedder i saa Henseende i de nævnte Reglers § 2: »Til at paase, at Overenskomsten og Prislisterne overholdes, nedsættes et Kontroludvalg paa mindst 4 Medlemmer, hvoraf den lokale Mesterforening vælger de to og den lokale Svendeforening de to . . . . . Det ovennævnte Udvalg fungerer tillige som Mæglingsudvalg i de Stridigheder, der maatte opstaa mellem Mestre og Svende«. Kravet om Kontroludvalgets Sammenkaldelse blev imidlertid afvist, idet det blev gjort gældende, at Rasmussen var Mester, og at det maatte være saavel Centralforeningen som Forbundet uvedkommende, hvad de to Mestre aftalte eller akkorderede. Forbundet foretog derefter Henvendelse til Centralforeningen og anførte, dels at Mestrenes Optræden var ulovmedholdelig, dels at Snedkermester Christensen maatte være pligtig at føre Kontrabøger ogsaa for det Arbejde, han paa den ovenfor beskrevne Maade lod udføre udenfor Fabrikken, uanset om de paagældende Arbejdere var Medlemmer af Snedkerforbundet eller en anden Organisation, eventuelt helt uorganiserede, og uanset om de dækkede sig ved at kalde sig Mestre eller paa anden Maade. Forbundet henviste herved til Overenskomstens § 15, hvori det hedder: »Svenden anskaffer en Kontrabog, som Arbejdsgiveren fører. I Bogen indføres Akkorder saavel som Timelønsarbejde og de herfor udbetalte Beløb. Kontrabogen indleveres til Mesteren Onsdag Aften og udleveres til Svenden Udbetalingsaftenen. Bogen skal være til Eftersyn for det lokale Kontrol- og Mæglingsudvalg«.

Centralforeningen stillede sig imidlertid afvisende og heller ikke under den paafølgende Forhandling i Arbejdsgiverforeningen kom man til Enighed. Fra Arbejdsgiverforeningens Side var man vel ikke utilbøjelig til at yde nogen Erstatning til de to omtalte Svende for for lidt betalt Arbejdsløn, dog vilde man ikke betale hele det Beløb, der fra Forbundets Side blev forlangt, nemlig 150 Kr., i hvilket Beløb ogsaa indbefattedes Erstatning for Tillæg af Lys, Varme, Husleje, Materialer m. m., men fra Arbejdsgiverforeningens Side tog man bestemt Afstand fra det af Forbundet stillede Krav om, at Christensen skulde forpligtes til at føre Kontrabøger for andre end Snedkerforbundets Medlemmer.

Under nærværende Sag har de samvirkende Fagforbund for Snedkerforbundet i Danmark indklaget Dansk Arbejdsgiverforening paa Centralforeningen af Snedkermestre i Østifternes Vegne og denne igen paa dens Medlem, Snedkermester Chr. Christensen, Nykøbing Falster's Vegne, for Brud paa den mellem Centralforeningen og Snedkerforbundet indgaaede Overenskomst og nedlagt Paastand paa, *at* Chr. Christensen tilpligtes at efterbetale de to nævnte Svende, hvad disse maatte have tilgode, naar de af Voldgiftsretten fastsatte Priser lægges til Grund, *at* de Indklagede idømmes en alvorlig Bod for Overtrædelse af den gældende Overenskomst, *at* Christensen kendes pligtig til at føre de i Overenskomstens § 15 foreskrevne Kontrabøger med alle sine Medhjælpere, der udfører Arbejde for ham under de her beskrevne Vilkaar, uanset om de er Medlemmer af Snedkerforbundet, og om de kalder sig Mestre eller Svende, og at disse Bøger forelægges det i Regler for Behandling af faglig Strid § 2 anførte Kontroludvalg, samt endelig *at* Sagens Omkostninger paalægges de Indklagede.

Til Støtte for deres Paastand om, at der foreligger Overenskomstbrud fra Mestrenes Side, har Klagerne henvist til, at det Arbejde, Christensen lader udføre udenfor sin Fabrik, er Svendearbejde, der skal betales efter de indgaaede Overenskomster, uanset om

Arbejdsgiveren beskæftiger organiseret eller uorganiseret Arbejdskraft, og ligeledes uanset om Arbejdet udføres af Folk, der kalder sig Mestre, Haandværkere eller andet. I det her foreliggende Tilfælde er Overenskomstbruddet særligt groft, fordi Christensen har benyttet to Svende, der var Medlemmer af Fagforeningen. Klagerne henviser endvidere til, at der i Overenskomsten er truffet særlige Bestemmelser for at værne om dens Overholdelse, bl. a. følgende: »Saalænge denne Overenskomst er gældende, maa ingen af de underskrevne Organisationer eller disses Underorganisationer forsøge paa ved nogetsomhelst Middel, aabent eller skjult, at modarbejde dens Bestemmelser eller fremtvinge nogen Forandring heri«. Det i Reglerne for Behandling af faglig Strid § 2 omhandlede Kontroludvalg er nedsat for at paase, at Overenskomsten og Prislisterne overholdes, men skal denne Kontrol fungere tilfredsstillende, maa Udvalget ogsaa under Forhold som de her omtalte have Krav paa at faa forelagt saadanne Kontrabøger, som Overenskomstens § 15 omtaler, og Mesteren maa derfor være pligtig at føre saadanne Bøger.

De Indklagede procederer til Frifindelse. De vil vel ikke bestride, at Overenskomsten og de paa overenskomstmæssig Maade fastsatte Priser skal overholdes i alle Tilfælde, hvor Medlemmer af Centralforeningen beskæftiger Svende, hvad enten disse er organiserede eller uorganiserede, men Forholdet er et andet, naar en Arbejdsgiver kontraherer med en anden Mester. I det foreliggende Tilfælde gik Christensen ud fra, at Rasmussen var Mester, idet denne udtalte, at han var selvstændig og havde en anden, der hjalp ham med hans Arbejde. Rasmussen havde da ogsaa selv Værksted. De Indklagede bestrider, at der foreligger Overenskomstbrud. Endvidere hævder de, at Bestemmelsen i Overenskomstens § 15 om Kontrabøgerne maa forstaas saaledes, at den kun tager Sigte paa de Svende, der er beskæftigede for Mesterens Regning.

Det er under Sagen ubestridt, at baade Axel Rasmussen og Olaf Olsen er Snedkersvende, der er Medlemmer af Fagforeningen. Det er derfor utvivlsomt, at Christensen har været ubetiget til med dem at træffe Aftale om lavere Priser end de paa overenskomstmæssig Maade fastsatte. Det maa endvidere anses som indrømmet af Christensen, at Grunden til, at han traf Aftale med Rasmussen, netop var, at han vilde søge at opnaa Priser, der laa under de af Voldgiftsretten fastsatte. Rasmussen har benægtet, at han har udgivet sig for Mester, og Christensen ses ikke at have haft noget virkeligt Holdepunkt for en saadan Antagelse. De Indklagede, der ogsaa under den mundtlige Domsforhandling har fastholdt deres Frifindelsespaastand, findes herefter som skyldige i Overenskomstbrud at burde betale en Bod, men nærværende Sag foreligger ikke saaledes oplyst for Retten, at der kan blive Spørgsmaal om under denne at træffe Afgørelse med Hensyn til andre Aftaler, Christensen havde truffet. Bodens Størelse findes passende at kunne ansættes til 300 Kr., saaledes at der deri er indbefattet det Beløb, de to Svende har tilgode, som Efterbetaling for udført Arbejde. Hvad dernæst angaar Klagernes Paastand om, at Christensen skal tilpligtes at føre Kontrabøger, bemærkes, at Overenskomstens § 15 maa antages at forudsætte at Arbejdsgiveren har Adgang til effektivt at kontrollere, hvilket Arbejde Svenden udfører, og Bestemmelsen afgiver ikke tilstrækkelig Hjemmel til, at Klagernes vide og ubestemte Paastand kan tages Følge. Det følger imidlertid af Sagens Natur, at det ovenomhandlede Kontroludvalg maa have Krav paa de Oplysninger af den i § 15 omhandlede Karakter, som det i det hele er muligt at fremskaffe. Sagens Omkostninger findes de Indklagede at burde betale med 300 Kr.

Kendelse:

De Indklagede bør til Klagerne betale en Bod stor 300 Kr. Klagernes ovennævnte Paastand om at Snedkermester Christensen kendes pligtig til at føre Kontrabøger kan i den foreliggende Skikkelse ikke tages tit Følge.

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kr,

REDAKTØR: CARL F. MADSEN
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Alle 12,2. S. Kbhvn. V. Tlf. 3541 og 10541.
Trykt hos F. E. Bording, Kbhvn.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR
DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND I DANMARK

NUMER 32 ❋ KØBENHAVN DEN 11. FEBRUAR 1928 ❋ 24 AARGANG

Regeringens stadige Afvisning af Arbejdsløshedens Problem.

Medens alle øvrige Regeringer i den civiliserede Del af Verden, hvor der findes et Arbejdsløshedsspørgsmaal, er travlt beskæftiget med at dæmme op mod Beskæftigelseskrisen og bringe Foranstaltninger til dens Bekæmpelse i Anvendelse, sidder den danske Regering stadig med Hænderne og Hjernerne uvirksomme overfor dette frygtelige Samfundsproblem.

Det ser for Alvor ud til, at Venstreekscellencerne fremdeles agter at lade hele dette Spørgsmaal upaaagtet, og deres Passivitet er aabenbart blevet dem en Slags Religion, som de fanatisk dyrker.

*

Det af Arbejdernes Organisationer nedsatte »Fællesudvalg vedrørende Arbejdsløsheden« afholdt den 16. Januar Møde i De samvirkende Fagforbunds Lokaler. Da Formanden *Carl F. Madsen* paa Grund af Bestyrelses- og Repræsentantskabsmøde i Den internationale faglige Central var fraværende, ledede *Th. Stauning* Mødet og gjorde opmærksom paa, at den stadige Stigen af Arbejdsløsheden og den fortsatte Passivitet fra Regeringens Side viste, at det var nødvendigt at henlede Regeringens, Rigsdagens og hele Offentlighedens Opmærksomhed paa den Katastrofe, som Arbejdsløsheden var for hele Landet.

Mødets Deltagere drøftede Sagen, og man besluttede at vælge to mindre Udvalg eller Deputationer, der skulde henvende sig til Regeringen, det ene angaaende Arbejders Iværksættelse, og det andet, som repræsenterede Arbejdsløshedskasserne, nærmest skulde gøre Rede for disses Nødstilstand overfor Ministeren og de forskellige Lovudvalg, der af Rigsdagen er nedsat angaaende disse Spørgsmaal.

Som Repræsentanter for Fagbevægelsen valgtes *Valdemar Jensen, Robert Nielsen, Johanne Jensen, V. Bærentzen* og *Chr. Jensen*, medens Arbejdsløshedskassernes Deputation kom til at bestaa af *A. Johansen, Johs. Nielsen, Martin Petersen, Julius Hansen* og *Vestergaard*.

*

Det vil af Dagspressens Meddelelser være kendt, at disse Udvalg har foretaget deres Henvendelser til de Udvalg, der er nedsat angaaende Støtte til Industri og Haandværk, om Skattelempelser for Beboelsesejendomme og om Iværksættelse af Arbejder, samt til Ekscellencerne Kragh og Slebsager.

Henvendelsen, som Fagforeningsdeputationen overrakte de forskellige Udvalg, havde følgende Ordlyd:

»Som det vil være det ærede Folketings-Udvalg bekendt, har Arbejdsløsheden atter i denne Vinter antaget et særdeles uhyggeligt Omfang, og da dette er en Fortsættelse af Tilstanden gennem flere Aar, er Trangen til Hjælpeforanstaltninger derfor særdeles paatrængende.

Som det stadig er betonet, er det Arbejdernes Ønske at erholde Beskæftigelse for de Arbejdsløse, og dette Ønske deles formodentlig af de Rigsdagsmænd og andre, der jævnlig har taget til Orde for Understøttelsesvæsenets Ophør.

Det synes imidlertid klart, at vort Land er kommet ind i alvorlige Beskæftigelses-Vanskeligheder, som ikke kan ventes overvundne ved det saakaldte

private Initiativ. Den Vækst i Beskæftigelsen indenfor de forskellige Erhverv, som er Betingelsen for at kunne beskæftige den voksende Befolkning, er standset; ja nogle Erhverv har endog betydelig Tilbagegang. Denne Udvikling ses baade i Landbruget og i en Række Byerhverv, medens det kun er ganske enkelte, der har forøget Beskæftigelsen.

Under disse Omstændigheder har man i Arbejderkredse den Opfattelse, at det er Statens Pligt at bidrage til Fremskaffelse af Beskæftigelse for de Tusinder, der nu ser deres Hjem gaa til Grunde. Dette kan gøres ved Fremme af de Foranstaltninger, der peges paa ved et fremsat Lovforslag om Støtte til Iværksættelse af offentlige Arbejder, samt ved det Lovforslag, der særlig fremhæver Forholdene i Sønderjylland, og det kan ske ved Fremme af de Lovforslag, der tilsigter en almindelig Støtte-Aktion for Erhvervslivet, særlig ved det Lovforslag, som tilsikrer Haandværk, Industri og Fiskeri Støtte til Modernisering og Forbedring af danske Erhvervs Konkurrence-Evne.

Det af samtlige danske Fagorganisationer i September Maaned f. A. afholdte Landsmøde nedsatte et Udvalg, der fik den Opgave at følge Udviklingen og optræde paa Organisationernes Vegne, naar det fandtes paakrævet. Udvalget, som har beskæftiget sig med forskellige Sager, har med Opmærksomhed fulgt Ministeriets og Rigsdagens Behandling af de nævnte og af andre Lovforslag, der havde Tilknytning til Arbejdsløshedssituationen, og da disse Lovforslag synes standsede efter at være henviste til Udvalg, har man fundet det rimeligt at rette nærværende Henvendelse til de paagældende Udvalg.

I Arbejderorganisationerne maa man anse det for at være af største Vigtighed, at der snarest tages Standpunkt til disse Sager, og det forventes, at Rigsdagen vil tage Standpunkt under Følelse af det Ansvar, den har overfor en saa stor Befolkningsdel som Arbejderne, af hvilken, Aaret igennem, imellem en Sjettedel og en Tredjedel er ramte af Arbejdsløshed.

Denne Tilstand kan ikke vedvare, og Regering og Rigsdag maa ved Handling vise, at Ansvarsfølelsen er til Stede.«

Senere paa samme Dag, den 26. Januar, henvendte Deputationen sig til Indenrigsminister Kragh og gjorde ham opmærksom paa, at den talte paa samtlige 312.000 organiserede Arbejderes Vegne.

Ministeren havde kun sin kendte Tale om Lønningernes Nedskæring at byde paa og var fuldkommen døv overfor Udvalgets Pegen paa, dels at Arbejderne allerede har taget meget store Lønreduktioner i de sidste 6—7 Aar, og dels at Tantièmer, Direktørgager, Aktionærudbytte, Engroshandelens og Detailhandelens Avances Begrænsning maatte være et særdeles betimeligt og nærliggende Objekt for Regeringen, dersom denne ønskede at bringe Produktionsomkostningerne nedad.

Ogsaa Udvalgets Henvendelse til Handelsminister Slebsager mødtes med Skuldertræk og Afvisning, idet Ministeren udtalte ikke at have Lod eller Del i Arbejdsløshedsloven, og at han var en bestemt Modstander af Import- og Avancebegrænsning.

Den 1. Februar henvendte Arbejdsløshedskassernes Udvalg sig til Indenrigsminister Kragh og Udvalgene angaaende Arbejdsløshedsloven og Forslag til Krisehjælp. Deputationen overrakte følgende Henvendelse:

»Til
Regering og Rigsdag!

De statsanerkendte Arbejdsløshedskasser retter herved en indtrængende Henstilling til Regering og Rigsdag om, at de til Afhjælpning af Arbejdsløshedskassernes Eksistens forelagte Lovforslag maa blive fremmet mest muligt. Arbejdsløsheden, som fremdeles ved Rigsdagssamlingens Begyndelse var af et unaturligt og urovækkende Omfang, er siden da steget til en Højde, som kun har haft sit Sidestykke i Begyndelsen af Aaret 1922, og den tidligere lovfæstede ekstraordinære Understøttelses Bortfald har i en uhyggelig Grad øget Nøden og Elendigheden blandt Arbejdsløshedens Ofre. De Bestræbelser, som Landets Kommuner i betydeligt Omfang har udfoldet for at bøde herpaa, dels gennem Iværksættelse af forskellige Arbejder og

dels gennem Bidrag til de kommunale Hjælpekasser, har ikke kunnet hjælpe tilstrækkeligt, og med den voldsomme Stigning i Arbejdsløsheden undergraves Kommunernes Evne til at kunne hjælpe.

Den 23. September 1927 var Antallet af Arbejdsløse efter Anvisningskontorernes Opgivelse 47.178, af hvilke var anmeldte gennem Arbejdsløshedskasserne 45.385 og personlig tilmeldte 1792. Til de 45.386 ledige Arbejdsløshedskassemedlemmer udsendtes Spørgeskemaer fra Statistisk Departement, og Skemaerne indkom besvarede i et Antal af 37.022. Af sidstnævnte Tal oppebar 14.908 vedtægtsmæssig Understøttelse, 13.427 fortsat Hjælp og 8687 var uden Understøttelse. De ikke besvarede Skemaer, tilsammen 8364, omfatter efter al Formodning i Hovedsagen Medlemmer, der var uden Understøttelse.

De sidste 3 Tal repræsenterer det Antal, der den 1. Oktober var uden Understøttelse, dog fraregnet dem, der i de enkelte Kasser oppebar Krisefondsunderstøttelse eller forlænget Arbejdsløshedsunderstøttelse.

Statistisk Departement anslaar Tallet paa dem, der den 23. September var uden Understøttelse, til henimod 14.000, men hertil maa af dem, for hvem fortsat Hjælp ophørte den 1. Oktober, henføres ca. 10.000 eller et samlet Tal uden Understøttelse paa ca. 24.000.

Den 6. Januar 1928 udviste Anvisningskontorernes Opgørelse 92.389 Arbejdsløse, hvortil maa lægges adskillige Tusinder, der ikke kontrolleres, naar de ingen Understøttelse faar.

Det Antal, som heraf var uden lovpligtig Understøttelse, kan uden særlig Opgørelse anslaas til mindst 50.000, hvoraf 59 pCt. i Henhold til Statistisk Departements Opgørelse af 23. September maa anslaas som Familieforsørgere.

Kun ganske enkelte Kasser har turdet paatage sig Opgaven med at udnytte Lovens Bestemmelser om Oprettelse af Krisefonds, men for disses Vedkommende har de arbejdsløse Medlemmer i Tiden efter Lovens Ikrafttræden forlængst oppebaaret denne Hjælp.

For Arbejdsløshedskasserne vil Arbejdsløsheden i det Omfang, den i Vinterens Løb har haft, være af katastrofal Betydning, idet Kasserne trods store Ekstrapaaligninger ikke ved egen Hjælp kan klare deres vedtægtsmæssige Forpligtelser Vinteren igennem. En Del Kasser har gennem store og dyre Laan søgt at raade Bod paa de manglende Midler, men saavel Evnen til at hjælpe sig ad denne Vej som Adgangen til i det hele at faa Laan, er meget stærkt begrænset.

Skal Kasserne derfor have Muligheder for at opretholde deres Virksomhed, maa der skaffes særlige Midler til Veje som Tilskud eller dog i hvert Fald rentefri Laan til Kasserne, og der maa i sidste Fald gives disse en meget lempelig Afdragsfrist.

Selv i de Kommuner, hvor der gennem direkte Understøttelse eller Iværksættelse af kommunale Arbejder er søgt at raade Bod paa den herskende Krisetilstand, er Nøden blandt de Arbejdsløse meget stor, fordi Understøttelsen holdes paa et Lavmaal, der ikke kan holde Hjemmene oppe, og fordi de iværksatte Arbejder som oftest fordeles med et Dagetal pr. Uge og Arbejdsløs, som ikke giver stort mere til Underhold end den direkte Understøttelse.

Af den Betænkning, som Folketingets Udvalg om Forslag til Lov om midlertidig Krisehjælp til Arbejdsløse har afgivet, fremgaar det, at der endnu langt fra er opnaaet Klarhed endsige Enighed om, hvilke Foranstaltninger der bør iværksættes til Imødegaaelse af Arbejdsløsheden og dens Følger, og paa de Arbejdsløses Vegne maa undertegnede Repræsentanter derfor saa kraftigt, som vi er i Stand til, understrege, at en Krisetilstand som den nuværende ikke egner sig for lange Overvejelser, men kræver hurtig Behandling, om ikke for meget skal slaas i Stykker.

For de Arbejdsløses Vedkommende er det uforstaaeligt, at Løsningen af et Spørgsmaal, der gennem mere end 10 Aar har været behandlet og paa forskellige Maader udformet i Lovforslag, kan kræve saa lang Tid, og den Opfattelse faar stærkere Rod, at det i større Grad er Viljen end Udveje, der mangler.

Vi henviser til, at der ved Behandling af Arbejdsløshedsloven af 1. Juli 1927 af Indenrigsministeren uden Modsigelse fra Tingenes Side blev fremhævet, at en Forværrelse af Arbejdsløsheden i den kommende (nuværende)

Vinter maatte føre til Foranstaltninger til Hjælp for de Arbejdsløse, men endnu 4 Maaneder efter Rigsdagens Sammentræden foreligger der intet Resultat af Rigsdagens Arbejde og intet Initiativ i den antydede Retning fra Regeringens Side.

Henvisende til, at hurtig Hjælp i denne Situation ikke alene er dobbelt Hjælp, men ubetinget nødvendig, anmodes Regering og Rigsdag om ufortøvet at træffe Afgørelse om de Arbejdsløses Skæbne og paa en Maade, der udløser Nødstilstanden for dem.«

Hr. Kragh, der tidligere har udtalt, »at stor Arbejdsløshed i Vinterens Løb maatte medføre Iværksættelse af Foranstaltninger til Arbejdsløshedens Bekæmpelse«, erindrede intet om denne Udtalelse, der jo er et reelt Løfte fra Regeringens Side, fremsat som den var overfor Arbejdsløshedskassernes Repræsentanter ved deres Henvendelse under Behandlingen af den nuværende Arbejdsløshedslov og under Lovforslagets Behandling i Rigsdagen. Heller ikke de nedsatte Lovudvalgs Medlemmer af Venstre- og Højrepartierne havde andet end tomme Henvisninger og ellers pure Afvisninger tilovers for denne Henvendelse fra den samlede danske Arbejderklasse.

Der er efter dette intet Haab om, at den nuværende Regeringsblok lader sig ruske op til Handling ved at stilles overfor Spørgsmaalet paa denne Maade.

Spørgsmaalet om, hvorvidt Danmark har en Regering i dette Ords rette Betydning, er derimod fuldt besvaret. Dèr hersker ingen Tvivl! Det har Danmark ikke og vil ikke faa, førend det nuværende Regime fejes bort af Befolkningen, hvis store Flertals Interesser den direkte har forsømt og skadet.

Leis.

Lærlingeforholdet.

Det Forslag til Lov om Lærlingeforholdet, som den 18. November 1927 blev fremsat i Landstinget betyder en meget væsentlig Forringelse af den nugældende; en Række Bestemmelser vil, hvis de gennemføres, gøre Loven ret illusorisk.

De særlige Bestemmelser vedrørende Handels- og Kontorvirksomheder er affattede, saaledes at det vil være Principalerne muligt at undlade at oprette Lærlingekontrakter. Unge Mennesker der antages som Bude eller til Ind- og Udpakning, Afvejning og Ombæring af Varer er undtagne fra Lærlingeforholdet. Naar Arbejdet udelukkende er Kontorarbejde, og den paagældende ved Antagelsen er i Besiddelse af Realeksamen, Handelskoleeksamen eller en højere Eksamen«, skal Loven heller ikke kunde bringes i Anvendelse. Desuden er det foreslaaet, at unge Mennesker som antages til Arbejde, der bestaar i Ekspedering af Kunderne i Specialforretninger. Telefonpasning, Maskinskrivning og Stenografi eller til Arbejde med Bogholderi, Regnskabsføring o.l. heller ikke skal have Lærlingekontrakt.

Men for at gøre Undtagelsesforholdene fuldstændige, har man helt undtaget Banker og Forsikringsselskaber fra Loven. Principalerne stilles ganske frit, og kan derefter anvende og udnytte Eleverne efter eget Skøn. Et saadant Forhold vil ganske naturlig skade Elevernes Uddannelse. Men for Virksomhederne selv vil en mangelfuld Uddannelse af Eleverne ogsaa i det lange Løb være til Skade, thi det er utvivlsomt i Principalernes egen Interesse, at der tilvejebringes gode og sunde Lærlingeforhold, og at disse bestræber sig for at dygtiggøre den Stab man agter at knytte til Virksomheden.

Der bør derfor i Loven optages en Bestemmelse, der gør det muligt at bringe Kontorarbejde ind under Lærlingeloven, og at mange af de urimelige Undtagelsesbestemmelser fjernes af Lovforslaget.

En Bestemmelse i den nuværende Lov om, at den næringsdrivende, der 2 Gange i Løbet af 10 Aar ved Voldgift er ikendt Erstatning til en Lærling for at have ladet det mangle paa Omhu for Lærlingenes Uddannelse, skal være uberettiget til at antage Lærlinge, er udgaaet. Dette er motiveret med at der efter Forslaget er Adgang til at kræve Erstatning ved Voldgift. Arbejdsgiverne kan herefter udnytte sine Lærlinge ligesaa galt de vil og give disse den slettest mulige Uddannelse; thi

det værste der kan hænde ham er at han kan idømmes en ringe Erstatning til Lærlingen. Men for de Lærlinge som det er gaaet ud over, er det kun en ringe Trøst, de ved, at dersom de intet lærer saa kan en Voldgift tilkende dem en Erstatniug, thi de unge Mennesker gik jo ikke i Lære i 4 a 5 Aar for ved Læretidens Udløb at faa tildelt et Pengebeløb, men for at faa en Uddannelse som de kan bygge videre paa og derved skabe sig Mulighed for deres Eksistens.

I Forslagets Paragraf 7 er optaget en Bestemmelse om, at der i Kontrakten kan optages Regler for »Ordensbøder«, hvormed, i Følge Motiveringen, forstaas Bøder for ikke at rette sig efter de sædvanlige Ordensbestemmelser paa en Fabrik eller Værksted.

Under Lovforslagets Behandling i Landstinget har Indenrigsministeren dog uddybet Meningen, idet han udtalte, at i mange Fag omgaar Lærlingen med saare værdifulde Ting og den Unge, som trods gentagne Advarsler mod Ødelæggelser af kostbare Apparater eller Spild af værdifuldt Materiale ikke vil rette sig efter Advarslerne, maa have Udsigt til Straf. En saadan Bestemmelse kan blive meget farlig for Lærlingen og hans Forældre. Lærlingens Løn er jo som Regel meget beskeden og da det er overladt til Læremesteren at idømme Bøder, kan dette meget let føre til Misbrug, hvorved ikke blot Lærlingen mister sin Løn, men ogsaa hans Forældre kan komme til at yde Bidrag til Mesteren. Udover det allerede nævnte, indeholder Forslaget paa flere andre Punkter væsentlige Forringelser af det bestaaende, som vi af Pladshensyn ikke skal fordybe os i. Men det fremførte er ogsaa tilstrækkeligt til at vise hvorfra Vinden blæser for Tiden, de reaktionære Magthavere ved, at de besidder Magten og de benytter sig hensynsløst af den til paa alle Maader at slaa ned paa Smaafolk og paa de Love, som skulde være til Værn for disse. Men Tiderne skifter og der vil forhaabentlig inden alt for længe atter blive til et aande frit i vort Land.

Efter at Forslaget var underkastet første Behandling henvistes det til et Udvalg paa 15 Medlemmer. Den 2. Februar afholdt Udvalget Møde og ikke mindre end 3 Deputationer havde Foretræde for at fremføre deres Krav og Ønsker med Hensyn til Loven. Først mødte en talstærk Deputation, repræsenterende Arbejdsgiverne og Industriraadet med Oldermand *Claus Olsen* som Ordfører.

Hr. *Olsen* begyndte med at takke Regeringen, fordi den havde taget Hensyn til en Del af de Ønsker, som i sin Tid var fremsat af Arbejdsgiverne og Industriens Repræsentanter. Forslaget tilfredsstillede dog ikke paa alle Omraader, og Hr. Olsen nævnede i denne Forbindelse en Række Bestemmelser, som det efter hans Opfattelse var nødvendigt at ændre, hvis Loven fuldt ud skulde tilfredsstille Arbejdsgiverne. Det, Hr. Olsen nærmest ønskede, var, at Arbejdsgiverne skulde lettes for de Forpligtelser, de havde overfor deres Lærlinge. Han hævdede, at det var næsten umuligt at faa unge Mennesker anbragt i Lære, fordi Mestrene ikke vilde udsætte sig for de Restriktioner, som indeholdtes i Lærlingeloven.

Efter en længere Diskussion udtalte vort Partis Ordfører, *Carl F. Madsen,* at Regeringens Lovforslag paa mange Punkter betød en væsentlig Forringelse af den nugældende Lov, og da de Ønsker, som nu var fremsat af Arbejdsgiverne, yderlig vilde forringe Loven, saa kunde man ikke vente at faa Socialdemokratiets Støtte hverken til Lovforslaget i dets forelagte Form eller til de af Arbejdsgiverne fremsatte Ønsker.

Den næste Deputation var fra Handels- og Kontormedhjælpernes Organisation og bestod af Hovedkasserer *Julius Hansen,* Afdelingsformand *Gustav Pedersen* og Sekretær *Harald Heie.*

I særlig Grad pegede Deputationens Ordfører, Hovedkasserer Julius Hansen, paa, at Forslaget om, at unge Mennesker med Real- eller Handelskoleeksamen ikke omfattes af Loven, indeholder en alvorlig Fare for, at Uddannelsen ikke vil blive forsvarlig. I samme Forbindelse fremførtes Ønsket om, at Banker Sparekasser og Forsikringsselskaber maatte blive inddraget under Lærlingeloven.

Deputationen fremsatte en Række andre Krav, derunder obligatorisk Dagskoleundervisning samt Ansættelse

af Handelsinspektører til at føre Tilsyn med Lærlingelovens Overholdelse indenfor Handels- og Kontorvirksomheder, tilsvarende hvad Arbejds- og Fabrikstilsynet udøver overfor Haandværk og Industri.

Udvalgets Formand, Landsthingsmand *Johannes Jensen*, lovede, at Udvalget skulde tage de fremførte Spørgmaal under Overvejelse, og Carl F. Madsen tilsagde Deputationen Socialdemokratiets Støtte til Gennemførelsen af de fremførte Krav, som man fuldt ud kunde slutte sig til.

Sluttelig havde en Deputation fra »Dansk Kvindesamfund« Foretræde for Udvalget.

Ordføren udtalte Ønsket om at Udvalget vilde have Opmærksomheden henvendt paa Gennemførelsen af Bestemmelser, der sikrede unge Kontordamer en alsidig Uddannelse, saaledes at de blev sidestillet med de mandlige Kontorelever.

Lønbevægelser og Konflikter.

Bageri- og Konditoriarbejdernes Forbund

har ved Urafstemning blandt Medlemmerne vedtaget at forlænge Fagets Overenskomster til 1. April 1929.

Det drejer sig om Overenskomsterne med følgende Arbejdsgiverorganisationer: Københavns Bagerlaug, herunder A/S Københavns Brødfabrikker, Centralforeningen for Bagermestre i Jylland, Sjællands og Lolland-Falsters Stifters Bagermesterforening og Fyns Stifts Bagerforening.

Smede- og Maskinarbejderne hos A/S Thomas B. Thrige, Odense.

Firmaet A/S Thomas B. Thrige, Odense, har egenmægtigt reduceret en Priskurantpris. De organisationsmæssige Forhandlinger førte ikke til noget Resultat, hvorefter Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund har varslet Arbejdsstandsning for det omstridte Arbejde fra Tirsdag den 23. Januar ved normal Arbejdstids Ophør.

Arbejdsgiverforeningen har protesteret mod Varslets Lovlighed. I den Anledning afholdtes et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 20. Januar. Mødet endte imidlertid uden Resultat, og Arbejdsgiverforeningen har senere indbragt Klage for Den faste Voldgiftsret.

Internationale Meddelelser.

Protokol over den internationale faglige Centrals 4de ordinære Kongres afholdt i Grand Palais, Paris, fra den 1. til den 6. August.

Det statelige Bind, 296 Sider, indeholder ikke alene de egentlige Forhandlinger under den internationale faglige Centrals Kongres, de internationale Fagsekretariaters Konference og de kvindelige Arbejderes Internationales Konference, men ogsaa Ordlyden af det til de enkelte Forhandlingspunkter knyttede Referat og de fattede Beslutninger. Af disse Forhandlingspunkter fremhæver vi følgende: D.I.F.C.s Kongres: Arbejdernes Aktion mod Krig og Militarisme. — Den internationale Kamp for 8-Timers Arbejdsdagen. — Arbejdernes økonomiske Stilling. — Funktionærer, Embedsmænd og frie Fag indenfor Fagbevægelsen. — Den internationale faglige Centrals organisatoriske Opbygning. — International Hjælp under Lønkampe. De kvindelige Arbejderes Konference: Den folkeøkonomiske Betydning af Kvindernes Erhvervsarbejde. — Beskyttelse af de kvindelige Arbejdere. — Hjemmearbejdet. Det foreliggende Værk er ikke alene af stor Interesse for Arbejderorganisationerne, men ogsaa for Politikere og Nationaløkonomer af alle Retninger.

Angaaende Bestillinger henvender man sig til »Die Verlagsabteilung des Internationalen Gewerkschaftsbundes, Tesselschadestaar 31, Amsterdam, eller til nedstaaende Adresse: Bog- og Papirhandelen »Fremad«, Frederiksborggade 33. København K. (Prisen er Kr. 4.50.)

REDAKTØR: CARL F. MADSEN
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Alle 12,2. S. Kbhv V. Tlf. 3541 og 10541.
Trykt hos F. E. Bording, Kbhvn.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR
DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND I DANMARK

NUMER 33 ❋ KØBENHAVN DEN 17. FEBRUAR 1928 ❋ 24 AARGANG

Prisniveauet.

Det statistiske Departement har siden Juli 1915 foretaget Beregninger over Prisstigningens Indflydelse paa Udgifterne i et Husholdningsbudget. Den sidste Beregning foretoges i Oktober 1927, og Resultatet blev offentliggjort i »Statistiske Efterretninger« Nr. 33, 1927; Beregningerne er nu ført op til Januar 1928.

Ved Opgørelsen er man — ligesom ved de nærmest foregaaende Opgørelser — gaaet ud fra Forbruget i en Husholdning, saaledes som dette var i 1922, og man har derefter beregnet, hvad dette Forbrug vilde koste, betalt med de i Januar 1928 gældende Priser. Det Forbrug, der er benyttet, er opstillet i Overensstemmelse med Statistikken over Husholdningsregnskaber for Arbejderfamilier saavel i Hovedstaden som i Provinsbyerne og i Landdistrikterne og med en samlet aarlig Udgift, beregnet efter de i Juli 1914 gældende Priser, paa gennemsnitlig 2000 Kr.

Med Hensyn til Fremskaffelsen af Prisoplysningerne og Beregningernes Udførelse er man gaaet frem ganske paa samme Maade som ved tidligere Beregninger. Gennemsnitspriserne for de enkelte Varer eller Varegrupper er for Fødevarer, Brændsel og Belysning og en Del andre Varer beregnet paa Grundlag af Priser, indberettet af Kommunalbestyrelserne i Hovedstaden, Provinsbyerne og noget over 100 Landkommuner. Prisbevægelsen for Beklædning, Isenkramvarer, Husholdningsartikler o. s. v., for hvilke der ikke haves direkte Prisoplysninger, er beregnet paa Grundlag af Oplysninger, som Departementet har modtaget fra forskellige Organisationer og større Handels- og Produktionsfirmaer med særlig Sagkundskab paa disse Omraader, saavel for Hovedstaden som for det øvrige Land. I Lighed med Beregningerne fra og med April 1927 har man ved nærværende Beregning kun benyttet de sidst indsamlede Priser, medens man ved Beregningerne før April 1927 har anvendt Gennemsnittet af Priserne for de to sidste Kvartalsundersøgelser. For visse Varer, hvis Priser paavirkes i kendelig Grad af Sæsonen (Smør, Mælk, Æg, Grønsager og Kartofler) er der — ligesom hidtil — foretaget en Udligning af den Prisforskel, der erfaringsmæssigt skyldes Aarstiden.

Udgifternes Fordeling paa Budgettets Hovedgrupper:

	Juli 1914	Apr. 1927	Juli 1927	Okt. 1927	Jan. 1928
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Fødevarer.....	835	1272	1274	1267	1267
Klæder, Fodtøj, Vask	225	435	433	442	442
Bolig	248	469	469	469	469
Brændsel og Belysning.....	81	172	163	157	154
Skatter, Kontingenter o. lign. .	203	512	481	491	489
Andre Udgifter .	408	700	700	695	695
Ialt...	2000	3560	3520	3521	3516

Udgiften, beregnet i Procent af Udgiften i Juli 1914

(Udgiften i Juli 1914 = 100):

	Juli 1914	April 1927	Juli 1927	Okt. 1927	Jan. 1928
Fødevarer.....	100	152	153	152	152
Klæder, Fodtøj, Vask	100	193	192	196	196
Bolig.....	100	189	189	189	189
Brændsel og Belysning.....	100	212	201	194	190
Skatter, Kontingenter o. lign..	100	252	237	242	241
Andre Udgifter..	100	172	172	170	170
Ialt...	100	178	176	176	176

Resultatet af den nu foretagne Beregning fremgaar af ovenstaaende Oversigt, i hvilken er meddelt, hvorledes de

Udgifter, der i Juli 1914 udgjorde 2000 Kr., fordeler sig paa de sædvanlig benyttede Hovedgrupper af Fornødenheder, dels pr. Juli 1914, dels efter Opgørelserne pr. April 1927, Juli 1927, Oktober 1927 og Januar 1928.

Ved Beregningen pr. Januar 1928 var det samlede Udgiftstal for hele Budgettet altsaa 3516 Kr., medens det tilsvarende Tal pr. Oktober 1927 blev opgjort til 3521 Kr.

I foranstaaende Oversigt meddeles tillige Tal for den procentvise Prisstigning for de enkelte Varegrupper, idet hver enkelt Udgiftspost efter Priserne i Juli 1914 er sat lig 100, og Udgiftstallene til de forskellige Tidspunkter er sat i Forhold hertil. De tilsvarende Tal for det mellem Juli og April 1927 liggende Tidsrum er offentliggjort i Statistisk Aarbog 1927, Tabel 96.

Herefter har Stigningen siden Juli 1914 været: for Fødevarer 52 pCt., for Klæder, Fodtøj og Vask 96 pCt., for Bolig 89 pCt., for Brændsel og Belysning 90 pCt., for Skatter, Kontingenter o. l. 141 pCt., for andre Udgifter 70 pCt., og den samlede Stigning for hele Budgettet udgør 76 pCt. Indekstallet for Prisniveauet (Pristallet) er saaledes pr. Januar 1928 176.

De siden Juli 1914 beregnede Pristal fremgaar af nedenstaaende Oversigt:

Juli 1914	100
Juli 1915	116
Februar 1916	124
Juli 1916	136
Februar 1917	146
Juli 1917	155
Februar 1918	166
Juli 1918	182
Januar 1919	190
Juli 1919	211
Okt. 1919—Jan. 1920	242
April—Juli 1920	262
Okt. 1920 - Jan. 1921	264
April—Juli 1921	237
Okt. 1921—Jan. 1922	212
April—Juli 1922	199
Okt. 1922—Jan. 1923	198
April—Juli 1923	204
Okt. 1923—Jan. 1924	209
April—Juli 1924	214
Okt. 1924—Jan. 1925	221
April—Juli 1925	219
Okt. 1925—Jan. 1926	194
April—Juli 1926	184
Okt. 1926—Jan. 1927	181
April 1927	178
Juli 1927	176
Oktober 1927	176
Januar 1928	176

Men Hensyn til Prisbevægelsen indenfor de enkelte Varegrupper og Udgiftsposter siden Oktober 1927 skal gøres følgende Bemærkninger.

For Fødevaregruppen som Helhed er Udgiften uforandret fra Oktober til Januar, idet Forandringerne i Priserne for de fleste Varer kun har været smaa. For Kød og Flæsk var der dog en ret betydelig Nedgang i Udgiften, hvilken Nedgang imidlertid opvejedes af en Stigning i Udgiften til Æg og Mælk.

Beklædning m. v. udviser ligeledes uforandret Udgift fra Oktober til Januar. For Beklædning var der en ubetydelig Stigning som Følge af en lille Opgang i Priserne for Fodtøj, medens der for Vask var en tilsvarende Nedgang paa Grund af Fald i Prisen for Sæbe.

Udgiften til Bolig er i Overensstemmelse med tidligere Beretninger holdt uforandret fra Oktober til Januar, idet Oplysninger om Huslejen kun indsamles een Gang aarlig, nemlig i November, og Resultatet af Bearbejdelsen af dette Materiale først kan indgaa i April-Pristallet.

For Brændsel og Belysning er Udgiften gaaet ned fra 157 Kr. 154 Kr., hvilket skyldes Nedgang i Gasprisen, medens Kul- og Kokspriserne til Gengæld var lidt højere.

Medens Udgiften til Skatter er uforandret, idet Skattebeløbet ligesom ved sidste Beregning refererer sig til Skatteaaret 1927/28, er Udgiften til Kontingenter gaaet ned med 2 Kr.

Den sidste Gruppe, Andre Udgifter, rummer en Række forskellige Poster, bl. a. Vedligeholdelse af Inventar m. m., Tobak, Fortæring udenfor Hjemmet, Aviser m. m. For Gruppen som Helhed er Udgiften uforandret fra Oktober til Januar.

Beregningen af den Prisforskydning, der efter Tjenestemandsloven af 27. Juni 1927 skal anvendes ved Fastsættelsen af Tjenestemændenes Dyrtidstillæg for Halvaaret April—September 1928, er ligesom hidtil foretaget ud fra Gennemsnittet af de to sidst indsamlede Sæt Prisoplysninger, denne Gang altsaa Priserne i Oktober 1927 og Januar 1928, og Beregningen er endvidere ligesom hidtil i Overensstemmelse med Lovens Bestemmelser foretaget paa Grundlag af

det til Udregning af Pristallet tidligere anvendte Budget fra Tiden før Krigen.

For den Del af det tidligere anvendte Budget, der indgaar i Beregningen af Tjenestemændenes Dyrtidstillæg (Fødevarer, Beklædning, Brændsel og Belysning samt Bolig), d. v. s. alle Udgiftsposterne i det omhandlede Husholdningsbudget undtagen de to sidste (Skatter, Kontingenter o. l. og Andre Udgifter), var Udgiften i Juli 1919 3466 Kr.

Efter den oprindelige Tjenestemandslov af 12. September 1919 blev Dyrtidstillægget fastsat til 702 Kr. aarlig for gifte (fra Oktober 1919), og dette Tillæg skulde hvert Halvaar pr. 1. April og pr. 1. Oktober forhøjes eller nedsættes med 54 Kr. aarlig for hver fulde 3 pCt., Udgiftstallet ændredes i Forhold til Udgiftstallet i Juli 1919. Samme Regel gælder ogsaa efter den nugældende Tjenestemandslov af 27. Juni 1927, kun med den Ændring, at Dyrtidstillægget ved Lovens Ikrafttræden (1. Juli 1927) forlods blev nedsat med 3 Portioner à 54 Kr. (fra 378 til 216 Kr. aarlig), saa at yderligere Nedgang i Udgiftstallet først paavirker Dyrtidstillægget, naar dette — beregnet efter den almindelige Regel — bliver lavere end 216 Kr. aarlig. Ugifte Tjenestemænd fik efter Loven af 12. September 1919 to Trediedele af Dyrtidstillægget for gifte Tjenestemænd, medens de efter Loven af 27. Juni 1927 faar Halvdelen heraf, forsaavidt de er over 35 Aar og en Trediedel heraf, hvis de er under 35 Aar.

Beregningen for Januar 1928 giver en Nedgang i Udgiftstallet fra Juli 1919 paa 764 Kr. eller 22,0 pCt., og Dyrtidstillægget til gifte skulde herefter, beregnet efter Lovens almindelige Regel, for Halvaaret April—September 1928 udgøre 324 Kr. aarligt eller samme Beløb, som det efter Lovens almindelige Regel skulde have udgjort for Halvaaret Oktober 1927—Marts 1928. Paa Grund af den ovenfor nævnte forlods Nedsættelse vil det imidlertid stadig være at beregne med følgende aarlige Beløb: 216 Kr. for gifte, 108 for ugifte over 35 Aar og 72 Kr. for ugifte under 35 Aar.

Siden den første Fastsættelse af Dyrtidstillægget har Udgiftstallet og Dyrtidstillægget forandret sig paa følgende Maade:

	Udgiftstal	Stigning
	Kr.	i pCt.
Juli 1919	3466	—
Januar 1920	4020	16,0
Juli 1920	4302	24,1
Januar 1921	4363	25,9
Juli 1921	3716	7,2
Januar 1922	3220	÷ 7,1
Juli 1922	3076	÷ 11,2
Januar 1923	3023	÷ 12,8
Juli 1923	3167	÷ 8,6
Januar 1924	3274	÷ 5,5
Juli 1924	3393	÷ 2,1
Januar 1925	3539	2,1
Juli 1925	3477	0,3
Januar 1926	3043	÷ 12,2
Juli 1926	2828	÷ 18,4
Januar 1927	2768	÷ 20,1
Juli 1927	2714	÷ 21,7
Januar 1928	2702	÷ 22,0

	Dyrtidstillæg pr. Aar		
	Gifte	Ugifte	
		over 35 Aar	under 35 Aar
	Kr.	Kr.	Kr.
1/10 19—31/3 20	702	360	—
1/4 20—30/9 20	972	648	—
1/10 20—31/3 21	1134	756	—
1/4 21—30/9 21	1134	756	—
1/10 21—31/3 22	810	540	—
1/4 22—30/9 22	594	396	—
1/10 22—31/3 23	540	360	—
1/4 23—30/9 23	486	324	—
1/10 23—31/3 24	594	396	—
1/4 24—30/9 24	648	432	—
1/10 24—31/3 25	702	468	—
1/4 25—30/9 25	702	468	—
1/10 25—31/3 26	702	468	—
1/4 26—30/9 26	486	324	—
1/10 26—31/3 27	378	252	—
1/4 27—30/6 27	378	252	—
1/7 27—30/9 27	216	108	72
1/10 27—31/3 28	216	108	72
1/4 28—30/9 28	216	198	72

Ved Tillæg til Tjenestemandsloven af 18. April 1925 indførtes den Bestemmelse, at Konjunkturtillægget skulde forhøjes eller nedsættes med 10 pCt. for hver fulde to Portioner (2×54 Kr.), hvormed Dyrtidstillægget steg over eller faldt under Dyrtidstillægget 702 Kr. aarlig til gifte. Denne Bestemmelse er bibeholdt i Loven af 27. Juni 1927, men med den Ændring, at Konjunkturtillægget fra 1. Juli 1927 forlods blev nedsat med 10 pCt., hvorved den samlede Nedsættelse af de i Loven anførte Beløb kom til at udgøre 40 pCt. Ligesom for Dyrtidstillægget finder yderligere Nedsættelse af Konjunkturtillægget herefter

først Sted, naar Nedsættelsen, beregnet efter den almindelige Regel, bliver større end den fra 1. Juli gældende Nedsættelse (40 pCt.). Konjunkturtillæget for Halvaaret April—September 1928 vil herefter være at beregne med 60 pCt. af de i Loven anførte Beløb.

Hollandsk Lov vedrørende kollektive Arbejdsoverenskomster.

Fra Udenrigsministeriet har vi modtaget en Meddelelse om, at der i Holland er gennemført en Lov vedrørende kollektive Arbejdsoverenskomster, og nedenfor gengiver vi en af Gesandtskabet i Haag foretagen Oversættelse af nævnte Lovs Artikler 1—21 og 25—27 i den Skikkelse, i hvilken disse fremtraadte efter Forslagets Behandling i Parlamentets 2det Kammer.

Artikel 1.

Ved en kollektiv Arbejdsoverenskomst forstaas en Overenskomst, der er afsluttet af en eller flere Arbejdsgivere eller af en eller flere, Karakter af juridiske Personer besiddende Arbejdsgiverforeninger og en eller flere, Karakter af juridiske Personer besiddende Arbejderforeninger, og gennem hvilke der fortrinsvis eller udelukkende fastsættes Arbejdsvilkaar, der vil være at iagttage ved Arbejdsoverenskomster.

Den kan ogsaa omfatte Entrepriser (ordret: Paatagelse af Arbejde, Ges. Bem.) og Overenskomster om Udførelse af visse Hverv (ordret: Tjenester, Ges. Bem.). Hvad der i denne Lov er bestemt med Hensyn til Arbejdsoverenskomster, Arbejdsgivere og Arbejdere, finder da tilsvarende Anvendelse.

En Stipulation, ifølge hvilken en Arbejdsgiver forpligtes til ikke eller udelukkende at tage Arbejdere af en vis religiøs eller politisk Overbevisning eller Medlemmer af en vis Forening i sin Tjeneste, er ugyldig.

Artikel 2.

En Arbejdsgiver- eller Arbejderforening er kun beføjet til at afslutte kollektive Arbejdsoverenskomster, saafremt Foreningens Statuter udtrykkeligt omtaler denne Beføjelse.

Artikel 3.

En kollektiv Arbejdsoverenskomst kan kun afsluttes gennem en offentlig (notarielt indregistreret, Ges. Bem.) eller privat Kontrakt.

Artikel 4.

En Forening, der har afsluttet en kollektiv Arbejdsoverenskomst, drager Omsorg for, at hvert enkelt af dens Medlemmer, der berøres af Overenskomsten, saa hurtigt som muligt kommer i Besiddelse af Overenskomstens Tekst. Saafremt der af Parterne er affattet en orienterende Redegørelse vedrørende den kollektive Arbejdsoverenskomst, gælder denne Forpligtelse ogsaa med Hensyn til Redegørelsen.

Artikel 5.

I Tilfælde af, at der foretages Ændringer i den kollektive Arbejdsoverenskomst, og saafremt dens Gyldighedsfrist udtrykkeligt forlænges, finder Bestemmelserne i de to foregaaende Artikler tilsvarende Anvendelse.

Artikel 6.

En Ændring af Bestemmelserne i en Forenings Statuter, der refererer sig til Efterlevelsen, Revisionen, Forlængelsen eller Opsigelsen af kollektive Arbejdsoverenskomster, er, med mindre Overenskomstens øvrige Parter erklærer sig indforstaaet dermed, uden Indflydelse paa en af Foreningen forinden Statutændringen afsluttet kollektiv Arbejdsoverenskomst.

Artikel 7.

Naar det Tidspunkt, paa hvilket den kollektive Arbejdsoverenskomst træder i Kraft, ikke er fastsat i Overenskomsten, træder den i Kraft fra og med den 15. Dag, der kommer efter den, paa hvilken Overenskomsten er afsluttet.

Naar der i den kollektive Arbejdsoverenskomst ikke er truffet anden Bestemmelse, udstrækker dens Retsvirkninger sig fra Tidspunktet for dens Ikrafttrædelse at regne ogsaa til de Arbejdsoverenskomster, der paa det paagældende Tidspunkt allerede er afsluttet.

Artikel 8.

En Forening, som har været med til at afslutte en kollektiv Arbejdsoverens-

komst, er forpligtet til loyalt (ordret: bona fide, Ges. Bem.) at virke for, at dens Medlemmer efterkommer de deri fastsatte, til dem sig refererende Bestemmelser.

Foreningen indestaar kun for sine Medlemmer, forsaavidt noget saadant er bestemt i Overenskomsten.

Artikel 9.

Alle, der i den Periode, i hvilken den kollektive Arbejdsoverenskomst bestaar, fra Tidspunktet for dens Afsluttelse at regne, er eller bliver Medlemmer af en Forening, der har været med til at afslutte Overenskomsten, og som berøres af Overenskomsten, er bundet ved denne Overenskomst.

De er forpligtet til overfor hver af den kollektive Arbejdsoverenskomsts Parter loyalt at bringe alt det, der med Hensyn til dem er bestemt i Overenskomsten, til Udførelse, ganske som om de selv havde forpligtet sig dertil.

Artikel 10.

Medlemmer af en Forening, der er bundne ved en kollektiv Arbejdsoverenskomst, vedbliver ogsaa efter Tabet af Medlemsskabet at være bundne ved denne Overenskomst.

Bundetheden ophører, saafremt Overenskomsten efter Tabet af Medlemsskabet ændres. I Tilfælde af Forlængelse af Overenskomsten efter Tabet af Medlemsskabet vedvarer Bundetheden indtil det Tidspunkt, paa hvilket Overenskomsten, hvis denne Forlængelse ikke havde fundet Sted, vilde have ophørt at gælde.

Artikel 11.

Opløsning af en Forening, som har været med til at afslutte en kollektiv Arbejdsoverenskomst, har ingen Indflydelse paa de Rettigheder eller paa de Forpligtelser, som har deres Udspring i denne Overenskomst.

Artikel 12.

Enhver Stipulation mellem en Arbejdsgiver og en Arbejder, der er i Strid med en kollektiv Arbejdsoverenskomst, ved hvilkn de begge er bundet, er ugyldig; i Stedet for en saadan Stipulation gælder Bestemmelserne i den kollektive Arbejdsoverenskomst.

Ugyldigheden kan stedse paaberaabes af hver enkelt af den kollektive Arbejdsoverenskomsts Parter.

Artikel 13.

I Tilfælde af, at der i en Arbejdsoverenskomst savnes Bestemmelser angaaende Spørgsmaal, med Hensyn til hvilke der er givet Forskrifter i en kollektiv Arbejdsoverenskomst, ved hvilken saavel Arbejdsgiveren som Arbejderen er bundet, gælder Bestemmelserne i den kollektive Arbejdsoverenskomst.

Artikel 14.

Saafremt der i den kollektive Arbejdsoverenskomst ikke er truffet anden Bestemmelse, er den Arbejdsgiver, der er bundet ved nævnte Overenskomst, forpligtet til, saa længe Overenskomsten bestaar, ogsaa at iagttage dens Bestemmelser ved de i den kollektive Arbejdsoverenskomst berørte Arbejdsoverenskomster, som han afslutter med Arbejdere, der ikke er bundet ved den kollektive Arbejdsoverenskomst.

Artikel 15.

En Forening, der har været med til at afslutte en kollektiv Arbejdsoverenskomst, kan, i Tilfælde af, at en af Overenskomstens andre Parter eller et af dennes Medlemmer handler i Strid med en af sine Forpligtelser, kræve Erstatning ikke alene for den Skade, den selv derigennem lider, men ogsaa for den Skade, dens Medlemmer lider.

Artikel 16.

Saafremt Skaden ikke kan beregnes i Penge, skal der ud fra Billighedshensyn fastsættes en Pengesum som Skadeserstatning.

Artikel 17.

I den kollektive Arbejdsoverenskomst kan der, forsaavidt Skadeserstatningsspørgsmaalet angaar, træffes en Ordning, der afviger fra det i de to foregaaende Artikler foreskrevne.

Artikel 18.

Naar bortset fra Tilfælde af Forlængelse —, og en Forlængelse kan kun finde Sted med den Begrænsning, at Parterne aldrig er bundet længere end fem paa hinanden følgende Aar fra det Tidspunkt, paa hvilket Forlængelsen er

bleven vedtaget, at regne —, kan en kollektiv Arbejdsoverenskomst ikke afsluttes for et længere Tidsrum end fem Aar.

Artikel 19.

Saafremt en kollektiv Arbejdsoverenskomst er afsluttet for et bestemt Tidsrum, betragtes den, med mindre der i Overenskomsten er truffet anden Bestemmelse, og naar bortset fra Tilfældet af Opsigelse, hver Gang som værende forlænget for et lignende Tidsrum, dog højst for ét Aar; Opsigelsesterminen er, med mindre der i Overenskomsten er truffet anden Bestemmelse, en Tolvtedel af den Periode, for hvilken den fra først af er afsluttet.

Saafremt det Tidsrum, for hvilket en kollektiv Arbejdsoverenskomst afsluttes, ikke er fastsat i Overenskomsten, betragtes denne som værende afsluttet for ét Aar med Forlængelse hver Gang for en lignende Periode, dog under Forbehold af Opsigelse mindst én Maaned forinden vedkommende Aars Udgang.

Artikel 20.

Opsigelsen af en kollektiv Arbejdsoverenskomst vil være at foretage overfor alle Overenskomstens Parter. Den kan kun finde Sted ved anbefalet Brev eller ved Forkyndelse gennem Stævningsmænd.

Artikel 21.

Saafremt der i den kollektive Arbejdsoverenskomst ikke er truffet anden Bestemmelse, medfører en Opsigelse fra en af Parternes Side, at Overenskomsten ophører at gælde for alle Parters Vedkommende.

Artikel 22.

.....

Artikel 23.

.....

Artikel 24.

.....

Artikel 25.

Virkningerne (Følgerne, Ges. Bem.) af en kollektiv Arbejdsoverenskomst, der er i Kraft ved Tidspunktet for denne Lovs Ikrafttræden, bedømmes, indtil den efter Ikrafttrædelsen ændres, eller den for dens Bestaaen fastsatte Frist udtrykkeligt forlænges —, i hvilke Tilfælde denne Lovs Bestemmelser fremtidig finder Anvendelse, — efter den forinden Tidspunktet for Ikrafttrædelsen gældende Ret.

Artikel 26.

Med Hensyn til Foreninger, der ved Tidspunktet for denne Lovs Ikrafttræden er Parter eller i de fem nærmest foregaaende Aar har været Parter i en kollektiv Arbejdsoverenskomst, finder Artikel 2 først Anvendelse to Aar efter Ikrafttrædelsen.

Artikel 27.

Denne Lov træder i Kraft paa et Tidspunkt, der vil være at fastsætte af Os.

Den kan citeres under Titlen: Lov om den kollektive Arbejdsoverenskomst«.

For Oversigtens Skyld skal Gesandtskabet sluttelig tillade sig at henlede det kgl. Ministeriums Opmærksomhed paa, at de Ændringer, som Lovforslaget underkastedes under Behandlingen i 2. Kammer, og som, som det behagelig vil ses, for en stor Del er af ren redaktionel Karakter, refererer sig til følgende af Lovens Artikler, nemlig: »Artikel 1, 3. Stk. (nyt), 4, 7, 9, 10, 11, 15 og 16.

Internationale Meddelelser.

Den indiske Fagforeningskongres Beslutninger.

Den ved Udgangen af November i Cawnpore afholdte Kongres i den indiske Landsorganisation har vedtaget forskellige Beslutninger, hvis Betydning rækker videre end til Indiens Grænser. Saaledes opfordrede Kongressen Regeringen til ved Lov at fastsætte den 8 Timers Arbejdsdag og den 48 Timers Arbejdsuge som Maksimalarbejdstid. Endvidere tog den Stilling til Spørgsmaalet om Tilbagekaldelsen af de engelske Arbejderrepræsentanter i den af den engelske Regering nedsatte indiske Undersøgelseskommission samt til en Boykot af Kommissionen. Hvad angaar Spørgsmaalet om de internationale Forbindelser, som ifølge en af Joshi, den indiske Landsorganisations Generalsekretær, i »The Indian Labour Review« offentliggjort Artikel ligeledes

skulde behandles paa Kongressen, foreligger endnu ingen nøjagtige Efterretninger. Dog er det paa Grundlag af denne Artikel muligt at udlede de indiske Fagforeningers formentlige Stilling til dette Spørgsmaal. Joshi siger i sin Artikel, at han personlig altid er traadt op for øjeblikkelig Indmeldelse i Amsterdam-Internationalen: »Hovedgrunden hertil er den, at der indenfor den indiske Arbejderbevægelse ingen Steder bestaar nogen Tilbøjelighed til at slutte sig til Den røde Fagforenings-Internatioale. . . . Paa den anden Side befrygter man dog i visse Krdese, at en øjeblikkelig Indmeldelse i I. F. C. kunde svække Bestræbelserne for den internationale faglige Samling. Dette var ogsaa den i Delhi afholdte Fagforeningskongres' Mening. Erfaringen har dog vist, at denne Anskuelse er fejlagtig.«

Hertil kan siges, at Tilvejebringelsen af den internationale faglige Samling ganske vist kunde blive hæmmet gennem en overilet Indmeldelse, saafremt det drjede sig om to i Styrke og Virksomhed nogenlunde ensartede internationale Organisationer. Dette er dog ingenlunde Tilfældet; thi da Den røde Fagforenings-Internationale foruden den russiske Landsorganisation overhovedet ikke omfatter nogen Organisation af Betydning og i hvert Fald ingen, som kun i fjerneste Grad kan betegnes som virkelige Fagforeninger, vil efter vor Mening en saadan Stilling kun bidrage til at forhale Enheden, idet den internationale Samling hæmmes.

Naar Joshi paa den anden Side siger, at en definitiv Beslutning forinden Tilvejebringelsen af Enheden i Europa indeholder en Fare for, at Splittelsen ogsaa forplanter sig til Østen, saa maa man nationalt set tilkende dette Argument en vis Berettigelse.

Joshi indrømmer dog i denne Sammenhæng, at den gennem saadanne Overvejelser betingende afventede Stilling i bedste Fald maa betragtes som en negativ Holdning. Og han tilføjer: »Naar den indiske Fagbevægelse ønsker Enhed, saa kan det ogsaa antages, at den internationale faglige Samling er bedst tjent gennem Indmeldelse i I. F. C., indenfor hvis Ramme den indiske Bevægelse kan understøtte de af den britiske Landsorganisation førte Elementer i den europæiske Bevægelse, som kæmper saa tappert for denne Samling.« (I. F. C.)

Medlemstilvækst i Tyskland.

Ifølge en Melding i Berliner »Vorwärts« kan de tyske frie Fagforeningers Medlemstilvækst i 1927 anslaas til omkring 500.000. De 3 frie faglige Hovedorganisationer — Arbejdere, Privatmedhjælpere og Funktionærer, Tjenestemænd — talte ved Udgangen af Aaret efter et foreløbigt Skøn tilsammen 5 Millioner Medlemmer.

(I. F. C.)

Den faste Voldgiftsret.

Sag Nr. 1125.

Formere og Støberiarbejdere hos A/S Burmeister & Wain (Strandgade-Værftet).

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 8. Nov. 1927 i Sag Nr. 1125. Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien i Danmark og denne igen for A/S Burmeister & Wains Maskin- og Skibsbyggeri mod De samvirkende Fagforbund for Dansk Former- og Støberiarbejderforbund paa 63 strejkende Formeres og Kærnemageres Vegne.

Den 23. September 1927 etablerede Formerne og Kærnemagerne paa A/S Burmeister & Wains Støberi paa Strandgade-Værftet en uvarslet Strejke i Anledning af, at vedkommende Mester havde givet den Arbejdsmand, der transporterede Sand til en Formkasse, som to Formere arbejdede ved, Ordre til at være Formerne behjælpelig med at kaste Sandet op i Kassen. Formerne protesterede herimod, under Henvisning til, at dette Arbejde paa Værftet ellers udførtes af Formerne alene, og meddelte Mesteren, at hvis Arbejdsmanden ikke blev taget bort fra Arbejdet, vilde Formerne forlade Arbejdet, og da Tillidsmandens Stedfortræder efter at være tilkaldt fastholt

Protesten, og ingen andre var at formaa til at overtage Arbejdet, endte det med, at Dagholdet, bestaaende af 52 Formere og Kærnemagere, nedlagde Arbejdet lidt over Kl. 10 Fm., ligesom Aftenholdet, bestaaende af 11 Mand udeblev. Strejken varede til Tirsdag den 27. September ved normal Arbejdstids Begyndelse og bragtes til Afslutning, efter at der var optaget organisationsmæssig Forhandling.

Klagerne, Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien i Danmark og denne igen for A/S Burmeister & Wains Maskin- og Skibsbyggeri, har nu under denne Sag indklaget De samvirkende Fagforbund for Dansk Former- og Støberiarbejderforbund paa de 63 strejkende Formeres og Kærnemageres Vegne og paastaaet den nævnte Arbejdsstandsning kendt ulovlig og hver af de nedenfor nævnte 63 strejkende Formere og Kærnemagere paalagt en Bod. Klagerne har nærmere anført, at den paagældende uvarslede Arbejdsstandsning har været ganske ulovlig og urimelig og paaført Aktieselskabet et Tab, som uden nærmere Dokumentation er opgjort til 30.000 Kr.

De Indklagede har paastaaet sig frifundne; de har nærmere anført, at paa Aktieselskabets Støberi paa Teglholmen anvendes ved større Forme Arbejdsmænd til Opfyldning af Sand i Formkasser, medens paa Strandgade-Værftet, ogsaa efter at Aktieselskabet Burmeister & Wain for en Tid siden overtog dette Værft, al Opfyldning af Sand alene udførtes af Formerne med Undtagelse af Sand, der transporteres til Formene ved Hjælp af en Kran og styrtes lige ned i Formkasserne, eller hvor der arbejdes med meget høje Kasser og Forme. Ved nu fra Ledelsens Side at forlange, at Arbejdsmænd skulde være Formerne behjælpelige i et Tilfælde, hvor Formerne hidtil har udført dette Arbejde uden Hjælp af Arbejdsmænd, har man egenmægtig og uden Forhandling villet ændre i de bestaaende Arbejdsforhold paa Støberiet paa Strandgade-Værftet. Selvom Arbejdsstandsningen maatte befindes ulovlig, maa efter de Indklagedes Mening Bod for de paagældende Arbejdere i Medfør af Voldgiftsretslovens § 5 Nr. 2 bortfalde, da Aktieselskabet har givet Arbejderne rimelig Grund til Arbejdsnedlæggelsen ved diktatorisk at ændre den hidtidige Arbejdsmaade i Stedet for at forlange organisationsmæssig Behandling af Sagen.

At den paaklagede uvarslede Arbejdsstandsning har været ulovlig og at Ledelsen har været berettiget til at bestemme, hvorledes Arbejdet skulde udføres, skønnes utvivlsomt, og de i Strejken deltagende Arbejdere vil derfor ikke kunne undgaa at dømmes til Betaling af en Bod. Paa den anden Side maa der gaas ud fra, at Ledelsen i nogen Grad kunde have undgaaet, at Konflikten antog et saa betydeligt Omfang som sket enten ved at lade Arbejdet fortsætte som hidtil og optage organisationsmæssig Forhandling eller mulig ved at lade det paagældende Arbejde udføre paa Støberiet paa Teglholmen, hvilket skete, da Arbejdsstandsningen var tilendebragt den 27. Sept. Den Arbejderne paahvilende Bod findes herefter passende at kunde fastsættes til 30 Kr. pr. Mand. Sagens Omkostninger vil de Indklagede have at udrede med 300 Kr.

Kendelse:

Den ovenfor nævnte Arbejdsstandsning har været ulovlig.

Efternævnte Formere og Kærnemagere paa A/S Burmeister og Wains Støberi paa Strandgade-Værftet (her følger Navnene paa de indklagede 63 Arbejdere) *bør hver især til Klagerne betale en Bod paa 30 Kr.*

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kr.

REDAKTØR: CARL F. MADSEN

REDAKTION OG EKSPEDITION:

Rosenørns Alle 12,2. S. Kbhv V. Tlf. 3541 og 10541.

Trykt hos F. E. Bording, Kbhvn.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR
DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND I DANMARK

NUMER 34 ❋ KØBENHAVN DEN 25. FEBRUAR 1928 ❋ 24 AARGANG

Voldgiftsretsvæsenet i Tyskland.

Af *Clemens Nörpel*, Allgemeiner Deutscher Gewerkschaftsbund, Berlin.

For at kunne forstaa det tyske Voldgiftsrets- og Mæglingsvæsen er det nødvendigt at give en kort Fremstilling af Fagforeningernes Stilling i den tyske Lovgivning. De tyske Arbejderes og Funktionærers Grundrettigheder er garanterede i Rigets Forfatning. Paragraf 157 siger: »Arbejdskraften staar under Rigets særlige Beskyttelse. Riget indfører en ensartet Arbejdsret«. Paragraf 159 lyder som følger: »Foreningsfriheden til Bevarelse og Fremme af Arbejds- og Erhvervsbetingelserne er garanteret for enhver og for alle Fag. Alle Aftaler og Forholdsregler, som søger at indskrænke eller hindre denne Frihed, er retsstridige«. Sluttelig indeholder Paragraf 165, Afsnit 1, endnu følgende Bestemmelse: »De modstaaende Organisationer og deres Overenskomster anerkendes«.

Dette betyder: 1) At Arbejdsretten ikke er de enkelte Landes, men Rigets Sag. 2) At Foreningsfriheden hverken kan underkastes en strafretslig eller civilretslig Indskrænkning. 3) At Fagforeningerne og de af disse afsluttede Overenskomster er forfatningsmæssig anerkendte.

For Tysklands Vedkommende medfører dette, at Fagforeningerne er *Arbejderklassens* Repræsentation. Vi har den *kollektive* Arbejdsret. Den *individuelle* Arbejdsret træder heroverfor langt tilbage.

Disse Rettigheder er meget vidtgaaende. Selv under en Belejringstilstand er de ikke underkastet nogen Indskrænkning. Paa legal Maade kan disse Rettigheder kun indskrænkes derigennem, at Rigets Forfatning ændres paa tilsvarende Maade. Hertil kræves dog $^2/_3$ Flertal paa Rigsdagen, men alene paa Grund af de to Arbejderpartiers Styrke vil dette aldrig kunne opnaas. Paa disse Grundrettigheder er saa Fagforeningernes særlige Rettigheder opbyggede, da Fagforeningerne i Tyskland har faaet tildelt vigtige Funktioner i alle arbejdsretslige Love.

Tarifretten er ordnet gennem Forordningen af 23. December 1918, som har Lovkraft. Ifølge denne Forordnings § 1 har paa Arbejdernes Side kun økonomiske Foreninger Ret til at afslutte Overenskomster. De saaledes afsluttede Overenskomster har umiddelbar og uforanderlig Virkning. Dette betyder, at de Bestemmelser i en Overenskomst, som vedrører det personlige Arbejdsforhold, med Afsluttelse af en Overenskomst uden videre, altsaa ogsaa uden Særaftale mellem Arbejdsgiveren og Arbejderen, indgaar i eventuelt bestaaende personlige Arbejdskontrakter og er bestemmende for det personlige Arbejdsforhold. Alle Aftaler vedrørende det personlige Arbejdsforhold, som forudser en Forringelse af de tariflige Bestemmelser, er retsuvirksomme. I deres Sted træder uforanderlig de tilsvarende Bestemmelser i Overenskomsterne. Forordningens § 2 tillader Overførelse af de i en Overenskomst fastsatte Arbejdsbetingelser paa de Arbejdsgivere og Arbejdere, som ikke tilhører en af de overenskomstsluttende Forbund. Dette kalder man *Almengyldighedserklæring* (Allgemeinverbindlicherklärung). Denne skal udtales, naar vedkommende Overenskomster har faaet afgørende Betydning for Udformningen af Fagets Arbejdsbetingelser i Tarifomraadet.

I Tyskland gives der nu forskellige Veje, ad hvilke man kan komme til en Overenskomst. Den i første Linie givne

Vej er den *frivillige* Afslutning af en Overenskomst mellem Fagforeninger og Arbejdsgiverforeninger. Det lykkes selvfølgelig ikke altid at naa til en Forstaaelse herom. Den strander paa Modstanden fra den ene Parts Side, i Reglen paa Arbejdsgiverforeningernes Modstand. Saadan Modstand kan overvindes gennem Arbejdskonflikter (Strejke eller Lockout).

Det er naturligvis ikke altid muligt at udkæmpe saadanne Konflikter, fordi en Fagorganisations Kampevne kan være svækket grundet paa ugunstige økonomiske Forhold. Paa den anden Side maa Staten varetage Offentlighedens Interesser og maa saavidt mulig forsøge at forhindre Konflikter.

Dette Formaal tjener i Tyskland Voldgiftsvæsenet. Dette er lovligt ordnet gennem Forordning af 30. Oktober 1923. Ifølge § 3 skal Forligsinstanserne yde deres Medvirkning til Afslutning af Overenskomster mellem de økonomiske Foreninger. Ifølge § 6 kan paa Forslag af en Part, som har vedtaget den af Voldgiftsretten afsagte Voldgiftskendelse, medens den anden Part har forkastet Kendelsen, Forligsinstitutionsmyndighederne erklære Voldgiftskendelsen for bindende (Verbindlicherklärung), naar den i Voldgiftskendelsen trufne Ordning maa anses for ret og billigt, tager tilbørligt Hensyn til begge Parters Interesser og dens Gennemførelse maa anses for paakrævet af økonomiske og sociale Grunde. Naar begge Parter har forkastet Voldgiftsretskendelsen, resp. naar ingen Part stiller Forslag om at erklære Kendelsen for bidende, kan Myndighederne erklære Kendelsen for bindende, naar de offentlige Interesser fordrer dette. Gennem en saadan Erklæring bliver den afsagte Voldgiftskendelse til en Overenskomst, der har samme Retsvirkning som en frivilligt afsluttet Overenskomst. En Voldgiftskendelse, der paa denne Maade er blevet til en Overenskomst, kalder man i Tyskland en *Tvangsoverenskomst.*

Man maa nu meget strengt holde fra hinanden, at en Almengyldighedserklæring og en bindende Voldgiftskendelse er to ganske forskellige Ting. Almengyldighedserklæringen er en Del af *Tarifretten.* En allerede *bestaaende* Overenskomst kan ved at erklæres for almindelig bindende udvides til de *uorganiserede* Arbejdsgivere og *uorganiserede* Arbejdere indenfor samme Fag. Denne Institution er tilvejebragt for at forhindre den saakaldte Smudskonkurrence. Almengyldighedserklæringen er i Tyskland ikke mere Genstand for Meningsforskelligheder mellem Fagforeningerne og Arbejdsgiverforeningerne. Tværtimod har denne Praksis, der er i saavel Arbejdsgiverforeningernes som i Fagforeningernes Interesse, fundet ubestridt Anerkendelse.

Derimod er »Verbindlicherklärung« en Del af Voldgiftsvæsenet. En Voldgiftskendelse, der i og for sig endnu ikke har nogen som helst Virkning, bliver, naar den erklæres for bindende, til en Overenskomst, til en saakaldt *Tvangsoverenskomst.*

I Modsætning til de Overenskomster, der erklæres for almindeligt bindende, og som er ubestridte, er Tvansoverenskomsterne stærkt omstridte. I første Linie af Arbejdsgiverne, som i alle de Tilfælde, hvor Fagforeningerne ikke kan tvinge dem hertil gennem Kamp, overhovedet forsøger at forhindre Afslutningen af en Overenskomst, men derefter af selve Fagforeningerne, som gennem en saadan bindende Voldgiftskendelse under Omstændigheder bliver forhindrede i at gennemføre en Kamp.

Herved maa dog følgende tages i Betragtning: Da Staten i Øjeblikket ikke har nogen som helst strafretsligt Middel til at skride ind mod Arbejdskonflikter, har den kun den Udvej ved Hjælp af Voldgiftsvæsenet at optræde som *Tvangsmægler* mellem de modstaaende Parter. Enhver afsluttet Overenskomst binder de kontraherende Parter. De maa under Overenskomstens Gyldighedstid ikke gennemføre nogen Art Kamphandlinger mod denne, i modsat Fald begaar de Overenskomstbrud og gør sig civilretslig skadeerstatningspligtige. Paa denne Maade bliver Fagforeningerne gennem Tvangskendelserne under Omstændigheder hæmmet i deres Strejkefrihed. I Tilfælde af Strejker mod en Tvangstarif kan Arbejdsgiverforeningen ved Retten søge Fagforeningen til Betaling af Skadeserstatning.

Derimod er det i Tyskland en ubestridt Retsopfattelse, at den enkelte Ar-

bejdsgiver og den enkelte Arbejder aldrig kan begaa Tarifbrud. Trods en bestaaende Overenskomst kan altsaa Arbejdsgiver og Arbejder gennemføre en Arbejdskonflikt. Bestaar derimod en Overenskomst, er det ikke muligt for de paagældende Arbejdsgiverforeninger og Fagforeninger at gennemføre saadanne Arbejdskampe, fordi de ellers vilde gøre sig skyldige i Brud paa Overenskomsten og dermed vilde være skadeserstatningspligtige.

Det skal gerne indrømmes, at denne Retsstilling er overordentlig vanskelig, og at der kan bestaa Uklarhed herover, navnlig i Udlandet. Det er dog umuligt i en kort Afhandling ganske bestemt at klarlægge denne Retsstilling. Vi maa derfor nøjes med disse enkelte Antydninger. For imidlertid at udelukke enhver Misforstaaelse maa endnu henvises til, at den Paastand, at Myndighederne med Hjælp af Voldgiftsretterne eensidig tager Stilling mod Arbejderinteresserne, ikke vilde være til at bevise. Vanskeligheden ligger tværtimod i selve Materien.

I Voldgiftsretten har de statlige Instanser mod hinanden at afveje de offentlige Interesser, Erhvervslivets Interesser og Arbejdskraftens Interesser. Dette er ikke let, men tilmed i Reglen højst vanskeligt. I og for sig har Fagforeningerne, naar Organisationerne har den tilstrækkelige Styrke, og naar den økonomiske Situation er gunstig, ogsaa i Tyskland Mulighed for at gennemføre deres videregaaende Fordringer gennem Strejke. Det Problem, hvorom i Øjeblikket Striden navnlig gaar i Tyskland, ligger kun deri, hvorvidt Forligsinstansernes Initiativ skal gaa, om de skal gribe mer eller mindre kraftigt ind, eller om de mer eller mindre skal holde sig tilbage saalænge, indtil Parterne *selv* paakalder Forligsinstansernes Medvirkning.

I højere Grad end vidtløftige Fremstillinger kan maaske Tal bedst bevise Voldgiftsvæsenets Betydning. Efter den officielle Statistik er i 1924 Voldgiftsretterne traadt i Virksomhed i 18.500 Tilfælde. Resultatet var 11.800 frivillige Overenskomster og 829 Tvangsoverenskomster. I 1925 har Retterne været virksomme i 13.500 Tilfælde. Resultatet var 8400 frivillige Overenskomster og 707 Tvangsoverenskomster.

Af de Overenskomster, som kom i Stand gennem Voldgiftsretterne, udgør Tvangsoverenskomsterne saaledes kun 5 pCt. Herved maa der ganske vist tages Hensyn til, at Tusinder af frivillige Overenskomster sikkert ikke vilde være blevet afsluttede, saafremt Voldgiftsretten ikke havde Mulighed for gennem sine bindende Kendelser at skabe Tvangsoverenskomster. Denne Kendsgerning har for de modstaaende Parter været Anledning til at søge at naa en Forstaaelse eller frivilligt at tiltræde en af Voldgiftsretten afsagt Kendelse.

Repræsentantskabet i den faglige Landsorganisation i Tyskland har i sit Møde den 24. og 25. November 1927 paa ny taget principiel Stilling til Tvangsoverenskomsterne. Den følgende Udtalelse er gengivet efter den officielle Beretning i den tyske Landsorganisations Pressemeddelelser Nr. 45 af 26. November 1927:

»I Diskussionen blev Spørgsmaalet om Tvangstariffer indgaaende drøftet. Herved kom ogsaa alle Betænkeligheder til deres Ret, som taler imod den af Arbejdsgiverne meget hyppigt fordrede Afskaffelse af Retten til at afsige Tvangskendelser, d. v. s. Statens Ret til i hele Erhvervslivets Interesse at gribe ind ved Arbejdskonflikter. Arbejdsgivernes stærke Propaganda mod bindende Overenskomster, mod Tvangstarifsystemet er i og for sig et tydeligt Bevis for, at de tilstræber disses Afskaffelse for i det hele taget at blive fri for Overenskomster og for at gaa over til at afslutte Bedriftsoverenskomster med »deres« Arbejdere. En Afskaffelse af Tvangsoverenskomsterne kommer derfor ikke i Betragtning, men de maa ikke blive til en Regel, de maa være en Undtagelse, deres misbrugelige Anvendelse maa begrænses. Især betegnede Talerne Tvangstarifernes lange Varighed som et Misbrug af den Voldgiftsretten forlenede Ret.

Imidlertid bør man ikke overse, at Tvangsoverenskomsten under visse Omstændigheder kan virke som en Tvangsopdragelse af Arbejdsgiverne til Kollektivisme. Arbejdsgivernes »Overenskomst-Beredvillighed« bestaar formodentlig for mange Industriers og mange

Kategoriers Vedkommende kun saalænge, indtil deres Kamp mod Tvangsoverenskomsterne har ført til det ønskede Resultat. Det vilde derfor ikke være forsvarligt uden videre at understøtte Arbejdsgiverne i denne Kamp, hvis Maal er at frakende Staten enhver Ret til at gribe ind ved økonomiske Konflikter, altsaa tildele den en Art Natvægterrolle. Det ligger paa Linie med Fagforeningernes almindelige erhvervsorganisatoriske Maal at styrke, men ikke at svække Statens Stilling overfor Erhvervene. Men selvfølgelig har Fagforeningerne en ikke mindre stærk Interesse i, at Organisationernes Handlefrihed ikke unødigt indskrænkes. Fagforeningerne kan og vil ikke give Afkald paa af egen Kraft og under eget Ansvar at forsøge at afslutte Overenskomster med Arbejdsgiverne og søge at forskaffe Kollektivismen Hævd gennem deres Organisations Magt. Fagforeningernes Magt, Udbygning af deres Organisationer er Kollektivismens sunde Grundlag. Den er Forudsætningen for, at Statens Indgriben gennem Tvangskendelser ikke bliver undergivet en Udvikling, som begrænser Organisationernes Frihed. Tvangstariferne kan praktisk fuldkommen afskaffes, naar Arbejdsgiverne ligesom Fagforeningerne er villige til at afslutte Overenskomster paa Frivillighedens Grundlag. De tyske Fagforeninger er for deres Vedkommende rede til at forrette det fornødne Oplysningsarbejde i saa Henseende. En Ændring af den lovlige Ordning af Voldgiftsvæsenet vil saa ikke mere være paakrævet.«

Den faste Voldgiftsret.

Sag Nr. 1132.
Smede- og Maskinarbejdere samt Specialarbejdere hos A/S Burmeister & Wain.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 24. Novbr. 1927 i Sag Nr. 1132: De samvirkende Fagforbund paa Dansk Smede- og Maskinarbejderforbunds og Specialarbejderforbundets Vegne mod Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien i Danmark og dennes Medlem A/S Burmeister & Wains Maskin- og Skibsbyggeri.

I August og September Md. 1927 blev der af A/S Burmeister & Wains Maskin- og Skibsbyggeri engageret en Del tyske Nittere, da der ikke var flere danske at faa. De tyske Nittere blev indlogeret i Barakker paa Refshaleøen, hvor de ogsaa blev sat i Arbejde, medens samtidig 77 danske Nittere og Specialarbejdere, der var beskæftigede paa Refshaleøen, blev overflyttede til Søndre Værft, tilhørende samme Selskab. Fra de saaledes overflyttede Arbejderes Side blev der blandt andet rejst Krav om Betaling af Vejpenge i Henhold til § 3, 3. Stk. i »Fælles Værkstedsregler«, hvori det hedder:

> »Naar det Sted, hvor Arbejdet udføres, ikke ligger mere end 1 Kilometer i lige Linie fra Værkstedet eller Arbejdspladsen, er Arbejdstiden den samme som paa Værkstedet; for denne Afstand gives ikke Vejpenge, medmindre særlige Forhold kræver anden Aftale. For hver 2 Kilometer eller Del deraf udover nævnte Afstand giver der enten ½ Time Morgen og Aften til at gaa Vejen, eller der beregnes et Tillæg af ½ Times normalt Dagarbejde Morgen og Aften, forsaavidt det forlanges, at Arbejderen skal være paa Arbejdsstedet fra Arbejdstidens Begyndelse indtil dens Ophør. Saafremt Arbejderen befordres nogen Del af Vejen til Arbejdsstedet, betales Rejsetiden ham som normal Arbejdstid.«

Af Værkstedsreglerne fremgaar det endvidere, at en Arbejdsgiver ikke kan afskedige en Arbejder fra en Arbejdsplads med det Formaal for Øje at genantage ham andet Sted og dermed slippe for Vejpenge.

Der optoges i Anledning af det stillede Krav organisationsmæssig Forhandling mellem Selskabet og Smede- og Maskinarbejderforbundet, hvor man fra begge Sider søgte at komme til Enighed om en Ændring i Værkstedsreglerne med dette særlige Forhold for Øje. Paa et Møde den 5. Septbr. stilledes fra begge Sider forskellige Forslag, uden at det dog lykkedes at naa til noget Resul-

tat. Afgørelsen af Uoverensstemmelsen blev imidlertid af Parterne henvist til en faglig Voldgift, og ved en den 8. Oktbr. afsagt faglig Opmandskendelse blev det fastslaaet, at Arbejderne i det foreliggende Tilfælde havde Ret til Vejpenge i Henhold til den ovennævnte Bestemmelse, idet Opmanden dog gik ud fra, at der maatte være en vis Begrænsning med Hensyn til Tiden, i hvilken Vejpengene skulde betales.

Efter Kendelsens Afsigelse blev Forhandlingerne mellem Selskabet og Forbundet genoptaget paa et Møde den 15. Oktbr. for at søge gennemført en Ordning for Fremtiden, idet det ogsaa fra Forbundets Side erkendtes at være byrdefuldt for Selskabet at betale Vejpengene, men heller ikke her lykkedes det at naa til Enighed.

Uden Forhandling med Forbundet meddelte imidlertid Selskabets Ledelse den 19. Oktober Tillidsmanden paa Søndre Værft, at fra og med den 21. Oktober skulde de fra Refshaleøen til Søndre Værft overflyttede 77 Arbejdere møde ved Arbejdstidens Begyndelse paa Refshaleøen og der lade sig afkontrollere, hvorefter Selskabet vilde lade de paagældende befordre i Baad til Søndre Værft og tilbage derfra, saaledes at de kunde være paa Refshaleøen igen ved normal Arbejdstids Ophør.

Medens de overflyttede Arbejdere i Tiden før 21. Oktober mødte om Morgenen paa Søndre Værft og foruden en fuld Arbejdsdags Akkordløn fik udbetalt i Vejpenge 3 Kr. daglig, medfører den af Selskabet nu etablerede Ordning, at Arbejderne ingen Vejpenge faar udbetalt, og at de, da Baadfarten fra Refshaleøen til Søndre Værft og Retur tager ca. 1½ Time, mister en tilsvarende Tids Akkordfortjeneste pr. Dag, men til Gengæld derfor ifølge Værkstedsreglernes § 3, 3. Stk., sidste Pkt., faar den ansatte Timeløn for den Tid, der medgaar til Befordringen.

I Anledning af den af Selskabet saaledes etablerede Ordning har De samvirkende Fagforbund paa Dansk Smede- og Maskinarbejderforbunds og Specialarbejderforbundets Vegne under denne Sag indklaget Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien i Danmark og dennes Medlem A/S Burmeister & Wains Maskin- og Skibsbyggeri og paastaaet Selskabet ikendt Bod for Brud paa Opmandskendelsen af 8. Oktober, samt paastaaet det kendt pligtig til at betale den sædvanlige Akkordfortjeneste for den Tid, der medgaar til Transporten af Arbejderne fra Refshaleøen til Søndre Værft og Retur, at betale Ventepenge og Erstatning for tabt Arbejdsfortjeneste, naar Vejrliget medfører, at Arbejderne ikke kan fortsætte eller paabegynde Arbejdet, og dette er foranlediget ved den nu af Selskabet etablerede Ordning, samt at betale Erstatning til Arbejderne for de dem ved den nu etablerede Ordning paaførte Tab, hvilket Tab til Dato er opgjort til ca. 2700 Kr. Endelig har Klagerne paastaaet Selskabet paalagt, hvis det fortsat vil transportere Arbejderne i Baad fra det ene Værft til det andet, at lade Baaden overdække, saa at Transporten foregaar paa forsvarlig Maade.

Til Støtte for deres Paastand har Klagerne anført, at den af Selskabet etablerede Ordning er i Strid med Kendelsen af 8. Oktober, idet Selskabet for at undgaa at betale Vejpenge i Henhold til Kendelsen, har indført en Ordning, der medfører en væsentlig Forringelse af Arbejdernes Arbejdsvilkaar. Ordningen medfører ikke blot en betydelig mindre daglig Arbejdsfortjeneste, men selve Transporten af Arbejderne foregaar paa en efter Klagernes Mening hensynsløs Maade, idet Arbejderne efter Omklædning paa Refshaleøen, altsaa kun iklædt Arbejdstøj, transporteres i aaben Baad til Søndre Værft, saaledes at de udsættes for at blive gennemblødte paa Vejen derud, ligesom det med den kommende Vinter for Øje kan være helbredsnedbrydende at skulle sejle den lange Vej i aaben Baad. Videre anføres det, at Baaden kun gaar en Gang om Morgenen fra Refshaleøen og en Gang om Eftermiddagen fra Søndre Værft, saaledes at Arbejderne, naar Vejret om Morgenen gør det umuligt at arbejde, og de derfor ikke tager af Sted, er afskaaret fra senere paa Dagen, hvis Vejret klarer op, at komme ud til Søndre Værft, ligesom de, naar Arbejdet paa Søndre Værft paa Grund af daarligt Vejr en Dag maa indstilles, ikke kan komme tilbage til Refshaleøen før om Eftermiddagen, og altsaa

maa vente paa Søndre Værft uden at kunne arbejde.

Endelig anfører Klagerne, at de baade før og efter den afsagte Kendelse for at skabe Ro i Arbejdsforholdet har stillet Forslag om en Ordning, der var langt ugunstigere for Arbejderne end den ved Kendelsen fastslaaede Ordning, men at Aktieselskabet ikke har villet akceptere de stillede Forslag. Et af Forbundet den 3. November stillet Forslag til Afgørelse af den foreliggende Strid har Selskabet overhovedet ikke villet forhandle om.

De Indklagede paastaar sig frifundne. Hvad først angaar Klagernes Paastand om Ikendelse af Bod for Brud paa Opmandskendelsen har de Indklagede anført, at da det stod Aktieselskabet klart, at Betaling af Vejpenge i Henhold til Kendelsen vilde forøge Omkostningerne meget væsentligt, fandt man det nødvendigt at benytte den Udvej, som Værkstedsreglernes § 3, 3. Stk., sidste Pkt., netop hjemler Ret til, nemlig at transportere Arbejderne fra Arbejdspladsen (Refshaleøen) til Arbejdsstedet (Søndre Værft) mod at betale Rejsetiden som »normal Arbejdstid«, hvilket uimodsagt betyder den »ansatte Timeløn«. Der er derfor ikke Tale om en ulovlig Omgaaelse af Opmandskendelsen, men om Etablering af en helt anden Ordning, hvortil der netop er Adgang ifølge Værkstedsreglerne.

Med Hensyn til Klagernes Paastand om, at Selskabet kendes pligtig til at betale sædvanlig Akkordfortjeneste for Rejsetiden, anfører de Indklagede, at hvis det — som af dem paastaaet — er lovligt at etablere Transport af Arbejderne som sket, har Arbejderne ifølge Værkstedsreglerne og det nys anførte kun Krav paa den ansatte Timeløn for Rejsetiden, selv om de derved gaar Glip af nogen daglig Akkordfortjeneste, medens de Indklagede med Hensyn til Spørgsmaalene om Transportens Forsvarlighed, Betaling for Ventetid og Erstatning for tabt Arbejdsfortjeneste paa Grund af Vejrliget har paastaaet Sagen afvist, idet disse Spørgsmaal bør gøres til Genstand for sædvanlig Forhandling efter Regler for Behandling af faglig Strid.

Der findes nu at maatte gives de Indklagede Medhold i, at den af Selskabet etablerede Ordning ikke er i Strid med den afsagte Kendelse, der kun fastslaar, at der skal betales Vejpenge, naar Arbejderne ved Arbejdstidens Begyndelse møder paa Søndre Værft, medens der nu er truffen en helt anden Ordning, hvorefter Arbejderne møder paa Refshaleøen og altsaa betragtes som arbejdende der. Det følger allerede af Arbejdsgiverens Ret til at lede og fordele Arbejdet, at han maa kunne anvende sine Arbejdere, hvor Arbejdet gør det nødvendigt. Paa den anden Side er Arbejderne, der er antaget til Arbejde paa Refshaleøen, men faktisk nu paa ubestemt Tid overføres til Søndre Værft, berettigede til at kræve, at deres Arbejdsvilkaar ikke i den Anledning forringes, ved at der paaføres dem særlige Gener eller Tab i Arbejdsløn. Det følger for det første heraf, at Arbejderne maa kunne forlange, at Transporten foregaar paa en forsvarlig Maade. Retten er ude af Stand til at bedømme, om dette er Tilfældet, og Spørgsmaalet maa afgøres efter Reglerne for Behandling af faglig Strid, men man finder dog Anledning til at udtale, at fordi den paagældende Baad benyttes til Transport af Arbejdere fra Toldboden til Resfhaleøen, hvilken Transport kun tager 5 Minutter, er det ikke dermed givet, at Baaden ogsaa egner sig til en Transport paa 3 Kvarter, ligesom Forholdet ikke behøver at være ens om Sommeren og i godt Vejr eller om Vinteren og i daarligt Vejr. — Spørgsmaalene, om Arbejderne paa Grund af den nu etablerede Ordning har Krav paa Erstatning for Ventetid eller for mistet Arbejdsfortjeneste, fordi Vejret har umuliggjort Arbejde en Dag, bør ligeledes afgøres efter Reglerne for Behandling af faglig Strid.

Hvad dernæst angaar Spørgsmaalet om Betalingen for Rejsetiden, finder Retten at maatte give Klagerne Medhold. Den af Selskabet etablerede Ordning er nemlig af vedvarende Karakter, og det er en selvfølgelig og almindelig anerkendt Retsregel, at Arbejdsgiveren ikke er berettiget til at forandre de Forhold, under hvilke Akkordarbejde udføres, til Tab for Arbejderne, uden samtidig at godtgøre dem det derved lidte økonomiske Tab.

Henvisningen til, at Værkstedsreglernes § 3, 3. Stk., sidste Pkt., kun giver Arbejderne Ret til den ansatte Timeløn

for Rejsetiden, kan ikke anføres herimod, da der derved tænkes paa Udearbejde af kortere Varighed og af normal Karakter, men ikke paa en mere varig Overflyttelse fra et Sted til et andet.

Hvad endelig angaar den af Klagerne nedlagte Paastand paa Erstatning for allerede lidte Tab, findes Selskabet efter det allerede anførte at maatte erstatte Arbejderne Forskellen mellem Timeløn og Akkordløn for Rejsetiden for den siden 21. Oktober forløbne Tid, hvilket Beløb findes at kunne ansættes til 2000 Kr.

Sagens Omkostninger findes at burde betales af de Indklagede.

Kendelse:

A/S Burmeister & Wains Maskin- og Skibsbyggeri vil, forsaavidt angaar Tiltalen for Brud paa Opmandskendelsen af 8. Oktober 1927, være at frifinde.

Aktieselskabet vil have at betale de ovenævnte 77 Arbejdere sædvanlig Akkordløn for den Tid, der medgaar til Transporten fra Refshaleøen til Søndre Værft og Retur, samt for det siden 21. Oktober forløbne Tidsrum betale en Erstatningsbod til Klagerne stor 2000 Kr.

De omhandlede Spørgsmaal om Transportens Forsvarlighed, om Betaling for Ventetid og Erstatning for tabt Arbejdsfortjeneste paa Grund af Vejrliget henvises til Afgørelse efter Reglerne for Behandling af faglig Strid.

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kr.

Sag Nr. 1136.
Murersvende hos Murermestrene E. & W. Nielsen.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 22. Dec. 1927 i Sag Nr. 1136: Dansk Arbejdsgiverforening for Københavns Murer- og Stenhuggerlaug mod Murersvendenes Fagforening af 1919 for København og Omegn.

Ved Opgørelsen af en Pudseakkord ved et Byggearbejde i Grøndalsvænge, som udførtes af Murermestrene Brødrene E. & V. Nielsen, opstod der Uenighed om, efter hvilken Sats der skulde betales Murersvendene for Puds paa Indskud mellem Bjælker i Kælderlofter, hvor Bjælkerne pudses, idet dette Arbejde paa Svendenes Regning var henført under Priskurantens Afsnit J II Post 65, 80 Øre pr. m², medens Firmaet heroverfor gjorde gældende, at Betalingen skulde være den i Post 21 fastsatte, 62 Øre pr. m². Spørgsmaalet blev sammen med en Række andre Tvistepunkter vedrørende samme Arbejde indbragt for den faglige Voldgiftsret, hvis Opmand ved sin Kendelse af 16/11 d. A. gav Svendenes Paastand Medhold. Der opstod imidlertid herefter ny Uenighed, idet Mestrene vilde fradrage de pudsede Bjælkers Areal ved Udregningen af Loftets Flademaal, hvad Svendene erklærede for uberettiget. Formanden for den faglige Voldgiftsret afæskede derefter Opmanden, der havde afsagt Kendelsen, Arkitekt Einer Hansen, en Udtalelse herom, og i Skrivelse af 19. s. M. til Murernes Fagforening udtalte Opmanden, at da det forudsættes, at de pudsede Bjælker betales særskilt, saavel for Sidernes som for Undersidens Vedkommende, maa Bjælkerne fradrages i Loftets Flademaal, idet § 65 kun kan komme til Anvendelse med sin fulde Ordlyd, hvor der findes upudsede Bjælker, for hvilke der ikke ydes særskilt Betaling. Fagforeningen, som fandt sig brøstholden herved, har derefter i Skrivelser af 1/12 og 16/12 til Dansk Arbejdsgiverforening varslet Blokade overfor Firmaet Brdr. Nielsen, saaledes at Blokaden skal træde i Kraft d. 23. s. M. — senere er Tidspunktet dog udskudt til d. 24. s. M. — medens Arbejdsgiverforeningen har protesteret mod Lovligheden af den varslede Blokade.

Under nærværende Sag har derefter Klagerne, Dansk Arbejdsgiverforening for Københavns Murer- og Stenhuggerlaug, overfor Indklagede, Murersvendenes Fagforening af 1919 for København og Omegn, nedlagt Paastand om, at de afgivne Blokadevarsler kendes ulovlige, medens Fagforeningen procederer til Frifindelse.

Klagerne henviser til, at ifølge den faglige Overenskomst Afsnit P. 9 skal alle Uoverensstemmelser om Priskurantens Forstaaelse afgøres ved faglig Mægling og Voldgift, og ingen Arbejdsstandsning maa i saadan Anledning finde Sted.

Fagforeningen gør heroverfor gældende, at der fra Firmaets Side er begaaet Overenskomstbrud dels derved, at Firmaet ikke paa den i Overenskomsten foreskrevne Maade har fremsat Indsigelsen mod Svendenes Krav om Betaling efter Post 65, dels ved selve Beskaffenheden af Indsigelsen, der efter Fagforeningens Opfattelse var ganske aabenlyst i Modstrid med Priskurantens klare Ord; endelig hævder Fagforeningen, at der er begaaet et Brud derved, at man uden dens Tilslutning har afæsket Opmanden en Udtalelse om det senere opstaaede Spørgsmaal og faaet hans Besvarelse, uden at Fagforeningen har haft Lejlighed til at belyse Sagen overfor ham ud fra dens Opfattelse. Fagforeningen finder det herefter formaalsløst at bringe dette Spørgsmaal ind for den faglige Voldgiftsret, hvor enten den samme Arkitekt eller en anden Arkitekt vil være Opmand, idet Krav om en Jurist som Opmand efter Overenskomstens Regler kun kan gennemføres, naar Voldgiftsretten er enig herom eller den fagkyndige Opmand selv anser det for begrundet.

Retten maa imidlertid give Klagerne Medhold i, at efter Bestemmelserne i Overenskomstens Afsnit P. kan de Klagemaal, Fagforeningen saaledes fremfører, ikke berettige til i Overenskomstperioden at iværksætte Arbejdsstandsning, ej heller efter forudgaaende formelt behørig Varsling. Spørgsmaalet, om Mesteren paa behørig Vis har fremsagt sin Indsigelse mod Svendenes Regning, og Spørgsmaalet om selve Indsigelsens større eller mindre Rimelighed maa høre under den faglige Voldgiftsrets Afgørelse. Det samme gælder det senere forekommende Tvistepunkt om Loftarealets Beregning. Retten maa ganske vist give Fagforeningen sin Tilslutning, naar den beklager sig over, at man paa den Maade som det er sket, har foranlediget en Udtalelse om dette Spørgsmaal fra den Arkitekt, der har fungeret som Opmand tidligere i Sagen, idet det under Proceduren uimodsagt er anført af Fagforeningen, at Henvendelsen til Opmanden herom er sket uden Tilslutning fra Fagforeningen. Ikke desto mindre kan Retten ikke anvise Fagforeningen nogen anden Vej end at forlange det omhandlede Spørgsmaal behandlet for en faglig Voldgiftsret, hvor Fagforeningen da vil kunne belyse Sagen fra sit Synspunkt, idet den foreliggende Udtalelse fra Arkitekt Hansen ikke kan være bindende hverken fra Fagforeningen eller for Voldgiftsretten. Retten finder endvidere Anledning til at udtale, at den finder det et naturligt Ønske fra Fagforeningens Side, at Afgørelsen under en saadan ny faglig Voldgiftssag ikke kommer til at bero paa en Opmand, der paa Grund af en Forhaandsudtalelse om Sagen eller af anden Grund maa antages ikke at staa fuldkommen frit overfor Spørgsmaalet og modtagelig for de Argumenter, der maatte kunne fremføres.

I Henhold til det anførte vil Klagernes Paastand være at tage til Følge, medens Sagens Omkostninger findes at burde paalægges Fagforeningen, efter Omstændighederne med 200 Kr.

Kendelse:

Den omhandlede af Murersvendenes Fagforening af 1919 for København og Omegn iværksatte Varsling af Blokade overfor Murermestrene Brødrene E. & V Nielsen har været ulovlig.

Sagens Omkostninger betaler Fagforeningen med 200 Kr.

Forligsinstitutionen.

Efter Indstilling fra Den faste Voldgiftsret har Indenrigsministeriet i Stedet for Generaldirektør *Michael Koefoed,* der ikke ønskede at modtage Genvalg, udnævnt Direktør *K. Riis-Hansen* til Forligsmand for Tiden indtil 1. Januar 1931.

Samtidig har man — ligeledes i Henhold til Indstilling fra Voldgiftsretten — udnævnt Kontorchef i Indenrigsministeriet *V. Topsøe* til i samme Tidsrum at beklæde Hvervet som Stedfortræder for Forligsmanden.

Forligsinstitutionen bestaar desuden af Departementscheferne *J. Dalhoff* og *V. Bülow,* den sidste som Formand, og disse fungerer fortsat.

REDAKTØR: CARL F. MADSEN. — Trykt hos F E. Bording. København.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR
DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND I DANMARK

NUMER 35 ❋ KØBENHAVN DEN 3. MARTS 1928 ❋ 24 AARGANG

Lønbevægelser og Konflikter.

Træindustriarbejderforbundet og Jern- og Metalindustriens Sammenslutning.

Den 31. Oktober f. A. opsagde Træindustriarbejderforbundet den med Jern- og Metalindustriens Sammenslutning bestaaende Overenskomst til Ophør 1. Februar d. A. bl. a. for at komme bort fra Pristals-Reguleringen, efter at Forbundet forgæves havde søgt at faa en Forhandling med Sammenslutningen om den gældende Overenskomsts Forlængelse uden Lønreguleringsbestemmelsen.

Da Forbundet saa sent som den 14. Januar endnu ikke havde hørt noget fra Arbejdsgiverne, varslede det Strejke til Ikrafttræden den 1. Februar, og dette foranledigede Sammenslutningen til at optage en Forhandling med Forbundet den 23. Januar, men denne endte resultatløs.

Den 26. s. M. blev de afbrudte Forhandlinger genoptaget med Bistand af Repræsentanter for de to Hovedorganisationer, men heller ikke her kom man til Enighed, og nu traadte Forligsmanden, Departementschef J. Bülow, til og afholdt Møde med Parterne den 30. Januar, hvor han henstillede til de direkte interesserede Organisationer at træde sammen for at søge at komme til Enighed, og fastsatte nyt Møde til den 6. Februar, efter at Forbundet havde givet Løfte om at ville udsætte den varslede Strejkes Ikrafttræden til Tirsdag Aften den 7. Februar.

Ogsaa disse nye Forhandlinger forblev resultatløse, hvorfor Forligsmanden paa det aftalte Møde den 6. Februar stillede et saalydende

Mæglingsforslag:

Den mellem Parterne indtil den 1. Februar 1928 gældende Overenskomst fornyes paa et Aar fra dens Udløbstid at regne med følgende Ændringer:

1. Regulering efter Pristallet bortfalder.

2. Akkordsatserne nedsættes med 1 pCt.

3. Med Hensyn til Timelønningerne henvises til Bestemmelserne i § 5, 1. Stk., i Overenskomsten, jfr. E. § 2, 4. og 5. Stk. i Overenskomsten mellem Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund og Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien.

4. Paa Virksomheder, hvor Medlemmer af Træindustriarbejderforbundet (Maskinsnedkere og Savskærere) hidtil i Modsætning til Virksomhedens Snedkere har haft en ansat Timeløn lig med den fulde Timelønsbetaling, deles den nugældende Løn fremtidig i en ansat Timeløn samt et Akkordafsavnstillæg af samme Størrelse som det, Virksomhedens Snedkere oppebærer.

*

Den varslede Strejke udsættes og bortfalder, saafremt nærværende Mæglingsforslag vedtages af begge Parter. Hvis dette ikke er Tilfældet, kan Strejken iværksættes med 24 Timers Varsel.

København, den 8. Februar 1928.

J. Bülow.

Svar paa Mæglingsforslaget skulde afgives Lørdag den 11. Februar.

Ved Fristens Udløb meddelte saavel Forbundet som Sammenslutningen, at Mæglingsforslaget var vedtaget.

Bogbindere hos Firmaet Oskar Møller.

Bogbinderlauget har paa Firmaet Oskar Møllers Vegne rejst Klage over, at de hos Firmaet beskæftigede Arbejdere den 2. Januar Kl. 12 Middag havde forladt Arbejdet paa Grund af, at Lokalerne var utilstrækkeligt opvarmede.

Den 3. Januar kom Arbejderne igen ved normal Arbejdstids Begyndelse, men maatte atter forlade Arbejdspladsen af samme Grund som Dagen forud.

Arbejderne krævede og fik udbetalt 286 Kr. 64 Øre for den forsømte Tid.

Arbejdsgiverne ønskede nu dette Beløb tilbagebetalt.

Sagen behandledes ved et Fællesmøde den 1. Februar, men uden Resultat.

Bogbindere hos A/S. Ad. Holst, Aalborg.

Ved et Fællesmøde den 8. Februar 1928 behandledes en af Bogbinderforbundet fremsat Klage over, at A/S Ad. Holst, Aalborg, havde gjort Brud paa Overenskomstens Bestemmelser vedrørende Betaling for uøvet Arbejdskraft.

Ved Mødet opnaaedes ikke Enighed om Forstaaelsen af det omhandlede Punkt i Overenskomsten, idet begge Parter forbeholdt sig deres principielle Stilling hertil.

Angaaende det foreliggende konkrete Spørgsmaal opnaaedes der Enighed om en Ordning, der tiltraadtes saavel af A/S Ad. Holst som af Forbundet.

Typografer hos Firmaet Winther & Winther.

I Anledning af, at Dansk Litografflaug har rejst Paastand om, at Dansk Typografforbunds københavnske Afdeling har blandet sig i en personlig Lønaftale mellem Firmaet Winther & Winther og en hos Firmaet ansat Arbejdsmand, afholdtes et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 3. Februar.

Af Forhandlingerne ved Fællesmødet fremgik, at det var Litografflauget, der først havde blandet sig i det omtalte Lønforhold og først efter denne Indblanding havde Medlemmet klaget til Forbundet.

Mødet endte uden Resultat.

Lauget har senere indbragt Klage for Den faste Voldgiftsret, ligesom Forbundet har indgivet Kontraklage.

Fagforeningskontingentet og Skatten.

Som bekendt er det tilladt at fradrage hele Kontingentet til Arbejdsløshedskasserne fra sin skattepligtige Indtægt, medens Fradraget for Fagforeningskontingentet var ansat til 20 pCt. Ved Skrivelse af 30. Januar d. A. har Skattedepartementet fastslaaet, at den Del af Fagforeningskontingentet, der anvendes til Administration og Strejkefond, kan fradrages med 75 pCt. Det er beklageligt, at Skattedepartementet først har truffet sin Afgørelse efter, at Selvangivelserne var indsendt.

Vi meddeler her Indholdet af Skattedepartementets Skrivelse, som vi har modtaget fra Københavns Skattevæsen:

»*Afskrift.*

Skattedepartementet.

København, den 30. Januar 1928.

Skd. II Journal Nr. 13.

Under Dags Dato har man tilskrevet Dansk Arbejdsgiverforening saaledes:

»I Skrivelse af 16. Juli f. A. har Foreningen anholdt om, at der maa blive truffet en ny Ordning angaaende Spørgsmaalet om, hvor stor en Del af Kontingenter til Arbejdsgiverforeningen og andre Arbejdsgiverorganisationer der uden nærmere Dokumentation kan fradrages i den skattepligtige Indkomst og da navnlig saaledes, at den ved Cirkulære af 29. Januar 1926 fastsatte fradragsberettigede Andel af 20 pCt. forhøjes væsentligt.

Til Støtte herfor har Foreningen henvist til, at det ved Kendelse af Landsoverskatteraadet efter forudgaaende nærmere Dokumentation er statueret, at 80 pCt. af Kontingentet til Arbejdsgiverforeningen for Aaret 1925 kan fradrages, og at det herefter, hvis den i Cirkulæret fastsatte Grænse af 20 pCt. fastholdes, maa forventes, at Skatteraadenes Afgørelse i vidt Omfang vil blive indanket for Landsoverskatteraadet til betydelig Ulejlighed baade for de enkelte Skatteydere, Arbejdsgiverforeningen og de skattelignende Myndigheder.

Foranlediget heraf skal man meddele, at man efter at have korresponderet med Landsoverskatteraadet og Direktoratet for Københavns Skattevæsen over Sagen mener at kunne indgaa paa, at de i Cirkulære herfra af 29. Januar 1926 fastsatte 20 pCt. af Kontingentet til Arbejdsgiverforeningen, som kan fradrages uden nærmere Dokumentation, for Skatteaarene 1928/29 og 1929/30 forhøjes til 75 pCt.

Det tilføjes, at samme Fradrag kan ske med Hensyn til Kontingenter til andre Sammenslutninger af Arbejdsgivere med tilsvarende Formaal og forsaavidt Kontingentet anvendes paa tilsvarende Maade.«

Man har derhos samtidig meddelt Landsoverskatteraadet, at man forsaavidt angaar Skatteaaret 1927/28 er enig med Raadet i, at Fradraget paa Grundlag af den af Raadet tilvejebragte Dokumentation kan gives med 60 pCt., samt at man forsaavidt angaar *Kontingenter til Arbejdernes Fagforeninger mener, at den fradragsberettigede Del af samme for Skatteaarene 1928/29 og 1929/30 ligeledes vil kunne ansættes til 75 pCt. forsaavidt angaar den Del af Kontingenter, der er anvendt til Administration og til Bidrag til Strejkefond.*

Hvilket herved meddeles til Underretning.

P. G. V.
(sign. *Hude.*
/ (sign.) Axel Nyholm.

Til
Direktoratet for
Københavns Skattevæsen.«

Arbejdsløsheden i Januar 1928.

I nedenstaaende Oversigt er meddelt Oplysninger om Arbejdsløsheden ved Udgangen af Januar Maaned 1928 sammenlignet med de nærmest foregaaende Maaneder samt Januar Maaned i Fjor. For de 2 sidste Maaneder er Beregningerne foretaget paa Grundlag af de Oplysninger om Ledigheden, der tilvejebringes gennem den offentlige Arbejdsanvisning, for de tidligere Maaneder derimod hovedsagelig paa Grundlag af Oplysninger, tilvejebragt gennem Fagforbundene.

Ved Udgangen af Januar var Arbejdsløshedsprocenten for samtlige Fag under et 30,3 mod 30,5 ved Udgangen af December, og ogsaa for de enkelte Hovedgrupper i Oversigten var Arbejdsløsheden omtrent ens ved Udgangen af December Maaned og ved Udgangen af Januar. Bygningsindustrien i Hovedstaden udviste en lille Nedgang som Følge af det mildere Vejr, og for »Anden Industri m. v.« var der ligeledes en mindre Nedgang saavel i Hovedstaden som i Provinsen, idet Arbejdsløsheden for denne Gruppe var særlig stor ved Udgangen af December som Følge af midlertidig Lukning af en Del Virksomheder omkring Nytaar. For Handel samt for Arbejdsmænd i Provinsen var der derimod nogen Stigning i Arbejdsløsheden.

Arbejdsløsheden ved Udgangen af Januar 1928 var omtrent af samme Størelse som ved Udgangen af den tilsvarende Maaned i 1927, 1926 og 1922, men betydelig større i Aarene 1923—25. Sammenlignet med Aarene før Krigen (1910—1913 gnstl.) var der for Arbejdsløsheden ved Udgangen af Januar 1928 en Stigning til henimod det dobbelte.

En Oversigt over Arbejdsløsheden for hele Landet under et er meddelt hosstaaende, hvor alle Tallene gælder Slutningen af Maanederne og med Undtagelse af de to sidst anførte er reviderede Tal.

Januar 1928	Antal Arbejdere	Arbejdsløse i pCt. af Arbejdertallet				
		Jan. 1928	Dec. 1927	Nov. 1927	Okt. 1927	Jan. 1927
Hovedstaden:		pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
1. Bygnings-Industri.....	11373	42,6	45,7	30,0	23,6	39,3
2. Anden Industri m. v.	69400	22,9	23,7	16,8	15,5	25,3
3. Handel	5307	10,9	9,7	9,8	10,8	11,4
4. Arbejdsmd..	31680	19,2	19,2	17,1	15,0	24,6
Ialt...	117769	23,3	24,0	17,9	16,0	25,9
Provinsen:						
1. Bygnings-Industri.....	20003	60,9	60,2	42,0	27,4	58,2
2. Anden Industri m. v.....	60425	25,9	26,8	20,4	18,6	28,3
3. Handel	6708	13,0	11,6	11,7	12,3	14,1
4. Arbejdsmd..	69378	38,9	38,0	24,7	16,8	38,1
Ialt...	156514	35,6	35,4	24,7	18,7	35,9
Hele Landet.	274283	30,3	30,5	21,8	17,5	31,6

	1923	1924	1925	1926	1927	1928
	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
Januar...	21,8	21,6	16,6	29,8	31,6	30,3
Februar..	23,1	21,9	16,5	27,3	31,1	
Marts	15,6	16,7	14,7	21,2	26,1	
April.....	11,0	8,1	13,4	16,5	22,9	
Maj	8,9	5,8	12,0	14,7	19,0	
Juni	8,1	5,0	9,1	15,6	17,9	
Juli	7,5	5,4	8,3	16,8	17,1	
August ...	8,0	5,6	9,8	16,8	16,3	
September	7.7	5,8	10,6	16,3	16,1	
Oktober..	8,0	7,0	13,5	18,3	17,5	
November	12,1	9,3	20,5	22,4	21,8	
December	19,6	17,1	31,7	32,2	30,5	

Internationale Meddelelser.

Lave Lønninger er Tyveri overfor Befolkningen.

Der er vistnok aldrig fra officiel Side, og tilmed fra en Minister i en god borgerlig og udpræget kapitalistisk Regering, blevet tilføjet Bestræbelserne for lave Lønninger et saadant Slag som gennem den af Arbejdsministeren i De forenede Stater, Davis, udsendte Aarsberetning, der simpelthen betegner daarlige Lønninger som »Tyveri overfor Publikum«. Af Davis Redegørelse gengiver vi følgende karakteristiske Bemærkninger: »Lønnedsættelser betyder daarlig Forretnings- og Erhvervspolitik, uanset om det drejer sig om en almindelig Lønnedsættelse eller om en Lønsænkelse i en bestemt Industri. Det siges ofte, at Lønningerne maa sættes ned, for at vi kan forøge Salget af vore Varer paa de fremmede Markeder. Svaret maa lyde, at vi ved en saadan Lønnedsættelse svækker vort gevinstbringende Indlandsmarked langt mere, end vi kan forøge det langt mere usikre Udbytte gennem Salg paa fremmede Markeder. Talrige Erfaringer har overbevist selv den mest overfladiske Iagttager om Urigtigheden af Fortidens daarlige Erhvervspraksis. Bestræbelserne for at holde lave Lønninger er brudt jammerligt sammen. Selv en Dumrian maa indse Galskaben i at dræbe vor største Kundes, Arbejderens, Købeevne paa Hjemmemarkedet, som ingenlunde udgør en ringe Del af vor nationale Velstand og vor nationale Velfærd. Ingen Del af Landet, hvor lave Lønninger er almindelige, er saa velhavende som de Dele, hvor der betales høje Lønninger. Den Arbejdsgiver, som nedsætter Lønnen, det være sig af egoistiske Grunde, eller fordi han tror, at det er en god Forretningspraksis, er ingen god Forretningsmand og modarbejder sig selv. Det vil maaske i et vist Tidsrum lykkes ham at betale en lavere Løn end den, der er nødvendig for Arbejderens nødvendige Behov, men han læsser hermed kun en Byrde over paa Samfundet som Helhed, der i Form af ubetalte Regninger for Levnedsmidler og Klæder maa svare den Løn, som Arbejdsgiveren egentlig skulde betale. For at sige det rent ud, han begaar dermed et Tyveri overfor hele Befolkningen. Dette gælder saavel for Industrien som Helhed som for den enkelte Arbejdsgiver. De Tider er forbi, hvor en Arbejdsgiver, som forsøgte at trykke Lønnen, bliver betragtet som dygtig eller klog. En saadan Arbejdsgiver er ingen dygtig Forretningsmand, men en paa Samfundet tærende Parasit. Den offentlige Mening burde tvinge ham til at betale en anstændig Løn eller trække sig tilbage fra Forretningslivet.«

(I. F. C.)

Arbejdslønnens Forandring i Tyskland i Aaret 1927.

I det tyske statistiske Departements Tidsskrift er der givet Oplysninger om Arbejdslønnen for voksne Arbejdere i 12 større Industrier i Tyskland i Tiden fra 1. Januar til 1. December 1927. Oplysningerne støtter sig til de i de kollektive Overenskomster fastsatte Lønsatser. Hvor Familietillæg forekommer, til Eksempel i Kulgruber, ved Jernbanerne og i en vis Udstrækning indenfor Metal-, Tekstil- og den kemiske Industri, indbefatter Lønopgivelsen Tillæg for Hustru og to Børn. Opgivelserne repræsenterer et Middeltal, som er ansat med Hensyntagen til Antallet af Arbejdere i forskellige Distrikter.

Af Oplysningerne fremgaar det, at den gennemsnitlige Timeløn i Beretningsperioden er forøget med 7,6 pCt. for faguddannede Arbejdere og 10,8 pCt. for ufaglærte Arbejdere, medens den gennemsnitlige Ugeløn øgedes med 6,6 pCt., resp. 7,4 pCt. Som det fremgaar heraf var den forholdsvise Stigning af Ugelønnen mindre end Spørgsmaalet om Timelønnen beroende paa Arbejdstidens Indskrænkning i visse Industrier. Blandt mere bemærkelsesværdige Ændringer, som fandt Sted i den sidste Tid, skal nævnes Lønstigningen for ufaglærte Arbejdere ved Statsbanerne og indenfor Metalindustrien i Westfalen.

Bekæmpelse af Ulykkestilfælde i Bedrifterne.

Die »Chronik der Unfallverhütung«, der udgives af det internationale Pressebureau anmelder i sit sidste Nummer et Antal Foranstaltninger, der giver et Bevis paa den voksende Interesse for Problemet angaaende Forebyggelse

af Ulykkestilfælde. Dette Problem danner et af Punkterne paa Dagsordenen for den næste internationale Arbejdskonference, der vil træde sammen i Genf den 30. Maj 1928. Et Antal af Institutioner har allerede nu beskæftiget sig med Spørgsmaal der er i Sagens Interesse.

I Belgien har Transportarbejderforbundet ved Hjælp af Aviser, offentlige Plakater o. v s. iværksat en kraftig Propaganda for Forebyggelse af Ulykkestilfælde.

I Storbritanien driver »Safety First Association« en intensiv Propaganda for Oplysning om Forebyggelse af Ulykkestilfælde. Med Hensyn til Foreningens sidste Møde kunde Formanden konstatere glædelige Resultater af »Safety First« Bevægelsen, saaledes kan f. Eks. Oprettelsen af et Musæum, der vedrører Forebyggelse af Ulykkestilfælde og staar under Indenrigsministeriet, noteres som et af disse.

I Nederlandene har der allerede i lang Tid eksisteret et Musæum vedrørende Forebyggelse af Ulykkestilfælde, dog er dettes Virksomhedsomraade fornylig blevet udvidet ved Udgivelsen af et maanedligt Tidsskrift. Meningen med Tidsskriftet er at oplyse Publikum om Spørgsmaal, der vedrører Forebyggelse af Ulykkestilfælde.

I Kanada har Kongressen for Forebyggelse af Ulykkestilfælde, i hvilken der deltog 850 Delegerede fra Foreninger for Forebyggelse af Ulykkestilfælde, vakt Opmærksomhed i videste Kredse.

I De forenede Stater er Forbundet »Associated General Contractors of America« beskæftiget med Studiet af Spørgsmaalet angaaende Forebyggelse af Ulykkestilfælde for at hæve Bedriftsikkerheden i Byggeindustrierne. Paa Grund af Arbejdernes hyppige Skiften er Oplysninger særlig paakrævet i disse Industrier.

Den faste Voldgiftsret.

Sag Nr. 1138.

Bogbindere (Overtrækkere) paa H. P. Henriksen & Bloms Papæskefabrik.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 25. Januar 1928 i Sag Nr. 1138: Dansk Arbejdsgiverforening for Københavns Papæskefabrikantforening og denne igen for Firmaet H. P. Henriksen & Bloms Papæskefabrik mod De samvirkende Fagforbund for Bogbinderforbundet i Danmark.

Den gældende Overenskomst mellem Københavns Papæskefabrikantforening og Bogbinderforbundet i Danmark indeholder i § 4, 2. Stk. følgende Bestemmelse: »Forbundet er ikke berettiget til at modsætte sig Antagelsen af Elever indenfor et rimeligt Omfang.«

Under et i anden Anledning i August 1927 afholdt Møde paa Forbundets Københavns Afdelings Kontor kom Spørgsmaalet om de uddannede Overtrækkeres Forpligtelse til at oplære Elever paa Tale mellem Afdelingsformanden og en Del Overtrækkersker fra Firmaet H. P. Henriksen & Bloms Papæskefabrik, og Afdelingsformanden erklærede ved denne Lejlighed, at en saadan Forpligtelse ikke overenskomstmæssigt var tilstede.

Den 24. September 1927 tilskrev Forbundet Fabrikantforeningen, hvis Formand er ovennævnte H. P. Henriksen, følgende Brev:

»Vi tillader os herved at foreslaa den ærede Bestyrelse, at der optages en Forhandling om, hvorvidt Overtrækkerskerne har Pligt til at oplære Overtrækkersker, altsaa have Hjælp af de saakaldte Smørepiger.

Vi er af den Anskuelse, at en saadan Pligt ikke er tilstede. Der er jo ikke noget i Overenskomsten, der kan begrunde en saadan. Men for at faa Spørgsmaalet klaret, foreslaar vi en Forhandling.«

Hertil svarede Fabrikantforeningen under 27. s. M. følgende:

»Som Svar paa Deres ærede af 24. ds. tjener:

Papæskefabrikantforeningen formener, at der, tiltrods for, at der ikke staar noget i Overenskomsten, er Pligt til at oplære Overtrækkersker, hvor skulde de ellers komme fra.

Vi har jo altid forhandlet os til Rette med de enkelte Arbejdere, saaledes at de har været villige til at oplære, naar det var nødvendigt, og de enkelte, som helst modsatte sig det, blev fri. Denne Ordning vil sikkert kunne fortsættes paa behageligste Maade, om det ærede

Forbund som hidtil vil overlade dette til de enkelte Medlemmer og undlade at udstede nogen Instruks derom.«

Der blev derefter ikke fra Forbundets Side foretaget videre i Sagen.

Imidlertid havde Overtrækkerskerne hos Firmaet H. P. Henriksen & Blom i Tilslutning til den foran refererede Forhandling paa Afdelingens Kontor vedtaget at modsætte sig Antagelse af nye Elever til Oplæring, saalænge Antallet af Elever oversteg 2—3 Stkr., som efter deres Formening var nødvendige til Virksomhedens Drift, og i Henhold hertil vægrede de ca. 20 Overtrækkersker paa Fabrikkens ene Overtrækssal, hvor der fandtes 9 Elever, sig i Oktober-November ved at imødekomme Firmaets Forlangende om Ansættelse af nye Elever til Oplæring.

Under denne Sag har Dansk Arbejdsgiverforening for Københavns Papæskefabrikantforening og Firmaet H. P. Henriksen & Bloms Papæskefabrik paastaaet Bogbinderforbundet tilpligtet at paalægge sine Medlemmer i samme Omfang som hidtil at foretage den nødvendige Uddannelse af Elever indenfor Faget samt Forbundet paalagt Bod for det begaaede Overenskomstbrud, medens De samvirkende Fagforbund paa Bogbinderforbundets Vegne paastaar Frifindelse.

Det er under Sagen oplyst, at Tvisten har været søgt bilagt ved Forhandling mellem Organisationerne, og at Fabrikantforeningen har erklæret sig villig til at lade Sagen falde, saafremt Forbundet vilde afgive en Erklæring om, at en kollektiv Vægring ved at oplære Elever er ulovlig, men at Forbundet ikke vilde indgaa herpaa.

Til Støtte for sin Frifindelsespaastand gør Bogbinderforbundet gældende, at det stedse har været overladt til den enkelte Fabrikant at komme overens med de udlærte Overtrækkersker om Uddannelse af Elever, men at en Pligt til at foretage saadan Uddannelse hverken er overenskomstmæssigt eller kutymemæssigt hjemlet, idet Fabrikanterne selv har holdt paa, at de vilde have Lov til at ordne sig med hver enkelt Overtrækker, og at det var en frivillig Sag, om Overtrækkerne vilde oplære nye Elever eller ikke. Forbundet hævder derfor ikke at have nogen Indflydelse paa, hvorledes hele dette Forhold ordnes og ikke at kunne paalægge sine Medlemmer at tage Elever i de Tilfælde, hvor de ikke ønsker dette.

Ligesom det imidlertid allerede maa anses som en naturlig Følge af Forbundets Forpligtelse til ikke at modsætte sig *Antagelse* af Elever, at de uddannede Overtrækkersker ogsaa maa være pligtige at *uddanne* de i Medfør af Overenskomstens § 4, 2. Stk. antagne Elever, saaledes findes det i hvert Fald efter det oplyste hjemlet ved en mangeaarig Kutyme, at der paahviler de uddannede Overtrækkersker en saadan Forpligtelse, omend det ligeledes maa anses kutymemæssigt hjemlet, at der ved Gennemførelsen heraf fra Fabrikanternes Side tages rimeligt Hensyn til de enkelte Overtrækkerskers Ønsker.

Spørgsmaalet om, hvorvidt en Fabrikant har antaget Elever udover, hvad der kan anses som et »rimeligt Omfang«, maa eventuelt afgøres efter Reglerne for Behandling af faglig Strid.

Det maa herefter statueres, at den af Overtrækkerskerne hos Firmaet H. P. Henriksen & Blom iværksatte kollektive Vægring ved at modtage nye Elever til Oplæring har været ulovlig.

Med Hensyn til Bogbinderforbundets Københavns Afdeling bemærkes, at der vel ikke findes Grundlag for at antage, at Overtrækkernes kollektive Vægring er sket i Forstaaelse med Afdelingen eller dens Formand, men Retten maa finde, at Afdelingsformanden i nogen Grad har forsømt sin Vejledningspligt overfor Medlemmer ved ikke under Forhandlingerne paa Afdelingens Kontor at advare Overtrækkerskerne mod kollektivt at søge gennemført deres formentlige Berettigelse til at modsætte sig Elevers Antagelse til Oplæring.

Bogbinderforbundet som saadant findes ikke at have paadraget sig noget Ansvar for det passerede, men Forbundet burde ikke have vægret sig ved til Sagens Bilæggelse at afgive den af Fabrikantforeningen ønskede Erklæring om, at en kollektiv Vægring ved at tage Elever til Oplæring er ulovlig, og Forbundet findes efter Omstændighederne at burde tilpligtes at foranledige, at det gennem Forbundets Københavns Afdeling paalægges de hos Firmaet H. P. Henriksen & Blom beskæftigede Overtrækkersker ikke kollektivt at modsætte

sig at modtage de i Overensstemmelse med Overenskomstens § 4, 2. Stk. antagne Elever til Uddannelse paa samme Maade som hidtil.

Til at paalægge de Indklagede Bod findes der efter det foreliggende ikke Anledning, hvorimod Sagens Omkostninger findes at burde paalægges de Indklagede med 300 Kr.

Kendelse:

Bogbinderforbundet i Danmark bør gennem Forbundets Københavns Afdeling paalægge de hos Firmaet H. P. Henriksen & Bloms Papæskefabrik beskæftigede Overtrækkersker ikke kollektivt at modsætte sig Modtagelse til Uddannelse som hidtil af de i Overensstemmelse med Overenskomstens § 4, 2. Stk., paa Fabrikken antagne Elever, men bør iøvrigt for Klagernes Tiltale i denne Sag fri at være.

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kr.

Sag Nr. 1146.
Murersvende hos Murermester Laursen-Dahl i Skive.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 8. Febr. 1928 i Sag Nr. 1146: Dansk Arbejdsgiverforening for Centralforeningen af Murermestre i Jylland og denne igen for Murermester Laursen-Dahl, Skive, mod Murerforbundet i Danmark solidarisk med Murernes Fagforening i Skive.

I 1927 opførte Murermester Laursen-Dahl, Skive, 2 Huse i Skive, ved hvilket Arbejde han beskæftigede 4 Murersvende. Der har ikke inden eller under Arbejdets Udførelse været forhandlet, om Svendene skulde have Timebetaling eller Akkordbetaling for deres Arbejde. Da det egentlige Murerarbejde i Midten af September Maaned var færdigt, og Pudse-, Fuge- og Tagarbejdet begyndte, paaførte Svendene Uge for Uge Ugesedlerne Ordet »Akkord«. Efter sin Forklaring for Retten har Laursen-Dahl først bemærket dette en Gang i Oktober Maaned, uden at dette dog gav ham Anledning til overfor Svendene at protestere mod, at det nævnte Specialarbejde skulde afregnes som Akkordarbejde.

Da Specialarbejdet var færdigt, afleverede Svendene Opgørelse over Arbejdet, hvoraf fremgik, at dette var opgjort efter Akkordbetaling, og først da den i Overenskomsten fastsatte Frist for Gennemgang af Opgørelsen var udløben, og Svendene krævede Udbetaling af det dem efter Opgørelsen tilkommende Overskud udbetalt, protesterede Laursen-Dahl mod, at Arbejdet afregnedes som Akkordarbejde, men erklærede sig villig til at betale, naar der fra begge Organisationer forelaa en Afgørelse, som kendte ham pligtig til at betale Arbejdet som Akkord, et Standpunkt, som han fastholdt i Skrivelse af 2. November til Murerforbundets Afdeling i Skive.

Den 4. Nov. modtog Mesteren fra Afdelingen i Skive en saalydende Skrivelse:

»Efter at vi har modtaget din ærede Skrivelse af 2. November skal jeg herved meddele, at vi henholder os til den givne Frist. Hvis Pengene ikke er betalt senest Fredag den 4. November 1927 Kl. 6 Aften, træder den bebudede Blokade i Kraft fra Lørdag den 5. November Kl. 8 Morgen«.

Da Laursen-Dahl ikke betalte det paagældende Beløb, c. 300 Kr., iværksattes Blokaden fra Lørdag Morgen den 5. November.

Allerede nogle Dage forinden — da Arbejdet med de paagældende Huse i alt væsentligt var færdigt, idet der kun manglede noget Efterpudsningsarbejde, havde Laursen-Dahl afskediget 3 af de hos ham beskæftigede Svende, saaledes at Arbejdsstandsningen kun bevirkede, at en Svend forlod Arbejdet hos ham.

Under denne Sag har Dansk Arbejdsgiverforening for Centralforeningen af Murermestre i Jylland og denne igen for Murermester Laursen-Dahl paastaaet den fra 5. November 1927 iværksatte og endnu løbende Blokade kendt ulovlig og Murerforbundet i Danmark solidarisk med dettes Skive-Afdeling paalagt en efter Rettens Skøn fastsat Bod. De Indklagede har paastaaet sig frifundne og har til Støtte herfor anført, at Arbejdsstandsningen er lovlig, idet Mesteren ikke har reageret overfor Svendenes Krav paa at faa Akkordbetaling og derfor uberettiget har nægtet at betale den herefter opgjorte Arbejdsløn ved Forfaldstid.

Under den mundtlige Procedure er det oplyst, at det dels ved Overenskomstforhandlingerne i Foraaret 1927 og dels i Forbindelse dermed ved Kendelse af et Nævn blev fastlagt, i hvilke Byer alt nyt Arbejde fremtidig skulde

udføres i Akkord. Hertil hører Skive ikke. Desuden blev der for at udvide Akkordarbejde i Murerfaget i højere Grad end tidligere i Overenskomsten af 4. Maj 1927 mellem Centralforeningerne af Murermestre i Jylland og Østifterne og Murerforbundet i Danmark indsat en saalydende Bestemmelse i § 9:

»Hvor Lokalforeninger ifølge Aftale eller sædvanemæssigt har givet Akkord paa alt nyt Arbejde, gøres dette overenskomstmæssigt.

Centralforeningens Repræsentanter vil iøvrig anbefale Medlemmerne at give Akkord i videst mulig Udstrækning«.

og i Overensstemmelse hermed er der fra Centralforeningen af Murermestre i Jylland sket Henstiling til Murermester Laursen-Dahl om at anvende Akkord i videre Udstrækning end tidligere.

Det er ikke oplyst, at der i Skive har været nogen fast Sædvane om, at Specialarbejde, som det her omhandlede, har været givet i Akkord. Hvad særlig angaar Arbejde udført af Laursen-Dahl, har han forklaret, at han siden 1921 har opført 27 mindre Huse, hvoraf eet helt er opført i Akkord, tre delvis i Akkord, Resten for Timelønsbetaling, og at han ved disse Arbejder foruden selv at arbejde med har beskæftiget Lærlinge og Svende, der var Medlemmer af Forbundet.

Hvad nu først angaar Spørgsmaalet, om det paagældende Arbejde skal betales som Akkordarbejde eller ej, har Klagerne paastaaet dette henvist til Behandling efter Reglerne om faglig Strid, medens de Indklagede har paastaaet dette afgjort af Retten. Efter alt, hvad der foreligger oplyst, maa Retten statuere, at Mesteren i dette Tilfælde er forpligtet til at betale Arbejdet som Akkordarbejde. Retten lægger herved Vægt paa, at det i første Række maa paahvile Mesteren at bringe paa det rene, hvorledes Arbejdet skal afregnes. Efter den Henstilling, som Laursen-Dahl efter Overenskomstafslutningen i Maj 1927 havde modtaget fra Centralforeningen, maatte han være forberedt paa, at der fra Svendenes Side i højere Grad end tidligere vilde blive stillet Krav om Akkordløn paa saadant Specialarbejde som det under Sagen omhandlede, og selv om der ikke før dette Arbejdes Paabegyndelse havde været Grund for ham til at bringe Spørgsmaalet paa det rene, maa Retten anse det for en Fejl fra hans Side, at han ikke, da han i Oktober Maaned blev opmærksom paa, at Svendene paa Ugesedlerne opførte Arbejdstimerne som Akkord, straks optog en Forhandling med dem om, hvorledes Aflønningen skulde ske, idet det da maatte være klart for ham, at Svendene gik ud fra, at Arbejdet skulde aflønnes som Akkord. I Stedet for at optage saadan Forhandling og eventuelt søge Spørgsmaalet afgjort i Overensstemmelse med Regler for Behandling af faglig Strid, lod Laursen-Dahl Tiden gaa, modtog stadig nye Ugesedler fra Svendene, indtil Arbejdet var færdigt, og protesterede først ved Betalingsfristens Udløb mod Svendenes Krav.

Hvad derimod angaar Klagernes Paastand om, at Blokaden kendes ulovlig, findes der at maatte gives dem Medhold heri.

Da Svendenes Ret til Akkordbetaling i nærværende Tilfælde ikke var utvivlsomt, og da Laursen-Dahl havde en anden Opfattelse og ønskede Spørgsmaalet om Betalingen afgjort af Organisationen, burde de have forlangt Spørgsmaalet afgjort efter Reglerne for Behandling af faglig Strid i Stedet for at søge deres Krav gennemført ved Blokade. I denne Henseende fremhæves særlig, at der ikke fra de Indklagedes Side er rejst Tvivl om Laursen-Dahls Evne til at betale, hvad han er pligtig til. Der findes dog under de saaledes foreliggende Forhold ikke Anledning til at paalægge de Indklagede nogen Bod for den ulovlige Arbejdsstandsning. Under Hensyn til, at Laursen-Dahl allerede i Oktober Maaned havde haft Opfordring til at faa Sagen afgjort paa faglig Maade og derved vilde have undgaaet Blokaden, findes Sagens Omkostninger at burde paalægges Klagerne med 100 Kr. og de Indklagede med 200 Kr.

Kendelse:

Den ovenfor omhandlede Blokade overfor Murermester Laursen-Dahl er ulovlig. Sagens Omkostninger betaler Klagerne med 100 Kr. og de Indklagede med 200 Kr.

Afdelingsformænd og -kasserere!
Husk at indsende Afdelingsskemaet.

REDAKTØR: CARL F. MADSEN — Trykt hos F. E. Bording. København.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR
DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND I DANMARK

NUMER 36 ❋ KØBENHAVN DEN 10. MARTS 1928 ❋ 24 AARGANG

Kampen mod Kristelig Dansk Fællesforbund.

Erstatningskrav fra Installatør C. F. Sørensen, Esbjerg, afvist af Landsretten.

Østre Landsret har i disse Dage afsagt en Kendelse i en Sag, der af en Arbejdsgiver i Esbjerg var anlagt mod De samvirkende Fagforbund og Elektrikerforbundet.

Sagen var en Udløber af Blokaden mod Kristeligt dansk Fællesforbund, et Vildskud, som faldt for Landsrettens Beskæringssaks, og som ved sit Fald rev adskillige »smukke« Forhaabninger med sig i Støvet.

Da De samvirkende Fagforbund i sin Tid erklærede Blokade mod de hellige Arbejdsgivere i Esbjerg, gjorde man Dansk Arbejdsgiverforening opmærksom paa, at denne Blokade, for at blive effektiv, vilde kunne medføre Konflikter ogsaa med Arbejdsgiverforeningens Medlemmer, og De samvirkende Fagforbund sendte derfor Dansk Arbejdsgiverforening de behørige Varsler med Henblik paa denne Side af den hellige Krig.

Dansk Arbejdsgiverforening protesterede ikke mod disse Varslers Lovlighed, men tog dem som det, de var, en naturlig Foranstaltning, der tog Sigte paa at bekæmpe de af Arbejdsgiverforeningens Medlemmer, der ikke holdt Septemberforligets Bestemmelser om Støtte til udenforstaaende i Hævd.

Den Esbjerg-Arbejdsgiver var en Elektro-Installatør, Medlem af Elektro-Installatørforeningen for Provinsen og dermed ogsaa af Arbejdsgiverforeningen og hæftede som Følge deraf for sin Adfærd i Henhold til Septemberforliget. Alligevel kunde Vedkommende ikke holde sig paa Maatten, men udførte Installationsarbejder i en Række af de Bygninger, som var opført af de blokerede kristelige Arbejdsgivere.

Følgen blev naturligvis en Blokade af hans Virksomhed, efter at han, da de organiserede Elektrikere var trukket bort, forsøgte at hverve anden Arbejdskraft.

Hele denne Side af Sagen gik sin jævne naturlige Gang, indtil Landsretten i Esbjerg afsagde den opsigtvækkende Kendelse, der gik ud paa, at De samvirkende Fagforbund skulde udrede 21.000 Kr. i Erstatning til de blokerede kristelige Murere.

Denne Dom, der blev appelleret til Højesteret, hvor den endelige Afgørelse i nærmeste Fremtid vil blive truffet, fik den paagældende Esbjerg-Installatør til at vejre en Chance for ogsaa at faa Erstatning, og han inkamminerede derfor sit Sagsanlæg for Landsretten.

Se nu skulde man jo synes, at den i Lovene og alle mulige Forhandlings-, Mæglings- og Voldgiftsregler saare vel bevandrede Arbejdsgiverforening havde taget Affære. Saalænge Konflikten var løbende, skred Arbejdsgiverforeningen ikke ind mod Installatøren, der overtraadte Septemberforliget.

Det var vel ogsaa maaske lidt for meget forlangt af Arbejdsgiverforeningen, at den skulde vise sig saa nidkær overfor en af dens egne.

Men Arbejdsgiverforeningen støttede heller ikke Installatøren ved at foretage noget mod De samvirkende Fagforbund i Retning af Protester eller Sympatiaktioner.

Ved Sagsanlægget mod vore Organisationer førtes hele Sagens moralske Niveau over i det horrible, og derfor havde Arbejdsgiverforeningens Indgriben overfor Esbjergmanden været paa sin Plads og havde tjent den til Ære.

Det var imidlertid ikke foreneligt med Arbejdsgiverforeningens Interesser

— tvært om —; man øjnede Chancen for en eventuel Udnyttelse af hele den offentlige Modvind, som er rejst mod Arbejderne.

Da De samvirkende Fagforbund overfor Arbejdsgiverforeningen protesterede mod dens Medlems Optræden og henstillede, at man fra Vestervold lod sin Røst høre for en Standsning af Retssagen ved de borgerlige Domstole og lade Den faste Voldgiftsret afgøre Sagen, spillede Arbejdsgiverforeningen forbavset over vor Dristighed og udtalte, at man fandt det ganske naturligt, at denne Sag behandledes ved Landsretten, og der blev levnet Arbejdsgiverforeningens Medlemmer samme Adgang til Erstatning, som de Hellige var bleven tildelt.

Landsretten kom imidlertid til et andet Resultat og fandt det naturligt, at Stridigheder vedrørende Overenskomster og da navnlig Septemberforliget som Hovedoverenskomst mellem Arbejdsgiverforeningen og De samvirkende Fagforbund afgjordes af den Retsinstans, begge Parter havde arbejdet paa Oprettelsen af.

Landsretten forbavsedes slet ikke over De samvirkende Fagforbunds Protest mod, at en ved Overenskomst forpligtet Arbejdsgiver først bryder denne Overenskomst og under Konflikt træder hjælpende til og tager en uorganiseret Arbejdsgiver under Armene, og bagefter er i saa ubehersket Grad i Besiddelse af Smartness, at han søger dette Overenskomstbruds Følger — en lovligt varslet og lovligt ført Blokade — udlignet med en kontant Sum, der kunde tjene som Belønning for den lovligt smarte Idé.

Landsretten fulgte os i vor Paastand om Afvisning af Sagen for de borgerlige Domstole og som henhørende under Den faste Voldgiftsrets Omraade, og de eventuelle Forhaabninger i Esbjerg og andre Steder blegnede. Det lykkedes ikke at faa de for Arbejderne ugunstige øjeblikkelige Samfundstendenser udnyttet til en Negligeren af det Retsgrundlag — Organisationernes underskrevne Overenskomst og den af dem paritetisk sammensatte faglige Domstol skudt hen i en Krog, hvor man selv kunde hente den frem, naar ens Interesser havde Brug for den, medens man i øvrige og navnlig principielt betydende Spørgsmaal gik til Lands- eller Højesteret.

Det blev en Kikser for vor ærede Modpart, og Tingene er atter sat paa deres rette Plads.

Den Plads, de heller ikke bør flyttes fra i et overmodigt Øjebliks Lune, selv om der ved Siden af de rare Kontanter virker noget i Retning af Haandjern til vore Organisationer, saa deres Aktionsevne sættes ud af Spil.

Leis.

Lønbevægelser og Konflikter.

Formere hos P. Nordstrøm, Hillerød.

Ovennævnte Firma havde krævet de for Formerforbundets Medlemmer gældende Akkordsatser reducerede. Sagen har været behandlet ved Mæglingsmøde og Timandsmøde uden Resultat. Fra 6. Februar har Firmaet ladet Arbejdet udføre i Timeløn, hvorved de paagældende Arbejderes Fortjeneste forringedes i betydelig Grad. Formerforbundet varslede derfor Strejke fra den 21. Februar ved Arbejdstidens Begyndelse.

Sagen forhandledes ved et Fællesmøde den 20. Februar, hvor der opnaaedes Enighed om, at den opsagte Akkordprisliste forlænges med en Reduktion paa 5 pCt., dog med Undtagelse af Sideplanerne T 19 og T 20, de treparterede Drev, Valserne og Svinghjulene i Hakkelsesmaskinerne (Modellen drives ned i Underparten), hvilke Akkordsatser forbliver uforandrede.

For den Tid, der er arbejdet i Timeløn efter Timandsmødet, opgøres der efter de nye Akkordpriser.

Den varslede Strejke aflyses.

Kvinder hos Installatør Brix Petersen.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 15. Februar behandledes en Klage fra Kvindeligt Arbejderforbund over at Installatørfirmaet Brix Petersen havde afskediget en Kvinde, der var

beskæftiget med noget Akkordarbejde om hvilket der var Uenighed.

Afskedigelsen fandt Sted imellem et Mæglingsmøde og et Timandsmøde, og det paagældende Arbejde var overgivet til en Kvinde, der var under den Alder, som kræves for at kunne omfattes af Overenskomsten, hvorfor Jern- og Metalindustriens Sammenslutnings Repræsentant paa Timandsmødet erklærede, at nu var Stridens Aarsag ikke længere til Stede.

Det var navnlig imod denne Optræden at Klagerne var rettet, og da Fællesmødets Forløb ikke bragte Enighed, forbeholdt Forbundet sig eventuelt at klage til Den faste Voldgiftsret. Dette vil dog ikke ske for dette særlige Tilfældes Vedkommende, fordi den paagældende Kvinde kun havde været beskæftiget ved dette paagældende Arbejde et forholdsvis ringe Antal Timer pr. Uge og forøvrigt var genantaget.

Skotøjsindustriens Overenskomstforhold.

I Nr. 28 af dette Blad meddelte vi, at der den 4. Januar havde været afholdt et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen, hvor man forhandlede om de fremtidige Løn- og Arbejdsforhold indenfor Skotøjsindustrien (Fabrikarbejderne), men at Fællesmødet desværre endte, uden at der blev opnaaet Enighed om en ny Overenskomst.

Arbejdsgiverforeningen tog derefter Offensiven og sendte under 18. Januar 1ste Varsel om Lockout overfor Skotøjarbejderforbundets Medlemmer i den Udstrækning, som en kompetent Forsamling senere skulde bestemme. Dette Lockout-Varsels Fremkomst foranledigede Forligsmandens Indgriben, og paa hans Anmodning blev der Mandag den 23. Januar afholdt et Møde i Forligsinstitutionens Lokaler. Efter en lang Forhandling med Repræsentanterne for Fagets Arbejdsgiver- og Arbejderorganisationer stillede Forligsmanden, Departementschef J. Bülow, et saalydende

Mæglingsforslag.

Til Bilæggelse af Konflikten mellem Skotøjarbejderforbundet paa den ene Side og Foreningen af Skotøjsfabrikanter i København og Foreningen af Skotøjsfabrikanter i Provinsen paa den anden Side stiller Forligsmanden følgende

Mæglingsforslag:

Den mellem Parterne gældende Overenskomst fornyes paa 1 Aar fra dens Udløbstid at regne med følgende Ændringer:

1. *§ 5, sidste Stk. affattes saaledes:*
»Overarbejde maa som Regel ikke finde Sted ud over 2 Timer pr. Dag og kun de 4 første Dage i Ugen, undtagen hvor Overarbejde skyldes Maskinskade. Ønskes Overarbejde herudover i anden Anledning, kan det kun ske efter indhentet Samtykke af begge Organisationer.«

2. *§ 11, sidste Stk. affattes saaledes:*
»Akkord for Færdiggørelsesafdelingen fastsættes paa hver Fabrik for sig. Ny Priser aftales mellem Fabrikken og et Udvalg bestaaende af 2 Repræsentanter for Arbejderne paa den paagældende Afdeling.«

3. Den nugældende Løn nedsættes med 3 pCt.

4. *Naadler-Prislisten.*
Der optages ny Forhandling med det Formaal at fremskaffe et fastere Grundlag for Akkordpriserne paa det moderne Udstyr af Remmesko m. m.

5. Dansk Skotøjarbejderforbund forbeholder sig at forlange Forhandling optaget om de Punkter i Tilskærerprislisten, som er rejst i Forbundets Forslag af 12. November 1926.

6. Foranstaaende Bestemmelser træder i Kraft fra og med den Lønningsuge, i hvilken Mæglingsforslaget vedtages.

*

Saafremt Mæglingsforslaget vedtages af begge Parter, bortfalder det udstedte Lockoutvarsel.

*

Svar paa Mæglingsforslaget afgives Lørdag den 4. Februar 1928 under Adresse: Indenrigsministeriet.

København, den 23. Januar 1928.

J. Bülow.

Dette Mæglingsforslag blev imidlertid forkastet af Forbundets Medlemmer ved

en Urafstemning, men vedtaget af Fabrikantforeningerne.

Da Forligsmanden havde modtaget Meddelelse herom, henstillede han og Hovedorganisationerne til de direkte interesserede Parter, at de forsøgte, om de ikke ved nye Forhandlinger kunde finde en Løsning af de Spørgsmaal, som var en Hindring for Opnaaelse af en ny Overenskomst.

Denne Henstilling blev taget til Følge, og paa et nyt, langvarigt Forhandlingsmøde den 9. Februar lykkedes det at naa til Enighed om følgende Forslag:

Ved et Møde mellem Repræsentanter for Foreningen af Københavns Skotøjsfabrikanter, Foreningen af Skotøjsfabrikanter i Provinsen og Dansk Skotøjarbejderforbund enedes man, under Forbehold af Organisationernes Godkendelse, om at forny den gældende Overenskomst af 9. December 1926 paa et Aar fra dens Udløbstid med følgende Ændringer:

1. *§ 5, sidste Stykke, affattes saaledes:*

»Overarbejde maa som Regel ikke finde Sted ud over 2 Timer pr. Dag og kun de 4 første Dage i Ugen, undtagen hvor Overarbejde skyldes Maskinskade. Ønskes Overarbejde herudover i anden Anledning, kan det kun ske efter indhentet Samtykke af begge Organisationer.«

2. *§ 11, sidste Stykke, affattes saaledes:*

»De før Mødet mellem Organisationerne den 10. November 1927 gældende Akkorder for Færdiggørelsesafdelingen fastlægges for hver Fabrik for sig. Ny Priser aftales mellem Fabrikken og et Udvalg bestaaende af 2 Repræsentanter for Arbejderne paa den paagældende Afdeling.«

3. Timelønningerne nedsættes med 2½ pCt., dog saaledes, at Timelønninger for Kvinder under 60 Øre og Timelønninger for Mænd under 115 Øre samt Minimallønningerne forbliver uforandrede. Lønninger, der ved det 2½ pCt.s Fradrag vilde komme ned under henholdsvis 60 Øre for Kvinder og 115 Øre for Mænd, nedsættes dog kun til disse Beløb.

Prislisterne for Haandpinding, vendt Skomagerarbejde samt Skærfning og Perforering forbliver uforandrede. Alle øvrige Prislister og Privatakkorder nedsættes med 2½ pCt.

4. *Naadler-Prislisten.*

Der optages ny Forhandling med det Formaal at fremskaffe et fastere Grundlag for Akkordpriserne paa det moderne Udstyr af Remmesko m. m.

5. *Tilskærer-Prislisten.*

Side 9: Kraver til Skaftestøvler i alle Højder, skaaret i Pap, forhøjes til 8 Øre. Kraver skaaret i Overlæder, forhøjes til 6 Øre. Kraver skaaret i Underlæder, forhøjes til 10 Øre. Tungefoer af Skind forhøjes til 6 Øre.

Side 10: Under kulørt Arbejde indføjes: »Kulørt chromgarvet Faareskind til Promenadearbejde 4 Øre.«

6. Overenskomsten træder i Kraft fra og med den Lønningsuge, for hvilken der aflønnes Fredag den 24. Februar.

Forslaget blev ved en ny Urafstemning vedtaget af Forbundets Medlemmer og ligeledes tiltraadt af Fabrikanterne.

Stenhuggere hos A/S De forenede Granitbrud.

Dansk Stenindustriarbejderforbund har rejst Klage over, at A/S De forenede Granitbrud, Rønne, har afskediget Formanden for Kløver- og Brostenshuggernes Fagforening i Rønne. Forbundet maatte opfatte denne Afskedigelse som en Hævnakt, fordi Afdelingsformanden, der har været beskæftiget hos Firmaet fra August 1919, ved en Forhandling havde kritiseret Firmaets Formands Ledelse af Arbejdet.

Sagen behandledes paa et Fællesmøde den 15. Februar, hvor man enedes om at henvise den af Forbundet fremførte Klage over A/S De forenede Granitbrud til Afgørelse ved en faglig Voldgiftsret, der sammensættes af to Repræsentanter fra hver Side med en Jurist som Opmand. Opnaas der ikke Enighed om Valg af Opmand, udpeges denne af den faste Voldgiftsret.

Internationale Meddelelser.

David og Goliat mod Ottetimersdagen.

Den sørgelige Berømmelse, som den engelske Regering har indlagt sig med sit Forslag om Revision af Washington-Konventionen om 8 Timersdagen, har tilsyneladende forstyrret de svejtsiske Arbejdsgiveres Nattesøvn. Da det lille Svejts ved Siden af England altid har nydt et særligt Ry som »Demokratiets og den politiske Friheds Hjemsted«, er de svejtsiske Arbejdsgivere øjensynlig bekymrede for at lade Verden vide, at Svejts paa ingen Maade staar tilbage for den store Broder, ja endog allerede for Aar tilbage har besluttet ikke at ratificere Washington-Overenskomsten.

Det er derfor kun ret og billigt, naar vi gengiver følgende Bemærkninger i den svejtsiske Arbejdsgiverforenings Organ: »Det svejtsiske Parlament har iøvrigt allerede 2 Gange forkastet Washington-Konventioen. Da denne Konvention første Gang blev forelagt Parlamentet i Aaret 1921, besluttede baade Nationalraadet og Stænderraadet ikke at tiltræde Konventionen. I 1926 forkastede Nationalraadet atter et af Ilg indbragt Forslag om Ratificering. Endelig har den svejtsiske Regeringsdelegerede afgivet en tilsvarende kategorisk Erklæring ved den internationale Arbejdskonference i 1925. For Svejts' Vedkommende er Stillingen altsaa fuldkommen klar: En Ratificering af Konventionen i sin foreliggende Form er aldeles udelukket.«

Dette er Tells Skud! Baldwin og Betterton, som dog i det mindste ansaa det for nødvendigt at maskere deres Anslag med en Del smukke Ord om Respekteringen af 8 Timersdagens Princip, er heroverfor de rene Stympere.

Hvor kloge den svejtsiske Regerings Beslutninger i Virkeligheden er, ønsker vi at illustrere paa Grundlag af de Udtalelser, en bedre underrettet borgerlig Sagkyndig fremsætter i Tidsskriftet »Die Wirtschaft«. Det hedder her bl. a.: »Det mærkværdige, men samtidig ogsaa betænkelige ved Modstanden mod 8 Timersdagen er den Kendsgerning, at Kampen mod dette sociale Fremskridt — og at 8 Timersdagen i en Periode, hvor Arbejdernes Arbejdspræstation gennem den af Maskinen udøvede Tvang anspændes til det yderste, og hvor Transportbaandet som en ubønhørlig Slavefoged ustandselig paaskynder Arbejdet, er et Fremskridt, kan ikke bestrides — falder i en økonomisk Epoke, i hvilken der allerede langt snarere maa tales om en Over- end om en Underproduktion. Fuldkommengørelsen af det tekniske Apparat har i de senere Aar i ganske overordentlig Grad forøget den paa den enkelte Arbejder faldende Produktion.

Hvad vilde altsaa i Dag være Følgen, hvis 8 Timersdagen virkelig blev afskaffet overalt? At der i en 9-Timers Arbejdsdag bliver produceret mere end ved en 8 Timersdag, kan betragtes som en Kendsgerning, selv om det paa den anden Side maa indrømmes, at Arbejderens Arbejdspræstation netop plejer at aftage betydeligt i den niende Time. Det er imidlertid meget tvivlsomt, om Varepriserne vilde synke i et saadant Forhold, at Forbruget dermed vilde opvise en vældig Stigning. Sikkert er kun det ene, at Antallet af de beskæftigede Arbejdere vilde aftage, de Arbejdsløses Antal derimod stige, og at Samfundet maatte tilvejebringe endnu større Beløb til Arbejdsløshedsunderstøttelse. En videre Følge af en almindelig Arbejdstidsforlængelse vilde maaske være Nedlæggelse af en Del Bedrifter, hvis Beskæftigelse ved en almindelig Forlængelse af Normalarbejdstiden vilde være mere end tvivlsom. Behandlingen af dette Problem viser ganske tydeligt, hvor hovedløs Europa staar overfor sine Erhvervs- og Socialproblemer, og hvorledes det trods alle Forsikringer om Saneringen af Krigs- og Efterkrigsforeteelserne gaar fra den ene svære Krise til den anden.« Artiklen slutter med følgende Konklusion: »Spørgsmaalet maa lyde: Finder Europa sit Udkommende med den 8 Timers Arbejdsdag? Under Hensyn til den nuværende Produktionsteknik maa dette Spørgsmaal ubetinget besvares bekræftende.«

At der ogsaa udenfor det »aandeligt førende« Europa findes Arbejdsgivere, som tænker anderledes end deres Kolleger i Svejts, fremgaar af en Beretning, der blev forelagt ved Ny Zeelands Arbejdsgiverforenings sidste Aarsmøde, og i hvilken det bl. a. hedder: »8 Timers-

dagens Princip er fast forankret, og ingen tæker paa at lade et Menneske arbejde længere end 8 Timer dagligt, i hvert Fald ikke uden at yde et Tillæg for Overarbejdet. Derimod træder i talrige Beslutninger allerede et nyt Moment frem: for alt Arbejde, der udføres før Kl. 8 Morgen og efter Kl. 5 Aften skal der betales et Overtidstillæg.«

Det civiliserede Europa bragte i sin Tid Koloniallandene Slaveriets Afskaffelse. Tiderne ændrer sig: Det erholder nu af disse Lande Lektioner i Forkortelse af Arbejdstiden.

Udtalelser af Fagforeningsførere om 8 Timersdagen og Nødvendigheden af en Ratificering af Washington-Konventionen.

Arbejdstiden kan betyde rede Penge, men ganske sikkert betyder Arbejdshvile Sundhed og Kultur. De Statsmænd, som er mod 8 Timersdagen, burde betænke, at de dermed tjener Pengemagten paa Bekostning af Folkets højeste Goder.

Dr. *Ludwig Maier,*
Sekretær i Post-, Telegraf- og Telefonfunktionærernes Internationale.

*

Det er vigtigere end nogensinde at forme den kommende Majfest til en vældig og verdensomfattende Demonstrationsdag for den internationale Arbejderklasse til Gunst for 8 Timersdagen og dens legale Fastsættelse gennem Ratificering af Washington-Overenskomsten. Det fornylig af britiske Regeringsdelegerede foretagne Forsøg paa Fremtvingelse af en Revision af Konventionen er et beklageligt Tilbageskridt, som den organiserede Arbejderklasse med sine politiske og faglige Organisationer i hele Verden maa modsætte sig. Den kapitalistiske Industralismes vældige Udbredelse i alle Lande, særlig i Østen, gør Arbejdstidens Indskrænkning til en absolut Nødvendighed, saafremt Millioner af Arbejdere skal sikres en anstændig Eksistens. Maatte Majdagen blive et Vidnesbyrd om en Samling af alle proletariske, gennem Solidaritetens snævre Baand sammenknyttede Kræfter. I denne Aand skal Kampen for Indførelse af 8 Timersdagen Verden over ledes ind i mere agressive Baner.

George Hicks,
Medlem af Den internationale faglige Centrals Repræsentantskab.
(I. F. C.)

Den australske Fagbevægelses internationale Forbindelser.

Efter de talrige mer eller mindre klare Meldinger om en snævrere Kontakt mellem den australske Fagbevægelse og Bevægelsen i Landene i den fjerne Orient har vi nu modtaget den officielle Protokol for den i Aaret 1927 afholdte australske Fagforeningskongres. Den giver ikke blot et klart Billede af den australske Bevægelses Stilling, men bringer tillige Ordlyden af den vedtagne Resolution angaaende de internationale Forbindelser.

For at kunne forstaa de australske Fagorganisationers Stilling til de internationale Spørgsmaal er det frem for alt nødvendigt at være klar over Tilstanden i selve Landet og derover, at Australien vel i mange Henseender kan betegnes som »de sociale Miraklers Land«, men at der paa den anden Side og navnlig indenfor Fagbevægelsen er Spørgsmaal paa Dagsordenen, som ikke blot den australske Fagbevægelse, men Bevægelsen i næsten hvert Land maa brydes med.

Vel findes der i Australien høje Mindstelønninger, kort Arbejdstid og andre vidtgaaende sociale Rettigheder, men paa den anden Side saa Fagforeningskongressen ud, som om det var en Fagforeningskongres i en reaktionær Balkanstat. Saadanne Modsætninger kan for en stor Del føres tilbage til, at Arbejderpartierne i fem af de seks australske Stater har Flertal i Parlamentet, men at Forbundsregeringen derimod er borgerlig.

Naar man taler om Australien, bør man derfor altid skelne mellem de enkelt Stater og Forbundsstaten.

Udviklingen og Erfaringerne i de enkelte Stater, den indbyrdes Forskel mellem Institutionerne i de enkelte Stater og mellem disse og Forbundsstaten er Hovedaarsagen til, at der i Australien, hvis Fagforeninger næsten

alle kan opvise en meget høj Organisationsprocent, og hvor mange Fagforeninger omfatter samtlige Arbejdere i vedkommende Fag, først i 1927 blev dannet en faglig Landsorganisation. Det skyldes ogsaa alle disse Faktorer, at Meningerne endnu er saa stærkt afvigende paa de forskellige Omraader, hvad der traadte tydeligt frem ved Behandlingen af forskellige Spørgsmaal og ved Drøftelsen af Lovene for den centrale Instans: »Det australske Fagforeningsraad« (Australian Council of Trade Unions).

Vel tales der i disse Love om Fagforbundenes Omformning til Industriforbund, men samtidig gjorde dog en Delegeret opmærksom paa, at der for Tiden overhovedet ikke findes noget Industriforbund i Australien, mens en anden Taler henviste til, at Arbejderne i Organisationerne endnu beherskes af »Fagtraditioner og Standsfølelse«. »Fagforeningsfunktionærerne tror ganske vist i Principet paa det store Enhedsforbund, men spilder dog deres Tid paa ubetydelige Konflikter«. Ifølge Lovene er det den nye Landsorganisations Formaal at virke hen til Industriens Socialisering, d. v. s. Produktionen, Handelen og Forbruget, hvad der ikke synes altfor usædvanligt for et Land, der allerede har bragt det temmelig vidt i mange Henseender. Desuagtet udspandt der sig paa Kongressen en lang Diskussion over, hvad der egentlig skal forstaas ved Socialisering, om det ikke vilde være bedre at tale om Statsproduktion resp. »Common Ownership«. Endelig blev det betonet, at Socialiseringen kun kan være et Middel, men ikke selve Formaalet.

Man ser altsaa, at de australske Fagforeninger beskæftiger sig med de samme Problemer og ved disses Behandling møder de samme Indvendinger og Overvejelser som Fagbevægelsen i Europa. De australske Fagforeninger kan vel nok prøve og drage Fordel af de Erfaringer, der paa dette Omraade er indvundne i t. Eks. Tyskland og England, hvor der findes store Industriforbund, og hvor der til dette Spørgsmaal paa den engelske Fagforeningskongres blev forelagt Beretninger, der var udarbejdet og gennemtænkt i alle Enkeltheder, men Problemets Løsning maa ikke desmindre ske under Hensyntagen til de særlige Forhold og Synspunkter.

Denne Erkendelse ligger ogsaa til Grund for Den internationale faglige Centrals hele Politik paa det nuværende Udviklingsstadium og danner Grundlaget for de under I. F. C. hørende Landsorganisationers Autonomi. Bekæmpelsen og Ophævelsen af denne Politik er det betegnende for Moskvas Taktik, selv om ogsaa Den røde Fagforenings-Internationale, specielt hvad angaar Australien, bevarer Tavsheden om dette Punkt. Da paa den australske Kongres en Delegeret under Debatten om Spørgsmaalet om de internationale Forbindelser udbrød: »Man véd virkeligt ikke, hvilken af de to Internationaler der er den rigtige Organisation«, vilde det under Henvisning til denne væsentlige Forskel have været en let Sag at stille ham overfor et Valg. Naar man endvidere betænker, at I. F. C. omfatter Fagbevægelsen i de betydeligste Lande, og at disse med samme Saglighed behandler de samme Problemer som de australske Fagforeninger, mens de Den røde Fagforenings-Internationale tilsluttede Organisationer maa betegnes som under de kommunistiske Partiers Formynderskab staaende politiske Agitationsorganisationer, er Afgørelsen egentlig ikke vanskelig, og man kan for saa vidt godt tiltræde det af den Delegerede A. Lewis repræsenterede Standpunkt, som ved Behandlingen af de internationale Forbindelser udtalte: »Vi kan bedst naa til en international faglig Samling ved at slutte os til den ene eller anden internationale Organisation for paa denne Maade at erholde Førstehaands-Oplysninger om Aarsagen til den bestaaende Splittelse og derefter forsøge at rydde Hindringerne af Vejen«.

Kongressen gav imidlertid ikke sin Tilslutning til denne Opfattelse, men supplerede det oprindeligt stillede Forslag om Indmeldelse i I. F. C. med en Tilføjelse, der understøtter Den røde Fagforenings-Internationales Fordring om Indkaldelse af en Verdenskongres, paa hvilken som bekendt I. F. C. paa Grundlag af Repræsentationer, som ikke er til at kontrollere, skal overstemmes og »tilintetgøres« af Den røde Fagfor-

enings-Internationale. Heroverfor kan det ikke ofte nok fremhæves, at Tanken om en saadan Verdenskongres, i Erkendelsen af, at den vil være fuldstændig formaalsløs og kun gøre den bestaaende Forvirring endnu større, fra Begyndelsen af er afvist af alle under I. F. C. hørende Landsorganisationer. Selv de engelske Kammerater, som altid utrættelig er traadt i Skranken for Russernes Optagelse, har paa deres ordinære Fagforeningskongres 1924 i Hull og paa senere Kongresser med stort Flertal forkastet et Forslag om Afholdelse af en Verdenskongres. Naar det allerede af den Grund ikke er muligt at imødekomme de australske Kammeraters Ønske, saa burde i det mindste, til Nytte og Fremme for begge Parter, Lewis Forslag gennemføres i den Forstand, at man knytter internationale Forbindelser og tilvejebringer paalidelige Oplysninger om det virkelige Forhold. De australske Kammerater er lige saa daarligt underrettet om Motiver til Amsterdams Holdning som t. Eks. vi i Europa om de Motiver, der ligger til Grund for de australske Arbejderes Indvandringspolitik.

At den australske Kongres' Beslutning ikke skal tages altfor bogstaveligt, viser en Melding i Den røde Fagforenings-Internationales Organ, ifølge hvilken den australske Landsorganisation officielt har tilsluttet sig det af Russerne stiftede Pan-Pacifik-Fagforeningssekretariat, ligesom de australske Fagforeninger var repræsenterede ved den af Moskva foranstaltede Stillehavs-Fagforeningskonference, om hvilken man ganske vist ikke har hørt ret meget, og hvis ret almindeligt holdte lange Resolutioner næppe begrunder de store Udgifter, der er forbundne med de lange Rejser. Alle disse Foranstaltninger og Organisationer er iøvrigt kun mulige, fordi Kommunisterne omhyggelig undgaar at afsløre deres sande Hensigter. Dette viser ogsaa de nys offentliggjorte Love for Pan-Pacifik-Sekretariatet, som indskrænker sig til ganske almindelige Talemaader, ikke har det ringeste at gøre med virkelig faglig Virksomhed og ikke adskiller sig stort fra Lovene i et eller andet halvborgerligt anti-imperialistisk Fredsselskab. Hvis de australske Fagforeninger vilde tvinge Ledelsen for dette Sekretariat, hvis Omkostninger ikke dækkes gennem et fast Bidrag, men afholdes i Henhold til de tilsluttede Organisationers »Betalingsdygtighed«, til at lægge Kortene lige saa aabent paa Bordet, som Kommunisterne gør det i de vestlige Lande, vilde det snart være forbi med Muligheden for et Samarbejde. At de australske Fagorganisationer allerede nu har indset, at saadanne Organisationer og Foranstaltninger kun har Værdi, naar det ved de repræsenterede Forbund drejer sig om virkelige Fagorganisationer, fremgaar af en af Kongressen vedtaget Resolution, der opfordrer Landsorganisationens Bestyrelse til at afholde en Pan-Pacifik-Konference i 1925, i hvilken kun Fagorganisationer skal kunne deltage, og som skal tage Stilling til en eventuel Krig mellem Landene ved Stillehavet.

Der er iøvrigt forskellige Tegn, der tyder paa, at man begynder at komme til en mere retfærdig Bedømmelse af den foreliggende Situation. Saaledes offentliggør t. Eks. »Labour Call«, et af de mest betydelige Fagforeningsblade i Australien, en Artikel, der indledende henviser til den af Purcell paa Kongressen i Paris omtalte Stagnation paa det internationale Omraade og derefter fortsætter: »Vi tvivler ikke om, at denne Dom er fortjent og sand. Men hvis Fejl er det? Vi finder det haardt at ville give I. F. C. Skylden herfor, der dog efter vor Mening har gjort alt, hvad gøres kan, under Hensyn til dens begrænsede økonomiske Midler og dens begrænsede Magtmidler. Roden til dette Onde er den mangelfulde faglige Organisation. . . . I økonomisk Henseende er Verden i hvert Fald en Enhed. Lad os tilvejebringe Enheden paa den Maade, at Arbejderklassen bliver den herskende Klasse. Det første Skridt hertil er Indmeldelse i Internationalen.«

(I. F. C.)

REDAKTØR: CARL F. MADSEN

REDAKTION OG EKSPEDITION:

Rosenørns Alle 12,2. S. Kbhv V. Tlf. 3541 og 10541.

Trykt hos F. E. Bording, Kbhvn.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR
DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND I DANMARK

NUMER 37 ❋ KØBENHAVN DEN 17. MARTS 1928 ❋ 24 AARGANG

Begynder Fagforeningerne at tænke?

Saaledes ser Overskriften over Arbejdsgiverforeningens Medlemsblads sidste Spidsartikel ud, og man har vel Lov til at mene, at den i hvert Fald ikke er overstrømmende aandrig eller høflig mod os Arbejdere, da den synes at afdække den Opfattelse hos vor ærede Modpart, at vi ikke hidtil har givet os af med den ædle Tankesport; men skulde have ledet vore Organisationer paa Lykke og Fromme, saadan nærmest efter Principet med at tælle paa Knapperne, skal — skal ikke.

Endnu mærkeligere er Overskriften over en Artikel af et Indhold, som her er Tilfældet, dels fordi »Arbejdsgiveren«s Redaktør i Artiklen, som er et Svar til »Typ.-Tidende«, beklager sig over den »lidt uelskværdige« Overskrift i Typografernes Blad, dels og navnlig fordi Artiklen behandler et Spørgsmaal, som Arbejdsgiverne forlængst paa fyldestgørende og afgørende Maade har faaet Svar paa.

Særdeles tydeligt — og med Omtanke — har vore Organisationer svaret paa Spørgsmaalet, om vi ved at modtage Lønreduktioner vil mene derved at bringe Arbejdsløsheden ud af Verden eller den Del af denne, der er Danmark. Desuden har vi i nærværede Blad adskillige Gange beskæftiget os med »Arbejdsgiveren«s Paastande om Løn, Konkurrence og Arbejdsløshed paa en Maade, som berettiger os til at tro, at »Arbejdsgiveren« maa være vidende om, at vi har gjort os adskillige Tanker om disse Spørgsmaal.

»Arbejdsgiveren«s Artikel indeholder som Hovedmoment nogle statistiske Kurver, der efter Bladets Opfattelse udelukkende beviser, at høj Løn giver stor Arbejdsløshed og lav Løn ringe Arbejdsløshed, og Beviset er hentet fra Aarene 1920—26 og efter en engelsk Økonoms Læresætning.

Der er i disse Aar sket ikke saa faa Ting, som falder stærkt i Tankerne — hos os — og derfor naturligvis præger vor Opfattelse. Det er ydermere Ting, som har meget stor Indflydelse paa begge de to Kurvers Stigning og Fald — vel ubestridt endda — mest paa Arbejdsløshedskurven.

Vi skal fæste vore Tanker om disse Ting paa Papiret, saa kan enhver selv om at afgøre, om Tankerne er helt eller delvis hen i Vejret!

Først og fremmest Verdenskrigen! Dens vanvittige Ødelæggelse af Arbejdsværdier, Produktionsmidler og store Landomraader, dens Gældsbyrde, der har medført, at hele Europa er »sat paa Laanekontoret i Wall-Street« for blanke Dollars, som blev brugt til at ødelægge Produktionen med i Stedet for at ophjælpe den, Verdensfredens Oprettelse af Smaastater ved Sønderdeling og dermed ogsaa Ødelæggelse af store, naturligt sammenhørende produktionskraftige Landomraader, Oprettelse af en Række kunstige Toldmure for at skaffe Afdrag paa Krigsgælden, Industrialiseringen af de oversøiske Lande, hvor de pantsættende Kapitalister ved blodig Udbytning af den farvede Befolkning søger at tilvende sig Profit paa Europas Bekostning, hvorved Markedet gaar tabt for Europas Produktion.

Disse Forhold har mere end andet præget Kurverne.

Hertil nogle enkelte specielt danske Fænomener, som har medført meget stor Arbejdsløshed. Vi tænker her — undskyld at vi tillader os at konkurrere med »Arbejdsgiveren« paa dette Omraade, men vi gør det, — altsaa vi

tænker her paa Milliontabene ved Valutaspekulationer, Milliontabene paa de Varebeholdninger, der skulde danne Lageret i »Østersøens Stabelplads«, den stoppede Udvandrings aarligt hjemmeblivende 7 à 8000 Mand, Landmandsbankaffæren o. s. fremdeles.

Dersom vor ærede Modpart tror, at disse Fakta ikke øver Indflydelse paa Arbejdsløshedens Omfang, beklager vi det, fordi vi er af den absolute Opfattelse, at disse Ting netop i høj Grad har været med til at trække de Kurver, som »Arbejdsgiveren« optrykker. I hvert Fald har de været med til at danne vore Tanker, naar vi skulde besvare Arbejdsgivernes Spørgsmaal om vor Løns Højde, og til at vi ikke tror, at denne Løns Reduktion vil kunne afbøde disse Forhold, men kun kaste os ud i en haabløs Kamp med Sulten.

Der er yderligere Ting i »Arbejdsgiveren«s sidste Artikel, som bringer os til fremdeles at staa fast ved vor Form for Tankevirksomhed.

For det første den Omstændighed, at de optrykte Kurver fra de 6 Aar, hvor vi Gang paa Gang har modtaget Lønreduktioner af betydeligt Omfang, ikke et eneste Sted viser, at disse Lønreduktioner har bragt Arbejdsløshedens Kurve ned under Arbejdslønskurven. Det kan være, at en Nationaløkonom kan give en Lægmand som denne Artikels Forfatter en Udredning af disse Kurvers Natur; men som Kurverne løber, viser de blot, at Arbejdsløsheden, ogsaa naar Lønnen gaar ned, beholder sit Forspring over Lønkurven, og desuden kan Kurverne ogsaa vise det modsatte, *at Lønnen gaar ned, naar Arbejdsløsheden er stor, fordi Arbejdsgiverne, naar dette er Tilfældet, sætter deres velsignelsesrige Indflydelse paa dette Felt i Virksomhed.*

For det andet, da nu Læresætningen om Løn og Arbejdsløshed er engelsk, hvorfor da ikke nævne Minestrejken? Det giver ikke stor Tiltro til den engelske Økonoms eller »Arbejdsgiveren«s Objektivitet, at man ikke meddeler noget om det Resultat, Lønnedskæringen i denne Sag medførte.

Det skyldes maaske, at den gik i den modsatte Retning.

Før Minestrejken brød ud, fandtes cirka 300.000 arbejdsløse Minearbejdere. Antallet paa de i Gruberne beskæftigede var Januar 1926: 1.099.694, Februar 1926: 1.107.526 og Marts 1926: 1.111.912.

Man lovede Minearbejderne, »*at de ved en Lønreduktion og en Arbejdstidsforlængelse skulde opnaa at komme i Arbejde allesammen*«.

Tallene efter Konflikten — endda god Tid efter, saa Lønnedsættelsen og Arbejdstidsforlængelsen har faaet Tid at virke — viser, at der i August 1927 beskæftigedes 984.528, i September 1927: 982.555 og i Oktober 1927: 983.103 Minearbejdere. *Arbejdsløshedskurven er gaaet op* med 200.000 Mand, *trods Lønnen er faldet* saa kolossalt, at der for 8 Timers haardt Slid tjenes under 5 sh (4 Kr. 60 Øre) pr. Dag.

Endelig sætter vor Tankevirksomhed særdeles effektivt ind, naar vi ser, at vor ærede Modpart altid skjuler sine Kort, medens vore i Forvejen ligger aabenlyst fremme. Vi mindes Frederik den 8.-Affæren — at mindes er ogsaa Tankevirksomhed. Vi tænker, at denne Spillen med skjulte Kort, denne Hemmeligholdelse af egne Fortjenester, naar man skal diskutere vore Lønforhold har et Formaal, og dette Formaal — tænker vi — er at holde os i Uvidenhed om, *hvor høj* denne Fortjeneste i Virkeligheden er. At den er høj, véd vi særdeles godt.

Om Begrebet Guldløn tænker vi kun dette ene, at vi altid faar vor Løn i Papir. Hjemmemarkedet, hvor vi skal købe, hvad vi skal bruge, kender ingen Guldkrone, men en Papirkrone paa omkring 60 Øre, medens Guldværdien faar Betydning, naar vor ærede Modpart køber Raastoffer og betaler dem paa Udlandets Børser.

Vi kender vor ærede Modparts Evne til at tolke sine Synspunkter og gøre det paa besnærende »videnskabelig« Maade! Vi kender ogsaa Manglen paa Vilje til at dokumentere Kravenes Nødvendighed, og navnlig kender vi Manglen paa Evne til at *garantere os Arbejdsløshedens Udryddelse, dersom Lønnen beskæres.*

Derfor vilde det gøre langt mere Indtryk paa os, om man i Stedet for videnskabelige Kurver og udenlandske Professorer præsenterede os for et godt dansk: »Her er Papirerne. *Det* har vi

tjent, og vi maa længere ned med Lønnen, saa vi kan tjene saa og saa meget mere, saa Import ikke kan betale sig fremfor Produktion. Vi garanterer saa for, at de Arbejdsløse alle kommer i Arbejde.«

Saa vilde vi begynde — ikke at tænke — men at *tænke paa en anden Maade* end hidtil om »Arbejdsgiveren«s Artiklers Formaal.

Foreløbigt nøjes vi med at give »Arbejdsgiveren« Lejlighed til at indrømme — eventuelt stiltiende — at vi har brugt vore Tanker hidtil, og ikke blot ladet Tilfældet bestemme vore Organisationers Taktik.

Saa maa »Arbejdsgiveren« selv om at sætte vore Tanker i Hartkorn.

Leis.

Kampen mod Kristeligt Dansk Fællesforbund.

Installatør C. F. Sørensen's, Esbjerg, Erstatningssag mod De samvirkende Fagforbund og Dansk Elektrikerforbund.

I sidste Nr. af »Arbejderen« omtalte vi den Sag, som var anlagt af Installatør C. F. Sørensen, Esbjerg.

Vi gengiver nu nedenstaaende den af Østre Landsret afsagte Dom.

Under denne Sag har Sagsøgeren Installatør C. F. Sørensen, Esbjerg, der er Medlem af Dansk Arbejdsgiverforening, anbragt at de Sagsøgte De samvirkende Fagforbund og Dansk Elektrikerforbund, efter at der i Esbjerg i Aaret 1924 var opstaaet en Konflikt mellem de i Esbjerg værende Arbejderorganisationer og De samvirkende Fagforbund paa den ene Side og de til Kristeligt dansk Fællesforbund for Arbejdsgivere og Arbejdere hørende Murermestre paa den anden Side, har iværksat forskellige Sympatistrejker overfor andre Foretagender, ved hvilke de Haandværksmestre, som havde Arbejde for de Blokerede, var beskæftigede og derunder ogsaa rettet Aktion mod Sagsøgeren. Han har i saa Henseende nærmere anført, at de Sagsøgte i Begyndelsen af 1925 forsøgte at ramme ham ved uanmelt Blokade, som foraarsagede, at hans Montør forlod ham, at de derefter gjorde et mislykket, af Arbejdsgiverforeningen afværget Forsøg paa Blokade, og at endelig Dansk Elektrikerforbund den 4. og 11. Maj 1925 paa sædvanlig Maade varslede officiel Blokade overfor Sagsøgeren. Da Sagsøgeren nu forsøgte at skaffe sig Arbejde uden Assistance af faglærte Folk, kun ved Hjælp af sin Lærling, erklærede de organiserede Arbejde, at de vilde nedlægge Arbejdet ved saadanne Byggeforetagender, der i og for sig var udenfor Konflikten, idet de ikke udførtes af Mestre henhørende til Kristeligt dansk Fællesforbund, naar Sagsøgeren skulde beskæftiges med dem. Denne Optræden ophørte først i Juni 1927, da hele Konflikten blev aflyst. Som Følge heraf mistede Sagsøgeren ikke alene forskellige Arbejder, som han allerede havde akkorderet om, fordi Bygherrene var bange for at faa Arbejderne standsede, men hele hans Virksomhed stagnerede.

Under denne Sag har nu Sagsøgeren paastaaet de Sagsøgte tilpligtede at betale in solidum for den ham ved de ovennævnte Handlinger tilføjede Skade en Erstatning af 5000 Kr. eller et ved Rettens Skøn fastsat Beløb med nærmere angivne Renter. De Sagsøgte har under særskilt Procedure af Formaliteten nedlagt Paastand om Afvisning af Sagen som hørende under den faste Voldgiftsrets Afgørelse.

Der maa gives de Sagsøgte Medhold i, at den i Maj 1925 overfor Sagsøgeren iværksatte Blokade saavelsom de forud for denne gaaende Blokadehandlinger efter deres Beskaffenhed i Medfør af Lov. Nr. 536 af 4. Oktober 1919 henhører under den faste Voldgiftsret Afgørelse. Det samme maa imidlertid efter de foreliggende Oplysninger antages i Forhold til Sagsøgeren ogsaa at gælde de øvrige af Sagsøgeren ommeldte Handlinger, der efter det oplyste gaar ud paa at støtte den iværksatte Blokade ved under Trusel om Arbejdsnedlæggelse at paavirke Arbejdsgivere ved andre udenfor Konflikten staaende Byggeforetagender.

Den fremsatte Afvisningspaastand vil derfor være at tage til Følge.

Sagens Omkostninger findes Sagsøgeren at burde godtgøre de Sagsøgte med 100 Kr..

Thi kendes for Ret:
Denne Sag afvises.
I Sagsomkostninger betaler Sagsøgeren Installatør C. F. Sørensen, Esbjerg, til de Sagsøgte De samvirkende Fagforbund og Dansk Elektrikerforbund 100 Kr. inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse under Adfærd efter Loven.
Intet Stempelforbehold.

Lønbevægelser og Konflikter.

Beklædningsindustriens Overenskomstforhold.

Samtlige Overenskomster mellem Dansk Skrædderforbund og Beklædningsindustriens Sammenslutning var fra Arbejdsgivernes Side opsagt til Ophør den 1. Marts d. A.

Der blev i den Anledning i Løbet af Februar Maaned afholdt en Række Forhandlinger om en eventuel Fornyelse af de opsagte Overenskomster, og det lykkedes ved disse Forhandlinger at opnaa Enighed om et Forslag herom, som ved Urafstemning blandt Forbundets Medlemmer blev godkendt med stor Majoritet.

For det bestilte Skrædderis Vedkommende fastsattes Ugelønnen saaledes:

København:					
1. Klasse	fra	Kr.	69,10	til Kr.	67,75
2. »	»	»	66,75	» »	66,00
3. »	»	»	64,30	» »	65,00
Provinsen:					
1. Klasse	fra	Kr.	61,43	til Kr.	60,50
2. »	»	»	59,52	» »	59,00
3. »	»	»	57,60	» »	58,00

Akkordlønnen forblev uforandret.

Paa Konfektionsindustriens Priskuranter blev der foretaget Reguleringer væsentlig i nedadgaaende Retning af indtil 2 pCt. Timelønningerne for Syersker paa Systue og Fabrik undergik ikke nogen Forandring, hvorimod Minimal-Timelønnen for Svende og Tilskærere, der tidligere var Kr. 1,24, blev forandret til Normal-Timeløn og fastsat saaledes:

Tilskærere, mandlige	Kr.	1,68
Svende, Pressere, der samtidig er Indrettere, Maskinpressere og deres Hjælpere ...	»	1,65
— Alle andre Pressere	»	1,50
— der syer	»	1,45

Samtlige Overenskomster blev fornyede for to Aar uden Pristals-Regulering.

Dansk Kommunalarbejderforbund og Nordsjællands Sporveje.

I Anledning af en Række Uoverensstemmelser mellem Nordsjællands Elektricitets- og Sporvejs-A/S og Sporvejsfunktionærernes Organisation afholdtes et Fællesmøde den 16. Januar, men det lykkedes ikke at opnaa fuld Enighed ved dette Møde, hvorfor et nyt Fællesmøde blev afholdt den 14. Februar, og dette sluttede med følgende Resultat:

»Idet hver af Parterne fastholder deres paa Fællesmødet den 16. f. M. hævdede Anskuelse med Hensyn til Karakteren af Retsforholdet mellem Nordsjællands Elektricitets- og Sporvejs-Aktieselskab og dettes kørende Personale erklærer Aktieselskabet sig iøvrigt villigt til fremtidig

1) at sætte Aldersgrænsen ved Antagelse af ungt Mandskab til Minimum 17½ Aar og lade de forskellige Lønstigninger indtræde hvert andet Aar første Lønningsdag efter Ansættelsesdagen, dog saaledes, at Slutlønnen indtræder senest 1. Lønningsdag efter det fyldte 28. Aar; de allerede ansatte berøres ikke heraf;
2) at fast ansætte den af de omtalte 6 Sæsonarbejdere, som efter Selskabets Skøn er bedst egnet hertil;
3) at betale ekstra Kørsel paa Fridage med mindst 4 Timer;

alt under Forudsætning af, at Personalet frafalder de øvrige ved Møderne rejste Krav.«

Smede- og Maskinarbejdere hos A/S Thomas B. Thrige, Odense.

En Tillidsmandssag.

Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien nægtede at lade en Tillidsmands-Afskedigelse hos A/S Thomas B. Thrige i Odense afgøre ved faglig Voldgift, for-

iden Tillidsmanden var afgaaet fra Virksomheden.

I den Anledning afholdtes et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 7. Februar, men dette endte uden Resultat, hvorefter Sagen paa Smedeforbundets Vegne blev indbragt for Den faste Voldgiftsret.

Ved Mødet i Retten forligtes Sagen ved, at Firmaet tog Opsigelsen af Tillidsmanden tilbage.

Tobaksindustriens Overenskomstforhold.

Den Overenskomst, som Tobaksarbejderforbundet i Fjor afsluttede med Cigar-, Cigaret- og Tobaksfabrikanterne, skulde være gældende i 2 Aar og saaledes først tages op til Fornyelse i Aaret 1929; men da Overenskomsten indeholder en Bestemmelse om Lønningernes Regulering efter Statens Pristal, gav denne Bestemmelse Anledning til en Drøftelse af dette Forhold, og Resultatet heraf blev, at der mellem Forbundet og Cigar- og Tobaksfabrikanternes Sammenslutning opnaaedes Enighed om et Forslag gaaende ud paa, at Reguleringen i Februar i Aar skulde bortfalde, mod at Overenskomsten blev gældende til 1. Maj 1930, og at Overenskomsten og Prislisterne, nu da al Regulering efter Pristal er borte, føres à jour paa de enkelte Fabrikker.

Tobaksarbejderforbundet og Firmaet E. Nobel.

Ved et Fællesmøde den 25. Januar behandledes en Uoverensstemmelse angaaende Lukning mellem Jul og Nytaar af E. Nobels Fabrik med følgende Resultat:

»Parterne er enige om, at Septemberforligets Punkt 10 er fyldestgjort ved det i Dag afholdte Møde, og at det saaledes staar Arbejderne frit for at indbringe Sagen for Den faste Voldgiftsret. Man var imidlertid enig om det formaalstjenlige i, at Sagen gøres til Genstand for endnu en Forhandling mellem Sammenslutningen og Forbundet.«

Ved Forhandlingen mellem Sammenslutningen og Forbundet ordnedes Saden saaledes, at Fabrikant E. Nobel indbetaler 400 Kr. til Tobaksarbejderforbundet.

Den faste Voldgiftsret.

Sag Nr. 1143.
(Kuske og Chaufførere i Næstved).

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 25. Januar 1928 i Sag Nr. 1143: Dansk Arbejdsmandsforbund for Arbejdsmændenes Fagforening for Næstved mod Dansk Arbejdsgiverforening for Næstved Vognmandsforening og denne igen for Vognmændene Frederik Larsen, Aaderup, J. Jørgensen, Næstved, Vilh. Andersen, Næstved, og P. Hovmaae, Næstved.

Den gældende Overenskomst mellem Næstved Vognmandsforening og Arbejdsmændenes Fagforening i Næstved bestemmer i § 2, at Timelønnen er 1 Kr., og at en timelønnet Arbejder, der har været beskæftiget udelukkende som Kusk udover 1 Uge, skal paa Ugeløn i Overensstemmelse med Overenskomstens § 3. I denne sidste Paragraf bestemmes Ugelønnen for faste Kuske til 47 Kr. og Maanedsløn for ugifte Kuske, der faar Kost og Logi hos Arbejdsgiveren, til 105 Kr. Det bestemmes derhos, at hvis en Arbejdsgiver beskæftiger mere end een Mand, skal han dog beskæftige mindst en Mand paa Time- eller Ugeløn for hver Mand, han har paa Kost og Logi. Beskæftiges 3 Mand, kan dog de to være maanedslønnede. Ifølge § 6 er den gensidige Opsigelsesfrist for Kuske 1 Uge til Lønningsdag. Ifølge § 8 skal de hidtil bestaaende Forhold med Hensyn til Chaufførere bibeholdes.

Foruden denne Overenskomst (Kuskeoverenskomsten) har Parterne vedtaget som bindende for sig den mellem Næstved Handelsstands Arbejdsgiver-Organisation og Arbejdsmændenes Fagforening for Næstved gældende Overenskomst angaaende Løn og Arbejdsforhold for Chaufførere. Denne sidste Overenskomst (Chaufføroverenskomsten) fastsætter i § 2 en Ugeløn paa 60 Kr. 70 Øre (senere reduceret efter Pristal), men indeholder — bortset fra Betaling for Overarbejde — intet om Timeløn, saa lidt som om Dagløn og Maanedsløn. I Overenskomstens § 5 bestemmes, at det gensidige Opsigelsesvarsel er 8 Dage.

Under denne Sag har Dansk Arbejdsmandsforbund for bemeldte Fagfor-

ening indklaget Dansk Arbejdsgiverforening for Næstved Vognmandsforening og denne igen for Vognmand Frederik Larsen, Aaderup, og Vognmændene J. Jørgensen, Vilh. Andersen og P. Hovmaae af Næstved i Anledning af forskellige formentlige Brud paa de ovennævnte Overenskomster.

1. Den 11. Oktober 1927 behandledes i Arbejdsgiverforeningen en Klage fra Fagforeningen over, at Vognmand Fr. Larsen i Strid med Kuskeoverenskomstens § 3 ikke beskæftigede nogen timeeller ugelønnet Kusk ved Siden af 2 maanedslønnede Kuske, som han havde paa Kost og Logi, men da Vognmand Larsen bestred Klagens Rigtighed og hævdede, at han havde en ugelønnet Kusk, og da Fagforeningen efter anstillet Undersøgelse mente at kunne gaa ud fra, at dette Anbringende var rigtigt, lod den Sagen falde. Tre Dage efter det nævnte Møde i Arbejdsgiverforeningen blev den paagældende Mand afkrediget af Larsen med Løn til Afskedigelsesdagen.

Fagforeningen gør gældende, at Afskedigelsen er sket uden overenskomstmæssigt Varsel, og paastaar Larsen tilpligtet at efterbetale en Uges Løn med 50 Kr. 70 Øre for manglende Opsigelse.

De Indklagede paastaar Vognmand Larsen frifundet.

Efter det oplyste har Larsen haft den paagældende Mand i Arbejde et Par Uger uden Afbrydelse, først ved Kørsel for Militæret under Efteraarsmanøvrerne, senere til anden Kørsel, der varede 6 Dage, men Larsen hævder, at han, baade inden Militærkorslerne begyndte, og inden han antog den paagældende til den senere Kørsel, havde tilkendegivet ham, at han kun havde Brug for ham i begrænset Tid, og han mener sig herved fritaget for at give særligt Opsigelsesvarsel.

Under Sagens Behandling for Den faste Voldgiftsret er det oplyst, at den afskedigede Mand ikke er Kusk, men Chauffør, og Forholdet maa derfor bedømmes efter Chauffør-Overenskomsten. Denne indeholder som nævnt ikke Regler om anden Antagelsesmaade end paa Ugeløn med 8 Dages Opsigelsesvarsel.

Selv om nu en Antagelse for en paa Forhaand begrænset Tid ikke kan anses ubetinget udelukket ved Chaufføroverenskomsten, findes dog en gentagen, fortsat Antagelse for begrænset Tid, saaledes som Forholdet er i nærværende Tilfælde, ikke at være forenelig med Overenskomstens Forudsætning om Antagelse paa Ugeløn med 8 Dages Opsigelsesvarsel som det normale, og Vognmand Larsen vil herefter ikke kunne undgaa at tilpligtes at efterbetale det paastaaede Beløb af 50 Kr. 70 Øre.

Larsens mulige Overtrædelse af Kuskeoverenskomstens § 3 foreligger ikke til Paakendelse under denne Sag.

2. Ved det ovennævnte Møde i Arbejdsgiverforeningen den 11. Oktober 1927, hvor der behandledes flere Klager over Vognmændene i Næstved, indgik Vognmandsforeningen paa at drage Omsorg for, at de maanedslønnede Chauffører fra den 1. November skulde overgaa paa Ugeløn. Denne Vedtagelse har de under nærværende Sag indklagede 4 Vognmænd, der alle havde maanedslønnede Chauffører paa Kost og Logi, anset opfyldt ved fra 1. November at betale Chaufførerne overenskomstmæssig Ugeløn, men saaledes, at de fremdeles har beholdt dem paa Kost og Logi og fradraget et aftalt Beløb herfor i Ugelønnen.

Klagerne hævder, at dette Forhold er stridende mod Vedtagelsen, ved hvilken det fra Fagforeningens Side netop var tilsigtet at frigøre Arbejderne for Kost- og Logiforholdet og den dermed følgende Afhængighed af Arbejdsgiveren.

De Indklagede gør gældende, at Vedtagelsen om Ugeløn ikke er til Hinder for, at der mellem Arbejdsgiver og Arbejder træffes en sideløbende Aftale om Kost og Logi, og har iøvrigt oplyst, at den Betaling, der i de enkelte Tilfælde er betalt herfor, ikke har været overdreven.

Efter Indholdet af *Kuskeoverenskomstens* § 3 findes det ikke tvivlsomt, at Antagelse af Kuske paa Ugeløn udelukker Antagelse paa Kost og Logi. Naar nu henses til, at Vedtagelsen i Arbejdsgiverforeningen er truffet mellem de samme Organisationer som dem, mellem hvilke Kuskeoverenskomsten er gældende, og i Sammenhæng med Behandlingen af Sager vedrørende de maanedslønnede Kuskes Stilling blandt

andet hos to af de Vognmænd, der er indklagede under denne Sag, findes Vedtagelsen om de *ugelønnede Chaufører* at maatte forstaas paa samme Maade som Overenskomsten om de *ugelønnede Kuske.*

Der maa herefter gives Klagerne Medhold i, at de 4 Vognmænd har handlet overenskomststridigt ved at beholde de tidligere maanedslønnede Chauffører som ugelønnede paa Kost og Logi.

3. Klagerne paastaar Vognmand Hovmaae tilpligtet at efterbetale 16 Kr. 90 Øre, som han har tilbageholdt ved Udbetaling af Løn i 1. og 2. Lønningsuge af November til en Chauffør, der var fratraadt som maanedslønnet hos Hovmaae fra 1. November, men fortsat arbejdede hos ham.

Hovmaae gør gældende, at han ikke havde antaget den paagældende Chauffør paa Ugeløn, og at han derfor ved Lønningsudbetaling har været berettiget til at tilbageholde det nævnte Beløb for 2 Dage, i hvilke Chaufføren ikke havde haft Arbejde.

Idet henvises til det foran under 1 anførte om Antagelse paa Ugeløn som den normale Antagelsesmaade efter Chaufføroverenskomsten, maa det efter Omstændighederne statueres, at den paagældendes fortsatte Arbejde hos Hovmaae har berettiget ham til fuld Ugeløn, og Hovmaae vil derfor være at tilpligte at efterbetale det tilbageholdte Beløb.

Til som af Klagerne paastaaet at ikende de indklagede Vognmænd Bod findes der efter Omstændighederne ikke aldeles tilstrækkelig Anledning.

Sagens Omkostninger vil være at paalægge de Indklagede med 300 Kr.

Kendelse:

Næstved Vognmandsforening bør paa Vognmændene Frederik Larsens og P. Hovmaaes Vegne til Arbejdsmændenes Fagforening for Næstved paa de paagældende Chaufførers Vegne betale henholdsvis 50 Kr. 70 Øre og 16 Kr. 90 Øre.

Vognmændene Fr. Larsen, J. Jørgensen, Vilh. Andersen og P. Hovmaae har handlet i Strid med Vedtagelsen af 11. Oktober 1927 ved at lade deres maanedslønnede Chaufførers overgaa til Ugeløn paa Kost og Logi.

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kr.

Forlig i Sag Nr. 1141.
(Brolæggere hos Entreprenør Niels Nielsen, Lindholm pr. Nørre Sundby.)

Paa Dansk Brolæggerforbunds Vegne indklagede De samvirkende Fagforbund Entreprenør Niels Nielsen, Lindholm pr. Nørre Sundby, for Den faste Voldgiftsret i Anledning af, at Hr. Nielsen havde gjort Brud paa den mellem ham og Forbundet indgaaede Overenskomst af 22. Maj 1925, fornyet den 20. April 1927 et Aar til 1. Marts 1928.

Hr. Nielsen skulde i Henhold til Overenskomsten for et Stykke Arbejde for Aalborg Amt betale Brolæggerne en Sum af 16.520 Kr. 18 Øre, men udbetalte kun 14.722 Kr. 50 Øre, hvorved han altsaa kom til at skylde sine Arbejdere 1797 Kr. 68 Øre.

Forbundet krævede at faa en Forhandling med Entreprenør Nielsen om Betaling af det resterende Beløb, men dette Krav blev pure afvist af Entreprenøren.

Der var saa intet andet at gøre end at indklage Hr. Nielsen for Den faste Voldgiftsret, og ved et forberedende Møde den 17. Februar d. A. forligtes Sagen paa den Maade, at Entreprenør N. Nielsen til fuld Afgørelse af Sagen betalte Dansk Brolæggerforbund 1700 Kroner, hvorefter Klagen toges tilbage.

Internationale Meddelelser.

Krav om officiel Indførelse af det tyske Sprog ved det internationale Arbejdsbureau.

Paa det den 17.—20. Januar i Berlin afholdte Repræsentantskabsmøde i Den internationale faglige Central vedtoges som bekendt en af den engelske Delegation stillet Resolution, der betegnede det som ønskeligt, at »det tyske Sprog bliver betragtet som officielt Sprog ved Udgivelse af alle D. I. A.s Værker samt ved de internationale Arbejdskonferencer«. For at sætte Kraft bag dette Krav har Arbejdergruppen i Arbejdsbureauets Forvaltningsraad paany indbragt et Forslag herom, som er blevet henvist til Behandling i Reglementskommissionen. I selve Tyskland beskæftigede den tyske Landsorganisations Næstformand, P. Grassmann, sig

fornylig ligeledes med dette Spørgsmaal i den tyske Rigsdag, hvorved han udtalte: »Med Hensyn til det internationale Arbejdsbureau i Genf bestaar hos os det levende Ønske, at det tyske Sprog endelig bliver erklæret for officielt Sprog. Det er rigtigt, at der i de to sidste Aar kan noteres betydelige Fremskridt. Men det gamle Privilegium„ at kun Fransk og Engelsk gælder som officielle Sprog ved Det internationale Arbejdsbureau, bestaar unægtelig endnu. De hidtidige Forbedringer tilfredsstiller os ikke. Ligesom ved Forhandlingerne i de senere Aar henviser vi fremdeles til, at vi ved Fremsættelse af dette Ønske ikke lader os bestemme af vore Følelser, men bl. a. af den Kendsgerning, at Tysk er det Sprog, der er mest udbredt i en Række Lande som Skandinavien, Holland, de saakaldte russiske Randstater o. s. v. Det er mig en oprigtig Glæde, at det i forrige Maaned i Berlin afholdte Repræsentantskabsmøde i Den internationale faglige Central enstemmigt vedtog en Beslutning om, efter bedste Evne at virke hen til, at Tysk anerkendes som officielt Sprog ved Det internationale Arbejdsbureau. Særlig glæder det mig, at den egentlige Ordfører ved den Lejlighed var den tidligere engelske Arbejdsminister Tom Shaw, der rejste dette Krav i fuldkommen Indforstaaelse med sine Kammerater.«

Vi giver vor Tilslutning til Grassmanns Udtalelser og haaber, at Reglementskommissionen vil prøve Arbejdergruppens Forslag med fortjent Opmærksomhed, og at det nu endelig er Alvor med dette Spørgsmaals Løsning. Udelukkelsen af det tyske Sprog maa, som Shaw ganske rigtig fremhævede i Berlin, betragtes som en af Krigen fremgaaet Straf. Thi dersom Folkeforbundet eller Arbejdsbureauet skulde oprettes nu, vilde det ikke falde noget Menneske ind at forbigaa det tyske Sprog.

(I. F. C.)

Fra den sydafrikanske Fagbevægelse.

Efter en meget udstrakt Studierejse i Europa er Clements Kadalie, Generalrekretær i det I. F. C. tilsluttede sydafrikanske Forbund af farvede Arbejdere (I. C. U.) atter vendt tilbage til sit Hjemland, hvor han øjeblikkelig er gaaet i Gang med at udnytte sine i Kontakt med Fagbevægelsen i de større Lande indvundne Erfaringer. En i Kimberley afholdt ekstraordinær Kongres foretog en grundig Revision af Forbundets Love og skabte dermed et Grundlag for en i enhver Henseende moderne faglig Landsorganisation. For at systematisere og udbygge Forbundets Virksomhed oprettedes forskellige nye Organisationsinstanser. Forbundets Ledelse bestaar nu af en Formand, 2 Viceformænd, en Generalsekretær, en speciel for Agitation arbejdende Organisationssekretær, en Finanssekretær, en Sekretær for Oplysnings- og Publikationsarbejdet samt af Provinssekretærer. Da Forbundet organiserer de mest forskellige Fag, saasom Landarbejdere, Bygningsarbejdere, Kontorister, Tjenestetyende, Fabrikarbejdere, Kommunalarbejdere, Bjergarbejdere, Søfolk, frie Erhverv, Jernbanemænd, Transportarbejdere, Lagerarbejdere, Havnearbejdere og Arbejdsmænd, maa Provinssekretærerne specialisere sig paa et bestemt Omraade (Landbrug, Grubedrift o. s. v.). Medlemmerne, som er sammensluttede i lokale Afdelinger, svarer et Medlemskontingent af 6 d (Industriarbejdere) og 3 d (Landarbejdere) pr. Uge, mens Kvinderne i begge Tilfælde betaler 3 d. I. C. U. yder Strejke- og anden Understøttelse samt Begravelseshjælp.

For i alle Enkeltheder at forme Arbejdet saa virkningsfuldt som muligt, vil I. C. U. for et Tidsrum af 6—12 Maaneder tilkalde en dygtig faglig Organisator fra Storbritannien. Endvidere paatænker man ifølge et i »Star« offentliggjort Interview med Kadalie, at give forskellige unge Mennesker Lejlighed til at deltage i forskellige Kursus paa Arbejderhøjskoler i Europa. Videre Oplysningsbestræbelser vil blive foranstaltet i selve Landet og skal navnlig tage Sigte paa Uddannelse af de vordende Fagforeningsfunktionærer.

For i enhver Henseende at demonstrere, at den unge, rørige Organisation efter Mulighed tilstræber at slutte op i den samlede Bevægelse og samarbejde med de hvide Arbejderes Fagorganisationer, har I. C. U. nu officielt søgt om Optagelse i den sydafrikanske Landsorganisation (hvide Arbejdere).

(I. F. C.)

REDAKTØR: CARL F. MADSEN. — Trykt hos F. E. Bording. København.

ARBEJDEREN

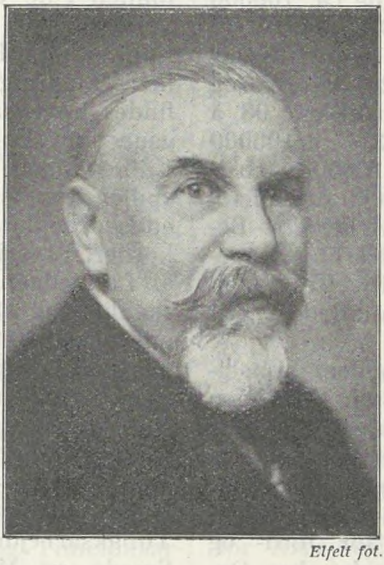
MEDDELELSESBLAD FOR
DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND I DANMARK

NUMER 38 ❋ KØBENHAVN DEN 24. MARTS 1928 ❋ 24 AARGANG

Overpræsident J. Jensen død.

Ved Overpræsident J. Jensens Død har den danske Arbejderbevægelse mistet en af sine betydeligste Mænd.

J. Jensen begyndte sit Organisationsarbejde indenfor Malerfaget som Bestyrelsesmedlem og Sekretær. Den 10. April 1883 valgtes han kun 24 Aar gammel til Formand for Malernes Fagforening i København, hvilken Post han beholdt til den 11. April 1888.

Elfelt fot.

Fra 1886 til 1903 var han Formand for De samvirkende Fagforeninger i København, ligesom han var Sjælen i det Arbejde, der gik forud for Dannelsen af De samvirkende Fagforbund.

Da De samvirkende Fagforbund blev stiftet i 1898 var der ingen Tvivl om, hvem der skulde være Formand, ingen kunde tænke sig anden end J. Jensen, og det samme gentog sig i 1903, da det viste sig, at det socialdemokratiske Parti for første Gang kunde besætte en Borgmesterplads i København. Alle samlede sig i Ønsket om at vælge J. Jensen. Hans store Arbejdsevne og dybe Indsigt i saa mange Ting berettigede ham til den ubetingede Tillid, han nød.

Det var jo ikke alene i Fagforeningsbevægelsen, men ogsaa som Folketingsmand og Borgerrepræsentant at han havde vist saa fremragende Evner, at man uden Frygt turde betro ham de største Tillidshverv.

Det vil føre for vidt at nævne alle de Tillidshverv, J. Jensen har beklædt igennem Tiderne, dog skal det nævnes, at ogsaa den kooperative Bevægelse havde hans Interesse, og det var ikke alene en teoretisk Interesse, hvad der bevises ved, at han var Medstifter af Arbejdernes Fællesbageri og Bryggeriet »Stjernen«. Han sad i begge disse Foretagenders Forretningsudvalg, indtil han blev Borgmester, og havde Sæde i begges Repræsentantskaber til sin Død.

Det er ingen Overdrivelse at sige, at J. Jensen paa Grund af sin store Dygtighed, Arbejdsevne og Indsigt nød den største Agtelse fra alle Sider.

J. Jensen naaede at beklæde det højeste Embede i Byen København, og han beklædte dette Embede som alle andre Hverv, der var betroet ham, paa en saadan Maade, at Arbejderklassen kan være stolt over, at det var en af deres egne, en Husmandssøn fra Fyn, der endte som Overpræsident i København.

Nu staar hans Plads tom, men hans Minde vil blive bevaret i dyb Taknemmelighed af dem, der tilhører den danske Arbejderbevægelse, ikke mindst for hans store Indsats i Fagbevægelsen.

V. N.

Arbejdsløsheden i Industrien.

Juli Kvartal 1927.

Paa Grundlag af det lønstatistiske Materiale, der af Dansk Arbejdsgiverforening stilles til Raadighed for Det statistiske Departement, er der i Lighed med tidligere Kvartaler for Juli Kvartal 1927 foretaget en Opgørelse over Arbejdernes gennemsnitlige Timefortjeneste i en Række Fag indenfor Industrien, Haandværket og Handelen. Angaaende Enkeltheder ved Beregningen skal henvises til tidligere Redegørelser, sidst i Statistiske Efterretninger Nr. 15, 1927.

Det af Arbejdsgiverforeningen indsamlede Materiale, der refererer sig til Udgangen af de paagældende Kvartaler, omfatter denne Gang ca. 100000 *Arbejdere* mod ca. 93000 og ca. 88000 henholdsvis i April og i Januar Kvartal og 91 à 98000 i 1926; i 1925 og 1924 omfattede Lønstatistikken 98 à 110000 Arbejdere, i 1923 97 à 106000 Arbejdere, i 1922 95 á 100000 Arbejdere, i 1921 kun 85 à 90000 Arbejdere, men i 1920 ca. 110000 Arbejdere. Bevægelsen i Tallene skyldes hovedsagelig Forandringer i Beskæftigelsesgraden for de af Statistikken omfattede Arbejdere.

En Sammenligning mellem Lønstatistikkens Arbejdertal ved Udgangen af Juli og April Kvartal 1927 viser, at Forskellen i Arbejdertallet hovedsagelig skyldes Sæsonfagene; saaledes var der Stigning i Arbejdertallet indenfor Bygningsindustrien, for Jord- og Betonarbejdere og paa Teglværker. Ogsaa for en Del andre Industrier var der dog Stigning i Arbejdertallet, saaledes f. Eks. for Jern og- Metalindustrien.

En *Oversigt over Lønningerne* for faglærte og ufaglærte mandlige og for kvindelige Arbejdere (Formænd ikke medregnet) henholdsvis i København, Provinsen og hele Landet paa Grundlag af det af Arbejdsgiverforeningen indsamlede Materiale meddeles i Tabel 1. Angaaende Forbehold vedrørende Sammenligning mellem de for de forskellige Tidspunkter anførte Lønninger skal henvises til de i tidligere Redegørelser anførte Bemærkninger (sidst i Stat. Efterr. Nr. 15. 1927).

Af Oversigten fremgaar det, at den gennemsnitlige *Timefortjeneste for samtlige Arbejdere under et i Juli Kvartal 1927 var 128 Øre.* For faglærte mandlige Arbejdere var Timefortjenesten 157 Øre, for Arbejdsmænd 125 Øre og for Kvinder 85 Øre. Sammenlignet med April Kvartal viser Timefortjenesten for samtlige Arbejdere en Nedgang paa 1 Øre; for faglærte og ufaglærte mandlige Arbejdere var Nedgangen 2 Øre, medens den for Kvinder var 1 Øre.

For de enkelte større Fags Vedkommende fremgaar Bevægelsen i Timefortjenesten fra April til Juli Kvartal af omstaaende Tabel 2 over Arbejdslønnen i de enkelte Industrier m. v. Som det vil ses, var der Nedgang i Lønnen for Hovedparten af Fagene, men Stigning for andre. Stigningen findes hovedsagelig indenfor Byggefagene som Følge af den store Rolle, Udbetalingen af Akkordoverskudene spiller for disse Fag, der gennemgaaende arbejder med ret langvarige Akkorder. Iøvrigt skyldes Hovedparten af Lønnedgangen den i August for en Række Fag stedfundne Lønregulering efter Pristallet, som gav en Lønnedgang paa 3 pCt., og som virkede i ca. Halvdelen af Kvartalet. Af større Fag der var undtaget fra denne Lønregulering, skal anføres: Blikkenslagere hos Blikkenslagermestre i København, Arbejdere i Chokoladeindustrien, Tobaksarbejdere, Glarmestersvende, Smede og Maskinarbejdere samt de fleste andre vigtigere Fag indenfor Jern- og Metalindustrien, Murarbejdsmænd i København, Murersvende i Provinsen, Malere, Skotøjsarbejdere, Skrædere og Syersker, Keramikere og Kedel- og Maskinpassere. Udover denne Regulering fandt der i Juli Kvartal ikke overenskomstmæssige Lønændringer af Betydning Sted, men nogle af de i Slutningen af April Kvartal stedfundne Lønnedsættelser kom først til at paavirke Lønningerne væsentlig i Juli Kvartal; dette var saaledes Tilfældet med Bogbinderne. Iøvrigt maa der ved Betragtning af den faktisk stedfundne Lønbevægelse i de enkelte Fag fra April til Juli Kvartal haves i Erindring,

Tabel 1 Gennemsnitlig Timefortjeneste, beregnet paa Grundlag af Materiale, indsamlet af Dansk Arbejdsgiverforening.

	Ant. Arb. pr. 30/9 1927	Gennemsnitlig Timefortjeneste (med Anvendelse af de faktiske Arbejdertal)					
		Juli Kvartal 1927	April Kvartal 1927	Jan. Kvartal 1927	Oktb Kvartal 1926	Juli Kvartal 1926	Aaret 1914
København		Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre
Faglærte Arbejdere.....	19718	171	172	171	178	180	67,1
Ufaglærte »	16908	135	136	134	136	139	47,5
Ialt Mænd	36626	154	155	153	158	160	61,0
Kvindelige Arbejdere...	13870	88	90	89	89	90	32,3
Samtlige Arbejdere	50496	137	137	136	138	142	54,4
Provinsen							
Faglærte Arbejdere.....	16264	139	141	140	143	144	54,8
Ufaglærte »	24288	118	120	120	121	121	40,8
Ialt Mænd.....	40552	127	128	128	129	131	48,2
Kvindelige Arbejdere...	7342	78	80	80	80	81	25,7
Samtlige Arbejdere.....	47894	119	120	120	122	124	44,9
Hele Landet							
Faglærte Arbejdere	35982	157	159	158	161	163	61,3
Ufaglærte »	41196	125	127	126	127	128	45,5
Ialt Mænd.....	77178	140	141	141	142	144	55,0
Kvindelige Arbejdere...	21212	85	86	86	86	87	29,6
Samtlige Arbejdere.....	98390	128	129	128	130	133	50,2

at for de Fag, for hvilke Arbejde paa Akkord spiller en større Rolle, vil der altid være nogen tilfældig Bevægelse i de Tal, der angiver den gennemsnitlige Timefortjeneste, ligesom der for alle Fag, hvor Arbejde saavel paa Akkord som i Timeløn anvendes, altid vil være nogen Forskydning i Forholdet mellem Mængden af Akkord- og Timelønsarbejde, hvad der ligeledes paavirker den gennemsnitlige Timefortjeneste.

Ligesom for de nærmest foregaaende Kvartaler er der af Departementet indsamlet lønstatistisk Materiale fra Virksomheder, der *ikke* er tilknyttede Arbejdsgiverforeningen. Disse Virksomheder tilhører dels Industrier, i hvilke saa godt som ingen Virksomheder staar i Arbejdsgiverforeningen (Slagterier samt Bagere i Provinsen), dels er enkelte andre større private eller kooperative Virksomheder samt endelig saadanne Virksomheder, som drives af Staten eller de større Kommuner. Paa Grundlag af saavel dette Materiale som det af Arbejdsgiverforeningen indsamlede Materiale er der foretaget en Beregning af Arbejdslønnen for Hovedgrupperne af Arbejderne (jfr. Tabel 3), og for at eliminere den Virkning, som den forskellige Fordeling af Arbejderne mellem Fagene indbyrdes kan have, er der ved denne Beregning i Stedet for de faktiske Arbejdertal (hvormed der er regnet i foranstaaende Beregning for Arbejdsgiverforeningens Materiale alene) regnet med et normalt Arbejdertal indenfor hvert Fag (Medlemstallet i Fagforeningerne ved Udgangen af Aaret 1924.). Ved denne Beregningsmaade er muliggjort en Sammenligning mellem Lønningerne paa forskellige Tidspunkter, uden at ulige store Forandringer i Beskæftigelsesgraden for de forskellige Fag griber forstyrrende ind.

De af Departementet for Juli Kvartal 1927 direkte indsamlede Lønoplysninger omfatter et gennemsnitligt Antal Arbejdere paa noget under 11000, hvoraf ca. 4600 i private og ca. 6000 i offentlige Virksomheder, medens det af Arbejdsgiverforeningen indsamlede Materiale, hvorefter der ved Kvartalets Udgang beskæftigedes ca. 100000 Ar

Tabel 2. Arbejdslønnen i de forskellige Industrier m. v.

Fag	København			Provinsen		
	Ant. Arb. pr. 30/9 1927	Gennemsn. Timefortj. Juli Kvt. 1927	Gennemsn. Timefortj. April Kvt. 1927	Ant. Arb. pr. 30/9 1927	Gennemsn. Timefortj. Juli Kvt. 1927	Gennemsn. Timefortj. April Kvt. 1927
		Øre	Øre		Øre	Øre
Næringsmiddelindustri:						
Bagerier, Svende	835	155	159	4	125	137
Møller, —	67	140	148	184	114	123
— ufagl. Arb.	30	129	141	108	103	110
Chokoladefabr., fagl. Arb.	54	154	167	19	142	141
— ufagl. Arb.	123	114	119	12	116	115
— Kvinder	579	74	76	109	61	61
Bryggerier, ufagl. Arb.	1810	134	130	445	122	125
— Kvinder	888	97	96	431	81	80
Spritfabrikker, ufagl. Arb.	41	125	127	249	125	127
— Kvinder	26	101	102	10	100	102
Sukkerfabr., ufagl. Arb.	290	130	147	1135	107	114
— Kvinder	86	76	83	78	57	59
Cikoriefabrikker, ufagl. Arb.	38	121	150	15	103	128
— Kvinder	96	78	96	19	70	82
Konservesfabrikker, ufagl. Arb.	79	138	152	17	100	107
— Kvinder	257	80	89	83	58	62
Mælkekondens.fabr., ufagl. Arb.	—	—	—	74	113	115
— Kvinder	—	—	—	244	84	84
Tobaksindustri:						
Cigarfabr., Mænd, faglærte	862	144	145	653	143	141
— — ufaglærte	42	125	130	31	120	133
— Kvinder faglærte	928	117	109	450	124	100
— — ufaglærte	663	95		587	87	
Cigaretfabr., Mænd, ufaglærte	37	201	227	2	125	138
— Kvinder	247	114	122	37	82	82
Skraa- og Røgtobaksfabr.:						
Mænd, faglærte	24	215	215	80	185	184
— ufaglærte	53	145	154	88	125	133
Kvinder	223	93	96	347	82	85
Tekstilindustri:						
Tekstilfabr., Mænd	504	122	125	1596	115	117
— Kvinder	1713	87	89	2557	77	79
Rebslagerier, Svende	10	111	112	11	108	109
— ufagl. Arb.	51	106	111	13	99	99
— Kvinder	199	70	74	25	55	56
Possementfaget, Svende	20	150	152	3	201	205
— Kvinder	18	75	84	3	78	83
Sejlmagersvende	10	189	194	20	129	130
Beklædningsindustri:						
Ugesvende i bestilt Skrædderi	107	156	157	10	147	137
Skræddersvende i Konfektionsindustrien	107	161	165	10	132	141
Tilskærere i Konfektionsindustrien	119	184	193	1	125	125
Syersker i Konfektionsindustrien	1205	79	81	361	69	71
— andre	98	82	84	159	71	72
Skomagersvende	24	148	157	—	—	—
Skotøjsarbejdere, Mænd	816	158	154	92	128	128
— Kvinder	816	93	91	74	75	73
Hattearbejdersker	220	75	91	2	74	87
Læderindustri:						
Garverier, Svende	119	175	181	42	146	156
— ufagl. Arb.	81	149	146	102	139	144
Lædervare- og Portefeuillearb.	48	159	164	—	—	—
Bygningsindustri:						
Blikkenslagersvende	359	170	174	153	124	129

Tabel 2. (fortsat) Arbejdslønnen i de forskellige Industrier m. v.

Fag	København			Provinsen		
	Ant. Arb. pr. 30/9 1927	Gennemsn. Timefortj. Juli Kvt. 1927	Gennemsn. Timefortj. April Kvt. 1927	Ant. Arb. pr. 30/9 1927	Gennemsn. Timefortj. Juli Kvt. 1927	Gennemsn. Timefortj. April Kvt. 1927
		Øre	Øre		Øre	Øre
Bygningssnedkersvende*)	717	165	185	940	127	132
Glarmestersvende	110	141	139	67	118	117
Malersvende	1110	186	181	269	141	146
Murersvende	899	229	220	1836	146	136
Murarbejdsmænd	604	174	171	1724	118	113
Stukkatørsvende	42	176	181	7	152	128
Tømrersvende	628	202	201	1622	132	132
Arbmd. hos Tømrere	28	124	121	60	112	113
Linoleumspaalæggere	47	172	172	—	—	—
Isoleringsmontører	46	211	195	29	148	153
Træ- og Møbelindustri:						
Bødkersvende	111	163	162	216	140	144
Børstenbindersvende	48	148	154	19	119	135
Billedskærersvende	14	158	162	8	129	129
Drejersvende	40	132	143	54	125	129
Forgyldere	18	196	193	24	148	148
Karetmagersvende	27	166	180	—	—	—
Kurvemagersvende	20	120	135	12	114	124
Møbelsnedkersvende	411	154	157	83	123	126
Maskinsnedkere	306	146	149	998	119	122
Træindustriarbejdere, ufagl.	229	121	125	434	103	105
Træindustri, Kvinder	36	88	86	35	74	80
Pianoarbejdere	143	174	176	13	138	139
Sadelmager- og Tapetserersvende	164	166	172	77	135	138
Ler-, Sten- & Glasindustri:						
Jord- og Betonarbejdere	1537	159	160	1815	111	112
Brolæggersvende	57	252	261	25	179	139
Stenhuggerier, Svende	80	180	186	257	115	122
— ufagl. Arb.	56	136	142	101	109	113
Grus- og Skærvefabr., Arbmd.	6	133	134	239	110	115
Teglværker - —	40	125	139	3157	116	115
— Kvinder	—	—	—	211	67	66
Cementfabrikker Arbmd.	—	—	—	1100	128	130
Keram. Industri, fagl. Arb.	175	170	175	29	117	118
— ufagl. -	283	130	133	52	102	106
— Kvinder	414	103	107	18	74	74
Terrazzoarbejdere	47	155	150	9	117	115
Jern- o. a. Metalindustri:						
Blikkenslagersvende	106	170	170	114	144	145
Elektrikere	510	150	150	455	136	136
Formere	407	187	187	461	154	154
Guld-, Sølv- og Elektropletarbejdere	213	150	151	84	131	130
Gørtlere	106	154	156	38	135	137
Kobbersmede	69	191	193	56	159	166
Malersvende	108	211	221	194	167	179
Metalslibere	86	172	179	57	135	135
Metaltrykkere	49	177	179	15	145	146
Skibstømrere	134	186	188	222	144	146
Smede- og Maskinarbejdere	6096	167	166	4587	140	142
Træarbejdere	328	158	159	659	137	145
Div. fagl. Arbejdere	65	181	174	44	143	146
Arbejdsmænd	4018	131	130	3447	117	117
Kvinder	2068	89	88	344	73	75
Kemisk Industri:						
Farversvende	32	141	150	4	133	148

*) Herunder for Provinsen tillige andre Snedkersvende.

Tabel 2. (fortsat) Arbejdslønnen i de forskellige Industrier m. v.

Fag	København			Provinsen		
	Ant. Arb. pr. 30/9 1927	Gennemsn. Timefortj. Juli Kvt. 1927	Gennemsn. Timefortj. April Kvt. 1927	Ant. Arb. pr. 30/9 1927	Gennemsn. Timefortj. Juli Kvt 1927	Gennemsn. Timefortj. April Kvt. 1927
		Øre	Øre		Øre	Øre
Farverier, ufagl. Arb.	52	114	—	10	102	—
— Kvinder	47	72	—	—	—	—
Farve- og Lakfabr. ufagl. Arb.	176	112	123	6	117	119
Imprægneringsanst. ufagl. Arb.	—	—	—	93	169	168
Jern-, Metal- og Kludebranchen ufagl. Arb.	88	138	143	6	111	113
— Kvinder	77	78	78	31	70	69
Oliemøller, ufagl. Arb.	480	131	134	625	134	136
— Kvinder	25	79	81	31	72	76
Olieraffinaderier, ufagl. Arb.	41	131	138	—	—	—
Svovlsyrefabr., ufagl. Arb.	121	138	146	270	132	131
Sæbefabrikker, ufagl. Arb.	53	107	115	50	105	114
— Kvinder	57	75	80	57	60	67
Tagpapfabrikker, ufagl. Arb.	52	156	154	5	105	100
Tændstikfabr., ufagl. Arb.	52	130	139	—	—	—
— Kvinder	122	80	82	—	—	—
Forsk. Industrier, ufagl. Arb.	404	120	127	145	125	120
— Kvinder	751	73	74	236	75	70
Grafisk Industri:						
Papirfabrikker, Arbmd.	198	117	121	823	111	113
— Kvinder	37	83	83	270	74	74
Bogtrykkerier m. v.:						
Typografer	1776	181	183	1030	169	169
Stentrykkere	187	168	175	84	143	146
Kemigrafer	119	166	178	18	153	173
Ufagl. Arb.	161	140	140	66	131	135
Kvinder	334	88	90	99	72	73
Litografiske Etabl., ufagl. Arb.	41	130	132	17	110	113
— Kvinder	80	86	88	25	70	72
Bogbinderier, Svende	374	175	182	94	134	137
— Kvinder	576	92	96	63	69	70
Papirvareindustri, ufagl. Arb.	62	121	130	—	—	—
— Kvinder	259	81	81	63	67	78
Æskefabrikker, Kvinder	306	88	90	123	79	81
Handel og Transport:						
Lager- og Pakhusarbejdere	858	114	116	2388	108	110
Havnearbejdere	—	169	163	—	159	160
Kvinder	60	70	72	6	83	78
Forskelligt:		Kr. pr. Uge.			Kr. pr. Uge.	
Formænd	562	89.59	90.89	571	71.09	72.18
Fyrbødere	348	61.70	62.20	657	58.27	58.58
Chauffører	976	59.02	60.92	490	53.10	54.18
Kuske	941	56.60	57.91	846	51.09	51.51

bejdere, omfatter et gennemsnitligt Antal Arbejdere paa ca. 91000. Det samlede lønstatistiske Materiale udgør herefter gnstl. godt 100000 Arbejdere for Kvartalet som Helhed. Det vil ses, at Lønnedgangen fra April til Juli Kvartal for samtlige Arbejdere som Helhed efter den her foretagne Beregning har været 2 Øre pr. Time.

Siden Juli Kvartal 1927 har der kun fundet faa overenskomstmæssige Lønændringer af Betydning Sted. De væsentlige er, at der er sket en mindre Lønnedsættelse for Skotøjsarbejdere samt Arbejdere i Chokoladeindustrien m. v. Som Følge af de bestaaende Overenskomster har der endvidere fundet en Februarregulering Sted for Mu-

Tabel 3. Gennemsnitlig Timefortjeneste, beregnet paa Grundlag af Materiale, indsamlet saavel af Dansk Arbejdsgiverforening som af Det statistiske Departement.

	Gnstl. Antal Arbejdere i Juli Kvartal 1927	Gnstl. Timefortjen. (med Anvendelse af et fast Arbejdertal indenfor hvert Fag)				
		Juli Kvartal 1927	April Kvartal 1927	Jan. Kvartal 1927	Oktbr. Kvartal 1926	Juli Kvartal 1926
		Øre	Øre	Øre	Øre	Øre
København						
Faglærte Arbejdere	20409	172	177	174	180	181
Ufaglærte —	19632	136	138	137	139	142
Ialt Mænd	40041	154	158	156	160	162
Kvindelige Arbejdere	12565	88	90	86	88	89
Samtl. Arbejdere	52606	139	142	140	144	145
Provinsen						
Faglærte Arbejdere	15736	140	141	140	144	144
Ufaglærte —	26211	117	119	119	120	120
Ialt Mænd	41947	126	128	128	130	130
Kvindelige Arbejdere	7198	77	77	77	78	79
Samtl. Arbejdere	49145	121	122	121	124	124
Hele Landet						
Faglærte Arbejdere	36145	154	157	155	160	161
Ufaglærte —	45843	123	126	125	127	127
Ialt Mænd	81988	137	140	139	142	142
Kvindelige Arbejdere	19763	83	85	83	84	85
Samtl. Arbejdere	101751	129	131	130	132	133

rersvende i Provinsen og Mølleriarbejderne i København (med henholdsvis 4 og 2½ pCt. Lønnedgang). Arbejdslønnen i Øjeblikket kan herefter som Følge af, at Opgørelsen for Juli Kvartal kun har været paavirket af Augustreguleringen i Halvdelen af Kvartalet for Arbejderne som Helhed anslaas at ligge ca. 1 pCt. lavere end i Juli Kvartal 1927.

Maj-Demonstrationer 1928.

Under 15. Marts har Forretningsudvalget til samtlige Fagorganisationer i Danmark og Arbejdernes lokale Fællesorganisationer udsendt følgende:

De samvirkende Fagforbunds Forretningsudvalg har i Lighed med tidligere Aar vedtaget en enstemmig Beslutning om at søge afholdt Majdemonstrationer alle Steder i Landet, hvor Mulighederne herfor er til Stede.

Selv om der ikke i den seneste Tid fra vore Modstandere, Arbejdsgiverne, er rettet direkte Angreb imod 8 Timersdagen, er der dog ingen Tvivl om, at man fra den Side stadig nærer Haab om, at Tiderne vil udvikle sig saaledes, at et Angreb kan komme til at lykkes.

Arbejdsgiverne lader jo ingen Lejlighed gaa fra sig til i Tale og Skrift at fremsætte den Anskuelse, at Hovedaarsagen til den herskende Arbejdsløshed netop er den korte Arbejdstid og de saakaldte høje Lønninger.

Ogsaa indenfor det politiske Liv stilles vi jo Gang paa Gang overfor den reaktionære Bonderegerings Krav om Indførelsen af en længere Arbejdstid, og der er jo da ogsaa forsøgt Angreb paa 8 Timersdagen overfor Statstjenestemændene.

Naar vore Modstandere saaledes stadig arbejder paa at nedbryde det kulturelle Gode, som 8 Timersdagen er, gaar det ikke an, at Arbejderne holder sig i Ro. Kravet maa stadig holdes le-

vende, først og fremmest indtil vort Maal, Lovfæstelsen af 8 Timersdagen, er naaet, og et godt Middel hertil er de aarligt tilbagevendende Majdemonstrationer.

Forretningsudvalget retter derfor en kraftig Opfordring til alle Arbejdere i By og paa Land om at fejre 1ste Majdagen i saa stor Udstrækning som muligt.

Fagforeningerne anmodes om i Forbindelse med de soialdemokratiske Partiforeninger og gennem Fællesorganisationerne at foranstalte Møder den 1. Maj, eventuelt i Forbindelse med Procession gennem Gaderne.

Festtegn og Sange vil som tidligere kunne faas til Anskaffelsespris hos De samvirkende Fagforbunds Kasserer Alfr. Christiansen, Rosenørns Allé 12 ², København V.

P. F. V.:

CARL F. MADSEN.

Hans Jacobsen.

Internationale Meddelelser.

Udtalelser af Fagforeningsførere angaaende 8 Timersdagen og Nødvendigheden af en Ratificering af Washington-Overenskomsten om 8 Timersdagen.

(I. F. C.) Arbejdstidens Regulering ned til 8 Timer pr. Dag er Grundlaget og Forudsætningen for et Kulturtrin, hvor Arbejderklassen er ligestillet med de andre Samfundsklasser.

Arvid Thorberg,

Formand for den faglige Landsorganisation i Sverige.

(I. F. C.) Den østrigske 8-Timersdagslov hører til den bedste blandt alle bestaaende Love af denne Art. Washington Konventionen staar paa mange Punkter tilbage for den østrigske Lov. Ikke destomindre har Østrig i hvert Fald ratificeret Konventionen betinget. Selv dette er desværre endnu ikke sket i mange andre Stater. Den betingede Ratifikation er i det mindste en moralsk Forpligtelse for de ratificerende Lande, ikke at antaste 8 Timersdagen. Thi de Betingelser, der knyttes til Ratificeringen, drager jo ikke 8 Timersdagen som saadan i Tvivl, men forudsætter kun en samtidig Ratificering med andre Stater. Er denne Betingelse engang opfyldt, forvandles den betingede Ratificering automatisk i en endelig, uden at det vil være nødvendigt at fatte nogen ny parlamentarisk Beslutning. Selv om altsaa Ratifikationens Art ikke helt modsvarer Det internationale Arbejdsbureaus Beslutninger, er dog ogsaa allerede meget vundet hermed. Den engelske Regering paatænker nu at stille en Revision af Washington Konventionen paa Dagsordenen for en Arbejdskonference, hvad der selvfølgelig indeholder den Fare, at Washington Konventionen nu indtil videre ikke mere vil blive foreslaaet til Ratificering af noget Land, idet alle vil afvente, om ikke en Revision af Konventionen vil fritage dem for enhver videre Forpligtelse i saa Henseende. For os Østrigere bestaar der næppe nogen Fare for en Revision af 8 Timersloven, fordi vi saa stærkt har udbygget vore faglige Organisationer, at vi vilde være i Stand til allerede i Fødslen at kvæle ethvert Revisionsforsøg. For andre Lande derimod, hvor man hidtil har tillagt Ratificeringen mindre Betydning, er Faren maaske langt større. Her maa det forsømte endnu søges indhentet og maa der indledes en kraftig Agitationskampagne for Ratificeringen af Washington Konventionen. Dette er naar alt kommer til alt i vor samlede internationale Fagbevægelses Interesse.

A. Hueber,

Formand for Landsorganisationen i Tysk-Østrig.

REDAKTØR: CARL F. MADSEN

REDAKTION OG EKSPEDITION:

Rosenørns Alle 12,2. S. Kbhvn. V. Tlf. 3541 og 10541

Trykt hos F. E. Bording, Kbhvn.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR
DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND I DANMARK

NUMER 39 ❋ KØBENHAVN DEN 31. MARTS 1928 ❋ 24 AARGANG

Norsk-Finsk-Russisk Fagforeningskonference.

(Efter »Gewerkschafts-Zeitung«. Den tyske Landsorganisations Organ).

Den norske Arbejderbevægelses Udvikling i Aarene efter Krigen har isoleret den norske Arbejderstand noget fra den evropæiske Fælles-Bevægelse. I 1920 sluttede det norske Arbejderparti sig til den kommunistiske Internationale, hvilket havde til Følge, at der opstod et mindre socialdemokratisk Parti ved Siden af Arbejderpartiet. Senere traadte Arbejderpartiet ud af den kommunistiske Internationale, der foranledigede Dannelsen af et lille kommunistisk Parti. Ved Slutningen af 1926 har Arbejderpartiet og det socialdemokratiske Parti forenet sig — under Navnet »Arbejderpartiet« — hvad der krævede det norske Socialdemokratis Udtræden af den socialistiske Internationale (dette skete iøvrigt i fuld Forstaaelse med Internationale).

Disse Vildfarelser indenfor den norske Arbejderbevægelse skabte en stor Fare for den norske faglige Bevægelse saa meget mere som den politiske og faglige Bevægelse i Norge er meget nær knyttet til hinanden. Det lykkedes dog at værne den norske Arbejderbevægelses Enhed, kun traadte Norge ud af den internationale faglige Central i 1923 uden dog at slutte sig til Moskva røde Fagforeningsinternationale. Den norske Fagbevægelse stod derved udenfor enhver international Forbindelse. Ved Arbejderpartiets gradvise Befrielse fra kommunistiske Stemninger, men især ved dets Genforening med Socialdemokratiet er Bestræbelsen indenfor den norske Fagbevægelse for at vende tilbage til D. I. F. C. stadig levende, selv om den ikke er stærk nok endnu til at have Norges Genindtræden i Internationale til Følge. I sidste Halvdel af forrige Aar blev Problemet drøftet særlig ivrig indenfor den norske Arbejderbevægelses Kredse. Kommunisterne har i den Anledning udfoldet en heftig Agitation mod Amsterdam Internationale og herunder ogsaa opfrisket og udnyttet de kommunistiske Reminiscenser indenfor en betydelig Del af Arbejderpartiet. Den norske Fagforeningskongres i første Halvdel af December f. A. har som Følge heraf udtalt sig mod Tilslutning til D. I. F. C. og overdraget den norske Landsorganisations Ledelse at skabe »organisatorisk Forbindelse ikke alene med Fagforeningerne i Sverige og Danmark, men ogsaa med Fagforeningerne i Sovjetunionen og andre Lande med det Formaal at afslutte Overenskomster til gensidig Understøttelse«. Derved skulde der aabenbart skabes en foreløbig Erstatning for den manglende internationale Forbindelse. Desuden skulde den norske Landsorganisations Ledelse »indenfor den kortest mulige Tid indbyde de finske- og Sovjetunionens Fagforeninger til en Konference for at udarbejde Gensidighedsoverenskomsterne og Formerne for den internationale Enhed.«

Denne Beslutning blev i den internationale Fagforeningspresse ofte opfattet som en Beslutning om Dannelse af en norsk-finsk-russisk faglig »Enhedskomite« lig den engelsk-russiske Komite, som man havde i usalig Erindring. Denne farlige Udlægning af Kongresbeslutningen beror paa en mangelfuld Oplysning. Flertallet af Kongressen vendte sig afgjort mod Tanken om en norsk-finsk-russisk Komite. Denne Tanke blev udelukkende repræsenteret af Kommunisterne og

deres direkte Tilhængere d. v. s. af mindre end 1/4 af Kongressen (52 af ialt 236 Kongresdeltagere). For at undgaa en formel Forkastelse af deres Forslag trak Kommunisterne tilsidst dette tilbage og stemte for Beslutningen om Indkaldelsen af den norsk-finsk-russiske Konference. Denne Konference fandt Sted i København fra den 15. til den 18. Februar.

Objektivt betød denne Konference intet andet end en Etape for de norske Fagforeningers Tilbagetog fra den ugunstige Situation, som de lod sig manøvrere ind i. Denne Konferences Stranding var uundgaaelig. De enkelte Parter kom nemlig — som det iøvrigt i sin Tid var Tilfældet med Dannelsen af den engelsk-russiske Komite — med modsatte Formaal: Nordmændene og Finnerne med det Formaal at befæste den internationale Enhed indenfor Fagbevægelsen, at fjerne Kløften mellem Amsterdam og Moskva, men Russerne med det bestemte Fortsæt at at fjerne Nordmændene og Finnerne definitivt fra D. I. F. C.

Men de russiske, kommunistiske Fagforeningsledere har her maattet opleve en tung Skuffelse. Repræsentanterne for den russiske Fagforeningscentral har forelagt Konferencen et Udkast til et Manifest »Til Arbejderne i alle Lande«, hvori de — ifølge »Trud« — har angrebet Amsterdam Internationale meget skarpt. Selv Tranmæl, en Halvkommunist og den indflydelsesrigeste Mand indenfor det norske Arbejderparti, har med al Skarphed udtalt sig mod dette Manifest. Formanden for den norske Landsorganisation, Olsen, har udtrykkeligt anbefalet Tilnærmelsen til Amsterdam Internationale. Finnerne var heller ikke til at vinde for Manifestet. Ogsaa denne Gang har Kommunisterne grebet til det Middel at trække deres Forslag tilbage for at undgaa dets formelle Forkastelse. Men Forslaget om en norsk-finsk-russisk »Enhedskomite«s Dannelse havde heller ingen Lykke. Konferencen har begrænset sig til at foreslaa en Indkaldelse af en Konference saavel indenfor D. I. F. C. som den røde Fagforeningsinternationale og de norske og finske Fagforeninger, hvor Problemet om Dannelse af en »Enig Fagforeningsinternationale« skulde drøftes. Det blev ogsaa besluttet fra Tid til anden at indkalde norsk-finsk-russiske Konferencer, og der udarbejdedes et Forslag til en Gensidighedsoverenskomst mellem Fagforeningerne i de 3 Lande.

Men dette var kun forgæves Forsøg paa at tilsløre en notorisk Adskillelse. Paa Tilbagevejen til Rusland har den russiske Delegation i et Telegram fra Berlin til Moskvas Fagforeningsorgan »Trud« berettet, at den russiske Delegation paa Konferencen havde afgivet en Erklæring, som underkaster »den norske Delegation en Kritik paa Grund af Forkastelsen af Manifestet til Arbejderne i alle Lande og Vægringen ved at danne en norsk-finsk-russisk Komite« (Trud af 21. Februar). Den 27. Februar har Melnitschanski, den russiske Delegations Fører, i et Plenarmøde indenfor Fagforeningernes Centralraad i Sovjetunionen givet Oplysninger om Konferencen, hvorved Centralraadets Skuffelse tydeligt kom til Udtryk i dets Beslutning. Centralraadet bebrejder den norske Landsorganisation Forkastelsen af »de elementæreste Forslag til Kampen om Enheden« og med et tydeligt Blik paa Kassen betoner det, at denne Adfærd fra Nordmændenes Side »vil vanskeliggøre Muligheden for i fuldt Maal at udfolde Kraften i det broderlige Forbund af Arbejdere i Sovjetunionen, Finland og Norge«. Det er paafaldende, at Offentliggørelsen af Konferencebeslutningens Ordlyd indtil nu (vi er i Besiddelse af Trud indtil 10. Marts incl.) endnu ikke har fundet Sted i Udlandet.

Københavner Konferencen skulde efter de russiske Fagforeningslederes Hensigt være et Angreb paa D. I. F. C. og paa en vis Maade danne Optakten til Moskva Fagforeningsinternationales 4. Kongres, der blev aabnet den 15. Marts. Foretagendet er strandet. Intet kan bedre bevise dette end den Kendsgerning, at Losowski i sit udførlige Referat af den russiske Fagforeningscentrals Plenarmøde den 28. Februar om den internationale Fagbevægelses Stilling Aftenen før Røde Fagforeningsinternationales 4. Kongres (det stenografiske Referat er offentliggjort i Prawda

den 2. og 3. Marts) heller ikke med et Ord har nævnt Konferencen i København og Problemet om den norsk-finsk-russiske »Enhedskomite«. Denne forlegne Tavshed hos Førerne for Moskvas Anti-Fagforeningsinternationale er et tydeligt Tegn paa, at den internationale faglige Enighed er i Begreb med at marchere fremad.

S. Schwartz.

Den XI. Internationale Arbejdskonference.

(Spørgsmaalet om Ulykkestilfældenes Forebyggelse.)

Det internationale Arbejdsbureau (D. I. A.) har i disse Dage offentliggjort den Beretning, som skal danne Grundlaget for den første Diskussion om Spørgsmaalet om Forebyggelse af Ulykkestilfælde under Arbejdet paa den i Maj stedfindende XI. internationale Arbejdskonference. Det første Kapitel indeholder de lovlige Bestemmelser i de enkelte Lande angaaende Beskyttelse af Transmissioner, Lokaleforholdene, Arbejdernes Holdning, Inspektionen og Forbud mod Salg af Maskiner, der ikke er forsynet med de foreskrevne Beskyttelsesdele. Et videre Kapitel er helliget de forskellige Foreningers og Institutioners Virksomhed til Forhindring af Ulykkestilfælde under Arbejdet (Ulykkesforsikringsselskaber, Arbejdsgiverforeninger til Forhindring af Ulykkestilfælde, nationale Ulykkesforsikringsselskaber, Fagforeningernes Stilling til dette Spørgsmaal, Arbejderbeskyttelses-Museer). Efter en Fremstilling af de forskellige Former for Statistikken over Ulykkestilfælde samt af Ulykkesforhindringens Psykologi og Fysiologi behandles en Del Specialspørgsmaal, saasom automatisk Kobling ved Jernbanedriften, Opgivelse af Vægten ved tunge Fragtforsendelser, Begrænsning af Vægten af tunge Byrder, Ladning og Losning af Skibe o.v.s. Slutningen danner et omfattende Udkast til et Spørgeskema, som i sin foreliggende Form danner Rammen om Forhandlingerne i Genf og efter dets eventuelle Vedtagelse resp. Supplering og Forandring samt Regeringens Besvarelser vil danne Grundlaget for de Beslutninger, der senere vil komme i Stand.

Som Kardinalpunkt forudses i det første Spørgsmaal en Anbefaling, i hvilken der paalægges »Arbejdsgiverne, Arbejderne og Regeringerne samt Offentligheden i Almindelighed den moralske Pligt, med alle Midler og efter bedste Evne at træde op for Forebyggelse af Ulykkestilfælde«. Det maa unægtelig indrømmes, at denne Forpligtelse, selv om den er nok saa alvorligt ment og overtaget, ikke er tilstrækkeligt, naar den ikke bliver suppleret med visse omend ogsaa almindelig definerede saa dog praktiske Midler, saaledes at det gode Forsæt i det daglige Liv i Bedrifterne ogsaa virkelig omsættet i Gerning. Uden at underkende dens Betydning spiller derfor ikke blot Udforskningen af Ulykkesaarsagerne, det af de officielle statlige Institutioner i Samarbejde med de interesserede Parter drevne Studium af de bedste Forbyggelsesmetoder og Gennemførelse af nøjagtig og regelmæssig Ulykkesstatistik og en stor Rolle, men tillige den senere Formulering og Hensyntagen til de Konklusioner, der udspringer af de nye Forhold, samt Opstilling af tilsvarende Forordninger for Bedrifterne, som ganske vist i første Linie er vedkommende Lands egen Sag. Hvad angaar den internationale Statistik, der skal udarbejdes i Samarbejde med det internationale Arbejdsbereau, anbefaler Spørgeskemaet en Konvention, der, dersom den kommer i Stand, vil kunne være til stor Nytte. Thi Forudsættelsen for en praktisk Gennemførelse af en saadan Konvention er en almindelig Indførelse resp. grundig Udbygning af de enkelte Landes Statistik, der igen nødvendiggør et Samarbejde mellem alle i Betragtning kommende Institutioner (Bygningsmyndigheder, Arbejdsgivere, Arbejdere, Faguddannelses-Institutioner, Læreanstalter o. v. s.).

Punkt 4 henviser til Arbejdsgiverens store Ansvar og spørger med Rette, om det ikke i den Henstilling, der foreslaas vedtaget, skal slaas fast, at det i første Linie er Arbejdsgiveren, der gennem en praktisk Indretning af og Orden paa Arbejdspladsen skal bidrage

til Indførelse af Beskyttelsesforanstaltninger. Hvad angaar Arbejderne, maa disse utvivlsomt ligeledes gennem forøget Opmærksomhed i Bedrifterne stedse mere bidrage til deres egen og Bedrifternes Sikkerhed. De skal herved med samme Iver i Praksis omsætte det, som Arbejderorganisationernes Oplysningsinstitutioner og deres Presse dagligt og paa forbilledlig Maade prædiker. Disse Bestræbelser kan understøttes derved, at Myndighederne gennem Begunstigelse af den almindelige Folkeoplysning og, saaledes som dette foreslaas i Spørgeskemaet, gennem Undervisning i Forebyggelse af Ulykkestilfælde i Primarskoler, Fortsættelsesskoler, tekniske og polytekniske Skoler samt Fagskoler bidrage deres Del hertil. Naar man hører, at der t. Eks. i 1925 i England blev udbetalt over 12 Millioner Pund Sterling i Ulykkesunderstøttelse, at der i Amerika aarligt gaar 40 Millioner Arbejdsuger tabt grundet paa Ulykkestilfælde under Arbejdet og at næsten 800.000 Personer maa arbejde Aar ind og Aar ud for at erstatte de forulykkede Arbejdere, skulde saadanne Forholdsregler ikke blot være forstaaelige ud fra folkeøkonomiske og sociologiske, men ogsaa ud fra rent menneskelige Synspunkter og under Hensyn til hele Befolkningens Liv og Sundhed.

Den anden Del af Spørgeskemaet begynder med det Hovedspørgsmaal: »Mener De, at Forslaget desuden skal anbefale lovmæssige Forholdsregler af almindelig Natur, som kunde sætte Staterne i Stand til selv at foreskrive et Minimum af industriel Sikkerhed i saadanne Tilfælde, hvor de Interesseredes Initaitiv udebliver?« Endvidere spørges i denne Sammenhæng, om Arbejdsgiveren skal være lovlig forpligtet til at »indrette og og lede sin Virksomhed paa en saadan Maade, at Arbejderen bliver beskyttet i den Udstrækning, Virksomhedens Natur tillader«. Naar man ser hen til, at der paa dette Omraade i de enkelte Lande allerede findes temmelig vidtgaaende Bestemmelser, klinger denne Formel temmeligt beskeden. Thi det Foregivende, at Virksomhedens Natur ikke tillader noget, bliver kun altfor gerne benyttet af Arbejdsgiverne, hvad man iøvrigt ogsaa kan iagttage paa andre Omraader. I denne Forbindelse bør efter Arbejdsbureauets Mening endnu fire andre Spørgsmaal drøftes: Forpligtelsen til Prøvelse af Byggeplaner for Fabriksvirksomheder forinden disses Opførelse: Metoderne for Anvendelsen af de almindelige Bestemmelser i de enkelte Tilfælde, navnlig hvad angaar Inspektørernes Rettigheder; den individuelle Fastsættelse af Forsikringpræmierne, d. v. s. deres Fastsættelse i Forhold til Bedriftens Sikkerhed eller Bestaaende af virksomme Sikkerhedskomiteer o. s. v.; Arbejdernes Rolle med Hensyn til Ulykkestilfældenes Forebyggelse.

Et af de vigtigste om ikke det vigtigste Spørgsmaal er uden Tvivl Arbejdernes Medvirkning ved Ulykkesforhindringen og dens lovlige Stipulering, hvorved samtidig bør bestemmes, at Fagforeningen har Ret til at indstille det fornødne Antal Kandidater. Angaaende denne Fordring er det vistnok ikke nødvendigt at spilde mange Ord. Den bliver indenfor den nationale Ramme næsten overalt af Arbejderne stemplet som Kærnepunktet i hele Problemet — saaledes f. Eks. fornylig i Tyskland ved Tilvejebringelsen af en ny Arbejderbeskyttelseslov — og ogsaa internationalt har Den internationale faglige Central ved sine Bestræbelser og i sin Propaganda fra Begyndelsen af lagt Eftertrykket paa denne Fordring. Sejrer paa dette Omraade Arbejdsgivernes eller Regeringernes daarlige Vilje i Genf, betyder dette, at det overhovedet ikke er dem alvorligt om at gøre at forankre Interessen der, hvor den stærkeste Vilje til Forebyggelse af Ulykkestilfældene bestaar, nemlig i Arbejderorganisationerne, som da heller ikke holder tilbage med at anspore deres Medlemmer i saa Henseende. Er Arbejdernes Medvirkning sikret i Princípet, kan den naturligvis i Praksis antage forskellige Former: Deltagelse i den officielle Arbejdsinspektion gennem Ansættelse af Arbejdere som Organisationer foreslaar til de forskellige Inspektionsposter; Indførelse af Sikkerhedskomiteer i de enkelte Bedrifter; Bedriftsraadenes Deltagelse i Sikkerhedsarbejdet o.s.v.).

Spørgeskemaets tredje Del beskæf-

tiger sig med forskellige Specialproblemer. Den automatiske Kobling af Jernbanevogne betegner Beretningen som et typisk Eksempel, hvor en international Reglementering gennem en Konvention kan synes nødvendigt. Der spørges derfor, om der ikke indenfor et kortere Tidsrum, d.v.s. i Løbet af 1 eller 2 Aar, kan indkaldes en Konference af Eksperter, som under Ledelse af D.I.A. skal studere Problemets tekniske Sider. Ogsaa Spørgsmaalet om Opgivelse af Vægten for svære Fragtkolli er efter Arbejdsbureauets Mening tilstrækkeligt klarlagt til at retfærdiggøre et Konventionsudkast. Det foreslaar samtidig at fastsætte den Vægtgrænse, fra hvilken Vægtopgivelsen skal være obligatorisk, til 1500 kg for Forsendelser, som skal lades eller losses i Søhavne, og til 500 kg for Fragtforsendelser i Flodhavne. Hvad angaar Bæren af svære Byrder anser Arbejdsbureauet det for formaalstjenligt, at der tilsendes Regeringerne et Spørgeskema angaaende Vedtagelse af en Konvention, der fastsætter Maksimalvægten til 75 kg, hvad der er i Overensstemmelse med Arbejderorganisationernes Krav. Som fjerde Punkt overvejer man en Konvention angaaende Beskyttelse mod de Ulykkestilfælde, som Arbejderne er udsat for ved Ladning og Losning af Skibe. Endeligt foreslaas et Konventionsudkast, hvis Ratificering vilde forpligte Medlemsstaterne til at forbyde Handel med Maskiner, som ikke er i Overensstemmelse med de Krav, der er fastsat i de nationalt bestaaende Beskyttelsesbestemmelser. Af forskellige Grunde mener Arbejdsbureauet, at det Problem ikke er moden til Løsning, navnlig under Hensyn til de med Eksporten og Importen af saadanne Maskiner forbundne Vanskeligheder.

Efter at Spørgeskemaet nu er blevet bekendt, vil de tilsluttede Landsorganisationer øjeblikkelig indgaaende beskæftige sig med de forskellige Spørgsmaal, hvorved der i Henhold til den paa I. F. C. s Repræsentantmøde i Berlin fattede Beslutning skal finde en Meningsudveksling Sted mellem de tilsluttede Organisationer for paa denne Maade at naa til en almindelig Forstaaelse og en samlet Optræden.

(I.F.C.)

Lønbevægelser og Konflikter.

Overenskomstforhandlingerne i Litograffaget.

Overenskomsten mellem Dansk litografisk Forbund og Dansk Litograflaug udløb, efter at være opsagt af Forbundet, den 1. Februar 1928.

Efter nogle resultatløse Forhandlinger mellem de paagældende Organisationer kom Sagen til Behandling paa et Fællesmøde under Hovedorganisationernes Medvirken den 7. Februar.

Paa dette Møde enedes man under Forbehold af de respektive Organisationers Medlemmers Sanktion om et Forslag til Forlængelse af Overenskomsten til 1. Februar 1929, og da begge Parter tiltraadte Forslaget gik Sagen dermed i Orden.

Ved den nye Overenskomst opnaaedes en mindre Forhøjelse af Minimalugelønningerne, Reguleringsbestemmelsen efter Pristallet bortfaldt, og der opnaaedes en Forbedring af Fagets Sommerferiebestemmelser, hvorved disse blev de samme som i Bogtrykfaget.

Ny Overenskomst mellem A/S Bladkompagniet og Kvindeligt Arbejderforbund.

Mellem ovennævnte to kontraherende Parter har der siden 1921, — ændret i 1923 og 1925 — bestaaet en Overenskomst for Bladbude og Aftællere, som imidlertid blev opsagt af Bladkompagniet til Ophør den 1. April.

Efter nogle resultatsløse Forhandlinger mellem Parterne meldte Bladkompagniet sig ind i Arbejdsgiverforeningen og der blev da aftalt et Fællesmøde til den 22. Marts.

Fra Arbejdsgiverforeningens Side hævdedes her, at Lønningerne faktisk var de samme som i 1921, og der krævedes en Nedgang af Lønningerne paa ca. 33 %. Hvis man ikke kunde faa dette gennemført vilde Bladkompagniet ophæve den Afdeling af Virksomheden der omfatter Abonnement og gaa over til Løssalg til Bladhandlerne, hvilket vilde have til Følge at samtlige Bladbude blev arbejdsløse.

Fællesmødet endte uden Resultat,

da et Tilbud fra Forbundet om en 10 % Lønreduktion blev afslaaet af Bladkompagniet, hvorefter samtlige Bladbude modtog en Opsigelse om Fratrædelse den 1. April.

Imod denne Fremgangsmaade nedlagde De samvirkende Fagforbund Protest og bebudede at ville indbringe Klage for Den faste Voldgiftsret for Brud paa Septemberforligets Varselsbestemmelse. Samtidig henstillede vi, at de foretagne Opsigelser ikke effektueredes inden Rettens Kendelse kom til at foreligge. Til det sidste svarede Arbejdsgiverne at dette ikke lod sig gøre af den Grund, at Omforandringen fra Abonnement til Løssalg nødvendigvis maatte ske ved Kvartalsskiftet.

Med Sanktion af De samvirkende Fagforbund varslede Kvindeligt Arbejderforbund Strejke for Aftællernes Vedkommende.

Det Møde, der skal afholdes forinden en Sags Indbringelse for Retten fandt Sted den 27. Marts, men endte uden Resultat, men man enedes dog om at anmode Retten om at behandle Klagen den 30. og 31. Marts.

Herefter kom man ind paa at forhandle om selve Sagen og disse Forhandlinger resulterede i følgende:

Overenskomsten af 28. Februar 1923 med Tillæg af 24. Marts 1925 forlænges paa 3 Aar fra dens Udløbstid paa følgende Vilkaar:

Minimallønnen forbliver i hele Overenskomstperioden uforandret.

De øvrige Betalingsvilkaar nedsættes fra første Lønningsdag i April 1928 med 12%, den første Lønningsdag i September 1929 forhøjes Fradraget til 16%, og den første Lønningsdag i September 1930 forhøjes Fradraget til 20%.

Normen for Regler for Behandling af faglig Strid indføres i Overenskomsten.

Overenskomsten kan med 3 Maaneders Varsel opsiges til Ophør en 1. April, dog tidligst til 1. April 1931.

Nærværende Overenskomst er truffet under Forbehold af de respektive Parters Godkendelse, og Parternes Svar skal foreligge Torsdag den 29. ds. Kl. 12.

For saa vidt Overenskomsten vedtages af begge Parter bortfalder de givne Opsigelser, og det afgivne Strejkevarsel ligesom Retssagen for Den faste Voldgiftsret tages tilbage.

Dette Forslag vedtoges af Parterne allerede Dagen efter, hvorfor Klagen, der allerede var tilsendt Den faste Voldgiftsret, blev taget tilbage.

Internationale Meddelelser.

Indien og Den internationale faglige Central.

I Nærværelse af den til Indien udsendte engelske Delegation (Purcell og Hallsworth) har Bestyrelsen for Den all-indiske Landsorganisation i sit i New Delhi afholdte Møde behandlet Spørgsmaalet om Tilslutning til Amsterdam. Grundet paa de kommunistiske Delegeredes Holdning, som beskyldte Amsterdam-Internationale for Samarbejde med Kapitalisterne, kom det til et heftigt Ordskifte, hvorved Purcell bemærkede, at Russerne vedvarende indblander sig i de andre Landsorganisationers Arbejde og Forhold og at det nu endelig er paa Tide at tage Afstand fra den russiske Bevægelse og slutte op i Rækkerne sammen med Fagbevægelsen i den øvrige Verden. Sekretariatet blev bemyndiget til at fortsætte Forhandlingerne med den engelske Landsorganisation og Den internationale faglige Central.

Fagforeningernes Medlemstal i Holland.

Den Nederlandske Landsorganisation talte den 1. Januar 1928 ialt 205.561 Medlemmer, hvad der sammenholdt med det foregaaende Aar betyder en Tilvækst af 7126. I de foregaaende Aar kunde der noteres følgende Fremgang i Medlemstallet: 1924 3781; 1925 5784; 1926 6013. (I. F. C.)

Afdelingsformænd og -kasserere!
Husk at indsende Afdelingsskemaet.

Rettelse.

Ved en beklagelig Sætterfejl er der i forrige Nummer Side 2, som Overskrift sat »Arbejdsløsheden« i Industrien i Juli Kvartal 1927, der skal staa »Arbejdslønnen« o. s. v.

REDAKTØR: CARL F. MADSEN
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Alle 12,2. S. Kbhvn. V. Tlf. 3541 og 10541.
Trykt hos F. E. Bording, Kbhvn.

AFDELINGS-SKEMA

angaaende

Arbejdsløsheden i Marts Maaned 1928.

Bemærk! Naar *ingen* Arbejdsløse eller *ingen* tabte Arbejdsdage skal angives, bedes man sætte et **tydeligt 0.** Hvor intet Tal kan angives, bedes man sætte **?** Se iøvrigt Bemærkninger paa Bagsiden.

1. Antal Medlemmer?	
2. Hvormange af Organisationens Medlemmer var arbejdsløse: I Midten af Maaneden? Ved Slutningen af Maaneden?	
3. Hvormange Arbejdsdage er der ialt gaaet tabt for Medlemmerne paa Grund af Arbejdsløshed i Maanedens Løb (Søn- og Helligdage eller lignende Fridage medregnes ikke, med mindre der i Almindelighed arbejdes 7 Dage om Ugen)?	

For ..... -*Forbundets Afdl. i* .....
(Her skrives Faget.) (Byens Navn.)

Formandens Navn: .....

— Adresse: .....

NB. Fagforeningerne bedes indsende dette Skema til det Forbund, hvoraf de staar som Afdeling, saaledes at Skemaet er Forbundet i Hænde **senest den 8. April 1928.**

Enkeltstaaende Foreninger, i hvis Fag der ikke findes noget Forbund eller som ikke er Medlemmer af et saadant Forbund, bedes sende Skemaet direkte til Det statistiske Departement, Slotsholmsgade 10, Kbhvn. K.

Angaaende Forsendelsen bemærk:
Det udfyldte Skema kan forsendes i aaben Konvolut som Tryksag, Portoen er da 7 Øre (indenfor Københavns Postomraade 5 Øre). Men der maa da iagttages følgende:
Spørgsmaalene 1—3 maa kun besvares med Tal (*0* for *ingen*). Skrives der Tekst udover dette, maa Forsendelsen frankeres som Brev.

Vend om!

Bemærkninger vedrørende Udfyldningen af Skemaet:

ad 1. Under »Antal Medlemmer« medtages alle, der staar som Medlemmer af Organisationen, altsaa ogsaa Syge og saadanne, som for Tiden aftjener deres Værnepligt.

ad 2. Under dette Punkt skal opgives, hvormange Medlemmer der er arbejdsløse paa en enkelt bestemt Dag henholdsvis ved Maanedens Midte og ved dens Slutning. Oplysningerne skal helst vedrøre den 15. i Maaneden samt den sidste Arbejdsdag i Maaneden, men kan dog ogsaa undtagelsesvis gives for 2 andre Dage, som ligger nær ved henholdsvis Maanedens Midte og Slutning, forsaavidt dette byder nogen væsentlig Lettelse ved Udfyldningen. Det Tal, der ønskes opgivet, er det samlede Antal Arbejdsløse, altsaa saavel de, der møder til Kontrol, som de, der undlader dette, fordi deres Understøttelse er opbrugt eller af anden Aarsag. — Under Arbejdsløse maa ikke medregnes de af Organisationens Medlemmer, der er i Strejke eller Lockout.

ad 3. Antallet af de i Maanedens Løb ved Arbejdsløshed tabte Arbejdsdage skal omfatte saavel understøttede som ikke-understøttede Dage. Arbejdsdage, der er gaaet tabt som Følge af, at Organisationens Medlemmer helt eller delvis i Maanedens Løb har været i Strejke eller Lockout, maa ikke medregnes.

Til Underskriften.

Paa den punkterede Linie *foran Ordet* »...-Forbundets« skrives Faget, f. Eks. skriver Bageriarbejderforbundets Afdelinger »Bager-«, Bogbinderforbundets Afdelinger »Bogbinder-« o. s. v. og den punkterede Linie efter Ordene Afdel. i *udfyldes med Byens Navn.*

A. E. BORDING, KØBENHAVN

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR
DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND I DANMARK

NR. 40-41 ❋ KØBENHAVN DEN 14. APRIL 1928 ❋ 24 AARGANG

Lønbevægelser og Konflikter.

Bageri- og Konditoriarbejdere hos Firmaet E. Rubows Eftfl.

Firmaet Kgl. Hofbager E. Rubows Eftfl. har givet sine Svende Ordre til at paabegynde Arbejdet i Firmaets Virksomheder Kl. 2 Morgen Lørdag den 18 og Søndag den 19. Februar. I Henhold til Bageriloven skal Arbejdet først begynde Kl. 4.

Arbejderne mødte imidlertid ikke før Kl. 4, da Bagerforbundets Forretningsudvalg ikke vilde give sin Tilslutning til det af Mesteren stillede Krav.

Sagen behandledes ved et Fællesmøde den 19. Marts, men uden Resultat. Forbundets Repræsentanter erklærede sig dog villige til at deltage i et nyt Møde om Sagen sammen med Laugets Repræsentanter.

Bogbindere i Papirvareindustrien.

Da der i Juni Maaned i Fjor hos Forligsmanden blev afsluttet Overenskomst i Bogbinderfaget, traf man Aftale om, at der indenfor Papirvareindustrien skulde føres en Forhandling om en Regulering af Akkordpriserne hos Firmaet Blichfeld, saa Priserne kom til at svare til en Fortjeneste af 25% over Timelønnen. Samtidig skulde der for de andre Konvolutfabrikker optages en Forhandling angaaende Betalingen for Haandkonvolutter i Formater under 30,000 Kvadratmillimeter.

Der har været ført flere Forhandlinger mellem Parterne, men uden Resultat, hvorefter begge Parter blev enige om at forelægge Sagen for Hovedorganisationerne.

Sagen behandledes ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 23. Februar, hvor man enedes om følgende:

I Tilslutning til den hos Forligsmanden den 17. Juni 1927 trufne Aftale fastsættes Betalingen for Pengekonvolutter med enkelt Bund til Netto 5.— Kr. pr. 1000 Stk. og med dobbelt Bund til Netto Kr. 5,50 pr. 1000 Stk.

Betalingen for ekstra Konvolutter under 30,000 Kvadratmillimeter forhøjes fra Kr. 2,50 til Kr. 2,75 netto pr. 1000 Stk., og Konvolutter i Poseformat til Kr. 2,90 netto pr. 1000 Stk.

Denne Aftale er truffet under Forudsætning af, at der opnaas en Ordning af Firmaet Blichfeldts Priskurant og træder i Kraft sammen med Aftalen af 27. November 1926, naar Forhandlingerne herom er afsluttede, saaledes at der foreligger Enighed ogsaa om disse Forhold.

Smede og Maskinarbejdere paa A/S Nordisk Kabel- og Traadfabrikker i Middelfart.

Hos Aktieselskabet har 2 Mand i Vintermaanederne mødt en Time før normal Arbejdstids Begyndelse for at regulere Varmen. Herfor har Virksomheden betalt et Tillæg paa 100%.

Nu har Kabelfabrikkerne ophævet dette 100% Tillæg og indført den Ordning, at de 2 Mænd ophører med Arbejdet 1 Time før normal Arbejdstids Ophør, saaledes at de kun faar 8 Timer pr. Dag.

Sagen behandledes paa et Fællesmøde den 8. Marts, men uden Resultat.

Paa Forbundets Vegne er Klage senere indgivet til Den faste Voldgiftsret.

Typografer hos Litograffirmaet C. F. Sørensens Fftf.

Litograffirmaet C. F. Sørensens Eftf. har beskæftiget en ung Pige i ca. 1½ Aar for en Løn af 17 Kr. pr Uge, me-

dens det i Overenskomsten hedder »al anden kvindelig Arbejdskraft udenfor Trykkeriet 35 Kr. ugentlig plus Dyrtidstillæg«.

Efter at Forbundets københavnske Afdeling har rejst Sagen overfor Firmaet, paastaar dette at have ordnet Sagen ved at efterbetale den unge Pige 1400 Kr. Forbundet maa imidlertid fastholde. at det er Forbundet, der har Paataleret overfor Tarifbrud og at den eventuelle Bod bør tilfalde Forbundet.

Sagen behandledes ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 14 Marts, men uden Resultat. Paa Forbundets Vegne er der senere indbragt Klage for Den faste Voldgiftsret.

Paa samme Møde behandledes et Spørgsmaal om en Elevansættelses Lovlighed hos samme Firma.

Dette Spørgsmaal er senere henvist til en faglig Voldgift.

Kondolenceskrivelse fra Albert Thomas i Anledning af Overpræsident J. Jensens Død.

Fra Direktionen for det internationale Arbejdsbureau i Genève Albert Thomas har vi under 28. Marts modtaget nedenstaaende dybtfølte Skrivelse i Anledning af Overpræsident J. Jensens Død:

Min kære Madsen.

I dette Øjeblik, hvor jeg staar i Begreb med at foretage en Embedsrejse, meddeler mine Medarbejdere mig om det store Tab, som den danske Arbejderbevægelse har lidt ved Overpræsident Jensens Død. Maa jeg bede Dem, kære Madsen, i Deres Egenskab som Formand for de danske Fagorganisationer og derigennem som Repræsentant for den danske Arbejderklasse, at modtage mit Udtryk for min dybeste Medfølelse.

Jeg ved jo, hvormeget Jens Jensen har betydet for sit Lands Fagbevægelses Udvikling; med hvilken lykkelig Haand han i kritiske Tider ledede Arbejderorganisationerne, saaledes at han ved Begyndelsen af indeværende Aarhundrede kunde overlade dette til dygtige Efterfølgere, der har ført Bevægelsen videre til at være en af de kraftigste og for de tilsluttede Arbejdere nyttigste i hele Verden.

Jeg har ogsaa hørt hvorledes Jensen, da han som Borgmester i København maatte overtage Ledelsen af sin Bys Finanser, vandt fuld Tiltro i alle Kredse, og hvorledes selv de, der til en Begyndelse bekæmpede ham skarpest, snart maatte bøje sig i Beundring for hans Dygtighed og hans Retsind; og da han for nogle Aar siden fik tildelt det højeste Embede i Staden kunde jeg kun betragte denne Anerkendelse som en retsmæssig og fuldkommen rigtig Afslutning paa et ærefuldt og velsignelsesrigt Levnedsløb.

Jeg beder Dem være overbevist om, at jeg oprigtigt beklager det haarde Slag som har ramt den danske Arbejderklasse, og at jeg stedse vil bevare Jens Jensen i min Erindring som en af de største Foregangsmænd indenfor Arbejderbevægelsen i de nordiske Lande.

Med venskabelig Hilsen

Deres ærbødige

Albert Thomas.

Den faste Voldgiftsret.

Sag Nr. 1149.

Landarbejdere i Klintholm Skovdistrikt.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 15. Marts 1928 i Sag Nr. 1149: De samvirkende Fagforbund i Danmark for Landarbejderforbundet og dettes Magleby Afdeling mod Godsejer, cand. juris. S. Scavenius, Klintholm.

Under denne Sag har De samvirkende Fagforbund i Danmark for Landarbejderforbundet og dettes Magleby Afdeling indklaget Godsejer, cand. juris S. Scavenius, Klintholm, under Anbringende af, at Indklagede i November 1919 overfor den nævnte Afdeling har tiltraadt den Overenskomst om Skovarbejde, som d. 21/6 s. A. var oprettet mellem Arbejdsgiverforeningen for Land- og Skovbrug i Danmark paa den ene Side og Landarbejderforbundet og Dansk Arbejdsmandsforbund paa den anden Side, samt at han har gjort Brud paa denne Overenskomst ved i Efteraaret 1927 at ned-

sætte Akkordsatser uden at have opsagt Overenskomsten med det i denne fastsatte Varsel af 3 Maaneder til en 1. Maj. Under Henvisning hertil har Klagerne nedlagt Paastand om, at Indklagede kendes pligtig til, indtil han med 3 Maaneders Varsel til en 1. Maj har frigjort sig, at aflønne de i Klintholm Skovdistrikt beskæftigede Arbejdere i Henhold til den til enhver Tid om Skovbrugsarbejde bestaaende Overenskomst mellem Arbejdsgiverforeningen for Land- og Skovbrug i Danmark og Landarbejderforbundet i Danmark, saaledes at Distriktet regnes til Klasse II, endvidere til at efterbetale de Medlemmer af Forbundet, der i 1927/28 har været beskæftiget i Skovdistriktet, hvad der i nævnte Sæson er fradraget dem i den overenskomstmæssige Løn.

Indklagede paastaar Sagen afvist eller sig frifunden, idet han benægter at have sluttet saadan Overenskomst som af Klagerne anbragt.

Klagerne har nærmere anført følgende: Den nævnte Overenskomst af 21/6 1919 forudsætter, at der foretages en Klassificering af de Skovdistrikter, der omfattes af Overenskomsten, idet der aftales 3 forskellige Akkordsatser for det samme Arbejde, eftersom dette udføres i Skove af henholdsvis I. II. eller III. Klasse. For saa vidt Enighed om Klassificering af en Skov ikke opnaaedes lokalt ved direkte Forhandling mellem Arbejdsgiver og Arbejdere, blev Bedømmelsen foretaget og Klassificeringen fastsat af et af Organisationen nedsat Nævn. Indklagede var ikke Medlem af Arbejdsgiverforeningen for Land- og Skovbrug, og Klintholm Skov var saaledes ikke indbefattet under Overenskomsten, men Landarbejderforbundets Magleby Afdeling indlede med Forbundets Billigelse Overenskomstforhandlinger med Skovejeren og tilskrev d. 30/11 1919 Forbundet saaledes:

»I Anledning af vor Forhandling med Godsejer Scavenius, Klintholm, skal jeg herved meddele Eder, at vi blev enig med ham i Dag.

Vi fik sat Skoven i II. Klasse over Bank. Vi havde ellers regnet med III Klasse, men efter som vi ikke kan tage Terrænet i Betragtning, saa kan det vist ikke blive stort anderledes. Og tillige vil kan betale Dyrtidstillæget, hvis det kommer i Orden«.

Klagerne hævder nu, at den Enighed, der saaledes blev opnaaet, gik ud paa, at Godsejeren og Afdelingen vedtog Organisationernes oftnævnte Overenskomst af 21/6 1919 i dens Helhed, om end med enkelte Ændringer af Akkordsatser som gældende for Skovdistriktet, og saaledes ogsaa vedtog Bestemmelsen om, at Opsigelse skal ske med 3 Maaneders Varsel til en 1. Maj. De senere Ændringer i Organisationernes Overenskomst er da ogsaa bleven fulgt ved Arbejdet i Klintholm Skovdistrikt. Klagerne formener derfor, at Indklagede har været uberettiget til, som sket, da Skovningsarbejdet i November 1927 skulde begynde, uden stedfunden Opsigelse ensidig at forringe Akkordsatserne.

Indklagede bestrider, at han har sluttet nogen Overenskomst med Magleby Afdelingen, indsige en Overenskomst af det paastaaede Indhold. Han har for Retten som Part forklaret, at han udtrykkeligt erklærede ikke at ville tiltræde den af Arbejdsgiverforeningen for Land- og Skovbrug sluttede Overenskomst, samt at han vilde forhandle om Betalingen for Skovarbejdet med samtlige i Skoven beskæftigede Arbejdere og ikke blot med de organiserede; under denne Forhandling drøftede man Akkordsatser og enedes om, at i det store og hele kunde Distriktet betale de Priser, der var gældende for Skove af II. Klasse, dog at han paa flere Punkter forlangte andre Satser, hvad Arbejderne indgik paa. Han gjorde endelig udtrykkelig opmærksom paa, at disse Priser vilde han betale indtil videre, og han hævder saaledes, at saavel han som Arbejderne til enhver Tid stod frit med Hensyn til, om han vilde betale og de vilde arbejde for disse Priser, eller om en af Parterne vilde kræve en Forandring.

Det er oplyst, at Landarbejderforbundet ikke efter Modtagelse af Afdelingens Skrivelse af 30/11 1919 eller paa noget senere Tidspunkt overfor Indklagede har søgt konstateret, at han var indgaaet paa at følge Organisationernes Overenskomst, og ej heller paa anden Maade i den foreløbne Tid

er traadt i Forbindelse med ham saaledes, at han deraf kunde have Anledning til at forstaa, at Forbundet eller Afdelingen nærede en saadan Opfattelse. Nogen skriftlig Aftale med Indklagede har aldrig foreligget. Klagerne har derhos ikke her under Sagen søgt ved Vidneforklaringer at modbevise Indklagedes Fremstilling af det i 1919 passerede.

Idet der herefter ikke findes Føje til at statuere, at Forhandlingen i 1919 mellem Inklagede og Skovarbejderne har ført til andet eller mere, end af Indklagede hævdet, og navnlig ikke, at han er indgaaet paa at være bundet til Akkordsatser og andre Betalingsvilkaar efter de Opsigelsesregler, som findes i Organisationernes Overenskomst, har Indklagede ikke savnet Føje til, som sket, inden en Skovningssæsons Begyndelse at tilkendegive Arbejderne, at han efter Skovbrugets nuværende Konjunktur kun vilde betale lavere Akkordsatser end tidligere, idet det herefter maatte staa Arbejderne og hver enkelt af disse frit for, om de vilde paatage sig Arbejdet eller ej. Der blev da efter Indklagedes uimodsagte Fremstilling ej heller rejst Indsigelse fra Arbejdernes Side, idet disse paabegyndte Skovningsarbejdet, hvorimod Forbundsafdelingen nogen Tid efter rejste Klagen.

I Henhold til det anførte kan det ikke statueres, at der fra Indklagedes Side foreligger noget Overenskomstbrud, hvorfor han vil være at frifinde, medens Sagens Omkostninger vil være at paalægge Klagerne med 300 Kroner.

Kendelse:

Indklagede, Godsejer, cand. juris, S. Scavenius, Klintholm, frifindes for Tiltale af Klagerne, De samvirkende Fagforbund i Danmark for Landarbejderforbundet og dettes Magleby Afdeling, i denne Sag.

Sagens Omkostninger udredes af Klagerne med 300 Kroner.

Sag Nr. 1151.

Telefonfunktionærer hos De samvirkende Telefonselskaber og Jydsk Telefon-Aktieselskab.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 8. Marts 1928 i Sag Nr. 1151: Centralorganisationen for Telefonstanden i Danmark mod Dansk Arbejdsgiverforening for De samvirkende Telefonselskaber og Jydsk Telefon-Aktieselskab.

I 1925 blev der sluttet Overenskomster mellem de enkelte under De samvirkende Telefonselskaber hørende Selskaber og de ved disse beskæftigede enkelte Afdelinger under Centralorganisationen for Telefonstanden i Danmark, saaledes ogsaa mellem Jydsk Telefon-Aktieselskab og Afdelingerne 5, 12 og 23 om Løn- og Arbejdsvilkaar m. m. Enighed opnaaedes for disse sidstnævnte Parters Vedkommende i et Møde den 17. Novbr. 1925, og i den herom førte Protokol hedder det:

»Herefter er der Enighed om, at alle nugældende Reglementer og Overenskomster med de i Dag vedtagne Ændringer mellem Selskabet og Afdelingerne 5, 12 og 23 er forlænget saaledes, at de tidligst kan opsiges til 1. April 1928 med 3 Maaneders Varsel og derefter kun kan opsiges til en 1. April med samme Varsel, og saaledes at hvis en anden Organisation under Centralorganisationen bestaaende af Tjenestemænd ved Jydsk Telefon-Aktieselskab opsiger sin Overenskomst med Selskabet, har Selskabet Ret til inden 8 Dage efter en saadan Opsigelse at opsige sin Overenskomst med Afdelingerne 5, 12 og 23, dog naturligvis tidligst til 1. April 1928. Ligeledes har Afdelingerne 5, 12 og 23 Ret til paa tilsvarende Maade at opsige sine Overenskomster, hvis Selskabet opsiger sine Overenskomster med en anden Afdeling under Centralorganisationen bestaaende af Tjenestemænd ved Selskabet.

Endvidere var der Enighed om, at de under Ministeriets Medvirkning i Sommeren 1925 udarbejdede Forhandlingsregler træder i Kraft straks.«

De nævnte Forhandlingsregler var bleven tilvejebragt ved Drøftelser mellem Centralorganisationen og De samvirkende Telefonselskaber under Medvirkning af Ministeriet for offentlige Arbejder, hvorved var tilvejebragt et

Forslag til Forhandlingsregler af almindelig Karakter, d. v. s. affattet saaledes, at dets Bestemmelser kunde anvendes i Forholdet mellem hvert af Selskaberne og hver af Afdelingerne. I Forslagets § 8 findes om Opsigelse af Forhandlingsreglerne følgende Bestemmelse:

»Disse Regler træder i Kraft straks og kan saavel af Centralorganisationen som af De samvirkende Telefonselskaber opsiges med 3 Maaneders Varsel til en 1. April, første Gang 1. April 1928.«

Forslaget havde en saaledes lydende Indledning:

»Under Forudsætning af, at samtlige mellem de til De samvirkende Telefonselskaber hørende Selskaber og Organisationer under Centralorganisationen for Telefonstanden i Danmark afsluttede Overenskomster inden 15. Oktober d. A. er forlængede saaledes, at de tidligst kan opsiges til 1. April 1928, og at den anden Part, saafremt en Overenskomst opsiges, uanset de specielle Opsigelsesfrister, har Ret til i Løbet af 8 Dage at opsige samtlige andre mellem vedkommende Selskab og Organisationer under Centralorganisationen afsluttede Overenskomster, slutter De samvirkende Telefonselskaber og Centralorganisationen for Telefonstanden i Danmark herved følgende Overenskomst angaaende Forhandlinger mellem de enkelte Telefonselskaber og de ved disse ansatte Medlemmer af Centralorganisationen.«

Forslaget blev tiltraadt uændret af de to overordnede Organisationer, hvorefter Overenskomstforhandlingerne mellem de enkelte Selskaber og Afdelinger fandt Sted, for Jydsk Telefon-Aktieselskab og Afdelingerne 5, 12 og 23's Vedkommende med det foran gengivne Udfald paa Mødet den 17. Novbr. 1925. Forhandlingsreglerne blev derefter — dog med Udeladelse af Indledningen — udfærdigede i særskilte Eksemplarer som gældende mellem hvert enkelt Selskab og de ved dette virkende Organisationer under Centralorganisationen og med Underskrift af disse Parter, saaledes at de for de under denne Sag omhandlede Parters Vedkommende har som Overskrift:

»Regler for Forhandling
mellem
Jydsk Telefon-Aktieselskab
og
de ved dette virkende Organisationer under Centralorganisationen for Telefonstanden i Danmark.«

og paa disse Regler er derefter paaført Ministeriets Stadfæstelse, dateret 24. Marts 1926.

I Slutningen af December 1927 opsagde Jydsk Telefon-Aktieselskab Overenskomsten med Afdeling 17 om Løn- og Arbejdsvilkaar, og som Sympati-Aktion gjorde da Afdelingerne 5, 12 og 23 Brug af Bestemmelserne om inden 8 Dage efter sket Opsigelse til en anden Afdeling at kunne opsige alle sine Overenskomster, idet de nævnte 3 Afdelinger opsagde alle sine Overenskomster med Jydsk Telefon-Aktieselskab. I Skrivelse af 9. Januar 1928 anerkendte Selskabet Opsigelserne, forsaavidt angaar Overenskomsterne vedrørende Løn- og Arbejdsvilkaar samt Forhørsregler, men tog Forbehold med Hensyn til Opsigelsen for Forhandlingsreglernes Vedkommende, og senere har Selskabet nægtet at anerkende Opsigelsen af disse Regler.

Under denne Sag har da Centralorganisationen for Telefonstanden i Danmark overfor Dansk Arbejdsgiverforening for De samvirkende Telefonselskaber og Jydsk Telefon-Aktieselskab nedlagt Paastand om, at Selskabet kendes pligtigt at anerkende den skete Opsigelse af Forhandlingsreglerne for de 3 nævnte Afdelingers Vedkommende som lovlig, og at det paalægges Selskabet at udrede en Bod, der kan dække Centralorganisationens ved Selskabets Vægring herimod paaførte Udgifter.

De Indklagede paastaar Frifindelse under Anbringende af, at Opsigelsen, uagtet den, som i Forhandlingsreglernes § 8 foreskrevet, er fremkommet fra Centralorganisationen, ikke er lovlig.

Til Støtte herfor gør de Indklagede i første Række gældende, at Forhandlingsreglerne er generelle Regler, afsluttede mellem de to overordnede Or-

ganisationer, at Opsigelsesretten efter § 8 alene tilkommer dem, og at det er en Konsekvens heraf, at disse Regler kun kan opsiges generelt, saaledes at Opsigelsen ikke blot maa udgaa fra en af de overordnede Organisationer, men ogsaa maa være rettet mod den anden af disse og saaledes omfatte Reglernes hele Omraade, ikke blot deres Anvendelse mellem et enkelt Selskab og til dette knyttede Afdelinger. De Indklagede formener, at dette fremgaar ikke blot af disse Reglers ovenfor fremstillide Tilblivelseshistorie, men ogsaa af den Omstændighed, at det efter Koncessionen paahviler Selskaberne at tilvejebringe Forhandlingsregler, samt at disse Regler, som det fremgaar af den ligeledes ovenfor gengivne Protokol over Mødet den 17. Novbr. 1925, ikke har været Genstand for en egentlig Vedtagelse for det enkelte Selskabs og Afdelingernes Side, saaledes som Tilfældet derimod var med Hensyn til Forlængelsen af Overenskomsterne angaaende Løn- og Arbejdsvilkaar m. v., men nærmest er tagne til Efterretning som trædende i Kraft straks. Yderligere gør de Indklagede gældende, at selv om man maatte mene, at Forhandlingsreglerne kan være Genstand for en partiel Opsigelse som den her i Sagen omhandlede, da er denne i det foreliggende Tilfælde i hvert Fald sket for sent som først fremkommet efter 31. Decbr. 1927, idet den i Overenskomsterne hjemlede Forlængelse af Opsigelsesfristen med 8 Dage for Mod-Opsigelsers Vedkommende hævdes ikke at gælde med Hensyn til Forhandlingsreglerne, da disse ikke opsiges af Afdelingerne, men af Centralorganisationen, da Forlængelsen alene gaar ud paa at hjemle »Afdelingerne 5, 12 og 23 Ret til . . . . . at opsige sine Overenskomster«, og da Forhandlingsreglerne maa betragtes ikke som Afdelingernes, men som Centralorganisationens Overenskomst.

Retten maa nu vel formene, at det kunde være en naturlig Tanke, at Forhandlingsreglerne havde en saadan generel Karakter, som af de Indklagede hævdet, saa at en Opsigelse maatte omfatte Forholdet mellem de to overordnede Organisationer og alle deres enkelte Led under ét. Men nogen Nødvendighed for en saadan Ordning ses ikke at foreligge, hvorved særlig bemærkes, at Koncessionerne jo er særlige for hvert Selskab, og at hver Koncession derfor kun paabyder det enkelte Selskab at tilvejebringe Forhandlingsregler, der ikke ifølge Sagens Natur behøver at være ens med dem, andre af Selskaberne har. At Opsigelsesretten efter Reglernes § 8 er delegeret til de overordnede Organisationer, findes derhos ikke at maatte medføre, at en Opsigelse nødvendigvis maa omfatte Reglernes hele Omraade, idet en saadan Delegation kan have sit naturlige Formaal alene i at hindre, at det enkelte Selskab eller de til dette knyttede Afdelinger kan afgive en Opsigelse, som den overordnede Organisation ikke billiger. Selv om det endvidere maatte antages, at saavel De samvirkende Telefonselskaber som Ministeriet har tænkt sig, at de Forhandlingsregler, hvorom man naaede til Enighed, skulde være generelle i den af de Indklagede hævdede Paastand, findes dette ikke at kunne være afgørende, naar Parterne derefter er gaaet med til at lade dem udfærdige i den foreliggende Skikkelse, nemlig som gældende mellem og underskrevne af det enkelte Selskab og de enkelte til dette knyttede Afdelinger. Herved findes de at maatte indgaa som Led i det enkelte Selskabs Overenskomstforhold paa samme Maade som for Eksempel Forhørsreglerne, der antagelig efter deres Natur ogsaa var egnede til at være generelle, men for hvis Vedkommende der dog er Enighed mellem Parterne om, at partiel Opsigelse kan ske. Men naar denne Opfattelse af Forhandlingsreglerne fastslaas, findes der ej heller at kunne gives de Indklagede Medhold i deres mere sekundære Betragtning, nemlig at Opsigelsen er fremkommet for sent. At Forhandlingsreglerne i Protokollen nævnes særskilt og efter Bestemmelsen om Forlængelse af Opsigelsesfristen, kan have sin naturlige Forklaring deri, at det foregaaende Stykke gaar ud paa Forlængelse af tidligere Overenskomster, hvorom der ikke er Tale med Hensyn til Forhandlingsreglerne, som jo var nye og derfor i næste Stykke godkendes som trædende i Kraft straks. Men herefter er disse Regler bleven en Del af Afdelingernes

Overenskomster med Selskabet og maa nyde godt af Frist-Forlængelsen, kun med den af Reglernes § 8 flydende Modifikation, at Opsigelsen her skal fremkomme fra den overordnede Organisation inden Udløbet af den forlængede Frist, hvad man i det foreliggende Tilfælde er enige om, at den er.

Herefter vil Klagernes Paastand med Hensyn til Anerkendelse af den skete Opsigelse være at tage til Følge. Ligesom der imidlertid ikke findes at burde være Spørgsmaal om Paalæggelse af Bod, saaledes findes efter Beskaffenheden af Sagen, der reelt omhandler Forstaaelsen af en Overenskomsts nærmere Indhold, og hvis Afgørelse har frembudt Tvivl, Sagens Omkostninger at burde udredes med Halvdelen, 150 Kr., af hver Part.

Kendelse:

De samvirkende Telefonselskaber og Jydsk Telefon-Aktieselskab bør anerkende den gennem Centralorganisationen for Telefonstanden i Danmark skete Opsigelse af Forhandlingsreglerne mellem Jydsk Telefon-Aktieselskab og Afdelingerne 5, 12 og 23 som lovlig.

I Sagskomkostninger bør Klagerne og de Indklagede betale hver 150 Kroner.

Sag Nr. 1153.

Jord- og Betonarbejdere i Aarhus hos Entreprenørfirmaet Hoffmann & Sønner & J. Eriksen.

Udskrift af den faste Voldgiftsrets Kendelse af 22. Marts 1928 i Sag Nr. 1153: Dansk Arbejdsgiverforening for Aarhus Entreprenørforening og denne Forenings Medlem Firmaet Hoffmann & Sønner & J. Eriksen mod Dansk Arbejdsmandsforbund for Arbejdsmændenes Fagforening i Aarhus Jord- og Betonarbejdernes Fagforening sammesteds.

Firmaet Hoffman & Sønner & J. Eriksen, der er Medlem af Aarhus Entreprenørforening, med hvilken Forening Jord- og Betonarbejdernes Fagforening i Aarhus har Overenskomst, har længere Tid været beskæftiget med at opføre en ny Bølgebryder i eller ved Aarhus Havn. Bølgebryderen er landfast, men Forbindelsen er ikke af en saadan Beskaffenhed, at Materialer til Byggearbejdet kan køres derud, hvorfor de maa bringes til Bølgebryderen pr. Skib. Under Arbejdets Gang er der saaledes oftere til Arbejdspladsen kommet Smaafartøjer med Brosten, som Skibsfolkene leverer over Lønningen, hvorefter de i Land er modtagne af de hos Firmaet beskæftigede Jord- og Betonarbejdere, som herfor blev aflønnet med den i Overenskomsten fastsatte Timeløn. Den $^{19}/_{10}$ 1927 ankom M/S »Berny« til Bølgebryderen med en saadan Ladning Brosten, nemlig 95 Tons. Samme Dag, men antagelig inden Skibet var kommet til Bølgebryderen, meddelte imidlertid Formanden for Jord- og Betonarbejdernes Fagforening i Aarhus Firmaet, at der for Modtagelsen af disse Sten maatte betales Jord- og Betonarbejderne efter den Akkordsats, der i Aarhus Havn betales for Losning af Brosten ved Havnearbejdere, nemlig i Henhold til Overenskomst mellem Havnearbejdernes Fagforening i Aarhus og Foreningen af Arbejdsgivere ved Aarhus Havn 29 Øre pr. Ton, hvorfra dog, hvad der antagelig ikke da kom til Firmaets Kundskab, fradrages 15 %. Firmaet, der ikke er Medlem af sidstnævnte Arbejdsgiverforening og ikke undergivet nogen Overenskomst med Havnearbejdernes Fagforening, nægtede at indgaa herpaa. Fagforeningsformanden henstillede da, at man lod Arbejdet udføre af Havnearbejdere, hvad Firmaet ogsaa afslog, hvorimod det tilbød, naar Arbejderne vilde gaa i Gang mod den sædvanlige Timeløn, da at lade Spørgsmaalet, om den højere Betaling kunde kræves, gaa til faglig Mægling og Voldgift og efter Udfaldet heraf eventuelt efterbetale for Losningen. Fagforeningsformanden vilde ikke indgaa herpaa, og Arbejdet blev derefter ikke paabegyndt, idet de Arbejdere, som skulde modtage Brostenene, forlod Arbejdspladsen. Samme Dag henvendte Fagforeningsformanden sig imidlertid til Formanden for Aarhus Entreprenørforening og tilbød, naar Firmaet vilde betale Taksten for Havnearbejdere, da at faa Arbejdet i Gang straks og iøvrigt lade faglig Mægling og Voldgift afgøre Spørgsmaalet og saaledes, at Fagforeningen indestod

for det, der eventuelt maatte være betalt for meget, hvilket efter det oplyste maa antages kun at kunne have udgjort et mindre Beløb. Dette Forslag blev ikke modtaget, men efter at Sagen var indberettet til Hovedorganisationerne foranledigede Dansk Arbejdsmandsforbund omgaaende, at Arbejdet blev paabegyndt et Par Dage efter Skibets Ankomst. Ved senere Forhandlinger opnaaedes der Enighed om en Akkordpris for denne Losning af 24 Øre pr. Ton pr. Mand.

Under nærværende Sag har nu Klagerne, Dansk Arbejdsgiverforening for Aarhus Entreprenørforening og denne Forenings Medlem Firmaet Hoffmann & Sønner & J. Eriksen anbragt, at der har foreligget en Arbejdsstandsning, der er ulovlig som uvarslet og som stridende mod de overenskomstmæssige Regler for Behandling af faglig Strid, hvorefter der i Tilfælde som det foreliggende altid skal forsøges Mægling og Voldgift, inden en Arbejdsstandsning iværksættes. Under Henvisning hertil har Klagerne nedlagt Paastand om, at de Indklagede, Dansk Arbejdsmandsforbund for Arbejdsmændenes Fagforening i Aarhus og Jord- og Betonarbejdernes Fagforening sammesteds, tilpligtes at erlægge en efter Rettens Skøn fastsat Bod, der kan dække Firmaets ved Standsningen forvoldte Tab, der angives at udgøre i betalte Overliggedagspenge til Skibet 118 Kr. 83 Øre samt andre Udgifter til et Beløb af 175 Kr.

De Indklagede paastaar Frifindelse, idet de hævder, at der ikke har foreligget en Arbejdsstandsning, men kun en Arbejdsvægring, og at denne ikke kan anses for ubeføjet, da der her var Tale om et Lossearbejde, der formenes ikke at være indbefattet under de Arbejder, der efter Entreprenørforeningens Overenskomst med Fagforeningen kan kræves udført af dennes Medlemmer for den fastsatte Timeløn. Endvidere peger de Indklagede paa det af Fagforeningsformanden samme Dag gjorte Tilbud om at faa Arbejdet i Gang straks paa de foran omtalte Betingelser.

Retten maa holde for, at da det omhandlede Arbejde, Modtagelse af Brosten fra Fartøj ved Bølgebryderen, under Arbejdets Gang oftere før havde foreligget og var udført af Jern- og Betonarbejderne, maa den nu iværksatte Vægring herved opfattes og bedømmes som en Standsning af det fortsatte Arbejde i saa Henseende, og som en Standsning, der er i Strid med Overenskomstens Regler om Behandling af faglig Strid, idet disse kræver Mægling og paa den ene Parts Forlangende Voldgift, inden der maa etableres Standsning paa Grundlag af Uenighed om Forstaaelsen af en Prisfortegnelse med almindelige Bestemmelser eller en almindelig Overenskomst. Fagforeningen burde derfor have fulgt Opfordringen til at lade Arbejdet udføre paa Timeløn som hidtil mod at faa Adgang til bagefter at faa Spørgsmaalet afgjort ved Mægling og Voldgift. For den i Strid hermed etablerede Standsning findes der at maatte paalægges en Bod, der overensstemmende med Klagernes Paastand maa falde Fagforeningen til Last. Endvidere finder Retten, at Boden kun bør være en Ordensbod, tilfaldende Dansk Arbejdsgiverforening, men ikke bør bestemmes som en Bod, der kan dække Firmaets mulige Udgifter og Tab, da disse kunde være undgaaede ved Modtagelse af Fagforeningsformandens samme Dag fremsatte Tilbud om straks at faa Arbejdet i Gang, naar Firmaet vilde erlægge den forlangte højere Betaling mod Fagforeningens Garanti for en eventuel Tilbagebetaling af Differencen. Bodens Størrelse findes at kunne bestemmes til 100 Kr., hvorhos de Indklagede vil have at udrede Sagens Omkostninger med 300 Kr.

Kendelse:

Dansk Arbejdsmandsforbund bør for Jord- og Betonarbejdernes Fagforening i Aarhus udrede en Dansk Arbejdsgiverforening tilfaldende Bod af 100 Kr.

De Indklagede bør betale Sagens Omkostninger med 300 Kr.

REDAKTØR: CARL F. MADSEN

REDAKTION OG EKSPEDITION:

Rosenørns Alle 12,2. S Kbhvn. V. Tlf. 3541 og 10541.

Trykt hos F. E. Bording, Kbhvn.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR
DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND I DANMARK

NUMER 42 ❋ KØBENHAVN DEN 21. APRIL 1928 ❋ 24 AARGANG

Maj-Manifest

fra den internationale faglige Central.

Til Arbejderne i alle Lande.

8 Timers Arbejdsdagen er i Fare.

Siden 1919 har Flertallet af Regeringerne vægret sig ved at lade Washington 8 Timersdag-Konventionen, som skulde tilvejebringe en generel Indførelse af 8 Timersdagen, ratificere gennem Parlamenterne.

Arbejdsgiverne har paa kynisk Maade udnyttet denne Frist til deres Fordel og under Foregivende af økonomiske Vanskeligheder forsøgt at genindføre en længere Arbejdstid.

Skønt Faren i Øjeblikket er mere truende end nogensinde, har dog den konservative engelske Regering, som gaar i Spidsen for Reaktionen i Kampen mod 8 Timersdagen, overfor Det internationale Arbejdsbureau i Genf klart og tydeligt stillet Spørgsmaalet om en Revision af Washington Konventionen.

Dersom det internationale Proletariat ikke med Fasthed og Styrke sætter sig til Modværge og endnu inden 1930 —Tidspunktet for en Revision — fremtvinger Konventionens Ratificering, bestaar der Fare for, at Arbejderne i hele Verden vil tabe det, de har kæmpet for i over et Kvartaarhundrede.

En saadan Forbrydelse mod den 8 Timers Arbejdsdag bør Arbejderklassen ikke tolerere! En Forringelse af denne vigtige sociale Rettighed vil være ensbetydende med at give Afkald herpaa.

8 Timersdagen: det betyder enkelte Timers Fritid for Arbejderens Familieliv, for hans aandelige Opvækkelse og samtidig Mulighed for Udvikling af hans fulde Personlighed.

8 Timersdagen: det er Proletariatets Haab om Frigørelse, den opløftende Bevidsthed om en bedre Fremtid.

Saaledes er Arbejderklassens Pligt af sig selv klart foreskrevet: Forsvar af 8 Timersdagen med alle til Raadighed staaende Midler og Kræfter!

Vi opfordrer det internationale Proletariat paa den 1. Maj, 8-Timerskravets historiske Dag, at rejse sig til en mægtig Protestdemonstration til Gunst for 8 Timersdagen og dens Bevarelse.

Ingen videre Udsættelse, ingen længere Venten!

Regeringerne har at handle i Overensstemmelse med den overtagne, med deres Underskrift bekræftede Forpligtelse.

I alle Parlamenter maa Ratificeringen af Washington-Konventionen tages op til Behandling. De organiserede Massers ubøjelige Holdning maa tvinge den nationale Lovgivningsmagt til endelig at gaa over til en Ratificering!

Det drejer sig om Arbejderklassens Velfærd, Frihed og Fremtid, i denne Kamp om 8 Timersdagen: at føre den med fornyet, og uovervindelig Kraft maa være Arbejdernes ubrødelige Vilje i alle Lande.

Afskaffelse af 8 Timersdagen vil udløse en ny økonomisk Krig mellem Folkene; den morderiske kapitalistiske Konkurrencekamp vilde anrette nye Ødelæggelser i Arbejderklassen, Imperialismen, denne altid ulmende Krigsfare, vilde fejre nye Orgier!

Arbejdernes Rettigheder, de allerede opnaaede sociale Reformer samt Verdensfreden er i Fare!

Det internationale Proletariat maa med Henblik paa denne truende Fare demonstrere, at der bag dets store Navn staar Massernes levende Kraft og aktive Vilje.

Bestyrerelsen for *Den internationale faglige Central:*

L. Jouhaux (Frankrig) *Th. Leipart* (Tyskland) *C. F. Madsen* (Danmark) *C. Mertens* (Belgien) *R. Tayerle* (Czekoslovakiet) Viceformænd, *Joh. Sassenbach* (Sekretær).

Lønbevægelser og Konflikter.

Landarbejdernes Overenskomstforhandlinger.

Forhandlingerne om Fornyelsen af Overenskomsterne mellem Landarbejderforbundet og de forskellige Arbejdsgiverforeninger i Landbruget fik i Aar et meget besværligt Forløb.

Der begyndtes tidligt med nogle Forhandlinger imellem Parterne forinden Opsigelsesterminen. Arbejdernes Stilling var her at ville gaa med til uforandret Forlængelse, men da Arbejdsgiverne krævede vidtgaaende Lønreduktioner endte Forhandlingerne uden Resultat, hvorefter Arbejdsgiverne opsagde Overenskomsten til Udløb den 1. Maj 1928.

Den 7. Marts forsøgtes en Forhandling under Hovedorganisationernes Medvirken, der ogsaa mislykkedes, og det samme gentog sig den 29. Marts. Paa dette Møde, der var kommet i Stand paa Forligsmandens Henstilling, fik man egentlig først at vide hvilke Krav Arbejdsgiverne stillede, og disse var en almindelig Forringelse af Overenskomsternes almindelige Bestemmelser, Krav om en betydelig Arbejdstidsforlængelse og Lønreduktioner paa 25 til 50 % over hele Linien. Heroverfor krævede Arbejderne en Forkortelse af Arbejdstiden og en gennemgaaende Lønforhøjelse af ca. 10 %.

Den 2. og 3. April forhandledes der under Forligsinstitutionens Medvirken, og det lykkedes her at opnaa Enighed om de almindelige Bestemmelser. Arbejdsgiverne frafaldt deres Krav om Arbejdstidsforlængelsen, ja der opnaaedes endda en, om end kun ringe, Forkortelse af Arbejdstiden, naar denne under Høsten er forskudt paa Grund af Regnvejr. Paa et andet vigtigt Punkt opnaaede Arbejderne ogsaa en Fordel, idet man enedes om en ensartet Betaling for Pasning af Sukkerroer over hele Landet. Der bestod hidtil en særlig og for Arbejderne daarligere Ordning i Vestsjælland, paa Fyn og i Jylland. Arbejdsgiverne fik til Gengæld enkelte smaa Indrømmelser, men ingen af større Betydning og alle deres principielle Krav frafaldtes.

For Lønningernes Vedkommende viste det sig derimod stadig umuligt at komme til Rette, og Forligsmanden erklærede sluttelig at Parterne var saa langt fra hinanden at han ikke kunde stille et Mæglingsforslag.

Det hvert Foraar, naar Overenskomsten er opsagt, brændende Spørgsmaal om der skal dyrkes Sukkerroer eller Byg foranledigede Forligsinstitutionen til atter at indkalde Parterne den 13. April, og denne Gang stillede Forligsmanden et Mæglingsforslag paa hvilket der skulde gives Svar Søndag den 15. April Kl. 4.

Resultatet blev at ingen af Parterne turde paatage sig Ansvaret for en Forkastelse. Landarbejderforbundet indkaldte telegrafisk sit Delegeretmøde som, selv om Meningerne var delte, vedtog Forslaget.

Mæglingsforslaget gaar ud paa en etaarig Forlængelse af Overenskomsterne med de Ændringer hvorom Parterne vare enedes og en Reduktion paa ca. 6 % paa nogle af Lønningerne, nemlig Daglønnen for faste og løse Arbejdere og Roeakkorderne. Andre Lønninger for Eksempel for Fodermestre, Mælkearbejdet og Tjenestekarle blev ikke nedsat, ligesom Arbejdsgivernes Krav om Høsttillægets Bortfald, Overarbejdsbetalingens Nedsættelse o. s. v. ikke blev imødekommet.

Alt i alt var Mæglingsforslaget sikkert en stor Skuffelse for Arbejdsgiverne, der troede at kunne udnytte den herskende Landbrugskrise til en almindelig og kraftig Nedskæring af deres Arbejderes Levestandard, hvilket dog ikke lykkedes dem. Arbejderne var paa Forhaand klar over Vanskelighederne ved at undgaa en mindre Lønreduktion, der ogsaa synes urimelig under Hensyntagen til de smaa Lønninger, der betales i Forvejen.

Den nye Overenskomst træder i Kraft den 1. Maj 1928 og er gældende

til 1. Maj 1929. Et Arbejdsgiverkrav om et tidligere Udløb blev ogsaa afslaaet og undgaaet.

Danmarks socialdemokratiske Ungdoms Kongres.

Danmarks socialdemokratiske Ungdom (D. s. U.) afholdt sin 4. ordinære Kongres i Slagelse den 8.—9. April (1. og 2. Paaskedag).

Til Kongressen var der ialt anmeldt 148 Delegerede og et stort Antal Gæster. Fra Socialdemokratisk Samfund mødte Th. Stauning og fra De samvirkende Fagforbund Sekretær Hans Jacobsen. Fra Udlandet var mødt Sekretæren for Socialistisk Ungdoms-Internationale Erich Ollenhauer, Berlin, og fra Sveriges socialdemokratiske Ungdomsforbund Harald Lindwall, Malmø. Slagelse By var repræsenteret ved Borgmester Melgaard, og herudover var der Repræsentanter for Arbejdernes Oplysningsforbund, De Unges Idræt, Landarbejderforbundet, Arbejdernes Radioforbund o. fl.

Efter Afsyngelsen af Ungdomsmarschen fremsagde Forfatteren Harald Bergstedt en af ham selv skrevet Prolog.

Forretningsføreren Hans Hansen bød velkommen og mindede om, at man netop for 9 Aar siden i samme Bygning havde afholdt den Kongres i det daværende »Socialdemokratisk Ungdomsforbund«, der medførte en Sprængning af Bevægelsen — en Sprængning, der i 1920 den 8. Februar førte til Dannelsen af »Danmarks socialdemokratiske Ungdom«. — Hans Hansen paapegede den Forandring i Bevægelsens Fysiognomi, der var foregaaet siden da, og slog fast, at man paa tidligere Kongresser havde fastlagt det principielle Grundlag for Bevægelsen, saaledes at man i disse Dage kunde beskæftige sig med rent praktiske Opgaver.

Efter at nogle af Gæsterne havde talt og Kongressens Dirigenter og Sekretærer var valgt, gik man over til Aflæggelse af Beretning, hvortil saavel den afgaaede Formand, Chr. Christiansen, som den nuværende Formand, Hans Hansen, havde Ordet. — Det fremgik af Beretningen, at Forbundet i Dag har 10,010 Medlemmer (ved Kongressen i 1925: 9965), fordelt i 110 Afdelinger over hele Landet, at 78 pCt. af Medlemmerne er under 22 Aar, at 24 pCt. er Kvinder, og at 26 pCt. er Lærlinge. — At Forbundets Oplysningsvirksomhed er i en god Gænge fremgaar deraf, at der i det sidste Aar har været 81 Studiekredse i Gang, og at der i samme Tidsrum har været afholdt 2092 oplysende Foredragsmøder — foruden 557 Ungdomsfester og 660 Lejr- og Skovture. — I Kongresperioden har der været udfoldet et livligt Kursusarbejde, hvis største Begivenhed har været det i Avgust 1926 afholdte 8 Dages Ungdomslederkursus paa Hindsgavl, i hvilket deltog 60 Repræsentanter fra D. s. U.s Afdelinger Landet over. — Yderligere maa nævnes de i Sommeren 1926 og 27 arrangerede »Aakjær-Tourneer«, der ialt har afholdt 60 Møder, samt en af Forfatteren Harald Bergstedt i Efteraaret 1926 afholdt Tourné paa 21 Møder. — Endvidere omtaltes Instruktions-Samarbejdet med D. U. I. samt de af Forbundet arrangerede Agitationer mod Militarismen og mod Lærlingeloven.

Hans Hansen sluttede sin Beretning med en Tak til den afgaaede Formand Chr. Christiansen for det store og gode Arbejde, han havde udført i 7—8 Aar, og som et synligt Udtryk for denne Taknemlighed overrakte han Chr. Christiansen et Maleri, som denne takkede for.

Efter en kort Diskussion godkendtes Beretningen enstemmigt.

Sekretær Johs. Hansen aflagde dernæst Beretning om *Forlagets Virksomhed.* — I Kongresperioden har D. s. U.s Forlag solgt Litteratur og Foreningsmateriale for ialt 24,570 Kr. 33 Øre (i forrige Kongresperiode (1922—25) 16,835 Kr. 14 Øre), et Resultat, der, set paa Baggrund af, at det er fremkommet ved, at man har købt for ganske faa Kroner ad Gangen, maa siges at være al Ære værd. — Han opfordrede Afdelingsrepræsentanterne til at sætte Omsætningen yderligere op, thi derved vilde Forlagets Virkefelt kunne udvides til Gavn for Bevægelsen som Helhed. — Ogsaa denne Beretning godkendtes enstemmigt efter nogen Diskussion, hvilket ogsaa skete med den af Red.

Jul. Bomholt aflagte Beretning om »Rød Ungdom«.

Til Behandling forelaa en lang Række Forslag, dels til Lovændringer og dels af anden Natur.

Vi skal her gengive et Par af de vigtigste.

Først og fremmest Forslaget om det fremtidige socialistiske Børne- og Ungdomsarbejde, der enstemmigt vedtoges i følgende af Sekretariatet foreslaaede Form:

Efter en Drøftelse af dette Spørgsmaal udtaler D. s. U.s 4. Kongres:

at et nærmere organisatorisk og praktisk Samarbejde mellem den socialistiske Børne- og Ungdomsorganisation er paakrævet;

at man i dette Samarbejde snarest bør tilstræbe en Sammenslutning af de to Organisationer,

og vedtager

at opfordre D. U. I.s kommende Kongres til at godkende disse Sammenslutningsplaner;

at bemyndige D. s. U.s Hovedbestyrelse til i den kommende Kongresperiode at arbejde for denne Plans Realisation samt

at give et Udvalg fra Arbejdernes faglige, politiske, kooperative og kulturelle Organisationer i Forbindelse med kontraherende Organisationer Bemyndigelse til at udarbejde nærmere Regler for Sammenslutningens praktiske og økonomiske Gennemførelse.

Dernæst følgende Udtalelse om det for Ungdomsarbejdet vigtige Lokalespørgsmaal:

»D. s. U.s 4. Kongres ønsker overfor Offentligheden at gøre opmærksom paa de uheldige Lokaleforhold, som alt frivilligt Ungdomsarbejde lider under. — Ligesom de offentlige Myndigheder har forstaaet Nødvendigheden af at støtte Bestræbelserne for Ungdommens legemlige Opdragelse, udtaler Kongressen, at det er af den største samfundsmæssige Betydning, at det kulturelle Ungdomsarbejde faar de bedst mulige Vilkaar at arbejde under. I første Række peger Kongressen paa den Betydning, som det i den Henseende vil have at skaffe egnede Lokaler for et saadant Ungdomsarbejde, f. Ex. ved at man:

1) stiller Skolernes Klasseværelser og Gymnastikhuse — saa vidt muligt forsynet med passende Siddepladser for voksne — til Raadighed for det alvorlige Ungdomsarbejde,
2) søger at indrette andre tilstedeværende Lokaliteter til Brug for det Formaal at skaffe Ungdommen et Samlingssted under rimelige Vilkaar,
3) i Tilknytning til Opførelse af nye Biblioteksbygninger ogsaa indretter Lokaler til andet Arbejde af denne Art.

Iøvrigt udtaler Kongressen Ønsket om, at de offentlige Myndigheder tager hele Spørgsmaalet om velegnede Lokaler for det kulturelle Ungdomsarbejde (Foredrag, Diskussioner, Studiekredsarbejde, Musik, Sang o. lign.) op til en samlet Overvejelse.«

Ogsaa denne Udtalelse blev enstemmigt vedtaget.

Sluttelig skal vi nævne, at det vedtoges at lade Sekretariat og Hovedbestyrelse arrangere et skandinavisk Ungdomsstævne her i Danmark i 1930, da Forbundet holder 10 Aars Jubilæum.

Efter Behandlingen af Forslagene skred Kongressen til Valg af Tillidsmænd. — Under kraftigt, enstemmigt Bifald blev Forbundsformand Hans Hansen, Forbundssekretær Johs. Hansen, Hovedkasserer Ole Olesen og Redaktør Julius Bomholdt genvalgte. — Til Sekretariatsmedlemmer valgtes Charles Christiansen, Chr. Christiansen og Hans Jensen.

Revisorerne Kaj Jensen og A. Andersen genvalgtes ligeledes.

Som Stedet for næste Kongres valgtes Aarhus.

Efter at enkelte af Gæsterne havde holdt korte Afskedstaler sluttede Formanden Kongressen med en Skitsering af de kommende Aars Arbejde og et Leve for D. s. U. Fra Forsamlingens Side istemtes derpaa Internationale.

Den faste Voldgiftsret.

Sag Nr. 1155.

Arbejdsmænd paa Aalborg Portland Cementfabrik.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 29. Marts 1928 i Sag Nr. 1155:

Dansk Arbejdsgiverforening for Foreningen af danske Cementfabrikker og denne Forenings Medlem A/S Aalborg Portland-Cement-Fabrik i Aalborg.

I den mellem Dansk Arbejdsmandsforbund og Foreningen af danske Cementfabrikker gældende Overenskomst findes i § 5 saalydende Bestemmelse:

»Samtlige vedtagne Prislister vedføjes nærværende Overenskomst.

Alt nyt Arbejde, som fremkommer, medens nærværende Overenskomst gælder, udføres foreløbig til Bedømmelse i Timeløn. Denne Timeløn skal dog ligge 15 Øre over den normale Timeløn.

Bestemmelsen skal kun bringes i Anvendelse paa de Tilfælde, i hvilke der tilstræbes at tilvejebringe nye Akkorder, der er af varig Betydning for Fabrikkens Drift. Det samme gælder i saadanne Tilfælde, hvor et Arbejde udføres efter nye Arbejdsmetoder eller under andre, ændrede Forhold, dog skal Akkord som Regel søges indført efter Forhandling mellem vedkommende Fabriks Ledelse og vedkommende Arbejdere. Saadanne Akkorder kan ikke optages i Prislisterne, før de er godkendt af Organisationerne (for Arbejdernes Vedkommende den lokale Fagforening). De faar i saa Fald tilbagevirkende Kraft, dog ikke udover 2 Maaneder.

Ingen af Parterne eller Organisationerne er berettiget til at kræve en Akkordpris fastsat gennem en Voldgiftskendelse«.

Mellem Aalborg Portland-Cement-Fabrik og Cementarbejdernes Fagforening i Aalborg er aftalt en Række Akkordsatser, herunder for Stuvning af Cement. I Skibe over 6.000 Tons betales herfor 4,8 Øre pr. 1/1 Tønde, hvorhos det er fastsat, at 2/2 og 4/4 Tønder regnes for en hel Tønde. For Tredjedels Tønder, som hidtil kun var lidt anvendt, var derimod aftalt, at Stuvning af 5/3 Tønder Tdr. betales som for 4/1 Tdr.

Fabrikken ønskede at anvende Tredjedels Tdr. i større Omfang end hidtil samt ved Stuvningen af disse at erstatte den hidtil anvendte Metode, nemlig Brug af Krog med Løshage med Anvendelse af store Net, hvorved der skulde kunne tages 12/3 Tdr. ad Gangen, medens der i Krogen kun kunde anbringes 5/3 Tdr. Fabrikken lod saadanne Net konstruere og har efter sit Anbringende nogle Gange prøvet dem ved enkelte Gæng for at faa Erfaring med Hensyn til, hvor store Nettene burde være. Da S/S »Cornelia Mærsk« i Februar skulde lastes, ønskede Fabrikken første Gang at lade Stuvningen af Trejdedels-Tønder udføre ved Hjælp af Net, og da Fabrikken mente, at dette vilde medføre en betydelig Arbejdsbesparelse for Arbejderne, vilde man ikke betale efter den fornævnte hidtil anvendte Akkordsats. Et Par Timer før Stuvningen skulde begynde om Em. d. 13/2 d. A., meddelte Fabrikken da Arbejdernes Tillidsmand dersteds, at Arbejdet skulde udføres med Net, og tilbød en Akkord herfor saaledes, at 3/3 Tdr. skulde regnes lig med 1/1 Td., idet man forbeholdt sig, hvis dette ikke blev modtaget, da at kræve Stuvningen udført paa Timeløn + 15 Øre i Henhold til den før citerede § 5 i Overenskomsten. Arbejderne begyndte Stuvningen Kl. 18,40, og Arbejdstiden sluttede den Dag enten Kl. 19,30 eller Kl. 19,50, idet der om dette Punkt er Uenighed mellem Parterne. Tillidsmanden kunde først næste Morgen, d. 14/2, komme i Forbindelse med Arbejderne, der skulde fortsætte med at stuve, og meddele dem Fabrikkens Krav om ændret Betaling, og da Arbejdet om Aftenen ikke havde vist, at det anvendte System var tidsbesparende, nægtede Arbejderne, ialt 37, nu at arbejde med de nye Grejer, med mindre de fik den hidtidige Akkordbetaling; da dette blev afslaaet, standsede de Arbejdet, og Forhandlingerne med Fagforeningens Formand førte ikke til nogen Ændring af dette Standpunkt. Fabrikken maatte saa opgive Anvendelsen af Net og lade Arbejdet udføre efter den tidligere Metode med Krog og til den herfor aftalte Akkordbetaling: Standsningen havde da varet i 6 Timer.

Efter at Sagen var indberettet til Hovedorganisationerne, blev der d. 24. s. M. afholdt et Møde i Arbejdsgiverforeningen, hvor man enedes om følgende, der blev tilført en Protokol:

»Fagforeningen erkender, at den iværksatte Arbejdsstandsning har været ulovlig, og betaler i den Anledning en Bod paa 300 Kr., der tilfalder »Samaritanen« i Aalborg.

Om det foreliggende Stridsspørgsmaal: Betaling for Losning af Tønder med Net, optages lokal Forhandling«.

Protokollen var underskrevet af Repræsentanter for Hovedorganisationerne og Foreningen af danske Cementfabrikker samt af Fagforeningens Formand. Ordningen var imidlertid betinget af, at Arbejderne godkendte den, men i et derpaa af Fagforeningens Bestyrelse afholdt Møde blev den tiltrods for Formandens Anbefaling forkastet. I den derefter forløbne Tid har Arbejdet paa 2 Dampere, der er stuvet, maattet udføres med Krog og efter den tidligere Sats, idet Arbejderne har vægret sig ved at arbejde med Nettene for Timeløn og ved at forhandle om ny Sats for Arbejdet med Nettene.

Under næværende Sag har nu Dansk Arbejdsgiverforening for Foreningen af danske Cementfabrikker og denne Forenings Medlem A/S Aalborg Portland-Cement-Fabrik nedlagt Paastand om, at den d. 14/2 stedfundne Arbejdsstandsning kendes ulovlig, og at Dansk Arbejdsmandsforbund paa Cementarbejdernes Fagforening i Aalborgs Vegne idømmes en Bod efter Rettens Skøn.

De Indklagede paastaar sig frifundne. De hævder, at Anvendelsen af Net aldeles ikke var arbejdsbesparende, og anfører, at Arbejderne efter den Akkordbetaling, Fabrikken tilbød, ved Arbejdet d. 13/2 kun vilde have tjent 1 Kr. 20 Øre pr. Time, medens Arbejdet den nævnte Dag gav 2 Kr. 60 Øre pr. Time, beregnet efter den for Stuvning med Krog gældende Sats. Endvidere peger de Indklagede paa, at i Stuvningsarbejdet deltager ikke blot de Medlemmer af Fagforeningen, der arbejder fast paa Fabrikken, men ogsaa skiftende løse Arbejdere, organiserede saavel som uorganiserede, hvorfor de Indklagede formener, at Bestemmelsen i Overenskomstens § 5 om Arbejdets Udførelse paa Timeløn for derigennem at udfinde den passende Akkordløn ikke passer ved dette Arbejde, hvor Arbejderne saaledes skifter fra den ene Stuvning til den anden.

Retten vilde have fundet det stemmende med Tanken i den oftnævnte § 5, om Fabrikken i god Tid, forinden Nettene bragtes i Anvendelse som Redskaber ved en Stuvning, havde sat Arbejderne i Kundskab herom og forhandlet med dem om Lønsatsen. Paa den anden Side finder Retten det mindre forstaaeligt, at Vedtagelsen paa Mødet d. 24/2 har kunnet forkastes af Fagforeningens øvrige Bestyrelse, efter at den var vedtaget af Formanden i Forening med Hovedorganisationen, og Retten finder dette saa meget mere beklageligt, som den gaar ud fra, at Vedtagelsens sidste Punkt har skullet forstaas som gaaende ud paa med Benyttelse af de i Norm for Regler for Afgørelse af faglig Strid angivne Veje at tilvejebringe en Ordning af Betalingsspørgsmaalet indenfor den i Overenskomstens § 5 nævnte Frist af 2 Mdr. og derfor med tilbagevirkende Kraft. Som Sagen foreligger for Retten, maa denne imidlertid indskrænke sig til at statuere, at Arbejdsstansningen, for hvilken Fagforeningen har erkendt at bære Ansvaret, har været ulovlig som uvarslet. Herfor vil der, som af Klagerne paastaaet, være at paalægge de Indklagede en Bod, hvis Størrelse findes at kunne bestemmes til 400 Kr., og som bør tilfalde Fabrikken, medens de materielle Spørgsmaal om den nye Arbejdsmaades Værdi og om Betalingen bør finde deres Afgørelse paa den Maade, som Vedtagelsen af 24/2 efter Rettens foran omtalte Opfattelse tilsigtede at bringe i Anvendelse. Sagens Omkostninger vil være at paalægge de Indklagede med 300 Kr.

Kendelse:

Den ovenomhandlede Arbejdsstandsning har været ulovlig. Dansk Arbejdsmandsforbund bør paa Cementarbejdernes Fagforening i Aalborgs Vegne erlægge en A/S Aalborg Portland-Cement-Fabrik tilfaldende Bod af 400 Kr.

Sagens Omkostninger udredes af de Indklagede med 300 Kr.

REDAKTØR: CARL F. MADSEN
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Alle 12,2. S. Kbhvn. V. Tlf. 3541 og 10541.
Trykt hos F. E. Bording, Kbhvn.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR
DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND I DANMARK

NUMER 43 ❋ KØBENHAVN DEN 5. MAJ 1928 ❋ 24 AARGANG

8-Timersdagen.

Argumenter for og imod en Revision af Washington Konventionen.

Mertens har Ordet!

C. Mertens, Generalsekretær i den belgiske Landsorganisation og Viceformand i Den internationale faglige Central, kommer i den belgiske Landsorganisations Organ: »Le mouvement syndical belge« ind paa en nærmere Omtale af de Farer, der truer Washington Konventionen om 8 Timersdagen. Han taler som en af de Førere, der paa nært Hold har haft Lejlighed til at følge Konventionens Tilblivelse og Lidelseshistorie, fra de hidsige Debatter i Washington i Aaret 1919 til Arbejdsgivernes underfundige Angreb paa den sidste internationale Arbejdskonference. Det var navnlig Mertens, som i sin Tid i Washington, da Arbejdsgiverne gennem deres stejle Holdning var ved at lade Konferencen strande, traadte i Skranken for, at dette Spørgsmaal, dersom 8 Timersdags-Kommissionen ikke vilde tage sin til et kritisk Punkt allerede fattede negative Beslutning tilbage, straks skulde forelægges Konferencen og at Arbejdergruppen øjeblikkelig skulde forlade Konferencen, saafremt ogsaa denne fastholdt den negative Beslutning. Det var frem for alt ogsaa Mertens, der som Præsident for Arbejdergruppen ved de internationale Arbejdskonferencer sammen med sine Kammerater gennem alle de mange Aar ikke lod nogen af Arbejdsgivernes eller Regeringsrepræsentanternes Manøvrer upaatalt, men i alle Tilfælde øjeblikkelig greb ind og forstod at give det rigtige Svar. Denne Sagkundskab og taktiske Opmærksomhed taler ogsaa ud af hans meget udførlige Artikel, i hvilken han gennem et Tilbageblik over de forskellige internationale Arbejdskonferencer siden 1919 og de berygtede Ministerkonferencer i Bern og London belyser Arbejdsgivernes skjulte og aabenlyse Virksomhed mod 8 Timersdagen samt henviser til den engelske Regerings lidet smigrende Rolle. Det var som bekendt den engelske Regerings første Repræsentant, der med honningsøde Ord indbød de andre Landes Repræsentanter i Washington til at vedtage Konventionen, for saa efter utallige lignende Løfter at lade den i Stikken paa et Vink af Arbejdsgiverne. G. N. Barnes sagde nemlig dengang i Washington: »Vi kan paa denne Konference ikke gøre mindre end at vedtage en Konvention, der reducerer Arbejdstiden. Gør vi det ikke, bryder vi vort Ord til Arbejderne. Under Krigen er Arbejderne forblevne paa deres Post i Haabet og Overbevisningen om, at der efter Krigens Ophør i Alverdens Lande vilde blive gennemført en Forkortelse af Arbejdstiden. Man har lovet at ville forkorte Arbejdstiden, og det staar saaledes til Regeringerne at foranledige det fornødne. Paa den britiske Regerings Vegne kan jeg afgive Forsikringen om, at vi oprigtigt ønsker at efterkomme den Forpligtelse, vi har paataget os«.

Den britiske Regerings Hykleri kan ikke belyses tydeligere, end naar man sammenholder disse Ord med den Erklæring, Arbejdsministeriets Undersekretær fornylig aflagde i det engelske Underhus. Denne Erklæring var et Svar paa Udtalelser af Tom Shaw, som bebrejdede Regeringen, at den havde behandlet Washington Konventionen som det Stykke Papir, den er skrevet paa. Betterton svarede nemlig herpaa — under sine Ministerkollegers Bifald

— at de engelske Repræsentanter i Washington egentlig ikke havde været Befuldmægtigede, men kun Delegerede, og at et Udkast jo ikke var det samme som en Overenskomst. Hertil kan siges — hvortil iøvrigt allerede Jouhaux har henvist i sin mod Betterton rettede Tale ved Forvaltningsraadsmødet i Det internationale Arbejdsbureau og hvad der ogsaa fremhæves i Mertens Artikel — at de engelske Delegerede i Washington først stemte for Konventionen, efter at de telegrafisk havde indhentet Fuldmagt hertil i London. Dette hedder med andre Ord, at England i Washington meget vel var vidende om, hvad den gjorde, og nu ikke mere burde forsøge at snakke sig fra Ansvaret. Denne Kendsgerning var endda selv de Medlemmer af den konservative Parlamentsgruppe vidende om, som i omtalte Møde i Underhuset ganske aabenlyst udtalte sig mod deres Partis og dermed ogsaa mod Regeringens Holdning, hvorved en af disse Herrer bemærkede: »Da Regeringen hidtil ikke paa troværdig Maade har overbevist mig om, at Ratificeringen vil være til Skade for Landet, er jeg for fjerde Gang tvungen til at tale mod mit eget Parti. Jeg haaber, at det maa være sidste Gang«.

Hvis dette Ønske skal gaa i Opfyldelse, er det ogsaa og ikke mindst Arbejdernes Opgave, paa utvetydig Maade og ved enhver Lejlighed at tilbagevise de Argumenter, der anføres for en Revision. Mertens leverer i den Henseende et godt Bidrag hertil, idet han bl. a. fremsætter følgende Bemærkninger:

»Blandt de Grunde, som anføres til Gunst for en Revision, nævnes de Vanskeligheder, som Anvendelsen af den nuværende Konvention vilde betinge. Endvidere paastaas, at man under Hensyn til, at Revisionen alligevel skal foretages efter Forløbet af 10 Aar, lige saa godt kan gaa i Lag hermed lidt tidligere. Lad os kort prøve det første Argument. For det første maa man betænke, at de af Arbejdskonferencerne vedtagne Konventioner repræsenterer det yderste Minimum. Ved deres Udarbejdelse tages der Hensyn til alle bekendte Faktorer. Teksten bliver affattet saaledes, at de kan vedtages af alle tilsluttede Lande. Da der endelig til Konventionens Vedtagelse fordres to Tredjedels Flertal af alle i Afstemningen deltagende Delegerede og de af Arbejdsgiverne understøttede Regeringer udøver den største Indflydelse paa Konferencen, vil man forstaa, at Arbejderne i Reglen maa udvise langt større Imødekommenhed end Arbejdsgiverne, dersom det skal lykkes at naa til en Forstaaelse. Arbejderne har da ogsaa i Virkeligheden gjort Indrømmelser, bl. a. ogsaa ud fra den Betragtning, at det, der opnaas i Genf, i hvert Fald betyder et vældigt Fremskridt for Arbejderne i talrige tilbageblevne Lande.

Naar man nu uden videre tolererer, at en under saadanne Omstændigheder vedtagen Konvention paa Forslag af en Regering kan blive revideret ved den første og bedste Lejlighed, maa man i Fremtiden regne med, at der ikke vil findes noget Land, der ved en saadan Revision ikke vil foreslaa en Modifikation til sin Fordel. Men hvilket Formaal vilde en Konvention i det hele taget da have?.....

Lad os nu prøve det andet Argument, d.v.s. den Indvending, at der i hvert Fald maa følge en Revision efter Forløbet af 10 Aar. Vi benægter en saadan Nødvendighed. Som Bevis anfører vi Konventionens § 21, som ganske vist forpligter Det internationale Arbejdsbureaus Forvaltningsraad, een Gang hver tiende Aar at forelægge en Beretning om Konventionens Gennemførelse. Naar der imidlertid ikke foreligger en absolut Nødvendighed, bestaar der heller ikke nogen Forpligtelse til at sætte vedkommende Konventions Modifikation eller Revision paa Konferencens Dagsorden.

Lad os imidlertid antage, at Forvaltningsraadet virkeligt er forpligtet til en saadan Fremgangsmaade. I hvilken Retning skal Revisionen da gaa? Uden Tvivl derhen, at der foretages en Udvidelse, d. v. s. en Forbedring af Konventionen til Fordel for de Personer, for hvilke den gælder. Dette fremgik ogsaa klart af Diskussionen i Washington, hvor 8 Timersdags-Konventionens Ordfører, M. A. Fontaine (Frankrigs Regeringsrepræsentant) erklærede, at man for at undgaa Fejlslag paa Begyndelsesstadiet havde gjort sig Umagen for at tilvejebringe det størst mu-

lige Spillerum i Konventionen. I Washington henviste Arbejdsgiver- og Regeringsrepræsentanterne iøvrigt eftertrykkeligt til de Vanskeligheder, man maatte regne med i de første Aar, og af den Grund blev Konventionen ogsaa gjort saa elastisk som muligt. Naar man derfor efter 10 Aars Forløb rejser Spørgsmaalet om en Revision, maa dette ganske naturligt forstaas saaledes, at man ønsker en Forbedring og en Udvidelse til andre Arbejderkategorier, der som t. Eks. Privatmedhjælperne for Tiden ikke falder ind under Konventionen.

Endvidere maa man tage i Betragtning, at § 20 bestemmer, at enhver Stat, der har ratificeret Konventionen, *kan* men *maa* ikke opsige denne efter Forløbet af 10 Aar efter dens Ikrafttræden, endvidere, at Opsigelsen først kan træde i Kraft et Aar efter dens Registrering i Folkeforbundets Sekretariat. Paragraferne 15 og 20 bestemmer, at Konventionen træder i Kraft, saasnart den er ratificeret af 2 Stater og Ratifikationen er registreret af Folkeforbundet. Naar man derfor interpreterer Teksten i en for Revisionen gunstig Mening og endvidere tager Hensyn til, at de første 2 Ratifikationer paafulgte den 13. Juni og 14. Juli 1921, maa man komme til den Slutning, at Konventionen i Henhold til Artikel 20 ikke kan opsiges forinden den 14. Juli 1931 og paa lovlig Maade først træder ud af Kraft den 15. Juli 1932«.

I sine Slutningsbemærkninger siger Mertens angaaende Udsigterne for den nærmeste Fremtid: »Naturligvis kan man ikke forudsige, hvilken Beslutning Arbejdsbureauets Forvaltningsraad vil tage i sit Aprilmøde. Alt vil afhænge af Regeringsrepræsentanternes Holdning. Saafremt 7 af de 12 Regeringsrepræsentanter stemmer for Revisionen, danner de sammen med Arbejdsgivernes Repræsentanter allerede et Flertal for Revisionen. Nu har ganske vist den franske Regering udtalt sig mod en Revision, saaledes at der allerede kan fradrages een Stemme. Dette er vel et Fremskridt, men dog ikke tilstrækkeligt. Meget vil afhænge af den Indflydelse, den engelske Regering indtil Mødet i April formaar at udøve paa de andre Lande. Arbejderbevægelsen i de Lande, hvis Regeringer har en Repræsentant i Forvaltningsraadet i Genf, har derfor den Pligt at virke hen til, at vedkommende Regeringsdelegerede faar Paalæg om at stemme imod Revisionen«.

Hvad angaar Stillingen i Belgien og de belgiske Arbejdsgiveres Forsøg paa at gennemføre en Forringelse af den belgiske Lov angaaende 8 Timersdagen, siger Mertens: »Kampen vil blive haard. Dette vil dog ikke forhindre os i at gøre vor Pligt. Naar det skulde blive nødvendigt, vil vi sætte Magt mod Magt og gaa til det yderste, for paa Trods af al Reaktion at forsvare og hævde vor 8 Timersdag, saaledes som denne er fastsat i Loven af 14. Juli 1921«.

Den ordinære Generalforsamling d. 8.—10. Maj 1928.

Den ordinære *Generalforsamling* i De samvirkende Fagforbund afholdes i Dagene den *8,, 9.* og eventuelt ogsaa den *10. Maj d. A.* i *Forsamlingsbygningen, Enghavevej 40, København,* med følgende

Dagsorden:

1. Beretning om Virksomheden.
2. Beretning fra Udvalget angaaende Samlingsbestræbelser.
3. Grænseforholdet mellem Organisationerne.
4. Regnskaberne.
5. Mindste Kravene til Værn for den arbejdende Ungdom.
6. Arbejderlovgivningen.
7. Feriespørgsmaalet.
8. Forslag fra Skandinavisk Sadelmager- og Tapetsererforbund om at kræve af Den internationale faglige Central i Amsterdam, at den tager Initiativ til at indkalde en Konference mellem de to Internationaler samt de udenfor disse staaende Landsorganisationer.
9. Forslag fra Arbejdernes Fællesorganisation i Slagelse om at kooperative Fællesbagerier, der fremstiller saavel groft som fint Brød, faar Adgang til at antage og uddanne et begrænset Antal Lærlinge.
10. Fastsættelse af Lønninger.

11. Valg af Formand, Næstformand, Kasserer, Sekretærer, Medlemmer af Forretningsudvalget, Revisionskomité og Grænseudvalg.

Generalforsamlingen bestaar af samtlige Forbunds Hovedbestyrelser og en Repræsentant for hver af de lokale Fællesorganisationer.

Lønbevægelser og Konflikter.

Sadelmagere og Tapetserere hos Firmaet A/S »Unica«.

Skand. Sadelmager- og Tapetsererforbund har rejst Klage over at ovenstaaende Firma, der er Medlem af Lædervare og Rejsetøjfabrikantforeningen, til Trods for, at det kun beskæftiger 1 a 2 Svende, har ansat en Værkfører, som Firmaet kræver holdt udenfor Fagforeningen.

Sagen behandledes ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 2. Marts, men uden Resultat.

Der er derefter paa Forbundets Vegne indgivet Klage til Den faste Voldgiftsret.

Skandinavisk Sadelmager- og Tapetsererforbund. Brud paa Mæglingsreglernes Tidsfrister.

Forbundet har klaget over, at Sadelmager- og Tapetsererlauget i København gentagne Gange ikke har overholdt de i »Norm for Regler for Behandling af faglig Strid« fastsatte Frister for Behandling af opstaaende Uoverensstemmelser.

Sagen behandledes ved et Fællesmøde den 12. Marts.

Efter at Klagen var drøftet, toges den førte Diskussion til Efterretning, idet man dog fra Forbundets Side forbeholdt sig, at rejse Sagen paany, dersom Lauget ikke i Fremtiden fremskyndede Sagerne i Overensstemmelse med Normens Tidsfrister.

Arbejdsløsheden i Februar 1928.

I omstaaende Oversigt er meddelt Oplysninger om Arbejdsløsheden ved Udgangen af Februar Maaned 1928 sammenlignet med de nærmest foregaaende Maaneder samt Februar Maaned i Fjor. For de to sidste Maaneder er Beregningerne foretaget paa Grundlag af de Oplysninger om Ledigheden, der tilvejebringes gennem den offentlige Arbejdsanvisning, for de tidligere Maaneder derimod hovedsagelig paa Grundlag af Oplysninger, tilvejebragt gennem Fagforbundene.

	Antal Arbejdere	Arbejdsløse i pCt. af Arbejdertallet				
		*) Feb. 1928	*) Jan. 1928	Dec. 1927	Nov. 1927	Feb. 1927
Hovedstaden:		pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
1. Bygnings-Industri	11584	37,9	42,6	41,6	30,0	39,4
2. Anden Industri m. v.	69285	20,8	22,9	23,8	16,8	24,5
3. Handel	5320	11,1	10,9	11,0	9,8	11,7
4. Arbejdsmd.	31668	17,2	19,2	19,4	17,1	23,1
Ialt	117857	21,1	23,3	23,8	17,9	25,0
Provinsen:						
1. Bygnings-Industri	20314	51,5	60,9	65,8	42,0	56,5
2. Anden Industri m. v.	60501	22,7	25,9	29,6	20,4	26,6
3. Handel	6727	12,5	13,0	13,0	11,7	14,3
4. Arbejdsmd.	69378	30,7	38,9	38,4	24,7	39,3
Ialt	156920	29,5	35,6	37,5	24,7	35,6
Hele Landet	274777	25,9	30,3	31,6	21,8	31,1

*) Foreløbige Tal.

Ved Udgangen af Februar var Arbejdsløshedsprocenten for samtlige Fag under et 25,9 mod 30,3 ved Udgangen af Januar; Nedgangen var størst for Bygningsindustrien og Arbejdsmænd i Provinsen, hvilket hænger sammen med det meget milde Vejrlig i Slutningen af Februar. For Arbejdsmænd i Hovedstaden var der ogsaa nogen Nedgang i Arbejdsløsheden fra Udgangen af Januar til Udgangen af Februar, og det samme var Tilfældet for Gruppen »Anden Industri m. v.« saavel i Hovedstaden som i Provinsen.

Arbejdsløsheden ved Udgangen af Februar 1928 var betydelig mindre end ved Udgangen af den tilsvarende Maaned i Fjor; Forskellen skyldes særlig Arbejdsmænd, men for en stor Del ogsaa Gruppen »Anden Industri m. v.«, medens Ardejdsløsheden for

Bygningsindustrien kun var lidt lavere i Februar 1928 end Aaret forud. Sammenlignet med Aarene før Krigen (1910—13 gnstl.) var der for Arbejdsløsheden ved Udgangen af Februar 1928 en Stigning med ca. to Trediedele.

En Oversigt over Arbejdsløsheden for hele Landet under et er meddelt hosstaaende, hvor alle Tallene gælder Slutningen af Maanederne og med Undtagelse af de to sidst anførte er reviderede Tal.

	1923 pCt.	1924 pCt.	1925 pCt.	1926 pCt.	1927 pCt.	1928 pCt.
Januar...	21,8	21,6	16,6	29,8	31,6	30,3
Februar..	23,1	21,9	16,5	27,3	31,1	25,9
Marts	15,6	16,7	14,7	21,2	26,1	
April.....	11,0	8,1	13,4	16,5	22,9	
Maj	8,9	5,8	12,0	14,7	19,0	
Juni	8,1	5,0	9,1	15,6	17,9	
Juli	7,5	5,4	8,3	16,8	17,1	
August ...	8,0	5,6	9,8	16,8	16,3	
September	7,7	5,8	10,6	16,3	16,1	
Oktober..	8,0	7,0	13,5	18,3	17,5	
November	12,1	9,3	20,5	22,4	21,8	
December	19,6	17,1	31,7	32,2	31,6	

Arbejdsløsheden i forskellige Lande.

Af den nedenstaaende Oversigt fremgaar det, at Arbejdsløsheden, sammenholdt med Tilstanden i samme Maaned i Fjor, har holdt sig temmelig uforandret i de fleste Lande og i enkelte opviser en større eller mindre Nedgang. En Opgang i Arbejdsløsheden kan konstateres i Australien, De forenede Stater, Italien og Rusland. De Lande, for hvilke der allerede forelaa Oplysninger om Arbejdsløshedstallene for Februar og Marts, kan alle melde om aftagende Arbejdsløshed, hvad der ganske vist kan være betinget af Aarstiden eller Sæsonforhold. Paa Grundlag af de os foreliggende Oplysninger giver vi følgende Oversigt over Arbejdsløshedens Omfang i forskellige Lande:

Australien: Efter de gennem Fagforeninger med tilsammen 447.935 Medlemmer tilvejebragte Oplysninger var i det IV. Kvartal 1927 8,9 % af Medlemmerne arbejdsløse, mod 6,7 % i III. Kvartal og 5,7 % i IV. Kvartal af det foregaaende Aar.

Belgien: Ifølge de foreliggende Beretninger fra 153 Arbejdsløshedskasser med tilsammen 618.906 Medlemmer var den 1. Februar 13.589 eller 2,2 % af Medlemmerne helt og 33.059 eller 3,5 % delvis arbejdsløse. De tilsvarende Procentsatser var den foregaaende Maaned 3,6 og 5,6 og den 1. Februar 1927 2,6 og 5,1.

Tyskland: I Tiden fra den 15. til 29. Februar er Antallet af understøttede Arbejdsløse (vedtægtsmæssig Understøttelse og Krisehjælp) sunket fra 1.506.500 til 1.452.500, altsaa med 54,000 eller 4,4 %. Den 15. Februar 1927 fandtes der 1.953.759 understøttede Arbejdsløse. Ifølge den af den tyske Landsorganisation foretagne Opgørelse angaaende Arbejdsløshed og Korttidsarbejde i de tilsluttede Forbund var ved Udgangen af Februar 10,5 % af Medlemmerne arbejdsløse, mod 11,4 % den foregaaende Maaned og 15,9 % ved Udgangen af Februar 1927, medens 3,5 % af Medlemmerne arbejdede paa forkortet Arbejdstid, mod 3,5 % den foregaaende Maaned og 5,7 % ved Udgangen af Februar 1927. Ved Udgangen af Januar var der ved offentlige Arbejdsanvisninger tilmeldt 1.670.395 mandlige og 341.817 kvindelige arbejdssøgende Personer.

Frankrig: Antallet af de ved de offentlige Arbejdsanvisningskontorer tilmeldte Arbejdsløse var den 25. Februar 28.942, mod 32.849 i Januar. Antallet af understøttede Arbejdsløse var ved Udgangen af Januar 17.940, mod 13.221 den foregaaende Maaned og 56.275 ved Udgangen af Januar 1927.

Finland: Ved Udgangen af Februar var der ved de offentlige Arbejdsanvisninger i de større Byer tilmeldt 2535 Arbejdsløse, mod 2863 den foregaaende Maaned og 3052 ved Udgangen af Februar 1927.

Storbritannien: Af de ca. 12 Millioner mod Arbejdsløshed forsikrede Personer var ved Udgangen af Februar 1.139.000 eller 10,4 % arbejdsløse (heraf 8,2 % helt arbejdsløse og 2,2 % Korttidsarbejdere), mod 10,7 % ved Udgangen af Januar og 1.208.000 eller 10,9 % ved Udgangen Februar 1927.

Holland: Ifølge Beretninger fra subventionerede Arbejdsløshedskasser med tilsammen 306.445 Medlemmer var ved Udgangen af Januar 38.894 eller 12,7 % af Medlemmerne arbejdsløse.

I Januar var den gennemsnitlige Arbejdsløshedsprocent 13,8 mod 12,7 den foregaaende Maaned og 13,2 i Januar 1927. Ved de 40 vigtigste Arbejdsanvisninger i Landet var der ved Udgangen af Januar tilmeldt 97.211 arbejdssøgende Mænd og 3181 Kvinder.

Italien: Ved de offentlige Arbejdsanvisninger var der ved Udgangen af December 1927 tilmeldt 414.283 fuldstændigt Arbejdsløse og 140.124 Korttidsarbejdere. Den foregaaende Maaned var de tilsvarende Tal 372.734 og 133.420, den 1. Januar 1927 derimod kun 181.493 og 12.216.

Kanada: Ifølge de af Fagforeninger med ca. 165.000 Medlemmer tilvejebragte Oplysninger var ved Udgangen af Januar 6,8 % af Medlemmerne arbejdsløse, mod 6,6 % den foregaaende Maaned og 6,4 % ved Udgangen af Januar 1927.

Letland: Ved Arbejdsanvisningerne i de større Byer var der ved Udgangen af Januar tilmeldt 6633 Arbejdsløse, mod 6399 den foregaaende Maaned og 5026 i Januar 1927.

Norge: Den 15. Marts var der ved de offentlige Arbejdsanvisninger tilmeldt 26.692 Arbejdsløse, mod 28.290 den 15. Februar og 29.112 den 15. Januar 1927. Arbejdsløshedsmyndighederne anslaar det virkelige Antal af Arbejdsløse til ca. 50.000.

Østrig: Antallet af understøttede Arbejdsløse i hele Landet var i Midten af Marts rundt 211.000, mod rundt 224.000 ved Udgangen af Februar og 229.000 ved Udgangen af Februar 1927. Desuden findes der omtrent 29.000 tilmeldte Arbejdsløse som har opbrugt deres Understøttelse, saaledes at der ialt findes over en kvart Million Arbejdsløse i Østrig.

Polen: Ved Udgangen af Januar var der ved de offentlige Arbejdsanvisninger tilmeldt 181.672 Arbejdsløse, mod 164.800 den foregaaende Maaned og 251.702 i Januar 1927.

Rusland: Ifølge officielle Oplysninger findes der for Tiden rundt 2 Millioner tilmeldte Arbejdsløse i Rusland, mod 1.407.000 i Februar 1927. Fra den 1. Januar er Retten til Oppebæring af Arbejdsløshedsunderstøttelse blevet udvidet saaledes, at Understøttelsen nu kommer ca. 750.000 Arbejdsløse tilgode.

Svejts: Antallet af tilmeldte Arbejdsløse var ved Udgangen af Januar 14.212, mod 13.701 den foregaaende Maaned og 19.370 i Januar 1927. Ifølge Beretning fra Arbejdsløshedskasser med ialt 248.588 Medlemmer var ved Udgangen af December 1927 4,5 % af Medlemmerne arbejdsløse og 1,7 % Korttidsarbejdere. De tilsvarende Tal var i Begyndelsen af 1927 5,6 og 4,6 %.

Sverige: Efter de gennem Fagforeninger med ialt 260.981 Medlemmer tilvejebragte Oplysninger var i Slutningen af Januar 37.135 eller 14,2 % af Medlemmerne arbejdsløse, mod 18,6 % den foregaaende Maaned og 16,3 % i Januar 1927.

Ungarn: Af ca. 150.000 Medlemmer i Fagforeninger, der havde indberettet om Arbejdsløsheden, var ved Udgangen af December 1927 13.405 eller 8,6 % arbejdsløse, mod 7,8 % den foregaaende Maaned og 13 % i Begyndelsen af Januar 1927.

Forenede Stater: De fra Amerika indløbende Efterretninger vedrørende Arbejdsløshedens Omfang er meget modstridende. I de forenede Staters ellers saa omfattende Erhversstatistik mangler der paalidelige Oplysninger om den nøjagtige Højde af Arbejdsløsheden. Fra forskellige Sider anslaas Antallet af Arbejdsløse til omkring 4 Millioner, men i det amerikanske Senat har Arbejdsminister Davis i disse Dage erklæret, at der nu findes 1.874.000 Personer, der er arbejdsløse. Heroverfor staar der 23.849.000 Personer, som er beskæftigede. At Arbejdsløsheden blandt Fagforeningsmedlemmerne har naaet en hidtil ukendt Grad, fremgaar af den amerikanske Landsorganisations Arbejdsløshedsstatistik for Januar. Ifølge denne var i 23 undersøgte Byer gennemsnitlig 17,8 % af Fagforeningsmedlemmerne arbejdsløse, mod 13,8 % i det sidste Kvartal af 1927. Ifølge den af Arbejdsministeren offentliggjorde Statistik, der er udarbejdet paa Grundlag af rundt regnet 10.000 Bedrifter i 54 Industrier med ialt 2.907.000 Personer, er Antallet af beskæftigede Personer i Januar sunket med 1,1 %, sammenholdt med Januar 1927 endog med 5,8 %. Beskæftigelsesprocenten (1923—100) var i Januar 1928 84,2, mod 85,1 i December og 89,4 i Januar 1957.

REDAKTØR: CARL F. MADSEN. — Trykt hos F. E. Bording. København.

AFDELINGS-SKEMA

angaaende

Arbejdsløsheden i April Maaned 1928.

Bemærk! Naar *ingen* Arbejdsløse eller *ingen* tabte Arbejdsdage skal angives, bedes man sætte et **tydeligt 0.** Hvor intet Tal kan angives, bedes man sætte **?** Se iøvrigt Bemærkninger paa Bagsiden.

1. Antal Medlemmer?	
2. Hvormange af Organisationens Medlemmer var arbejdsløse: I Midten af Maaneden? Ved Slutningen af Maaneden?	
3. Hvormange Arbejdsdage er der ialt gaaet tabt for Medlemmerne paa Grund af Arbejdsløshed i Maanedens Løb (Søn- og Helligdage eller lignende Fridage medregnes ikke, med mindre der i Almindelighed arbejdes 7 Dage om Ugen)?	

For ..... -*Forbundets Afdl. i* .....
(Her skrives Faget.) (Byens Navn.)

Formandens Navn: .....

— Adresse: .....

NB. Fagforeningerne bedes indsende dette Skema til det Forbund, hvoraf de staar som Afdeling, saaledes at Skemaet er Forbundet i Hænde **senest den 8. Maj 1928.**

Enkeltstaaende Foreninger, i hvis Fag der ikke findes noget Forbund eller som ikke er Medlemmer af et saadant Forbund, bedes sende Skemaet direkte til Det statistiske Departement, Slotsholmsgade 10, Kbhvn. K.

Angaaende Forsendelsen bemærk:
Det udfyldte Skema kan forsendes i aaben Konvolut som Tryksag, Portoen er da 7 Øre (indenfor Københavns Postomraade 5 Øre). Men der maa da iagttages følgende:
Spørgsmaalene 1—3 maa kun besvares med Tal (*0* for *ingen*). Skrives der Tekst udover dette, maa Forsendelsen frankeres som Brev.

Vend om!

Bemærkninger vedrørende Udfyldningen af Skemaet:

ad 1. Under »Antal Medlemmer« medtages alle, der staar som Medlemmer af Organisationen, altsaa ogsaa Syge og saadanne, som for Tiden aftjener deres Værnepligt.

ad 2. Under dette Punkt skal opgives, hvormange Medlemmer der er arbejdsløse paa en enkelt bestemt Dag henholdsvis ved Maanedens Midte og ved dens Slutning. Oplysningerne skal helst vedrøre den 15. i Maaneden samt den sidste Arbejdsdag i Maaneden, men kan dog ogsaa undtagelsesvis gives for 2 andre Dage, som ligger nær ved henholdsvis Maanedens Midte og Slutning, forsaavidt dette byder nogen væsentlig Lettelse ved Udfyldningen. Det Tal, der ønskes opgivet, er det samlede Antal Arbejdsløse, altsaa saavel de, der møder til Kontrol, som de, der undlader dette, fordi deres Understøttelse er opbrugt eller af anden Aarsag. — Under Arbejdsløse maa ikke medregnes de af Organisationens Medlemmer, der er i Strejke eller Lockout.

ad 3. Antallet af de i Maanedens Løb ved Arbejdsløshed tabte Arbejdsdage skal omfatte saavel understøttede som ikke-understøttede Dage. Arbejdsdage, der er gaaet tabt som Følge af, at Organisationens Medlemmer helt eller delvis i Maanedens Løb har været i Strejke eller Lockout, maa ikke medregnes.

Til Underskriften.

Paa den punkterede Linie *foran Ordet* »...-Forbundets« skrives Faget, f. Eks. skriver Bageriarbejderforbundets Afdelinger »Bager-«, Bogbinderforbundets Afdelinger »Bogbinder-« o. s. v. og den punkterede Linie efter Ordene Afdel. i *udfyldes med Byens Navn.*

K. E. BORDING KØBENHAVN.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR
DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND I DANMARK

NUMER 44 ❋ KØBENHAVN DEN 5. MAJ 1928 ❋ 24 AARGANG

Protest imod Revision af Washington-Konventionen om 8-Timersdagen.

(I. F. C.) Nedenstaaende følger Ordlyden af en Protestskrivelse angaaende Ratificeringen af Washington-Konventionen om 8-Timersdagen, som Bestyrelsen for Den internationale faglige Central under 16. April har tilstillet Forvaltningsraadet i Det internationale Arbejdsbureau i Anledning af dets 39. Møde.

Til
Det internationale Arbejdsbureaus
Forvaltningsraad. Genf.

Ved Aabningen af Deres 39. Møde henvender Bestyrelsen for Den internationale faglige Central og de faglige Landscentraler, der er tilsluttet Den internationale faglige Central, sig paa 14 Millioner organiserede Arbejderes Vegne til Dem for med Henblik paa det for Forvaltningsraadet forelagte Forslag om Revision af Washington 8-Timerskonventionen at henlede Deres Opmærksomhed paa følgende Betragtninger:

De i Den internationale faglige Central organiserede Arbejdere har paa loyal Maade ydet den internationale Arbejdsorganisation deres Medvirken i fast Overbevisning om, at deres Medarbejde ikke vilde være forgæves ved Opbygningen af en international Arbejds- og Sociallovgivning.

Arbejderklassen betragter Washington-8-Timers-Overenskomsten som Grundstenen for den internationale Arbejdslovgivning. *En Revision i den af den britiske Regerings Repræsentant stillede Forslags Aand vilde være ensbetydende med Overenskomstens Ruin.*

Fredstraktatens Afdeling XIII har paalagt Regeringerne formelle Pligter: Washington 8-Timers-Overenskomsten er det første og betydningsfuldeste Skridt til Opfyldelse af disse Pligter. 27 Regeringer har stemt for Overenskomsten og dermed overtaget den moralske Forpligtelse til at gennemføre 48-Timers-Arbejdsugen i Overensstemmelse med Konventionens Bestemmelser. Det samme gælder for Arbejdsgiverne, af hvilke Repræsentanter for 17 Lande har stemt for Overenskomsten. Fornægtelse af den moralske Forpligtelse til Ratificering ved at tage en sofistisk Udlægning af Afdeling XIII af Fredstraktaten til Hjælp vilde gøre den internationale Arbejdskonference til en tom Foranstaltning uden Mening og virkeligt Formaal.

En Revision, som den af den britiske Regering foreslaaede, vilde have den uundgaaelige Virkning, at den Tillid, som Arbejderne har givet den internationale Arbejdsorganisation, vilde svinde.

De Undertegnede udtaler derfor det indtrængende Ønske, at Forvaltningsraadet vil erklære sig mod enhver Revision og angive Midler og Veje til at gennemføre en ny og kraftfuld Aktion til Gunst for Ratificeringen af 8-Timers-Konventionen i alle Lande.

Kun ved en saadan Fremgangsmaade kan Arbejderklassens Tillid til den internationale Arbejdsorganisation opretholdes, og kun paa denne Maade bliver Regeringerne i Overensstemmelse med deres givne Ord og handler i Overensstemmelse med Aanden i Fredstraktatens Afdeling XIII.

*

Skrivelsen er undertegnet af Formændene resp. Generalsekretærerne

for de Den internationale faglige Central tilsluttede 25 Landsorganisationer samt af I. F. C.s Sekretær.

Kommunisme og Fagforeningsbevægelse i England.

(Oversat efter »Fagföreningsrørelsen«.)

Den engelske Fagforeningsbevægelse har i Modsætning til Bevægelsen i de fleste andre europæiske Lande været temmelig forskaanet for den kommunistiske Ophidselses- og Bagtalelsespropaganda. Det var egentlig først i Sammenhæng med den skæbnesvangre Arbejdskonflikt indenfor Grubeindustrien at man fik Øjnene op for det Spil som blev drevet af de kommunistiske Internationales Agenter. Ved den store Fagforeningskongres i sidste Efteraar blev man ogsaa nødsaget til at tage fat for Alvor paa den saakaldte Minoritetsbevægelse, det vil sige den af Kommunisterne indenfor Fagforeningerne i 1924 iværksatte Bevægelse, hvis Hensigt er at »erobre« de engelske Fagforeninger og stille dem under Moskvas Komando.

Medens man ikke forud vilde tage noget Hensyn til de Erfaringer, som man høstede i andre Lande angaaende den af Kommunisterne drevne Agitation, har man efter Kongressen vedtaget meget strenge Foranstaltninger for at neutralisere dens Virkninger indenfor den engelske Fagforeningsbevægelse. Hvor alvorligt man nu betragter denne Sag fremgaar af en Artikelserie, som den engelske Landsorganisations Sekretær Walther Citrine har publiceret i de seneste Hefter af Landsorganisationens og Arbejderpartiets fælles Maanedsskrift »Labour Magazine«. Citrine fremfører at den engelske Fagforeningsbevægelses Traditioner i høj Grad forsvarer Forsøgene paa at udnytte Bevægelsen af rent politiske Hensyn. Fagforeningsfolkene er gerne gaaet deres egne Veje, tiltrods for de intime Forbindelser som Fagorganisationerne har haft med det socialdemokratiske Parti. Citrine fremhæver endvidere, at den velmenende Tolerance og den Omstændighed at de mest forskellige Verdenskrav og økomomiske Teorier har kunnet rummes indenfor Fagforeningsbevægelsen, har gjort sit til at ingen haarde Sammenstød med Kommunisterne er forefaldet før i den allersidste Tid. Og han fortsætter:

»Længe afskrækkedes man fra at erkende, at Kommunisternes Optræden hindrede Fagforeningerne i at bestemme om Neutralitetsstandpunktet, Det er sandt nok, at det ikke skortede paa advarende Stemmer, da vi i et Øjebliks Sympathi for det russiske Folk skabte en Forbindelseslænke med de russiske Fagforeninger. Man sagde ogsaa, at ved et saadant Skridt skulde vi komme til at ende i en Heksegryde. Men for de fleste af os syntes det som om det ikke var saa farligt som man tænkte sig det. Vi var ganske vist ikke Kommunister, men vi troede paa Muligheden af, gennem vort Eksempel at kunne slaa en Bro, som sluttelig skulde blive Midlet til Skabelsen af en eneste Fagforenings-Internationale. Vi skænkede ingen Tiltro til de gentagne Advarsler fra Kontinentets Socialister og Fagforeningsfolk som atter og atter forklarede, at et Samarbejde med Kommunisterne var umuligt. Ogsaa den Antydning, at Kommunisterne kun virkede ødelæggende og splittende, forblev vi uberørte af, og vi saa med Mistro paa den Ufordragelighed, som vore Venner paa Kontinentet lagde for Dagen. Efter at vi havde vendt Ryggen til Advarslerne paaviste disse vor Inkonsekvens fordi Fagforeningskongressens Stilling principielt var forskellig fra Arbejderpartiets (til begge Kongresserne sendes som bekendt i Reglen de samme Repræsentanter). Men de engelske Fagforeningsledere havde kun et medlidende Skuldertræk tilovers for alle Antydninger af denne Slags og bemærkede ikke, at den samme Taktik som paa Kontinentet sluttelig førte til Splittelse, ogsaa skulde komme til Anvendelse i England paa samme Tid som Kommunisterne følte sig stærke nok til praktisk at tillempe deres Splittelsesmetoder. — Hvad, sagde man, skulde de engelsde Fagforeninger kunne adsplittes? Vanvid! Vi trøstede os med den Tanke, at Kontinentets Arbejderledere ikke kendte den engelske Bevægelse, at de ikke forstod hvor

sikrede vi var mod en saadan Fare. Man troede, at Kommunisternes Indflydelse var altfor minimal, til at kunne faa Fodfæste indenfor Bevægelsen.

Vi var altfor indtagne af vor udprægede Aand for sund Fornuft og overbeviste om, at vi med Tiden skulde opdrage de russiske Fagforeningsledere til praktisk afhængige og gøre dem fortrolige med vestevropæiske Fagforeningsmetoder.

Vi troede endvidere, at vi med vore Metoder havde fundet et Middel til at sammenslutte Organisationerne paa Kontinentet, der bekæmper hverandre, i en fælles alle omfattende Fagforenings-Internationale. *De opnaaede Resultater har vist, at vi fik Uret i vor Optimisme* Vi maa tvertimod nu konstatere, at vor Bevægelse er bleven svagere gennem taabelige Fornærmelser og gennem uansvarlig Indgriben udefra i vore indre Anliggender. Med Beklagelse, men med fast Vilje har Fagforeningskongressen vedtaget at gøre en Ende paa dette Narrespil med Russerne.

Saa inkonsekvent det end kan synes, er jeg alligevel glad for, at vi ikke har ladet noget uforsøgt for at gennemføre Enighed. Jeg skammer mig ikke for at oplyse, at jeg delte Optimismen hos dem, der troede, at vi ikke blot skulde kunne knytte en inderlig Forbindelse med de russiske Arbejdere, men at vi desuden skulde kunne genoprette den internationale Enhedsfront. Men vore Bestræbelser tilintetgjordes gennem en Smædelseskampagne.

Jeg betvivler, at Fagforeningsbevægelsens Arnaler nogensinde har kunnet opvise et Sidestykke til den Fordragelighed og den Overbærenhed, som Generalraadet lagde for Dagen under sin Virksomhed paa dette Omraade. Vi haaber, at disse Bestræbelser en Gang alligevel skal bære gode Frugter.«

En saa uforbeholden Erkendelse af, at de engelske Fagforeningsledere har taget fejl i Spørgsmaalet om Russernes Hensigter, havde man ikke ventet, allermindst af Citrine, som paa den internationale Fagforeningskongres i Paris i Fjor var en af de uforsonligste Kritikere, naar det gjalt at bedømme Fagforenings-Internationalens Holdning overfor Russerne. Det er godt, at Engelskmændene nu er kommet til Klarhed i dette for hele den internationale Arbejderbevægelse saa vigtige Anliggende, men det havde unægtelig været bedre om de paa et tidligere Tidspunkt havde taget Hensyn til de Erfaringer, som var gjort i andre Lande. De vilde da have sparet Fagforeningsbevægelsen i disse Lande for mange Vanskeligheder og det er ikke usandsynligt, at de russiske Fagforeningsmænd i denne Sag vilde komme undervejrs med, at de regnede fejl, hvis de troede at eje Magt til at foreskrive Love for de andre.

Citrine oplyser endvidere, at man hilste den saakaldte Minoritetsbevægelse som »en Fortrop der vil forynge Bevægelsen og anspore den til større Aktivitet.«

»Daily Herald« skrev den 22. August 1922: »Denne Bevægelse som blev startet under Medvirkning af den røde Internationales engelske Sekretariat, har faaet til Opgave at dirigere Fagforeningerne som en Fremstødstrop og paa anden Maade være dem behjælpelig.« Og Minoritetsbevægelsens Leder, Tom Mann, paastod at der, her ikke var Tale om nogen Fagforeningsfjendtlig Bevægelse, og at den ikke vilde nogen Splittelse.«

Men — siger nu Citrine — Minoritetsbevægelsen har helt andre Opgaver end man oprindelig troede. Den splitter kun Fagforeningerne. Den inspireres og ledes af Kommunister og de der har givet den dens Opgaver befinder sig udenfor England. Man forsøger at stille den engelske Fagforeningsbevægelse under Opsigt af en udenlandsk politisk Bevægelse, som ikke ejer noget Kendskab til de engelske Forhold og ej heller har nogen Anelse om den engelske Folkekarakter.

Dette burde Citrine og de øvrige ansvarlige Fagforeningsledere egentlig have indset allerede fra Begyndelsen, thi 3 Dage efter at Minoritetsbevægelsen holdt sin første Kongres, det vil sige den 28. August 1924 udsendte

dens Ledelse et Manifest, hvoraf Citrine nu citerer følgende Udtalelse:

»For første Gang i Landsorganisationens Historie staar en fast organiseret Opposition overfor sin Ledelse, en Opposition som uforfærdet skal opløfte den revolutionære Arbejderpolitiks Banner. — Vi befinder os i en Periode af Fornyelse og Genopstandelse. Arbejderklassens Aktivitet faar alligevel ikke nogen som helst Understøttelse eller Vejledning fra Bevægelsens officielle Ledere. Fornyelsen aabenbarer sig ikke alene i de mange vilde Strejker, men ogsaa i de ofte tilbagevendene Strejker som Lederne tvinges til at understøtte. Vi er daglig Vidne til det Skuespil, at Arbejderregeringen ikke udnytter sin Magt til at understøtte Arbejderne i deres Kamp mod Kapitalismen«.

Manifestet angav Tonen for Minoritetens hele Virksomhed, siger Citrine. Her aabenbares tydeligt at denne Bevægelses Motiv var rettet mod Arbejderbevægelsen. Dette Motiv bestaar i at føre alle Fagforeningsmedlemmerne ud i den skarpeste Opposition mod Organisationernes valgte og ansvarlige Ledere. At man ikke reagerede tilstrækkelig kraftigt, da dette Manifest offentliggjordes, beroede tydelig paa, at man alt for meget stolede paa, at Fagforeningsbevægelsens Traditioner formaaede at forhindre Minoritetsbevægelsens Udbredelse. Det var først senere, at man fik stiftet nærmere Bekendskab med denne Bevægelses russiske Bagmænd, som man fandt det formaalstjenligt at bryde med med det samme.

Georg Hicks gav Signalet i sin »Precidialadress« til forrige Aars store Fagforeningskongres. Han var hidtil anset som en af Kommunisternes Vaabendragere, men han blev selv i Selskab med Purcell og adskillige andre Radikale efter Grubearbejderkonflikten og Storstrejken af Kommunisterne stemplet som Forrædder, fordi han forbeholdt sig Retten til at tænke og handle uden at spørge de paagældende i Moskva til Raads.

Lønbevægelser og Konflikter.

Handskemagerforbundets Overerenskomster.

Handskemagerlauget opsagde 1 Januar den med Forbundet indgaaede Overenskomst til Ophør 1. April.

Ved de Forhandlinger, som derefter fandt Sted enedes man om at forlænge den gamle Overenskomst med enkelte Ændringer.

Prisen for Skæring af kinesiske Skind, en ny Vare som er lettere at behandle end det sædvanlige Pelsfor, blev nedsat med 12 Øre pr. Par. Prisen for vaskbare Ruhandsker blev forhøjet med 2½ Øre pr. Par.

Forbundet frafaldt Kravet om Prisreguleringens Bortfald, fordi Mestrene stillede for store Krav som Godtgørelse herfor.

For Handskesyernes Vedkommende skete ingen Forandringer.

Overenskomsten gælder indtil den med 3 Maaneders Varsel opsiges til Ophør en 1. April.

Dansk Rebslageriarbejderforbunds Overenskomstforhold.

Ved Forhandling mellem De danske Rebslagermestres Centralforening og Forbundet er der opnaaet Enighed om at forlænge den hidtil gældende Overenskomst til 1. April 1929, med følgende Ændring:

> Timelønnen forhøjes med 1 Øre pr. Time, de øvrige Punkter forbliver uforandret.
>
> Overenskomsten kan af en af Parterne med 3 Maaneders Varsel opsiges til en 1. April.

Forbundet har sluttet ny Overenskomst med Foreningen af danske Rebslagerier.

Timelønnen er for faglærte Arbejdere i Provinsen fastsat til 102 Øre pr. Time, i København til 105 Øre pr. Time.

For ikke-faglærte der er fyldt 18 Aar er Timelønnen 97 Øre.

For kvindelige Arbejdere over 16 Aar er Timelønnen de 3 første Maaneder 51 Øre, derefter 55 Øre.

I Overenskomsten er der fastsat Be-

stemmelser om Regulering efter Pristallet pr. August 1928 og Februar 1929.

Overenskomsten, der traadte i Kraft 1. April d. A. er gældende indtil den med 3 Maaneders Varsel opsiges til Ophør en 1. April.

Arbejdsløsheden i Marts 1928.

I nedenstaaende Oversigt er meddelt Oplysninger om Arbejdsløsheden ved Udgangen af Marts Maaned 1928 sammenlignet med de nærmest foregaaende Maaneder samt Marts Maaned i Fjor. For de to sidste Maaneder er Beregningerne foretaget paa Grundlag af de Oplysninger om Ledigheden, der tilvejebringes gennem den offentlige Arbejdsanvisning, for de tidligere Maaneder derimod hovedsagelig paa Grundlag af Oplysninger, tilvejebragt gennem Fagforbundene.

	Antal Arbejdere Jan. 1928	Arbejdsløse i pCt. af Arbejdertallet				
		*) Mrs. 1928	*) Feb. 1928	Jan. 1928	Dec. 1927	Mts. 1927
Hovedstaden:		pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
Bygnings-Industri.....	11548	28,5	37,9	36,9	41,6	26,9
Anden Industri m. v. ..	68766	18,9	20,8	23,1	23,8	21,3
Handel	5339	10,9	11,1	11,0	11,0	11,5
Arbejdsmd..	31616	14,4	17,2	19,2	19,4	19,8
Ialt...	117269	18,3	21,1	22,9	23,8	21,0
Provinsen:						
Bygnings-Industri.....	20355	38,5	51,5	58,0	65,8	43,6
Anden Industri m. v....	60133	20,4	22,7	25,9	29,6	23,5
Handel	6741	12,3	12,5	13,6	13,0	14,7
Arbejdsmd..	69378	27,7	30,7	37,3	38,4	33,5
Ialt...	156607	25,6	29,5	34,6	37,5	30,1
Hele Landet.	273876	22,5	25,9	29,6	31,6	26,2

*) Foreløbige Tal.

Ved Udgangen af Marts var Arbejdsløshedsprocenten for samtlige Fag under et 22,5 mod 25,9 ved Udgangen af Februar; Nedgangen i Arbejdsløsheden i Løbet af Marts Maaned var størst for Bygningsindustrien, men ogsaa for Arbejdsmænd og Gruppen »Anden Industri m. v.« var der dog betydelig Nedgang.

Arbejdsløsheden ved Udgangen af Marts 1928 var en Del mindre end ved Udgangen af den tilsvarende Maaned i Fjor. Sammenlignet med Aarene før Krigen (1919—13 gnstl.) var der for Arbejdsløsheden ved Udgangen af Marts en Stigning til langt over det dobbelte.

En Oversigt over Arbejdsløsheden for hele Landet under et er meddelt hosstaaende, hvor alle Tallene gælder Slutningen af Maanederne og med Undtagelse af de to sidst anførte er reviderede Tal.

	1923	1924	1925	1926	1927	1928
	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
Januar...	21,8	21,6	16,6	29,8	31,8	29,6
Februar..	23,1	21,9	16,5	27,3	31,2	25,9
Marts	15,6	16,7	14,7	21,2	26,2	22,5
April.....	11,0	8,1	13,4	16,5	23,0	
Maj.....	8,9	5,8	12,0	14,7	19,1	
Juni	8,1	5,0	9,1	15,6	18,0	
Juli	7,5	5,4	8,3	16,8	17,2	
August ...	8,0	5,6	9,8	16,8	16,4	
September	7,7	5,8	10,6	16,3	16,0	
Oktober..	8,0	7,0	13,5	18,3	17,5	
November	12,1	9,3	20,5	22,4	21,8	
December	19,6	17,1	31,7	32,2	31,6	

Den faste Voldgiftsret.

Sag Nr. 1157

Sadelmagere og Tapetserere hos A/S »Unica«.

(Et Formandsspørgsmaal.)

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 25. April 1928 i Sag Nr. 1157:

De samvirkende Fagforbund for Skandinavisk Sadelmager- og Tapetsererforbund mod Dansk Arbejdsgiverforening for Lædervare- og Rejsetøjsfabrikantforeningen i København og denne Forenings Medlem A/S »Unica«.

Under denne Sag har De samvirkende Fagforbund for Skandinavisk Sadelmager- og Tapetsererforbund indklaget Dansk Arbejdsgiverforening for Lædervare- og Rejsetøjsfabrikantforeningen i København og denne Forenings Medlem A/S »Unica« med Paastand om, at en ved A/S »Unica«s Fabriksvirksomhed i Viktoriagade her i Staden ansat Formand, Reidar Bye, ikke anses som Formand i Septemberforligets Forstand.

Det er oplyst, at A/S »Unica« siden 1911 har drevet Virksomhed her i Staden blandt andet med Fremstilling

af Rejsekufferter af sammenpressede Fibre, en Virksomhed som indtil 1926 foregik haandværksmæssigt under en Leder, der ikke var teknisk uddannet og med 4—8 faglærte Svende, uden at der var ansat nogen Formand.

Fra Begyndelsen af 1927 blev Virksomheden overtaget af Nordmænd, som paa forskellige Steder i Norge drev Virksomhed med Fremstilling af Rejseeffekter af lignende Art, og som agtede at oparbejde den københavnske Forretning ved Hjælp af moderne Maskineri.

Ledelsen af den herværende Virksomhed blev overtaget af Disponent Andersen, der havde haft Ansættelse i en af de norske Virksomheder. Endvidere ansattes her en norsk Bogholder, og mellem A/S og Reidar Bye — der hidtil havde været ansat som Formand i Selskabets Afdeling i Oslo — blev der den 15.—16. December 1926 oprettet en Kontrakt, hvorved »Herr Reidar Bye ansættes som formand i A/S» Unica«, København, med en garanteret aarsløn av Kr. 4.500.—, der utbetales ham i ukentlige portioner«. Opsigelsesvarselet var 3 Maaneder fra hver Side. Kontrakten indeholder ingen nærmere Angivelse af Byes Formandsforretninger. Foruden den i Kontrakten fastsatte Løn har der været tillagt Bye Tantieme af solgte Kufferter samt Overarbejdspenge i Forhold til den faste Løn. Hans samlede Indtægt har for Aaret 1927 udgjort henved 5000 Kr.

I Fabrikken installeredes 8 nye Specialmaskiner.

Foruden Bye beskæftigedes i Fabrikken i Tiden indtil nærværende Sags Anlæg 1 a 2 Svende foruden anden Arbejdskraft; efter Sagens Anlæg 3 Svende, 3 Arbejdsdrenge, hvoraf 1 specialuddannet, 1 Dame (specialuddannet) og en Pakker.

Efter det oplyste maa Bye antages at have indtages en særlig betroet Stilling. Han har til en vis Grad kontrolleret det paa Værkstedet udførte Arbejde, indstillet Maskinen og kontrolleret Arbejdstiden. Iøvrigt har han væsentlig været beskæftiget med Tilskæring af det Materiale, der benytnyttedes til Fabrikationen, et Arbejde, der efter det foreliggende ikke kan antages at have været af særlig vanskelig eller kompliceret Art. Arbejdslønnen blev udbetalt af Bogholderen. Alt Arbejde var tidlønnet, og Spørgsmaalet om Byes Andel i eller Interesse i Akkorder har derfor ikke været aktuelt.

Disponent Andersen har 2 Maaneders teknisk Uddannelse i Branchen, men er iøvrigt merkantilt uddannet. Han har været en Del bortrejst, men har ellers været tilstede paa Værkstedet, efter de Indklagedes Opgiven 1 a 1½ Time daglig, efter Klagernes Fremstilling betydelig længere Tid. Han har givet Vejledning med Hensyn til Fabrikationen, i det væsentlige dog vistnok i udstyrsmæssig Henseende. Han har antaget og afskediget Folk i Samraad med Bye.

Fagforeningen har i længere Tid, særlig under Hensyn til Forretningens meget ringe Omfang, vægret sig ved at anerkende Byes Ansættelse som Formand med den deraf følgende Berettigelse for Arbejdsgiveren til at forbyde ham at være Fagforeningsmedlem, men Fagforeningen har set Tiden an i Forventning om, at Virksomheden vilde blive udvidet, idet Fagforeningen ikke principielt modsætter sig at anerkende ham som Formand, naar Forretningens Omfang gør dette rimeligt.

De Indklagede, der paastaar sig frifundne, henviser til Byes højere Løn, ledende Virksomhed og hele selvstændige Stilling under den ikke faglærte Disponent Andersen.

Efter alt foreliggende maa det som anført vel antages, at Bye har været en særlig betroet Arbejder, men under Hensyn til Forretningens meget ringe Omfang og til, at Byes arbejdsledende Virksomhed som Arbejdsgiverens Tillidsmand har været af en meget lidet fremtrædende Karakter, findes det betænkeligt at anerkende ham som Formand i Septemberforligets Forstand, i hvert Fald under de nuværende Forhold paa Fabriken.

Sagens Omkostninger findes efter Omstændighederne at burde udredes med Halvdelen af hver af Parterne.

Kendelse:

Ovennævnte Reidar Bye kan ikke anerkendes som Formand i Septemberforligets Forstand.

Sagens Omkostninger betaler hver af Parterne med 150 Kr.

Adressefortegnelse

over

Arbejdernes lokale Fællesorganisationer.

Aabenraa: Johs. Weis, Lavgade 1.
Aalborg: Cigarmager M. Willumsen, Dalgasgade 1.
Aarhus: Bernt Jensen, Falstersgade 31.
Aars: Chr. Larsen, Tingvejen.
Assens, Fyn: Laur. Petersen, Ramsherred 47.
Assens pr. Mariager: Frederik Jensen, »Dania« pr. Mariager.
Ballerup: Fyrbøder Jens Simonsen.
Bogense: Arbm. Valdemar Jørgensen, Kirkestræde 38.
Brabrand: Hans Arildskov, Præstevangen.
Brande: Johs. Nielsen, Vejlevej 40.
Brønderslev: L. Kræmmergaard, Kirkevej.
Ebeltoft: A. Kruse.
Esbjerg: Typograf L. Eickhardt, Nørregade 108 [2].
Faaborg: Jacob Hansen, Grønnegade 21.
Fakse: Hans Bay Hansen, Egedevej.
Fakse Ladeplads: Niels Olsen, Hulhøj.
Fredericia: Borgmester Frantz Hansen, Borgmesterkontoret.
Frederikshavn: Maskinarbejder Sophus Jensen, Solbakken.
Frederikssund: Murer Johan Spiegelhauer, Lindeallé.
Frederiksværk: Redaktør L. Bram, Nørregade 20.
Glamsbjerg: Savskærer A. C. Johansen, Glamsbjerg pr. Glamsbjerg St.
Glostrup, Taastrup og Omegn: H. Ejlersen, Social-Demokratens Eksp.
Graasten og Omegn: S. M. Svendsen.
Grenaa: Gasværksarbejder Rasmus Jensen, Grønland 35.
Grindsted og Omegn: Telefonmontør Aage Rasmussen, Nygade.
Græsted, Maarum og Omegn: Redaktør J. Larsen, Nordsjællands Social-Demokrat.
Gørlev: Maskinarbejder N. F. Larsen, Ulstrupvej.
Haarlev og Omegn: Husmand Niels Olsen, Himlingøje pr. Vallø.
Haderslev: Peter Mortensen, Clausensvej 4.
Hadsten: Hans Sørensen, Larsens Allé, Hadsten.
Hadsund: Snedker Oskar Nielsen, Østergade.
Hammel: A. Jakobsen, Vadstedvej.
Haslev: Maler C. Christensen, Jernbanegade 6.
Helsingør: Murer S. Petersen, Stengade 37.
Herning: Kedel- og Maskinpasser J. Krohn Jensen, Vestergade 40.
Hillerød: Snedker Nikolaj Nielsen, Hostrupvej 9 [2].
Hinnerup: Martin Petersen.
Hjerm: Joh. Christensen.
Hjørring: Typograf Fr. Bjørn, Nørre Allé 4.
Hobro: J. Bødtker, Hegedalsvej 36.
Holbæk: Savskærer J. P. L. Jensen, Fasanvej 9.
Holbæk Amts 2den Valgkreds: Fisker Niels Peter Pedersen, Gundestrup pr. Grevinge.
Holeby: Maler Ad. Jørgensen.
Holstebro: Cigarmager P. Johansen, Hyllings Allé 14.
Hornslet: Tømrer Chr. M. Andreasen, Hornslet.
Horsens: Snedker P. Andersen, Jyllandsgade 37.
Hørsholm: F. Nielsen, Nordsjællands Social-Demokrat.
Kallundborg: Togbetjent Halvor Johansen, Hærvigsgade 5 [1].
Kerteminde: Former C. Adolfsen.
Kjellerup: J. C. Jensen, Brogade.
Kolding: Væver Aage Petersen, Svinget Nr. 7.
Kolind: Søren S. Jensen, Kaarupskov pr. Ryomgaard.
Korinth: Arbejdsmand Rasmus Sølyst, Mellemhaverne pr. Haagerup.
Korsør: Jacob Larsen, Kommuneskolen, Jens Baggesensgade.
København: Carl F. Madsen, Rosenørns Allé 14 [1].
Køge: Slagteriarbejder Rasmus Madsen, Nørregade 80.
Langaa: Portør A. T. Nielsen, Langaa St.

Lemvig: Slagteriarbejder Sigvald Krogh, Søvejen.

Lyngby: Axel Olsen, Sorgenfrivej 4.

Løgstør: L. Chr. Jensen, Teknisk Skole.

Maribo: Axel S. Nielsen, Torvegade 5.

Marstal: Handelsmand Rich. Mathiesen, Strandstræde.

Middelfart: Maskinpasser H. Chr. Hansen, Frederiksgade 2.

Mørke: Portør H. Rasmussen.

Nakskov: Smed Marius Nielsen, Ahornsvej 7.

Nyborg: Maskinarbejder Otto Johansen, Aarsleffsgade 4.

Nykøbing F.: Cigarmager J. C. Jensen, Søvej 76.

Nykøbing M.: Væver C. Wendelin, Enghavevej.

Nykøbing Sj.: (ophævet midlertidig) Korrespondance sendes til: Rebslager P. Frederiksen, Lindeallé 8.

Næstved: Snedker Carl Hansen, Vordingborgvej 6.

Nørre Aaby: Maskinarbejder Chr. Fabrin.

Nørresundby: Carl Jensen, Rolighedsvej 24.

Odder: Tømrer I. Iversen, Rørhrtvej 11.

Odense: Cigarmager Anton Andersen, Kong Georgsvej 22.

Præstø: Emanuel Frederiksen, Skibbinge pr. Præstø.

Randers: Chr. Christensen, Flentebjerg Allé 1.

Ribe: Murer Carl Lauritsen, Gravsgade 172.

Ringe: Tømrer A. Johansen, Villavej.

Ringkøbing: Skrædermester Carl Møller, Mellemgade 25.

Ringsted: Bagersvend V. Eliasen, Nørregade 37.

Roskilde: Pottemager Fr. Poulsen, Skovbogade 8.

Rudkøbing: Assistent Marius Larsen, Nørrebro.

Rødby: Gasværksarbejder Axel Hansen, Vestergade 81.

Rønne: Bager Vald. Mogensen, Klokkegade 15.

Sakskøbing: Arbm. Oskar Johansen, Nykøbingvej, Rørbæk pr. Sakskøbing.

Silkeborg: Barber H. I. Hansen, Nygade 30.

Sindal: Adolf Jensen, Amagergade 6.

Skagen: Skibstømrer N. S. Nielsen.

Skanderborg: Maskinarbejder Elvin Jensen, Villavej 1.

Skelskør: Arbm. N. P. Jørgensen, Sorøvej 23.

Skive: Trykker Voldhardt Madsen, Valgade 1.

Skjern: Chr. Skaarup, Østergade 46.

Skærbæk: Emil Hansen, Ribelandevej.

Slagelse: Skomager Johs. Madsen, Bredegade 62.

Sorø: Tømrer Niels Larsen, Slagelsevej, Sorø Landsogn.

Stege: Axel Larsen, Holmsvej 5, Lendemark pr. Stege.

Storehedinge: Chr. Laursen, Rengegade.

Struer: Typograf Peter Larsen, Vestergade 46 [1].

Stubbekøbing: Christian Rasmussen, Lindevej 7.

Svendborg: Cigararbejder F. Jensen, Posthusvej.

Sæby: A. Nielsen, Vestergade 7.

Sollerød Sogn: Entreprenør F. Hübenbecker, Holte.

Sønderborg: Carl Pelck, Bjerggade 25 [2].

Taarnby Kommune: Murer C. Carlsen, Jacob Fortlingsvej 18, Kastrup.

Thisted: Pakmester Chr. Christensen, Vestergade 47 [1].

Thureby: Frederik Nielsen, Stationsvej.

Trustrup: Landpostbud P. J. Petersen, Trustrup St.

Tønder: Murer Martin Hansen, Strucks Allé 33.

Tørring: Snedker A. Mølgaard, Postvejen.

Varde: Skrædder J. Olesen-Nielsen, Vester Voldgade 12.

Vejen: M. C. Brosbøl, Plantagevej 5.

Vejle: H. Bressendorf, Vardevej 36.

Viborg: Slagteriarbejder Chr. Christensen, Mogensgade 64.

Vordingborg: Arbmd. Otto Pedersen, Nyraad 8, Nyraad St.

Vraa: Banearbejder Jens L. Jensen.

REDAKTØR: CARL F. MADSEN
Trykt hos F. E. Bording, Kbhvn.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR
DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND I DANMARK

NUMER 45-46 ❋ KØBENHAVN DEN 19. MAJ 1928 ❋ 24 AARGANG

De samvirkende Fagforbunds ordinære Generalforsamling.

8.—10. Maj 1928.

I.

Dagen forinden Generalforsamlingens Begyndelse afholdtes det aarlige ordinære *Repræsentantskabsmøde*, for hvilket der var opsat følgende Dagsorden:

1. Regnskabet.
2. Anmodning fra Dansk Lokomotivmands-Forbund om Optagelse.
3. Mindste Fordringer til Værn for den arbejdende Ungdom.
4. Forslag fra Skand. Sadelmager- og Tapetsererforbund om at kræve af Den internationale faglige Central i Amsterdam, at den tager Initiativ til at indkalde en Konference mellem de to Internationaler samt de udenfor disse staaende Landsorganisationer.

Under Punkt 1, Regnskabet, vedtoges en Indstilling til Generalforsamlingen angaaende Fordelingen paa Regnskabet af det af den tyske faglige Landsorganisation tilbagebetalte Laan paa 100.000 Kroner.

En Indstilling fra Forretningsudvalget om Bemyndigelse til at rejse et værdigt Minde paa Martin Olsen Grav tiltraadtes enstemmigt.

Punkt 2. Efter at Formanden havde givet en nærmere Redegørelse for Anmodningen fra Dansk Lokomotivmandsforbund om Optagelse i De samvirkende Fagforbund, vedtoges Optagelsen enstemmigt.

Til Punkterne 3 og 4 vedtoges Indstillinger til Generalforsamlingen.

Punkt 3 indstilledes enstemmigt til Godkendelse og Punkt 4 med alle Stemmer imod 3 til Forkastelse.

*

Generalforsamlingen aabnedes Tirsdag den 8. Maj Kl. 10 Formiddag i Forsamlingsbygningen paa Enghavevej 40.

Dagsordenen var følgende:

1. Beretning om Virksomheden.
2. Beretning fra Udvalget angaaende Samlingsbestræbelser.
3. Grænseforholdet mellem Organisationerne.
4. Regnskaberne.
5. Mindstekravene til Værn for den arbejdende Ungdom.
6. Arbejderlovgivning.
7. Feriespørgsmaalet.
8. Forslag fra Skandinavisk Sadelmager- og Tapetsererforbund om at kræve af Den internationale faglige Central i Amsterdam, at den tager Initiativ til at indkalde en Konference mellem de to Internationaler samt de udenfor disse staaende Landsorganisationer.
9. Forslag fra Arbejdernes Fællesorganisation i Slagelse om, at kooperative Fællesbagerier, der fremstiller saavel groft som fint Brød, faar Adgang til at antage og uddanne et begrænset Antal Lærlinge.

10. Fastsættelse af Lønninger.
11. Valg af Formand, Næstformand, Kasserer, Sekretærer, Medlemmer af Forretningsudvalget, Revisionskomité og Grænseudvalg.

Formanden, *Carl F. Madsen*, aabnede Mødet med at mindes de siden sidste Generalforsamling afdøde, der havde været særlig knyttet til De samvirkende Fagforbund.

Villiam P. Arup var Medlem af Forretningsudvalget i næsten 25 Aar. Han udførte i enhver Henseende sine mange Tillidshverv paa en udmærket Maade.

Martin Olsen har fra sin tidligste Ungdom været knyttet til Fagbevægelsen. Fra 1898 til 1903 var han Sekretær og fra 1903—1909 var han Formand i De samvirkende Fagforbund, men maatte trække sig tilbage som Formand paa Grund af Sygdom. Han har dog siden varetaget mange Tillidshverv til vor fulde Tilfredshed.

J. A. Hansen var i mange Aar Formand for Smedeforbundet. I Den permanente og faste Voldgiftsret har han virket hele Tiden, og han var Medlem af Forretningsudvalget siden 1907. Foruden disse havde han mange andre Tillidsposter, som han alle passede med stor Interesse og Dygtighed.

J. Jensen var De samvirkende Fagforbunds første Formand. Han gik af i 1903, da han blev Finansborgmester og senere Overpræsident. Han røgtede alle sine store Hverv med stor Dygtighed og Kærlighed.

Forretningsudvalget har vedtaget at nedlægge Blomster paa de Afdødes Grave.

Forsamlingen paahørte Talen staaende.

Sidste Gang, vi havde Generalforsamling, befandt vi os i en Arbejdskamp omfattende ca. 1/3 af de organiserede Arbejdere. Kampen varede i 12 Uger. Takket være det gode Sammenhold og Hjælp fra Udlandet sejrede vi.

Siden har vi haft en Erhvervskrise, som Lockouten sikkert har haft sin Skyld i, men ogsaa andre Forhold har spillet med. Arbejderne har maattet lide haardt herunder, men Arbejdernes Solidaritet har afbødet det værste. Staunings Ministerium søgte at komme til Hjælp, men det nuværende Ministerium har rettet det ene Angreb paa os efter det andet. Men vi har slaaet Angrebene tilbage, saavidt som vore Organisationer staar usvækkede. Samarbejdet mellem vore Forbund har været det bedste, og 3 nye Forbund er optaget, og disse byder jeg et særligt Velkommen. Forhaabentlig kommer Dansk Arbejdsmandsforbund ogsaa snart. Vi staar maaske overfor store Opgaver, som kræver enig Optræden. Hermed alle velkommen.

Jeg byder derefter Gæsterne velkommen. Disse er *C. Mertens*, Den internationale faglige Central og Belgien, *P. Grassmann*, Tyskland, *C. van der Lende*, Holland. Sveriges Repræsentant er ikke kommet endnu. Fra Norge er *J. Teigen* og *Martin Tranmæl*. Finland har sendt *Erkki Härmä* og fra Danmarks socialdemokratiske Ungdom møder *Hans Hansen*. For Socialdemokratisk Forbund møder *Fr. Andersen* og *Th. Stauning* og fra Det kooperative Fællesforbund *V. Walther*, som jeg ligeledes byder velkommen. Landsorganisationerne i Czekoslovakiet, Letland, England og Schweiz har sendt Hilsner.

Til Dirigenter valgtes *Vilh. Nygaard*, *V. S. Petersen* og *Johs. Kjærbøl* og som Sekretærer *Hans Jacobsen*, *Josef Andersson* og *G. Schou*.

Vilh. Nygaard overtog Hvervet og gav Ordet til

C. Mertens: Jeg beder undskylde, at jeg maa tale i et for Eder og mig selv fremmed Sprog. Jeg bringer Hilsen fra de internationalt organiserede Arbejdere, der alle frembærer de bedste Ønsker. Specielt hilser jeg fra de belgiske Arbejdere, der sammen med Danskerne i 26 Aar har staaet i samme internationale Organisation. I denne Tid er Forholdene saaledes, at vi maa kæmpe ikke alene for at vinde nyt Land, men ogsaa for at bevare det allerede opnaaede. Dette gælder ikke mindst 8 Timers Dagen. Den engelske Regering har stillet Forslag om en Revision af 8 Timers Konventionen. Er vi ikke stærke nok, vil Konventionen blive forringet i 1929. Den internationale faglige

Central søger at lede denne Modstand saa effektivt som muligt og søge 8 Timers Dagen gennemført, hvor den endnu ikke er. Den internationale faglige Cetral befinder sig i Vanskeligheder, men vi er glade for den Indsats, Skandinavien sætter ind, ikke mindst Carl F. Madsen som Medlem af Bestyrelsen. Vi haaber snart at have alle Landes Arbejdere indenfor vore Rammer. Hermed de bedste Ønsker. Leve de danske og internationale Organisationer.

P. Grassmann, Tyskland: Bestyrelsen for Allgemeiner deutscher Gewerkschaftsbund har modtaget Eders Indbydelse med Glæde og paalagt mig at overbringe de bedste Ønsker. Jeg var her i Danmark første Gang som rejsende Typograf for 35 Aar siden, men det danske, jeg da lærte, er glemt. Men selv om vi ikke kan forstaa hinandens Sprog, mangler det ikke paa Forstaaelse. I har hjulpet os i Vanskeligheder, og vi har hjulpet Jer igen. I 1922—23 blev vi fuldstændig forarmede. 150 Millioner Guldmark mistede vore Organisationer. Vi har overvundet det og har det sidste Aar faaet ½ Million nye Medlemmer. Vi vil tale med om alle Samfundsforhold, ikke blot lade os regere. Vi maa trænge ind alle Vegne og gøre vor Indflydelse gældende. Vi staar nu foran et vigtigt Valg, og vi ønsker herigennem ikke blot Magten, men virkelige Fremskridt. 8 Timersdagen og Ligeberettigelse i enhver Henseende for at kunne overtage Magten. Arbejderbevægelsen maa være international. Eders Glæde er vor Glæde og derfor vore bedste Ønsker for Generalforsamlingen.

C. van der Lende, Holland, bringer de bedste Hilsener fra det hollandske Fagforbund. Vi har de samme Fjender som I, Kapitalisterne. De arbejder slet, hvilket den store Arbejdsløshed alle Vegne udviser. Kapitalisterne har bedre end Arbejderne forstaaet at varetage deres Interesser. Efter nogen Tilbagegang er Organisationerne nu igen i Fremgang. Vi har med Sorg erfaret Dansk Arbejdsmandsforbunds Udtræden, men haaber, de snart kommer igen. Leve den danske Arbejderklasse.

J. Teigen, Norge: De sidste Aar har været de vanskeligste, vi har haft i Norge. Vi har stadig en mægtig Arbejdsløshed. Mange store Bestillinger gaar til Udlandet, og vor Valutapolitik er gaaet stærkt ud over Arbejderne. Arbejdsgiverne krævede i Fjor store Lønreduktioner, som vi modsatte os. Vi fik da Voldgiftsretsloven, der i sine Domme er gaaet imod Arbejderne. I Fjor gik vi stærkt frem ved Valgene og mente at tjene Arbejdernes Interesser ved at overtage Regeringen. Den blev dog snart styrtet af de samlede borgerlige Partier. Vi har nu en liberal Regering, der dog er stærkt konservativ. Tak for Indbydelsen og godt Held med Arbejdet. Vi er ked af, at saa mange staar udenfor De samvirkende Fagforbund. Selv om vi i Norge har været stærkt uenige, har vi dog staaet sammen i Landsorganisationen, og gid dette ogsaa snart maa ske i Danmark.

Erkki Härmä, Finland: Jeg hilser fra Finlands Arbejdere og takker for Indbydelsen. Vor Bevægelse er fra 1903. Den var først borgerlig, men blev snart en Klasseorganisation med Strejker hist og her. Vi har ogsaa arbejdet sammen med Socialdemokratiet, men Finland var i den Tid et Lydland af Rusland, saa Friheden var kun ringe i de første Aar. I 1905 havde vi en stor Strejke, der havde politiske Formaal, og den lykkedes i Hovedsagen, Organisationer dannedes nu i Hundredtal. En stor økonomisk Krise 1908—10 gav nogen Tilbagegang. I Krigsaarene var der en voldsom Fremgang med gode Resultater, bl. a. 8 Timersdagen. Men i 1918 udbrød Borgerkrigen, der ødelagde vore Organisationer. De fik dog senere Lov til at arbejde igen i noget indskrænket Form. Bevægelsen har dog været ude for stærke Forfølgelser. Fagbevægelsen er uafhængig, nogle er Tilhængere og andre er Modstandere af Amsterdam. Medlemsantallet er nu 65.856, en Fremgang i 3 Aar paa ca. 20.000. Politiet har nylig fængslet vor Sekretær Tuomin, der paastaar at være uskyldig. Vi ønsker det bedst mulige Forhold til alle Landsorganisationer, selv om vi ikke er Medlem af Amsterdam-Internationalen.

Hans Hansen, Dansk socialdemokratisk Ungdom: Hjertelig Tak for Indbydelsen. Min Organisations Opgave er at uddanne Ungdommen til at virke i

Fagbevægelsen og det politiske Liv. I Dagsordenens Punkt 5 har vi jo en særlig Interesse. Vi trænger til en Enhedsfront i Lærlingesagen. Modstanderne er enige om at forringe Lærlingenes Kaar. Held og Lykke med Generalforsamlingens Arbejde.

Vilh. Nygaard takkede Gæsterne for alle de gode Ønsker, de havde fremført.

Det vedtoges at behandle Punkt 1 og 2 samlet.

Punkt 1—2:

BERETNING OM VIRKSOMHEDEN OG BERETNING FRA UDVALGET ANGAAENDE SAMLINGSBESTRÆBELSER

Formanden: Paa Forretningsudvalgets Vegne har jeg herved den Ære i store Træk at aflægge Beretning om Virksomheden i de forløbne 3 Aar.

Medlemsantallet.

I den forløbne Periode er Skraatobaksarbejderforbundet og Specialarbejderforbundet og fra i Gaar Dansk Lokomotivmandsforbund blevet optaget i De samvirkende Fagforbund, derimod er Dansk Arbejdsmandsforbund udtraadt.

De samvirkende Fagforbund er derefter tilsluttet af 52 *Forbund*, hvilket er to Forbund mere end i 1925.

Medlemsantallet er 156.955, hvilket er en *Tilbagegang paa 82.749 Medlemmer*, navnlig foranlediget ved Dansk Arbejdsmandsforbunds Udtræden. Af Medlemmerne er 117.002 Mænd og 39.953 Kvinder.

Dansk Arbejdsmandsforbunds Udmeldelse.

Det vil erindres, at der under Storkampen i 1925 opstod en bitter Strid med Dansk Arbejdsmandsforbund om Retningslinierne for Kampens Førelse. De stærke, men uberettigede Angreb paa De samvirkende Fagforbund undlod ikke at gøre Virkning. Fra et stort Antal af Forbundets Afdelinger blev der efter Kampens Afslutning fremsat Krav om Udmeldelse af De samvirkende Fagforbund, og da Sagen kom til Behandling paa Forbundets Kongres, blev et Forslag om Udmeldelse vedtaget og saaledes, at denne kunde ske fra den 1. November 1926. Forhaabentlig ser vi dem dog snart igen iblandt os.

Paa vort Repræsentantskabsmøde i Maj 1926 blev der fremsat Forslag om, at Forretningsudvalget skulde indlede Forhandling med Dansk Arbejdsmandsforbund og søge tilvejebragt et Forhold, som kunde hindre Udtrædelsen. Behandlingen af denne Sag resulterede imidlertid i en Beslutning om, at der ogsaa skulde rettes en Henvendelse til de Forbund, som stod udenfor De samvirkende Fagforbund. I Overensstemmelse hermed rettede Forretningsudvalget en kraftig Opfordring til de vedkommende Forbund om at indtræde, men Resultatet heraf blev negativt, maaske var Tidspunktet uheldigt valgt. Murerforbundet og Elektrikerforbundet, som lod foretage Urafstemning om Indmeldelsen, fik Forslaget forkastet.

Med Dansk Arbejdsmandsforbund blev der forhandlet, og dette fremsatte Forslag, som man mente vilde bidrage til, at Forbundet tog sin Udmeldelse tilbage. Forslaget gik ud paa følgende:

a) Ændring i den af Repræsentantskabet i 1924 fastsatte Grænseordning for Kommunalt Arbejderforbund i Provinserne.
b) Fastsættelse af en Grænseordning mellem Landarbejderforbundet og Dansk Arbejdsmandsforbund.
c) Godkendelse af Transportarbejderstrejken i 1925 og Udbetaling af 300.000 Kr. til denne Strejke.

Det lykkedes at naa til Enighed om en Grænseordning med Landarbejderforbundet, men det lykkedes derimod ikke at naa til Enighed om en Ændring i Grænseordningen med Kommunalt Arbejderforbund eller om Kravet om Godkendelse af Transportarbejderstrejken.

I Slutningen af Oktober 1926 afholdt Forbundet en ekstra Kongres, hvor

Spørgsmaalet om Forbundets Udmeldelse atter blev behandlet, og ved den foretagne Afstemning blev Beslutningen opretholdt med 6 Stemmers Majoritet.

Paa Repræsentantskabsmødet i Maj 1927 behandlede man igen Spørgsmaalet om Tilvejebringelse af en Samling af de udenforstaaende faglige Organisationer under Landsorganisationen, og det vedtoges at nedsætte et Udvalg paa 7 Mand til nærmere at beskæftige sig med dette Spørgsmaal.

I Henhold til den saaledes vedtagne Beslutning valgte Repræsentantskabet følgende Medlemmer: P. Hansen, Bogbinderforbundet, J. Christensen, Dansk Tekstilarbejderforbund, Johs. Kjærbøl, Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund, og Josef Andersson, Dansk Skrædderforbund. Forretningsudvalget valgte: Chr. Jensen, Tobaksarbejderforbundet, G. Schou, Guld-, Sølv- og Elektropletarbejdernes Forbund, og Formanden Carl F. Madsen. Senere har Udvalget konstitueret sig med Carl F. Madsen som Formand og Josef Andersson som Sekretær. Der blev straks skrevet til de udenforstaaende om Forhandling.

Udvalget har forhandlet med Repræsentanter for *Kobbersmedenes Forbund*, og der har derefter været foretaget en Urafstemning om, hvorvidt Forbundet skulde slutte sig til De samvirkende Fagforbund. Beslutningen blev imidlertid, at Forslaget om Indmeldelse blev forkastet.

Med Repræsentanter for *Dansk Arbejdsmandsforbund* har der ligeledes været forhandlet, og det blev der oplyst, at den væsentligste Anstødssten for Tilslutning var Organisationsstriden med Dansk Kommunalarbejderforbund, og at en Ordning af dette Forhold kunde blive af afgørende Betydning paa Forbundets forestaaende Kongres.

Med *Dansk Skibstømrerforbund* har der været ført Forhandling med det Formaal at søge en Forstaaelse tilvejebragt mellem Fagforeningen i København og Dansk Skibstømrerforbund, og der er senere af Udvalget blevet udarbejdet et Forslag, som skulde danne Grundlaget for en saadan Sammenslutning. Forslaget er tiltraadt af Skibstømrernes Fagforening og derefter tilstillet Dansk Skibstømrerforbund. Jeg haaber her paa et godt Resultat.

Med Repræsentanter for *Sømændenes Forbund* har der ogsaa været forhandlet. Under denne Forhandling blev der spurgt, om der var Mulighed for, at Sømændenes Forbund kunde optages paa særlige Betingelser og saaledes, at man kunde blive fri for at betale paalignede Bidrag til Strejker og Lockouter. Udvalgets Stilling hertil var den, at man ikke kunde bryde med de Principer, der var nedlagt i Loven, men at man kunde tænke sig, at Forbundet kunde optages paa lempeligere Vilkaar og saaledes, at de blev optaget som halvtbetalende Medlemmer. Det samme maa gælde for Søfyrbøderne.

Udvalget har ligeledes forhandlet med Repræsentanter for *Dansk Tjenerforbund* og *Dansk Hotel-, Restaurations- og Café-Tjener-Forbund*, og man har spurgt, om Tjenerne med de nuværende Lønningsformer kunde tilhøre De samvirkende Fagforbund. Udvalget har meddelt disse Forbund, at en Betingelse for Optagelse maa være, at de i deres Formaal har en Bestemmelse om Afskaffelse af Drikkepenge og om Indførelse af direkte Lønninger ved Principalerne.

Ved Forhandlingerne med Repræsentanter for *Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund* blev det fremhævet, at det vilde være af Betydning for Forbundet at staa tilsluttet Landsorganisationen, og at Forbundet tillige følte sig solidarisk forpligtet hertil. Man regnede ganske vist ikke med nogen økonomisk Støtte, men saa meget mere med den moralske Støtte og Styrke, der kan opnaas ved at tilhøre De samvirkende Fagforbund. Repræsentanterne forespurgte, om der var Mulighed for, at Forbundet — i hvert Fald en Overgang — kunde faa en anden Stilling indenfor De samvirkende Fagforbund end den almindelig gældende, saaledes at det kunde undgaa at deltage i almindelige Paaligninger under Strejker og Lockouter. Udvalgets Stilling hertil var den samme som overfor Sømændenes Forbund: at man ikke kunde optage Forbundet paa de nævnte Vilkaar, men at man derimod vilde anbefale at optage

Forbundet som halvtbetalende for alle dets Medlemmer, eller at en Del af Medlemmerne optoges som heltbetalende og en Del som halvtbetalende Medlemmer.

Dansk Tømrerforbund meddeler, at Forslaget om Tilslutning har været behandlet paa Forbundets Kongres i Juli 1927, hvor det vedtoges, at Forbundet ikke for Tiden finder Anledning til at tilslutte sig De samvirkende Fagforbund.

Forbundet af Urmagersvende i Danmark meddeler, at der paa Kongressen i 1928 vil blive Lejlighed til at behandle Sagen, men De samvirkende Fagforbunds Samarbejde med Socialdemokratiet er maaske en Hindring.

Murerforbundet gør opmærksom paa, at Spørgsmaalet om Genindtræden i De samvirkende Fagforbund har været optaget paa Forbundets Kongres i 1926 og resulterede i, at Medlemmerne ved en Urafstemning forkastede Forslaget. Sagen er dog ikke henlagt.

Dansk Bryggeri-, Brænderi- og Mineralvandsarbejder-Forbund meddeler, at dets Kongres i Februar 1926 indgaaende har behandlet Spørgsmaalet om Tilslutning til De samvirkende Fagforbund, og at Deltagerne var klare over, at Tilslutning vilde være det mest naturlige, men at man paa Grund af den Strid, der bestaar med Dansk Arbejdsmandsforbund, har vedtaget at vente med at træffe Beslutning indtil næste Kongres.

Blikkenslagerforbundet oplyser, at Spørgsmaalet om Indtræden i De samvirkende Fagforbund vil blive optaget til Forhandling paa dets Kongres i 1930, og at man inden den Tid agter at optage en Forhandling om Betingelserne for Optagelsen, som derefter vil blive forelagt Kongressen.

Skolebetjentenes Organisation i København og Omegn meddeler, at den kunde tænke sig at indtræde i De samvirkende Fagforbund, men Udvalget har dog senere gjort opmærksom paa, at Hensigten med dets Henvendelse var at søge at formaa Organisationen til at genindtræde i Dansk Kommunalarbejderforbund, hvorefter Organisationen har meddelt Udvalget, at naar den mener, at Tiden er inde, vil den igen tage Spørgsmaalet op til nærmere Drøftelse.

Dansk Telegraf-Forbund meddeler, at Hovedbestyrelsen har vedtaget at forelægge Sagen for de Forbundet tilsluttede kompetente Foreninger i Begyndelsen af Aaret 1928.

Dansk Hospitals-Forbund for Statens Sindssygehospitaler har meddelt, at Sagen vil blive forelagt dets Hovedbestyrelse ved første Lejlighed.

Fra følgende Organisationer har Udvalget intet Svar faaet: Arbejdsmændenes Forbund for Lolland og Falster, der har sin naturlige Plads i Dansk Arbejdsmandsforbund, Dansk Elektrikerforbund, Glarmestersvendenes Forbund, Riggernes og Sejlmagernes Forbund, Dansk Slagteriarbejderforbund, Søfyrbødernes Forbund, Dansk Sø- og Restaurations-Forening, Centralorganisationen for Telefonstanden i Danmark, Danske Undermejeristers Forbund, Arbejdsmændenes Forbund for Lyngby og Gentofte, der hører hjemme i Dansk Arbejdsmandsforbund, Gas- og Vandarbejdernes Fagforening, København, Glarmestersvendenes Fagforening, København, Instrumentmagernes kirurgiske Fagforening, København, Murarbejdsmændenes Fagforening, København, og Murersvendenes Fagforening, København, der hører hjemme i Murerforbundet. Ikke alle Organisationer hører direkte hjemme i De samvirkende Fagforbud.

Gennemgaar vi nu Resultaterne af de Forhandlinger, der har været ført med de forskellige Organisationer, og de indløbne Svar, viser disse, at der i saa godt som alle Organisationers Ledelse hersker Forstaaelse af Sammenslutningens Betydning, men at der er Vanskeligheder for visse Organisationer at overvinde for at faa vedtaget Tilslutningen til De samvirkende Fagforbund.

For de fleste Organisationers Vedkommende ligger Vaskelighederne deri, at der hos Medlemmerne mangler den fornødne Forstaaelse af Sammenslutningens Betydning, hvilket navnlig har givet sig Udtryk paa Dansk Tømrerforbunds Kongres og ved den Afstemning, som Murerforbundet og Kobbersmedenes Forbund har ladet foretage. For en stor Del Forbunds Vedkommende ligger Sagen saaledes, at selv om Ledelsen er velvillig stemt overfor Tanken om

Indmeldelse, skal denne dog først behandles paa kommende Kongresser, eventuelt ved Urafstemning blandt Medlemmerne, saaledes at den Opgave, som Udvalget har faaet, er ret vanskelig at løse; i hvert Fald maa man forlige sig med den Tanke, at der skal arbejdes ihærdigt og længe, før det Maal, man har sat sig, kan naas, nemlig en Samling af alle faglige Organisationer her i Landet. Oplysningsarbejde maa der til, og jeg beder vor Presse stille sig velvillig i denne Sag.

Efter at Udvalget har endt sine Forhandlinger med de forskellige Organisationer, har det beskæftiget sig med Spørgsmaalet om, hvorvidt De samvirkende Fagforbund fremdeles burde opretholde den planmæssige Strejkeunderstøttelse, og har efter en indgaaende Diskussion enstemmigt udtalt, at man fremdeles bør staa paa den Beslutning, der blev vedtaget paa Generalforsamlingen i 1913, og som er saalydende:

»Generalforsamlingen maa bestemt advare imod at vende tilbage til frivillig Indsamling af Bidrag under Strejker og Lockouter. Erfaringerne viser, at naar tidligere Tiders Kampe med Arbejdsgiverne ofte tabtes, da skyldtes det næsten altid Manglen paa fornødne Pengemidler. Den frivillige Indsamlig virkede i en alt for høj Grad udmattende paa de mere offervillige Medlemmer uden dog at være i Stand til at skaffe tilstrækkelig store Beløb. Den planmæssige Strejkeunderstøttelse har derimod vist sig at være et meget virksomt Middel i den faglige Arbejderbevægelses Kamp for bedre økonomiske Vilkaar, og den har gjort det muligt for Arbejderklassen fuldt ud at udnytte sine økonomiske Kræfter under Lønkampe, og den planmæssige Strejkeunderstøttelse bør derfor bevares og føres videre.«

Udvalget har ogsaa beskæftiget sig med Spørgsmaalet, om det ikke vilde være af Betydning at henvende sig til Den internationale faglige Central i Amsterdam for at erindre den om den Beslutning, der blev taget paa Kongressen i Paris vedrørende en national Tilslutning til Landsorganisationerne i de forskellige Lande. Beslutningen gik nemlig ud paa, at de internationale faglige Sekretariater ikke maatte optage Fagforbund, som ikke staar tilsluttet deres faglige Landsorganisation.

I Overensstemmelse hermed har Udvalget besluttet ved først given Lejlighed at rejse dette Spørgsmaal overfor Den internationale faglige Centrals Repræsentantskab.

Jeg har derefter rejst Sagen paa et senere afholdt Bestyrelsesmøde i Amsterdam, og Bestyrelsen stillede sig velvillig og lod Sagen gaa videre til de faglige Sekretariater.

Mødet blev her afbrudt paa Grund af Middagspavse.

2. Møde Tirsdag den 8. Maj Kl. 3.

Dirigent *V. S. Petersen.*

Formanden fortsatte sin Beretning.

Grænseforholdet.

Det organisatoriske Forhold mellem Forbundene giver iøvrigt meget ofte Anledning til en Mængde Bryderier.

Meget ofte modtager Forretningsudvalget Klager over, at dette eller hint Forbund har optaget Medlemmer, som hidtil har staaet som Medlemmer i de klagende Forbund. Da en mundtlig Redegørelse for disse Stridigheder vilde føre for vidt, maa jeg derfor nøjes med at henvise de Delegerede til de trykte Beretninger, hvori alle de forekomne Grænsestridigheder er udførligt beskrevet. Men iøvrigt vil Spørgsmaalet angaaende Grænseforholdet mellem Organisationerne komme til særlig Behandling under Dagsordenens Punkt 3, og der vil da være Adgang til at fremføre Klager og Tanker, som kan bidrage til en Løsning af disse Stridigheder.

Skal der indtræde en virkelig Forbedring i disse Forhold, maa denne Forsamling træffe Bestemmelse i Spørgsmaalet Fagforbund eller Industriforbund.

Erstatningssager.

Konflikten mellem Landarbejderforbundet og Kolindsund Lodsejerlag.

Som det vil erindres, anlagde Lodsejerne i Kolindsund og Købmand Kjær i Mørke i sin Tid Sag mod De samvirkende Fagforbund, Dansk Arbejdsmandsforbund og Landarbejderforbundet og krævede store Erstatninger. Ved en Landsretsdom den 27. Juni 1925 frifandtes vore Organisationer, hvorfor Blokaden fortsattes.

Sagsøgerne appellerede til Højesteret, der den 9. Juni 1926 omstødte Landsrettens Dom og idømte os en Erstatning, der plus Renter beløb sig til ca. 138.000 Kr., hvorefter Blokaden hævedes.

Beløbet blev paalignet Forbundene i Forhold til deres Medlemsantal og er betalt til Bønderne.

Imod Forventning var Sagen ikke endt dermed, men Lodsejerne og Købmand Kjær anlagde paany Sag og denne Gang med Krav om en Erstatning paa 250.000 Kr. Erstatningen blev krævet for den Tid, der ligger mellem Landsrettens Frifindelse og Højesterets Domfældelse, altsaa i Tiden fra Juni 1925 til Juni 1926. Kravenes Størrelse staar i et mærkeligt Forhold til Sagsøgernes opgivne Skatteindtægter.

Sagen blev atter indanket for Østre Landsret, altsaa den samme Ret, som i den første Sag havde frikendt os, men nu gav Retten Modparten Medhold og dømte os til at betale *230.000 Kr.*

Sagen blev imidlertid indanket for Højesteret, hvor den har været til Hovedforhandling i Gaar, og vi maa nu se, hvilket Resultat man kommer til denne Gang.

Kampen mod Kristeligt dansk Fællesforbund i Esbjerg.

I September Maaned 1924 modtog vort Forretningsudvalg en Skrivelse fra »Arbejdernes Fællesorganisation« i Esbjerg, hvori oplystes, at Kristeligt dansk Fællesforbund i Esbjerg, med en Stab af 28 Arbejdere fordelt hos 4—5 Murermestre, gjorde alt for at nedbryde de af Arbejdernes Organisationer tarifmæssig erhvervede Goder. De vedkommende Murermestre, der alle er Medlemmer af Kristeligt dansk Fællesforbund, havde saaledes bl. a. hele Sommeren daglig ladet Arbejderne arbejde 9—10 Timer og derover og derved søgt at undergrave den saa højt skattede 8 Timersdag. Bestyrelsen for »Arbejdernes Fællesorganisation« var derfor af den Mening, at det var nødvendigt at iværksætte Modforanstaltninger overfor Kristeligt dansk Fællesforbund, da denne Forening ellers vilde brede sig, idet de mere tvivlsomme Elementer vilde lade sig indrullere i denne og i Fremtiden berede os Vanskeligheder i langt større Omfang end hidtil, og man anmodede derfor De samvirkende Fagforbund om at tage Affære i Sagen.

I den Anledning vedtog vort Forretningsudvalg at indbyde Repræsentanter for de Fagforbund, baade inden- og udenfor De samvirkende Fagforbund, som maatte siges at være særligt interesserede i Sagen, til et Møde. Dette Møde fandt Sted den 24. September 1924, og til Stede var Repræsentanter for Dansk Arbejdsmandsforbund, Dansk Elektrikerforbund, Malerforbundet, Murerforbundet Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund, Snedkerforbundet, Træindustriarbejderforbundet, Tømrerforbundet og Blikkenslagerforbundet.

Efter at have drøftet Sagen enedes man om, at de deltagende Organisationer hver for sig skulde tage Stilling til Spørgsmaalet, om de vilde deltage i en fælles Aktion mod Kristeligt dansk Fællesforbund og saaledes, at De samvirkende Fagforbund paa de tilsluttede Forbunds Vegne fremsatte de fornødne Blokadevarsler, og at de udenfor De samvirkende Fagforbund staaende Forbund hver for sig fremsatte Varslerne.

Samtlige repræsenterede Fagforbund gav sin Tilslutning, og i Henhold dertil blev der, under 17. Oktober 1924, sendt en Skrivelse til d'Hrr. Murermestre Kr. Jensen, Tranholm, Johansen & Hansen og Scheuer indeholdende Meddelelse om, at de paagældende Fagforbund havde erklæret sig villig til at deltage i en fælles Aktion mod K. D. F. for derved at søge gennemført ordnede

Løn- og Arbejdsvilkaar. Samtidig blev de vedkommende Mestre opfordret til at optage Forhandling med Murerforbundet for om muligt at naa til Enighed og derved undgaa Iværksættelse af den vedtagne Blokade.

De Krav, som fremsattes overfor de vedkommende Mestre, var følgende: Godkendelse af de forskellige Fags Overenskomster, Godkendelse af 8 Timers Arbejdsdagen, og at de hos Murermestrene beskæftigede Murersvende indmeldte sig i Murerforbundet. Optagelsen kunde ske paa de Betingelser, som var gældende for andre Murersvende, og det blev ikke krævet, at de vedkommende Svende skulde udtræde af Kristeligt dansk Fællesforbund.

Kristeligt dansk Fællesforbund, med hvem der førtes Forhandling om Sagen, nægtede at indgaa paa de stillede Krav, og Blokaden blev derefter iværksat overfor de vedkommende Murermestre, og senere blev nogle andre Arbejdsgivere, som støttede de vedkommende Mestre, inddraget i Konflikten. Opmuntret af Højesterets Dom i Kolindsundsagen anlagde Kristeligt dansk Fællesforbund nu Sag mod De samvirkende Fagforbund og Arbejdernes Fællesorganisation i Esbjerg, men derimod ikke mod de udenforstaaende Forbund, som deltog i Blokaden, og Modparten krævede en Erstatning paa 40.000 Kr. Under Sagens Behandling har Modparten navnlig lagt Vægt paa Kravet om, at de Arbejdere, som er Medlemmer af Kristeligt dansk Fællesforbund, ogsaa skulde staa som Medlemmer af Fagforeningen, og paa den iøvrigt urigtige Paastand om, at vi slog ind paa en gennemført økonomisk Forfølgelse af samtlige de Personer og Institutioner, som paatog sig Arbejde for de blokerede Mestre.

Vestre Landsrets Dom faldt den 3. Juni 1927 og lyder saaledes:

»Thi kendes for Ret:

De Sagsøgte, Arbejdernes Fællesorganisation i Esbjerg og De samvirkende Fagforbund i Danmark, bør for Tiltale af Sagsøgeren Snedkermester Zabel i denne Sag fri at være.

Til Sagsøgerne Murermester Kr. Jensen, Murermestrene Hansen & Johansen og Malermestrene Kjær & Jørgensen betaler de Sagsøgte een for begge og begge for een, henholdsvis 15.000 Kr., 3000 Kr. og 3000 Kr. tillige med Renter heraf 5 pCt. p. a. fra den 24. November 1926, indtil Betaling sker.

Medens Sagens Omkostninger, for saa vidt angaar Sagsøgeren Zabel, ophæves, betaler de Sagsøgte, ligeledes een for begge og begge for een, til de øvrige Sagsøgere i Sagsomkostninger 1800 Kr.

Det idømte at udrede inden 15 Dage.«

Den nævnte Snedkermester Zabel bor i Bramminge, og Snedkerforbundets Forretningsfører Martin Petersen oplyste under Sagens Behandling, at Zabels Forretning var gaaet frem i den Tid, for hvilken han krævede Erstatning.

Denne Dom maatte iøvrigt vække Forundring, da den slaar fast, at der her i Landet gælder én Lov for, hvad Fagoranisationerne har Ret til at foretage sig af Strejke og Blokade overfor Medlemmer af Arbejdsgiverforeningen, og en anden Lov for, hvad der foretages overfor uorganiserede Arbejdsgivere. Endvidere er det uforstaaeligt, at det alene paalægges De samvirkende Fagforbund og Fællesorganisationen i Esbjerg at udrede Erstatningerne, medens de enkelte udenforstaaende Forbund helt gaar fri.

Sagen blev indanket for Højesteret og kan ventes optaget om nogle Maaneder.

Denne Sag har forøvrigt faaet en Udløber, idet en Installatør Sørensen, som er Medlem af Arbejdsgiverforeningen, har krævet en Erstatning paa *5000 Kr.*

I Henhold til Loven om Den faste Voldgiftsret krævede vi Sagen afvist, og vor Paastand er taget til Følge af Østre Landsret. Sagen er senere indanket for Højesteret, hvor den vil komme til Behandling den 4. Juni d. A.

Arbejdsløsheden.

I en længere Aarrække har der hersket en omfattende Arbejdsløshed i vort Land, den har baade været langvarig og af en særlig ondartet Karakter. Til

Tider har de Arbejdsløses Antal været oppe paa 1/3 af de organiserede Arbejdere.

Paa Initiativ af vort Forretningsudvalg blev der paa et ret tidligt Tidspunkt nedsat et Udvalg bestaaende af Repræsentanter for De samvirkende Fagforbund, Arbejdernes Fællesorganisation i København, den socialdemokratiske Rigsdagsgruppe og for Arbejdsløshedskasserne. Dette Udvalgs Opgave har været at tage op til Overvejelse ethvert Spørgsmaal, der havde Forbindelse med Arbejdsløsheden.

Det vil erindres, at Ministeriet Stauning ved Begyndelsen af Rigsdagssamlingen i 1925—26 fremsatte et Kriseforslag, hvis Hensigt det var at modarbejde Arbejdsløsheden. De øvrige Partier paa Rigsdagen modtog imidlertid Forslaget paa en saadan Maade, at der saa godt som intet vilde være blevet tilbage, hvis det havde faaet Lov til at vandre gennem Tingene. Ministeriet valgte derfor at udskrive Valg for at give Vælgerbefolkningen Lejlighed til at udtale sig om den foreliggende politiske Situation. Desværre gav Valget det Resultat, at Socialdemokratiet mistede nogle af sine Mandater. Derved kom Venstre, Højre og de Radikale til at danne et betydeligt Flertal, og Regeringen bestemte sig derfor til at trække sig tilbage for at give Plads for en anden Regering. Det blev Venstre, der kom til Magten med Madsen-Mygdal som Statsminister, og i den Tid, der er forløbet, er der absolut intet foretaget fra Regeringens Side, som har kunnet bidrage til at modvirke Arbejdsløsheden.

Derimod har Regeringen fremsat og faaet vedtaget en Række Forslag, som i høj Grad har forringet den sociale Lovgivning. Iblandt disse Forslag er Loven om Arbejdsanvisning og Arbejdsløshedsforsikring, der bl. a. indeholdt den meget brutale Bestemmelse, at den ekstraordinære Understøttelse skulde bortfalde fra 1. Oktober 1927.

Vedtagelsen af den sociale Forringelse af Arbejdsløshedsloven medførte, at Fællesudvalget angaaende Arbejdsløsheden besluttede at samle Repræsentanter for alle Arbejderklassens Organisationer til et Møde for at drøfte den Situation, som var opstaaet ved Arbejdsløshedslovens Revision.

Et saadant Møde fandt Sted den 23. September i Tivolis Koncertsal i København. 73 Fagforbund og 7 enkeltstaaende Organisationer omfattende 312.000 Medlemmer var repræsenteret paa Mødet ved ialt 623 Delegerede. Paa Mødet blev der gjort udførlig Rede for den forringede Arbejdsløshedslov og for den uheldige økonomiske Situation, vi var inde i, og der vedtoges en Resolution, hvori man pegede paa de overordentlig vanskelige Forhold, Arbejderne som Følge af Arbejdsløsheden var underkastede, og der blev nedlagt Protest mod Forringelse af Arbejdsløshedsloven. Forsamlingen opfordrede ligeledes den socialdemokratiske Rigsdagsgruppe til paany at føre Erhvervsspørgsmaalet frem for Rigsdagen og fremsætte sine Kriseforslag for saaledes at fremtvinge en klar Afgørelse i denne vigtige Sag. Mødet vedtog endvidere at nedsætte et Udvalg til at overbringe Statsministeren den vedtagne Resolution.

Henvendelsen fandt Sted den 29. September, og her gjorde vore Repræsentanter udførlig Rede for Beslutningen.

Resultatet af Henvendelsen blev imidlertid negativ, idet man fremkom med de sædvanlige Paastande om, at det var Arbejderne, der selv var ansvarlige for Arbejdsløsheden, idet Overenskomsternes Løn- og Arbejdsvilkaar kun i utilstrækkelig Grad var blevet afpassede efter de ved Kronestigningen ændrede økonomiske Forhold, og saalænge Organisationerne nægtede at vedkende sig dette Ansvar og handle derefter, saa Regeringen sig ikke i Stand til i Almindelighed at imødekomme de af De samvirkende Fagforbund fremsatte Ønsker. Vedrørende fortsat Understøttelse til de Arbejdsløse med Støtte fra det Offentlige henvistes Arbejdernes Organisationer til at benytte de i den bestaaende Lovgivning anviste Veje, nemlig enten Forlængelse af den vedtægtsmæssige Understøttelsestid eller Oprettelse af Krisekasser.

Man vil heraf se, at Statsministerens Svar var en blank Afvisning af vor Henvendelse.

REDAKTØR: CARL F. MADSEN — Trykt hos F. E. Bording, København.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR
DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND I DANMARK

NUMER 47 ❋ KØBENHAVN DEN 26. MAJ 1928 ❋ 24 AARGANG

De samvirkende Fagforbunds ordinære Generalforsamling.

8.—10. Maj 1928.

(Fortsættelse af Punkt 1 og 2.)

II.

Ministerens Paastand om, at den vedvarende Arbejdsløshed skyldtes de bestaaende Overenskomster, er fuldkommen urigtig. Krisen skyldes som bekendt ganske andre Aarsager og ikke mindst Overklassens Spil og Snyderi med betroede Midler. Nedgangen i Arbejdernes Lønninger har iøvrigt mere end fulgt Trit med Nedgangen i Pristallet, og naar man fremsætter det modsatte, som ofte finder Sted, er dette fuldkommen urigtigt.

Da det saaledes stod Udvalget klart, at det ikke vilde være muligt at formaa Regeringen til at foretage sig noget til Gavn for de Arbejdsløse, besluttede Fællesudvalget at rette en Henvendelse til Købstadforeningen og til Bestyrelsen for de kommunale Hjælpekasser med Anmodning om at gøre, hvad disse Institutioner formaaede til Hjælp for de Arbejdsløse. Disse Henvendelser har da heldigvis ogsaa baaret Frugt, idet Kommunerne i stor Udstrækning har iværksat Arbejde eller har ladet Hjælpekasserne træde i Funktion overfor de Arbejdsløse, som havde opbrugt deres vedtægtsmæssige Understøttelse. Den Vending, som Sagen saaledes havde taget, har imidlertid været Indenrigsminister Kragh en Torn i Øjet, og han har da heller ikke lagt Skjul paa, at det er hans Hensigt, at der skal sættes Grænser for Hjælpekassernes Virksomhed og formentlig paa en saadan Maade, at saa mange af de Arbejdsløse som vel muligt Tid efter anden bringes ind under Fattigvæsenets Forsorg for derved at miste deres Valgret.

Ser vi imidlertid paa, hvad Arbejderne selv yder til deres arbejdsløse Kammerater for derved at fri dem for den værste Nød, kan vi ikke andet end harmes over den brutale Forfølgelse, der er iværksat fra Regeringen og Regeringspartiets Side overfor Arbejderne. Ifølge en foretagen Statistik vil Medlemmernes Gennemsnitsbidrag til Arbejdsløshedskasserne komme op paa 90 Kr. pr. Medlem pr. Aar, og det samlede Bidrag vil efter en foretagen Beregning være ca. 25 Millioner Kr. aarlig, og der er saaledes god Grund til at yde Arbejderne Anerkendelse for de betydelige Ofre, de bringer for at holde den værste Nød borte fra deres Kammerater, men i Stedet for Anerkendelse falder man altsaa over Arbejderne. Den ekstraordinære Understøttelses Ophør er et Led i Bestræbelserne for at undertrykke Arbejderne. Naar Arbejderne paa denne Maade var blevet tilstrækkeligt tappede, skulde Slaget mod de faglige Organisationer føres med Krav om Lønreduktioner, men som allerede nævnt er det dog ikke gaaet saaledes, som det var tænkt. Slaget har ramt, men Kampen mod Magthaverne skærpes imidlertid Dag for Dag, og det gælder derfor for Arbejderne om stadig at være paa deres Post.

Dansk Skatteborgerforening er nu ogsaa ude efter Arbejderne. Ved Udsendelse af Flyveskrifter skal Arbejderne bringes til at forstaa, at de Metoder,

som deres Førere hidtil har praktiseret, ikke fører til det Maal, som alle bør samles om, nemlig om Lønnens Nedsættelse og Produktionens Forøgelse gennem en længere Arbejdstid samt en yderligere Forringelse af de sociale Love. Altsaa et nyt Led i Modstandernes Kamp mod Arbejderne og deres Organisationer. Jeg vil senere paa Generalforsamlingen komme tilbage hertil.

Storkampen.

Da vi for 3 Aar siden var samlede i denne Sal, befandt vi os, som det vil erindres, i en mægtig Kamp med Arbejdsgiverforeningen. Der spørges ofte om, hvad der egentlig var Aarsag til, at den omfattende, langvarige og bitre Strid kom til Udbrud. Svaret herpaa maa blive, at det var Arbejdsgiverforeningen, der ved sin stadig udæskende Holdning overfor vore Organisationer tvang os til at tage Kampen op. Siden 1920 var der foretaget mange og omfattende Lockouter, ogsaa i Fag, hvor der ingen Strid var, for derved at tvinge Lønnen ned under Rimelighedens Grænser, og den samme Taktik agtede man at følge i 1925.

I den Hensigt blev Overenskomsterne om Løn- og Arbejdsvilkaar opsagt til Ophør den 1. Februar for ca. 70.000 af De samvirkende Fagforbunds Medlemmer, og senere opsagdes de øvrige Overenskomster, efterhaanden som disse udløb. Da vi naaede Maj, omfattede Opsigelserne ca. 106.000 Medlemmer af Fagforbund, som var tilsluttede De samvirkende Fagforbund. Meningen med disse Opsigelser var for det første at blive fri for Pristalsreguleringen og den Lønforhøjelse, som den ventede Prisstigning vilde medføre, for det andet fordi man i en Række af de førende Fag agtede at gennemtvinge en Lønreduktion paa 10 à 12 pCt.

De samvirkende Fagforbunds Stilling var i Henhold til Repræsentantskabets Beslutning den, at der skulde ydes fuld Dækning for den ventede Prisstigning, Tillæg til de lavtlønnede Fag, Regulering af de almindelige Bestemmelser og ingen Lønreduktioner.

Ved Forhandlingerne i de forskellige Fag viste det sig ret hurtigt, at det ikke var muligt at naa til Forstaaelse med Arbejdsgiverne. De varslede Lockouter og Strejker iværksattes, og da vi den 7. Maj 1925 var samlede til Generalforsamling, var der over 100.000 Arbejdere ude i Storkampen.

Det vil ogsaa erindres, at Generalforsamlingen efter visse dramatiske Optrin enstemmig vedtog en Beslutning om at tilbyde Arbejdsgiverforeningen Forhandling paa Grundlag af, at Arbejdet blev genoptaget i de Fag, som havde godkendt Forligsmændenes Mæglingsforslag, og at der i de Fag, som havde forkastet Mæglingsforslagene, skulde optages Forhandlinger mellem de direkte interesserede Parter for derved at søge tilvejebragt Enighed om de foreliggende Uoverensstemmelser, samt at der for Jern- og Metalindustriens Arbejdsmænd, Kvinder og faglærte Arbejdere skulde optages en direkte Forhandling med Jern- og Metalindustriens Sammenslutning med det Formaal at fremskaffe et Løntillæg svarende til det, som var fastsat i Mæglingsforslagene for andre Fags Arbejdere.

Endvidere vedtoges en Beslutning om, at der skulde søges tilvejebragt en Ordning, som kunde gøre det muligt i Fremtiden at faa optaget Forhandlinger i Fag, hvor Overenskomsterne er opsagte, og at faa disse tilendebragt inden Overenskomsternes Udløbstid, samt at saadanne Forhandlinger skulde være tilendebragt, forinden Sagerne bragtes frem til Forhandling i Hovedorganisationerne og Forligsinstitutionen.

Den saaledes tagne Beslutning blev derefter tilstillet Arbejdsgiverforeningen, og umiddelbart efter Generalforsamlingens Afslutning samledes Forretningsudvalgene for de to Hovedorganisationer til et Møde. Paa dette blev vore Krav nærmere præciserede. Kravet om at hæve Lockouten i de Fag, som havde godkendt Mæglingsforslagene, blev afvist, fordi man vilde have Konflikten løst samtidig i alle Fag. Derimod opnaaedes Enighed om at optage Forhandlinger paa Grundlag af følgende:

1) Angaaende Uoverensstemmelserne i de Fag, i hvilke Mæglingsforslagene er forkastede eller er vedtagne med Forbehold af visse Ændringer, fortsættes Forhandlingerne.

2) Angaaende Uoverensstemmelserne i Jernindustrien optages Forhandlinger mellem Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien og henholdsvis Repræsentanter for de i Jernindustrien beskæftigede faglærte Arbejdere, Arbejdsmændene og Kvinderne.

3) Der optages en direkte Forhandling mellem Dansk Arbejdsmandsforbund og Dansk Arbejdsgiverforening.

4) Der nedsættes et Udvalg til at udarbejde Forslag til Forhandlingsregler.

I Overensstemmelse med denne Overenskomst blev Forhandlingerne i de forskellige Fag genoptaget, og det lykkedes da ogsaa i nogle Fag at naa til Forstaaelse, men i de øvrige Fag endte Forhandlingerne uden Resultat.

Transportarbejderstrejken.

En i høj Grad medvirkende Aarsag til, at Forhandlingerne endte uden Resultat, maa tilskrives den, at Dansk Arbejdsmandsforbund etablerede Transportarbejderstrejke. Uagtet Repræsentantskabet havde besluttet »at begrænse Kampen til de Omraader, hvor den nødvendigvis maatte føres for effektivt at imødegaa Angriberen: Arbejdsgiverforeningen«, og paa Trods af Forretningsudvalgets Advarsler iværksatte Dansk Arbejdsmandsforbund dog den 15. Maj 1925 Transportarbejderstrejken. Ved denne Strejke angreb man Landbruget, som vi intet udestaaende havde med. Taktisk set var det uklogt at etablere Transportarbejderstrejke; thi den Sympati, Arbejderne hidtil havde haft hos Offentligheden, blev derved ødelagt. Der gik Politik i Sagen, og Arbejdsgiverforeningens Ansvar for Stor-Konfliktens Udbrud blev udvisket og Fredsvillien blev ret minimal.

Dagen forinden, Transportarbejderstrejken blev iværksat, henstillede Forligsinstitutionen til Dansk Arbejdsmandsforbund at aflyse Strejken. Henstillingen var bl. a. motiveret med, at Arbejdsstandsningen vilde øve en uheldig Virkning paa Forløbet af de indledede Forhandlinger.

Forbundet afviste imidlertid Forligsinstitutionens Henstilling og iværksatte Dagen efter den varslede Strejke. Hermed var Forhandlingerne mellem Arbejdsgiverforeningen og Dansk Arbejdsmandsforbund afbrudt.

Forretningsudvalget fortsatte imidlertid uanfægtet af de ovenfor skildrede Begivenheder sine Bestræbelser for paany at faa Forhandlingerne i de forskellige Fag genoptagne for derved at naa til Afslutning af Konflikten. Der fremsattes ligeledes Forslag overfor Arbejdsgiverforeningen om at lade Arbejdet genoptage i de Fag, som var enige om Løn- og Arbejdsvilkaarene. Forslaget blev atter afvist denne Gang med den Motivering, at en saadan Ordning ikke kunde gennemføres, fordi Arbejdet i de allerfleste Fag kræver Medvirkning af Arbejdsmænd, og mange Fag kun udføres af Arbejdsmænd.

Begrundelsen var ikke helt rigtig; thi i flere af de Fag, som havde deres Sager i Orden, var man aldeles ikke afhængig af Arbejdsmændene. Den virkelige Aarsag til at nægte at lade Arbejdet genoptage i de vedkommende Fag, skyldtes ganske sikkert andre Aarsager, nemlig Frygten for, at de Arbejdere, som gik tilbage til Fabrikkerne, derefter vilde yde pekuniær Støtte til deres lockoutede Kammerater, og at Udgifterne for vore Organisationer til Kampen vilde blive mindre. Disse Betragtninger er heller ikke urigtige, men man skjulte dem af taktiske Grunde.

Tanken om at faa Arbejdet genoptaget i enkelte Fag blev derefter opgivet, og de i de forskellige Fag indledede Forhandlinger fortsattes. Der opnaaedes da ogsaa Tid efter anden Enighed i de fleste Fag.

Den 22. Maj havde Forretningsudvalget et Møde med Repræsentanter for Fagene indenfor Jernindustrien, hvorved disse Fags Forhold blev behandlede, og Standpunkterne blev nærmere præciserede.

Samme Dag traadte Repræsentanter for Hovedorganisationerne og de inter-

esserede Parter i Jernindustrien sammen til Forhandling. Det viste sig nu, at der var Mulighed for at naa til Forstaaelse, og efter 16 Timers Forløb var der tilvejebragt Forslag til Overenskomst mellem Jern- og Metalindustriens Sammenslutning og Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark.

Kravet om Lønreduktioner var frafaldet, og i Stedet for var Sammenslutningen gaaet med til fra 1. August at hæve Lønnen med 3 pCt. Minimallønnen og Mindstebetalingen for Timelønsarbejde blev forhøjet til henholdsvis 80 og 105 Øre og yderligere med 3 pCt.s Tillæg fra 1. August.

Samtidig opnaaedes Enighed med Arbejdsgiverforeningen om at lade det af Forligsinstitutionen fremsatte Mæglingsforslag træde i Kraft for Malerforbundet, Snedkerforbundet, Træindustriarbejderforbundet, Karetmagerforbundet, Sadelmager og Tapetsererforbundet og Guld-, Sølv- og Elektropletarbejderforbundet.

Der forhandledes og tilvejebragtes ligeledes Enighed om Løn- og Arbejdsvilkaarene for Skibstømrerforbundet og Kvindeligt Arbejderforbund.

Der kom derefter atter Forhandlinger i Gang med Dansk Arbejdsmandsforbund, hvorved det lykkedes at naa til Enighed om Arbejdsmændenes Løn- og Arbejdsvilkaar indenfor Jernindustrien.

Forhandlinger mellem Arbejdsgiverforeningen og Dansk Arbejdsmandsforbund.

Efter at der saaledes var tilvejebragt Enighed om Løn- og Arbejdsvilkaarene indenfor Jernindustrien, blev Forhandlingerne mellem Repræsentanter for Arbejdsgiverforeningen og Dansk Arbejdsmandsforbund om de øvrige Arbejdsmandsoverenskomster genoptagne, men ud paa Natten afbrødes disse, uden at der var opnaaet Enighed, og Parterne skiltes uden at aftale nyt Møde. Da Forhandlingerne saaledes atter var sprængt, var Udsigterne for en Afslutning af Konflikten igen kun ringe, og Overenskomsterne, som var tilvejebragt indenfor Jernindustrien, stod derfor i Fare for at falde bort, idet Vedtagelsen var sket under Forudsætning af, at Arbejdet blev genoptaget senest den 2. Juni.

Imidlertid modtog vi under 29. Maj en Skrivelse fra Arbejdsgiverforeningen, hvori man igen vender tilbage til vort Krav om Arbejdets Genoptagelse, som man dog fremdeles ikke mener at kunne indgaa paa dels af Hensyn til Konflikten med Arbejdsmændene og dels af Hensyn til foreliggende Uoverensstemmelser i Straa- og Filthatteindustrien, den keramiske Industri og Bødkerfaget.

Arbejdsgiverforeningen gav iøvrigt Tilsagn om at yde sin Medvirkning til en hurtig Afgørelse af Konfliktsituationen.

Afskrift af den omhandlede Skrivelse blev tilsendt Dansk Arbejdsmandsforbund med Forespørgsel, om Forbundet kunde tiltræde, at der aftaltes nye Forhandlinger under Hovedorganisationernes Medvirkning, saaledes at ogsaa Dansk Arbejdsmandsforbund deltog i disse Forhandlinger, for saa vidt angik Forbundets endnu ikke ordnede Overenskomstforhold.

Svaret fra Dansk Arbejdsmandsforbund var imødekommende, og der fandt derefter et Fællesmøde Sted den 1. Juni. Forhandlingerne førtes fra Kl. 10 Formiddag til Kl. 5½ næste Morgen, paa hvilket Tidspunkt Forhandlingerne atter sprængtes. Der blev under Forhandlingerne udvekslet Forslag, men Krav og Tilbud laa for langt fra hinanden til, at det var muligt at naa til Enighed.

Forligsinstitutionen stiller Mæglingsforslag.

Den næste Dag indkaldte Forligsinstitutionen til Møde. Forhandlingerne afbrødes Kl. 10½ Aften, men fortsattes næste Dag. Mødet endte med Fremsættelsen af et Mæglingsforslag, paa hvilket der krævedes Svar den 5. Juni Kl. 6 Eftermiddag.

Ved Fristens Udløb meddelte begge Parter Forligsinstitutionen, at Mæglingsforslaget var vedtaget.

Enighed tilvejebringes i de øvrige Fag.

Tilbage var endnu de foreliggende Uoverensstemmelser i Bødkerfaget, Straahattefaget og den keramiske Industri, men ogsaa her lykkedes det, omend med en Del Besvær, at naa til Enighed. For keramisk Industri naaedes dog først Enighed paa Grundlag af et af Forligsinstitutionen fremsat Mæglingsforslag.

Overenskomst om Konfliktens Afslutning og Arbejdets Genoptagelse.

Da der saaledes var tilvejebragt Enighed i alle Fag, samledes Forretningsudvalgene for de to Hovedorganisationer den 6. Juni til Forhandling om Konfliktens Afslutning og Arbejdets Genoptagelse.

Der opnaaedes Enighed om følgende

Overenskomst mellem Dansk Arbejdsgiverforening og De samvirkende Fagforbund i Danmark.

Dansk Arbejdsgiverforening og De samvirkende Fagforbund har — efter at samtlige Overenskomstforhold nu er bragt i Orden — D. D. vedtaget:

1) at samtlige Strejker og Lockouter indenfor Hovedorganisationernes Omraade aflyses, og at Arbejdet genoptages førstkommende Mandag den 8. Juni ved den normale Arbejdstids Begyndelse saa vidt muligt i samme Omfang og paa de samme Arbejdspladser som før Arbejdsstandsningen;
2) at de nye Overenskomster træder i Kraft fra og med ovennævnte 8. Juni, for saa vidt der ikke maatte være truffet anden Vedtagelse om deres Ikrafttræden;
3) at Fortrædigelser i Anledning af Forhold under Konflikten ikke maa finde Sted, og at alle i Anledning af saadanne Forhold anlagte Retssager hæves. Arbejde, der er paabegyndt under Konflikten, fuldføres efter Konfliktens Afslutning af de organiserede Arbejdere.
4) Uoverensstemmelser, der maatte opstaa i Anledning af Arbejdets Genoptagelse, maa ikke give Anledning til, at Parterne tager sig selv til Rette, men skal straks indberettes til Hovedorganisationerne.

*

Hovedorganisationerne er enige om, at der umiddelbart efter Konfliktens Afslutning nedsættes et Fællesudvalg, bestaaende af 5 Repræsentanter for hver af Hovedorganisationerne, til at udarbejde et Forslag til fremtidige Forhandlingsregler under Ledelse af en af Parterne valgt Forhandlingsleder; hvis Parterne ikke kan enes om Valget af en saadan, udpeges han af Den faste Voldgiftsret efter Reglerne for Indstilling af Forligsmænd.

Udvalgsarbejdet paabegyndes snarest muligt og skal være tilendebragt inden dette Aars Udgang.

For saa vidt der ikke opnaas Enighed, er Hovedorganisationerne frit stillede.

*

Den 12 Uger lange Kamp var dermed sluttet og Arbejdsgiverforeningens Angreb grundigt tilbagevist.

Lockouten i Jernindustrien iværksattes den 18. Marts samtidig med den varslede Arbejdsmandsstrejke. Den 20. og 21. April iværksattes de senere varslede Lockouter, og samtidig iværksattes de af De samvirkende Fagforbund varslede Sympatistrejker. De kæmpende Arbejderes Antal kom derved op paa ca. 100.000. Men hertil maa endvidere regnes Transportarbejderstrejken, der iværksattes den 15. Maj og omfattede ca. 10.000 Mand.

De Ofre, som de danske Arbejdere maatte bære som Følge af Storkampen, baade de, der var Deltagere i Kampen, og de, som maatte yde økonomiske Bidrag, var meget betydelige. Men ogsaa vore udenlandske Kammerater bragte betydelige Ofre. 4.860.669 Kr. kom fra udenlandske Forbindelser. Takket være Arbejdernes Udholdenhed, Enighed og Offervillighed gik vi af med Sejren. I Understøttelse har Kampen kostet Arbejderne ca. 27 Millioner Kr. Hvor meget, der er tabt i Arbejdsfortjeneste, er meget vanskeligt at danne sig et

fuldgyldigt Begreb om, men at Summen er meget stor, behøver man ikke at tvivle om. Men ogsaa Arbejdsgivernes Tab er naturligvis urimelig stort. Af Hensyn til de mægtige Tab for alle Parter under Arbejdsstandsninger og de uheldige Følger, Kampen drager efter sig, bør saavel Arbejdere som Arbejdsgivere være varsom med at bringe Arbejdsstandsninger i Anvendelse, men hermed være ikke sagt, at man under alle Forhold bør unddrage sig Kampen. Der gives Situationer, hvor det endog er en tvingende Nødvendighed for Arbejderne at optage Kampen.

En saadan Situation forelaa i 1925, fordi Arbejdsgiverforningen agtede at diktere os, hvorledes Løn- og Arbejdsvilkaarene skulde være i dette Land.

Heroverfor stod De samvirkende Fagforbund med sine klart formulerede Krav. Ingen Lønreduktioner, men Dækning af Prisstigning i alle Fag og særlige Tillæg til de lavere Lønninger, og disse Krav blev gennemført overalt, og hvorved Sejren tilfaldt Arbejderne.

Arbejdernes Landsbank.

Umiddelbart efter Konfliktens Afslutning modtog vi imidlertid fra Arbejdernes Landsbank Meddelelse om, at Bankinspektøren havde krævet nedskrevet forskellige Engagementer, bl. a. Arbejdernes Fællesorganisations Brændselsforretning og Skive Dampmølle, og at Banken, hvis den skulde fortsætte, maatte tilføres en Garanti paa 1.200.000 Kroner, da den ellers maatte lukke.

Paa et Møde den 10. Juni 1925 forelaa til Behandling i et Forretnigsudvalgsmøde Anmodning fra Banken om at kautionere for det nævnte Beløb.

Efter en indgaaende Behandling af Sagen vedtog Forretningsudvalget paa De samvirkende Fagforbunds Vegne at kautionere for de Tab, Arbejdernes Landsbank maatte lide paa de af Banktilsynet specificerede Engagementer indenfor et Beløb af 1.200.000 Kr.

Ved denne Beslutning blev Banken i Stand til at fortsætte Virksomheden uforandret til Held og Lykke for alle, der har anbragt Midler i Banken.

Ved Aarets Slutning blev der paa de omhandlede Engagementer afskrevet 700.000 Kr., og der er senere afskrevet 300.000 Kr. = 1 Million Kroner.

Ifølge Bankraadets Beslutning er det Bankens Ønske i de Aar, som kommer, at kunne henlægge saa store Beløb til Reserverne, at man senere kan tilbagebetale Beløbet, hvilket dog næppe sker foreløbig.

(Fortsættes.)

Internationale Meddelelser.

Grækenland tilslutter sig til Den internationale faglige Central.

Den i disse Dage afholdte Kongres i den græske Landsorganisation har med 322 mod 1 Stemme vedtaget Indmeldelsen i Amsterdam-Internationale. Denne Beslutning kan sikkert tydes som et glædeligt Bevis for den fremskridende Konsolidering indenfor Fagbevægelsen i Balkanlandene, navnlig naar man betænker, at Kommunisterne efter deres resultatløse Forsøg paa Tilvejebringelse af en »Udfaldsport« paa Balkan med store Midler bestræbte sig for at skabe Forvirring i den unge og endnu svage græske Fagbevægelse med sine politiske Planer. Det maa haabes, at den faglige Landsorganisation i Grækenland, som allerede i længere Tid har opretholdt venskabelige Forbindelser med I. F. C. og i 1926 var repræsenteret ved den af I. F. C. foranstaltede faglige Balkankonference, nu vil kunne styrke og befæste sin Stilling saaledes, at den kan paabegynde en for ethvert uklart Maal befriet virkelig praktisk Fagforeningsvirksomhed. (I. F. C.)

Medlemstilvækst i Østrig.

Fagbevægelsen i Østrig, der blev saa haardt ramt af Efterkrigstidens økonomiske Vanskeligheder, melder atter om Fremgang. Ifølge de af den østrigske Landsorganisation tilvejebragte Oplysninger talte de under Landsorga-

nisationen hørende Forbund ved Udgangen af 1927 ialt 722.762 Medlemmer, heraf 597.771 Mænd og 174.991 Kvinder. I 1927 er Medlemsantallet altsaa steget med 16.370. (I. F. C.)

Ungarn og 8 Timersdagen.

Ifølge Meddelelser fra Ungarn har Generalsekretæren i den faglige Landsorganisation i Ungarn, Karl Peyer, fornylig bragt Spørgsmaalet om 8 Timersdagen paa Tale i det ungarske Parlament, hvad der havde til Følge, at Ministeren for Folkeforsorg under Henvisning til Peyers Udtalelser afgav en Erklæring om, at et Lovforslag angaaende 8 Timersdagen var under Forberedelse.

Hvad angaar de ungarske Fagforeningers Kampagne for Ratificeringen af Washington-Konventionen meddeles endvidere, at Regeringen forbød alle Forsamlinger den 1. Maj og tre Dage før og efter denne Dato. Fagforeningerne, som trods dette Forbud proklamerede Arbejdshvile den 1. Maj, foranstaltede derfor paa den Dag kun Udflugter og forlagte iøvrigt selve Agitationen til Ugen før 1. Maj. Fra Hovedstaden og Provinserne indløb der til Myndighederne Ansøgning om Tilladelse til at afholde 49 Møder i denne Uge. I 10 Tilfælde blev Tilladelsen nægtet. De øvrige Møder tog et imponerende Forløb og førte til Vedtagelse af Resolutioner, i hvilke der først og fremmest opstilledes følgende 2 Fordringer:

1) Regeringen forelægger Parlamentet et Lovforslag angaaende obligatorisk Indførelse af 8 Timersdagen resp. den 48 Timers Arbejdsuge. 2) Indtil 8 Timersdagen er indført ved Lov, skal Regeringen i alle statlige og offentlige Virksomheder forbyde alt Arbejde udover 8 Timer dagligt. (I. F. C.)

Den faste Voldgiftsret.

Sag Nr. 1158.

Landarbejdere hos Lensgreve Danneskjold-Samsøe, Brattingsborg.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 9. Maj 1928 i Sag Nr. 1158:

De samvirkende Fagforbund i Danmark for Landarbejderforbundet i Danmark mod Lensgreve Aage Danneskjold-Samsøe som Ejer af Brattingsborg Skovdistrikt.

Under denne Sag har De samvirkende Fagforbund i Danmark for Landarbejderforbundet i Danmark tiindklaget Lensgreve Aage Danneskjold-Samsøe som Ejer af Brantingsborg Skovdistrikt for Overenskomstbrud under Anbringende af, at Skovejeren ved Begyndelsen af Skovningssæsonen 1927—28 har forelagt Skovarbejderne et »Reglement« med Arbejdspriser, som ligger betydeligt lavere end de Priser, der gælder ifølge den mellem Arbejdsgiverforeningen for Land- og Skovbrug i Danmark og Landarbejderforbundet bestaaende Overenskomst, og aflønnet Arbejderne efter dette Reglement. Skovdistriktet var indtil Juli 1924 Medlem af nævnte Arbejdsgiverforening, men udmeldtes da, og den mellem de to Organisationer paa Udtrædelsestiden gældende Overenskomst er efter dette Tidspunkt gentagne Gange bragt til Ophør ved Opsigelse og derefter atter forsynet med større eller mindre Ændringer. Klagerne gør imidlertid gældende, at Skovdistriktet stadig, lige indtil Begyndelsen af Sæsonen 1927—28, har betalt Arbejderne i Overensstemmelse med de til enhver Tid mellem de to Organisationer gældende overenskomstmæssige Bestemmelser paa en saadan Maade, at Distriktet derved trods Udtrædelsen af Arbejdsgiverforeningen for sit Vedkommende i Gerningen har tiltraadt Overenskomsten overfor de hos det beskæftigede Medlemmer af Landarbejderforbundet, og at Distriktet derfor ogsaa maa være underkastet Overenskomstens Bestemmelser om Opsigelse, hvorefter saadan kun kan ske med 3 Maaneders Varsel til en 1. Maj. Da Lønreduktionen er iværksat uden saadan Opsigelse, gør Klagerne gældende, at der foreligger Overenskomstbrud, og paastaar statueret, at Skovdistriktet er pligtigt til at betale Skovarbejderne det Beløb, hvormed de gældende overenskomstmæssige Takster overstiger, hvad Arbejderne har oppebaaret siden den paaklagede Lønnedsættelse, samt til fremtidig i det hele at overholde Overenskomsten ogsaa

med Hensyn til Opsigelsesfrist og Opsigelsestermin.

Indklagede paastaar sig frifunden, idet han hævder, at det straks efter Udtrædelsen er tilkendegivet Skovarbejderne, at Distriktet nu ikke var bundet til Arbejdsgiverforeningens Overenskomst, at dette siden paany er fremført overfor en Repræsentant for Landarbejderforbundets Afdeling paa Samsø, samt at Aflønningen efter Udtrædelsen vel er sket med Benyttelse af de overenskomstmæssige Akkordsatser som Grundlag, men med saadanne Ændringer heri saavelsom med saadanne Afvigelser fra den overenskomstmæssige Timeløn, som Distriktet fandt paakrævede, hvilke Betalingsvilkaar er blevne akcepterede af Skovarbejderne.

For Retten har Klagerne og Indklagede ved Gennemgang af en Række Eksempler paa, hvorledes der fra Skovdistriktet er betalt, hver for sig søgt at godtgøre Rigtigheden af deres Anbringender i den ommeldte Henseende. Det saaledes fremførte synes at vise, at der i stort Omfang er betalt Akkordsatser, der svarer til de overenskomstmæssige, men at der dog dels er sket Afrundinger opad eller nedad i Forhold til disse Satser, dels er sket egentlige Fravigelser fra dem. Det er endvidere oplyst, at Distriktet til Tider har betalt en Timeløn, der er afvigende fra Overenskomstens. Skovfogden i Distriktet har som Vidne forklaret, dels at han straks i 1924 efter Paalæg fra Indklagede gentagne Gange overfor Skovarbejderne fremhævede, at Distriktet var udmeldt af Arbejdsgiverforeningen og derfor nu stod frit med Hensyn til Aflønningen, dels i December 1925, da Distriktet betalte en Timeløn af 85 Øre, tilskrev et Medlem af Bestyrelsen for Forbundets Afdeling paa Samsø ham, at Timelønnen for Skovarbejderne var 90 Øre; herpaa svarede Vidnet efter Paalæg af Indklagede skriftlig, at Distriktet ikke var i Arbejdsgiverforeningen og derfor stod frit, og herefter fremkom der ikke yderligere Indsigelse fra Afdelingens eller Forbundets Side. Iøvrigt har der siden Udmeldelsen i 1924 i det hele taget ikke fra Forbundets Ledelses Side været rettet nogen Henvendelse til Indklagede som Ejer af Skovdistriktet, forinden Skovarbejdernes Besværing over den heromhandlede Lønreduktion foranledigede saadant.

Efter det saaledes foreliggende kan Retten ikke finde, at Klagerne har ført det dem paahvilende Bevis for, at Skovdistriktet uanset Udmeldelsen af Arbejdsgiverorganisationen skulde have efterlevet dennes senere Overenskomster med Forbundet paa en Maade, der kunde forpligte Distriktet til at fortsætte hermed, indtil en med Overenskomstens Regler stemmende Opsigelse forelaa.

Idet der herefter ikke kan anses at foreligge noget Overenskomstbrud derved, at Distriktet for Sæsonen 1927-28 har budt Arbejderne en lavere Betaling, og idet bemærkes, at Arbejderne har staaet frit med Hensyn til, om de vilde paatage sig Skovarbejdet for saadan Betaling, vil Indklagede være at frifinde.

Sagens Omkostninger vil være at paalægge Klagerne med 300 Kr.

Kendelse.

Indklagede, Lensgreve Aage Danneskjold-Samsøe, som Ejer af Brattingsborg Skovdistrikt bør for Tiltale af Klagerne, De samvirkende Fagforbund i Danmark for Landarbejderforbundet i Danmark, i denne Sag fri at være.

Sagens Omkostninger betales af Klagerne med 300 Kr.

Afdelingsformænd og -kasserere!
Husk at indsende Afdelingsskemaet.

REDAKTØR: VILH. NYGAARD
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Alle 12,2. S. Kbhvn. V. Tlf. 3541 og 10541.
Trykt hos F. E. Bording, Kbhvn.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR
DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND I DANMARK

NUMER 48 ❋ KØBENHAVN DEN 2. JUNI 1928 ❋ 24 AARGANG

De samvirkende Fagforbunds ordinære Generalforsamling.

8.—10. Maj 1928.

(Fortsættelse af Punkt 1 og 2.)

III.

Forhandlingsregler.

Det vil erindres, at der i det afsluttede Forlig var optaget en Bestemmelse om, at Hovedorganisationerne umiddelbart efter Konfliktens Afslutning skulde nedsætte et Fællesudvalg til at udarbejde et Forslag til fremtidige Forhandlingsregler. Kravet var oprindelig fremført af Dansk Arbejdsmandsforbund, fordi Arbejdsgiverne ofte var meget uvillige til at optage Realitetsforhandlinger om Ændringer i bestaaende Overenskomster. Fællesudvalget blev ogsaa nedsat, og Forhandlingerne førtes under Forsæde af Formanden for Den faste Voldgiftsret, Højesteretsdommer Topsøe-Jensen.

Der blev fremsat Forslag saavel fra Arbejdsgiverforeningen som fra De samvirkende Fagforbund, og der blev ogsaa tilvejebragt Enighed om en Række Spørgsmaal, men naar der dog ikke naaedes til Enighed, skyldes det visse Krav fra Arbejdsgiverforeningen, som vi ikke kunde tiltræde. De paagældende Punkter gik ud paa, at Overenskomstforslag, der er tiltraadte af Repræsentanter for de forhandlende Parter og derefter forelægges til Afgørelse paa en Generalforsamling eller ved Urafstemning, ikke kunde forkastes med almindelig Majoritet, men at der til en Forkastelse skulde afgives mindst $^2/_3$ Stemmer mod Forslaget, og dernæst at Repræsentanterne ved Forhandlinger mellem Hovedorganisationerne og Forligsinstitutionen skulde være forsynede med Mandat til med bindende Virkning for Organisationerne at vedtage eller forkaste et Overenskomstforslag.

Fra vor Side var der til Gengæld stillet nogle Forslag, som Arbejdsgiverforeningen ikke vilde tiltræde. Der var saaledes stillet Krav om, at Parterne, naar der som Følge af Uoverensstemmelser i andre Fag iværksattes Sympatistrejke eller Sympatilockout, kunde frigøre sig fra en ny afsluttet Overenskomst. Endvidere stilledes der Forslag om, at saavel Arbejdsgiver- som Arbejderorganisationerne skulde være pligtige til at fjerne enhver Bestemmelse af Lovene, som kunde være en Hindring for virkelig Forhandling mellem Parterne.

Da det ikke var muligt at naa til Enighed om disse Spørgsmaal, sluttedes Forhandlingerne uden Resultat.

Et Forsøg fra Arbejdsgiverforeningen paa at faa sine Forslag optaget i Lov om Mægling i Arbejdsstridigheder mislykkedes paa Grund af den kraftige Modstand fra De samvirkende Fagforbund og af de socialdemokratiske Rigsdagsmedlemmer.

Lønbevægelsen i 1926.

Nogle af de Overenskomster, der blev afsluttet efter Storkonflikten 1925, var indgaaede paa kun et Aar, men blev ved deres Udløbstid atter fornyede paa et

Aar. For de fleste Overenskomster var Varigheden dog sat til 2 Aar, og der var til Overenskomsterne knyttet Pristalsreguleringsbestemmelsen. Den første Regulering fandt Sted i Februar 1926 og bragte et Fald i Lønningerne paa 12 pCt. Den næste Regulering fandt Sted i August 1926, hvorved Lønningerne yderligere reduceredes med 5 pCt. I Løbet af Aaret 1926 var der saaledes foregaaet en Nedgang i Lønningerne paa ca. 17 pCt.

Blandt Organisationerne skabte den stærke Nedgang i Lønningerne en forstaaelig Uro, som bl. a. gav sig Udslag i Beslutningen om at komme bort fra Pristalsreguleringerne.

Forretningsudvalget indkaldte derfor, og fordi det ønskede en Klaring af den tilstundende Lønbevægelse, Formændene for de tilsluttede Forbund til Møde i Begyndelsen af Oktober Maaned.

Det blev her oplyst, at der førtes Forhandlinger mellem Centralforeningen af Metalarbejdere og Jernindustriens Sammenslutning om Betingelserne for en Forlængelse af Overenskomsterne. Denne Oplysning gav Anledning til Spørgsmaalet, om man ikke i andre Fag kunde prøve lignende Forhandlinger, forinden Opsigelse af Overenskomsterne fandt Sted. Tanken vandt Tilslutning, og Formanden fik Bemyndigelse til at indlede Forhandling med Arbejdsgiverforeningen om Sagen. Ved en Samtale med Arbejdsgiverforeningens Formand syntes der ogsaa at være en Mulighed for at naa til Forstaaelse, men mod Forventning forkastede Arbejdsgiverforeningens Hovedbestyrelse Tanken med den mærkelige Motivering, »*at man frygtede den Usikkerhed, som Organisationerne derved vilde blive stillet overfor i den kommende Tid*«.

Ved dette ukloge Svar fremkaldte Arbejdsgiverforeningen netop den »Usikkerhed«, som man mente at kunne undgaa. Afslaget fik til Følge, at Forbundene opsagde saa godt som alle Overenskomsterne til Ophør 1927.

Lønbevægelsen i 1927.

Efter at den sædvanlige Forpostfægtning i Form af udvekslede Noter mellem Hovedorganisationerne havde fundet Sted, traadte Forretningsudvalgene sammen til Møde i Midten af Januar Maaned 1927, men det eneste, der opnaaedes Enighed om, var, at der skulde rettes en Opfordring til Organisationerne om snarest at træde i Forhandling for at søge tilvejebragt Enighed om de nye Løn- og Arbejdsvilkaar.

Den første Overenskomst, som blev afsluttet, var mellem Jernindustriens Sammenslutning og Centralorganisationen af Metalarbejdere. Denne Overenskomst blev senere tiltraadt af flere andre Fag indenfor Jernindustrien.

Malerne i Jernindustrien, som ved Afslutningen af Storkampen i 1925 undgik at faa Bestemmelsen om Pristalsreguleringen og derved undgik den 17 pCt.s Lønreduktion, modtog en Opsigelse af Overenskomsten, men da denne efter Forbundets Mening var kommen det i Hænde en Dag for sent, blev der nedlagt Protest mod Opsigelsens Lovlighed, og heri gav Den faste Voldgiftsret Forbundet Medhold. Overenskomsten løb derfor uændret videre til 1. Februar 1928.

I de allerfleste Fag naaede man ved Forhandling mellem Parterne til Enighed om Betingelsen for de nye Løn- og Arbejdsvilkaar. I Tekstil- og Træindustrien, i Maler- og Snedkerfaget blev der udstedt Lockoutvarsler. Det mest bemærkelsesværdige var Varslet overfor Snedkerforbundet. Dette fremkom som Følge af en Uoverensstemmelse mellem Murermestrene i Provinserne og Murerforbundet, som var resulteret i en Lockout overfor Provinsernes Murersvende. Der blev nedlagt Protest overfor Arbejdsgiverforeningen mod dens Forsøg paa at drage tilsluttede Fag ind i Stridigheden med Organisationer udenfor De samvirkende Fagforbund. Som Modtræk blev der fremsat Varsel om Arbejdsstandsning for Snedkerne i Jernindustrien. Det fremsatte Varsel gjorde den tilsigtede Virkning, idet den varslede Sympati-Lockout blev aflyst.

Efterhaanden lykkedes det at naa til Enighed i de forskellige Fag.

Kravene fra Forbundenes Side gik i væsentlig Grad ud paa at frigøre sig for

Pristalsreguleringen, og af en foretagen Undersøgelse fremgaar det, at flere Overenskomster med ca. 57.000 Medlemmer var fornyede uden Pristalsregulering, medens nogle Overenskomster omfattede ca. 27.000 Medlemmer blev fornyede med Pristalsreguleringen.

Den første Halvdel af Aaret 1927 blev saaledes ret bevæget, men det kom dog ikke til noget aabent Brud med Arbejdsgiverforeningen.

Indenfor *Barberfaget* har der derimod i næsten 1 Aar hersket en særlig ondartet Strid. Barberlauget, som staar udenfor Arbejdsgiverforeningen, iværksatte den 15. Maj Lockout for derved at gennemtvinge en betydelig Lønreduktion, og Kampen fortsættes fremdeles. Naar det har kunnet lade sig gøre at føre Kampen saa længe, skyldes det Forbundets energiske Arbejde med at faa de lockoutede Medlemmer anbragt paa egne Kampstuer.

For De samvirkende Fagforbunds Vedkommende er der ydet Forbundet et Beløb af ialt 45.390 Kr.

Barberforbundet beklager, at Arbejderne i Almindelighed ikke har vist den rette solidariske Forstaaelse, det var først efter, at der var sket en betydelig Prisnedsættelse, at Besøget paa Stuerne blev tilfredssillende.

Lønbevægelsen i 1928.

Dette Aars Lønkampagne blev indledet med en Henvendelse fra Arbejdsgiverforeningen, hvori man tilkendegav, at man var af den Formening, at det for Erhvervslivet vilde betyde et væsentligt Fremskridt, hvis der kunde skabes Arbejdsro i et længere Tidsrum, hvilket man mente burde ske i Forbindelse med en gradvis Nedsættelse af Lønniveauet. Ved en saadan Foranstaltning mente Arbejdsgiverforeningen, at det vilde være muligt at bringe større Dele af Industri og Haandværk i bedre Beskæftigelse, og opfordrede os derfor til at træde i Forhandling paa dette Grundlag.

Vor Stilling til det fremførte var, at vi kunde erklære os indforstaaet med Tanken om at forny Overenskomsterne for en længere Tid, men derimod ikke med Tanken om en gradvis Nedsættelse af Lønnen. Forretningsudvalgets Modstand mod Lønnedsættelse motiveredes med de meget betydelige Reduktioner, som er foretagne siden 1921, og som andrager ca. 40 pCt., medens Pristallet kun er faldet med ca. 33 pCt. Men dertil kommer de meget betydeligt forøgede Udgifter, der som Følge af den omfattende Arbejdsløshed og de forringede sociale Love er væltet over paa Arbejderne, og at det derfor vilde være langt rimeligere, om der i Stedet for Lønreduktioner blev ydet de særlig lavt lønnede Arbejdere et Løntillæg.

Uagtet dette Standpunkt klart var tilkendegivet Arbejdsgiverforeningen, ønskede man dog alligevel en Forhandling om Sagen, og en saadan fandt da ogsaa Sted i Slutningen af Oktober Maaned i Fjor, men endte uden Resultat. Nogle Dage senere modtog vi fra Arbejdsgiverforeningen en Meddelelse om, at dens Hovedbestyrelse havde vedtaget at fastholde følgende Hovedsynspunkter:

at Overenskomstforholdene søges fastlagt for en fleraarig Overenskomstperiode,

at der i de efterhaanden udløbende Overenskomster indføres Bestemmelser om en lempelig og gradvis Nedsættelse af Arbejdslønningerne, og

at der træffes Aftale om, at hver af Parterne under Overenskomstperioden kan løse sig fra Overenskomster, hvis de kan paaberaabe sig bristede Forudsætninger.

Denne Meddelelse var ledsaget af en Opfordring til at genoptage Forhandlingerne.

I vor Svarskrivelse blev Arbejdsgiverforeningen erindret om vor engang tagne Beslutning, som vi under ingen Omstændigheder kunde fravige, og Arbejdsgiverforeningen opgav derefter Ønsket om videre Drøftelse af Overenskomstforholdene.

Efter denne Brevveksling har der ikke senere fundet nogen Forhandling Sted mellem de to Hovedorganisationer, men der har derimod været ført direkte

Forhandlinger mellem forskellige Forbund og deres modstaaende Arbejdsgiverorganisationer.

Jeg skal saaledes nævne, at Overenskomstforholdene er bragt i Orden indenfor Skrædderfaget, Træindustriarbejderforbundet har faaet sine Forhold ordnede med Jernindustrien, og der er truffet Ordning indenfor Dansk Skotøjarbejderforbund, Chokolade- og Bisquitarbejdernes Forbund, Dansk Litograf-Forbund samt for Kvinderne i forskellige Virksomheder.

Disse Overenskomster var bragt i Orden før den 1. April d. A., og efter den Tid er der tilvejebragt Enighed i følgende Fag: Handskemagerne, Rebslagerierarbejderne paa Fabrikkerne og hos Mestrene samt Landarbejderne.

I flere af disse Fags Overenskomster er der foretaget visse Ændringer i nedadgaaende Retning, men Arbejdsgiverforeningens planlagte Angreb er iøvrigt vist tilbage.

Statens Angreb paa 8 Timers Dagen.

I Midten af April Maaned 1927 tilstillede Generaldirektoratet for Statsbanerne Dansk Jernbaneforbund et Forslag til Ændring i Arbejdstidsreglerne, der tilsigtede saa gennemgribende Forandringer, at 8 Timers Dagen praktisk talt vilde være annulleret ved Statsbanerne, hvis de gennemførtes.

Paa Grund af Forslagenes vigtige og principielle Karakter ønskede Forbundet ved denne Lejlighed at have De samvirkende Fagforbund repræsenteret ved Forhandlingerne. Forbundets Anmodning blev imødekommet, og jeg personlig havde givet Tilsagn om at møde.

Jernbaneforbundet meddelte derefter Generaldirektoratet, hvem det havde valgt til at deltage i de af Direktoratet foreslaaede Forhandlinger den 7. Maj 1927.

Der indløb imidlertid omgaaende Meddelelse om, at man ikke kunde tillade, at Formanden for De samvirkende Fagforbund deltog i Forhandlingerne.

Som Svar herpaa meddelte Jernbaneforbundet, at det ikke kunde anerkende Generaldirektoratets Beføjelse til at være medbestemmende om, ved hvilke Repræsentanter Forbundet kan være repræsenteret, og at det som Følge deraf heller ikke fandt Anledning til at ændre Forhandlingsudvalgets Sammensætning, samt at Forbundet ikke, saalænge Beslutningen opretholdes, er i Stand til at lade Organisationen repræsentere ved de omhandlede Forhandlinger.

Det berammede Møde, som skulde have fundet Sted den 7. Maj, fandt saaledes ikke Sted.

Sagen var Genstand for Omtale paa De samvirkende Fagforbunds Repræsentantskabsmøde den 9. Maj, og ved en enstemmig Beslutning blev der nedlagt en kraftig Protest mod Trafikministerens Afvisning, ligesom der fremsattes Krav om, at De samvirkende Fagforbund fik Adgang til at være repræsenteret, naar de tilsluttede Organisationer skal forhandle om Løn- og Arbejdsvilkaar.

I Overensstemmelse med den saaledes tagne Beslutning vedtog Forretningsudvalget paa et Møde den 19. Maj 1927 at sende Ministeren en Skrivelse indeholdende en kraftig Protest mod hans Stilling overfor De samvirkende Fagforbund.

Ministeriet fastholdt imidlertid sit Standpunkt og henviste til Lov af 12. September 1919 §§ 21—26, hvorefter der er fastsat bestemte Grænser for den Forhandlingsret, der er tilstaaet Tjenestemændene.

Ministeriet har derefter gennemført en Aftrapning af 8 Timers Dagen, men denne er dog i Principet blevet opretholdt for det store Antal af Tjenestemænd.

Ærede Forsamling! Kaster vi nu Blikket tilbage til Generalforsamlingen i Maj Maaned 1925, vil man af den aflagte Beretning om Virksomheden, uagtet den kun i store Træk beskæftiger sig med de forekomne Sager, forstaa, at der har været mange og vigtige Sager, som De samvirkende Fagforbund har beskæftiget sig med i den forløbne Tid.

Forholdene har paa mange Maader været vanskelige for vore Organisationer.

Den langvarige og omfattende Arbejdsløshed har været en tung Byrde at bære, mest for de Arbejdere, som den har ramt, men ogsaa for de arbejdende Medlemmer har Byrden været tung. Til disse Lidelser føjede Regeringen sit Attentat paa Arbejdsløshedskasserne, hvorved den fratog de allerfattigste, de, der havde opbrugt deres vedtægtsmæssige Understøttelse, den sidste Bid Brød. Daglig har Arbejderne af Overklassen og dennes lejede Tjenere været udsat for de mest ondsindede og løgnagtige Angreb. Erstatningsdomme af en hidtil ukendt Karakter og Omfang har Domstolene afsagt mod vore Organisationer for at beskytte Arbejdsgiverne, som kun har Haan og Ringeagt tilovers for Arbejderne.

En Lovgivning, som tilstræber at bringe Lederne af vore Organisationer i Fængsel, er forsøgt, men foreløbig afværget.

Ministrene og Overklassens Ypperste, de med de højeste Indtægter, falder daglig over Arbejderne, fordi de modsætter sig at faa deres smaa Fortjenester yderligere forringede.

Dette er Stillingen, som den har formet sig i den forløbne Tid, og som den er i Dag. Overklassen har aabnet Klassekampen og erklæret Underklassen økonomisk Krig for at gøre Arbejderne til villieløse Slaver. Vore Organisationer har ikke andet at gøre end at tage Kampen op og føre den til Ende og Sejr for den arbejdende Klasse. (Kraftigt Bifald.)

*

Dirigenten meddelte, at Repræsentanten for den svenske Landsorganisation, Hr. Johansson, nu var kommet til Stede, og han vilde byde ham velkommen.

Johan Olov Johansson takkede for Indbydelsen og bragte en Hilsen fra de svenske Arbejdere og udtalte: Vi lever i Sverige under forholdsvis fredelige Forhold, men de svenske Arbejdsgivere følger den samme Parole som Jeres Arbejdsgivere, nemlig: ned med Lønningerne. Reaktionen er ogsaa paa Færde hos os og har netop i disse Dage faaet forelagt en Lov imod Fagforeningernes Aktionsfrihed og om Voldgift; men de svenske Arbejdere vil ikke lade sig binde af nogen Tvangslovgivning. Endnu en Tak for Indbydelsen og Held og Lykke med Forhandlingerne. (Stærkt Bifald.)

*

Kassereren Alfr. Christiansen fremsatte Forslag om at nedsætte et Lønningsudvalg paa 5 Medlemmer, hvilket vedtoges, og følgende valgtes: Fru Alvilda Andersen, Arnold Nielsen, Johs. Kjærbøl, Th. Thomsen og Karl Sørensen.

Diskussionen om Beretningen.

Inger Gamburg (Kvindeligt Arbejderforbund): Man kunde have ventet, at Beretningen efter det store Antal af kvindelige Medlemmer, som findes indenfor De samvirkende Fagforbund, havde beskæftiget sig mere med de kvindelige Medlemmer. Taleren omtalte de Løn- og Arbejdsforhold, som Kvinderne maa arbejde under. Kvinderne kan ikke fordrives fra Fagene; men de mandlige Arbejdere kan forvandle dem fra Konkurrenter til gode Kampfæller. Sluttede med at stille følgende Resolution i Tilslutning til sine Udtalelser:

»Kapitalisternes Bestræbelser for at gennemføre en rationel Drift (Indførelse af nye Maskiner og nye tekniske Hjælpemidler) gør det muligt for dem i stedse højere Grad at anvende ufaglært Arbejdskraft i Bedrifterne, og dette har ført til, at Kvinder i stigede Grad fortrænger Mændene fra Arbejdspladserne, idet den kvindelige Arbejders Løn gennemsnitlig ligger 35—50 pCt. under Mandslønnen.

Dette Forhold medfører, at Mændene maa gaa arbejdsløse, medens Kvinderne afrakker sig i haardt Arbejde for en Løn, der daarligt strækker til for at dække det nødvendige Forbrug for en enkelt Person end sige for den Familie, som den kvindelige Arbejder som oftest er Forsørger for.

For at komme dette for hele Arbejderklassen højst skadelige Forhold til Livs er det nødvendigt, at de samvirkende Fagforbund i højere Grad, end

hidtil er sket, tager sig af de arbejdende Kvinders Interesser og søger gennemført, at alle Organisationer, der staar tilsluttet De samvirkende Fagforbund, hvori der enten kun er organiserede kvindelige Arbejdere, eller hvor kvindelige og mandlige Arbejdere staar i samme Organisation, i deres Formaal optager Kravet om lige Løn for lige Arbejde, uanset om Mand eller Kvinde udfører det.

Generalforsamlingen tilsiger sin Støtte til Gennemførelse af dette Krav og opfordrer de tilsluttede Organisationer til ved alle fremtidige Overenskomster at sætte kraftig ind, for at Kvindernes Løn hæves forholdsvis mere end Mændenes, indtil fuld Lighed er naaet.«

Chr. Jensen (Sadelmager- og Tapetsererforbundet): Naar Repræsentantskabet paa sit Møde sidste Aar vedtog at nedsætte et Udvalg til faglig Samling, blev det hilst med Glæde; men Resultatet af det udførte Arbejde har været meget magert, derfor maa vi have et nyt Udvalg. Jeg beklager, at dette Udvalg samtidig med den udstrakte Haand har haft en Dolk i Baghaanden; thi anderledes kan den Henvendelse, som er sket til Amsterdam-Internationalen, ikke kendetegnes.

Taleren stillede en saalydende Resolution:

»Efter en Drøftelse af den af Samlingsudvalget afgivne Beretning i Spørgsmaalet om Samling af alle danske Fagorganisationer i en Centralorganisation fastslaar Generalforsamlingen, at Repræsentantskabets Forslag ikke har vist sig at indeholde Muligheder for at hidføre en Samling, og Generalforsamlingen beslutter derfor at nedsætte et 5 Mands Udvalg, der søger sig suppleret med tre Repræsentanter, udpegede af Dansk Arbejdsmandsforbund, og to, udpegede af de øvrige, udenfor De samvirkende Fagforbund og Dansk Arbejdsmandsforbund staaende Fagorganisationer.

Udvalget har til Opgave, indenfor et Tidsrum af 6 Maaneder, at indkalde til en Konference, hvori *alle* faglige Organisationer deltager med proportionel Deltagelse og Stemmeret.

Forud for Konferencen gennemføres en Diskussion i alle Fagforeningerne med Samlingen for Øje, hvorefter Valgene af de Delegerede foretages.«

Larsen (Former- og Støberiarbejderforbundet) fandt Stillingen for de danske Arbejdere sørgelig. Det Møde, som afholdtes i Tivoli om Arbejdsløshedsspørgsmaalet, maa betegnes som betydningsløst, og Ledelsen burde have taget en anden Stilling til den reaktionære Regerings Politik.

Fru *Alvilda Andersen* (Kvindeligt Arbejderforbund) maatte tage Afstand fra den Maade, som Fru Gamburg benyttede Lønstatistik paa. Princippet om »Lige Løn for Mænd og Kvinder« kan jo sikkert ikke gennemføres. Taleren gav derefter nogle Oplysninger om Kvindelønningerne.

D. Nack (Tobaksarbejderforbundet): Ved sidste Generalforsamling havde vi Landets største faglige Organisation indenfor vore Rammer, nemlig Arbejdsmandsforbundet, men nu er denne Organisation desværre udtraadt, men det skal slaas fast, at Skylden herfor ikke ligger hos Forretningsudvalget for De samvirkende Fagforbund, men i den uheldige Politik, som Dansk Arbejdsmandsforbund førte under Storkampen. Henstillede til det kommende Forretningsudvalg at tage under Overvejelse at udgive et Tidsskrift for Fagbevægelsen; thi et saadant tiltrængtes i høj Grad i Propagandaen for den faglige Sammenslutning. Om de internationale Organisationer vilde Taleren sige, at det var forkert, at man kunde tilhøre en international Sammenslutning, naar man ikke tilhørte de nationale Organisationer.

Chr. Jensen (Tobaksarbejderforbundet) imødegik de Udtalelser, som Jensen fra Sadelmagerforbundet havde fremsat, det var ikke rigtigt, at dette Udvalg var »kørt fast«, men man maatte være forberedt paa, at det vilde tage nogen Tid, inden man kunde forvente at se Resultater af dette vanskelige Arbejde, men maaske skal man i Fremtiden anvende andre Midler. Taleren tilbageviste energisk de faldne Udtalelser om, at Udvalget var gaaet med en Dolk i

Baghaanden; henstillede, at Udvalget blev bemyndiget til at fortsætte sin Virksomhed.

Formanden: Det Spørgsmaal, som Fru Gamburg forebragte om Ligelønsprincipet, er saa vidtrækkende, at det for at kunne behandles, burde have været indbragt gennem det respektive Forbund. Jeg henstiller til Fru Gamburg at trække Resolutionen tilbage, i modsat Fald anbefaler jeg Generalforsamlingen at forkaste Forslaget.

Sadelmager Chr. Jensens Forslag om Nedsættelse af et nyt Udvalg til at arbejde med Samlingstanken maa jeg meget fraraade Generalforsamlingen at følge; thi et saadant Udvalg har sikkert mindre Betingelser for at naa et frugtbringende Resultat, end det Udvalg, som hidtil har arbejdet med Spørgsmaalet.

Nacks Udtalelser om, at vi mangler Propagandamidler, er jeg tildels enig med ham i; men jeg tror ikke, at et Tidsskrift er den rette Form, vi maa snarere benytte Dagspressen noget mere.

Angaaende den fra Samlingsudvalget foretagne Henvendelse til Amsterdam-Internationalen saa var det kun en Anmodning om at overholde de trufne Kongresvedtagelser.

Mødet Onsdag Formiddag Kl. 10.

Dirigent *Johs. Kjærbøl.*

Dirigenten oplæste et Lykønskningstelegram, der var indløbet fra den faglige Landsorganisation i Estland.

Chr. Nielsen (Tekstilarbejderforbundet) omtalte en Grænsestrid, som Forbundet havde haft med Kvindeligt Arbejderforbund, og beklagede den Stilling, som Kvindeligt Arbejderforbund havde indtaget, beklagede endvidere den Kendelse, som Grænseudvalget havde truffet i denne Sag, hvad der tydede paa, at man ikke havde været tilstrækkeligt inde i Sagen. Taleren dvælede ved de uheldige Følger, som Kendelsen have for Tekstilarbejderforbundet, der i Forvejen havde store Vanskeligheder at kæmpe imod i Lønforholdene, og det var uheldigt, at man ogsaa skulde kæmpe om Medlemmerne med andre Organisationer, og derfor vilde man appellere til Generalforsamlingen. Taleren vilde dernæst sige, at naar der fra en vis Side tales om international Samling, saa burde man forstaa, at det først og fremmest gælder om at samles nationalt.

Fru *Gamburg* (Kvindeligt Arbejderforbund) havde stillet sin Resolution paa sin Afdelings Vegne og kunde derfor ikke trække den tilbage; oplæste en Resolution, som var vedtaget paa den internationale Kvindekonference i Paris, som netop krævede lige Løn for samme Arbejde. Taleren henstillede til Forsamlingen at stemme for Resolutionen.

Frk. *Crone* (Typografforbundet): Ligelønsprincipet er et stort og vigtigt Spørgsmaal, især for de arbejdende Kvinder. Formen for Fru Gamburgs Resolution er en ugennemtænkt Blanding af Konservatisme og Kvindeemancipation. Problemet »lige Løn« kan vi definere, men saa snart det drejer sig om »lige Arbejde«, er vi inde paa et vidtstrakt og uklart Felt. Man skal ikke uden grundig Behandling og Overvejelse gaa hen og vedtage en Resolution, der kun kan blive en Papirresolution. Jeg henstiller til Generalforsamlingen at stemme imod Fru Gamburgs Resolution.

V. S. Petersen (Træindustriarbejderforbundet) udtalte Haabet om, at en Samling af den danske Arbejderklasse var nær forestaaende, og herpaa maa alle Kræfter i Fremtiden sættes ind; men Taleren fandt det uheldigt at gaa den af Sadelmager Chr. Jensen anviste Vej og anbefalede derfor at forkaste Jensens Resolution. Taleren rettede en indtrængende Appel til alle om at medvirke til en faglig Enhedsfront.

Otto Wolff (Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund): Jeg har hidtil haft den Opfattelse, at De samvirkende Fagforbund kun var et statistisk Kontor, og denne Opfattelse har jeg faaet bekræftet ved den aflagte Beretning, det er ikke en Organisation, som kan samle Arbejderne til Kamp. Vi maa arbejde for,

at naar Kvinden udfører det samme Arbejde som Manden, saa skal hun ogsaa have den samme Løn. Det er et stort Spørgsmaal; thi Udviklingen gaar i Retning af, at Kvinderne i stadig større Udstrækning bliver trukket ind i Erhvervslivet.

Det Udvalg, som har arbejdet for Samling, har sikkert gjort, hvad det kunde, men hvis det skal fortsætte i Fremtiden, saa sker der sikkert ikke mere, end hvad der hidtil er sket, og derfor bør vi vedtage Sadelmager Jensens Resolution.

Dirigenten oplyste, at Fru Gamburgs Resolution ikke kunde sættes under Afstemning, da den var i Strid med Loven.

Fru *Alvilda Andersen* (Kvindeligt Arbejderforbund) imødegik Fru Gamburgs Udtalelser og forklarede den Stilling, hun havde indtaget paa Kvindekonferencen med Hensyn til Ligelønsprincipet. Taleren imødegik dernæst de Udtalelser, som Chr. Nielsen havde fremsat vedrørende Organisationsstriden med Tekstilarbejderforbundet og bestred Rigtigheden af Nielsens Fremstilling.

J. Christensen (Tekstilarbejderforbundet): Grænsestridigheder mellem Organisationerne fremmer ikke Samarbejdet, derfor burde Reglen være, at man paa venskabelig Maade forsøgte at komme til Enighed om opstaaede Uoverensstemmelser med Hensyn til Grænseforholdene. Vi maa lære at skabe os de Organisationsformer, som paa den mest fordelagtige Maade kan varetage Arbejdernes Interesser.

Knud Jensen (Sadelmager- og Tapetsererforbundet) bestred den af Dirigenten fremsatte Opfattelse, at den af Fru Gamburg stillede Resolution ikke kunde komme til Afstemning, fordi den var i Strid med § 36 i Loven; thi en Resolution er intet Forslag, og hvis Dirigenten fastholder sin Opfattelse, optager Skand. Sadelmager- og Tapetsererforbund Fru Gamburgs Resolution.

Taleren omtalte derefter Samlingsbestræbelserne, som han mente maatte foregaa efter andre Linier i Fremtiden end de, som Udvalget hidtil havde fulgt. Med Hensyn til Ligelønsprincipet var det Talerens Mening, at Arbejdet skulde betales med den samme Løn, hvad enten det blev udført af en faglært eller en ufaglært Arbejder eller af mandlige eller kvindelige Arbejdere.

Dirigenten meddelte, at han maatte fastholde, at Fru Gamburgs Resolution ikke kan komme til Afstemning, og bad Forsamlingen tage Stilling hertil.

Ved en foretagen Afstemning sluttede Forsamlingen sig til Dirigentens Standpunkt.

Mødet Onsdag Eftermiddag Kl. 2½.

Dirigent *Vilh. Nygaard.*

Vendsøe fra Hobro Fællesorganisation maatte udtræde af Forsamlingen, da han ikke var Medlem af en Organisation, der tilhørte De samvirkende Fagforbund.

Leonhardt Hansen (Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund) var vel enig med Fru Gamburg, men ikke i Principet. . . .

Dirigenten henstillede og gav Løfte om, at det af Fru Gamburg berørte Spørgsmaal vilde blive optaget i det kommende Forretningsudvalg.

Leonhardt Hansen kunde ønske, at Formanden havde omtalt Arbejdsmændenes Stilling til Samlingstanken paa en anden Maade, og mente, at det Udvalg, der havde beskæftiget sig med Sagen, burde fortsætte og søge en Ordning af Spørgsmaalet. Udtalte sig i Tilslutning til Udvalgets Arbejde.

Det skal ikke være de udenforstaaende, der skal bestemme, hvorledes vor Landsorganisation skal være. »Arbejderen« bør udgaa til alle Medlemmer af De samvirkende Fagforbund. Var glad over V. S. Petersens Bestræbelser ved de Møder, han deltog i, og slog til Lyd for Samling. Beklagede Organisationernes Kapring af Medlemmer fra andre Organisationer; den Art indbyrdes Strid var til Skade. Spørgsmaalet om Industriforbund trængte sig mere og mere frem.

Chr. Jensen (Sadelmager- og Tapetsererforbundet) maatte fastholde sin Udtalelse om, at Samlingsudvalget var kørt fast, og beklagede Henvendelsen til

Amsterdam-Internationalen angaaende Tilslutning til Landsorganisationen, forinden Tilslutning til internationale Sekretariater kunde finde Sted, og henviste i denne Forbindelse til Organisationer af Søens Arbejdere. Der bør forhandles paa en bredere Basis, naar man vil Samling. Anbefalede at tilslutte sig den af ham stillede Resolution og henstillede, at Beretningen deltes i to Afstemninger.

Chr. Jensen (Tobaksarbejderforbundet) imødegik den foregaaende Taler og maatte protestere mod Udtalelsen om, at Udvalget var kørt fast, Taleren gentog, hvilke Tanker Udvalget havde haft for Udvalgets fortsatte Arbejde. Kunde ikke godkende, at Søens Arbejderes første Interesse laa i et Samarbejde udenfor Landets Grænser, og henviste i denne Forbindelse til de af Sømændene førte Kampe her i Landet. National Samling bør gaa forud for international Samling. Henstillede, at den stillede Resolution forkastedes.

Jes Madsen (Snedkerforbundet) mente, at Spørgsmaalet om Arbejdsløsheden ikke i Beretningen havde faaet den Omtale, som dette alvorlige Spørgsmaal havde Krav paa. Mente, at Forholdene ude i Verden ogsaa krævede, at vi var opmærksomme paa Spørgsmaalet om eventuel Lovfæstelse af 8 Timers Dagen, og mente, at en yderligere Nedsættelse af Arbejdstiden vilde være en Nødvendighed paa Grund af den tekniske Udvikling. Eventuelt en 5 Dages Arbejdsuge. Der maa et internationalt Samarbejde til for at løse dette alvorlige Arbejdsløshedsspørgsmaal.

Fru *Gamburg* (Kvindeligt Arbejderforbund) var noget desorienteret over Beslutningen om Afvisningen af den af hende stillede Resolution, der var en Resolution og ikke noget Forslag. Og i Resolutionen laa kun en Henstilling. Imødegik Frk. Crones Udtalelser og bebrejdede Generalforsamlingen, at den havde fortolket Loven, som sket var. Mente, at der var et Misforhold mellem Generalforsamlingens Beslutning og Stillingen til Internationale i Amsterdam.

Villy Andersen (Dansk Skotøjarbejderforbund) beklagede, at Generalforsamlingen havde afvist Fru Gamburgs Forslag, som maaske formelt var i Strid med Lovene. Mente, at det var berettiget, at Sadelmagerforbundet ønskede at optage Fru Gamburgs Forslag. Pegede paa Kvindernes fortsatte Indtrængen paa Arbejdspladserne og hævdede Indførelsen af Enslønprincipet. Mente, at det var af største Betydning for Søens Arbejdere, at de var internationalt organiserede. Vilde støtte det af Sadelmagerne stillede Forslag om Udvidelse af Udvalget for Samlingsbestræbelserne.

S. A. Svendsen (Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund) spurgte, hvad Fru Gamburg havde udrettet mere, end hvad Fru Bauerfeld havde udrettet. Var ikke indforstaaet med Tekstilarbejderforbundets Beklagelse og henviste til et specielt Tilfælde. Mente, at de stærkeste Raab om Samlingsbestræbelser ikke var rigtig ærlig mente, da de kom fra en Side, der ikke i sin Virksomhed havde vist Interesse for Samarbejde. Anbefalede Udvalgets Arbejde og advarede mod at vedtage Sadelmagernes Resolution. Vendte sig mod sin Kollega Wolff og paapegede, at det var Arbejdsmændene, der var Skyld i, at De samvirkende Fagforbund ikke har mere Magt, end Tilfældet er. Der maatte være mere Realitet end Teori.

Chr. Nielsen (Dansk Tekstilarbejderforbund) mente, at det af S. A. Svendsen fremdragne Spørgsmaal var løst paa en for begge Parter tilfredsstillende Maade. Mente, at det var en Fejl, at Kvindeligt Arbejderforbunds Medlemmer ikke selv havde faaet Lov til at afgøre det verserende Stridsspørgsmaal. Maatte protestere imod, at der havde været afholdt Generalforsamling i Kvindeligt Arbejderforbund angaaende Maskinstrikkerne. Forsvarede sin Stilling i Striden med Kvindeligt Arbejderforbund. Maatte kræve, at hans Forbunds kvindelige Medlemmer fik Ro paa Arbejdspladserne for Kvindeligt Arbejderforbund.

Formanden vilde fuldt ud give Svendsen sin Tilslutning. Maatte dog hævde, at De samvirkende Fagforbunds Virksomhed strakte sig over videre Felter, end man muligvis af Svendsens Udtalelser vilde slutte, og maatte derfor yderligere imødegaa Wolff. Gav en detailleret Udredning af De samvirkende Fagforbunds Virksomhed.

Forklarede ogsaa De samvirkende Fagforbunds Stilling til Transportarbejderstrejken, mente ikke at have været udfordrende overfor Dansk Arbejdsmandsforbund, men Wolffs Udtalelser medførte, at Taleren mere udførligt maatte beskæftige sig med denne Situation. Redegjorde for Forretningsudvalgets Stilling paa daværende Tidspunkt og maatte hævde, at Forretningsudvalget stod paa samme Standpunkt.

Omtalte Arbejdsmændenes Stilling saavel til De samvirkende Fagforbund som til Samlingsbestræbelserne. Var ikke enig med Leonhardt Hansen i, at Talerens Udtalelser ikke var fremmende for Samlingen, kunde dog ikke meddele mere, end Forholdene gav Anledning til. Forslaget om Udvidelse af Udvalget vilde kun bringe Forstyrrelse i Arbejdet og være et Mistillidsudtryk overfor det nedsatte Udvalg. For de udenforstaaende Organisationer var det egentlig et økonomisk Spørgsmaal angaaende Tilslutning. Det var Dansk Arbejdsmandsforbund, der havde hemmet De samvirkende Fagforbunds Aktionsevne, og Lovene var Gang efter Gang ændrede efter Krav fra Arbejdsmandsforbundet, saaledes som Forbundet mente, det organisatoriske Samarbejde burde være.

Beskæftigede sig ogsaa med Diskussionen angaaende Henvendelse til Den internationale faglige Central i Amsterdam angaaende de internationale Sekretariater. Henvendelsen var en Følge af Pariser-Kongressens Beslutning og en Forespørgsel fra Internationalen i Amsterdam. Paa direkte Forespørgsel, om det skyldtes Forholdene i Danmark, havde Taleren paa Mødet i Amsterdam svaret, at det var Forholdene i al Almindelighed, der begrundede Henvendelsen til de internationale Sekretariater.

Hermed var Debatten sluttet.

Ved Afstemning over Forslaget fra Sadelmagerne forkastedes dette med overvældende Majoritet.

Beretningen fra Samlingsudvalget godkendtes enstemmigt.

Beretningen om Virksomheden blev ligeledes godkendt.

Punkt 3:

GRÆNSEFORHOLDET MELLEM ORGANISATIONERNE

Dirigent *Johs. Kjærbøl.*

Vilh. Nygaard (Forretningsudvalget) anførte, at en af Aarsagerne til Sagens Fremkomst var en Strid mellem Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund og Dansk Kommunalarbejderforbund, der havde optaget nogle faglærte Smede. Grænseudvalget afviste at afsige en Kendelse, og Sagen blev fra Grænseudvalget oversendt til et af Forretningsudvalget nedsat 5 Mands Udvalg. Men Arbejdet besærliggjordes for Udvalget derved, at der forelaa en 20-aarig Praksis for en kommunal Haandværkerafdeling. Hertil kom saa Spørgsmaalet mellem Dansk Arbejdsmandsforbund og Kommunalt Arbejderforbund. Efter Forhandlinger med Parterne stillede Kommunalt Arbejderforbund sig forstaaende overfor et Ønske om at indstille Medlemsoptagelse paa dette Omraade, saalænge Arbejdsløshed og Kriseforhold vedvarede i den Udstrækning, Tilfældet nu var. Taleren oplæste den fra Kommunalt Arbejderforbund sendte Skrivelse angaaende en Ordning af Spørgsmaalet.

Taleren fremsatte derpaa en Resolution til Generalforsamlingens Godkendelse og advarede mod, at der paa Generalforsamlingen tages andre Beslutninger, som vilde virke hindrende for et fordrageligt Samarbejde i Fremtiden, navnlig med Henblik paa en eventuel Genoptagelse af Dansk Arbejdsmandsforbund.

Resolutionen havde følgende Ordlyd:

> «Generalforsamlingen tager Dansk Kommunalarbejderforbunds Skrivelse af 24. April d. A. til Efterretning og udtaler sin Anerkendelse af de i Skrivelsen givne Løfter, dog maa Spørgsmaalet om Arbejdsløshedskrisens Omfang og dennes Indvirkning paa de her omhandlede Grænseforhold afgøres ved Forhandling mellem Dansk Kommunalarbejderforbund og De samvirkende Fagforbunds Forretningsudvalg.«

Nygaard manede Organisationerne til i Fordragelighed at søge eventuelt opstaaende Grænsestridighedeer ordnede paa en for Samarbejdet gavnlig Maade.

Fremtidig maatte der for Grænseudvalget foreligge en skriftlig Erklæring om, at Parterne bøjede sig for en eventuel Kendelse, og pegede i denne Forbindelse paa Striden mellem Snedkerforbundet og Karetmagerforbundet.

Axel Hansen (Snedkerforbundet) omtalte paa indgaaende Maade Striden mellem Snedkerforbundet og Karetmagerforbundet om Arbejdet paa Sølvgades Kaserne. Bebrejdede Karetmagerforbundet, at det ignorerede Grænseudvalgets Kendelse, og stillede, da alle Forsøg paa en Ordning af Stridsspørgsmaalet havde vist sig frugtesløse, følgende Resolution til Generalforsamlingens Godkendelse:

»Generalforsamlingen udtaler sin Misbilligelse af den Optræden, Karetmagerforbundet efter det oplyste har udvist i den Strid, der er opstaaet mellem dette og Snedkerforbundet om Snedkerarbejdet til Sølvgades Kaserne, først ved at sidde en faglig Afgørelse og senere Grænseudvalgets Kendelse overhørig.

Det kan ikke nøksom beklages, at en Organisation under De samvirkende Fagforbund for at tækkes snævertseende Medlemsinteresser svækker Samvirksomheden ved ikke at respektere Afgørelser, der er truffet af de Organer, de selv har været med til at oprette.

En Optræden, som i høj Grad maa bidrage til at nedbryde Respekten for den Organisationsform, som den ved sin hidtidige Medvirken selv har anset for den bedste, just paa et Tidspunkt, hvor Samvirksomheden har Brug for al sin indre Kraft.

Grundet paa ovennævnte Forhold vedtager Generalforsamlingen, at saafremt en Sag bliver indanket for Grænseudvalget, er begge Parter forpligtede til at rette sig efter den afsagte Kendelse.«

Emanuel Olsen (Karetmagerforbundet) beklagede, at Generalforsamlingens Tid skulde anvendes paa en Sag som den af Snedker Axel Hansen omtalte; men Sagens Forhistorie gjorde det nødvendigt at imødegaa den Fremstilling, Axel Hansen havde fremsat. Omtalte derpaa Sagen set fra Karetmagerforbundes Side. Karetmagerforbundet havde tilbudt en Afregning med Snedkerforbundet med Hensyn til Kontingentspørgsmaalet. Der var ogsaa Spørgsmaalet om Forhandlingsretten, jvfr. Loven for Tjenestemænd, som Karetmagerne havde, men Snedkerforbundet derimod ikke. Sagen maatte ses fra et andet Synspunkt, end man i Almindelighed lægger til Grund for saadanne Sagers Bedømmelse.

Forslag om Afslutning vedtaget.

Axel Hansen (Snedkerforbundet) imødegik Karetmager Olsen og mente ikke, at Spørgsmaalet om Tjenestemandsreglerne vilde komme i Betragtning i nærværende Tilfælde.

Martin Petersen (Snedkerforbundet) tog Ordet for at forsøge at faa denne Strid ud af Verden. Mente, at Karetmagerforbundet havde haft en Medlemssag, som det ikke havde været Herre over, mente heller ikke, at Spørgsmaalet om Forhandlingsretten havde været hindrende for en Ordning af Sagen. Det var et Pengespørgsmaal for de respektive Arbejdere, og var dette ikke Tilfældet, maatte Karetmagernes Standpunkt bunde i en utidig Stædighed. Der maa skaffes Respekt for Grænseudvalgets Kendelser. Udtalte en Tak til Kommunalt Arbejderforbund, fordi det havde afgivet Erklæringen om Samarbejde i Fremtiden, i Særdeleshed af Hensyn til Grænseudvalgets fremtidige Arbejde.

Johs. Kjærbøl (Dansk Smede- og Maksinarbejderforbund) vilde ogsaa med Glæde takke Kommunalt Arbejderforbund for den Velvilje, det havde vist for Tilvejebringelsen af et godt Samarbejde. Maatte dog præcisere Maskinarbejderforbundets Princip, at de faglærte Arbejdere bør tilhøre deres egentlige faglige Organisation.

L. Hansen (Dansk Kedel- og Maskinpasserforbund) var ogsaa tilfreds med

Kommunalt Arbejderforbunds Tilsagn. Kunde ønske skriftlig Procedure i Grænsesager. Var stærkt interesseret i en kommende Grænseordning, men maatte hævde, at det burde være De samvirkende Fagforbunds Generalforsamling eller Repræsentantskabet, der skulde træffe den endelige Afgørelse i dette Spørgsmaal. Rettede i den Anledning følgende Henstilling til Udvalget for Grænseordning:

> En Ændring af Grænseordningen mellem Dansk Kommunalarbejderforbund og de forskellige Organisationer, som blev vedtaget paa De samvirkende Fagforbunds Repræsentantskabsmøde den 17. Maj 1924, kan kun foretages paa et Repræsentantskabsmøde eller en Generalforsamling i De samvirkende Fagforbund.

Friis (Bager- og Konditoriarbejderforbundet kunde ikke indse, at der egentlig var nogen Strid mellem Bagerne og Kedelpasserne. Kedelpasserne burde være noget mere tilbageholdende i sine Paastande.

Emanuel Olsen (Karetmagerforbundet) maatte hævde, at der ikke forelaa noget Pengespørgsmaal i Sagen paa Sølvgades Kaserne. Det var Forhandlingsretten, der dikterede Karetmagernes Standpunkt.

Vilh. Nygaard (Forretningsudvalget) fastslog, at begge Parter havde taget Forbehold med Hensyn til det principielle Standpunkt i Grænsesagen. Kedelpassernes Standpunkt havde ingen Betydning i det foreliggende Forhold.

Henstillede, at man i Karetmagersagen tog de faldne Udtalelser til Efterretning og dermed betragtede Sagen som afgjort.

Henstillingen fra Kedelpasserne toges tilbage.

Axel Hansen (Snedkerforbundet) kunde ikke tage sin stillede Resolution tilbage af Hensyn til hele Sagens Karakter.

Martin Petersen (Snedkerforbundet) mente, at Resolutionen alene ved sin Fremkomst havde gjort den ønskede Virkning, og trak Resolutionen tilbage.

Det af Vilh. Nygaard stillede Forslag vedtoges enstemmigt.

Punkt 4:

REGNSKABERNE

Kassereren henviste til de udsendte Regnskaber og bemærkede, at Gartnerforbundet har indbetalt den paa Status opførte Restance af Administrationsbidrag for Aarene 1926 og 1927. Det i 1923 til Allgemeiner Deutscher Gewerkschaftsbund ydede Laan paa 100.000 Kr. er tilbagebetalt, og Forretningsudvalget stiller desangaaende følgende, af Repræsentantskabet tiltraadte, Forslag:

> »Det af Allgemeiner Deutscher Gewerkschaftsbund tilbagebetalte Laan paa 100.000 Kr. indgaar i De samvirkende Fagforbunds Regnskab paa følgende Maade:
>
> Det Beløb, der i 1923 indbetaltes af de tilsluttede Forbund ifølge Paaligning i Anledning af Laanets Ydelse, nemlig 71.859 Kr. 06 Øre, tilskrives Forskudsfonden, medens Resten, 28.140 Kr. 94 Øre, der udrededes af Administrationsfonden, tilskrives denne.«

Forslaget tiltraadtes uden Afstemning, hvorefter Regnskaberne enstemmig godkendtes.

Mødet hævet.

(Fortsættes.)

Det skandinaviske Samarbejde.

Umiddelbart før Generalforsamlingen i De samvirkende Fagforbund indløb der fra Arbejdernes faglige Landsorganisation i Norge en Forespørgsel om Muligheden af i Forbindelse med Generalforsamlingen at afholde en Konference til Drøftelse af Spørgsmaalet om Oprettelse af en Gensighedsaftale.

Forespørgslens sene Fremkomst hindrede dens Behandling i Forretningsudvalget forinden Generalforsamlingen, saaledes at der alene af den Grund ikke fra De samvirkende Fagforbund kunde gives Tilslutning til Konferencen.

Senere har Sagen været til Behandling, og Svar er afgivet til den norske Landsorganisation.

Den norske Henvendelse er foranlediget af en Kongresbeslutning fra December 1927, hvori bl. a. anføres, at Sekretariatet bemyndiges til at træde i organisatorisk Forbindelse ikke alene med Landsorganisationerne i Danmark, Sverige og Finland, men ogsaa med Rusland og andre Lande for at faa oprettet Gensidighedsaftaler. Der har da ogsaa været rettet en lignende Henvendelse til Landsorganisationen i Sverige, hvor Repræsentantskabet har taget Stilling til Spørgsmaalet om Fagorganisationernes internationale Forbindelser. Det er saaledes besluttet, at Landsorganisationen i Sverige ikke opretholder organisatoriske Forbindelser med Broderorganisationer, som ikke tilhører Den internationale faglige Central, og det er derfor udelukket, at der kan oprettes Gensidighedsaftale mellem den svenske og den norske Landsorganisation, saalænge denne sidste ikke staar tilsluttet Amsterdam-Internationalen.

De samvirkende Fagforbund har overfor den norske Henvendelse kun kunnet henholde sig til de Beslutninger, der er taget paa tidligere Konferencer, og som bl. a. gaar ud paa, at den skandinaviske Samarbejdskomité træder i Virksomhed, naar den norske Landsorganisation har besluttet sig til at indtræde i Den internationale faglige Central, og efter Sagens Behandling i Forretningsudvalget er der tilgaaet Broderorganisationen i Norge følgende Svarskrivelse:

Arbejdernes faglige Landsorganisation
i Norge.

I Tilslutning til vor Skrivelse af 30. April d. A. skal vi nu meddele, at den ærede Landsorganisations Skrivelse af 27. April angaaende Afholdelse af en Konference til Drøftelse af Spørgsmaalet om Oprettelse af Gensidighedsaftale, har været til Behandling paa et Møde i vort Forretningsudvalg Onsdag den 16. Maj.

Forretningsudvalget vedtog at afslaa den stillede Anmodning, da man ikke kan se, at der for Tiden er nogen Mulighed for Oprettelse af den omtalte Gensidighedsaftale.

Forretningsudvalget maa henholde sig til de Beslutninger, der vedtoges dels paa den skandinaviske Konference i København den 2.—3. December 1924 og den skandinavisk-baltiske Konference i Stockholm den 6.—7. December 1926. Uden at gaa i Enkeltheder erindrer vi blot om Beslutningen, der gik ud paa, at der skulde vælges en skandinavisk faglig Samarbejdskomité, der dog først skulde træde i Virksomhed, naar Norges faglige Landsorganisation har besluttet at indtræde i Den internationale faglige Central i Amsterdam.

En saadan Beslutning blev jo desværre ikke taget paa Landsorganisationens Kongres i December 1927, tværtimod maa det, der skete paa denne Kongres, snarere betegnes som værende en Orientering imod Moskva.

Disse Kendsgerninger, set i Forbindelse med den Beslutning den svenske faglige Landsorganisations Repræsentantskab tog paa sit Møde 24.—28. April 1928, maa sige os, at en Konference med den af den ærede Landsorganisation ønskede Opgave for Tiden maa siges at være ganske formaalsløs og ikke have Udsigt til at kunne bringe det ønskede Resultat.

P. F. V.
Vilh. Nygaard.
/ Hans Jacobsen.

Indenrigsministeren som stærk Mand.

Overfor Arbejderklassen mener den nuværende reaktionære Regering aabenbart at kunne tillade sig alt.

Efter Nedskæringen af de Arbejdsløse, de Gamle, de Syge og Invaliderne er i sidste Rigsdagssamling fulgt en Række andre Anslag mod Arbejderklassen.

Det brutaleste og farligste af de Anslag, som blev gennemført i sidste Rigsdagssamling er

Den kommunale Valgretslov.

Venstre og Konservative enedes om at forringe den kommunale Valglov i betydelig Grad. Den eneste Motivering er disse Partiers partipolitiske *Frygt for Socialdemokratiet.* De har aabenbart opgivet Haabet om at standse Arbejderklassens Parti i aaben og ærlig Kamp. Hvad gør man saa? Jo, man vedtager simpelthen *at tage Valgretten fra de*

fattigste, blot fordi de er fattige. Hr. Kragh er vel ikke stærk Mand for ingen Ting.

Skattebestemmelserne er skærpet.

Den nye Valglov gaar ud paa, at man for at have Valgret til de kommunale Valg i *Marts 1929*, skal have *betalt sin Skat* fra April Kvartal 1927 til Oktober Kvartal 1928 — begge Kvartaler medregnet. Hvor Skatten betales *kvartalsvis* betyder dette, at der skal betales *7 Kvartalers Skat* mod tidligere 4 Kvartaler.

I de Kommuner, hvor Skatten betales *halvaarsvis*, skal man have betalt fra Halvaaret April—September 1927 til Halvaaret April—September 1928 medregnet. Det vil sige et halvt Aar mere end tidligere.

Desuden er Kommunernes Ret til at *eftergive Skat* i Tilfælde af Arbejdsløshed, Sygdom og lign. indskrænket. Medens der tidligere kunde eftergives to Tredjedele af Skattebeløbet i særlige Tilfælde, kan der nu *kun eftergives en Tredjedel.*

Ved denne Vedtagelse har de to Partier hidtil naaet

Brutalitetens Højdepunkt.

Thi da Kommunerne i hele Aaret 1927—28 har administreret efter den gamle Lov i god Tro, vil det sige, at adskillige, som har faaet eftergivet Halvdelen eller maaske to Tredjedele, nu *pludselig er kommet i den alvorligste Fare for at miste deres kommunale Valgret* — ikke fordi de har forset sig eller handlet imod Landets Love, nej tværtimod fordi de humane Kommuner har benyttet den hidtil gældende Lov paa lovlig og forstaaende Maade. Mage til Brutalitet skal man lede efter.

Arbejderne maa krydse Ekscellencernes Plan.

Overfor dette Forsøg paa at snigløbe de socialdemokratiske Flertal i Kommunerne, og sikre sig Magten i de andre Kommuner, hvor der var Fare paa Færde, maa *Arbejderne rejse sig til sidste Mand.*

Det er for tidligt for Hr. Kragh at triumfere, blot Arbejderne forstaar Situationen. Og der bør ikke være en eneste fagorganiseret Arbejder, som ikke forstaar Betydningen af de kommunale Valg, efter at vi i disse Nedskæringsaar har set de socialdemokratiske Kommuner som *det beskyttende Bolværk mellem Regeringens Nedskæringsraseri og Arbejderhjemmene.*

Hvad kan der gøres?

Der er endnu 9 Maaneder til Valget i Marts 1929. Der er altsaa god Tid til at krydse Reaktionens smukke egoistiske Planer. Foran os ligger Sommermaanederne, og skønt Arbejdsløsheden stadig er forfærdende stor — ca. 25.000 større end den officielle Statistik viser — betyder Sommeren jo altid mere Arbejde.

Løsenet for alle Arbejdere maa derfor være dette: *Søg at indhente Skatterestancerne* i Løbet af de kommende 9 Maaneder, og benyt særlig Sommeren dertil, hvis I er saa heldige at faa Beskæftigelse.

Vi véd, at nogle Maaneders Arbejde ikke betyder Velstand. Vi véd, at der er Huller nok at fylde Fortjenesten i. Vi véd, at dette at indhente sine Skatterestancer vil betyde et Offer, der kan være tungt nok. *Men der er ingen anden Udvej,* hvis vi ikke vil se Reaktionens haardhændede Politik erobre ogsaa Kommunerne.

Lad os derfor bide Tænderne sammen som saa ofte før i Arbejderbevægelsens Historie.

Lad os vise Reaktionen, at Arbejderklassen ikke lader sig slaa ned.

Efterse Skatteblanketterne.

Kontroller, om der findes Restancer, og se at faa dem betalt.

Og de, der har faaet Skat *eftergivet* i flere Kvartaler, maa ved Henvendelse til Skattekontoret skaffe sig Klarhed over, *om Eftergivelsen er saa stor, at Valgretten er tabt.* Er dette Tilfældet,

kan Valgretten paany erhverves,

ved at man indbetaler det Beløb, som er eftergivet ud over den tilladte Tredjedel. Og saa maa Bestræbelserne selvfølgelig gaa ud herpaa.

Agiter for Skattens Betaling.

Agiter for Valgrettens Bevarelse.

REDAKTØR: VILH. NYGAARD
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Alle 12,2. S. Kbhvn. V. Tlf. 3541 og 10541.
Trykt hos F. E. Bording, Kbhvn.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR
DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND I DANMARK

NUMER 49 ❋ KØBENHAVN DEN 9. JUNI 1928 ❋ 24 AARGANG

De samvirkende Fagforbunds ordinære Generalforsamling.

8.—10. Maj 1928.

IV.

Mødet Torsdag Kl. 10 Formiddag.
Dirigent *V. S. Petersen.*
Dirigenten stillede Forslag om, at Dagsordenens Punkter 10 og 11 behandledes efter Punkt 7.
Vedtoges med alle Stemmer mod 10.
Fra Sadelmager- og Tapetserer-Forbundet protesteres mod Omposteringen.

Punkt 5:

MINDSTEKRAVENE TIL VÆRN FOR DEN ARBEJDENDE UNGDOM

Formanden meddelte, at Bestyrelsen for Den internationale faglige Central har anmodet os om paa vor Generalforsamling at tage Stilling til et af denne Central, Den socialistiske Arbejder-Internationale og Den socialistiske Ungdoms-Internationale opstillet Program angaaende Mindstekravene til Værn for den arbejdende Ungdom.

Bestyrelsen udtaler, at det vilde være ønskeligt, om alle de Centralen tilsluttede Landsorganisationer gennem deres Kongresser eller lignende kompetente Forsamlinger officielt anerkender det opstillede Program og gør det til deres, og at de tillige forsøger, saa langt Fagforeningernes Virksomhed rækker, at arbejde for en Gennemførelse af dette Program, der er saalydende:

1. Forbud mod Erhvervsarbejde af Børn under 14 Aar.
2. Elementarskolepligt indtil Lavalderen for Børns Erhvervsarbejde er naaet.
3. Indførelse af obligatorisk Fortsættelsesskoleundervisning (Fagskoler) indtil det fyldte 18. Aar.
4. Udvidelse af Beskyttelsesbestemmelserne for Lærlinge, unge Arbejdere og Medhjælpere indtil det fyldte 18. Aar.
5. Fastsættelse af en Arbejdsuge af højst 48 Timer, iberegnet Fagskoleundervisning og den Tid, der medgaar til eventuelt Oprømningsarbejde.
6. Søndagshvile fra Lørdag Middag eller en fri Eftermiddag paa en af Ugens øvrige Dage.
7. Forbud mod unge Menneskers Anvendelse til Natarbejde.
8. Mindst 3 Ugers betalt Ferie for erhvervsarbejdende unge Mennesker (inklusive Lærlinge) under 16 Aar og 2 Ugers betalt Ferie for erhvervsarbejdende unge Mennesker (inklusive Lærlinge) mellem 16 og 18 Aar.
9. Forholdsregler med Hensyn til Forsorg, Understøttelse og Uddannelse af arbejdsløse unge Arbejdere.
10. Ordning af den faglige Uddannelse under Arbejdernes ligeberettigede Medvirkning.

De forannævnte internationale Organisationer opfordrer de tilsluttede Landsorganisationer at træffe følgende Foranstaltninger til Propaganda for og Gennemførelse af disse Fordringer:

1. Opstilling af et Mindsteprogram for den socialdemokratiske Arbejder- og Ungdomsbevægelse paa Basis af foranstaaende Krav.
2. Indlemmelse af dette Program i Fagforeningernes Propaganda og Socialpolitik.
3. Offentlig Propaganda for disse Krav gennem Arbejderpressen, gennem Forsamlinger og Demonstrationer, eventuelt med Støtte af og i Samarbejde med andre i Ungdommens Velfærd interesserede Befolkningskredse og Organisationer.
4. Samtidige Aktioner af de socialdemokratiske Parlamentsfraktioner gennem Indbringelse af tilsvarende Lovforslag, navnlig ogsaa med Hensyn til de internationale Konventioner angaaende:
   a) Lavalder for Børns Arbejde i industrielle Virksomheder;
   b) unge Menneskers Anvendelse til Natarbejde i Industrien;
   c) Lavalder for Børns Arbejde til Søs;
   d) Fastsættelse af en Minimumsalder for Anvendelse af unge Mennesker som Kullempere og Fyrbødere;
   e) tvungent Lægetilsyn med Børn og unge Mennesker beskæftigede om Bord paa Skibe;
   f) Minimumsalder for Beskæftigelse af Børn ved Landbrugsarbejde.
5. Fremme af Det internationale Arbejdsbureaus Henstillinger angaaende Beskyttelse for unge Mennesker mod Blyforgiftning, Børns og unge Menneskers Anvendelse til Arbejde om Natten i Landbruget og angaaende Fremme af teknisk Landbrugsundervisning.

Gennem disse Foranstaltninger skal allerede bestaaende videregaaende Lovbestemmelser ikke berøres.

Anbefalede, at man sluttede sig til det fremsatte Forslag.

Hans Hansen (Formand for Danmarks socialdemokratiske Ungdom) henstillede, at der efter Vedtagelsen paa Generalforsamlingen optoges speciel Forhandling mellem de direkte interesserede Parter.

Forslaget (Programmet) vedtoges enstemmigt.

Punkt 6:

ARBEJDERLOVGIVNING

Th. Stauning udtalte:

Under de nuværende politiske Forhold er Sociallovgivning og anden Arbejderlovgivning blevet aktuel paa anden Maade end tidligere. Fra en meget svag Begyndelse paa Arbejderlovgivning, for henved 40 Aar siden, er der skabt et omfattende System af Love, der ganske har omformet Arbejdernes Stilling i Samfundet. Fortids-Arbejdernes Stilling var *udenfor* Samfundet i Forhold til Nutidsarbejdernes Stilling.

Af *sociale* Love fandtes kun en inhuman Fattiglov.

Arbejderbeskyttelsen var paa et lavt Begyndelsesstadium, og Børnearbejdet var almindeligt. Lærlingeforholdet var ikke reguleret ved Lov.

I Forholdet til Arbejdsgiverne var Arbejderne retsløse, og deres Indflydelse paa Samfundsforholdene var minimal. *Valgretten var begrænset* og kommunalt var den indskrænket af Indkomst- og Skatte-Cencus. Ved Organisationernes Indflydelse, ved politisk Indflydelse og ved voksende kommunal Indflydelse er den hele Stilling ændret. Beskyttelseslove, sociale Love, kommunale Forordninger og andet har ændret Arbejdernes Stilling.

Den svenske Socialdemokrat, Forfatteren Niels Karleby, siger i en Bog: »Socialpolitiken indeholder faktisk en Overskridelse af den kapitalistiske Ordnings Rammer, en Ophævelse af den kapitalistiske Ordning, en faktisk For-

andring af Arbejdernes Stilling i Samfundet og indenfor Produktionen. Delagtigheden i Nationens aandelige og materielle Ejendom virkeliggøres gennem alle de Maader, hvorpaa der kan øves Indflydelse.«

Dette er Sagen og Sandheden.

Arbejderne er blevet delagtige i Samfundets Ejendom igennem de sociale Love, og Arbejdernes Stilling er blevet en anden end før.

Sociallovgivning og anden Arbejderlovgivning er, sammen med Skattebevillingsretten, Hovedmidler til Fremskaffelse af en bedre Fordeling af Arbejdsudbyttet end før var tænkeligt, og man er naaet et Stykke frem.

Ogsaa Karl Marx satte Sociallove og Beskyttelse meget højt. I 1846 var der i England gennemført en Lov om 10 Timers Arbejdsdag. Marx betegnede denne Lov »som den engelske Arbejderklasses Genfødelse, til uvurderlig Fordel for den engelske Nation«.

Det danske Socialdemokrati har nøgternt arbejdet for sociale Love, for Beskyttelseslove, for 8 Timersdag m. v., for at sikre den arbejdende og den ubemidlede Befolkning *legemlig og moralsk Sundhed* og til Modstand imod Frikonkurrencens tøjlesløse Tryk paa Arbejderne. Men som fremhævet af Marx, af Karleby o. fl. er denne Lovgivning af endnu mere Betydning. Den er et stærkt Indgreb i Privatkapitalismens gamle Ret, et Indgreb i Arbejdsudbyttet gennem Beskatningen, til Fordel for Arbejderklassen. Den sidste samlede Opgørelse over Udgifterne til de vigtigste sociale Foranstaltninger viser den økonomiske Værdi: Sygekasserne, Invaliderenten, Ulykkesforsikring, Aldersrente, Arbejdsløshedsforsikring, Hjælpekasser, offentlig Hjælp (Blinde m. v.) uden Fattighjælps Virkninger kostede i 1926 omtrent *200 Millioner Kroner.*

Heraf betalte Stat og Kommuner 128,7, Arbejdsgivernee 19,8, Medlemmer i Sygekasser, Invalideforsikring og Arbejdsløshedskasser 44,6. Men lægges hertil, hvad der er berettiget, Enkeloven med 1½ Million, Værgeraadsloven, Fabriktilsynet m. v. kommer flere Millioner til, ligesom Nutidens Skole for Arbejderbørn er noget andet end før og koster kolossale Beløb. Disse mange Udgifter kendtes ikke før. Og bortset fra Forsikringsbidragene udredes de gennem Beskatningen.

Vi har stigende Skala 1—25 pCt. i København.

For Provinserne er Systemet mindre udviklet, men dog kan man opnaa fornuftige Beskatningsregler. Her et Eksempel fra Nakskov:

2600	Kr.	betaler	1,8 pCt.
3600	»	»	2,64 »
4600	»	»	3,01 »
5600	»	»	3,44 »
6600	»	»	4,24 »
8600	»	»	9,05 »
10600	»	»	11,46 »
15600	»	»	14,67 »
20600	»	»	14,84 »

Det er altsaa Overklassen, der maa betale tilbage af det, der indvindes ved Udbytning, og det anvendes til social Forsorg, Skole, Arbejderbeskyttelse m. v.

Det er dette Faktum, der bestemmer det nuværende Regimentets Politik.

Der er ond Vilje, der er Lyst til at trykke Smaafolk ned i Proletar-Tilværelsen igen, men det er først og fremmest *Udgiften,* d. v. s. *Skatten,* det drejer sig om.

Nedskæringen var Vejen til Skattelettelse, og Skattelettelsen blev givet *de Rigeste.*

De sociale Love er blevet nedskaaret meget forskelligt. Efter Beregningen skulde det blive 30—40 Millioner Kroner aarligt. Dette blev dog noget formindsket, formodentlig til *25 Millioner.* Denne Nedskæring var haard og brutal, men den er ikke det endelige, hvis man lader Madsen-Mygdal fortsætte.

Det før nævnte Tal viser, at der er *mere at miste.* Maalet er at lægge hele Byrden paa Arbejderne selv. Baade Venstre og Konservative taler om *Folkeforsikring.* Det lyder godt, men betyder, at Byrden skal væltes fra Overklassen til Underklassen, og dermed vil der foregaa en Skærpelse af Kampen om Udbyttets Fordeling.

De nævnte omtrent 150 Millioner til sociale Love og de ikke nævnte Millioner til andre Arbejderlove er i Fare. De er den Indsats, Arbejderklassen har i den *politiske Kamp.*

Men det er ikke blot Sociallovgivningen, det er hele Arbejderlovgivningen, der er i Fare. Det ses af Tendensen i de sidste to Samlinger.

Overfald paa Fagforeningerne er Ministertalernes Indhold.

Kolindsund-Dommene viser os en Side af Klassesamfundet. Og dernæst ser vi Tilløb til Lovgivning af reaktionær Art.

Det groveste Eksempel er *Værn for Erhvervs- og Arbejdsfriheden,* Tugthusloven. I dennes § 3 bestemmes, at Boycotning kan medføre Erstatning og Straf af simpelt Fængsel, under formildende Omstændigheder indtil 100.000 Kr. i Bøde.

Erklæringerne fra Erhvervs-Organisationerne, Arbejdsgiverforeningen, Industriraadet, Fællesrepræsentationen for Haandværk og Industri var imod Loven, men i Folketinget stemte Højre for den. Ogsaa en af disse Organisationers Formænd — Pitzner — stemte for Loven.

Det lykkedes at forhale Sagen, men den staar altsaa paa Dagsordenen igen i næste Omgang. Kun *politiske Sejre kan afværge den.*

Et andet Eksempel er den kommunale Valglov. Det var Højres Forslag, men Venstre overtog det. Maalet var: Ingen Skatteeftergivelse uden Slettelse af Valglisten. Resultatet blev, at Vælgere, der i de to sidste Aar før Valget har faaet eftergivet mere end en Tredjedel af Skatten, skal slettes af Valglisten.

I Aaret 1926—27 fik 12.000 Skatteydere i København Lempelse i Henhold til den gamle Lov og Borgerrepræsentationens Regler, den største Del af disse er klar til Slettelse efter den nye Lov.

Det er med det ene Formaal at berøve Folk Valgretten, at denne Lov er vedtaget, det er de fattigste, de Arbejdsløse og Syge, der skal behandles paa denne Maade, og Socialdemokratiets Flertal, der skal bekæmpes.

Samtidig vedtoges en anden Ændring i Loven af 1924. Man skal fremtidig have betalt 7 Kvartalers Skat, medens 4 tidligere var nok for at bevare Valgretten. Det er samme Tendens.

Lærlingeloven trænger til Revision. De gode, demokratiske Forslag fra 1918—20 og fra 1925 er ikke blevet til noget. Kragh har derimod foreslaaet væsentlige *Forringelser i den gældende Lov,* saaledes:

1) Adskillelse af Haandværk og Handel. Kontorlærlinge holdes udenfor Loven, naar de har Realeksamen e. l.

2) Lempelser i Straf for Forsømmelse af Uddannelsespligten.

Det lykkedes at forhale Sagen, saa der intet kom ud af den, men den forestaar til næste Gang.

Den reviderede Arbejdsløshedslov var det haardeste Slag imod Fagforeningernes Medlemmer. 10 Millioner blev taget fra Statstilskudet. Nedsættelse fra 65 pCt. Tilskud til mellem 10 og 40 pCt. fra Staten og 5 til 30 pCt. fra Kommunerne, efter Indtægten. Gennemsnit 48 pCt. af Kontingentet imod 65 pCt. tidligere. Ganske særlig ondartet var Ophævelsen af den ekstraordinære Understøttelse. 25—30.000 blev uden Understøttelse fra 1. Oktober.

Byrden gik over til Arbejderne selv og til Hjælpekasserne, d. v. s. Kommuerne. Disse har ofret mange Millioner i denne Vinter. Københavns Kommune saaledes 8½ Million Kr. som ekstraordinær Understøttelse og Hjælpekassehjælp. Det er heldigt, at vi havde Flertallet, og at man hindrede Skattenedsættelse, som havde umuliggjort Anvendelsen af saadanne Beløb, som var fornødne.

Denne Udvikling var ikke ventet af Regeringen. Der var Harme over, at

Arbejdsløse undgik Fattigvæsenet, og saa tog man Spørgsmaalet op om Hjælpekassernes Virksomhed. Indenrigsministeren talte om ulovlig Adfærd, og efter moden Overvejelse kom hans Forslag til Indskrænkning af Hjælpekassernes Hjælpeaktion. Det kom betegnende nok efter Opfordring fra en Præst, der er konservativ Folketingsmand og hedder Bindslev.

Kommunernes Bidrag til Hjælpekasserne skulde begrænses saaledes:

Københavns, Frederiksberg og Købstæder med over 20.000 Indbyggere maa anvende 3,50 Kr. pr. Indbygger.

10—20.000	Indbyggere	3,00 Kr.
5—10.000	—	2,50 »
2— 5.000	—	2,00 »
under 2000	—	1,50 »
Landkommunerne		1,00 »

Bidraget kan dog med Ministerens Samtykke forhøjes med 20 pCt.

For Københavns betyder det, med *højeste* Tilladelse *2.466.000 Kr.* I 1927—28 er der brugt $5^3/_4$ *Million* samt $2^3/_4$ Million i ekstraordinær Arbejdsløshedsunderstøttelse — altsaa $8^1/_2$ Million. Det bliver altsaa en Fjerdedel i Fremtiden.

Som Eksempel fra Provinserne nævnes Ringsted. Her maa højst anvendes 16.800 Kr. Der er i Aar brugt *46.000 Kr.* En Landkommune (Benløse) maa bruge *1464 Kr.* Har brugt *12.191 Kr.* I Fremtiden altsaa en Ottendedel.

Vedtagelsen i disse Tider vilde være katastrofal. Det lykkedes at hindre det i denne Omgang, men Sagen sættes paa Dagsordenen i næste Samling, *hvis vi ikke kan skaffe socialdemokratisk Sejr.*

Hvad her er omtalt, er Regeringens og dens Partiers Indsats.

Socialdemokratiet har fremsat andre Lovforslag.

1. Vedrørende Krisen og Arbejdsløsheden, efter de Beslutninger, der blev taget paa Mødet for alle Fagforbundene i September 1927:

1) Midlertidig Krisehjælp for Arbejdsløse.

2) Ændringer i Arbejdsløshedsloven.

Disse to Forslag forelaa paa Mødet i September.

De andre Partier anviste Oprettelse af Krisekasser. 7 med 43.000 Medlemmer gør Forsøget og 9 har udvidet Dagetallet; men 36 Kasser med 190.000 Medlemmer kan ikke magte det.

Venstre og Højre holdt sammen imod Krisehjælp og forkastede vort Forslag.

2. Offentlige Arbejder og Boligbyggeri.

Laan til offentlige Arbejder.

Nye Midler til Boligfond.

Vejarbejder.

Det hele begravedes i Udvalget.

3. Arbejdsforholdene i Sønderjylland.

Dette Forslag holdtes begravet hele Vinteren. Ved Samlingens Slutning nedsattes, som af os foreslaaet, et Udvalg, der skal foretage en Undersøgelse. Men nu er det næsten for sent. Ondartede Bevægelser er i Drift, og en betydelig Fare er opstaaet paa Grund af Regeringens Ligegyldighed.

4. Skattelempelser for Beboelsesejendomme.

Dette Forslag blev liggende, men der gennemførtes en Lov, hvorefter Ministeren kan tillade Kommunerne at give Skattelempelser.

5. Det kendte Forslag om Hjælp til Overvindelse af Krisen. Forbedring af Konkurrence-Evnen af Eksport m. m.

Der blev intet Resultat, men det lykkedes at afsløre Højres Erhvervskomedie, og Talen om Told er formentlig nu forstummet fra den Kant.

En reaktionær Uvilje raader overfor Arbejderne.

Kamp mod Fagforeningerne, mod Arbejderne, mod Lønnen.

Der er intet andet at gøre end at *rejse Arbejderklassen der imod.*

Forsøg paa at styrte Ministeriet lykkedes ikke hidtil. Det kan dog lade sig gøre om faa Maaneder.

Landstingsvalget paa Sjælland, Lolland-Falster, Bornholm og det sydlige Jylland.

Her kan Flertallet slaas ud og erstattes af Radikale og Socialdemokrater. Hvis det sker, maa vi have Folketingsvalg, har Madsen-Mygdal sagt, men det vil sige, at saa maa og skal dette Ministerium bringes til Fald. Dernæst maa man forberede sig paa de kommunale Valg 1929.

Vi har set, hvad Magten i Kommunerne betyder. Skal vi slippe den? Nej! Vi skal forstærke Stillingen.

Husk, at mange slettes for Skatterestance, andre for Fattighjælp.

Alle, der kan, maa sikre sig Valgretten og benytte den.

Og Fagforeningerne maa tage Kampen op.

Det er Fagforeningerne, som er Ministeriets Skydeskive.

Bevarer det Magten, saa er det *Løntrykkeri, Tugthuslov,* Indgreb i *Kommunernes Selvstyre* og Opretholdelse af *Arbejdsløsheden.*

Det er helt og fuldt om Fagforeningernes Interesser, at Nutidens Politik drejer sig, der kan derfor ikke være Tvivl om Fagforeningernes Holdning.

Efter Foredraget vedtoges følgende Resolution:

»Generalforsamlingen i De samvirkende Fagforbund udtaler sin Fordømmelse af den reaktionære Politik, der i de sidste Aar har aabenbaret sig overfor Arbejderlovgivningen.

Den foretagne Forringelse af de sociale Love var et brutalt Overfald paa de fattigste i vort Land, og dette ses i den mest utiltalende Belysning, naar det erindres, at man anvendte de indvundne Midler til en meningsløs Lettelse af Skatten paa Millionærernes og rige Aktieselskabers Formuer.

Forsamlingen protesterer imod den saakaldte Nedskæringspolitik samt imod de Angreb paa Arbejdernes Rettigheder, som er forsøgt iværksatte. Hvad der er præsteret af Angreb paa Organisationsretten ved den saakaldte Tugthuslov, paa Kommunernes Selvstyre ved Forslaget til ny Hjælpekasselov og ved Gennemførelsen af Ændringer i den kommunale Valglov, der berøver Vælgere Valgretten paa Grund af Fattigdom, er ensidig Klasselovgivning, rettet imod Underklassen, og herimod protesterer Forsamlingen.

Det ses klart, at den nuværende Regerings Maal er at trykke Arbejderklassen ned baade økonomisk, politisk og kulturelt. Nedsættelse af sociale Ydelser, Nedsættelse af Arbejdernes Løn og Angreb paa Arbejdernes Organisationer er, hvad den nuværende Regering byder.

Der kan under disse Forhold ikke være Tvivl om Arbejdernes Stilling til denne Regering. Den maa bekæmpes og bringes til Fald ved Arbejderklassens enige Opmarsch.

Vi ønsker at fortsætte Bestræbelserne for at værne det arbejdende Folks Interesser, at fortsætte Kampen mod Reaktionen og at forstærke Arbejdet for Erobringen af den politiske Magt.«

Resolutionen vedtoges enstemmigt uden Diskussion.

Punkt 7:

FERIESPØRGSMAALET

Johs. Kjærbøl (Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund) udtalte:

Paa Smedeforbundets ordinære Kongres i 1926 blev det paalagt den kommende Hovedbestyrelse for Forbundet at søge at faa Sommerferiespørgsmaalet løst, underforstaaet at faa gennemført Sommerferie med Løn; thi Adgang til Sommerferie uden Løn har de af Smedeforbundets Medlemmer, der beskæftiges indenfor Jernindustriens Sammenslutnings Omraade, været tilstaaet siden 1910, da der overenskomstmæssigt blev givet Adgang til en aarlig Ferie paa indtil 3 paa hinanden følgende Arbejdsdage, naar Arbejderne ønskede det. Ganske vist har vore Medlemmer, der beskæftiges hos Arbejdsgivere udenfor

Jernindustriens Sammenslutning, i udstrakt Grad Ferie med Løn, ligesom Smedene under Stat og Kommuner er underkastet disse Feriebestemmelser.

Denne Ferieordning var selvsagt højst utilfredsstillende baade med Hensyn til Dagetallet, og i Særdeleshed fordi den almindelige overenskomstmæssige korte Ferietid er uden Løn.

Under Overenskomstforhandlingerne i Efteraaret 1926 forsøgte vi da ogsaa at sætte ind for en bedre Ordning af Feriespørgsmaalet, men det lykkedes kun, endda med megen Besvær, at faa de 3 Hverdage udvidet til 4, saaledes at det nu hedder i vor Overenskomst: »Naar en Arbejder ønsker en aarlig Ferie paa indtil 4 paa hinanden følgende Arbejdsdage, skal Arbejdsgiveren under passende Hensyn til Virksomhedens Tarv imødekomme et saadant Ønske, saaledes at vedkommende Arbejders Plads staar ham aaben efter endt Ferie.« Iøvrigt gjorde Sammenslutningens Repræsentanter opmærksom paa, at en Gennemførelse af Sommerferie med Løn ikke var mulig for deres Vedkommende, da dette Spørgsmaal hvilede i Arbejdsgiverforeningen og dets Løsning maatte finde Sted ved Forhandling mellem denne og De samvirkende Fagforbund. Hvorvidt det er rigtigt, at Arbejdsgiverforeningen har forbudt sine Underorganisationer hver for sig at gennemføre Feriespørgsmaalet, ved jeg ikke, men i alle Tilfælde kan vi ikke ændre en saadan Beslutning, hvis den er truffet, eller forhindre, at den tages; thi ellers var det jo muligt, at vi efterhaanden bedst fik Feriespørgsmaalet løst ved, at de enkelte Organisationer gjorde en Indsats herfor, selv om jeg skal erkende, at Spørgsmaalet bedst egner sig for en samlet principiel Løsning mellem Hovedorganisationerne; thi jeg gaar ud fra, at der ved Feriespørgsmaalets Løsning maa tages tilstrækkeligt Hensyn til den enkelte Industris Forhold. F. Eks. vil en Ordning som den, Tobaksindustrien har, hvor man paa samme Tid lukker samtlige Fabrikker en Uge, næppe kunne lade sig gennemføre i alle Industrier, men de enkelte Arbejderes Ferie maa sikkert i mange Tilfælde lægges skiftevis over et længere Tidsrum.

Jeg skal iøvrigt ikke komme ind paa, hvad Tilslutningen til De samvirkende Fagforbund iøvrigt kan komme til at betyde ved dette saavel som andre generelle Spørgsmaals Løsning, men kun paapege, at selvfølgelig vil den størst mulige faglige Koncentration ogsaa her have sin overordentlige Betydning.

Jeg skal heller ikke komme ind paa, hvad Gennemførelse af Sommerferie med Løn betyder i kulturel og sundhedsmæssig Henseende, det er denne Forsamling fuldt klar over, men jeg skal blot gøre opmærksom paa, at vi paa dette Omraade staar betydeligt tilbage for de os omgivende Lande. Jeg kan saaledes anføre, at i den svenske Metalindustri indeholder alle Kollektiv-Aftalerne Feriebestemmelser, idet det er fastslaaet, at i Juni—August Maaneder skal Arbejderne have en sammenhængende Frihed paa 4 Søgnedage, under hvilken de erholder Timeløn for 32 Timer. Dette er den generelle Bestemmelse, men foruden denne findes der andre Aftaler, i Henhold til hvilke der gives 6 Søgnedages Frihed og Erstatning for 48 Timer. Iøvrigt blev det i 1919 oplyst, at der i Sverige fandtes 496 kollektive Aftaler, omfattende 133.403 Arbejdere, som indeholdt Bestemmelse om Ferie fra 3 til 30 Dage, og Forholdet er ikke væsentligt forandret siden 1919.

I den norske Metalindustri er Ferien overenskomstmæssigt fastlagt saaledes: »Enhver Bedrift skal give sine Arbejdere en sammenhængende Ferie paa 8 Arbejdsdage. — Ferien gives indenfor Tidsrummet 15. Maj—15. September.« Endvidere hedder det: »Enhver Arbejder, som har været ansat ved en Bedrift i et sammenhængende Tidsrum af 4 Uger, godskrives Feriegodtgørelse fra Tiltrædelsesdagen. — Feriegodtgørelsen beregnes med 3 pCt. af vedkommende Arbejders til enhver Tid gældende Timeløn multipliceret med det af ham i Bedriftens Tjeneste udførte Antal Arbejdstimer. Bedriften beregner den enkelte Arbejders Feriegodtgørelse pr. 1. Januar og udleverer Arbejderen en Anvisning lydende paa Feriepengenes Beløb. Bedriften indsætter Beløbet i en Bank med Angivelse af vedkommende Arbejders Navn og Adresse. Hvis en

Arbejder slutter efter lovlig Opsigelse, forholdes paa samme Maade, idet Feriepengene beregnes indtil Fratrædelsen. 14 Dage før Feriens Indtræden kan Arbejderen forlange disse Anvisningsbeløb udbetalt mod Legitimation fra hans daværende Arbejdsgiver. Kan saadan Legitimation ikke skaffes, fordi Arbejderen ikke længere er ansat ved nogen Bedrift, kan han kræve Anvisningsbeløbene udbetalt den 1. September. Den Bedrift, hvor Arbejderen er ansat ved Feriens Indtræden, udbetaler ham kontant Dagen forud de af ham i Tiden mellem sidste Opgørelse og 15. Maj optjente Feriepenge.«

Jeg har anført disse Bestemmelser fra Overenskomsten indenfor den norske Metalindustri, fordi de indeholder en praktisk Løsning af Spørgsmaalet Feriegodtgørelse, selv om jeg skal erkende, at Bestemmelserne samtidig klart giver Udtryk for, at hele Feriespørgsmaalet tillige er et Lønspørgsmaal, hvad Arbejderne ofte, naar der er Tale om Ferie, er tilbøjelige til at glemme, men hvad til Gengæld vore Modstandere Arbejdsgiverne saa meget mere har Øjnene aabne for og derfor stærkt modsætter sig dets Løsning. Iøvrigt findes der indenfor norsk Haandværk og Industri 19 Overenskomster, der tilsikrer Arbejderne en aarlig Ferie med Løn.

I Finland er Ferien fastlagt ved Lov. Det hedder i saa Henseende: »Arbejdere, som uafbrudt i 1 Aar har vært ansat hos samme Arbejdsgiver, skal uden Indskrænkning af Lønnen aarligt have en sammenhængende Ledighed af mindst 7 Arbejdsdage, for $^1/_2$ Aars uafbrudt Arbejde skal gives 4 Dages Ledighed.«

Foruden i Finland er Ferie fastlagt ved Lov i følgende Lande i Europa: Tschechoslowakiet, Letland, Polen, Rusland og Østrig, medens den i de fleste af de øvrige Lande er fastlagt gennem Overenskomst mellem Arbejderne og Arbejdsgiverne.

I et Foredrag om Feriespørgsmaalet, som Underarkivar Oluf Bertolt holdt paa Hindsgavl den 5. Juli i Fjor, har han oplyst, at af omkring 47 Mill. Lønarbejdere i Europa har de 19 Mill. eller ca. 40 pCt. Ferie med Løn, enten sikret ved Lov, ved faglig Overenskomst eller ved Skik og Brug. I Holland har saaledes ca. 15.000 Tekstilarbejdere en aarlig Ferie med Løn blot i Kraft af »Alderstidshævd«, og hos os gælder det samme vel hos en stor Del af Handels- og Kontormedhjælperne. Iøvrigt vil en Sammenligning mellem Danmark og de andre Lande, hvis Ferieforhold ligger oplyst, ikke falde ud til vor Fordel. I Tyskland f. Eks. findes der Feriebestemmelser i 87 pCt. af alle Arbejdsoverenskomster, og de sikrer Ferie for 93 pCt. af alle de omfattede Arbejdere. I Lommebog for Arbejdere for 1927 er Feriespørgsmaalet ogsaa behandlet paa Grundlag af Opgørelser, der er foretaget i 1926 og omfatter alle organiserede Arbejdere. Denne viser, at indenfor de eksisterende 83 Fagorganisationer optræder der kun Ferie i de 55, og der omfatter Ferien endda kun 40 pCt. af Medlemmerne. Af alle organiserede Arbejdere har kun 34 pCt. Ferie og heri er medregnet 16.000 Tjenestemænd og ligestillede, der enten direkte eller indirekte har lovmæssig Ferie. Af Lønarbejdere i det private Erhvervsliv har kun ca. 30 pCt. Ferie, og hvis man fordeler samtlige Feriedage paa samtlige danske Arbejdere, bliver der kun 2,7 til hver, en udmærket Maalestok for, hvor langt der er igen, før hver Lønarbejder faar en virkelig Ferie i Lighed med den, Embedsmænd og Funktionærer har kunnet glæde sig ved i en Aarrække.

Det er da ogsaa muligt, at vi her i Danmark ved Siden af vore Bestræbelser for gennem de faglige Organisationer at gennemføre Sommerferie med Løn maa søge vort Parti interesseret for dette Spørgsmaal, saaledes at der ved et Samarbejde mellem Fagbevægelsen og det politiske Parti kan skaffes Mulighed for Spørgsmaalets Løsning.

De unge Lærlinge har ingen Ferie.

Jeg skal iøvrigt i det store og hele henholde mig til de Udtalelser og Oplysninger, som V. S. Petersen ved Spørgsmaalets Behandling paa Repræsentantskabsmødet i Maj i Fjor fremkom med, og som er offentliggjort i »Arbejderen« for 28. Maj 1927, ligesom den Resolution, Repræsentantskabet vedtog,

fortsat maa kunne være Baggrunden for De samvirkende Fagforbunds og de enkelte Fagorganisationers Arbejde paa dette Spørgsmaals Løsning.

Repræsentantskabets Resolution er saalydende:

»Repræsentantskabet udtaler, at Kravet om en aarlig Sommerferie med fuld Løn, som i 1919 af De samvirkende Fagforbund overfor Arbejdsgiverforeningen krævet, er et socialt Gode og i større Grad et kulturelt end et økonomisk Krav.

I en Mængde Lande Verden over — ikke mindst i Skandinavien og i de store Industrilande — er lignende Krav forlængst gennemført, ikke alene af de faglige Forhandlingers Vej, men ogsaa ved Lov.

Da de danske Fagorganisationer som Helhed taget paa dette Omraade er meget langt tilbage, paalægger Repræsentantskabet Forretningsudvalget, saa snart det maatte finde Tidspunktet belejligt dertil, at søge de i 1920 med Arbejdsgiverforeningen afbrudte Forhandlinger genoptagne for om muligt at naa til en generel Løsning heraf for de Fag, der ikke ved de faglige Forhandlingers Vej har kunnet faa gennemført det.

Lykkes det ikke at komme til en Ordning paa denne Maade, tilsiger Repræsentantskabet de Forbund, der derefter for sit Vedkommende maatte ønske at sætte noget ind paa Kravets Gennemførelse, sin kraftigste Medvirkning hertil.«

Jeg henstiller, at Resolutionen i Stedet for Repræsentantskabet indføjes »Generalforsamlingen«. Jeg skal iøvrigt blot til Resolutionen bemærke, at jeg opfatter den paa den Maade, at de enkelte Fagorganisationer ikke dermed lader Spørgsmaalet hvile og afventer den Situation, i hvilken De samvirkende Fagforbund eventuelt kan handle.

Dette Spørgsmaal maa fortsat staa paa Dagsordenen ved de enkelte Organisationers kommende Overenskomstforhandlinger, og selv om vi ikke hver for sig kan opnaa andet end efterhannden at faa udvidet det Dageantal, i hvilket Arbejderne har Ret til at kræve Ferie, selv om det er uden Løn, er det dog en stadig Udvikling henimod det, som vi ønsker, og har vi først f. Eks. overenskomstmæssigt faaet fastslaaet, at Arbejderne skal have en Uges Ferie uden Løn, vil det selvsagt være lettere at foretage de sidste Skridt, nemlig Gennemførelse af hel- eller delvis Betaling for Ferietiden.

Iøvrigt vil jeg med Hensyn til Feriespørgsmaalet henvise til De samvirkende Fagforbunds Beretning for 1918—19, hvor der findes en meget udførlig Redegørelse for og statistisk Behandling af Feriespørgsmaalet, til Lommebog for Arbejdere for 1927 samt til Underarkivar O. Bertolts Foredrag paa Hindsgavl den 5. Juli i Fjor, hvilket Foredrag er offentliggjort i et Skrift, som Fællesraadet for Folkeopdragelse har udgivet, og som er betitlet »Tre aktuelle Spørgsmaal«.

Desuden vil jeg opfordre de enkelte Fagforbund, som endnu ikke i fuld Udstrækning har gennemført Ferie med Løn, at disse henstiller til deres Afdelinger, at det paalægges Medlemmerne at *tage* den overenskomstmæssigt fastlagte Ferie, selv om det er uden Løn, for dermed overfor Arbejdsgiverne at demonstrere, at Kravet om Ferie ikke blot er et Slagord eller et Programpunkt, men at det er et virkeligt dybtgaaende Krav om Ligestilling med de øvrige Samfundsklasser, som ofte uden samme Berettigelse som Arbejderne nyder en omfangsrig og med fuld Løn erstattet Ferie.

M. Petersen (Papirindustriarbejderforbundet) omtalte den af hans Forbund tidligere indsendte Resolution paa Repræsentantskabsmødet. Var utilfreds med, at De samvirkende Fagforbunds Forretningsudvalg ikke havde foretaget sig noget i Sagen, og maatte fastholde den omhandlede Resolution, der er saalydende:

»Generalforsamlingen udtaler, at Kravet om en aarlig Sommerferie med fuld Løn, som i 1919 af De samvirkende Fagforbund overfor Arbejdsgiver-

foreningen krævet, er et socialt Gode og i større Grad et kulturelt end et økonomisk Krav.

I en Mængde Lande Verden over — ikke mindst i Skandinavien og i de store Industrilande — er lignende Krav forlængst gennemførte, ikke alene ad de faglige Forhandlingers Vej, men ogsaa ved Lov.

Da de danske Fagorganisationer som Helhed taget paa dette Omraade er meget langt tilbage, paalægger Generalforsmlingen Forretningsudvalget at søge de i 1920 med Arbejdsgiverforeningen afbrudte Forhandlinger genoptagne for om muligt at naa til en generel Løsning heraf for de Fag, der ikke ved de faglige Forhandlingers Vej har kunnet faa gennemført det.

Lykkes det ikke i indeværende Termin for Overenskomsternes Udløbstid at komme til Ordning paa denne Maade, tilsiger Generalforsamlingen de Forbund, der derefter for sit Vedkommende maatte ønske at sætte noget ind paa Kravets Gennemførelse, sin kraftigste Medvirkning hertil.«

Th. Clausen (Sadelmager- og Tapetsererforbundet) var tilfreds med de fremsatte Udtalelser angaaende Feriespørgsmaalet, der maatte løses generelt, og opfordrede De samvirkende Fagforbund til at tage sig energisk af Sagen — ogsaa overfor Københavns Kommune i de Tilfælde, hvor Feriespørgsmaalet endnu ikke var løst. Stillede Forslag om følgende Tilføjelse til den af Kjærbøl stillede Resolution:

»Idet Generalforsamlingen tager de fremførte Udtalelser angaaende Feriespørgsmaalet til Efterretning, udtaler den, at Spørgsmaalet om Ferie sikkert maa løses generelt, hvorfor Generalforsamlingen paalægger Forretningsudvalget ved den først givne Lejlighed kraftigt at føre denne Sag frem.

Indtil da maa den ved Repræsentantskabsmødet i 1927 vedtagne Resolution staa ved Magt.

Samtidig henstiller Generalforsamlingen til de Repræsentanter, der er Medlemmer af Borgerrepræsentationen i København, at de gør deres Indflydelse gældende for, at der indføres Ferie for Kommunens Arbejdere, først og fremmst til de, som tidligere har haft dette kulturelle Gode, der blev dem frataget for ca. 3—4 Aar siden.«

Vilh. Nygaard oplyste om de af Clausen fremsatte Udtalelser angaaende Forholdet til Kommunen og henstillede, da Sagen behandledes under Kommunens Forhandlinger med de respektive Arbejdere, at tage Resolutionen fra Sadelmagerne tilbage.

Thorlund (Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund) sluttede sig til Nygaards Udtalelser.

Willy Andersen (Dansk Skotøjarbejderforbund) var glad for Sagens Behandling paa Generalforsamlingen, men vilde yderligere opfordre til alvorlige Forsøg paa at faa Sagen løst. Henledede særlig Opmærksomheden paa, at der gjordes et Stykke Arbejde for Ferie for unge Arbejdere.

Clausen kunde ikke følge Dirigentens Opfordring om at tage sin Resolution tilbage.

Ved Afstemningen forkastedes saavel Clausens som Papirindustriarbejdernes Resolution.

Kjærbøls Forslag om, at Generalforsamlingen gør Repræsentantskabets Resolution til sin, vedtoges.

Punkt 10:

FASTSÆTTELSE AF LØNNINGER

Arnold Nielsen redegjorde for det nedsatte Udvalgs Arbejde. Udvalget foreslaar, at de nugældende Lønninger bibeholdes for Funktionærerne uden Pris-

talsregulering, samt at det Honorar, som Forretningsudvalgets Medlemmer erholder, ogsaa ydes til Funktionærerne.

Forslaget vedtoges med alle Stemmer mod 4.

Udenfor Dagsordenen udtalte *Alfr. Christiansen* i Anledning af, at Carl F. Madsen nu afgik som Formand, følgende: Carl F. Madsen tiltraadte Stillingen som Sekretær den 16. November 1903 og valgtes som Formand 1909. Han har saaledes været i De samvirkende Fagforbunds Tjeneste i 24½ Aar og har altid røgtet sit Hverv med aldrig svigtende Pligtfølelse, Samvittighedsfuldhed og Interesse for Arbejdernes Sag. Jeg skal paa Forretningsudvalgets Vegne fremsætte følgende Forslag: »Forretningsudvalget bemyndiges til at arrangere en Afskedsfest for Madsen og give ham en passende Erindringsgave. Endvidere at Generalforsamlingen vedtager, at der ydes Madsen et Beløb aarlig, der svarer til ⅓ af Formandens Løn ved hans Afgang. Beløbet er ansat under Hensyn til, at Madsen er Rigsdagsmand, og man foreslaar derfor, at Beløbet forhøjes til ⅔ af Formandens nuværende Løn, saafremt Madsen fratræder denne Virksomhed.« Forslaget er enstemmigt tiltraadt af Repræsentantskabet.

Knud Jensen (Sadelmager- og Tapetsererforbundet) var indforstaaet med Forslaget, men ønskede det udvidet til fremtidige Tilfælde af lignende Art og stillede følgende Forslag: »Pension udbetales med ⅔ af den til enhver Tid gældende Løn for De samvirkende Fagforbunds Formand, dog saaledes at Pension og egen Indtægt tilsammen aldrig kan overstige den til enhver Tid gældende Løn for nævnte Formand, men skal reguleres op eller ned under Hensyn hertil.«

Alfr. Christiansen udtalte, at han forstod Knud Jensens Forslag saaledes, at det kommende Forretningsudvalg tog hele dette Spørgsmaal op til Forelæggelse ved en senere Lejlighed.

Repræsentantskabets Forslag vedtoges derefter med Akklamation.

(Fortsættes.)

Arbejderbevægelsens Arkiv.

Oversigt over Virksomheden i Aaret 1. April 1927—31. Marts 1928.

Arkivets Virksomhed er i det forløbne Aar fortsat ad de en Gang fastlagte Linier, og de bedre Lokaler og de øgede Midler, som nu staar til Raadighed, har gjort det muligt i stigende Grad at opfylde dets Formaal.

Baade skriftlige og personlige Henvendelser tyder paa, at Arkivet efterhaanden har erhvervet sig en Plads i den almindelige Bevidsthed indenfor Arbejderorganisationerne. Med en Tryksag »Arbejderklassens Kulturhistorie; en Opfordring til ældre og yngre Arbejdere« er bl. a. tilsigtet at gøre opmærksom paa Arkivets Virksomhed.

De besøgende kan deles i to Grupper, de, der ønsker at »bese« Arkivet — herunder ikke saa faa Provinsfolk og Udlændinge, der gæster Byen i Anledning af Møder og Kongresser —, og de, der besøger Arkivet for at søge Oplysninger, laane Bøger eller gøre Studier. Herunder kommer et betydeligt Antal Elever fra Partiskolen og Deltagere i Studiekredse. Afdelingschef P. Hvidtfeldt har gjort flittige Studier i Arkivet til sit Værk om Fagbevægelsens Historie, og en à to Medarbejdere ved »Instituttet for Historie og Økonomi« har gennem længere Tid arbejdet dagligt i Arkivet med at katalogisere Kilder til et Værk om Forholdet mellem Arbejder og Arbejdsgiver. Ved Sammenligning med Det kgl. Biblioteks Kataloger har det vist sig, at adskillige Ting, udsendt af Arbejderorganisationer, f. Eks. Jubilæumsskrifter, aldrig er blevet tilstillet Arkivet. Efter Anmodning har Arkivet nu faaet Eksemplarer af de fleste af disse.

I Aarets Løb har der været udlaant 182 Bind. Samlingerne er blevet forøget med ca. 1000 Bind foruden Smaatryk og Blade. Foruden de Organisationer og Institutioner, der regelmæssigt tilstiller Arkivet Skrifter og Bogpakker — Arkiverne i Stockholm og Oslo, Arbejderpartiets Bogtrykkeri i Aarhus, Andelstrykkeriet i København i første Række — har en Række Enkeltpersoner be-

tænkt Arkivet med værdifulde Boggaver. Dette gælder saaledes Landstingsmand C. V. Bramsnæs, Forf. Rs. Berg, Borgmester Alfr. Hansen, Holbæk, Sekretær Fr. Dalgaard, C. Poppe, Frederikssundsvej (»Ravnen«s første Aargang), Remisearbejderne Martin Jensen og H. K. Henriksen (en gammel Tømrer og Hjulmagers Arbejdsbog fra Odsherred), Afdelingsbestyrer Johs. Thorsen (tyske Værker), Barber Ole Jensens Arvinger o. fl.

Et Par større Overdragelser bør nævnes for sig: Under 17. Oktober 1927 har Foreningen Clarté skænket Arkivet sin Bogsamling, ca. 200 Bind Bøger og Pjecer, væsentlig omhandlende Socialisme og Kommunisme. Skrifterne er indlemmet i de respektive Afdelinger af Arkivets Samlinger. — To Gange har endvidere Landstingsmand Martin Olsens Enke overdraget Arkivet Tryksager og Bøger stammende fra Afdødes Efterladenskaber. Det modtagne er dels indlemmet, hvor det efter Emnets Natur hørte hjemme, dels er det ordnet i Pakker for sig. En stor Del Dubletter, som Arkivet ved disse Gaver kom i Besiddelse af, er afleveret til det svenske og det norske Arkiv. Af Overpræsident Jensens Efterladte har Arkivet faaet Løfte om ved en senere Lejlighed (Flytning) at maatte faa overdraget en Del Ting — skrevne og trykte — af Interesse.

Endelig kan nævnes, at en betydelig Samling Billedmateriale, Fotografier, Tegninger etc. hidrørende fra Udgivelsen af Wiinblad og Alsing Andersen »Det danske Socialdemokratis Historie 1871—1921«, efter Anmodning er bleven overført fra Forlaget »Fremad« til Arkivet, hvor i Forvejen en Del af Materialet befandt sig.

Ved Køb har Arkivet erhvervet en Del sjældne Skrifter fra Arbejderbevægelsens første Dage, ligesom Samlingen af Haand- og Opslagsbøger er blevet forøget ved Køb.

I det hele taget har man bestræbt sig paa i saa høj Grad som muligt at gøre Arkivet til noget mere end et Opbevaringssted, nemlig ogsaa til et Sted, hvor man kan finde Svar paa de fleste Spørgsmaal, der kan opstaa i Forbindelse med Arbejderbevægelsen i Ind- og Udland, i Fortid og Nutid.

Internationale Meddelelser.

Oprettelse af en baltisk Fagforeningskomité.

I Tilknytning til den lettiske Fagforeningskongres fandt der den 23. April i Riga en baltisk Fagforeningskonference Sted, der var besøgt af Repræsentanter for Fagbevægelsen i Estland, Letland og Litauen. Desuden var Amsterdam-Internationale repræsenteret ved sin Sekretær og enkelte Nabolande ved de Delegerede, der havde deltaget i Kongressen. Der blev aflagt Beretninger om Fagbevægelsens Stilling i de enkelte baltiske Lande, og desuden droftede man Midler og Veje til Fremme af Fagbevægelsen. I alle Spørgsmaal kunde der konstateres en glædelig Enighed og Overensstemmelse i Opfattelse, saaledes at der kan regnes med et nyttigt og værdifuldt Samarbejde. Konferencen gik derefter over til at danne den allerede tidligere paatænkte faglige Komité, som blev sammensat af 2 Repræsentanter for de faglige Landsorganisationer i hvert af de forannævnte baltiske Lande. Den daglige Ledelse blev overdraget til den lettiske Landsorganisation. (I. F. C.)

Den faste Voldgiftsrets Kendelser for Aaret 1927

er nu udkommet og kan faas ved Henvendelse til Undertegnede. Prisen er 5 Kroner pr. Ekspl.

Alfr. Christiansen,
Kasserer.

REDAKTØR: VILH. NYGAARD
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Alle 12,2. S. Kbhvn. V. Tlf. 3541 og 10541.
Trykt hos F. E. Bording, Kbhvn.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR
DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND I DANMARK

NUMER 50 ❋ KØBENHAVN DEN 16. JUNI 1928 ❋ 24 AARGANG

De samvirkende Fagforbunds ordinære Generalforsamling.

8.—10. Maj 1928.

V.

Mødet Torsdag Eftermiddag Kl. 2¼.
Dirigent *Johs. Kjærbøl.*

Punkt 11:

VALG AF FORMAND, NÆSTFORMAND, KASSERER, SEKRETÆRER, MEDLEMMER AF FORRETNINGSUDVALG, REVISIONSKOMITE OG GRÆNSEUDVALG

Formanden *Carl F. Madsen:* Som Forsamlingen ved, agter jeg ikke at modtage Genvalg som Formand, og jeg vil derfor benytte Lejligheden til at sige denne Forsamling Tak for den Tillid, som man har vist mig i de mange Aar, jeg har virket i De samvirkende Fagforbunds Tjeneste. Dernæst vil jeg sige Generalforsamlingen Tak for den Beslutning, som den for nylig har truffet, og jeg vil til sidst udtale mine bedste Ønsker for De samvirkende Fagforbunds fremtidige Arbejde.

Generalforsamlingens Deltagere rejste sig og klappede.

Dirigenten foreslog følgende Medlemmer til Stemmetællingsudvalg:

Rude, Bødkerforbundet, Arnsfeldt, Drejerforbundet, Ludvig Christensen, Formerforbundet, Th. Sundby, Hattemagerforbundet, Laurits Hansen, Kedelpasserforbundet, Einer Jensen, Keramisk Forbund, Rasmus Olsen, Kommunalarbejderforbundet, Fru Johanne Jensen, Kvindeligt Arbejderforbund, Vilh. Rasmussen, Landarbejderforbundet, Alfr. Larsen, Malerforbundet, S. Munck, Smedeforbundet, Henry Hansen, Snedkerforbundet, Th. Collemorten, Tobaksarbejderforbundet, Joh. Christensen, Tekstilarbejderforbundet, og Em. Olsen, Karetmagerforbundet.

G. Schou foreslog Hans Jacobsen til Formand.

Hans Jacobsen meddelte, at han ikke modtog Valg til Formandspladsen.

Jul. Schrøder (Dansk Typograf-Forbund) foreslog Vilh. Nygaard.

A. Johansen (Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund) foreslog Træindustriarbejderforbundets Formand V. S. Petersen.

Collemorten (Tobaksarbejderforbundet) foreslog sit Forbunds Formand Chr. Jensen.

Fru *Alvilda Andersen* anbefalede at stemme paa Nygaard.

Paa Stemmetællingsudvalgets Vegne meddelte *Einer Jensen* Resultatet af Afstemningen, som var saaledes:

Vilh. Nygaard var valgt til Formand med 263 Stemmer. V. S. Petersen havde faaet 147 Stemmer og Chr. Jensen 60 Stemmer. Ialt var der afgivet 470 Stemmer.

Vilh. Nygaard takkede for Valget og udbragte et Leve for en enig Arbejderbevægelse. (Stærkt Bifald.)

Til Næstformand og tillige Sekretær foresloges og valgtes Hans Jacobsen med Akklamation.

Til Kasserer genvalgtes Alfr. Christiansen ligeledes med Akklamation.

Ved Nygaards Valg til Formand var en Sekretærpost blevet ledig, og hertil foreslog *C. Kläwer* og *Martin Petersen* at vælge Formanden for Billedskærerforbundet Knud V. Jensen.

Chr. Nielsen (Tekstilarbejderforbundet) foreslog Joh. Christensen.

V. Sørensen (Guld-, Sølv- og Elektropletarbejderforbundet) foreslog at vælge G. Schou, der imidlertid frabad sig Valg.

P. Nilsson (Skotøjarbejderforbundet) foreslog Charles Koch.

I første Omgang fik Knud V. Jensen 217 Stemmer, Charles Koch 129 Stemmer og Joh. Christensen 85 Stemmer.

I anden Omgang valgtes Knud V. Jensen med 293 Stemmer. Charles Koch fik 154 Stemmer.

Til Forretningsudvalget foresloges de afgaaende samt følgende nye:

Josef Andersson, Skrædderforbundet, Chr. Nielsen, Bageri- og Konditoriarbejderforbundet, Einer Jensen, Keramisk Forbund, Chr. Nielsen, Tekstilarbejderforbundet, Jul. Schrøder, Typograf-Forbundet, Johs. Kjærbøl, Smedeforbundet, D. Nak, Tobaksarbejderforbundet, og Knud Jensen, Sadelmager- og Tapetsererforbundet.

Følgende valgtes:

Fru Alvilda Andersen	med	324	Stemmer
V. S. Petersen	»	321	—
Charles Petersen	»	296	—
Martin Petersen	»	294	—
Johs. Kjærbøl	»	288	—
Oscar Levinsen	»	260	—
Chr. Jensen	»	253	—
G. Schou	»	164	—

Suppleanter blev i Rækkefølge med følgende Stemmer: Josef Andersson 161, Arnold Nielsen 152, Julius Schrøder 80, Chr. Nielsen (Tekstilarbejderforbundet 77, Chr. Nielsen (Bageri- og Konditoriarbejderforbundet) 65, Knud Jensen 48, Einer Jensen 45 og D. Nak 5 Stemmer.

Til Revisionskomité genvalgtes de afgaaende: Hans Hansen, Niels Lundbye og Karl Sørensen.

Til Medlemmer af Grænseudvalget valgtes følgende:

Martin Petersen	med	340	Stemmer
V. S. Petersen	»	331	—
Arnold Nielsen	»	308	—
Einer Jensen	»	254	—
Johs. Kjærbøl	»	203	—

Suppleanter blev i Rækkefølge med følgende Stemmer: Hans Jacobsen 99, N. J. Larsen 81, P. Hansen 73, Chr. Nielsen (Tekstilarbejderforbundet) 54 og L. Hansen med 47 Stemmer.

*

Udenfor Dagsordenen meddelte *Th. Stauning* den af Højesteret afsagte Dom i Kolindsund-Sagen og forelagde i den Anledning en Udtalelse, som blev anbefalet til Generalforsamlingens Vedtagelse:

»Gjort bekendt med Højesterets sidste Dom i Kolindsund-Sagerne udtaler De samvirkende Fagforbunds Generalforsamling en Beklagelse over den organisationsfjendtlige Tendens, som hermed lægges for Dagen af Landets øverste Domstol.

I en lang Række af Aar har Arbejderne været udsat for Boycotting og økonomisk Forfølgelse, uden at nogen Myndighed har rejst sig derimod, men saa snart velstillede Gaardmænd og Købmænd hævder at have lidt Skade, og hvor stærkt end denne Paastands Rigtighed bestrides, medfører

det Domme som Kolindsund-Dommene, der paalægger ubemidlede Arbejdere at udrede kæmpemæssige Erstatninger til Folk, der har krænket Arbejdernes Organisationsret og tilsidesat Hensynet til fattige Landarbejderes økonomiske Interesser.

Generalforsamlingen kan kun opfatte Dommen som en Klassedom, en fjendtlig Handling imod en usselt lønnet og i mange Aar undertrykt Gruppe af Arbejderklassen. Denne Dom styrker ikke Retsfølelsen, men befæster Forvisningen om Underklassens ringe Retsbeskyttelse.

I 1925 blev vore Organisationer frikendte ved Østre Landsret, medens Højesteret i 1926 omstødte denne Dom og tillagde Løntrykkerne, Organisationsfjenderne i Kolindsund store Erstatninger. Højesteret har nu gentaget denne Domfældelse i den nye Sag, og Harmen vil vokse som Følge af denne Handling.

Naar man kender Arbejdsgivernes, i mange Aar anvendte Boycotningssystem, naar man erindrer Anvendelsen af sorte Lister og andre Midler imod Fagforeningernes Medlemmer, og naar man som Baggrund for Dommen har Kolindsund-Bøndernes Bestræbelser for at undgaa Forbindelse med Organisationen og dermed Adgang til at holde Lønnen nede, saa vil det være umuligt at bibringe Arbejderbefolkningen Forstaaelse af den højeste Domstols Tale.

Dommen lærer imidlertid Arbejderne, at de skal undlade at underbyde hinanden, den maa lære de uorganiserede, at de handler i Strid med Arbejderklassens Interesser, og den vil som alle Fortidsklassedomme rejse nye Tusinder til Kamp imod det kapitalistiske Klassesamfund, til Værn om vore Organisationer og til Arbejde for Enighed og Sammenhold i Arbejderklassen.«

Levinsen (Landarbejderforbundet) maatte hævde, at det ikke var Landarbejderne, der var Skyld i denne Dom, men den maatte ses ud fra et politisk Nedbrydningsarbejde mod Arbejdernes Organisationsret.

Gav iøvrigt et kortfattet Resumé af Sagens Udspring. Takkede for den moralske og økonomiske Hjælp, Landarbejderne havde faaet gennem De samvirkende Fagforbund.

Den af Th. Stauning fremsatte Udtalelse vedtoges enstemmig.

Punkt 8:

FORSLAG FRA SKANDINAVISK SADELMAGER- OG TAPETSERERFORBUND OM AT KRÆVE AF DEN INTERNATIONALE FAGLIGE CENTRAL I AMSTERDAM, AT DEN TAGER INITIATIV TIL AT INDKALDE EN KONFERENCE MELLEM DE TO INTERNATIONALER SAMT DE UDENFOR DISSE STAAENDE LANDSORGANISATIONER

Th. Clausen (Sadelmager- og Tapetsererforbundet) udtalte sin Beklagelse over, at Sagen var udsat til nuværende Tidspunkt paa Generalforsamlingen.

Mente, at det stillede Forslag var et Nødværge mod Reaktionen, der ikke nægtede sig noget for at genere Arbejderklassens Organisationsbestræbelser. Gennemgik det stillede Forslag.

Der maatte arbejdes paa, at Parterne mødtes paa lige Fod med hinanden, saa den internationale Samling kunde opnaas. Der maatte ikke arbejdes paa Grundlag af, at den ene eller den anden af de bestaaende Internationaler skulde opgaa i den anden. Ventede, at Jacobsen vilde anbefale Generalforsamlingen at stemme Forslaget ned, men maatte betragte et saadant Standpunkt for ejendommeligt for en Arbejderfører. Imødegik iøvrigt de af Hans Jacobsen paa Repræsentantskabsmødet fremsatte Udtalelser. Mente ikke, at der var ført et udfordrende Sprog fra Ruslands Side i Spørgsmaalet om Samarbejde, men derimod var der ikke vist Forstaaelse fra Amsterdam-Internationales Side og henviste i denne Forbindelse til Meddelelser om dette Forhold optagne i De samvirkende Fagforbunds Beretning for Aaret 1927/28.

Taleren maatte indtrængende anbefale det stillede Forslag til Vedtagelse. Forslaget havde følgende Ordlyd:

»Den internationale Kapitalismes Koncentration i Truster og Karteller og dens reaktionære Angreb paa Arbejderklassens Levestandard gør det nødvendigt at samle Alverdens fagorganiserede Arbejdere i een Internationale.

Generalforsamlingen beslutter derfor at kræve af Den internationale faglige Central i Amsterdam, at den tager Initiativet til at indkalde en Konference mellem de to Internationaler samt de udenfor disse staaende Landsorganisationer.«

Taleren tilføjede, at det var hans Mening, at et Samarbejde med Ruslands Arbejdere var lige saa nødvendigt som det Samarbejde med Indiens Arbejdere, under en bestemt Situation, hvorom der var skrevet i Amsterdam Internationales Meddelelser.

Hans Jacobsen imødegik Clausen og fremsatte de Udtalelser, Taleren var fremkommen med paa Repræsentantskabsmødet, og som dette havde sluttet sig til. Iøvrigt pegede Jacobsen paa, at det hvert Øjeblik var muligt for den russiske Landsorganisation at indtræde i Amsterdam-Internationale. Anførte de forskellige Forsøg, der fra Amsterdam-Internationale var gjort for at vise Imødekommenhed overfor Russerne. Ogsaa med Hensyn til Handelsblokaden mod Rusland havde man i London i 1920 taget Afstand. Russerne havde selv ved given Lejlighed beklaget sig over de Vilkaar, de organiserede Arbejdere virkede under i Rusland under det kommunistiske Styre. Der var Forskel paa de russiske Arbejdere og den røde Internationale, der Gang paa Gang havde udtalt sig for Kamp mod Amsterdam-Internationale. Der var ingen Anledning til at ændre det Standpunkt, vi her i Landet havde taget overfor den røde Internationale. Amsterdam-Internationale havde altid vist kammeratlig Forstaaelse for Ruslands organiserede Arbejdere. Mente, at da Nordmændene havde vedtaget en lignende Henvendelse til Amsterdam-Internationale, var det ikke paakrævet, at vi rettede nogen Henvendelse. Forøvrigt havde Lederen af Ruslands faglige Internationale fornylig udtalt sig i meget skarpe Vendinger mod Amsterdam-Internationale. Det ønskede Samarbejde vilde nok komme i Lave, naar de russiske Organisationer fik samme Arbejdsvilkaar som Vestens Arbejdere. Anbefalede enstemmig Forslagets Forkastelse.

Fra Forsamlingen krævedes Afstemning om Spørgsmaalet. Dette vedtoges med alle Stemmer mod to.

Afstemningen gav til Resultat, at Forslaget blev forkastet med stor Majoritet.

Punkt 9:

FORSLAG FRA ARBEJDERNES FÆLLESORGANISATION I SLAGELSE OM, AT KOOPERATIVE FÆLLESBAGERIER, DER FREMSTILLER SAAVEL GROFT SOM FINT BRØD, FAAR ADGANG TIL AT ANTAGE OG UDDANNE ET BEGRÆNSET ANTAL LÆRLINGE

V. Walther (Det kooperative Fællesforbund) beklagede, at et saa pinligt Spørgsmaal skulde behandles paa Generalforsamlingen. Redegjorde iøvrigt for Sagens Opkomst og Udvikling. De kooperative Virksomheder bør ikke staa daarligere i Arbejdsvilkaar end Virksomhederne i privat Erhverv. Taleren stillede følgende Resolution:

»Generalforsamlingen udtaler, at der ikke overfor de Arbejderbevægelsen tilsluttede kooperative Foretagender fra Fagforbundenes eller disses Afdelingers Side ved Kongres- eller andre organisationsmæssige Beslutninger bør træffes Afgørelser, ogsaa vedrørende Lærlingeforhold, der stiller de Arbejderpartiet tilsluttede kooperative Foretagender uheldigere end private Arbejdsgivere.

Generalforsamlingen henviser iøvrigt Uoverensstemmelser mellem Fagorganisationerne og de kooperative Foretagender til Afgørelse af den mellem De samvirkende Fagforbund og Det kooperative Fællesforbund oprettede Voldgiftsret.«

Z. Friis (Bageri- og Konditoriarbejderforbundet) mente, at hans Forbunds Standpunkt var et Nødværge, og imødegik indgaaende Fællesforbundets Standpunkter overfor Bagerforbundets Interesser paa Lærlingespørgsmaalets Omraade. Bagerne var mere end noget andet Fag nødsaget til at hæmme Tilgangen af Lærlinge til Faget. Tilgangen af Lærlinge medførte Arbejdsløshed i Faget. Advarede indtrængende mod Tilgang af Lærlinge. Mente heller ikke, at Sagen burde være indbragt for Generalforsamlingen, og bad Generalforsamlingen afvise Sagen.

Dirigenten foreslog, at Sagen blev afgjort ved Voldgift.

Z. Friis kunde ikke tiltræde et Forslag om Voldgift, da Bagerne var bundet af en Kongresbeslutning.

C. Larsen (Guld-, Sølv- og Elektropletarbejdernes Forbund) beskæftigede sig med Lærlingespørgsmaalet paa »Aurora« i Forbindelse med Bagerisagen.

Chr. Nielsen (Bageri- og Konditoriarbejderforbundet) beskæftigede sig ogsaa med Lærlingespørgsmaalet i Bagerfaget, specielt paa Fællesbagerierne, hvor det var Svendene, der maatte uddanne Lærlingene for senere af disse at blive skubbet ud i Arbejdsløshed.

V. Walther mente, at Uddannelsen i Fællesbagerierne var god og ogsaa vilde være det under udvidede Forhold. Svarede C. Larsen imødekommende. Den foreliggende Sag var et Magtspørgsmaal.

Willy Andersen (Skotøjarbejderforbundet): Man kan ikke uden Betænkning standse Lærlingespørgsmaalet. Imødegik Bagernes Standpunkt i den foreliggende Sag. Spørgsmaalet maatte være, at Lærlingene fik en forsvarlig Uddannelse, og mente, at de kooperative Bagerier gjorde en større Indsats paa dette Omraade. Anbefalede de kooperative Bageriers Standpunkter.

Lyng (Bageri- og Konditoriarbejderforbundet) imødegik Willy Andersens Udtalelser og forsvarede Bagernes Standpunkter. Der er igen Begrundelse for at imødekomme Fællesbageriernes Krav.

Z. Friis maatte gentage sin Paastand om, at Bagernes Standpunkt var at betragte som Nødværge for Faget. Svendene paa Fællesbagerierne har ingen Tid til Uddannelse af Lærlinge.

Ved Afstemningen vedtoges Walthers Resolution.

*

Dirigenten oplæste en Resolution, stillet af Sigv. Hellberg (Dansk Typograf-Forbund), angaaende Finlands Arbejdere. Resolutionen, der vedtoges enstemmigt, er saalydende:

»De samvirkende Fagforbunds Generalforsamling udtaler sin solidariske Sympati med Finlands Arbejderbefolkning under de truende Fremtidsudsigter, som Arrestationerne af Landsorganisationens Sekretær Arvo Tuominen og en Række andre af Arbejderbevægelsens Tillidsmænd paafører vore Klassefæller i Finland.«

Mertens (Belgien): I de udenlandske Gæsters Navn vilde Taleren gerne bringe en Tak for den Opmærksomhed, der var vist dem, og vilde rejse hjem med Opfattelsen af, at de danske Arbejdere var trofaste Kammerater i det internationale Samarbejde.

Dirigenten takkede Mertens for hans Udtalelser og udbragte et Leve for de udenlandske Gæster.

Dirigenten talte i hjertelige Ord til den afgaaede Formand, Carl F. Madsen,

og takkede ham for den Trofasthed, han i hele sin Virksomhed havde vist Arbejderklassens Interesser.

Efter at Forsamlingen havde sunget Internationale, sluttede Dirigenten Generalforsamlingen.

HANS JACOBSEN. G. SCHOU. JOSEF ANDERSSON.

Lønbevægelser og Konflikter.

Formere og Kernemagere hos A/S Burmeister & Wain.

I Anledning af, at Formerne og Kernemagerne hos A/S Burmeister & Wains Maskin- og Skibsbyggeri i Staalstøberiet paa Teglholmen havde iværksat Arbejdsstandsning, fordi en Tillidsmand var blevet afskediget, afholdtes et Møde i Arbejdsgiverforeningen den 18. Maj, hvor man efter stedfundne Underhaandsforhandlinger enedes om, at Arbejdet genoptoges straks — ogsaa af den afskedigede Tillidsmand.

Arbejdsgiverne forbeholdt sig at indbringe Klage for Den faste Voldgiftsret over den forefaldne Arbejdsstandsning.

Korkskærernes og Sortererskernes Forbund.

Den med Korkvarefabrikantforeningen bestaaende Overenskomst, der var opsagt til Ophør 31. Marts d. A., er fra og med den 26. Maj blevet fornyet med den Ændring, at der for Akkordarbejde — med Undtagelse af Proppesortering og Skiveskæring — fradrages 5 pCt.

Overenskomsten kan opsiges til 1. April 1929.

Dansk Mølleriarbejderforbund.

Overenskomsten med Københavnske Handelsmøllers Arbejdsgiverforening er med Hovedorganisationernes Medvirken den 24. Maj forlænget uforandret og saaledes, at den med 3 Maaneders Varsel kan opsiges til en 1. April.

Tobaksarbejderne hos Firmaet Horwitz & Kattentid.

Tobaksarbejderforbundet har klaget over, at en gennem en Aarrække bestaaende Arbejdsordning hos Firmaet Horwitz & Kattentid er ophævet saaledes, at Cigararbejderne ikke mere faar meddelt Vægten paa det Materiale, der udleveres til Forarbejdning.

Den 30. Maj afholdtes et Fællesmøde, hvor der imidlertid ikke opnaaedes Enighed, og Sagen er nu paa Forbundets Vegne indbragt for Den faste Voldgiftsret.

Arbejdsløsheden i April 1928.

I nedenstaaende Oversigt er meddelt Oplysninger om Arbejdsløsheden ved Udgangen af April Maaned 1928 sammenlignet med de nærmest foregaaende Maaneder samt April Maaned i Fjor. For de to sidste Maaneder er Beregningerne foretaget paa Grundlag af de Oplysninger om Ledigheden, der tilvejebringes gennem den offentlige Arbejdsanvisning, for de tidligere Maaneder derimod hovedsagelig paa Grundlag af Oplysninger, tilvejebragt gennem Fagforbundene.

	Antal Arbejdere Jan. 1928	Arbejdsløse i pCt. af Arbejdertallet				
		*) Apr. 1928	*) Mrs. 1928	Feb. 1928	Jan. 1928	Apr. 1927
Hovedstaden:		pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
Bygnings-Industri	11547	14,9	28,5	32,1	36,9	21,7
Anden Industri m. v.	69321	17,4	18,9	20,5	23,1	19,4
Handel	5303	10,3	10,9	11,1	11,0	12,3
Arbejdsmd.	31626	12,6	14,4	17,3	19,2	17,1
Ialt	117797	15,5	18,3	20,4	22,9	18,7
Provinsen:						
Bygnings-Industri	20221	21,4	38,5	53,6	58,0	35,3
Anden Industri m. v.	59980	18,1	20,4	22,9	25,9	22,2
Handel	6733	12,3	12,3	13,6	13,6	15,0
Arbejdsmd.	69378	20,2	27,7	31,0	37,3	28,2
Ialt	156212	19,2	25,6	30,1	34,6	26,2
Hele Landet	274109	17,6	22,5	25,9	29,6	23,0

*) Foreløbige Tal.

Ved Udgangen af April var Arbejdsløshedsprocenten for samtlige Fag un-

der et 17,6 mod 22,5 ved Udgangen af Marts, og det var saaledes en ret betydelig Nedgang, der fandt Sted i Løbet af Maaneden. Bygningsindustrien udviser en største Nedgang, men ogsaa for Arbejdsmænd samt »Anden Industri m. v.« var der Nedgang af Betydning, særlig i Provinsen.

Arbejdsløsheden var ved Udgangen af April i Aar langt mindre end ved Udgangen af April i Fjor. Ogsaa her falder den største Del af Nedgangen paa Bygningsindustrien, medens de andre Hovedgrupper af Arbejdere dog ogsaa viser ret betydelig Nedgang. Sammenlignet med Aarene før Krigen (1910—13 gnstl.) var der for Arbejdsløsheden ved Udgangen af April en Stigning til noget under det tredobbelte.

En Oversigt over Arbejdsløsheden for hele Landet under et er meddelt hosstaaende, hvor alle Tallene gælder Slutningen af Maanederne og med Undtagelse af de to sidst anførte er reviderede Tal.

	1923	1924	1925	1926	1927	1928
	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
Januar...	21,8	21,6	16,6	29,8	31,8	29,6
Februar..	23,1	21,9	16,5	27,3	31,2	25,9
Marts	15,6	16,7	14,7	21,2	26,2	22,5
April.....	11,0	8,1	13,4	16,5	23,0	17,6
Maj	8,9	5,8	12,0	14,7	19,1	
Juni	8,1	5,0	9,1	15,6	18,0	
Juli	7,5	5,4	8,3	16,8	17,2	
August ...	8,0	5,6	9,8	16,8	16,4	
September	7,7	5,8	10,6	16,3	16,0	
Oktober..	8,0	7,0	13,5	18,3	17,5	
November	12,1	9,3	20,5	22,4	21,8	
December	19,6	17,1	31,7	32,2	31,6	

Den faste Voldgiftsret.

Sag Nr. 1160.
Havnearbejdere i København ved Losning af Sukker i Sække.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 24. Maj 1928 i Sag Nr. 1160: Dansk Arbejdsgiverforening for Foreningen af Arbejdsgivere ved Københavns Havn mod Dansk Arbejdsmandsforbund for Havnearbejdernes Fællesforbund.

Under denne Sag har Dansk Arbejdsgiverforening for Foreningen af Arbejdsgivere ved Københavns Havn indklaget Dansk Arbejdsmandsforbund for Havnearbejdernes Fællesforbund i Anledning af følgende Forhold.

1. I den mellem Foreningen af Arbejdsgivere ved Københavns Havn og Havnearbejdernes Fællesforbund gældende Overenskomst bestemmes i Afsnit B: »Arbejdet ombord i Skibe«, blandt andet at der til et Hold ombord i Damper hører højst 6 Mand. Af disse arbejder de 4 i Lasten, medens Lugemanden er beskæftiget paa Dækket; Holdets 6. Mand (Gertemanden) passer, hvor det er nødvendigt, Gerten, det Styretov, der holder Lossebommen i Stilling, og anvendes ellers paa anden Maade.

Losning af Sukker til A/S De danske Sukkerfabrikker foregik tidligere, naar der lossedes indenlandsk Sukker i 100 kg. Sække, paa den Maade, at Længen med Godset firedes ned paa selve Lønningen, hvor Holdets 6. Mand rejste Sækkene til de i Land beskæftigede Dragere — de Havnearbejdere, der bærer Sækkene fra Skibet til Pakhuset — medens Lugemanden hjalp til med at løse Stroppen og bringe denne og den tomme Løber tilbage i Lasten. Da denne Ordning medførte forskellige Vanskeligheder for Dragerne, arrangerede Arbejderne sig for 6—8 Aar siden paa den Maade, at Skibe, der havde tilstrækkelig lange Lossebomme, i Stedet for at aflevere Længen paa Dækket, firede denne ned paa en Stilling, anbragt i Land umiddelbart op af Skibssiden. Holdets 6. Mand fik da sin Plads paa Stillingen i Land, hvor han rejste Sækkene, medens Lugemanden passede sit Arbejde ombord som forannævnt.

Den 17. Januar paabegyndtes Losningen af Sukker i Sække fra S/S »Uffe« paa nævnte Maade med Holdets 6. Mand anbragt paa Stillingen i Land, men ved 10 Tiden ankom Formanden for Havnearbejdernes Fællesforbund og standsede Arbejdet, idet han hævdede, at Holdets 6. Mand ifølge Overenskomsten ikke maatte være beskæftiget paa Stillingen, naar den var anbragt i Land. Da Dragerne vægrede sig ved at foretage Indbæringen af Sækkene, naar Stillingen var anbragt ombord, blev der stillet Krav om Antagelse af en Ekstra-Mand paa hver Stilling til Rejsning af Sækkene, hvil-

ket Krav Sukkerfabrikkerne under Protest maa imødekomme. Da der arbejdedes i 4 Hold, blev der antaget en Ekstra-Mand paa hver Stilling, ialt 4 Ekstra-Mænd, medens de 4 Mænd af de mønstrede Hold (Holdenes 6. Mand) blev sat til at passe Gerten. —Arbejdsstandsningen varede omtrent i 4 Timer.

Efter denne Losning har Forbundet fastholdt Kravet om den Losningsmaade, hvilket for Sukkerfabrikkerne har medført en Merudgift ved S/S »Uffe«s og 8 senere Losninger af ialt Kr. 749.34 samt en Udgift for A/S Det forenede Dampskibsselskab af Kr. 15.68.

Klagerne, der under denne Sag har paastaaet Forbundet tilpligtet at udrede de ovennævnte Beløb samt paalagt Bod, har anført at Forbundet har handlet ulovligt ved at etablere Arbejdsstandsning for herved at gennemtvinge Krav om Ændringer i en Arbejdsordning, der uden Protest fra Forbundets Side har været i Brug i 6–8 Aar, og som Havnearbejderne selv har etableret, og som er den mest praktiske og bringer Havnearbejderne det største Udbytte.

De Indklagede har paastaaet sig frifundne, subsidiært Sagen henvist til faglig Voldgift. Til Støtte herfor har de for det første henvist til, at Arbejdsstandsningen efter deres Mening har været lovlig ifølge § 2 i Norm for Regler om Behandling af faglig Strid, idet det var livsfarlig at fortsætte Arbejdet paa den Maade, det skete. Formanden for Fællesforbundet har for Retten forklaret, at han ankom til Stedet for at besigtige Arbejdet, og medens han opholdt sig der, svingede Bommen ved en af Agterlugerne saa hurtigt og kraftigt mod Land med Længen, at denne slog den Mand, der stod paa Stillingen i Land, ned. Først derefter forlangte han, at Holdets 6. Mand skulde anbringes ombord og standsede Arbejdet, til dette var sket.

Klagerne har givet en anden Fremstilling, idet de hævder, at Formanden straks, da han kom til Skibet, standsede Arbejdet ved de to Forluger. Arbejdet fortsattes i en kort Tid ved de to Agterluger, og da nogle af de ved Agterlugerne beskæftigede Arbejdere var blevet opmærksomme paa Formandens Ankomst og paa, at Arbejdet ved Forlugerne var blevet standset, har de ikke passet saa nøje paa: derved skete der det Uheld, at en af Arbejderne fik et Puf af Længen, uden at der dog derved tilføjedes ham nogen Skade.

Selvom man gaar ud fra den af Formanden for Fællesforbundet afgivne Forklaring, at Arbejdet først blev standset, efter at Uheldet var sket, findes Arbejdet ikke at have været af en saadan livsfarlig Karakter, at det af den Grund har været berettiget at standse Arbejdet.

De Indklagede har endvidere til Støtte for deres Pastand anført, at det var i Strid med Overenskomsten, at Holdets 6. Mand var anbragt i Land i Stedet for ombord paa Skibet, og at Formanden derfor har været berettiget til at kræve en Ekstra-Mand til at passe Stillingen i Land.

Retten skal ikke komme ind paa en Afgørelse af, om og i bekræftende Fald under hvilke nærmere Betingelser Forbundet har Ret i Kravet om, at alle 6 Mænd af Holdet skal være anbragte ombord paa Skibet; Spørgsmaalet herom maa afgøres ad organisationsmæssig Vej, eventuelt ved faglig Voldgift. Men uden Hensyn til, hvorledes dette Spørgsmaal vil blive afgjort for fremtidige Losningers Vedkommende, er det ulovligt at etablere Arbejdsstandsning for at gennemtvinge en Ændring i en Arbejdsmetode, som er blevet etableret af Arbejderne selv, og som har været anvent i en længere Aarrække, uden at der tidligere har været gjort Indsigelser derimod fra Fællesforbundets Side. Som Følge heraf kan Fællesforbundet ikke undgaa at betale en Bod til Klagerne, der blandt andet ogsaa skal tjene til Dækning af de ovennævnte Merudgifter. Boden findes at kunne fastsættes til 800 Kr.

2. Den 10. Januar dette Aar skulde S/S »Spero« paabegynde Losningen af 179 Tons Cinders, og Københavns Stevedore-Kompagni, der havde overtaget Losningen, agtede til dette Arbejde at mønstre 2 Hold Arbejdere, ialt 17 Mand. Losningen skulde foretages i en Luge.

Efter de i Retten afgivne Vidnefor-

klaringer lykkedes det Kompagniets Arbejdsformand efterhaanden at samle 16 Mand, og han henvendte sig derefter paa Ladningsmodtagerens Kontor ved Havnen, hvor det blev ham meddelt, at den 17. Mand kunde skaffes fra Ladningsmodtagerens Kulplads, hvor der var 4 a 5 Havnearbejdere beskæftigede. Imidlertid indfandt en af de ventende 16 Mænd, Niels Olsen, sig paa Kontoret og meddelte, at hvis der skulde 2 Hold i Arbejde, vilde det Hold, hvortil han hørte, ikke arbejde. Da Formanden derefter gik ud til de ventende Arbejdere for nærmere at undersøge Sagen, havde nogle af disse forladt Stedet, saa at det nu var umuligt at faa samlet to Hold til det paagældende Arbejde. Følgen heraf blev, at Arbejdet kun kunde udføres med et Hold, og da Dampskibet, der er en Rutebaad, skulde være udlosset til Kl. 11 Fm. den følgende Dag, maatte man, for at faa Skibet rettidig udlosses, etablere Overarbejde, hvilket paaførte Ekstraudgifter til et Beløb af Kr. 168.88.

Klagerne har under Henvisning hertil paastaaet Havnearbejdernes Fællesbund paalagt en Bod for den uvarslede Arbejdsstandsning, saaledes at den blandt andet kan tjene til Dækning af det foran omhandlede Tab.

De Indklagede har paastaaet sig frifundne, og her til Støtte herfor anført, at der vel forsøgtes mønstret to Hold, men at der ikke paa Stedet kunde skaffes mere end et Hold, og at den Mand, der angives at kunne skaffes fra Kulpladsen, ikke kom tilstede.

Der maa efter Vidneforklaringerne gaas ud fra, at der var samlet 16 Mænd, og at den 17. Mand kunde skaffes til Veje fra Kulpladsen, og da nogle af Arbejderne forlod Pladsen, var der ingen Grund til derefter at faa ham bragt til Stede.

De Indklagede har dernæst henvist til, at Overarbejde kunde være undgaaet, idet det ene Hold var klar til at paabegynde Losningen Kl. 7½ om Morgenen, men først fik begyndt Kl. 11. Selvom dette er rigtigt, var Grunden til dette Ophold, at man stadig søgte at faa samlet Arbejdere til to Hold, idet det, naar Losningen paabegyndtes med et Hold vilde være forbundet med praktiske Vanskeligheder senere at gaa over til at losse med to Hold fra samme Luge.

Herefter vil Fællesforbundet, der efter Overenskomsten er ansvarlig for dennes Overholdelse, ikke kunde undgaa en Bod for den skete Arbejdsvægring. Boden findes under Hensyn til de skete Tab at burde fastsættes til 200 Kr.

Foruden de to fornævnte Beløb af 800 Kr. og 200 Kr. i Bod, ialt 1000 Kr. vil de Indklagede derhos have at udrede Sagens Omkostninger med 300 Kr.

Kendelse:

De foranomhandlede tvende Arbejdsstandsninger har været ulovlige.

Havnearbejdernes Fællesforbund bør til Foreningen af Arbejdsgivere ved Københavns Havn betale en Bod paa 1000 Kr.

De Indklagede betaler derhos Sagens Omkostninger med 300 Kr.

Adressefortegnelse

over Forbundene, der er tilsluttede De samvirkende Fagforbund.

Bageri- og Konditoriarbejderforbundet. Z. Friis, Falkonerallé 122, St., F. Telf. Nora 3451.

Billedskærer- og Dekorationsbilledhugger-Forbundet. Knud V. Jensen, Gyldenrisvej 6, Valby. Telf. Valby 195.

Bogbinderforbundet. P. Hansen, Rosengaarden 12, K. Telf. 12.761.

Brolæggerforbund, Dansk. Alb. C. Nielsen, Nordre Fasanvej 97, F.

Bødkerforbundet. R. Rude, Rosenørns Allé 14, St., V. Telf. Nora 5318.

Børsteindustriarbejderforbundet. V. B. Jørgensen, Ahornsgade 5 A, 1. Sal, N. Telf. Nora 3885 y.

Drejerforbundet. M. Arnsfelt, Colbjørnsensgade 20, St., B. Telf. Vester 1875.

Forgylderforbundet. Aug. Torgersen, Arresøgade 27, 2. Sal, N.

Former- og Støberiarbejderforbund, Dansk. Arnold Nielsen, Vester Søgade 2, B. Telf. Byen 2125.

Funktionærforbund, Dansk. Fr. Hagengaard, Rosenørns Allé 12, 4. Sal, V. Telf. Nora 5280.

Gartnerforbund, Dansk. P. Andersen, Biblioteksvej, Herløv.

Glasarbejderforbund, Dansk. C. J. Olsen, Søvangs Allé 17, Kastrup. Telf. Kastrup 153.

Guld-, Sølv- og Elektropletarbejdernes Forbund. G. Schou, Rømersgade 22, 3. Sal o. G., K. Telf. Byen 6672.

Gørtler- og Metalarbejderforbundet. C. Madsen, Gormsgade 23, St., L. Telf. Taga 3919.

Handskemagerforbundet. Chr. Poulsen, Jægersborggade 56 [3], L.

Hatte- og Buntmagerforbund, Dansk. Th. Sundby, Smedegade 19, St., N. Telf. Nora 5220.

Husassistenternes Forbund. Vilhelmine Jørgensen, Rosengaarden 14, K. Telf. 6774.

Jernbaneforbund, Dansk. Charles Petersen, Halmtorvet 4, B. Telf. 4482.

Jern- og Metalsliberforbund, Dansk. Vict. Hansen, Vester Søgade 2, B. Telf. Byen 197 y.

Karetmagerforbund, Dansk. Thuresensgade 6, St., K. Telf. 1904 x.

Kedel- og Maskinpasserforbund, Dansk. Laur. Hansen, Wesselssage 4, St., N. Telf. Nora 7559.

Keramisk Forbund. A. Flodin, Allégade 15, F. Telf. Godth. 4039.

Kommunalarbejderforbund, Dansk. Th. Thomsen, Thorvaldsensvej 25, V. Telf. 14.795.

Korkskærernes- og Sortererskernes Forbund. V. Nørregaard, Mysundegade 22, St., V. Telf. Roskilde 573.

Kvindeligt Arbejderforbund. Fru A. Andersen, Ryesgade 122 A, St., Ø. Telf. 5123 og Øbro 6359.

Landarbejderforbundet. Oskar Levinsen, Azaleavej 22, Valby. Telf. 13.338.

Litografisk Forbund, Dansk. S. E. Frederiksen, Larslejstræde 1, K. Telf. Byen 3575.

Lokomotivmandsforbund, Dansk. N. Th. Brix, Kærby, Aalborg.

Læder- og Skindarbejderforbund, Dansk. C. F. Petersen, Hannovergade 12 [1] tv., S. Telf. Amg. 483.

Malerforbundet. Rud. Poulsen, Rømersgade 24, 1. Sal, K. Telf. 10.385.

Metaltrykkerforbund, Dansk. E. O. Hulstrøm, Jægersborggade 3 1, 3. Sal, L. Telf. Taga 3713 y.

Mølleriarbejderforbund, Dansk. J. M. Johansen, Stakkesund 3, St. th., Str. Telf. Ryvang 2195 y.

Papirindustriarbejderforbundet. Magnus Petersen, Vigerslevvej 22, Valby. Telf. Valby 1890.

Privatbanefunktionærernes Forbund. Fr. Fischer, Boligselskabet 40, Horsens.

Rebslageriarbejderforbund, Dansk. Charles Andersen, Adelgade 18, Horsens. Telf. 1710.

Sadelmager- og Tapetsererforbund, Skand. Th. Clausen, Graabrødretorv 13, K. Telf. Byen 206.

Skibstømrerforbund, Dansk. G. Sigurdsson, Pjentedamsgade 27, 3. Sal, Odense. Telf. 5510.

Skorstensfejersvendenes Fagforbund. R. Lindahl, Sindshvilevej 17, F. (Sekretær Nyboe, Telf. Nora 1692).

Skotøjarbejderforbund, Dansk. N. J. Larsen, Rømersgade 22, 2. Sal, K. Telf. Byen 8368.

Skraatobaksarbejdernes Forbund. Th. Nielsen, Brogade 21, St., C. Telf. Amg. 568 v.

Skrædderforbund, Dansk. Hauserplads 14, 1. Sal, K. Telf. 10.518.

Smede- og Maskinarbejderforbund, Dansk. Johs. Kjærbøl, Gl. Kongevej 6, 2. Sal, B. Telf. 5121, 8221.

Snedkerforbundet. Mart. Petersen, Rømersgade 22, 4. Sal, K. Telf. 12.753.

SoigneringS-, Toilet- og Sanitetsarbejderforbund, Dansk. H. M. Christensen, Rosenørns Allé 12 [3], V. Telf. 11.518.

Specialarbejderforbundet. L. Møller, Vester Søgade 2, V. Telf. Amager 3813.

Stenindustriarbejderforbund, Dansk. C. Andersen, Bissensgade 12, St., V. Telf. Vester 9006 v.

Stukkatørernes Forbund. Einar Olsen, Howitzvej 27 [1], F. Telf. Godth. 4795.

Sukkervare-, Chokolade- og Bisquitarbejdernes Forbund. Rosenørns Allé 12, 4. Sal, V. Telf. Nora 5661.

Tekstilarbejderforbund, Dansk. Chr. Nielsen, Rosenørns Allé 14, 3. Sal, V. Telf. 5661.

Tobaksarbejderforbundet. Chr. Jensen, Rosenørns Allé 14, 4. Sal, V. Telf. Nora 5264.

Træindustriarbejderforbundet. V. S. Petersen, Rosenørns Allé 12, 4. Sal, V. Telf. Nora 7306.

Typograf-Forbund, Dansk. Jul. Schrøder, Vestergade 5, B. Telf. 4331.

*

Kurvemagernes Fagforening. A. Schønstrøm, Sct. Hansgade 15, N.

REDAKTØR: VILH. NYGAARD
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Alle 12,2. S. Kbhvn. V. Tlf. 3541 og 10541.
Trykt hos F. E. Bording, Kbhvn.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR
DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND I DANMARK

NUMER 51 ❋ KØBENHAVN DEN 23. JUNI 1928 ❋ 24 AARGANG

Dansk Kommunalarbejderforbunds Kongres

aabnedes Torsdag den 7. Juni i Forsamlingsbygningen, Enghavevej, under festlige Former, idet Sporvejsfunktionærernes Sangkor indledede med Afsyngelse af nogle Arbejdersange afsluttet med »Internationale«, der paahørtes staaende af Kongressens Deltagere.

Efter denne Indledning bød Forbundets Forretningsfører, Th. Thomsen, velkommen og udtalte bl. a., at det Haab, der var næret ved Forbundets sidste Kongres om, at Efterkrigstidens værste Prøvelser var overstaaet, ikke var gaaet i Opfyldelse.

Det lysnede en Overgang, da den socialdemokratiske Regering overtog Styrelsen af Landets Administration og til sin Afgang i 1926 viste, hvorledes der kan regeres til Støtte for de mange smaa Hjem i Landet.

De mange Mennesker, der havde den Tro, at det var ligegyldigt, hvem der regerede, og at ingen Regering vovede Angreb paa den stolte og stærke danske Arbejderklasse, har faaet deres Tro ændret og har indhøstet bitter Erfaring om det modsatte. Muligt har denne Erfaring været fornøden for at hele Arbejderklassen fra Roden til Toppen gennemsyres af den rette Opfattelse af, hvad det drejer sig om, dersom vi skal naa vort Maal.

Lad os haabe, at alle har tilegnet sig disse bitre Aars Lære, og enigt og ubrydeligt vil arbejde for at bygge alt det op, der i disse Aar er slaaet i Stykker for Arbejderklassen.

Kongressens Gæster.

De samvirkende Fagforbund var repræsenteret ved Formanden Vilh. Nygaard, Tysk Kommunal- og Statsarbejderforbund ved Müntner, Ruppert og Beich, Hollands Kommunalarbejdere af Tiepen og Lindemann, Svensk Kommunalarbejderforbund af Nordgreen og Dahl og Norges Kommunale Tjenestemænd af Sethil og Ødegaard. Fra den socialdemokratiske Gruppe i Borgerrepræsentationen var dennes Formand, Overportør O. Andersen indbudt, og fra Kvindeligt Arbejderforbund mødte Fruerne Johanne Jensen og Albertine Jørgensen, Dansk Jernbaneforbund var repræsenteret af Pakmester J. Skov og Dansk Postforbund af Redaktør Christensen. Desuden var Forbundets juridiske Konsulent Landsretssagfører Karmark Rønsted til Stede som Gæst paa Kongressen, medens Tobaksarbejder Dirk Nak fungerede som Tolk.

Paa de danske Gæsters Vegne talte Vilh. Nygaard, der bl. a. udtalte:

Alle Fagorganisationer maa for Tiden kæmpe under stærk Modvind. Alle Kræfter er mobiliseret mod Arbejderne, og at Angrebet først og fremmest gælder deres Fagorganisationer, er det af Regeringen stillede Forslag om en Tugthuslov et Bevis for.

Naar Arbejderne kæmper under disse Forhold, har de hele deres Styrke behov udadtil, og det er saa indlysende som noget, at der derfor ikke kan blive Raad til at føre Kamp Organisationerne imellem. Alle Kræfter maa samles i Enighed og Sammenhold for at naa frem til det Maal, vi kæmper for — Arbejderklassens virkelige Frigørelse — og denne Kongres vil sikkert vide at udføre sit Arbejde paa en saadan Maade, at Arbejderklassens Styrke øges. Held og Lykke til dette Arbejde — og Tak for det loyale Samarbejde, Kommunalt Arbejderforbund altid har udvist.

Paa de tyske, svenske og norske Gæsters Vegne takkede Müntner, der, grundet paa den internationale Sekretærs Forfald — han deltager i den engelske Kommunalarbejderkongres — til-

lige takkede for Indbydelsen til den internationale Kommunal- og Statsarbejderunion. Müntner udtalte bl. a., at de tyske Arbejdere efter at have gennemkæmpet Krigs-, Efterkrigs- og Inflationstiden nu var ved at vinde Fodfæste og ogsaa var i Stand til om fornødent at yde Hjælp ogsaa til danske Arbejdere.

Tiepen, Holland, omtalte under sin Hilsen de meget splittede Forhold, hvorunder Arbejderne i hans Hjemland var organiserede. Fem forskellige Opfattelser af religiøs og ideologisk Art skilte her Vandene. Der fandtes paa den Maade ikke mindre end fem hollandske Landsorganisationer. De senere Aars Erfaringer syntes dog nu at bundfælde sig hos Arbejderne paa den Maade, at den socialdemokratiske Retning gik fremad, og Hollands samvirkende Fagforbunds Medlemstal er i stadig Stigen.

Medlem af Tobaksarbejderforbundets Hovedbestyrelse Dirk Nak oversatte som Tolk saavel Müntners som Tiepens Taler for Kongressen.

Kongressen konstituerer sig.

Til Dirigenter valgtes Sporvejsfunktionær Karmark Jensen og Frederik Madsen, Odense. Til Kongressekretærer valgtes Forbundssekretær R. Olsen og Opsynsmand P. Groth samt Brandmand Rasmussen.

Forretningsførerens Beretning.

Derefter fik Forbundets Forretningsfører Ordet for at aflægge Beretning om Forbundets Virksomhed. Efter en udførlig Redegørelse for de med de forskellige Kommuner førte Lønforhandlinger, kom Forretningsføreren ind paa en Omtale af de organisatoriske Grænsestridigheder, som Forbundets Virksomhed havde medført. Dvælede derefter ved den Virksomhed, som udfoldedes af det i Provinserne virkende »Kommunalt Tjenestemandsforbund«, der under Embedsmændenes dominerende Indflydelse udfoldede en Virksomhed, hvis Følger var til stor Skade for de kommunale Arbejdere. Derefter omtalte Forretningsføreren de Sagsanlæg, som Forbundet i den forløbne Kongresperiode havde maattet føre for at varetage Medlemmernes Interesser. Saa omtalte Forretningsføreren de Forhandlinger, der havde været ført med Københavns Kommune angaaende Kommunalarbejdernes Lønforhold, efter at Regeringen i Fjor havde gennemtrumfet Nedskæringen af Tjenestemændenes Løn. Staten havde som bekendt stik imod alle Aftaler skaaret Tjenestemændenes Løn ned i Juli i Fjor. Med Bistand af De samvirkende Fagforbund var der ført Forhandlinger om, hvorledes de kommunalt beskæftigede Arbejderes Løn- og Arbejdsforhold fremtidig skulde tilrettelægges. Disse Forhandlinger er endnu ikke endeligt afsluttede.

Taleren afsluttede sin Beretning med at mindes de afdøde Medlemmer af Forbundet, som i deres Livsløb havde øvet en Indsats for Forbundets Arbejde. Det var Overtelegrafist Møller i Brandvæsenets og Elmøe i de kommunale Opsynsmænds Rækker. Deres Livsgerning havde været præget af uegennyttigt Arbejde for de kommunalt ansatte Arbejderes Livsvilkaars Fremskridt. Kongressen rejste sig i Stilhed og hyldede de afdødes Minde.

Diskussionen.

Der udspandt sig derefter en længere Diskussion om den af Forretningsføreren aflagde Beretning om Virksomheden, hvori en stor Del af de Delegerede samt Vilh. Nygaard deltog.

Foruden den almindelige Debat om de Resultater, Forbundsledelsens Arbejde havde bragt, diskuteredes Betimeligheden af at søge fastslaaet i Kommunernes Lønregulativer, at Kommunerne kun beskæftiger Arbejdere, der er Medlemmer af en anerkendt Arbejderorganisation. Visse Steder er det forlængst gennemført, men i andre Kommuner mødes Forbundets Krav herom med stor og uforstaaelig Modstand.

I Debatten vakte Fred. Vedsø Opmærksomhed ved at foreslaa, at Kommunalarbejdere og andre Stats- og Kommunetjenestemænd satte sig i Spidsen for et Arbejde, der tilsigtede Oprettelsen af en vis Gensidighedsforsikring mellem Arbejdsløshedskasserne, saaledes at de derved indsamlede Beløb efter faste Regler stilledes til Raadighed

for de Arbejdsløshedskasser, der var særlig vanskeligt stillede.

Vedtagne Resolutioner.

Kongressen vedtog en Række Resolutioner. I Spørgsmaalet om Grænsestridigheder mellem Organisationerne vedtog Kongressen en Udtalelse, der godkendte det Tilsagn, som Kommunalt Arbejderforbund gav paa De samvirkende Fagforbunds Generalforsamling. Godkendelsen skete efter en Debat, hvor det fra flere Sider var fremhævet, at Kommunalarbejderforbundet havde Ret til at organisere de Arbejdere, der var ansat under Kommunerne. Ligeledes vedtoges en Protest mod Højesterets Dom i Sagen om den ved Magistraten ansatte Urmager, idet Kongressen fandt, at denne Dom var en udpræget Klassedom. Vedtagelsen skete enstemmigt.

Ligeledes enstemmigt vedtoges en Resolution angaaende Kampen mod de uorganiserede Kommunalarbejdere, saavel i København som i Provinsen.

Endvidere vedtog Kongressen enstemmigt en Resolution, der beklager, at man i stigende Grad nedlægger Stillinger i de vedtægtsmæssige Lønklasser og i Stedet beskæftiger Løsarbejdere, og det paalagdes Bestyrelsen at arbejde herimod dette Forholds Ændring.

Kongressen vedtog en Protest mod, at Fortolkningen af den gældende Personalevedtægt for Københavns Kommune i stadig stigende Grad overlodes til Lønningsdirektoratets Afgørelse, og at disse Afgørelser kun kan ændres ved Appel til Domstolene. Det paalagdes derfor Forbundsledelsen at arbejde for Oprettelsen af en Voldgiftsdomstol vedrørende disse Lønvedtægtsfortolkninger.

Derefter godkendtes Beretningen ligeledes enstemmigt.

Regnskaberne.

Hovedkasserer H. Tornkjær forelagde Regnskaberne for de 3 sidste Aar. Efter at Revisor Jensen-Petersen havde fremsat nogle Bemærkninger angaaende Regnskaberne, godkendtes disse enstemmigt.

Lovændringer.

Under dette Punkt vedtoges bl. a. en Ændring om, at Hovedbestyrelsen udvides saaledes, at Jylland faar et Mandat mere, og at Afdelinger, der tæller over 1500 Medlemmer, ligeledes faar et Hovedbestyrelsesmandat ekstra.

Forskellige Forslag.

Et Forslag om, at ingen af Forbundets Hovedbestyrelsesmedlemmer maatte være Medlemmer af Kommunalbestyrelse eller Byraad, forkastedes med alle Stemmer mod 11.

Man paalagde Forbundsledelsen at genindføre de paa sidste Kongres vedtagne Forslag om skriftlige Overenskomster med Københavns Kommune om Løn- og Arbejdsforhold og 3 Ugers aarlig Ferie til Medlemmer med 15 Aars Ansættelse, og at Overenskomsterne fremtidig tilføjes en Bestemmelse om, at Kommunerne ikke maa beskæftige uorganiserede Arbejdere.

Desuden vedtog Kongressen at paalægge Ledelsen, at den gennem De samvirkende Fagforbund søger Beslutningen paa disses Repræsentantskabsmøde i Maj 1924 udvidet saaledes, at der gives alle kommunale Arbejdere og Tjenestemænd Adgang til at samles i det Forbund, hvor de naturligt hører hjemme.

Valg af Ledelse.

Ved de derefter foretagne Valg til Ledelsen genvalgtes Forretningsfører Th. Thomsen, Viceforretningsfører R. Olsen og Hovedkasserer H. Tornkjær med Akklamation. Revisorerne Jensen-Petersen og Frobelius genvalgtes ligeledes. Hovedbestyrelsesmandaterne for Provinsen tilfaldt Fr. Madsen, Odense, og N. P. Jensen, Esbjerg. De øvrige Mandater besattes af de forskellige Afdelingers Formænd.

Kongressens Afslutning.

Hermed var Kongressens Dagsorden færdigbehandlet, og Gæsterne fik derefter Ordet og takkede for de forløbne Dages Samvær.

Forretningsføreren udtalte sin Tak for de af Gæsterne fremsatte Udtalelser og sluttede Kongressen med et af kraftige Hurraraab besvaret Leve for Dansk Kommunalarbejderforbund.

Lønbevægelser og Konflikter.

Dansk Skotøjarbejderforbund.

Overenskomst med Mesterforeningen for mekanisk Fodtøjsreparation.

Efter at have løbet i 6 Uger er den overfor Mesterforeningen for mekanisk Fodtøjsreparation iværksatte Strejke hævet fra og med Mandag den 11. Juni.

Overenskomsten var opsagt af Mesterforeningen for at faa gennemført Lønreduktioner.

Da imidlertid Overenskomsten i København bød betydelig ringere Lønninger end den tilsvarende Overenskomst for Provinsen, etableredes Strejken for at faa skabt Ensartethed mellem de to Overenskomster.

Ved Overenskomsten er opnaaet, at der efter bestemte Regler fastslaas, hvilke Virksomheder der berettigede til at aflønne efter Priskuranten for mekanisk Fodtøjsreparation.

Derudover forlængedes Overenskomsten 1 Aar med den Ændring, at det hidtil gældende ugentlige Fradrag paa 12,6 pCt. ændres til 5 pCt.

Løntillæget andrager saaledes 8,7 pCt.

Den faste Voldgiftsret.

Sag Nr. 1162.

Kuske og Chauffører i Rønne hos Vognmand Herman Byder.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 1. Juni 1928 i Sag Nr. 1162: Dansk Arbejdsmandsforbund for Arbejdsmændenes Fagforening for Rønne og Omegn mod Dansk Arbejdsgiverforening paa Rønne Vognmandsforenings Vegne og denne igen paa Vognmand i Rønne Herman Byders Vegne.

I den gældende Overenskomst mellem Rønne Vognmandsforening og Arbejdsmændenes Fagforening for Rønne og Omegn er fastsat, at Kuskene erholder en Løn af 51 Kr. ugentlig, Chauffører, der kører Lastvogn, en Løn af 54 Kr. ugentlig og at den gensidige Opsigelsesfrist er 8 Dage til en Lønningsuge.

Under Anbringende af, at Vognmand Herman Byder af Rønne har sendt Kuske og Chauffører hjem for enkelte Dage, naar der ikke i hans Forretning var noget for dem at bestille, og i Strid med Overenskomsten fradraget dem 1/6 af Ugelønnen pr. Dag, samt at Vognmand Byder ikke udbetaler Ugelønnen rettidigt, har Dansk Arbejdsmandsforbund for Arbejdsmændenes Fagforening for Rønne og Omegn under denne Sag paastaaet Vognmand Herman Byder dømt til at betale de Beløb, han uretmæssigt har fradraget i Ugelønnen, nemlig for

Kusk Chr. Olsen ialt 41 Dage à Kr. 8,24 pr. Dag	= Kr.	337,24
Kusk Andr. Holm ialt 8 Dage à Kr. 8,24 pr. Dag	= »	65,92
Chauffører Bejer ialt 8 Dage à Kr. 8,73 pr. Dag	= »	69,84
	ialt Kr.	473,60

samt ikendt Bod for Brud paa Overenskomsten, der tillige kan tjene til Dækning af Klagernes Udgifter ved Sagen.

Arbejdsgiverforeningen har paa egne og paa Rønne Vognmandsforenings Vegne hævdet, at disse Organisationer har gjort, hvad der stod i deres Magt for at faa en Forhandling i Stand om Sagen, men at Vognmand Byder er udeblevet fra det Møde i Arbejdsgiverforeningen, der gik forud for Sagens Indbringelse for Den faste Voldgiftsret. I en under Sagen fremlagt Genpart af Skrivelse af 12. April d. A. fra Arbejdsgiverforeningen til Rønne Vognmandsforening hedder det blandt andet:

> »Det er i Strid med Ugelønsprincippet at sende en ugelønnet Arbejder hjem enkelte Dage i Ugen og i den Anledning forholdsvis at fradrage i hans Løn. Vi maa derfor, idet vi fremsender denne Klage, rette en alvorlig Henstilling til Vognmand Byder om endnu i den elvte Time at bringe Forholdene i overenskomstmæssig Orden, og hvis det er rigtigt, at de tre i Klagen nævnte Kuske er blevet sendt hjem det Antal Dage, der er nævnt i Klagen, da at betale dem det samme krævede Beløb.«

Vognmand Byder havde paa sæd-

vanlig Maade faaet Tilsigelse gennem sin Organisation om at give Møde ved det forberedende Møde i Den faste Voldgiftsret den 11. Maj d. A., men udeblev fra dette; den 5. s. M. blev han slettet som Medlem af Vognmandsforeningen og er derefter ved lovlig forkyndt Stævning af 12. Maj d. A. indkaldt til Domsforhandling den 1. Juni d. A., men udeblev. Sagfører Bech-Andersen har i Skrivelse af 29. Maj d. A. meddelt Retten, at Herman Byder desværre er forhindret i at møde foreløbigt i København, idet han ifølge en medfulgt Lægeattest den 16. s. M. er kommet til Skade med sin højre Arm.

I en Skrivelse af 10. Maj d. A. til Retten har Byder anerkendt, at der i den mellem Rønne Vognmandsforening og Dansk Arbejdsmandsforbund indgaaede Overenskomst udtrykkelig er stipuleret en bestemt Ugeløn for Kuskene, uanset om disse arbejde en Dag eller en hel Uge, men blandt andet hævdet, at det, saalænge Overenskomsten har været i Kraft uden nogen Indsigelse fra Kuskenes eller Fagforeningens Side har været fast Kutyme, at der for de mere løst arbejdende Kuskes Vedkommende betales efter Dagløn i Forhold til den Tid, de havde haft Arbejde, og at Fagforeningen ved sin Adfærd i den Tid, Overenskomsten har været i Kraft, stiltiende har sanktioneret denne Ordning.

Klagerne har bestridt, at der har foreligget nogen Kutyme eller stiltiende Sanktion fra Fagforeningens Side om, at Overenskomstens Regler om Ugelønsbetaling ikke skulde overholdes, og da Vognmand Byder ikke iøvrigt har fremsat Indsigelser mod Klagen og de i denne nævnte Beløb, vil han være at dømme til at betale Klagerne ovennævnte 473 Kr. og 60 Øre, samt en Bod paa 200 Kr. for trods overensstemmende Henvendelser fra Fagforeningen og hans egne Organisationer at have forholdt Arbejderne den dem tilkommende Løn.

Dansk Arbejdsgiverforening vil derhos paa Vognmands Byders Vegne have at betale Sagens Omkostninger med 300 Kr.

Kendelse:

Vognmand Herman Byder af Rønne bør til Klagerne betale 473 Kr. og 60 Øre samt en Bod, stor 200 Kr.

Sagens Omkostninger betaler Dansk Arbejdsgiverforening paa Vognmand Herman Byders Vegne med 300 Kr.

Sag Nr. 1163.

Kuske i København hos Vognmand Max Madsen.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 16. Maj 1928 i Sag Nr. 1163: Dansk Arbejdsmandsforbund for Kuskenes Fællesforbund for København og Omegn mod Dansk Arbejdsgiverforening for Centralorganisationen af Vognmænd i København og Omegn og denne igen for Københavns Vognmandslaug og dettes Medlem, Vognmand Max Madsen.

Under denne Sag har Dansk Arbejdsmandsforbund for Kuskenes Fællesforbund for København og Omegn indklaget Dansk Arbejdsgiverforening for Centralorganisationen af Vognmænd i København og Omegn og denne igen for Københavns Vognmandslaug og dettes Medlem, Vognmand Max Madsen, for Brud paa den mellem Centralorganisationen og Fællesforbundet bestaaende Overenskomst.

Klagerne har nærmere anført, at de i Januar Maaned dette Aar indkaldte samtlige Kuske i Max Madsens Vognmandsforretning til et Møde i Anledning af en fremkommen Klage over Madsens Forvalter og derved blev bekendt med, at der i de sidste Par Aar var blevet udbetalt for lidt, særlig i Overtidsbetaling til 10 i Madsens Forretning ansatte Kuske. Naar Kuskene efter udført Arbejde henvendte sig til Forvalteren med Krav om en vis Overtidsbetaling, nægtede Forvalteren at godkende deres Krav, enten saaledes at han ikke tillod dem at beregne sig Overtidsbetaling for den paagældende Dag, eller indrømmede dem et mindre Beløb end det, de mente sig berettigede til. Af Frygt for at blive arbejdsløse klagede Kuskene hverken til Vognmand Madsen selv eller til Organisationen, men opførte paa Ugesedlen kun de Beløb, Forvalteren i Ugens Løb havde godkendt. Det har ikke saalænge efter været For-

bundet muligt nøjagtigt at opgøre, hvor meget der er blevet udbetalt for lidt, da Kuskene ikke har ført Regnskab derover, men Forbundet har dog efter de paagældende 19 Kuskes Opgivende udarbejdet en Liste, hvorefter disse paa forskellige Arbejder i de sidste Par Aar i hvert Fald skal have faaet udbetalt 237 Kr. 27 Øre for lidt. I Henhold hertil paastaar Klagerne Indklagede dømt til at betale nævnte Beløb samt paalagt Bod for at have underbetalt Kuskene.

De Indklagede har paastaaet sig frifundne og har til Støtte herfor i første Række henvist til Overenskomstens § 16, der er saalydende:

»Eventuelle Klager saavel fra Vognmandens som Kuskenes Side skal være anmeldte til Modpartens Bestyrelse inden 8 Dage. I modsat Fald afvises disse.«

idet de Indklagede har anført, at Klagerne ikke efter 8 Dages Fristens Udløb kan fremsætte noget Krav overfor dem i Anledning af mulig for lidt Betaling, da et saadant Krav er forældet efter § 16.

Meningen med Bestemmelsen i § 16 er utvivlsomt, at faglige Uoverensstemmelser, navnlig om Betaling, hurtigt skal kunne afgøres, eventuelt ad organisationsmæssig Vej, medens de faktiske Forhold endnu kan oplyses nøjagtigt. Ved ikke at anmelde deres formentlige Krav inden den fastsatte Frist er Kuskene derfor afskaaret fra at gøre noget Krav gældende. Men Bestemmelsen i § 16 ses derimod ikke at udelukke Forbundet, der har en selvstændig Interesse i, at Overenskomsten overholdes, fra, naar det bliver bekendt dermed, uden Hensyn til den for Vognmanden og Kuskene fastsatte Frist at rejse Sag for Brud paa Overenskomsten, i hvert Fald hvor det drejer sig om gentagne, alvorligere Overtrædelser, men Forbundet maa paa den anden Side ogsaa have den fulde Bevispligt for, at Overenskomsten er brudt.

Til Støtte for deres Frifindelsespaastand har de Indklagede endvidere anført, at Kuskene i Madsens Forretning altid har faaet, hvad der tilkommer dem, og at der ikke er ført noget Bevis for, at det modsatte skulde have været Tilfældet. Kuskene, der i stort Omfang har faaet udbetalt Overarbejdspenge, har selv udfærdiget Ugesedler for deres Tilgodehavender og faaet Betaling herefter, og hvis Forvalteren eller Vognmanden i enkelte Tilfælde i Ugens Løb har nægtet en Kusk en vis Overtidsbetaling, denne har forlangt, og Kusken ikke derefter har anmeldt Sagen inden den i § 16 ommeldte Frist, gør dette det sandsynligt, at Kusken har erkendt, at Kravet har været uberettiget. De Indklagede har bestemt protesteret mod, at Kuskene af Frygt for Afsked skulde have undladt at anmelde berettigede Krav, idet de har henvist til, at de paagældende Kuske har været i Arbejde i Madsens Forretning i en lang Aarrække og altid har været i bedste Forstaaelse med Vognmanden. Overfor den af Klagerne fremlagte Liste har de Indklagede ved Vognmand Madsens Bøger og Kuskenes Ugesedler godtgjort, at Kuskenes Opgivender ikke kan være fuldt rigtige, idet Kuskene i nogle Tilfælde ikke har haft det Arbejde, de nu opgiver at have haft, i andre Tilfælde ikke har haft Beskæftigelse ved et Arbejde i saa mange Dage, for hvilke de nu opgiver at have faaet for lidt Betaling.

3 af de paagældende Kuske har været førte som Vidner, men det er ikke derved godtgjort, at der er nægtet dem Betaling, de havde Ret til.

Forvalteren i Madsens Forretning har som Vidne forklaret, at han i Tilfælde, hvor han ikke kunde tiltræde Kuskenes Krav om en vis Overtidsbetaling, har henvist dem til at henvende sig til Vogmand Madsen selv, hvad de ikke har gjort, medens de derimod ved Ugens Udgang har udfærdiget Ugesedlen med det mindre Beløb i Overtidsbetaling.

Efter det saaledes oplyste har Klagerne ikke ført tilstrækkeligt Bevis for deres Klages Berettigelse, og de Indklagede vil herefter være at frifinde, medens Klagerne vil have at udrede Sagens Omkostninger.

Kendelse:

De Indklagede bør for Klagernes Tiltale i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger betaler Klagerne med 300 Kr.

REDAKTØR: VILH. NYGAARD
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Alle 12,2. S. Kbhvn. V. Tlf. 3541 og 10541.
Trykt hos F. E. Bording, Kbhvn.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR
DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND I DANMARK

NUMER 52 ❋ KØBENHAVN DEN 30. JUNI 1928 ❋ 24 AARGANG

Arbejdslønnen i Industrien.

Oktober Kvartal 1927.

Paa Grundlag af det lønstatistiske Materiale, der af Dansk Arbejdsgiverforening stilles til Raadighed for Det statistiske Departement, er der ligesom for tidligere Kvartaler for Oktober Kvartal 1927 foretaget en Opgørelse over Arbejdernes gennemsnitlige Timefortjeneste i en Række Fag indenfor Industrien, Haandværket og Handelen. Angaaende Enkeltheder ved Beregningen skal henvises til tidligere Redegørelser, sidst i Statistiske Efterretninger Nr. 15, 1927.

Det af Arbejdsgiverforeningen indsamlede Materiale, der refererer sig til Udgangen af de paagældende Kvartaler, omfatter denne Gang mellem 92 og 93.000 Arbejdere mod ca. 100.000, ca. 93.000 og ca. 88.000 henholdsvis i Juli, April og Januar Kvartal og 91 à 98.000 i 1926; i 1925 og 1924 omfattede Lønstatistikken 98 à 110.000 Arbejdere, i 1923 97 à 106.000 Arbejdere, i 1922 95 à 100.000 Arbejdere, i 1921 kun 85 à 90.000 Arbejdere, men i 1920 ca. 110.000 Arbejdere. Bevægelsen i Tallene skyldes hovedsagelig Forandringer i Beskæftigelsesgraden for de af Statistikken omfattede Arbejdere.

En Sammenligning mellem Lønstatistikkens Arbejdertal ved Udgangen af Oktober og Juli Kvartal 1927 viser, at Forskellen i Arbejdertallet hovedsagelig skyldes Sæsonfagene; saaledes var der Nedgang i Arbejdertallet indenfor Bygningsindustrien, for Jord- og Betonarbejdere og paa Teglværker, medens der for Sukkerindustrien var en ret betydelig Stigning i Arbejdertallet som Følge af Kampagnen.

En Oversigt over Lønningerne for faglærte og ufaglærte mandlige og for kvindelige Arbejdere (Formænd ikke medregnet) henholdvis i København, Provinsen og hele Landet paa Grundlag af det af Arbejdsgiverforeningen indsamlede Materiale meddeles i Tabel 1. Angaaende Forbehold vedrørende Sammenligning mellem de for de forskellige Tidspunkter anførte Lønninger skal henvises til de i tidligere Redegørelser anførte Bemærkninger (sidst i Stat. Efterr. Nr. 15, 1927).

Af Oversigten fremgaar det, at den gennemsnitlige Timefortjeneste for samtlige Arbejdere under et i Oktober Kvartal 1927 var 128 Øre. For faglærte mandlige Arbejdere var Timefortjenesten 158 Øre, for Arbejdsmænd 126 Øre og for Kvinder 85 Øre. Dette betød i Sammeligning med Juli Kvartal en Stigning i Timefortjenesten paa 1 Øre for faglærte og ufaglærte Mænd, medens Timefortjenesten for Kvinder og for samtlige Arbejdere under et var uforandret fra Juli til Oktober Kvartal

For de enkelte større Fags Vedkommende fremgaar Bevægelsen i Timefortjenesten fra Juli til Oktober Kvartal af omstaaende Tabel 2 over Arbejdslønnen i de enkelte Industrier m. v. Som det vil ses, var der Nedgang i Lønnen for nogle af Fagene, men Stigning for andre. Stigningen findes hovedsagelig indenfor Byggefagene som Følge af den store Rolle, Udbetalingen af Akkordoverskudene spiller for disse Fag, der gennemgaaende arbejder med ret langvarige Akkorder. For Sukkerfabrikkerne skyldes Stigningen i Fortjenesten Kampagnen. Lønnedgangen skyldes særlig den i August for en Række Fag stedfundne Lønregulering efter Pristallet, som gav en Lønnedgang paa 3 pCt., og som virkede i ca. Halvdelen af Juli Kvartal, men i hele Oktober Kvartal. Af større Fag, der var undtaget fra denne Lønregulering, skal anføres:

Tabel 1 Gennemsnitlig Timefortjeneste, beregnet paa Grundlag af Materiale, indsamlet af Dansk Arbejdsgiverforening.

	Ant. Arb. pr. 31/12 1927	Gennemsnitlig Timefortjeneste (med Anvendelse af de faktiske Arbejdertal)					
		Oktbr. Kvartal 1927	Juli Kvartal 1927	April Kvartal 1927	Jan. Kvartal 1927	Oktbr. Kvartal 1926	Aaret 1914
København		Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre
Faglærte Arbejdere.....	18696	172	171	172	171	178	67,1
Ufaglærte »	15933	135	135	136	134	136	47,5
Ialt Mænd	34629	155	154	155	153	158	61,0
Kvindelige Arbejdere...	13816	88	88	90	89	89	32,3
Samtlige Arbejdere	48445	136	137	137	136	138	54,4
Provinsen							
Faglærte Arbejdere.....	14066	141	139	141	140	143	54,8
Ufaglærte »	22578	119	118	120	120	121	40,8
Ialt Mænd.....	36644	127	127	128	128	129	48,2
Kvindelige Arbejdere...	7364	79	78	80	80	80	25,7
Samtlige Arbejdere.....	44008	120	119	120	120	122	44,9
Hele Landet							
Faglærte Arbejdere	32762	158	157	159	158	161	61,3
Ufaglærte »	38511	126	125	127	126	127	45,5
Ialt Mænd.....	71273	140	140	141	141	142	55,0
Kvindelige Arbejdere...	21180	85	85	86	86	86	29,6
Samtlige Arbejdere.....	92453	128	128	129	128	130	50,2

Blikkenslagere hos Blikkenslagermestre i København, Arbejdere i Chokoladeindustrien, Tobaksarbejdere, Glarmestersvende, Smede og Maskinarbejdere samt de fleste andre vigtige Fag indenfor Jern- og Metalindustrien, Murarbejdsmænd i København, Murersvende i Provinsen, Malere, Skotøjarbejdere, Skrædere og Syersker, Keramikere og Kedel- og Maskinpassere. Iøvrigt maa der ved Betragtning af den faktisk stedfundne Lønbevægelse i de enkelte Fag fra Juli til Oktober Kvartal haves i Erindring, at for de Fag, for hvilke Arbejdet paa Akkord spiller en større Rolle, vil der altid være nogen tilfældig Bevægelse i de Tal, der angiver den gennemsnitlige Timefortjeneste, ligesom der for alle Fag, hvor Arbejde saavel paa Akkord som i Timeløn anvendes, altid vil være nogen Forskydning i Forholdet mellem Mængden af Akkord- og Timelønsarbejde, hvad der ligeledes paavirker den gennemsnitlige Timefortjeneste.

Ligesom for de nærmest foregaaende Kvartaler er der af Departementet indsamlet lønstatistisk Materiale fra Virksomheder, der ikke er tilknyttede Arbejdsgiverforeningen. Disse Virksomheder tilhører dels Industrier, i hvilke saa godt som ingen Virksomheder staar i Arbejdsgiverforeningen (Slagterier samt Bagere i Provinsen), dels er det enkelte andre større private eller kooperative Virksomheder samt endelig en Del Virksomheder, som drives af Staten eller de større Kommuner. Paa Grundlag af saavel dette Metariale som det af Arbejdsgiverforeningen indsamlede Materiale er der foretaget en Beregning af Arbejdslønnen for Hovedgrupperne af Arbejdere (jfr. Tabel 3), og for at eliminere den Virkning, som den forskellige Fordeling af Arbejderne mellem Fagene indbyrdes kan have, er der ved denne Beregning i Stedet for de faktiske Arbejdertal (hvormed der er regnet i foranstaaende Beregning for Arbejdsgiverforeningens Materiale alene) regnet med et normalt Arbejdertal indenfor hvert Fag (Medlemstallet i Fagforeningerne ved Udgangen af Aaret 1924). Ved denne Beregnings-

Tabel 2. Arbejdslønnen i de forskellige Industrier m. v.

Fag	København			Provinsen		
	Ant. Arb. pr. 31/12 1927	Gennemsn. Timefortj. Oktbr. Kvt. 1927	Gennemsn. Timefortj. Juli Kvt. 1927	Ant. Arb. pr. 31/12 1927	Gennemsn. Timefortj. Oktbr. Kvt. 1927	Gennemsn. Timefortj. Juli Kvt. 1927
		Øre	Øre		Øre	Øre
Næringsmiddelindustri:						
Bagerier, Svende	840	154	155	4	127	125
Møller, —	61	139	140	205	115	114
— ufagl. Arb.	34	129	129	108	103	103
Chokoladefabr., fagl. Arb.	55	160	154	19	142	142
— ufagl. Arb.	111	114	114	15	115	116
— Kvinder	570	76	74	114	60	61
Bryggerier, ufagl. Arb.	1711	134	134	461	123	122
— Kvinder	688	98	97	381	82	81
Spritfabrikker, ufagl. Arb.	38	128	125	253	126	125
— Kvinder	55	104	101	10	102	100
Sukkerfabr., ufagl. Arb.	354	140	130	3293	122	107
— Kvinder	209	80	76	156	61	57
Cikoriefabrikker, ufagl. Arb.	37	137	121	23	119	103
— Kvinder	91	88	78	17	81	70
Konservesfabrikker, ufagl. Arb.	62	141	138	13	100	100
— Kvinder	172	80	80	33	62	58
Mælkekondens.fabr., ufagl. Arb.	—	—	—	74	111	113
— Kvinder	—	—	—	260	82	84
Tobaksindustri:						
Cigarfabr., Mænd, faglærte	841	142	144	665	140	143
— — ufaglærte	45	127	125	26	125	120
— Kvinder faglærte	911	115	117	484	119	124
— — ufaglærte	710	93	95	612	85	87
Cigaretfabr., Mænd, ufaglærte	33	199	201	3	125	125
— Kvinder	204	113	114	53	80	82
Skraa- og Røgtobaksfabr.:						
Mænd, faglærte	22	215	215	85	181	185
— ufaglærte	54	144	145	100	125	125
Kvinder	196	92	93	391	81	82
Tekstilindustri:						
Tekstilfabr., Mænd	504	122	122	1607	114	115
— Kvinder	1738	86	87	2582	77	77
Rebslagerier, Svende	12	109	111	14	110	108
— ufagl. Arb.	55	103	106	16	98	99
— Kvinder	157	68	70	35	54	55
Possementfaget, Svende	20	153	150	3	209	201
— Kvinder	19	75	75	3	76	78
Sejlmagersvende	7	194	189	10	129	129
Beklædningsindustri:						
Ugesvende i bestilt Skrædderi	109	157	156	13	145	147
Skræddersvende i Konfektionsindustrien	106	161	161	10	135	132
Tilskærere i Konfektionsindustrien	114	186	184	1	124	125
Syersker i Konfektionsindustrien	1236	79	79	354	69	69
— andre	83	83	82	151	69	71
Skomagersvende	26	141	148	—	—	—
Skotøjsarbejdere, Mænd	859	158	158	102	127	128
— Kvinder	789	91	93	77	73	75
Hattearbejdersker	262	81	75	12	76	74
Læderindustri:						
Garverier, Svende	100	175	175	45	150	146
— ufagl. Arb.	95	155	149	113	139	139
Lædervare- og Portefeuillearb.	48	166	159	—	—	—
Bygningsindustri:						
Blikkenslagersvende	284	173	170	156	127	124

Tabel 2. (fortsat) Arbejdslønnen i de forskellige Industrier m. v.

Fag	København			Provinsen		
	Ant. Arb. pr. 31/12 1927	Gennemsn. Timefortj. Oktbr. Kvt 1927	Gennemsn. Timefortj. Juli Kvt. 1927	Ant. Arb. pr. 31/12 1927	Gennemsn. Timefortj. Oktbr. Kvt. 1927	Gennemsn. Timefortj. Juli Kvt. 1927
		Øre	Øre		Øre	Øre
Bygningssnedkersvende*)	458	176	165	835	129	127
Glarmestersvende	106	138	141	74	115	118
Malersvende	645	222	186	135	159	141
Murersvende	567	224	229	632	150	146
Murarbejdsmænd	400	177	174	595	119	118
Stukkatørsvende	33	188	176	4	146	152
Tømrersvende	445	209	202	1047	134	132
Arbmd. hos Tømrere	24	125	124	32	116	112
Linoleumspaalæggere	52	178	172	—	—	—
Isoleringsmortører	52	203	211	21	156	148
Træ- og Møbelindustri:						
Bødkersvende	108	160	163	285	146	140
Børstenbindersvende	27	142	148	16	122	119
Billedskærersvende	20	155	158	33	130	129
Drejersvende	55	133	132	66	131	125
Forgyldere	19	194	196	24	152	148
Karetmagersvende	29	165	166	—	—	—
Kurvemagersvende	25	119	120	10	115	114
Møbelsnedkersvende	490	152	154	75	125	123
Maskinsnedkere	299	144	146	1017	118	119
Træindustriarbejdere, ufagl.	222	119	121	406	101	103
Træindustri, Kvinder	32	78	88	23	75	74
Pianoarbejdere	142	171	174	11	149	138
Sadelmager- og Tapetserersvende	171	165	166	96	136	135
Ler-, Sten- & Glasindustri:						
Jord- og Betonarbejdere	1004	161	159	1156	111	111
Brolæggersvende	43	292	252	9	149	179
Stenhuggerier, Svende	96	177	180	229	115	115
— ufagl. Arb.	45	133	136	115	104	109
Grus- og Skærvefabr., Arbmd.	6	130	133	213	110	110
Teglværker —	29	117	125	1642	108	116
— Kvinder	—	—	—	57	67	67
Cementfabrikker Arbmd.	—	—	—	919	127	128
Keram. Industri, fagl. Arb.	176	168	170	25	123	117
— ufagl. -	282	128	130	45	102	102
— Kvinder	419	105	103	21	74	74
Terrazzoarbejdere	32	152	155	9	113	117
Jern- o. a. Metalindustri:						
Blikkenslagersvende	127	167	170	107	146	144
Elektrikere	577	152	150	515	134	136
Formere	421	186	187	426	155	154
Guld-, Sølv- og Elektropletarbejdere	216	149	150	88	129	131
Gørtlere	105	151	154	46	134	135
Kobbersmede	86	194	191	50	162	159
Malersvende	145	196	211	159	179	167
Metalslibere	97	171	172	55	134	135
Metaltrykkere	40	176	177	16	142	145
Skibstømrere	150	186	186	183	153	144
Smede- og Maskinarbejdere	5993	169	167	4326	141	140
Træarbejdere	369	158	158	590	139	137
Div. fagl. Arbejdere	74	178	181	50	142	143
Arbejdsmænd	4074	132	131	3182	117	117
Kvinder	2160	85	89	356	72	73
Kemisk Industri:						
Farversvende	28	142	141	5	138	133

*) Herunder for Provinsen tillige andre Snedkersvende.

Tabel 2. (fortsat) Arbejdslønnen i de forskellige Industrier m. v.

Fag	København			Provinsen		
	Ant. Arb. pr. 31/12 1927	Gennemsn. Timefortj. Oktbr. Kvt. 1927	Gennemsn. Timefortj. Juli Kvt. 1927	Ant. Arb. pr. 31/12 1927	Gennemsn. Timefortj. Oktbr. Kvt. 1927	Gennemsn. Timefortj. Juli Kvt. 1927
		Øre	Øre		Øre	Øre
Farverier, ufagl. Arb.	49	111	114	12	104	102
— Kvinder	43	71	72	—	—	—
Farve- og Lakfabr. ufagl. Arb.	165	111	112	5	117	117
Imprægneringsanst. ufagl. Arb.	—	—	—	31	161	169
Jern-, Metal- og Kludebranchen ufagl. Arb.	78	139	138	5	113	111
— Kvinder	73	79	78	23	64	70
Oliemøller, ufagl. Arb.	493	141	131	707	136	134
— Kvinder	26	79	79	30	71	72
Olieraffinaderier, ufagl. Arb.	37	129	131	—	—	—
Svovlsyrefabr., ufagl. Arb.	45	128	138	275	129	132
Sæbefabrikker, ufagl. Arb.	52	107	107	47	104	105
— Kvinder	59	77	75	50	60	60
Tagpapfabrikker, ufagl. Arb.	35	149	156	5	97	105
Tændstikfabr., ufagl. Arb.	51	135	130	—	—	—
— Kvinder	128	78	80	—	—	—
Forsk. Industrier, ufagl. Arb.	401	120	120	184	129	125
— Kvinder	726	72	73	273	87	75
Grafisk Industri:						
Papirfabrikker, Arbmd.	202	115	117	818	109	111
— Kvinder	41	82	83	266	72	74
Bogtrykkerier m. v.:						
Typografer	1812	181	181	1047	167	169
Stentrykkere	203	172	168	86	144	143
Kemigrafer	113	167	166	19	151	153
Ufagl. Arb.	183	139	140	68	133	131
Kvinder	352	88	88	103	72	72
Litografiske Etabl., ufagl. Arb.	45	129	130	19	109	110
— Kvinder	89	87	86	21	70	70
Bogbinderier, Svende	455	181	175	114	134	134
— Kvinder	648	93	92	102	72	69
Papirvareindustri, ufagl. Arb.	59	119	121	—	—	—
— Kvinder	248	82	81	64	68	67
Æskefabrikker, Kvinder	312	86	88	106	80	79
Handel og Transport:						
Lager- og Pakhusarbejdere	793	112	114	2403	108	108
Havnearbejdere	—	161	169	—	158	159
Kvinder	62	72	70	5	93	83
Forskelligt:		Kr. pr. Uge.			Kr. pr. Uge.	
Formænd	537	91.11	89.59	567	72.32	71.09
Fyrbødere	339	61.66	61.70	645	59.22	58.27
Chaufører	985	59.48	59.02	495	53.01	53.10
Kuske	918	57.07	56.60	745	50.77	51.09

maade er muliggjort en Sammenligning mellem Lønningerne paa forskellige Tidspunkter, uden at ulige store Forandringer i Beskæftigelsesgraden for de forskellige Fag griber forstyrrende ind.

De af Departementet for Oktober Kvartal 1927 direkte indsamlede Lønoplysninger omfatter et gennemsnitligt Antal Arbejdere paa godt 10.000, hvoraf ca. 4600 i private og ca. 5600 i offentlige Virksomheder, medens det af Arbejdsgiverforeningen indsamlede Materiale, hvorefter der ved Kvartalets Udgang beskæftigedes mellem 92 og 93.000 Arbejdere, omfatter et gennemsnitligt An-

Tabel 3. Gennemsnitlig Timefortjeneste, beregnet paa Grundlag af Materiale, indsamlet saavel af Dansk Arbejdsgiverforening som af Det statistiske Departement.

	Gnstl. Antal Arbejdere i Oktbr. Kvartal 1927	Gnstl. Timefortjen. (med Anvendelse af et fast Arbejdertal indenfor hvert Fag) Oktbr. Kvartal 1927	Juli Kvartal 1927	April Kvartal 1927	Jan. Kvartal 1927	Oktbr. Kvartal 1926
København		Øre	Øre	Øre	Øre	Øre
Faglærte Arbejdere	20438	174	172	174	174	180
Ufaglærte —	18911	136	136	138	137	139
Ialt Mænd	39349	155	154	157	156	160
Kvindelige Arbejdere	13521	87	88	90	86	88
Samtl. Arbejdere	52870	140	139	141	140	144
Provinsen						
Faglærte Arbejdere	15183	140	140	141	140	144
Ufaglærte —	26363	117	117	119	119	120
Ialt Mænd	41546	127	126	128	128	130
Kvindelige Arbejdere	7019	77	77	77	77	78
Samtl. Arbejdere	48565	121	121	122	121	124
Hele Landet						
Faglærte Arbejdere	35621	156	154	156	155	160
Ufaglærte —	45274	124	123	126	125	127
Ialt Mænd	80895	138	137	139	139	142
Kvindelige Arbejdere	20540	83	83	85	83	84
Samtl. Arbejdere	101435	129	129	130	130	132

tal Arbejdere paa ca. 91.000. Det samlede lønstatistiske Materiale udgør herefter gnstl. godt 100.000 Arbejdere for Kvartalet som Helhed. Det vil ses, at ogsaa efter den her foretagne Beregning har Timefortjenesten for samtlige Arbejdere under et været uforandret fra Juli til Oktober Kvartal.

Siden Oktober Kvartal 1927 har der kun fundet faa overenskomstmæssige Lønændringer af Betydning Sted. De væsentligste er, at der er sket en mindre Lønnedsættelse for Skotøjarbejdere samt Arbejdere i Chokoladeindustrien m. v. Som Følge af de bestaaende Overenskomster har der endvidere fundet en Februarregulering Sted for Murersvende i Provinsen og Mølleriarbejdere i København (med henholdsvis 4 og $2^1/_2$ pCt. Lønnedgang). Arbejdslønnen i Øjeblikket kan herefter anslaas til at være omtrent den samme som i Oktober Kvartal 1927.

Lønbevægelser og Konflikter.

Bageri- og Konditoriarbejdere hos Bagermestrene Johan Madsen og Fru Ingeman Petersen.

Den 21. Maj afholdtes et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen i Anledning af, at Bageri- og Konditoriarbejdernes Forbund havde klaget over to Kompagniskabsforhold dels hos Bagermester Johan Madsen, Vesterbrogade, og dels hos Fru Ingeman Petersen, Valby, hvilke Kompagniskabsforhold Forbundet maatte anse for »pro forma«, idet Formaalet er at omgaa Bagerilovens Bestemmelser angaaende Natarbejde. Paa Mødet blev der dog ikke opnaaet Enighed, og begge Sager er derefter af

De samvirkende Fagforbund indanket for Den faste Voldgiftsret.

Mølleriarbejdere hos A/S Møllekompagniet »Cerena«.

I flere Tilfælde har Møllekompagniet »Cerena« gjort sig skyldig i Brud paa den bestaaende Overenskomst, idet man dels har undladt at udbetale Tillæg for udført Overarbejde og dels nægter at betale en Arbejder for igennem længere Tid at have arbejdet i Spisetiden.

Da Firmaet ikke vilde erkende sin Skyldighed ogsaa i det sidstnævnte Tilfælde, opnaaedes ikke Enighed ved det den 13. Juni afholdte Fællesmøde, og De samvirkende Fagforbund har derefter indbragt Sagen for Den faste Voldgiftsret.

Den faste Voldgiftsret.

Sag Nr. 1166.

Kuske i Næstved (Aaderup) hos Vognmand Fr. Larsen.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 13. Juni 1928 i Sag Nr. 1166: Dansk Arbejdsmandsforbund for Arbejdsmændenes Fagforening for Næstved mod Dansk Arbejdsgiverforening for Næstved Vognmandsforening og dene igen for Vognmand Fr. Larsen, Aaderup.

Under denne Sag har Dansk Arbejdsmandsforbund for Arbejdsmændenes Fagforening for Næstved indklaget Dansk Arbejdsgiverforening for Næstved Vognmandsforening og denne igen for Vognmand Fr. Larsen, Aaderup, i Anledning af følgende Forhold:

1. Ved Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 25. Jan. d. A. i Sag Nr. 1143 blev det blandt andet statueret, at Vognmand Fr. Larsen havde handlet i Strid med en mellem Organisationerne den 11. Oktober 1927 truffet Aftale ved at have en ugelønnet Chauffør, Max Hansen, paa Kost og Logi saaledes, at der i den overenskomstmæssige Ugeløn blev fradraget et med Chaufføren aftalt Beløb for Kost og Logi.

Under Anbringende af, at Vognmand Larsen efter denne Kendelses Afsigelse fremdeles aflønner Chaufføren paa samme Maade som tidligere, paastaar Klagerne Larsen idømt en Bod for at have siddet Kendelsen overhørig.

Fra de Indklagedes Side bestrides det ikke, at Vognmand Larsen endnu den 19. April, da Sagen, foranlediget ved en Klage fra Dansk Arbejdsmandsforbund, forhandledes mellem Organisationerne, havde undladt at efterkomme Kendelsen, og dette til Trods for, at det gentagne Gange var paalagt ham af Vognmandsforeningens Bestyrelse at bringe Forholdet i Orden, men det anføres, at Larsen som boende udenfor Næstved By har særlig Brug for at have en Chauffør hos sig paa Kost og Logi, hvortil kommer, at den paagældende Chauffør er Larsens Nevø, der har boet hos ham i 4 Aar. Under Sagen er der fremlagt et af Larsen udstedt og af den paagældende Chauffør tiltraadt Erklæring af 5. Juni 1928 om, at Chaufføren faar den overenskomstmæssige Ugeløn samt Kost og Logi gratis, og Forholdet maa herefter antages nu at være i overenskomstmæssig Orden.

Idet Vognmand Larsen ikke vil kunne undgaa Bod for at have siddet Rettens Kendelse overhørig, findes denne Bod efter Omstændighederne at kunne bestemmes til 200 Kr.

2. Klagerne hævder, at Vognmand Larsen i Tiden fra 1. Novbr. 1926 til 30. April 1928 har underbetalt en maanedslønnet Kusk, Viggo Petersen, ved i det nævnte Tidsrum kun at betale ham 775 Kr. i Løn, foruden Kost og Logi, medens der efter Overenskomsten tilkom ham 1827 Kr. 09 Øre foruden Kost og Logi. Klagerne paastaar herefter Larsen dømt til at efterbetale 1052 Kr. 09 Øre samt idømt Bod for det begaaede Brud paa Overenskomsten. De Indklagede paastaar paa dette Punkt Larsen frifundet.

Larsen har anført, at Viggo Petersen fra 1. November 1926 blev antaget paa Halvaarsløn som almindelig Tjenestekarl i det Landbrug, som Larsen driver i Forbindelse med sin Vognmandsforretning, og at han kun undtagelsesvis er anvendt som Kusk. Larsen hævder, at han i saadanne Tilfælde har betalt Viggo Petersen overenskomstmæssig

Timeløn som Kusk med Fradrag af et passende Beløb for Kost og Logi. Vognmand Larsens Udtalelser herom har dog været i høj Grad ubestemte, og fra Klagernes Side hævdes det, at Viggo Petersen har arbejdet som Kusk i langt videre Omfang end af Larsen indrømmet. Noget nærmere herom er iøvrigt ikke oplyst, men efter det oplyste maa det i hvert Fald antages, at Forholdet mellem Larsen og Viggo Petersen ikke har været af væsentlig anden Art end Forholdet mellem andre Medlemmer af Vognmandsforeningen og deres i Henhold til den gældende Overenskomst ansatte maanedslønnede Kuske, der er paa Kost og Logi hos Arbejdsgiverne og ved Siden af deres Arbejde som Kuske beskæftiges i det Landbrug, som er forbundet med Vognmandsforretningen. Under de i Oktober 1927 mellem Organisationerne førte Forhandlinger blandt andet om Vognmand Larsens Forhold blev det da ogsaa fra alle Sider, og uden at Larsen gjorde Indsigelse herimod, forudsat, at Viggo Petersen var ansat hos Larsen som maanedslønnet Kusk. Fra 1. Maj dette Aar har Larsen antaget Viggo Petersen som Kusk paa Maanedsløn efter Overenskomsten.

Efter alt saaledes foreliggende maa det statueres, at Viggo Petersens Stilling hos Vognmand Larsen har været en saadan, at Petersen, i hvert Fald fra 28. November 1926, da han fyldte 18 Aar, skulde have været aflønnet efter Overenskomsten som maanedslønnet Kusk, og at Larsen saaledes i den følgende Del af det omhandlede Tidsrum har underbetalt Viggo Petersen. Da Petersen, der iøvrigt kun en kortere Tid har været Medlem af Fagforeningen, har afgivet Erklæring om intet Krav at have paa Larsen, vil denne ikke kunne tilpligtes at efterbetale Løndifferencen, hvorimod han for det begaaede Brud paa Overenskomsten vil have til Fagforeningen at erlægge en Bod, som under Hensyn til Underbetalingens Omfang bestemmes til 900 Kr.

Klagerne har paastaaet Dansk Arbejdsgiverforening og Næstved Vognmandsforening idømt Bod solidarisk med Vognmand Larsen. For Dansk Arbejdsgiverforenings Vedkommende findes der ikke Grundlag herfor, og ejheller ses Næstved Vognmandsforening at have paadraget sig noget Medansvar for Underbetalingen af Viggo Petersen.

Hvad derimod angaar Vognmandsforeningens Forhold til Kendelsen af 25. Januar d. A. bemærkes, at det havde været Foreningens Pligt ufortøvet, med alle til Raadighed staaende organisationsmæssige Midler, at søge Kendelsen gennemført overfor Vognmand Larsen, men dette skønnes ikke at være sket, idet Foreningens Bestyrelse trods flere Klager fra Fagforeningens Side har indskrænket sig til at give Larsen gentagne frugtesløse Paalæg om at efterkomme Kendelsen. Først gennem Dansk Arbejdsmandsforbunds Klage af 11. April blev Dansk Arbejdsgiverforening bekendt med Sagen, og først efter det i Arbejdsgiverforeningen den 19. April afholdte Møde blev Sagen bragt i overenskomstmæssig Orden ved den ovenfor omtalte nye Aftale mellem Larsen og Chaufføren. Der findes herefter at burde idømmes Vognmandsforeningen en Bod, efter Omstændighederne paa 100 Kr., som tillægges Fagforeningen. Sagens Omkostninger vil være at paalægge de Indklagede med 300 Kr.

Kendelse:

Vognmand Fr. Larsen, Aaderup, bør i Bod til Arbejdsmændenes Fagforening for Næstved betale ialt 1100 Kr.

Næstved Vognmandsforening betaler i Bod til samme Fagforening 100 Kr.

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kr.

Den faste Voldgiftsrets Kendelser for Aaret 1927

er nu udkommet og kan faas ved Henvendelse til Undertegnede. Prisen er 5 Kroner pr. Ekspl.

Alfr. Christiansen,
Kasserer.

REDAKTØR: VILH. NYGAARD
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Alle 12,2. S. Kbhvn. V. Tlf. 3541 og 10541.
Trykt hos F. E. Bording, Kbhvn.